This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Digitized by Google

Digitized by Google

4447

ENGLISH SCHOOL
LIBRARY,
OXFORD

AW 60 HAL

STACK

300015695T

Digitized by Google

Digitized by Google

LEXICON FRISICUM.

Digitized by Google

Digitized by Google

LEXICON FRISICUM.

A—FEER.

COMPOSUIT

JUSTUS HALBERTSMA

HIDDONIS FILIUS.

POST AUCTORIS MORTEM EDIDIT ET INDICES ADIECIT

TIALLINGIUS HALBERTSMA

JUSTI FILIUS.

HAGAE COMITIS

apud MARTINUM NIJHOFF

MDCCCLXXVI.

Digitized by Google

ENGLISH SCHOOL
LIBRARY,
OXFORD

EX TYPOGRAPHEO JANI DE LANGE DAVENTRIENSIS.

Digitized by Google

LECTORI BENEVOLO

S. P. D.

TIALLINGIUS HALBERTSMA

JUSTI FILIUS.

Utinam ipsi auctori huius lexici contigisset tibi L. B. salutem dicere, neque mihi, linguarum Germanicarum rudi, pium quidem sed ingratum praefationis conscribendae munus iniunctum fuisset! idque non solum mea causa, cui etiamnum patris adspectu, sermonibus, caritate frui liceret, sed non minus tua causa, cui non fragmentum Frisici lexici offerretur, sed qui integrum opus habiturus fuisses, absolutum ab eo, qui tanto oneri suscipiendo par esset: quumque ego exilem tantum et brevem praefationem praemissurus sim, ille absoluti operis consilium rationemque plene tecum communicaturus fuisset et ex magna doctrinae copia hauriens fuse expositurus fuisset, quid sibi videretur de Frisicae linguae indole, origine, historia, de quibus ego nil habeo quae proferam. — Sed quorsum querelae inutiles? Quin potius explicemus, quae causa sit cur pater opus non ad finem perduxerit, quum tamen aetas satis longa ei contigerit — fere octogenarius enim decessit — et iam iuvenili aetate operi se accinxerit.

Ac desidiam quidem nemo aequus patri exprobrabit, qui noverit quantam industriam per totam vitam in his studiis posuerit. quanto ardore ea coluerit, spretis iis voluptatibus, quibus vulgus hominum delectari solet, ita ut multi, qui non norant, eum pro homine moroso haberent. Contra iure contendas eum nimis magnum opus ambitiose affectasse. Nimirum sibi proposuerat uno corpore complecti omnia vocabula et omnes loquendi modos, quibus Frisii uspiam usi essent. Itaque non satis habebat si vocabula, quibus etiammunc Frisii Neerlandici utuntur, ordine enumerasset et explicasset, sed praeterea in seriem recipere constituerat tum vocabula Frisicae originis quae adhuc in usu sunt apud reliquos gentis Frisicae

Digitized by Google

stirpis, Frisios dico Boreales, Orientales, Occidentales, tum vocabula antiquata, quae vetusta literarum Frisicarum monumenta nobis tradiderunt. Neque hac re contentus boni lexicographi muneri se defuturum esse arbitrabatur, nisi singula vocabula stirpibus suis attribuisset, harumque explicationi comparationem cum linguis cognatis praemisisset et exposuisset unde originem ducerent. Denique in his omnibus explicandis pater constituerat Latina lingua uti, iamdudum intermortua, qua quam difficile sit sine longis ambagibus enarrare res domestici usus, mores et instituta huius aetatis, toto coelo a Ciceronis et Caesaris temporibus distantia, neminem fugit. Magnum temporis compendium fecisset, si vernacula lingua usus esset, qua quam apte sensa explicare potuerit, omnibus qui eius opera Hollandice scripta tractarunt notum est; sed metuens, idque non sine causa, ne sermo vernaculus viris doctis exterarum gentium impedimento foret, quominus cum fructu lexico uterentur, in horum commodum operae molestiam sibi auxit et Latine scripsit.

Vel sic tamen opus immensum ad finem perducere potuisset, si maturius operis prelo parandi et edendi consilium cepisset: sed duae maxime causae obstiterunt, per se quidem laudabiles, sed lexici editioni in primis perniciosae. Primum est, quod praeter lexicon Frisicum in aliis quoque libris conficiendis multum otii consumpsit, inter quos, ut libellos Frisice conscriptos et minora opuscula omittam, nomino librum de illustri familia van Haren, *Annotationes in Maerlantii Speculi Historialis tomum IV, a 2ª classe Instituti Regii editas, duos libros de variis argumentis, quibus titulus* Letterkundige Naoogst. *Tum multum temporis ei eripiebat epistolarum consuetudo, qua cum multis utebatur. Alterum quod obstabat quominus maturius de lexico in lucem edendo cogitaret, diversi generis est. Supra nempe dixi, patrem sibi proposuisse uno corpore quasi complecti omnia vocabula, quibus Frisii uspiam usi essent. Ex his vocabula, quibus Frisii veteres usi sunt, et ea, quae Frisii Orientales et Boreales adhuc usurpant, iam ab aliis collecta erant et sine magna molestia lexico inseri poterant; at multo difficillima operis pars restabat, nempe collectio vocum, quibus Frisii Neerlandici utuntur, quas nemodum in unum congesserat. Habemus quidem doctissimi Epkemae lexicon Gysbertianum, sed hic non nisi unius poetae vocabula collegerat, cuius poematis non nisi exigua pars inexhausti thesauri continetur, quumque praeter hunc auctorem vix unum et alterum monumentum Frisice conscriptum exstet, ex ore populi, ut ita dicam, pleraque vocabula excipienda et notanda erant. Res sane difficillima et laboriosissima; quum enim pater recte iudicaret in urbibus et vicis, quibus cum Hollandis commercium est, genuinum Frisicum sermonem multis peregrinis vocibus et phrasibus inquinatum, ne dicam plane corruptum esse, imprimis loca a frequentia hominum procul remota sibi adeunda censebat. Hinc operarum*

Digitized by Google

rusticorum, piscatorum et id genus hominum tuguria intrare solebat et cum aniculis et senibus, qui adhuc vocibus uterentur, quae iam alibi obsoleta essent, inter theam Sinensem sermones serere, ut sic quasi eliceret voces et loquendi formulas rariores, quas cum inter colloquendum notaret, non raro accidit ut hominum simplicium et qua de causa hoc faceret ignorantium suspicionem moveret. Non parum autem colligendi molestiam auxit, quod pater iam aetatis anno XXXIII *Frisia relicta Daventriam migravit inter Saxones Neerlandicos, ut non nisi per paucas hebdomades quotannis ei Frisiam visere liceret, ibique materiam operis colligere. Non quidem deerant, qui operam ei ex parte levarent et sedulo notarent, si quod vocabulum insolitum vel phrasis memoranda ad aures accidisset, quae deinde patri per litteras significarent — inter quos honoris causa nomino* RINSE POSTHUMUM, *quum inter vivos erat in pago Waexens sacerdotis reformati munere fungentem,* SALVERDAM *poetam Gysberto Jacobi filio tantum secundum,* ROOSJEN *Hindelopensem, denique fratres eius* Tiallingium *et* Eeltium; *verum ne sic quidem illi incommodo prorsus subveniebatur et nullus dubito quin, si patri licuisset perpetuo in Frisia vitam degere, copia verborum mox in tantum succrevisset, ut multo maturius edendi consilium cepisset. Iam materia crescebat illa quidem, sed non tam celeriter ac pater volebat; quotannis nova vocabula, novi loquendi modi accedebant; quid mirum si pater, qui sibi proposuisset quod nemo assequi potest, nempe condere lexicon, in quo nullum vocabulum desit, editionem distulerit. Tandem victus assiduis amicorum precibus, qui non cessabant efflagitare lexici editionem, et ipse, ni fallor, metuens, ne, si diutius cunctaretur, priusquam operi manum admovisset, mors se opprimeret, anno aetatis* LX *editionem prelo parare coepit. Ne tum quidem omnem spem abieceram fore ut pater ipse opus perficeret; erat quidem senex, verum senex vegetus, minime enervatus, plane alter Cato, ut, nisi qua calamitas supervenisset, eum facile ad nonagesimum annum perventurum crederes. Tum sperabam eum iuniores amicos assumpturum esse, qui sibi aliqua ex parte onus allevarent et saltem molestam speciminum typographicorum correctionem susciperent. Sed eheu! spes me fefellit, quamvis assidue insisterem, ut sibi alios adiungeret, quamvis ipse quoque ultro operam offerrem, constanter aliena ope se usurum negabat: per se omnia faciebat, ipse omnia specimina typographica emendabat et, quoties ab hoc opere cessabat, materiem collectam in ordinem redigere pergebat. Si praeterea tecum reputas, eum, ut ab opere taedii pleno animum recrearet, tum quoque, ut antea, aliquantum temporis opusculis litterarii argumenti conscribendis impendisse, non miraberis mortem operi supervenisse, non illam quidem immaturam, sed ex facie coniecturam facientibus inexspectatam.*

Hae maxime caussae fuerunt, cur non nisi pars operis absoluta sit. Bonum

Digitized by Google

quidem factum quod commentarii eius copiosissimi de lingua Frisica supersunt, laetandum quidem, quod Concilium provinciae Frisiae, cui hos commentarios una cum bibliotheca testamento legavit, censuit damnum patris morte litteris illatum, quatenus id fieri posset, resarciendum esse, et liberalissime decrevit, lexicon Frisicum ex his commentariis aut perficiendum, aut novum novo consilio concinnandum esse: sed quam acerba nihilominus mors illa litteris fuerit, non opus est ut multis explicem, praesertim iis, qui sciunt quam penitus pater Frisicam linguam cognitam haberet; quam exercitata et subtilis auris eius esset in diphthongis et vocalibus, quarum soni discrepantiam nunc plerosque fugere eum saepe conquerentem audivi, distinguendis: quam acute soleret discernere genuina vocabula Frisica a novitiis ad Hollandicae linguae normam factis, quorum laeta herba nunc pullulat et latius latiusque serpit; quam subtiliter internosceret, quatenus synonyma inter se differrent; quantam denique ad verborum derivationem et cognationem indagandam linguarum cognatarum scientiam; quantum in divinando acumen afferret. Quas virtutes cum considero nullus dubito, quin vel fragmentum hoc viris doctis gratissimum futurum sit, quo ex parte saltem suum desiderium expleatur. Quamquam iidem mecum dolebunt, quod pater, consilio illo laudabili quidem, sed pro aetate, qua suscepit, nimis arduo abiecto, non satis habuerit voces et phrases, quae adhuc in Frisia Neerlandica in usu essent, literarum ordine enumerare et explicare sermone Neerlandico, derivationibus et aliarum linguarum comparationibus omissis. Hoc enim consilium secutus bene, ni fallor, et sibi et posteritati consuluisset. Primum, si intra hos fines constitisset, eam operis partem, quam praecipue omnes viri docti efflagitabant, cuique rite perficiendo ille inter paucos par erat, ad finem perducere potuisset. Tum opus maculis quibusdam, quae nunc ei insident, non affectum esset. Candide enim dicam quod sentio, neque prava pietate vel potius caeco amore ductus quae unicuique patent dissimulabo.

Si pater Hollandice scripsisset, subinde non lapsus esset in Latinitate ut nunc factum videmus. Magis quidem versatus erat, ut multi ipsius aequales, in Latine scribendo, quam plerique eorum qui hodie literis operam dant, nec negem eum satis perspicue significare solere, quid velit, at, quum studiorum ratione coactus ad auctores classicos legendos parum otii haberet, contra multo saepius in barbarae Latinitatis monumentis versaretur, non raro a puro Latini sermonis usu deflexit et loquendi modos vocesque parum Ciceronianas usurpavit, quod vitium effugisset, si sermone patrio uti voluisset.

Si denique vocabula literarum ordine recensuisset, non impegisset in alterum illum scopulum de quo nunc dicam. Quicunque in lexico condendo singula vocabula suis radicibus attributurus est, ei primum opus est ut

Digitized by Google

omnia vocabula promta, parata et quasi sub conspectu posita habeat; tum ut certam aliquam et constantem rationem sequatur, qua semel cognita lector statim vocem invenire possit quam velit. Neutrum horum autem patri praesto fuit. Nulla, ut iam supra significavi, operis particula absoluta et prelo parata erat, quum operi edendo manum admoveret: quin etiam accidit, ut typographo specimina quae prelo mandaret flagitanti non haberet quod daret. In singulis autem vocabulis radicibus suis attribuendis adeo vacillat, ut dicas eum in hac re nulla certa et constanti ratione esse usum. Aliud vocabulum derivatum vel compositum litterarum ordine invenias, aliud simplici unde derivatur vel quocum compositum est subiunctum: non pauca etiam tum litterarum ordine, tum post simplicia leguntur, nec unquam fere iisdem verbis explicata vel iisdem exemplis adumbrata. Non minorem inconstantiam animadvertas in etymologia; nam non semper ad antiquissimam formam alicuius vocabuli derivata et composita referuntur, sed saepe formas derivatas et novitias primitivis praepositas videbis. In derivatis denique et compositis recensendis plerumque nullus fere ordo cerni potest; confusa et permista omnia.

Praeter haec vitia, quae pater effugere potuisset, si Hollandice scripsisset et vocabula litterarum ordine disposuisset, duo sunt, quae non solum in hoc opere, sed in omnibus fere eius scriptis iure culperis. Primum est quod occasione data subinde a proposito divagatur, et rebus vocabulisque explicandis inhaeret, quae aliena sunt a re de qua agitur. Lucro quidem tales digressiones apponimus, praesertim in opere non absoluto, sed aliud lexicographum, aliud annotatorem decet. Alterum, idque gravius vitium est, quod ut nusquam alias, sic ne hic quidem sibi in orthographia constitit, quod vitium ut semper molestum, sic in lexicographo minus quam alias ferendum est. Verum quidem est pleraque vocabula in aliis Frisiae Neerlandicae partibus aliter pronunciari, sed lexicographum oportet in hac re certam normam sequi, a qua nunquam discedat.

Enumeravi ea in quibus pater boni lexicographi officio defuisse mihi videtur; quae cum considero dubitatio mihi movetur, an pater unquam haec vitia vitare potuisset. Quippe ingenium eius vividum, acre, mobile laborem illum assiduum in rebus minutis quidem, sed in lexico omnino necessariis respuebat et aspernabatur; neque is erat, qui quae laboriose congessisset summa diligentia et cura disponeret et quasi in unum corpus colligeret, qui in omnibus modum et certam normam servaret, nec unquam se a proposito aberrare pateretur. Si autem hanc laudem minus consecutus est, at quanta sibi bona propria habet, quibus omnia quotquot huius generis lexica novi carent. Quum enim his nihil aridius excogitari possit, in patris lexico omnia succi plena sunt. Ubicunque librum evolveris singulas voces illustratas invenies exemplis maximam partem ab ipso excogitatis, quorum

Digitized by Google

alia sale et venustate delectant, alia gravitate praeceptorum quasi aculeos in mente relinquunt. Modo capita ex antiquitate Frisiorum illustrat, modo usus et mores eorum hodiernos exponit. Ut verbo absolvam, si excipias ea, quae grammatici argumenti sunt, de quibus iudicare meum non est, nulla fere operis particula est quin cum voluptate legatur vel ab eo, qui linguarum Germanicarum plane rudis est. Iudice Horatio igitur pater omne tulit punctum, qui miscuerit utile dulci.

Restat ut explicem quam rationem ego in indicibus conficiendis secutus sim. Optimum sane fuisset si omnia vocabula hoc volumine explicata litterarum ordine recensuissem, sed sic indices, ut nemo non videt, nimium in modum excrevissent. Delectus igitur habendus erat. Ac primum rationem non habendam duxi vocabulorum, quae olim Veteribus Frisiis in ore erant, quaeque nunc etiam Frisiorum Borealium et Orientalium sermone teruntur, quippe quae in idioticis, unde pater hausit, suo loco inveniantur: quamquam vel ex his ea vocabula in indicem recepi, quae pater fusius tractavit, additis notis V. Bor. *vel* Or. *Deinde frustra in indice quaeres vocabula tum simplicia, tum composita, quae suo loco in lexico leguntur; aut composita quorum membra statim agnoscuntur, quum ex his membris unum aliquod litterarum ordine invenitur: aut derivata de quorum origine nemo dubitare potest, quorumque radices lexici pars absoluta continet. Contra suscepi vocabula quae data occasione quasi in transcursu illustrantur vel quorum origo vel compositio non statim in oculos incurrit, qua in re operam dedi ut mediocritatem illam tenerem quae est inter nimium et parum, ut aliquid lectoris acumini relinquerem, neque nimis anxius essem in vocabulis recipiendis.*

Ex vocabulis autem, quae e linguis cognatis desumta pater magno numero singulis vocibus Frisicis subiunxit, non nisi ea notavi, quibus illustrandi vel explicandi causa aliquid additum inveni, quod praesertim factum video in vocabulis Hollandicis et Anglicis. Si quis autem miretur Anglica vocabula cum singulis fere vocabulis Frisicis comparata esse, scito mihi ex patris sermonibus compertum esse eum in lexico componendo hoc inprimis sibi propositum habuisse ut ostenderet, Germanos qui mari Brittanniam invaserunt, non solum Anglos et Saxones, verum magnam partem Frisios fuisse, quod sine dubio pater fusius explicaturus et demonstraturus fuisset, si ipsi praefationem scribere licuisset.

Finem facit index rerum, in quem congessi quae notatu digna inveni de Frisiorum aliorumve populorum antiquitate, ritibus, moribus, historia, et observationes grammatici generis, quae minus commode in caeteros indices recipi poterant.

Nemo opinor aegre feret me non praemisisse explicationem compendiorum, quae utpote in omnibus lexicis obvia vel tironibus nota sunt.

Digitized by Google

Non magis necessarium duxi omnium auctorum laudatorum nomina, quorum pater non nisi primas literas ponere solet, integra recensere, horum opera enim tam nota sunt omnibus, qui serio his litteris operam dant, ut ridiculus viderer iis, in quorum usum pater hoc lexicon scripsit, si talia interprete egere existimarem. Pauca quaedam compendia, quae putabam molestiam fortasse paritura iis, quibus nostratium libri minus noti sunt, infra explicata invenies.

Sed tempus est praefandi finem facere. Tu, Lector benevole, epitheto ornanti dignum te praesta in nostra qualicunque opera aestimanda et vale.

Scribebam Harlemi a. d. X. *Cal. Iunias*
a. p. C. n. MDCCCLXXII.

Digitized by Google

COMPENDIORUM NONNULLORUM EXPLICATIO.

Fr. u. *sive* urb.	Frisii urbani.
Sylv.	Silvicolae, i. e. *Frisii qui incolunt orientalem partem Frisiae Neerlandicae, vulgo* de wouden *dictam.*
Macc.	*Incolae civitatis* Makkum.
Worc.	*Incolae civitatis* Workum.
Hind.	*Incolae civitatis* Hindelopen.
Westfr.	Westfrisii, i. e. *Frisii occidentales, qui partem septentrionalem provinciae* Noord-Holland *incolunt, de quibus vide p.* 819.
Sc. o.	*Incolae insulae* Sciermonnikoog.
W. o.	*Incolae insulae* Wangeroog.
Sat.	*Incolae regionis* Saterland.
Sax. n.	Saxones Neerlandici.
Sax. l.	Saxones littorales.
G. J.	Gysbert Japiks, *nobilissimus poeta Frisius.*
W. G.	*Comoedia saeculo XVIII ineunte edita cui titulus est:* Waatze Gribberts Brilloft, *cuius altera editio Leovardiae anno* 1820 *prodiit.*
Burm.	*MS. collectionem proverbiorum Frisicorum continens, a patre provinciae Frisiae bibliothecae legatum, quod seculo XVII ineunte* C. G. van Burmania *manu exaravit. Huius collectionis aliud exemplar est in bibliotheca Leovardiensi.*
C. M.	Cadovius Muller, *qui anno* 1691 *conscripsit* Memoriale linguae Frisicae, darinnen erhalten Ostfrisische vocabula, *quod MS. a patre provinciae Frisiae bibliothecae legatum est.*
O. F. W.	Oude Friesche wetten, *ed. M. de Haan Hettema.*
E. J.	Ehrentraut Idioticon (?) *incolarum insulae Wangeroog in* Friesisches Archiv.
Het.	Hettema.
Wass.	E. Wassenbergh.
N. H.	*Hooftii* Nederlandsche Historien.
Uitl. Wb.	Uitlegkundig woordenboek.
Bred.	Brederoo, *poeta comicus Neerlandicus.*

Digitized by Google

LEXICON FRISICUM.

A, cg. literarum prima. *Die slugen binne ind bliuwe by di A*, inertes non proficiunt. *Hy ken nin A foár 'n Bie*, homo est stipes. A.v. *He does not know great A from a bulls foot*, idem. — *It lexom fen Amor kenne di domste fammen fen A ta Zeddet*, amoris secreta stupidissimæ norunt virgines.

a-bie-cie, n. tabula elementorum (abecedarium); *'n a-bie-cie-jonge*, puer elementarius, A.v. *abecedarian.* — *Abji-boek*, libellus elementorum.

A, F.b. per apocopen pro *an*, ut Angli. *A man*, Ang. *a man; à kerl*, Ang. *a churl*, sed notione diversa; *à fent*, F. *'n feint*, Ang. *a young fellow*, cætera. Eandem apocopen patiuntur fere omnes infinitivi Frisici, tum veteres, tum hodierni. Ags. *an*, Ang. *one;* F.v. *an*, *én*, F. *ien*, unus; Ang. *a* ex *an*, F. *'n* ex *ien*, vicem articuli indefinitivi præstant; Ang.F.b. *a man*, F.*'n man*, ἄνθρωπός τις. — Pro *an*, in, ad, super, F.v. frequentant *a: a himile end a erthe* in coelis et in terra.

A, ÉE, F.v. aqua, flumen; restat in multis aquarum nominibus, ex. gr. *A* flumen ducens in Groningam; *ée* flumen ducens a Leuwerda in Dokkumum, F.u. *Dokkumer ée.* F. *ie*, lacus in pago Idârderadela prope a Grouwa ad orientem. — *Smelle ie* proprie, lacus arctus in pago Smallingerlandia, opponitur vicino lacui *wide ie*, lacus amplus. Ad oram illius lacus est vicus *Smelnie*, quod nomen, intercalata litera *n*, ex *Smel-ie* ortum est.

a-pal, apal, F.v. palus littori infixus contra impetum maris. *alle apala and alle andhafde; apala* sunt pali lignei majores littori infixi, densi et in longam seriem extensi; *and-hafde* (contra-capita) similes pali e serie palorum littoralium in mare porrecti ad maris æstum de aggere deducendum; *and-hafd* vel-*haved* hodie elliptice *hâd*, pl. *hâden.* Richth. 124, 21, *ondhafda.*

a|o n d, n. F.v. insula, Sax. v. *aland*, Ags. *ealand*, idem, proprie, terra aquosa. A, *ée*, *ie* sunt comm. gen. at *IJ*, flumen separans Westfrisiam ab Hollandia, neut. gen. Hol. *het IJ.* — F.v. *é-mutha*, *emetha* (fluminis os) hodie, *Emden*, urbs maritima Frisiæ orientalis, sita ad ostium parvi fluminis ab Auriga, metropoli, decurrentis. Angli patrissantes urbes quasdam celebres appellaverunt de fluminis ostiis cui adjacent, quales sunt *Ply-mouth*, *Portsmouth*, *Yar-mouth*, *Dart-mouth;* adde vicos *Ex-mouth*, *Eye-mouth*, cæt. — Goth. *ahva*, Sax.v. *aha*, Isl. *á.* F.v. *a*, *ée*, Ags. *ea*, F. *ie*, aqua.

ABBEGAEZJE, cg. impedimenta; fæx populi. *Dy mei frouliu ut scil, hat ien bulte abbegaezje*, cum mulieribus profecturus multas curas multaque contrahit impedimenta: „Dum moliun„tur, dum conantur, annus est." Forsan milites Hispani regis Philippi II hanc vocem Frisiis reliquerunt. Hisp. *baga*, funis, restis ad sarcinas alligandas. *Bagazo*, fæx, sordes. *Bagasa*, meretrix; *abagaso* idem. Gal. *bagage* impedimenta militum vel itineratorum, Hol. *bagage*, fæx populi; Ang. meretrix. Vide an non F.o. S.l. *abegaike*, fæmina fatua, huc pertineat?

ABBEKAT, cg. causidicus. *Hi ken scriuwe as 'n abbekât*, litteras facere optime novit. *Hi hat fingers as 'n abbekât*, causidico rapacior est. (advocât.)

ABE, n. p. v. Goth. *aba* maritus. Idem quod Ags. *Æb* n. p. v. F. *Abe, Abbe. Ébe; Éabe*, id. *Éábke, Éápke*, n. p. f. —

Digitized by Google

ABEL.

Abing, *Abbing*, *Abbinga*, unde *Abbington*, urbs Angliæ; *Abington*, urbs in pago Berkshire. — *Ebinga*, *Eabinga*, nom. patron. — *Abe-herne*, nomen prati cujusdam prope a vico Grouwerga (Grouw) cf. *herne* angulus, *badu-herna*, cæt. *Abbe-ga*, *Abbe-gea*, vicus in pago Wimbridzeradeel. *Abbeng-wier*, vicus Wonseradelæ pagi, hodie *Engwier*. — *Abe skil wol werre wirde*, Burman. 1. *Abe Siuchsma luine*, ibidem, morosæ phantasiæ. cf. Hol. *luimen*, Hd. *laune*, F. vb. n. *lunje*, q. v.

ABEL, ÆBEL, adj. dexter, sagax, venustus. Ags. st. *abal and cræft*, impetus animi, vel vis menti insita, et scientia. cf. Jun. Et. Ang. Ang. *able*, idoneus, validus.

éablens, cg. liberalitas, habilitas, aptitudo, Ang. *ableness*.

æbelheyt, cg. G. J. solertia, animi generositas. Gothi habent *r* pro *l* in *abrs*, *ἰσχυρός*. Ex hac stirpe creverunt nomina propria *Abel*, *Abele*; *Æbele*, *Eabele*; *Ebele*, n. p. v. *Ebel*, *Ebelke*, *Ebeltje*; *Abel*, *Ebel*, *Ibel*, n. p. f. Gothi *Abala* n. p. f. Grimm, Getæ. p. 57.

ABEL ENDE INCEPTA vel *insepta* F.v. cicatrix extans et depressa. Formula juris in legibus Fris. *Abel* notat quidquid extat, tumet vel celsius est. Nodum notat in Ang. „*Abel-whacket*, a game played by sailors with „cards; the loser receiving so many „strokes from a handkerchief twisted „into *a knot* on his hand as he has „lost the game. Grose." Halliwell. A.v. *whacket* verber; *to whack* verberare; F. *quakke*, affligere ad terram. *Abel-whackets* sunt adeo ictus panno nodoso manui inflicti. Forsan remanet *abel* in nominibus locorum, quales sunt *Apels-gea* vicus in pago Stellingwerf-oosteinde, inter colles arenosos situs. In Cantia Ags. urbs *apuldre*, nunc *Appledore*; *Apeldoorn* in nostra Gelria, ubi multi magni colles, in quibus Guilielmus III, rex Angliæ, cervos, ardeas, aliasque feras agitare solebat. *Abel* in Leg. Fris. commutatur aliquando cum *apel*. Affines sunt voces *abal* et *afol*, (elatio) vis, robur animi, Ags. *ge-aforjan*, sese extollere, validum reddere, valere. Goth. *abrs*, *ἰσχυρός*.

ACHT.

Incepta effer *inképta*. *Képe*, v.a. cultro incisuram in ligno facere. *Kép* cg. incisio, divisura; *tsjép*, *sép*, idem.

ynképe, v. a. incidere, secare crenas. pf. *ynkéepte*. pf. p. *ynképt*, incisus, subintelligitur *groede*, cicatrix; cicatrix depressior. *Képe* Anglis est *to chipe*, *to chope*, hodie *chip*, *chop*, in minutas partes secare, quod efferunt *tsjip*, *tsjop*.

ABEELJE-BEAM, cg. populus canescens. Nl. *abeel*, Ang. d. *abele*, Ang. *white poplar*.

ABER, AUBER, adj. F. v. manifestus. Ags. *ægbær*, manifestus; *bær* nudus, vacuus; *on barum sandum*, F. *Yn it bare sân*, in mera arena.

ABT, Lat. *abbas*, genit. *abbatis*, unde F.v. *abbete*, *abbit*, contractius *abt*, coetui monachorum præpositus. Prov. *Hy is al abt deer te claester compt*, qui monasterii sodalis est jam sese æstimat esse abbatem. Burman. 80.

ACHS, *âgs*, F.b. arista, spica, Goth. *ahs*, f. Ags. *ax*, f. idem.

ACHT, octo. F.v. *achta*, Ags, *eahte*, Ang. *eight*. *Nei achten*, post horam octavam. *Dy nei achten komt mat foár niúgenen wer foárt*, qui serus venit suas res ad finem perducere nequit; mature facto opus est. *Nei achten* ex *nei achtim*; F.v. *eer fijf uwra ende ney achtim*; 558, 27. W. o. *acht* octo; *dat gungt in acht deil*, distrahitur in partes octo. *In age digge*, octo diebus. Ehr. I. 87.

di achte, *niúgene*, *tsjiene*, cg. octo, novem, decem puncta tesseræ; substantiva collectiva, elliptice pro *acht*, *niúgen*, *tsjien éagen*. *Di achte smite*, tesseras jacere et nancisci octo puncta. F.b. *jö âcht*, *f.* Hd. *die achte*. Bendsen, 30.

achtatine, achtene, F.v. octodecim, F. *achtsjin*. — F.v. *achtu-twinteg*, F. *achtintweintich*, viginti octo.

achte-som, achter-som, octo uniti. F.v. *achtasum* idem, Ags. *eahtasum*, circiter octo, Ang. *some eight* idem. *Wy kamen achtersom*, veniebamus octo uniti, i. e. frequentes ad octo, vel *wy kamen mei us achten*. Mutato pronomine personali *wy* mutatur *us*: *Hja kamen mei hjar achten*. *As men dœr komt mei syn achten is it hûs fol*. *Mei us*, *hjar*, *syn achten* idem valet quod *achtersom*. *Achter* est genitivus

Digitized by Google

ACHT.

ut Ags. *hund-seofontriga-sum*, Ang. *some seventy*, circiter septuaginta. Idem fere obtinet in cæteris numeris, ex. gr. *twa* duo, *twade* secundus; *thrije* tres, *thredde* tertius; *fiuwer* quatuor, *fjirde* quartus; unde *twader-som*, *thredder-som*, *fjirder-som*. *Tweintich* viginti, *thritich* triginta, unde *tweintiger-som*, *thritiger-som*.

achte, adj. octavus. F.v. *achtunda*, *achta*, idem. *Páaske-acht*, *Pinxter-acht*, *Maye-acht*, octava dies post diem Paschæ, Pentecostes, primam diem Maji. Veteres plenius, *Paeska-achtende* vel *achten*, *Pinxtera-achtende*, *achtende ney Maia-dei*. Nl. *achtste*, octavus. Richthofen citat locos in v. *achtunda*.

tachtich, octoginta. F.v. *achtantich*, *achtich*, *tachtig*. Nl. (Kil.) *t'achtentig*. j. *achtentich*, Hol. *tachtig*. Noster numerus cardinalis est decem, qui decies multiplicatus efficit centum. Germanorum numerus cardinalis erat duodecim, quem secundum numerum utriusque manus digitorum bis multiplicabant, i. e. quinquies et quinquies; prima multiplicatio efficit 60, secunda 120. Post introductum systema denarium Scandinavi appellabant 120 *stor-hundrade* (numerum centinarium magnum) et 60 *lill-hundrad* (numerum centenarium parvum). Galli numeros proavorum Francorum antiquos secuti usque ad 60 ut Latini procedunt per denarios numeros; *dix* decem, *vingt* viginti, *trente* triginta, *quarante* quadraginta, *cinquante* quinquaginta, *soixante* sexaginta; finito antiquo numero centenario ulterius non pergunt; ergo novam seriem incipientes, non per *septante*, septuaginta, computant, sed *soixante-dix*, octoginta *quatre-vingt*, nonaginta *quatre-vingt dix;* centum viginti *sixvingt*. *Hund* Anglosaxonibus erat antiquatus numerus centenarius; numerabant per *feover-tig*, *fif-tig*, *six-tig;* cum autem *six-tig* esset antiquorum centum, *hund* cæteris additamentis denariis usque ad posterorum numerum centenarium (120) præfigebant; ergo *hund-seofentig*, *hund-eahtatig*, *hund-nigontig*, *hund-teontig* centum, *hund-enlufontig* centum et decem, *hundtwelftig* centum et viginti *(stor-hundrade)*. Similem distinctionem observant Frisii computando *fjirtich* 40, *fyftich* 50. *sextich* 60, sed *tsantich* 70, *tachtich* 80, *twiugentich* 90. In his sola litera *t* vocis *hund*, *hunt* restat; confer *ant* in Sax. v. *ant-eibunta* septuaginta, *ant-ahtoda* octoginta.

achtkant, cg. molendinum majus, cujus ope agri aggere septi aquis pluvialibus superfluis liberantur. *Achtkant*, (octo oris) quod circumferentia octoedri formam habet. Eodem modo ex *kant* fit *fiuwer-kant* (quatuor angulis, i. e.) lectus in formam caveæ lignæ quadratæ. Pro *achtkant* alii frequentant *munts*, *muónts*, ex *monnik*, contracte Ang. *monk*, Frisice *monts*, quod apex hujus molendini refert monachum cucullo coopertum solito.

ACHT, cg. cura, attentio. *Dy him jung nat yn acht nimt mat it ăld untjilde*, qui juvenis suæ non prospicit valetudini senex poenas dat; senex luit peccata juvenis. *Acht slaen* attendere, curare. Ags. *eaht* æstimatio, valor. Angli *eaht* et vb. *eahtian* perdiderunt.

achtje, v. a. existimare, observare. pf. *achtte*, pf. p. *achte*, pr. p. *achtjende*, ger. *to achtjen*, F.v. *achtia*, v.a. perpendere, æstimare. Inserta *t* post *ch* ex Goth. *ahjan* putare, credere; *aha* mens, ingenium. (cf. Goth. *afa*, *aftar*, F.v. *efter*). *Hy hat it hoástjen nat achte ind nou hat er di tarring*, suam tussim flocci fecit, nunc phthisi laborat. — *Achtje* revereri, *Achtje ind eerje dyn woldwaners*, reverere et in honore habe benefactores tuos; contracte *achtenearje*. Ags. *eahtian*, meditari, observare, revereri.

achtenerje, v.a. colere, habere in numero. pf. *achtenerre*, pf. p. *achtenerre*, ger. *to achtenerjen*. *Achtenerje dyn ălders*, cole parentes.

ACHTA, ACHTIA; ECHTA, v.a. F.v. persequi, in judicium ducere; nunc obsoletum verbum; Ags. *eahtan*, idem. Goth. *afta*, post, a tergo; *uftaro*, retro; Ags. *æft*, *æfter*, retro, a dorso. F.*æfter*, Hol. *achter*. Persequi idem quod a tergo insequi, urgere: *neisitte* quod Frisii ajunt, i. e. post tergum, a tergo insistere.

ACHTERN (aagtern) adj. F. b. jejunus, qui neque bibit neque edit quidquam. F. *nochtern*, *nofteren*, adj. sobrius. *yn it nochteren kruden ynnimme*, mane jejunus extractum haurire. F.b. *æserich*, adj. sobrius. Bend. 194. *Ochten*, adj.

Digitized by Google

Hind. jejunus, insipidus. Ags. *uhta*, tempus matutinum. Nl. *nuchteren* jejunus, insipidus, ex Ags. *uhtern* adj. antelucanus. Etm. 44.

AD (aad) m. pl. *ádar*, F. b. cuspis, cultri mucro, promontorium, F. *oed*, cuspis, q. v. F. b. *Oeders-ham*, nomen extremi vici in insula *Fór*. Ex *ád* F. b. formant *at áttarst* (F. *it uterste)* extremum rei. Johan. 2. Ex *oeders-ham* patet antiquitus *oed* valuisse et a posteris esse depravatum in *ád*, ut cæteras vocales conculcans *a* in hoc dialecto solet.

AD, AED (áád) n. sinus ex integro ligno, oblongo quadratus, fundo concavo, tres pedes longus, latus fere duas, profundus quinque sexve pollices. Lac recens mulsum in hunc sinum funditur, et seponitur in caverna lapidea adeoque frigidula, donec cremor ascendens supernatat et ab uxore vel ancillis coloni despumatur patella plana, quæ *reám-scutel* audit. Hi sinus ad augendum frigus hodie fiunt ex ære, unde *eren-aed*. cf. Isl. *ada*, f. conchæ speciës majoris. *Ad* elliptice dicitur pro *moalk-ád*, et pro vario usu varium additur prædicatum; ut *buter-aed*, in quo depsitur et paratur butyrum recens; *brok-aed*, alias *brok-scou*, sinus major, in quo lac pressum teritur unde fiunt casei. (*Scouwe* Frisiis est scapha in formam sinus). Id genus vasa apud Anglos fuisse lata et parum profunda asserit Dodsley, Agriculture c. 3. Loquitur autem de puella sua, *There from the surface of expaunded bowls She skims the floating cream, and to her churn Commits the rich consistence.*

âd-rek, n. compages lignea, in qua sinus lactarii exponuntur loti, ut siccentur.

âd-scammel, cg. (scabellum sinuum) compages lignea quadrupes excavata, sustentaculum sinus, in quo rustica depsit butyrum.

ADAM, primus hominum parens. Fris-Holl. *Adam ind Ewa*, mammæ virginis sororiantes.

adames liaua. *and tha scope Eua fen sine ribbe Adames liava*, (codex male *adames-liana.)* et tunc creabat Evam ex ejus costa, Adami uxorem. F. v. 211. 9. *Liaf*, carus, substantive ponitur pro uxore. *Tsumma Wyarda ende Atte syn lyaw.* Chart. Schw. 608. Richth. *liaf.* Honorem et caritatem notat; *ws liawer frouwen dey*, Gabbema 67, dies festus St. Mariæ sacer. F. *liæwen here*, deus. Hol. v. *uwe alderliefste*, tua carissima, i. e. tua uxor. Lectionem *liana* qui defendit conferat Ang. *leane* Nl. *lene* (Kil.) fulcrum, fulcimentum; Ags. *hleonian*, *hlynjan*, F. *hlynje*, reclinare. Genesis II. 18. (Vulg.) „faciamus ei adjutorium si„mile sibi."

Adam-hirdrider, cursorum glacialium celeberrimus Frisiæ seculo XVIII.

adamje, v. n. gravem continuumque laborem pro victu sustinere. Ex nomine proprio *Adam*, primus parens hominum, in quem deus sententiam dicitur tulisse, (Vulgata) „in sudore „vultus tui vesceris pane." In hunc primorum parentum laborem alludit distichon in cantilena vetere Anglica *When Adam delvd and Eva span, Who was then the gentleman?* — Haud aliter Angli ex nominibus propriis fingunt verba, quale erat illud vb. *to graham*, aperire et legere epistolas tabellariis publicis creditas, quas vulgus *Graham*, reginae ministrum, ferebat violare si quas suspectas haberet conjurationis in imperatorem Russiæ, qui tunc in Anglia commorabatur. Epistolarum scriptores suspicaces titulum insignibant exhortatione, *Not to be grahammed!*

ADE, AD, n. F. b. cibus, esca. F. *iten*, idem. Flandri veteres *aet*, esca, cibus, victus. Flandria ad austrum (libonotum), et Jutia, cujus confines Frisii boreales, in Boream, erant Frisiæ veteris ultimi fines. Omnium vitiorum, quæ dialectus Frisiorum borealium e consuetudine cum Danis contraxit, spurcissimum est commutatio consonantium distantis loquelæ organi; hic *d* ponunt pro *t*, quod cæteri Frisii abhorrent. Dani *æde* vorare, F. *ite*.

ade, vb. a. F. b. edere. F. *ite* idem.

ADE, n. p. v. *Adama*, n. patron. — *Eáde*, *Ede*, n. p. v. *Adde*, n. p. v. *Addinga* n. patron. Ags. *Adda*, n. p. v. Ang. *Addison*, (addis-son) nom. patron. per apocopen Fris. *Addis*, *Addes* idem. *Teade Addis* Teada Addæ filius.

ADEBAR, cg. F. b. F. o. ciconia, *áribár* Johan. 3. Sleswik *árbar*. F. *eárrebarre*, *eabarre*, *eibert*. (Ags. *ead*, m. felicitas; *bird*, avis; avis fausta, Lat. *pia avis*. Idem notat Sax. n. *heil-oever*, *heil-euver*. *heil* salus.) Poeta G. J. ciconiam

Digitized by Google

vocat *réa-schonck* avis cruribus rubris, Ang. *red-shank*, avis quædam rubris cruribus, mihi ignota. — *Hij beklagge him as d'æbarre di pod*, (miserabatur eum ut ciconia bufonem) commiseratio inimici fucata. Burman. 31. Prov. Nl. *Gelukkig als de ooijevaar u toevliegt. — Waar de ooijevaars nestelen sterven geene kraamvrouwen. — Waar de ooijevaars weggaan komt er ruzie in de kerk.* — Olim nefastum habebant Frisii hos nuncios pacis et felicitatis abigere; quæque villa, sive in domus tecto, sive in vicina arbore, suam habebat ciconiam, eamque vulgus credebat villico gratiam rependere pro hospitalitate duobus ovis vel uno pullo, quos mater e nido amoveret. Prov. *n' Déa' pyk ôz 'n âi is eabars hier* pullus mortuus aut ovum est ciconiæ locarium. — Inter pueros Frisios fabella est ciconiam, cum sursum deorsum moto rostro crepitat, fundere preces ad deum. Nunc mundities villicorum prævalet religioni patrum et impedit quo minus excrementa spurcæ avis in ædibus vel hortis suis patiantur.

n'eabarre mei hoárnen (ciconia cornuta) aries vetus.

ADEL, n. p. v. idem quod F.v. *éthel*, *édel*, nobilis, Ags. *æthel*, *æthel-boren*, nobilis, quæ vox in multis nominibus propriis apud omnes gentes ex stirpe Germanorum frequentatur. *Adelen*, nomen gentilitium nobilis familiæ Frisicæ, forsan idem est atque *Adilin* n. p. seculi decimi: cf. Förstemann. p. 138. Animadvertendum tamen *Adeelen* sæpius scribi, quasi audivisset *Adêlen*.

ADEL *yn di rogge*, cg. morbus secalis, quo spicæ incassæ manent et levitate se erigunt. Ags. *adel*, *adl*, f. morbus, tabes.

ADEL, F. b. ex fumeto stillans liquor. Holsatia *addel* idem; contracte *âl*, Sax. n. *âlte* idem. F. b. *æl*, f. Bend. 31. Hols. *addelpool*, Ang. v. „*addlepool*, „a pool or puddle near a dunghill „for receiving the fluid from it." Ags. *adela*, urina, putredo; *adel-seath*, scrobs in quam putrida confluunt, F. *sink-put*, Ang. *sink*, idem. Scoti *addle*, adj. putidus; *an addle dub*, a filthy pool, F. *ien alske dobbe*. Holsati *addelen* mingere, Sued. *adla* idem.

oel, F. b. succus spissus et pinguis. (Nl. *ol* coenum), *Olland* terra coenosa, paludosa. Theut. *Broick*, *venne*, *olland*, *goir*, palus, amfractus, labina. Ang. Norf. *ollant* land broken up from grass. Itali *Ollandia*; *Holland*. *Holland* in Netherlandia et *Holland* in agro Lincolnensi, ambæ sunt regiones humiles, paludosæ, maris influxui obnoxiæ. Confer cum hoc *âl* alterum *âl*, succus coctus ex fæcibus hordei sive cerevisia. Flandri veteres distinguebant inter *âl* et *bier*. *Bier* illis erat cerevisia vetus, quæ deferbuit, *âl* vero cerevisia recens et fermentatione spumans. Hanc distinctionem Angli in tantum sequuntur ut *beer* sit vetustius vel magis cibarium quam *ale*. Flandri „*oft ael oft bier gebrouwen*" Vaderlandsch Museum, Serrure. I. 77. Ang. *brewed or ale or beer*. Nl. (Kil.) „*ael*, *eel* „Ang. cerevisia mustea." Primaria itaque notio videtur esse in fermentatione fæcium. Ags. *ælan* incendere, fervere, coquere; *ealo* cerevisia. Isl. *avl*, Dan. *öl*, idem.

alsk, adj. F. b. putidus, rancidus.

âlske, vb. F. b. opus putidum culinarium facere, Sued. *alska* idem.

ADZER n. p. v. *Edzerid*. *Edzerda*, *Idzerda* n. patron.

AECHJE (aachje) n. pomum ovatum, semirubrum, putamine glabro, sapore acri, at odoro et suavi, ad mensem Martium usque integrum. Plene *Inkhuzer áechje* (Agatha Enkhusana). F. o. *aachje* idem. Alii hocce pomum appellant *Tryn-weuwster*, dialectus communis *Tryn-weester;* ambo nomina ex muliere originem habent, alterum ex Agatha, alterum ex Catharina. Quæ fuerit illa ex Enchusa, urbe maritima West-Frisiæ, mihi non constat. Nota est phrasis, *Dou biste sa nysgjirrich as Aechje fen Inkhuzen*, curiositatem ridiculam ponis in re aliena. cf. J. H. Knoop, Pomologia. f°. 1758. p. 44. tab. XII.

AELWER, F. b. verus animi sensus, mens seria. Isl. *alvara*, f. idem. Andreæ. Hol. Hd. *ernst*.

Æ, EA, adv. semper; unquam. Ags. *ava*, semper, contracte *â*, protinus; Ang. *ay*, semper. F.v. utuntur *â* in compositis; ex. gr. *na*, F. *néa*, nunquam (na-â, ne-éa), *a-wet*, *ât*, F. *eat*, (unquam quid, i. e.) quidquam; F. v. *ammer* (*â-mer*, unquam magis.) F. *jimmer* unquam, *jimmer wei* indesinenter.

Digitized by Google

ÆB.

Goth. *aivs* m. tempus, unquam. (Lat. *ævum*) *ni aiv* nunquam. Nl. v. *oit* (ex *ai-wat*, ut F. *ât* ex *â-wet*), semper, umquam,

Vptien anderen dach so maecte
Die wakende God, die oit waecte,
Dat firmament.

Maerlant. Sp. Hist. I, 7. 1. Alibi *oint*. Alam. *eo*, Mhd. *ê*, unquam, unde alia forma Nl. v. *ye*.

Alle die ghenoecht, gunst ende vrede,
Die ye wijf eenen goetman dede,
Doe ic mit goeder listen di.

Bild. Versch. IV. 100. Nl. v. *goetman*, Ang. *a gallant man*, Gal. *un brave*, vir strenuus, fortis.

nâ, F. v. F. *néa*, nunquam. Nl. *noit*, Hd. *nie* = F. v. *nawet*, F. *nât*, *néat*, nihil.

æ-tiid, cg. G. J. tempus quod umquam fuit. *buwte ætiids beginne*, (deus) absque initio ullo tempore. Analogice Anglosaxones *geo*, *ju*, olim (Alam. *iu*) componunt cum *dag* dies, *man* homo, et *meovle* virgo; *Jú-dagum* olim, *jú-mann* homo priscus, *jú-meovle* Gal. *ci-devant pucelle*.

ÆB, W. o. fæm. et neut. Helg. *ab*, F. v. *ebba*, n. cæteri F. *ebbe* cg. recessus maris. Ags. *ebba*, m. *ebbe*, f. Nl. *ebbe* f. sed poëta Vondelius (Virgil. Aen. X) *het ebbe*, n. ut F. v.

ebje, vb. n. reciprocare (de maris æstu et recessu) Ags. *ebbian*, W. o. vb. *æb* infin. *dat watter æbet*, F. *it wetter ebbet*, (maris) aqua recedit, Ang. *to ebb*. E. I. 59, 183, 357.

ÆCHT, adj. W. o. eximius, probus. *Dait hat æcht góder*. Adv. *Dait schip kan æcht sil*, (Ang. that ship can sail very swift, i. e. she is a fine sailer). F. *Dat scip ken echt sile*, navigium istud citissime velificat. F. *Echtmoai*, pulcherrimus; *echt kâld*, frigidissimus. *Echt*, proprie, sincerus, verus. E. I. 87.

ÆCHTE, ACHTE, F. b. matrimonium. cf. *æft*.

ÆDER, F. b. vena. Ags. *æder*, F. v. *eddere;* ex *eder*, F. *ier*, ut Nl. *âr* ex *ader*. *Sâckfyljen giet jin throch ieren ind sinen*, stridor limæ serram acuentis cruciat nervos venasque. Angli pro Ags. *ædre* adoptavere Gal. *veine*, Ang. *vein*.

âr-klorker, cg. Hindel. hirudo. Nl. *bloedzuiger*. Hol. *ader* vena. F. *klorkje*, suaviter sugere; qui molliter exsugit sanguinem venæ. cf. *ader*.

ÆDER, F. b. adv. mane, mature. Anl. *adro*, diluculo. Gl. Lips. Ags. *ædre*, statim, mox, F. b. *miern æder*, crastino die mane, F. *móarn-ier*, crastino die; sed *iere-móarn* mane, bene mane. cf. *ier* et *móarn*. Ags. *ær mergen*, mane, diluculum. *ærmyrgen* idem. (*miern* ex *myrgen*.) F. *It is ier dei*, lux prima diei multo mane apparet, idem atque *It is ier liucht*. Ags. *ær-leoht*, n. lux matutina.

ÆDRE, ÆDER F. b. post, *ader-ut* F. *efter-ut*, retro. F. b. *Fon æderne*, F. *Fen efteren*, a tergo. Bend. 357. *Anædre* adv. F. b. a tergo, retro, F. *fen efteren*. Bend. 356. 368. *Dat spek tjok anadre 't ure hêwe*, F. *spek efter di earen hawwe*, audiens non audire. Bend. 435. — *Anfore* adv. F. b. a fronte, F. *fen foren*, *foar-óan*. Bend. 356, 368. F. b. *Gong do anfore so wal ik anadre bliuwe*, F. *Gong dou foaróan, sa wol ik efter bliuwe*, tu præi, ego agmen claudam.

ÆF, adv. aut. Poeta G. J. aliquoties pro „nec", ut Latine *neque paci aut proelio paratus*. Tac. cf. Epkema *æf*. F. v. varietate formarum insignes, *iefthа*, *iefth*, *ief; ioftha*, *ofte*, *oft*, *of*, cætera. F. *óf*, in mixtione cum *er*, ille, manet *oft*, *Di junge*, *oft-er wol óf nat*, *lere mat er*, puer iste, sive vult, sive non vult, bonas artes discere debet. Nl. v. *ofte*, *of; ochte*, *och*, Sax. v. *ohtho*, Nl. *of*. Habent Sax. v. et *efthа* commune cum F. v. *iefthа*, per apocopen G. J. *æf*.

ÆFT cg. matrimonium. F. b. *Acht*, F. v. *âfte; efte; ofte. afte-wif* uxor, cui vir matrimonio junctus est. cf. *ewe*, foedus, lex, jus. Prov. *Di êarste æft di bæste*, primæ nuptiæ optimæ sunt. — *Di twade aft*
Hat di diwel bithoft,
malus dæmon invenit secundas nuptias. — Notatu dignum est secundas nuptias, quantum uxores attinet, Frisiis veteribus despectui fuisse. Hindelopia, urbs maritima, non alios fovebat incolas præter nautas, quorum cum multi perirent naufragio, relictæ viduæ favore communi civium sibi sufficiebant neque indigebant secundo marito, qui sibi et liberis victum quereret. Hoc fuit in causa quare hæc urbs, morum avitorum cæteris tenacior, superiore adhucdum sæculo majore abundabat viduarum

Digitized by Google

numero, quam ulla pars Frisiæ. Adde quod apud Frisios in genere, neque vitricus in nomen et honorem patris mortui, neque noverca in amorem erga matrem mortuam succedit. Privigni privignæque vitricum *avunculi*, novercam *amitæ* nomine compellant, qui cæteris Neerlandis pater materque audiunt. Tac. Germ. c. 19.

âft, *oft*, *eft*, adj. F.v. justus, legitimus; nuptialis, ad matrimonium pertinens. F. *eft*, *echt*, adj. sincerus, genuinus; *echt goud*, *sulwer*, genuinum aurum, argentum. Isl. *ekta*, nativus, legitimus; *ekta gull*, aurum nativum. F.v. *aefte man*, maritus legitimus; *aefta frouwa* vel *wif*, uxor legitima, F. *æfte man*, *æfte frou* vel *wiif*, idem. Isl. *ekta-madr*, *ekta-kona* idem. *âft* idem quod *æcht*, q.v.

afte, n. F.v. matrimonium, Hol. *echt*, m.

aftigia, v.a. F.v. domum ducere uxorem, proprie, legitimam reddere.

æftenge, aftinge, f. F.v. domum duetio.

eftingje, v.a. F.o. nothos agnoscere, legitimos reddere judicum decreto.

aftlik, adj. F.v. legitimus, nuptialis, more matrimonii.

aftlas, adj. F.v. illegitimus.

aftskip, f. F.v. conditio legitima. Nl. (Kil.) *echt-schap*, legitimum conjugium, matrimonium.

aft-slit, F.v. adulterium.

ÆGLE, Ags. n. p. viri. F. *Egle*, *Igle*, idem. *Igle hirdholte* (î-gle) aries, signum in zona coelesti in calendariis antiquis Frisiorum. *Agila*, rex Gothorum occidentalium sec. VI. Hinc per syncopen F. *Aila*, *Ailo*, n p. v *Eile* idem. (*Aule* idem?) *Ayle* n. p feminæ. cf. Förstemann. I. 22. Etmuller 4. Ags. *egle*, acer, acutus.

ÆGUM, *Eagum*, nomen vici in pago Idârderadela, prope a lacu Werragensi ad austrum. Ex *éage* et *ham*. cf. *Eagehoek*. Hicce vicus paene tenet centrum hodiernae Frisiæ, quæ fere circulo est circumscripta. Inde dictum vulgare, *Eagum leit yn 'e midz fenne wrâld, twa hoâmne-stappen fen 'e tuwr oaf; dy it nat léaut mat it mar neimjitte.* Ægum, qui fere minimus inter vicos Frisiæ est, serie domorum caret, villis hic illic dispersis. Inde scomma istud, *Eagum hat sawn pléatsen ind 'n bargehok.* „Eagum constat ex sep-

tem villis et una hara." Harâ notatur domuncula ex majore villa residua, cui antiquitus suffragia ferendi jus erat. Hoc non multum abludit ab indice vetere possessionum ecclesiæ in Frisia; *wantet dorp cleyn is en nyet meer zyn dan zes principael zaeten.* Beneficiael-boeck. 118. b. Hara contemptum notat. Eadem figura Gysbertus parvam notat distantiam, cum circitores ait segniter requiesere, *asse fjouwer huwzen rinne mey in bargehock forby.* Sjolle-kréamer.

ÆIEN, adj. F.b. proprius. Ags. *agen*, F.v. *ain*, *ein*, F. *ein*. Angli mutant *g* non in *i*, sed in *w*; *own* ex Ang. v. *ogen*. Bend. 195. cf. Isl. *ugla*, f. G. J. *uwle* Ang. *owl*, ulula.

ÆILÈ, m. anguilla, pl. *æile*. Bend. 31. 162. F. *iel* quod cf.

ÆIRE-BIER, F.b. Bend. 126, 424. proprie cerevisia honoraria, i. e. prandium sepulchrale in honorem mortui. Synecdoche partis pro toto prandium nomen habet a lauta compotatione cerevisiæ, qui erat potus Germanorum solemnis. Angli eâdem figura *ale*, cerevisiam, sumunt pro festiva commessatione. *Arvale* iis erat prandium sepulchrale, quod labente hoc seculo nondum obsoleverat inter ruricolas pagi Eowerwicensis (Brand. Ellis. II. 243). *Arvale* autem est vox, quam Dani victores in Angliam introduxerunt; Isl. *arfi*, hæres, filius; *öl*, cerevisia, unde *erfis-öl*, parentalia, convivium in honorem mortui, ut *festar-öl* convivium nuptiale, Dani *arve-öl*, *fœstens-öl*. cf. Edda (4°. 1787, 1818.) I. 424. II. 591. Jejunum est hanc vocem repetere, sive a Gallis, sive a Romanis, sive a Cambris, cum compotationes funebres omnibus Germanis ab omni ævo fuerint solemnes. Quam vere Anglica hæc parentalia sint probant mirificæ similitudines, quas Anglica sepulchralia prandia habent cum Frisicis; post relictam enim patriam hæc solemnia per XV et quod excurrit secula immota steterunt. cf. Brand. Ellis. II. 237, et v. *biar*.

ÆIREM, m. F.b. brachium. pl. *æirme*. *Éarm* Frisii quoque pronuntiant *éarem*. pl. *eármen*. F.b. *Long œirme hêwe*, F. *Lange eármen hawwe*, florere auctoritate. Latine *An nescis longas regibus esse manus?* Bend. 456. 64.

Digitized by Google

ÆIRICH.

ÆIRICH, adj. F.b. malus, pravus. *Hum wît nint æiriche am ham*, nihil pravi de eo exploratum habent. conf. *arglist*. Alam. *arac*, contracte *arc*, avarus, pravus. „*Arga*, homo iners et inutilis." Paulus Diaconus.

ÆIWEN, adj. F.b. planus, æqualis; suavis, placidus in eundo et loquendo. Bend. 193. F. *'n effen man*, homo placidus et sibi constans. — F.b. *Kaumst tis-nog?* F. *Kámste tídigernoach?* F.b. *Dat was man am 't æiwenst*, F. *Dat wier mar efkes*, in ipso temporis articulo; momento serius frustra venissem. — F.b. *He fel aw æiwen sljochte*, cadebat ultro, sua sponte. Bend. 193.

ÆJK, n. F.b. equa. *Dat æjk as ma fal*, F. *di merrie is mei fóale*, equa gravida est. Ang. *The mare is in foal;* Bend. 426. Gothi *aikwo*, Ags. *eoh*, *ehu*, m. equus, Sax. v. *ehu* idem (*ehu* = io, Scandinavice io-r). Isl. *ior*, *jór*, m. idem, Dani *gur*. F. et Nl. *gorre* (Kil.) equa; caballus; plerumque equus annosus et strigosus. Isl. *jór* declinatur in *jós*, *jó;* haud aliter ex *ehu* fit *iu* et *ju*, quod restat in cantilena puerili *Ju*, *ju*, *peertje!* Age, age, equula! cf. *gorre*.

ÆJTH, n. F.b. acetum. F. *ittik*, *jittik* cg. Bend. 471. *(acet-*um inverse *alec)*.

ÆKEL, cg. Harl. nepos. Forma Scandinavica, ex Isl. *ökull*, m. talus, ut Hd. *enkel*, m. nepos; eadem est vox quae Hd. Nl. *enkel*, m. talus. Gradus consanguinitatis veteres computabant per corporis humani membra, descendentes ad talum ut filium filii significarent.

ÆLFRIC, Ags. n. p. viri. F. *Elbrich* n. p. feminæ.

ÆMELER, EAMELER, F.u. *ameler* cg. formica. F. *Mích-ćameler (míje* mingere.) *Pis-ćameler* idem, *(pisje* mingere), Kil. „*pis-imme*, *pis-emme* Fris. „formica." F. *pis-himmel* (Ags. *hama* cicada, Sax. n. *hemel*, *hemelke*, cicada domestica); formicæ quippe emittunt flavum liquorem; inde et Ang. *pismire*, Nl. (Kil.) *pis-miere*, *mier-seycke* (Kil. *seycken* mingere). Kil. „*seyckameysse*, Sicambri, formica." Hol. (Ten Kate. 1ste proeve) *seikworm*. Ang. Shropshire *piss-annat*, ant. West. *pis-mote*, ant. (Fris. *mòt* tinea, Ang. v. *mote*, Ang. *moth*.) — Isl. *ambla*, enixe

ÆNDE.

at frustra laborare. Norwegi *amla*. Laboriosæ formicæ huc illuc ferventer cursitant. Ang. *to amble*, tolutim incedere. — Prov. *Di wrâld is ien piséamelers næst*, mundus est nidus formicarum, in quo omnes huc illuc cursitant et sectantur, alius opes, alius honores, alius voluptatem. Confunditur *pis-eameler*, formica, cum *pisbedde*, asellus, cutio, porcellus, millepeda, F. *kròb*, insecta despecta et deformis, pigre hærens in rimis parietum et non nisi lente prorepens. (Nl. *pis-bedde*, lectum commingens: planta *pis-bedde*, Ang. *piss-a-bed*, urinaria, dens leonis, Gal. *dent de lion* Ang. *dandelion;* credebant veteres hanc plantam puerorum vesicas adeo replere urina, ut lectum dormientes commingerent. cf. Kil. *pisbedde*). F. *Hi is sa stil âz 'n piséameler*, taciturnus obambulat, inter confabulantes omnino tacet; valet præcipue de iis, qui pridie in compotatione mirifice blaterabant. Nl. *Hy swijght gelijck een pissebed*. Zeeuwsche Nachtegael II. 23. cf. *bæd-pisser*.

ÆMELJE, G. J. sed dial. com. *ćamelje* v. a. ad tædium usque easdem iterare admonitiones, more vetularum quisquilias repetere, de tricis monere vel queritari. Gysbertus sensu paulo liberiore; *Ick æm'ler fen in eynleaz' rijgge*, recitarem peccatorum seriem infinitam.

ge-éamel, n. sermocinatio obtundens aures centies repetitis quisquiliis. Vox est Scandinavica. Isl. Andræ. „*amr* questus misere stridens." Hald. *at emja*, misere ejulare; *amalga*, sæpius moneo; *at jamla*, rogitare, queritari. cf. Ags. *emele*, adj. insipidus. *æmelness*, *emelnes*, f. tædium, fastidium. Etm. 9.

éamelich, adj. qui indesinenter nugas venditat.

éamel-scoale, cg. reprehensor tædiosus quæcumque carpens.

bi-éamelje, v. a. prolixe et tædiose quisquilias tractare.

ÆNDE cg. æmulatio, certamen. Goth. *anan*, spiritum ducere, aspirare, Ags. *undian*, zelare, invidere. Sax. v. *andon* zelare, *ando* indignatio. cf. *spirare; spiritus; vir ingentis spiritus*, Cic. ambitionis, æmulationis. Prov. *Deer aende is*, *deer is eere*, *seij de coster*, *en sloeg de bijlden om 'e eeren*. Burman. 12. (Ubi æmulatio, ibi honor,

Digitized by Google

inquiebat custos templi, et infligebat alapas imaginibus) hodie simpliciter *Dær nin krích is, is eák nin ere*, sine contentione sive certamine nullus honos. Hoc proverbium accurate pingit ingenium Frisiorum, qui tum in ludis, tum in rebus seriis, ingenti æmulatione de victoriæ laude inter se certant.

ÆNDJE, ÆNDIGJE, vb. a. n. W. o. finire, finiri. F.v. *endia*, *endegia*, F. *einje*, *einqje*. E. II. 200.

ÆNG, ÉANG, adj. pavidus, timens. F. west. *ang*, idem. *Ang* apud Anglosaxones non tantum videre est in compositis, ex. gr. *ang-breost*, asthma; *ang-mód*, anxia mente, sed et solute, ex. gr. *ange on his mode;* compar. *angre sorge*, cf. Lye et contra sentientem Richthofium in voce *ongost*. Ex *be-ang* fit Nl. F. *bang*, anxius.

ængste, cg. angor, pavor. F.v. *ongost*, Isl. *angist*, f. Dani, *angest*, per syncopen Nl. *angst*. Prov. *Éijngste is naet to boeten*, anxietatis nullum est remedium, Ms. Ængstme, cg. idem.

ængstich, éangstich, adj. pavidus. Nl. *angstig*.

ængje, vb. impersonale. *Mi eanget for it rábjen fen di lie'*, timeo maledicentiam hominum. *Him engel fen syn eyn scaad*, pavet suam ipsius umbram, i. e. conscientiæ stimulis agitur. Burman. 27. Nl. *angen* est vb. activum. Frisii amant verba activa ægritudinem notantia vertere in impersonalia; ex. gr. *my freest noch fodr forthriet*, reformido futuras molestias; *my sorget* ib; (Zamenspraak tusschen een boer en edelman.) Hol. *Ik vrees* of *ik zorg voor ellende*.

ÆNJELIER, cg. dianthus caryophyllus. Nl. *anjelier*, Sax.n. *filet*, Hd. *nelke*, Gal. *oeillet*, *clou de giroffle*, Brabanti boreales *ginoffel*. Hol. (Kil.) „*anghe-liere*, *angier*, Hol. j. *ghenoffel*." — Flos patribus adamatus et ubivis in Frisia a matronis et virginibus summa cura cultus. Pictor Rembrandt suam uxorem, (Saske van Ulenborgh) Frisiam ex meliore loco natam, venustis et dulcibus vultibus feminam, plus semel effinxit dextra tenentem dianthum caryophyllum; cujus vide specimen egregium in tabula No. 1160 musæi regii Dresdæ.

ÆNSICHT, *eánsicht*, n. façies. F.v. *on-*

secht, *onsicht*, n. In versionibus Anglosaxonicis et Anglosaxonico-Northumbricis, Cambrigiæ, curante Kemble, impressis, sed ineditis, Matthæus, VI.16 1*a*. Vers. Ags. *ánsyn;* 2*a*. Vers. Ags. *ansien*. Ags. North. *onsion;* Rushw. *andvlitu*, facies, vultus.

oansjænde, aspectus: *fen oansjænde*, aspectu. *Fen oansjænde ken ik di man wol*, memini me vidisse hominem; quinam sit nescio.

ÆRE, ERE, v. F.b. arare. F.v. *era*, Isl. *erja*, Ags. *erian*, Goth. *arjan* (Gr. *ἀρόειν*) *ἀροτριᾶν*.

ÆRKE, EARKE, cg. anas mas. *So gled as ien aercke stirt*, (tam lævis et fulgens ut anatis masculini cauda) Burman. 61. Kil. „*erpel*, *aerpel*. Flandri. anas mas." Hassi, *erpel*. F.b. *waarder*, Outsen, p. 11. *urder*, Bend. 90. 184. *de urder trét jo anert*, anas mas anatem culcat, i. e. eam init. ib. 262. F. *Di eárke feilt di ein*, idem. Hol. *ward*, *woort*, Sax. l. *wört*. F.b. *urder*. cf. Alam. *erchno*, egregius. Ex *the arke* fit *darke* et *drake* Anglorum.

erke-drank, cg. aqua in fossis (potio anatum), paronomasia vocis pro *sterke-drank*, potus alcoholicus. Pro *erke-drank* quoque *herke-drank* utimur. Analogice Ang. d. *duck-oil* (oleum anatum) aqua.

eárke-pyst, cg. anatis maris penis.

ÆRKE, EARKE, ERKE, n. p. viri. Ags. *Eric*, *Yric*, idem, unde patronymicum n. Ang. *Eric-son*. Forte *exwe-ric*, dives ovibus, vel *eoh-ric*, dives equis. (Sax.v. *ehu*, equus) vel *aru-ric*, dives opibus. F.v. *ara*, seges, opes. Ex quo fonte forsan fluxit *Ork* n. p. viri, pro *Ark*, *Arke*, n. p. v. unde nomen patronymicum *Arkema*. Monendus tamen est lector nomina propria Ags. *Earcan-brylit*, *Earcan-gota*, *Earcan-vald*, facili tractu reduci ad Goth. *airkns*, adj. nobilis, insignis, eximius, et Ags. *earcan-stan*, gemma, Nl. *edelgesteente*, unde et n. p. Ags. *æthelstan*. Hollandi vocant virum eximium *een juweel van een man*, (gemmam viri.)

ÆRM, EARM, adj. pauper, per diastolen *earem*. comp. *earmer*. supl. *éarmste*. Ags. *earm*, laboriosus, ærumnosus, pauper. supl. *earmost*. Goth. *arms*, adj. *ἐλεεινός*, supl. *armosta*. Ang. v. *arm*,

Digitized by Google

miserabilis. Angli genuina voce rejecta assumpserunt (Gal. *pauvre*) *poor*. Prima notio est miseria, ærumna in genere. F.v. *érm*, pauper. *érme liúde*, pauperes homines, F. *éarme liú*. *Éarmen*, pl. substantive, pauperes homines. *It éarme hert!* miserandus infans! Phrases; *Sa éarm az 'n lús*, (pediculo pauperior); *Sa éarm az 'n swéal* (hirundine pauperior); *déad-éarm*, Iro pauperior; *stóak-éarm*, idem; *stoak*, baculus, nuditatem innuit. — Proverb. *Rike-lius seaktmen ind éarm-liús pánkuken ruke fier*, pauperes liba frigunt cum oleo raparum, quæ e longinguo olent ut morbi divitum; divites quippe morte perdunt suas divitias deliciasque; ergo timore mortis de levi valetudinis detrimento altas tollunt querelas. — *Earm ind grutsk, fy, fy!* Ang. *Poor and proud, fy, fy!* Ray, 147. Hd. *Wenn wir nicht prahlen sind wir arme leute.* Hol. *Aan arme lieden hovaardy vaagt de duivel zijn aars.* — *Ryk yn 'e widze, earm yn it græf*, (in incunabulis dives, pauper in sepulcro.)— „*Ryk yn bern is éarm-liús seine*, multos gignere liberos pauperum est felicitas. —

Koene de rijcke d'aerme opijte,
Ja schoense naet ijn schien wetter (schijte.

(divites si possent comedere egenos, ex his saturitatem non in aquam limpidam, sed turbidam squalidamque emitterent.) Proverbium stringit divitum avaritiam et contemtum pauperum. Burman. 41. — *Ien blyn minsce is ien éarm minsce*, cæcitas maximum malum est.

eármlic, adj. cui res angusta domi est, paupertati vicinus. *Deer aermlijck sit waermt him rycklijck*, Burman. 12, egenus parvo emolumento exhilaratur. *Di bern habbe rom hjar bréa, mar heit ind mem habbe it éármlik.* Ags. *earmlic*, miserabilis, miser, calamitosus.

earm-fâd, cg curator pauperum. *Earmfádye*, cg. institutum quod ad curationem et regimen pauperum attinet. cf. *fád.*

earm-hertich, adj. comp. *éarmherliger*, misericors; infelix, miser. G. J. misericors; exempla citat Epkema. Goth. *armahairts*, adj. εὔσπλαγχνος. Ags. *earm-heort*, pusillanimis; misericors. Nl. (Kil.) *armhertigh*, pusillanimis. *It is eármhertige káld*, Hol. *erbarmlijke* (miserande) *koud*, frigus sævit crudelissime.

éarmhertigens, cg. (ingenium moresque hominis corde pauperc) illiberalis tenacitas.

ærmjil, n. W.o. vectigal civibus ad alendos pauperes impositum, collectum. E. I. 358. F. *éarme-jild*, idem.

éarmc-lytse, (pauper tenuisque) *Hy is alleheel éarme-lytse*, nullus est, mala fortuna oppressus.

eármoed, cg. paupertas, ægritudo. Ags. *ærmth*, f. miseria, paupertas. F.v. *érmod. Mem hat 'n bulte eármoede oer Auke; dy giet nei Eastynje*, mater valde sollicita est de sorte filii Auconis, qui navigat in Indiam. — Prima notio est animi ægritudo et miseria in genere; Sax. v. *arm-modi*, n. miseria. *mód*, m. animus; *armon*, egere. Goth. *arman*, miserari. Isl. *arms*, deses, subdolus, pauper; *armódr*, m. molestia paupertatis *(armr*, dirus, et *modr)*. Contra ex Isl. *ær*, furens, *ar*, *ari*, et *módr* est *armódr*, strenuitas, fortitudo. Nl. *in arren moede*, irata mente. Vos, Titus en Aran.

eármoedicheit, cg. conditio paupertatis, paupertas, F.v. *érmodicheit*, idem. Synonymon est F.v. *érmichéd*, ex perdito adj. *érmich*, ærumnosus.

éarmje, v.n. misere et indesinenter queri, sollicite queri. *It wijfke éarmet oer hjar elke doaiter*, muliercula ingemiscit in filiæ morbo. Goth. *arman*, miserari; Ags. *earmian*, idem.

ge-éarm, n. questus, planctus, querelæ moventes tædium.

ÆRN, plurimum *éarn*, cg. aquila. pl. *éarnen*. F.b. *árn*, idem. *gos-árn*, vultur leporarius. Goth. *ara*, m. Ags. *earn*, m. Isl. *örn*, *ern*, cg. — Angli pro hac voce a Gallis *aigle* sunt mutuati, Ang. *eagle*, sed Ang. v. *ern*. Prov. *'n Earn fliúcht sa heack nat as hi komt wer op 'e groun' to láne*, maximi reges necessitati naturæ humanæ subjecti sunt. *Dat schoe ien eern sijn jongen naet todraghe*, Burman. 8, escam tam vilem ne aquila quidem suis apportaret pullis. Hol. *Dat zou een arend zijne jongen niet geven.* Campen, 22. Ex *aren* Hollandi formant *arend*, ut *niemand* ex *nieman.*

éarns-kloeren, pl. ungulæ aquilinæ.

Digitized by Google

Hi sit yn éarnskloeren, in potestate est danistæ, qui ejus dilaniat opes.

éarnich, *éarndich*, adj. avarus, rapax.

ÆRNE, AERNE, ARNE, ÉARNE, adv. alicubi. Ags. *ærn*, *earn*, *ern*, locus secretior, habitaculum, tugurium. Nl. *ergens;* F.u. *argens*, *árnse*. F. *kwær éarnse?* Ubi uspiam? F.u. *Wár-arnse?* idem.

néarne, adv. nullibi. F.u. *nárnse*, F. *néarne net* (nullibi non) nullibi terrarum. Duo negativa Græco more vehementius negant.

ÆRS, ÉARS, cg. podex, anus; si de virgine nubili vel muliere sermo est, per euphemismum, anus et cunnus simul. — Ags. *ears*, m. Ang. v. *ers*, Ang. *arse*, Hol. *aars*, m. — Phrasis ex trivio, *Dat wiif is nat sunich op 'e éars*, (non parcit suo podici), femina prostituit pudicitiam suam. — *It bern foel mei di éars yn e modder*, infans cadebat totus quantus in coenum. cf. Ang. v. *arsepusk*, Howell, a fall on the back; Ang. d. *ars-bawst*, idem. Staffordshire. — *Hij luwckter de eers uijt*, se surripit e periculo, vel e re dubia, vel e consortio sumtibus obnoxio. Burman. 27. *Yn di éars hingje*, tergiversari, Ang. *to hang an arse*, Holsatii (IV, 193). *He hangt sik in 'n aars*. Proprie valet de porco vel homine ebrio, qui retro inclinatus pedes figit neque se a comite propelli sinit. Auctor eximius poematis Hudibras eleganter hac phrasi usus est; cf. locum apud Johnsonum v. *arse*. — *Alles is al yn 'e war ind dou leiste noch mei di éars op bæd*, omnes jam instant operi et tu pigre hæres in lecto. — *Gréate éarzen*, *wide broeken*, Ang. *Great arses*, *wide breeches*, (magni ani, laxæ braccæ) pro hominis sorte sunt ejus sumtus, neque diviti prosunt bona si lauta vita eorum reditus consumit. — *Earst 'n héach wird*, *ind den mei di stirt yn é éars nei hús ta*, jactatores ignavi sunt. — *Hy schit troch ien faeije eers*, quod aggreditur letalem minatur eventum. Burman. 29. — *Dyn éars!* Absurdum est quod petis! (quare anus tuus hoc non petit?) Idem notant phrases, *Dyn buse! Dyn noas!* — *Jo is nimmen trow as har eyn eers*, Burman. 37, sua curat, alios fraudat. — *Oer éars*, *oer bol*, (super anum, super caput). *Eers oer kop* (in calendario 1676) in caput devolvi. Ang. v. *arse verse*, upside down, Ang. *topsy-turvy*.

Prov. *Dy di éars barnt mat op 'e bljirren sitte*, Ang. *Who burns his arse wants to sit on the bladders*. — *Di éars smet it bern*, epidermis rimæ inter nates, sudore et frictione læsa, cruda infanti est — Ags. *earsod*, adj. qui retro est. Forte ab *éars*, ut Hol. *gelaarsd*, ocreatus, a *laars*, ocrea; Ang. *arsed*, quod in lexicis Ang. deëst. Ang. *Do not beg breeches of a bare-ars'd man*. Ray, p. 3.

In phrasibus citatis pro *éars* ubique substitui potest *gat*. *Ears* urbane usurpatur; *gat*, anus, contra in sermone proletario, nisi figurate dicitur, ex. gr. *It ding sit op syn gat*, res non procedit.

éarske, n. anus parvus. *Néaken éarskes*, pl. (parvi ani nudi) primulæ veris (galanthus nivalis.) F.u. *nakene meiskes*, (nudæ puellulæ) idem.

éars-billen, pl. nates, Hol. *aars-wangen*, Kil. *aers-billen*, nates. *Fjouwer néakene eersbillen bringe-ze gear*. Ms., quatuor nudas nates in unum cogunt, i. e. pauper vir cum paupere muliere matrimonium init. — *Hy wit naet op wat eersbil datter sitte schil*, utri natium insidat nescit, i. e. dubius hæret. Burman. 29.

æers-dreutel, cg. F.o. puerulus; proprie, ani pusillum stercus. Kil. „*dreu-„teleerken*, homuncio globosus; mys-„celus, nanis cruribus." F. *dreutel* idem, quod confer.

éars-feyer, cg, chartula ad anum tergendum; quæcumque chartula, ex. gr. qua induitur epistola, cæt.

éars-futtel, cg. parva avis ad pugni magnitudinem, quæ mergit in riparum herbosarum fundis. cf. Kil. *fulsel*, paniculus.

eárs-gebrek, n. vitium imaginarium, morbus simulatus, parva necessitas. *Bern hawwe op reis jamk 'n bulte éárs-gebrekken*, infantes in itinere sæpe multis parvulis necessitatibus obnoxii sunt. — Vicina notione Hol. (Kil.) „*kuck hebben*, cacaturire" traducunt ad ardelionem gloriosum, qui ostentat jactatque sua, et multa sibi arrogat, Hol. *Hij heeft veel kaks*.

eárs-kernc, cg. ani rima. (cf. *kerne*, rima; *kerntsje*, rimas incidere). Sax. l. *eers-karn*, Mhd. *ars-krinne*. Nl.

Digitized by Google

(Kil.) *aers-kerf. j. aersgat.* Hd. *arschkerbe.* — *Éárskernye*, ludicra denominatio vici imaginarii, ubi novorum hominum *(upstarts)*, gloriosorum divitum atque stultorum jactatorum ponunt incunabula. *Hanen ind bal yn di wálden to Éárskernyes.* Warns.

ers-knop, m. F.v. sacri ossis acumen. F. *di sluit*, cg. Hol. *het stuitbeen.*

Componunt Frisii *éars* quoque cum *lok*, catillus;

ærs-lók, n. ani foramen, *Hja siucht mei it lofter éach yn it lofter ærslok*, puëlla strabo est. Alam. *ars-loh*, Hd. *arschloch.* Ags. *ears-thyrl*, n. ani foramen, Sax. l. *eers-gat*, F. *éárs-gat*, elliptice F. *gat*, n. anus.

eárs-wisp, cg. manipulus graminis quo anum tergunt. Ang. v. *arse-wispe*, idem. (cf. F. *strie-wisp*, manipulus straminis.) Nl. (Kil.) „*aers-wisch* (Gal. *serviette.*) „spongia tergendo podici," quam vocem Barbara Latinitas vertit „ani-„tergium." *Wisschen* enim est „ter-„gere." — Alam. *ars-wisc*, m. *Éárs-wisk* idem quod *eárs-wisp.* Prov. *Dy twiske twa haébulten yn sit to kakken ind den forlegen is om ien eárswisk, dy hat ien lyts forstán.* Antiquitus fascis foeni ante latrinam coenobii jacebat in usum monachorum;

Et puis a regardé vers l'uis,
Uns fais de faim i vit gesir,
De qui li Moine au departir
De la chambre terdent lor rains.
Guillaume ne fu pas vileins;
Un torchon fist si li bouta
Dedenz son poing.

Barbazan. Fabliaux et contes. I. p. 225. *Du segretain Moine.* vs. 596.

Ob necessitatem alveum exonerandi Hd. anum appellant *der allerwertheste*, carissimus. Sic Hesychius in verbo ποτωάζειν memorat anum Græcis olim dictum fuisse πότνιον, moderatorem. Latrina eadem de causa Neerlandice audiebat *Herman.* Teuthonista, *heymelicheit, privayt, harmens, huyseken.* Junius (Et. Ang. *ars) herman* recte retulit ad Ags. *hera-manna*, hominum dominus (Ags. *hera*, dominus) i. e. latrina, quam reges ipsi colunt. Inde Nl *Hij moet Herman spreken*, Hermannum conventum expetit. *Hij moet sijnen meester dienen*, domino suo serviendum est illi. *Hij moet wezen waar de keizer te voet keen gaat*, eundem ei est quorsum imperator se pedibus confert. Saxones Nl. *harmen* appellant phallum, hominum dominum, quatenus propagationis generis humani instrumentum, stimulus cupiditatum et industriæ est. Hol. *Jonge Heer* (dominus junior) penis; *jonge Juffrouw* (domina junior) arvum genitale. *Herman* nomen proprium viri antiquissimum; analogice Frisii nomine proprio *Gerhard* (F. *Gjerrit.*) phallum appellant; F.v. *ger*, telum, lancea; *hard*, acer. Hol. v. *de hane* (gallus) phallus; (Kil.) *'t cappeken van den hane*, (cucullus galli) præputium. Confer *Akke.*

iepen-éarske, n. mespilum, ita dictum ob hiantem et longe apertum calycem, formâ aperti podicis. Veteres non abhorrebant nominare quosdam fructus et flores a podice, ut *néakenéarskes*, primulæ veris; *swart-kontkes*, mala parva a parte inferiore nigrantia. Hæc vox longe lateque per nostræ gentis nationes est dispersa; ex. gr. Ags. *open-ærs* (Lye, *ærs.*), Ang. v. *open-ars, open-ers* (Hal. 589.) Sax. l. *apeneers, apentüt*, (Br. Wb. I. 23). *Apeneersken* (Holst. Wb. I. 6) mespilum. Antiquitus in Hollandia hoc ænigma circumferebatur, quo anus mespili describitur,

Vijf harten, Vijf starten,
Een prik in 't gat, Rara wat is dat?

quibus verbis occasione data significabant rem veneream. Shakspeare lusit propria notione ani sive cunni aperti in *open-ers*, qua spectat ad virginem viro tempestivam, et mespilo opponit pirum Poperingense, *poprin peare*, pirum vile, sed majus phalloque simile (instar *orange calabas?)* symbolum viri imbecillis, veneri inutilis. Mercutio de Romeo, Juliæ amore capto, recubante sub tegmine arboris mespili, talia profert;

Now will he sit under a medler tree
And wish his mistresse were that kind (of fruite,
As maidens call medlers, when they (laugh alone.
O Romeo, that she were! O, that she (were
An open (ers), *or thou a poprin peare!*

Romeo and Juliet, Act. II. sc. 2.

„O Romeo, utinam Julia esset! O! „utinam esset mespilum, quod tu

Digitized by Google

ÆRS.

„carpas de arbore; vel utinam tu „esses pirum Poperingense, (homo „imbellis, cui ad venerem nulla cu„pido.") Paine Collier oppositionem non cepit; edidit enim absque *or; O Romeo! that she were, O! that she (were An open et cætera, thou a poprin pear!*

réaks-éars, cg. locus (basis) ubi meta foeni hibernalis es acervata. *Swylje di réaks-earzen oan*, furcillo corrade relictum foenum in metarum fundis.— *Réaks-éars* proprie, anus metæ, i. e. cui insidet meta. Analogice Scoti *sack-arse*, fundus sacci, Ang. *the bottom of a sack.*

eársling, adj. præposterus. *Di jonge is eársling; hij doach nut joár master*, puer lævus est, chirurgiæ non idoneus. *Ily is mei di eárslinge foet fen bæd stapt* (lectum linquens ominoso pede institit) morosus est.

eársling, adv. a tergo, præpostere *In wanne hetse eársling om fen thin doeck*, G. J. ornat se matrona collari ex bysso in vanni formam a tergo. — *Di sinne bilóawwe moai waer; mar it komt eársling ut*, sol promittebat tempus serenum, sed in pejus versum est. — *Az ît bri reint lizze hjar scutels eársling*, (cum puls pluit mulierculæ patinæ jacent inversæ) nescit occasionem arripere in suum commodum. *(eársling*, ano inverso). — Ang. East. *earseling-pole*, „the pole, with which „bakers spread the hot embers to „all parts of the oven:" Quippe hoc agens pistor pedem rutrumque retro movet. Ang. Norf. *Arseline*, adv. backwards.

eárskje, vb. n. segni passu ambulare. *It bern eárskel mem nei*, infans sequitur matrem titubante gressu. *Di siler eársket sceef nei hús ta*, nauta appotus gressum titubantem domum dirigit. Valet præcipue de iis qui pedibus capti difficili properant gressu natesque plus solito movent, quales sunt infantes et vetulæ imbecilles. Eadem figura verbum *boxelje*, leniter itare, derivatur a *boxe*, bracca. Pro *eárskje* quoque valet *jaskje. Ik mat nei sted ta jaskje*, mihi in urbem ambulandum est.

Nl. (Kil.) *aerselen, erselen*, retrogredi, tergiversari. Ang. East. *arsle*, to move backwards. Nl. (Kil.) „*aerse-*

ÆSKJE.

„*lingen*, retrogradi, q. d. culum ver„sus ire. Gal. *re-culer*," a *cul* anus. Kil. *aerselincks*, retrograde.

ÆRW, n. W.o. corii superficies squamulis distincta. Inter Saxones littorales *arw* quoque notat crustam prati, in qua hæret textum densum radicum graminis. F. *nerf*, cg. idem. Nl. (Kil.) „*nerue van het leder* j. *erue*, grana in coriis." Hollandi promiscue *erf* et *nerf; aers* et *naers*, anus; *ijver* et *nijver*, studium, industria; *oest* et *noest*, nodus in arbore; F.b. *ar* et Nl. (Kil.) *narve*, cicatrix. *N* ante vocales vicem præstat aspirationis nasalis ut *h* gutturalis. Vide alia exempla Jun. Willeram, 207, qui prætermisit Ags. *epflod* et *nep-flod*, Ang. *neap-flood*, æstus maris languidior, cum luna quartam partem sui spatii complevit.

ÆS, F.b. officina ferraria. (F. *smitlhe*) Sueth. *æsia*, ustrina, Alam. *essa*, f. Hd. *esse*, idem. cf. F.u. *eest*, F. *iest*, locus ubi hordeum coquorum cerevisiæ ustulatur. Forma simplicior est Nl. (Kil.) *ese.* j. *est*, *ast*, ustrina. cf. *ást*, oriens, (telluris ustrina?)

æsk, n.W. o. cinis. Outzen, *Eesk*, F. *iske*, *yeske*, cg.

æsk-bult, m. W. o. acervus cinerum. F. *yesk-bult*, Nl. *asch-hoop.*

æsk-sparder, m. W. o. F. *yesk-sceppe*, pala parva ad cineres de foco egerendos. E. I. 358. Isl. *sparda*, spatha.

ÆSKJE, vb. a. (Sueth. *æska*, petere, interrogare, optare) dial. com. *éaskje.* præs. ind. *ik éaskje*, *dou éaskeste*, *hi éasket;* pl. *éaskje.* pf. *éaskke*, *dou éaskeste*, *hi éaskke*, pl. *éasken.* pf. p. *éaske.* pr. p. *éaskjende.* ger. *to éaskjen.* Hind. *áskje*, vb. a. poscere, rogare, petere. F.v. *askia*, præs. ind. *askie*, *askest*, *askat;* gerund. *askiana*, poscere, postulare, diem dicere, accusare; ita Lat. *postulare aliquem de repetundis.*— Ags. *acsian*, rogare, interrogare, inquirere. Ang. v. *aske*, Ang. *to ask*, interrogare. (cf. F. *nimme*, sumere; *fornimme*, interrogare, investigare, intelligere.) Ags. *acsjan*, poscere; *geacsjan*, inquirere, intelligere.

Easkje fen di wêrd 'n mingelen biar! pete a caupona heminam cerevisiæ. — *Jild éaskje*, pretium ponere, quod venditoris est; *Jild biede*, offerre pretium, quod emtoris est; eodem sensu valent st. *éask*, cg. et *bód*, n. Ags. *æsca*, f.

Digitized by Google

interrogatio, disquisitio. Eodem sensu W.o. *askje*, ponere pretium. *Wo fûl usket hi for ein hunget?* F. *Ho folle éasket hy foár syn hynzer?* Quodnam pretium statuit ille suo equo?

bi-éaskje, *be-éaskje*, frequenter et quasi jus habens poscere. *Hwat biéaskest thou hjir?* unde tibi jus poscendi quod tibi libet? F.v. *biaskia*, in judicium vocare, provocare.

oaf-éaskje, vb.a. pretium alicui pro merce ponere; exigere aliquid ab aliquo. F.v. *of-askia*, exigere. Ags. *ofacsian*, expetere, expectare.

op-éaskje, vb. a. rem mutuo datam repetere. *Di man sit wrak; ik hab myn jild opfrege* vel *opéaske*, res familiaris hominis labefactata est; pecuniam, quam ei mutuo dedi, repetii.

ta-éaskje, vb. a. in compensandis duabus diversi valoris mercibus pro meliore addititium pretium poscere.

ta-easkje, magnum ponere pretium. *Twahunderd çoune foár 'n feer-kou? Dou éaskeste mar ta!* Ducentine floreni pro juvenco? Pretium enorme statuis. F.v. *otherum to-askia*, ab alio exigere (mulctam), ubi *to*, ad, eandem habet vim quam Nl. *aan* in *aanvragen*, arrogare.

Wi bidde God um forjaning; wy fréagje us burman um syn hynzer; wy éaskje 'n flæze woyn fen 'e kastelein; precamur a deo remissionem; utendum rogamus a vicino equum; petimus a caupone lagenam vini.

ÆUN, præp. F.b F. *oan*, ad F.b. *æun-tóg*, F. *oan-twaën*, in duas partes (fractus). F.b. *æun 'e gong*, in processu, in actione; F. *oan 'e gung*, idem. Bend. 342.

ÆZE, vb. a. F.b. vorare, edere. F.u. *aze*, F. *ieze*, captare escam, piscium more. Bend. 412.

AF. (*A* in præpositione *af*, sive soluta. sive cum alia voce composita, semper producitur). Particulæ sæpe redeuntes solent frequenti usu quasi atteri, diminui vel contrahi. Lingua Sanskrita frequentabat duplicem formam *apa*, Græc. ἀπὸ, et *ava*, Græc. ἀϕ' ante aspiratas, Lat. *ab*. *Apa* Germanice audit *afa*, per apocopen *af*. Latine *ab* per apocopen fit *a*; *a-mitto*, *a-vello* cæt. ut *ex* fit *e*, tum absolute, tum in compositis. Denique transit in *aw*, unde restant *au-*

fugere, *au-ferre*, cæt. Adde *omitto* ex *ob-mitto*. Simili modo Frisice *áf* vergit in *áw* inter pronuntiandum. *W* autem per apocopen evanescente *áw* fit *á*, ab, tam solute, quam in compositis: ex. gr. *áf-lisse* et *á-lisse*, deponere, *hi is fen it bæd áf* et *á*, inter se permutantur. — *W* in *áw* fit *u*, unde *au*, quæ est dialecti varietas præcipue a silvicolis (F.u. *Zeven-wouden)* frequentata; his *au-lisse*, et *hi is fen it bæd au*, idem est quod cæteris *áflisse*, *óaflisse*, et *áf* vel *óaf*. — Saxones veteres *af* ante verba sæpe mutant in *á*. Anglosaxones itidem *af* contrahebant in *á;* ex. gr. *áceorfan*, abscindere, F. *ákerfje*, Nl. *afkerven*. — Ags. *ácolian*, F. *ákuldje*, refrigescere, Nl. *afkoelen*. — Ags. *ábiddan*, F. *ábidde*, deprecari, Nl. *afbidden*. — Ags. *águtan*, F. *ájitte*, effundere, Nl. *afgieten*. — Ags. *ániman*, F. *ánimme*, eximere, Nl. *afnemen*. — Ags. *ávis*, insipiens. Nl. v. (Kil.) *awijs*, *auwijs*, *ouwijs*, Lat *a-mens*. — Ags. *áweig*, devium. F. *áwei*, Nl. *afweg*. Lat. *a-vius*. — Ags. *ágild*, sine compensatione. — Sueth. v. *awita*, amens; *alag*, iniquus, cf. Lat. *ex-lex; unægtig*, impotens; *amæli*, sine opprobrio. Nl. v. *amachtig*, impotens; *aweerd*, indignus. Jun. Willer. 301. In talibus *a* privat ut *af* in Goth. *afgrunditha*, Nl. *afgrond*, F. *af-groun*, *au-groun*, *á-groun*, abyssus (fundo carens.) Non tamen omnis *a* ex *af* est; ex *an* quoque aliisque particulis orta est. Ags. *ámanian*, F. *óanmoánje*, Nl. *aanmanen*, Lat. *ad-monere*. — Ags. *áhefan*, Nl. *aanheffen*. — Ags. *áhvettan*, Nl. *aanwetten*, acuere. — Ags. *ásettan* ponere, Nl. *aanzetten*, Ags. *ofasettan*, deponere. — Ags. *ástigan*, Nl. *aanstijgen*, scandere, *ofastigan*, descendere. Ags. *a middan*, in medio.

Anglosaxones ut Frisii mutabant *af* in *of*, ab; ante hanc mutationem *af* jam se contraxerat in *a*, et *æf* in *æ* (G. J. *æf*) quod comparatio vocum Frisicarum cum Anglosaxonicis exemplis multis luculenter docet. Postquam autem notio primitiva vocalæ *á* (ex *af)* lapsu temporis imminuta erat alteram *af* sive *of* addiderunt, secundum regulam Græcorum, duo negativa vehementius negare; ex. gr. Ags. *a-don*, tollere (Nl. *weg-doen*) F. *á-dwán*, et

Digitized by Google

of-a-don, tollere, amputare, discutere; Ags. *a-drifan*, depellere, abigere, et *of-a-drifan*, idem.

Ags. *æ* vocibus præfixa fere eandem variam vim habet quam *af*, G.J. *æf*, e qua præpositione oritur. *A*, ab, ex. Ags. *ædrifan*, expellere, ejicere. — Ags. *æfyrmtha*, purgamentum, quisquiliæ (ablutiones), Nl. *uitvaagsel*. — Ags. *ægyld*, submutatâ formâ *agyld*, sine mulcta, (compensatione.) — Ags. *æhiwes*, pallor. (Ags. *hiv* color) proprie, decolor conditio. — Ags. *æmyrce*, egregius; proprie, sine tenebris, lucidus, fulgens. Ags. *mirk*, tenebræ. — Ags. *æmen*, (sine hominibus) nudatus incolis, desolatus, vastatus. — Ags. *æmode*, mente captus, pusillanimis. Nl. *moedeloos*. — Ags. *æhwyrpan*, avertere. — Ags. *ænote*, inutilis (Ags. *note*, usus.) — Ags. *æscera*, intonsus. — Ags. *æswapa*, purgamentum, Nl. *uitvaagsel*. — Ags. *æthynan*, aperire. Ags. *tynan*, sepire, claudere. — Ags. *æwen*, incertus. Ags. *wen*, verisimilitudo, expectatio.

Ags. *æ* respondet F. *for*, Nl. *ver*, quæ particulæ diminutionem, interitum, notant. Ags. *æaldian*, F. senescere; *forâldje*, Nl. *verouden*. — Ags. *æbylgd*, indignatio, ira, Nl. *verbolgenheid*. — Ags. *æthryt*, tædium, F. *forthriet*, Nl. *verdriet*, tædium, dolor. — Ags. *æwindan*, tabescere. Nl. *verswinden*, evanescere, in auras ire. cf. *aftredde*, *âfgod*.

Ags. a-veg (de via) *hit is aweg*, abest; pro quo Frisii per aphæresin particulæ *â* et mutata *g* in *i*, *wei*. Angli ex *a-way* habent *a-way*, et Scoti per apocopen *a-wa'*. *It is wei*, abest, non invenitur. *Gean wei!* Ang. *Get away!* apage! *Weigean*, abire. Cum de amatis mortuis sermo est Frisii *dêad*, mortuus, vel *stjerre*, mori, non usurpant, sed *wei*, quod solemnius est et desiderium rei perditæ significat: quorsum enim abierit et quomodo abierit, in medio linquitur, sed abiit in oras, unde nemo redit. Periit! *Us mem is wei*, mater mortua est. *Hja is wei!* illa (filia tua) demersa est! Eadem mens est in Scotis, cum loquuntur *of them that 's awa*. „There „is a peculiar and lovely delicacy in „this national idiom," inquit Jamieson. „When one cannot avoid a reference „to the departed, instead of mentio„ning the name, as if naming the per„son were a kind of profanation of „the hallowed silence of the tomb, „it is usual to speak of *them that „'s awa*." Jamieson (Supplement to the Scott. Dict. *awa*) non attendit animum ad mysticum *awa* pro distincto et trito *dede*, mortuus.

AF, *ôaf*, *ôa*; *ôf*, (oof) *ou*; *æf*, præp. ab, separationem notat. *It kêal is er âf*, *mar it fuwlnis is er noch bi*, peperit vacca vitulum, sed secundinas adhuc tenet uterus. *Fier âf*, Ang. *far off*.

âf, deorsum, Hd. *herab*. *Kom fen di souder âf*, descende e tabulato. *Kom fen it bæd âf! Dou sleepste 'n gat yn e dei*, (descende a lecto, i. e.) Surge! Partem diei teris somno. — Animadverte lectus Frisiorum ante extructos aggeres littorales circiter quinque sexve pedes propter frequentes maris inundationes supra solum fuisse elevatos, quos per quatuor scalas conscendebant perque easdem itidem linquebant.

âf ind óan, interdum, per vices. *Dy feint komt hjir' oaf ind oan*, *nat om us*, *mar di fâm*, juvenis nos interdum visitat, non ut nos alloquatur sed virginem. Ang. *off an don*. „My brother visits „the Talbot-Arms during May, and „was there *off and on* for about „three months." *Go off and on*, abire et accedere. „Competitions intermit „and *go off and on*, as it happens, „upon this or that occasion." L'Estrange. Frisii et Angli adverbia bina vel adverbium et præpositionem copulâ *and* jungere solent. ex. gr. Ang. *now and then*, F. *nou ind dan*. — Ang. *up and down*, F. *op ind del*. — Ang. *through-out*, F. *ut-ind-throch*. Porro Ang. *out-of*, *up-on*, F. *âf ind ta*, *ut ind yn*, *op ind ut*, cætera quæ confer. F. *oaf ind ta*, interdum, F.b. *auf an to*, Bend. 366.

Frisii et Angli e talibus præpositionibus junctis verba formare solent. Ex *oaf-ind-oan* fit

âf-ind-oanje, ire et redire, deficere et crescere. *It liucht fen 'e lampe âf-ind-oanet*, lumen lampadis alternatim languet et clarescit.

auf, F.b. in genere idem valet quod Ang. *of*, pro quo Frisii *fen*. F.b. *De fidder hâlt fale auf san saen*, F. *De faer hâldt folle fen syn soan*. — F.b. *De hæud auf 't hâd name*, F. *De koed fen it hâd nimme*, vel *di*

Digitized by Google

hoed óafnimme, scil. *fen it hâd*, Ang. *To take the hat off the head*, aperire caput. — F.b. *He haurickt en daler auf me*, Ang. *He borrows a daler of me* F. *Hi lient 'n dâlder fen mi*, mutuum sumit dalerum a me. F. *borgje*, dare et sumere merces mutuo. — F.b. *He lawet fon sin ronte, aurs auf æze au drainke*, F. *Hi libbet ut syn rinten, mar fen iten ind drinken.* Bend. 365 — F.b. *auf*, F. *ut*, ex. *De œirem as auf 't laz*, F. *Di éarm is ut it lid*, brachium eluxatum est. Ags. *lith*, (lizd) membrum. — F.b. *He kamt auf 'e sjurk*, Ang. *He comes out of the church* (tsjürts). F. *Hi komt ut 'e tsjerke* vel *serke*. — F.b. *He kamt fon 'e sjúrk*, venit e vicinitate templi, F. *Hi komt fen é tsjerke*, idem. Bend. 365. — F.b. *In-œun 't hus an ut-auf 't hus gonge*, Ang. *to go in the house and to go out of the house*, F. *yn ind ut it hus géan.*

auf, F.b. partem rei notat. *En fœzer auf en krœider*, Ags. *fether*, (fezder) penna. Ang. *A feather of a cock*, F. *Jen feêr fen 'n koánne.* — F.b. *En wing auf en swun*, Ang. *A wing of a swan*, F. *Jen swanne-fleugel.* Bend. 379.

auf, F.b. notat materiem ex qua quid fit: *En shéo auf heult*, Ang. *A board or table of wood*, F. *Jen tefel fen hôlt*, Hindel. — F.b. *En hœud auf strai*, Ang. *A hat of straw*, F. *'n strieen hoed*, pileus stramineus. Bend. 379, ubi variæ distinctiones inter *fon* et *auf*.

AFALDJE, vb. n. senectute collabi, marcescere; senio desuescere amicis, sodalibus. *Hy is al moai jirrich ind eak âfâlde*, grandævus est et senio afflictus; ætate declivis. — *Mei di jirren âldet di minsce âf*, cum crescunt anni desuescimus nostris sodalibus.

AF- vel ÆF-AERDJE, vb. n. degenerare. Hol. *ontaarden*, idem. G. J. *æfaerd*, pf. p. degener. cf. *ârdje.*

AFBÂKKE, v. a. pacto componere litem. cf. *hân-bakke*, dextris junctis licitari. *âftutje*, componere pacem osculo, proprie, osculo delere injuriam et culpam. *âfdrinke*, pocula libans cum altero redire in gratiam.

AFBARNE, vb. a. et n. (oofbánne) F. v. *ofbarna*, F.u. *ofbrande*, comburere, comburi totus quantus; valet de ædificiis, molendinis, cæt.

AFBEIDJE, vb. a. expectare, manere cf. *bida.* Hol. *af-wachten*, perdurans expectare. Ags. *âbidan*, Ags. North. *âbida*, constanter manere quid, Ang. *abide.*

AFBIDDE, vb. a. precari (ab aliquo.) *Myn wiif bidt Goad ulle moárnen 'n bern óaf*, mea uxor a deo maximopere petit infantem, (precatur sibi infantem). F, *óaf-* sive *óa-bidde*, Ags. *âbiddan*, precari, petere.

AFBINE, vb. a. fune adstricto demere, F.u. *ofbine. Di rammen âfbine*, arietes fune adstricto castrare. Prov. *'n âfboun weêr is nock wol 'ris rammich*, (quandoque vervex castratus salax est) quandoque senex venerem appetit.

AFBODJE, vb. n. exhaurire vires assiduo labore. Eandem vim hic loci *âf* habet quam *of* in Ang. v. *ofwalked*, fatigued with walking.

AFBOYE, vb. n. remitti repetitis imbribus; spectat tempestuosam cæli temperiem. F.u. *ofbuije*, idem.

AFBONKJE, vb. a. supremum et vilissimum stratum terræ bituminosæ abscindere. cf. *bonk-ierde.*

AFBORNE, vb. a. *Di ky óafborne*, dare bibere vaccis in stabulo ad unam omnibus. cf. *óafliuchtje.*

AFBOSKJE, vb. a. stipulas longas graminis, quas pecus in prato intactas liquit, metere. Holsati ad ripam Eidoræ *afluschen*, idem. cf. *boskje.*

AFBOSSE, AFBOSJE, vb. a. crogare pecuniam, ex. gr. in symposium. cf. *busse, bosse*, Ang. *box*, pyxis. Hol. *afschuiven.*

AFBOUWE, vb. a. demoliri. *Di merke iz dien; di kreámmen wirde âfbouwd*, nundinis finitis rescinduntur tabernæ ligneæ. Contra *opbouwe*, exstruere. cf. *bouwe.*

AFBOUWJE, vb. n. aufugere, evadere. cf. *bouwje, bauwje.*

AFBREKKE, vb. a. refringere; cultus sumptus diminuere; abrogare. — *'n hus âfbrekke*, domum caducam demoliri. — *Di man libbe as ien banjer; nou is er oan it âfbrekken*, laute homo vixit; nunc delicias, quas faciebat, minuit. — *Síke ky âfbrekke*, vaccas morbidas refringere, i. e. e grege amovere, vendere. F.v. *ofbreka*, avellere, F.u. *ofbréke*, F. *âbrekke*, Ags. *âbrecan*, frangere, destruere. Ang. *to break off*, interrumpere orationem, Nl. *afbreken*, idem. cf. *brekke*, frangere.

Digitized by Google

AFBRINGE.

AFBRINGE, vb. a. abducere, ferre deorsum. *Wi habbe it er goed oabrocht*, salvi transiimus periculum. Ags. North. *ofgebrenga*, educere, F.u. *ofbringe*.

AFBUGE, vb.a. deflectere (ex. gr. ramum a semita.) Ags. North. *ofgebega*, inclinare (diem.)

AF- vel ÆF-BUWTSJE, vb.a. depellere, recusare. cf. *buwtsje*, *bâtsje*. Ags. *of-beatan*, Ang. *to beat off*.

AFDELE, vb.a. F.v. *ofdela*, F.u. *ofdele*, dividere, in partes separare.

AFDIJE, TADIJE, vb.n. *Afdye*, minus augmentum capere quam quod expectabatur. *Tadye*, præter spem crescere. *Di kou dyt âf*, in crescendo vacca spem fallit; *it kéal dyt ta*, incrementum vituli expectationem superat. — *Tadye*, valde crescere. *It bern dyt nau tá*, infans eximie nunc convalescit. cf. *dye*, augeri, crescere.

AFDOELE, vb.a. terminis circumscribere, determinare. *Dou maste it stik, datste fen it miedlân forkéapje wolste, târst âfdoele*, pars prati foenicularii, quam vendere paras, tibi terminis sæpienda est. cf. *dole*.

AFDOLLE, vb. a. desuper fodere. Ags. *ofdelfan*, Hol. *afdelven*, Ags. North. *ofdelfa*, Rushw. *ádelfa*, F. *ádolle*, idem.

AFDRAGE, vb.a. deferre; inclinare; usu conterere. — *Drâch it bern di treppen oaf*, defer infantem per gradus scalæ. — *Di flier drâcht oaf*, solum inclinat. — *Di kléan oafdrage*, vestes conterere usu.

AFDRAIJE, vb.a. torquendo solvere. *Di weêren âfdraye*, vervecibus pullis exarescentes testes torquendo demere; exarescunt scilicet testes superne fune constricti. cf. *âfbine*. — *Af-* vel *æfdraye* vb. a. avertere, ex. gr. caput, quod renuentis est, cf. *dráye*.

AFDRINKE, vb.a. proprie, bibendo pellere, i. e. litem: in gratiam redire cum aliquo et in signum reconciliationis ei propinari. — *Oafdrinke*, vb.a. nimia aqua potum diluere; *oafdronken thé*, extractum theæ nimis dilutum. — In verbo F.v. *ofdrenka*, aqua suffocare, præp. *of* gaudet vi Ags. *of* in verbo *ofgedrincan*, idem. cf. *oaftredde*.

AFDRIUWE, vb.n. et act. depellere, ex. gr. pecus ex agro; *it wetter*, pellere aquam intercutem. Ags. *ofdrîfan*, F.v. *afdriva*, F.u. *ofdrîve*. Ags. *âdrifan*, F. *ádriuwe*, Hol. *afdrijven*, depellere, Ang. *to drive off*, differre.

AFFALLE.

AFDRUGJE, transeunte *g* in *i*, *âfdruye* vb.a. abstergere, (cf. *druye*, siccare) quod madet periculo abstergere et siccare. — *Di tafel oafdruye*, mensam madidam abstergere. — *Di ierdapels, di béane oafdruye*, poma terræ, fabas siccare, i. e. aquam, in qua coctæ sunt, effundere. Ags. *ofadrygan*, *âdrigan*, idem. Ags. North. *ofdryga*, abstergere, F. *ádrugia*, idem.

AFDWAN, (oafdwaan) vb.a. demere. — *Di hoed, it klid oafdwân*, detegere caput, demere operculum. — *'n Rekkening oafdwân*, solvere debitum; rem expedire. — Ags. *ofdôn*, eximere; *ádon* tollere, amovere. F.u. *ofdoen*. Anglis *to do off* hoc sensu ignotum est. — *Af, á*, separat; *for* perdit. Ags. *fordon*, perdere, F.u. *fordoen*, F. *fordwân*, idem. F. *álwân*, Ags. North. *ádóa*, deponere, destruere; *ofdoa*, idem.

âfdwân, vb.a. perficere. *Dat is âfdien*, res peracta est.

âfdwaning, cg. absolutio, compositio, confectio rei post putatam cum alio rationem. cf. *dwân*, facere.

AF-, ÆF-DWERSJE, vb.n. averso vultu deflectere. — *Fen immen æfdwersje*, ab aliquo, quem vituperamus, vultu transverso recedere. cf. *dwers*.

AFÉAGJE, vb.a. oculis metiri, attingere, *Hwa ken di steárren yn de héage loft âféagje*, quis stellas in caelo oculis assequi potest? cf. *éach*, *ut-éagje*.

AFEARE, vb.a. arando subtrahere quid ex agro vicini. F.v. *Huasa otherem ene furch iefika tua ofereth*, quicumque alii unum sulcum vel duos aratro desecat.

AFEARTJE, vb.a. reliquias pabuli, quas pecus conculcavit, e stabulo in sterquilinium ferre. cf. *eárt*, trunculi, acroteria, ramenta.

AFÉASKJE, vb.a. exigere. *Goad éasket di siel fen it bidoarne bern fen di âlder syn hân*, deus exigit animas corruptorum liberorum a manu parentum. F.v. *ofaskia*, Hind. *ófáskje*. Ags. *ofaxian*, Ang. *to ask off*.

AFFALLE, vb.n. decidere. F.v. *offalla*, F.u. *offalle*, Ags. North. *offalla*, decidere. — *Dou falste my âf*, expectationem meam de te bonam fallis. — *Ho falt my dat âf!* Quanta de spe decidi! — *Hy is ast er oaff fâlt*, Burman. 26, corpus amittit, macescit. *Us mem falt âf fen jelde*, mater marcescit senectute. Ang. *to fall off*, perire.

Digitized by Google

AFFARRE.

âffal, cg. ramentum. — *Affal fen di kou, it sciep, di bârch*, trunculi vaccæ, ovis, porci, quales sunt pedes, caput, ilia, cæt.

AF-, OAF-FARRE, vb.n. solvere navem, G. J. *æfferre*. Ags. North. *offearia, offoera*, discedere. Ags. *offaran*, exire. Ang. *to fare on*, procedere, Miltonus utitur; *to fare off* non inveni. F. *âfarre*, Ags. *aferran*, avehere, auferre.

AFFÉAR, cg. pl. *affêars*, majores. *Afféar* proprie, avus, vox contracta ex F.o. *âlfaer*, avus; F.v. *aldafeder, aldfeder*, avus. Ags. *ealdafæder, ealdfæder*, avus, patriarcha. Hol. *oudvader*, avus, patriarcha. — Sax. v. *abaro, auaro*, filius, proles; Ags. *eafora*, proles, nihil cum F. *afféar* commune habet; sunt enim ex themate *ab* et *af* in Isl. *afla*, valere, gignere, et Goth. *abrs, ἰσχυρός*. (cf. Ags. *afor*, validus. *eafoth*, f. robur, vis).

AF-, ÆFFERGJE, vb.a. petere ab aliquo, postulare. cf. *fergje*. *Af* in hoc verbo abundat fere et notionis vim tantum intendit.

AFFIERE, vb.a. de loco editiore detrudere. Ags. *âfyrran*, avellere, auferre; *âfyrsian*, pellere, auferre. Ags. North. *afirra*, ejicere, depellere, abjicere. Perdiderunt Angli hoc verbum.

AFFLEUTJE, vb.a. delibare cremorem de lacte, despumare lac. F.o. *fleutemelk*, lac cremore orbum; *flût*, idem. Ang. *to fleet*, to skim milk; *fleet-milk*, skimmed milk, (lac despumatum).

AFFOLLE, vb.a. piscatores fila, quibus retia resarciunt, convolvunt super duos asserculos transverse junctos *(it krües)*. *Affolle* autem est solvere fila ex illis asserculis et transferre in acum, qua piscator texit retia; F. *nidle*, Ang. *needle*. *It jern fen it krües âffolle op di nidle.* — *Af*, ab, respicit asserculos; *folle*, implere, autem acum fissam; asserculi orbantur, acus repletur filis.

AF-, ÆFFREEGJE, vb.a. interrogare, sciscitari aliquid ex aliquo.

AFFRETTE, vb.a. depascere gramen in pratis, quod pecoris est. Ags. North. *offrealla*, devorare, F.o. *affrilli*, C.M. Ags. *offretan*, devorare. Pro hoc verbo Angli barbarum *to devour* sibi assumpserunt.

AFFURJE, AFFUÓRJE, vb.a. pecori in stabulo ultima vicc ante noctem pabulum præbere, cf. *âfetârtje, âfliûchtje, âfmeitse*, in quibus *âf* actum ad finem perductum notat.

AFGROBBELJE.

AFGÉAN, vb.n. abire, discedere. Ags. *ofgan*, progredi, F.u. *ofgân*. — F.v. *ofgunga*, (Ags. *afgangan*) abire, decedere munere, mori. Ags. North. *ofgegunga*, exire. — *Honeer giet it fjerscip âf?* Quota hora cymba vici ripam solvit? — De sclopeto explodente dicimus, *It snaphaen gung âf*, Ang. *the gun went off*. Ang. *to go off*, to fire. — *It supen scil dy nat goed oafgean*, non impune te sepelies vino.

âfgéan, vb.n. discedere, desistere a proposito. G. J. *æfgéan*, proficisci. *Di âld-man wol reisgje, mar it scil him wol oafgéan*, senex vult peregrinari, sed animi propositum mutabit. Ags. *ofgân*, Ags. North. *ofgaa*, exire; *ofgegunga*, idem; Ang. *to go off*. — Ags. *ofgangan*, F.v. *ofgunga*, abire, egredi, progredi; *ofgung*, m. renunciatio muneris, casus; Nl. *afgang*, descensus.

âfgung, *âfgong*, cg. ventris exoneratio, excrementa. Hol. *afgaan*, cacare. cf. *throchgung*. Hol. v. *afganck, dootlycken afganck*, decessus, mors.

AFGNIBBELJE, vb.a. minutim et avare deducere a pretio: proprie, minutim demordere. Ang. v. *gnibble*, (ge-nibble) hodie *to nibble*, manducare. *The nibbling sheep clothe the slooping hills*, Gay. Dione. Act. IV. sc. 4. Forma frequentativa verbi Ang. North. *to gnipe*, idem. — F.o. *ofknibbele* idem quod *âfgnibbelje*.

AFGNIRDJE, vb.a. manducando demordere. Ags. *gnyrran*, stridere dentibus. Ang. v. *gnaste*, Ang. *to gnash* with the teeth.

AFGOD, cg. idolum. G. J. *afgoad*. F.v. *ofgod, afgod*, F.u. *ofgod*. — F.v. *afofgodie*, (Nl. *afgoderij*, Hd. *abgötterei*) idololatria. In præpositione *af* est vis negandi; *âfgoad*, qui non deus est; *âfgroun*, ubi fundus deest; *âfginst*, invidia (sine favore).

AF- vel AU-GRYSLIK, adj. horribilis. *'n Fjildslack is augryslik um to siæn*, proelium horribile est visu. — Adv. vehementer. *It is augryslike kâld*, sævissimum est frigus; Hd. *abscheulich kalt*. cf. *grîze*, horrere; *gryslik*, horrendus. Ags. *âgrisenlic*, horribilis.

AFGROBBELJE, vb.a. Molkwarren, ab-

Digitized by Google

luere. *Mim grobbelt di boárn æf*, mater abluit infantes. cf. *grobbelje*.

AFGROUN, cg. G. J. *æfgruwne*, gurges, (abyssus).

AFGRUNDERJE, vb.a. F. et W.o. vituperare, convitiari. Dubito an corrupta sit vox ex *affrunterje*. Hol. *affronteren*, Gal. *affronter*.

AFGRUNJE, vb.a. F.o. fundum aquæ pedibus attingere extante capite. cf. *bigrounje*, *grounje*, idem.

AFGUSTE, vb.a. F.o. vaccæ, quæ brevi pariet, lac depellere. Ang. East. *gast-cow*, a cow which does not produce a calf in the season. Sax. n. *güste-koe*, idem. Sax. l. *güst*, (pecus) quod non utero gerit neque lac præbet. Dithmarsi *göst; göstland*, terra altior, aridior et infertilis. Compone F. *gaest*, *geest*, collis arenosus.

AFHALDE, vb.a. detorquere navem ad lævam vel dextram ut navis obvia vitetur. Desinere, negligere. — Ags. *áhealdan*, Ags. North. *ahælda that onsion on eortho*, dejicere vultum (oculos) in terram. Luc. XXIV. 5.

AFHANDICH, adj. distantiâ incommodus. *Dat lân leit di boer áfhandich*, isti agri nimia distantia a villa villico incommodum afferunt. „Ita ædifices ne villa fundum quærat neque fundus villam." Cato de Re Rustica, 3. Hæc prima lex est agriculturæ Frisicae. *Afhandich* proprie, quod non ad manum est. Ang. d. „In Suffolk a man „holding a second farm, on which he „does not reside, is said to farm it „*off-hand*." Halliwell, 586. Neerlandi privandi sensu, *iemand iets afhandig maken*, aliquem re aliqua fraudare. — *Af-handich*, analogice *af-tandich*, quod vide.

AFHELGIE, vb. reflexivum, *Him áfhelgie*, desudare, sese frangere nimio labore. Mhd. *hellec*, fatigatus; Sax. l. *hellig*, idem, et siticulosus. B. N. L. II. 619. Kil. *helligh*, lassus; *hellighen*, lassare. Hd. *bekellen*, *behelligen*, molestiam creare. Bavari (1579) *abgehelligt ros*, equi fame et labore confecti. Schmeller, II. 173. vb. *abhelligen*. Confer Isl. *halloka*, adj. victus, qui alteri cedit. Egilsson.

AFHELJE, vb.a. portare, petere a. *Di liu helje fen di âf hwat se kenne ind den litte kia dy rinne*, homines emolumenta, quæ possunt, abs te abra-

dunt et postea te missum faciunt. — *Ien kéal áfhelje*, parturientem vaccam liberare vitulo. — *It op 'e deá áfhelje*, (petere vitam a morte) morti proximus convalescere. F.v. *ofhalia*, F.u. *ofhale*, Nl. *afhalen*, auferre, deferre.

AFHELPE, OAFHELPJE, vb.a. (juvare quem amovendo quid). *Immen fen di thjinst oafhelpe*, mederi cujus febri. *Immen fen syn hus oahelpe*, aliquem juvare emendo ejus domum damnosam. Ags. North. *áhelpa*, fovere, adjuvare.

AFHEUWELJE, vb.a. objurgare, acerbis animadvertere verbis, cf. *heuwelje*, *utheuwelje*.

AFHIMMELJE, vb.a. purgare aqua, sordes eluendo amovere; figurate, converberare quem.

AFHOUWE, vb.a. detruncare. F.v. *ofhowa*, idem. F.u. *ofhouwe*. *Di kop oafhouwe*, securi ferire, decollare. — *Di kou oafhouwe*, bovem caesam et suspensam securi in partes discidere. — Ags. *ofaheáwan*, Ang. *to hew* (or cut) *off*, Ags. *áheavian*, resecare, exsecare.

AFHUFFE, vb.a. acerbis dictis alicujus preces repellere. Hol. *afslaan een verzoek*, rogationem repellere, ex *af*, ab, et *slaan*, cædere; haud aliter ex *âf*, ab, et Isl. *högva*, cædere, percutere, *âf-huffe* (ch = f.) cf. *hûf*, *hewelje*.

AFJAEN, vb.a. *'n letterke*, *'n pakje*, *áfjaen*, epistolam, mandatum vel fasciculum præteriens homini inscripto tradere. — *Fen immen oafjaen as er nin turf keach is*, (de aliquo ex se dare, i.e. male dicta), invehi in aliquem ut hominem abjectum. — *Ik jóuw my mei nin flaibekken oaf*, nihil mihi commune cum adulatoribus. — Ags. *ofgifan*, Ang. *to give off*, F.u. *ofgéwe*, Ags. *ágeofan*, Ags. North. *ágeafa*, tradere, impendere.

AFJEIJE, vb.a. e loco depellere, abigere. *Jei di jonges fen di finne âf; hja meitse di ky oerstiûr*, abige pueros e prato; turbant pecora clamoribus. cf. *Jeye*, impellere, venari. *Afjeye* proprie itaque valet de cane venatico, qui longo usu callet investigare et capere feras; inde propellendo, incitando fatigare, exanire. — pf. p. *âjagge*, condocefactus, ut Hol. *afgericht*, condocefactus. *Dy op bidragen áfjagge is wint nat folle mei syn kinst*, homo in fraudibus exercitatus non multum lucri faciet sua arte. — *Folle Friezen*

Digitized by Google

AFJITTE.

binne áfjagge op it aisiikjen, multi Frisii expertissimi sunt in inveniendis vanellorum ovis.

AFJITTE, vb.a. aquam, qua quid in vase vel cacabo obrutum est, effundere. F. *ájitte*, Ags. *ageotan*, effundere; Angli verbum *geotan* perdiderunt. Ags. North. *ágeátta*, effundere; *ofgeátta*, idem. Nota literam *t* duplicatam in *jitte* et *geátta*.

AFKAEKJE, vb.n. Sc.o. depelli; valet tantum de procellis, quæ parvis intervallis abeunt redeuntque donec exsævierint. cf. *kake*.

AFKATJE, vb.a. merces emtas reprobare quod sint malae. cf. *kat*, felis. *Jen party ierdapels áfkatje*, poma terræ emta quippe mala damnare projecta in ea fele.

AFKEALJE, vb.n. vitulos parere. Vis præp. *oaf* in eo est, ut omnes vaccæ gregis peperint. *Di ky hawwe áfkeálle*.

AFKEAPJE, vb.a. emere ab aliquo. *Ik haw him syn koun oafkoft foár fiuwer goune*, emi ab eo canem quatuor florenis. — *Di boete fen hundert goune hab ik oafkoft foár tweintick*, mulctam centum florenorum redemi viginti florenis. Ags. *ofcedpian*, *áceápian*; F. *ákiapje*, Hol. *afkopen*.

AFKERE, AKERE, vb.a. avertere. F.u. *ofkere*, F.v. *ofkera*, Ags. *ácyrran*, Ags. North. *ácerra*, avertere. *ofcera*, abigere, pro quo Ang. *to avert*, *to turn aside*, cætera. — *It scip fen di wâl áf-kere*, avertere navem a ripa. — v.n. deverti via, *Ont de kaerige begint to iaen ende de blae te slaen soo wijte se nin wtkeren*, Burman. 53, si avarus fit liberalis et ignavus pugnare incipit, adhibere modum nesciunt. Ms. *áfkere*, idem cum *wtkere*.

âfkeer, cg. fastidium, G.J. *æfkeer*.

âfkerigens, cg. fastidium; inverse pro *oaf-* vel *óa- kerignes*, Ags. *áceredness*, idem, Gal. Ang. *aversion*.

AFKERWE, AKERWE, vb.a. abscidere. F.v. *ofkerva*, F.u. *ofkerwe*. Ags. *ofceorfan*, *aceorfan*, Ang. *to carve off*, Ags. North. *ofceorfa*, abscindere.

AFKINDIGJE, vb.a. promulgare, (legem, mandata magistratus), Ags. *ofcuthan*, idem, F.v. *ofketha*. Inserta *n* ante *th*, *cuth* et *keth* fiunt *cunth* et *kenth*, *kinth*. Hol. *afkondigen*. Angli, rejecto verbo *ofcuthan*, adoptaverunt extranea *to proclaim*, *promulgate*, et huius farinæ alia.

AFLÆZE.

AFKIRTE, vb.a. decurtare, deducere aliquid de summa.

AFKLIPPI, vb.a. sonitu campanæ convocare cives et iis magistratus jussa promulgare. Ags. *clypian*, Ang, *clepe*, vocare.

AFKLIUWE, vb.a. Nl. *afkluiven*, F.u. *ofkluwe*, derodere.

AFKLIUWE, G.J. *æfklieuwe*, vb.n. descendere. F.u. *ofklimme*, idem.

AFKNAPPE, vb.n. frangi, rumpi. *Dær knapt 'n ein fen myn angel áf*, pars rumpitur ab arundine. — Rumpi cum fragore, *Di swerver knapt áf*, Gal. *La fusée éclate*.

AFKNOEJE, vb.a. *Him oafknoeje*, labore servili et assiduo frangere suas vires. Confer *knoeje*.

AFKNOFFELJE, vb.a. contundere quem ictibus.

AFKOMME, vb.n. descendere; solvi, liberari. *Dær is nin oafkommen fen tutlemoi*, blaterans anicula mihi interponit moram longissimam. Ags. *ofcuman*, Ags. *to come off*, F.v. *afkuma*. Ags. North. *ofcyma*, oriundus esse ex, exire, F.u. *ofkomme*, idem.

âfkomste, cg. G.J. *æfkomste*, genus, progenies. F.u. *kom-of*, idem.

AFKRIJE, vb.a. aliquid e loco altiore semovere. *Kry di romers fen di tafel; it boun hat genóack*, amove pocula de mensa; sat potavere sodales. — Depellere de usu immoderato; *It is slim immen fen di drank áf to kryen*, difficile est ebriosum ad continentiam ducere.

AFKULJE, OAFKUÓLJE, vb.n. refrigerari. *It wáer is throck it unwaer oafkuólle*, temperies coeli tempestate (tonitruum et fulminum) refrigerata est. Ags. *ácealdian*, *ácolian*, refrigescere, refrigerari. *Cyle*, frigidus, Nl. *kil*; Ang. *cool*, Nl. *koel*, frigidus, frigidulus. Ang.v. *to colde*, frigescere.

AFLADE, vb.a. onerare (navem totam). F.u. *oflade*, idem, Goth. *afhlathan*, σωρεύειν, congerere, coacervare, onerare. *Af* intendit notionis vim ut *be* in Nl. *beladen*. Contra privat in Ags. *ofhladan*, exhaurire, Ang. *to lade out*.

AFLÆZE, vb.a. legens promulgare edictum. (Kil.) *aflesen ter puyen*, denunciare vel promulgare publice. — *Oaflæze*, carpere: *Di eárte oaflæze*, pisa (in siliquis) decerpere. Kil. *aflesen de appelen*, legere poma.

Digitized by Google

AFLEAPPE.

AFLEAPPE, vb.a. conto fultus de altiore ripa in ripam adversam salire; tali saltu certam pedum mensuram superare. *Aleáppe*, Ags. *áhleapan*, exsilire. Hol. *afloopen*, decurrere.

AFLEWERJE, vb.a. merces venditas tradere in manus emptoris. *Af* in voce Gal. *de-livrer*, Ang. *to de-liver*, vertunt per Lat. *de*.

AFLIEDE, vb.a. deducere (ex. gr. aquam in alium cursum). Ags. *oflædan*, Ags. North. *oflæda*, educere, F.u. *ofleide*, Ang. *to lead out*. Ang. *to lead off*, incipere. — F.v. *ofleda*, vb.a. abducere, auferre, *ofledene*, f. concitatio armata, expeditio cujus dux intercedit pro asseclis. cf. Ang. *to lead*, ducere exercitum; *leader*, dux exercitus, F. *lieder*, idem.

AFLITTE, vb.n. proprie, aliquid sui remittere, solvi. *Dî ferwe lit oaf*, color oleosus nondum siccatus polluit digitos tangentis.

âf-, æflitte, vb.a. desinere. *âlitte*, Ags. *âletan*, cessare. Ang. *to let off*, omittere.

AFLIUCHTJE, vb.a. ultima vice ante cubitum lampade lucente lustrare totam gregem pecoris in stabulo, ne quid detrimenti capiat. *Liuchtje mi ris!* Lampadem admove ut videam. *It fé biliuchtje*, admovere pecori lumen, illustrare pecus. *It fé oaflúchtje*, totum armentum lustrare. cf. *oaffurje*.

AFLIWICH, adj. (corpore orbatus), mortuus. F.v. *oflivich*, F.u. *oftiwich*.

AFLIZZE, vb.a. deponere animam; amiculum ferale induere mortuo; proprie contrarium, exuere mortuo vestes viventium. F.v. *oflidsa*, componere, (litem); redimere; deponere, exuere (vestem). Nl. *bijleggen*, componere (litem). F. *âlisse*, Ags. *âlecgan*, deponere, seponere. — *Jen déa lyk óaflizze*, cadaver de lecto portare et induere amiculo ferali; alias *bikláye*, quod vide. — *Hi hat it óaflein*, deposuit, sc. vitam, mortuus est. — *Men moáte syn âlde scuón nat oaflisse foár 't men oare habbe*, ne aliis dones instrumenta vel vestimenta trita nisi ubi alia meliora comparasti.

AFLOSJE, vb.a. liberare pignus; liberare, dimittere quem subeundo ejus vices. Ags. *âlesan*, Ags. North. *âlesa*, redimere, liberare, F. *âlosje*.

AFMEANE, G. J. *æfmjéane*, vb.a. demetere (gramen.) *Boer, méan di stikels oaf!* Colone, demete carduos!

AFRAMMELJE.

AF-MEDJE, vb.a. lassare. *oafmed*, G. J. *æfmed*, pf.p. defessus, qui labore exhausit vires. Isl. *afmæd*, detritus, deletus; *at mæ*, terere. Andreæ. 173. *At má*, præs. *mái*, pf. *máthe*, pf.p. *máth*, atterere. Egilsson. F. *mails*, tarmes.

AF-, ÆFMIELJE, vb.a. depingere. Nl. *afmalen*, idem.

AFMJITTE, G. J. *æfmietta*, vb.a. demetiri.

AFNIMME, vb.a. adimere. — *Men kenne ien éarm minsce nat méar oafnimme as it libben*, præter vitam nihil pauperi adimi potest. — *Di duwelbanner nâm mi di thjinst oaf*, thaumaturga carmine meam fugavit febrem. — Lavando vel tergendo sordes tollere, *di tafel oafnimme*, mensam mundare. — Decrescere, G. J. *fen kreften æfnimme*, viribus deficere. *Us mem nimt oaf*, mater fatiscit ætate. F.v. *ofnima*, adimere, F.u. *ofneme*. — Ags. *ofniman*, *ániman*, (F. *ánimme*) eripere, demere. Ags. North. *ofnima*, adimere, demere, sed F. *forninme*, cognoscere. Ang. v. *to nime off*, Hol. *afnemen*, adimere. Angli hodierni habent vb. *to nim*, furari, vocem ex trivio.

AFPLOAKJE, vb.a. abcerpere. *Hwa hat di apels oafploake? Nimmen.* Quis carpsit poma? Nemo. — Ags. *ofpluccian*, Ang. *to pluck off*, Hol. *afplukken*. Frisii *oaf-ploakje* formâ *oafploitse* permutant.

AFPLUSJE, vb.a. defloccare, micas ex pane carpere, denudare plumis, F.u. *ofpluze*.

AFPRATE, vb.a. consulere de re eamque definire inter se. — Aliquem multis verbis retrahere a proposito. *Oaf- ind oan-praten docht ien bulte bi di frouliu oaf*, dissuadendo et suadendo plurimum moveas mulieres.

AFRAFFELJE, vb.a. et n. dissolvere fila texturæ panni; frequentativum vb. Ags. *arafan*, dissolvere glomus involutum, Past. 35. 5. Figurate, *óafraffelje*, lectiunculam festinato et negligenter recitare, rem nulla cogitatione et nimis festinanter consummare. Nl. (Kil.) *rauelen* j. *verwerren*, intricare. Ang. v. *to raffle*, dissolute vivere. Nl. *ontrafelen*, extricare fila confusa. cf. Ang. *to raffle*, Nl. *rijfelen*, ludere fritillo, sortiri tesseris.

AFRAMMELJE, vb.a. nimia venere frangere vires. cf. *rammich*, salax. Kil.

Digitized by Google

AFREAGJE.

rammen, vim masculam exerere, lascivire, efferari libidine et domo relicta vagari ut feles et cuniculi solent. Sax. n. Nl. *rammelaer*, *remmelaar*, cuniculus mas, vir lascivus. Ang. (more solito *b* post *m*) *ramble*, incertus huc illuc vagari. cf. *utrammelje*. — Nl. *rammelen*, F. *rammelje*, perstrepere, crepitare; garrire nugas.

AFREAGJE, vb.a. contumeliose abigere, verbis increpare mordacibus.

AFREAMJE, vb.a. ultimum cremorem de lacte tollere.

oafreámsel, n. Frisii bis vel ter, prout tepidior frigidiorve temperies aeris fert, despumant lac, variumque cremorem inter se miscent et in butyrum coagulant. Cremor, quem posthac ultima vice, sive tertia, quin et quarta, despumant, dicitur *oafreámsel;* hunc autem, cum sit macrior, miscent cum lacte ovino et inde colonus conficit butyrum vile in suæ familiæ usum.

AFREKKENJE, vb.n. ponere calculum cum aliquo. *Di feint hat mei di fláibek áfrekkene*, (famulus cum adulatore rationem putavit) figurate, os ejus convicio verberavit, vel verberibus eum castigavit. — *Oafrekkenje*, vb.a. de summa deducere. *Er mat threttien goune oafrekkene wirde*, tredecim floreni de summa deducendi sunt.

oafrekkening, cg. calculi subducendi cum aliquo actio; figurate, *'n oafrekkening krye*, vapulare.

AFRICHELJE, vb a. asserculorum compage sæpire. cf. *richel*.

AFRIDE, vb.a. percurrere stadium, sive vectus equo, sive grallis glacialibus. *Di Fryske hirdrider rydt 'n báen fen* 165 *jelne* (mètres) *yn* 14 *sekonden oaf*, cursor glacialis Frisiæ decurrit stadium 165 ulnarum (mètres) 14 momentis secundis. — Vincere cursu; *Dy se allegeárre oafrydt wint di priis*, qui omnes cursores vincit præmium reportat. Ags. *ofridan*, persequi. Ang. *to ride off?* F.u. *ofride* idem quod F. *oafride*.

AFRIEDE, vb.a. dissuadere. F.u. *ofrade*, idem. *Ried di áldman it hylk oaf*, dissuade seni nuptias.

AFRINGJE, vb.a. abigere quem dicteriis vel ictibus, verberibus urgere ne redeat. Nl.v. *ringen*, luctari.

AFSCIEDE.

AFRINNE, vb.n. percurrere (totum stadium); declivis esse; finiri. — Ags. *ofirnan*, Ang. *to run off*. Literis inversis Ags. *irnan* pro F. *rinne*, Ang. v. *to rin*, Ang. *to run*, Hol. *runnen*, *reunen*. — F. *rinne*, currere, fluere. Gr. *ῥέειν*, fluere.

AFRIUCHTJE, G. J. *æfrjuechtje*, vb.a. condocefacere; *oafriuchtje*, acriter quem objurgare et objurgatum dimittere. cf. *riuchtje*, sumere supplicium de sonte in catasta. Nl. *africhten*, exercitare.

AFROIJE, vb.a. pertica vel fune metiri agrum. Alii agrum passibus metiuntur.

AFROTJE, vb.n. putrescens decidere, separari putrescendo.

AFROWE, vb.a. privare, spoliare. F.v. *ofrava*, F.u. *ofrowe*, idem. Franci *áf* verterunt per Lat. *de*, unde Gal. *dé-rober*.

AFRUPELJE, vb.a. deglubere. *Di béam oafrupelje*, decorticare arborem. cf. *rupelje*.

AFSALTE, vb.a. festis diebus, sive S^{ti} Nicolai (6 Decembris), sive S^{ti} Petri (22 Februarii) parentes exhilarant infantes donis cupediarum, quas Sanctum illum nocte præcedente attulisse credunt. Cum autem decem vel duodecim annos infantes sunt egressi, sacculus papyraceus sale repletus cupediis additur, qui monet eos ultima vice hæc dona accepisse. Hoc appellant *oafsálte*, figurate, renuntiare alicui beneficia. F.o. *ofsolte*, abjudicare. — Germani, cum exponebant infantem, juxta eum pauculum salis apponebant. — Frisicæ nutrices secundas sepeliunt sub favilla in scrobe foci; deinde eas conspergunt sale, et ita conditas ante lapsos novem dies movere nefas habent.

AFSCARRE, vb.a. depasci prata, quod vaccarum est.

AFSCERE, vb.a. abradere, detondere. Ags. *ofscyran*, Ang. *to shear off*, Hol. *afscheren*, F.v. *ofscera.*, F.u. *ofscere*, idem.

AFSCIEDE, vb.a. G. J. *æfsciedje*, separare, sejungere, mittere quid, valedicere. *ásciede*, Ags. North. *ásceáda*, definire. Ags. *ásceadan*, separare, disjungere. A.v. *to shed*, separare; Ang. protrudere, effundere, spargere.

óafsciedìng, cg. disjunctio, limes.

Digitized by Google

AFSCILDERJE.

AFSCILDERJE, vb.a. depingere.

AFSCILE, vb.a. decorticare; *áscylje*, idem, Ags. *áscilian*, enucleare, Ang. *to shell off*.

AFSCILFERJE, vb.n. decidere de superficie in modum testularum, squamularum, furfurum (capitis), cæt. Nl. *schelferen*, assulatim frangere, dissecare. cf. *scilfer*, et F. Junium, Et. *shelf*, *shell*.

AFSCINE, vb.n. reflectere lumen. Ags. *ofscinan*, lucere; Ang. *to shine off* respuit usus. F.u. *ofscine*, resplendere.

AFSCYPJE, vb.a. amandare, dimittere quem a se quippe molestum, sive blandis, sive minacibus verbis; proprie, in navem impositum dimittere, Ang. *to ship off*.

A single leaf can waft an army o'er,
Or ship off senates to some distant shore.
Pope.

AF-, ÆFSCOMJE, vb.a. despumare, in spumas vertere; perdere, sc. nefarios, poëtice.

AFSCOUDERJE, vb.a. repellere, dimittere quem a se. *Di pastoar bidt biuster foár di éarmen, mar selfa scoudert hy se oaf*, ecclesiasticus enixe deo supplicat pro egenis, ipse eos repellit.

AFSCOUWE, vb.a. depromere nummos; inde de vacca quæ laute dat lac. Emtor quærit a venditore, *Wol di kou oafscouwe?* *Oaf-* vel *áscouwe*, Ags. North. *áscyfa*, deponere; *ofscyfa*, idem. Ags. *ascufan*, pf.p. *áscofen*, expellere. Ang. *to shove off*, removere.

AFSCRAEBJE, vb.a. eradere radices edules, vel piscis squammas: *di wirtels*, *di fisk áfscraebje*. Ang. *to shell the fish*. Sine *á-* sæpe *scraebje* valet idem.

AFSCRIUWE, vb.a. literis propositum renunciare; literis magicis depellere febrem futuram. *Di duwelsbanner scil mi de thjinst oafscriuwe.*

AFSCROBJE, vb.a. scopis madidis detergere pavimentum. cf. *scróbje*.

AFSÉINE, vb.a. emittere, dirigere quid ad quem. F. *áseine*, Ags. *ásendan*, emittere; *ásent*, relegatus. Lye in voce. Ags. North. *ásenda*, mittere; pf.p. *ásended*, missus. cf. *áfweinje*.

AFSICHTJE, vb.a. falce metere segetem. (F.v. *ofsia*, abscidere, nisi lapsu calami pro *ofsnia?*)

AFSIEDE, vb.a. decoquere. Ags. *ofaseothan*, idem. *aseothan*, excoquere.

AFSIGE, vb.n. aëre, vento arescere.

AFSIZZE.

It lán' trapet, mar mei dit moaie wáer scil it wol hwat oafsige, pratum madidum laceratur pedibus pecoris, at favente hoc benigno coelo cito arescet. cf. *síge*, perflare. Ags. *ofsigan*, discedere.

AFSINGE, vb.a. suburere. F.v. *ofsenga*, F.u. *ofsinge*, Ang. *singe off*. *They bound the doctor, whose beard they have sing'd off with brands of fire*, Shakesp. F. *Hia bounen di docter, hwáns bird kia ófsingd hawwe mei barnende houten.*

AFSITTE, vb.n. descendere equo; sedere separatus. F.v. *ofsitta*, descendere equo. F.v. st. *ofsedel*, descensus ab equo, opponitur voci *opsedel*, ascensus. Ags. (superne sedere) *ofsittan*, obsidere, occupare, opprimere; *ofsettan*, Nl. *bezitten*, possidere. Ags. North. *ofsetta*, deponere. Frisii distinguunt inter *sitte*, sedere, et *sette*, ponere, inter *oafsitte*, sedere distans, et *oafsette*, deponere.

âf-sette, vb.a. cymbam conto a ripa vertere.—Salutantem non intus vocare, sed ante fores a se dimittere; *immen bi di doar oafsette.* — *It bréa' áfsette*, minuere panis pretium. cf. Kil. *afsetten het gheld*, numismatis æstimationem remittere. F. *di setting fen it bre'a'*, æstimatio panis.

âfsette, vb.a. Cursores glaciales in linea juxta metam figunt pedem alterum, alterum promovent; eodem momento ambo sese pede posteriore impellunt et properant. — Item qui conto fretus fossam transilire tentat *set him óaf*, i. e. se enixe impellit ab hac ripa ut illam attingat. *Oafsette* igitur est pede altero sese in stadio glaciali de meta impellere. — *Oafsette*, partiri agrum in varios usus. *Ik hab ut it greidlán ien stik oafset foár weide ind ien stik foár miede*, in fundo graminoso aliam partem determinavi in pascuum, aliam in foenisecium. — G. J. *æfsotte*, dial. comm. *oafsette*, amovere quem ex officio. Figurate *mei kleuren oafsette*, distinguere coloribus. Angli *to set off*, adornare, Gal. *relever*. Ang. *to set off the worst faces with the best airs.*

AFSIZZE, vb.a. renuntiare festum, iter, aliudve propositum; invehi in aliquem. — *Yn di tsjerke wárd oafsein fen di fine scandeblâyers*, concionator invehebatur in speciosos maledicos. — *Earst 'n reis opstelle ind den wer oafs-*

Digitized by Google

sizze stiet nat moai, iter ex compacto constitutum comiti renuntiare non decet. — *'n Rike man, dy di earmen yn 'e kâlde winter hundert bréaën oafseit, wint mear oer as dy hundert goune wint*, homo dives, qui centum panes destinat in usum pauperum, plus lucratur, quam qui centum florenorum quæstum consequitur.

AFSJÆN, vb.a. totum spatium ad finem usque metiri oculis. *Hwa ken di himel oafsjæn?* Quis visu attingat terminos coeli? — *Immen ien kinst oafsjæn*, solo visu addiscere alicujus artem. *Jemme hable uws al ien forndel oaffioen*, Burman. 37, vos nostrum lucrum vestrum fecistis. — *Ien wiis man siucht fen it lotjen oaf*, homo frugi mittit omnem sortitionem lucri causa. — *Sjæn fen di oaf!* (intende oculos a te in res extra te) circumspice et perspice! — Ags. *ofseon*, videre, invenire. Ang. *to see off* spernit usus. F.u. *ofsien*, idem quod F. *oafsiæn*. Kil. *afsien*, despicere.

AFSJITTE, vb.a. emittere (tela, globulos plumbeos, cæt.) Ags. *sceótan*, Ang. *to shoot* (sjoet) *off*, F.u. *ofsciete*, (to let off).

AFSLABJE, vb.a. lambere de. *Di kat slabbet di reâme fen di moalke oaf*, felis lambit cremorem de lacte.

AFSLAN, vb.a. decutere, detruncare. Sensu neutro, pretio abire, minui pretio. *It iten slacht oaf*, annona laxat.

âfslân, vb.a. repellere, abnuere, rejicere. *'n Slach oafslaen*, avertere ictum, alapam. *Di fâm slucht nat oaf*, virosa est virgo, proprie, (procum) non recusat. cf. Kil. *afslaen*. F.v. *ofsla*, detruncare. Ags. North. *ofslaa*, interficere. F.u. *ofslân*, Ags. *ofsleán*, desecare, occidere. — F.v. st. *ofslek*, detruncatio, sensu proprio; figurate.

oafslach, F.u. *ofslach*, diminutio, remissio; venditio publica diminuendo pretium, opposita ei quae fit per *auctionem*.

AFSLITE, vb.a.n. deterere, deteri. *Bern slite ien bulte kléan oaf*, pueri multam atterunt vestem. F.o. *ofslita*, destruere (domum). F.v. *slit anich mon sin hus*, si quis suam destruit domum. R. 542. 1. Ags. *slitan*, findere, rumpere, perrumpere; Ang. *to slit*.

AFSLOBJE, vb.n. desudare, exhaurire vires continuis laboribus. Nl. *afsloven*, Hol. v. *slobben*, desudare. cf. *ut-slówje*, idem quod *âfslówje*.

AFSMARRE, vb.a. frustrari, decipere. *Mei it quaksalvers-goed bin ik oafsmard*, circulator me suis decepit medicamentis. cf. *smarre*, unguere.

AFSNIJE, ASNYE, vb.a. desecare, intercludere. F.v. *ofsnitha*, G. J. *æfsnye*. F.u. *ofsnye*. Ags. *ofsnithan*, *âsnithan*, idem. Anglis vb. *to snithe* deest; restat in dialectis borealibus Angliæ adj. *snithe*, acutum (gelu.) Valet de vento perfrigido; F. *di wyn snyt ien yn 'e throânje*, ventus secat faciem, i. e. acerbo frigore; Ang. *the wind is cutting ones face*, idem. Halliwell, 767.

AFSNOUWE, vb.a. mordaci voce abnegare, allatrare. Holstein *afbatsen*, *afsnauen*, idem.

AFSNURJE, vb.a. constringere reste ut pars separetur; mordaci responso dimittere. cf. Hol. *iemand den mond snoeren*, constringere os alicujus responso mordaci; F. *Immen di bek snurje*. cf. Kil. *snoeren*.

AFSPLITE, vb.n. findendo separari. F.v. *ofsplita*, vb.a. avellere. F.u. *ofsplite*, idem quod F. *oafsplite*. — *Af-*, *oafsplitte*, vb.a. pala acuta ferrea ex meta condensati foeni fodere massas quadratas.

AFSTAPPE, vb.n. deorsum gradi. *Stap fen it scip oaf*, discede de nave in ripam, descende. Contra Latini *conscende* (navem)! — *Stap fen dy rynsce fâem oaf!* mitte istam prodigam virginem! — Ags. *ofstæppan*, conculcare, F. *to-trâpje*, idem. *To step off* Anglis hoc sensu periit. F.u. *ofstappe* idem quod F. *oafstappe*.

AFSTEAN, vb.n. distare, renuntiare, G.J. *æfstéan*, vb.a. cedere, F.u. *ofstân*, F.v. *ofstunda*, renuntiare, abnegare. Ags. *ofstondan*, Ags. North. *ofstonda*, exsurgere, (Nl. *opstaan*, surgere). Ang. *to stand off*, distare, recedere, abnegare.

AFSTEARRE, vb.n. morte amoveri; morte separari a consanguineis. — *Ik hab 'n pleats hierd dær okkerdeis 'n âldboer oafstoarn is*, villam conduxi qua rusticus senex nuper morte cessit. *Al syn bern binne kim âfstoarn*, mors ei absumpsit omnes liberos. — Morte perdere affinitatem; *'n âfstoarne swâger*, sororis vir orbus secundæ uxori junctus. *It is oafstoarn*, morte consanguinei, cui nupserat, ab ea sum alienatus.

âfsteárre, vb.n. alienari ab aliquo. *Nou ik âld wird steárt my di wrâld oaf*,

Digitized by Google

ingravescente senectute alienor a societate hominum.

AFSTEGERJE, vb.a. recusare, deterrere. *'n Faem stegert nin feint oaf omdat er 'n wyld kier yn 'e nekke hat*, juvenis a virgine repulsam non fert quod dissolutior est. — *Jen súr bigin mat dy nat oafstegerje*, principium licet difficile ne te deterreat ab opere perficiendo. Isl. *styggia*, offendere. cf. *stêch*, pervicax.

AFSTEKKE, vb.a. improbare (butyrum).

oafstekker, cg. vas butyri improbatum (cf. *buter-stekke*). — Pecuniam impendere. *Heit mat oafstekke; syn doiter trouwt*, eroget nummos pater necesse est; ejus filia nubit. E contrario Hol. *het geld in zijn beurs opsteken*, condere nummos in crumena.

AFSTELLE, vb.a. depeculari. F.v. *ofstela*, F.u. *ofstele*, F. *oastelle*, Ags. *á-stælan*, Ang. *to steal out*. cf. *stelle*, F.v. *stela*, furari. Sax. v. *stelan*, furari; *stellian*, locare; Nl. *stelen*, furari; *stellen*, locare. cf. *óafstelle*, procrastinare.

AFSTELLE, vb.a. desistere a proposito. *It miel oafstelle*, abolere prandium, convivium constitutum renuntiare. *Fen útstellen komt oafstellen*, qui procrastinat propositum sæpe desistit a proposito. Μηδὲν ἀναβάλλεσθαι, Alexander. G.J. *afstælle*, vb.a. privare. Nl. *afsetten*, recidere (membrum), spoliare.

AFSTIGE, vb.n. descendere. Ags. *ofstígan*, Ags. North. *ofstíga*, F.u. *ofstíge*, idem. Ang. v. *to sty off*, Anglis obsolevit. Gal. *descendre*, Ang. *to descend*.

AFSTIKELJE, vb.a. repudiare quem mordaciter ut solent mulieres amaræ. cf. *stikelje*, aculeis urgere quem.

AFSTITTE, OAFSTJITTE, vb.a. detrudere. F.v. *ofsteta*.

AFSTRIKE, vb.a. tergendo, radendo demere; cogere nummos ex aliqua re; verberibus urgere; abire. — *Di loft strykt oaf*, nubes minaces discedunt. — pf. p. *oafstritsen: Di hynzer habbe di finne oafstritsen*, equi depaverunt pratum. — *Jen keápman strykt oeral hwet áf*, mercatores ex quacumque re quid lucri faciunt. F.v. *ofstriza*, avellere. F.u. *ofstrike*.

AFSTRUPE, vb.a. destringere. *Di iel oafstrupe*, anguillas destringere (sc. cutem). — *Di loft strúpt nock oaf as di éaste-wyn oanhâldt*, eurus si continuat dispergentur nubes. In hac phrasi genius linguæ habet nubes pro vellere lanæ, quod de coelo ventus destringit. — Ags. *bestrypan*, denudare, Ang. *to strip off*, denudare. *Ile stript off his clothes*, 1 Sam. XIX. 24. F. *Ili strúpte syn kléan ut*, idem.

AFSUNERJE, G.J. *æfsuwnerje*, vb.a. sejungere. Ang. *to sunder from*, Ags. *asundran*, idem. Ang. *asunder*, adv. seorsim.

AF- OFSUPE, F.o. v.a. aqua suffocare, suffocari. F.u. *fersupe*, F. *forsupe*, idem. In hoc verbo *of* et *for*, ut apud Anglosaxones, promiscue habentur.

AFSWALKJE, v.a. pervagari. *Di kâlten swalkje it hele lân om 'n mús oaf*, feles totum pervagantur agrum murem ut capiant. cf. *swalkje*, oberrare.

AFSWARRE, vb.a. ejurare, (patriam, regem.) F.v. *ofswera*, postulatum actori jurejurando recusare. Ags. *ofsverian*, juramento interposito negare, Ang. *to swear off*, F.u. *ofswere*.

AFSWINGE, v.a. vibrante brachio decutere (aquam de pileo, cæt.) F.u. *ofswinge*. Ags. *ofsvingan*, cædere, verberare, Nl. *afrossen*, idem. Ang. *To swing off?*

AFTAKE, vb.a. surripere. *Di bern take my di apels oaf*, pueri puellæque mihi suffurantur poma. Angli hoc sensu usurpant *to nim*, quod Frisiis simpliciter est *(nimme)* sumere. Contra *to take* Anglis est sumere, dum *take* Frisice notat suffurari.

AFTAKELJE, vb.n. privare navem velis et restibus, quibus est instructa; figurate, descendere de statu suo, capite diminui; emacerari.

AFTAKJE, vb.a.n. diminuere sumtus cultus; deponere, seu potius, diminuere audaciam suam. — *Takke*, ramus; figurate, dens rotæ, ex. gr. horologii. *Jen takke to bek!* (per unum dentem retrorsum, i. e.) compesce luxum tuum; *áftakje*, (per aliquot dentes descendere, retro ire) contrahere sumtus.

AFTANDICH, adj. animal ætatis incertæ, quod post finitam dentitionem indicium annorum evanuit. *Jen oaftandich hynzer; oaftandich kou; oaftandich wiif*, effoeta mulier. Hol. *van den tand zijn*, effoetus esse.

âftansk, adj. idem quod *oaftandick*. *Oaftansk rsen*, canterius dubiæ ætatis ob dentitionem finitam.

Digitized by Google

AFTANTJE.

AFTANTJE, vb.a. blanditiis vel dolo emungere, surripere. cf. *tantje*, explorare, scrutari quem. Hol. *iemand naar den tand voelen*, tentare alicujus crumenam, vires, virtutem. cf. *tantje*.

AFTHANKJE, vb a. dimittere, abdicare, F u. *ofdanke*. *'n Afthanke soldaet is 'n éarm man*, dimissus miles homo pauper est. — *Af*, ab, de; *thankje* gratias agere; *áfthankje* proprie est dimittere cum gratiarum actione; quod more veterum Frisiorum post peractas exequias mortui propinquorum est, cum ejus domo, amicis et Deo gratias agunt pro amore et beneficiis, quæ in mortuum, dum in vivis erat, contulerunt. cf. Stürenberg, *ofdanken*.

AFTHEK, AFDEK, protectum, projectura (tecti.) proprie, tectum inferius. *áf*, deorsum.

AFTHERSKJE, vb.a. *Hweet therskje*, triturare triticum; *di hweet áf-therskje*, totam tritici copiam triturare. Ags. *therscan*, triturare, Ang. *thrash*.

AFTIIINGJE, vb.a. licitatione deducere a pretio. — Prov. *Dat men oafthinget hôaft me' naet to hiteljen*, quod licitando deducimus a pretio non opus est ut solvamus.

AFTICHELJE, vb.a. aliquem verberibus obruere.

AFTOKJE, vb.a. surripere blanditiis: ut vafri solent in homines simplices et infantes. cf. *tokje*, allicere. *Di hysfeinten tokje unmozele lju it jild oaf*, vafri emungunt simplices. Sax. l. *aftokken*, idem. B. N. Lex. 1. 78.

AFTREDDE, vb.a. spatium passibus metiri, F u. *oftrede*, idem. Ags. *átredan*, (conculcando exprimere) extorquere. Ags. *oftredan*, atterere, conculcare, Nl. *vertreden*.

AF-OAFTROGGELJE, vb.a. continuis artibus et precibus aliquid ab aliquo obtinere. Ang. v. *trugging-house*, ganea. Nl. (Kil) *trugghelen*, æruscare.

AFTSJEAN, vb.a.n. G.J. *æftjean*, abstrahere; abire. Ags. *teón*, trahere; *ofteón*, abstrahere, deducere. Angli carent verbo.

âftochte, cg. receptus. G.J. *æftochte*. Ags. *toht*, expeditio (bellica).

AFTURWJE, vb.a. converberare. F.u. *ofturwe*. Ags. *oftorfian mid stanum*, Joh. VIII. 5. Num. XIV. 10. cæt. lapidibus obruere. Anglis *to torfe* periit. Ang. Exm. *to turvee*, luctari.

AFWETTERJE.

AFWACHTJE, vb.a. G.J. *æfwachtje*, expectare. Ang. *to wait for*. *Wahtan* Anglosaxones dicebant teste Junio, quod tamen non invenio, nisi in propinandi formula Reonixæ. Jun. Et. Ang. *wait*.

AFWÆZE, vb n. abesse, distrahi, privari, liberatus esse. *Ik wol fen myn scilden áfwæze*, mea debita persolvere volo. F.v. *afwesa*, separari, ex. gr. unguis a digito, auris a capite, nasus a facie, F.u. *afweze*.

Æfwezzen, n. G.J. absentia, Nl. *afwezen*, F. *áwæzen*.

óafwæzich, adj. taciturnus in hominum consortio, pavidus.

AFWÉAGE, AWEAGE, vb.a. pondus lance determinare, massam in partes æquales trutina dividere. Ags. *ávegan*, compensare, Ang. *to weigh out*. (Ags. *vegan*, pf. *væh.)* Ags. *ávæh*, compensatus, Ang. *weighed out*, Nl. *afwegen*, pendere.

AF- ÆWEYNJE, vb.a. avertere (se.) F.v. *wenda*, vertere, mutare. Ags. *ávendan*, avertere, se avertere, averti. Ags. North. *avoenda*, reverti.

AF- AWEI, cg. via devia, trames de via publica vel calle ducens in locum lateralem. *Ien ouwei fen it pâd oaf*. Nl.v. (Kil) „*aweg, afwegh*. vetus. locus avius, devius. *aweghigh, af-weghig*. vetus. avius, devius." *A* prodit in Ags. *aweg*, Ang. *away*, F. *wei*; Ags. *hit is aweg*, Ang. *it is away*, F. *it is wei*, deëst, non invenitur. Ang. *Get away!* F. *Wei! ut 'e wei!* apage! Ex *af* orta videretur vocula nisi Anglosaxones *aweg* commutarent cum *anweg*, absens; confer. Benson, Somnerus, Lye. *an wæge* LL. polit. Canuti, 26. Schmid, 29.

æfweysk, adj. devius (a tramite virtutis) G.J. Nl. *afweg*, devium, F. *áfwei*, idem.

AFWENNE, vb.a. desuescere. *Dou maste dy dat flokken áfwenne*, execrationes illæ tibi desuescendæ sunt. — Ablactare, *Wen di greate junge fen di tate óaf*, depelle puerum a mamma. *It kéal wirdt áfwend*, vitulus sero lactis altus in pratum agitur. — *Ik wen it smoken áf*, desuesco fistulae tabacinæ.

AF- AWERE, vb.a. arcere. Ags. North. *áwera*, despicere. Ags. *ácerian*, defendere; aspernari.

AFWETTERJE, vb.n. per canales declives defluere (aqua), unde subst.

Digitized by Google

AFWYKJE.

óafwettering, cg. canalis per quem defluunt aquæ superfluæ.

AFWYKJE, AWYKJE, vb.n. deflectere. G. J. *æfwijckje*, Ags. *avican*. Anglis exoleta vox.

AFWINNE, vb a. antecellere alios in certamine, præripere; conducere. F.v. *ofwinna*. *Hwaaa otheren ien stênhus ofwint*, 230. 21, quisquis alius domum munitam armata manu capit. *Syn lyf on awinna*, 117. 13. 19. ejus vitam (certamine) præripere, auferre. Hol. *afwinnen*, Hd. *abgewinnen*. *Heit ind mem it ny-jier óawinne*, parentes prævenire gratulatione primo anni die. — *Ik hab 'n faem óafwoun*, conduxi ancillam, F.u. *ofwinne*, idem. Ags. *winnan*, contendere, certare. Sax. v. *uuinnan*, laborare, certare; laborando, certando acquirere. Ags. *ávinnan*, laborare, debellare, superare. F. *óawinne* superare.

AFWIISJE, G.J. *æfwijsje*, vb.a. recusare, abjudicare.

oafwîzich, adj. repellens.

AFWIZICH, adj. dissonus, auribus incommodus; *oafwizige stimme*, vox absona. Kil. „*awijs, awijs, ouwijs, awij-sigh*, absonus, avius auribus. ex *a* et „*wijse*." F. *wize*, modus cantilenæ. *Hi is fen di wize óaf*, aberrat modo cantus. *Ili is fen di wize*, bacchatur; simili sensu figurato Nl.v. *awijse*, dissonantia et amentia. *awysigh*, absonus et inconditus, absurdus. Kil.

AFWRINGE, vb.a. contorquendo defringere. Ags. *ofwringan*, Ang. *to wring off*; F. *áwringe*, Ags. *áwringan*, extorquere, exprimere.

Supra observatum est (p. 20) *of* quædam verba augere pereundi vel depravandi notione, quam Frisii præfixo *for*, et Neerlandi *ver*, significant; exemplis ibi citatis sequentia addo. Ags. *ofblindan*, Nl. *verblinden*. — Ags. *offæred*, F. *forfeerd*, territus. — Ags. *ofgedrincan*, F. *fordrinke*, Nl. *verdrinken*, aqua suffocare. — Ags. *ofmanan*, F. *formanje*, Nl. *vermanen*, admonere. — Ags. *ofsittan*, opprimere; F. *him forsitte*, nimis sero, amplius hora constituta, hærere in loco, Nl. *verzitten*, mutare locum. — Ags. *ofthincan*, poenitere, F. *forthinke*, Nl. *verdenken*, suspectum habere.

Ags. *á, æ* ex *af; áveslan*, Nl. *verwoesten*, vastare, exscindere. — Ags. *áwedan*, Nl. *verwoeden*, furore agi, in furorem agitari. — Ags. *ábiterian*, F. *forbitterje*, Nl. *verbitteren*, acerbum reddere, exacerbari. — Ags. *áblæcan*, F. *forbleekje*, Nl. *verbléken*, candefacere, pallescere. — Ags. *áblendian*, F. *forblynje*, Nl. *verblinden*, occæcare. — Ags *ábredian*, F. *forbreedje*, Nl. *verbréden*, dilatare — Ags. *abolgen*, *æbolgen*, iratus, F. *forbolgen*, inflammatione tumens (vulnus, membrum ægrescens). Nl. *verbolgen*, iratus, turbidus. — Ags. *agildan*, F.v. *forielda*, F. *forfildje*, Nl. *vergelden*, retribuere, rependere. — Ags. *afylan*, contaminare, F.vb.n. *forfuwlje*, putidus fieri, Nl. *vervuilen*, idem. — Ags. *afyllan*, F.v. *forfulla*, replere, sarcire. Nl. *vervullen*. — Ags. *affellan*, *æ-fellan*, decorticare, F. *forfelje*, vb n. mutare cutem, Nl. *vervellen*, idem. — Ags. *ádvinan*, exstinguere, evanescere; F. *fordwine*, Nl. *verdwijnen*, evanescere. — Ags. *ádilgian*, delere, F. *fordylgje*, Nl. *verdelgen*, idem. — Ags. *ádrencan*, vb.a. immergere, demergere, F.v. *ofdrenka*, suffocare aqua, (Nota Ags. *á*, idem valere quod F.v. *of*), F. *fordrinke*, Nl. *verdrinken*, idem. — Ags. *acvucian*, v.n. vigilantior et alacrior reddi; *acviccian*, v.n. reviviscere, F. *opquikke*, e morbo recreari, recreare e morbo; *forquikke*, Nl. *verkwikken*, recreare. — Ags. *acvinan*, languere, exstingui, F. *forquine*, Nl. *verkwijnen*, languens perire. — Ags. *ádeafian*, surdescere, F. *fordóafje*; Nl. *verdoven*, surdum reddere, torpere. — Ags. *ádiligean*, F. *fordylgje*, Nl. *verdelgen*, delere.

Permutatio vocalium in *af, of; áf, oaf; af, æf*, si explicatione indiget, observasse sequentia sufficit.

A in *áf*, more solito, vel descendit in sonum surdiorem *oa*, qui auditur in *au* Gallorum *aube*, *auge*, vel ascendit in sonum acutiorem *æ*, qui est in *ai* Gallorum *mais, faire*. Hancce literam *æ* GJ. frequentat in *æf* et Ags. in *æ*-composita; illam Frisii veteres in *óf*, quæ *ó* restat ad hunc diem inter remotiores agricolas, dum dialectus communis habet *oaf*. Eadem sorte *af* apud Anglosaxones et Anglos transiit in *of*.

AFORI, AFORE, F.v. pro. F. *foár ien scilling*, pro uno scillingio, F.v. *afore ane skilling*, Ang. *for one skilling*.

AFRETHO, AFRETHE, m. F.v. incolumitas lege sancita. Ex *á*, lex, et *fretho*.

Digitized by Google

AF- ÆFTSCIEN, adv. licet, quamvis; plenius *ieftha-scien*. Hol. *ofschoon*.

AFTA, F.v. *éfta, eft*, post, a tergo. *(bi-efta)* Ags. *bæftan*, pone, post. — F.v. *a-befta; leva kinder abefta*, relinquere liberos (post mortem). Haud aliter Nl. ex Ags. *be-ufan, bufan*, formant *boven*, sed Angli *a-bove*, F.v. *a-buppa*, F. *boppe*. — F.v. *a-binne*, Ags. *binnan, (be-innan)* F. *binnen*. — Ags. *butan* ex *be-utan*, F. *búten*, sed F.v. *a-buta*, Ags. *a-bout*.

AFTER, *áf-, æf-* et *efter*, (promiscue) præp. post; secundum, ad normam. F.v. *after*, et plurimum *efter*. Ags. *æfter*, Ang. *after* (efter).

Post, temporis, F.v. *efter tha sex wikum*, F. *efter di sæchs wiken*, post sex hebdomades, F.b. *Efter hunnert ír san da neu lawende duid*, F. *Nei hundert jier binne di nou libjende déad*, centum post annos nunc viventes mortui sunt. — F.b. *éfter mad-sammer*, Ang. *after mid-summer*, F. *nei midsimmer*. Bend. 374. Ang. Dryden.

Good after ill and after pain delight
Alternate, like the scenes of day and night.

F. *Op ien efter*, sc. *tíd*, Ang. *in after times*.

Post, loci, F. *heit is efter hus*, (pater est in area post domum) sub dio post domum. *Myn stalke is efter*, meus amicus in stadio glaciali anteceditur. *Efter ien-oár*, alter post alterum. *Fen efteren*, a tergo. *Habbe jimme him sioen fen forren bisjæ him eak fen æfteren*, M.S. (vidistine hominem ante, examina eum quoque a tergo) nemini facile fidendum, nisi eum prius ab omni parte lustraveris. *Griene eárte prate fen æfteren.* — *Efter azem*, ilia ducens. — *Di wiisnoas is er nat efter*, sciolus rem non penitus novit.

Secundum; F.v. *tha heva dela efter tha kni*, dispartiri bona secundum gradus consanguinitatis. F.b. *éfter*, secundum. F.b. *Ik rocht me éfter de*, F. *Ik riúchtje mi nei di*, te normam agendi sequor. F.b. *Efter Gods walle*, Ang. *After the will of God*, F. *Nei goads wolle*, ex sententia dei. Ang. *A statesman takes greatnes of kingdoms not according to bulk and currency, but after their intrinsick value*. Bend. 374.

Versus, ad; F.b. *Efter wat linge*, F. *Nei hwat longerje*, inhiare rei.

Per; F.v. *Een schip toe habben, deer hy eefter syne gae moge mede fara*, oportet episcopum habere navem, qua vehatur per suum territorium (suam paroeciam). 410, 11. Nederlandi antiqui a Frisiis mutuati sunt phrasin ubivis in Anl. scriptis obviam, *achter lande lopen*, per omnem regionem vagari.

Frisii et Anglosaxones declinant præpositionem *efter* ad instar adjectivi, sed his deëst superlativus, illis comparativus. F.v. *efter*, superl. *eftrost*, postremus; F. *efter*, superl. *efterste*. Ags. *æfter*, comp. *æftera;* superlativum formant non per *-ost*, vel *-est*, vel *-st*, (*æfterest*) sed per *-mest, æftermest*, (Goth. *aftumists)*. Idem obtinet in *sid*, serus, *sithest* et *sithmest; midd*, medius, *midmest*. — *Afterste silen*, funalia quibus quatuor equorum bini postremi trahunt aratrum. — Fonfer Lat. *post; posterus, posterior, postremus*.

afterst, efterst, n. pars posterior tunicæ muliebris manicatæ. — *It efterst*, hora postrema. *Loike is jimmer yn it efterst*, homo piger semper inter postremos est. *Yn it æfter*, idem. *Hi is sléau, hy is er æfter*, cunctabundus fortunam secundam perdidit. — *It efterst*, secundinæ vaccæ, quæ *post* partum sequuntur; liquor amnius, qui partum *ante-it*, dicitur *it fóarst. It foarst rint áf*, liquor amnius effluit. cf. *Foar* ante. Analogice Latine *placenta* audit *secundæ*, quia sequitur partum. — *Efter-hám, efter-ham, di hamme fen di merrie*, secundae equinæ.

æfter-bek, adv. (post tergum) retrorsum, retro.

after-yn, adv. quod pone intus est (ex. gr. in curru, navigio, cæt.)

After-ynsk, adj. *after-ynsce kynzer*, quatuor equorum aratoriorum, qui inter binos posteriores a lævo it latere.

efter-nei, adv. post, posthac, postea. Nl. *naderhand*. Kil. *achter nae*, tandem.

efter-oaf, adv. separate, e. visu remotum. *Wi wenje efter-oaf*, habitamus a via publica remoti.

Efter-oafsk, adj. remotior; *efteroafsce liu'*, auditores, qui in concione publica ab oratore remotiores sedent.

after-oan, adv. postremo, ultimo, agmen claudens.

after-op, adv. quod pone est. *Hi sit efter-op*, pone sedet (equo, dorso, in vehiculo, cæt.)

Digitized by Google

after-opsk, adj. *after-opsce hynzer*, quatuor equorum qui e binis postremis aratro junctis a latere rotæ majoris est.

after-ut, adv. retro. *After-ut géan*, retro ire. Figurate *It giet mei him efter-ut sa hird az hynzer ind wein ride ken*, decrescit ejus res domestica, labitur facultatibus passu præcipiti. *Efter-ut-lere*, dediscere, Nl. (Kil.) *achterwaerts-leeren*, idem.

Efter-ut, st.n. locus subdialis posticus. *Ien Friezinne mat ien efter-ut mei 'n bleek hawwe*, Frisiæ mulieres ne careant loco graminoso postico (insolationi linteorum apto.)

be-n-after, benefter, adv. retro. *Benefter bliuwe*, remanere. Ex *be* et *after*, interposita *n* ad vitandum hiatum. Nl.v. *bachten* ex *be* et *achten*, pone, post. Vide plura exempla in meis annotatiunculis ad IV^um^ tom. Maerlandi Spieghel Hist. p. 8 et 492.

afterlik, efterlik, adj. qui pone est vel venit. *It bern is efterlik*, infans ab æqualibus, sive statura, sive ingenii dotibus, superatur. Contrarium est *foárlik*, F.u. *foorlik*.

after-littich, adj. negligens.

after-bine, cg. funis, quo contus, superne deprimens foenum, pone plaustrum religatur; *foár-line*, contra, ante.

after-dinck, n.F.v. proprie *afterthing*, quo posteriores explicant *fimelthing*, dies addititius, quo agebantur causæ, quæ propter angustiam temporis in comitiorum spatio explicari non potuerant. cf. *fimelthing*.

after-doar, cg. posticum. Figurate *Hi hâldt di efter-doar iepen*, (posticum curat apertum esse, i. e.) multa habet diverticula, per quæ subterfugiat.

after-, efterklap, cg. eventus malus isque inopinatus rei; proprie, fortuna adversa pone veniens. Ang.v. „*after-clap*, any thing unexpected happening „after a disagreeable affair has been „thought at an end." Sax. l. *achterklap*, idem. cf. *klap*, ærumna. — *Afterklap*, obtrectatio clandestina, Hol. *achterklap*, idem.

after-kret, n. tabula oblique erecta pone in plaustro, quæ impedit quominus res vectæ in viam cadant; demitur cum plaustrum oneratur foeno. *Foár-kret*, sedes aurigæ, qui vehit foenum vel frumenta plaustro.

after-, efterkret, n. tabula quadrata picta erecta, quæ pone sæpit clauditque vehiculum longum *(speulwagen)* rusticorum West-Frisiæ.

after-, efter-kuls bern, n. pronepos. *Kulle*, Suethi, partus; *en kulle grisar*, porcellorum nidus, cubile. Danis *kuld* idem est quod Hollandis *bed*, lectus, matrimonium: *börn of förste kuld*, liberi ex primo matrimonio nati, Hol. *kinderen van het eerste bed*. Dan. *et kuld börn*, liberi ex eodem matrimonio nati: inde *kuld* et familiam gentemque notat. — Isl. *kulla*, parere. F. *kul*, cg. mentula. Kil. Anl. *kul*, mentula; pl. *kul'en*, testiculi.

after-, æfterkuzen, pl. dentes molares posteriores in phrasi *di efterkoezen sjéan litte*, dehiscente ore monstrare posteriores dentes molares, i. e. ringens minari. F.b. et Sax. l. *kuse*, dens molaris. Ex *kuse* ortum est verbum perditum *kûsje*, idem cum *kuwen*. Ex *kousen*, oritur frequent. vb. Ang. Linc. *to cousle*, manducare. Ags. *ceovan*, Nl. *kouwen*, Ang. *to chaw, to chew*, manducare, F. *koagje*. — Lente quid manducare nostratibus est, volvere animo convitia nobis facta vel amare dicta. F. *Wif kôaget noch op it lexum fen heit om*, Wiffius (etiam nunc morose mastucat castigationem patris i. e.) animo versat, convicii impatiens. Hol. *het verledene leed kaauwen*, dolorem præteritum mente revocare et volvere. Angli „*to chew*, ruminate in „the thoughts."

„While the fierce monk does at his (trial stand,
„He *chews* revenge, abjuring his (offence;
„Guile in his tongue and murder in (his hand,
„He stabs his judge to prove his (innocence."

Prior. — „Gal. *ruminer*, remacher ce „qu'on mange, en parlant des boeufs. „Fig. penser et repenser á." *Digérer*, digerere cibos; fig. „souffrir patiem„ment en pensant; *digérer un affront*."

after-kuzich, *after-kouzich*, adj. meditabundus, reputans mente; ex perdito *kousen*, manducare, mente volvere. Hol. *achter-kousig* Sec. XVII erat, suspicax, (cf. Bredero. Roddr. p. 2.) ut *achterdochtig*, *(dochtig* ex *denken* cogitare.) Hodie apud Frisios valet occultus;

Digitized by Google

obscurus, reticens, non sine malo consilio. cf. phrases, *Hi hat se efter di mouwe*, artes fovet. *Hi hat hwet efter di kjizzen* (habet quid post dentes molares) ingenio plus valet quam præ se fert. *Hi hat it efter di kjizzen*, rite comprehendit, percalliet.

after-, efterlæst, cg. onus quod pone in navi est. cf. *boppe-læst*, cæt. *Dy man, mei twa swiften fen soánen, hat 'n krus mei 'n efterlæst*, pater duorum filiorum, qui ambo decoctores effrenati sunt, duplici eoque gravi premitur onere. Alias, *Hi hat 'n læst mei 'n boppelæst.*

efter-middei, cg. pomeridianum tempus. *Efter-middeis sljipke*, somnus brevis postmeridianus.

after-scip, n. proprie, navis pone veniens. *Al lijden isser op sijn after-scip.* Burman. 2. semper est in mora.

after- efterthocht, cg. reputatio, seria rerum præteritarum contemplatio. *Folle efterthocht is er bi oárre nat; hja boddet er sa mar goelik wei hinne*, secum reputare commodum et incommodum rei non nostræ aviæ est; semper benigne sedula est in rebus domesticis. F. *nei-thinken*, et *umthinken*, u. fere synonyma, Ang. *afterthought*, meditatio post rem actam inutilis. — F. *efterthocht*, suspicio.

after-, efterthrutling, cg. proneptis; ut *efterkulsbern*, a consanguinitate, quæ a partu pendet, ducta vox. Sax. n. *trut*, cunnus. Isl. *thrutna*, tumere; *throte*, tumor. Ang. *Old trot*, vetula despecta.

after-komme, vb.n. venire post. *Ik kom foar, in dou after*, in serie sequentium ego prior ibo, tu posterior ibis. — Invenire causam, *Loksillich hy, dy efter di reden fen di dingen komme ken*, felix qui rerum potuit cognoscere causas.

after-kommer, cg. qui agmen claudit. Ang. v. *aftir-comeris*, *after-comers*, posteri, posteritas. Wycliffe, Gen. XXI. 23.

after- eftersitte, vb.n. sedere pone; persequi. *Efter-nei-sitte*, persequi, idem. Prov. *Dy ien oar eftersit stiel selme nat stil*, (qui alium persequitur ipse gradum non sistit, i. e) qui causam tenet contra alium ipse neque damno neque molestia caret.

AFTICH, plurimum *haflich*, adj. aptus. *Akke flouwt dat!* Acca hæc mentitur. Resp. *Hja is toks nat haflich*, in nullum mendacium apta est, Gal. *Elle n'est pas capable de mentir.* Inde terminatio adjectiva in F.v. *lein-haflich*, mendax; *er-haflich*, honorificus; *scad-haflich*, nocivus, damnosus. Hol. *man-haftig*, strenuus. F.b. *áchtig*. Bendsen. 67. *Aflich* est ex *achtig*, et hæ formæ inter se permutantur. F.v. *aga*, *haga*, pf. *achte*, habere, unde *achtich* proprie, capax, possidens, proprius.

AGAN, F.b. palea. Joh. 2. *ágne*. Bend. 1, Goth. *ahana*, ἄχυα; Isl. *agn*.

agnich, adj. F.b. paleæ similis. Bend. 196.

AGE, AGE, n p.v. *Agema*, n. patron. Isl. *at aga*, exercere, castigare. *Agi*, m. tumultus, terror.

AGE, ACH, n. F.v. oculus, pl. *agen;* F. *æch*, *éch*, *éach*. pl. *ægen*, *égen*, *eagen*. Dial. communis *éach*, pl. *éagen; ægе*, *æch* et *each*, G. J. promiscue habet. Wyckliffe *ege*, *ige*, pl. *eegen*, *igen*, *ygen*. Ags. *eage*, *eah*, pl. *eagan*. Ags. North. *ego*. Hindelopenses *a* in *age* augent vocali *i* ut Gothi vocali *u;* Hind. *aich*, pl. *aigen*, Goth. *augo*, pl *augona*.

éagen, F. puncta alcæ. *Fiif éagen smite*, uno jactu alcæ ferre quinque puncta.

éach fen di nidle, acus foramen. Ang. *eye of the needle*, Shakspeare.

éach, oes, uis, cg. annulus cuprcus tenuissimus, quem tenet uncus *(héak)* ad astringendas tunicas. F.o. *öse* (euse) et *oge*. F.b *oesk*. Hol. *oog*, idem. F.u. *haken en ogen* vel *oizen;* F. *Heákken ind oezen*, vel *uizen*, Galli *agraffes et porte-agraffes*, Ang. *hook and eye*, Suethi, *oska och hake*. Hamburgenses eodem sensu *oegesken*, (ocellus), contracte *oesken*, (Richey, 176, 177) *haken un oesken*. Holsati et in genere omnes Saxones littorales, idem. Holst. Idioticon. II. 169. Ex *ege*, oculus, est *egesken*, Bremenses *eseken, eesken; haken un eseken*. B. N. L. 319. Confer Gal. *oeil*, oculus; *oeillet*, proprie ocellus, sed in usu „petit trou entouré de fil, „ qu'on fait au col des chemises etc." Ang. *eyelet*, *oyelet*, idem. In phrasi apud Frisios valet *eagen; Dou heste ien bulte heákken ind eagen*, nodos quæris in scirpo; multas easque futiles moliris cautelas et difficultates. — F.b. *úg*, oculus. *úsk*, annulus. (û = *oe*) Ex *úgesk*, *uwesk*, est *ús* sive *oes;* ex *ugesk* est *uis*, ut ex *ege* Ang. *eye*.

Digitized by Google

Goth. *augo* ex *ugo*, ut *auhns*, fornax, ex Sueth. *ugn*, F. *uen;* Goth. *auhjan*, lamentari, ex F. *úfje*, singultantia suspiria ducere. (ch = f)

sjænder-each, oculus dum videt; quod scilicet procedit, augetur vel minuitur vidente oculo. *Di âld-man nimt sjænder-éach oaf*, senex sub manu tabescit.

Hy hat ien goed éach op 'e faem, clanculum amat virginem (adolescens). — *Ik krygge okkerdeis éach op it hynzer; ik hab it koft, ind it foldocht scoan*, equus ut vidi mihi mire placebat; emi equum, qui plenam operam mihi præstat. — *As di gréaten di lytsen flaeye dær haw' ik nin goed éach op*, vel *dær hab ik quéa' éach op*, vel *dær hab ik nin éach op*, diffido proceribus qui adulantur plebejos, (præsertim si horum uxores vel filiæ forma egregia excellunt). — *Ien Fries siucht it mei nin goede éagen oan, dat di lytse fen di gréate trape wirdt*, Frisii non æqua mente ferunt quod homo tenuis a potente atteritur. — *Loaye liú sjæn ik mei nin goede éagen oan*, comem me præstare pigris nequeo. — *Oer dat bern binne 'n péar quéade éagen gien* (super hunc infantem ægrotantem gressi sunt par malorum oculorum) oculi strigæ hunc fascinaverunt infantem. Ang. *evil eye*, Itali *malocchio*, oculus strigæ fascinans, contra quem se armant alii aliis amuletis. „Ang. v. *eye-bite*, (mordere oculis) to bewitch with the *evil eye*. Not only the children, but their cattle are *eye-bitten*, when they fall suddenly sick." Fascinatores Frisii medicant, tum præstigiis verborum, tum quibusdam herbis, quas ægrotanti porrigentes eum præmonent, *Dær meye mar flouwer éagen oer géan*, ne veniant sub aspectum plurium quam quatuor oculorum; scilicet, ægroti et medicantis, ne oculis strigarum insita vis herbarum frangatur. cf. Brand, Popular antiquities, edidit et auxit Henry Ellis, disposuit Halliwell. 1848—1849 3 tom. III 44—46, 326. — *Reonts is 'n moai scepsel; dær mastlhe 'n éach oan wéagje*, Reonixa formosissima virgo est; digna est quam aspicias et oculum fortunæ arbitrio committas. Credebant enim veteres oculis puellæ venustæ inesse vim fascinatricem, quæ excoecaret amantem. Inde et phrasis Hol. *Pas op, dat je geen zere ogen krijgt*, cave, ne

(aspectu puellæ) lippitudinem contrahas. — *Di mooyens fen di faem sit yn it éach fen di feint*, puellæ venustas est in oculis proci. — *Di éagen forkleárje*, clarare oculos suffricando et adaperiendo, i e. pascere oculos, *Dær is dyn slyttaje; nou kenste dyn éagen forklearje*, En tua amatrix; nunc tuos pasce oculos! — *Ien yn 't éach ind ien yn it hert*, friget erga uxorem, concubinam amat. — *Ut it éach ut it hert*, minuit absentia amorem inter homines leves. — *Di tiid giet sa kird foárby dat ik er nin éach op hâlde ken*, tempus tanta velocitate ruit ut diem a die discernere nequeam. — *Ik stéan foár myn feinten yn, mar ik hâld ien éach oer 't spul*, præsto meos famulos, attamen res meas examino. — *Ien koffe siucht ut oare éagen as er scjinmakke ind harpuize is*, cymba (ex aliis videt oculis, i. e.) nitidior multo est postquam detersa et resina liquida illinita est. — *It ding mei nin éach hawwe ind dærom mûlke thicht*, res mala diem fugit. — *Sa folle naet as ijn mijn aegh meij* (non tantum quantum oculus continere potest. i. e.) nihil. Burm. 60. — *Ien blineman it éach ultraepje*, (occulcando coecum oculis privare) incaute calcare pilam stercoriam. — *Ik scil him dat yn 'e éagen drippe litte*, vices ei rependam malas. cf. *drippe*, stillare. *Men kenne di éagen nat yn 'e buwse slekke*, (non licet oculos ponere in crumena, i. e) venusta facies puellæ ferit apertos oculos ultro.

Proverbia. *It éach wol sines hawwe*, et visus postulat suum, i. e. præter rei integritatem formam vult elegantem. — *It éach is it diúrste lid*, omnium sensuum sensus videndi est carissimus, ingentes requirit impensas. — *Seisthe tsjin 'n frommiske, Dou bisthe geriflik, dat forjout hja dy mei der tiid; mar seisthe, Dou biste unsiuch, den klauwt hja dy di éagen ut 'e kop ind forjit it néa*, mulieres tibi tandem condonabunt opprobrium impudicitiæ, sed despectam a te formam ulciscentur semper convicii memores. — *It éach is gréater as it liif*, vel *di mule*, oculus inhiat pluribus quam naturæ necessitas postulat. — *Men matte syn wiif foár éagen hâlde, sei di scuteboer, ind liet syn wiif yn e line rinne*, (oportet uxorem ante oculos habere, inquit

Digitized by Google

lintris nauta, dum ejus uxor trahebat lintrem). Lusus est in phrasi *foár éagen hálde*, proprie, ante oculos habere, dum nauta ipse placide gubernaculum regit; figurate, revereri. — *Dy him selme ræde ken hoeft nimmen nei di éagen to sjæn*, qui sibi suisque labore proprio sufficit nullius favorem ambire necesse habet. — *Ien keardel dóar ien kéardel under di éagen sjæn*, vel *ien kéardel di tosken sjæn litte*, vir revera virilis viro resistere audet. — *It éach siúcht fen him áf*, (oculus intendit visum in res extra se, non in se ipsum) non nostra, aliorum vitia animadvertimus. — *Myn éach is myn rói, sei Sjoukebaes, ind it miste him mar 'n péar foet*, (oculus meus est mihi loco mensuræ, inquit opifex, et errabat duos pedes) qui magnam præ se ferunt sapientiam nihil sapiunt. — *Hat baet my ien aegh, as icker naet meij siæn mey?* Burmania p. 22. cui bono mihi est oculus si eo videre non licet? i. e. cui bono deus me instruxit ratione, si ea uti in rebus humanis et divinis non licet? — *Hattet aeck naet siucht dat beweecht het hert naet*, ib. 23. segnius irritant animos audita quam quæ oculis subjecta fidelibus. *Hwat nat siúcht deert nat*, damnum vel malefactum non ad nostram perveniens notitiam nos non cruciat; verba ejus, qui celat patremfamilias de re illicita.— *Ledige aegen habbe folle to besiæn*, ib. 43, pigri pascunt oculos mille nugis. — *Twae aegen siæ meer dan iæn*, ib. 69. quod oculus unus non videt vident bini. — *Ain ægen meitse di kou fet* (rustici ipsius oculi saginant vaccam) famulitii opus non juvat nisi cura domini adsit. — *Men matte éagen yn e nekke hawwe*, (oculos oportet habere in cervice) quaquaversum circumspecte agere oportet. — *Men matte ien éach yn it seil hálde*, (instar vectoris navis oculum tene fixum in velo) prospicite! — Inter superiora quædam phrases et proverbia e lingua Frisiorum transierunt in dialectum Saxonum littoralium, qui Frisiorum locos tenent. cf. B. N. Wb. *oge*, III. p. 258, 259.

each-apel, cg. oculi pupilla. Ags. *eah-æppel*, m. Ang. *eye-ball.*

eagen-blyk *tiids*, momentum temporis. G. J. *ægenblijck*, n.

âch-brê, n. F.v. supercilium. Ags. *eagan-bregh*, f. supercilium. F.v. *ag-brew*, per apocopen *ach-brê*. Ags. *breh*, *breg eagan*, *brig*, idem est quod *brew*, Ang. *brow*, *bray*, crepido præcipitii; *brow*, supercilium, frons, Nl. (Kil.) *brauwe*, ora, extremus ambitus, cilium, supercilium; plene (Kil.) *ooghbraauw.* (ora superior oculi). Ags. *eaghill*, m. supercilium, proprie, oculi collis. Nl. (Kil.) *wimp-braauwe*, supercilium, F. *wym-brou*, id. (Kil.) *wyndbrauwe*, supercilium; Alam. *wint-prawa*, (Hd. *augenwimper*, pili palpebrarum, F. *teisterkes*). Kil. *wimp-ooghen*, connivere.

ag-bred, F.v. tabula vel tabulatum oculi, i. e. palpebra; *agbred-kerf*, intercisio, dissectio palpebræ. Ags. *bred*, tabula.

age-breud, F.v. oculus ictus. F. *breuye*, *bruye*, cædere, ferire. (Lat. *ferire* = Isl. *beria*, verberare = F. *(breie) breuje*).

âch-hring, F.v. Ags. *eah-hring*, m. (pupilla?) F. *each-ring*, cg idem quod Nl. (Kil.) *ooghen-kroonken*, iris; circulus pupillam ambiens.

each-hwyt, scopus. G.J. *æch-wijt.*

each-lapen, pl. segmenta quadrata ex loro a latere oculorum equi suspensa, ne videat alia nisi quæ ante sunt. *Each-laper*, cg. dictum vel gestus, quo quis aliud, quam quod res est, nobis persuadere studet.

âch-hlid, n. F. *éachlid*, n. palpebra; F. *hlid*, n. operculum. q.d. operculum oculi. In sermone jocoso *Hi siucht tsjin syn éachlidden óan*, (convertit oculos contra palpebras) dormit, *Hi bisiucht syn éachlidden fen binnen*, (conspicit palpebras suas intus) dormit.

éach-loárte, cg. pus solidum in hirquis, quod oculi in somno exsudant. Frisii australes præter hanc vocem habent synonymum *sliep yn di égen;* Dial. com. *slieploárte. Loárte*, merda convoluta.

éach-merk, n. scopus. *Dat haw ik wol yn it éachmerk, om rom to kryen throch goeddwán*, hunc scopum mihi posui, gloriam ut adipiscar virtute. Hol. *Ik heb het oogmerk om* cæt.

éachs-oerd, cg. acumen oculorum. cf. *oerd.*

each-teisterkes, pl. palpebrarum pili. (cf. *teisterke.)* Ang. *eye-lash.*

æch-wæckheyt, cg. G.J. debilitas oculorum Ang. *weakness of the eyes.* Ags.

Digitized by Google

wácnes, f. infirmitas. F. *wæk*, *wéak* hodie notat tantum tener, mollis præsertim humore, quæ notio Ags. quoque non alienum erat; *væter vac and knesc*, aqua flexibilis et mollis. Boeth. p. 176. Lye. cf. *wéuk*.

éach-weidung, cg. pastura oculi, res quibus oculos pascimus. *Bern yn 'e scoálle matte nin éachweiding hawwe*, pueri in schola nihil habeant quo oculis pascant (ne mens distrahatur.)

éach-wink, cg. nutus oculi, conjectus oculorum. *Mei ien éachwink*, vestigio temporis. — *Mem hat di hele nacht nin wink yn 'e éagen hawn, sa bang wier hja foár 't waer*, præ sæva tempestate somnus matris per totam noctem turbatus est.

it hwyt yn 'e éagen, albugo oculorum. — *Di faem hat 'n bulte hwyt yn 'e éagen*, virgo virosa est.

éachlik, adj. quod oculo placet, venustus. Ang. North. *eyable*, formosus. Ang. *sightly*, formosus. F. *unéachlik*, inelegans, ingratus oculis. Ang. *unsightly*, Nl. *afzichtelijk*, horrendus. cf. F. *sinich*, formosus, et *unsiuch*, deformis, Nl.v. *onsiene*, idem.

éagje, vb.a. intendere oculos. G.J. *God æg't op all' ljue wirck ind dwaen*, deus asservat omnium hominum labores et negotia. G.J. PS. XXXIII. 15. Ang. *to eye*, contemplari; apparere; videri. Ang. Essex. *to eye*, to observe minutely. — *Mem hat al éage, mar har soan kaem nat*, mater prospectavit longissime, sed filius non apparebat. Goth. *augjan*, (oculis objicere) monstrare, (g = w) Ags. *eawian*, idem.

eagelje, vb.n. instar guttæ adipis supernatare aquæ, F.u. *ogele*. *Soldate-kost is ien koáls-bled mei ucht-ind-tachtich putsfollen wetter ind dær ien kærs fen seizen yn raend; den éagelt 't sop.*

æch-gloerkje, vb.n. limis blandisque oculis aspicere. G.J.

bi-éagje, vb.a. lustrare oculis. *Ien moai faem biéagje*, deponere oculos in formosam virginem. Nl. *be-ogen*, velle, spectare.

gluwp-éagje, vb.n. insidiosis oculis observare. Nl. *gluipen*, idem.

knyp-éagje, vb.n. oculos vicissim comprimere et aperire. Nl. *pink-ogen*, *pinken*.

nei-éagje, vb.a. oculis prosequi.

throch-éagje, vb.a. perspectare.

trin-éagje, vb.n. lippire.

ut-éagje, vb.a. ultimos fines assequi oculis. *Men kenne di léane nat ut-éagje sa lang is er.*

AGÉ, vb.n. F.b. vehi curru, proficisci ut Dani *age* pro *ake*. Bend. 314. Isl. *aka*, agere, promovere.

aek, n. F.b. porta. Bend. 31. 50.

akki, F.b. introitus, ostium horrei; via ducens in summum aggerem marinum, vel inde deducens in viam publicam: confer F. *opreed ind oafréed*.

AGE, cg. insula. (cf. Kil.) *A* in diphthongum *ai* versa, *aige*, *Sciermontaje-aich*; *a* abiens in *o* fecit *oge*, insula, hodie *Schiermonnik-oge*, *Langer-oge*, *Wanger-oge* (pratorum insula) *Rottum-oge*, *Spiker-oge*, omnes insulæ, quæ littus Frisiæ obtendunt. Hamconius, p. 90; Kil. *oghe*, *aegke*, *aughe*, Fris. insula. Ags. *ige*, *ig*; *igland*, *egland*, insula; Nl. *eiland*. Ags. *iggath*, insula, unde Angli *igethland*, contractius *island*. Ex *eg*, *ei*, insula, Angli habent *Jers-ey*, *Rams-ey*, *Shep-ey*, *Eel-ey*, *Angles-ey*, quae nomina Anglosaxonice desinebant in *ege*, insula. cf. Ebrentraut, Fr. Archiv. 1. 2. 284, qui alia via insistit. *Sciermonts-aich*, proprie, alborum (canorum) monachorum insula. Driessen, monum. inedita Groningensia, IV. 343. Ex *age*, proprie Goth. *ahva* (ach-wa) Lat. *aqua*, fit Ags. *eah*, fluvius. F. *éage*, nomen ultimi sinus lacus *wíde Ee*, vel *Ie* (Idaerderadeel) in orientem. *Eage-horn*, F.u. *Eage-hoek*, ora prostans ad angulum hujus sinus australem, quam Schotanus notat *kaap*, promontorium. — *Egemund*, *Egmond*, vicus West-Frisiæ ad ostium lacus *ege* nunc siccati.

AGE, vb.a. F.b. habere, possidere, F.v. *age*, habere, possidere, jus habere, oportere, pf. *achte*. Ags. *agan*, possidere, habere; pf. *ahte*. Gothi, addita *i* vocali primitivæ *a*, *aigan*. Ags. *agen*, proprius, unde F.v. *ain*, F. dial. *egen*, F. *ein*, proprius. cf. *ein*.

AGEN, *aien* (a-jen) F.v. contra. Ags. *ængen*; *ongægn*, *ongegen*, *ongean*, Ang. v. *again*, *ageyn*, contra; versum; prope; Ang. *against*, contra. Frisii, (abjecta *an*, *æn*, *a*, *on*), gen = *jen*, *jin*, contra. *A* in *a-gen* est ex *an*, Sax.v. *angegin*, contra, Nl. *in-tegendeel*. — Rursus, Ags. *agen*, iterum, Ang. *again*, idem. Ags. *agen-cuman*, revenire; *agen-lædan*, reducere.

Digitized by Google

AGGE.

AGGE, F.o. crates major ad capiendos pisces in vadis Frisiæ littoralibus. Isl. *agn*, esca; piscatura.

AGILLE, n.p. viri. *Agila*, rex Gothorum occidentalium Sec. VI. Wassenbergh, 171.

AHWEDDER, *auder, eider*, F.v. alter uter, ex *ân* et *hwedder; auder deis ieftha nachtes*, sive die sive nocte. Ex *ouder* per syncopen Ang. *or*, auf.

AY, interjectio, ita. Regnerus Boegerman, in libello de nominibus propriis Frisiorum, (M. S. 1551.) „*Ay*, inquit, „dictio Frisonica est affirmativa, ma„xime inter illos Frisones, qui vo„cantur *Dunger-Fresen*. Latine dicitur „*ita*. Theutonice seu Alemannice, *ja*." *Dunger-Fresen* sunt incolæ pagi nostræ Frisiæ, qui *Dongeradeel* dicitur. Wassenbergh, II. 170.

Ags. *gea* ex *ge-a* vel *ge-ea*, ita, certe. F.v. *â*, lex, quod justum, certum et ratum est; Ags. *æ*, idem. Ang. *yea*, ita, Fris. Hol. *ja*. *Ge-â*, idem quod Hd. *gewiss!* ita. *(wiss*, ratum, certum. Sax. n. *Wisse!* ita.) Absque *ge-* transit *â* in *ay*, Angli *ay*, ita,

„Sometimes in mutual sly disguise
„Let *ayes* seem *nos* und *nos* seem *ayes*.
Gay. Aye and No. A fable.

Cum sonus Anglicæ vocalis *i* non multum abluderet a sono *ay*, vel *ey*, quidam veteres *ay*, ita, scribebant per *i*.

Lear. „They flattered me like a „dogge, and told me, J had the white „hayres in my beard ere the blacke „ones were there. To say *J* and *no* to „every thing that J said; *J* and *no* too „was good diuinity."

Shakesp. Lear. Act. IV. Sc. 6.

F *ay* nunc abiit in *ei*, admirantis interjectio. *Di kening is déad*, rex obiit diem supremum. Respondet alter, *Ei, ju?* Itane, bone? Verumne est? Ang.v. *ey*, *aye*, Halliwell,

Ey! thoght the knycht, long ys gone
That messe at the cherche herd y none.
Ms. Harl. 1701. f. 26.

AI, AEI, n. ovum pl. *aeyen*. F.b. *ei*, n. Bend. 6. Nl. *ei*, pl. *eiren*. Rustici Cantii Sec. XV pl. *eyren*, (Caxton's Eneydos 1490,) quæ forma oritur ex pl. *ægeru, ægru*, Ags. *æg*, ovum. Ang.v. *ay*. K. Alisaunder 11.568, *ay he laide so he fleygh;* F. *aei hi lâi wylst hi fléach.* — *It hwyt fen it aei*, Ags. *æges hwite*, Ang. *white of an egg*, albumen. — *Aeyen lizze*, Ags. *ægru lecgan*, Nl. *eiren leggen*, Ang. *to lay eggs*, ponere ova. —

AI.

Phrases; *Earne aeyen lidze*, alicubi ponere ova, i. e. procrastinare. *Di faem wol jern hylkje, mar di feint leit er aeyen*, virgo inhiat nuptiis dum procus moras trahit. — *Dær brekt nin aei under it wirk, as er oerliz li is* (ne ovum quidem frangitur, i. e.) in otio grave opus perficitur si fit sapienter. — *Aeyen meitse di ky kléar*, recentia ova purgant vaccam partam; ex. gr. everunt reliquias secundarum, corroborant vires, cætera. — De merce grata, quæ cito venditur, valet phrasis, *It giet foârt as aeyen ut 'e koer*, extruditur ut ova e corbe. *It wyfke wier wakker yn it scik; hjar dochters gean foârt as aeyen ut 'e koer*, muliercula mire gaudebat; ejus filiæ brevi omnes nuptum eunt. — *Dou komste mei it sâlt as it aei op is*, tuum auxilium tarditate inutile est. — *Dou komste mei it aei nei péaske*, idem. Festum paschale celebrant ovorum esu. — *Du slagster neij as de blijne neijt aeij*, Burman. 15, conjectura cæca assequi tentas veritatem. — *It is krekt az er op aeyen giet*, (præ podagra) in gressu caute figit pedem. Sax.l. *he geit as wen he op eieren geit*, Galli, *il tâte le pavé.* — *'N aei yn e hân in dat stikken* (ovum in manu idque fractum) pro magno lucro habet quod ei inutile vel damno est. — *It aei wol wizer wæze as di hin*, (ovum gallinam sapientia vult superare) infans parentes, adolescens viros graves, docere tentat. Sax.l. *Dat ei wil klôker wesen as dat hôn*, idem. — *Er aeyen yn klôpje*, (in re aliqua frangere ova) disturbare rem: fracta enim ova pullos non edunt. Gal. *Quand on veut faire des omelettes il faut casser les oeufs.* F. *Di doaiters woene nael oars as pronkje ind smulle, mar heit kloppe er aeyen yn.* — *Di kéamer is sa fol as 'n aei*, cubiculum totum quantum disperso supellectile confertum est. Galli, *plein comme un oeuf.* — *Meij ien aeij schiller him betellie en dat ijne haan truwe*, Burman. 45. (solvet ei ovo idque ei in manum intrudet) solvet re quæ nihil valet. — *Hi ken nat fen it aei komme*, (incassum ventrem exonerare nititur) post multas ambages et hæsitabundus dicenda profert. — *Yn 'n eimiel is 'n aei yn thrye liwen*, Ang. *An egg will be in three bellies in twenty-*

Digitized by Google

four hours. — *Fule aeyen*, ova concepta. *By him binne fule aeyen*, ejus uxor gravida est. *Hi sit op fule aeyen*, (incubat ovis putidis) jacet in sordibus, periclitatur, premitur ære alieno. *Ja habbe him op fule aijen set*, Burman. 34. (supposuerunt ei turbida ova) in discrimen eum vocaverunt. — *Krijggeste tuij naet soo crijggeste mijn aeij wol*, Burman. 41, puella in procum, qui repulsam fert. *Krye*, nancisci, speciatim nancisci maritum vel uxorem. *Aei* figurate valet alvum. — *Hy is fen quéade aeyen set*, malis parentibus natus est, Ang. *Neither good egg, neither good bird.* — *Di jonges meitse it fen aeyen*, pueri omnia turbant; proprie ut fracta ova, quod probant Hollandi phrasi, *De jongens maken het als eieren, die uitloopen.* — *De aeyen gæ nu up gouden schoncken*, Burman. 9, ova nunc (cunt pedibus aureis) magni veneunt.

Proverbia. *Hatte aijen kenner lidze?* Burm. 22. (Qualia ova facere potest?) De homine verboso, qui laudibus tollitur, inquirunt Frisii, quam virtutem quodve factum præstare possit? Hol. *Niet kakelen, maar eijeren leggen*, Ang. *Not cackle, but lay eggs.* F. *Di wírden binne goed, mar di hin leit aeyen*, (verba sunt bona, sed gallina ponit ova), idem. — *Biloften fen gréaten is ien aei yn 'e hannen ind dat stikken*, promissa procerum sunt (ovum in manibus idque fractum i. e.) fumus. — *Dær mat ien aike yn is næst bliúwe*, (ovum in nido linquendum est.) Vanelli fæmella postquam fecit 4 ova, iis incubare incipit; qui vero ea invenit et femellam emulgere nititur, unum ovum linquit in nido, quod in numerum quaternum avicula protinus redintegrare tentat ante quam altera vice incubet. Numerum quatuor ovorum vanelli *broed* (fetus) Frisii appellant. Proverbium docet non omnia simul esse consumenda, ut occasio perdita recuperandi integra maneat. *It is aerdich dat di bern noch 'n aike yn it næst fine*, indecorum mortuos parentes post bona decocta nihil liberis relinquere. — *As it aei brekt stiunkt it* (cum frangitur ovum turbidum foetor prodit, i. e.) amicorum iræ mutuis convitiis mutua malefacta produnt. — *Men matte al syn aeyen nat under ien hin lizze* (omnia sua ova non uni gallinæ supponenda), Galli, *Il ne faut pas mettre tous ses oeufs dans un panier.* — *Az wy thuws binne so mogge wy uws ayn ayen ite*, MS. domi non indigemus aliorum auxilio vel hospitio. — *Better ien héal aei as ien lege scyl*, Ang. *better half an egg than an empty shell.* Alam. *besser einen dotter als die eitle schale*, Simrock. 1679. — *Slim wirk um 'n aei to sceren*, Ang. *it 's very hard to shave an egg.* Gal. *Il tondroit sur un oeuf*, il est extrêmement avare. — *Ien aei mei sált*, insulsis abstine.

aike, n. parvum ovum. F.b. *aiken*, n. ovum minus; figurate, vasculum unguentarium forma ovi, quod puellæ secum habent, Bend. 6. — Nucleus in ossiculo pruni, Outsen. 11.

âi-apal, F.b. (ovi pomum) vitellus. Joh. 119.

aei-dóp, cg. putamen ovi.

aeis-diérre, *djerre*, cg. vitellus ovi. *Dubel-djer-âi*, n. ovum geminum, δίδυμον. Ags. *dydring*, n. elliptice pro *dydring æges*. Sax. v. *dodro*, m. vitellus. Nl. (Kil.) *doder van d'eye*, vitellus ovi, Hol. *dooier*, albumen unâ cum ovi vitello, Nl. Vers. Bib. SS. Job. VI. 6, *'t witte des doyers;* plerumque distinguunt tamen inter *'t wit van het ei*, albumen, et *de dooier*, vitellus. Alam. *totoro*, Hd. *dotter.* — Isl. *dua, dya*, pf. *dudi*, reciproco motu quatere, tremule movere arundinis funiculum. Ang. v. *didder*, to shiver, to tremble. *Diddering and dodderyng. Didder-dodder*, to tremble. F. *djerje*, pendulo motu contremere. *Borgemaster ind syn wiif djerje fen fettigheid*, consuli ejusque uxori corpora obesitate tremunt. Anglis *dydring* ignota vox, pro qua habent *yolk, yelk*, Hd. *eigelb.* et Lat. *luteum*, a *luteus.* Ags. *gioleca bith æge in-on middan*, luteum est ovum in medio. cf. Jun. Et. *yelk.*

aei-fretter, cg. (vorator ovorum) falconis species, idem qui *hoánnebiter* (qui mordet gallos gallinaceos) appellatur.

aei-scyl, cg. (Ang. *eggs-shel*, putamen ovi.) non tam totum putamen ovi, quam quodcumque ejus frustum.

douwe-aei, n. Ang. *doves egg*, ovum columbæ.

eine-aei, n. anatis ovum. F.b. *an-âi.*

Digitized by Google

hinne-aei, n. Ang. v. *hen-ay*, Ang. *hens-egg*, gallinæ ovum. F.b. *han-âi*. Joh. 119.

lip-aei, n. Ang. *lapwings-egg*, ovum vanelli, F.b. *liap-âi*. Joh. 119.

péask-aei, n. Ang. v. *paske-ay*, Ang. *pasch-egg*, ovum paschale. Ovum testa sua continens vitæ germen, quin et pullum ipsum, præsentat sepulchrum e quo Christus paschatis die resurrexit, adeoque ut symbolum resurrectionis festo paschatis a Christianis ubique terrarum comeditur. — *Dou komste mei dyn aeyen nei péaske*, post festum.

wyn'-aei, idem quod Ang. *windegg*, an egg which has a soft skin instead of a shell. Halliwel. Ovum urinum, zephyrium. Male Johnsonus, „an egg not impregnated; an egg that does not contain the principles of life." — *Moike leit him nin wyn-aeyen*, avuncula larga suis donis eum ponit in re lauta. — *Di thiansters (thsjoensters) meitse dat di hinnen wyn-aeyen lidze*, sagæ amant vehi putaminibus ovorum loco cymbæ per lacus et maria, adeoque privant ova putaminibus, cum jam in gallinis formata, at nondum posita sunt. Superstitio quoque est sagas in ovorum putaminibus vehi super aquas; inde post prandium finitum pater familias ancillam jubebat, *Di aeyen goed toknetterje, heár!* fac ut rite perfringas ovorum putamina! *Beitske-moi foer yn ien aeidop oer'e Wezer*, vetula Beitska in ovi putamine navigabat trans Visurgim. Eadem plane superstitio regnabat inter Anglos, quibus solennis erat formula, *to break the eggeshell after the meat is out*. Longe autem extra Germaniæ fines sparsa erat superstitio; Plinius XXVIII. 4, „Huc pertinet," inquit, „ovorum, „ut exsorbuerit quisque, calices „cochlearumque protinus frangi aut „eadem cochleariibus perforari." Cum his conspirant quæ habet Delrio (Disquisit. Magicæ Lib. VI. c. 2. Sect. 1, quæst. 1) „Et si ova comederint eo„rum testas, non nisi ter cultro per„fossas, in catinum projiciunt; timentes „neglectum veneficis nocendi occa„sionem præbere." Confer Brand, popular antiquities, ed. H. Ellis. 1849. III. 19.

AIBER, adj. W.o. gracilis, debilis. *Wut is dait 'n fin aiber minsk! Yu kan 'n úmspón*. F. *Hwat is dat 'n fyn thinger minske! Jou kenne hjar umspanne*. E. I. 87, cf. *eb*, *æb*, recessus maris, et Ags. *ep-flod* et *nep-flod*.

AIDE, EIDE, F.o. Cad. Muller. MS. p. 6, „*Ayde* est genus terræ sulphuraceæ, quibus Frisia abundat et a Frisiis ligni loco in culina usurpatur." p. 79. *Raijkt ohn irm full eijde hade*, bring ein armvoll torff her." lege, *Raik ón irm fül eide hade!* — Ags. *âd*, ignis, rogus. Analogice *brân'*, incendium, pro foci alimentis, præcipue, cæspitibus bituminosis. *Di brân'* vel *di bránje is diur*, quod focum alit magno constat. Hol. *haard-brand*, *brand-stof*, fomes.

AYE, *aeye*, vb.a. manu mulcere. præs. *aei*, pf. *aeide*, pf.p. *aeid*. F.b. *aie*, tergum mulcere. Bend. 7. Dithmarsi *eien*, frequentativum Sax. l. *eiken*, idem. F. *aikje*, idem. Forte ex themate *ade*, *aden*, unde et frequentativum verbum Lat. *adulari?*

AISK, adj. W.o. odiosus, deformis: ex *agisk*, tremendus, Goth. *agis*, metus, angor. — Ags. *ege*, terror, timor. Ags. *egeslic*, Ang. v. *aisliche*, F. *yslik*, terribilis. E. I. 87.

AITA, nomen gentis extinctæ nobilis Frisiæ, unde restat *Aita-state*, villa gentis Aitanæ, vicina vico Zwichemo in pago Leowardiensi.

AIW, vb.a. W.o. exercere. Forma est Islandica *æfa*, exercere, rejecta, more Anglorum, terminatione infinitivi. Ags. *æfnan*, *efnian*, præstare, perficere, F.v. *ofnia*, *ovonia*, effer *owonia*, *owenia*. E. I. 59. Angli, rejecto verbo *efnian*, peregrina synonyma adoptaverunt. Haud aliter verba F.b. cætera, qualia *arw*, hæreditatem adire, ex *arwe*, F. *erwje; rîs*, surgere, ex F. *rîze; wriw*, fricare, ex F. *wriuwe; kik*, spectare, ex F. *kykje*, explicantur, cætera.

ÆIEN, adj. F.b. proprius, Bend. 195. Ags. *agen*, F.v. *ain*, *ein*, F. *ein*. Angli mutant *g* non in *i*, sed in *w*, Ang. *own* ex Ang. v. *ogen*. cf. Isl. *ugla*, f. G. J. *uwle*, Ang. *owl*, ulula.

AJNKELT, adj. F.b. singularis, F. *inkeld*. Bend. 338.

AK, adv. F.v. etiam; et G. J. *æck*, F. *éek*, *ik*, sed dial. communis *eák*, Ags. *eac*, etiam, et; F. *eák-sa!* tantum ego tibi apprecor quantum tu mihi, (proprie, ita quoque), Ags. *eác sa*, ita etiam, A.v. *eke*. Wycklyffe, Job XXI. — *Ak*, adde, est imperativus verbi F.v. *aka*, augere, ut Ags. *eac*, F. *eák*, est imp.

Digitized by Google

verbi Ags. *eacan*, augere, Ang. *eke*. Ex F.v. *âk*, etiam, Hindelopenses habent *aik*. — Goth. *aukan*, augere; *auk*, γάρ, καί, δέ, Sax. v. *ocan*, augere, Nl. *ook*, quoque. Frequentativum, Isl. *okra*, fenerari; *okran*, f. feneratio. Nl. *woekeren*, fenerari; *woeker*, fenus.

To, ad, et *aka*, in unum verbum coalescunt, F.v. *to-aka*, summæ addere; pro quo posteriores G. J. *to-kæcke*, additamentum, F. *ta-heákke*, F.u. *toe-haek*, quasi esset affixum quid; (F. *hækje*, *heákje*, unco figere) ut Hol. usurpant *aanhangzel*, appendix, augmentum. *Taheak* hodie notat quod post subductum calculum alter alteri pendat ut pariet rationem.

bi-aka, F.v. donare aliqua re; *biaka mith*. (Lat. *ad-augeo*).

for-aka, F.v. Hol. *vermeerderen*, augere.

akinghe, subst. F.v. auctus.

AK! exclamatio nauseantis, qui infantem putidi quid tractantem increpat. Alias *akkela ba! Akkis!* Galli *Fi donc!* Sax. l. *akke pu!* vox increpantis nutricis. Nl. Kil. „*ack*, *eck*, pus, sanies." Sax. l. *âk*, F.o. *æk*, panaritium, F. *fyt yn e finger*. Sax. l. *aeken*, suppurare, dolere; F. Sat. *æke*, *ekke*, idem, E. II. 187. F.o. *'n æklen finger*, digitus suppurans. *Æket*, Cad. M. 28, ulcus. F.b. *ækel*, tumor, apostema. Nl. v. Kil. *aekelen*. vetus. horrere; *aekelick*. vetus. horribilis. F. *akelik*, deplorabilis.

AK, aek, cg. navis piscatoria. cf. *aker*. *aek-liu*, exercitores navium piscatoriarum, quibus portantur anguillæ Frisiæ Londinium. Hol. *aakreders*. Iidem emunt anguillas in Frisia easque vendunt Londini.

AKE, cg. F.o. angulus agri intercedente via vel fossa ab agro ipso separatus: proprie, quod additur rei principali. F.v. *aka*, Ags. *eaca*, additamentum. A.v. *eke*, segmentum rotundum, quo alveare exaggeratur.

AKELIK, adj. dolendus, horribilis. G.J. *æcklijck*. *It is akelige kâld*, frigus est sævissimum. *Di foet docht mi akelige séer*, pes mihi dolet vehementer. *Ik bin akelik fen di déa fen us mem*, dolorem infandum capio ex matris morte. cf. *ak*, et Ang. v. *aghlick*, horrendus. *Ther hales in at the halle-dor an aghlick mayster*, Gawayne p. 8, ruit in portam aulæ homo terribilis. Videat lector num huc pertineant Ags. *æglæca*, miserabilis, damnatus; Ags. *acol*, adj. perterritus, miser, Nl. v. (Kil.) „*ackelick*, horribilis;" Ags. *aglac*, cruciatus; *aglæca*, extortus, orco damnatus. Cædmon. 293,1. 230,25. Thorpe. Bouterweck, glos. 7.

AKEN IND KEULEN, Aquisgranum et Colonia Agrippina. *Opslopene jonges kenne Aken ind Keulen op*, pueris pubescentibus est abdomen insaturabile. — *Aken ind Keulen ken hy ta ellsoar keugelje*, in gratiam redigere scit quosvis litigantes. cf. *keugelje*.

AKER, cg. vas parvum æneum quo aquam pluvialem ex cisterna hauriunt. *Di aker heárt bi di bak*, vas æneum pertinet ad cisternam. Kil. *aker*, idem. Sax. n. *koperen âk*, cacabus major æneus.

AKER, cg. pl. *akers*. Hindel. *akker*, pl. *akkren*, globuli ex lino tenuissimo affabre contexti formâ glandis, qui pendent ab angulis sudarii vel lintei pectoralis mulierum; Ang. v. *aglet*. — Ags. *æcorn*, glans; *æc*, quercus; *cern*, granum. Ang. North. *ackern*, Ang. *acorn*, Hol. (Kil.) „*aker*, glans," quæ forma restat in Hol. *aard-aker*, lathyrus tuberosus. — F. *akers*, pl. bulbi seminales solani terræ poma ferentis.

AKKE, cg. pica. Ags. *agu*, Alam. *agalastra*, *agalstra*, f. idem. „Hol. v. „*aekster*, nunc *exter*." Kil. F.o. *aexter*. Frisii mutarunt *g* in *k* ut assimilarent vocem nomini proprio Frisio fœminæ *Akke;* picam infantes appellant, *Akke-moai*, Akka pulchra, vel *Akke-hwyt*, *Akke-swart*, Akka alba, Akka nigra, propter colorem nigrum et album, quibus avis plumæ distinguuntur. Angli, qui rejecerunt nomen avitum *agu*, et pro eo a Gallis mutuati sunt *pie*, (Lat. *pica*), huic nomini præfixerunt epitheton *magotty*, quod in variis Ang. dialectis idem valet quod *whimsical*, *frisky*, *playful;* avis quippe est alacris lætificaque, motitans caudam et incessanter de ramo in ramum saltans. *Maggotty-pie;* Shakespeare, Macbeth, Act. III. Sc. 4, *Maggot-pie*. Ut vero vocem assimilarent nomini proprio fœminæ *Margaret*, mutarunt *maggot* in *Mag*, quod in usu quotidiano

Digitized by Google

valet *Margaret.* Ang. *mag-pie*, pro quo et usurpant *mag* vel *madge*. Ang. Lincoln. *magit.* Analogice Angli nominibus propriis *Robin* compellant avem *red-breast*, Hol. *roodborstje; Tom* avem *titmouse; Philip* avem *sparrow*, passer, Hol. *spreeuw*, sturnus, et *Pol* avem *parrot*, psittacus. Richardson *maggot-pie.*

ALBÆR, m. W.o. acinus ribes. Nl. *ael-bezie*, Hd. *Johannisbeere*, F. *réadebei.* E. I. 357.

ALD, (áed, oad) adj. vetus, antiquus. *L* in *âld* ita emollitur ut vix audiatur in dialecto communi, sed Hindelopenses plene *áeld.* Haud aliter in dialecto Yorkshire *aad*, pro Ang. *old.* Alii ut Northumbrienses ? more Neerlandico mutant in *u*, *aud*, *awd*, Nl. *oud.* Halliwell, p. 2. 121. J. T. Brocket; 1825. p. 8. Filius W. E. Brockett tertiam editionem a° 1846 publici juris fecit, quam correctiorem et auctiorem *(corrected and enlarged)* prædicat, in multis licet mutilatam. — Ang. *old* ex Ags. *ald.* F.v. promiscue *ald* et *old*, comp. *elder* et *ielder* (jelder); sup. *eldest.* F. *âld*, comp. *âlder;* sup. *âldste.* Scir. o. *aud* ex *ald* ut Nl. *oud* ex *old.* — *Ho âld is di sinne?* (cujus ætatis est sol?) quota est hora? Scoti, *The yeld of the day*, Ang. *the height of the day.* — *Fen it âld jier yn it ny sitte*, vespera ultimi anni diei cum amicis et sodalibus comissari usque post mediam noctem, cumque hora duodecima auditur se invicem gratulari de novi anni introitu, quod fit propinando et exoptando mutuo quæcumque prospera. Similis usus viget inter Scotos, quem vocant *„to wauke the auld year into the new*, to watch until twelve 'o clock announces the new year, when people are ready at their neighbours houses, with *het pints* and *buttered cakes* eagerly waiting to be *first-foot*, as it is termed, and to regale the family yet in bed. Much care is taken, that the persons who enter be what are called *sonsie folk* (F. *soun folk.);* for on the admission of the *first-foot* depends the prosperity or the trouble of the year" Jamieson, supplement to the Scottish dictionary. 4°. 1835. I. *auld.* — *It brea is su âld as di wei nei Jeruselem*, panis vetus. *Sa âld as di wei*, idem. De homine valet *stoak-âld*, persenex. — *By âlds*, olim.

âld, jung, n. substantive, mater, pullus; mater, catulus; sunt neutra. ex. gr. *it âld is swart, ind it jung is kwyl*, mater felis est nigra, catulus vero albus. F.v. *alder* itidem est neutrum; *thet alder*, parens, sive pater, sive mater.

âlden, pl. parentes. *As di âlden wei binne forwidert it mei di bern*, parentibus mortuis vinculum amoris commune inter liberos solutum est. —

Lyk di âlden sungen
Piipje di jungen.

Ang. *The young pig grunts like the old sow.* Ray. 142. — In genere de omnibus, *Jungen kenne steárre, âlden matte steárre*, Ang., *Young men may die, old men must.* Ray. 141. — *Alden ind jungen* præcipue valet de avibus parentibus et pullis, *âlders ind bern* contra de hominibus.

âld, Amicus, carus. *Myn âlde!* mi care! meum corculum! Leowardienses veteres *Myn oudze!* (ex dim. *oud-ke, oud-tse.)* idem. Lat. *nihil habeo antiquius quam ut*, cæt. nihil mihi carius est. *Hi hat di âldste briewen*, (antiquissimas habet syngraphas) ante omnes mihi carus est. *Myn âlde!* maritus præcipue uxorem adamatam hac voce compellat. Coloni Angli in Virginia et Marylandia, avitæ linguæ tenaciores, cum Frisiis concinunt; maritus enim uxorem dilectam vocat *My dear old woman.* (Halliwell. *old.)* cf. Holst. Idiot. III. 172, *oold*, pristinus.

âld, adv. immoderate, insolenter, vehementer. Anglo-Frisii attribuebant priscis temporibus quidquid statura, robore, tumultu erat mirandum. *Di soldaten gyngen er âld ut*, milites effuse bacchabantur. Pro *âld* hoc sensu quoque frequentant *âlderwetsk*, prisco more; *di loebes krieg 'n âlderwetsk pak bruyen*, nebulo severe vapulabat. Ang. v. „*old*, famous; abundant," Halliwell, 587, plane eâdem gaudebat notione *On sunday at masse there was old ringing of bels. I imagine there is old moving among them*, F. *Ik think hja geane der âld ût*, Lingua, old Plays. v. 163. *If a man were porter at hellgate, hee would haue old turning the key*, Shakesp. Macbeth II. 3.

Prov. *Aade tiercken habbe tioestere gleesfinsters*, Burm. 1. (obfuscantur spe-

Digitized by Google

cularia in fenestris veterum templorum) oculis senum caligo offundi solet. —

Aad jold, aad hae, aad brae
Stiet ien wol te stae,

ib. pecuniae a majoribus relictae, foeni e praeterito anno residui, panis non recens cocti, horum cuique usus veniet. Hodie vult usus,

Ald jild, âld héa;
Goe' turf, goe' bréa;
Lyk to Maeye;
Ken hi klaeye
Wiif ind bern
Nei syn sin. —

Ald grien, mâl grien, turpe senilis amor, quippe lascivus et stultus. Senes et vetulae enim in amoribus si catuliunt protervia superant juventutem. Alias *Ho âlder ho mâlder*. Hol. *Oud mal Gaat boven al.* — *De aede mey me ontrinne, mar nat ontriede*, Burman. 9, licet effugere senes, non dissuadere. Oppositio est in verbis *ontrinne* et *ontriede*. — *Aede live' siecke herre gemack*, Burman. 1. senes et vetulae quaerunt requiem. — *Aede honnen is quae bylien te leeren*, ibidem, vix doceas veteres canes latrare; i. e. a teneris ingenia literis, artibus et virtute imbuenda sunt. — *Aede klaen da monie naet*, ibidem, vestes tritae non flagitant debitum, i. e. vestis trita dummodo soluta non inhonesta est, insoluta quamvis nova et pulchra dedecori est. — *Aede lioe mottet fin de tafel hellie*, ib. vires senum effractae cibis firmis restaurentur necesse est. Hodie *Alde liu' matte it mei di tosken helje.* — *Aede foxen binne quae te faen*, ib. senes callidi non facile capiuntur. — *Better ien goe aad dan ien quae iongh*, Burman. 5. praestat senex frugi juveni nequam. — *Der slijcket ien auden ien ijn*, Burman. 14, latet anguis sub herba. — *Quae aad, quae jong*, Burman. 57. F. *Sok âld sok jung.* F.u. *Suk oud suk jongh*, meretrix meretricem parit. — *Ien âlde bok læst wol 'n grien bletke*, Ang. *Old mares lust after new cruppers.*

âlde blei, *âld-blei*, cg. vetus vacca emulsa, i. e. cujus ubera exarescunt. cf. *blei*, alburnus. pl. *âlde bleyen*, peccata sacerdoti nondum confessa.

âlde eárnst, cg. propric, antiqua severitas. *It wârd âlde eárnst*, animus et vultus fiebant severiores i. e. subirati et pugnaces. cf. *eárnst*. Ags. *eornost*, studium, pugna. Lye.

âld-faem, cg. virgo senilis. Ang. *old-maid*, Hol. *oude meid.*

aldafeder, *aldefeder*, F.v. avus. Animalcula, qualia mures, glires, caetera, annis cana et praegrandia, piscesque inusitati corporis, vocant *âld-fader: âd-faer*, W. G. 16, avus. — Frisii veteres *fader* mutabant in *feder*, per syncopen Hindel. *feêr*, F. *heit*, pater.

affear, (aldfear) collectivum, majores, proavi. *Uwe affears téal*, majorum lingua. F.b. *altate*, avus, Bend. 275.

âlde feint, senescens caelebs. *âld-feint*, Ang. *old bachelor. âlde boer*, rusticus grandaevus; *âld-boer*, colonus qui multos annos idem habitavit praedium. *De aade feynten habbe de droes sioen*, Burm. 8, Ang. *old-bachelors have seen the devil*, caelibes aetatis provectioris pavent matrimonium.

âld-fel, n. (vetus cutis) vetula amara. *Dat âld-fel pléaget di fammen as di drommel Jop*, vetula acerba agitat ancillas furiarum flagellis. cf. *âldgat.*

âldefries, cg. Frisius antiquus; figurate, later major quo Frisii olim struebant templa atque turres. — Equus ex antiqua stirpe Frisica, cujus exemplum praebet perfectum statua equestris antiqua in colli capitolino Romae; *It is ien riuchte âlde Fries*, verus Frisicae stirpis equus. Ang. v. *Fresone*, equus Frisius; *a swayne one a Fresone folowede hym*, juvenis sedens in equo Frisico eum sequebatur. Equi bellici equitum Romanticorum erant ex stirpe Frisica. Syr Gawayne. A.a. XXI. 385.

âld-gat, n. (vetus podex) vetula catuliens, libidinosa. *Us frou smit mei it âld-gat um as it nin jild kostet*, hera nostra ambulans mirifice agitat clunes veteres. *Dyn âld-gat!* Apage! Nihil obtinebis vel potieris! Ridicula profers! cf. *buse.*

âld-hynzer, n. equus annosus. *Alde hynzer habbe ien bulte to lyen*, equi strigosi et senio confecti multis mulctantur malis. *As âlde hynzer nat yn e himel komme, den wyt ik it net, sei Janke-moi*, Ang. *If old horses do not come in heaven, I am puzzled, old Jonny said.* Alias *As di âlde hynzer nat yn 'e himel komme, komt us pastoar dær eak nat, sei Janke-moi.*

Digitized by Google

âlde-hou, (âde-hou), Gabbema, 97 *auldahow*, F.u. *oude-hoof*, ecclesia maxima Leowardiensis Ste Vito sacra, nunc diruta; nomen suum tradidit veteri turri, quæ superstes sola in coemeterio stat erecta: inde phrasis, *Hij stiet op him selm as 'e aade-houster toer*, Burm. 29, stat suo iudicio neque moratur alios.

âld-iem, cg. propatruus.

âld-kret, n. vetula torva et intractabilis. cf. *kret*.

âld-lân ind ny-lâu, n. terra antiqua et terra ex alluvione. Totius agri Biltani solum ex alluvie ortum est, cujus coloni, ex Westfrisia oriundi, Frisiæ vicinæ incolas appellant *Oudlanders*, ut Anglia apud Americanos audit *the old country*. Bartlett, Americanisms, 239. Totam fere Frisiam olim perfluebat mare vadosum, cujus fundus alluvie elevatus et in terram fertilem mutatus appellatur *nylân'*, dum agri veteres, quorum oræ vadi fluctibus alluebantur, audiunt *âld-lân*. Agros in vicinio vicorum, qui vado adjacebant, dividunt in *ald-lân ind nylân*, agros antiquos atque novos. Inde in tabulis geographicis notantur *Stienser*, *Britsumer*, *Kornjumer*, *Goutumer*, *Wirdumer*, *Bolswerter âldlân* vel *nylân*, vel ambo simul: quin et vici in alluviali terra extructi aliquando appellantur *Niland;* ex. gr. in pago Weinbridzeradela; in Frisia orientali prope a Nordena in austrum, cæt.

âld-móar, cg. (antiqua mater) F.v. *alde-moder*, *aldmoder*, Ags. *ealdemoder*, avia. F.o. *al-mem*. F b. *ael-mém*, F. *âld-moar*, cg. Scir. o. *aud-mem*, avia. — Prov. *Aadmoar Ock koacket it lock to schorstien oeyt*, avia Okka coquendo fugat fortunam per caminum. Figurate, digitus medius, in denominatione jocosa digitorum, *lytse pink*, *gouden rink*, *âlde-moar*, *poát-slikker*, *luse-knipper*, qui quippe longior et robustior cæteris horum avia dicitur. cf. F.o. *lutjenfinger*, *goldentinger*, *langerlei*, *potslikker*, *lusen-knipper*. Stür. 54.

âld-omke, cg. propatruus. *Alde omke*, patruus grandævus. Idem valet de *âld-moike*, promatertera, et *âlde moike*, amita grandæva. Forte idem statuendum de F.v. *alde moder*, *alde feder* et *ald-moder*, *ald-feder*. Confer *ald-feint*, cæt.

ien âlde roat *yn 'e falle*, (mus senex captus in decipula.) veterator captus est, Ang. d. *old dog*, idem. Halliwell. 587.

âlde rogge, cg. vetus secale, i. e. latrinæ stercus.

âld-séar, n. antiqua simultas. *Ald sear ophelje*, antiquas lites refricare. Scoti *to rip up auld sairs*, (Ang. *old sores*, antiqua vulnera) idem.

ald-swabert, cg. viator senex, qui multas vidit urbes regionesque, et varia expertus aliis prudentia antecellit. F. Junii notæ MSS. in Gysbertum Jacobi f. Bibl. Bodley, „*Adswabert* „blandientes ita senes compellant." Vir ætate provectior Haitse apud Gysbertum hoc nomine illudit juvenem, qui magno hiatu carpit vestitum fastidiosum ætatis suae et senis partes agit. Analogice Angli *aud-farand* eodem usurpant sensu; „a term," inquit Halliwell, „applied to forward chil„dren, who have copied the manners „of elderly people." *Audfarand*, componitur ex *aud* (Nl. *oud*) pro *ald* et participio *farand*, verbi Ags. *faran* vadere, transire, itinerari, ut *âld-swabert* ex *âld* et *swâbje*, huc illuc peregrinari; inde *swaber* et *swabert*, peregrinator, erro. — *Farand*, viator, erro, idem cum Alam, *farande*, viatores; *arfaran*, permeare, pervagari, lustrare (æquora), scrutari, experiri. Hd. *erfahren*, Hol. *ervaren*, peritus, proprie idem quod *bevaren zeeman*, nauta maris expertus.

âlde-tæst, cg. vetula amara, tenax. *Dy âlde tæst scoe wol ien duit midz twa knipe.* — Hol. *Een screpel tesje*, puella macera, gracilis. F. *tæst*, testa foculi.

âlde trut, anus; contemtim. (Sax. n. *trut*, cunnus).

âld-wiif, n. vetula. Ags. *ald vif*, anus, Ang. *oldwife.* — *Alde wiifs tellsje*, fabula anilis, Ang.v. *old-wives-tale*, phrases obsoletæ. *Ald-wiifs-rie'*, pharmacon anile. — *As 'n âld wiif fen thuzen wike jin yn it hier scuórt dat dochl nat séar*, virgo mille hebdomadum, si nobis dilaniat comas, nos non cruciat. — *Haste ien âld-wiif pisjen sjoen?* Vidistine anum mingentem? Quæritur ex eo, qui pustula in oculi angulo laborat.

âld-wiif, homo ignavus. *Ik far hjúd nat; it waeit hird.* — *Dou biste nin slim âld-wiif, heile!* Hodie navem non

Digitized by Google

solvo; ventus sævit. — Resp. (tu vetula mala non es, bone!) Pudeat te, trepidule!

âld-wiif, effoeta mulier, adjective usurpatur. *Di frouliu' wirde folle áldwiif nei hjar 45ste jier*, mulieres plerumque post annum vitæ 45 parere desinunt. *Di frouliu' wolle nat wite dat hja áld-wiif binne foár 't se beppe hjitte*, mulieres non confitentur se ætate steriles antequam aviæ appellantur. Contra *Hja is jong-wiif*, gravida est. — *Ien áld wiif ken mei it hynzer ride*, equus docilis et placidus est. — *Ien áld-wiif fen ien faem*, MS. virgo indolis anilis, invenusta. *In aad-wijfs droom*, Burm. 19. fabula anilis. — *Dær di diwel selme nat komme doar stiúrt hi 'n áld wiif*, anus nuntiæ sunt inter procos et puellas; in genere, conciliatrices pactionum clandestinarum et suspectarum.

âlder, cg. parens, gen. *álders*, pl. *álders*, parentes. *álders erf*, res ex hæreditate avita oriunda. Ags. *aldor*, parens, gubernator, princeps, Ang. *elder*. F.v. *alder*, parens, gen. *alders*. nom. pl. *alder*, *aldera*, dat. *alderon*. Wyckliffe, *aldre*, *alder*, pl *aldren*, *aldryn*, Exod. IV. 29. X. 9. — *Ien álder ken better seis bern underhálde as seis bern tén álder*, unus parentum melius alere potest sex liberos quam sex liberi suorum parentum unum.

âldens, cg. ætas. *De áldens docht ien bulte op 'n frommeske*, ætas magni est fæminæ. Inversis literis pro Ags. *caldnyss*, f. vetustas, senectus. Wyckl'ffe *eldnesse*, Josuah IX. 5.

âldsk, adj. seni similis. *áldsk yn 'e throánje*, facie senem referens.

âld-aftich, adj. semisenex, ad senium accedens.

âld-frinzich, adj. priscus, antiquus. *Ald-moádrich*, adj. obsoletus. *Ald-wráldsk*, adj. more antiquo vivens.

âld-sillich, adj. multus, extraordinarius. *Dat schort al aad-sillich*, Burman. 8, magnopere differt, distat; plurimum deest. Confer Hol. *rampzalig*, miserrimus. F. *loksillich*, felix.

âld-slim, adj. valde astutus, perastutus. *áld-slimke*, n. puer sciolus, nasutus.

âld-wralds, (áád-wraadz) adv. ab antiquissimis temporibus; proprie, antiqui mundi. Scoti *auld-warld*, antique, antiquated." Aevum et mundus a veteribus inter se confunduntur: Goth. *aivs*, tempus et κόσμος. Ags. *á vorld*, in ævum, in æternum. Lat. *seculum*, pro hominibus qui in seculo vivunt; ex. gr. *secula impia*.

âlder-léas, adj. parentibus orbus, F.v. *alderlas*, Ags. *aldorleas*, Joh. XIV. 18, Vulg. orphanus. Etmullerus p. 7. male, „domino privatus". Alii vertunt *steop-cild*, Euang. North. *freondleasa* vel *aldorleasa*.

âldirman, *ielderman*, m. F.v. judex pagi, senator, tribunus plebis in urbe. Ags. *ealdorman*, m. gubernator pagi, tribunus plebis urbanus, senator, princeps, patricius vir. Ang. *alderman*, urbis senator. Ags. *aldor*, parens, gubernator, princeps.

dik-aldirman, F.v. aggerum curator, gubernator. Hol. *dijkgraaf*.

âlderdom, cg. ætas, senectus. Sensu figurato Ags. *ealderdom*, m. principatus.

âld-ind-ny. Frisii computant temporis spatia duplici modo; vel secundum Romanam rationem, qui stilus Julianus dicitur, eademque antiqua *(álde)*; vel secundum reformatam rationem papæ Gregorii, quæ nova *(nye)* appellatur. Inde *álde Maeye*, 12ma dies mensis Maji; *nye Maeye*, mensis Maji 1ma dies. *Alde Allerheljen*, (antiquo omnium sanctorum festo) 12ma dies m. Novembris; *nye Allerheljen*, (novo festo O. S) 1ma dies Novembris. cf. Halliwell, Ang.v. *old*, *Old Christmas*, „Christmas reckoned by the old style." *Ik forfar twiske áld ind ny*, migro in aliam domum inter diem primam et duodecimam mensis Maji. Locationes prædiorum, agrorum, domuum, incipiunt et finiunt adhuc duodecimo die mensium Maji et Novembris, quibus pensiones quoque solvendae sunt.

by âlds, olim.

âlde, cg. ætas hominis. Ang.v. *eald*, idem. Ags. *ald*, *yld*, *eld*, *ield*, idem. F. *jeld*, cg. senectus, ætas. Nl.v. *oude*, ætas, senectus. In compositis F.v. *alder*, ætas; *alderlong*, adj. sempiternus. Sax.v. *aldar*, n. vitæ tempus, ævum, vita.

âldje, vb.n. senescere. Ags. *aldian*, senescere. Angli veteres hoc verbum commutabant cum verbo v. Gallico *agier*, senescere. Prompt. Parv. p. 8, *agyn*,

Digitized by Google

ALDERT.

senesco. Ang.d. „*Age*, to advance „in years. *My daam ages fast*, i. e. „she looks older in a short space „of time." Halliwell, 30.

ALDERT, ALLERT, n. p. viri. *Aldersma*, n. patron. *Alderad*, contractius *Alderd*. Förstemann. 51.

ALE, ALA, AELE, n. p. viri. Per apocopen pro *Alemoth*, vel *Alamud*, n.p. viri Gothorum. Diminutiva forma *Alico*, unde F. *Alko*, *Alke*, n. p. v. *Alleje*, n. p. f. Förstemann. p. 63.

ALEF, ALOF, n. p. viri. Ags. *Alevih*, idem.

ALGER, n. p. viri. Ags. *Algur*, idem. F. *Algera*, n. patronymicum. — *Elger*, n. p. viri. *Elgersma*, n. patronymicum. Ex *Aligar*, telum fervens? Förstemann. 64. Confer tamen Ags. *Athelgar*, n. p. viri.

ALGJE, (Hind.) vb.a. attendere, invigilare, curare. Cæteri *éalgje*. *Ik éalgje it net hwat di frouliu fen mi rabje*, parvi duco quid mulieres de me effutiant. — *Sit er 'n feint bi dyn doaiter? Ik hab him nat éalge*. Procusne cum tua est filia? Eum non animadverti. — Gothi *aljan*, studium; *aljanon*, studere. Ags. *ellean*, animi vis. Isl. *elgia*, æstuare; *elia*, f. æmula. Ags. *ealgjan*, defendere, tueri; *elian*, f. labor. cf. F. *Elle*, n. p. viri, Ags. *Ella*, idem.

âlch, Hind. *ealch*, studium serium. *Yn éalch*, serio, Makkum.

ALIKNA, vb.a. F.v. exæquare. *Alikna lith with lif*, exæquare membrum corpori. *Alikna*, ex *an-lika*. F.u. *anlike*, F. *di unsliuchte groun oanlykje*, adæquare solum salebrosum.

ALJE, ÓALJE, vb.a. gannire instar felis catulientis; boare instar territæ vaccæ. *Di katten óalje yn maert*, mense martio ganniunt feles. — *Dær wârd scetten; di wynhonnen fleagen throch di finne; di ky bigcanen to âljen*, sclopeta erumpebant; immissi canes venatici devolabant per pratum; territæ vaccæ remugiebant. — Workum, *Di born ôlde di wolle ut*, infantes alta voce lætitiam significant.

ALJE, (áelje), *éalje*, vb.n. delirare, effutire ut solent amore perditi. *Alf*, Ags. *ælf*, *elf*, erat quædam divinitas, quæ homines incantabat, quare hoc nomine appellabant formosas puellas, quarum oculi ignem amoris in virorum

ALK.

pectus conjiciunt. Inde Ags. *ælf-scinn* (forma coelestis) forma egregia, plus quam humana facies. Kil. *alwen*, larvam agere, induere personam lamiæ; ludere, nugari, jocari; insanire. — F post *l* apocopen patitur; inde ex Nl. *kalf*, *half*, fit F. *kéal*, *héal*, et ex *alf*, *aluen* est F. *éal* et *éalje* vel *âlje*. Phrases. *Aelen om de raeck*. *Aelen om weer aelen*, Burman. 3. proterve, effuse jocari, nugari. — Prov. „*Aelen „ist,*" *seij Nolcke, end sægh de prester op sijn wijff*, Burman. 3. Gal. *Ce n' est que folâtrer*, cæt.

ealwerich, adj. Hind. vesanus, protervus. *It born iis ealwerich*, infans proterve agit, vesanus est.

ALK, cg. Norwegi *alka*, f. Dan. *alke*, alca pica, (Ordbog., Aasen). F.b. *dal alken*, Dan. *allike*, Hd. *dohle*, corvus monedula. Bend. 61. — Puellæ moventes oscillum, cui alia insidet, modulantur cantilenam notam,

Twa lytse alken
Dy sieten op di balken.

cf. Jun. Willeram. 193. Kil. *aelke*, graculus, monedula. Alias Kil. *kawe*, *kae*, F. *ka*, idem. Ang. *caddow* et *chough*, idem, Ang.v. *cadesse*, idem. *Us famke praet as ien alk*, filiola mea garrit monedulæ instar, i. e. quam plurima. Isl. *alka*, avis marina, Sueth. *alka*, Lin. „Alca tarda." Hd. *der papagey-tauscher*, *die papagey-ante*. Alam. *alacra*, *tukhari*, mergulus, Graff. I. 237, *alacra* ex *alac-ra*. Ex simili ave aquatica sumsit nomen metropolis Westfrisiæ *Alk-mar*, *Alcmere*, alcarum lacus, ad cujus ripam urbs illa sita est. Eodem ex fonte fluxit *Alkemade*, monedularum pratum, nomen vici prope Lugdunum Batavorum. Ang. *Alk-ham*, urbs Cantiæ (Shepway) in vicinia oceani. cf. *Purmer*, nomen lacus nunc siccati in Westfrisia; proprie *pur-mere*, lacus, in qua anguillas vermibus funi implexis capiunt, Leidenses *poiren*. Inde nomen urbis vicinæ *Purmer-end*. *Aelsmeer* (lacus anguillarum) nomen lacus et vici ad ejus lacus ripam in Hollandia.

ALK, m. mustela putorius. Linn. Bendsen 31. *Alkeshan*, Bend. 120, pellis mustelæ; *shan*, pro Ang. *skin*. F.o. *grawe ulcke*, Cad. Mul. 18. Kil. *Ulck*, *ullick*. Fris. j. *visse*, *fisse*, *vitsche*, putorius, mustelæ genus valde putidum.

Digitized by Google

Plantin, „*Visse, buntsinck, vlck, vuere oft meert.* Une sorte de belette grande ou fouine. Mustelæ genus." Ictides et mustelæ, cum sint furaces, Saxonibus et Frisiis symbola sunt infantum, qui matribus, puellarumque, quæ juvenibus, furantur corda. Inde Hol. *Mijn hartediefje!* Meum corculum! *Mijn schalkje!* (Mi fraudator!) lepidissimum capitulum! Sax. n. *Miin Üülk!* Hol. *Mijn schelmpje!* F. *Us üelken*, Hol. *onze hartediefjes*, nostra festiva capita, i. e. puellæ quibuscum comissamur. Sax. l. et n. *ülk* et *ilke*, Hd. *iltiz*. F. *mird*, q.v. Hol. *bunzing*, *bunzel*.

ALKO, *Ealke*, n.p. viri. cf. Ags. *Aloc*, n.p. viri.

ALKAR, n.p. viri, ex *alakar*. *Alaker*, Förstemann, p. 40. *Alcar* Gld. II. a. 112, ibidem, p. 145. cf. Ags. *Athelgar*, n.p.v. (nobile telum).

ALLE, n.p. viri. *Allena*, n. patron. *Alla*, n.p.v. Sec. v. Förstemann, p. 39. Ags. *ælle*, n.p. viri, F. *Elle*, idem. Ags. *ellen*, animi vis.

ALLE, AL, adj. totus, omnis. De flexione vocis vix habeo quod dicam. *Al* videtur esse neut. *Al hwat Goad dockt is goed*, nil nisi bonum quod agit deus. Ante neutra collective sumta tamen *alle* dicitur; *Alle hout is nin timmerhout*, non omnes res ejusdem nominis ex usu sunt nostro. *Alle man*, omnes homines; ubi *man*, m. collective sumitur. *Alle dei*, G. J. per totum diem. Sed *alle*, interposito articulo *de*, fit *al*, *al den dei*. *Alle hout*, omnis generis lignum, sed *Al it hout; alle minscen*, sed *al di minscen*. *Alle* præponitur pluralibus, Prov. *Alle geesten motme nuet liouwe*, Burm. 2, non omnibus ingeniis fides habenda. *Alle bytkes helpje*, e parvis nascitur res lauta. *Alle baten hielpe, sey 't goe wijff, en roeyke mey de nirle. Alle frachten lichte, sey de scipper, en wijde se buten boert*, Burman. 2. — *Al syn riucht is yn syn unscild*, innocentia solâ tectus est. *Al 'hwat fen katten komt wol muuje*, abimus in mores parentum. Nom. pl. absolute non dicitur ut Hollandis solemne est; Hol. *Allen moeten sterven*, omnibus moriendum est, pro quo F. *alle liu, alle minscen matte stearre*.

allis, quod Gothis vicem præstat conjunctionis γάρ, adverbiique ὅλως, Ags. *ealles*, (adverb.) omni modo, omnino, nostrates substantive ponunt, *Fen allis hwat ind fen it hele ding néat*, de omnibus aliquid et de toto nihil. *Allis is wei, buten di éare net*, Ang. *all is lost* (away) *but the honour*. F.v. *al*, omnis; gen. *alles; herock alles riuchtes tinses*, audiens edicto de omni justo censu solvendo.

allera, *alra*, F.v. gen. pl., omnium, F. *aller*, qui casus superest in *allerhâne*, omnigenus, quicumque (omnium manuum) F.v. *allera honde seka*, omnis generis causæ.

Adam was oure aller fæder
And Eva was of hym selve.
P. Ploughman. p. 342.

Nl. *Adam was onzer aller vader*
en Eva was uit hem zelven.

Inservit præterea ad augendam vim superlativam: ex. gr. F.v. *allere-best*, F. *allerbæste*, omnium optimus. F.v. *allersibbest*, F. *allersibste*, consanguinitate omnium proximus. F.v. *allererost*, F. *allerearste*, primus omnium. F.v. *allerlest*, F. *allerlæste*, omnium ultimus. F.v. *alrahagest*, F. *allerhœchste*, *allerhéachste*, omnium altissimus, Ang. v. *alder-hegest*, Wyckliffe. — Ags. *ealraswithost*, F. *aller-swîdste*, omnium maximus, omnium maxime. Angli veteres pergebant frequentare hæc superlativa; ex. gr. *alther-best*, the best of all, F. *alder-bæste: alther-fairest*, the fairest of all, F. *alder-fraiste: alther-feblest*, the most feeble, F. *alder-swakste; alther-firste*, first of all, F. *alder-foarste; alther-formeste*, the first of all; *alther-foulleste*, the foulest of all, F. *alder-fulste;* Halliwell, 51. Nota *th* valere literam *d*, in quam *th* fere transit apud Hollandos. Angli relicta logica innata linguæ et logica scholastica adhibita, flexionem genitivi rejecerunt magno elegantiæ et euphoniæ damno; dicunt enim *the strongest of all*, pro *allerstrongest*. Ang. v. *allermost*, F. *alderméaste*, Ang. *most of all*, cæt. — Frisii fulciunt literam *l* mutando sequentem *l* in affinem *d:* ubi enim Nl. *aller-heiligen*, F. *alderheljen*, Ang. *allhallows*, scilicet, dies festus. Nl. *allerdunste*, *aller-kleinste*, F. habent *alder-kleinste*, *alder-lytste*. Haud aliter Angli veteres secundam *l* mutabant in *th:* ex. gr. Wycklyffe, F. *alder-heeghste*, Ang. v. *alther-heghest*. — F. *alder-great-*

Digitized by Google

ste, Ang. v. *alther-grattest.* — F. *alder-læste*, Ang. v. *alther-laste;* F. *alder-lytste*, Ang. v. *alther-leest*, Ang. *least of all.* — F. *alder-trouste*, omnium fidelissimus, fide dignissimus, Ang. v. *alder-truest*, truest of all. — F. *alder-wiiste*, Ang. v. *alder-wisist*, the wisest of all. — F. *alder-léafste*, omnium amabilissimus, Ang. v. *alder-liefest*, Nl. *allerliefste; Mine alderlevist lorde or brothir dere*, Troil. and Cr. III. 240; Wright, I. 48; F.v. *liaf*, uxor, F. *alderleafste*, uxor; F.v. *amye*, concubina, *Syn faders amye off syn aefte frouwa*, Jur. 2. 136. — F. *alder-leechste*, omnium humillimus, Ang. v. *alder-lowest, alder-levist*, Halliwell, 39, 50. — F.v. *aller-ek*, (omnium quisque) quivis: *ek*, Ang. *each* ex Ags. *ælc*, unusquisque, ut Ang. *such* ex Ags. *swilc*, F. *sokke;* F. *dosk*, talis, ex Ags. *(thuslic) thyllic, thylc.* — *Al* præcedit adjectiva adverbii vices præstans; *al-machtich*, omnipotens, Ags. *æl-mihtig*, Ang. *almighty;* F. *al-oerste*, supremus, maximus. Lat. *omni-potens;* cætera.

al-le-heel, (totus integer) totus quantus. Shakespeare, *All the whole army stood agaz 'd at him.* Synonymon est *heel-ind-al*, ubi *al* tamen notat „omnia," ut apud Anglos,

Snuff or the fan supply each pause of (the chat
With singing, laughing, ogling and all *(that.*

Pope, rape of the lock. C. 3.

A torch snuff and all *goes out in a moment, when dipped in the vapour.*

Addison. Rem. on Italy.

F. *n' toartse mei pit ind ál giet ut.* — F.v. *al stocknaken*, totus quantus nudus, F. *alleheel stóak-néaken*, reduplicate *alle-heel-ind-al.* Eædem formæ antiquitus obtinebant apud Anglos, *Alle-hool*, entirely, Halliwell. Wickliffe *al-hool*, Gen. c. 43. vs. 28, Vulg. „sospes," adeoque proprio sensu, totus integer. Eadem vis „omnino, „prorsus, plane," viget in *al* ante plures alias voces, præsertim verba Ang. v. ex. gr. Wyckliffe *al-bront*, Ang. *wholly burnt.* — W. *al-closid*, Ang. *entirely closed.* — W. *al-defouled*, Ang. *entirely ruined.* — W. *al-doun*, Ang. *quite down.* — W. *al-helid*, Ang. *perfectly healed.* — W. *al-plesede*, Ang. *perfectly pleased.* — W. *al-redi*, Ang. *quite ready.* — W. *al-stille*, Ang. *entirely quiet.* In his et multis aliis vocibus Angli *al*, non sine magno linguæ detrimento, rejecerunt. In verbis Ang. v. *tobreke*, F. *tobrekke;* Ang. v. *tobrenne*, F. *tobarne*, *to* auget vim notionis verbi, quam iterum intendit *al*, adeo ut cum verbo in unam vocem coalescens subjectum totum quantum perdat. Ang. v. *al-tobreke, al-tobrenne.* W. *al-tobreke*, Ang. *to break in pieces entirely.* — W. *al-tofoule*, Ang. *to defoul utterly.* — W. *al-tocut*, Ang. *to cut entirely to pieces.* Neque hæc composita seculo XVII penitus obsoleverant: interpretes Bibl. Sac. *a certain woman cast a piece of a milstone upon Abimelechs head and* all-tobrake *his skull*, Judges IX. 53.

She plumes her feathers and lets grow (her wings,
That in the various bustle of resort
Were alltoruffled *and sometimes (impaird.*

Milton. Comus. v. 380.

Lexicographi Johnson et Todd, qui in argumento grammatico mire hallucinantur, ex his verbis formarunt adverbium *all-to*, et verba *break* et *ruffle*, eaque scribentes distinxerunt in duas voces hoc modo *all-to ruffled.* (F. *allekeel-toroffele).* Confer Madden, virum grammatica *ἀκριβείᾳ* insignem, qui verum vidit in *Glossary to the Wyclyffite versions of the bible*, p. 4. 6, et Frisica verba cum *to* composita.

al-ene, allen, F.v. (totus unus) *al-enna*, unde F. *allinne*, Hind. *elonne*, Ang. *al-one. Ene* per se „solus" est; *al* intendit tantum eam notionem. Sax. v. nemo potest remittere peccata *biutan god eno*, Ang. *nobody can forgive the sins but God alone*, Nl. *buiten God alleen*, Heliand, Schmeller p. 71. 5; Köne legit *newan god eno.* 4645. Ex *bi-utan* contrahitur Ags. *buton*, Ang. *but*, nisi, eodem sensu. Nl. v. *al*, duplicant *al-alleen*, Harduin p. 6. — *Scilsthe dat allinne hawwe?* Hoccine solus comedes? Convivator ironice ad convivam, qui parce cibum sumit. *Allinnich*, idem.

al-ewan, adv. F.b. stabile, constanter.

al-lyk, adj. prorsus similis. adv. prorsus, omnino. *Allyk is 't brulloftjen us 't kupjen*, G. J. qui nuptias celebrant

Digitized by Google

eadem agunt ac ii qui ambiunt amicos (scil. potationibus indulgent).

al-lyk as, eodem modo ut. *Ik meitse it allyk as thou*, F.b. *ik mâg 't âlk as dû*, Bend. 348, haud aliter quam tu ago rem. Nl. v. *allick*, totus. — Kil. *aen-lyck*, assimilis. Goth. *analeiko*, adv. similiter.

allyk, eodem tempore. Prov. *Di minsen komme nat allyk, kenne eak nat allyk weireisgje*, homines eodem die non nascuntur, adeo non eodem die moriantur necesse est.

allyk, adv. quasi, fere, *Ily traeppe di keeft allyk to grus*, arcam calcibus vertebat quasi in rudera. Ang. (al-like) *alike*. F. *It is allegerre nat allike folle*, non in omni re perinde est quî fit. *Allyke folle is goe to delen*, Burman. 2, in æquales partes distributio facilis atque æqua est. *Allycke folle iz even* M.S. idem.

allyk-fol-hwat, quodcumque. *It fiskwiif forwiet mi allyk-fol-what*, piscaria mihi exprobabat quæcumque turpia.

allikom-allinne, prorsus solus. cf. *om*, in Ang. *seldom*, rarus.

allyke-wol, F.u. *allike-wel*, nihilominus. *Lit di liu mar rabje, allykwol scil ik dwaen sa as it heart*, maledicant licet nihilominus agam quod decet.

al-lenkom, adv. paulatim. Hol. *allenskens*, idem. Angli habent *seldom* ex Ags. *seldan*, rarus, et *random*, inconsulto, temere, ex Gal. *randon*. Jun. Et. *random*.

al-linkjende-wei, paulatim, pedetentim. Nl. *allengs, ullengskens*, ex Nl. v. *allangskens*. Ex *alling* Fris. formant verbum *allinkje*, et p. præs. *allinkjende*. *(Al pratende-wei kamen wi to Liuwert*, inter confabulandum veniebamus Leowardiam.) Confer tamen Nl. v. *al-eenkine; Al-eenkine worde gaet scaemte wt*, Maerlant Sp. Hist. II. 409, gradatim verba depudent. — F.v. *allinga*, *alling*, *aling*, Ang. *along*, ex *and*, per, in, et *linga*, longitudo; *alinga ther wirsne*, per vel secundum carpum; *aling der bueren*, (per longitudinem vici i. e.) per vicum (portare lapides ignominiosos.) Ags. *andlangne dæg*, per totum diem, ubi *langne* est adjectivum; sed in *and-lang thara nægla*, secundum clavos (Ang. *along the nails* Nl. *langs de spijkers) lang* adverbii locum tenet. Vide exempla apud Jun. Et. Angl. *along*, ubi tamen vir summus in interpretatione paululum lapsus est. Ang. v. *endelong*. *Than came thai apon Spayne andlonge the shoore*, (Nl. *langs de kust.)* cf. Halliwell, qui bene vertit „lengthewise." Chaucer, *endlong*.

al-nei-geraden, Nl., *allengs*, pedetentim. Holsati, *nach gerade*.

al-oan, continuo, indesinenter. F.u. *Al-an, al-an, maekt mennich out peert lam*, continuus labor exhaurit vires. Ang. *on*, forward; in succession. *If the tenant fail the landlord, he must fail the creditor, and he his, and so on.* Locke. cf. Johnson.

al-reets, adv. jam. Nl. *alreeds*. *Men kents alreets oan syn yongh siaen*, Burman 48. agnoscitur pater ex filio. Nl. *rede*, paratus, genit. *redes;* adv. *reeds*, jam, *alreeds*, idem. *Al*, jam; *Ien gnappe keardel is er al wæst as ien oar komme scil*, homo alacer jam perfecit opus quod cæteri vixdum aggrediuntur. Ang. *ready*, paratus; adv. actutum. *al-ready*, jam.

al-rju, pæne propter. *(rju*, Ang. *rather.)*

al, *It is al let.* Hd. *Es ist schon spät.*

al-howol, quamvis. Genius linguæ jam antiquitus talem vim attribuebat soli voci *al*. *Al scoe di kop er oaf soebadde wol ik nimmen*, capite licet luam nemini mortalium submisse supplicabo. Haud aliter Ang. v. *all* pro hodierna voce *although*, quamvis; *All tell I not as now his observances*, Chaucer. Cant. F. 2266. cf. Halliwell. *All were it as the rest but simple writ*, Spenser; F. *Al wier it as di ræst mar simpel scriuwen. Al is de tiercke graet, de priester sionght luckel nin meer off luder alsser mey*, Burman. 3, quamvis templum sit amplum sacerdos tamen non clarius cantat quam potest. i. e. una cum penso vires non augentur.

al sa, omnino est ut dico. *Dou flouwste. It is al sa.* Mentiris. Resp. Verissimum est quod dico. — Ags. *eal-swa*, *al-swa*, Ang. v. *alswa*, hoc modo, itaque, Ang. *also*, Nl. *alsoo*. *Hast thou di paus sjoen? Ind dou biste nea to Romen wæst.* Tune vidisse papam? At numquam fuisti Romæ. *Dat is al sa*, certe fui. *Al* habet accentum.

al-teas, adv. saltem. Nl. v. *altoes* ex *al-toges*, Ang. *at all events*. F. *tjan*

Digitized by Google

ducere, pf. *téach; al-teages.* — *Ien boer is jamk ien mond man, alténs nin gik as folle geleerden*, rusticus sæpe est homo callidus, saltem non in amentiam cadit ut multi viri docti.

al-to, nimis. *Al-to-folle doach nat*, ne quid nimis, F.b. *al-to-fale.* — *Al-to- ier*, nimis mane, mature, F.b. *al-to-edder.* — *Al-to-min*, nimis paulo, F.b. *al-te-laiet* (Hind. *lyk*, paulum, F. *lyts*, parvus.) F. *al-to-let*, nimis sero, F.b. *al-te-las. Al-to-diur*, multo nimis carus. Shakespeare, *He thought them six pence all to dear. (to dear*, nimis carus; *all to dear*, multo nimis carus.)

al-to-met, nonnunquam, interdum. *To-met*, idem, *al-to-mets*, interdum. W.o. *al-to-mits*, E. I. 87. — F.v. *meta*, F. *mettе*, obviam ire, Ags. *metan*, A. *to meet.*

alle-gerre, omnes simul. F.v. *algadur*, Ags. *ælgador*, *ælgether*, Ang. *Altogether* Nl. *allegader. Di liu smite eltsoar sa mar yn 'e gléaune hol, ind dat Kristenen ind allegearre*, alter alterum deturbat in tartareos ignes licet sint Christicolæ, et qui damnatur, et qui damnat.

alle-man, quisque, omnes. F.b. *allemansche*, idem. Bend. 201. Ang. *everybody.* Prov. *Almans frioun is almans gick*, Burmania, 2, omnium amicum omnes sibi pro ridiculo habent, F b. *Al ta gud as arkan-eans nar*, Johan. 80. *Jan ind alleman*, cujusvis conditionis homines mixti. *Allemans friun nimmens friun*, amicus omnium amicum nullum habet. *Dat alle man syt wol iern wier wesse*, Burman. 8, quod omnes perhibent verisimile est; vox populi, vox dei. cf. Nl. v. *alle-weghe*, semper, Bild. Versch. IV. 100, Ang. *all-wayes, all-ways.*

al-di-gene, quicumque. *Di grytman docht al di gene, dy fée hálde, kund, dat er nin ky láns di wei rinne meye*, Gretmannus (sheriff) omnibus, qui pecus alunt, nunciat illicitum esse vaccas per vias publicas pasci, F.v. *duat kuth al-da-ghenin.* cf. *Al di steárren kenne wi nat siæn*, omnes stellas oculis assequi nequimus, F.v. *al dy stera.*

al-tiden, adv. semper, Nl. *altijd. Tíden*, tempora, plur. ut Ang. *ways*, viæ, in *allways.* — *Al-digge* W.o. quotidie. E. I. 87. *al-to-hóp*, W.o. omnes simul. E. I. 87.

aller-ek, *olr-ak*, F.v. unusquisque. Eleganter binæ voces *aller* et *ek* subjectum inter se includunt; *allera-monna-ek* (omnium hominum quisque) unusquisque: confluunt quoque in unam vocem *allermonnek. Ek*, Ang. *each*, quæ vox prodit in hymnis Alam. *eoca-lik sela*, omnis anima, Hd. *jeglick*, Nl. *iegelijk.* Ex *eac-lic* per metathesin (eal-cic) videtur conflata vox Ags. *ælc;* (ek-lik) Nl. *elk*, F. *elts*, unusquisque. Postquam *elk* erat formata vel introducta Frisii occidentales *elker-lik*, unusquisque, dixerunt. Forsitan alii judicent voculam *ek*, detrita *l*, fuisse ortam ex *elk*, ut F. *suk, sòk*, Ang. *such*, talis, ex F.v. *sullik, sulk*, Sax. v. *sulic*, Ags. *sulic, svylc.*

aller-lik, F.v. unusquisque. Separantur *aller* et *lyk* interposito subjecto ut *aller-ek: aller-prestare-lyc*, unusquisque sacerdos. Addunt et *man* F.v. in *aller-monna-lik*, unusquisque.

aller-weikes, F.v. quaquaversum. F.v. *wîk*, locus, plaga, vicus.

yn alles, omnia simul. *Ik ind myn twa broárren wi habbe threttien bern yn alles.* Ang. *I with my two brothers we have thirteen children in all.*

ind all, præcedentis rei eximium valorem significat. *Pankoeken, yn buter ind al bukt, mei hy nat*, fastidit lagana cocta (vel tosta) cum butyro, quod non contemnendum est. *Mei syn kalousje is hy nát to freden; ien fen goud ind ál*, suo horologio non contentus est, licet auro, quod non respuendum est, inclusum. *Seisthe dat tejin my, ind dat dyn mem ind al?* Talia ingeris in me, quæ tua sum mater? Pro *al* quoque *allegerre*, Ang. *altogether: goud ind allegerre, buter ind allegerre.* Simili sensu Ang. v. et dial. North.; Halliwell, 43,

And shipping oars to work they fall
Like men that rowd for good and all.
Cottons works. p. 127.

Scoti *and a'*, Ang. *and all*,

A villain cam, when I was sleeping,
Sta' my ewie, horn and a'.

Skinners Ewie wi' the crooked horne.

cf. *ind dat; jild ind dat stiur ik dy moarn*, pecuniam cum cæteris tibi crastino die mittam.

mei dat âl, (cum omnibus his) nihilominus. Ang. *notwithstanding*, Nl. *niettegenstaande. Keningen, dy to fiur ind*

Digitized by Google

to swird machtige riken forwoastge habbe, wurde gréat néamd; mei dat al *binne it mar kroande boalen*, reges, qui bello opulenta regna devastaverunt, magni cognominantur, nihilominus sunt carnifices coronati.

al-machtich, adj. omnipotens. Ags. *ealmihtig*, Ang. *almighty*.

ALMENAK, n. Calendarium. *Di déad kâldt nin almenak*, F.b. *De dus halt nan almenak*, Bend. 444. (mors calendarii nullam habet rationem) mors rapit promiscue infantes senesque. Prov. *To nei better, seit it almenak*, calendaria Hollandica finiuntur verbis, *Te na beter*, posthac meliora (promittimus). Hæc verba proferuntur, si quis male rem gesit, vel quid non successit.

almenakje, vb.n. consulere calendarium.

ALMIS, cg. stips. Ags. *ælmisse*, F.v. *ielmis* ex *élmis*, F.b. *elems*, Ang.v. *almes*, Ang. *alms*, ex Lat. *eleemosyna*. Vox e sacris Romano-catholicis repetunda.

ALONG, ALANG, adj. F.v. integer, constans. Sax.v. *alung*, durabilis. Jungitur fere cum *alderlang;* F.v. *alange ferd ende alderlangne ferd*, pax integra et per secula durans.

ALRÝK, n. p. viri. Gothi *Alareiks*, rex Gothorum Sec. V.

ALRUNKE, ALRUNTSJE, n. F.o. virga magica. Neerlandi herbam magicam mandragoram appellant (Kil.) *alrune*, *alruyne*, Hd. *alraun*. Circe cum hac herba sua miscebat philtra, unde κιρκαία, Circæa, fuit appellata, et labente seculo XVII adhuc hac herba, præsertim ejus radicibus, amorem excitare conabantur. Dodonæus p. 373, ed. 1564. p. 454, ed 1583. p. 457, ed. 1616. p. 749, ed. 1644. (In prima ed. Dodon. 1554 adhuc nulla Mandragoræ mentio). Matthias de Lobel, p. 326. ed. 1581. Leonhaert Fuchs (versio Neerlandica) cap. 201, ed. Basileæ, 1543, Michiel Isigrim. *Krauter-buck von Hieronimus Bok* p. 315. ed. Josiah Rihel, Straszburg, 1577: ex quibus luculenter patet proavis nostris *alrune*, (mandragoram) fuisse plantam eximie magicam. *Alruna*, teste Jornande, Gothice notabat magam, vel feminam fatidicam; quæ vox, postea cum aliis vocibus composita, elliptice videtur adepta esse notiones, tum virgæ, tum plantæ magicæ, incantatricum supellectilis. Causa vocis in antiquitatis tenebris latet. Si quid augurari licet ex *alf* et *runa*, mysterium, incantatio, videtur conflata vox. Germani mulieres venustas et blandiloquas *runa* appellare amabant, tum quod iis divini quid inesse credebant, tum quod facie et sermocinatione viros incantabant mulieres. Suethi *alruna*, femina magica. (cf. Förstemann 1062. I.) Huc pertinere videtur *Reonixa*, filia Hengisti, sive *Reonisk*, hodie F. *Réonts*, n. p. feminæ; Hollandorum enim (Kil.) *ruynen*, in aurem susurrare, mussitare, Ags. *runian*, Ang. *to round*, Frisiis audit *réonleje*. cf. Junii Et. Ang. *to round*. Ihre, *alruna*. Grimm Lex. *alraun*. Isl. *run*, f. socia confabulatrix.

ALSE, ÉALSE, n. p. viri. (cf. Ags. *Elesa*, n. p. viri. Ags. *ælse-valda*, princeps generalis). Inde *aelse-ham*, hodie *Aelsum*, vicus in pago *East-Dongeradelx*.

ALTE, ALTEKE, ALTET, n. p. viri. Wass. 95. *Altena*, *Altama*, *Alta*, n. patronymicum. *Alting*, idem. (Isl. *elta*, in fugam agere, instare fugienti.) *Aldring*, idem. Confer *Alta*, n. p. v. Sec. IX; *Aldiko*, n. p. v. Freck. Sec. X; *Altana*, n. p. f. Sec. VIII; *Alting*, necr. Fuld. a. 793; *Aldring*, Sec. VIII; Förstemann, p. 46.

ALUWA, n. patronymicum. *Foekel Aluwa*, (Telting, Waalsche bezetting te Franeker, 1572—1577. p. 11). Förstemann habet p. 71. *Aluwing;* p. 42 *Aloin;* ibidem *Alowinus*. *Aluwa* per synæresin *Aylva*, gentis patriciæ Frisiæ nomen. Isl. *ali*, regulus, regulus maritimus, pirata. Egilsson.

ALWE, OALWE, undecim. F.v. *andlova*, *alvene*, *elleva*. In australi parte Frisiæ loco dialecti communis *álwe*, valet *elwe*, quæ forma conspirat cum Ags. *endlufon*, *ændlefen*, Sax.v. *ellevan*, Ang. *eleven*, Isl. *allifu*, *ellifu*, F.v. *elleva*. — F.v. *Andlofta*, *alfta;* *ellefta*, F. *àlfte*, Nl. *elfde*, undecimus.

AM, cg. ex inflammatione tumor, quo laborat vacca sub et post partum, qui si uber affectat *di aem yn it jaer* dicitur. Sedem quoque suam figit in venis lacteis sub ventre, quæ distenduntur et sacculorum instar pendent. Uber hoc malo durum fit atque omnino lac emittere recusat. Vaccæ juniores et obesiores, præsertim quæ annum

Digitized by Google

secundum steriles fuerunt, plurimum hoc morbo urgentur, qui, si diutius hæret, macerat vaccas. — Simile malum ubera feminæ cruciat, diciturque *di aem yn di boársten*, Hol. *droop*. Inde et Frisiorum

aem-boárstich, adj. (femina) laborans congestione sanguinis in mammas; (Kil.) „*Amborstigh*, Hol. *j. engborstigh*, asthmaticus." Hd. *engbrustich*, F. *néar-boárstich*, laborans asthmate. — Hol. *ameclitig*, exhaustus et anhelus; proprie, difficulter respirans; ex *aem* et *hechten*, quod Saxonibus n. idem est quod Hol. *hijgen*, anhelare. — *Ambeyen*, hæmorrhoides, q.v. — Isl. *ama*, molesto, ango; *ame*, m. noxa, nocumentum; *ama*, f. erysipelas, ignis sacer; *án*, m. molestia, defectus, *aumr*, adj. miser. Ags. *oman*, ignis sacer, apostema; *om*, rubigo. Hol. *roest*, rubigo; *roesterig*, rubiginosus; gravedinosus.

am-beyen, pl. hæmorrhoides, proprie, baccæ dolorosæ; hæ enim pustulæ baccarum instar pullulant ex ano et sanguine manant ut baccæ succo. Haud aliter Ang.v. *anberry*, a kind of spungy wart full of blood, growing upon any part of a horses body, Halliwell. — F. *bei* ex Ags. *beg*, bacca; Ang. *berry* ex Ags. *berig;* Nl. *bezie*, Goth. *basi*, *veina-basi*, uva. Nl. *ambeien*, in qua forma Nederlandi Frisissant. Confer *aem* et *aem-boárstich*.

aen, molestia. G.J. *Wy hiene fen nimmen aen*, nemo nobis molestiam exhibebat, Naoogst, 296. Ags. *aan*, defectus, Benson. Ags. *ana-cyrm*, lumbricus in stomacho vel intestinis.

æim, adj. F.b. dolens, ad suspicionem tactus condolescens, sed absque cutis læsione. Bend. 8. 197.

amich, adj. (vacca) laborans turgore uberis inflammati. *Amige kou.*

aensk, adj. F.o. morosus, obmurmurans, (ex. gr. infans.)

AM, F.b. ob, circa, F.v. *umbe*, *ombe*, F. *um*, *om*, circa, propter. F.b. *Jeu tid as am*, Bend. 352, F. *di tiid is um*, tempus (rei gerendæ) præteriit. F.b. *am e hjarn kieke*, Bend. 361, F. *um e herne kykje*, circum (domus) angulum speculari. F.b. *Am 'e naurde, am e suze, am e aste*, F. *um 'e noard, um 'e süed, um 'e éast*, versus, circa boream, cæt. cf. *ást.* — F.b. *am*, attinens ad. *He kan om alles masnake*, Bend. 380. novit de omni re confabulari. F.b. *am 'tiins*, Bend. 351, ideo quidem, consulto. F.b. *trin-am*, circumcirca, Bend. 357. 361. F. *trint um 'e léau*', Sax.n. *rund-ummeke*, panis lamella circumcisa adeoque integra; *trint-um*, proprie, „circulum circum," ut Nl. *rond-om*, Hd. *rings-um*. (F.v. *læf* et *léaf*, panis, Ang. *loaf*, Ags. *hlæf*. cf. Jun. Et. *loaf)* F.b. *am-en-trant*, Bend. 361, F. *om-trint*, circiter; proprie, circa circuitum, circum-circa.

am-bi, adv. F.b. circum, circumcirca. *Hi kollagt amki feur lidjs deuren*, circumcursat frigens hominum fores. Johan. 80. F. *Hi sceukt láns di doárren fen di liu.* F. *Um-inde-bi*, pæne, prope.

AMBACHT, n. ars cellularia; ex. gr. calcearii, pistoris, lignarii, cætera. *Tóalf ambachten ind threttien ungelokken*, pluribus opificiis intentus in nullo proficit, Ang. *Jack of all trades.* — F.v. *ombecht*, *ombet; ambucht*, *ambet; ambt*, *amt*, ministerium; jurisdictio; sacra missa, ut Goth. *andbahti*, n. λειτουργία Luc. 1. 23; Ags. North. *tha his embihtes dagas gefylde weron.* Goth. *bithe usfulnodedun dagos andbahteis is.* Belgis *het ambacht der misse* et *het officie der misse* synonyma sunt. Ags. *ambiht*, n. officium. Goth. *andbahti*, Ags. *ambiht*, eadem vox est ac Lat. *officium* ex *ob-facium.* Goth. *and* valet *ob*, et lex ἀντιστοιχίας in literis consonantibus docet Lat. *factum* Germanice audivisse *bahti.* Confer Goth. *and-tilon*, servire, auxiliari.

ambachtsman, cg. pl. *ambachtslju*, homo operarius qui artem vulgarem (cellulariam) exercet. F.v. *amptman* m. idem. *ieff hy (enis mannes hors) stande an heerwei, oen tzierckwei, of an een amptmannes huse, so scil hyl beta als off hyt selm deen lede*, Leg. Westergo, 472. § 67. Apud Schwartzenbergium *stryht an herewey, and an kerckwey, and tha kepla; iefthe an smethis huse*, F. *oan il smids-hus*, apud domum fabri ferrarii, ut calciet equum. *Amptman* adeo hic loci in specie notat fabrum ferrarium; cf. Richthof. qui vertit Hd. *amtmann*, præfectus, juri dicundo præpositus. Sax.v. *ambahtman*, qui munere publico fungitur, minister, centurio. Ævi prisci homines

Digitized by Google

in opificiorum summa raritate artem fabri ferrarii *κατ' ἐξοχήν ambacht* appellabant.

ambachtig, adj. F.v. Sec. XV. ad munus pertinens; *ambachtig sigel*, muneris publici sigillum.

AMBILD, ANBELD, n. incus. Ex *an* fit *am* ante *b*. Kil. „*aen-bold*, Sax. Fris. „Sic. j. *a-nbeld*, incus." W.o. *amboll*, m. E. I. 357. Ags. *anfilt*, m. Ang. *anvil*, Nl. *ambeeld*, n. — Ex *an* et *bila* Isl. frangere, subigere, ut Alam. *anapóz* Hd. *ambosz*, ex *ana* et *pozan*, Hol. *botsen*, pulsare, F. *buwtze*, tundere; Lat. *incus*, ex *in* et *cudo*, *cudi*, *cusum*.

AME, cg. Hind. Coldum, avia. Isl. *amma*, idem.

AMEL, n. p. viri. *Amalo* an. 817. *Amala* apud Jordandem, Hist. Goth.

AMEL, cg. F.o. scarabæus, scarabæi larva.

AMELAND, n. insula contigua Frisiæ; olim vadum tantum interfluebat. Locus ad ripam portus borealis Groningæ quoque dicitur *it Ameland*. — Primitus *ambla*, ex *amblag*, quasi *ambl*, *embl*, in mythologia Scandinavica, prima omnium mater, et *ag*, *ig*, Ags. insula, *ig-land*, idem: insula Amblæ. Eadem ratione *ambl-ag-land* pro *amblag* vel *ambla*. Ex *ambla-land* autem fit *Ameland*, ut ex Ags. *ambres-byrig*, in pago Wiltshire, nomen hodiernum *Amesbury*. Pro *Ambl-á* veteres quoque frequentabant *Amblum*, vox orta ex *Amblham*. cf. Förstemann II. 61. — In serie insularum, quæ littora Frisiæ Neerlandicæ obtegunt, Amelandiam sequitur *der Scilling*, Nl. *ter Schelling*, quod nomen videtur ortum ex *Scylding*; gens mythologica *Scyldingorum* in cantu Beowulf nota est. *der Scillingam* sequitur *it Flie*, vox eadem atque *Fleum*, *Fleum*. Agmen claudit insula *Texel*, (*Tekelia* Ptolomæi?), quam fretum alluit *Helsdeur*, porta inferorum, unde vicus in ripa obversa *de Helder* appellatur; omnia forsan nomina mythica, de quibus in suis locis singulatim agam. Quantum ad vicum *Helder*, notet lector veteres vicos et urbes denominavisse ex freto, fluvio vel canali, cui adjaceant. Vide exempla in voce *alk*, et apud Cluverium, Germania antiqua, III. 67.

Amelåner, cg. incola insulæ Amelandiæ. — Equus ex stirpe quam insula

illa alit; habet hæc species strictos artus estque robusta quamvis non procera, quare equitationi præsertim utilis est.'

AMER, cg. situla, Hol. *emmer*. Nl. (Kil.) *ame*, cadus. *Amer, amer-stad*, acta." Ags. *amel*, vas aquæ lustralis. *Amisa*, fluvius Frisiæ orientalis. *Amstel*, fluvius Hollandiæ, qui nomen dedit urbi *Amstel-dam*. Alam. *amisula*, *amsla*, f. (avis) merula. Forsan ex notione fundendi, quæ est in themate *am*. *M* sibi associare solet affinem *b*. Sax. v. *amber*, *ember*, mensura liquidorum, ex. gr. Freckenhorst, *embar honegas*. Ags. *amber*, cadus, lagena, batiola. *Ambra* multorum fluviorum nomen. Graff V. 263.

'n amer moalke, mulctrale lactis. Similiter

'n amer wetter, situla aquæ.

ammer-fol, n. quantum liquoris continet situla vel mulctrale. *It reint by ammerfollen*, Gal. *Il pleut à seeaux*, cadit aquarum agmen.

jok ind amers, jugum cum duobus mulctralibus, quæ utrinque pendent.

amer-bank, cg. scamnum ligneum in quo mulctralia lota exponuntur.

amer-rak, vel-*rek*, n. idem fere quod *amerbank*, repositorium ligneum sub dio, ubi lota mulctralia aliaque uten silia siccantur.

moalk-amer, cg. mulctrale.

wetter-amer, cg. situla (qua hauriun aquam.)

AMERY, n. Ave Maria! formula sæpe obvia in precibus ecclesiæ Romano-Catholicæ. *Amerys tiid*, cg. momentum temporis, quo funditur Ave Maria! i. e. parvum momentum. Elliptice *amery*, idem. *Yn ien amery kom ik wer*, cito citius redeo. *Hi hat dat yn ien amerys-tiid ræden, as it mar goed ræden is*, hanc rem momento expedivit, dummodo bene; sat cito si sat bene. — Hol. *Cremeni* ex „Christe „Maria!" *Jemeni* ex „Jesu Maria!" quæ in quotidiano sermone leves sunt obtestationes; atque significant admirationem, sensum subiti doloris, cætera. Angli dial. *Crimany!* (Christ Mary) et *Jemminy* (Jesus Mary). Aliquando duplicatur *Crimine Jemminy!* „Interjection of sudden surprise." Halliwell. 280.

Digitized by Google

AMME.

AMME, cg. spiritus, anima; literis assimilatis ex *athme*. *A* ascendit ad *æ* et *e* in Ags. *ætkm*, m. F.v. *ethma;* vel descendit ad *o* in F.v. *omma*, *om*, F.b. *ame*, *ome*. *Th* transit in *z (s* mollem) F. *azem*, halitus oris, spiritus. Literæ aspiratæ *th* et *h* = *ch* inter se permutantur unde Goth. *ahma*, m. πνεῦμα. — Pro Ags. *ætkm*, vapor, spiritus, vel *ethem*, odor, voce rejecta, Angli sibi adoptavere *vapour*, similiaque peregrina.

amme-snicke, cg. (animæ singultus) *De leste ammesnicke uwtwalmje*, G.J. halitum extremum efflare. *Uwtwalmje*, proprie exhalare, evaporare.

amje, *azemje*, vb.n. et a. (Ags. *ætkmjan*, exæstuare) spiritum ducere, F.v. *ommia*. *Sa lang ik amje oanbid ik nei Goad di álde friheit ind trou*, dum spiritus hos regit artus adoro post deum antiquam libertatem atque fidem. — Figurate, *Immen greatmoedige onderlizzinge yn 'e gaest amje*, G.J. magnum animum alicui inspirare. *'N seynwird oer it wirk amje*, G.J. bene precari operi. Eadem fere ratione Shakespeare utitur verbo *to breathe;*

I haue toward heauen breath'd a secret vow
To liue in prayer and contemplation
Onely attended by Nerissa heere.

Merch. of Venice. Act. III. Sc. 4.

Poeta apposite post *to breathe* utitur adjectivo *secret;* editor Collierus, qui hanc elegantiam non capiebat, pro *secret* posuit *sacred*.

AMLEDDER, F.b. cultellus, Bend. 270. F. *knif*, Ang. *clasp-knife*, Gal. *jambette*, Nl. *zakmes*. — F. *umlidze*, circumflectere. Cultellus hicce circumflectitur in manubrium.

AMMAN, AMMON; EMMAN, IMMAN. F.v. F. *immen*, aliquis, ex *an* unus et *man* homo. Nl.v. *ieman*, posteri *iemand*, ut Dani *mand* pro *man*. F. *man foár man*, viritim, Isl. *man fyri man*, Dani. *mand for mand*.

AMME, f. F.v. nutrix; diminut. F. *amke*, idem. *It bern is nat sa ringen fen di amke nomd as it wit hwat hoártjen is*, infans vixdum a lacte depulsus ludere novit. *Thorre amme*, Suethi *torr amma*, Hol. *droge min*, Ang. *dry nurse*.

amje, vb.a. nutrire. cf. Kil. *ammen*.

AMPER.

AMMER, EMMER, IMMER, F.v. adv. semper, unquam. Hol. *immer*, F. *jimmer*, idem; *jimmer-wei*, indesinenter, continuo. Ex *a*, unquam, et *mêr*, unquam magis.

ammer-mar, F.v. in sempiternum. Holl. *immer-meer*. Junguntur ut sensus intendatur *emmer and emmermare*, semper et in æternum.

nammer, *nemmer*, *nimmer*, F.v. unquam.

nammers, adv. (ne-amer-as, non unquam magis quam) tantum, modo, solum; *Dogge my nammers de eere om altomet reys to scärieuwen*, G.J. II. 50, honora me interdum modo (quæso) tuis literis. — Enim, *Hwærom scoe ik it jild nat bruke? It is nammers myn ein*, quare pecuniam non impendam in meam delectationem? Est enim mea possessio, (proprie, non unquam magis quam mea possessio.) *Ommers*, enim, quippe (o-mer-as, unquam magis quam) Hol. *immers*, enim. cf. Mhd. *iemer*, unquam; nunquam rursus. Benecke. 152.

AMPELE, F.b. summo labore assectari; significare suum desiderium; supplicare. Sueth. *ampla*, W.o. *ampelje*, E. II. 200. Isl. *ambla*, indesinenter laborare. Hoc verbum viguit per totum tractum litoris maris Germanici inde ab Frisia Orientali usque ad Jutiam, tum inter Frisios, tum inter Saxones littorales. cf. Stürenberg Ostfr. Wb. 4. b. Bremisch. N. Sax. Wb. I. 15. Richey Id. Hamb. p. 5, „*anampeln*, „conari; vires, vel primas, vel resti„tutas, experiri." Outzen. p. 7. — *Ampele*, idem quod *ampere*. Norwegi *amper*, durus, morosus, difficilis, qui sese immiscet temere rebus alienis; acidus. Aasen, Norske ordbog. p. 4.

AMPER, adj. acidulus, adv. vix ac ne vix quidem. Nl.v. (Kil.) *amper*. acerbus; immaturus. Sc.o. *tamper*, idem. Teuthonista, „*Tamper* acris." (*Tamper* pro *amper* ut F. *tjoed* pro Ang. *odd.*) Alam. „*ampher*, lapathum: *ampfra*, acitura." Nl. *zuring*, Hd. *ampfer*, *amfer*, *ampfer-wurz* (acida herba) idem per idem *sauer-ampfer*. Graff. I. 264. Grimm, Wb. I. 280. *De réade beyen binne amper*, uvæ ursinæ (ribessia) sunt acidulæ. — *Di apels binne nat riucht súr, mar 'n bylke amper*. — Adv. *Ho let is 't?* Quota

Digitized by Google

hora est? *Amper oan middei*, fere hora duodecima, (Isl. *at ympra á*, leviter tangere.) *Amper tweintich poun'*, fere viginti libræ. Ang. d. *amper*, st. vitium, vitium cutis, defectus. vb. *to amper*, depravari saporem. In Cantio *ampered cheese*, caseus acescens, in corruptionem vergens. — Isl. *apur*, adj. asper, acer. *Apur kylde*, sævum frigus. Ut ex Nl. *haperen*, hærere, impedire, Ang. *to hamper*, ita et ex *apur* fit *amper*, Suethis quod acri est sapore. Ags. *afor*, *afre*, acidus, amarus. In eandem viam fere trahitur Lat. *asper*, rudis, durus sapore; *vinum asperum*, i. e. acidulum, Ang. *sour wine*. Gal. v. *aspre*, durus, rudis; doloris vel molestiæ plenus. Gal. *âpre*, durus, durum habens saporem. Gal. v. *asprèce*, molestia. cf. Lat. *pœne*, Gal. *à peine*, *avec peine*, vix.

AMSKAFTANG, pl. *amskaftangar*, F.b. infans permutatus, quem homunciones subterranei (F. *iérd-mankes*, F.b. *onarbeankissen)* clanculum pro vero infante in cunis supposuerunt; Hd. *weckselbalg*. Hanc permutationem tantum ante baptismum infantis fieri posse credebant; eam autem antevertebant posita in cunis forfice. Corpus puerperæ mortuæ una cum forfice sepelitur. Johan. 3.

AN, molestia. Vide *am*.

AN, præp. F.b. ad, in. *An somram*, *harwsian*, æstate, autumno, F. *simmers*, *hédrstnes*, idem. Ags. *on middre nihte*, media nocte, Ang. *on friday*, die Veneris, Nl. v. *aen den middach*, medio die; *aen den avond*, vespere. Johan. 80.

anstuns, adv. F.b. ilico, statim. Johan. 80. Nl. *aan-stonds*.

AN, F.b. unus. Ags. *án*, F.v. *ân*, *én*, F. *ien*. F.b. *ân*, unus; *ain*, una, unum; *Nain*, nullus, nulla, nullum, F. *nin*, Ang. *none*, E. I. 23. *ainóget*, adj. luscus, ib. 87. *ainken*, n. as, in chartarum ludo, E. I. 357.

AND, F.b. anas femina pl. *aude*. Silt *end*, pl. *ennen;* F. *ein'*, cg. pl. *einen*. *Einen ind eárken*, anates feminæ et mares. (anad, and) Ags. *æned*, *ened*, f. anas, Lat. *anas*, *anatis*, f. Angli speciali nomine rejecto adoptaverunt generale avis sese mergentis *duck*, elliptice pro *duck-fowl*, vel *duck-end*, (Ang. *to duck*, F. *duke*, mergi.) certe per apocopen, non per aphæresin; nam *end-duck* repugnat genio linguæ, qui prædicatum ordine primum vult.

AND, END, F.v. (copula) et. Ags. *and*, F. *ind*, *in*. Sax. v. *endi*, Hol. *ende*, hodie *en*. Nota Ags. *and* et Nl. v. *ende*, præter „et", quoque notare „sed, autem." Vide exempla Ags. apud Etmullerum 12, et adi meas annotationes in tom. IV *Maerlant Spieghel Historiael*, ubi p. 575 citantur Nl. v. loci. Hæc notio orta videtur ex Goth. *and*, contra, in talibus *anda-staua*, adversarius, cæt.

ANDEL, F.o. gramen vel foenum glyceriæ marinæ in pago Harlingensi, Hol. *kwelder-gras*, *beemd-gras*. Hall. p. 259. Stürenberg. 4. 6.

ANDELE, n.p. viri. *Andala*, *Audela*, *Audla*, n. patron. Cf. cum nomine proprio viri Gothico seculi quinti apud Jornandem *Andalo*, n.p.v. *Andela*, n.p. feminæ.

ANDERN, ANDREN, n.F.b. fenestra; proprie spiramen, Isl. *anda*, respirare, Scoti *ainde*, idem. Veteres domorum fenestras non claudebant tessellis vitreis. Ags. *ærn*, multorum substantivorum terminatio est; ex. gr. Ags. *bere-ærn*, Ang. *barn*, frumenti locus; *dom-ærn*, tribunal; *læp-ern*, cubiculum, cæt. Haud aliter *and-ern*, (respirationis foramen) spiramentum. Ags. *ærn*, n. locus, locus secretior, casa.

ANDERS, n.p. viri. Andreas. Angli etiam inversis literis (Anders-son *Anderson*, n. patron.

ANG, cg. salutis nitor. *Dær leit ang op dat bern*, infans ille nitet sanitate. Aeque valet de levitate nitente cutis talpæ vel felis. Cum terminatione *-el angel*, nitor plantarum lætificatarum, nitor efflorescentis graminis. *Dær leit angel op it lân'*, nitet vigore pratum. — Isl. *ang*, *angan*, *angi*, flos, amoenitas, fragrantia. Edda. I. Gloss. p. 415.

ANGEL, cg. aculeus; *di angel fen ien bi*, spiculum apis. — Tela quædam cellularis suppurata hærens in abscessu, in panaritio (F. *fyt)*, in furunculo (F. *stjinswollem)*; in genere, medulla solida ulceris suppurantis. Rustica quædam aperuerat furunculum in filii femore et fratrem meum Eelconem, medicum, consulens, *Wi hawwe*, inquiebat, *Wi hawwe er ien ding uthelle as ien eárke-*

Digitized by Google

pyst. Scoe' dat di angel wœze, docter? Figurate, *Dær sit 'n angel*, simultas hæret in illius pectore.

angel, cg. arundo; constat ex arundine, fune et hamo, quo captantur pisces. Ang. *angle*, idem. Hol. *hengel*, F. *fisk-angel*, Ang. *fish-angle*. Pars pro toto; Ags. *angil*, m. hamus, Nl. *angel*, m. idem.

The patient fisher takes his silent stand
Intent, his angle trembling in his hand,
With looks unmov'd he hopes the scaly (breed,
And eyes the dancing cork and bending (reed.

Pope.

angel-hoek, cg. arundinis piscatoriæ hamus. Wyckliffe, Isaiah, XIX. 8, *angil-hók*, Ang. *angling-hook*.

angel-snûr, n. funiculus arundinis piscatoriæ.

angel-stoak, cg. pertica piscatoria. *Stoak*, baculus, notat rigidam, quamvis gracilem, perticam, qua Frisii utuntur; Hindelopenses autem, more Hollandorum, arundine flexibili, (F. *reid*, Ang. *reed*), inde Hind. *angel-reid*, Ang. *angle-rod*, Hol. *hengel-roede*.

angel-wjirm, cg. lumbricus hamo indutus, quem admordent pisciculi. Ags. *angel-twicca*, Ang. Dev. *angle-twitch*, idem, a *twiccan*, vellicare, quod pisciculi vellicant vermem. Devonenses posteriores *angle-dog*, lumbricus major, quem Frisii appellant *dau-wjirm*, (vermis roscidus) quod post pluviam interdiu vel rorante terra nocte se partim humo tollit et capitur. Hic lumbricus, cui cadavera in deliciis sunt, frequens est in sepulcretis. Frisii eum servant olla humo repleta et cæspite vivo tecta, aluntque cremore, quo saginatus optima fit esca, cui hamo indutæ pisces avide inhiant.

angel-fiskje, vb.n. piscari arundine. *Angelfisker*, cg. qui arundine piscatur.

angelje, vb.a. piscari arundine. Ang. *to angle*, idem. F. *Angeler*, cg. qui piscatur arundine, Ang. *angler*, Nl. *hengelaar*. Ang. *to angle the peoples hearts*, inescare animos populi; F. *Us mem is 'n goed angeler*, Ang. *Our mother is a good angler*, mater novit allicere procos ad suas filias. — F. *Angelje mei ien sulveren hoek*, Ang. *To angle with a golden hook*, (piscari hamo argenteo vel aureo) emere pisces, non capere; scomma in eos piscatores, quos cum nihil ceperunt pudet re infecta redire, quique adeo pisces emunt.

ANGTHERP.

Qui delectatur vocum tractu et *Engle*, Angli, derivat ab *angel*, hamus, conferat *Francos* cum Ags. *franca*, m. hasta, (*Francan*, hastati?); *Seaxas*, Saxones, cum Ags. *seax*, F. *sax*, ensis brevior; *Chaucos*, in Beowulfi carmine *Hocas*, cum Isl. *haukr*, hamus piscatorius, Ags. *hóc*, Ang. *hook*, F. *hóek*; *Lusitanos* cum Bascorum *lutz*, telum. In historia Hollandiæ innotuere odiis mutuis duæ factiones dictæ *de Hoekschen en Cabellauwschen*, i. e. altera hamatilium, altera eorum, qui stabant a partibus asellorum majorum. — Quod attinet Saxones, accurate distinguendum est inter Saxones, qui interiorem tractum Germaniæ tenebant, et Saxones littorales, qui mare accolebant: hi sicut Frisii longis cultris, ut inter vela et funes navium expeditiores essent, loco gladiorum armati erant, iidemque sunt, qui impetum dederunt in Brittanniam, non vero interiores Saxones.

Quid, si trahimus nomen Anglorum a voce antiquissima *angel*, flos, vigor, ut *Anglan*, *Englan* fuerint „vigore decoro florentes viri?" Germanis valde adamata vox in nominibus propriis, quorum plus quam octoginta enumerat Förstemannus (I. 89.) in quibus *angel* prædicati vices præstat, ex. gr. *Angilbald*, *Angil-berht*, *Angil-druda*, *Angilfrid*, *Angal-gar*, *Angil-hard*, *Angil-man*, *Engil-scalc*, in quas omnes fulgentis decoris et vigoris notio optime quadrat. Sunt et nomina in quibus *angel* totam format vocem ex. gr. *Angilo*, n. p. v. *Angala*, n. p. f. pro quibus quoque *Engelo*, *Engela*, F. *Ingele*, n. p. v. *Ingel*, n. p. f. *Engelum*, vicus pagi Menaldumadelæ.

ANGTHERP, nomen duarum villarum ad ripam orientalem lacus Pandergæ in pago Wonseradela: *great Angtherp* et *lyts Angtherp*. Isl. *ángr*, m. sinus maris vel lingula terræ, nisi deducere mavis ab F. *ang*, nitor graminis florentis. F. *therp*, collis facticius contra maris aestum, in quo villas extruebant Frisii. In legibus Frisicis *therp* in genere valet „collis," quæ notio adhuc viget, et *thorp*, vicus, F. *dorp*, idem. cf. *therp*.

Digitized by Google

ANI.

Confer *Ang-yum*, hodie *Anjum*, vicus Eastdongeradelæ vicinus mari; *Eng-wier-um*, ibidem, olim extans in mari (*wier*, collis marinus), nunc alluvio quodam obtectus vicus. *Eng-wier* vicus Wonseradelæ ad littus lacus Flevi.

ANI, AN, F.b. adv. sine. Sax. v. *ana*, in compositis, sine. F.v. *oni*, *one*, *on*; *ane*, *an*, sine, Frisiis nostris deëst. F.b. *Ane gijl let ham nint utrochte*, Bend. 369, F. *Sunder jild lit him néat utrjochtje*, qui non habet nummos nihil efficere potest.

ANKEL, n. talus. F.v. *onklef*, *ankel*. Ags. *oncleov*, m. *ancle*, n. Ang. v. *anclowe*, West-Sussex *ankley*, ex *anklew*. Ang. *ankle* (enkel), Nl. *enkel*, m. F.b. *onkel*, Isl. *ökull*, *ökli*, m. *A* ad *e* ascendit, contra in *o* descendit. (cf. Alam. *ancha*, occipitium, Bav. *anke*, cervix).

slop-ankelich, adj. qui grallis glacialibus incedens vacillante stat talo.

ANKER, n. anchora. *Hy kaam op ien anker oan laan'*, Burm. 32, præter spem eripiebatur periculo. — *Anker op!* Eamus! proprie, Tolle anchoras! — *Anker*, retinaculum ferreum, quod parietem lapideum sociat cum compage lignea in domo.

anker-groun', cg. fundus anchoralis, aptus anchoræ tenendæ. Figurate, *Lien him nat; dær is nin ankergroun'*, nullam ei crede pecuniam, nihil habet unde tibi reddat.

ST. ANNA, ANNE, una ex Sanctis mulieribus, quas colit Ecclesia Romano-Catholica. Phrasis, *Dær rint fen Sint Anna under*, Hol. *Daar loopt van Sint Anna onder*, præstigia mixta sunt seriis. Hæc phrasis ortum debet imagini ligneæ S^tae^ Annæ, cujus ramenta vendebat piscator; hic metuens ne citius consumeretur ejus loco pergebat vendere superstitiosis ramenta e conto ligneo unci, quo imaginem e fundo aquæ tulerat. Sed longa est fabula, quam retulit Abr. Magyrus, Almanachs Heylingen. 1680. p. 189.

st. Anne, vicus in pago Biltano, proprie parochia Sanctæ Annæ dicata. *Hi hat to St. Anne wæst*, fuit St. Annæ, i. e. ebrius est. St. Annæ coquitur cerevisia spissa et valida *Bil-biar* dicta.

ANNE, n. p. viri. *Enno*, idem. *Anke*, idem. *Anne*, n. p. feminæ. *Anke*, n. p. feminæ. *Antje*, idem. — Förstemann. 82, *Anna*, n. p. viri et feminæ, *Enno*, n. p. viri, *Annico*, n. p. viri. *Ennika*, n. p. feminæ. — F. *Anema*, *Annema*, *Ennema*, n. patronymica. *Aone*, *Oene*, *Une*, *Onno*, n. p. virorum. — Förstemann p. 1213, *Unno*, *Unico*, n. p. v., *Una*, n. p. f. *Uneka*, idem. *Unizo*, n. p. v. F. *Oents*, idem. — Grimm. Getæ, 40, *Uni*, gens. — Ags. *unan*, pf. *ann*, largiri. Confer Ags. *beah-gifa*, armillarum largitor, epitheton ducis bellici. Ang. (annan-son) *Anson*, n. patronymicum.

ANRIUCHT, n. W. o. E. I. 358. tabula cui patinæ aliaque vasa culinaria imponuntur. F. *oanriúcht*, F.u. *anrecht*, n. idem.

ANSKO, ANSKE, n.p. viri. *Ans*, pl. *Anses* heroes et semidei Gothorum, Jornandes p. 94. Isl. *áss*, Ags. *ós*, deus. Ex *Anso* n. p. v. sec. IX fit diminutivum *Ansico*, ut ex *ás* est *Asico* n.p.v. Förstemann. p. 102, contractius *Ansko*.

ANTJE, F.b. *ántje*, Warns *antkje*, v.n. parturire; ad vaccas attinet, a gemitu parturientium vaccarum sumtum verbum. Sax. l. *anken*, ingemiscere, Norwegi, *anka*, idem. Ags. *inca*, m. querela. Holsaticum quoddam poematium in laudem mulierum habet,

Scolde on das nig danken,
Dat se omme uns dicke anken,
Er se uns to der werlde bringen?

Holst. Idiot. Schütze. I. 42. *Di kou is yn it antjen*, *di kou antet*, vacca parturit; fere tres hebdomadas ante partum ligamenta subsidunt, cunnus tumet dilataturque, mucus sive phlegma manat. Sax. n. *de ko is an 't afloaten*, Hol. *uren* ab *uur* vel *wijer*, uber, quod uber tumet. *Antje* vaccis idem quod feminis *untslute*, reserare, aperire, proprie. *Dær is untsluting*, partus instat mulieris. Figurate G. J. *Bergen wolle bergen keálje: Bergen antje! 't Keal' wirdt in muws*, parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.

ANTK, adj. maturus; *héal-antk*, semimaturus, synonymon *héal-ryp*. Quæstio est num *antk*, maturus, formaverit verbum *antkje*, maturescere in partum? Cels. VI. 13. *subcrudum tuberculum*, F. *heal-antke swolm*. Confer F. *di swolm wirdt ryp*, tuber maturescit; *di swolm is ryp*, tuber maturum est.

ANTLIT, n. facies, vultus. *It antlit glimket ind it hert sit yn 'e noed*, vul-

Digitized by Google

tus fulget lætitia dum mens cruciatur. W.o. *antlôt*, n. pupæ facies, E. I. 358. F.o. *antlaten-puppe*, pupa facie ex terra porcelana. Ags. *andvlite*, n. vultus, facies hominis, Isl. *andlit* n., F.v. *andlete*, *ondlete*, f. — Ags. *vlitan*, pf. *vlât*; Isl. *lita*, pf. *leit*, aspicere. *And-lit* adeo idem est quod F. *eán-sicht*, Hol. *aangezicht*, vultus; *gezicht*, visus.

ANTWURD, *andert*, n. responsum. Ags. *andvyrde*, n. Goth. *anda-vaurdi*, f. proprie „verbum contra," F. *wer-wurd*, *Sunder wurd óaf wer-wurd roan er wei*, nullo dicente verbum vel respondente effugiebat. Inde Shakespearius habet *answer* sensu talionis, retributionis noxæ; *Great the slaughter is here made by the Romans; great the answer be Britons must take.*

anderje, vb.a. respondere; ex *antwirdje*, evanescente *w* ut in Ang. *answer*, quod pronunciant *an-sur*. F.v. *andert* pro *ondward*, F. *andert*, responsum. (W.o. *anderje*, mutare. E. II. 200.) F.v. *ondwardia*, *ondertia*; *anderda*, respondere; sese defendere, purgare, reddere credita. Ags. *andvyrdan*, respondere; Ags. North. *and* ut F.v. mutant in *ond*, *ondsueria*, respondere; *ondsueare*, f. responsum: nota fem. genus vocum *ondsueare* et G. *andawaurdi*, cum Ags. *andwyrd*, quod ut F. *antwird* est neut. Ang. *answer* est ex Ags. North. *ondsueria*, et hoc ex Isl. *andsvara*, respondere; *svara*, idem, F. *swarre*, jurare (respondere judici). F.v. *ondwarde*, *ondert*; *andert*, responsum se defendentis, purgantis. Hæc omnia sunt ex F.v. *word*, *werd*, F. *wird*, *ward*, verbum. — F.v. *ondwarde*, præsentia, autem et Ags. *andveard*, præsens, *andveardian*, præsens esse, ex F.v. *wertha*, Ags. *veordan*, fieri. Gothi rite distinguunt inter *and-vairthi*, præsentia, ex *vairthan*, fieri, et *anda-vaurdi*, f. responsum, ex *vaurd*, verbum. *Vairth* et *vaurd* apud Frisios in voce *ondwarde* in unum coaluere. Hæc moneo quod Schmellerus, vir optimus, duas voces confudit, Lex. Bav. IV. 166. Sensu „præsentiæ" hodie non *and*, sed *tsjin* valet ante *wird*, F. *tsjin-wirdich*, Hol. *tegenwoordig*, Hd. *gegenwartig*, præsens.

AP, F.b. præp. super, sursum. *De san kamt ap*, F. *di sinne komt op*, Bend. 346, sol oritur. *Ling me dat ap*, ib. sursum mihi porrige. — F. *op*, F.b. *appe*, qui lectum liquit. F. *heit is al op*, pater jam surrexit e lecto. *Ik ban al appe*, Bend. 340, jam e lecto surrexi. *Ap*, apertus, *Jeu deur as áp*, ib. ostium apertum est. — *Ap*, comesus, *Dat brujd as ap*, Bend. 352, panis comesus est, F. *op*, idem, *It bréa is op*. Prov. *Op is moai, mar alles op is nat moai*; bene est si prandii fercula omnia comeduntur, at male est si omnia concoquuntur.

APEL, (á-pel) cg. pomum, pl. *apels*. G J. *æple*; *it iz naet in æple wird*, flocci faciendum est. Ags. *æpl*, *apul*, m. Ang. *apple*. *Di apel falt nat fier fen di béam*, F.b. *De apel falt ai wid fou 'e stam*, Bend. 443. (pomum non cadit longe ab arbore) abit in mores parentum. *Di baron hat sa folle apels as parren*, baronus iste Iro pauperior est. *Hi moast throck 'n suren apel bite*, F.b. *He most æujn en surren apel bitte*, Bend. 433, perferendæ ei difficultates erant. *Dær komt 'n scip mei súre apels oan*, minantur nubes pluviam. *Nimmen wol yn di sure apel bite*, in re difficili nemo primas partes agere vult. — *Di apels binne moai as hja ploake binne* (formosa sunt poma quando decerpta) infantes tum demum matris fiunt deliciæ cum eos partu edidit. Significat proverbium partus dolores. Prov. Burm. 18,

En apel ijne maeij
Is soo goet as ien aeij,

pomum mense Majo valet ovum. — *Meij ien apel woun, mei ien apel forlern*, Burman. 49, Nl. *Het is met een ei gewonnen en met een appel verteerd*, male parta male dilabuntur.— *Kaeper apelen om*, Burman. 40, Nl. *koop eijeren voor uw geld*, remitte aliquantum, et accipe quod restat. Præstat paululum nihilo.

apel-beam, cg. malus. *Apel-beámke* n. malus pusilla. *Apel-beámkes!* Fallaciæ! Confictæ fabellæ! Fucus!

apel-floute, cg. deliquium animi leve vel fictum.

apel-hóaf, n. hortus malinus, elliptice *hoaf*.

apel-hoerde, vel hûrde, cg. horreum pomorum. Ags. *hord*, Ang. *hoard*, thesaurus; v.b. *to hoard* (coacervare) conficere pecuniam.

And happy alwayes was it for that sonne,
Whose father for his hoarding went to hell.

Digitized by Google

Shakespeare, 3 Pt. Hen. VI. Act. II. Sc. 2. Prov. *Lokkich di bern dær di ãlders fen yn 'e hel barne*, idem.

apel-scyl, cg. Ags. *æpl-scel* vel *sceal*, f. Ang. *apple-shale*, mali putamen.

apel-smods, n. puls pomorum. Nl. *appel-moes*, Ang.v. *appul-moce*, idem, (Warner's Antiq. Culin. p. 16.) *appul-mos*. Boucher, in voce *appul-moy*.

apel-swiet, adj. qui genas habet roseas adeoque effeminatas, mali, partim candidi, partim rubescentis, instar.

each-apel, cg. pupilla, F.v. *ãg-appel*.

rûk-apel, cg. pomum æstivum mite et fragrans.

slut-apel, cg. malum angulatim sectum in duas partes, quæ se invicem confercientes malum integrum exhibent.

apelje, vb.n. distingui maculis rotundis; figura sumta est a mali rotunditate; ob eandem causam Ovidius vocat maculas pellium *guttas*, Plinius parvas maculas *oculos*. Ags. *tæpljan*, *æppeljan*, formas pomorum assumere. — *It hynzer apelt fen fettigheid*, equus bene pastus præ luxurie maculis nitet. Hæ maculæ non tam colore quam nitore quodam distinguuntur. Significat colorem A.v. *apple-gray*, Ang. *dapple gray*. *His eyes were apple-gray*, Wright in voce. *His stede was all dapple gray*. Chaucer. Thopas. vs. 13813. Isl. *apalgrar hross*, Nl. *appel-grauw ros*, equus scutellatus. Itali et Galli ut Frisii omittunt *gray*; Itali *pomellato*, Gal. *pommelé*; „*Se pommeler*, se marquer de gris et de blanc par petites rouelles." Ang. *Horses that are dappled turn white*. Baco. Ang. *dabble*, adspersione maculare, nihil cum Angv. *apple* habet commune.

APHARKE, F.b. v.a. auscultare. F. *raer opharkje*, attonitas arrigere aures.

APOSTEL, cg. vir in genere non optimæ notæ. — *'n Rúuwen apòstel*, homo crassus et inurbanus. *'n Nuweren apòstel*, mirum caput, moribus solutis vel peregrinis.

APPE, cg. simia. *Di oppe kuml ut di mouwe* (simia vestita manus exserens ex manicis se simiam prodit) simulator vel simulatio detegitur; in veram lucem prodit. *Di appe ut di mouwe scòdje* (simiam ex manica decutere). — *It liucht siucht him ta di êagen ut as ien appe ta it gat*, idiota est. — Quidquid absurdum, ridiculum vel illibérale est assimilatur simiæ gesticulationibus ejusque naturæ; inde tot convicia ex trivio, qualia Hol. *Ape-kop*, (caput simiæ) homo stolidus; *Ape-kloot* (testiculus simiæ) homo parum callidus; *Ape-kul* (simiæ penis) homo facilis deceptu et inefficax; *Ape-neuker* (stuprator simiæ) abjectissimæ mentis nebulo. *Aaps-kreuk*, homo simia vilior turpiorque, proprie, simiæ anus. (Kil. „*kroocke*, Flandri, plicatura, riga. Hol. *kroke*, *kreucke*, anus." Jun. Et. *ape.*) Hol. *aaps-backes*, *aaps-tronie*; *ape-gezicht* (simiæ os) vultus deformitate insignitus. Adde Hollandorum phrasin, *Hy is in den aap gelogeerd*, ad venerem est impotens. Iidem Hollandi vocant punctum tesseræ, as, *aap*; *Ik heb een aap en vier gemeten*, jeci as et quaternionem. Hol. *Hij ligt op het apegapen*, moribundus est. — F. *Hij hat zijn appe wol luwse*, Burmania 25, rite discussit infamiam (proprie, bene suæ simiæ pediculos legit.) *Ho heager di appe kladdert ho better men syn neakene billen siucht*, Ang. *The higher, the ape goes the more he shews his tail*. Ray, 74. *Di scipper fen Bakhuzem scoe 'n paep kelje ind hi kâm mei 'n aep thus*. — Origo vocis, longe lateque per Scandinaviæ, Germaniæ et Sclavoniæ populos sparsæ, latet.

áepje, v.b. *neiaepje*, v.a. serviliter imitari. Ang. *to ape*, idem, F.b. *awe*, *efterawe*, idem. Bend. 229.

APPEL, n.p. viri.

APRIL. Mensis Aprilis mira coeli inconstantia in proverbium abiit, Nl. *Maart roert zijn staart*, *April doet wat hij wil*, (Martius agitat caudam, Aprilis pro arbitrio agit). Sole læto nos mulcet ut mox nos verberet grandine. Omnes incredibili levitate decipit omnibusque stultitiæ atque temeritatis veniam dare videtur, simulac eum ineunt. Tempus anni mutatur; ver redit; arbores folia emittunt; cerebra debilia eadem veris vi correpta obscurantur; desipientes amentia flagrare incipiunt. Adde quod antiqui novum annum ab Aprili incipiebant et iisdem jocis insigniebant, quos nos primo nostri anni die frequentamus. Incauti se primo hujus mensis die (Ang. *all fools day*) mitti ad alios permittunt ut quærant quæ ludicra et absurda sunt, quod cum detegunt

Digitized by Google

tus fulget lætitia dum mens cruciatur. W.o. *antlôt*, n. pupæ facies, E. I. 358. F.o. *antlaten-puppe*, pupa facie ex terra porcelana. Ags. *andvlite*, n. vultus, facies hominis, Isl. *andlit* n., F.v. *andlete, ondlete*, f. — Ags. *vlitan*, pf. *vlât;* Isl. *lita*, pf. *leit*, aspicere. *And-lit* adeo idem est quod F. *eán-sicht*, Hol. *aangezicht*, vultus; *gesicht*, visus.

ANTWURD, *andert*, n. responsum. Ags. *andvyrde*, n. Goth. *anda-vaurdi*, f. proprie „verbum contra," F. *wer-wurd, Sunder wurd óaf wer-wurd roan er wei*, nullo dicente verbum vel respondente effugiebat. Inde Shakespearius habet *answer* sensu talionis, retributionis noxæ; *Great the slaughter is here made by the Romans; great the answer be Britons must take.*

anderje, vb.a. respondere; ex *antwirdje*, evanescente *w* ut in Ang. *answer*, quod pronunciant *an-sur*. F.v. *andert* pro *ondward*, F. *andert*, responsum. (W.o. *anderje*, mutare. E. II. 200.) F.v. *ondwurdia, ondertia; andsvda*, respondere; sese defendere, purgare, reddere credita. Ags. *andvyrdan*, respondere; Ags. North. *and* ut F.v. mutant in *ond, ondsueria*, respondere; *ondsueare*, f. responsum: nota fem. genus vocum *ondsueare* et G. *andawaurdi*, cum Ags. *andwyrd*, quod ut F. *antwird* est neut. Ang. *answer* est ex Ags. North. *ondsueria*, et hoc ex Isl. *andvara*, respondere; *svara*, idem, F. *swarre*, jurare (respondere judici). F.v. *ondwarde, ondert; andert*, responsum se defendentis, purgantis. Hæc omnia sunt ex F.v. *word, werd*, F. *wird, ward*, verbum. — F.v. *ondwarde*, præsentia, autem et Ags. *andveard*, præsens, *andveardian*, præsens esse, ex F.v. *wertha*, Ags. *veordan*, fieri. Gothi rite distinguunt inter *and-vairthi*, præsentia, ex *vairthan*, fieri, et *anda-vaurdi*, f. responsum, ex *vaurd*, verbum. *Vairth* et *vaurd* apud Frisios in voce *ondwarde* in unum coaluere. Hæc moneo quod Schmellerus, vir optimus, duas voces confudit, Lex. Bav. IV. 166. Sensu „præsentiæ" hodie non *and*, sed *tsjin* valet ante *wird*, F. *tsjin-wirdich*, Hol. *tegenwoordig*, Hd. *gegenwartig*, præsens.

AP, F.b. præp. super, sursum. *De san kamt ap*, F. *di sinne komt op*, Bend. 346, sol oritur. *Ling me dat ap*, ib. sur-

sum mihi porrige. — F
qui lectum liquit. F
pater jam surrexit e
appe, Bend. 340, jam
Ap, apertus, *Jeu deur*
apertum est. — *Ap,*
brujd as ap, Bend. 352
est, F. *op*, idem, *It*
Op is moai, mar alle
bene est si prandii fer
duntur, at male est
quuntur.

APEL, (á-pel) cg. pomu
æple; it iz naet in
faciendum est. Ags
Ang. *apple. Di apel*
béam, F.b. *De apel*
stam, Bend. 443. (I
longe ab arbore) ab
tum. *Di baron ha*
parren, baronus iste
Hi moast throch
F.b. *He most æuje*
Bend. 433, perfe
tates erant. *Dær h*
apels oan, minant
Nimmen wol yn di
re difficili nemo p
vult. — *Di apels*
ploake binne (for
quando decerpta)
mum matris fiun
partu edidit. Sig
partus dolores. I
En apel ij
Is soo goe
pomum mense M
Meij ien apel woun
Burman. 49, Nl.
wonnen en met een
parta male dilabu
om, Burman. 40,
uw geld, remitte a
quod restat. Præs

apel-beam, cg.
n. malus pusilla.
laciæ! Confictæ

apel-floute, c
leve vel fictum.

apel-hóaf, n. h
tice *hoaf.*

apel-hoerde, v
reum pomorum.
thesaurus; v.b.
conficere pecuni
And happy alwaye
Whose father for h

Digitized by Google

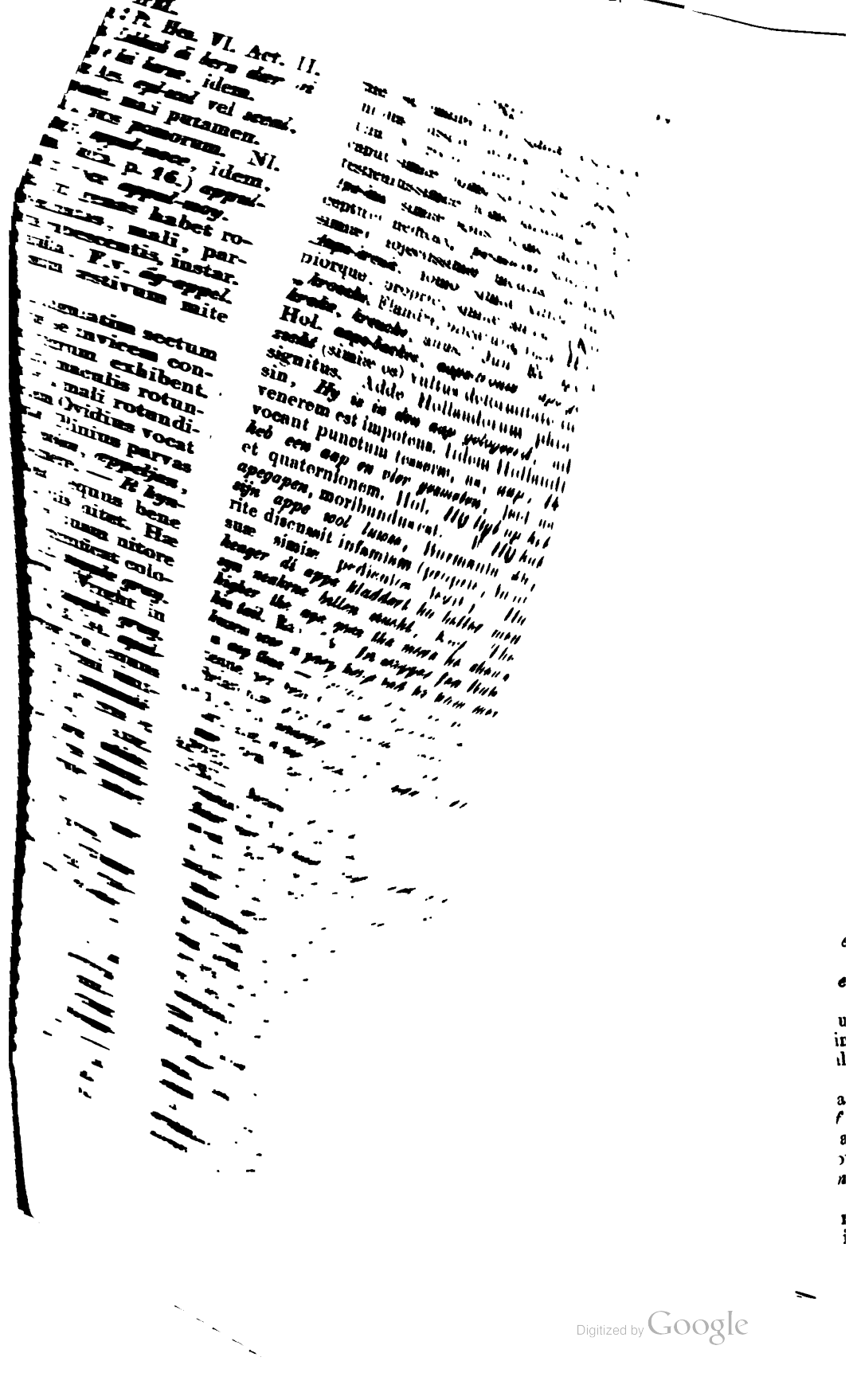

Digitized by Google

deceptor clamat *April!* Deceptus appellatur *Aprils-gik;* Ang. North. *April-gowk*, (F. *guwck*, sanna, irrisio). Ang. „*An April-fool*, who is made a fool on the first of April by being then sent on some absurd errand." Gal. *Donner un poisson d'Avril à quelqu'un*, lui faire faire diverses courses inutiles le premier jour d'Avril. Nl. *Op den eersten April zendt men de gekken waar men wil;* Hd. *am ersten April schickt man die narren wohin man will.* Suethi nuntium ludicrum primo die Aprilis appellant *April-arende*, illusumque qui apportat *April-narr.* Hunc usum, late per gentes Germanicæ stirpis diffusum, maiores nostri rebellantes contra tyrannum Philippum II, regem Hispaniæ, accommodaverunt duci Albano, cum nautæ nostri (Water-Geuzen) cepissent Brielam urbem, hoc disticho,

Op den 1ſten April
Verloor duc d'Alva sijn bril.

Porro multa proverbia alludunt ad miram et pæne ridiculam inconstantiam coeli, quæ mense Aprili quaque hora omnium expectationem fallit. Nl. *Vrouwen gemoed, heeren-gunst, April-weder en het kaatspel veranderen vaak*, mulierum animus, magnatum favor, temperies coeli et pilæ lusus mense Aprili sæpe mutantur.

april-boikes! pl. libidines semper variæ mulierum; proprie, tempestates leves Aprilis, nunc pluvia, deinde grando, mox ventus sæviens, post nubila diffugiunt fulgetque sol.

apruls-brjifke, chartula ludicra acu fixa tergo hominis, ut omnibus ludibrio sit primo die Aprilis; figurate, literæ fatuæ, insulsæ, quas non moramur.

APSTUNJE, ASTOANJE, cg. F.o. *apsteunjes*, apostema. Gal. *apostume.* Hol. *apsteunie.* Ang. *impostkume.* Jun. Et. *impostume.*

AR, lusus puerorum Makkumi, quo omnes unum suorum citato cursu persequuntur instar canum venaticorum qui leporem sectantur. Grouwergæ adeo eundem lusum appellant *kazze-ind-houn'*. Makkumi *ar spylje*, Grouwergæ *kazze-ind-houn' boártje.* — Isl. *ari*, *árr*, m. minister diaboli, malus dæmon. Citato cursu persequi cacodæmonem?

AR, cg. litera R, Hol. *er.*

AR, n. F.b. Bend. 31, cicatrix. Ang.v. et d. „*ar*, a scar; a pockmark. This word is extremely common in the north of England. In Ms. Sec. XV. cicatrix, *ar*, or *wond.*" cf. Halliwell. 77. Ang. North. *pockarrs*, variolarum cicatrices, (F. *pok-dobben*, Hol. *pokdalen).* cf. Brockett *arr.* Isl. *ær*, *ör*, n. Sueth. *ærr*, cicatrix. cf. Ihre. *ærr. Ar*, *jar* et *avr* antiquis Scandinavis erat signum lapidibus sepulchralibus inscriptum, sive potius incisum. — Scoti *arlick*, adj. sore, fretted, painful.

AR, n. (aer) auris, Hind. pl. *aren.* dial. com. *éar*, *ér*, n. pl. *éaren.* G.J. *ær*, pl. *æren.* F.v. *are*, n. dat. pl. *arem*, *arum.* Sc.o. *aeir*, pl. *aeire.* Ags. *eare*, n. pl. *earan.* Wycklyffe, *eere*, pl. *eeris.* Ang. *ear*, pl. *ears. Hi hat 'n lus yn it éar rinnen*, magnas turbas dat homo protervus. Ang. d. *to send one away with a flea in his ear*, i. e. in anger or disgrace. Hal. — *Op tén éar lizze*, dormire. (Inde *éar-kæzen). Men moáte ien nin éaren oan 'e kóp naeye litte*, cavendum est ne docte atque astute captemur, vel aliorum imperio agamus. — *Dy éarst di doaiter ind den di mem freget, krigel di baerch bi di éaren*, procus, qui ambit filiam, antequam matrem sibi conciliaverit, non bene incipit. Porcus, cujus aures prehendimus, non tantum non procedit, sed retro it.

He that would the daughter win
Must with the mother first begin,
Ray. 45.

Seis róppige jonges frette mi di éaren fen di kop, sex filii famelici me comedunt. *Ja ieten mij de aeren wol fin de holle*, Burman. 34. — *Ik kaw di rabbige doaiter di wjirheit sein; nou scoe di móar mi di éaren wol fen di kop scurre*, objurgavi filiam maledicam, quapropter mater dummodo possit lacerare me velit. *Ik leárde mi di éaren fen di kop do Geale mi sei dat er soldaet wirde wol*, (audiendo mihi subtrahebam aures de capite i. e.) Geala me stupefecit dicens se militiæ nomen dare velle. — *Patkjen óaf éar-áfsnyen is scéel, sei di faem*, Burman. (virgo, Multum, inquit, differunt inter se, osculari et exscindere aures.) Frisii juvenes festas dies agentes sæpe ad manus veniebant cultroque aliquando aurem vel nasum mutuo vulnerabant, horrescentibus et clamantibus virginibus, quæ magis amabant oscula. — *It is*

Digitized by Google

nou op ien éar nei fild, pæne ad umbilicum opus perventum est. — *Hi het kwette efter di éaren*, ditior vel eruditior est quam præ se fert. — *Hy lit it tkrock tén ear yngéan in tkrock it oar éar wer wigean*, (fabula anilis) per ejus aurem alteram intrat, per alteram exit, i. e. eam non curat, Ang.d. *to go in at one ear and out at the other*, not to be remembered. Wright I. 415. — *Immen di éaren wriuwe* (alicui aures terere); *immen di éaren waske* (alicui lavare aures), alapas impingere. — *Eltsoár by di éaren krye*, pugnare pugnis, Ang.d. *To go together by the ears*, to quarrel. — *Oan 'e éaren ta yn it wurk sitte*, Ang.d. *To be up to the ears*, to be fully engaged. — *Hidde scille di éaren wol tátje* vel *piipje*, (Hiddoni certe tinniunt aures suæ) tam multa de eo fabulamur. — *Di junge luestert nei it spoektelitje as him ly wetter yn 'e éaren getten wirdt*, (puer auscultat ubi quis narrat de spectris quasi ei aqua tepida in aurem fundatur i. e.) avidissimis auribus auscultat. — *Oan ien ryk áldman ind dy gjirck wyt ik nin éaren to naeyen*, (diviti seni eidemque avaro aures assuere nescio i. e.) avaritiam senis morti proximi explicare nescio. — *Ien eerlik man ken di éaren scodje dat hja klappe*, homo integer libere loquitur neque ullum timet; metaphora sumpta a cane flacco, qui concutit aures plausu. — *Akke mat mei kylkjen wacktje, seit heit, oan hjar ien-ind-tweintichste jier ta, mar dær hat hja nin éaren nei*, pater, „Accam, inquit, oportet differre conjugium ad annum vicesimum primum," sed illa eum secundis non audit auribus. — *Wif hat ien sneed yn it éar*, Wifo ebriolus est.

éaren, pl. ansæ vasorum, ollarum fictilium. Ang.d. *ear*, the handle of a pot. Ollæ minores una ansa sunt instructæ, duabus majores; inde adjectivum *twa-éarne poat*, olla duabus ansis, continens tantum liquoris quantum *amer*, situla. Prov. *Lytse poátten hawwe eák éaren*, (etiam parvæ ollæ habent aures) tacenda ne narres præsentibus infantibus.

éar-bân, cg. (auris vinculum) alapa. *Immen ien sinkelsús mei 'n éarbân' jaen*, alicui alapam exsurdantem infligere

cf. *slús* et *sinkelsús*. — *Ien slack um di éaren*, idem. *Ien slinger um di éaren*, (jaculabilis motus brachii circa aures) idem. Goth. *slahs lofin*, (ictus palmâ manus inflictus) alapa, Ang. *a slap*. „*Os hominis palma excussissima pulsat.*" Petronius.

âr-bote, F.v. mulcta pro læsa aure.

eár-izer, n. diadema feminarum Frisiæ olim ex ferro, unde *(izer* ferrum) nomen trahit; deinde ex argento, nunc ex auro fabrefactum. Inde improprie *sulveren, gouden eár-izer*. Vide eiusdemmodi quid Gen. XXI. 18, Vulg. *duas lapideas tabulas*, Ags. *tva stænene vexbreda*. *Wéax-bred*, proprie tabula cerâ illita, in qua scribebant veteres. — Figurate, cornua vaccæ, quod diadema muliebre antiquitus juxta utramque aurem exibat in caput vaccæ cornubus instructum, quod amuleti vices præstabat. *Hie di kou sawol ien gouden as ien sulveren eárizer wier hja méar wurdich*, vacca plus valeret si concinnis cornubus esset instructa.

éar-kæzen, n. pulvinus. *Hy slacht bulen mey aerkessens*, Burman. 28, (feriens pulvinis excitat tuberes) jactat suas vires, quas nemo timet.

âr-klef, F.v. auris fissio; *aerkleuis bote*, mulcta pro fissa aure.

éar-lap, cg. alapa. Nl. (Kil.) *oorwant*, (chirotheca auris) elliptice *wante*, alapa. Hol. *oorvijg*, (ficus auris), *oor-peuter*, idem, Ags. *earplætta*, m. idem. (vb. *plættian*, ferire. Nl. (Kil.) *pletsen*, palma quatere.) elliptice *plætte*, idem. — *Earlapke*, n. lobus auris. F.v. *árleppa*, m. idem. Ags. *earlæppa*, m. Hol. *oorlel*.

éar-ring, cg. inauris. Ags. *ear-hring*, Ang. *ear-ring*, idem.

éar-scilen, pl. laciniæ auriculares galli gallinacei, auriculæ imæ galli. Alias *hwite blibben*, paleæ albæ. *Ien hoánne mei moaye éarscilen*.

ARA, F.v. fruges, opes, bona. F.v. *hit ne se thet him alle sine ara of berned se*, 170. 2, nisi omnia ejus bona incendio sint absumpta. Ags. *ár*, opes, divitiæ; honor. Sax. v. *on them felde sind fruhti ripia, aroa an them accare*, in campo fruges sunt maturæ, messi aptæ in arvo. Heliand. 5127, ibidemque Köne.

ARBEID, cg. labor. F.v. *arbed*, n. G.J. *ærbeide*, Nl. *arbeid*, m. Nl.v.

Digitized by Google

ARBEID.

aerbeid. Ags. *earfoth*, f. Anglis periit. *Dat is nin arbeid lyk*, (hoc nullius operæ simile est) hoc effrenatum et præposterum est; hoc minime decet. *It is 'n droewich arbeid mei undoagensce bern*, liberi improbi parentum miseria.

ârbeids-folk, n. operariorum vulgus, operarii in genere.

ârbeids-léan, n. manuprecium. F.v. *arbeides lân.*

ârbeids-liu, pl. operarii.

ârbeids-man, cg. operarius.

ârbeidje, vb.n. laborare. Nota vb. *wirkje* et st. *wirk* in genere de opificiis, artificiis valere; *arbeid*, *arbeidje* contra de omni labore, præcipue in re agraria, et de molestia qualicumque. Gothi *arbaidjan*, κοπιᾶν. *In it lân arbeidje*, colere agrum. *Op sêa arbeidje* non frequentatur, sed *op sêa thjinje*. F.v. *arbeida*, v.a. ad arationem uti, „*Hwasa others monnes hanxt nimpht and that rit iestha arbeideth*," quisquis alienum equum abducit et in eo sedet vel eum agit ante aratrum. Haud aliter Gal. *travailler*, vb.n. laborare; vb.a. *travailler le fer*, façonner; *travailler un cheval*, manier. *Se travailler*, se tourmenter, s'inquiéter. *La femme est en travail.* Hol. *De vrouw is in den arbeid*, mulier parturit. Hoc genus metonymiæ, linguæ maiorum Francorum propriæ, Galli enunciant vocibus Romanicis. — *Hy yt dat er swit ind arbeidet dat er forklommet*, sudorem excutit edendo, friget in opera; piger est helluo. — *Dy arbeidet ind hwette bedyt spint in gouden thried*, Ang. *He that labours and thrives spins gold.* Ray. 12.

biarbeidje, laborose colere. *It lân biarbeidje*, colere agrum. Goth. *biarbaidjan* φιλοτιμεῖσθαι. — Prov. *Arbeidjen is hillich, sei di paep, dy 't minst dockt is er bæst oan.* — Etymologi frustra quærunt causam vocis *arbeid*, quæ latet in caligine remotissimæ antiquitatis; Gothorum enim *arbaiths* f. Sclavonis audit, inversis literis, *rabota;* Latinis linguarum permutatione *labor*, cumque hæc vox ante dispersas tres nationes jam fuerit formata, primo quæritur, quænam forma sit primitiva, Germanica *arb*, Sclavonica *rab*, an Italica *lab?* Deinde, quænam fuerit notio radicis quæsitæ in lingua, quæ ad nostram non pervenit notitiam? Designet mihi quis thema, quod tribus ejusdem vocis formis æque quadrat, et erit mihi magnus Apollo.

oerarbeidje, v.n. ultra diei pensum laborare. Relative *him oerarbeidje*, se frangere laboribus. *Dy him oerarbeidet* vel *déa arbeidet wirdt under di galge bigrawen*, qui suas vires frangit nimio labore a nullo gratiam referet. Notandum est eos, qui sibi mortem conscivissent, sepeliri sub patibulo vel stillicidio templi. Ang. *overwork*, act. idem. *To overwork the men*, nimio labore exantlare militum vires.

ârbeider, cg. operarius.

ârbeidershuske, n. casa pauperis. *Klontjes as arbeidershuskes*, glebulæ ex saccharo concreto majores, crystalla saccharina maxima.

ârbeiders-minscen, pl. homines ex ordine operariorum.

ARD, ARD, F.b. cicatrix. Joh. 99. Confer *ar.*

ARENNA, vb.n. et a. F.v. incursare; 230, 17, *hwersa ma thet hus arennth*, quicumque domum incursat, i. e. deprædatur vastatque. F. *ien scip ârinne*, deprædari navem; dicitur de nautis rebellibus, qui navarchum vinciunt vel trucidant et deprædantur navem. *(ârinne* ex *âfrinne)*, Hol. *een schip afloopen*, idem. Nl. (Kil.) *afloopen het plat land*, depopulari agros, deprædari, destruere. Contra si *â* in *arenna* non ex *af*, sed *an* oritur, Frisice audit *ynrinne*, incursare; *ien hus ynrinne* vel *oprinne* irruptionem facere in domum trabe vehementer impulsa; Galli *enfoncer une porte.* — Goth. *du sis misso andrinnan*, inter se certare, disputare; proprie, certare cursu, F. *tsjin eltsoar rinne; and* notat „contra," id est, certamen.

ARGLIST, cg. astutia. *arglisticheit* cg. animi dispositio astuta. Vox composita ex duabus aliis, quas leges veterum adhuc disjungunt; *arg*, *erch*, malus, vafer, et *list*, F.v. scientia, dolus, Alam. ars, ingenium, peritia, disciplina. F.v. *al thing sonder arg ende list*, in omni re sine malitia et dolo.

arg, adj. F.v. *al thing sonder arga list*, in omni re absque malo dolo.

arge, st, F.v. vis allata. Nl.v. *argheren ende bernen*, Maerl. Sp. Hist. I. 218 vi hostili et incendiis vastare. Notio primaria segnitiei et ignaviæ est in

Digitized by Google

ARIT.

Ags. *earh*, Isl. *argr*, iners, pavidus. Vecordia enim nostris maioribus bellicosis despectissimum vitiorum et cæterorum probrorum fons. Inde *arh* Alam. avarus, et in genere illiberalis, pravus.

erch, adj. malus; comp. *erger;* sup. *erchste.* F.b. *eirig*, malus, adv. male. *It is 'n erge quael*, morbus est malignus. — *It is erch mei mem*, mater in mortis periculo est.

erch, st. cg. callida suspicio. *Hi hie' nin erch yn di keerdel*, nihil mali de homine suspicabatur, nihil ei suboluit.

ergje, n. vafra agendi ratio. *Hi hie dat op ien ergje*, vafre obtinebat quod optabat, dextra arte. Diminutivum.

ergene, f. F.b. læsio corporis partium præsertim, sive vulnere inflicto, sive alia vi.

ergense, *ergens*, f. F.v. idem fere quod *ergene.* Frisice pro *ergenes.*

argje, v.a. W.o. lædere. E. II. 200.

ergje, v.a. *Hi erget it thongerjen nat*, tonitrua non curat. F.v. *urergia*, pejorare, Nl. *verergeren.*

ergerje, v.a. offendere. F.v. *ergera*, lædere, deterius reddere, ex. gr. sensus hominis, sive vulneratione, sive alio modo.

ARIT, f. W.o. pisum, ex *arwit.* F.o. *erreft* Cad. M. 12. Alam. *arawíz.* Nl. *erwt*, ex antiquiore *erwet*, quod per litterarum assimilationem abibat in *errit*, cg. Confer Hoogstraten in voce. F. *éart*, cg. pl. *eárten.*

ARJEN, n. p. v. *Arie*, *Arys*, *Arsse*, idem, Wassenbergh. F.b. *Are*, *Ari*, *Arri;* in tractu Nordstrant *Arien*, idem. *Arina*, n. p. f. *Arni*, natio Germanorum, Tac. Germ. 43. Confer Outzen, 423. Ex *Are* est n. p. v. *Arche*, (Wass. I. 72). *Arke*, unde n. patronymicum *Arkema.*

ARK, n. omne instrumentum, sive agricolæ, sive sutoris, sive fabri tignarii sive aliorum opificum. *Myn ark is stikken*, fractæ sunt meæ grallæ glaciales. — Cupidinis arcus et tela, *Fyt! myn ark is stelne*, Proh! (inquit) mea arma fur abstulit, G. J.

fisk-ark, n. instrumenta piscatoria, arundo, funis, hamus, rete, cæt. —

syl-ark, n. instrumenta navalia, vela, funes, cæt.

Isl. *orkan*, vires. *at orka*, posse. Isl. *ar*, f. telum, sagitta. Ags. *arev*, *areve*, *urve;* *earh*, f. Ang. *arrow*, telum. Goth. *arkvazna*, f. *βέλος.* Ags. *âr*, Ang. *oar*, remus: arma et remi erant prima nationum maritimarum instrumenta.

ARKE, cg. domuncula caduca, navis vetus et vilis. *Ili scil di âlde arke noch op 'e holle krye*, ruina hujus casæ minatur ejus capiti. — *Mei dy arke scil er noch forsupe*, hac lacera navi vectus tandem pessum ibit.

ark, navicula. Gorredyk.

Navis Noe post Vulgatæ v. *arca Noë* in versione Neerl. Bibliorum S. S. dicitur *arcke Noachs. Arke* proprie est Lat. *arca*, cista, unde Ang. v. *arck*, cista; Scoti *meal-ark*, a large chest for holding corn or meal; *eel-ark*, a box placed in lakes and ponds for retaining eels. Antiquitati navigii Noë assimilatur quæque caduca domus vel navis vitiosa. Goth. *arka*, Ags. *arc*, *earc*, cista, navis. F.v. *Arche*, *erke*, f. F.b. *erk*, *irk*, cista. Hollandi eadem figurâ domum vel navem caducam *een oude kast*, veterem arcam, vocant.

ARKEL, n. F.o. Harl. scheda integra papyri. Isl. „*ark*, n. neotericum est pro scheda papyri." Andreæ p. 16. Sueth. *ark*, n. idem. Ex *arkel* fit *arksel* et *arsel*, literis assimilatis *assel*, idem, campus; *teurf-assel* campus vel area terræ bituminosæ; proprie, planities, æquum. Stürenberg.

ARKEN, F.b. unusquisque. *Ark-iin* pro *alk-én*, *ælc-én*, idem. Nl. *elk-één*, Bend. 27, 203. *R* et *S* inter se permutantur, ex. gr. F.b. *dat alkenir*, Hd. *erker*, m. podium, Barb. Lat. *arcora*, pl. Prov. F.b. *Dir as en tjurk œnjn arkens burst*, Ang. *There is a church within every ones breast*, F. *Dær is 'n tsjerke yn elts syn binnenste*, quemque sua conscientia monet. Bend. 422, 52.

ARN, AARN, m. F.b. aquila, pl. *aarner.* F. *éarn*, pl. *éarnen*, idem. F.b. *Gusaarn*, F. *goezze-éarn*, vultur, aquila major. Joh. 3.

ARN, st. F.b. messis. W.o. *aring*, f. idem. E. I. 358.

arnje, v.a. F.b. metere segetem. „*Arne*, *erne*, Ger. Sax. Fris. Sic. messis. — *Arnen*, *ernen*, Ger. Sax. Fris. Sic. metere segetem." Kil. F.v. *arn*, f. messis. Ex *arnje* fit frequentativum *ardenje* unde *addenje* W.o. metere segetem,

Digitized by Google

ut ex *barnje*, ardere, fit *bardenje* et *baddenje*, flagrare, uri; ex *sernje*, agitare lac, fit *serdenje* et *seddenje*, F. *tjernje*, *sernje*, Hol. *kernen*, agitare butyrum. Præs. ego *addenje*, tu *addenst*, ille *addent;* pl. nos, vos, illi, *addenje*. pf. *addene*. E. II. 200, 218, 201.

ARNFAST, ARFAST, F.b. n. p. v. Ags. *arfæst*, honestus, probus. *Ariovistus*, princeps Germanorum? Cæs. B. G. I 44.

ARNST, EARNST, cg. (eánst, jenst) serium, opponitur omni rei quæ fit joci gratia. (cf. Hd. *Zu viel spiel im ernst, su viel ernst im spiel). Hja ride ut eárnst*, currunt non oblectationis gratia, sed certantes de præmio. *It is nin gikheit; hja fluchte ut eárnst, dat di hjirren er nei stôuwe*, non ludunt, sed acerrime pugnant. Hoc sensu Ang. v. *to earnest;*

Let 's prove among ourselves our arms (in jest,
That, when we come to earnest them (with men,
We may them better use.

Pastor fido. 1602. E. s.

Prima notio est in certamine ejusque ardore; Ags. *eornest*, *earnest*, certamen singulare. Isl. *orosta*, (ornosta) f. proelium, pugna. Inde F. *âlde eárnst*, antiqua severitas, pro pugna; Frisii enim, natio continens et taciturna, sine præviis minis et clamoribus arripiebant arma. *It waerd âlde eárnst*, res ad manus veniebat. „*Frij al bij aad ærnst.*" MS. *It wirdt eárnst; dær komme de âlde wiven oan* (periclitamur; en, vetulæ adveniunt) per jocum dicitur cum incipit ningere majoribus floccis: *âlde wiven*, pl. vetulæ, figurate lati nivium flocci. Ang. *large flakes of snow*, Nl. *grote sneeuwvlokken. Dær komme âlde wiven oan!* En, adveniunt flocci nivis majores! Has nives lente per aera natantes superstitio prisca assimilabat aniculis, quæ partes sagarum agentes per coelum volitabant.

eárnstich, adj. serius. Ang. *earnest*, serius, sedulus, vehementer intentus. Ags. *eornest*, adj. studiosus, ex quo adj. oritur st. *eornest*.

eárnsticheit, cg. de industria agentis mens. *It hynder gyng op 'e rin, nat ut eárnstichheid, mar ut hjittens*, equus effrenus ruebat, non de industria (i. e. malitia, mala mente) sed stimulis ardoris innati agitatus. Nl. „*Ernstigheyd*, sedulitas." Kil.

eárnstheftich, adj. G. J. austerus, gravis. Hol. *ernsthaftig*, idem. Kil. *ernst-achtigh*, serius, sedulus.

earnje, vb.a. G.J. I. 53, severe monere, increpare: 117, enixe curare: 33, seria loqui; in genere, graviter loqui, dicere. Ags. *earnian*, vires intendere ad aliquid, consequi, mereri. Ang. v. *earne*, Ang. *yearn*, intimo alienæ miseriæ sensu torqueri. Ags. *earnung*, commiseratio.

ARP, F.b. *Arpe*, n. p. v. Outzen 423. Wassenb. *Arpus*, princeps Chattorum. Tac. Annales, 2, 7. Isl. *iarpr*, adj. badius. Ags. *eorp*, lupus; *eorp*, adj. (lupi colore tinctus) badius.

ART, (aert), cg. natura, indoles, species; G. J. *aerd*, *aerde*. Ags. *eard*, solum natale, habitatio, nativa proprietas, natura. — *'n Wrede aert fen groun*, durior soli natura. — *Dær ien forkeerde aert yn sit is néat fen to wachtjen*, nihil boni speres de pravæ indolis homine. — *Dær sit 'n hynsteaert yn it bist*, habitus, forma, indoles hujus equi est qualis equum decet. — *'n Aertje fen syn faertje*, patrissat. — *Deer schil wol ien goe aerd uijt waxe*, Burm. 16, boni creantur bonis. — *Aerde droes aerde*, Burman. 1. tellus diabolicæ est naturæ. Lusus in voce *aerde*, quæ Hollandice notat tellurem, mundum, figurate, genus humanum, et Frisice „indolem." — *Hwat scilt dy? Ien aert fen kálde thjinst*, Quo vitio laboras? Species febris frigidæ me premit. — *Nei den aerd*, decorus, ab omni parte aptus; proprie, secundum genus et genium. *Hi bouwt dær ien hús nei den aert*, ædes ibi struit præstantes. — *Ien frommiske dat it ien aerd het*, femina primaria. — *It jacht sylt dat it 'n aert het*, phaselus ille mire celer est in velificando.

aerdich, adj. lepidus, venustus, lenis; proprie, quod genio convenit, indulget. — Insolitus, *'n aerdige moye*, insolentis ingenii mulier. Ironice.

aerdicheit, cg. delectamentum. *Ik hab nin aerdicheit oan it scilderjen*, pingendo non delector.

aerdje, vb.n. alicujus ingenium vel indolem habere. *Di doaiter aerdet eák al oan di sléauwens fen di mem*, filiæ indoles eâdem qua mater peccat negli-

Digitized by Google

gentia. *Di soan aerdet nei di heit*, filius patrissat. — *Ik ken yn Parys nat aerdje*, habitare Parisiis Lutetiorum meo genio obstat. *Ik hab to Parys nin aerd*, idem. — Ags. *eardian*, habitare, incolere, insidere loco. Alam. *ardon*, habitare, exercere, arare. cf. Br. N. Lex. I. 26. *aarden*, et annotationes meas in Maerlandi Spiegel Hist. IV. p. 268.

ARUM, vicus in Wonseradela; aphæresi pro *Altarum*. *Arumer moude-krupers*, (Arumenses reptabundi per argillam pulverulentam) convitium.

ARWE, F.b. vb.a. hæreditatem adire. F. *erwe*, *erfje*, F.v. *ervia*, idem.

arwing, F.b. hæreditas.

AS, cg. axis. *Mounle-às*, molendini axis primarius, quem alæ vento agitatæ torquent.

AS, n. F.b. *ees*, esca ad captandos pisces et aves; ex *ees* est F. *ies*.

aes, n. collectivum; *it aes*, pisciculi, quibus piscatores hamos induunt escæ loco, F. *Ies óan di hoek slaen*. Scil. *iis oan 't wan'*, vermes sive lumbrici hamis inserti piscatoriorum funium. *Wan'* pro *wand*, funes et retia piscatorum.

aes, n. figurate sumitur pro homuncione amaro et violento. *It is ien aes!* Puella est aspera, maledica, intractabilis. Prov. *Ho lytser aes, ho mear geraes*, „homuncio asper, quo pusillior, eo mordacior et tumultuosior." *Aeske*, idem, alias *'n lyts boas ding*. Simili figura Shakespearius voce *stale*, proprie esca ad aves captandas, pro meretrice utitur,

I stand dishonour'd that haue gone about
To linke my deare friend to a common
(stale.

Much ado. IV. 1.

Figura non est in alliciendo, sed in putidæ escæ foeditate. Germani veteres coenum et merdam appellabant meretrices. cf. Palsgrave, „*Stale for foules takynge.*" Ang. *stale*, st. lotium, urina vetus; *stale*, adj. mucidus.

Ex *aes* fit Ang. v. „*ese*, bait for fishes." Ex *ees* fit F. *ies*, idem, unde vb.n. et activum cum præpositione *ieze op*, escam quærere, alimentum venari, ut aves, præsertim vero pisces solent. *Di bærs iest, di bærs iest op lytse fiskes*, percarum grex orbiculatim natans venatur piscellos, qui hoste urguente ab omni parte pressi salutem quærunt exiliendo ex aqua, quod cum vident gaviæ ex alto ruunt et capiunt piscellos, adeo ut miselli a superno et infero hoste simul infestentur. F.b. *æse*, edere. Bend. 18.

oerieze, plus cibi præbere quam stomachus concoquit; *di mage oerieze mei spek*, lardo obruere stomachum. — Kil. „*aesen*, *ésen*, escam in os ingerere, cibare. *aes-sack*, *knap-sack*, pera viatoria in quo cibus conditur."

ieslok, n. vas pabulatorium, præsepe. *Hi sit oan it ieslok*, in suos usus expilat ærarium cui praepositus est.

AS, az, adv. sicut; cum, quando, si; ex F.v. *alsa*, *alse*, *als;* per literæ liquidæ *l* syncopen *asa*, *ase*, *as;* F.b. *æs*, *sö as*, (Bend. 395.) ut Ang. *as* ex Ags. *eall-swa*, *alswa*, similiter, sicut, Ang. v. *als*. *Eall-swa*, proprie, omnino sic, Nl. *als*. F.v. *alsa hit thi kinig bifel*, F. *sa as di kenig it bifoel*, sicut rex jubebat. — F.v. *alsa monich*, F. *alsa mannick*, totidem, æque plures. — F.v. *alsa grate bote alsa*, F. *alsa greate boete as*, tanta mulcta quanta. Prov. *Sa as di ælden sungen, piipje di jungen*, mores parentum imitantur liberi. F. *hi libbet as ien bidler*, F.b. *He lawet as en biller*, mendici instar vitam tolerat. Bend. 399. — Quando si, F.v. *alsa thi asega nimth mide*, quando judex dona accipit, F. *as di asega giften nimt*. Prov. *As 't friest mat di pung foár di earmen lòs*, hiemis tempore pauperibus solvenda est crumena. *As God uws pleagie wol dan benimpter uws de wijsheit*, Burman. 3; quem deus vult perdere prius dementat. — *Az*, aut, *Hwa scil it untjilde; di scildige ás di unscildige?* Uter luet poenas, sons an insons? F.v. inverse *sa*, sive; *dolch sa dath*, vulnus vel mors, 57. 12. Alam. *soso*, sive, sive. Sg. 70. Graff. VI. 14. Post comparativum *az* valet quam, *Ien threftich boer is lokkiger az ien machtich kening*, fortunatus agricola beatior est rege potenti. *Den*, si pro *ás* quis adhibet, est Hollandismus, *dan;* quin et ipsi Hollandi quotidiano sermone pro *dan* usurpant *als*.

as-ter-oan-ta, *astrenta*, adv. vehementer, valde, (as dær oan ta). *It is sa kâld astrenta*, vehementissimum

Digitized by Google

ASE.

frigus est. *It docht my sa séar astrenta*, perdoleo. *It waeit astrenta*, ventus furit, F.u. *it wait asteraentoe*. F.o. *'t Weer so fül as-d'r-to*, cumulatum, omnino plenum erat. Sturenberg, 7. cf. *tá* in *tá-waye*, *tá-reine*, *tá-frette*, cæt. vehementer spirare, pluere, vorare.

ASE, F.b. n. p. v. Outzen 423. F. *Aise. Eise;* (Aiseke) *Aitse*, idem. *Eisma*, *Aitsema*, n. patronymica. Isl. *Ass* m. Asa, deus. In appellationibus virorum *asa isarna*, vir ferri; *asa hildar*, vir pugnæ, cæt. Egillson. *ass.*

ASEGO, n. p. viri, Driessen, a. 1301 p. 68, *Asigo*, *Asugo*, a. 1398, p. 847. *Asinga*, a. 1398, p. 842. *Asega*, Schwartsenb. 518, hodie *Easge*, *Eäsge*. F.b. *Asigo*, *Esigo*, *Esgi*, *Esge*, n. p. viri. Outzen, 423, 429. Eadem videtur esse vox atque

Asega, *asiga*, *asga*, m. sacerdos qui jus dicit, judex. *A*, lex, jus; *sega*, interpres; legis vel juris interpres. vb. *sega*, *sedza*, dicere, sententiam ferre. F. *Di it wit mat it sidze*, qui rem novit dicat, i. e. sententiam ferat, decernat. Sax. v. *eu-sago*, legis peritus, doctor legis, qui dicit jus. Pharisæi ad Christum, *Hwat! thu bist eusago*, *quæthun sia*, *allon thiodon*, Quid! Tu es qui jus dicis, inquiebant illi, omnibus gentibus. Heliand, 7597. ed. Köne.

Pro *sega*, dicere, F.v. quoque frequentabant *seka*. Sax. v. *Esik*, Frek. u. p. v. cf. *æsica*, *esico*, n. p. virorum. Förstemann. I. 102.

ASEKBOK, (á-sek-bôk) *asebok*, f. F.v. liber judicialis, codex legum. Ex *a-segbok*, mutata media *g* in tenuem *k* in fine syllabæ. Confer *asega*, judex.

ASHER, m.F.b. pala concava. Bend. 412.

ASI; ASI, vb.a. respergere, effundere, replere. Hd. *Verschütten*. Joh. 35. F. *éase*, aquam haurire, fundere.

ASK, n. F.b. schedula papyri. Concha mutyli dicti Hd. *klaffmuschel*. Joh. 99.

ASKIA, F.v. (aesk-ja) vb.a. poscere. Ags. *ascian*, Isl. *æskia*, F. *éaskje*, Ang. *ask.*

ASLA, (a-slá) F.v. occidere; attingere. F.v. *hwasa anne man aslait innare tsyurika*, Ang. *whosoever slays a man within the church* (tsjürts). F.b. *Thene grund aslane*, fundum aquæ pedibus attingere. Ags. *aslean*, ferire; pf. p. *aslegen*, occisus. Sax. v. *aslahan*, *aslaan*, occidere, Nl. *verslaan*. Anglorum *slay*

AST.

fluxit ex *slagan*, per apocopen *to slag* et *slay.*

ASPERA, (a-spé-ra) vb.a. F.v. sentire, comperire, experiri, Ags. *aspyran*, investigare. Similiter F. *bispeure*, sentire, experiri, metonymiâ effectus pro causa, ex Nl. *besporen*, *bespeuren*, (canis instar vestigia feræ sequi) investigare, pervestigare. F.v. *thet hi ne muge tha grund aspera*, ut (in aquam projectus) fundum sentire (i. e. attingere pedibus) nequeat. F. *dat hi di grun nat bispeure mei.* Ang. v. *to spere*, inquirere, nunc Anglis periit, qui pro *spere* adhibent *to inquire*, aliaque verba barbara.

AST, F.b. caseus. Isl. *óstr*, m. idem. cf. Ihre *ost.*

AST, Hind. *aest.* Scil. *æst;* dial. c. *éast*, cg. oriens, plaga ortus solis. Ags. *east*, m. Ang. *the east.* Omnes plagæ *west*, *suth*, *nóard*, *éast*, sunt cg. sed *westen*, *suden*, *noarden*, *easten*, n. G.J. *éast-lán'*, oriens. F.v. *ast*, n. F.v. *asta*, *westa*, cæt. solute; *Fen aesta to westa*, *fen noerda to suda*, Nl. *van oosten tot westen*, *van noorden tot zuiden.* — *Myn soan libbet yn di east*, *yn di west*, filius meus commoratur in India orientali, occidentali. *Yn di suth* vel *noarth* non in usu est, quod ibi coloniæ Hollandicæ desunt. *Wy sylden um di noard*, *di suth*, *di west*, velificantes sequebamur tractum orientalem, cæt. *Ik gean om 'e aest*, Scil. eo in partem orientalem nostræ insulæ (Sciligæ.) — *Aest off west*, *t'huvs ist best*, Burm. 1, nullibi terrarum nobis melius est quam domi.

easten, n. plaga oriens coeli; *Westen*, *Suden*, *Nóarden*, n. *It blixemt yn it éasten*, fulgurat in oriente coeli. *East*, n. idem. *Di wizen komme ut it easten*, sapientes adventant ex oriente; i. e. anseres feri, appropinquante hieme, advolant ex oriente. (Matth. II. 1.) Dicuntur vero *sapientes*, quod hæ aves mirifice cautæ sunt neque sibi venatorem appropinquare sinunt. Hindelopiæ *It aest*, extremitas urbis orientalis; *It aest ut ind 't west wor yn*, „perambulemus partem orientalem urbis ut in occidentem redeamus." Hindelopenses diebus festis urbem ita perambulant, ut mulieres cursum solis sequantur, viri autem contra euntes iis obviam fiant, in mutuam juvenum

Digitized by Google

puellarumque delectationem. F.v. *in 't east — in dat sud — in 't west, ist noerd*, 560. 5, 7, 9, 10, versus orientem, austrum, occidentem, boream. *Di broi fen it hêa giet alliden tsjin it êast yn*, fermentatio ignea in meta foeni usque solet prorepere orientem versus. — *Hi leit mei di fuotten yn it êast*, mortuus est; proprie, pedibus in orientem extensis jacet. Cadavera Frisiorum conduntur in sepulcris pedibus extensis in orientem, ut resurgentes Christo, ex oriente in nubibus prodeunti, obviam fiant. Eodem modo jacent cadavera ante sepulturam. Apud Anglos idem florebat mos, neque inter veteres Neerlandos ignotus erat. cf. Brand, *popular antiquities*. II. p. 318. ed. 1849. *Dietsce Warande*. 1857. 219. — *Hy hat êast ind west foar*, copia est qua vult.

east, adj. *easte wyn*, eurus.

eastelik, adj. ex oriente veniens, orientem versus situs; comp. *êasteliker*, superl. *êastelykst*. *Di wyn is êastelijk*, ventus ex oriente fere spirat. *Eastlike winen*, venti ab oriente spirantes, i. e. ex orientis plaga in genere procedentes. Idem notant *Westlik*, *Sudlik*, *Noârdlik*, quippe quæ non directionem accuratam plagae coeli indicent, sed in genere, occidentis, cæt. *Imden leit êastliker as Grins*, Emuda ad orientem magis vergit urbe Groninga. *Eastergea is nou it eastlykst deel fen Fryslân*, Astergo hodie pars maxime orientalis Frisiæ est.

aster, adv. (aester) F.v. tractum orientalem versus; *aster to there Wisara*, „a Visurgi orientem versus." Adverbium *aster* est ex adj. *aster*, unde superlativus *asterst*. F.v. *There waterstretena iste asterste diu Elue*, viarum aquaticarum (fluminum) remotissima versus orientem est Albis. Hind. *di aester klok*, campana in parte orientali urbis.

êaster-bêane-herre, eg. eurus siccus et continuus, qui in his regionibus regnare solet per mensem Octobrem, et segetem fabarum indurat. cf. *bean*, faba; *herre* pro *herde*, qui indurat. Per aphæresin *bêan-herre*.

asterga, F.v. F. *Eastergéa*, F.u. *Oostergo*, pagus Oostergo. Adde nomina vicorum Frisiæ

easter-bierum, vicus in Barradela. F.u. *Oosterbierum*.

eâsterein', vicus in Hennaerderadela, F.u. *Oosterend*, F.v. *astereinde*, F.b. *asterîne*. Bend. 133.

eâster-letens, nunc *easter-littens*, vicus in Baerderadela, F.u. *Oosterlittens*. Benif. boek, p. 368.

eâster-mar, vicus in Tietjerksteradela, F.u. *Oostermeer*.

eâster-sêa, vicus in Lemsterlandia, F.v. *âster-sea*, F.u. *Oosterzé*.

Frisii, maris accolæ, partim nautæ, partim agricolæ, cum semper pendeant a tractu venti instabilis, quam plurimos vicos aliosque locos nuncupaverunt e plaga coeli quorsum spectant. Frisiis hodie capita plagarum coeli oriens et occidens, quæ adeo in ventorum denotatione primaria sunt, et, ut ajunt grammatici, subjecta, cæteræ autem prædicata vocum. Inde *noard-êast, sûd-êast; noard-west, sud-west; sud-êaste wyn'*. Ags. contra *êastan-northan*, *êastan-suthan*, *êastan-sudan-vind*; frequentabant tamen *suth-west* et *northan-west*. Forsitan ante introducta sacra christiana apud Anglosaxones plagarum capita erant borealis et australis, post relictam maiorum religionem oriens et occidens, ut templorum nostrorum tractus indicat. cf. Graff. I. 628. Consule de nominibus Anglosaxonicis ventorum T. Wright, *A volume of vocabularies, privately printed*. 1857. p. 36.

Ex oriente sol, lux et salus generi humano affulget. Omnes fere populi, cum adorant deum, in orientem se convertunt; in orientali angulo templi altare et sacra mysteria. Inde apud Indos oriens audit *para*, *purra*, i. e. ante, a fronte; (Goth. *faur*, ante;) occidens contra *apara* et *paschima*, i. e. a tergo; *dacschina*, dextra manus et plaga australis; *vama*, læva manus, septentrio. Irlandi orientem a fronte *oirthear* vocant, occidentem contra *jar* a tergo. Eis adeo plaga borealis est *tuath*, a *thuaidh*, manus læva; *deas*, dextera et meridionalis plaga. Hebraice יָמִין latus dextrum et plaga australis, אָחוֹר pars posterior, pars occidentalis. cf. Gesenius I. 72. II. 599.

Latus australe templi Christiani, quod sol illuminat, apud Frisios boni est ominis, mali contra boreale a sole

Digitized by Google

remotum. Per portam australem eamque majorem et graphice elaboratam intrabant honestiore loco nati homines, per portam borealem proletarii et servi. In latere australi sepeliebantur optimates et cives quicumque honesti; in boreali malefici, aqua suffocati et qui sibi mortem laqueo sive ferro consciverant. Paucis abhinc annis (1857) cum lacus Kutois in Boeotia siccatus fuisset, in fundo apparuerunt rudera vetustissimæ urbis Græcæ, duabus instructæ portis, altera majore, quæ spectabat in austrum, altera minore in boream. — Frisii erigebant patibulum extra vicos versus boream, plagam horrendam; inde F.v. *enne northalde bam*, arbor spectans in septentrionem, i. e. patibulum.

eáster-wâlde, vicus in Stellingwerf-Oosteinde, F.u. *Oosterwolde*, *Oosterwoude*.

cáster-wirrum, in Baerderadela, F.u. *Oosterwierum*.

noard-ein', series domorum borealis Worcumi, *Sud-ein'*, australis, *West-ein'*, viculus Worcumo vicinus ab africo, cujus domorum nunc sola restat villa autoris. *West-end*, Londini regio, optimatum sedes. *Sud-horn*, vicus Ommelandiæ, F.b. *Seuzer-hjarn*, Bend. 132, qui plura præbet exempla.

ASTONDA, (a-stón-da) vb.n. F.v. perstare, tempus longum perdurare, Ags. *astandan*, idem. Ang. *to stand; Commonwealths by virtue ever stood.* Davies. F.v. *tha tolene ieldese ther astenden heth*, (versio B. L.) „telonium consuetum solvetur quod stetit ab antiquo."

ASTRANT, adj. impudenter arrogans. Gal. *assurant*.

ASUNDERGA, adv. F.v. specialiter, separatim. Ang. *asunder*, seorsim, singillatim. Ags. *a-syndrian*, separare, Nl. *afzonderen*, idem.

AT, (aet) aliquid, Dial. com. *ét*, G.J. *aet*, contractum ex F.v. *awet*. Ags. *aviht*, *aht*, Ang. *ought*. — *Ont ieet komt to ieet, so wyt aet naet*, Burman. 53. cedant optimates et sapientes si pauperes divites fiunt. Hodiernum habet M.S. *Ont neat komt ta eat* cæt. — *Better aet as naet*, Burman. 4. paululum præstat nihilo. Nl. *Als niet koomt tot iet is 't allemans verdriet.* — *Men wyt naet altyt of ét wier is*, MS. difficile de veritate rei narratæ certi sumus.

Ags. *áht*, gen. *áhtes*, F.o. *eets*, *jets*. Nl. *iets*, aliquid. — cf. F.v. *nawet*, (ne awet) *nat*, F. *naet*, *néat*, nihil.

AT, F.b. *at leetstan*, extremum, ad extremum, Johan. 80. Ang. *at last*. Nl. *ten laatste*, F. *op it læst*. F.b. *at eudar juars*, anno quodam præterito. ib. 80. *Æjt*, F.b. Riesum, (Ang. *ai*), in, apud; respicit locum. *He as æjt 'e hus, æjt us, æjt jarringe, æjt jare;* Ang. *He is at home* (domi), *at ours, at yours, at hers*, sc. *house, mansion;* F. *to* vel *bi uses, jimmes, hjarres*. F.b. *æjt presters, æjt mellers*, Ang. *at the parsons, at the millers*, F. *bi di presters, bi de mounlers*. Bend. 363. — F.b. *Æjt 't wanning instege*, Ang. *to enter at the window*. — F.b. *Æjt hûm lake*, Ang. *To laugh at him*, F. *um him laitse*. — F.b. *Æjt 't lést*, Ang. *at last*, F. *op it læst*. — F.b. *Æjt 't manst*, Ang. *at least*, F. *to minsten, altéas*. Bend. 363. In compositione cum verbo non quietem, sed motum notat, ex. gr. *æjt-tuge*, pergere laborando; *æjt-mage*, properare; (F. *oan-bodje, oan-meitse, foárt-meitse*, idem.) Similis notio est in jussu militari Ang. *At them!* Fac impetum in eos! Bend. 242. 220. F.b. *Dir 's nint æjt de sæis*, F. *Der is néat oan di tejis* vel *siis*, „caseus ille nulli bono est," sive est vilis, sive pusillus. Bend. 362.

ATA, ATE, ATTE, ATSE, n. p. viri. *Atke, Atseje; Atk*, Hindel. *At; Etta, Etke, Ettaje*, n. p. feminæ. *Atske, Atsk*, idem. *Edger, Edseger, Eeger*, n. p. viri. *Attema, Atsma*, n. patron. — Isl. *etja*, pf. *atte*, instigare ad certamen; *at*, n. instigatio ad pugnam. *hesta at*, equorum conflictus, equitum pugna. *At-fylgi*, n. solertia (Hd. *scharfsin*). *At-gángr*, actus fervidus, pugna. *At-geir*, m. securis romana, framea, lancea, Ags. *æt-gár*, framea. F.v. *etger*, lancea, proprie, telum mordax. (Discrepat inter me et Gr. gram. III. 442). A.v. (etke) *etch*, stipula. (Ang. West. *ettle*, urtica; Ang. *nettle*, Nl. *netel?*) Nl. (Kil.) „*etsen, bijten in coper*, incidere in æs aqua forti." F.v. *hona-etsel, itsel*, galli calcar. Confer. antiqua nomina *Atto*, Sec. 7. *Ati, Etti*, n. p. v. *Atta*, n. p. f. Förstemann, 1. 132, 133. *Etze-ho*, vicus Holsatiæ. Ebeling, Deutsche bischöfe. I. 73. (Sec. XIV).

Digitized by Google

ATE, *aeye*, cg. Hindel. avus. F.b. Bend. 2. *atte*, idem. Johan. 3, *âtj*, pater, F.u. *ote*, avia. Goth. *atta*, pater. Kil. „*Aette*. Ger. vet. j. *teyte*, pater." F.b. *tæte*, idem, Bend. 3. F.v. *atha*, *ata*, *atta*; *etta*, m. pater. pl. *aten*, *atten*. gen. *attena*, dat. *attem*. Apparet tantum in notione figurata judicis *attha*; præpositus aggerum *dyck-atta*; ecclesiæ curator *tzerk-atta*. *Etten*, judices pagani Threntiæ. cf. Lat. *patres conscripti*, et F.v. *aldirman*, rector. — Ex *atha* est Hind. *aeye*, avus. Confer Kil. *Eye*, Sicamb. socer, pater uxoris. *Eydom*, *eydhem*, Sicamb. gener.

atha-man, *atheman*, *etheman*, F.v. curator, gubernator, ex. gr. agrorum contra maris impetum, cæt. Idem insuper valet quod *etten* in Threntia.

ATER, n. aratri catena.

ATER, n. Lat. *altare*, unde detrita *l* ante *t* nascitur *âter*. F.v. *alter*.

âter-jefte, cg. G.J. donum altari impositum. Nl. *altaer* et *auter*, pl. *auters*. Eâdem forma vocis utitur Wycklyffe, *auter*, Gen. VIII. vs. 20. pl. *auteris*, *auteers*, Exod. XXXIV. 13.

alter-leken, F.v. *alter-letsen*, F. *aterlekken*, linteum quo tegitur altaris mensa. (F. *tafel-lekken*, mensæ mappa.)

alter-lider, F.v. altaris casula. Goth. *kleithra* σκήνη.

alter-râf, F.v. altaris spoliatio.

ATG, AITG, AIT, F.b. acetum. Isl. *ættika*, F. *ittik*, *jittik*.

ATHOM, *athum*, *athem*, m. F.v. gener; pl. *athmar*. Ags. *athum*, idem. Confer *ate*.

ATTER, n. W.o. pus, F. *otter*, cg. Nl. *etter*, m. E.I. 358. Ags. *attor*, *atter*, n. venenum.

atterich, adj. purulentus. ib. 88. F. *otterich*.

ATWA, (a-twá) F.v. in duas partes, fractus. *Skatha and frama a-tua*, damna et emolumenta inter maritum et uxorem æquabiliter distribuenda. — *That widuben a-twa*, clavicula fracta, idem quod *wydebeens breck*, F. *It widebien yn twaën*, idem. — F.v. *A-twa haua*, in duas partes cædere, F. *yn twaën houwe*. — F.v. *A-twa sla*, in duas partes ferire, i. e. findere, F. *Yn twaën slaen*. — F.v. *A-twa steta*, in duas partes contrudere, F. *yn twaën stjitte*; F.v. *Thet rib a-twa stat*, F. *di ribbe yn twáen stáet*, Nl. *De rib in tweeën gestoten*. Pro *yn twaën*, *yn thryen houwe*, *stjitte*, Frisii quoque usurpant *oan twaën*, *oan thryen*; *oan* idem est quod F.v. *an*, per apocopen solitam *a*. — F.v. *A-twa werpa*, in duas partes jacere; *soe hwam syn kenbacka a-twa worpen werth*, cuicumque maxilla jactu fracta fuerit. Verbum F.v. *werpa*, Nl. *werpen*, Frisiis ruricolis ignota est, qui *smite* pro eo frequentant. Similiter Anglosaxonum verbum *werpan*, to throw, to cast, Ang.v. *werpe*, ab Anglis rejectum est.

AU, âu, præp. ab, ex *âf*; in sermone incolarum pagi *Sawn-wâlden*, F.u. *Seuwen-wouden*, Nl. *Zevenwouden*. cf. *âf*.

AUBER, *aber*, adj. F.v. manifestus, apertus. Ags. *bær*, adj. nudus; *on barum sandum*, Boeth. 34, 10, in mera arena, F. *yn it bare sân*. Ang. *bare*, nudus, merus.

AUCHSE, cg. taurus castratus. pl. *auchsen* apud Sciligenses. F.o. Cad. Muller, 19, *eyks*, (a = e, u = y) Ang. North. *ouse*, pl. *owsen*, ex. gr. Burns,

He has gowd in his coffers, he has (owsen and kine
And ae bonie lassie, his darling and (mine.

Burmania *ouxe*, sed F. *òxe*, F.v. Ags. *oxa*, m. Ang. *ox*. *Auchse*, convenit cum Goth. *auhsa*, βοῦς. Quomodo diphthongus *au* cohæreat cum *ò* vocali in *oxa* cæterarum ejusdem stirpis nationum obvia, nescio. Confer Sciligensium *aune*, furnax, cum Goth. *auhns*, Sueth. *ugn*, F. *uwn*, furnax, et Ang. North. *ouse*, ex Ags. *oxa*, cum W.o. *aue* ex Goth. *ahjan*.

Aqua marina cum Frisiam ejusque insulas circumfluens pecori nociva sit, Frisii foveas majores in pratis fodiebant aqua dulci repletas, quam biberent armenta. Tales scrobes ante structos aggeres fossæ adhuc in Frisiæ pratis frequentes sunt; restat earum una in media insula Sciliga, quam insulani appellant *auxne-dobe*, *ausendobe*, in quam fert fama boves ex obversa parte Frisiæ venisse aquatum, antequam inter eam et insulam sese vada et æstus maris, quod serius evenit, interposuerant. F. *dobe*, *dobbe*, cg. scrobis; in Frisia ipsa illæ scrobes *boárnen* (boán-nen) appellantur. Ut *auxen-dobe* formata sunt composita Ags.

Digitized by Google

oxan-hyrde, bubulcus; *oxna-forda, oxen-ford*, (boum vadum) urbs Oxford. Prov. *Ast wol zoo kelie de ouxen*, Burman. 2. (si ita fert bona fortuna tauri castrati pariunt vitulos) summa, quin et incredibilia sperare possumus dummodo bona fortuna annuat inceptis. — *De swarte ouxe hat dy ÿjette naet uppe voet wessen*, Burman. 11. (Hol. *De bonte os heeft hem niet getreden*, Campen. 11), „Niger taurus tibi nondum conculcavit pedem," cui proverbio Everwinus Wassenbergh hanc adspersit notam „*Nondum in Melanpygum incidisti.* Est autem Melanpygus Hercules niger, podice hirsuto, nigris pilis, ultor et vindex malorum." Erasmi adagia, p. 207. ed. in fol. Francof. 1646. Ang. *the black ox has trod on his foot*, he is worn with age or care.

Alas! the neatest foot, that ever came
In the most supercilious royal shoe,
By the black oxe is often trodden lame.
G. Tooke, Annæ dicata, p. 108. Confer Nares, *Black*.

òxe, cg. homo stupidus et agrestis. Scomma in pertinacem asseclam dogmatum antiquæ Ecclesiæ erat *Ortedòxe òxe*.

òxe-pripper, cg. homo hebes et lævus; proprie, qui stimulo agit boves, bubulcus. cf. *prippe*, stimulare.

òxe-wiel, cg. tractus pratorum in ditione vici Ter Horne in pago Utingeradela.

AUDEMA, m. F.v. spiritus, anima. *Audema* pro *adema* vigebat olim in hac nostra Frisia, et specialiter in Oostergo et Westergo; confer *thes audema wtgungh*, 449, 6, in Oostergo, animæ exitus. *Thi audema*, 494, 17, in Westergo.

AUE, vb.a. W.o. æstimare. *Det aue ik nix*, hoc flocci pendeo. E. II. 195. Gothi *ahjan*, putare?

AUFBISCHEITH, W.o. F. *óafseeid*, n. decessus, valedicentis verba. E. I. 358.

AUFLIDZDER, m. W.o. res trita, obsoleta, ex. gr. vetus navigium, cæt. F. *óaflidzer, óaflisser*. cf. *óaflisse*, deponere ut obsoletum. E. I. 358.

AUFWIT, m. et f. prætextum, diverticulum. E. I. 359.

AUKE, n. p. viri. F.b. *Authe, Aude, Auti*, n. p. v. *Authari* rex Longobardorum. Outzen, 423. *Auke* forsan ex *Auteke*. Goth. *audags*, beatus?

AUNE, cg. Scil. orientales, furnax. Forsan ex *afen*, ut Scil. *aune*, Hind. *eaun*, vespera, ex *afend*. Gothi *auhns*, (auchns) furnax, Sueth. *ugn*, F. *wn*, (ch = f = v).

AUNE, F.b. lac agitatum vel serosum. F. *supe*, Nl. *karnemelk*. Bend. 408, *da aune*, pl. collective.

AUR, adv. F.b. *Aur sommer, harwst*, per hanc æstatem, hunc autumnum. Johan. 80. F. *Fen 't simmer, fen di heárst*, idem. F.b. *a sommer, harwst aur*, idem.

AURIN, AURUT, W.o. erythræa centaurium. Hall. p. 146. E. I. 359.

AUS, *aus*, F.b. stillicidium. Bend. 31; alibi *ose*, Outzen. Sax. l. *oese*, F. *ús*, (oes), q.v. Isl. *ausa*, f. haustrum, situla, F. *eús-fet*, idem.

AUSER, adj. F.b. alius. *S* ex *th*, Ang. *other* (ozer), F. *ór, óar*. — Frisii Boreales cum ex *tuch*, duo, non forment numerum ordinalem *tugde*, pro eo adhibent, vel *læzere*, posterior, vel *de ausere, jeu auser, dat auser*, ut Goth. *anthar;* Marc. XII. 20, 21, *frumista*, primus; *anthar*, secundus; *thridja*, tertius. Ags. F.v. *other*, secundus. Græci ex δύο formant δεύτερος, sed Latini pro ea adhibent *secundus*, (qui sequitur) vel *alter*. F.v. *twede*, non est „secundus," sed post numerum cardinalem hujus quandam notat dimunitionem, ut F. *ien-twaede*, dimidium. Neque Neerlandis principio *tweede* ex *twee* erat, sed ad normam Gothicam *ander*, ut patet ex *anderhalf*, sesqui, minime *tweedehalf*, quamvis valeant *derde-half, vierde-half*, cæt. Ags. *otherhealf, thrydde-healf;* F. *óarde-héal, thredde-héal*.

en-auser, F.b. se invicem. F. *en oar*. F.b. *Ja hæwe 't ma enauser*, F. *Hja hálde 't mei enoár*, (faciunt secum invicem.) Inter se conspirant.

aurs, adv. F.b. sed. *We hawe manning shaip, aurs ja hawe da maste*, nobis multæ sunt oves, sed illis plurimæ omnium. Bend. 395, 398. F. *Wi hawwe mannich sciep, kja hawwe oars di méaste*, Ang. *we have many sheep, but they have the most.*

aurde-mjarne, F.b. perendie. Bend. 424. F. *oerremoarn*, Nl. *overmorgen*. Ang. *the day after to morrow.*

AUTER, OUTER, n. *Ald outer* (åd), arun-

Digitized by Google

dines stramenque, quod tectis fundorum rusticorum serviebat, tempore contrita et rejectanea.

AUVEN, m. W.o. pl. *auvens*, furnax, F. *wen*, cg. E. I. 359.

AUVER, f. et n. W.o. ripa insulæ Wangerogæ australis. E. I. 359. F. *wure*, G. J. Nl. *oever*.

AUWER, præp. F.b. Nl. *over*, Ang. *over*, contracte *o'er*, F. *oer*, super. F.b. *Auwer 'e théle stráie*, Ang. *To walk over the flooring*, F. *Oer di flier géan*. (Ang. *to stride* (straide) to walk with long steps.) F.b. *He as æujn 'e shûl ap auwer 't ure*, F. *Hi is oer 'e éaren ta yn 'e scilden*. — F.b. *De rin as auwer*, F. *Di rein is oer*, cessat pluvia. Bend. 369.

auwer-dat, F.b. eo quod. Gal. *par ce que. Wirfár kon 'r ai betale? Auwer dat 'r nin gjil hét*, quare solvere nequit? Quod ei desunt nummi. Bend. 401.

auwer-far, F.b. e regione. *He sat lick auwer fár me*, F. *Hi siet lyk tejin oer mi*, sedebat ex adverso mihi. F. *foár-oer falle*, pronus cadere. Bend. 368, 369.

auwer-iin, F.b. F. *jin-* vel *tejin-oer*, Ang. *over-against*, e regione. (Ags. *gen*, contra, iterum.) Nl. *tegen-over*.

auwer-iins, F.b. F. *oer-iens*, concordes. *Di ûlders binne er nat oer iens hwet di junge lere scil*, parentes non concordant qua arte puer imbuendus sit.

auwer-wách, F.b. F. *Ik ken er nat mei oer wei*, quid hac re vel homine illo faciam nescio. Bend. 342.

AVEL-GUNGA, AEVELGUNGA, F.v. facultates suas transcribere in alterius dominium ea lege ut hic donatorem alat. Hæc transscriptio dicitur Nl. v. *evel-gang*, et *oevel-gang*, cf. Richthofen 615, 7. Confer Ags. *afol*, mens, anima, Isl. *afli*, m. copiæ, vires; res acquisitæ; acquisitio.

AW, F.b. in (loco.) Bend. 358. *Aw it bedd*, F. *op it bæd*, in lecto. F.b. *Led dat tjauling op àw 'e skew*, F. *Lizz dat kliuwen op 'e tefel*, Bend. 346. tolle hoc glomus in mensam; F. *scif*, discus, Nl. *disch*, mensa. Mensæ Frisiorum erant rotundæ. — *Aw 't best*, (ib. 339.) F. *op it bæst fen syn libben*, in flore ætatis. — F.b. *De hæujd as aw*, caput hominis est opertum; *jö hul is auf*, caput feminæ apertum est. F. *di hoed is op, di muwtse is oaf*. Bend. 352. F.b. *Aw 'en prak drawe*, F. *op 'n prik treffe*, certo ictu destinatum ferire. Bend. 359, 362. F.b. *Dou bast ai aw dan strach*, F. *Dou biste nat op streek*, mente male affectus es. Bend. 360.

F.b. *Awe hir-egge*, (ad hanc oram) cis. *Awe-janner-egge*, trans. *Awe-hir-egge 't gref*, Nl. *deser zijds 't graf*, cis sepulchrum; F.b. *awe janner egge 't gref*, Nl. *aen gindsche zijde 't graf*, trans sepulchrum. Brevius F.b. *baijanie*, Ang. *beyond*. F.b. *jant*, illic, Ags. *geond* et *begeond*, *beiundan*, trans, ultra. Bend. 370. Jun. Et. *beyond*.

ap-aw, Ang. *upon*, Hd. *auf auf*, *hin auf*. *He as apaw 'e loft gingen*, conscendit tabulatum. *Help me apaw 'e hajnst*, F. *Help mi op 'e kynxt* vel *'t kynzer*. Anglosaxones, Angli, Frisii Frisiique boreales amant duas praepositiones conglutinare in unam vocem instar praepositionis compositæ *ap-aw*. Exempli gratia Ags. *on-gean*, Ang. *against*. Ags. *with-innan*, Ang. *with-in*. Ags. *with-utan*, Ang. *with-out*. Ags. *upp-on*, Ang. *upon*. Ags. *ymb-utan*, circum; *ut-on*, extra; *on-ufan*, super; *on-innan*, intus. Ang. *through-out*, F. *ut-ind-throch*. Ang. *out-of*. F.v. *to-jenst*, contra; *in-ur*, *in-over*, supra; *up-ur*, *upper*, super; *ut-ur*, *uter*, extra. *to-fara*, *ti-fara*, ante. F. *op-yn*, *op-ut*, *op-ind-ut*, (op-ind-ther-nei) *opinnernei*, *op-ind-del*. F.b. *ap-aw*, Bend. 342; *ap-iin*, 357; *ap-æujn*, ib. *in-auwer*, 349; *in-æujn*, 343; *ut-bai*, 350; *ut-auf*, Ang. *out-of*, 366.

In *ap* Frisii boreales mutant *o* in *a*; quæ depravatio licet præsertim contaminet eorum dialectum Anglis veteribus non penitus erat insolita. Ex. gr. *apon* pro *upon*; *Have mynd apon your endung*, MS. Donce 312. f. 1. memento mori. Confer Hall. *apon*. *Rasez* pro *rushes*, F. *rüsken*, Syr Gawayn and the grene knygt, 1461.

Notet autem lector multa vocabula in dialecto Frisiorum borealium vigere, quæ non sunt Frisica sed depravatæ vocalis ratione habita Neerlandica. Exemplum pono in F.b. *amluper*, Bend. 376, eadem vocc ac Nl. *omloper*, F. *umrinner*, *rinner*, circitor qui parvas merces distrahendas vica-

Digitized by Google

tim circumfert. Hæc autem caute distinguenda sunt a genuinis Frisicis quæ peccant turbatis vocalibus, qualia sunt *ápk*, osculum, pro *opk*, Joh. 99, et *aplât* pro *oplit*. Ut ex Lat. *os* est *osculum*, ita ex Isl. *op*, os, est diminutivum *opken*, *opke*, *opk*, osculum, et *oppe*, oscula figere. Outzen 236. — *Aplât*, n. pl. *aplaten*, F.b. suppari feminini, ventrem pedesque circumdantis, fimbria superior, F. *opsetsel*, n. Olim feminæ induebant talia suppara, quæ fiebant ex pellibus ovinis, (F.b. *schistpeiar)* lana introrsum versa. Johan. 3. Nl. (Kil.) *„pije*, pannus rudis, hirsutus; *pije*, *winter rock*, endromis." Hac vocalis *a* petulantiâ sæpe factum est ut sedem suam antiquam sit tuita ubi eam secundum analogiæ leges mutare debuerat. *A* transit in *e*, *e* transit in *i*, quare F.v. *and* fit *end*, et *end* fit *ind* et *in;* F. boreales contra retinent *an*. *An* F.b. et, ex F.v. *and*, Nl.v. *end*, *ende*, F. *ind*, *in*. F.b. *an he kaun an sach an forfjard kam*, F. *ind hi kâm ind seach ind wier forfeard*, et veniebat et videbat et turbatus erat. Bend. 397.

AWA, AUWA, vb.a. F.v. monstrare. inf. *awa*, pf.p. *awed*, ger. *to auwande*, *to awane*. Ags. *eavian*, pf. *eavade*, pf.p. *eaved*, monstrare.

awa, n.F.v. argumentum, documentum.

AWE, F.b. n.p. viri. F. *Ewe*, *Euwe; Eua*, idem. *Êefke*, n.p.f. Outzen 423. Wass. 102, 174. Ex *avi*, laus, gratia, in Goth. *aviliudan*, gratias agere, laudibus tollere. *Ava*, n.p.v. Sax. vet.

AWEI, adv. F.v. absens, deficiens. Ex *áf* et *weg*, ut Ang. *away* est ex Ags. *aveg*, idem. F. *ut 'e wei!* (ex via) apage! F.v. *sint da tree delen thera spreeck awei*, si tres partes sermonis (usus loquelæ) perierunt; 466, 30. F. *wei* per aphæresin pro *awei; Mem is wei*, mater mortua est: similiter Ags. in compositis *veg* pro *aveg;* ex. gr. *veg-faran*, *veg-dragan*. Frisii per apocopen *á* pro *af*, ut Ang. v. et dial. *ó* pro *of*. *Our kyng is o bold corage. The wrang to here o right is lath;* locos vide apud Halliwellum, 584. cf. *áf*.

awei-drega, F.v. vb.a. auferre. F. *weidrage*, Ang. *to draw away*.

awei-fara, vb.n. F.v. abire. Ags. *vegfaran*, proficisci, Nl. v. *wechvaren*, proficisci, abire, Nl. *wegvaren*, solvere ripam. Ang. *to fare away*, F. *weifarre*, solvere ripam.

awei-ieva, *awei-jaen*, F.v. donare, F. *wei-jaen*. Ang. *give away*, donare, sed *give way*, cedere, obsequi, indulgere.

awei-nima, vb.a. auferre, demere. Ags. *aveggeniman*, F. *weinimme*, Ang. v. *nime away*, surripere; Angli, qui perdiderunt verbum, *to take away*.

AWEKE, vb.n. recedere. *Wet aweke fon there werde thes gastlike riuchtes*, 141, 18, F. *kwette áwike fen di wirden fen it gaestlike riucht*, ut paulum deflectamus a verbis juris canonici. — Richthofen non derivat a *wika*, cedere, sed a *wega*, ponderare, licet sensu recedendi *wega* nullibi existat. Præterea lingua Frisica mutare *g* in *k* fere nescit, ubi syllaba incipit.

AWEND, m. vespera. Viget tantum in salutandi formula vespertina, *Nawent!* Ave! *Goden awent* contrahitur in *gen-*, *gen- awent*, *gnawent* et *'nawent*. Ut Scoti Ags. *efen* contrahunt in *ien*, Hindelopenses *awent* transformant in *eawen*, et *eaun*, unde *'Néaun!* Ave! idem quod F. *'nawent*, et *'nawen*. Cæterum ex *eawend* nata est forma *iawend* et *iowend*, unde *i* transeunte in j, *jowend*, *jownd*, *jown*, *joun*, G. J. *juwn*, F. *joun*. Pro dialecti communis forma *'nawent* incolæ pagi Zevenwouden frequentant *Goen juwn!* F.v. *avend*, *aiund; avend* (eavnd) *iovnd*, *iond*, *iuon*, G.J. *juwn*. Observet lector formam *avend* vel *avond* esse Neerlandicam non Frisicam, et semel tantum ut Neerlandismum occurrere inter scripta vetera Frisiæ an. 1482, *in den festelavent*, pro *festel-ionde*, hodie *festel-juwn*. Forma solita F.v. est *aiund*, *iovnd*, *iond*, *iwn*. Hodie fere nusquam *d* post *n* auditur, in quo dialectus communis conspirat cum gentibus sociis Ags. *æfen*, Ags. North. *efern*, vesper, sero, Isl. *aftan*. Confer F. *éarn*, aquila; *immen*, aliquis, cum Nl. *arend*, *iemand*. Frisiis itidem usitatius est *yn 'e jon-tiit* (tempore vespertino) quam *yn 'e juwn*. Similiter Anglosaxones Northumbrici Matth. VIII. 16, et Marc. XIII. 35, *efern-tid*, ubi cæteræ versiones Anglosaxonicæ *æfen*. Analogice F. *yn 'e moárntiid*, pro *yn 'e moarn*, matutino tempore. — Kil. „*auen*. vetus. abire, deficere." (abiens sol?)

Digitized by Google

AWEND.

Notissimum est Germanos non dierum sed noctium computavisse numerum. Nox ducere diem videbatur adeo ut noctem dies subsequeretur, ut hodie nox diem. Cum igitur vespera pars prima diei sequentis esset, fit ut vespera nomen traheret a die festo, quem præibat; inde *Kryssjoun*, vespera ante festum nati Christi; *Sint-Pitersjoun*, vespera ante festum Sancti Petri (21 Febr.); *maeye-joun*, vespera ante primum diem mensis maji; *festel-joun*, vespera ante initium jejunii septuagesimalis; cæt. Eandem notionem Angli assignant voci *eve*, vespera, Ags. *efen*, Hindel. *eaun*, in *Newyears eve*, *Easter eve*, *Eve of thursday after Trinity sunday*, *Midsummer-eve*, *Allhallow-eve*.

Hodie cubitum ituri suos salutant verbis Ang. *good night*, Nl. *goeden nacht*, F. *Goenacht*, fausta sit tibi nox! Morti proximi jam jam noctem ferream introituri valedicunt suis verbo, *Goen nacht!* Hanc salutationem supremam appellant *goen' nacht sidze*. Salutatio diei audit, Nl. *goeden dag*, Ang. *good day*, Shakesp. *a good time of the day!* Nuntius, per quem salutem mittimus aliis, *Goen dei sidze fen mem*, *fen it folk*, cæt. mater vel familia tua tibi salutem nunciat plurimam. Piscatores tamen Vlaerdingenses in hac formula pro die nocte utuntur; ad calcem enim epistolæ salutem adscribunt suis verbis *goeden nacht van mij*, impertio tibi salutem.

To joun, *to jonne*, hoc vespertino tempore, Nl. *van avond*, idem. *Sneaun*, vel *saterdei to joun*, Scoti *saturday at een;* Ang. *saturday evening*, Nl. *saterdag avond*, diei Saturni vespere. Neerlandi et Angli absque præpositione *at* vel *te*.

awend, ut dixi, valet tantum in salutandi formula; cæterum Frisii frequentant *joun*, *joun*. Est genio linguæ quædam oeconomia innata, qua varias ejusdem vocis formas in varios adhibet usus. Alterum ponamus exemplum in *akker* et *eker* sive *ikker*, variis ejusdem vocis formis.

Akker, cg. Cum Frisii coenum bituminosum primo effodiunt, deinde ex aquæ affluxæ fundo piscantur, quasdam partes oblonge quadratas intactas linquunt, super quas quasi

AXLE.

totidem insulas illud coenum, ut sole et ventis siccetur, spargunt. Hi agri vocantur *akkers*, itidem *riemen*, (lora); *ribben*, (costæ). Vegelin, Veengraverijen, p. 107. (Græc. ἀγρός, Goth. *akrs*. Ex *akker*, ager, est F.v. *ekker*, unde F. *ikker;* ex Ags. *æcer* est F. *ćker.)* *Ikker* contra et *eker* non totum agrum notant, sed unam partium oblongarum in quas quasi tot pulvinos intermediis sulculis Frisii dividunt tum arva tum prata.

AWENT, F.b. Gal. *corps de jupe*. Bend. 1.

AWINNA, vb.a. F.v. acquirere adsequi, lucrari, idem quod *winna*, cum qua forma *awinna* commutatur, ut Sax. v. et Ags. *winnan* et *awinnan*, certare, laborare; labore vel certamine acquirere.

AXE, cg. securis. F.b. *ácks*, f. Bend. 30. Ags. *eaxl*, f. Ang. *axe*, F.v. *axa*, idem. Nl. (Kil.) „*aeckse*, *timmerbijle*, ascia, dolabra," F. *hekse-bile*, id. *Hi hat di axe op de eaxlen*, portat securim humeris i. e. nihil non arrogat armis; semper certamini paratus est. F.v. *een axe op synre aexla*, 439. 30.

AXLE, F.v. Ags. *eaxl*, f. humerus. Teuth. *assele*, *scholder*, humerus. Nl. *oxel*, axilla. Caveat lector ne confundat F. *éaxle*, ala, axilla, cum F. *hòxe*, poples, Hd. *kniekehle*, Gal. *jarret*.

axelje, vb.n. humero impellere. *Tsjinaxelje*, humeros contra ponere, i. e. contradicere, obstrepere. Frisii ex usitato *scouder* habent *scouderje*, evitare quem, despicere; Angli ex st. *shoulder*, habent *to shoulder*, concutere (humeris i. e.) violenter; imponere humeris. Ang. *back*, dorsum; *to back*, sustinere: F. *ræch*, dorsum; *rægje*, sustinere, resistere. Ang. *eye*, oculus; *to eye*, contemplari: F. *éach*, oculus; *eagje*, intendere oculos. Ang. *mouth*, os, *to mouth*, ore captare: F. *mule*, os; *mulkje*, placere palato. Ang. *nose*, nasus; *to nose*, olfacere: F. *noas*, nasus; *noáskje*, placere, delectari. Ang. *hand*, manus; *to hand*, manu ducere; F. *kân'*, manus; *hânelje*, manu tractare, mercari: F. *fust*, pugnus; *fustkje*, Ang. *to shake hands*. Ang. *foot*, F. *foet*, pes; Ang. *to foot*, F. *foetérje*, pedestri itinere proficisci. Ags. *heafod*, F.v. *haved*, Ang. *head*, F. *háed*, caput; Ags. *heafdian*, F.v. *havdia*, Ang. *to head*, decollare; F. *unthâde*, idem.

Digitized by Google

wjer-axel, cg. satietas, tædium. *Ik hab ien wjer-axel yn fine liu'*, abhorreo, fastidio hypocritas. Hol. *tegenzin.*

AXTER, ÆXTER, EXTER, cg. pica. Helveti *agesta*, pica, unde *agester*, contracte *áekster*. „*Aekster*, Hol. j. *exter*, pica. *Exter*, *aecster*, pica. Sax. *hegester.*" Kil. Prov. *De æcxster flucht zoo fier naet, de stirt mot luckel folgie*, Burm. 9, Nl. *Daer de kraei vliegt moet haer staert volgen*, accedens sequitur suum principale. — *Al te let, zeij de exter, en hie de bout ijne eers*, Burm. 3, Nl. „*Al te laet, seyde de exter, ende hadt de bout in 't gat*, ubi quid sero adhibetur nulli futurum usui ei cui exhibetur; veluti si quis tum reo patrocinetur postquam pronuntiata fuerit irrevocabilis judicum sententia." Sartorius, adagia, 2, 9, 81. Lat. *Sero medicina paratur.*

exters-aeyen, (picæ ova) res nihili, nugæ, scruta.

exteréagen, pl. gemursæ, clavi.

AZEM, cg. spiritus. *(z = th.)* F.v. *ethma*, *adema; omma*, *óm*, m. Ags. *æthm*, *ethm*, m. quam vocem Angli perdiderunt. In F.v. *ethma*, Ags. *ethm*, aspirata *th* ob fractum sonum ante liquidam *m*, vel eliditur, vel abit in consonantium affinium *d* et *z* alterutram. Eliditur in F.v. *omma*, *óm*, F. *áme*, *amme;* Ang.v. *ame*, spiritus; Ang. Dunelm. *ome*, (F. *wazem)*, vapor calidus ex aqua bulliente ascendens; mutatur in *d*, Nl. *adem;* in *z*, F. *azem*, (cf. Boucher, *ame.)* Gothi, loco aspiratæ dentalis *th*, utuntur aspirata gutturali *h* (χ) *aha*, m. νοῦς; *ahma*, m. (achma) πνεῦμα. Ex *adema*, *adma*, igitur est F. *amme* et F.v. *omme*, ut ex Nl. *adem* poetarum Nl. *áem*, Hol. *aam;* cum qua voce tamen Nl. *amechtig*, ilia ducens, nihil habet commune. Hoofdius (Henrik de Groote, bl. 141) recte scribit *aamhegtigheidt*, ex adj. *aam- hechtig; aam*, difficile; F. *hechtig*, anhelus; Transisalani *hechten*, anhelare. cf. *am*, p. 95. Meyer, *aamhechtigh*, *kortademig*, p. 611. ed. 1688.

Azem jaen, tollere vocem, enixe intendere vocem. — *After azem*, anhelus ob pernicem cursum vel laborem gravem. Contra *dær sit wol azem yn*, (abundat spiritu) lentæ et inexhaustæ sunt ejus vires. *Efter azem wæze*, ducere ilia. — *De azem is er ut*, sine viribus est. — *Herre aeme mey naet gæn*, Burman. 24, (non licet iis spirare) si respirant offendunt homines strepitu ob summum in quo sunt odium. Eadem figura est in phrasi, *Ik mei him nat sykjen heáre*, tantopere eum aversor ut strepitum ejus halitus ferre nequeam.

oanazemje, aspirare, Hd. *anhauchen. It is smorch om immen oan to azemjen*, foedum est aliquem adhalare, omnis quippe anima non est suavis. Kil. *aenademen*, *aenaessemen*, adhalare.

AZICH, AZIG, Hol. v. judex in eis Hollandiæ partibus quas olim Frisii inhabitabant, quem Frisii *a-sega*, (Lat. *juri-dicus*, supra 123) appellabant. Jus dicebatur per *azich ende geburen*, quorum sententia audiebat *aesdom*, F.v. *asega-dom.*

aesdom, Hol.v. circuitus, pagus, cujus incolæ in ditione ejusdem erant tribunalis. Regio circumjacens urbis Amstelodami hoc nomen habebat, quin et tenebat postquam invidia comitum Hollandiæ, vergente seculo XIV in finem, jurisdictio Frisica cum nomine ipso abolita erat.

B.

BA! interjectio fastidientis. *Ba, boffet! sei di jonge, ind hy wier propte-sæd*, puer fastidiebat placentam qua se farserat. Significat proverbium senes, qui propter impotentiam spernunt voluptates. *Ba wér, zoo ist betelle*, Burman. 4, contemtum contemtu repende; ne per iram objurges. — Adjective *Ik bin di sted ba*, urbs mihi fastidio est. — Isl. *bja!* interjectio abominantis. Hald. cf. Isl. *bía*, conspurcare. — Voce *akkele* præfixa *akkele-ba!* interjectio abominantis, qua matres infantibus spurcitiem vitandam significant. *akle* ex Nl. *ak*, spurcities, pus, sanies. Kil.

ba, adj. F.o. odiosus, spurcus.

BABBE, *heite*, F.o. pater. C. M. 22. *Bab*, m. W.o. E. I. 359.

BABBEKE, n. F. occident. linteum pectori puellularum prætextum ne edentes vel bibentes inquinent vestem. F. *slabke*, idem. Ideo Hollandi vet. hominem effeminatum appellabant *quijl-babbe*, præcinctorium linteolum

Digitized by Google

infantis salivantis. Venne, Belacchende Werelt, 48. Rumex crispus insulanis Zelandiæ, (Overflakkee, Goederecde) est *quijl-babbe*. Hall. p. 184. — Sax. l. *babken*, vb.a. madefacere, ut solent infantes qui aquam moventes se humectant. Inde *babke-dook*, idem quod inde per ellipsin tracta vox *babbeke*. — In lingua Gallica residua est Francorum verbum *baver* (*b* = *w*) salivare; *bave*, saliva; *bavette*, linge qu'on met aux petits enfans *baveux* au devant de l'estomac. Itali *bava*, saliva; *bavero*, B. Lat. *bavara* (unde Gal. *bavard.*) linteum collare. Nl. *bef*, panniculus collaris, qui olim excipiebat rorem salivæ ex ore concionatoris scaturientem.

beffe, cg. collare indusii. Uretherp. Dial. com. *opsetsel*. Kil. *beffe*, Hol. j. *kraghe*, collare.

BABBEL, F.o. alapa. *Babbel*, ex simplici *bab*. Ang. *bob*, ictus; *to bob*, percutere, ferire.

Those bastard Britons, whom our fathers
Have in their own land beaten, bobbed
(and thump'd. Shak.

BABBELJE, vb.a. blaterare. pf. *babbelde*. pf. p. *babbeld*. ger. *to babbeljen*. Ang. *to babble*, Gal. *babiller*, confuse et inepte loqui. Ang.dial. *to babble*, to talk noisily, Ang.v. *babble*, an idle tale. Rowley.

babbeler, cg. Ang. *babbler*, blatero. *Babbelster*, cg. femina garrula.

babbelery, cg. garrulæ ineptiæ. Ang.v. *babelary*, a foolish tale. Isl. *bábiliur*, fem. plur. blateronum nugæ. Nl.v. *babel*, *bebel*, futilitas. Kil. Gal. *babil*.

gebabbel, n. garrula sermocinatio, perennis loquacitas. Ang. *babbling*.

Angli veteres voci *babble* suffigebant terminationem Latino-Gallicam *-tive* in *bablative* ut hodierni voci *talk* in *talkative*, loquax. Halliwell, 129.

babbele-gûchkes, pl. sannionis actus. *Babbele-gúchkes meitse*, agere ridiculum mimum. *Gúch*, sanna, irrisio q.v. F.o. *Babbel-gutjes*, (-güütjes) gesticulationes scurriles.

babbel-kunt, cg. femina loquacula quæcumque effutiens. Sax.n. *quabbelkunte*, idem. cf. Ang. *squabble*, Sueth. *kiebla*, Nl. *kibbelen*, rixari. — In vocibus compositis vocem *kunt*, vulvam, si subjectum est, plebs sumit pro femina, ignominiose scilicet.

babbel-scute, nugatrix, blatero. Confer *roffel-scute*, idem.

babbel-stjintjes, pl. glarea, lapilli vivi rotundi, quibus litora et ripæ abundant: hi cum strepunt sub pedibus euntium loquaces appellantur lapilli, Ags. *pabol-stanas*. *Pabol-stan* per apocopen *pabol*, Ang. *pebble-stone*. Poetæ sæpe delectantur dulci murmure rivuli super lapillos labentis;

Winds murmurd through the leaves your (long delay
And fountains o'er the pebbles chid your (stay.

Dryden. — *The sweet brook made a purling noise upon the pebblestones it ran over.* Sidney. Arcadia. b. I. —

Whose streams, united in the vale,
O'er pebbled beds loquacious flow.

Cooper. The temple of Aristippus. Ep. 2. Nota epitheton *loquacious*.

Kittel-stjintjes vocis *babbel-stjintjes* fere est synonymon.

babbelje, Gal. *babiller*, est forma frequentativa verbi Isl. *babba*, lallo, balbutio; *bab*, n. vox inarticulata, incondita verba. Flandri *babben*, Kil. garrire. Vox est ex sono facta, quare *b* in linguis diversis inmota est: Gr. βαβάζω, garrio. Lat. *balbutio*.

BABEL, (baabel) F.b. scirpus paluster, e quo fiunt ligamina rustica, et sessiones sellarum; inde Nl. *matten-bies*, *stoelen-bies*, Hall. 233. Inter nomina Neerlandica a Dodonæo citata (p. 956) sunt *mergh-bies; bobbel*, *bobbert* et *poper*. Flandri appellant loca aquosa hos scirpos ferentia *poperinghen*, unde vicus Flandriæ *poperinghen* quoque nomen duxit. Scirpos ipsos Frisii vocant *popels*. Vide Kil. *bobbel*, juncus. Isl. *bobbi*, m. nodus. Confer *juncus* a *jungo*, *junxi*, *junctus*, Gr. σχοινίον, juncus et laqueus. Nisi derivare mavis ab Ang.v. *bub*, liquor; *to bubble*, to dabble in the water. Outzen, *babel*.

Ut Frisii pro *bobbel* habent *popel*, Angli contra Ags. *pul-sper* mutaverunt in *bul-rush*. Ags. *púl*, *pól*, F. *púl*, Ang. *pool*, lacuna, stagnum; Ags. *spere*, Ang. *spear*, lancea, hasta; lanceola stagni; F. *spier*, caulis graminis. Confer Euang. Northumbricum Matth. XX. 7, *gerd* vel *pulsper*, arundo.

BABOK, cg. homo stupidus et inurbanus.

BACHT, F.b. poples. Joh. 99. Confer F. *boukt*, flexura. F. *bôxe*, cg. poples.

Digitized by Google

BADE.

BADE, BATE, n. p. viri. *Baeye*, n. p. f. et viri. *Beye*, n. p. viri. *Beyke*, *Beyk*; *Beyts*, n. p. feminæ. *Beyema*, *Beyma*, *Beyem*, n. patron. gentis nobilis Frisiæ. — *Beyen-vlete*, nomen vici in Ditmarsia secul. XIV. Ebeling Deutsche bischöfe. p. 70. Ags. *badu*, f. proelium, Ang. *bate*, conflict, contention. Barb. Lat. *batuere*, Gal. *se battre*. B.L. *batualia*, Ital. *battaglia*, Gal. *bataille*.

Ags. *beodu-leoma*, m. belli flamma, i. e. ensis. Frisii, qui vitant sesquipedalia verba, hanc vocem in duo nomina propria discerpserunt; scil. in *Bade*, *Beade*, *Beu*, et *Leóme*, *Liómme*, *Ljomme*, *Ljimme*. — Ags. *Beadu-hild*, n. p. fem. finditur in F. *Béake*, n. p. f. et *Hille*, n. p. v. *Hille*, *Hiltsje*, n. p. fem. Ags. *beadu-hild*, proelii desiderium. cf. *Brand*, F. gladius et nomen patronymicum.

Bate, n. p. v. Ags. *Bæta*, idem. Ang. *Bate* et *Bates*, (Batæ filius) nomina patronymica. Ags. *Badda*, n. p. v. *Baddanburh*, Ang. *Badbury*, urbs in pago Dorset. Nl. *Batenburg*, urbs ad Mosam prope ab insula *Batavorum*. Chr. Sax. An. 901.

BADUHENNA, lucus apud quem nongenti Romanorum a Frisiis sunt confecti. Tac. Annal. IV. 73. Nota *r* ante *n* fracto sono efferri, ut fere elidatur; *kerne*, *barne*, *berne*, *kerne*, in quotidiano sermone non longe distant a *kenne*, *bánne*, *benne*, *henne*. Suspicor itaque *badu-henna* legendum esse *badu-herna*. *Herna*, proprie angulus, figurate notat plagam, locum. F.v. *thiu grimma herna*, sæva plaga, i. e. plaga borealis; *ana enigere herna*, in aliquo loco. Invenitur in multis locorum Frisiæ nominibus, qualia sunt *Ter Herne*, *Kuk-herne*, *Eastma-herne*, F.u. *Oostma-horn*, *Stiunk-harne*, locus in littore prope ab Hindelopa. — Sax.v. *gi-bada*, fiducia, recreatio; Heliand, Köne, 6318, levamen, fomentum. (Ags. *bethian*, lavare, fomentum adhibere, Nl. *betten.*) *Badu-herna*, (locus fiduciæ, recreationis) fida sedes, quæ notio a nemore diis sacro non aliena videtur. Plerique *badu* referunt ad Ags. *beadu*, proelium, cædes; sed *badu-hernæ* nomen prius erat dicto proelio, nisi mavis cædem explicare per cruenta sacrificia, quæ in luco diis fiebant. Quidquid est compara cum his *Al-*

BAEL.

bada, n. patronymicum; *Ger-bada*, n. patronymicum. Ags. *gar*, F. *gér*, lancea (in qua omnes firmamentum ponunt?)

bâyum, vicus pagi Hennaerderadelæ; ex *Badeham*. Ang. *Badham*, urbs Angliæ; effer *bedhem*, et confer *Bedum*, vicus antiquæ Frisiæ, hodie Ommelandiæ.

BAEI, n. pannus laneus crassior sed raro textu. Ang. *baize*, idem.

baeitsje, n. tunica interior levis super indusium, descendens usque ad coxas. Kil. *baey*, pannus vilis raro et tenui textu. *Baeyken*, Fland. levis vestis, theristrum.

baeitsje, *baitsje*, n. Hol., Fris. tunica exterior rudior et spissior nautarum, operariorum, usque ad coxas descendens. *Róak* et *rokje* descendunt usque ad genua. Ulphilas simili modo distinguit inter *paida* et *vastja*, Matth. V. 40. Τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον, Vulgata, „qui vult tecum judicio contendere et tunicam tuam tollere, remitte ei et pallium." Goth. *thamma viljandin mik thus staua jah paida theina niman, aflet imma jah vastja*. F. *dy dyn baitsje nimme wol lit im eák it festje*.

Gr. βαίτη rusticorum et pastorum tunica ex ovinis aliisve pellibus. Consonanti *b* Græcæ respondet *p* Germanica; inde recte Gothi *paida*, Sax.v. *pêda*: Anglosaxones insuper *t*, ut oportet, mutant in *th*, *path*: Frisii et Hollandi male *b* in *baitsje*. Alamanni suum *peit* ulterius mutant in *pheit*, unde derivaverunt *phaitel*, Hollandorum *feitel*, linteum ex lino crassius, quo feminæ per noctem pectus et humeros tegunt. *It baitsje útluke*, exuere tunicam. *Di iel it baitsje útluke*, deglubere anguillas. *As dyn áld-kynder fen 'e winter it baitsje útlukt, krigest myn houn den eák 'n stik?* equus tuus annosus si hac hieme deglubitur anne meum molossum offa delectabis? — *Lud-geyers krye op kjar baeitsje*, jactatores clamosi vapulant.

Rarissimi exempli est transitio Goth. *p* in Germ. *b*, Goth. *paida*, F. *baitje*. Confer F. *bigge* cum Ang. *pig*.

BAEL, cg. *de bael*, hodie *di boal*, lacus sive fluvius brevior in pago Smallingerlandiæ.

Digitized by Google

BAEYE, v.n. corpore nudo per vadum vel lacus oram ititare, in aqua lascivire ut solent pueri in Frisia. *Sile*, natare, q.v. *Wâdje*, vadare, q.v. — Nihil frequentius quam mutari *th* inter duas vocales in *y*; Ags. *bathian* Ang. *to bathe* fit *baye*; Alem. *pahan*, *baian*, Graff. III. 4. Ags. *clathian*, Ang. *to clothe*, F. *klaeye*, vestire; F.v. *beth*, balneum; *klath*, vestis. Idem frequentant Hollandi in sermone vulgari mutantes *d* in *j*, ex. gr. *braden*, *laden*, *maden*, *kade*, in *braaije*, *laaije*, *maaijen*, *kaaije*; *piere-waaije* ex *waden*, cæt. Hæc mutatio frequens est apud veteres comicos Hollandorum; ex. gr. Bredero in Jerolimo *baijen*. Paffenrode, p. 232, *gelaijen*, *baijen* pro *geladen*, *baden*. — Ang.v. *to bay*.

Hee feedes upon the cooling shade, and (bayes
His sweatie forehead in the breathing (wind.

Spens. F.q. I. 75. F. *hy baeit syn switterick foárhaed yn di sigende wyn'*.

Ex *bath* fit Ags. *bæth*, n. Ang. *bath*, F.v. *beth*, n. balneum. Germani, teste Tacito, (Germ. XXII.) statim e somno lavabantur, sæpius aqua calida, quippe apud quos longissimæ hiemes essent. Omnes agricolæ Frisici, quos puer novi, se lavabant aqua calida; matres Frisicæ et se et suos liberos, inter quos et ego, lavabant aqua calida, licet quotidie bis terve natabamus in lacubus vicinis. Feminæ Frisicæ maxime student munditiei et putant sordes cutis melius aqua calente quam frigida solvi. Jam antiquitus in balneis igne calefactis lavabant, quod toties liquet ex legibus Frisicis, quoties hæ hominem *an bethe and an bedde*, in balneo et in lecto, ponunt. Utrobique enim fovebatur homo calore, tum aquæ, tum lecti. Balnea calida extiterunt usque ad tempora sacrorum, quos dicunt, reformatorum, cum severitas præpostera doctrinæ Calvinisticæ ea abolevit. Frisii orientales seculo XVII in finem vergente balnea habebant in usum familiæ. Cad. Muller, p. 44, „*bâde-kommer*, eine badstub." In urbe Daventria labente seculo XVI complura erant balnea calida publica, quæ frequentabant et viri et feminæ, cumque hoc consortium perduceret ad mores dissolutos, magistratus lege lata ne amplius existeret cavebat. Ags. *bathan-ceastre*, aquarum calidarum civitas; urbs *Bath* in pago Somersetshire. Balnea sensu Germanorum sunt θερμά, *thermæ*, i. e. aquæ calidæ. Audi tamen contrasentientem Grimmium, qui asserit e notione refrigerandi notionem balnei proxime fluxisse. Grimm, Wb. *bad*. — Ags. *ic bethyge*, foveo. gr. Ælfr. XXVI. *bethede*, fovebat; *bethinge*, fotu. gl. Cot. 89. quibus vocibus glossaria carent. cf. Etmüller, p. 279, *bathjan*, lavare. Ex F.v. *beth* Frisii habent *biete* et *bette*, Flandri *betten*, idem quod Nl. *stoven*, fovere, adhibitis fomentis tepefacere atque emollire vulnera, membra læsa vel morbida. Kil. *betten*. Willeramus, Merula p. 105, *baetten* vel *betten*, aqua perfundere, in aqua tenere et emollire. Nl. *betten*, Fr. *biete*, *bette*, aqua, præsertim tepida, leviter aspersa emollire vel solvere vulnera. *I 'll bathe your wounds in tears for my offence.* Dryden. *His herte-blood hath bathed all his here.* Chaucer, Knightes tale, 2000. Eleganter G. Japix de refocillante et sanante vi sanguinis Christi, *Litl' jón djoer bloed uws bette!* Moarnliet, I. 116. In aliis locis *bette* est aspersione restinguere inflammationem, sive iræ, sive membrorum corporis. Ang.v. *to bath*, to dry any ointment or liquid into the skin.

Notatu dignum est autorem versionis Northumbrico-Anglosaxonicæ Euangelii Matthæi, quam in codice Ruthworthiano contentam typis in privatos usus scribi curaverunt rectores Academiæ Cambrigiensis, resolvere literam Runicam *th* in literas Latinas *d* vel *s* (ds). *Bethera*, baptista (Johannes), enim scribit cap. III. vs. 1, *bezera*. XVI; vs. 14, et XVII vs. 13, *bædzere* pro *bæthere*.

baeyers-steed, n. locus in ripa ubi pueri se lavant et ludunt in aqua. Hol. *zwemplaats*. Ags. *bæthstede*, m. thermarum locus.

baeyer, cg. natator. Silvicolæ.

bæthmôder, f. W.o. obstetrix. E. J. 359. F.o. *bade-moder*. Sax.l. *bademöme*, Kil. *bade-moeme*.

BAEI-TABAK, cg. elliptice *baei*, herbæ Nicotianæ species Americana valde

Digitized by Google

narcotica. (Hisp. *La baya de San Salvador*. Portug. *Baya de todos los Santos.)* Hujus herbæ fumus, quem Frisii per fistulam coctilem ducunt, eis unice in deliciis est. In epulis ferialibus atque nuptialibus hæc herba offertur in patinis porcellanæ Japonicæ, qui mos ex Hollandia repetundus; memoriæ enim traditum est herbam tabacinam eodem modo appositam fuisse inter epulas festivas, quas Nicolaus Tulpius anno 1660 p. C.n. ob magistratum urbis Amstelodami per 50 annos feliciter gestum celebravit.

BAELT, BAALT, F.b. puluinus. F. *bulsek*.

BAEN, cg. via parata et septa, in qua certatur cursu. pl. *bánen*. G.J. *béan* et *baen*.

báen, cg. stadium rectum per quod certant cursores glaciales vel equi cursu. Valet præcipue de via glaciali, e qua nix scopis amota est. Scil. *bæn; gledde bæn*, stadium leve in glacie a nive purgatum.

báen, ubi non cecidit nix, semita in glacie nuda grallis ferreis cursorum trita et notata. *Kom nat fen di báen*, sequere viam tritam in glacie ne aqua suffoceris. — *Us bern ride op ún báen*, nostri liberi grallis glacialibus currunt uniti in eâdem semita. — Figurate, *Dou biste let yn 'e báen*, sero agis, labente jam die, vel dum vesperascit. *Ier yn 'e baen* et *op di baen* et *op baen*, primo diluculo opus facit.

Frisiis vita hominis est certamen continuum, eamque sic colunt: *Dær is nin tíd sunder stríd*, nullum vitæ tempus absque luctatione. Inde phrases *Heit is fen di baen*, pater (e stadio remotus est i. e.) ægrotat lecto affixus. *Heit iz wer op 'n baen*, reconvalescens pater lectum liquit.

Prov. *Dy fen 'e báen is komt er mei ræst ind fæstjen jamk wer op*, abstinentia et quiete multi curantur morbi.— *Men matte mei nin áfwaeide práettejes op 'n báen komme*, ne insipida verba proferas.

báen-feye, vb.n. in glacie aperire viam averrendo nivem.

baenje, vb.n. idem. Ang. Linc. *to boon*, to mend the highways. *Boonmaster*, the surveyor for repairing the roads.

báen-feyer, cg. qui averrit nivem.

báen-man, cg. pl. *baen-liú*, qui verrit curatque semitam glacialem et pro

opera ei solvitur levidense munusculum a quoque cursore.

baenride, vb.n. per stadium glaciale huc illuc discurrere grallis. — Frisii quaquaversum per lacus et canales glacie tectos grallis discurrunt; nivem, si impedit, in vicinia vicorum et urbium unitis viribus averrunt et sic sibi stadium per totam Frisiam parant, ut voluptate, quæ eis summa est, pro lubitu fruantur. Si terminis stadii minoris septi sunt, hæc lex viget, ut omnes simul abeant redeantque, ne alii aliis obviam facti impingantur et lapsu sævo conterantur.

baen-rider, cg. qui in stadio glaciali cursu certat de præmio. Ille velocitate multum præstat solitis eisque celeripedibus cursoribus.

rom-baen, obstaculis remotis, proprie, via vacuata et parata. *Rombaen meitse*, obstacula removere, profligare hostes. G.J. *rombean*.

bánen, pl. segmenta panni integri oblonga, quæ invicem assuta efficiunt vestem muliebrem. *Janke is fíf banen foár hjar roak nedich*, Kankae opus est quinque panni segmentis in suam vestem. Sax.l. *baan*. Brem. Lex. 1. 47.

báen, a ducendo, trahendo, extendendo dicitur et quadrat cum Lat. *funis*. Confer Grimmium Wb. *bahn*.

BAER, adj. nudus, purus, sine mixtione, Ags. *bær*, F.v. *ber*, Ang. *bare*, (bêr). F.v. *berfot*, nudis pedibus; Saterl. *bárfots*, Ags. *bærfot*, Ang. *barefoot*. — *Néat as loft ind bare séa*, nil nisi pontus et aer. *Di bare déa' ik ly*, veram subeo mortem. — Intendit notionem *kléar*, purus, limpidus. *Kléare bare jild*, nihil præter paratos nummos. *It bern wier kléare bare mòdder*, infans se totum quantum conspurcaverat coeno.

Adv. valde. *Bare moai*, eximie pulcher. *Bare káld*, sæve frigidus. *Bare bryk*, præpostere.

baerlyk, adj. manifestus. *Dat wiif is di baerlike díwel*, hæcce mulier (est manifestus satanas, i. e.) furiarum una. Ags. *bærlice*, adv. manifeste, Ang. *barely*.

BAER, cg. unda maris. pl. *baren*. *Di baren fen di sea*, fluctus maris; *di wéagen yn 'e mar*, undæ lacus. Isl. *bara*, f. fluctus. F. *Bara*, *bere*, baritum edere. Tumultuantes, strepitantes fluctus? Confer *bere*.

Digitized by Google

BAERCH, eg. porcus in genere, porcus femina et mas. pl. *bargen*, porci. Eadem notione generali gaudebat apud Anglosaxones Northumbricos *berh*. Marcus V. 11, *berga*, vel *swina worn*, Vulgata, „porcorum grex. Propria notio tamen est majalis sive porci exsecti, tum maris, tum feminæ, ut patet ex F.o. *berch*, majalis. Nl. (Kil.) „*bargh*, *bergh*, majalis, porcus exsectus vel castratus." Restat primitiva notio in F. *barge-biggen*, porcelli feminini exsecti, alias *gelde biggen*. Ags. *bearh*, m. Ang. *barrow-hog*, majalis, Ang. v. *bargh*, idem, quæ forma tota Frisica est; cf. Ortus Vocab. — Litera primitiva *a* elata ad *éa* et *e*, *barch* fit *bearh* et *berg;* depressâ *a* ad *o* fit *borch*. Forma *baerch* contracta est ex *baruch*, Alam. *paruh*, *parc;* *barch*, *m.* porcus castratus. Angli secundam syllabam retinent in *barrow*. F. *Wylde baerch*, aper, Nl. *wild swijn*. Ang. *boar*.

Pondus porcorum Frisii suo modo computant. *Ho swier scatsthou dy baerch?* Quantum pondus hujus censes esse porci? *Sechstich poun*, sexaginta librarum; i. e. centum sexaginta. Primus numerus centenarius tacite subintelligitur.— Alii hoc modo computant, ut pondus unius lateris porci cæsi indicent; *Sechstich poun siden*, quodque latus sexaginta librarum, i. e. 180 librarum.

baerch, *stjinnen baerch*, (porcus coctilis) vasculum figulinum porci formâ, cujus in dorso rima per quam pueri puellæque immittunt nummulos dono acceptos, donec porcus repletus frangitur. Alias *spær-póat*, *spar-poát*, Hol. *spaarpot*. Gal. *tirelire*, petit vaisseau de terre avec une seule fente propre à serrer de l'argent. Ang. v. „*Thrift-box*, an earthen box for saving money in, so contrived, that the coin cannot be got out without breaking it." Halliwell. Confer tabulam æneam, in qua manus dilapidatoris malleo disrumpit loculum figulinum, ut nummi prodeant, apud Roemer Visscher, Sinnepoppen p. 39. Vidi Neapoli in Museo Borbonico sex loculos figulinos rima instructos, qui in ruderibus Pompejorum erant inventi et inter quos unus isque fractus adhuc tenet nummos Vespasiani ex ære (bronze) in eo repositos. Si quis igitur judicat apostolos Romæ hæc parcimoniæ instrumenta primos in oras Angliæ et Frisiæ ex Italia attulisse, non refragor. — *Di baerch wirdt fet*, (porcus pinguescit) crescunt nummi repositi.

baerch, e serie palorum littoralium contra maris impetum procedunt aliæ series in mare provectæ *haden*, capita, dictæ, aliæ introrsum in aggerem marinum *bargen* dictæ. Similiter *porca* Romanis erat et sus et colliculus inter duos aratri sulcos vicinos.

gréate bargen, pl. brassica napus, Hall, 17. Rapæ enormes, quas botanistæ vocant *rutabaga*, unde per agnominationem fluxit *grutte-bargen*, *gréate-bargen*, magni porci.

As di bargen fléane, MS. (quando porci volant) ad calendas Græcas. — *Barge-feárren* (fjerren) *fleane nat*, (porcorum pinnæ non volant) hoc accidet ægerrime.—*Hy hat ien fet baerch oan syn stalke forthjinne*, (pinguem porcum de amico suo meritus est) effecit suo amico nuptias. Hol. *Hij heeft aan zijnen vriend een nieuwen hoed verdiend*, idem. — *Hy gewlt as ien meagere baerch*, immanes citat clamores querulos. — *Di baerch is rusich*, porca subat. Cujusque animalis catulitionem suo proprio nomine significant Frisii. Confer *houn*, *kou*, *merrie*, *sciep*, *kin*, cæt. — Prov. *As di bargen mei strieën rinne wol it waer foroarje*, porci si vagantur per prata tenentes stramina in rostris portendunt coeli mutationem. His verbis Frisii simul irridebant juvenes, qui nondum nati octodecim annos fumum ducebant per longas fistulas tabacinas; in teneriore ætate has delicias esse nocivas pulmonibus et incitamenta ad petulantiam et pertinaciam, sibi persuasum habebant. — *Smoárge bargen dye baest*, (quo magis porci se volutant in coeno, eo melius pinguescunt) homines negligentes et sordidi pulchre valent, valetudine præstant: quippe curis vacui sunt. Huic proverbio adde alterum *Bargen matte nat wúlich wæze*, ne sint porci alacres neve tumultuentur; ingurgitent se farragine et dormiant. Carpit desidiosos divites, qui corpulentiores atque habitiores sunt. — *Dy di baerch ringje wol mat him it gieren thréaste*, (qui rostrum porci vult perforare annulo ejus grunnitum sustincat

Digitized by Google

necesse est) qui voluptatem suam explet sequelas patienter ferat.

barge-blom, cg. *barge-klaver*, cg. Hol. *rode klaverbloem; wilde rode klaver*, trifolium pratense, Hall, 49, 51. Trifolium rubrum, Meese. 46. No. 314.

barge-boet, cg. morbus ovium, quo languet pabuli appetitio. Nl. (Kil.) „*botte*, Zeland. hydrops ac tumor strumosus ovium." *It sciep hat di bargeboet.*

barge-boeten Burmania enumerat inter fercula prandii Frisici.

barge-boort? Prov. *Bargeboort, nijtke by d'rugge.* Burm. 4.

barge-earen, pl. aures porci; manicæ laxæ ulnas mulierum olim tegentes.

barge-fel, n. (porci pellis) vestis laxa et levidensis brevior ex linteo variegato cæruleo. Figurate, *Hy hat it bargefel oan*, (pelle suilla indutus est) iratus et morosus est. *Hy is sa lilk az ien baerch*, idem.

barge-gærs, n. Nl. *duizendknoop*, Hall. 190, polygonum aviculare.

barge-guód, n. porci trunculi, aures, pedes, cauda, caput, cæt. Hol. *varkenshutspot.*

barge-hok, n. hara; domus, familia, oeconomia inordinata, neglecta, squalida. — Prov. *En twich bargehok, sey Jasper, en it briik d'ore dey*, MS. (En haram æternam! inquiebat J. sequenti vero die corruebat). Ridet regum arrogantiam futilem, qui sibi suisque factis et ædificationibus promittunt æternitatem.

barge-loárte, cg. stercus rotundum porci. *Hy ken nat oer 'n hikke springe; 'n bargeloárte is him héger nóach*, (septum prati saltu transire nequit; forte pilula stercoraria ejus vires superat) homo imbecillis et inexercitatus est.

barge-lobber, cg. porcorum castrator.

barge-marge, cg. farcimen ex sanguine et arvina porci, uvis passis, farre et syropo. Inde plebeculæ scomma, *Bargebloed is better as adelik bloed; want ut bargebloed makket us mem bargemarge.* Ang. *Good blood makes bad puddings without groats or suet*, nobility is nothing but ancient riches. Ray. 52. — Kil. *Marghe.* Fris. j. *bolinck, worst*, (farcimen.) F.b. *marg*, idem. Outzen. — *Marg, merg*, medulla. Isl. *margr*, adj. multus, frequens.

barge-ribspier, cg. torus, pulpa hærens in costis porci cæsi. Burman. 85.

barge-riezel, cg. arvina porci.

barge-righ, cg. tergum porcinum, tergum cæsi porci. Burman. 85.

barge-snute, cg. rostrum porci. *Riucht ut az di bargesnut*, aperte et simpliciter; recta et simplici via eundum est.

barge-stilte, cg. malacia subita, sed transiens, qua ventus repente cadit ut paullo post resurgat, præcipue media æstate. — Porci quieti jacentes sæpe repente surgunt et tumultuantur, iterumque considunt.

barge-stirt, cg. cauda porci. *Hy hat noch ien krol méar az ien barge-stirt*, trossulus est. (Gal. *petitmaitre*).

barge-throach, cg. alveus ex quo aluntur porci.

barge-trinnen, pl. (lacrimæ porcinæ) lacrimæ fucatæ. *It wiif scriemt bargetrinnen az balstjinnen*, femina profundit lacrimas grandes fucatas.

geld-baerch, cg. porca castrata, cui ovarium sectione laterali ademtum est.

hird-barch, cg. scopæ focariæ ex setis porcinis.

bargje, vb.n. proprie, suis instar agere, i. e. spurce, negligenter, stupide. *De bern bargje yn 'e modder um*, pueri tractant lutum eoque se inquinant. — Si ex. gr. rusticus foenum dum pluit versat vel in horreum agit, phrasis auditur, *di boer barget.*

yeske-barger, cg. qui cinerem focarium evehit in acervum extra pomoeria. cf. *bargje.*

barge-biten, n. ludus versus in litem vel pugnam. Hol. *kattenspel*, (ludus felium) idem. Porci ludentes sæve mordent. *Di keningen boártje frelike moai mei eltsoar, mar 't wirdt méast bargebiten*, regum amicitiæ et mutua festa fere vertuntur in bella.

baerch-boártsje, vb.n. dormire medio die; proprie, agere suem ut pueri ludentes solent.

barge-jeye, vb.n. proprie, venari porcos; in usu, porcorum mercaturam facere. Qui hoc agunt dicuntur venari porcos, quod eorum causa omnes villicorum domos adeunt.

barge-jeyer, cg. mercator circumforaneus porcorum, suarius negotiator. *Jeye* in talibus solennis sed parum honorifica dicendi est formula. *Tejiis-*

Digitized by Google

jeyers, Chart. V. 703, *keesjagers*, (venatores caseorum) mercatores caseorum rejectaneorum, quos ubique apud villicos coemunt et deinde in vilissimis plaustris a strigosis equis vectos circumforanei vendunt. Inter illam mercaturam hi caupones alia agunt, quæ plerumque olent furtum. — Adde *poepe-jeye*, vb.n. Messores Westfalici post messa Frisiæ prata in patriam redituri confluunt in unum locum canali vicinum (ex. gr. Irnsumersyl) unde nautæ eos vehunt cymbis in Ommelandiæ vicum Strobos; hoc Frisii *poepe-jeye* vocant. Confer *hwat opjeye*, aliquid quærendo obtinere.

barge-slachtje, vb.n. cædere porcos. Nemo accurate pondus arvinæ, unde pretium præcipue pendet, in porco cædendo præfinire potest, unde proverbium, *It trouwen is bargeslachtjen; It pleitjen is bargeslachtjen*, nuptiarum, litis sub judice eventus dubius est.

barge-weidje, vb.n. per noctem invigilare scrofæ parturienti. Aegro homini nocte invigilare eumque curare est *wekje*.

BAERD, nomen vici primarii in pago *Baerderadela*. F.v. *Bawert*, ex *Ba*, *Bea*, *Beæ*, n.p. viri, et *werd* collis. Eadem synæresis est in *Hennaerd*, F.v. *Hernawerd (Baduhenna* ex *Baduherna); Raerd*, F.v. *Rawerd* — F.v. *Bawerderdele*, pagus ejus nominis, hodie *Baerderadeel*. Schwartsenbergh, Chart. I. 335. Ex *Bauwerd* fit nomen patronymicum *Bauwerda*, hodie *Bâerda*, F.v. *Bauwerda steenhuys ende statten*. Schwarts. Chart. I. 337. Cave ne *Baerderadeel* misceas cum

BARRADEEL, pagus Frisiæ ad ripam lacus Flevo, F.v. *Berradêle*, Schwart. Chart. 335. Ex *barra*, hodie *barre* n.p. viri, et *deel* tractus terræ. Isl. *Barri*, nom. prop. viri; *barr*, adj. promptus, paratus, alacer. Egilsson, 38. — Ex *Barra* et *hus* fit *Barrahus*, (villa Barræ) villa ad ripam æstuarii mediterranei Frisiæ *(Middelsé)* nunc alluvio in continentem constipati, ubi comitia olim habebantur.

BAES, cg. officinæ præpositus, dominus. pl. *bazen*, F.b. *bâz*, m. Joh. 4. *Timmer-baes*, faber lignarius. F.b. *temmar-bâz*, ibidem. Valet præcipue de eis qui artes sellularias exercent eisque præsunt. Prov. *Dy to lang foár feint thjinje hawwe dien as hja baes wirde*, qui adolescentes nimis diu venerem vagam coluerunt mariti sunt effutiti. — *Sliep-baes*, caupo qui hospitium nocturnum præbet, F.b. *sliapbâz*. — *Baes*, figurate, primus inter pares. *Dy bitellet is baes*, imperat qui suffert sumtus. *Dær is altiten baes boppe baes*, quem primum in arte putamus fere semper superatur a peritiore. *Wiisnoas wol di baes spylje*, qui se emunctæ naris esse putat princeps omnium vult esse. *Dou biste ien baes*, antecellis omnibus; F.b. *Dü bêst an bâs*, idem, Joh. 4. *Dat is ien baes!* Hic eminet inter omnes! de quacumque re in suo genere magna; ex. gr. pomum, vacca, cæt. *Dat is ien baes fen ien roak*, hæc tunica mihi aptissima est. *Hja is ien baes fen ien wiif*, optima est uxor et materfamilias. *Hwat is dat ien baes fen ien bern*, W.o. *Wat is dait 'n bâs fon 'n bên!* Quam præstans hicce est infans! (procerus et vegetus) E. I. 359. — *Foárt is di baes*, præstat nos abire.

baeseftich, adj. excellens, adv. optime. *Dat haste baeseftich makke*, egregie, præclare egisti.

basig, adj. F.b. præcellens, fabrefactus.

basinne, cg. puella petulans, audax, parata, virago.

Kil. *baes*, amicus, herus, paterfamilias. *baesinne*, amica; hera, materfamilias. Sax. n. *myn baes*, meus maritus. Sax. l. *baes* similes habet notiones, quas vide Idiot. Holstein. I. p. 55. B. N. L. I. 59. Alam. *basa*, amita. Hd. *bäslein*, affinis, amica.

BAET, *bate*, cg. remedium sanans, sanatio. F.v. *bata*, lucrum. *Dy di mage oeriesd hat fynt baet by fæstjen*, abstinentia curatur qui stomachum nimia cibi copia oneravit. F.b. *baze*, m. emolumentum. Nl. *baet*, f. idem, vel *bate*. *De schae mot voor de bate uwyt*, Burman. 15, in omni computatione ante emolumenta damnorum ratio est habenda.

bate, vb.n. prodesse. pf. *baette*, pf.p. *bate*. Ags. *betan*, emendare, reparare, pf. *bette*. F.v. *batya*, prodesse. Jur. Fr. II. 166.

baetje, vb.a. et n. Saterl. prodesse. E. II. 201.

batelich, adj. F.o. utilis, commodus.

einbatich, adj. F.b. suo compendio

Digitized by Google

sive commodo serviens. Outzen, *bât*, commodum.

b e t t e r, compar. melior. superl. *bæst* optimus. Positivus deëst, cujus vices supplet *god*. Forma *er* in *better* est supervacua, cum *bet* sua ipsius vi notet, „melior." Sax. v. *bat* melior. F.v. *god*, comp. *betre;* superl. *best*. Ags. *god*, *betera*, *betest* vel *betst*. Ang. *good*, *better*, *best*. Eadem anomalia premit Lat. *bonus*, *melior*, *optimus*, Græc. *ἀγαθός*, *ἀμείνων*, sive *βελτίων*, *βέλτιστος*. Nota tamen Frisios ex *goed* formare compar. *goeder* et superl. *goedste* sensu proprio hominis mitis, placidi, leni animo, dum *better* indicat conditionem meliorem in genere. *At is sa snoad naet as Hisk, mar hja is goeder ind Reonix is di aldergoedste*, (inter sorores) Ata non tam sagax est atque Hisca, sed nata est animo leniore, dum Reonixa omnium benignissima est. — Prov. *It is better hird to bliezen as di mule to-barnd* (melius est omni vi flare quam os aduri) proverbium mordet oscitantes jactatores. *It is better ier kéate az let*, magis expedit furere suum furorem in juventute quam in senio. Primum quod veteres Frisii quærebant ex patre, qui filio ipsorum filiam in matrimonium petebat, *Hat er al kéate?* Hd. *Hat er ausgerast?* Jam procus ludos juveniles lusit? Jam exsævivit? — *Yn dat lân is di kou neat better wirden*, in illo pascuo vacca altilis non pinguior facta est. *Mei it burkjen is hy néat better wirden*, agricultura ei nullum peperit lucrum. *Fen it hynxte-tyskjen wârd hy néat better*, mercatura equorum ejus rem non augebat. Nota F.v. *be-tre*, Ags. *bé-tera*, Nl. *bé-ter*, sed Ang. et F. *bet-ter*. — *Bet*, idem quod *better*. *It hynder wol bet foârut as jister*, hodie equus citius properat quam heri. *It tou is bet strak*, funis arctius tensus est, pro *strakker*. *Bet komme*, proprie, appropinquare, figurate, aliquem bene vel male habere. *Kom my soo naet bet!* Burman. 41, ne me hoc modo habeas, hodie *Kom my sa nat lângs*, ne me hoc modo habe. Ang. v. „*go bet*, go along; an old hunting-cry, often used in a more general sense." — Prov. *Bæst isser deer bæst det*, Burm. 6, optimus est qui optime agit. *Dy borch wirdt lit er wol ris syn bæste fjerren by sitte*, qui sponsor fit sæpe optima bonorum parte evolvitur.

b æ s t i c h, adj. F.u. *bestich*, bona indole natus, probus et misericors. *It binne bæstige liu; hja dogge 'n bulte goed óan 'e êarmen*, optimæ notæ sunt homines; dilargiuntur multa pauperibus eosque cumulant beneficiis. — Rustica, *Eák moalke?* Visne lac? Ancilla, *Jou nat*, hac vespera nullum. Resp. rustica, *Bæstich*, accipio, optime. — Rusticus ad famulum *Bring di kou nei di merke ta*. Resp. *Bæstich*, optime, jussum exsequar.

b e t t e r j e, vb.n. et a. melior fieri, meliorescere; reconvalescere e morbo; reciproco sensu, resipiscere. Prov. *Der bettert nin tingh oppe ield*, Burman, 12, in senectute omnia in pejus ruunt. Contra effrenati juvenes et prodigi mariti in senio sperant fore ut resipiscant; audi Sjollium dissipatorem rei familiaris,

Dy syn jeugd yn 't wylde oanstelt
Bettert him wol op 'e jeld.

G.J. Sjolle-kreamer. *Him betterje*, animum ad bonam frugem applicare. — F.o. *bettri*, ad bonam frugem vertere. *Ick wal met Gades hilping miin liefsed hertelyck gern bettri uen frumer werdi*, F. *Ik wol mei Goades kolpe myn libben hertelyk jerne betterje*. C. M. 167.

o p b e t t e r j e, v.n. in pristinam sanitatem redire.

BAGA, vb. F.v. jactare. Construitur cum genitivo, *dis bagaden dae van Roem*, *dat* cæt. Nl. *bogen*, cum præpositione *op*, *die van Romen boogden daarop*, *dat zij* cæt. Ags. *bogan*, idem.

BAGE, BOGE, BOWE, vb.n. F.b. habitare. Outzen. F.v. *bogia*, pf. *bogade*. Ags. *bugian*, *bogian*, pf. *bogode*, incolere.

b o, F.o. tugurium, posticulum. Inde *törf-bo*, *tichel-bo*.

n o r b a g g e r, F.b. incola Norwegiæ; equulus (caballus). Ang. *a pony*, idem, Ang. v. *punay*, nanus.

Ex F.b. *bowe* fluxit Ang. verbum obsoletum *bower*, *embower*, habitare; subst. *bower*, habitaculum, cubiculum, pergula. Non tamen valde obstem derivanti *bower*, cubiculum, per diæresin ab Ags. *bur*, n. conclave, Isl. *bur*, m. cella penuaria, penuarium; ut Ang. *shower*, ab Isl. *skur*, f. nimbus, Hol.

Digitized by Google

schoer, idem; Ang. *tower* ab Ang.v. *tor*, hill, F. *toer*, turris.

BAGGERJE, vb.a. reti vel sacco ex panno cannabino extremitati gracilis conti affixo coenum trahere e fundo aquæ. Ang. *bag*, saccus; vb. *to bag*, in saccum fundere; F. *bagje?* unde freq. *baggerje*, ut F. *sek*, saccus, vb. *sekje*, in saccum fundere. — Hol. *moeren*, F.u. *slachturve*: „*slagturven of baggeren*. Vegelin, Veengraverij, 82, 95. *Turf die op het naeste veld geslagen of gespreid, en gedroogd wordt voor de afvoering*, ibidem, p. 84.

klyn-baggerje, eodem modo coenum bituminosum ex aqua protrahere.

op-baggerje, vb.a. *Ien féart opbaggerje*, coeni copiam, quæ obstruit navium transitum, e fundo canalis protrahere.

ut-baggerje, exhaurire coenum bituminosum. *Utbaggere féan*, exhausta fodina coeni caustici: figurate, effoetæ mulieres.

bagger-féan, n. agri bituminosi apti ad effossionem. *It bagger-fean oaf klyn*, nomen talium agrorum in vicinia vici Wynjetherp. Ibidem *klyn-dobbe*, scrobis major e qua trahitur terra bituminosa.

bagger-fjild, n. agri in quorum fundo latet terra bituminosa adeoque apti qui excaventur et in fodinas glebarum causticarum mutentur.

bagger-ierde, *bagger-modder*, elliptice *bagger*, cg. coenum e fundo canalis protractum et in ripa coëcervatum.

bagger-man, cg. homo operarius coeno protrahendo occupatus. pl. *bagger-liu*, F.u. *bagger-lui*.

bagger-net, n. saccus ex reti conto affixus, quo coenum bituminosum ex aquis ducunt. Expanditur orificium circulo ferreo acuminato, qui coeno intruditur ut intercipi possit. Verbi *baggerje* primitiva forma erat *bagelje* et *baggelje*, quæ restat in compositis, unde et communis usus habet *bagel-net*. pro *baggernet*. Circulus ferreus sacci *leik-net* dicti, quo coenum superfluum e canalium fundo protrahunt, non est acuminatus, quod coenum commune fluxius est concreta massa *(derrie)*, coeni bituminosi. Imaginem talis sacci dat elegans libellus, R. Visschers sinnepoppen, p. 51.

baggeler-turf, cg. gleba bituminosa e fundo aquæ in sacco protracta, postea arefacta ad focum alendum, quadrata et planior: elliptice *baggeler*. Eadem materia, sed editioris formæ, *sponturf* dictâ, utuntur plurimum Hollandi. *Turf* contra, sive *lange turf*, non ex aqua ducitur, sed ligone cæditur ex terra arida bituminosa, quare Hollandice *steekturf* appellatur. Has duas species dialecti quædam Anglicæ inter se confundunt; teste enim Wrightio est „*bag* in some dialects *turf*. The upper sod cut into squares and dried for fuel." Dictionary of obsolete and provincial English by Thomas Wright. (7). *Bag*.

baggelje, forma frequentativa vb. simplicioris *bagje*, quod ex Isl. *baggi*, m. onus, sarcina, saccus, difficultas, molestia, Ang. *bag*, marsupium, saccus. Saccus, sarcina, consarcinatæ res, impedimenta, imprimis militaria, veteribus symbola erant fœcis populi, cujus pars foedissima sunt meretrices. Nl. *sak*, *vuile sak*, meretrix. *Tros*, impedimenta bellica, sarcinæ, *Troswijf*, meretrix militaris. Kil. Ang. *pack*, caterva nebulonum. *A pack of thieves*, Nl. *Dieven-pak*. *Naughty pack*, vilis meretrix. — Ang. East. *a bunch*, (a pack of cards) meretrix. — Ang. dial. *bundle*, (fascis) meretrix. — Gal. *Fagot*, paquet de hardes, de linge, d'herbe; faisceau de menu bois pour allumer le feu, Ang. East. *a lazy fagot*, meretrix. — Nl. „*Een hoere, oft sack*, meretrix." Had. Jun. nomenclator, p. 14. Kil. *sack. j. hoere*, scortum, lupa." In eundem sensum trahitur Hisp. *baga*, restis ad sarcinas alligandas; *bagasa*, meretrix. Ang. *bag*, saccus, sarcina; unde (baggagium) *baggage*, meretrix. Scandinavi ex *baggi* formant *bag-hendtur*, ad artes manuarias inhabilis, et vb. *bagla*, tumultuarie consarcinare, infabre facere, Torfæus. I. 18. *Böggla*, idem, Hald. Ex *bagla* fit Ang.v. *bagle*, Shaksp. mulier impudica, et ex *böggla*, fit Ang. East. *bogle*, to do any thing in an awkward and unskilful manner. Ant. and Cleopatra, Act. III. Sc. 11, *boggler*, profligatissima meretrix. Antonius dicit ad Cleopatram,

You haue beene a boggeler euer. —
I fond you as a morsell, cold vpon

Digitized by Google

BAGINE.

Dead Cæsars trencher: nay, you were (a fragment
Of Cneius Pompeyes: besides what hot- (ter houres,
Vnregistred in vulgar fame, you haue
Luxuriously pickt out. For j am sure
Though you can guesse what temperance (should be
You know not what it is.

Prima notio infabre vel imperite faciendi elucet in verbo Schotico *to bauchle*, tumultuarie et fraudulenter fabricari. Jam. Suppl. *bauckle*, 2. Inde fluxit notio Ang. *to boggle*, fucate, captiose, ambigue agere; Hol. *knoeien*, infabre construere, ambiguis artibus et insincere agere. Ang. *when summoned to his last end it was no time for him to bogle with the world.* Howel. *Boglish*, anceps, fucatus. Notio dubius hærendi, hæsitandi, sive imperitia, sive metu, hodie prævalet in verbo Ang. *to boggle*. — Ex eis quæ dixi patet Danos invasores cum Anglis communicavisse verbum *to boggle*, contrasentientibus etymologis, qui stirpem quærunt in vocibus Hibernis *bog*, adj. mollis, penetrabilis; *boglach*, palus, Ang. *bog*, locus paluster. Restat simplex *bagge* apud Frisios in sola phrasi, *to bagge gean* vel *to bagge reilse*, perire, disperdi, Nl. *op den zak raken*, idem.

BAGINE, devota. Barb. Lat. *beghina*. Beguinæ sunt virgines vestales, initio modestæ, piæ, puræ, pauperes et miseros omni genere beneficiorum sibi devincientes, sed lapsu temporis luxuriæ deditæ. Confer Boucher *biggen*. Grimm, W.b. *begine*. — Præcipue in ore populi erat beguinarum plurimas ventri esse deditas, quare vulgus quædam cupedia, quæ illis in deliciis erant, *beginæ* nomine insigniebat.

begine-koeke, cg. libum saccharinum delicatissimum. Hd. *beginen-buase*, dapes conquisitissimæ. *It lied, dasthou my jown haste, biwarje ik as begine-koeke*, quam mihi dedisti cantilenam in deliciis habeo et summa cura servo.

begine-tutke, n. (be-gi-ne-tüüt-ke) beguinæ osculum. Puella genua flectit post sedem os vertens in ejus dorsum clathratum, per quod juvenis genua flectens ante sedem puellam osculatur. Hicce lusus juvenilis per tria secula et quod excurrit stetit.

BAI.

BAHEI, exclamatio jactabundi, G.J. hodie *poehei. Ba-heys litlinckne prealle*, jactantiæ arrogans ostentatio, Psalm. II. 4. *Ien hopen poehei meitse*, effutire miram vaniloquentiam; magno hiatu, multo tumultu, vel pompa nitente agere. Hollandi suum *boha* fere ut substantivum habent; ex. gr. *eenen boeha met schieten en vuren maken; de boeha maken; de meeste boeha maken; helgeen tot zo groot eenen boeha paste.* Confer exempla citata apud Hoogstraten, Naamwoorden, *boha*.

BAI, f. F.b. bacca. Bend. 31. F. *bei*, cg. pl. *beyen*. Apud Gothos videntur viguisse formæ duæ hujus vocis, *basi*, f. et *bagi* vel *bagns*, unde *bainabagms*. Confer *beye-bèam* in voce *beam*. Nl. frequentabant tum *bese*, *besie*, *bes*, ex *basi*, tum *baeye*, *beye*, ex *bag*. Confer Kilianum. Ags. *beg*, et *berie*, *berige*, f. Ang. *berry*, (r = s) Nl. *bezie*, f. Goth. *basi*, f. Neutra sunt Isl. *ber* et Alam. *peri*, bacca.

brom-bei, cg. rubus cæsius. Nl. *braembezie*, Ags. *bremel*, *brœmbel*, m. rubus, vepres, Ang. *bramble-berry*, Alam. *pramperi*. Hall, 68.

flambôs, cg. pro Hol. *framboos;* et *framboos*, pro *bramboos*. *Bós* ex Goth. *bàsi* ut *besie* ex Goth. *bási*. Apud Dodonæum, 1162, *fram-besie*, Ang. *raspberry*, rubus idæus.

honnebei, cg. vaccinium vitis idæa. Hall. 141. Hol. *rode bosch-bes*. Ang. *bil-berry*. — *Honnebei-stallen*, pl. petioli vitis idææ, quos manducant pueri Frisiæ ob saporem acidulum.

hwite bei, ribes uva alba, sapore suavior rubrâ.

iérd-bei, cg. (jird-bei). pl. *iérdbeyen*, fraga. Nl. *aerd-bezie*, Alam. *ert-peri*, Ang. *straw-berry*.

kars-bei, Dithmarsi, cerasum. pl. *kars-beien:* pronuntiatur *kas-beien*, ut F.u. *kás*, pl. *kássen*, pro *kars*, *karsen*. Sax. l. *kasse-beer*. F. *kærs*, cerasum.

krus-bei, cg. ribes uva crispa. Hall. 85. Hd. *krausel-beeren*. Dodonæus, 1171, *stekel-besie ofte kroesbesien*. Nl. *kroeselen*, idem. Nl. *kaer-besien*, idem. Ang. *gooseberries*. Dithmarsi, *stikbei*, (bacca pungens.) Hol. *kruisdoren bezien*, Kil. F. *krus hier*, coma crispa.

lyster-bei, cg. sorbi aucupariæ bacca. Ex Lat. *sorbus* est Ang. *service*. Nl.

Digitized by Google

Lister-bes, Nl.v. *qualboom*, *qualster*. Dodonæus, 1306.

moer-bei, cg. morum. Nl. *moerbes*. Ags. *mar-beam*, *morbeam*, morus; Alam. *mur-baum*, idem. *morberi*, morum. Posteri Alamannorum, Anglorum et Suethorum *r* mutarunt in *l*; Hd. *maulbeere*, Suethi *mulbær*, Ang. *mulberry*, morum.

réade bei, ribis rubræ uva. Hall. 84. Hol. *rode aalbes*. Hæc bacca rubra species est generis (Kil.) „*beseken ouer zee*, j. *ael-besie*, acinus ribis, q. d. acinus ultramarinus." Dodonæus, ed. 1554. p. 739, „*besiekens ouer zee ende aelbesiekens. In Hoochduytschlant Johans treubel oder treublin, ende sant Johans beerlin*, grossulæ transmarinæ rubræ. *In Franchois Groisseletz (transmarins) rouges*." Ang. *currant*, proprie uva *corinthiaca*, quam in unum confuderunt cum ribis uva.

swarte bei, ribis nigræ uva. Hol. *zwarte aalbes*.

thoárn-bei, cg. *(thoán-bei)* rubus cæsia. Hall. 68. Idem ac *brombei*.

Hæ uvarum species ante XVI et quod excurrit sæcula Anglis et Frisiis, nationibus bellicosis et incultis, nondum innotuerant exceptis baccis in genere, et speciatim rubis, quos ultro crescentes in silvis inveniebant. Inde Anglosaxones *bremel* et *beg* cum Frisiis communia habent. Sæculis sequentibus, postquam ingentes tribus in Angliam migraverant, in Frisiam et Angliam variæ uvarum species sunt introductæ, quarum quæque pro variis causis varium nomen apud has nationes, exinde oceano separatas, capiebat.

bei-béam, cg. arbusculus ribis; diminutivum *bei-beámke*.

bei-kerl, cg. (bei-kel) acinum uvæ ribis.

bei-sop, n. succus uvarum ribis.

bei-stâlle, cg. petiolus uvarum ribis.

BAIKE, n. F. Occident. (Wieringen), infans: in dial. communi *buukje*. Mater infantis rogat amicam, *Wilje je men bûekje niet ris zien? — Baike* est ex *bawke*, forma diminutiva Ang. East. *baw*, puer. Ang.v. *bay*, puer. Halliw. cf. *boy*.

BAK, cg. alveus, linter, linter in qua coquus cibum nautis offert. Isl. *bakki*, m. crepido, margo, navis, ut Nl. *boord*, margo, pro nave, *aen boord*, in nave, Gal. *abord;* Nl. *aen boord komen*, navem conscendere, Gal. *aborder*.

Kom oan 'e bak, accedite ad mensam. — Frisii *bak* imprimis usurpant de cisterna; plene *reinwetters-bak*, *reinbak*, cisterna coctili lapide structa in qua excipitur aqua pluvialis. — Frisii degentes in terra paludosa et maris accolæ fontibus carent, et absque talibus cisternis vix habent quam bibant aquam. De Cauchis, qui Frisiis adnumerandi sunt, Plinius Nat. Hist. Lib. XVI. cap. 1, „Potus iis non nisi ex imbre servato scrobibus in vestibulo domus." Hasce scrobes in domus vestibulo ad hunc usque diem servat insula piscatorum Marken, in vicinia metropolis Amstelodami; domus quippe in colliculis contra maris æstum exstructæ sunt.

bak, navis; *gréate bak*, Hol. *grote bak*, navis oneraria spatiosa.

Köffen ind smakken
Binne wetterbakken;

hoc genus navium alvei aquatici appellantur quod in mari tempestuoso continuo undis obruuntur. Isl. *bakki*, m. crepido, navis. Gal. *bac*, ponto, alveus. (navigium latum et humile).

Vox ex trivio est diminutivum Hol. *bakkie*, *bakje*, poculum parvum spiritus juniperi.

bak-bêst, n. res informis, pondere et volumine intractabilis. *'n bak-bist fen 'n tafel*, mensa nimia; *'n bak-bist fen 'n kloet*, contus immanis, intractabilis.

bak-beest, Sax.l. femina crassa et robusta operi bajulorum tantum apta. B. N. L. I. 36. cf. Isl. *bak-rauf*, f. femina gigas; *bákn*, n. monstrum. Egilsson. — *Bækn*, n. machina gravis, grandis, moles; omne onus et instrumentum grande et onustum. Andreæ. *Bákn*, f. et n. moles, rude instrumentum. Hald.

bak-stien, cg. lapis ingens et ponderosus. *Yn it wetter sink ik az ien bakstien*, natare nescio.

Neerlandis *baksteen* est lapis coctilis sive testa, et Anglis vet. *backstone*, later quo sternitur solum furnacis, in qua panes coquuntur; utraque vox a Nl. vb. *bakken*, Ang. vb. *to bake*, coquere, sive lateres, sive panes.

ming-bak, alveus in quo coenum causticum depsitur et temperatur.

turfbak, alveus foco adstans, in quo cæspites caustici præ manu sunt.

Digitized by Google

BAKKE, vb.a. coquere panes, torrere carnes, pisces, liba. *Bakke* semper fit torrente igne, numquam aqua bulliente. *Bréa, pankuken bakke*, sed *eárte siede*, torrere panem, liba; coquere pisa in aqua. F.v. pf. *biek*, pf. p. *bâtsen*, gr. *to bâtsen:* ruricolæ sæc. XVII medii *bakke*, pf. *boek*, pf. p. *baetsen: baetsir*, pistor, G. J. lit. 1ma. Derivatum verbum *baetsie* idem quod hodiernum *bakke*, pf. *bakte*, pf. p. *bakt*, ger. *to bakken*. Ags. *bacan*, pf. *boc*, pf. p. *bacen*, torrere, pinsere. *K* transibat in *ts* ut F. *bakt* in Ang. *batch*, et Sanskr. *pac*, coquere, in *patsch*. Primitivum est verbum; ex Lat. *coquere* contra est Isl. *kocka*, F.v. *koka*, Nl. *koken*, Ang. *to cook*. Ags. *cueccan*. Verbum *koke*, quod Frisiis ruricolis non nisi in forma *koitse* cognitum est, frequentant Frisii oppidani, quippe qui multas voces vocumque formas ex lingua Neerlandica vetere mutuati sunt. Leges veteres Frisiorum, quæ habent *kokia*, quo magis accedunt ad nostra tempora, eo magis oppidanorum idiotismos redolent. — *Bakke*, figurate, congelare. *It scil fen nacht 'n kûkje bakke*, hæc nox glaciabit aquas in bonam crustam.

Prov. *Deer backt noch brout nimmen foor ien oor*, Burman. 12. (nemo coquit panem vel cerevisiam pro alio) quæ moliuntur homines sibi moliuntur. *It is éren al baetsen dat nu kromle wirdt*, dissipant liberi patrimonium quod parentes industria et parcimonia acquisiverunt. *Dir is hunger baetsien in koârst brouwen*, MS. pro *koarst* lege *thoarst*, (ibi fames locum tenet torrendi panem et sitis coquendi cerevisiam) ibi nec cibus nec potus est, vel ubi est non offertur.

baccir, *baetser*, m. pistor, Sec. XVII, hodie *bakker*, m. pistor. Ags. *bæcere*, m. Ang. *baker*.

bakster, cg. pistrix. *Waffel-bakster*, *pankuk-bakster*, cæt. Ags. *bæcistre*, f. pistrix, Ang. Derbyshire *bakester*.

baekster, cg. Hindel. quæ fovet curatque puerperam atque infantem recens natum femina, Hol. *baker*, Ang. *dry-nurse*. Differt a nutrice, quæ Frisice *minne* appellatur. Femina illa, sedens in cunabulis oblongis vimineis ante focum ardentem, infantem igni obversum lavat, curat fovetque. Hic est sensus verborum Kiliani *baeckeren een kint ende ophouden by 't vier*, puerum fasciis exemptum ad ignem pandere. *Baecker-korf*, corbis nutritia in qua nutrix infantem ad ignem fovet."

opbakerje; *it bern opbakerje*, matutino tempore infantem mundare, seminudum fovere et vestire.

bakkers-sconken, pl. Hol. *bakkers-benen*, pl. crura genubus introrsum incurvis. Hoc vitium contrahit pistor incurvans se in alveum ut depsat massam. Inde Ang.v. *bakerlegged*, a person whose legs bend outwards. *Baker-kneed*, one whose knees knock together in walking, as if kneading dough. Grooze.

bakkirs-uwn, cg. furnus pistoris. *It gappet as ien bakkers-uwn*, (hiscit furni pistoris instar) multum differt.

bakkert, cg. globulus coctilis vitro obductus, quo ludunt infantes.

bakkery, cg. ars furnaria; officina furnaria adeoque idem quod *bakhûs*. Fland. *bakkery*. Ex *bakker* fit *bakkery*, ut ex *boulanger* est *boulangerie*.

bak-hus, n. pistrinum, i. e. conclave, ubi furnus est et pistor artem furnariam exercet. Ags. *bæchus*, n. Ang.v. *bakhouse*, Ang. *bakehouse*, idem.

bak-tafel, cg. tabula longa ex ligno spisso in qua pistor fingit panes.

bak-throach, cg. alveus in quo paratur, depsitur et condensatur massa.

bak, cg. panis parvulus rotundus spongiosus bis coctus ideoque fragilis, ex farre triticeo et lacte; pl. *bakken*. Per aphæresin pro *twi-bak*, Nl.v. (Kil.) *twee-back*. Hd. *zwieback*. *Twi-bak* et *bak* Frisii promiscue habent. Scoti *bake*, a small cake; a biscuit. Burns. Ex Lat. *bis coctus* Itali habent *bis-cotto*, Galli *biscuit*, Angli *biscuit*, Hol. *beschuit*. — *Moalk-ind-bak*, puls paniculorum bis coctorum in calido lacte maceratorum.

bakt, n. quantum una vice coquitur in furno. Pro *bakt* Angli inversis literis *batk*, et aspirata ut solent *k*, *batch* (batsj). F. *Ien bakt bréa'*, Ang. *a batch of bread*, a quantity of bread baked at once. Ang. *He was of the same meal and batch*, B. Jonson; Lat. *Ejusdem farinæ homo erat*, et ejusdem cocturæ panis. — Shakespeare, Pat. *Heere comes Thersites*. Achil. *How now, thou core of envy? Thou crusty batch of nature, what 's the*

Digitized by Google

news? Troil. & Cress. Act. V. Sc. 1. Pro *batch*, dial. Yorkshire habet *bakin'* ex *baking*. Hol. *een gebakkie*, prava mulier. — Prov. *Alle bakten ind brouten locke naet allycke wol*, Burman. 2. (non omnis panis coctura et cerevisiæ mixtio prospere succedit) hoc proverbio infabre facta excusata volunt.

baksel, n. idem quod *bakt*. *Alle baksels ind brousels falle nat allyk ut*. Hd. *Backen und brauen geräth nicht allemal*. — Pro *baksels*, assimilatis literis Sax. l. *bakkels*. B. N. L. I. 40.

gebak, n. opus coquendi, torrendi, assandi. — *Mei seis man op pánkoeken hat men 'n bulte gebak*, qui sex homines excipit epulis placentarum ei multum frigendum est. Nl. *gebak*, n. opus pistorium, panis dulciarius, placenta.

Az it reint ind di sinne scynt bakt di divel syn moar pankoeken yn 'e hol, cum lucet sol per mediam pluviam diaboli mater frigit placentas in inferis: gaudent quippe contrariis et absurdis. Frisii, cum laute habebant hospitem, vel festum messis famulis parabant, vel hilaria celebrabant, frixas offerebant placentas. Hol. *Als het regent en de zon schijnt is het kermis in de hel*, fulgente sole per pluviam nundinarum joci aguntur in inferis. Phrases illæ ex trivio sunt, attamen ut complures locutiones triviales ex antiquissima superstitione repetundæ. Quod attinet frixas placentas, inter varias artes, quas exercere creditur diabolus, ars furnaria non ultimum tenet locum. In ignis abysso juvat eum assare omne genus carnes, coquere panes magicos et miscere potus necromanticos, quales ejus famulæ veneficæ parant in Macbetho Shakespearii. Diabolus veteribus erat pistor execrabilis, qui postquam pauperibus panem surripuerat formam cuculi induerat. (Grimm. Mythol. p. 441). In bacchanalibus, quæ vocant, sabbathicis tredecim veneficæ accumbebant mensæ, quem numerum Angli veteres promiscue *the devils dozen*, diaboli numerus duodenarius, et *the bakers dozen*, pistoris n.d. appellabant. Inter meos populares multi adhuc timent ne ex tredecim convivis, qui eidem accumbunt mensæ, brevi quis dei nutu moriatur, ut numerus execrabilis diaboli ad numerum principem et faustum duodenarium redeat. Hæc superstitio, tum antiquam Frisiam, tum totam Angliam pervasit. Brand. Popul. Antiq. Ellis III. 264. Frisiis australibus nota saga, quæ sinu lacteo vecta per mare appellebat ad clivum rubrum Stavoræ, erat filia pistoris Enchusani. Shaksp. Hamlet. Act. IV. Sc. 5. Ophelia. *Well, God dild' you. They say the owle was a bakers daughter*. Collier male habet *God 'ild you* pro *God dild' you*, deus te custodiat. Ang. bor. *dilde*, protegere.

BAKKEBERSEN, pl. Sc.o. ambarum genarum barbæ, Hollandismus ex Hol. *bakkebaarden*, idem.

BAL, (baal), adj. F.b. malus. Ags. *balu*, *balo*, *bealu*, malus. Sax. v. *balu*, n. malum. (F. *bal*, adj. iratus, perterritus, conturbatus).

bál-meitse, vi depellere. *Di jonges habbe di ein' bul makke*, pueri protervi anatem ovis incubantem e nido depulerunt.

bal-dedich, adj. protervus et nihil non audens, petulans, præceps in injuriam, qui alios vi aggreditur, eorum domos oppugnat, cæt. *Baldedige junges*, pueri protervi. Sax. v. *baludâd*, Alam. *palo-tât*, maleficium. Kil. „*bal*, vet. Hol. malus. *bal-daed*, vetus. malefactum." Isl. *bella*, vim inferre alicui, injuriam facere, lacesserc. Confer Egilsson in voce.

bal-éarich, adj. inobediens, contumax. Kil. *Bal-oorigh*, *bal-hoorigh*, defessus audiendo. cf. Ags. *bealu-nith*, odium mortale; *bealu-hearth*, nefande durus.

balu-mond, *bal-mond*, F.v. pupillorum tutor fraudis convictus et rejectus. Kil. *bal-monden*, prohibere sive adimere tutori tutelam, rejicere tutorem tanquam suspectum; male tueri rem pupilli. Specul. Sax.

bal-stiurrich, adj. ira incitus et intractabilis. *Di man is balstiurrich*, homo furit, effrenatus est. *It waér is balstiurrich*, tempestas sævit. F.o. Sax. l. *balstürig*, idem. (cf. F.o. *wanstürig*, idem.) Norwegi *bal-styren*, effrenatus, vehemens. Sueth. *bang-styrig*, contumax. Ihre, 155. Poëta Japix, I. 79, de dissolutis nautarum moribus,

Mey in onbestjoersum weszen
Tieret, flockt in fjuecht so dol.

Tjesck-moars sec-ængste. Kil. *onbestigh*, indomitus. — Sax. n. *oversturich*,

Digitized by Google

nimius; *oversturige groot*, nimis magnus, maximus.

âfbalje, vb.a. repellere. *Dær men nearne 'n friunlik eánsicht met dat ballet âf*, avertimur a domo ubi nemo nos comibus aspicit oculis.

forbalje, vb.n. idem. *Feint ind faem forbâlje*, supervenire blandientibus amantibus eosque turbare.

bAL, (boal), cg. pila lusoria. pl. *bállen*. F.b. *bâl*. Johan. 99. Ang. *ball*, Nl. *bal*. Fris. et Ang. per *a* longam; Hol. et Hd. per *a* brevem.

heine-bâl, cg. pila quam pueri puellæque in altum projiciunt contra domuum parietes quamque resilientem rursus manibus recipiunt. cf. *heine*.

heine-balje, vb.n. pilam projiciens recipiensque vicissim ludere.

sint Piters bâl, pila lusoria in honorem Sancti Petri. Festum S. Petri Frisii celebrabant die 22 mensis Februarii certantes ludo pilæ; præmium victori positum erat pila ex argento fabrefacta. Hilaria, quæ proavi nostri hoc mense ante mutata sacra agebant, postea sacris Christianis accommodata sunt. Confer *Sint Piter*.

snie-bâl, cg. vel potius *snji-bâl*, nix in globum convoluta, Ang. *snow-ball*.

snie-bâlje, vb.n. compingere nivem in globulos eisque impetere alios.

bálje, vb.n. et a. in massam conglomerari, conglomerare. Ang. Warw. *balter*, to cohere together. Ang. v. *bolter: The blood-boltered Banquo smiles upon me*, sanguine concreto cruentatus Banquo. Shaksp. Macb. IV. 1: Nl. *besmeerd met geklonterd bloed. — Wiete snie wol bæst bâlje*, nix humida densius et durius compingitur quam arida. *Di snie ballet under di fuólten*, nix sese conglomerat sub pedum plantis. Ang. Warw. *the snow balters together*, Hal. 137, 187. Hasty pudding is said to be *boltered* together, when much of the flower remains in lumps, ibidem. Nl. *te gader geklonterd. — Hi ballet di fusten fen gréatsens*, homo gloriosus pugnos facit. Hd. *Die Engländer schlagen mit geballten fäusten*, Angli pugnis compressis certant, Ang. *to box*.

bâl fen di foet, planta pedis. pl. *bállen*, plantæ pedum, palmæ manuum. Ang. Yorkshire *ball*, palma manus. Mhd. *balle*, colliculus carnosus in digiti apice. F.b. *bâl*, *bael*, pollicis pulpa interior; nates, clunes. Outzen. Isl. *bali*, monticulus, convexitas. W.o. *bal*, *(unner de schoer)*, m. solea calcei. E. I. 359. — *Di keningen fluchte ind it folk mat foár di ballen opkomme*, quidquid delirant reges plectuntur subditi. Proprio sensu, *Ik mat foár di ballen opkomme*, mihi injunctum est munus repercutiendi pilas excussas. — *Dy selme nat doare litte ien oar foár di ballen opdraye*, ignavi socios periculis objiciunt.

bal-lape, cg. crepidæ sive soleæ assumentum, segmentum.

bal-laepje (di scuón) calcei crepidam sive soleam resarcire. Sax. l. *balstöten*, B. N. L. I. 42.

bal-stien, cg. silex rotundus, sive major, sive minor. Majores silices, plurimum ex Norvegia advecti, sustinent impetum maris contra aggeres littorales; minoribus sternunter plateæ, fora, unde phrasis agricolarum de vacca vendenda, *hja mat nei di bálstjinnen*.

bál-stirt, adj. caudâ truncatus, pilæ instar rotundatus. *Balstirte hin*, gallina cauda truncata vel potius orba cauda, non resectione, sed speciei natura. — Apud veteres erat superstitio hanc triadem, gallinam cauda orbam, vaccam albam et nigram felem, agricolam in tuto ponere contra sagarum veneficia. Adhuc perhibet vulgus præsentiam gallinæ cauda rotundata abigere mures majores.

Ien swarte kat, ien kwite kou, ien bal-(stirt hin,
Den giet it di kuwsman nei syn sin.

bàl-wirk, n. propugnaculum e terra exaggeratum, agger sive vallum totam urbem cingens. F.v. *bolwirck*, Nl. *bolwerk*. — Isl. *bali*, monticulus. Norw. *bale*, clivus planus secundum littus extensus. Nl. (Kil.) *balie*, consæptum, vallum. Isl. *virki*, n. opus; arx, munimentum; Ags. *veorc*, n. munimentum. Nl. *werken der stad*, munimenta urbis. Medio ævo subditi in Belgio et alibi sæpe obstricti erant reparare valla et munimenta, sive castelli domini; sive publica, Nl. *vesten maken* vel *vermaken*, facere vel reparare munimenta, quod fiebat terram exaggerando ope palæ, unde et *spade-werc*, opus palæ, dicitur. Vox

Digitized by Google

vere Germanica, qua Belgæ significabant hoc onus, audit *bal-fard*, expeditio munitoria. *Fard*, iter, Nl. *bede-vaert*, peregrinatio religionis ergo. *Fard* in re militari solennis est vox; Sax. v. *megin-fard*, expeditio militaris, bellum; Nl. v.

Grave Dideric voer met groten here
Int heilighe lant van over mere,
M. Stoke, II. 347.

Nl. *heir-vaert*, expeditio militaris; *kruis-vaert*, expeditio sacra contra Turcos. Ags. *fyrd*, expeditio militaris, exercitus, tributum militare. Confer composita cum *fyrd*. Lye. Principio opus ipsum suis manibus præstabant subditi; postea loco operis præstandi solvebant tributum, quare et *bal-fard* tributum notat, quod pro reparatione propugnaculorum pendebant. Cum *balfard* commutatur *bal-gard*, custodia, cura propugnaculorum. Nl. (Kil.) *gaerde*, *waerde*, *gewaerde*, custodia, vulgo *guardia*, Gal. *garde*. Confer du Cange *bal-gurt*, „ut Theutonice dicitur," ibique citata de voce *balfard*, quæ cum *balfard* commutatur. Du Cange explicat „*Guarda*, *garda*, tributum annuum, modo spontaneum, modo coactum, a subditis et inferioris conditionis hominibus pro tutela et protectione dominis vel patronis potentioribus exsolutum." Alia habet *Academie Royale de Belgique. Extr. des bulletins*, 2me *serie. XIV*, N° 7.

BALDESE, adv. F.v. impetuose. *Baldese flia*, effuse fugere, summo impetu ruere.

BALE, vb.n. et a. flere, plorare, terrere, terrorem incutere. Ang. *bawle*, vehementer ac veluti ad alios perterrefaciendos inclamare. Confer nostrum *bole*, ibique *boalje*, et Jun. Et. *bawle*, hodie *bawl*, ubi citat F.v. *baale*.

BALIE, cg. cupa, liua. *Pik-balie*, pars dimidia dolii picarii, serra in duas partes secati.

BALKE, cg. pl. *bàlken*, F.v. *balka*, pl. *balkan*, trabs. Frisiorum *à* in *bàlke* accedit vocali *o*, unde Anglosaxones *balca* et *bolca* promiscue habent. F. *balke*, linea quæ sæpit vel indicat, trabs intergerina, trabs. Nl. *balken*, vb. lineam transversam per paginam rejectitiam ducere. Nl. *Een streep in de rekening*, frustratio. — Ang. *to balk*, omittere, negligere. *Balke lodgicke with acquaintance you haue, and practise rhetoricke in your common talke.* Shakespere, Taming of the shrew. Act. I. sc. 1.

balken, pl. contignatio lignea domus; domus ipsa, ut Latini *trabes* pro *domo*. Item Latini *trabes* pro nave, ut et poeta Alamannus Opitz 3. 228, *ist Noa und sein haus im balken fortgeschwommen. — Bern matte foár thjuster binnen di balken wæze*, oportet infantes ante vesperæ tenebras esse domi. *It héa is binnen di balken*, (F.v. *binnia dae balkem*, in domo.) foenum est in horreo. *Hy smyt it héa oer 'e balke*, parcimoniam non colit. *Hy hellet to folle héa oer 'e balken* (plus foeni pecori projicit quam satis est) tentat nimis multa et nimis ardua. Angli, Cheshire, *balks*, pl. the hayloft; idem quod Sax. n. *hilde*, tabulatum e solutis truncis gracilium arborum in stabulo supra vaccarum seriem compactum, ubi foenum cumulat rusticus. Inde Ang. *to balk*, coaggerare, accumulare. *Ten thousand bold Scots, two and twenty knights balk'd in their owne blood did sir Walter see on Holmedon's plains.* Shak. I part Henry. IV. Act. I. sc. 1.

Hy sprekt balken yn twa, Burman. 29, (loquendo findit trabes) se suisque magno hiatu gloriatur. *Dær komme balken under it iis; di Jeuden biginne it to tantjen*, „glacies fit spissior et firmior; Judæi eam tentant." Habent enim nostrates Judæos pro gente meticulosa. — *Dær scürre balken yn it iis*, (rumpitur in trabes glacies). Cum frigus sævit rumpitur glacies lacuum cum ingenti fragore, quo trabes formari credunt pueri. Prov. *Dy oer ien balke springt mat oer 'n strie nat stroffelje*, (qui saltu superat trabem ne titubet in stramine, i. e.) qui fastu superat alios ne sumptus compenset tenacitate avara in necessariis. *Haad dij binne balcken soo wirdste naet schetten*, (mane domi et te non ferient tela), Burman. 22, cave a periculis quæ te non attinent.

balke-brekker, cg. tempestas sævissima, fulmina, tonitrua. Isl. *balkr*, m. tempestas, hiems tru culenta. Egilsson.

balke-düester, adj. F.o. perobscurus. — Confer *balk-ryk*.

balk-fallich, adj. F.v. labefactata trabes (domus.) *Hwa soe anderis huus breckt speerfallich ende balckfallich*,

Digitized by Google

BALKE.

quisquis alienam domum effringit ut trabes et tecti contignationes caducæ fiant. *Sperren*, longurii tectorum.

balk-ljedde, cg. scala longissima per quam conscendunt trabes horrei, post quas foenum hibernum est coacervatum. Confer *bynt-ljedde*, idem.

balk-ryk, adj. ditior Croeso. cf. Isl. *balkr*, tempestas; Hol. *dondersche, bliksemsche rijk, woedend rijk*, cæt. Notat Isl. *balkr*, st. insuper catervam, multitudinem. Egilsson. Confer tamen *bálte*, boare, et Hol. *bulken van het geld*, affluere divitiis.

dwærs-balke, cg. transtrum; trabs transversa in insignibus patriciorum, qua notatur filius spurius principis.

hoánne-balken, pl. trabes exiles transversæ sub culmine domus tecti, quibus galli gallinæque ut perticis insident. Ang. v. *balks*, the henroost. Kennett.

noartsce balke, instrumentum musicum rudius; erat autem lignum oblongo-quadratum, tres quatuorve chordæ erant in eo tensæ, quas musicus plectro tangebat, cantans ad chordarum sonum. Hocce instrumentum est oriundum ex Norwegia, ubi puellæ agricolarum hujus citharæ agrestis fides tractant eique cantilenas suas associant. Cum autem constet ex ligno longiusculo appellatur *lang-spel*, vel *lange-leg* vel *lange-leik*. Confer Aasen, *langspel*.

swé-balke, cg. vestigium strigæ foeni messi in longum porrectum, sub qua flavescunt graminis stipulæ. A.v. *balk*, a ridge of green sward left by the plough in ploughing or by design between different occupancies in a common field. Halliwell. Lat. *porca*.

But so well halte no man the plough
That he ne balketh otherwile.

Gower, M.S. Soc. Antiq. 134. f. 87.

Nota veteres Frisios lectis eum assignavisse tractum, ut cubantes corpora extenderent in lineam parallelam trabibus, quæ tabulatum cubiculi sustentant. Si aliter fieret ominosum habebant; quin et nutrices, si quid mali eveniret puerperæ, causam in eo quærebant, *umdat hja tsjin di thried lein hie*, „quod jacuerat contra filum," i. e. contraria directioni trabium, quæ domum sustentant et firmant.

BALSE.

Frequens notio Isl. *balkr* m. est, „saepes lignea, tabulatum, paries aulæ; Egilsson. Strues, cumulus, lira in agro vel alia soli eminentia minor; Andreæ. Sæptum ligneum vel lapideum, intergeries ad separanda armenta intra præsepes hibernas." Haldorson. His notionibus affines reperiuntur in phraseologia Anglorum et Frisiorum. Thema vocis hæret quoque in Isl. *bulki*, m. strues mercium navi impositarum, onus navis. Kil. *bulcke*, thorax; Ang. v. *bulke*, the body from the neck to the hips. Ang. *bulk*, moles, onus navis integrum.

balke, n.p.v. Isl. *balkr*, *balki*, n.p.v. Isl. proprie munimentum, sæpimentum, clipeus.

balkema, n. patron.

balk, nomen vici in pago Gasterlandia.

BALLÆST, cg. saburra; figurate, impedimenta; quidquid pondere vel volumine est incommodum. Isl. *bar-lest*, f. saburra, ex *bara*, unda, et *lest*, f. onus, oneris nautici mensura; saburra enim impedit quo minus vacua navis vi undæ et venti in latus prosternatur. Ex *barlest* literis assimilatis fit *ballæst*, Ang. Nl. Hol. Hd. *ballast*.

ballæst sjitte, onerare navem necessaria saburra. — *Dêa-iters binne mar ballæst*, qui desidia vitam transigunt sunt pondus inutile terræ.

BALLE, vb.n. Saterl. loqui, sermocinari. E. II. 192.

baller-büks, F.o. homo loquax. Jocose *boxe*, *büxe*, bracca, notat puerum, qui bracca est indutus. F. *boxe-man*, puerulus. Hol. *balle-boos*, thraso.

BALLE, n.p.v. *Ballo*, n.p.v. Sec. 8. Pardessus.

baling, *Balling*, *Bólling*, n.p.v.

ballama, n. patron.

ballum, (balle-ham) vicus in insula Amelandia.

bolling-wier, villa in pago Oostdongeradela ad ripam rivuli Pæsens.— Isl. *ballr*, adj. validus, strenuus, potens.

BALLING, cg. avicula in ripis arundinosis lacuum degens. *Dær fliúckt ien balling uet it reid!*

BALSE, F.o. felis mas. Hd. *balzen*, coire jungique ut aves solent. Stür. Hd. *balzer*, puer protervus turbidusque. Ang. v. *bolter*, tripudiare. Morte Arthure. Halliw. 137.

Digitized by Google

BALSEM.

BALSEM, cg. mentha arvensis. *Wylde balsem*, mentha aquatica. Ang. *balsam.*

BALSOM! levis exsecratio. *Hwat, balsom, is datte?* Per Jovem, quid hoc sibi vult. *Balsom* videtur esse adjectivum compositum ex *bal*, pernicies, damnum et *som*, ut *hand-som*, manu promptus; *strek-som*, durabilis; Ang. *whole-some*, sanus. Sax.v. *balo*, malum; *bulo-uutso*, dux mali, scil. diabolus. Analogice *balsom*, diabolus? Confer Isl. *bala*, ægre vitam sustentare, insudare. Norwegi *bal-samt*, difficilis.

BALTE, (boalte) vb.n. pf. *bâlte*, pf.p. *bâlte*, ger. *to bâlten*, mugire boum instar, boare. Figurate, alta voce ejulare. G.J. *balkje*, *baltze*, mugire, tumultuari et clamare. pf. *balkte.* — Pro *bolkje* per syncopen *bolje.* — G.J. *bjealskje*, rugire: *bjalze*, idem. — Ags. *bealcan*, *bealcattan*, eructare; Ang.v. *to balke oute*, Ang. *to belch*, idem. Formæ *balke* Angli nullam vocem habent superstitem præter unam *balker*, excubitor marinus, qui stans in rupe littoris alta voce piscatoribus vicinis significat, quorsum tendit cursus catervæ halecum. cf. Johnson, *huer*, clamator; *a huer or balker.* Nl. *balken*, rudere instar asini; *bulken*, boare.

Dy twa alde fammen bâlte fen jild, par illud vetularum innuptarum fortunatissimum est. *Di ky bâlte fen hunger*, vaccæ mugiunt fame; Hindel. *hungerbolje*, cruciari fame. *Di junge docht di hele dei néat az bâlten*, puer morosus totum diem terit alte ejulando; Hol. *huilebalken.* Analogice Ags. *veopan*, Ang. *weep*, Hindel. *gepje* plorare, antiquitus erat Goth. *ropjan*, clamare.

gebâlt, n. mugitus; contemtim, alta ejulatio, ululatus.

balske, F.o. tumultuari, strepere, percrepare. Stür.

gebalsk, n. F.o. tumultus, strepitus.

ut-bjalsje, vb.a. G.J. immani voce exclamare, vel latrare, intonare latratu.

ut-bjals, cg. minarum intonatio.

balder-balkje, vb.n. fremere. *It kanon balderbalket*, tormenti explosio fremit, Makkum. dial. comm. *bolderje*, Hol. *bulderen*, fremere. F.u. *bulke*, ructare; *bulk*, cg. ructus, *'n bulk late*, ructum emittere. Pro *bulk* usurpant et *boer*, rusticus, quod ructare agreste existimatur. Ang.v. *belke*, hodie *to belch.* „*To bealke*, or breake wynde

BANG.

„oute of the stomake." Elyot, in voce *eructo.* Halliwell, 162.

BAMBIDICH, adj. (bam-bî-dig) doloris impatiens, impos sui; immoderatus, modum excedens. *Ien man-minsce is folle bambidiger az ien from-minsce*, feminæ doloris patientiores sunt quam viri. — *Ien bambîdich ein keerdel*, longurio immanis. *Bambîdige sterk*, viribus Herculeis præditus. — *Ombîdich yn syn praten*, inconsiderata verba effutiens, præcipitis linguæ et omnia exaggerantis. *Wæz nat bambidich!* Ne femineo ejulatu significes doloris sensum. Præsta te virum!

Bam propter sequentem *b* in *bîdich* pro *wan* dicitur. *Wan* autem commutatur cum *on* vel *un*, particula defectum notante, quare forma *unbîdich* tam frequens est ac *bambîdich.* Eodem modo Groningenses, *bamberen*, bacchari, furere, obstrepere; Drenthini *bamberich* et *wamberich*, ferus, rudis, asper. (Drentsche Almanak. 1845. bl. 89.) Plantin. „*Ongeberich zijn.* Estre „petulant, ne tenir geste ny conte„nance. Lascivire." „*Gebeeren.* Mons„trer geste, se demener. Gestire, jac„tare se." F. *bere*, gestire, præ se ferre gestu. Kil. *on-ghe-baedigh*, impatiens, balnei, remedii, doloris, cæt. *Bîdich* et *badich* sunt ex F.v. *bidia*, manere. Ags. *bidan*, idem, pf. *bâd.* Goth. *beidan*, manere, tolerare, sufferre. pf. *baid.*

BANA, F.b. homicida. Outzen. F.v. *bona*, Isl. *bani*, Ags. *bona*, *bana.* Gr. *φονεύς.* Sueth. *bane*, f. exitium; *baneman*, homicida. Goth. *banja*, f. verber, vulnus.

bane, vb.a. F.b. vocare aliquem homicidam, F.v. *to bona makia*, F. *ta moârdner meitse*, idem. F.v. *to bona-kond makia*, idem.

BANG, adj. timidus, pavidus, Hol. *bang*, ex *be* et *ang*, timidus. Vox extrinsecus illata; Frisiis, ut Anglosaxonibus et Anglis, proprie ignota. *Eang*, pavidus, vere Frisicum est, Ags. *ange*, idem; Ang. *anguish*, angor animi. Ex *ang* derivatur *angst*, st. pavor, angor; non item *bangst* ex *bang.*

Prov. *Ien man is nat bang foâr 'n man*, vir virum non timet. — *Bange baene brecke as bry*, Burman. 4. (molles fabæ inter coquendum solvuntur

Digitized by Google

ut puls) est lusus in voce *bang*, mollis, suavis, et pavidus; mens hominis pavidi facile frangitur.

bang-bloot, cg. F.o. homo meticulosus. ex *bang* et *bloot*, Hol. *bloed*, homo imbecillis et imbellis.

bang-büxe, cg. F.o. homo anxius. *Büxe*, bracca, notat marem, quod induitur bracca. Vide *boxe*, *boxe-man*, *lytse boxe*.

bange-sciter, cg. homo prætrepidus; proprie, cui metus alvum solvit. Vox ex trivio. Luxemburgenses *bangschisser*, idem.

bange, st. Saterl. tædium, dolor. Ex *be* et *ange*, Ags. *ange*, vexatio.

BANGA, BONGA, nomina gentilitia. Isl. *bangi*, m. ursus; *bangsi*, f. ursa: ursus erat Borealium leo, unde nomina propria quædam Frisica orta sunt. Vide *Fresa*, *Fries*.

banga, nomen villæ in pago Westdongeradela inter vicos Hantum et Hantumhuzen mediæ.

BANJE, vb.v. relegare in exilium; pf. *banne*. F.v. *bonna*, *banna*, jubere autoritate publica, tribunal convocare. Isl, *banna*, prohibere, interdicere; *ban*, n. interdictum, excommunicatio. Ags. *bannan*, vb.a. pf. *beonn*, pl. *beonnon*, p.pf. *bannen*, mandare, convocare; *bann*, m. mandatum, edictum. Ang. *to ban*, et st. *ban*.

banje, vb.a. F.b. exsecrari quem, diris devovere. Suethi *bannas och swærja*, (F. *flokke ind swære.)* Ang. *to ban and curse*.

dîwel-banner, cg. exorcista: præsertim qui precibus et vinculis magicis se profligare profitetur dolores rheumaticos, febres pertinaces et omne lentorum morborum genus.

weibanne, vb.a. abigere contumeliose.

bàn, cg. excommunicatio summi pontificis Romæ. *Yn di bàn dwaen*, diris devovere. F.v. *bon*, *ban*, n. jussum summi imperii, mulcta pro contemtu jussi summi solvenda. F.o. *ban*, edictum, jussum: *Up égen ban un bod*, proprio motu, auspicio et periculo. Frisii substituentes *m* pro *b*, *op eigen manneboed*. Stür. 10.

BANK, cg. scamnum. Scamna apud veteres fiebant e congestis cespitibus; unde Ags. *banc*, f. tumulus. F.v. *benk*, *bank*, *bonk*, scamnum. W.o. *beenk*, m. subsellium. Joh. 100. Ang. *bank*, agger, ripa; *bench*, subsellium. Sax.l. *bank*, ripa scalarum instar declivis. B. N. L. I. 48. *Bank*, inserta nasali *n* ante tenuem gutturalem, fluxit ex *bak*, Isl. *bakki*, m. crepido, margo; clivus: ripa fluminis, littus maris: navis (magnus quasi alveus crepidine sæptus). Confer Nl. *boord*, Ang. *board*, Gal. *bord*, margo et navis. Isl. *Bekkr*, m. scamnum sive sedile in tabernaculo comitiali; lectus dormitorius; navis; collis. Egilsson. Eisdem vocalibus *a* et *e* Angli distinguunt *bank*, agger, ripa, rupes, a *bench*, subsellium, tribunal, Hol. plene *rechtbank*, tribunal.

bank, cg. scamnum, in quo plures simul sedent; *stoel*, sella, in qua tantum unus sedet ideoque sedes honoratior. In ecclesiis feminæ sellis insident; viri juncti, in scamnis, unde phrasis, *domeny preket foár stullen ind banken*, sacerdos orationem habet ad sellas et scamna, i. e. ad rarissimam concionem. *Throch moikes jild kâm hy to stoel ind to bank*, adiens hæreditatem amitæ potuit instruere domum supellectili, instaurare rem domesticam. *Hwa forfart hat rju wirk om wer to stoel ind to bank to kommen*, qui mutat domum satagit omnem supellectilem suo disponere loco. — In templo subsellia dignitorum et magnatum sunt clausa; scamna plebis contra aperta. *Di feinten sitte op di bank*, famuli sedent in scamno, *di grytman sit yn di bank*, prætor sedet in subsellio clauso. *Di riuchter sit yn di riuchtbank*, judex sedet in (sæpto) tribunali. — Subsellium pro eis qui in subsellio sedent, *di riuchtbank*, consilium judicum, Ang. *bench*, idem.

Veteribus scamnum erat loco mensæ, in quo sedentes varicatis pedibus fruebantur ferculis ante se positis; communem igitur habebant sedem, sed in ea suam quasi quisque mensam. Tacitus, Germ. 22. Consules et consiliarii urbis Daventriæ adhuc hujus sæculi initio eum morem observabant die, quo novi creabantur magistratus. Inde verbum

bankje, vb.n. epulari, ut Gal. *banqueter* ex *banquet*, et hoc ex *banc*. Hæc enim vox una ex paucis est, quæ a victoribus Germanis introductae in omnibus linguis Romanticis supersunt. Hispani, Itali *banco*.

Digitized by Google

bankje, vb.n. sedem tranquillam habere. *Syn wiif is 'n sirpint; dær ken hy nat by bankje*, uxor ejus furiis agitata mulier est; cum ea vivere nequit.

Tacitus narrat de Germanis (Germ. 22) in domibus sedes separatas fuisse singulis; idem mos erat Frisiis, apud quos inter pauperes ipsos quisque domi separatam suam habebat, quin et habet, sedem, contra quod observavi inter ruricolas Alamannos, qui sæpe juncti in scamnis domi sedent. Ut suam quisque domum inter Frisios spatio circumdabat ita et sedem. Aliter tamen fiebat in festis; tunc juncti sedentes in scamnis veteres bibebant. F.v. *biarbenk*, caupona cerevisiæ. *Benk*, scamnum, pro domo quæ scamnum tenet. Neêrlandi sensu proprio (Kil.) *bier-bancke*, sedile potorium. Ags. *ealo-banc*, *meodo-banc*, domus in qua cerevisiam vel mustum bibunt. Ang.v. *bencher*, „a person who spends his time on alehouse-benches, an idler." Halliwell, 168.

Tabulæ longæ fulcris impositæ sedes convivarum sunt in epulis funebribus ad hunc usque diem, itidem in festis nuptialibus agricolarum et ante domos ubi auctionantur. Hæ omnes *banken* dicuntur. *Dy mear utjowet az er ynbart kriget di banken foár di doar*, qui plus erogat quam accipit ejus bona auctione sub hasta venduntur.

bank, pulvinus in mari. (Ags. *banc*, tumulus). *Banken yn séa*, brevia vada. *Doggers-bank*, pulvinus in mari Germanico inter Angliam et Nederlandiam. proprie, vadum piscatorum halecum. Kil. „*dogger*, Hol. *botschip*, *haerinck-schip*." Ang.v. „*dogger*, a small fishing ship." Hol. *dogger*, navis qua piscantur asellos majores.

bank, alveus ligneus quadratus oblongus in quo sternitur lectus ægrotantium, ut ab omni parte libere tractari possint, cum ad thecas dormitorias tantum ab aperta parte sit aditus. Idem *bank* est quod *bak*, (vide supra) et Isl. *bekkr*, lectus dormitorius.

bank, nubium congeries uniformis et oblonga in horizonte hærens; quasi ripa prærupta coeli. *Dær sit ien bank yn it westen; it wol reine*, nubium compages horizonti occidentis incubans minatur pluviam. *Dær is sin bankje oan 'e loft*, nubium ne vestigium quidem apparet in cælo. Ang.v. *bank*, a dark thick cloud behind which the sun goes down. Ang. *A bank of clouds may there be in the north or west, but near the sun few or none.* Charge of Lord Bacon. p. 4. Hac ultima notione excepta veteres Saxones cæteras significabant suo *benki*, n. scamnum, sedile, mensa, sponda; *gebenkio*, m. consors mensæ; *gebenkion endi gibeddion*, consortes mensæ et tori, conjuges. Nl. *bedgenoten*.

Throch di bank, universe, in genere. *Throch di bank binne di froulju az di man dy 't hja léaf habbe*, in genere mulieres abeunt in mores et ingenium viri quem deperiunt. Hd. *Durch die bank*, promiscue, indiscrete. *Wir futtern alle durch die bank den tod wenn wir essen und trinken*, Hippel, lebensl. 2, 452. *Bank*, scamnum, pro coetu, qui scamno sedet, per coetum, i. e. quantum ad totum coetum attinet: haud aliter *throck-géans*, plurimum; *throch 'n tiid*, universe, plerumque. Hol. *door de band*, universe. Kil. *bande*, conventus, caterva.

bancilce, n. diminut. scamnum pusillum. G. J. II. 11.

banketerje, Gal. *banqueter*.

styfsel-bank, stratum intermedium coeni caustici olim combustum, constans præcipue ex ramorum virgultorumque carbunculis et quadam terra cærulea levi et spongiosa, quæ aëri exposita in pulverem solvitur. Ob similitudinem cum amylo cæruleo *(blâuwe styfsel)* ita dicitur.

BANNE, BONNE, n. p. v. Wass. II. 97, 173. Alam. *Panno*. Först. 212. Isl. *bani*, m. interfector; F.v. *bona*, m. idem. *Bonke*, *Bontsje*, n. p. f. *Banning*, n. patronymicum. *Bannema*, *Bonnema*, n. patronymicum.

BANTE, BENTE, n. p. viri. *Beinte*, *Beint*, idem. *Bentk*, *Bentsje*, *Bent*, n. p. feminæ. — *Banthe*, vindex? F.v. *banthe*, *benethe*, vindicta judicialis accusatore quæsita. Sax.v. *banethi;* Heliand, 10963, *Fare is dror obar us, is bluod endi is banethi*, (Judæi furentes clamabant) veniat ejus cruor super nos, ejus sanguis et ejus vindicta. Köne *banethi* male vertit *tod*, mors.

bantema, *Beintema*, n. patronymicum.

beyntum, (beinte-ham) vicus in pago Ferwerderadela.

Digitized by Google

BAR.

BAR, BÆR, BERRE, F.b. hordeum. Goth. *baris*, Ags. *bere*, m. idem. Ex *bar*, est adj. *barlike*, hordeaceus, unde substantivum Ang.v. *barliche*, *(barlege)*, Ang. *barley*, hordeum. Halliwell 144.

BARA, vb.a. depsere, manu versare, subigere massam. *Buter bare*, butyrum recens e careno in tantum depsere ut omni sero vacuum sit. Gothi et Franci hoc verbum reliquerunt in forma frequentativa; Ital. *barattare*, agitare, miscere, depsere butyrum; *barattola*, carenum. Gal. *baratter*, agiter du lait dans une *baratte*, pour faire du beurre. — Kiliano teste Flandri verbum *bara* commune habent cum Frisiis; „*Beren*, Fland. j. *kneden*. Depsere, subigere." Alam. *perjan*, terere, Graff. III. 202. Mhd. *Berien daz kore*, fingere argillam in tegulas, depsere lutum, *Weich waks beren*, ceram mollem fingere. Benecke 143. Isl. *berja; ber*, pf. *bartha;* pf. p. *barit*, ferire, percutere. Egilsson, 50. Ex antiquato præterito *bar* fluxit Fris. *bara*, pf. *bârde;* Ital. *barattare*, cæt. — In genere *Hy baert er yn om*, manu versat, ex. gr. coenum; omnia confundit et turbat. Lat. *ferio*, Isl. *ber*, F. *baer*, depso (farinam).

BARCH, cg. F.u. porcus. cf. *baerch*.

barge-bek, cg. os suillum; i. e. equus ore suillo, maxilla inferiore acuta.

barge-smoar, n. arvina porci, adeps suillus.

BARIK, m. W.o. subula. pl. *bariks*. E. I. 359. 1.

BARK, cg. F.o. cortex quercus præsertim attritus quo macerantur coria, cortex coriarius.

borkmôle, F.o. molendinum cortices in usum coriariorum atterens.

bark-scip, *bark*, navigium actuarium, hodie navis oneraria major. It. *barca*.

BARMHERTICH, adj. fractus animo, afflictus. *It bern kryt bærmhertich*, vel *earmhertich*, misere ejulat infans. *Di ilde stakker bea' my sa barmhertich* vel *earmhertich um ieu stik brea'*, senex misellus me enixe et flebili voce rogabat buccam panis. Ags. *earm-heorta*, pusillanimis, cui affinis notio Frisica „fractus animo." Sed Nl. *barmhartigheid*, misericordia, conspirat cum Goth. *armahairtei*, misericordia.

barmhertichheit, cg. animi teneritas. *'t Biaer en barmhertichheit kamen*

BARN.

gaer, Burman. 63, (cerevisia et misericordia coibant in unum) incalescens cerevisiæ potu meminerat consanguinitatis et antiquæ amicitiæ. Hodie *hia ind barmhertichheit kamen boppe.* Confer B. N. L. I. 56, *barmhartig*. 55, *barn*.

BARN, n. (bán) infans, soboles; pl. *barn*, liberi, Workum. Goth. *barn*, τέκνον, n. Isl. *barn*, n. proles, filius, filia. F.b. *barn*. Goth. *bairan*, ferre, parere. Nl. *baren*, parere. Nl.v. *baren*, pl. liberi; plene *moeder-baren*, fructus, soboles matris, infans. — F.v. *bera*, ferre, parere; *bern*, n. infans, pl. *bern*, liberi. *Boárn*, n. Hindelop. dial. communis *bern*, n. *Bjern*, *bjernke*, n. Makkum. pl. *bjern*, *bjerntsjes*, (bjentsjes) quæ forma confunditur cum *bjentsjes*, fabæ paulæ, ex *bén*, faba. — Ags. *beran*, ferre, gignere; *bearn*, n. soboles. Ang.v. *bern*. Compara Nl.v. *moeder-baren*, cum Ang.v. *moder-child*, Rob. Gloc. Eandem ad normam ex Ags. *cennan*, parere, pf.p. *cenned*, partus, enixus, est Nl. *kind*, infans, Nl.v. *kind*, filius; *kinne*, filia. Melis Stoke, I. 243. Nl. *menschen-kind*, homo. Lat. *nasci; natus*, filius.

berns-bern, n. nepos, neptis, Hind. *barns-born*, Isl. *barna-börn*, n. idem, F.v. *bern-bern*, sing. et plur.

In omnibus formis *barn*, *born*, *bern*, liquida *r* frangitur, quare Cadovius Muller F.o. scribit *been* (bên) infans, *beens-been* (bêrns-bêrn) nepos, neptis; *unriucht iilde beyklift nat up dait darde been*, (pecunia injusta non proficit nepotibus) male parta male dilabuntur. C. M. 52. *Been* per epenthesin fit Saterl. *béden* ex *berden*, pro *bern*, ut Saterl. *báddenje*, conflagrare, ex *barnje*. Het. 229. E. II. 201.

Barn sive *bern* proprie non distinguit inter genus. Inde Hindelopenses, *fynte-born*, infans masculus, Isl. *sveinbarn*, idem. F. *feint*, Isl. *svein*, famulus, filius. Dani, *drenge-barn*, infans masculus; *dreng*, puer. Nl.v. *knecht*, famulus; *knechtken Jesu*, puer, filius Jesus. — Workum. *famke-bern*, Hind. *fánte-boárn*, puella; Hind. *fán* pro *fáem*, virgo, famula, amica. Ags. *vifcild*, puella, Ang. *child*, infans. *girlchild*, filia, puella: Johnson, Todd, *girl*. A.v. *knave-child*, puer; elliptice *child*, tum filius, tum filia.

Digitized by Google

Ang. v. *child Julus*, puer Julus. Todd's Johnson, *child*, 5. *The children of the chapel*, sacrorum famuli. Contra apud Shakespearium *child*, filia. Winters tale. Act. III. Sc. 3. *What have we heere? Mercy on 's, a barne? A very pretty barn? A boy or a childe I wonder?* F. *Hwat hawwe wi hiérre? Myn gjust nock ta, ien barn? Ien thige pretlick bern? It scil my ny dwéen, of 't ien boi as ien famke is.* — Ang. *gerle, girl*, antiquitus puer et puella; hodie solum, puella. Gal. v. *Gars*, puer maturus: *garse*, puella nubilis.

Le male est gars a quatorze ans,
Et la femelle est garce a douze.

Montfaucon Toulouzain, Dits moraux. Hodie *garce*, meretrix; *garçon*, puer, famulus.

Prov. *It éarste bern, it éarste gewin*, in matrimonio primigenitus antecedit lucrum pecuniæ. *It éarste bern komt as it klear is ind it twade op syn tiid*, „primus infans prodit cum paratus est, sequens in ipso articulo." Sanctimonia nuptiarum apud Frisios veteres non pendebat a nutu pontificis: hujus enim consecratio non anteibat, sed sequebatur primam thalami noctem. Richthofen, Rechtsquellen, 410, 1. *Bern fin tén yeer en tsien yeer allijcke wiis*, Burman. 4, pueri decem annorum non plus sapiunt quam unius.— *Bern dwae berne-wirck*, Burman. 7, pueri puerilia tractant et efficiunt. —

Deer berne-braed ijt,
Deer meij schanne sit,

Burman. 12, parentes, qui aluntur a liberis, notam turpitudinis subeunt.— *Meij ien bern schoe'r sprecke*, Burman. 45, quamvis dives et potens non dedignatur verba facere ad puerum. — *Dy ien bern utstiurt kriget ien bern wer thus*, ne res serias committas curæ hominis stolidi. — *Ljéawe bern, ljéawe nammen*, de deamatis nil nisi quod laudabile prædicare permissum est.— *Bern matte lang bern bliuwe*, oportet pueros diutissime manere pueros. Puerorum maturitatem properare Frisii non minus ridiculum quam noxium habebant, dumque ei ætati quævis deliramenta permittebant, hoc unum, virum agere, summa vi prohibebant. Memini me puerum duodecim annorum in vico natali ludum frequentare cum juvenibus octodecim annorum hosque se immiscere nostris ludicris et exercitiis campestribus. Mela III. 3, memorat Germanorum „longissimam pueritiam." Teste Tacito (Germ. 20.) apud Germanos „Sera juvenum venus eoque inexhausta pubertas." Iterum (Annal. IV. 14.) „Batavorum procera pueritia." Cæsar (Bel. Gal. VI. 21.) de Germanis perhibet, „qui diutissime impuberes permanserunt inter suos ferunt laudem: hoc ali staturam, ali hoc vires nervosque confirmari putant."

Ien faem mei bern meitse, gravidare virginem. Hol. *een meisje met kind maken*, Ang. *to get a woman with child.* Ags. *beon mid bearne*, Ang. *to be with child*, gravida esse.

berne-faem, cg. quæ curat infantes ancilla.

berne-gejoel, n. strepitus et clamores puerorum ludentium.

berne-gik, cg. deamans infantes et eorum consuetudinem, infantarius. In plerosque Frisios hoc nomen quadrat.

berne-goed, n. infantis vestes, præcipue infantis recens nati; alias *pòppegoed.*

berne-hlûd, n. vox infantis, vox voci infantis similis. Isl. *barna-hliód*, n. vox sonora puerilis.

berne-pleats, cg. locus ubi quis natus est. G. J. Nl. *geboorte-plaets.*

berne-práet, n. fabula, sermo puerilis, nugæ.

berne-riften, pl. infantis fasciæ laneæ.

berne-scoálc, cg. Hindel. *barne-scúle*, Isl. *barna-skoli*, m. ludus literarius puerorum, infantilis.

berne-sconk, cg. crus infantis. *Fen berne-sconk op*, a teneris; Horatius, *de tenero ungui.* Hol. *van kindsgebeente af.*

berne-scuón, pl. infantis calcei. *Hy hat di berne-scuón forsliten*, (contrivit infantiæ calceos) ex pueris excessit. Isl. *at hafa slitid barn-sko*, ex pueris exire; *barn-skór*, m. calceus infantis. Cicero *mutare calceos*, creari senator. F. *Ik woe nat jern yn di scuón fen ien kening stéan*, non libens succederem in regis locum.

berne-téam, cg. numerus liberorum omnium ex eisdem parentibus. Scoti *bern-time:* Douglas *barne-time*, all the children of one woman. F. *'n team biggen*, Ang. Cant. elliptice *a team*,

Digitized by Google

a litter of pigs. Ags. *bearna-team*, procreatio liberorum; alii male „proles ipsa." F.v. *berntâm*, m. procreatio sobolis. Audi summum Junium de voce *team* rite disserentem.

berne-tochte, cg. pietas liberorum erga parentes. G. J.

bern-wedene, f. F.v. vulneratio infantis in matris utero.

bern-léas, adj. orbus liberis. F.v. *bernlâs*, idem. Ags. *bearnleas*, idem.

bern-siik, adj. appetens, inhians liberos.

bernsk, adj. puerilis, infantilis. Effertur fere *bénsk*, sed Wangeroge *beensk*. E. I. 88. *Barnsk*, Work. idem. Gothi *barniska*, νήπιος.

barnskens, *bernskens*, cg. mores et ingenium infantum, altera infantia senis decrepiti: *Barnsknes* inverse *barnskens*; Gothi, *barniskei*, f. τὰ τοῦ νηπίου. — *Di âld-man komt yn syn twâde bernskens*, senex secundam intrat pueritiam.

bârsel, F.b. puerperium; contracte pro *barns-el*. Norw. *barsöl* pro *barns-öl*, symposium in honorem infantis recens nati. Norwegi ut Frisii fere elidunt *r* in *barnsdom*, *barnsfostra*, *barnskjen*, *barnsleg*, quæ audiunt *bansdom*, *bansfostra*, cæt. Outzen, *bârsel*. Aasen, 26.

bernje, vb.n. infantem parere. *Bjârne*, F.b. parere liberos; ex subst. *bjârn*, infans. Bend. 229. *Beerne*, idem. Outzen. 16. Hd. *kindern*, *kindeln*, parere prolem, ex *kind*. Ang. *to child*, to bring forth children. Isl. *barna*, gravidare mulierem, a *bârn*, proles humana. — Confer F. *wif*, femina, uxor; vb. *wifje*, ducere uxorem. Ang. *wife*, uxor, vb. *to wife*, to marry.

bern-helje, parere liberos; proprie petere, apportare liberos, scilicet e silva, cujus arbores fabula infantilis perhibet in ramis ferre infantes quasi tot poma. *Myn sister is noch yn it bernheljen*, mea soror nondum est effeta, sed partum edit. *Myn wiif is oer it bernheljen hinne*, Ang. *my wife is past children*.

BARN, BAR, F.b. ca pars soli in horreo ubi mergites reponuntur. Ang. *barn*, Ags. *bern*, horreum, vox composita ex *bere*, hordeum, et *erne*, locus; locus hordei. Ags. Matth. III. 12, cod. Cottonianus *ber-ern*, Rushworth *bære-flor*, solum hordei, area, quæ notio quadrat cum Frisica boreali. Ceteræ versiones Ags. *bern*, *bearn*. Nota hordeum, ex quo coquebatur cerevisia, primum et principale frumentum fuisse inter Germanos, et inde duxisse notionem frumenti in genere, ut patet ex voce *bere-ern*. Haud aliter explicanda est notio Frisica hordei in *koarn*, quæ vox apud gentes affines valet frumentum in genere.

BARNE, (bánne) vb.a. et n. ardere; urere. pf. *barnde*, pf.p. *barnd*. G. J. *baerne*, *baernde*, *baernd*. Ags. *bærnan*, cremare, accendere. F.v. *barna*, *bérna*, ardere, comburere, abolere corpus igne, lædere igne; *Huaso him baernt an da wallende wage*, F. *Sa hwa him baernt oan it wâllende wetter*, cuicumque manus in aquam ebullientem immissa uritur. Eliditur fere *r* in enuntiatione. *It hus fen myn burman barnt*, ardet vicini domus. *Di sinne barnt op 'e lape*, verberat solis ardor. *Wy barne juwns kærsen, mar us feint ien lampe*, nos accendimus vespere candelas, sed famulus noster lucernam. *Ik hab my barnd oan kjit wetter*, ussi me ipsum aqua ebullionte. *Hy is bang, dat hy him barne scil oan kâld wetter*, (formidat ne se urat aqua frigida) cuique homini atque rei diffidit. *Barn dy net!* ne te uras, i. e. Cave ne te voce vel facto inducas in laqueos. — Prov. *Oni 't al baernt, soo baernt het wetter luckel naet*, Burman. 3, 55, si omnia ardent aqua tamen non ardet; contra scrupulosos, qui omnia esse desperata conquerunter. *Hwat my naet barnt blies it naet*, non curo res quæ ad me non attinent. *Dy syn gat barnt mat op 'e blirren sitte*, (qui anum suum urit pustulis insidere compellitur) qui luit poenas malefacti habet quod sibi imputet. *It barnde bern is scoftick foár it fiur*, Ang. *The burnt child dreads the fire*; πάϑὼν δέ τε νήπιος ἔγνω, Hesiodus. *Dir 't fioer nest is barnt him aerst*, Burman. 14, (proximus igni uritur primus) procul a Jove, procul a fulmine.

Barnend kjit, ardentissimus. Ags. *brondkât lufu*, flagrantissimus amor.

barner, *berner*, m. F.v. incendiarius.

barnich, adj. (bannig) W.o. adustionem

Digitized by Google

olens, *Daitj smecket bannick*, hic cibus resipit adustionem. E. I. 88.

âf-barne, (oáf-banne) vb.n. comburi totus quantus. *It hus is âfbarnd*, domus ad solum exusta est.

for-barne, vb.a. et n. cremando perdere, perdi. *Alles is yn it hus forbarnd*, ignis omnia in domo perdidit. *Alles forbarnt yn it hus*, omnia conflagrant in domo. Ags. *forbærnan*, cremando perdere.

yn-barne, vb.a. et n. urere intus et inuri. *De balke is ynbarnd*, ignis non superficiem trabis solum adussit, sed interius penetravit. — *It barnt my yn, dat myn famke by scimerjuwn noch op it iis is*, (inuritur mihi, i. e.) urit me, angor quod filiola mea in crepusculo adhuc per glaciem vagatur. Lat. *inurere alicui* dolorem. Gothi *inbranjan*, accendere, comburi. Ags. *inbeornan*, inflammari, lucere.

oan-barne, vb.n. aduri, Nl. *aenbranden*, idem. *Oanbarnd iten*, puls, far triticeum coctum, in genere omnis cibus, qui nimiam ustionem olet. — *Di faem is oanbarnd*, famula gravida est, Nl. *de meid is aengebrand*. Pictor Jan Steen filo cæruleo, cujus extremitas anthrace aduritur, virginem, quæ morbum simulat, esse gravidam, significare solet. — Ags. *onbéornan*, inflammari, Nl. *ont-branden*.

opbarne, vb.a. et n. consumere et consumi igne. *Barn dat boek mar op; dær binne boeken to folle*, abole illum librum flammis; premimur numero nimio librorum.

ut-barne, vb.a. flagrando purificare. *Di esken aden útbarne*, manipulo straminis ardentis mulctras fraxineas adurere et purificare. — *It hús is fen binnen alleheel útbarnd*, omne quod intus est in domo conflagravit incendio. — Figurate, *Di skildéaskers habbe di scildner alleheel útbarnd*, creditores omnia bona debitoris vendiderunt in usum jus habentium.

barn-hout, n. collective, ligna, faces, instrumenta lignea ignis in foco. W.o. *bankolt*, n. idem, E. I. 359. *Ien barnhout*, lignum (ignem nutriens.) G.J. *baernhout*. Elliptice *ien houtke; er ien houtke under stekke*, excitare litem.

baernd-koarn, n. hordeum ustum, ex quo coquitur spiritus vini vel juniperi, præcipue autem cerevisia. *Hij loockt ofler baernd-koorn ijten het*, Burman. 25; Ang. *He looks us if he has eaten roasted barley*, inebriavit se cerevisia.

barnde-man, West-Frisii, ignis fatuus, erraticus; ignis locis humidis in aëre ambulans.

báern-stien, F.b. electrum.

barnde-wyn, cg. spiritus vini. G.J. *baernde-wyn*.

brânje, vb.n. et a. Silvicolæ, *bráne*, ardere, urere. Goth. *branjan*, idem. Ags. *brennan*, idem quod supra *bærnan*. Anglosaxones cum Frisiis duplicem formam *barn* et *bran* habent communem.

brân, cg. incendium; instrumentum ignis. F.v. *brond*, (bróand) m. flamma, incendium, excitatio incendii. *Di tsjerke stiet yn 'e brân'*, ardet templum, F.v. *a brond. Hy is mei al dy scilden yn 'e brân'*, æs alienum eum urit. — *Gikheit is gikheit, mar di brân* sive *fiúr yn 'e broek is nin gikheit.*

brân, cg. instrumentum ignis. F.o. *'n brand teurf*, cespitum bituminosorum copia, quæ sufficit familiæ foco per hiemem. Stür.

brân, cg. gladius. Ags. *brand*, m. titio, ensis (Lat. *fax belli.)* Isl. *brandr*, m. titio, lamina ensis. Nl. v. *brant*, incendium, gladius. Ang. v.

With hys stelyne brande he strykes of (hys hevede
And stertles owte to hys stede and with (his stale wendes.

Morte Arthure. Lincoln MS. f. 67. Edited (4°) by J. O. Halliwel. Brixton Hill. For private circulation only. 1847. Frisius e bello redux gladium cum cæteris armis affigebat parieti *(wân*, Nl. *wand)* supra ostium, ibique suspensus et nitida politione fulgens omnium oculis erat subjectus. Inde duæ phrases natæ sunt; altera, *It wiif is sa sindelik as di brân'*, femina (nitidior gladio) mundissima est, domum et utensilia accurate mundat ut omnia niteant; altera, *Hy hat di brân' oan 'e wân'*, procul a negotiis reditibus suis sustentat vitam, instar rude donati militis. Confer Gal. *flamme*, (Lat. *flamma)* scalpellum; F. *flime*, Hol. *vlijm*. Gal. *brandon*, titio; *brandir*, vibrare ensem, *brandiller*, *branler*, cæt. Ang. *to brandish*, coruscare, vibrare. Confer

Digitized by Google

Alam. *geisli*, flagellum, et radius solis. Lat. *flagrum*, et *flagrare*. *Verber*, *verberat sol.*

brand, n. p. viri. *Brandsma*, nom. patronymicum.

brânje, cg. alimentum foci. *Di brânje is diûr*, ignis instrumentum magni constat.

brân-byt, n. confer *bite*.

brân-brief, cg. literæ indicti incendii, ad exprimendos his minis alicui nummos. Tropice *ien brânbrief scriuwe*, debitorem literis asperis admonere æris alieni.

brand-dolch, F.v. vulnus igne inflictum.

brân-gjirg, adj. præparcus, avarissimus.

brând-hake, F.v. pl. *brândhaken*, F. *brânhéak*, pl. *brân-heákken*, (bróanhjekken) conti ad extremitatem unco instructi, quibus ardentis domus parietes evertunt ad progressum incendii sistendum, 559, 17. Ex edicto municipali magistratus Franekeræ an. 1462 liquet Frisiis jam illo ævo in promptu fuisse omnia instrumenta, quibus nos utimur ad incendia restinguenda, excepto forsan siphone Romanis, teste Plinio, jam usitato, cujus non fit mentio. Non loquor de siphone incendiario tali, qualem primus Van der Heide posteriore sæculo invenit quoque nos hodie utimur.

brant-hleerda, F.v. scalæ uncis instructæ quibus conscendunt domum ardentem ad restinguendum incendium. Edictum municipale Franekeræ, 559, 17. Ags. *hlæder*, Ang. *ladder*, F. *hljerde*, (ljedde).

brân-îzer, n. cauterium. Ags. *brandisen*, vel *-isern*, ferrum supra quod ligna ponuntur in foco, ut melius ardeant; tripes. Nl. (Kil.) *brand-ijser*, cauterium; fulcrum focarium; crateuterium. Ang. *brand-iron*, Scoti *brander*.

brân-merk, n. stigma. F.v. *brond-merk*.

brân-merkje, vb.a. stigmate notare. Ags. *mearcian*, idem, et *mearc*, stigma, absque *brand*. Confer leges Anglosaxonum (ed. R. Schmid) p. 202, 290, et in legibus Barb. Latinis Henrici Primi, 463, *signare*, notare stigmate.

brân-nettel, cg. urtica urens, Hall. 195. Hanc plantam distingue ab alia simili, quam Hollandi *dove netel*, (urtica exstincta) appellant; Frisii vero, quod infantes mel ex eius floribus sugere amant, *hunick-blom*, *ingeltajes iten*. Botan. lamium album Hall. 168.

brand-ries, F.o. uredo nigra paniculæ avenariæ. Nl. (Kil.) *brand*, uredo; vitium frumenti, avenæ et tritici.

brân-ny, adj. recens ex officina profectum (instrumentum quodvis). Ang. *bran-new*, Nl. (Kil.) *brand-nieuw*, *vernieuw*, *(vier*, ignis). F. *fonkel-ny*, *(fonkelje*, coruscare); *glûd-ny*, *(glûd*, fulgor) idem.

brond-rad gold, F.v. aurum rubore rutilante.

morth-brând, F.v. incendium insidiosum a proditore excitatum; incendiarius insidiosus.

nacht-brând, F.v. incendium nocte excitatum; incendiarius nocturnus.

brânich, adj. ustionem olens. *Brânige loft*, coelum rubescens nebula ardentis cespitis bituminosi. *Brânige lucht*, odor ex rebus ustis, ex. gr. ligno adusto. Alias *brân-lucht*.

braning, f. W.o. E. I. 262, F. *brâning* (broaning) æstus marini. Nl. *branding*, f. poëtice *barning; In het barnen der gevaren*, in æstu periculorum. Ags. *brenning*, adustio; *brontford*, fretum æstuans. Beow. 1130.

brander, *bronder*, F.v. incendiarius; in compositis.

brander, cg. cacabus major et rudior, qui apponitur foco ardenti ut aqua in eo calefiat; *tsjettel*, *settel*, cacabus minor forma satis bona, in quem aqua ebulliens e majore effunditur, ut ita elegantiæ consultum sit.

BARTE, cg. (bátte) tabulatum ligneum grave binas ripas sulci aquarii vel canalis jungens, ut transeant pecora vel per id vehatur plaustrum foeni. Plene

thil-barte, tabulatum in modum ponticuli. Confer *thille*. Estque, vel portatile et solutum, vel fixum. F.o. *batte*, idem. Stür. 10. *Di man hat ien ræck as ien barte*, homo dorso lato et Herculeo. *Yn di sted wier ik sa mâger as ien range ind by di boer sa tîkjok as ien barte*, macilentus in urbe valetudine obesa niteo ruri.

flap-barte, tabulatum in modum ponticuli, ab altera parte solutum, ab altera in fixis cardinibus versatile, ope funis elevatur et demittitur pro lubitu.

Digitized by Google

BARTELE.

slyp-barte, cg. tabulatum quod super duobus palis fossæ transversis de ripa in ripam truditur, *(Slipe*, verrere.)

bartingen, pl. asseres sive tabulæ longæ, per quas Frisii fossores sarraco (Gal. *brouette.)* coenum ex imo canali subvectant in ripam.

BARTELE, (báttele) n.p. viri, ex *Bartholomeus*. Ang. *Bartholomeus*, inter sodales *Bat*. Ang.v. *Bartle*. Halliwell. — *Bartelke*, n. p. f. in usu quotidiano *Bakke*. — *Hy wit wol hwær Bartele di mòster hellet*, emunctæ naris est. Sax.l. *He weet, wo Barteld den most haalt*. Lux. *E wees wo Barthel de moschert helt*, idem. *Mòstert*, sinapi, corruptum ex *moschert* vel *most*, vinum mustum, quod sanctus Bartholomeus festo die sibi sacro (24 mensis Augusti) nondum paratum videt. Confer Gangler, Luxemburger Lexicon, p. 32. *It telke is bard, da di kou Bartele hjitte*, quod narrat fabula factum est cum vacca vocabatur Bartholomeus, i. e. remotissimis abhinc temporibus. Ludicre dictum. — Prov. *Plat ind sunick is ut di tiid da di kou Bartele hjitte*, continentia et parcimonia anteacti sunt temporis.

bartele-hiem, prædii rustici nomen.

BASAFENG, m. F.v. (prensatio putida) attrectatio impudica feminæ vel virginis. Nl.v. *baeshudich*, Fergut, 2230, cute putidus, deformis. — Ang.v. *baske fysyke*, fututio. Halliwell, 147. Ang. *baskful*, pudore suffundens, impudicus. Johnson citat,

A woman yet must blush when bashful (is the case,
Though truth bid tell the tale and story (as it fell.

Confer Norweg. *basa*, oblinere. Nl. *smeren*, linere; *smerich*, (linitus) spurcitie obductus, inpudicus.

BASILISCUS, *Di hoánne bret Basiliscus-aeyen ut* (gallus gallinaccus excludit ova Basilisci) ille nihil profert quam quod nocet. — *Basiliscus*, lacertæ species. (Basiliscus lacerta. Linn.) Teste Festo genus serpentis, cujus vim reliqua genera serpentum fugiunt. Plinius asseverat, eum sibilo fugare omnes serpentes et intuitu solo necare.

Basilisks! whose breath
Is killing poison and whose looks are (death.

Charles Cotton. On the lord Derby.

BASK.

BASK, adj. pulcher, ornatus. Hindel. *Báske pannen*, patinæ coctiles Chinenses elegantes. *Báske klaen*, vestes pulchræ festivæ. *Hwat bisthu básk!* quam ornate vestita es! Adv. *Baske moai*, eximie pulcher.

batsk, adj. F.o. pulchre vestitus et ornatus amans. Sax.n. *'n batsk jak*, tunica feminæ elegans. *Batsk*, adj. ferox. Kil. *batsch*, astutus, argutus, callidus. Confer Lat. *scitus*, a verbo *scire*, callidus, venustus. *Satis scita est*, formosa; *forma scitior*, elegantior.

BAST, cg. membrana inter corticem et arborem media; si de tilia sermo est Latine dicitur „philyra." Ex ejus fibris fiunt fila funesque. Nl. (Kil.) *bast*, cortex, liber, scheda, membrana, funis, restis, laqueus. Ags. *bæst*, m. cortex tiliæ. *Bæsten*, adj. *mid bæstenum rapum hine gebundon*, funibus ex philyra eum ligabant. Elliptice Ang.v. *baste*, funis. *Bast*, matting, straw. Ang. North. *to bast*, to pack up. — Isl. *bast*, n. alba membrana philyræ, vinculum sive funis e tilia, Egilsson. crassissima et rarissima textura, Hald. — Nl. *bast*, cortex, cutis; totum corpus hominis; in sermone proletario, Hol. *Hy kreeg op zijn bast; hange-bast*, furcifer. Hæc vox longe lateque per Germanicas nationes dispersa eadem est ac Lat. *vestis*, quodvis tegumentum, exuviæ serpentis, stragula, velamen; quæ notio quadrat cum tunica media inter arborem et corticem. Lat. *v* transit in Germ. *b*, ut Lat. *validus*, *valde*, Goth. *balths*, fortis; Lat. *vas*, *vadis*, Ags. *bæd*, idem; Lat. *verres*, F. *bér*, *barch*; cæt.

Prov. *Di finen binne as di bjirk mei thrętjen basten*, hypocritæ se instar betulæ occultant tredecim tunicis; in simulando impenetrabiles sunt. *Nin hân' twiske bast ind bèam stekke*, (manum ne inseras inter truncum et corticem) ne te immisceas litibus conjugum. Scoti. *It is ill meddling between the bark and the rind.* Sax.l. *De sine hand twuske borke un boom stikt kleemet sik.* Hol. *Steek uwe vingers niet tusschen de schors en den boom; steek uwe hand niet tusschen de post van de deur.* Harreb. I. 78. 6. Gal. *Il ne faut pas mettre le doigt entre l'arbre et l'écorce.*

bast, putamen. *Nutebast*, putamen nu-

Digitized by Google

cis. *Kastanje-bast*, nucis castaneæ putamen. *Dær sit 'n ruge bast um di man, mar di pit is geef*, forma hominis est impolita, sed indoles bona. F.v. *bost*, Sax.l. *bosen*, pl. siliquæ. vb. *bosen*, excludere pisa, fabas siliquis. B. N. L. I. 123.

beste, vb.a. desubulare, laxe consuere. Ang. *baste*, (beste), idem. Bene. *Nay mocke not, mocke not; the body of your discourse is sometimes guarded with fragments. And the guards are but slightly basted on neither.* Shakesp. Much ado. Act. I. Sc. 1. — Alam. de Jesu veste *ni uuas thar uuiht ginates noh gebosotes, uuas si (tunicha) ubar al mit redinu ziaro giuueban* Otfr. IV. 28, 7, ex uno continuo panno vestis texta, neque sutura accurata *(ginates)*, neque tumultuaria *(gibosotes)*, in ulla parte consuta erat. Cum *o* in *bosotes* quadrat forma Nl. *booste*, *bast*, *sluyme;* (Kil. *bast*). Pro *gibosotes*, lege *gibostodes*, verbi *boston*. cf. Graff. III. 219. *bestan*, sarcire.

basterd, adj. spurius; equus ex mare Frisio et equa extranea. *Basterd-stört*, species spuria; ex. gr. *kinnen*, *konnen*, *katten*, gallinarum, canum, felium; species quæ degeneravit a stirpe integra. Forma vocis ex Gal. *bastard*, quam ex Scandinavico *bast* ductam Normanni in linguam Francicam introduxerunt. Isl. *bastardr*, m. spurius. Inter remotissimi ævi proavos late regnabat opinio genus humanum dryadum instar ex concavis arboribus ortum traxisse; ad hunc usque diem inter nutrices et puerulos Frisios nondum obsolevit fabella, matrem infantes pomorum instar arbore decerpere, vel e trunco concavo arboris vetulæ protrahere. Inde in computandis gencalogiis gentium nobilium veteribus symbolum usitatum erat arbor, e cujus trunco rami et folia crescunt. Posteri e legitimo matrimonio nati e trunco ipso dicebantur provenire; contra ex concubinatu nati in philyra vel cortice *(bast)* concepti dicebantur. Gal.v. *fils de bast* idem quod *bastard*. Non ex trunco, sed circa, extra truncum, ut Hol. *buiten-been*, nothus; *buitenlust* (Krul.) incestus. Ang.v. *This man was sonne to Jhon of Gaunte, Duke of Lancaster, discended on an honorable lignage, but borne in baste, more noble of bloud then notable in learnyng.* Hal. Henry VI. f. 70. Halliwell. Nl.v. *Ik ben niet aen een boom gepist*, non spurius sum.

BATE, vb. prodesse. Confer *baet*.

baet, cg. remedium. *Baet sike ind baet fine*, quærere morbi medelam et invenire. *Hy hat alles to baet*, omnes et omnia ei favent.

(bat?) comp. *better*, melior; superl. *bæst*, optimus. *To bést sprecke*, W.G. 15, commendare et disponere, ut id quod desideratur eveniat.

bæstens, cg. probitas, bonitas rei. Inverse pro *bæstnes* ex superlativo *bæst*, optimus.

BATTE, BATSE, vb.a. conquassare, proterere, conculcare. *In di modder umbatte*, ititando proterere madidum coenum. Ags. *beátan*, percutere, impingere. Gal. *battre la campagne*, courir de çà et de là dans la campagne. *Battre le pavé*, n'avoir d'autre occupation que de se promener dans les rues, Hol. *straatslijpen. Battre bien du pays; chemin battu*, via vestigiis trita. — *To batte*, contundere, tundendo vulnerare. *It lân' is alleheel tobat*, pratum pluviis emollitum a pecore detritum, disruptum est. *Di wei is tobatst ind tojagge*, via argillacea pluviis madida pedibus et plaustris distracta et invia est. — *Hy het him tobat*, conterendo se (suum digitum) vulneravit; hoc sensu *knieze* usitatius est. Ags *tobeátan tha scipo*, conquassare naves (de vento.) Chron. Sax. 1009.

bat, vb.a. F.b. verberare, tundere, jaculari. Outzen. *Bat* apocope terminationis inf. *an* ex *batan*, Sueth.v. *bata*, *beta*, verberare (Ihre), ut Ang. *to beat* ex Ags. *beatan*, Ang.v. *beate*.

batsje, vb.a. resono ictu quem verberare. Saterl. E. II. 201. *Batse*, F.o. idem.

batse, F.o. alapa.

batte, bats, n. p. v. Wass. II. 172. *botte*, n. p. v. Wass. II. 98. *Baetke*, *baetlje* n. p. f. et v. ibidem 97.

BATTER, BITTER, n.p. viri. Wassenb. 172. *Bathari*, Sax. nom. proprium Sec. IX, apud Dronke. Försteman. I. 199. Sax.v. *bathari*, balneator. Ags. *bathian*, lavare, fovere.

betterswird, parvus vicus prope urbem Doccumum caurum versus; alter

Digitized by Google

vicus ejus nominis minimus est prope Hartwerdam in pago Wonseradela. *Betters-wird*, Bethari collis sive fundus, vulgo audit et scribitur *Better-wird*.

Hujus sæculi initio erant caveæ in utraque templi Grouwæ extremitate; altera occidentali in turri, altera orientali pone atrium templi; hæc vocabatur *it linchte honnegat* (lucida canum cavea), quod rimæ quædam paululum lucis admittebant; illa *it thiuster honnegat* (canum cavea obscura) ubi caligo spissa regnabat. Atrio ipso nomen erat *it scjippehok*, ovile. Pueris protervis, ebriisque grassatoribus istæ caveæ carceres erant; in occidentalem, quippe obscuram, condebantur contumacissimi, in orientalem qui levius peccaverant. Hujus autem caveæ orientalis portæ vir nobilis Carolus Roorda, præfectus pago Idaerderadélæ, (medio fere sæculo XVII) aureis literis inscripserat *Better-wird*, vicus Better-wird, per paronomasiam, (melior esto!) Recipe te ad bonam frugem! F. *Better wirde*, frugi fieri. Nota plagam lucis et salutis in oriente, noctis malorumque in occidente.

BAU, n. p. v. unde diminutivum *Bauke*, idem. *Baye*, idem. *Beyema*, *Beyma*, n. patron.

buwa, *Bowa*, n. p. v. *Bauwe*, *Bewwe*, *Bouwe*, idem.

bawe, n. p. v. *Bawink*, n. patron. *Bawinga*, idem, Chart. I. 466. *Babinga*, idem, ibidem. *Bâfke*, n. p. f. *Bea*, *Beæ*, *Beo*, n. p. v. Ags. *Beav*, unus regum Anglosaxonum, qui a Wodeno originem petunt. — *Beake*, *Béatke*, n. p. fem. Wassenbergh, 97. — Phrasis, *Hi is Bauke*, superavit obstaculum.

BAUT, n.W.o. seges messa. E. 1. 360. F. *di bouw*, cg. seges, collective, arationes.

BAWWA, vb.n. F.b. vociferari, Joh. 100. F. *biuwe*, magno hiatu dicere. Kil. *beffen*, gannire. Ang. d. *baw*, *baugh*, latrare. Nl. *blaffen*, latrare. Confer Kil. *blutse*, *butse*, contusio; *blutsen*, *butsen*, quassare.

neibàuwe, vb.a. subsannans exprimere alicujus vocem. *Immen neibàuwe.*

baw, m. F.b. clamor, Joh. 100. vociferatio anxiorum, Outzen. 20. Inde *ferbæwst*, ib. Ang.v. *abawed*, territus, consternatus, hodie *abashed*. Nl. *verbaesd*.

bauwererje, vb.n. terrefieri.

forbauwererje, vb.a. et n. territare, terreri. *Fen dy kirde thongerslack is mem forbauwererre*, sævo tonitru mater attonita est.

BAZE, vb.n. delirare, pf. *baesde*, pf. p. *baesd*. *Baseste naet, fjildebouwer?* G.J. nonne deliras, agricola? Nl. *bazen*, delirare febris vi. Ang. *to bash*, confundi pudore.

forbaesd, adj. participiale, attonitus, stupefactus. *Dær is ien forbaesden snie fallen*, stupenda vis nivium cecidit. *Forbaesd*, adv. valde, vehementer; *It is forbaesde kâld;* sævit frigus vehemens. Ang. *abashed*, attonitus. Ang.v. *abashment*, mentis consternatio. *(abash*, ex perdito vb. Ags. *a-basan?)* Confer Sax.l. *abasig*, adj. stolidus, desipiens; *abasig wiif*, mulier fatua.

BÆD, n. pulvinus major undique clausus et plumis anseris mollioribus refertus; differt a *bulsek*, saccus foeno aliove tomento viliore repletus. F.b. *Bâd*, Joh. 99. Helgol. *to bâd gung*, cubitum ire. F.b. *beed*, Outz. 21. Goth. *badi*, n. Isl. *bethr*, m. pulvinus; culcita. Ags. *bed*, n. G.J. Hindel. *bód*. Vocalis *a* (Goth. *badi)* ascendit ad *æ* in *bæd;* *æ* ad *e* in Nl. *bedde:* contra descendit ad *o* in *bód*, quod in varietate dialectorum parit frequentem inter *e* et *o* permutationem. Ags. *slapan*, *slæpan*, Ang. *sleep* (sliip) F. *slépe* et *sliepe*. F. *hi slept*, Hind. *slopt*. Confer *badi* cum φάτνη, præsepe. F. *kræbe*, præsepe, et infantis cubile.

bæd, armarium majus ligneum parieti contiguum, quin et ei coassatum, una cum pulvinis et stragulis. *Hi is noch nat to bæd*, nondum suo cubat toro, i. e. sceleratum fortuna juvat, sed ante mortem dabit poenas. — *Myn wif is yn it warem bæd* (uxor mea est in tepido lecto) mea uxor est puerpera; per euphemismum. Solent nutrices Frisicæ lectum puerperæ calefacere carbone ardente in patella ænea. — *Hy is mei di forkeerde foet fen it bæd stapt* (surgens ominosum pedem priorem lecto exseruit) homo hodie valde morosus est. Angli dial. „*He got out the wrong side of the bed*, the person is peevish and ill tempered." Frisii et Angli olim habebant hoc latus boni ominis, illud contra mali, et credebant hominis animum per diem inde

Digitized by Google

pendere utrum lectum dextrorsum an læva liquisset, utrumque dextrum pedem an lævum priorem e lecto promovisset. Similis religio erat apud Romanos et Græcos, qui per gradus numeri imparis templum ingressuri dextrum pedem primum promovebant ut dextro eoque fausto pede ædes sacras intrarent. — *Di wirge man fielt nin hird bæd.* — *It bæd meitse*, Ang. *to make the bed*, to put the bed in order after it has been used. *I keep his house and I wash, wring, brew, bake, scour, dress meat, and make the beds and do all myself*, Shakespeare, F. *Ik pas op syn hus, ind ik wask, wring, brouw, bak, scòerje, biræd it flæsk ind meitse the bæden ind doch alles selme.* — *It bæd foár ien oar meitse, ind selme op strie lidze*, fatuum est promovere alios et se ipsum ad pauperiem redigere.

bæd, Ang. *bed*, pulvinus, area in horto. *Ien bæd mei wirtels*, Ang. *a bed of carrots*, cæt. — *Bæd*, alveus fluminis, Ang. *the bed of the Thames.*

bedda, m. F.v. conjux. Hol. *mijn slaap*, conjux mea. Nl. *bedgenoten*, conjuges.

bæd-bain, m. W.o. idem quod *bædlichter*. E. I. 359. *Bain* pro *bân'*, vinculum, tænia.

bæds-biur, f. n. W.o. tomentum lecti. E. I. 359. F.o. *beds-büre*, lecti involucrum, theca. W.o. *sleip.* idem, F. *slope, sloop*, pulvini theca.

bæds-bürd, cg. (bæds-boed), Warns, *bæds-bórd*, asser transverse suspensus ad extremitatem lecti supra pedes cubantium, ubi marsupium, ornamenta aurea vel argentea, claves, aliaque pretiosa per noctem jacent. Præstat itaque vices illius parvæ arcæ ante lectum, quæ dicitur Hol. *bed-tafeltje.*

bæds-doárren, pl. duo fores lignei, alteri pone, alteri ante lectum, quem dormituri pone intrabant, foribus cancellatis anterioribus interdiu clausis, quod hi spectabant in cubiculum. Confer *bæd-stêd.* Lecti Frisiorum olim erant altiores, ne dormientes inopinato maris æstui obnoxii essent. — *Wachtje dy foár di stedsfammen; dy meide efter di bædsdoárren*, cave ancillas urbium; hæ ambiuntur pone lecti fores, i. e. sunt lascivæ.

bæd-gonges-tiid, cg. idem quod *bædtiid.*

bæds-iggen, pl. (thecæ toralis anguli) asseres lignei coassati obtendentes ambo latera introitus lecti, quibus cardines forium lecti infixi sunt, et post quos tenetur asser solutus tranversus lecti *(bæds-planke).* Synonyma sunt *bædscudden* vel *bædscodden.*

bæd-legerich, adj. affixus lecto morbi causa.

bæd-lichter, cg. restis crassior de laqueari supra lectum pendens, qua arrepta se levat cubans. Per aphæresin *lichter.*

bæds-lekken, n. toral ex lino texto. W.o. *bædlickin*, n. idem. E. I. 359.

bæd-panne, cg. batillus æneus clausus, quo conjectis in eum prunis ardentibus calefiunt lecti, præcipue puerperarum. W.o. *bæd-pân*, f. idem. E. I. 359.

bæd-pisser, cg. qui lectum commingit, puer. Gal. *pis-au-lit. Hy is sa stil as ien bædpisser*, dejectus et taciturnus est instar pueri qui lectum comminxit. Eodem sensu figurate sumunt *pis-eameler.* Confer *æmel.*

bæds-planke, cg. asser in porta lecti transversus, qui inpedit quo minus stragulæ decidant, quemque lectum intrantes debent transgredi. — *It jungwiif rekkent fen di bædsplanke âf*, recens nupta gravitatis suæ dies numerare incipit ab assere lecti, i. e. a prima nocte qua post nuptias cum marito lectum conjugialem conscendit.

bæd-ridich, adj. lecto affixus morbi causa. Sax.l. *bedde-redig*, idem. Ags. *bed-rida*, Ang. *bed-rid*, confined to the bed by age or sickness. Alam. *pettiriso.* Elliptice Bensonus habet Ags. *rida*, clinicus. — Ags. *ridan*, insidere, incumbere, equitare: *rideth racentan sâl*, Cædmon 371, fricat, torquet me catenæ chorda. — Isl. *rida* equitare; fricare, terere, hærere. F. *di nachtmerrie ridt him*, ephialtes ei incumbit. *Hwat ridt dy?* Quis dæmon tibi incumbit, agitat? *Dy junge hat nin sittend gat; hy ridt al op di stoel um*, puer inquietus usque agitat clunes in sede. Ang.d. *trill*, v. to twirl s. anum. Inde *bæd-ridich* ægrotus cubans se irrequiete de latere in latus volvens.

bæd-scobben, pl. mergites straminis selecti et optimi, quæ sternuntur sub pulvino majore. cf. *scobben*, vox eadem ac Nl. *schoven*, pl. *schoof.*

bæd-selma, F.v. asser sive tabula lignea transverse ante introitum thecæ toralis inserta, quæ impedit quo mi-

Digitized by Google

nus stragulæ de lecto labantur; hodie *bæds-planke. Dat dio frie Friesinne breydelike sine bethselma urstop*, 409, not. 16, quod libera Frisia (virgo) trans limen lecti sponsi ut ejus sponsa pedem moveat. Ang. Northumb. *selm*, portæ cancelli. Ags. *bonc-selma*, sponda, synonymon vocis *bed-selme*. *Bonc* stat pro *banc*, tumulus, cumulus, lectus; F. *bank*, alveus humilis ligneus, sive sponda in qua sternitur lectus ægrotantibus. In genere notandum est accolas maris, Frisios et Anglos, dum hi antiquas sedes tenebant, altos struxisse lectos contra æstum incitatum.

bæd-side, cg. *bæd-kant*, latus cubiculi ubi lectus est. Ang. *bed-side*, the side of the bed.

bæd-spréder, cg. vestis stragula totum lectum interdiu tegens. F.o. *bedspreet*, Ang. Amer. *bed-spread*, bedquilt or coverlet. Americanisms, 28.

bæd-strie, n. stramen quod sternitur sub pulvino majore plumeo. W.o. *bædelstré*. E. I. 359. *Hy bitellet di man fen it hús mei it bædstrie*, solvit domus possessorem lecti stramine; i. e. nihilo. Mos est inquilinum, qui domum mutat, nihil in ea linquere præter lecti stramen, solam sæpe pensionem, quam pauperes solvunt. Ang. *bed-straw*, the straw laid under a bed to make it soft.

bæd-tîd, cg. hora vesperæ qua cubitum itur, octava vel nona fere post meridiem. Ags. *bed-tíd*, ultima vesperæ hora, initium noctis. Ang. *bedtide*, *bedtime*, qua cubitum eunt hora.

bæd-waermer, cg. idem quod *bædpanne*. Ang. *warmingpan*. *Bæd-waermer*, figurate et jocose, ætate florente puella. Ang. „*A Scotch warming-pan*, a wench," cui phrasi auctor reverendus J. Ray hanc aspersit notam. „The story is well known of the gentleman travelling in Scotland, who desiring to have his bed warmed, the servant-maid doffs her clothes and lays herself down in it a while. In Scotland they have neither bellows, warming-pans nor houses of office." English proverbs. 3th edition. 1737. p. 65.

bæd-tyk, n. textile spissum pulvini majoris et culcitarum involucrum. Ang. v. *tyke*. *A matteris maker, an upholster; he that soweth tykes and filleth them with feathers.* Nomenclator. Ang. *the tick of a mattras; bed-tick*, Ang. West. *bedtye*, idem.

bæd-stêd, n. theca toralis domo contignata, armarium ligneum majus parieti contiguum. W.o. *bæd-stitki*, W.o. E. I. 359. locus lecti, sive est torus plumeus sive fœneus. F.o. *bedde-sted*, C. M. 107, Ags. *bed-stede*, idem; sed Ang. *bed-stead*, the frame on which the bed is placed, Gal. *lit de camp*, Hol. *ledekant*, fulcrum mobile lecti; F. *bædsteed*, contra immobile et clausum. Inde F. occid. *bæd-fek*, pro *bæd-steed*; F. *fek*, Hol. *vak*, interstitium coassatum, in quod demittitur foenum, cum pecori pabulum præbetur. Ang. Essex *bed-steddle* vel *bed-stettle*, bedstead.

bædje, vb.a. G. J. *bodje*, lectum præbere alicui. *Dou kenste by my ite ind drinke, mar dy bædje ken ik nât*, victum non lectum tibi præbere possum. *'n Goed friun ken ik altiden wol bædje*, in mea domo amico semper lectus est paratus. Ags. *beddjan*, lectum sternere; cubitum ire: *beddige thearfan*, grabatum sternat egenis. Lye. Angli ex *bed* eodem sensu formant *to bed*, in lecto ponere. *She was publickly contracted, stated as a bride and solemnly bedded; and after she was laid Maximilian's ambassadour put his leg, stript naked to the knee, between the espousal sheets.* Baco.

del-bædje, vb.a. sedare alicujus iram, mollire aliquem, proprie, deorsum in lecto premere.

BÆRE, BARRE, vb.a. accipere. *Bære*, præs. *ik bær*, pf. *bærde*, pf.p. *bærd*, ger. *to bæren*. F.u. *beure*, ferre, accidere, pf. *beurde*, pf.p. *beurd*, ger. *te beuren; opbeure*, tollere, elevare, erigere animum. F.v. *bera*, ferre, ferre partum, ferre pecuniam, accipere: *inmonia ende op-berra bwrield*, consectari et accipere debitam vici pecuniam, 559, 4. *Opberra*, proprie, attollere de mensa. Ags. *Beran*, ferre, jure pertinere, decere, oportere. Ags. *gebyrjan*, accidere; *hit gebyred*, fit, decet.

Bære, barre, verbum derivatum ex præterito antiquato. Ags. *beran*, pf. *bær*, pf.p. *boren*. Isl. *bera*, pf. *bar*, pf.p. *borit*, ferre, accidere. Egilsson.

bære, *barre*, vb.n. accidere, convenire hominis rei familiari, de sumtibus qui rem familiarem non excedunt. — *Hwut is er hjúd bard?* Quid novi hodie

Digitized by Google

accidit. Prov. *It bart folle dat it áei wizer is as di hin. — It mei elts nat barre nei Romen to géan*, non cuivis contingit adire Romam. — *Hwat us nat bære mei matte wy stéan litte*, abstinere nos decet luxuria quam facultates nostræ non ferunt. F.v. *dy fellinghe nat heghera to ledan dan bi dae guede berra mey*, 504, 12. — Stulte dicta vel facta Frisii sæpe rident stultiore asserto; talia sunt, ex. gr. *Dat us mem stedrt ind ik er nat by bin, scil nat wer barre, sei di junge. — Nou 't us heit ind mem beide déa binne, komt er romte um di kird, sei di junge.* F.u. *beure*, vb.a. et n. eadem gaudet vi. Nl. (Kil.) *boren, beuren*, levare, tollere; portare, gerere, accipere in promptu, recipere.

bear, F.b. feretrum. Joh. 100. *Bier*, G. J. Ang. *to bear*, (beer) portare.

beren, pl. bajuli areales qui mergites triturandas apportant et stramen excussum auferunt.

bar, cg. vicis. Hind. *bor*, Nl. *beurt*, idem. Prov. *Elts syn bar is nat to folle*, sive *to faek*, cuique suæ justæ vices debentur.

BÆRM, n. W.o. fermenti spuma; *gæst*, n. fermenti solidum sedimentum. E. I. 359. Nl. *Barm, berme*, fermentum. Ags. *beorme, bearme*, Ang. *barm*, fæx. Lat. *fervo*, pf. *ferbui; ferm* (entum).

BÆRS, cg. perca. Ags. *bærs*, quod Angli rejecerunt assumta *perch* ex Gal. *perche*. Gr. *πέρκη*. Prov. *Greate heren sitte oan dy kant fen 'e scutel dær di greatste bærs leit.*

bærs-net, n. rete quale tendunt percis.

bærs-flach, n. potamogeton, Nl. *fontein-kruid*. Differt a *thekken-flach*, quod vide.

BÆTE, BÆTSE, Sc. o. avus.

BÆWERBUK, F.o. scolopax gallinago. *Bæwern*, tremere. Ita dicitur a tremore strepente alarum in volatu.

BÉAGE, cg. cingulum equi stupeum, cui essedum alligatur; plene *syl-beage*, cingulum tenens funes, quibus trahitur essedum.

béage, laqueus stupeus cingens pectus hominis, qui fune trahit ratem, sagenam, cæt.

sidene béagen, pl. fasciolæ sericæ, quibus adstringitur pileus stramineus feminæ.

Ags. *béah*, m. pl. *beágas*, annulus, armilla, torques, corolla. Ang.v. *beigh*, a ring, a bracelet, collar for the neck, a jewel, Nl. *bagge*, gemma, lapis pretiosus. Hanc vocem, tot heroibus et poetis avitis celebratam, Angli perdiderunt. Confer Ags. *beáh-hroden*, annulis circumdatus; *beáh-gifa*, armillarum donator; *beáh-hord*, armillarum gaza; *beáh-sele*, cimeliorum aula. — Isl. *baugr*, m. annulus. Nl. *boog*, m. arcus.

BÉAKEN, n. G. J. *bæken*, contus aquæ infixus, e longinquo manipulo straminis vel compage asserculorum nigrorum manifestus, indicium nautis.

Veterum *a* in hac voce ut in centenis aliis vergebat ad *e*, quod probat frequens formæ *béken* usus, et bene quadrat cum *éa*, Anglosaxonum, Anglorum et Frisonum. Ang. *Beacon*, marks erected or lights, to direct navigators in their courses, and warn them from rocks, shallows and sandbanks. F.o. *bake*, signum; pharus, Nl. *baken*. Prov. *At it ty forrint forsel men di béakens.*

Veteres e longinquo signis ardentibus visui et campanarum sonitu auditui significabant imminentis maris vel inimici periculum; *tha klocka an to slan iefta tha bekena op to stekane and thiu mente gader to klapene*, 309, 11. Pompam nuptialem facibus accensis prosequebantur; *mit bakena brand*, 409, 27. Signa ardentia tantum restant in pharis; *vierbueck*, Starter, bl. 132. Nl. *vuurtoren*, Angs. *beacenstan, beacen-torr*. Confer Van Wicht, O. F. Landr. 829. Idsenga, Staatsr. I. 299. O. F. W. bl. 20, noot. Ags. *beacon*, n. signum; *that beacn thæs belhringes*, signum campanæ sonitu datum. Præsertim *beacen*, circumcisio judaica. F.v. *freotho-beacen*, signum amicitiæ et foederis. Ags. *Beacnian*, annuere, innuere, significare. Somnerus.

bîken, n. F.b. ignis major quem incolæ insulæ Sylt accendunt vespere diei festæ S^t^. Petri. Antiquitus majores straminis manipulos figebant furcis, quos accensos saltantes portabant circa excelsum (mortuorum) tumulum. Johan. 4.

foárbéaken, n. præsagium. *Helje gau it hoárnwiif; di foárbéakens* (vel *di*

Digitized by Google

réade merken) binne er al, arcesse ocius obstetricem; signa instantis partus adsunt. Ags. *forebeácen*, ostentum.

stiûr-bæken, n. G. J. signum secundum quod navis regitur.

béakenje, vb. loca vadosa indicare contis fundo aquæ infixis. Ang. *to beccon.*

âfbéakenje, vb.a. *Di mar âfbéakenje*, contis fundo aquæ infixis significare nautis, qui velificando certant de premio, quem et quantum cursum illos sequi jus est.

üetbake, vb.a. F.o. signis erectis directionem vel cursum indicare.

BÉALACH, cg. diabolus, in execrationis formula, *Di bealach!* Per diabolum! Ags. *se balewa*, satanas. Confer *Bal.* — *Bealach* commutatur cum

Wéalach; Rin nei di wéalach! Abi in malam crucem! *B* commutatur cum *w*, in *bezytje* pro *wezytje*, (Gal. *rendre visite)* quod valet de salutationibus confabulantium et ligurientium mulierc-larum: in F. *baerch*, Nl. *varken;* Nl. *bigge* et *vigge*, cæteris.

BEALCH, cg. venter pecudis; contemtim, hominis. pl. *béalgen.* In calendario an. 1676, *buâlg*, idem. G. J. *bjealgh*, venter balenæ. *Bâlg*, venter, Saterl. Het. 228. *Bâlge*, follis. ib. Ags. *bælg*, *bælig*, m. marsupium, crumena, venter. Ang. *belly*, venter. Nl. *balg*, m. venter, stomachus; *blaesbalg*, follis. Galli veteres *bulga*, saccus coriarius. Græc. βυλλίς, Aeol. φύλλις, saccus, Lat. *follis.*

It hynzer slacht di béalch, equo anhelanti palpitat venter. — *Béalch stéan by! Ik scil dy to-nei nat wer læstich wæze*, Juva venter! posthac tibi non molestus ero. Vox comissatoris, cui cibis jam farto novum ferculum gulam irritat. Scomma in helluones. Eadem mente loquitur rusticus in epulis quæstoris pagani, G. J. I, 1.

Dat jilt, war dy, myn buwck!
Is' de buwckluper déa?
Géar iten thynt naet uwt. —
Ik scil di op di béalch komme asthe di bek nat hâldste, si non taces ego te contundam ictibus; phrasis plebeculæ. Corpus pro homine; contemtim Nl. *balg*, puer, Kil. literis inversis Sax. n. *blage*, puella, *wilde blage*, puella proterva. *Béalchs-ein fen ien junge*, puer non procerus sed protervus. Ang. *body*, corpus, homo; *an eminent body*, Shakespeare, homo præstans. *No-body*, nemo. Confer infra Nl. *balger.*

béalch-fol, n. quantum venter vel corpus capit. In sermone proletario *Arbeidje by it béalch-fol ind thinne bry*, diurnos nocturnosque labores suscipere pastus cibo infirmo. — Tantum foeni quantum plaustrum usque ad marginem superiorem tabularum lateralium *(syd-berries)* capit.

balga-swerd, F.v. gladius in vagina. Lex Emsigana distinguit inter vulnera ferro acuto nudoque inflicta *isern-slec*, et ea quæ gladio e vagina ducto inferuntur, *ief tha balga-swerde*, 213, 20. Sueth. *bælg*, siliqua, Ags. *bean-bælgas*, siliquæ fabarum. Isl. *bal*, vagina ensis. Lat. *vagina*, tum ensem, tum legumina tegit; confer *vaginula.*

béalgje, vb.a. G. J. *bjéalgje*, dial. communis *beulgje*, ingurgitare se, præsertim potu. *Wetter béalgje*, ingurgitare se aqua, ut sitientes in æstate solent; *wyn béalgje*, se sepelire vino, more divitum.

béalger, cg. G. J. *bjéalgert*, comissator, homo escæ maximæ. Broer Cornelis I. 359, *kleine budsen en bescheten balgers*, concacati pueri.

bjéalg-broare, cg. combibo. G. J.

béalgerye, cg. comissatio, gula insatiabilis.

balg, m. F.o. W.o. meatus maris inter duas insulas vel duos pulvinos; navium meatus vicinus oræ maritimæ. In lacu Flevo, hodie Sudersé, meatus inter pulvinos *Lutjes-waert* et *Balchsand* dicitur *balch*, E. I. 359. Meatus inter duos pulvinos obnoxius fluxui et recessui maris quoque dicitur W.o. *glattu*, ib. Ang. d. *glat*, interstitium vacuum.

bulgen, pl. F.o. undæ maris. Cad. Mul. 5, sing. *bulge*, fluctus major. Kil. *bulghe*, *bolghe*, Sax. Fris. fluctus maris.

bülke, cg. unda maris; MS. Hilarides *buulke.* Tubanti *bolke*, nubes; Lat. *undæ aëriæ*, Lucretius.

bulge, vb.n. F.o. undare, fluctuare.

Isl. *bylgja*, f. unda. (Ags. *bælig* et *bylig*, (tumens) venter). Ang. *billow*, unda; dicitur a tumendo. Nl. *belgen*, pf. *balch* et *bolch*, tumere ira; *Verbol-*

Digitized by Google

gen, iratus. F. *forbolgen*, inflammatione tumens (vulnus). Lat. *mare iratum*. Ags. *belgan*, irasci, pf. *bealh*, pl. *bulgon*, pf.p. *bolgen*. Confer Ihre *bölja*, unda.

BEALT, n. F.b. cingulum, Joh. 4. Ags. *belt*, m. Isl. *belti*, n. zona, cingulum. Isl. *sjafar belti*, oceanus terrarum orbem ambiens. Egilsson, 45. b. Nl. *de belt*, f. mare balticum. *Bealt* Frisiis Borealibus erat cingulum, quo feminæ se ornabant. Joh. 4. Teste Emmio (p. 34) Frisiæ feminæ in genere se cingebant balteo magni ponderis ex solido argento. Confer quoque G. J. I. 51. Lat. *balteum* cum sit vox Teotisca *b* non in *p* transit, sed immota stat.

bealtrang, n. F.b. mensura agrorum antiquata. Joh. 4.

BÉAM, cg. arbor, repagulum forium. pl. *beámmen*, *bjemmen*; *bemmen*, dial. australis. Ags. *beám*, m. arbor, lignum, trabs, crux, columna; pl. *beámas*. Ang. *beam*, trabs; radius, quo sensu elliptice sumitur pro Ags. *sun-beam*, radius solis, proprie, contus solis. *Ea* ex *á*, in F.v. *bâm*, m. arbor, patibulum, stipes vel sudes, pl. *bamar*. *Bâm*, F.o. *baam*, *biaum*, C. M. Saterl. *bâme*, G. J. *baem* et *beam*, contracta vox ex *bathm*, ut *ám*, *óm* ex *athm*, spiritus, vapor; Isl. *bathmr*, m. arbor. (th = dz = g) Goth. *bagms*, m. arbor. Hindel. S.o. *baim*, idem; *grate baimen*, magnæ arbores. Molkw. *beem*, pl. *bemmen*, idem. Sax. v. promiscue *bâm* et *bôm*, pl. gen. *boma* et *bama*. Nl. *boom*. Germani duas voces frequentabant pro arbore, quæ ambæ primitus notabant quercum ut arborum omnium archetypum, et deo maximo sacram; exempli gratia Goth. *bagms*, Græc. *φηγός*, quercus esculus; Goth. *triu*, *n.* Græc. *δρῦς*, quercus. Nota Ags. *beam*, arbor, cum *beam*, tuba, nihil habere commune; *beam*, tuba, Ang. v. *bem*, per onomatopoeiam ficta vox, Ags. *byma*, tuba, *byman*, tuba canere; Nl. *bomme*, tympanum; *bommen*, resonare, tympanum pulsare, Græc. *βόμβος*, ejusdem est originis.

Per anomaliam Frisii loco *béam* utuntur Nl. *boom* pro trabe transverse fluitante ante portum et navibus introitum occludente. *Boom*, contus longus, quo nauta navem propellit. Haud aliter pro F.v. *upstales-bame*, arbor, quercus, circa quam comitia et judicia habebantur, semel legitur *upstalsboma*. — *Ien keerdel az ien boom*, (vir arbori similis) vir prægrandis et robustus. Anglosaxonum poeta Cædmon duas voces conglutinavit; vs. 3415, *ver-beamas*, pl. proprie, viriles arbores, i. e. viri celsi et lacertosi.

Di kat üet 'e beam sjæn, felem refugium in arbore quærentem incantare oculis intentis ut descendat; figurate, eventum rei mane antequam te ad factum accingas. — *Héage béam*, arbor alta. *Fen di héage béam âf tarre*, vel *libje*, arborem, non fructum consumere, non ex reditibus sed sorte vivere. — *Bern ut 'e héage béam helje*, liberos arcessere ex alta arbore, liberos parere. Animadverte inter Frisios late sparsam esse fabellam infantes provenire ex arbore concava *(di holle béam)* summæ antiquitatis et magnitudinis, quæ lateret in immensa silva. Transisalanis eadem fabula cum Frisiis communis est, sed Threntiæ mulierculæ perhibent infantes nasci ex tumulis vetustissimis, quos ex lapidibus rudibus siliceis ingentis formæ extructos appellant *hunnebedden*. Ad arborem natalitiam alludere videtur arbor, qua parentes Alamanni celebrant festum nati Christi, *Christ-baum* dicta; ex ea enim pendent quasi tot fructus omne genus munuscula, quibus infans recens natus æquales honestat. Inde quoque pendet „arbor consanguinitatis", F.v. *da baem des sibbes*, in qua posteri ex parentibus ut rami ex arbore ortum ducunt. Tandem si hæc opinio veteres pervasit populos, genus humanum gentis dryadum instar e silvis esse natum, ita ut arbores tanquam matres hominum haberentur, non miramur tum Græcos et Romanos, tum Germanos, plerisque arborum nominibus adsignavisse genus femininum. Grimmius (Gr. III. 368) citat exempla. Confer *wâlden*. — *Ik bin fen us memme kant lang nat oan di béam pisse*, (a parte matris nequaquam ad arborem sum mictus) ex fortibus matris proavis fortis sum natus. Confer *bast*.

Prov. *Men hout ien baem so lang datter omfaalt*, Burman. 46, (cæditur arbor donec cadat, i. e.) vires

Digitized by Google

efficacissimæ tandem repetito impetui cedunt. — *Men mot ijte al wieren alle baemen galgen*, Burman. 47, (edendum est licet omnes arbores essent patibula) Gal. *Ventre affamé ne connait pas de loi.* — *Di béam great, di man déa*, (arbore adulta consitor moritur) quodvis hominum inceptum consequitur mortalitas. — *It waext yn Amerika eák nat oan 'e beámmen lyk az yn luilekkerlán*, neque in America sunt horti Alcinoi; arbores non ferunt nummos; labore et industria divitiæ parandæ sunt. — *Soo langk as wijn waeyt, hoane kraeyt, baem rijcket en stoack stijcket, schil de kaep staen*, Burman. 60, usque dum ventus flat, gallus canit, arbor tendit ramas et baculus (in terra) fixus est, emtio erit rata. — Tales formulæ poeticæ antiquitus in jure Frisico ad obsignandam pacti fidem solennes erant. Exempli gratia in pacto pacis, *alsoe langhe soe de wynd fan dae ulkenum wayth, ende ghers groyt, ende baem bloyt, ende dyo sonne optyockt, ende dio wrald steed*, tam diu quam ventus flat ex nubibus, et gramen crescit, et arbores florent, et sol oritur, et mundus stat. In pacto reconciliationis an. 1488, *alsoe lange alsser dawa falt, pot walt, gers groyet, baem bloyet*, tamdiu quam ros cadit, olla ebullit, gramen crescit, arbor floret, O. F. W. 266. Addo juramenti formulam semi-Saxonicam e lege Hyemael dicta, *Wy sweren een oilde oirvede als van N doide voir den levendigen ende den doeden, voir den gebairen ende voir den ongebairen, die wyle die levendighe aver den doeden gait, ende dat eycken inde eerde staet, ende dat waeter over 't sandt gaeth. Dat ons Godt soe helpe ende syn hylligen!* Pro excolendo jure patrio, I. 443, simultatem veterem de cæde N. nos deposituros esse juramus vivis coram et mortuis, coram natis et nondum natis, usque dum vivus super mortuum it, et quercus in terra stat et aqua fluit super arenam. Ita me deus ejusque Sancti ament!

beám-bosk, n. silva. Elliptice Nl. *bosch*, silva. F. *bosk* notione et causa Lat. *fascis*. Ang.v. *busk*, Ang. *bush* dumetum. Ang. East. *busk*, a flock of sheep.

beám-scaed, n. arboris umbra. Ags. *beám-sceado*, m. idem.

beám-stripe, cg. arborum minorum series in margine fundi rustici. *Méan it gærs under di beámstripen wei.*

beámke, n. arbusculus.

beámke-letters, pl. acu pictæ literæ in stragulis linteis forma ramorum, foliorum, vel arborum. Saterl. *bámke-letters.*

Pro vario fructu *béam* cum variis nominibus componitur; ex. gr.

apel-béam, cg. malus.

beye-béam, cg. acini ribis arbor, (ribis rubri). Nl. *Ael-bezie-boom*, Kil. *beseken ouer zee*, idem, proprie acinus ultramarinus. *Bei* idem quod *beg* in Ags. *beg-beam, beig-beam*, morus, vaccinii myrtilli arbor, Gothi *baino-bagms*, morus, proprie *bagna-bagms*, sed propter euphoniam *baina-bagms*, (*bagns*, bacca)? Kil. *beye, beye*, Fland. Hol. Fris. j. *besie*, acinus.

nute-béam, cg. nux (arbor).

parre-béam, cg. pirus.

prume-béam, cg. prunus. cæt.

beám-roegje, vb.n. exstirpare arbores. Ang. *to root out. He is a rank weed and we must root him out*, Shakespeare, Hen. VIII. Nl.v. *wt-roden, wt-raden*, exstirpare, hodie *uitroeien.*

BEAN, *béan*, cg. faba, pl. *beáne* (bjenne). Ags. *bean*, f. Ang. *bean. Ea* nascitur ex *a*, quæ vigebat in antiquis Frisiæ dialectis; in calendariis tum anni 1676, tum aliis, legitur *bán*, pl. *bane*, faba, fabæ. Confer *béam* ex F.v. *bám*, et centena similia. *A* autem vocalis est primitiva, quæ et Latinis erat propria. Lat. *faba*, Germanice *bava:* (Gal. *fève*) ex *bava* fit *bana* ut ex Lat. *avus*, Alam. *ano;* Lat. *rivus*, F. *ryn*, flumen; Lat. *cavus*, Ags. *hean* (vacuus) pauper, et ex Ags. *mavan*, metere, F. *méane.* Scandinavis, vocali *a* turgente vocali *u*, *ban* fit Isl. *baun*, f. unde Alam. *bona*, Nl. (Kil.) *boone.* Rombertus Dodonæus scribit *buna*, Stirpium Historiæ p. 504. ed. 1583.

blouwe beáne, globuli plumbei e sclopetis missi, proprie, fabæ lividæ. Hol. *Iemand eene loden, blaauwe of huzaren boon geven*, alicui dare fabam plumbeam, sive lividam, sive equestrem, i. e. ferire quem globulo plumbeo. Hd. *blaue bohne*, idem. Grimmius citat exemplum *Bohne* II. p. 226. § 10.

gréate beáne, pl. *Roamsce beáne*, Gron. *Walsche bonen*, Hol. *tuinbonen*,

Digitized by Google

(in hortis, non in agro crescentes fabæ) fabæ vulgares, (fabæ majores speciei *Vicia faba*, Linnæi).

hwite beántsjes, pl. phaseoli oblongi. Hol. *zeeuwsche bonen.* Hisce phaseolis se alebant plurimum agricolæ Frisiæ ante assumpta solana tuberosa (poma terræ). De fabis vide Hall. 59, 60.

smoárge beáne, pl. fabæ in lauto adipe coctæ. *Di untfangers habbe 'n libben as smoárge beáne*, coactores diffluunt luxu et inertia.

beáne, pl. fabæ minores. *Hynste-beáne*, Hol. *paardebonen.* Hæ fabæ adipe vel lardo unctæ olim cibus erat valentissimus operariorum. *Ald-tiids ieten arbeiders-liu beáne mei spek ind nou iérdapels mei mosterstip.* — *Beáne ut it wetter* (fabæ ex aqua) fabæ coctæ in aqua absque ullo adipe; his pauperes cum se alerent phrasis indicat victum tenuissimum. In genere Angli et Frisii convicium faciebant hominibus, qui in re sat ampla se suosque alebant fabis. Inde apud Burmaniam, 24, scomma in gentem Hermanam *Hermana baenijters* (Hermanani fabarum mandones) et apud Anglos „*beanbellies*, (F. *beánbéalgen)* an old nick-name for the natives of Leicestershire." Wright.

Beáne um di kant non multum differt a phrasi *béane ut it wetter;* proprie significat, „fabæ in margine patinæ," ut in patina ipsa; nihil præter fabas. *As it beáne um di kant wirdt krye man ind wiif jamk wirden*, ex re angusta domi fere lites oriuntur inter conjuges. Hol. *bonen bij den kant*, homo nihili magna tentat. Confer Harrebomée, I. 79. 6.

béan, res nullius pretii. *Bliezers tel ik nat ien béan*, thrasones flocci facio, Ang. *I do not care a bean for a braggart.* Apud G. J. senex *Nou ist naet ien béan*, nunc omnis voluptas ætatis juvenilis evanuit. *Ien loai minsce is nin béan wirdich*, homo deses nihil valet, Ang.v. *not worth a bene.* Latinis *hilum* erat minutum illud, quod grano fabæ adhæret, unde *ni-hilum* et *homo ni-hili.* Confer *kilum* cum F. *hul*, pellicula tegens fabas, pisa, uvas; folliculus, gluma. Nares. Halliwell, *bean.*— *Jen dubelstúr helpt foár ien éarm-man sa folle as ien béan yn 'e broutsjettel*, (duo oboli pauperi tantum proficiunt quantum faba una in lebete cerevisiæ) stips illa necessitatis magnitudini non est adæquata. Plebs idem denotat phrasi, *It helpt sa folle as ien flie yn 'e kol*, quantum pulex valet ad alendos ignes inferorum. Angli simili phrasi idem significabant; *like a bean in a monkes hood*, Cotgrave in voce *febue*, F. *like 'n bean yn 'n muóntskape*, (instar fabæ in cucullo monachi). — *Biste ijne baene?* Burman. 6. F. *Biste yn 'e beáne?* Num satis sapis? Hol. *Zijt gij in de bonen?* idem. Phrasis videtur esse passa ellipsin; Hollandi enim et dicunt, *Hij dwaalt in de bonen*, errat inter fruticcs fabarum crescentes. *Hij is in de bonen en plukt erten*, est inter frutices fabarum et carpit pisa. — Aliquando de infante protervo, *Akke is yn di beáne*, Acca soluta, petulans est. — *Hy het al beáne mey him iten* (comedit jam fabas cum illo) jam eum hominem improbum expertus est.

beán-eker, cg. pulvinus agri ferens fabas. Isl. *bauna-akr*, m. idem.

beán-herre, vel-*hjerre*, F.u. *boon-heer*, cg. ventus continuus ex oriente, qui flat in autumno post messem frumenti secalini et triticei, et siccat maturescentes fabas. *Nourder beánhjerre*, idem ventus sed magis boream versus, itaque aquilo. F.v. *herda*, per assimilationem *herra*, indurare siccando.

beán-houke, cg. ferrum aduncum baculo affixum quo runcantur fabeta et terra inter frutices fabarum rarefit.

beán-houwe, cg. culter baculo affixus, quo agricola eodem ictu fodit lacunam in qua alter serit fabam, et terra replet lacunam jam consertam.

beáne-hul, cg. (bjenne-hoel) folliculus fabæ. pl. *beáne-hulen.*

beán-krud, n. (bjen-kroed) satureia hortensis; herba odora quam miscent fabis majoribus coctis. Hall, 165.

beáne-pul, cg. (bjenne poel) cg. fabæ siliqua. Ags. *bean-belg*, Ang. *bean-codd*, *bean-pod.*

beán-scelf, cg. (bjenne-skelf) meta fabarum minorum in siliquis et fruticibus. Ags. *scylfe*, (Ang. *shelf)* f. abacus, scamnum, jugum, cacumen. Jun. Et. *shelf.*

beán-scyl, cg. fabæ siliqua. Ags. *beán-scealu*, f. idem.

beán-scone, cg. idem quod *beán-scelf.* Sax.l. *schune*, horreum. Ang. Cumberland, *scone*, a skreen.

Digitized by Google

beán-setter, cg. sator qui fabas mittit in lacunas, quas alter fodit.

beán-stoak, cg. pertica gracilis, quam rami convolvuli phaseolorum compressorum amplectuntur. *Hy rabbelt as ien sweältje op ien beánstoak*, blaterat mirifice.

beán-strie, n. frutices fabarum arefacti.

dòuwe-beáne, pl. fabæ parvæ rotundiores. F.u. *dûwe-bonen.*

hynste-beáne, pl. cf. *beáne.*

sny-beáne, pl. phaseoli compressi caulibus longis convolvulis. Savi. Hall. 61.

stam-beáne, pl. phaseoli compressi cauli breviori.

beánke, *beántsje*, (bjentsje) n. parva faba; pl. *beántsjes.*

beántsjes bakelaer, pl. baccæ lauri.

beáne-briede, *beán-briede*, ustulare fabas minores in foco, ut solent infantes.

beáne-pulje, *beán-pulje*, excludere fabas siliquis. Nl. *bonen doppen.*

Sortiuntur nunc ut olim Frisii fabis. Galli, Angli, et Hollandi binis libis, quæ comedebant festo trium regum, inserebant alteri fabam, alteri pisum. Juvenis qui incidebat in fabam rex (Gal. *Roi de la fève)* creabatur, regina autem virgo cui pisum obtingebat. Inde phrasis Hol. *Hy heeft de boon gekregen* (sortitus est fabam) fortuna dulcis ei afflavit. Confer Tuinman, Spreekwoorden, II. 156. Nares, *bean.* ed. 1859. I. 65. Brand, Ellis. I. 27.

BÉAR, cg. F.b. *baer*, *beer*, ursus; verres, porcus non castratus; vir agrestis et nervosus, patiens caloris et frigoris, inediæ et laborum. Ags. *bâr*, *bera*, m. aper. Ang. *boar*, aper; verres; *bear*, ursus; Nl. *beer*, m. ursus, verres.

Lat. *fera* Germanice audit *bera*, Goth. *biari*, f. bestia; *un-biari*, Θηρίον. *Biari* componitur cum particula negativa *un* ut F. *un-dier*, monstrum feræ; Nl. *on-mensch*, monstrum hominis.

bear, verres, porcus non castratus adeoque admissarius. Kil. *beer*, *beerverken*, verres.

Di bêar is lôs, missus est ursus; figurate, homo bacchatur vel furit. *It is ien beer fen ien keerdel*, vir urso similis. Alias *It is ien beer*, *Hy hat berekreften*, robustior urso. Inde nomina propria

bere, Alam. *Berlic.* Ags. *berlice*, urso similis. Wass. II. 173.

borra, *barra; burra*, n. p. v. Wass. II. 172: diminutiva *borke*, *burke*, n. p. v. Inde *Borkum* (borke-ham) insula in vado Frisiæ; *Borkwerd* (borke-wêrd) nomen viculi. Ex *borke* fit *Bortse*, *Bordze*, n. p. v.

Di sûch mat nei di bear, *di sûck is wyld*, subat sus. *Scilstke mei di sûch nei di bear?* Quæstio scurrilis ad eum, qui mulierem cymba vehit.

Prov. *De wle en de berre habbe naet allycke graet lock*, Burman. 12. MS. legit *barre.* Hol. *Kraayen en uilen hebben geen even groot geluk.* Harreb. I. 227. a. — *De wl wol op de berra naet.* MS.

geld-bear, verres castratus.

ruge bear, homo hirsutus.

beare-keal, n. catulus ursi; figurate, opus cui ultima lima deest; catuli informes enim ursarum creduntur lingua matris circumlambente formam accipere. G.J.

beare-spek, n. lardum porci non castrati, quod vilius habetur.

bearich, adj. ursinus; *bearich spek*, lardum quod resipit verrem.

Ang. Kent, *boar-cat*, felis mas, per ellipsin

boárre, cg. felis mas, Nl. *kater*, Ang. *tom-cat*, *male cat*, idem. Eodem modo Neerlandi formant genus masculinum porcorum; Kil. „*beer-vercken*, (per „ellipsin) *beer*, verres, porcus non „castratus." Distinguunt Frisii inter *boárre* et *kat* ut inter *bear*, verres, et *sûck* (soech) scrofa.

boárre, homo projectus, sordidus. *Hwæt scoesthou, boárre?* Quid tu præstes, hominum vilissime? Contra *kat*, felis, convicium in mulierem amaram et asperam. Prov. *As de borre fen hus is dan is uz kat selns*, M.S. (pro *selns* lege *seek*, ægrotus) scomma in mulieres virosas.

bear, F.o. collis in terra humili et humida. Vici in talibus collibus conditi inde nomen trahunt; ex. gr. *Negro-beer*, *Kanke-beer*, cf. Stürenberg, 12.

stjinnen bear, murus lapideus spissus, superne formâ dorsi elevati, contra impetum maris.

storm-bear, cg. trabium compages, cui insistunt structores ad consum-

Digitized by Google

mandas parietes altioris ædificii. Forsan vox e re bellica, notansque turrim tabulatam mobilem de qua hostes impetum faciebant in urbem. Confer Nl. (Kil.) *beer*, vinea, testudo.

béarn, (béan) n. p. viri. Ags. *Beorn*. idem. Turner, I. 413. Isl. *Biærne*, *björn*, idem. F. *Borne*, idem. Wassenbergh, II. 173. Ags. *Beornicas*, incolæ partis regni Northymbrici. Isl. *björn*, m. ursus, Scandinavorum leo. Ags. *bearn*, dux, princeps, vir nobilis; *beorn*, vir, pugil. Sax. *Adelbern*, n. p. v. (nobilis heros.) Rosegarten. Confer *Fresa*. Eadem ratio est in derivatione vocis *Kempe*, n. p. v. Ags. *cempa*, Ang.v. *kempe*, bellator strenuus, miles acer. F. *kampe*, vb. de præmio certare. Ang. North. *to kemp*, idem. Ang. Suffolk, *kemp*, aper. *Kampe*, *Kempe* et *Keimpe*, hæ tres formæ ejusdem nominis proprii pro varietate dialecti vigent, et totidem pariunt formas nominis patronymici, scilicet *Kampinga*, assimilatis literis *Kamminga*, *Kempinga* et *Keympema*.

Antiqui nominabant vicos ab urso ut posteriores, præcipue inter nationes Romanisantes, a leone: subeunt mihi *Bearstead*, vicus Cantiæ, cujus turris fert ursi figuram; *Berestede*, vicus Saxonicus ducatus Hamburgensis Sec. XIV. Ebeling, Bisch. 67. *Berstat*, an. 874. Dronke C. Fuld. n. 610.

BEAS, m. F.b. amictus, pl. *beasen*, omnia hominis vestimenta. *An wiat beas*, vestes aqua madidæ, F. *ien wiet pak*, Joh. 4. Ang.v. *base*, pl. *bases*, præcinctorium, phaleræ pannariæ, tibialia. Halliw. Nl. (Kil.) *buys*, *gherneytken*, sagum, sagulum. Hol. *buis*, vestis stricta usque ad coxam. F.u. *buis*, *buiske*, idem. Ang.v. *busk*, a sort of linen cloth apparently of a coarse and common description. Halliwell. Nl. (Kil.) *wambeis*, thorax, pectoris tegmen et amictus, præcipue constans ex lino xylino (bombacino). Ang.v. *wambais*, Kennett, a body garment twilled or guilted with wool, cotton or tow. (Ags. *wamb*, Sax.v. *wamba*, venter, F.v. *wamme*, idem.)

BEASEL, vulgo *bâsel*, mensa. F.b. Johan. 132. Isl. *bás*, Dani *baas*, stabulum, præsepe bovis. Confer F. *krœbe*, præsepe; tropice, mensa.

bâz-dar, F.b. fores stabuli. Johan. 134.

BEATE, *Bæte*, n. p. viri. *Béatk*, *Bætk*, postea *Beatsje*, *Bætsje*, n. p. f. Ang. *Beete*, n. patronymicum. *Bates*, idem, ex *Bate-son*. Nomen inter antiquissima Germanorum, quod petendum ex Ags. *beatan*, percutere, Ang. *to beat*; Ags. *beatere*, pugil. Ags. *beta*, compulsor, Isl. *bauti*, m. qui percutit, unde altera forma

bote, n. p. v. *Bootsma*, n. patronymicum.

BEBBO, n. p. viri. Emmius. Ags. *Bebba*, regina, unde *Bebban-burh*, nomen urbis; vertente Beda, *Bebbæ castrum*, postea *Bamburgh*, hodie *Bamborough* in Northymbria. Beda III. 16.

BEDDA, m. F.v. thori socius, conjux. gen. *bedda*. cf. p. 95.

BEDDARS, F.b. sensus pruritus. Johan. 4. Confer Ang.v. *beddy*, greedy.

BEDE, f. F.v. prex, precis: gen. pl. *bedena*: dat. *bedum*. Confer *bedinge*, idem, et *bidde*.

BEFTA, adv. Saterl. post. F.v. *befta*, (bi-efta) Ags. *beftan*, *befta*, idem. (beeftan). Het. 228. Regunt dativum F.v. *befta hira bekum*, post eorum terga. Ags. *bæftan tham hlaforde*, domino non præsente. *Binna* ex *bi-inna*, ut *befta* ex *bi-efta*, itidem regit dativum.

befterste, Saterl. superl. postumus; ibidem.

befter-âkse, Saterl. pars postica currus; ibidem.

beft-kop, Saterl. occiput; ibidem.

BEI, cg. bacca. Ang.v. *bay*, idem. Confer nostrum *bai*, p. 160. *Bei*, pl. *beyen*, acini ribium rubri. *Beike*, n. diminut. *Lytse beikes fen fleér*, sambuci bacculæ pusillæ.

BEID, F.v. mora; *um-beide*, sine mora; *m* pro *n* ante *b*. Ags. *bidan*, morari, Ang. *bide* (beide), Nl. *beiden*.

BEYERT, cg. Sax.n. *beyeren*, malleum campanæ ultro citroque movere et sonitu convocare populum: jactari. Sax.l. idem, idem; Richey, Hamburg, 15. Schutze, Holstein I. 80. Kil. *beyaerden*, in numeros pulsare tintinnabula, resonare: *beyaerd*, frequentamentum tintinnabulorum, (conturbatio), Nl. *baiert*, m. chaos, rudis indigestaque moles.

beyert, cg. domus ubi mixta turba hominum convenit: Bodleswerdæ xenodochium, ubi pauperes ægroti recipiuntur et curantur. Ibidem et men-

Digitized by Google

dicis temporarium erat hospitium. — *Hwa makket hjir dat beyerts libben?* Quis has movet turbas immanes?

BEITEL, cg. cuneus ferreus acutus, qui malleo adigitur ad dolanda vel conformanda ligna. Ang. *chisel*. Nl. *beitel*, id. Hd. *beiszel*, cuneus. Ags. *betel*, *bytel*, *bytl*, m. Ang. *beetle*, malleus major, quo cuneus in arborem vel lignum adigitur ad findendum. Sanskrit *bhid* findere. Bopp, Vergl. Gram. 855. Lat. *findo*, *fidi*. Ang. v. *byte*, persecare.

To splat the bore they wente fulle tyte;
Ther was no knyfe that wolde him byte,
So harde of hyde was hee.

Sir Eglamour of Artois. 490. Vide Halliwellum, *byte* et *splat*. Infantem ne tractet cultrum monet mater dicens *It is 'n biter!* mordet.

BEJA, Saterl. flectere, curvare. Het. 228. *Bêje*, *bêgje*, pf. *bêëde*, E. II. 201. *Ik bêëde reggels ur*, curvabar supinus.

beia, vb.a. et n. F.v. flectere, flecti. Ex *bega* fit *beia*, *beya*. Ags. *bégean*, *beogan*, F. *búgje*.

BEK, cg. os omnis generis animantium; Nl. (Kil.) rostrum. Ang.v. *beck*, idem, *beok*, nasus equi; Ang. *beak*, rostrum avis. Kil. *backe*, *back*, bucca, maxilla; mala. F.v. *ken-backe*, maxilla. Ags. *becca*, ligo acuminatus, Ang. *beck*, *pick-axe*. Vox antiquissima; Gallis *becco*, teste Suetonio, valebat gallinæ rostrum: inde late sparsa per populos Romanisantes; Ital. *becco*, Gal. *bec*, Hisp. *pico*. Saxonibus, Frisiis, Hollandis, Belgis, Anglis nota vox, Alamannis et Scandinavis non frequentata. Quantum ad literas et notionem *becco* quadrat cum Græco (feggo) *φαγεῖν*, comedere, a quo verbo et Phrygum *βεκὸς*, *βέκκος*, panis, non alienum videtur.

Frisiis *tût*, *tuwt*, est os extuberantibus labiis, unde *tuwtke*, *tuwtsje*, basium, osculum; *mule*, os hominis, unde *mulkje*, palato placere, sed *bek* animalium, unde *bekje*, garrire. Inurbane *bek* valet os hominis, ut inter pugnantes juvenes, *Kealfincke*, *kâld dyn beck!* G. J. I. 52. Poëta rite distinguit inter notiones diversas; nam *kâld dyn mule* jejunum esset. De tauro recte I. 67, *bollebek*, os tauri.

Ik slachtje di bolle nat um di bek, mar um di fuólten, taurum non cædo quod pabulum consumit, sed quod hoc coelo pluvioso pedibus lacerat pratum. *It hynzer is sa sæft as side yn 'e bek*, equus ore sequaci obedit fræno. *It hynzer is wreed yn 'e bek*, equus durioris est oris. *It hynzer is wéak yn 'e bek*, (oris mollis, tenelli) non sustinet frænum equus, inverso capite tractum fræni sequitur. *It hynzer doar di bek scoan oan*, equus non timet os, i. e. arrigit caput ubi frænum adhibes. *It hynzer is hjit, mar scoan yn 'e bek*, equus est ardens, sed rite obedit fræno. *It hynzer is bek âf*, equus perlassatus est. — *It is ien fuget mei ien bek*, (avis bene rostrata est) cave hominem asperum. *It wiif hat ien bek as di séa* (os lato et tempestuoso mari simile) mulier rixæ et clamorum plena est. *Hy hat di bek yn twa hannen*, semper paratus est in verba acerba. — Audivi aliquando nautam ferum minantem adversario, *Hâld di bek, streupert! as ik my dy di béalch op, dat dy di thermen op 'e scuón roalje.* — *Jonges matte ien âld-man sa nat yn 'e bek sitte*, non decet pueros confidenter loqui contra senem. — Juvenis, cui latera integra sunt, grallis glacialibus properat ore clauso; debiles autem et provectiores ætate homines anheli ore aperto festinant; inde si quæris ex cursore glaciali senescente, *Ho giet it?* quomodo vales? forte id responsum lingua rudi feres, *Hwat scoe it wæse? Eren wier it, bek ta, gat iepen: nou is it, bek iepen, gat tkicht.* Per antithesin ut *Bek ta*, *pung iepen*, (os clausum, crumena aperta, i. e. vacua) in egestate vitam degit. — *Dat hat di abbekaet syn party yn 'e bek smiten*, (hanc offam causidicus adversario in os ingessit) opprobravit. — *Dat wier by di bek oaf* (pæne os tetigit) vix periculum perrupit. — *Di keâld nimt di âld-man yn 'e bek*, frigus corripit senem. *Di sinne nimt di wyn yn 'e bek*, directio venti sequitur solis cursum. *Di poepen nimme di winkels yn 'e bek*, circumforanei Alamanni tabernarios supplantant. Metaphora ex cane prædam ore arripiente. — *Dat is nin spek foár dyn bek*, hæc luxuria non convenit tuæ rei familiari. Saxones littorales (B. N. L. I. 74.) *Dat is kien spek vor mien bek*,

Digitized by Google

id fastidio. *Diss ist, wie die sachsen sprecken, rechter speck für iren beck.* Fischart, bienenk. 112.

Prov. *Di bek nei di byt sette*, (aperturam oris accommodare offæ) sumtus accommoda reditibus; compone rationem cum nummis. — *Di bek fry ind di hànnen thus*, sit libertas linguæ, sed manus quisque inhibeat. — *Di gréaten nimme di lytsen yn 'e bek*, magnates præripiunt commoda plebejis. — *Men siucht nin juwn kynzer yn 'e bek*, (nemo examinat dentes equi donati ut ætatem noscat) ne severe dijudices donum. — *Ien bulte yn 'e bek, ien bytke yn 'e hànnen*, homo dicax gestionem negligit; vox et præterea nihil.

bekje, n.F.u. parvum os, osculum, basium. *It kyn' 'n bekje géwe*, (dare infanti osculum) haurire poculum vini vel spiritus vini.

bekje-flaeye, vb.a. sublinere os alicui.

bek-slach, cg. coercitio severa. *Di snoeskoánne krigge ien bekslach*, thraso acriter castigabatur.

bek-stik, n. mulier loquax et amara. Gal. *bec affilé*, grande parleuse et ordinairement médisante. *'n Quéa' bekstik*, mulier loquax et maledica. Ang. *foulmouthed.*

bek-hird, adj. ore durus, asper; nemini parcens; omnes et omnia confidenter carpens.

bek-stallich, adj. qui frena recusat equus, eaque vitat ore retrahendo.

hird-bekkich, adj. ore duro (equus) i. e. equus quem brevi moderari oportet.

bakke, *bekke, bikke*, F.b. pungere rostro. Outzen. Kil. „*picken, becken*, rostrare, mordere." Frisii sensu edendi, *pronkje dat it boárst, ind néat to bikken*, ornatus sumptuosissimus et nihil in patinis. Confer F.b. *bakkar*, m. hirundo marina. Johan. 134.

bekje, vb.n. garrire, celeri et aspera lingua loqui. Nl. *becken, picken*, (Kil.) rostro ictum facere. Ang. bor. *bikker*, to chatter, to quarrel. Brockett. Nl. (Kil.) *steenbyter*, j. *steenbicker*, lithocopus, avicula calculos rostro feriens. Confer *bikje.*

tsjinbekje, obgannire, indefesse contradicere. Per metaphoram de navigatione; *di hele dei tsjin di wyn' ynbekje*, vel *opbekje*, totum diem velificare vento adverso. Græci eandem metaphoram mutuantur ab oculis; *τοῦ πλοίου μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνεμῷ.*

kinne-bak, cg. maxilla; pl. *kinnebakken. Ik sis it dy flak foár dyn kinnebakken*, in os tibi edico. *Ik scil di éarme widdou foarsprekke spyt syn kinnebakken*, licet ille rumpat ilia.

BEK, m. F.v. tergum. F.b. *bek, begh*, Sax. v. *bac*, n. Ags. *bœc*, n. Ang. *back*, (bek).

to bek, F.b. *to bagh, ta begh*, retro, retrorsum, Suethi *til baga;* Sax. v. *to baca*, in dorso (portare); *under bac*, retrorsum.

To bek géan, retrorsum tergo obverso ire; minui. *Werom géan*, redire. *Ien kusgesin dær it mei to bek giet;* Scoti, *a backgain' family*, a family not thriving in temporal concerns, but going to decay. — *It giet mei dy slampampers sa hird to bek as 'n hynder rinne ken*, isti decoctores citato passu in pauperiem ruunt. — *To-bek-set*, retardatio operis, reconvalescentis impeditio. Ang. dial. *backset*, cessatio brevis a venatu ut canes novas recipiant vires. Holme. Ang. North. *back-cast*, a relapse in a trouble, or something that retards the patients recovering.

Inter Saxones confines Frisiæ frequentantur quædam phrases, quas et habent dialecti Anglicæ. Exempli causa in pago Oxfordshire *His back is up*, iratus est, unde adj. *baxup*, iratus, lacessitus: Saxones Transisalani, *He hef it an de rugge*, (he has it on the back) irascitur. Figura desumta a canibus, qui ira inciti setas dorsi erigunt.

Sunt qui Goth. *andbahts, ὑπηρέτης*, referant ad *bak*, tergum, quasi contra tergum stans, Nl. *tegenrugger*. Pro hac derivatione militat Lat. Gal. *ambactus, δοῦλος, μισθωτής*. Isl. *bakjarl*, pedissequus, comes. Ang.v. *backstande*, renisus, repugnantia. Halliwell. Ang. *to back*, auxiliari. Nl. (Kil.) *achter-rugghe*, subsidium, refugium. F. *immen di ræck stiifje*, (alicujus tergum durare, firmare) ejus rem familiarem augere. Sax. l. *ruggestarken*, auxiliari, sustentare. B. N. L. III. 545. Obstat tamen *h* in *bahts* pro *k*.

bak-bæren, pl. F.o. res mobiles; proprie quæ dorso portari queunt.

Digitized by Google

bak-board, n. lævum navis latus. Antiquitus gubernaculum non puppi, sed dextro lateri puppis erat affixum, quod qui tenebat rector tergum obvertens lævo lateri stabat ad dextrum. Inde dextrum latus *stiûr-boart*, gubernationis latus, Nl. *stuurboord*, Ags. *steorbord*, Ang. *starboard*. *Bak-bourd*, tergi latus, i. e. lævum latus, cui rector tergum obvertebat; Ags. *bæc-bord*, Nl. *bak-boord*. Ex *bak-bord*, Galli habent *bâbord*; ex *stîr-bord*, inverse *stribord* et *tribord*. Quod a tergo erat Angli olim vocabant *lar*, ex. gr. *lar-dose*, a screen behind an altar in a cathedral. Kennett. F. Nl. *dose*, capsa, pyxis. Confer Kil. *doose*. Inde Angli *lar-board*, lævum navis latus. Indictiones Zelandiæ seculo XV distinguebant adhuc inter naves, quibus pendebat gubernaculum a puppi, et eas, quæ illud a latere habebant. *Een scip dat men heet eene vare, dat achter heeft den roeder hangende, es sculdich den graue iiii. d. Es dat sake, dat die roeder hanghet an di side, so eist den graue sculdich. ii. d.* Hæ ad veterem normam constructæ naves erant viliores atque minores; adeo minori censui obnoxiæ. Oudh. en Gesch. van Zeeuwsch Vlaenderen. V. 54. *Oer boart smite*, (trans marginem in mare projicere) sordes resque viles e nave in mare projicere; *oer stiûr*, „trans gubernaculum" antiquitus eandem habebat vim, nunc metaphorice valet de re perdita; *Dær is néat oer-stiûr as ien doagenet forswopt*, nihil pessum it cum nebulo suffocatur aqua. Prov. *Wol it nat o'er stiurboard sa mat it o'er bakboard*, si hæc consilia tibi non procedunt sequere alia; tempori cedas.

bek-fang, m. F.v. *bak-fang*, F.o. (prensatio retrorsum, i. e.) hæredis soluti jus posterius in familiam erciscundam.

bek-hlep, F.v. saltus in dorsum alius quo hic humi cadit.

bek-lamethe, f. F.v. tergi mutilatio.

bek-lening; *bakling*, *bekling*; *bek-line* cg. *(lynje*, acclinare; *line*, adminiculum) sellæ fulcrum dorsale, Sax. l. *bakels*, idem. Ang. v. „*backing*, nailing the back on a chair suitable to the seat." Holme. Confer Ags. *bæcling*, m. tergum, Nl. *de rug van de stoel*. Ags. North. *becling*, m. tergum; *on bæcling*, retrorsum. Nl. *rugge-ling*, adj. supinus; adv. retrorsum.

bak-seil *kelje* vel *luke*, obliquare vela posteriora ut retardetur navis cursus. Angli *aback*, backward with the sails flatted against the mast. Figura dicendi, *bak-seil luke*, vel *jaen*, deponere jactationem, sese submittere. Contraposita phrasis est *mei 'n opstritsen seil komme;* confer *opstrike*.

bak-stach, cg. pl. *bakstaggen* et *bakstacks*, rudens de supremo malo descendens in utrumque latus puppis ibique perstrictus ne titubet malus. Ang. *backstays*.

bak-staf, adj. F.o. fastidio stomachi laborans contra cibum, quo semel fuit obrutus, (proprie, a tergo, retro satur); plus quam satur, obsaturatus. Stür.

bak-thêrm, m. F.b. longano rectus. E. I. 359. Ags. *bæcthearm*, m. idem.

bekward, adj. F.v. ad dorsum pertinens, dorso inflictus. *Becwarda deda*, vulnera dorso inflicta.

becwardich, adj. F.v. (retro) occultus; *becwardige wepne*, arma occulta sicarii. Hanc vocem, quæ Anglosaxonibus deërat, Angli cum Frisiis habent communem; Ang. *backward*, adv. retrorsum, Nl. *rugwaerts*, idem. Ang. *backward*, adj. segnis; *to backward*, (retrudere) impedire, obstare. cf. Lat. *tergi-versari*. — Notionem occulte nocendi, quæ est in *becwardich*, animadverte in Ags. *bæc-slitol*, adj. maledicus, calumniator; Ang. *Backwounding calumny the whitest virtue strikes*. Isl. *bak-bita*, obtrectare; *bak-bitari*, calumniator, Ang. *to backbite*, obtrectare; Sax. l. *bakwaschen*, Ang. *to back-wound*, idem. Ang. *back-friend*, qui rodit amicum absentem, amicus perfidus. Confer F. *afterbaks*.

efterbek tommelje, G. J. resupinus devolvi, cadere. Confer *úrbek*, idem.

afterbaksk, adj. insincerus. *Hy is afterbaksk*, homo obscurus, occultans et reservans. — *Efterbaks*, adv. occulte. *Hy hâldt di briewen efterbaks*, occultat documenta scripta, non producit.

urbek, F.v. in tergo, *tha honda urbek binda*, constringere manus alius in tergo. — *Urbek-gonga*, retrogradi. — *Urbek kuma*, sese resupinare. — *Urbek steta*, resupinum aliquem trudere; F.

Digitized by Google

ûrbek stjûtte, idem. F.v. *Urbek dwa*, idem. — *Thet him sin knecke urbek tia*, ut cervix ei resupina rigeat. — *Urbek-dede*, vis insidiose illata. — *Urbek dela* in distribuendo aliquem prætermittere, opponitur verbo *foerd-dela*, tribuere, attribuere cui, hodie *ta-dele*. Ex *foerd-* vel potius *forth-dela* est Nl. *voordeel*, emolumentum. — *Urbek finda*, abjudicare, opponitur verbo *foerd-forth-finda*, adjudicare. — *Urbek-wisa*, abjudicare. G. J. *oer-beck*, adv. retrorsum, resupine.

BEKKER, F.b. pistor. Ang. *Baker*, (bêkur). Confer *bakke*. Johan. 134. *Di bakker is throck di wwn flein ind di jenewer-stoker throck di slange*, pistor et decoctor spiritus juniperi ambo foro mersi sunt. — Pro *bakker* veteres dicebant *baetsir*, G. J. lit^{a}. I^{ma}.

bakstien, lapis coctilis. *Hy sinkt as ien bakstien*, cito summergitur aqua.

BEL, F.v. tuber. Ags. *byl*, m. Ang. *bile*, idem. Ang. *Thou art a bile in my corrupted blood*, Shakespeare, tuberculus acutus cum dolore et inflammatione. Confer F. *bule*, bulla (aquæ supernatans). F.b. *bâl*, vomica; *bâlni*, exsanire. Joh. 166.

belle, cg. globulus æneus cavus in quo granum æneum si movetur tinnit. Ags. *belle*, f. Ang. *a bell*, campana, Nl. *bel*, nola parva, domestica; *klok*, campana. Collari pulli felis implicantur globuli tinnientes tenuissimi et vilissimi æris. Venatores affigunt collo falconis globulos tinnientes, quo sensu Shakespeare utitur voce, *As the oxe hath his yoke, the horse his curbe and the faulcon his bells, so has man his desires.* As you like it.

bellen, pl. omne genus res viles. *Flarden ind bellen*, scruta et quisquiliæ; *Flarde-bellen*, idem. Gron. *palten in bellen*, idem. (S. l. et Nl. *palte*, frustum lacerum, panniculus tritus). *Di bellen hingje di slons by di kléan del*, laceri panniculi pendent de veste mulieris sordidæ.

belle-biner, cg. audax, qui primus obstat homini injusto sed potenti; antesignanus. Proprie mus in fabula, qui audet collo felis appendere globulum tinnientem; *Di man dy di kat di belle oanbynt*, idem quod *bollebiner*.

bel-gereid, n. antilena cum cingulo et thomicibus; hæc ornata sphærulis concavis tinnientibus et aliis phaleris injiciuntur equo traham splendidam per glaciem trahenti. Nl. v. *gereide*, ephippium. Hoogstraten, Geslachtlijst, *gereide*.

bel-hammer, Nl. *belhamel*, Ang. *bell-wether*, vervex, cui globuli tinnientes pendent a collo, quorum sonum sequitur grex, sectarius vervex, dux gregis, (Nl. *hamel*, vervex); figurate, signifer; Prov. *Nimmen wol leâfst belhammer wæze*, in agressu hostili vel periculoso homines malunt sequi quam ducere agmen. Ang.

My prickeard ewe, since thou dost (beare the bell
And all thy mates do follow at thy (call,
Keepe still this laune, cæt.

Riche, adventures. I, 3.

bel-hammer, concitor, coryphæus inter pueros protervos. Ang. North. *bell-weather*, a cross and blubbering child. (Ang. *wether*, vervex, contracte F. *weêr*, idem).

bel-hus, n. F.o. campanile. Ags. *belhus*, idem.

bel-husken, n. F.o. (bel-hüüsken) volva, pomi medium in quo seu loculo latent semina; quasi campanile, intra quod sonant semina matura et nuclei, unde F. *klokhus*, idem.

bel-mer, cg. F.o. victor in ludo, ex. gr. in ludo metarum sive conorum. Ags. *mæra*, excelsus, illustris, excellens. Ang. *to bear the bell*, victoriam reportare. Præmium victoris in cursu equorum erat sphæra aurea vel argentea. Todds Johnson, *bell*.

bel-roas, cg. erysipelas.

belle-string, cg. idem quod *belgereid*. *String*, ligamen, lorum.

rinkel-bel, cg. sphærula viminea concava frustulis bracteis tinnientibus repleta cum ansa; infantum crepundia. Figurate, planta in uliginosis Frisiæ pratis, cujus caput desinit in flores parvis nolis similes; Bot. *rhinanthus crista galli*. Angli ut Frisii sæpe floribus adaptant nomen nolæ, ex. gr. *bell-flower*, cujus generis septem species enumerat Millerus.

scyt-bellen, pl. quisquiliæ.

scjippe-bel, cg. parva nola pendens de collo ovis. W. G. 53.

snótte-bel, cg. pituitæ de naso pendentis glomus.

Digitized by Google

BELDA, *balda*, vb.a. F.v. instruere, dotare liberos.

ut-belda, F.v. e re familiari cuique liberorum legitimam portionem dispartiri.

BÊLE, *Belle*, *Belke*, n. p. v. *Beli*, Isl. n. p. viri mythologici, quem Freyus cornu cervino interfecit. Egilsson.

bellem, (belle-hem) *Bellemer-meer*, vicus Waterlandiæ in West-Frisia.

bellinga, n. patronymicum.

bellinga-weer, (collis Bellinganus) vicus Ommelandiæ Winsumo vicinus.

bellinga-wolde, (silva Bellingana) vicus Ommelandiæ. — Confer

bellinga-hoh, Ags. nomen loci.

BELGE, vb.a. F.o. lambere; de canibus et hominibus præcipue dicitur.

BELT, cg. F.b. cingulum feminarum coreaceum, quod Gysbertus poeta appellat *ien rieme*, suo tempore acu pictum et pullorum equinorum aliorumque animalium currentium imaginibus ex argento ornatum, Fôr, *balt*. Outzen, *belt*. Consule *bealt*.

beltsje, Molkwerum, linteum pectorale feminarum. Hindel. *forpeldôk*, idem.

BELT, Saterl. acervus. F. *bult*. Sax.n. *belt*, collis. Het. 229.

BEN, Saterl. tabulatum superius. *fot-ben*, solum. Het. 229. Sax.l. *bön* (beun) idem. Hd. *bühne*, laquear. B. N. L. I. 116.

BENEDIISTE, *Onder de benedyste seyd*, intra nos quod tibi dicturus sum esto. Burman. 51, ubi præcedit phrasis, *onder uws te peterrien*, Hol. *Onder ons gesproken. Onder de roos gezegd. Benediiste* plene *benedicite domino*, tutum sit sub laudibus deo tributis. Hollandis loco interjectionis admirantis erat, *Benedyste domine! wat is dat vuer ghekryt?* Brederode, Griane, p. 35.

BENT, *bjint*, pl. *bjinten*: Saterland, pl. *bjunten*, F.b. *beidt*, Outzen, 22; caules arefacti graminis proceri, quod fert terra silvosa et arenosa, plurimum vero terra bituminosa, ex qua effodiuntur turvæ. Utuntur Frisii his culmis ad removenda obturamenta e tubis arctis fistularum tabacinarum coctilium, quare et *throch-stekkers*, perforatores, audiunt. Idem quod Nl. *bentgras*, gramen procerum, quod herbarii vocant, „enodium coeruleum." Ang. *bent-grass*, idem, elliptice *bent*, *longbent*, idem. Ang. *bents*, pl. idem. Ang. East. *bentles*, dry sandy pastures near the sea covered

chiefly with *bent-gras*. Ang. North. *rush-bent*, a rush-stalk. Confer F. *raei*, pl. *raeyen*, idem quod *benten*; *lange raeyen*, longi gracilesque graminis culmi. Ang.v. *wringle-straws*, long bent or grass. Halliwell.

BENT, m. F.b. truncus, corpus. Johan. 4.

BEPPE, cg. avia. *Oerbeppe*, proavia. F.o. *beppe* et *besmoar*, avia, unde Hol. *beeje*, vetula. *Beste-vader*, Nl. avus. cf. Kil. *beste-moeder*, contr. *bestemoer*. *Beppe* aviam paternam notat; *oárremem*, per apocopen *oárre*, aviam maternam. Inde *bup* in Andyk, vico West Frisiæ, avus, et *beppe*, Zaenredammæ, senex. West F. *beb*, avus. *beppe* et *aud-mem*, avia. *Bætte*, *bætse ind bep*, avus et avia.

beppe-kelder, cg. (aviæ cavea) inferi. *Di supers géane gàu nei beppe-kelder*, ebrii cito pessum eunt, moriuntur.

beppe-kintsje, mentum prominens acutius. Inde Guilielmus van Haren, nobilis Frisius, clarus duodecim legationibus, quas pro republica Batava obiit, vocabatur *it kintsje*.

BER, F.v. impetus, aggressus, verber. Isl. *berja*, cædere, ferire, verberare. Inversis literis F. *bruye*, verberare, profligare, projicere.

BÊR, adj. F.v. nudus: confer *baer* p. 148.

ber-skins, osse tibiæ nudo; gladiatorem judicialem oportebat fronte aperta et osse tibiæ nudo prodire in arenam. F.v. *scina*, F. *scine*, os tibiæ; gen. *scines*, *scíns*; *bleat-scíns* ut Nl. *bloothoofds*, *bloot-voets*, cæt.

ber-scinza, adj. F.v. *ber-scinza kempa*, pugnator nudis tibiis.

BÊR, cg. vicis, idem quod *bar*, p. 199.

BERA, vb.a. F.v. ferre, parere: p. pf. *eberen*, *beren*, unde *bern*, infans, proprie partus, natus. Confer *barn*.

bera, *bora*, F.b. portator. Vide *beren* p. 199.

walu-bera, F.b. peregrinator in sacra adyta Romæ, baculum gerens. Goth. *valus*, virga; Ang.v. *wale*, a rod, to strike. Halliw. F.b. *wâl*, baculus. Outz.

berne, f. F.v. onus.

bernde, f. F.v. onus portatum.

beren *blod*, F.v. aguatus sanguis, consanguinei.

berning, F.v. gradus gentilitatis.

fri-boren, adj. F.v. liber natus. cf. *bære*.

bera, vb.n. F.v. deberi alicui, alicujus esse, cum dativo personæ: *sa nime*

Digitized by Google

BÊRD.

alric hira alsa stor sa him bereth; F. *sa folle him bære mei; as him takomt.* Confer *bære.*

BÊRD, m. *bérd*, F.b. tabula. Joh. 100. Sax.n. *bret.* Nl.v. *berd*, Ags. *bord*, n. Ang. *board*, F. *boerd.*

bêrd, m. F.b. pavimentum, solum. Johan. 4. Proprie tabulatum tegens solum.

BERD, *bird*, m. F.v. barba. F. *bird*, *burd*, (büd) n. confer *bird.*

BÉRE; vb.n. decrescere; Langewold, *de maen beert*, luna decrescit. Laurman bijdragen, p. 131. Luna deficiens fertur per opaca coelorum, ut nocte hilaria celebrantes poculis cerevisiæ, quod verbo *bere*, ex *bér*, cerevisia, formato indicant. Confer *di moánne giet to biar* in voce *biar.* Forma *ber* pro *biar* restat in

ber-ielda, F.v. nummi pretium cerevisiæ donatæ adaequantes. Antiquitus magistratus et judices munerabantur cibariis, qualia casei, butyrum, lardum, et potu cerevisiæ; posterioribus sæculis pretium harum rerum accipiebant in pecunia numerata.

BERE, vb.a. magno hiatu dolorem vel indignationem significare, alta voce et gesticulatione nimia sive clamitare, sive queri, sive ejulare. *Hy beert wakker, mar it is sa slim net*, eiulat, cum tamen dolores leves sint. — *Bere*, simulare, præ se ferre, fingere. *Hy beert as er di pleats kâapje wol ind hy hat nin jild*, simulat se emturum villam cum parata pecunia careat. *Biscop Henric dede sine tenten opbreken tegens der nacht ende gibeerde of hy vlien woude.* Matthæi, Anal. III. 171. *Bere* simulare mortem, lacrimas, ægritudinem, gestu et voce, ut pueri ludentes solent; *Slachtje sa bere*, lanium simulare, imitari. Infinitivo *bere* si præfigitur *sa*, *sa-bere*, adverbii vim habet, perinde quasi. — *Men mot bere as men oankomt ind net so as men fan komt*, MS. W.o. *ber* inf. reflexivum verbum, *Wat beerst du di mal*, F. *Hwat beerstkou mâl*, quam amenter fremis. *Net sa raer bere, bern!* ne tam immaniter clamitetis et tumultuemini, pueri. Ang.v. *bere*, strepere, clamare, fremere. Vide exempla apud Halliwellum.

gebeer, n. clamores, ejulatus, gestusque immodici, quibus quis significat v- atum animi sensum.

BERGJE.

Dou joutste ien raer gebeer ut, tui clamores et gestus sunt immanes. Ang.v. *bere*, clamores, strepitus.

baria, F.v. querula voce, alta ejulatione queri ut petitor solebat in judicio. F.o. *bare*, publice proclamare et denunciare quem sontem. Nl.v. *baeren*, *beren*, *ghebaeren*, baritum edere, sublate et ferociter clamare more ursorum, unde et fluctibus marinis apud nos nomen. (Just. Lips. Kil.) *bare*, fluctus marinus; *πολυφλοίσβοια θάλασσα* apud Hom. et Hesiod.

barit, Taciti ætate, relatus carminum bellicorum, quibus Germani accendebant animos; Ammiano „terrificus fremitus," quem Romani, addita sua terminatione *-us*, vocabant *barritus*, Tac. Germ. 3. *Cantus trux*, Tac. Hist. II. 22. Amm. Marcell. XVI, 12. XVI, 7. XXXI, 7.

baria, vb.a. manifestare, criminari; arbitrum agere, ut Hol. *uitwijzen*, decidere, dirimere, proprie monstrare clare. *Wy soen-lioed baryet ende sidzt*, nos arbitri decidimus. *Sidza* non tantum dicere, sed edicere et decidere, quæ notio adhuc viget in sermone quotidiano. *Ik sidze it dy, ljeack wat wer*, jubeo te inposterum abstinere mendacio. Similis notionis exaggeratio est in *baria*, manifestare, sc. voluntatem in litis diremtione.

bare, f. F.v. delatio nominis, delatio litis compositio, pactum, conventio: hac notione plerumque *baer* scribitur, et viguit et viget inter nostros Frisios. Hodie *di beer* vel *di baer meitse*, facere pactionem de re.

baer op kar, (litis compositio optioni partium permissa) litis compositio arbitris delata ea lege, ut is litigantium, qui compositionem oblatam recusat, statutam solvat multam.

BEREM, Saterl. fermentum. Het. 229. *Berem* per diæresin pro *berm.* Vide *bærm*, idem.

BEREN *op it thersk-kleed*, vide *beren*, p. 199. sing. *bér*, Ags. *bora*, qui fert, gerit; in compositis, ex. gr. *cæg-bora*, claviger.

BERGJE, vb.a. in tuto collocare, (Scil. *bargje)* pf. *bürg*, pf. p. *bürgen.* — Isl. *bjarga*, præs. *berg*, pf. *barg*, *burgu*; pf. p. *borgit*, opem ferre. *Bjarg-runar*, literæ magicæ tæniolis inscriptæ, quæ

Digitized by Google

circum digitos volutæ opitularentur parturienti. — Ags. *beorgan*, pf. *beorh*, *bearh*, pl. *burgon;* pf. p. *borgen*, munire, protegere, cavere, refugium præbere. — *Bergje-dy!* Cave tibi!

erch, cg. mons. pl. *bergen.*

erch, m. F.v. pl. *berga*, mons. *The wilde diar secht thera berga kli*, 46, 23. F. *di wylde djear sîket der bergen klyte*, feræ quærunt locos montium placidos, vento non pervios. *Hweerso en kynd is finsen suther wr birgh*, 45, 18, sicubi infans captus est austrum versus trans montes. Formula *suther wr birgh*, bis vel ter in legibus Frisicis occurrit. Frisii quippe, Saxones littorales, Hollandi, Flandri, cum Alamanniam (australem) adire nequirent nisi trans montes, hanc terram vocabant altam, suamque humilem, inferam. Inde *Nedertand*, terra infera; *Nederlander*, incola Nederlandiæ; contra omnes operarii, qui ad nos veniunt ex Alamannia (Hol. *Duitschland*, Gal. *Allemagne)*, sive australi, sive boreali, appellantur Nl. *Bovenlanders*, et *hooglanders*, F. *Boppelâners*, (incolæ regionis celsioris) quod linguam regionis celsæ, i. e. Alamanniæ loquuntur. Teutonia, *Deutschland*, dividitur in Teutoniam altam, *Hoch-deutschland*, et Teutoniam inferam, *Nieder-deutschland;* lingua communis in linguam Alamannicam, *Hoch-Deutsch*, per ellipsin *Deutsch*, Gal. *la langue Allemande*, quæ omnes regiones Saxoniæ et Westfaliæ pervadens earum incolas in numerum Alamannorum retulit, et in linguam Theotiscam, *Nieder-Deutsch*, quippe consonantibus deartuatis Alamanniæ proprie dictæ minus deformatam. Hinc liquet linguas istas non appellari ex majore vel minore præstantia, sed e situ regionis, ubi regnant vel unde ortæ sunt. cf. Nl.v. *Overlant*, terra transrhenana alta, i. e. *Duitschland.* Willems, Belg. Mus. V. 425. — Prov. *Bergen wirde dalen, ende dalen wirde bergen*, Burman. 4, hos affligit fortuna, illos tollit in altum.

Ags. *beorh*, m. collis, munimentum. Veteres se muniebant contra hostes in colle vel rupe. Goth. *bairgan*, servare; *baurgs*, f. urbs munita. Genus vocis vacillat; neut. g. enim est Isl. *bjarg*, rupes. Ang. Yorksh. *barf*, hill. (f = ch). Nl. *bergh*, (Kil.) promptuarium, pabulatorium, foenile, horreum. Servandi notio regnat quoque in Frisico

héa-berch, cg. elliptice *berch*, receptaculum foeni; tectum arundineum pendulum mobile, quatuor trabibus fultum, sub quo foenum extra fores acervant ruricolæ et per hiemem tenent. *Wy habbe it héa ljeâwer yn 'e scûrre as yn 'e berch*, malumus servare foenum in horreo quam sub tecto pendulo vento et pluviae obnoxium. *Ha-bürch*, Hindel. meta foeni, F. *réak héa.*

burch, f. F.v. locus septus et munitus; arx; urbs. *Brocmen kiasalk, thet ther nena burga ni mote wesa*, 173, 25, Brocmanni decernunt arces munitas esse vetitas. — *Romulus doer da burich toe Roem timmerade ende noemde*, 436, 5. Pro *burch* sæpe valet *burich*, (bur-ig, bur-og) F.b. *borragh*, Johan. 131. Ang. *borough*, *borrow.* Hæcce diæresis frequens est tum in Frisico boreali, tum in Anglico sermone; F.b. in dialecto Amrumensi *forragh*, m. *fualagh*, *gualagh*, *moragh*, *sparragh*, *tualagh*, *willagh*, Joh. 131. In dialecto Moringensi *furrig*, f. *fallig*, n. *gulig*, m. *marrig*, n. *sparrig*, f. *tulig*, n. Bend. 65. Ags. *furh*, f. *fealh*, *fealga*, f. *galga*, m. *mærh; speare*, *spearwa*, *spearewa*, m. Ang. *farrow*, *fallow*, *gallowes*, *marrow*, *sparrow*, *tallow*, *willow.* In Ags. *spearewa* diæresis jam adest, ut et in Ags. *bælg*, *bælig*, *bylig*, m. tumor, saccus, F.b. *bielig*, m. pellis, venter, *blâsbielig*, Ang. *bellows.* Adde F. *marge*, *march*, farcimen ex farre cum sanguine mixto, Ags. *mearh-bæccel*, F.b. *muragh.* — Ags. *hleor*, mala, Nl.v. *liere*, idem; F. *ljirre*, perna vaccæ, sive femur; F.b. *luragh*, femur, coxa. — Nl. *berg*, m. F.b. *bœirig.* — Nl. *swelg*, fauces, F. *swolg*, cg. F.b. *swâllig*, f. Ang. *swallow*, fauces; rumen. Johan. 131. Bend. 65. Nota terminationem Frisicam *-ag* apud Anglos abire in *-aw* et *-ow* in *-ow.*

berch-knop, sedum acre. Hall. 84. Ags. *stancrop*, illecebra, piper murinum. Ang. *stonecrop*, Somner. Nl. *muurpeper.* Dodon. 185. Sedum album, Nl. *huislook*, F. *scette-krud*, in Ommelandia audit *scot-krûed.* F. *di moalke is géar-scetten*, vel *scetten*, lac inter coquendum coägulatum est. Inde *scot*, cum lac in careno justo citius separat

Digitized by Google

butyrum, contra quod incommodum rustici sedum album pabulo vaccarum miscent.

benene-burch, F.v. (ossium receptaculum, munimentum) uterus feminæ. Nominat vox ossa, quod eis foetus in utero se distinguit a cæteris mollibus intestinis; inde restat phrasis *di faem hat it liif fol bonken*, ancilla (habet ventrem ossium plenum) gravida est. Ags. *cild-kama*, (infantis domus vel involucrum) uterus.

bobba-burch, F.v. (infantis munimentum) tutela pupilli vel impuberis. *Alsa en ungerech kind sit andere bobbaburg, weder sa ma hit bifiucht sa birawat*, impuber infans si in tutela infantili est, et quis eum infestat sive spoliat. Confer *bobbe*. Grimmius vertit, *Wen ein nujährig kint sitzt an der brustburch;* quæ explicatio quippe genio linguæ contraria admitti nequit; *sitte oan 'e boárst* enim nusquam dicitur, sed *lidze oan 'e boárst; It bern sit under fády*, infans est in tutela. Alia nunc non oppono.

sé-burch, F.v. (munimentum marinum) agger littoralis muniens Frisiam contra maris impetum.

her-berge, cg. diversorium publicum, taberna, primitus locus ubi exercitus requiescit et reficitur. Ags. *hereberga*, statio. Ang. *harborough*, hospitium. F. silvicolæ, *harbarge*, F.b. *harbargh*. Prov. *Diar a wiard sáit fant sian harbargh*, (qui verum loquitur hospitium non invenit) veritas odium parit. Joh. 143.

herbergje, vb.a. hospitio excipere; cauponiam artem exercere. Ags. *herebergan*, vb.n. hospitari, manere. Ang. *to harbour*, hospitari, manere; hospitio excipere.

BERKEAP, F.u. *Olde-Berkoop*, vicus pagi Stellingwerf-Easteinde.

BERGUM, vicus pagi Tietjerksteradelæ, cui vicinum coenobium *Berchkléaster*. Simile compositum extat in nomine Ags. *berg-ham-stede*, hodie *Berham*, in vicinia urbis *Cantwaraburh*, hodie *Canterbury*. *Bergum* enim fluxit ex *Berg-ham*.

BERKHOUT, vide *bjirk*.

BERLIK, n. p. viri; Alam. *Parlaik*, urso (leoni borealium) similis. Förstemann. 226. Ags. *Berlice*, idem. Ags. *leolice*, leoni similis, F. *Lòlke*, n. p. v. In

cœmeterio Stavriensi inveni rectorem navis balænarum piscaturæ instructæ, nomine *Timen Belkes*, i. e. *Belki filius*. Ao. 1683. *Belke*, n. p. viri.

berlicum, vicus pagi Menaldumadelæ ad fauces pristini æstuarii mediterranei Frisiæ. Pagus Boxtela in Brabantia boreali habet ejusdem nominis vicum.— *Berlicum* Frisiæ in ore populi *Belkum*, *Beltsum* et *Belsum;* Brabantiæ borealis item *Balkum* ex *Barlicum*. — *Sa lang as Belsum*, extensior Berlicumo; de longissima serie loquitur hæc phrasis. vicus est enim in longum productus.

belsumer, cg. incola Berlicumi.

belsumer, adj. Berlicumensis. *Belsumer kærsen*, cerasa Berlicumensia, id est, optima, succi subtilis et dulcis plena.

belsumer honnen, (canes Berlicumenses) convitium incolarum hujus vici.

BERM, cg. (F.b. *bêrm)* latus sinuatum viae stratæ, aggeris, marini aggeris pes, pl. *bermen*. Goth. *barms*, m. Ags. *bearm*, m. Sax.v. *barm*, m. sinus, gremium. Isl. *barmr*, m. gremium; margo, ora. Gal. *berme*, chemin de trois pieds de large au pied du rempart, entre le rempart et le fossé; espace qu'on laisse entre une levée (digue) et un canal.

BERN, n. (bén) infans, pl. *bern*. F.b. *biaren*, *bearenki*, Johan. 138. Vide *barn*, p. 180. F.b. *beare*, nasci. Johan. 171.

BERRIE, cg. feretrum utrinque a viro portatum, cui imponuntur merces et omnis generis sarcinæ. F.u. *barrie*, Nl. *berrie*, f. idem. Ang. *barrow*, Ags. *bereve*, Ang. *wheel-barrow*, Nl. *kordewagen*, *kruiwagen*. Ags. *meóx-bearuve*, feretrum rotale ad evehendum fimum pecoris, F. *meóx-kret*, idem. gl. Ælf. 26. Etmüller male, „stercoris cumulus." 226.

barûch, f. W.o. feretrum. *Dolk-baruck*, feretrum (mortui). E. I. 359. *W = G* in Ags. *bearwe* et W.o. *barug*.

barwe, F.o. feretrum.

buk-berrie, cg. tabulatum ligneum fundus vehiculi fœnarii. Confer *buk-delling*.

syd-berries, pl. tabulæ laterales exstantes plaustri fœnarii, quibus continetur foenum.

BÊRTE, nomen campi foenicularii apud Goinga-ripam. *Di gréate Beerte*, 5 B. 6 R. 5 V.

Digitized by Google

beerta, nomen vici Ommelandiæ.

BERTHE, BERDE, f. F.v. natales; fetus, partus. Ags. *bird*, n. natales. Ang. *birth*. Ags. *gebyrd*, f. natales, origo. Nl. *geboorte*, natales.

berthe, cg. natales.

berthe-dei, cg. dies natalitius. Ang. *birth-day*.

berthe-leppel, cg. F.u. *geboorte-lepel*, cg. cochleare argenteum datum infanti recens nato ab eo, cujus nomen ferebat. Manubrii extremitas erat ornata imagine apostoli vel Sancti, cujus nomen ceperat infans. Inter Anglos, a quibus hic mos olim sacer habebatur, tale cochleare adeo *apostle-spoon* dicebatur. (Popular antiquities, Brand, Ellis. II. 83.) Extat adhuc cochleare natale e gente Frisica Idzardi, quæ florebat in vico Jorwerda, oriundum, cujus possessor erat Petrus Wilhelmi filius cujusque manubrium fulget imagine Petri apostoli. Si quid notabile accidebat id ne e memoria excideret his arrhis literis insculpsisse videntur. Dictum cochleare hanc habet inscriptionem posticam:

P. W. A. P.

In t iar onser here iesvm crist 1649 *heb ick piter Wellems de boter vorkoft vor hondert govt goldens.*

Ante (i. e. in parte concava) literæ initiales duorum nominum,

J. P. D. J.

In manubrio pone,

S. PETRVS.

Postea pro signis apostolorum et sanctorum effingebantur imagines fidei, caritatis atque spei, aliarumque symbolarum religionis christianæ. Cochlearia natalia, quæ hodie apud Frisios sunt in usu, a quotidianis non distinguuntur nisi inscriptione nominis et diei natalis infantis.

Germani, præsertim Scandinavi, infantem recens natum non exponebant nisi prorsus jejunum; ab eo enim tempore, quo minimam mellis vel lactis guttam gustaverat, trucidare vel fame perimendum linquere infantem, nefas habebatur; cujus religionis infantia matris S^ti Ludgeri, patricii Frisii, cædi ereptæ, nobile præbet exemplum. (Brower, vita Ludgeri, Lib. I. cap. 2. Leibniz, acta I. 86, 87. Grimms Rechtsalth. 458). Inde qui cochleari infantem donabat, quo sorberet pultem, se ejus curatorem profitebatur, et per testem apostolum vel sanctum, cujus imaginem ferebat, suam obstringebat fidem, se infantem aliturum et educaturum esse.

BESE, vb.n. F.b. æstu agitari; furente impetu discurrere ut pecora oestro puncta. Outzen. F.b. *beshin*, lege *bézi*, idem: *hi bézat ambi*, furibundus discurrit; *kez-bézi*, furens stridere molaribus, Joh. 187. Nl. *bissen*, *bijsen*, Silt. *bösse*, Sax. n. *kisse-bissen*, æstu agitari. Isl. *bissa*, huc illuc moveri.

BESKJE, vb.a. misereri alicujus. Mackum. Confer Ang. *bisk*, (Halliwell) indulgere debiliori.

bibeskje, *(immen)* misereri quem.

BÊST, n. animal quadrupes, pl. *bisten*. Frisiis vet. et Anglosaxonibus ignota vox. Lat. *bestia*, Ang. *beast*, Gal. *béte*, *bête*, cæt. *Bést*, animal, præsertim majus, ut equus, vacca. Ang. East. *beast*, an animal of the beve-kind. *Beas* pro *beasts*, North. pl. cows, cattle; F. *bisten*, idem. — *Bést* indicat quidquid enorme est vel modum excedit, *It wait as ien bést*, sævit ventus. *Hy is sa ryk as ien bést*, ditior Crœso. — *Bést*, figurate, homo ebrietati et scortationi deditus.

bêste-foer, n. pabulum animalium, præcipue vaccarum.

inter-bêst, n. F.o. vacca annicula. elliptice F. *inter*, n. (ien-winter).

twinter-bêst, n. F.o. vacca biennis. elliptice F. *twinter*, n. (twi-winter).

bêstich, adj. modum excedens, immoderatus, enormis. Plurimum adverbialiter; *It waeit bêstige hird*, ventus sævit vehementissime. *Ien master ken him bêstich forgisje*, medici sæpe conjecturâ admodum aberrant. Ang. *beastly*, brutus, ferinus, Nl. *beestelijk*, idem.

BET, usque. F.o. C. M. 176, 180. *Bet in ewicheit*, usque in æternum. Ex dialecto Saxonum litoralium. Hd. *bis*.

BETE, vb.a. Hindel. nummos sortium loco in terram dejicere, quod solent pueri ludentes ut latus superum partitionem inter eos decernat. Nl. v. *beten*, vb.a. et n. descendere; detrudere, deprimere. n. *doen si gebeet waren*, cum descendissent equis. a. *twi soudwine neder beten?* Quare eum deprimeremus? Vide locos in notis meis ad t. IV. Spieg. Hist. Maerlant. p. 64, 95.

Digitized by Google

Sax. n. *botte*, nummos in parietem projicere ut resilientes descendant in circulum in solo notatum.

BÊTE, vb.a. calefacere. Saterl. E. II. 187. Elliptice pro Ags. *fyr betan*, (emendare ignem) accendere, Nl. *vuur boeten*, idem. Ang. v. *bete*, to light or kindle a fire; to administer fuel. Halliwell. 169.

ônbête, struere focum, focum alere. F. *oanlizze*.

BÊTLING, BELING, donum quo procus ambit puellam. Outzen. *Bæjtlinge*, coll. m. sponsalia, Hd. *morgengabe*. Bend. 331. Isl. *bithla*, ambire nuptias virginis; *bithill*, m. procus; frequentativa forma verbi Isl. *bitha*, expectare, manere, opperiri, Nl. *beiden*, idem. Frisii *meide*, procare puellam, ex F.v. *mide*, *meide*, donum, præmium quo aliquem emimus, Ags. *med*, f. præmium. A.v. *mede*, præmiis corrumpere. Ang. *meed*, præmium; *to meed*, remunerari. Confer Nl. *boel*, amasia; *boeler*, procus; *boelen*, amare. Kil. (bothel) *boel*, supellex, dos.

BÊTTE, BÆTSE, cg. Sc.o. avus. *Bætse ind bep*, avus et avia.

BETTE, vb.a. aspergere aquam vel alium liquorem, præcipue ad solvenda vel emollienda vulnera. *Bette* oritur ex pronunciatione Anglica verbi *to bathe*, scilicet *béthe*, de quo verbo Junius, „*Bathe*, Angl. frequenter est *to wette*, *wash*, *to soke with luke warm liquor*." Confer *baeye*, p. 146.

BETTEN, pl. Sc.o. ocreæ, caligæ, Gal. *bottes*. Ex *betten* liquet *bottes* esse vocem Francicam adeoque non ex barbara Latinitate repetundam. Forsan *betten* fluxit ex *beten*, descendere, detrudere, ut Gal. *bottes* ex Sax. n. *botte* et Gal. *bas*, tibialia, ex *bas*, humilis. Barb. Lat. *bassus*, humilis; *bassare*, deprimere.

BETTER, adj. comp. melior. *Better wirde*, reconvalescere, consanescere. Hæc phrasis communis est inter pastores de pecore saginato. *Di kou is yn di finne nat better wirden*, vacca in prato nullum cepit incrementum. Isl. *batna*, melior fieri, crescere in rebus; Ang. *batten*, pinguescere. Ang. *Follow your function, go and batten on colde bits*. Shak. Coriolan.

betterje, vb.n. meliorescere. p. 156. F.o. *bettri*, idem, Cad. M. 187.

oer-betterje, proprie, transire sanescendo; pro *betterje*, sanescere. Frisii eodem sensu habent *oergean*, transire.

BEU, n. caro vituli jejuni, recens nati. Vox despicientis ex sono formata; subintelligitur *flæsk*, caro, unde genus neutrum.

beu, cg. ructus. *Ien beu litte*, ructare.

BEUG, cg. duæ cymbæ piscatoriæ juxta se invicem vento secundo velificantes rete intermedio, quod verrunt ad squillas captandas.

BEUKER, cg. puerulus, puer debilis; homo infirmus. *Lytse beuker!* Parve puerule! Miserantis vox.

BÊULE, vb.n. Mackum, pro quo dial. comm. *oanscòaje*. *Streek-beule*, ludus puerorum, quo nummos projiciunt ad lineam in solo ductam; qui proxime accedit jacit nummos in altum, faustâque facie supernâ cadentes sibi vindicat. Confer Isl. *bölr*, m. pila lusoria. Antiquitus pueri non nummis, sed globulis ludebant.

BEUNMAN, cg. Ang. *boatswain*, Hol. *stuurman*. Nl. *Bonne*, fori navium.

BEZITE, cg. convivium mulierum vespertinum. Vox nova, peregrina. Gal. *visite*. Confer F. *Béalach* et *wéalach*. *Di man yn it weerdhuus ind it wif op bezite, sa'n ryk ken nat bistéan*.

bezytje, vb.n. convivia muliebria frequentare. Prov. *Dy utbezytje wol mat eak ynbezytje*, qui vult ligurire apud alios hosce sua vice excipere oportet.

BY, F.v. *bi*, præp. apud.

Locus, vicinia. F.v. *hwersa thi fene leith bi tilade lond*, F. *hwersane di finne leit by boulán*, pratum si arvo proximum est. Prov. *Fier fen syn hus hein by syn seéa*, procul a domo, proxime a damno. — F.v. *That hore werpa by ayder sida*, F. *It hór smite oan eltse side*, jacere cœnum in utramque fossæ marginem. *Sjouke is er by oaf hi scil komme*, homo tardus agendis usque moram infert.

Tempus. *By-tíden*, aliquando. Ang. Northumb. *by times*, at times; occasionally. *By-tiids*, *by-tiid*, *yn-tiids*, W.o. *bitíts*, Hd. *bey zeyten*, E. I. 88; Ang. *betime*, *betimes*, mane, mature; F. *moárns bytiid*, prima luce. F.v. *Bi sumere dey*, F. *by simmerdei*, æstate. F.v. *Bi skinandere sunna*, lucente sole; *bi liahta dei*, F. *by liócht-scyn dei*, interdiu, luce palam. Ang. *by days and by nights*,

Digitized by Google

Hind. *bi dei ind bi neet*, F. *by dei ind by nacht*, die et nocte. F. *by jawn ind untiden*, vespera et horis incommodis. F.v. *Bi libbenda liwn*, F. *Hi jouwt syn bern by libbende lîwe*, se vivo liberos donat bonis (donatio inter vivos). — *Di Hynlippers hiere di fammen by di wîke*, Hindelopenses famulas conducunt in hebdomadem. — *It bern groit by dagen*, quisque dies incrementum addit infanti. — *Ho let is it? Um-inde-by middei.* Quota hora? Circiter hora meridiana. Ang. *by and by*, brevi.

O how this spring of loue resembleth
The vncertaine glory of an Aprile (day,
Which now shewes all the beauty of (the sun,
And by and by a clowd takes all (away.

Shakesp. Two Gent. of Verona. Act I. Sc. 2.

By jontiid binne alle kàtten gràu, vespera omnes feles glaucæ sunt; i. e. nocte fœmina formosa a deformi non discernitur. *By it simmer, by it winter, by 't heárfst*, æstate, hieme, autumno. Cum *simmer*, *winter* et *heárfst* sint nomina masculina, quæritur unde pendeat neutrum *it?*

Numerus. *W'i komme by ienen, by twáen ind by thryen yn 'e tsjerke*, singuli, bini et trini intramus templum. Ang. *We are not to stay all together, but to come by him where he stands, by ones, by twos and by threes.* Shakespeare, Coriolanus. — F. *It noard hat syn gewante soánnen by miriaden oer it suden utgetten*, Ang.

The North by myriads pours her mighty (sons;
Great nurse of Goths, of Alans and (of Huns.

Pope.

Homo, homines. F.v. *Sa hwer en wif halath and bi there wiue thenne en bern tiocht*, quisquis ducit uxorem et deinde infantem ex uxore producit. *Elts bern, dat ien man by syn wiif wint, is thusen gonne*, (quisque infans, quem maritus producit ex uxore, adfert mille florenos). Ang. *By her he had two children at one birth*, Shakespeare, Hen. VI. F. *Hy kie by hjar twielingen.* Contra *by* hoc sensu quoque valet de viro; *di fáem hat ien bern by Abe*, ancilla peperit ex Abone. Ang. *The moor is with childe by you, Launcelot!* Shakespeare, F. *Di morin is mei bern bi jou*, L. — *Ik think wol ris by miselme, Hwærta dat raepjen ind scraebjen*, cui bono divitias avare corradere? — F.v. *bi sin witen schen*, eo sciente factum. F. *By myn witen hab ik nimmen to koárt dien*, conscius nemini quid subduxi. — Figurate de re, domo, *It hus stiet by him selme*, vel *op him selme*, domus est solitaria, ab aliis separata. Ang. *The philosopher walked by him-self in a melancholy mood*, philosophus ambulabat solitarius animo jacente.

Deus, sancti, cætera. Obtestatio. F.v. *swera bi gode*, per deum jurare. F. *Ik swar dy bi alle hilligen, dat myn swird is tajin di tirannen foár di friheit, myn lân ind it riucht*, obtestor omnes deos me hoc ense petiturnm tyrannos pro libertate, patria et justitia. Ang. *His godhead I invoke, by him I swear.* Dryden. Anglosaxones loco *bi* utuntur *under*, *on* vel *thurh; swerjan thurh dryhten*, jurare per dominum cœlestem; *swerjan on heofonan*, jurare per coelum; *swerjan under hæthene godas*, jurare per deos ethnicos. Gothi autem faciunt cum Frisiis, Anglis, Hollandis; Goth. *svaran bi himina*, per coelum jurare, F. *bi di himil swarre*, idem. *On*, ad, et *under*, sub, conveniunt cum *by*, apud, i. e. coram deo, teste deo, Hol. *Ik betuig voor een almachtig God*, *dat* cæt. obtestor Deum omnipotentem. Ags. *thurh*, per, convenit cum Lat. *per deum jurare.*

Res, instrumenta. F.v. *bi tha here gripa*, comas alicui dilaniare; *nima bi hera and bi halsdoke*, prehendere capillos et collare; *bi tha berde tappa*, vellere alicui barbam; F. *by it hier luke; by hier ind halsdoek nimme; by di bird teppe.* (F. *apels teppe*, carpere poma.) — F. *Ien man stiet bi syn wird*, vir probus stat a promissis. — F.v. *bi talemonna worde thene skatha to betande*, damna farcienda ex patroni sententia. *Bi aller friunda reda schel thet schia*, non nisi communi consanguineorum consilio vendantur orphanorum bona. — F.v. *bi sawentuntiga pund*, (teneri) poenâ septuaginta librarum. — F. *Di âlde Friezen rekkennen di boeten folle by sceljen*, Frisii veteres

Digitized by Google

computabant mulctas fere per scillingos. F.v. *Thi kining sette that ield bi scillungum. Thet punt skil wesa bi siugun panningon*, rex pecuniæ valorem statuebat per scillingos; libra sit septem penningorum. — F.v. *Gód dela bi hondum*, F. *Goéd dele by di kannen, nat bi staken*, (hæredes) non per stirpes, sed singuli adeant hæreditatem et inter se dividant in partes æquales.

By cum *ta*, per, propter. *Arbeiders-liu binne yn 'e winter déad-éarm; dat komt dær by-ta dat hja simmers alles opite*, hieme proletarii Iro pauperiores sunt; hoc inde fit quod æstate omnem pecuniam consumunt. — *Hwat by-ta*, res additita. *Jou hwat op it poun' by-ta oun di éarm-man*, adde quid libræ in gratiam hominis pauperis.

By-nammen, adv. præsertim. Nl. *voornamelyk*, idem. Ang. *namely*, præsertim; scilicet. Nl. *namelijk*, scilicet. Nl. v. *binamen*, Maerl. Sp. Hist. I. 331. *Bij namin*, W. G. 51. Mhd. *bi namen*. Nl. *met name*, nominatim.

Bysgelyks, bygelyks, exempli gratia; adhuc viget inter Frisios occidentales.

BY, BYE, BI, cg. apis, pl. *byen*. Ags. *béo*, pl. *béan*, Ang. *bee*, pl. *bees*. *Di byen swermje*, apes examinant.

Prov. *Hwær byen binne dær is eák hünich*, Ang. „*Where bees are, there is honey.* Where there are industrious persons there is wealth; for the hand of the diligent maketh rich. This we see verified in our neighbours the Hollanders." Ray, 77.

byke, n. apicula. *Bykes*, homines frugi et industrii. *Dat binne myn hunich-bykes*, hi operarii sua industria augent rem meam. Ang. *bee*, an industrious and careful person.

bye-bak, cg. alveus in quo seponuntur favi antequam prælo exprimuntur.

bye-bréa, n. florum pollen pedibus apium hærens et in favis depositum. Ags. *beobread*, n. favus mellis plenus; Boeth. cap. 23. Ang. d. *bee-bread*. Confer Boucher et Halliwell.

bye-koer, cg. alveare.

bye-stâl, cg. apiarium. Nl. *biebancke*.

bye-swerm, cg. examen apium. Poetice G. J. *hunich-swerm*, proprie, examen melliferum. I. 197, *O hertwiet himelsk hunigswerm!* O cordum deliciæ cæleste agmen melliferum! Scilicet, deus et animæ cœlestes quibus stipatur.

hunich-by, apis mellifera, distincta ab apibus qui non mellificant. Ags. *hunig*. Nl. *honig-bie*, Ang. *honey-bee*. Shakespeare, Hen. V.

So work the honeybees,
Creatures, that by a ruling nature teach
The art of order to a peopled kingdom.

scyt-by, oestrum stercoreum. *Sa twerich as ien scythy*, œstro stercoreo sedulior; calet in opere.

byker, cg. apiarius. Ags. *beo-ceorl*, idem. *beccere*, idem.

bi est *bis* in *a-pis*; confer Ags. *lafere*, cum Lat. *a-lauda*; F. *lap* cum Lat. *a-lapa*; Goth. *gods* cum ἀ-γαθός; Skrt. *ner* cum ἀ-νήρ; cæt.

BIAR, BIER, n. cerevisia. F.v. *biar*, aliquando *biaer*, F.o. *biaer*, C. M. 13. Saterl. *bjar*, G. J. *bjear, bjier*. Ang. *beer* (bier). Ags. *beor, bear*, n. Isl. *bior, bjor*, m. Ex *biár, biér* Galli habent *bière; petite bière*, cerevisia debilis; contra Shakespeare *double beer*, cerevisia calida, F. *dubel Dimter bear*, cerevisia Daventriæ calida.

biar, F.v. cerevisia; caupona ubi cerevisiam bibunt. Ang. v. *at the ale*, F.v. *inna biare*, in caupona cerevisiaria.

bjirke, n. diminutivum; notat dulcedinem potus.

De Germanorum potu Tacitus, *Potui humor ex hordeo aut frumento in quandam similitudinem vini corrupti.* Germ. 23. Gothi *baris*, Ags. *bere*, m. Ang. v. *bear, berliche*, Ang. *barley*, hordeum. Humorem, qui fit ex hordeo, variis significabant substantivis, unde pendet genus. Fuisse Nl. *nat*, n. humor, *bere-nat*, vel F. *sop*, n. *bere-sop*, ut *bei-sop*, Hol. *besse-nat*, succus ribessiorum, atque vocem per ellipsin esse redactam ad *bere*, vel *beer, bier* neutrius esset generis ut apud Anglosaxones, Frisios, Neerlandos, Alamannos. Contra si subjectum est Nl. F. *drank*, potus, et ex *bere-drank*, hordei potus, fluit *bere*, vox esset masculini generis ut apud Scandinavos. Apud Anglos Boreales in ore populi est *barley-bree* (Nl. *garsten-brij*, puls hordei) et *barley-broth*, jusculum hordei, pro cerevisia. — Grimmius omnem affinitatem inter *bier*, cerevisiam, et *bere*, hordeum, abjudicat, putatque Germanos potus vere Germanici nomen petivisse ex Latio; refert enim

Digitized by Google

BIAR.

bier ad Lat. *bibere*, Ital. *bere*. Gr. Wb. I. 1821.

Germani omnia festa celebrabant potu cerevisiæ, unde *biar* longe lateque per ejusdem stirpis nationes notat quæcumque hilaria et omne genus commessationes. Isl. *avl*, cerevisia et convivium. Edda. I. 148. A.v. *wakes and ales*, hilaria campestria, inter quæ maxime celebrabant Angli *bride-ales*, *church-ales*, *clerk-ales*, *give-ales*, *lamb-ales*, *leet-ales*, *midsummer-ales*, *scot-ales*, *whitsun-ales*, de quibus consulas, Brand, Ellis. I. 180, 279. Ags. *bryd-ealoth*, *brid-al*, (sponsæ cerevisia) convivium nuptiale; Ags. *beorscipe*, convivium. Sax.n. *enne bier*, commessatio.

Mei ien faem to biar gean, festum nundinale cum virgine celebrare. Figurate. *Di moánne giet to biar*, luna obnubila est; proprie, nocturna celebrat hilaria; juvenes et puellæ inter Anglo-Frisios nocte antiquitus concelebrabant. Novi cauponam vicinam vico natali cui insigne, *di thiustre wolken*, nubila fusca.

F.o. *beer*, commessatio, hilaria, qua vi pollet vox in sequentibus F.o.

Bagel-beer, commessatio eorum qui coronas frondeas plexerunt in honorem alicujus;

Kindel-beer, commessatio qua celebratur infantis baptisma;

Lavel-beer, diei sponsalis celebratio;

Fenster-beer, commessatio qua instructionem fenestrarum elegantiorum celebrant;

Fasteluvends-beer, festum hilare die præcedente cineralia.

It sit him yn 'e holle az duitesk biar, acri memoria hæc pulchre tenet. — *Biar ind barmhertichеid komme boppe*, homo illiberalis misericordia tangitur; reminiscitur sanguinis, amoris vel beneficii pristini; proprie notat phrasis hominem tenacem, qui incalescens potu cerevisiæ fit liberalis. Confer *barm* B. N. L. I. 55. — *Ik wyt wol hwat biar ik yn it fet hab*, perspexi hominem quæque molitur.

Prov. *Jouke-biar is swiet biar*, (*joukii* cerevisia, vel cerevisia dono data dulcis est) malunt illiberales excipi sumtibus aliorum quam suis. Per agnominationem *jouke*, nomen proprium, notat dono datum, a præs. *ik jou*, do. — *Kaad biaer mecket waarm bloed*,

BIASKIA.

Burman. 40. cerevisia frigida calet sanguis.

biar-benk, F.v. caupona cerevisiaria.

biar-glæs, *bjear-glæs*, n. poculum cerevisiarium, sed *'n glæs biar*, poculum cerevisiæ. Prov. *Dær forsupe mear yn 'n bjearglæs as yn 'e sea*, plures suffocantur in poculis quam in mari.

biar-hus, F.v. caupona cerevisiaria. Ang.v. *beerhouse*, alehouse.

biar-lem, F.v. ictus inflictus cantharo cerevisiæ. Isl. *lemia*, verberare; Ang. *lamm*. Hol. *oorlam*, alapa, amystis; verbum nauticum, ut et *opdonder*, *opvrisscher*, verber, amystis. *Oorlam*, classiarius.

biar-skeppene, F.v. perfusio cerevisiæ.

biar-weerd, cg. caupo qui vendit cerevisiam. *Hy hat ien quéa biarweerd*, potio inebrians exasperat ejus animum.

flot-biar, naupegorum commessatio post deductam in aquam navem.

hynste-biar, convivium quod dominus equi admissarii parat equarum gravidarum possessoribus certo die, quo ei equimentum solvunt.

koáltherskers-biar, convivium post peractam trituram seminum brassicæ napi, quo colonus excipit operarios qui ea fustibus tutuderunt.

leed-biar, convivium funerale. F.o. *trostel-beer*, (cerevisia consolatoria) idem. Sax.n. *dodenbier*, idem. Hollandi *een wyndode*, mortuus cujus exequiæ celebrantur potu vini.

stjûn-biar, commessatio naupegorum cum prora navis primum stat erecta.

BIACHTIA, vb.a. F.v. considerare et arbitrari.

BIADA, vb.a. F.v. offerre, pf. *bad;* pf.p. *beden;* ger. *to biadene*. — *Biada sina friunda thenne ield for then datha*, F. *Syn friunen it jild biede foár di déade* (Hindel. *de dade*). F.v. *thet bad sante Willehad*, hoc jubebat sanctus W. *Hi bad tha stulta Fresa godne dei*, salvos esse jubebat audaces Frisios. *And biot him bende*, minitatur ei vincula.

bibiada, F.v. jubere, injungere.

BIAKA, vb.a. F.v. ditare. Lat. *augere*, Gr. *αὔξειν*, Goth. *aukan*, Alam. *auhon*, sed Frisii et Scandinavi cum *a* sincera *aka*, unde Ags. *eacan*, quæ *ea* redit in F. *eak*, etiam, proprie imperat. adde!

BIASKIA, vb.a. F.v. provocare in pugnam singularem. F. *áaskje*, petere; *bi-*

Digitized by Google

éaskje, nimia petere. *Hwat biéaskest thou hjir?* Unde tibi jus arroganter toties et tanta petendi?

BIAT, F.b. acetum; a *bite*, mordere, quod urit linguam, Nl. *wat op de tonge bijt.* — *So súr üz biat*, F. *sa sur as yettik*, aceto acidior. Johan. 4.

BIBANA, vb.a. F.v. edicere, promulgare (leges.) pf.p. *bibaend.*

BIBBE, BIBJE, vb.n. tremere.

bibberje, vb.n. frequentativum, tremere, contremiscere maxillis ut solent frigore, sive febris, sive hiemis, oppressi: *Hy bibbert fen keáld.* Hæc vox inde ab irruptione Anglo-Frisica residua est in Anglia. Ang. Kent. et Northumb. *to bibber*, to tremble. Ex Ags. *bifian*, Nl. *beven*, est frequentativum Ang. North. „*bever*, *bivver*, to tremble," (Lat. *febris*), ut ex Alam. *bibén*, tremere, trepidare, est Nl. *bibberen*, idem quod F. *bibberje*. Brockett. Ed. 2da.

The bolde kynge is in a barge and (abowthe rowes
Alle bareheuede for besye with beueryne (lokkes.

Morte Arthure. I. 22.

cirris (vento) trementibus, agitatis. — Isl. *pipra*, contremiscere. Hol. *Een piperich ventje*, (homuncio tremulus) homuncio imbecillior et effæminatus.

BIARBEIDJE, vb. laborem impendere alicui rei. *It lán biarbeidje*, agrum colere. — Labore creare et acquirere, *Di minske wit faek nat hwat hi biarbeidet*, homo sæpe ignorat quid sibi labore et curis paret. *De gierge goárre in de eergierge wynborlle beærbeydje jearm salme alle beyde yen kol oppe wráld*, G. J. II. 99.

BIBEAMKJE, lintea ornare acu pictis arbusculis. *De moerren tecken-wirck*, *bebeámd*, *bebyld mey syde*, G. J. I. 2, parietes sunt tapetes acu picti sericiis arboribus et imaginibus.

BIBURGIA, vb.a. F.v. fide-jubere, spondere quid cui.

BYCHTJE, vb.a. confiteri peccata; ex *bi-ichtje*, ut Sax.v. *gihan*, *gehan*, ex *ge-ihan*. F.v. *iechta*, affirmare, confirmare, confiteri; ex *ia*, confiteri, affirmare, 3 pers. sing. ind. *iecht*, pf. *iech*, pf.p. *e-ien*, Ags. assimilatis literis *ettan*, *ittan*; *and-ettan*, confiteri. Ags. North. *ond-ittian*, *ond-ettan*, *ond-etlian*, Surtee, Psalm. 106, vs. 31; 66, vs. 6. *Ic ondetto* pro *ond-ekto*, confiteor, 56, vs. 10. Confer Isl. *ditta*, Ags. *dyttan*, ex *dyhtan*, claudere, Ang.v. *to dit*, idem; Ags. *hatan*, pf. *hecht* et *het*. In genere Angli *h* ante *t* elidunt enuntiantes *right*, *wight*, *night*; *fought*, *bought*, per *reit*, *weit*, *neit*; *foot*, *boot*. F. *thicht*, Isl. *thiettr*, densus, Ang. *tight* in ore *teit*.

opbychtje, vb.a. condita evolvere, animi sensum pandere.

bycht, cg. confessio peccatorum. F.v. *bicht*, Alam. *bijiht*, Sax.v. *bigihto*, F.v. *byekte*, *bichte*, idem. — Prov. *Quæ biecht*, *quæ absolutie*, Burman. 57, (mala confessio, mala absolutio) si celas, quo laboras, nil tibi remedio erit. Phrasis e trivio, *ien faem di bycht áfnimme*, coire cum ancilla.

bigeter, F.o. Gal. *confesseur*. Nl. *biechtvader*, O. F. landrecht, 478. *Bi-igiter*, per diæresin pro *bi-ichter*, *bychter*.

BIDAELD, adj. facie notatus variolarum cicatricibus, F.u. *pok-dalen*, cicatrices variolarum, F. *pokdobben*. *Dalen* et *dobben* proprie sunt scrobunculi.

BIDAPPE, BEDAPPE, vb.a. Saterl. deprehendere quem. E. II. 189. Ang.v. *dap*, the nip of a key.

BIDARJE, vb.a. et n. detumere. G.J. *bedearje*, resipiscere, Nl. *bedaren*, Sax.l. *bedaren*, idem. Kil. *Bedaren*, Hol. Fris. reconvalescere. j. *bekomen*." Noord-Hol. *bedaren*, remanere. *Na datse scheen aen 't wesen of bedaren is sij out omtrent haer ses- of achtien jaren.* Bred. Moor. II. 3. Isl. *dasaz*, fatigari; *das*, n. lassitudo. Hald. *Dasa*, otiosus esse, *dasi*, m. homo desidiosus. Sneth. *dasa*, cubans otiari. Egilsson.

Di wyn bidarret, cadit ventus. — *Di man is lilk*, *mar hi scil wol bidarje*, iratus est, sed cito mitescet. — *It hachje scil mei di jirren wol bidarje*, anni levem et volubilem juvenis animum frigore ferient. — Active, *Bidarje dy hwat*, compesce animos, compone te. Hol. *Bedaar den man wat*, seda hominis animos.

bidarje, gradum alicubi sistere ibique hærere. *Hwær scil dat hynder bidarje?* quorsum ardens equus ruit, ubi gradum sistet? *Hwær is dy swift bidarre?* quorsum decoctor ille profectus est, ubi fixit sedem? *Ik wyt nat hwær myn scuón bidarre binne*, nescio ubi lateant calcei mei.

Digitized by Google

BIDDE.

BIDDE, vb.a. precari, invitare. præs. *ik bid*, pf. *béa* pro *béad*, pf.p. *béan*, *bidden*, Sc.o. *bein*; pr.p. *biddende*, ger. *to bidden*; F.v. *bidda*, *bidia* (bidja), pf. *béd*, pf.p. *beden*; Goth. *bidjan*, pf. *bath*. Ags. *biddan*, pf. *bæd*. Distinguunt Saxones littorales inter *bidden*, mendicare, et *bidjen*, blande supplicare. B. N. L. I. 67.

Precari. *Ien Fries ken nat bidde ind smeke*, submisse petere a magnatibus beneficium non est hominis Frisii. — Prov. *Gong oeyt in bid*, *gong 't huwe in lij*, M. S. exi et supplica, redi domum et perpetere, nihil obtinebis. — *Di thjeaf bidt di iene God um di oare dat di faem him nat forklappe scil*, fur ancillam per omnes deos obsecrat ne denunciet se domino.

Invitare. *To bry bidde*, in commessationem vel prandium invitare. *To leed bidde*, ad exequias vocare consanguineos et amicos mortui. *To brulloft bidde*, invitare ad festum nuptiale. Ang. *Madam, the bidden guests are come*, A. Philips; F. *Mefrou, di bidden gasten binne komd*. Ang. *to bid*, to invite. „Still used in the North, especially with reference to an invitation to a funeral, which is termed *a bidding*. Two or four people called *bidders* are sent about to invite the friends and distribute the mourning." Halliwell, *bid* et *bid-ale*. Idem mos cum voce *bidder* viget inter Frisios ruricolas.

leed-bidde, invitare ad exequias.

leed-bidders, pl. elliptice *bidders*, qui invitant amicos et consanguineos mortui ad exequias et epulas ferales; obeunt autem villas bini vel quaterni. Sax. l. *doon-bidder*, idem; *kost-bidder*, qui invitat ad festum nuptiale.

nacht-bidde, nocte obscura cogere stipem.

nacht-bidder, cg. homo egenus, qui medio hieme nihil invenit quo vitam sustentet, quemque pudet interdiu mendicare, nocte media, cum aquæ glacie rigent et nives terras tegunt, longe lateque villas obit, ut stipem cogat. Pulsat leniter fenestram; rusticus surgit et ei in cochleari per ostiolum vitreum fenestræ porrigit stipem. Cum inter hos egenos laterent cessatores ignavi vox *nachtbidder* figurate abiit in convitium hominis illiberalis et abjecti.

BIDDE.

bede, f. F.v. preces, supplicatio. gen. pl. *bedena*, dat. *bedum*. *Hy hat it jacht ter bede*, usus phaseli ei conceditur; dominium non est ejus. F.o. *Bi ües werd feilmael ón béde ón sede*, apud nos preces sæpe vim legis habent; proverbium inter insulanos Frisiæ Orientalis. Cum nemo nisi fame coactus beneficium roget illud recusare fere nefas habetur. *On* ut Ang. *one* fluxit ex Ags. *án*.

béa, cg. supplicatio.

béding, F.v. supplicatio, precatio.

biddelje, vb. frequentativum, frequenter precari, i. e. mendicare, stipem cogere.

biddeler, cg. mendicus. *Di faem is sa bang foár ien feint as ien bidler foár ien dubelstuwr*, formidat virgo juvenes ut mendicus duorum stuverorum stipem. — *Op syn biddelers*, non omnes eandem viam ingredi, sed quisque suam. Mendici quippe quaquaversum vagantur; inde proverbium Ang. *The beggar is never out of his way*, F. *Di bidler is nea fen di wei áf*. Ray, 2. Inde et Anglosaxonibus *vædljan*, vagari, est, mendicare. F. *rinne*, currere, per euphemismum, mendicare.

biddel-hikke, vectis lusorius quem liberi pauperum viatoribus objiciunt in viis publicis ut stipem erogent. Dicitur et *klús* (kloes), licet veteres Frisii sepem super aggerem marinum transversam appellabant *klexie*. Vide *Verslag Fr. Gen.* 1852/3 p. 11.

Prov. *Loaye liu' bidde God um wirk ind thankje him dat hja it nat krye*, pigri petunt occupationes a deo eique grates agunt quod otiosi manent. — *De jungste bidler mat di koer drage*, natu minimum mendicum oportet manticam portare, i. e. in via onus incumbit junioribus. Junioribus incumbunt officia operaria. — *It is di iene bidler leed dat di oare ien duit kriget*, Ang. *It 's one beggars woe to see another by the door go.* — *It is better ien bidler to stedrren as to libjen as ien bidler*, Ang. *Better to die a beggar than live a beggar.* — *Lien dyn hynzer oan ien bidler ind hy fliucht er mei ut 'e fjouweren*, Ang. *Set a beggar on horse-back and he'll ride a gallop*, asperius nihil est humili cum surgit in altum. — *Biddelers bitelje mei lüsen*, Ang. *A beggar pays a benefit with a louse.*

Digitized by Google

BIDEKKE, vb.a. obtegere, occultare. *Di grouw is biditsen mei snie*, obtegunt nives terram. — *Ik stéan di man nat; hy is bidekt*, diffido homini; occultator est. — F.v. *bithekka*, vb.a. cooperire; unde *erthe bithacht*, terra coopertus. *Th* redit in F. *thekken*, stragula lecti.

BY-DEL, adv. deorsum juxta vel prope. *Di leppel is er by-del fallen*, cochleare cecidit de mensa. Confer *by-ien*.

BIDELA, vb.a. F.v. decernere; quod judicis est, Nl. *bedéling van 't recht*. F. *bidele*, partiri quid in alios, erogare necessaria egenis, Ang. *deal out to*. Ags. *bedælan*, dividere, separare.

bideling, cg. partitionis distributio.

BIDEST, adj. timidulus. *Stil ind bidest*, placidus et pudibundus. Nl. *deysen*, *deynsen*, retrocedere in pedes, tergiversari. Nl. *bedeesd*.

BIDIBBERJE, vb.a. animi motus reprimere. *Him bidilberje*, se compescere.

BIDYE, vb.a. et n. lucrari quid, prospere succedere. *Hy bidyt neat mei syn unfrommens*, nihil lucri dolis malis facit. *Hy bedyt*, bene rem gerit suam. *It bedyt goed*, bene succedit. *Di béam hat al thrije jier stien, mar bidyt net*, arbor sata ante hos tres annos nihil incrementi cepit. Nl. *bedyden*, *bedygen*, Kil. augescere, bene provenire, rem facere. Antiquitus *bedijgen* e crescendi notione transibat in affinem „fieri" apud Flandros. Dicebant enim *die boom bedijgt groot*, *dat velt bedijgt groen*, *die os bedijgt vet*, pro *wordt groot*, *wordt groen*, *wordt vet*. Kil. *bedijden*, vet. fieri, evadere. Burman, aenmerkingen. I. 152. Ags. *theon*, prosperare. Ang.v. *betheed*, prospered, Verstigan. F. *bedyd*, idem. Confer *dye*.

BIDIKERJE, per tubum telescopii intento oculo speculari res in longinquo positas. Confer *diker-kykje*.

BIDYKJE, vb.a. munire agros, præsertim prata, contra aquas surgentes aggeribus. Ags. *bedician*, scrobe vel fossa munire. — *It lân' bidykje*.

BIDIMPE, vb.a. compescere. *Him bidimpe*, suam iram reprimere. Confer *dimpe*, fossam injecta terra obturare. Ang.v. *damp*, afflictatio, dejectio animi.

bidompen, adj. (coelum) obnubilum, madidum et remissum.

bidompeld, adj. hominum exhalatione inquinatus; sc. aër in conclavi nimio hominum cœtu repleto, pectus opprimens. Alias *bidompt*; *bidompte kéamer*. Conf. *dompe*, deprimere; *dompelje*, mergere, mergi. Kil. *bedompen*, fumigare.

BIDJERRE, vb.n. et a. depravari, corrumpi; depravare, corrumpere; præs. *ik bidjer*, *dou bidjerste*, *hi bidjert*, pl. *wi*, *jimme*, *hja bidjerre*; pf. *ik bidoar*, *dou bidoarste*, *hy bidoar*, pl. *wi*, *jimme*, *hja bidoaren*; pf.p. *bidoarn*, pr.p. *bidjerrende*, ger. *to bidjerren*. In his omnibus *f* post *r* more solito assimilatur; confer F.u. inf. *bederwe*, præs. *ik bederf*, *dou bederfste*, *hy bederft*, pl. *wy*, *jimme*, *sy bederwe*. pf. *ik bedürf*, *dou bedürfste*, *hy bedürf*, pl. *wy*, *jimme*, *sy bedürwen*. pf.p. *bedürwen*, pr.p. *bederwende*, ger. *tü bederwen*. Veteres F. jam elidebant f, F.v. *thura*, *dura*; *thora*, *dora*, opus habere, egere; præs. *thur*, *thoer*; pf. *thorste*, pl. *dorsten*. Ags. *thearf*, pl. *thurfon*; pf. *thorfte* pl. *thorfton*, opus habere. Ags. *thearfhlaf*, panis azymus, qui egestate vel temporis angustia cogente coquitur. Wycklyffe *therf-looues*, Ex. XII. 8. *therfbreed*, Gen. XIX. 3. Ang.v. *therfbreed*; Nl. (Kil.) *derf-brood*, Ang. Bor. *derfboord*. E notione egendi, carendi, fluxit vicina egenum miserumque reddendi, corrumpendi, depravandi. Nl. v. *bederuen*, carere, Nl. *derven*, carere; *bederven*, corrumpere. F. *Di fisk bidjert*, *di moalke bidjert mei dit mylde waer*, corrumpuntur pisces capti, corrumpitur lac tepida cœli temperie.— *Beppe bidjert di bern*, avia indulgentia pueros corrumpit. Prov. *Ién soan ind dy bidoarn*, filius unicus isque amore parentum cœco perditus.

bedarwe, F.o. necesse esse. *We bedarwen de koop nich to holden*, Stür. nil nos obligat emtionem habere ratam.

biderf, n. tantum quantum egeo, satis cibi. In epulis rusticorum convivator convivas sæpe premit ut ultra vires se onerent cibo et vino, cui conviva respondere solet, *Gréaten thank foàr my! Ik hab myn biderf*, Gratias ago maximas! Bene, abunde est mihi. *Di boer hat yn hea ind gærs syn biderf*, rusticus pastus in usum pecoris sat habet. Ags. *betheorfath*, necesse est; *betheorfte*, necessitas, quibus vocibus Etmullerus caret, p. 582.

biderf, n. corruptio. *Dær komt biderf*

Digitized by Google

BIDJUPT.

oan it lyk, rancere incipit cadaver. Alias *bidjer'*.

biderflyk, adj. foetorem redolens. *It flæsk is al biderflyk*, caro tetrum putredinis odorem spirat. Confer formam vocis Ags. *thearflic*, utilis.

bidjerrens-waer, n. temperies cœli tepida, qua pisces, carnes, atque lacticinia cito in putredinem vergunt. *Bidjerrens* pro *bidjernes*; eadem forma quæ vocis Ags. *thearfedness*, f. paupertas. — Omnia Anglis desunt.

BIDJUPT, BIDJUPT, adj. participiale, animo confusus, perturbatus, circumventus. G. J. II. 100, 108.

bedüpe, vb.a. F.o. decipere. Stür. Confer *dippe*. Nl.v. „*duypen*, verticem capitis demittere; *Duypen*, *duyper*, homo prono capite spectans terram et submisse se gerens." Kil. — „*Eenen duypen*, un niez, lourdaut. Homo insulsus." Plantijn. — E fonte Francorum fluxit Gal. *dupe* et *duper*.

BIDOBJE, vb.a. in terram infodere. *Di koun bidòbbet di bunken*, canis terra obruit ossa. — *Dòbbe*, scrobs.

BYDOEKJE, vb.a. addere quod deficit. *Di boer makket di hier nat; hi mat bydoekje*, colonus locarium non efficit e proventibus agrorum; ex suo supplere debet. Confer Nl. *docken*, dare, erogare, F. *opdokke*.

BIDOLKJE, vb.a. armis potiri, pugnando acriter acquirere. G. J. I. 91. *Ho Friezne fruechtljue lânfrye eerpreal bedolckne*. Isl. *dolg*, pugna; *dolgstrangur*, acer in pugna; *dolgs*, fortis adversarius, hostis; *Frisa dolgr*, inimicus Frisiorum. Egilsson. F.v. *dolch*, vulneratio, vulnus. F.o. *dulcken*, verberare; *dolje*, deverberare. Hol. *de koe dollen*, sica vel securi cerebro bovis vulnus mortale infligere, mactare.

BIDOLLE, vb.a. defossa terra cooperire, sepelire; infodere, defodere in terram. Figurate, *bidold yn druk*, sepultus, oppressus doloribus. — *Bidòlle* assimilatis literis pro *bidolwe*. F.v. *bidelva*, Ags. *bedelfan*; F.v. pf.p. *bidulven*, Ags. *bidulfen*, *bedolfen*; ex pf. *bidolf* est F. *bidolle*, pf. *bidolde*. Hodie valet

bidòlle, circum-fodere, quaquaversum fodere. *Di junges habbe di hele tûn bidold um angel-wjirmen*.

BIDOTTE, vb.a. decipere. Nl. *bedótten*, Ang. v. *bedote*, decipere. Chaucer.

BIDRIPPE.

BIDOUWJE, BIDAUWJE, vb.n. rore irrigari. Ang. *bedew*, idem. Ags. *deav*, ros.

BIDRAGE, vb.a. decipere; pf. *bidroeg*, pf.p. *bidrein* (ex *bidregen)*, Sueth. *bedraga*, Dani *bedrage*, fallere. Ags. *dragan*, pf. *drog*, pf.p. *drægen: bedragan*, Ang. *to draw by*, decipere. Sueth. *draga*, trahere, decipere. B. L. *trahere*, prodere, Gal. *trakir*. Isl. *draga*, trahere. Genuina consonans tamen est *th*, ut patet ex lex. Run. *thraga*, quod plane respondet Lat. *trahere*, Germ. *thragan*. „Aliquem fune tracto circum capere;" hæc notio primitiva verbi *bidrage* redit in F. *bitrekke*, decipere, proprie, trahere circum-circa, Lat. *circumvenire*. Kil. *betrekken*, attrahere, allicere. Ang. *betray*, (bethrage) prodere, Kil. *bedragen*, deferre, accusare.— Nl. *bedriegen*, Hd. *betrügen;* poeta Gysbertus Hollandissat in verbo *bedriegje*. Jun. Et. *draw*.

BIDRAYE, vb.a. in varias partes et variis modis circumagere, involvere. *Di mem scil dat sa wol bidraye dat di dochter oan 'e man komt*, mater variis artibus collocabit filiam.

BYDRAYE, vb.n. sistere navis cursum ut appropinquet alteri navi; figurate, mittere postulatum, obsequi.

BIDRIPPE, vb.a. stillicidio madefacere. Hol. *bedruppen*, Ang. *bedrop;* Milton, *Not so thick swarm'd once the soil Bedropt with blood of Gorgon:* F. *bidript mei bloed*, Nl. *bedrupt met bloed*, guttis sanguinis aspersus. *Myn boeken binne bedript ind bidoarn*, mei libri stillicidio depravati sunt.

Figurate, *Hwat my bidript ken dy bireine*, dedecus, quo mea familia notatur, forsan in te majore opprobrio cadet. Alias, *Dat di eine bireint ken di oare bidrippe. — Lokkich ky dy him selme bidrippe ken*, felix qui se et familiam propriis viribus sustentare valet, qui non pendet ab aliis. Metaphora est ab aspergendo cibum adipe. — Frequentativum verbum

bidribbelje, vb.a. inquinare merda liquida. *It bern bedribbelt him*, infans se concacat. *Di poekoánne dòckt ien steil wird, mar ky bedribbelt him fen bangens az it op 'e neil byt*, Thraso jactans ingruente periculo trepidat. — Ang. v. *bedrabylyd*, dirtied, wetted; *drabbletail*, a woman whose petticoats are wet and dirty. Halliwell.

Digitized by Google

drabbel-koeke, cg. scriblita forma similis vermium se convolventium glomeri; nomen habet a filo pultis farreæ, quod coquus stillat in butyrum ebulliens, ubi indurescit. Confer *dribbelje*.

BIDRIBBELJE, vb.a. cursitans moliri, ut vetulæ omnia curantes solent. Nl. v. *drabben*, cursitare, itare; *drabbers*, calcei. Kil. Mhd. *bedraben*, cursu aliquem attingere. Benecke, I. 388.

BIDRIUWE, vb.a. agere, patrare; inhonesti quid committere. pf. *bidreau*, pf.p. *bidreaun*, ger. *to bidriuwen*. F.o. *bedrift*, committere. C. M. 172.

bidriuw, n. negotium, opificium, opera, omne quo quis victum quærit.

boere-bidriuw, n. agricultura, tum aratio, tum cura rei pecuariæ.

stiunk-bidriuw, n. commissa foeda.

BIDROAWJE, vb.a. contristare; (G. J. male *bidroafje*) pf.p. *bidroaft*, contristatus.

bidrûwd, (bidroed) proprie contristatus, lamentabilis, in usu, perversus, malus. *Ien bidruwde junge; ien bidruwd famke*, puer protervus, puella molesta. *Ien bidruwd wirk*, factum perversum, iniquum, aliis onerosum. — *Men kat ien bidrúwden arbeid um junges yn stokken to hálden*, pueri protervi difficillime compescuntur.

bidruwde, adv. valde, vehementer, plurimum sensu malo. *Bidruwde kâld*, sæve frigidus; *bidruwde éarm*, pauperrimus; *bidruwde lilk*, valde iratus; *bidruwde pynlik*, dolore acerbo plenus. Fere simili sensu Latini usurpant *tristis, Tristiora remedia, triste lolium*.— Notione fausta; *bidruwde jern*, cupidissime, libentissime (F.o. *bedreuwt gæren*. Stür. 11.) *bidruwde moai*, pulcherrimus; *bidruwde swiet*, suavissimus. Eodem sensu usurpant *unfuch*, enormis, incompositus; *iselik, oerlibel*, horrendus, cæst. quæ vide. Lat. *misere cupere, misere amare*, i. e. valde.— *Oa*, duabus licet literis scripta, proprie una est vocalis longa in *droawje*, ut *ó* in Goth. *dróbjan*, turbare.

BIDRUGJE, vb.n. siccari. *Mei di noardewyn bidrugje di klaeiwegen al*, boreas siccat vias argillosas. *Bidruye* et *bidrugje*, siccescere, æque valent in usu.

BIDUCHTJE, vb.a. metuere. *It stiet to bidüchtjen dat it jild nock iendris di wrâld rejerje scil*, metuendum ne

parati nummi tandem mundi imperium teneant. *Ik bin bidücht foár di éarme minsen, dy nin wirk hábbe*, metuo pauperibus, qui quo victum quærant non habent.

BIDUNGJE, BIDONGJE, vb.a. stercorare agrum. *Di finne bidungje*. Figurate, *bidonge yn freámd-lánt ful*, G. J. inquinatus sordibus terræ peregrinæ. In reliquiis Ags. non mihi occurrit; sed reatat in Ang. *to bidung* notione propria et figurata; *(Goliath) leaving all but his head to bedung that earth, which had shaken lately at his terrour*. Hall, Resolutions. Dec. 1. — *They will appear in the streets soundly bedunged with calumny and filth*. Pullers, Moderation. p. 485.

BIDUST, adj. F.o. stupens. *Dy néa net 'ris yn 'e bocht springt rekket er bidust under*, sine ulla remissione animus tandem hebescit. — F.v. *dusia*, deliquium animi pati, freq. Ags. *dysigean*, ineptire. Vox Anglis ignota.

BIDWAEN, vb.a. peragere. F.o. *bidoon wæze*, occupatus esse in aliqua re. F. *Hwat bidôchste dær docht?* Quid tandem ibi agitas, moliris? — Relative, *him bidwaen*, F.u. *him bedoen*, F.o. Sax. l. *sik bedoon*, sese concacare, per euphemismum. *It bern bidocht him*, F.u. *It kyn' het him bideend*. F.o. *bemaken (hum)* se conspurcare ut solent infantes. A.v. *bedone*, wrought, made up. B. N. L. I. 226. Stürenberg, 11. F.u. *bedoen*, præs. *ik bedoen my*, pf. *bedeed*, pf.p. *bedeend*.

BYDWAEN, vb.a. addere. *Wolsthou hwat jild by dyn seinemsinsen dwaen?* Adde quid argenti, quæso, tuis votis. — *Bydwaen*, miscere veritatem additamentis fictis: *Is dat allegearre suwer wier? Ne! Hy hat er hwette bydien*.

BI-EAGJE, vb.a. oculis assequi. *Fen Rawier ken ik Inkhusen biéagje*, e clivo rubro Stauriensi Enkhusam prospicio. Hollandi tropice *be-ogen*, in scopum tendere, velle. Confer *éack*, oculus.

BI-EARSKJE, vb.a. circumcursitans multa moliri, *Hwat biéârsket it âld-wyfke docht de god-gânskelike dei?* Quid vetula per totum diem circumcursans tandem molitur? Vetulæ cursantes frequenter clunes agitant; inde ex *éars*, vb. *éârskje, bi-éârskje*. Eodem sensu fere F. *bidribbelje*.

Digitized by Google

BIEDE.

BIEDE, vb.a. pretium pro merce offerre. præs. *ik bied*, pf. *béa* (ex *béad*), pf.p. *béan*, pr.p. *biedende*, ger. *to bieden*. Ags. *beodan*, pf. *bead*, pf.p. *boden*. F.v. *biada;* præs. *ik biede*, pf. *ebad*, *bad*, pl. *bedon;* pf.p. *ebeden*, *beden*, (Saterl. *baden.)* ger. *to biedane*, jubere, offerre. *Is hit ac thet hi iefthe sine friunda thenne ield biade for then datha*, si ille vel consanguinei offerunt pecuniam pro occiso. F. *Mei loawen ind bieden rekket di kéap kléar*, petendo et offerendo pretium fit coemtio. Confer *loawe*, liceri de pretio, cum Isl. *lofi*, m. vola manus; venditor et emtor vicissim dextras plaudunt.

bâd, Saterl. jussum. F.v. *bod*. Het. 228. Ags. *bad*, pignus.

forbiede, vb.a. vetare. *Forbéane tiid*, tempus quo magistratus vetat quærere ova (ex. gr. vanellorum), piscari vel venari, ne proles pereat. *Forbéan wetter*, aqua in qua jus piscatus uni soli est. Figurate, *Hi fisket yn forbéan wetter*, concubat cum uxore alius. — Ags. *forbeodan*, prohibere; F. v. *urbiada* et *forbiada*, Isl. *fyribióda* vetare. Ang. *to forbid*, vetare, interdicere;

Thy throne is darkness in th' abyss of (light,
A blaze of glory that forbids the sight;
O, teach me to believe thee thus con- (ceald,
And search no farther than thy self (reveal'd.

Dryden.

opbiede, vb.n. et a. licitari, liceri contra in auctione.

BIELD, n. imago, pl. *bylden*. *Ien bield fen ien faem*, virgo pulcherrima. Scot. *beelde*, model of perfection or imitation. Jam.

bield, scheda papyracea imaginibus typographis ornata, infantum crepundia. Ylst, Uretherp et alibi; cæteri F. *heiling:* sed Hindelopiæ

bîlkede ex *bildked*.

bileth, n. F.v. imago. Contracte *byld*. *Israhel! Dyn god scheltu neen byld makia*, 438, 9, vulgat. „Non facies tibi sculptile." Ex. XX. 4. Hæc verba, postquam concilium Nicæ imagines in templa introduxerat, in decalogi versionibus medii ævi sunt omissa, excepta tamen vetere versione Frisica. — Sax.v. *bilithi*, *bilidi*, signum, exemplum, parabola, imago.

BIEN.

Isl. *bildr*, m. scalprum, telum. Vox Anglosaxonibus et Anglis deëst. Lege *blithe* pro *bilithe*, Cædmon 232, 7.

byltnis, n. imago.

byld-houwer, cg. cuneus ferreus quo deceptor acumina cornuum boum in speciem juvenilem conformat; etiam annulos cornuum, indicia ætatis, pro lubitu lima minuit, ut anni octo, exempli gratia, decrescant in numerum quaternum. *Di byldhouwer*, (proprie statuarius) et *di Frysce diwel*, (diabolus Frisicus) sunt synonyma. Annuli sive orbes isti, quibus anni singuli cornua vaccæ cingunt, vocantur *kernen*, et *kerwen*.

foárbyld, n. exemplum.

foárbyldsel, n. institutio moralis proposita exemplo.

okke-byld, n. pupa infantis. *'n Moai okkebyld!* pulchra pupa; per sarcasmum, virgo teterrimæ formæ.

byldje, vb.n. nitere ornatu. *It wiif byldet as ien apel op di poátkast.*

biletha, vb.a. F.v. formare, formam addere. Accentus est in *bil*. *Dat kind an thera modere bilethad*, 240, 22, 27, infans formatus in utero.

forbyldje, vb.a. exprimere, repræsentare quid vel quem sculptis vel pictis imaginibus.

ynbyldje, vb.a. opinari, fingere animo et cogitatione. *Domenys ind scoálmasters byldje hjar ien bülte yn*, sacerdotes et ludimagistri nimis sibi placent.

ynbylding, cg. imaginatio. Prov. *Di ynbylding is slimmer as di threddeis keáld*. pl. *ynbyldingen*, somnia, phantasmata.

utbyldje, vb.a. exprimere imagine. G.J. *Di Frysce tonge mei letters utbyldje*, præf. XXIX, Ang. *to figure the Frisian tongue with letters*.

utbylding, cg. effigies, repræsentatio.

BIEN, n. os. pl. *biénnen*, *bjinnen;* diphthongus *ie* accentu, quo caret monosyllabus singularis, in bisyllabo plurali indurescit et brevis fit; poeta Gysbertus minus recte *bienen*, lege *biénnen*, ossa. *Biénnen* præcipue notat ossa piscium; elliptice pro *fisk-bjinnen*, idem quod *fisk-bonken*.

bíen, F.u. os et crus; Nl. *been*, os et crus, sed pl. *bénen*, crura; *beenderen*, ossa. F.b. *biak*, n. Joh. 100, os et crus F.u. *Jou kenne op tén bien niet gaen*, (uno pede ambulare nequis) duo

Digitized by Google

pocula vini tibi sunt haurienda. F. *Men kenne op tén sconk nat rinne*, idem.

bên, n. F.v. os, crus. gen. *benis*, *bens*, dat. *bene*, acc. *ben*. plur. gen. *bena*, *benena*, dat. *benum*. Ags. *bán*, pl. *banu*, gen. *bana*. Ang.v. *Bynd thine tonge with bonene wal*. Reliq. Antiq. I. 112; *bonene*, gen. plur. sequitur F.v. *benena*. Ags. *à* peperit Ang. *o* in *bone*, et *á* peperit *é* in F.v. *bén*.

Er nin bien yn fine, nulla re gravari, nulla causa retineri; proprie, non invenire ullum os in carnibus quas manducamus, i. e. difficultatem. Angli *to make no bones*, to make no scruple. Ang. *Perjury will easily downe with him, that has made no bones of murder*, F. *Dy ien moarth dien hat fynt eák nin bien yn ien falsce eed.*

Twa konnen our tén bien
Komme selden wol our tén,

Burman. 69, qui dispertiunt inter se prædam raro congruunt.

Like Aesops hounds, contending for the (bone,
Each pleaded right and would be lord (alone.

Dryden.

benene-burch, F.v. (ossium receptaculum) matrix. (Confer *burch*). Ags. *ban-beorh*, ocrea, (crurum receptaculum).

ben-breke, F.v. ossis fractura. Ags. *ban-brice*.

ben-frotha, F.v. ossium attritus. F.o. *fröten*, *wröten*, F. *wrotte*, versare terram. Ags. *wrotan*, subigere, versare rostro. Gal. *frotter*.

bianlangh, F.b. tibialis pars crus tegens. Johan. 133. F. *fuótling*, pars inferior tibialis. F.b. *fœitling*, idem.

been-laper, F.o. chirurgus; dictio ludicra, ut et Gysberti *buwk-laper*, medicus. F. *laepje*, resarcire.

bjin-roas, cg. dolor ossium rheumate laborantium.

bjin-scaef, cg. idem quod *benfrotha*, sed Ang.v. *bone-shave*, sciatica, (runcina ossium).

bien-setter, cg. alias *lidsetter*, chirurgus, præsertim qui luxata reponit membra. Ang. *bonesetter*, idem.

ben-skredene, F.v. ossis læsio.

bjin-wirk, n. conformatio lineamentorum pedum. *It kynzer hat ien moai bjinwirk*.

bienen, bjinnen, adj. osseus. *Lit di man ite mei 'n bjinnen knüf*, (Ang. *Let the man eat with a knife of bone?)* homo puerilis et obtusus; proprie, cultrum ferreum ab eo amove ne se vulneret. *Bienen mæsheft*, cultri manubrium osseum. F.v. *benen*, osseus.

been-setich, adj. F.o. agglutinata ossi (cutis post vulnus sanatum.) F.v. *seta*, *setta*, ponere.

bjintich, adj. crassis ossibus præditus. *Ien bjintige kou*. Ang. *bony*, (F. *bonkich*).

Burning for blood, bony and gaunt (and grim
Assembling wolves in raging troops (descend.

Thomson, Winter, vs. 394.

Thycke man wel yboned and strong. R. Gloucester. p. 414. Nl. *wel gebonkt*.

bien-druch, adj. Ang. v. *bone-dry*, valde siccus.

ben-fest, adj. F.v. ossi concrescens (caro vulnerata).

bien-hird, adj. perdurus.

bjin-itich, adj. macer sed ossibus giganteis instructus. *Bjinitige keerdel*, Ang. *big-boned man*, Nl. *zwaar gebonkte kerel*. Alias, *bjinbitich*. *Screder kou*, vacca ossibus magnis, fere synonymum est.

ben-sechtich, adj. F.v. ita vulneratus ut os cadat sub oculos.

ben-stallich, adj. F.v. idem quod *benfest*.

brust-ben, F.v. os pectoris, os ensiforme, F. *boárst-bien*.

hense-ben, F.v. os sacrum. Rustici Transisalani, *Et been doar de hàke van de konte an hengt*. F. *stuit*.

hreg-ben, F.v. spina dorsi. F. *ræckbonke*, *kjetting*.

nose-ben, F.v. narium interfinium, isthmus. F. *noas-bien*.

quam-ben, F.v. *quem-ben*, costæ nothæ. F. *koárte ribbe*. — Goth. *vamba*, Ags. *vamb*, venter: forsan ex *hvamb*, et *h* = *ch* = q ut Scoti *quha* pro F. *hwa*, Ang. *who*, qui; *quhig* pro Ags. *hvæg*, Ang. *whey*, Nl. *wei*. F. *wai*, serum; *quhit* pro Ags. *hvæte*, Ang. *wheat*, F. *kweet*, cæt. Jamieson. Douglas. Aen. gloss. *qu*. Ergo proprie, ventris ossa.

ribbes-ben, F.v. os costæ, costa. F. *ribbe-bonke*.

skulder-ben, F.v. scapulæ. Hind. *schölderbunke*, F. *scouderbonke*.

Digitized by Google

BIER.

widu-ben, F.v. clavicula.

biente, n. ossium compages. F.v. *benete*, n. idem. Nl. *gebeente.*

bjinke, *bjintsje*, n. ossulum, crusculum. *Bjintsje brekke*, fultus conto inter crura intermedio saltu superare fossam. F.u. *Ieman by 't bientje krye*, decipere, emungere quem. F.o. *hum bi 't been krígen*, idem. F. *Immen 't bjintsje lichte*, idem, proprie inter luctandum adversario levare crurum alterum; supplantare, *ὑποσκελίζειν*,

F.u. *It beste bientje foar*, (promove pedem faustum primum, i. e.) nil desperandum; bene rem gere tuam. De fausto et ominoso pede vide p. 194.

bjintsje-kóu, cavea lapidea in coemeterio turri contigua, in qua asservantur mortuorum ossa. Lat. *ossarium.*

bonke, cg. os. *Di bonken dogge my seer*, dolent mihi ossa. *Di houn gnouwt op ien bonke um*, canis arrodit os. — *Di bonken*, pedes, tibiæ; notio ex trivio: *Ik scil dy di bonken stikken kneppelje as-tke hjir werkomste.* — Confer Ang. *bone*, os, et *bunch*, tuber, gibbus. Ang.v. *bonket*, coxæ os. — Prov. *Ho nyeer oan 'e bonke, ho swieter flæsk*, Ang. *The nearer the bone the sweeter the flesh.* — *Di rike lin kleye stien ind bien dat hja nat oerwinne*, divites clamant et lamentantur quod nil lucri accedat suis bonis.

bonkich, adj. ossium plenus, ut ex. gr. inter pisces lupus: *Di snoek is bonkich.* — *It flæsk is bonkich*, caro bovis vetuli habet ossa majora.

BIER, cg. feretrum. E lingua veterum Francorum Gallis restat vox *bière*, cercueil. F.b. *beor*, Joh. 100. Ang. *bier*, Ang. v. *bere*, *beer*, *ber*, Saterl. *bere*, Ags. *bær*, f. Hind. *berrie.* Aliæ dialecti plene *deá-baer*, feretrum quo cadavera portant in tumulum. F.v. *bera* ferre. — Nota cadavera puerperarum et aqua mersorum manibus portari, cæterorum mortuorum humeris. — Kil. „*baere*, vacuum sepulchrum, tumulus honorarius." Forsan Gal. *catafalque.*

Feretrum commune in eo differt a feretro ferali, quod hoc munitum est extantibus lateribus, inter quæ loculus ponitur; illud vero planum: inde poëta G. J. mortuum non collocat (super) *op 'e bier*, sed (in) *yn 'e bier*, G. J. I. 54.

BIES.

Kiemste joed dijn krolle-holle-kier,
Moorn, muwlck, reckeste ynne bier.

Wassenberghius *biere* hic loculum ipsum valere putat adeoque veteres suos mortuos non loculis inclusisse, sed feretro impositos in sepulchrum tulisse et sic intectos terra obruisse. Frisii veteres contra ea cura summa cavebant ne cadavera a lupis lacerarentur, et ea, tum querceis, tum lapideis capulis inclusa, ponderosis saxis tegebant. Confer Wassenbergh. I, 48.

Ang. v. *broght on bere*, mortuus. *Horse-bere*, lectica equo trahenda. *Yef any horse-bere wolde hym bere.* Robert of Glocester. p. 163. Confer omnino glossarium Boucherii *(bier)*, qui annotat apud veteres Anglos quamque paroeciam suum commune habuisse feretrum, quo ipsius mortui efferrentur, adeoque nullum feretrum unius fuisse dominium privatum. Idem mos usque adhuc viget apud Frisios.

bier-fet, n. loculus, capulus.

bier-klaed, n. pannus major quadratus niger ex lana, quo tegitur loculus et feretrum. F.u. *baerkleed.*

ber-wêd, n. F.v. idem.

bierje, vb.a. mortuum in capulo ponere; elliptice pro *bierfetje.* Nl. v. *baeren.*

BIERUM, nomen quorundam vicorum, ex *bérum*, in Ommelandia *Bierum.* *Aster-berum*, hodie *Eáster-bjirrum*, F.u. *Oosterbierum.* *Sexberum*, hodie *Sex-bjirrum*, F.u. *Sex-bierum.* *Piters-berum*, hodie *Piters-bjirrum*, F.u. *Piters-bierum.* Sub judice lis est num *berum* dicatur pro *werum*, cujus nominis aliquot sunt vici Oudh. en gesticht. van Vriesland, 175, 176, 177. Confer *Aster-Werum*, hodie *Eáster-Wjirrum*, F.u. *Ooster-Wierum* in Baerderadela. Verisimilius *Berum* constat ex *Bere*, n.p.v. et *ham.* Ambitus agrorum circum vicos *Eáster-*, *Sex-* et *Piters-bjirrum* vocantur *di Bjirrumen; hy wennet yn 'e Bjirrumen.*

BIES, cg. juncus, botanistarum „scirpus paluster." Hall. 235. Collective *di bies*, scirpi. *Di bies wirdt jár*, scirpi fiunt cariores. Tota Frisia, cujus partem nunc tenet Hollandia, in innumeris stagnis et lacubus juncis scirpisque scatebat, quibus lectum sternebant incolæ et plectebant mattas; inde Frisiis et Hollandis phrasis solennis *syn biezen pakke*, colligere

Digitized by Google

sarcinas. *Biezen ind liezen*, scirpi et gladioli aquatiles. *Biezen*, unde fiunt mattæ; dum crescunt in aquis, vocantur *kokels; kokel-snyer*, operarius secans scirpos ex aqua. Scirpi, e quibus fiunt sellarum sedilia, virentes in aquis, *popels* dicuntur.

bjiezom, *bjizzem*, cg. scopæ. pl. *biezoms, bjizzems*. F.v, *besma*, virgæ quibus cæduntur malefactores. Prov. *Nye bjizzems feye scjin*, Burm. 51. Ang. *New brooms sweep clean*. Ags. *byrm, besma*, m. virga, virgula: *mid besman swingan*, virgis cædere. Oros. II. c. 5. Collective, *besma*, scopæ. Ang. *besom*, Nl. *bezem*, m. Sax. l. *bese*, juncus, scirpus.

bjiezem-ries, n. virgulæ unde fiunt scopæ.

bjizzem-stirt, cg. gallus cauda cristata, pennis erectis, non undulantibus.

bjizzem-stoak, cg. scoparum manubrium. Hol. *bezemsteel*. Figurate, homo dorso rigide erecto incedens. *Di thjoensters ride op ien bjizzemstoak ta di scoárstjin ut*, in manubrio scoparum sedentes sagæ equitant per caminum in auras. — *Di jeugd moát er ut, sei it âld wyfke, ind hja ried op ien bjizzemstoak*, proverbium ridet catulientes vetulas. *„Dat giet er throck," sei it âld wiif, ind hja ried op ien bjizzemstoak*. Antiqua muliercularum superstitio fert vetulas vectas baculis volitare per auras.

bjizzem-stürke, F.u. *bezemstüverke*, (stuverus scopis signatus) respublica Batava cudebat numulos argenteos, quorum viginti faciunt florenum, eosque signabat fasce septem telorum, quæ referebant scopas, in notam septem regionum unitarum.

bjizzem-scjin, adj. mundus in quantum everrunt scopæ sordes; *scjin* contra cum lavando, fricando, gypsando omnia in domo nitent.

heide-bjizzem, scopæ ex ericeti ramulis.

plüeske-bjizzem, scopæ ex plumis. *Di rike moike mei plueske-bjizzems âffeye*, divitem amitam adulari. *Plomke-bjizzem*, idem.

riezen-bjizzem, scopæ ex virgulis alni.

âfbjizzemje, vb.a. præverrere scopis.

BIESTER, hirudo. Insula Borkum. Stür.

BIFALLE, vb.n. collabi, eventum sortiri, accidere, parere, placere. (Lat. *accidere* ex *ad* et *cadere*, ut *bifalle* ex *bi, be* et *falle*, cadere). Ags. *befeallan* Ang. *to befal*, contingere alicui, cum dat. accidere. Nl. v. *bevallen*, accidere, evenire casu. Hol. *bevallen*, placere. Kil. *beuallen*.

bifalle, vb.n. collabi. *It hus bifoel yn ienen*, domus improviso collabebatur.

bifalle, evenire. *It waeit hird, mar it ken bifalle mei rein*, ventus sævit, sed forsan exitum habebit in pluvia. Alias *it ken bislaen mei rein*.

bifalle, partum edere. *Myn wiif is bifallen fen twalingen, ien famke ind ien jonge; ien rikelius winsce*, uxor mea peperit gemellos, puellam puerumque, divitum desiderium. Nl. v. *bevallen van kinde*, quæ peperit, proprie, infante obruta, oppressa. — F.v. *bifalla*, cadere in dominium alicujus, obnoxius esse.

bifalle, placere, cum dativo. *Us faem is nat moai, mar hia bifalt us oars bæst yn it gebruk ind dat is it fornémste*, nostra ancilla non excellit forma; sed quod præcipuum est obsequio.

bifalle, F.o. *befallen*, rubigine laborare ut seges. Stür.

BYFALLE, vb.n. subire, in mentem venire. *Ynfalle*, vb.n. idem. — F.o. *bifalle*, idem, et assentiri, adstipulari; Hol. *bijvallen*, transire ad partes alicujus.

BIFANGE, vb.a. et n. obruere, opprimere, conficere, pf. *bifyng*, pf.p. *bifinzen, bifingd, bifongen*.

fange, vb.a. capere. Anglosaxones sensu proprio pf.p. *befangen*, (F. *bifongen*) comprehensus, circumdatus, contectus: *lichaman the hi mid befangen wæs*, corpore quo complexus erat.

Di keáld bifong him, frigus eum corripuit, sensus ejus obtudit. *Di sliep bifangt it bern*, somnus opprimit infantem, *bifingd fen sliep*, Nl. *bevangen met slaep*, correptus somno. — *Di weiden bifange*, prata ob nimiam æstatem flaccescunt et colorem mutant. *It gærs iz bifinzen*, herbæ flos correptus est.

bifang, m. F.v. jurisdictionis ambitus. *Thet di pawes tha Fresan mith tha gastelika riuchte welde bifa*, ut papa vellet complecti Frisios sub jure canonico. Hinc *bifang*. Nl. v. *bivanc*, regio suburbana in qua valet urbis jurisdictio

Digitized by Google

BIFARA.

F.v. *bifa*, comprehendere, deprehendere (malefactorem), obtegere, obruere, impetum facere in aliquem, pf.p. *bifangen*. Ags. *bifon*, pf.p. *befangen*. Ang.v. *befawn*, circumdare, apprehendere, quam vocem Wright omisit. Confer Lye *befangen*. Halliwell *befawn*.

BIFARA, præp. adv. F.v. ante (tempus.) *Bifara S. Maria dei*, ante diem festum S.M. *Bifara* (absolute), antea. — Ags. *beforan*, Ang. *before*. Nl. *bevorens*, adv. antea.

BIFEARJE, vb.a. assequi, exsequi. *Goads befelne befearje*, dei præcepta exsequi. G. J. I. 119. Nl. *Gods bevelen nakomen*, idem; *nakomen*, proprie, sequi, venire post. Ags. *befaran*, (venire circum, intercludere, peragrare, Nl. v. *bevaren*) assequi quem. Confer Ags. *began* (ob-ire) incumbere, colere, observare. Angli *to befare* perdiderunt.

BIFELLE, vb.a. jubere. pf. *bifoel*, pf.p. *bifellen*. F.v. *bifella*, jubere; mulctare; præs. *ik bifele*. pf. *bifêl*. pf.p. *bifelen*.

BIFELLINGE, cg. sepultura mortui. Ten Kate, II. 476. F.v. *to der molda bifela*, vel *bifæla* vel *bifella*, mandare terræ. Goth. *gafilhan*, abscondere, sepelire. Isl. *fela*, condere, collocare, abscondere; Lat. *pelire*, in *se-pelire*, ut *se-pono*, *se-movere*, cæt. seorsim *pelire*. *Bifeling* proprie occultatio; Nl. *bedekking*, *begraving*.

BIFETJE, vb.a. includere, comprehendere. F.v. *bifatta*. *Ien fjirder buter bifettet* 80 *poun*, quarta pars tunnæ butyri comprehendit 80 libras. Ags. *befeht*, includit. Figurate, mente capere; *Hwat ik nat bifetje ken is foár my nat iepenbiere*.

BIFIELE, vb.a. pertractare, figurate, animadvertere, comperire. — *Ien kou lifiele*, manu pertractante vaccæ pondus explorare. — *Su gau ik bifielde, dat di feint nat trou ind eerlik wier, makke ik Maeye mei him*, ut comperi famulum esse furacem eum dimisi.

BIFIFELJE, vb.a. circumducere aliquem per dolos, artibus defraudare. Confer Ags. *befician*, decipere; *facen*, fraus; Alam. *feihan*, idem. Ags. *ficol*, versipellis, Ang. *fickle*. Hd. *ficheln*, adulari. *Befichelje* = *befifelje*. — Ab Ags. *fifle*, πέλαγος, mare, F.v. *fival*, *Fival-go*, *Fivel-go*, pagus maritimus

BIGAFFELJE.

Frisiæ, si trahis *bi-fifelje*, ut ex Nl.v. *séuwe*, mare, *beséuwen*, (Kil.) madefieri aqua marina, sensus prodit minus commodus.

BIFYKJE, vb.a. cultro circumcidere utensilia lignea ut pueri protervi solent: vide *fikia*. Tropice Ags. *befician*, circumvenire, emungere?

BIFIZELJE, *bifizelje*, vb.a. redimire, obvolvere. *Ien tou om'e tonne bifizelje*, dolium vile et fragile aliquot flexibus funis cingere. Sax.l. *fisse*, spira filacea; *fisselband*, filum talem spiram constringens. B.N.L. I. 398. Inde Gal. *ficelle*.

BIFJUCHTJE, *bifjochtje*, vb.a. pugnando potiri. G.J. *Di frede bifjuchtje*, parere pacem bello. Nl. *bevechten*, oppugnare, Ang. Surrey, *befight*, certare. Ags. *feohtan*, F. *fjochte*. pugnare.

BIFLAPPE, vb.a. injecta manus vola, linteo sive reticulo superjecto, tegere et capere. *Ien flinter biflâppe*, papilionem capere. Metaphorice, tegere rem, *Di soan kaem drunken thus, mar di mem biflapte it*, filius domum redibat ebrius, sed mater patrem id celabat. Ang. v. *biflappe*, plaudere manibus; (Ang. *to clap*) Wycklyffe, Lam. II. 5.

BIFRYE, vb.a. ambire, procari. *Ien unsjoch faem mei jild bifrye*, virginem deformem sed divitem ambire. Goth. *frijon*, amare. — *Bifrije*, sensu liberandi apud G. J. est Hollandismus.

BIFRIEZE, vb.n. congelari. pf. *bifrear*, pf.p. *bifærzen*, ger. *to bifriezen*. Ags. *frysan*, *freosan*, pf. *freas*, pl. *fruron*; pf.p. *froren*. F.u. *frieze*, pf. *froor*, pf.p. *froren*.

BIFRIUNE, adj. sanguine vel amicitia junctus cum alio. Ang. *to befriend*, complecti aliquem amicitia, gratum alicui facere.

BIGÆRSJE, vb.a. *Gærs*, gramen; *gærsje*, gramine pasci; *bigærsje*, proprie, gramine pascere. Nl. *begrazen eene weide*, depasci. — Figurate *Him bigærsje*, bonam sibi sumere partem, cutem curare. *Dy di pung fen it lân yn 'e hân hat bigærzet him selme earst*, qui fiscum publicum tenet ante alia sua curat. *Ien junge, dy yn ien apelhoaf komt, bigærzet him*, puer in pomarium admissus poma sibi carpit.

BIGAFFELJE, vb.a. hiante ore quid complecti; figurate, satis nummorum habere ad quid solvendum. *Hy wol*

Digitized by Google

jern ien kynzer hâlde, mar dat ken er nat bigaffelje, amat alere equum, sed non habet quo solvat. Eadem figura Frisii de sumtibus, qui excedunt reditus, dicunt, *Dat byt wier him to grêat; dat koe er nat bigaffelje;* prov. *Di bek nei di byt sette* (os aperire secundum offæ magnitudinem) sumtus moderari secundum reditus.

bigaffelje, astute et secrete aliquid efficere, vafris verbis litem sedare, illicita in meliorem interpretari partem. *Gaffel*, proprie, furca, tropice notat os apertum vel oscitans, et hoc sensu commutatur cum *waffel;* hinc *gaffelje* et *bigaffelje*, proprie, aperto ore prehendere; conformare.

BIGALE, BIGALJE, (bigâlje) vb.a. plorare rem calamitosam. *Dat schil mennich moers-bern ietle begalle*, Burman. 8, hoc multis exprimet lacrimas. *Bigâlde wangen*, genæ lacrimis suffusæ. Confer *gale*, lacrimare. Ags. *galan*, cantare; *begalan*, incantare. Ang.v. *gale*, plorare, exclamare, quod elegans verbum rejecit hodiernus genius linguæ Anglicæ.

BIGAPJE, vb.a. ore hiulco comprehendere. *It bern ken di apel naet bigapje.* — Prov. *Men matte nin greater stik nimme as men bigapje kenne*, adæqua inceptum tuis viribus.

bigapje, vb.a. hiante ore et importune intueri, avide spectare. Isl. *gapa*, idem. Ang. *to gape*, oscitare, aspicere attente et cum admiratione, irreverenter aliquem tractare oculis. Alam. *kapkjan*, intueri. Ags. *gappan*, irridere.

BIGÉAN, vb.a. inire, obire, committere. pf. *bigong*, pf.p. *biginzen*, *bigien*, et *bigongen*, Ags. *began*, pf.p. *begangen*. F.v. *bigunga*, *bigan*. — *Di wei bigéan*, insistere viam. *Bigéan it goede paed*, insiste semitam virtutis. *Di paden binne bigien*, semitæ (niveæ) pedibus euntium tritæ et commodæ sunt.

bigean, decurrere, percurrere spatium. *Di âldman fen tachtich jier ken di thrije uren nei Liuwert noch bigéan*, octogenarius ille senex viam trium horarum pedibus ire potest. *Hy ken it ein net bigéan*, metam attingere nequit: penuria nummorum eum in medio cœpto sistit. — Figurate, in re nautica *bigéan*, Sc.o. vento transverso pedem facere et eodem cursu attingere certum locum, F. *bisile*, Nl. *beseilen*, *bereiken*. — *It lân, it fjild bigéan*, obire et curare agros villæ ut rustici solent. Ags. *se the æcer begæth*, Ælf. gr. 7, Alam. *accar-bigengiro*, agricola. *Syn gued bigaen ende bistaen*, F. v. 420, 6, suum fundum obire, circumire, colere. Phrasis accurata et elegans, proprie significans possessorem non tantum ire per suos agros, sed et hic illic sistere gradum ut agenda et instauranda observet. — Tropice, *Misdieden bigean*, committere facinora. Ags. *he begæth unætas*, Deut. XXI, 20, Vulg. „commissationibus vacat." *Began plegan*, obire ludos; *begangan forligra*, fornicari. Lye. F.w. *kwaso nachtis bigheed en raef*, qui nocte furtum committit. — Deprehendere, capere. F.v. *ene boma begunga*, deprehendere homicidam. — *Mei di earmoede is eltse frumme siel bigien*, omnes animi ingenui misericordia erga pauperes capti sunt. *Eable is op moaye Réonix bigien*, Eabla captus est amore pulchræ Reonixæ. Ang. *woe-begone*, (quem obit dolor) tristitia afflictus; *His sad mother seeing his sore plight was greatly woebegonne*, Spencer. F. Q. b. III. c. 7. Ang. v. *begynge*, adj. careful, (Halliw. 159), ex perf. *beging*, vb. Nl. *begaen*. *Bijgien man die selden goe kaepenschip*, Burm. 5. raro quis bonam facit coemtionem animo commoto vel commotus misericordia. — *Bigien*, peritus. *Dy yn di kinsten bigien binne kawwe méast neat op 'e buwse*, artium liberalium periti vulgo premuntur difficultate rei nummariæ. Ags. *bega the sylfre to arfæstnysse*, Tim. IV. 7. Vulg. „exerce te ipsum ad pietatem." — *Bigéan*, exequias sequi, ut solent in Frisia consanguinei consanguineæque, amici amicæque mortui; pompam funeris ire.

bigangel, cg. exequiæ, series virorum et fæminarum, qui in funus prodeunt. *Hwat ien graten begangel!* quantus numerus hominum funus ducentium! Hd. *begangniss*. Nl. (Kil.) *beganckenisse*, exequiæ. F. *umgong*, idem, proprie circumitio, quod pompa funebris ducitur circa templum.

bigangel, (Warns.) fantasma exequiarum, quibus quis medio die obviam fit. Videt homines, qui feretro subeunt, idque ante pedes ipsius deponunt; videt multitudinem funus ducentium, qui de via coguntur paululum abscedere. Sæpe

Digitized by Google

audivi homines antiqua fide tale phantasma se vidisse narrantes, licet ea religio non minus frequens sit in Anglia, si Anglos ipsos audimus. Luculenter de hoc argumento disserit Brand, Popular antiquities, Ellis, III. 155. Appellant autem tale phantasma *a funerals second sight*. Puer ex ore vetularum audivi inter animalia solos equos tale funus animadvertere, quin et distincte videre et territos gradum sistere, dum auriga cum suis nihil videt. — Cum pompa in honorem mortui vel divi juncta est notio observandi, quam Ags. assignant vb. *bigan*. F.v. *achtenda bigaen*, octavam celebrare.

bigaen, agere pro arbitrio. *Lit my bigean*, permitte mihi agere ex animi sententia. *Ien gnap man mat men mei syn wirk bigéan litte*, permitte homini perito suum in arte sequi arbitrium. Ad puellam G. J. I. 18, *Mocht ik mey dy begean, 'k schoe ney nin heayheit stéan*, tecum agere pro arbitrio si mihi liceret nullam ambirem dignitatem.

BY-GEAN, vb.n. F.o. *bigaen*, ire, accingere se ad. Idem quod F. *kinne-gean*. F.o. *Ga bi un schrief hūm*, F. *Géan kinne ind scriuw him*, abi et scribe ad eum. — F.o. *It is him mar 'n bigaen*, dummodo se accingat res facta est.

BIGEPJE, vb.a. Hind. deplorare. Ags. *bevepan*, Ang. *beweep*. (G = *W*).

BIGERDEL, F.v. pasceolus de zona pendens. Ags. *bigerdel*, Nl.v. *bijgordel*, Kil. F. *búgellas*.

BIGÊRE, BIGERJE, vb.n. (bi-gêrje) fermentatione subsidere, subsidere, contrahi. *Bigeerd biar*, cerevisia defæcata. *Bigeerde wei*, via recens exaggerata adeoque mollis, quæ pluvia, curribus, jumentis, viatorumque pedibus subsidit. Idem fere quod *bilegerd* et *bilüne*, quas voces vide. Nl. Sax.l. (Kil.) *gheren*, in fæcem converti. Plant. *Dat bier will niet geren*, cerevisia hæc non fermentescit. *Geren* idem quod *gesen*, unde F. *gæst*, fermentum. Alam. *gesan*, *jesan*. Ags. *gor*, Sueth. *gorr*, excrementum.

bigêrje, subsidere, penetrare et fermentare. *It sālt mat earst ien dei twa yn it flæsk bigérje foár dat it bret wirdt*, penetret sal per duos fere dies carnem antequam assetur.

BIGERJE, vb.a. (bi-gerje) cupere, inhiare. F.o. *begeri*, C. M. 174. *Ik bigerje net mear*, Bene est! nihil cibi amplius desidero. — Goth. *faihu-geiro*, f. avaritia; *faihu-geironjan*, avare cupere. Ags. *geornjan*, desiderare, Ang. *yearn*, cupere. *He would make the libbard stearne leaue roaring, when in rage he for revenge did yearne*, Spenser. F. Q. I. 6. Forma *yearn* est Scandinavica; Isl. *giarn*, libenter. *Y* = *j* pro *g*, ut F.v. *ierne*, F. *jern*, libenter, pro *gern*.

bigérich, adj. immodeste cupidus postulansque, rapax. Nl. *begerig*, cupidus. W.o. *bigereik*, E. I. 88, avarus.

bigêrlik, adj. idem.

bigêrte, cg. voluntas mortui non scripta. *It wier memme bigeerte un bi kjar folk bigrawen to wirden*, mater optavit sepeliri inter majores suos.

BIGGE, cg. porcellus. F.o. *bigge* et *birge*. Vacillat consonans initialis inter *b*, *v* et *p*; Nl. *bigge*, Nl.v. *vigge*, (Kil.) Teuth. *pugge*, *pegken*, (in voce *coedken*). Ang. *pig*. Kil. „*Bagkele*. Hol.j. *vigghe*, porcellus." Ags. *pic-bred*, glans. *Ien téam biggen bringe*, edere partum porcellorum; figurate, vomitare præ ebrietate.

bigge-fanger, cg. F.o. homo concavis genubus (porcello capiendo aptus).

bigge-mar, cg. lacus parvus prope Grouwergam boream versus; plene *Antje-bigge-mar*, idem quem Schotanus in Tab. Geogr. vocat *Tjaerda-mar*.

biggich, adj. cui palpebræ ut porcellis albescunt. Ang. d. *pig-eyes*, very small eyes.

bigje, vb.n. edere porcellos. Ang. *to pig*.

biggelje, vb.n. frequenter edere partum porcellorum; vomere. *Dær waerd set ind spile, súpt ind biggele*, ibi ludebant alea, perpotabant, et vomebant. — *Di such* (Ags. *sug*) *biggelt*, scrofa parit porcellos. — *Di boer is oan 't biggeljen*, colonus adjuvat scrofam parturientem.

BIGINNE, vb.a. incipere. pf. *bigoun*, pf. p. *bigoun*, ger. *to biginnen*. Verbi simplicis *ginne* restat pf. *gounde*. F.v. *biienna*, (bi-jenna) *biginna*, pf. *bigonste*, *begunde*, *bigonde*, pf.p. *bigunnen*. Semel occurrit *gondt*, pf.p. verbi *ginna*. Nl.v. (Kil.) „*ghinnen*, vetus, ordiri." Ang.v. *gin*, to begin. Sax.l. *im ginn*, initio. B. N. L. I. 72. Goth. *du-ginnan*, incipere. Ags. *agennan*, Ang. *to begin*.

Isl. *gina*, hiare, inhiare. præs. *gin*, pf. *gein* et *ginda*, (F. *bigoun*, *bigounde*)

Digitized by Google

BIGLURJE.

pf.p. *ginit*. Egilsson. *(Gheenen*. Campin. subridere." Kil. proprie distringere os.) Hiare, aperire, aperire viam, iter incipere. — *Di groun ginne*, (aperire terram, i. e.) Gal. *defricher le sol*, Nl. *ont-ginnen*, ex. gr. *heide*. Contra *it boulân tameitse*, (claudere arvum, i. e.) arvum mutare in pascuum (gramine obsitum). Cum *ginne* synonymum est vb. *it lân brekke*, frangere pascuum. Nl.v. *'t castel ontginnen*, Nl. *'t kasteel afbreken*, demoliri castellum. Nl.v. *die scortse ontginnen*, delibare corticem. Nl. *de schors afschillen*. Nl.v. *Sijn kuut ontginnen*, Fergut 3461, draconis cutem incidere. *Sijn hoeft ontginnen met minen swerde*, ib. 3565, gigantis caput diffindere meo gladio, Nl. *zijn kop kloven*. — *Di ky kenne di stikels nat ginne sa lang az se grien binne*, vaccæ carduos admordere nequeunt dum virent. — Terra argillosa, dura vel lenta si circumfodienda est, colonus fossorem rogat, *Kenste di groun ginne?* potesne domare istam terram? — Prima notio igitur est in hiando, aperiendo et frangendo, non autem in secando. — *Hwat biginne*, opificium, agriculturam vel professionem aliquam tentare. *Ik wyt noch nat hwat ik biginne scil*, nondum scio quid agam, ut me meamque familiam sustentem. — *Di minscen kenne néat tsjin us biginne az Goad foár us is*, si deus pro nobis quis contra nos? *Hy is wol lilk, mar ken neat tsjin us biginne*, vanæ sine viribus iræ.

bigin, n. initium. Prov. *Ien goed bigin is di helfte fen it wirk*, dimidium facti, qui bene cœpit, habet.

oanbigin, n. primum initium rei. Ags. *angin*, n. F.v. *onbiien there wralde*, initium mundi, (ôn-bi-jen).

biginner, cg. inceptor, novicius in arte. F.v. *biiennere*. *Di biginner hat it slimst*, inceptor arduum habet opus.

BIGLURJE, G. J. *begljoerje*, vb.a. attente quasi e latebra contemplari. Ang. *to gloar*, to look askew. Ang. v. *glare*, *glore*, to stare. Isl. *glyrna*, oculis lucifugis spectare.

BIGNAUWE, BIGNOUWE, vb.a. corrodere. *Di dögge bignauwt ien bônke*, molossus arrodit os. Ang. *begnaw*, corrodere. *The worme of conscience still begnaw thy soul*. Shak. Richard. III. 3. *W* ex *g*; Isl. *gnaga*, Ang. Linc. *gnag*,

BIGRAWE.

Ang. *gnaw*. Ags. *begnagan*, Ang. *to begnaw*.

BIGNEURE, F.o. *sükk warin begnöre*, sese ita implicare in re ut se expedire nesciat. Inversis literis pro *bigreene*, Ags. *begrynan*, illaqueare. Nota formas Hd. *sükk warin*. Stür. 12.

BIGNIZE, vb.a. (be-gnîze) oculis semiclausis contemnentibus obtueri. Adi *gnîze* et Stür. *gnisen*.

BIGNORJE, vb. a. objurgare, morose increpare; proprie, voce grunniente improbare. *Dy âlde fekke bignoret di fammen die hele dei*, vetula rixosa quaque hora increpat famulas. Ags. *gnornian*, moerere, murmurare: *begnornian*, lugere quid, ingemiscere. Ang. *to gnar*, frequent. *to gnarle*, *gnarl*, ringi et fremere canum more, ut et Nl. *snáuwen*, freq. *snauweren?* (Kil.) *snarren*, Ang. *to snarl*, jurgare.

Gnarling sorrow hath less power to bite
The man, that mocks at it and sets
(it light.

Shak. Richard II.

BIGOARJE, (bigoárje) *bigorje*, vb.a. sordida parcimonia reparare parva damna, tenuiter et misere vivere, victus angustiâ luere aliorum avaritiam. *Di feinten ind fammen matte it bigoárje dat di heer ien min jier hawn hat*, negat herus famulis necessaria vitæ quod annui reditus pauciores sunt.

BIGREATJE, vb.a. et n. æstimare magnitudinem, pretium; nimis constare. Alias *bigrütje* ex *greut* ut *greatje* ex *gréat*, magnus. F. austr. *bigrate*. — *Ik bigréatje it ynkommen fen di faem op thuzen goune, dærom fleane di feinten er sa op ta*, taxo virginis reditus annuos mille florenis. *It wirk is my al bigrütte; mar it is my untsetten*. — Nimis constare, *It bigruttet my alle wiken to slampampjen*, quemque septimum diem comissari mihi nimis constat. Prov. *Men tart wol ienris tsjin ien heer, mar alle dagen wyn bigreatet my*, unum diem homini plebejo magnifice vivere licet, sed per dies perpetuos meas opes excedit. — Exspectationem superare, *Hwat di rike liu foár dyn kinst oaf witenscip jane dat scil dy nat bigreatje*.

BIGRAWE, vb.a. sepelire, sepelire mortuos. — Sax. v. *bigraban*, sepelire, Ang.v. *begrave*, insculpere, sepelire. (Ags. *byrigan*, Ang. *bury*, *burry*, sepe-

Digitized by Google

lire. Nl. *bergen*, seponere et servare in loco tuto). — *Hwat scilsthou nock fen bigrawen kostje!* (Quantum tuæ demum constabunt exequiæ!) Dicti aut facti protervi jocosa castigatio. *Di koun bigraeft di bonken*, canis terra obruit ossa.

bigraffenis, cg. exequiæ. Exsequiæ apud Frisios hoc modo fiunt.

Oculis clausis et naso compresso depositum cadaver primum collocatur in stramine, deinde lavatum et veste ferali indutum in loculo querceo (F. *déa-fet)*, qui apud veteres Frisios et Hindelopenses non infectus adeoque albicans, hodie nigro colore tinctus est. Loculus apud Hindelopenses terram ipsam tangit; unde phrasis *it lyk stiet oer ierde*, (solo cubat cadaver, i. e.) nondum sepultum est; apud cæteros fulcitur duobus firmamentis, isque in cubili ita dirigitur, ut pedes mortui tendant in orientem, caput in occidentem. Caute omnia specula tum in cubili funerali, tum in cæteris domi conclavibus, linteis obtegunt, quod et apud incolas Orkneyarum insularum et Scotos in more est. (Brand. Ellis. II. 232.) Cadaveris, per ostium proprium elati, loculum tegit pannus laneus niger, cui supersternitur linteolum album, si puerperæ est. Loculum feretro impositum portant duodecim viri ramulum rutæ graveolentis in ore tenentes; cadaver puerperæ vel aqua suffocati ulnis, cæterorum humeris. Efferre Frisiis audit *opdrage*, (sursum ferre, i. e.) in collem templi *(it hoaf)*, ubi sepulchra sunt. *(Auke wirdt opdrugen*, vel *to hoaf brocht*, effertur cadaver Aukonis.) Campanæ pulsantur dum funus celebratur. Procedunt per viam certam a proavis mortuis determinatam et sancitam, quæ *lyk-wei* vel *tejerke-wei* audit. Qui mortuo suprema solvunt premunt feretrum; sacerdos agmen ducit; sequuntur agnati et affines secundum gradum consanguinitatis, adeoque primi qui proximi sunt; deinde amici et vicini magna frequentia, quippe longe lateque invitati. Post viros eodem ordine sequuntur mulieres totæ quantæ, capite non excepto, involutæ nigris pannis. Uxor sacerdotis, vel hac absente mulier nupta et honesta, ab hæredibus selecta, agmen ducit. Omnes, tum viri tum fæminæ, lente procedunt singuli alter post alterum, non bini, et hoc ordine memini centum sexaginta-tres homines funus matris meæ pientissimæ deduxisse. Ubi ventum est in cœmeterium ambiunt templum, quod in eo medium est, antequam adeunt sepulchrum; unde fluxit vox *umgong*, circuitus, circuitio, notans exequias. Ad istud cum advenerunt, vespiliones demittunt loculum in fossam proxime adstantibus consanguineis, terramque, qua obruitur loculus, in tumulum aggerant acutum. Nunc per eandem viam et eodem ordine regrediuntur, dum campanæ indesinenter ut ante sepulturam pulsantur. Totam stipationem in domum mortui reversam hæredes panibus cruce notatis *(kruske-boalen)* ex farre triticeo uvis corinthiacis mixto, panibus triticeis, caseo, butyro, cerevisiaque tepida excipiunt, quod prandium sacerdos inaugurat precibus et claudit gratiarum actione. Affinibus, mala valetudine domi retentis, hæredes mittunt panes ferales. Aliis locis Frisiæ hæredes comitatum exequiarum excipiunt pernis et calidis ferculis; harum omnes reliquiæ erogantur pauperibus, qui corvorum lethalium instar vagantur circa domum mortui. Hanc misericordiæ significationem, quam nostri coloni, ut viros liberos decebat, in Anglia continuabant, descripsit Walterus Scottus in fabula milesia Ivanhoe. Illa exequiarum justa, quibus sæpe puer interfui, hodie partim obsolescunt. Weinhold, A. N. L. 474, 489, 497.

Cum Frisii inter Scandinavos et Germanos lingua et moribus medii sint memoratu dignum est duos fratres Islandos ad funus patris invitavisse mille et ducentos homines, quos per quatuordecim dies laute habebant. Memoriæ produnt alium Islandiæ incolam per eundem dierum numerum aluisse nongentos homines, quos insuper donis auctos domum mittebat, et hæc munificentia exequialis non tantum in Islandia, sed in Norwegia et per totam Scandinaviam Germanicam solennis erat. Quo numerosior exsequiarum stipatio, eo majorem mortuo honorem tribui putabant. Percy, Northern Antiq. p. 261.

In Italia ut in Frisia fæminæ affines suorum mortuorum exequias pedibus sequuntur, cujus moris testis oculatus

Digitized by Google

eram Neapoli anni 1859 media æstate. In cæteris Europæ partibus viri sibi solis hoc jus arrogant, cum fœminæ illos longe antecellant pietate erga mortuos.

Die Saturni Frisii justa exequiarum non solvunt. Hoc enim die purgant domos mulieres Frisiæ, et eodem die cum sordibus domo efferre dilectos amicos et consanguineos desideratos indecorum habent.

BIGRIEMJE, BIGRIEME, vb.a. linere spurcitie, maculare, foedare. *Di junge hat di hele throánje mei sjerp bigriemd*, puer totum os sirupo inquinavit. Flandri *begremen*, *begriemen*, (Kil.) maculis inficere. Ang. *begrime*, to soil with dirt deep impressed.

My name, that was as fresh
As Dian's visage, is now begrimd and (blacke
As mine owne face.
Shak. Othello. III. 3.

BIGRIPE, vb.a. attingere, prehendere manu; comprehendere, intelligere; decernere. Prehendere, *It aei leit to fier yn 'e koer op; ik ken it nat bigripe.* — Intelligere, *Geleerde liu, dy men nat bigrypt, bigripe jamk hjar-selme nat*, docti, quos non capimus, sæpe non capiunt se ipsos. — Constituere, *Ik haw bigrepen um néat to kéapjen as mei rée jild, men matte nin jild utjaen dat nock nat yn 'e buse is*, decrevi nihil emere nisi paratis nummis. — *It bigripe op*, bene vel male velle alicui. *Dy koun hat it op my bigrepen*, canis ille me infestus servat. *Hy hat it bigrepen op ien rike boeredochter*, animum adjecit divitis coloni filiæ. *Di Ingelscen habbe it nat op di Fransce keizer bigrepen*, Angli diffidunt imperatori Gallorum. *Dy doagenet hat it forkeerd bigrepen*, nebulo iste mala fovet consilia. — F.o. *begripe*, quod cadere minatur arripere. *Ik begryp mi*, muto consilium.

bigripa, F.v. apprehendere; deprehendere, manifeste tenere; continere, ex. gr. in edicto; decernere, sive plebiscito, sive sententia judicis. Nl.v. *begripen*, arripere, occupare, potiri, opprimere, reprehendere, accusare. Annot. in tom. IV. Maerlant, Spiegh. Hist. p. 24, cæt. (Nl. *riepen*, vellere, *beriepen*, vituperare. Nl. *grijpen*, arripere, Nl.v. *begripen*, culpare. Lat. *prehendere*, *reprehendere.)* Ags. *gripan*, Ang. *to gripe*, cum *be-* compositum non invenio.

bigryp, n. ambitus (Hol. *omvang)*; sensus quo res vel verba accipimus. *It læste hús fen di minsce is al ien lyts bigryp*, ambitus ultimæ sedis hominis haud ita magnus est. — *Ien nuwer bigryp, mei di iéne foet yn it græf ind den nock ien jung wiif to nimmen*, vesanum propositum senis effœti nuptias ambire florentis virginis. *Foár syn tweintichste jier mei nimmen fen uwe kylkje, dat is sa'n bigryp fen keit*, ante annum vigesimum matrimonio operam dare vetat patris arbitrium. *Nei myn bigryp*, ex mea sententia. *Ik ken beppe net yn it bigryp krye*, aviæ hebescenti lucide definire quid velim nequeo. — F.b. *bigrip*, institutum, præceptum.

BIGROYE, vb.n. crescente herba tegi. *Mei ien warem reinteje scil it lán wol gâu bigroye. Mei gærs bigroid*, gramine novo virescens (solum). Figurate. *It bern is alleheel bigroid*, infans neglectus et illotus totus quantus spurcitie tegitur; synonymon *o'ergroid.*

BIGROUWE, vb.a. voce aspera increpare. Inde restabat apud Hol.v. *begraeuwen*, increpare. Ex *grouwe*, intonare, quod vide, fluxit frequent. vb. Ang. *to growle*, hodie *growl*, ringi, hirrire. — Latini veteres literam *R* ut Græci asperabant, cui aspiratæ respondet Germanorum *G*. Lat. *rugire*, *krugire* = Germ. *grugan*, *gruwan*, F. *grouwe*. Lat. *ringi*, *kringi* = Germ. *grindzan*, Nl. *grijnzen*. Lat. *rana*, *ranula*, *kranula* = Gal. *grenouille*. Aliquando *K* valet pro G; Lat. *repere*, *krepere* = Ags. *crypan*, F. *krippe*, Ang. *creep*. Lat. *ruga*, *kruga* = Nl.v. *kroke*, cincinnus, Nl. ruga; Hol. *kreuk*.

BIGRUSJE, vb.a. manibus illotis conspurcare; in genere, contaminare. Nl. *bekruysen*, (Kil.) oblinere fuligine. Ang. *begrease.*

BIGUCHJE, vb.a. illudere, subsannare, ludibrio habere quem. Confer *guch.*

biguchelje, vb.a. vafris artibus deludere, proprie, fascinare: forma frequentativa vb. *biguchje;* Hol.v. *beguyghen*, (Kil.) illudere. — *Ik lit my nat biguchelje*, non patior me circumduci dolis. *Hja scille it wol under ien-oár biguchelje*, astuta arte cuncta rite inter se ornabunt.

Digitized by Google

BIHAYE.

biguffelje, beguffele, vb.a. irridere; frequent. forma verbi *biguf je* pro *biguckje*. *F = ck.*

BIHÂYE, BIHAEIJE, vb.a. metere prata messumque fœnum in horreum vehere. *Myn lân is bihaid*, foenum e meis pratis demessum est. — *Jo hattet herres al behaeyd*, Burman. 37, illa jam sua absumsit.

BIHALDE, (bihàde, bihoade) vb.a. retinere, conservare, servare, liberare. *Dy syn bern nat bihálde mei, hat er eák nin fortkriet fen.*

bihâlder, cg. conservator, (princeps) servator (reipublicæ), servator (mundi Deus), homo frugi. Prov. *Nei ien bihâlder folget ien spâlder* patrem intentum rei familiari et tenacem sequitur filius decoctor.

BIHALWEN, adv. præter, (exceptus). F. v. *bihalva*, pro quo etiam *bihala*, ut F. *héal'* pro *héalf*. Proprie „ad latus;" Sax. v. *halba*, latus, pars; *an halba hwerbian*, in latus vertere, i. e. removere. *Halwen* in *bi halwen*, est dativus; *bi-halva* item sequitur dativus, F. v. *bi halva fif wendum*, sed in Leowerdera Bota genitivus; *Thi brand also stor bihalva thes that hi*, p. 32. *Thi brand also (scoer lege) stoer bihalva des that*, p. 33. Confer Nl. *ter zijde stellen*, (ad latus ponere) removere.

bihâld, n. salus. *Nin bihâld as yn friheit ind riucht*, nulla salus nisi in libertate et justitia.

BIHARKJE, vb.a. clanculum auscultare, observare. Nl. *beluisteren*. Confer *harkje*.

BIHÆGJE, BIHEAGJE, BIHAEGJE, vb.n. placere. Absque *bi* viget simplex *hægje, heagje*, ut F. v. *hagia* et *bihagia*, eodem fere sensu Prov. *Huet ien minsce iens bihage het, dat mey him naet wer mishagje*, MS. Gal. *L'on revient toujours à ses premiers amours.* — Isl. *hagr*, m. commodum, utilitas, vitæ vel agendi ratio; status, conditio: *hagr*, adj. dexter.

bihægje, n. F. v. *bihach*, lubentia, voluptas.

BIHÉAPJE, vb.a. circulo vimineo vincire, includere. F. *hûp*, circulus vimineus. Ags. *behyped*, tali circulo circumdatus.

BIHEFT, adj. obnoxius, subjectus. *It wyfke is biheft mei swymjen.* muliercula animi deliquio obnoxia est. *Di minsce is biheft mei ien lichem*, homo corpore

BIHELPE.

circumdatus eique subjectus est. Confer Nl. *onderhevig*, obnoxius.

BIHEIND, adj. aliquo corporis vitio laborans, cujus membrum aliquod vitiose se habet; ex. gr. claudus, mancus, mutilus, cæt. *Biheind minsce*, muliercula clauda. Ags. *hynan*, impedire, nocere, lædere. F. v. *hena*, lædere, vulnerare. — Prov. *Wachtje jimme foár di biheinden*, cave a membra corporis vitiatis. Vetularum superstitio ferebat e concubitu satanæ cum sagis nasci infantes vitiosis membris, qui inde in nullo honore erant et ludibrio vulgi expositi. Superstitiosis membrorum vitia, quæ infantes in utero matris contraxerant, stigma erat vindictæ divinæ; quare Hollandi, *Wacht u voor degenen, die van God geteekend zijn.* Hoc hominum infelicium genus, quod illiberales aliis deridendum propinant, inde irritabile et amarum mordere solet omnes.

BIHELIA, BIHALA, vb.a. F. v. velare, celare, tegere. Ags. *behelian*, cooperire, tegere. Ang. v. *behelied*, tectus, celatus. Ang. v. *hele*, celare, tacere. *We women connen nothing hele*, Chaucer, nos mulieres hac illac perfluimus, F. *Wy froulin binne gatje-pannen.* Ambabus vocibus carent Angli; *hele* viget hic illic in dialectis municipalibus.

BIHELJE, vb. a. acquirere. *Di priis bihelje*, præmium reportare.

F. v. *bihala*, aggredi, 494, 37. 498, 7. *Hwaso en kus utwardis bihalt*, quisquis domum foris occupat, aggreditur. Nl. *behalen*, acquirere; *de overwinning behalen*, potiri victoria.

bihelje, trahere quem in litem alienam; ejus nomen immiscere causæ alienæ. *Yn rûsjes, dy my nat oangéane, wol ik nat bihelle wirde.*

BYHÊLJE, vb.a. adducere, arcessere, *It seil er by helje*, (velum subducere ad malum) vela facere. — *It hoárnwíf er by helje*, arcessere obstetricem ad parturientem.

BIHELPE, vb.a. relat. expedire suas res remedio inopi, deficiente meliore. *Di earme liu' matte hjar bihelpje yn lytse krótjes*, pauperes vivere coguntur tenuiter et incommode in parvis tabernis.

bihelp, cg. G. J. *behelp*, quod pro tempore locum tenet rei melioris, quod

Digitized by Google

non plenum præstat auxilium. *It is ien bihelp fen ien faem*, vices ancillæ supplet, sed non plenas. *Ien wiif is nin minsce, it is mar ien minsce-bihelp;* proverbium jocosum. Gen. II. 18, 20.

bihelpa, vb.a. F.v. suis rebus adesse, suas res curare, proprie, adjuvare. *Hoersar is mon iefta wif also kronc, that hiase selua nawt bihelpe ne muge.* — Adesse alii ut optata obtineat, cum gen. *dyn clager riuchtis bihelpa*, Nl. *den kluger aen zijn recht helpen. Tha berne this liues bihelpa*, infanti vitam servare.

biholpsam, adj. adjuvans, auxiliaris.

biholplyk, adj. idem.

unbiholplik, adj. inexpeditus, iners, non dexter et sibi non sufficiens.

BYHELPE, vb.a. debilem juvare ut accedat. *Help it bern by di tefel*, admove puerum ad mensam. — *Byhelpe*, in re læsa vel fracta supplere defectum.

BIHERRE, vb.n. F.v. *bihera*. F.u. *behore*, oportere; pertinere. *Alles bihert, seit keápman, as dær jild mei to forthjinjen is*, mercator, Omnia, inquit, decent quibus parantur nummi. — Pertinere, proprius alicui esse: *Dy it lán bihert, hat my eak. — Hwat ien oar bihert wol ik nat ha, mar mines.*

tabiherre, vb.n. F.v. *tobihera*, alicui jure proprium esse.

tabiher, tabiherren, n. quæ ad rem pertinent, appendix necessaria rei et ejus partem constituens. *Ien wein mei syn tabiher* vel *tabiherren*, currus cum omnibus quæ ad currum pertinent. F.v. *to-biher*.

bihoorlik, adj. adv. F.u. conveniens, ut decet. *It is bihoorlik genoach*, convenienter sufficit. *It is behoorlik*, idem.

BIHINDERJE, vb.n. incommodo esse. *Bihinderje ik jimme eák? Oars géan ik*, si vobis aliquid incommodo abeo. Nl.v. *behinderen*, (Kil.) cohibere, impedire.

BIHINDICH, adj. compendiosus, in parvo compendio usui aptissimus. Nl. *behendig*, dexter. Confer F. *handich*, Ang. *handy*, promptus.

bihindich weintje, currus haud ita magnus sed commodus et magno usui. *Ien bihindich ding*, puella haud procera sed dextra. — Angustus, *Domeny hat mar ien bihindich ynkommen ind dær mat er mei wiif ind seiz bern fen libje*, stipendium presbyteri mediocre est, quo tamen uxorem et sex liberos alat oportet.

BIHINGJE, vb.a. convelare, velare pendente veste, ornare. G. J. I. 53, *oerdwéalsk bihinge*, fastuose vestitus. F.v. *hingia*, *hangia*, pendere. F. *Bihirgje*, pf. *bihung*, pf.p. *bihinge*, *bihungen; bihongen;* Ags. *behangen bion mid bellum (Iye)*, F. *bihongen wæze mei bellen*, circumdatus esse pendentibus tintinnabulis. Ang. v. *to bekung*, idem de equo phalerato. Halliwell.

BYHINGJE, vb.n. et a. pendere apud, pendere de. *It hinget er raer by*, negligenter, inculte, sordide vestitus est.

BIHIRDJE, vb.a. et n. indurare corpus, animum. *Throch lyen is hi bihirde yn it leed*, ejus mens calamitatibus (contra mala) indurata est. *Hy is bihirde yn keáld, yn weitsen, yn hungerboaljen*, patiens algoris, vigiliæ, inediæ. — *It hynzer is noch nat op 'e wei bihirde*, equus juvenis nondum ita in via fictus est ut nullo strepitu, nulla specie terrificetur.

BIHIZELJE, vb.a. et n. pruina glaciali circumdare (ex. gr. ramos). Figurate, *it hert bihizelje*, obdurare cor, Nl. *het hart met ijs omschorsen. Bi-hizelje* pro *bi-izelje* propter hiatum, sed confer Kil. „*hijsel*. J. *ijsel*, pluvia glaciata."

BIHLIA, vb.a. F.v. decernere, statuere. Confer Nl. *belijden*, confiteri.

BIHOAFJF, vb.n. opus esse, necesse habere, F.v. *bihovia*, idem. *Wy bihoafje naet to éangjen foár di déad*, nobis non opus est timere mortem. Ags. *behofan*, indigere, egere. *Ve behofath hlafes*, (F. *Wy bihoafje hleau); behofath*, oportet. Sommer. Ang. *it behoveth* vel *behoves*, decet, necesse est. — Frisii magis frequentant simplex *hoafje* quam *bi-hoafje*.

bihof, F.v. commodum, emolumentum, res judici certo competens ad disceptandum. Nl. *behoef*, egestas, necessitas, ventris exoneratio.

bihoaf, n. necessitas, necessaria vitæ. *Myn deel is nat rom, mar it is noach foár myn eigen bihoaf. — Syn bihoaf dwaen*, exonerare alvum.

bihofte, F.v. auxilium, emolumentum quo quis indiget ad victum.

bihof, adj. F.v. utilis, necessarius.

behoaflik, adj. necessarius. Ags. *behoflic*, necessarius, Ang. v. *behovely*.

Digitized by Google

BIHONG.

BIHONG, BIHANG, n. jubæ et cauda equi; fæx populi. *Ien hynzer mei bihang ind swang*, equus bene jubatus. *Bihang*, proprie quod circumpendet et tegit; inde Nl. *behangsel*, velum, aulæum. *behangsel der peerden*, phalerae. Ang. *hangings*, aulæa, Hol. *behang*, idem. — *Swang*, libratæ comæ caudaque.

BIHOUWE, vb.a. securi circumcidere, formare. *Dy jonge hat ien fine kop, mar hy is mei di bile behouwen; di scaef mat er noch oer*, adolescens mentis est acutæ sed impolitus limamque opperitur. — Ags. *beheavan*, amputare; Ang. *to behew;* Ags. *beheavon heafde*, decollatus, Boeth. *beheovian*, abscindere, Cædmon.

unbihouwen, adj. rudis, enormis. *Ien unbihouwen scepsel*, femina inculta, pondere et statura enormis.

BIHUD OAF BIHJIRRE, F.o. *He is to mi nich behud't noch behaerd*, (neque cute neque crinibus mihi affinis est) mihi prorsus alienus est. Vocibus *hûd ind hier*, cutis sive pellis et crinis, Frisii totum animal designant; a nulla parte me attingit. F. *Di kat friet di roat mei hûd ind hier op*, felis murem talem qualem (totum quantum) devorabat. Stür. 13.

BIHUDJE, vb.a. (bihûdje) protegere. F.v. *bihuda*, occultare, protegere, curare, cavere, asserere. *Thi bona inna bihuda*, homicidam in domo abdere Ags. *behydan*, celare, Ang. *hide*, Nl.v. *behuut*, tectus, absconsus. F.v. *God bihude us*, deus nos protegat.

bihude, *bihode*, F.v. cura bonorum pupilli vel insanientis. F. *bihûd*, protectio.

bihodene, F.v. munus. *Een gastelick bihodene*, munus ecclesiasticum; proprie curatio, quod medio ævo verterunt Lat. Barb. *cura*, munus sacerdotis; *curatus*, sacerdos; Ang. *curate*, Gal. *curé*.

BIHUSJE, BIHUESJE, vb.a. alicui domum parare, sedem in domo accommodare. — *Folle boeren binne sa goed nat bihuze as kjar ky*, stabula boum aliquando præstant domicilio coloni (propter munditiem et curam summam Frisii coloni).

bihûzinge, cg. domicilium. *'n Bihûzinge mei hiem ind tûn*, domus cum fundo et horto.

BY-IEN, unâ. *By-ien-oár*, omnes congregatim. *Di gemeinte is by-ien*, concio congregata est. *It hea by-ien bringe*, corradere fœnum dispersum in pratis demessis. *By-ien-oar*, in unum collecti. *Feinten ind fammen hokje jimmer by-ien-oar.* — *Di man is ryk; mar oars scoene se sizze, Hy hat se alle fiif nat by-ien-oar*, delirat. Nl. *bij elkander*.

by-ien-huskje, vb.a. in unum coacervare. *It fiûr byienhuskje*, cespites igneos per focum dispersos construere. Confer *hus*, domus, structura cespitum in foco.

BIJAEN, vb.a. condonare. *Ien offysje bijaen*, condonare munus. — vb. reflexivum, *kim bijaen*, se conferre. *Hy bijouwt him nei Eastynjen om ryk to wirden. Hy bijouwt him op gled iis dy mei ien junge widdou opslacht.* — *Him bijaen*, se accommodare. *Ien feint ken him goed nei it libben fen ien heer bijaen.* — *Him bijaen*, deficere. *Di asem ind di sconken bijane âlde liu'. It rottige tou bijouwt him*, funis detritus rumpitur.

BIJE, vb.n. manere, præstolari. F.v. *bidia*, manere, perseverare. Ags. *bidan*, expectare, F.b. *bida*, Ang. *abide*.

BIJEARJE, BIJÆRJE, BIJERJE, vb.a. cupere. præs. *ik bijearje;* pf. *bijearre;* pf.p. *bijeard;* ger. *to bijearjen*, F.v. *biiaria*, pf. *biiarade*. Ags. *gearnian*, pf. *gearnode*. — Formam *bejearje* usurpat G. J. cf. *bigerje*.

bijearen, *bijearren*, n. cupido.

bijeare, *bijear*, cg. cupido, optatio.

bijearte, cg. cupido; testamentum nuncupatum.

bijeartme, cg. idem.

biieringe, F.v. aviditas, ex. gr. gloriæ, argenti, cæt. *Hoed di fan onnetter biieringe!*

bijearich, adj. cupidus, avarus.

bijearlik, adj. avidus.

bijearlikheit, cg. aviditas sordida.

BIJEGENJE, vb.a. tractare quem. Isl. *gegn*, contra; *gegna*, obviam ire, occurrere; respondere. Egils. Hald. Nl.v. *jegenen*. Confer Nl. *ontmoeten*, obviam fieri, accidere alicui. *Di âld ienfâld wirdt quealk bijegene*, antiqua simplicitas male verbis accipitur. — Accidere, *Forslach uwe reys hwet dy al bijegene is*, W. G. 50, narra nobis quid tibi acciderit.

bijegening, cg. tractatio, *quéade bijegening*, tractatio mala.

Digitized by Google

BIJEUZELJE, vb.a. decipere quem verbis dulcibus. Confer *jeuzelje*, obtundere aures repetitis vicibus idem rogitando ut solent infantes. Isl. *jastra* strepere, garrire; *jastr*, n. nugarum strepitus; Gal. *jaser*. Sax.l. *jaueln*, gannire felium instar; obgannire auribus. Bnl. II. 689. Ang. *yawl*, clamare. Ang. v. *yawling cats*. Wright, *yawle*.

BIJIETTE, BIJITTE, vb.a. perfundere, irrigare, pf. *bigéat*, pf.p. *bigetten*, ger. *to bijitten*. Ags. *begeótan*, (Anglis deest.) F.v. *biiuta*, (bi-juta).

BIKADJE, vb.a. defendere, custodire, asservare. *It wyfke liket ien laem, mar hja ken hjar tajiis ind bréad wol bikâdje*, muliercula agno tenello similis est, attamen sua defendere novit. Confer Nl. *kade*, moles, et F. *kadize*, curare, cavere.

BIKAYE, vb.a. fallere, defraudare, frustrare. *Di fyndoeks-poep hat my wol foár sechstick goune bikaeid. „Hwærom litste dy mei dat frjemde réau yn?" —* Frustrare, *Asthe mei fine liu opslachste komste er allíden bikaeid âf*, si conversaris cum ingeniis hypocritis pessime tecum actum erit. Ags. *cæg*, F. *kaei*, Ang.v. *kaye*, Ang. *key*, clavis. Ags. *cæggian*, obserare. Ang. *keie*, to lock; Lanc. *kegge*, to affront.

BIKANT, adj. circumferentiam rectangulus. *Bikant hout*, tignum ex trunco arboris in latera rectangula serratum. *Kant*, ora, angulus.

BIKARDJE, vb.a. leniter scabere prurientem. *Memke bikardet hjar poppe di poálle.*

BIKATJE, vb.a. injecta feli merces emtas sed fallaces repudiare. *Di keapman hat di kat yn 'e ierdapels smiten*, mercator repudiavit poma terræ ut mercem fucosam. Vide *áfkatje*.

BIK-BEE, F.o. pl. *bikbéen*, vaccinum myrtillus. Stür. 12. *Bik-bere*, Oude-Pekel-A. Hall. 140.

BIKE, BYKE! cg. ita compellant molossum, fundi rustici, quem numquam linquit, custodem, absque sexus discrimine. Nomen ejus est *dògge*, *hiemdògge*. — Isl. *bickia*. f. canicula, canis domestica. Sueth. *bycka*, canis femina. Ags. *bice*, *bycge*, f. canicula. Ang. *bitch*, quorundam animalium femella; *dog-bitch*, canis femina; *fox-bitch*, vulpes fæmina; *bitch-wolf*, Spenser, lupa. (Lat. *lupa*, meretrix. Ang. *bitch*, F. *teef*, canis femina, femina pruriginosa). F.o. *bita*, canicula. Ags. *bile*, f. fera. Hd. *betz*, ursus; *betze*, canicula. Confer Ang. *bat*, vespertilio, cum dial. *bak*, idem. Persæ *batsa*, catulus.

BIKEAPJE, vb.a. subornare. Ang. *to bribe*. *Minscen wirde mei jild ind di bern mei ien stik kûke bikoft*, homines argento, pueri bellariis corrumpuntur.

bikoft, pf.p. qui rem vilem nimio pretio emit. *Dat hynzer is ris los wæst; dær is hy mei bikoft. Ien man is allíden bikoft mei ien ryk wiif, dat grütsk op hjar jild is*, uxor dives superbiens sua pecunia marito semper est mala emtio.

BIKER, cg. çalix. Isl. *bikar*, Nl. *beker*, m. Ang. *beaker*. *Biker* proprie est vasculum ligneum ex assulis et circulis sive trochulis compactum, quod tum dolii, tum patinæ et poculi usum præstabat. Vide tale poculum in musæo Zwollensi, e quo monachi cerevisiam bibebant. Nl.v. *berdte*, poculum majus ex lævigatis scandulis sive oblongis asserculis, cuparum in modum, æreis vel vimineis circulis colligatum. Ligneum poculum, quo in aula, cœnobiis, xenodochiis, tabernis potum circumferebant ad supplenda exhausta vascula. Jun. Et. Ang. *board*. Apud Saxones veteres *biker* valet modium, mensuram quandam; *biker hanigas*, mensura quædam mellis; major mensura est *embar hanigas*, amphora mellis. Dorow, denkmäler, I. 60. Ang. North. *bicker*, a small wooden dish made of staves and hoops like a tub. A tumbler of glass. Brockett. Hd. *ein becher wassers*, vasculum aquæ. Ang. *beaker* est ex B. L. *bakar*, *bacarium*. — Confer *biker* cum Ags. *bece*, Ang. *beech-tree* et Lat. (poculum) *faginum*.

BIKERE, vb.a. convertere. *Him bikere*, ad bonam frugem se recipere. *Di Heidens bikere*, convertere animos gentilium in sacra Christi. F.v. *bikera*, idem, *Bi sine* (Focas) *tiden was sancte Gregorius and Angilond warth bikerd.*

BIKERWE, vb.a. ubique incæsuris notare (lignum ex. gr.). *Di junges bikerwe alle stullen ind banken mei hjar kniwen.* F.v. *bikerva*, circumcidere nummos, (Nl. *het geld besnoeien.)* pf.p. *bikoren*, pro *bikorven*, ut F. *koerren*, pl. corbes, pro *korwen; steárre* pro *sterwe*, cæt,

Digitized by Google

BIKINNE.

Ags. *ceorfan*, pf. *cearf*, pl. *curfon;* pf.p. *corven.*

BIKÍNNE, vb.a. dignoscere, confiteri. *It wier piktkiuster; ik koe nin groun bikinne*, spissæ erant tenebræ; terram a cœlo dignoscere non valebam. *Dær is nin iis mear to bikinnen*, glacies evanuit. — *Dy nin scild bikinne wol hat eak nin birou*, qui recusat peccati confessionem eum peccati non pœnitet. Ang.v. *beknow*, confiteri. F.v. *bikanna, bikenna*, agnoscere, assentiri, confiteri, deferre, criminari. Nl.v. *bekennen*, Lev.v. Jes. recognoscere, Nl. *herkennen*. Sax.v. *bicunnan*, novisse, percipere. Ags. *becunnan*, experiri, Nl. *eene vrouw bekennen*, (experiri mulierem) rem habere cum muliere. O. F. landrecht, 358, *vleischlich bekennen*, in versione Hd. *fleislich erkennen*. In sermone proletario, F. *Dy syn wif nei di scrift bikenne wol, moat di lampe op it bæds-boerlje sette; oars is it nachtwurk*. Ludit Frisica phrasis in notione verbi F. *bikenne*, clare videndi, et verbi Nl. *bekennen*, feminam ineundi, sæpe obvia in versione Nl.SS. bibliorum *Staten-bijbel* dicta.

BIKIRTJE, vb.a. contrahere, diminuere. *Ien swiet petear bikirtet di wei*, confabulatio suavis fallit horas itineris. — *Di gjirge bikirtet syn meage 't néaddriftbréa*, G. J. avarus sibi negat necessaria ad vitam.

BIKJE, v.a. in genere, acumine ferire, pulsare. *Bikke, bekke, bakke*, F.b. pungere rostro, Outzen. *Mei di brân' bin 'k raer ta it bæd ut bikke*, incendii causa pulsantes fores me territum e lecto citaverunt.

stjin-bikje, ferro acuminato calcem decutere de vetere rudere. Nl. (Kil.) „*bicker, bickeler, steenhouwer*, lapicida. *Steenbickeler*, latomus cæmentarius. *Bicken*, Hol. q.d. *becken*, rostro pungere. *Bicken*, Hol. j. *steenhouwen.*"

stien-bikje, vb.n. petram tundere in pulverem.

stien-bik, n. arenatum ex petra arenosa. *Stien-bik ind dunsân um to scurjen.*

bik-stien, cg. petra arenosa tundendo in pulverem redacta, qua feminæ conterunt lævigantque ænea ferreaque utensilia; ejusdem petræ adhuc integræ frustum: *Bikstien ind scursân'* sæpe junguntur.

BIKLADERJE.

bikje, vb.a. dente ferire, comedere. *Hy ken it wol bikje*, ejus fames huic ferculo par est. *Pronkje dat it boârst ind jamk néat to bikjen*, ornatus sumptuosissimus et sæpe nihil est in patinis. Prodit hocce verbum in cantilena nota de pauperum egestate divitumque luxuria:

Di iene pronket, súpt ind set,
Di oare néat to bikken het:
Di iene giet yn sydne kléan,
Di oare nei di lapen fléan:
Die iene yt swiete rîzen bry,
Di oare keálle-supen ly.

Kil. *bicken*, rostro pungere. Ags. *becca*, ligo. Ang. *to bicker*, altercari; proprie, indesinenter rostro pungere; inverse F. *kibbelje*, mulierum ritu inter se altercari.

bikkel, cg. talus ovillus, astragalus quo ludunt pueri puellæque. *Sa hird as ien bikkel*, talo durior. *Sa gled as ien bikkel*, talo lævior, quippe quem manus puellæ quotidie millies tractat. Dicitur *bikkel*, a resiliendo. Nl. (Kil.) *bickel-steenken, bickel*, vetus, petræ fragmentum scalpendo desiliens. *Bikkel*, cælum.

bikkels, pl. ossa tali, quorum tribus speciebus utuntur pueri rusticorum; porcorum *barge-bikkels;* porcellorum *bigge-bikkels*, et vitulorum *keálle-bikkels.*

bikkelje, vb.n. ludere talis, quod puellarum est.

bikkel-spül, n. ludus talorum inter duas puellas, in quo utuntur talis et globulis ex lapide cocto vel petra. Globulum in lapidem durum cadentem et resilientem eadem manu, quæ eum emisit, excipit puella et interea talos jacentes arripit.

biggelje, vb.n. desilire. *Di trinnen biggelje di éarme widdou oer 'e wangen*, prosiliunt miseræ viduæ lacrimæ. Kil. „*bickelen*, desilire. *De tranen bickelen wt de oogen*, exsiliunt oculis lacrymæ." — *Biggelje* quoque valet de motu pendulo, quo quid rutilat, *Di béagen biggelje di faem by it huótje del*, lemnisci de virginis capitio penduli vibrantur et coruscant.

BIKLADERJE, G. J. *biklaerdje*, hodie *bikladderje*, vb.a. conscendere, attingere; adipisci. Nl.v. *klaueren* hodie *klauteren*. Ang. North. *to claver*, conscendere. F. *klâuwe*, unguibus attrahere. Ags. *clîfrian*, scabere.

Digitized by Google

BIKLADJE, vb.a. luto aspergere, conspurcare, calumniari. Ang. North. *beclarted*, besmeared, bedaubed.

BIKLAEYE *ien déude*, vb.a. exuere vestes mortuo eumque amiculo ferali induere; proprie, convestire (mortuum). Confer *klaeye*, F.v. *klatha?* vestire. (Nihil habet commune cum *biklaye*, *bikleye*, conqueri, miserari.) *Oanklaeye*, induere vestes, valet de vivis, ut *biklaeye* de mortuis. — Nl. *een lijk afleggen*, Ang. *to lay out a corpse*, to prepare it properly for a coffin. Ang. North. *to streek*, (extendere in tabula) idem, Sax.l. *henneklédan*, idem. — *Jimme matte di rouwe plakken yn 'e finne mei greppelseádden biklaeye*, oportet vos nudos locos in prato tegere cespite e sulcis cæso. *Y kytse datse mei purpre-réa scerlecken in goald beklaeyd geane*, Hol. *bekleed*, G. J. II. 92; *Sijn pléats yn syn heyte hoaf to beklaeyen*, Hol. *zijne plaats in zijn vaders hof te beklédan*, I. 39, quibus in locis Gysbertus Hollandissat. Confer *forklaeye (him)* mutare vestes.

BIKLAYE, vb.a. miserari quid vel quem. præs. *ik biklai*, *dou biklaggeste*, *hy biklagget*, pl. *wy biklaye;* pf.p. *biklagge;* ger. *to biklayen. Ag* vertitur in *ai* et in *ei*, ut apud G. J. *bikleye*, pf. *beklegge*. F.v. *biklagia*, conqueri de aliqua re; incusare, accusare in judicio; *een man biklagia om een moerd.* Anglosaxonibus et Anglis ignota vox, si excipis thema Ang.d. *to clag* et *cleg*, hærere ut gluten, spurcities, (accusatio?) Halliwell, Wright. — *Him biklaye*, se miserari, clamare. *Hy biklagget him oer ien oar ind it is ein scild.* Prov. *It is better binyd as biklagge.*

biklei, n. miseratio, miserationis significatio. Ex *bikleg. Ien bulte biklei ind nin holp*, inutilis est miseratio absque auxilio.

BIKLAPPA, vb.a. F.v. vi comprehendere quem. Ags. *beclyppan*, amplecti. Ang.v. *beclippe*, amplecti, coagulare. Halliw. Wright. Ang. *beclip*. Ang. *clip*, *Clipt in with the sea*, Shak. Hen. IV. p. 1, mari inclusus, contentus. Sax. n. *klip-kou*, decipula avium, Nl. *knipkooi*. F.b. *klappe*, *kleppe*, forfice incidere. Outzen, 161.

BIKLAPPE, vb.a. F.o. deferre, prodere quem, F. *forklappe*, idem. Confer

klappe, garrire, nugari. Ags. *beclyped*, accusatus.

BIKLEYE, BIKLEIE, vb.a. F.o. inquinare (se.) Stür. 13. F.o. *kleye*, illinere, conspurcare. Stür. 110. Ang. *to clay*, delutare, illinere terra argillosa, lætare agrum terra argillosa fertili. F. *klaei*, Ang. *clay*, argilla fertilis. Frisii agricolæ lætamen argillæ fertilis in pascuis preferunt fimo.

BIKLEMME, BIKLIMME, vb.a. comprimere, angere. *It bern hat it hânke biklimd twiske di doar.* Confer Nl. *klampen*, unco detinere, prehendere. Ex *klampen* fit *klammen* et *klemmen* et F.u. *klem-vogel*, accipiter.

biklemming, cg. prehensio comprimens. *Di roat sit yn 'e biklemming*, mus major inclusus est. Tropice, *Ik sit yn di biklemming*, in angusto sum.

biklemming, cg. emphyteusis perpetua, jus perpetuum coloni in culturam et usufructum fundi ea lege ut domino in agnitionem dominii certam annuam mercedem solvat. Hoc jus, in nostra Frisia ignotum, viget in vicina Ommelandia et Rheiderlandia.

biklemde pléats, fundus hac conditione et possessus et cultus.

BIKLIEMÉ, vb.a. illinere, *Di murre biklieme mei klaei*, parietem illinere luto. Flandri *bekleemen*, linere argilla. Kil. — Conspurcare digitis, *It bern bikliemt di spegel mei gruzige fingers. Bikliemd*, Ags. *beclæmed*, Ang. *beclammed.*

biklieming, cg. G. J. contagium.

BIKLINKE, vb.n. contrahi, pf. *klonk*, pf.p. *klonken. Hi is fen di thjinst um syn throánje biklonken*, febre facies ei contracta, emacerata est. *It lân' biklinkt*, agri superflua aqua turgidi simulac siccantur subsidunt. F.o. *beklingen*, *inklingen*, contrahi; valet de latere coctili, frumento atque omnibus quæ arescendo in minus rediguntur volumen. Quin et de homine; F.o. *dat dikke kind schal wol nock beklinge*, infans ille obœsus tempore gracilior fiet. — Ags. *clingan*, contrahi, marcescere, pf. *clang*, pl. *clungon;* pf.p. *clungen*, *geclungen treou*, arbor arefacta. Ang. *to cling to*, adhærere, contrahi, exarescere. Sax.l. *klingen*, *klinken;* *inklingen*, contrahi, exarescere, corrugari. Ang.v. *clinge*, contrahi, pf.p. *clongyn. I may wofully wepe and wake*

Digitized by Google

BIKLIUWE.

in clay tylle I be clongyn cold. MS. Harl. 2252 f. 97. Halliwell. *Ng* transit in *m*, unde Ang.v. *clomse*, contrahi; F. *klomsk*, sensu frigoris facile affectus, frigidulus. Ang.v. *clay*, trepidare. Ang. *to clinch the fist*, contrahere pugnum. Bnl. II. 804.

klinkert-stien, cg. lapis coctilis.

Confer Isl. *klaka*, terra congelata. Gal. *clique*, factio seditiosa, deceptorum (ab adhærendo, conglutinando.) F. Hol. *klink*, Isl. *klinka*, obex rotabilis, pessulus, repagulum parvum mobile. Nl. *klinken*, accudere, conflare; *beklinken (een huwelijk)* conflare nuptias, despondere.

BIKLIUWE, vb.a. conscendere, *biklỳouwe*, idem. pf. *bikleau*, pf.p. *bikleauwn. Yn Fryslân binne nin bergen to bikliuwen*, in Frisia nulli sunt montes quos ascendas. Sax.v. *clif*, rupes, mons. Nl. vb. frequent. *klauteren*, scandere in subrectum, ex Ags. *claf*, pf. vb. *clifan*, adhærere.

bikliuwe, vb.n. proficere. G. J. *Yn iiw'ge trou bikliuwe*, fide florere æterna, I. 110. F.v. *biclyxa*, crescere, florere. Prov. *Dir bliuxt, dir bikliuwt*, Burman. 12, (qui manet proficit) constanti labore rem facimus. Nl. *beklijven*, adhærere, cohærere, coalescere, concrescere, proficere, rem facere. Ags. *clifian*, adhærere. Sax. v. *biclíban*, inhærescere, radices agere; Hd. *bekleiben*, coalescere, radices agere.

BIKLJOUWE, vb.a. arrodere. *Ien bonke bikljouwe*, arrodere os. Nl. *beknuiven*. Ags. *cleofan*, findere; Sax.v. *cliobau*, idem, Nl. *klieven*, idem.

BIKLUMJE, vb.n. corripi frigore; præsertim hominem sudantem attinet, qui se frigore corripi sinit. *Forklomje* torpescere. — *De muwle is her naet biklume*, multiloquax est mulier, garrula, proprie, os illi non torpet gelu. Confer *klumje*, et Ags. *clumian*, comprimere. Ang. *clumsy*, perplexus, impromptus.

BIKLUNJE, vb.a. solum domus madidis vel cœnosis pedibus inquinare. — *Biklunje*, insistens grallis glacialibus transire solum agri sive viæ, quod facit cursor glacialis ubi cogitur linquere glaciem ut per aliam fossam pergat; *by Ritsumer syl mat ien ein dyk biklune wirde.* Confer *klünje.*

BIKNETJE, vb.a. circumvincire, adstringere, colligare voces in versu.

BIKOMME.

Ags. *cnitlan*, Ang. *to knit*, nectere, jungere. Hol. *beknutselen.*

BIKNIA, vb.a. F.v. jure proximæ consanguinitatis adire hæreditatem. F.v. *knie*, genu, gradus consanguinitatis.

BIKNIBBELJE, vb.a. usitatius *bignibbelje*, vb.a. proprie arrodere, tropice, minutim et avare deducere de pretio, mercede, victu, cæt. F.o. *beknibbeln*, idem. Stür. 13. *Gnibbelje* cum Ang. *gnibble* conspirat, contracte pro *genibble*, hodierno Ang. *nibble.*

BIKNIPE, BIKNYPJE, vb.a. comprimere, interstringere, *Di finger yn 'e doar biknipe.* — Tropice *yn it gat biknypt*, angoribus implicatus. — G. J. I. 91, *beknijpt ijn proncx twangploaye*, compressus in concinna ornatus plica, poetice de eleganter concinnatis literis typographis. F. *thwang*, adj. summa cura ornatus ut fert mundus muliebris; proprie, complicatus, compressus. Ags. *thwingan*, premere, cogere, pf. *thwang; thwang*, m. ligamentum, corrigia. — F.o. *beknappe*, *bekniepe*, idem quod *biknipe.*

bikniping, cg. compressio. *Yn 'e bikniping sitte*, premi, in angustiis versari.

BIKNOFFELJE, vb.a. rem illicitam artibus componere et convelare. Confer *knoffelje.*

BIKNUKELJE, idem quod *biknùffelje. Knukel*, plica præpostera in veste.

BIKOMME, BIKUME, vb.n. ad se redire, respirare, nancisci, F.v. *bicuma* evenire. — Resipiscere, *Heit is lilts oer it jildformúsjen, mar hy scil wol hwat bikomme, seit mem*, pater succenset (sorori) propter sumptuosum cultum, sed mater eum brevi sedabit. *It waer bikomt*, sæva tempestas mitescit. *Di gleaune swollem bikomt*, ulcus fervens et turgidum detumescit. *Di seaktme bikomt*, morbus decrescit. — *Ik bin nou oan it betterjen; ik yt goed ind it bikomt mi eák scoan*, cibus mihi gratus est eumque rite concoquo. F.v. *dat him bicume hunger*, quod ei fames eveniat, F. *dat him hunger oerkomt. Wol bikomme it dy!* Bene vertat! ad sternuentem. — Evenire, *It bicomt mi sa ny æs fléanen*, si me juberes volare minus mirarer. *It scoe mi sa ny bikomme as fléanen, dat immen my um scild modnne*, infinite gravarer aliquem flagitantem a me debitum. — Nancisci,

Digitized by Google

BYKOMME.

Dy alles habbe wol bikomt jamk néat, omnibus inhians crebro nihil impetrat. Ang. *become*, evadere, convenire, graphice decere. Ang.v. *And doth hem alle wel an horse as a kyng bicometh to.* R. Gloucester, p. 36; F. *as ien kening takomt.* Ags. North. *becyman*, evenire, oportere. Nl.v. *bekomen*, placere; Ang. *to become*, decere, placere, (Lat. *convenire*, decere), ex Ags. *becuman*, occurrere.

bikomst, cg. satietas, satietas cibi. *Ik hab myn bikomst; greaten thank foár mi! Men kenne mar ienders sæd*, Obsaturatus sum. Bene est! Plus semel saturum esse non licet. *Ik kab myn bikomst fen polletike kraeyers*, fastidio rabulas politicas. F.o. *bekumst*, propter quod quis venit; satietas.

BYKOMME, vb.n. appropinquare, accedere. *Dat komt by*, hoc veritati vel æquitati appropinquat. — In mentem suscipere, *Ho kumsthe er by um sa to leagen?* Quæ te dementia cepit tanta mendacia fundendi? — Accidere, evenire, *Ho kumt it by, dat di lytsen op di gréaten smele ind dóchs allegéarre nei gréatheit stéane*, quomodo fit ut plebeji obtrectent patriciis, iidem tamen omnes auctoritatem et divitias horum ambiant? — *Bykomme*, e deliquio animi ad se redire, animum recipere.

BIKOMMERJE, vb.a. sollicitare, metum incutere; assimilatis literis pro F.v. *bikumbria*, molestare, diem dicere, mulctare. Silvicolæ, *bikumerje.* — *Hwær bikommerst dy oer? Dou haste di hele wrâtd op 'e nekke.* Galli éx lingua Francorum reliquum habent *encombres* et *encombrer*, Ang. *encumber*, sed Ang.v. sine *en-* Gal. *to cumber*, molestare. — Alam. *chuman*, conqueri; *bichumjan*, misereri alicujus. Graff, IV. 396.

BIKORJE, vb. relat. *Ik bikorje mi*, muto consilium, desisto a proposito, F.u. *ik bekeur my.* F.o. *He is in 't bekeuren*, secum deliberat quid agat.

bikiasa, vb.a. F.v. eligere, decernere. *Sa mey aec thi brother hine bikiase hwet hi siner suster iewe hwel to boltschelte*, 100, 14, itidem licet fratri secum deliberare et decernere, quam dotem suæ sorori eroget. *Keyr hebbe*, quod antecedit, redit ad idem: *en iewelikes frouwespersona thiu mey hiren keyr hebbe, huelte monne thet hiu nime huel*, 100, 11, cuicumque feminæ

BIKROADGJE.

licet talem sibi eligere maritum qualis ei placet. F. *Ien jegelik frommiske dy mei har kar habbe, kwat man kja nimme wol.* Hollandi quoque in sermone quotidiano *wat man*, non *welk man*, quod vult cl. Richthofius. p. 101. not. 6, *huelce mon?*

O in *korje* est ex perf. *kór*, ut Nl. (Kil.) *koren*, *keuren* eligere, deligere, gustare, tentare. Sax.v. *kiasan*, eligere, pf. *cos*, pf.p. *gicoran.* F.v. *kiasa*, pf. *cás*, pl. *keron;* pf.p. *ekeren.* Ags. *ceosan*, pf. *ceas*, pl. *curon;* pf.p. *coren.* F. *kieze*, pf. *kéas*, pf.p. *koren* et *kiesd.* Ang. *choose* non mutat vocalem.

BIKRAMJE, vb.a. idem quod *bistikke. Di dyk bikramje*, aggerem marinum stragulis stramineis firmare. Affigitur stragula paxillis ligneis forma retinaculorum majorum, quæ *krammen* vocantur.

BIKRANTJE. vb.a. balbutire de aliqua re. *Ilwat bikrantje dy dær?* quid illi demum deblaterant. Confer *krant*, acta diurna (Ang. *newspaper)*, quippe nugarum et mendaciorum plena.

BIKREAUWE, vb.a. sordide licitando deducere a pretio; Hindelopiæ. Hol. *bekuibbelen, afdingen.* Ags. *crufian*, lege postulare, gravare, litem intentare alicui. Ang. *crave*, omni contentione petere, iniqua postulare. Jun. *crave.* Isl. *krefja*, poscere.

BIKREUNJE, vb.a. *(eu* = *ö* ex *o.* Nl.v. *kronen*, queri). Sollicitus esse de aliqua re, cum pronomine relativo *him, hjar, us*, cæt. *Di liu bikroanje hjar ien bulte oer it jild, ind ien lyts lytke oer hjar siel.* Confer *króanje*, gemere, queri, murmurare; Hulde aen G. J. 2de Stuk, 128. Nl.v. *becroenen*, conqueri, cum relat. *hen; Si bekroenden hen aen din hushere*, quærimoniam habebant de hero, Lev. v. Jesus. c. 150.

BIKRIMPE, vb.a. propric, contrahere, coarctare. *Him bikrimpe*, sumtus minuere tum in victu, tum in corporis cultu.

BIKRINGA, vb.a. F.v. expugnare, manu armata acquirere. F. *kringe*, sese torquere per spissam hominum turbam. F.b. *krenge*, premere, labefacere, fundere humi, Outzen, 170. Isl. *kringja*, circumdare; circumsecare, circumtundere; rotundum reddere, in circulum formare. Egilsson.

BIKROADGJE, BIKRODJE, vb. relat.

Digitized by Google

cordi esse. *Bern bikroadje hjar néarne oer, âlde liu' oer alles*, pueri nihil curant, senes omnia. *Bikroadje dy nat oer 'e dei fen moarn*, ne angas animum cura futurorum. — *Hy bikroadet him net jamk mei syn eigene dingen; nou dockt ien oar it, ind hi wirdt ien éarm man.* — *Dat ding is bikrode*, hæc res curata, effecta, in tuto est. Nl. *dat ding is besorgd.*

bikrot, n. sollicitudo, scrupulus, religio. *Oer di takomst hab ik nin bikrot*, quod futurum est nullum mihi injicit scrupulum.

bikrodenisse, cg. idem cum *bikrot*. Mhd. *kruden, kroten, krotten (sich)*, curare, sollicitus esse; *krot*, impedimentum, molestia, sollicitudo. Benecke, *krot*. — *Crot, last*, turba, tristitia. Teuthonista, *crot*, 61. (Ags. *caru*, Ang. *care?)*

BIKRUPE, vb.a. obrepere, repens adire. *Ik wol myn steárrend bern siæn al mat ik it ein eák bikrupe.* — Affluere, obrepere et turbare mentem: *As de syn sa op di scoárstien bòldert, bikrupt it my nachts op bæd fen myn soan dy op sea is.* — *Bikrupe*, comprimere mulierem. *Di feint hat di faem bikrupt*, famulus rem habuit cum famula.

BIKUOLJE, BIKULJE, vb.n. refrigerari. *Nei di tkunger is it waer rju bikuólle*, post tonitrua cœli temperies refrigerata est. *Dat gegei scil wol yn it sop bikulje*, hæ turbæ considunt, proprie, in ipso jusculo, in quo fercula cocta sunt, refrigerabuntur.

BIL, cg. nundinæ annuae. Hac voce solæ nundinæ vici Sondel *(Sendel* vel *Sondel)* in Gasterlandia appellantur, *Sondeler bil*. Nundinæ in genere *merke* audiunt; Hol. *kermis*. — *Bil*, vox singularis, forte e fonte Scandinavica ducenda; Isl. *bil*, otium, mora. Nundinæ Frisiorum oblectationibus præcipue inserviunt, quippe quibus vacent a negotiis et publice certent cursu aut celocibus, vel hilaria convivia celebrent, vel bibant, canant et saltent cum virginibus in longam noctem, prout cujusque ætas fert.

BIL, n. femur, pl. *billen*. Hol. *billen*, nates, F. *eárswangen*, idem. *Di blanke billen fen ien jung-faem*, femora virginis candida. Tropice, *Ik bin baes, sei di man. Ei? sei it wiif, dan matte*

wy mar ris sjæn hwa di blankste billen hat, maritus, Ego regnum possideo, inquiebat, Itane? respondebat uxor, faciamus igitur nostrarum virium periculum. — *Tet mei di billen wol bléat lizze*, Tetwa, si sibi consultum velit, ingenue delictum confiteatur necesse est, proprie, nudet oportet nates sive femora pœnæ virgarum. — *Dat supkeal hat syn wiifs guód throck di billen spile*, hic ebriosus omnia uxoris bona dilapidavit. *Hy hat it léad al yn 'e billen*, nefasta calamitas eum urget; proprie, globus plumbeus e sclopeto missus hæret in ejus femore: adhuc currit, sed leporis instar mortifero vulnere confecti.

bil-knipe, vb.a. comprimere genua puellæ, quod est inter jocos amatorios. *Lit us hylkje, den hawwe wy mei dat tuljen ind bilknipen nat méar to meitsen.*

BILAEBJE, vb.a. loquaciter reprehendere. Prov. *Better meitse stiet moaier as bilaebje.* — Ang.v. *lab*, blatero, garrulus, Prov. *Labbe hyt whyste and owt yt muste.* Wright. Nl.v. *labegge*, femina garrula, Hol. *labei*, idem. Kil. „*labben*, Hol. j. *klappen*, garrire, blaterare." Nl.v. *klapegge*, Kil. *klappeye*, garrula. Frequentativum vb. Ang. *to labber*, to loll the tongue out; to lick up. Kil. „*labberer*, Hol. vaniloquus, blatero." Hol. *belabberd*, (lingendo inquinatus) vilis, abjectus. Kil. *belabberen, belammeren*, inquinare, polluere.

BILAEPJE, vb.a. laceras vestes interpolare. Prov. *Ien bilape broek is better as ien mei gatten*, bracca interpolata. — *Immen bilaepje, bistopje ind biwringe*, alicujus vestes interpolare, resarcire et lavare. Confer *lape*, segmentum, assumentum. Ang.v. *belappe*, Ang. *to lap round*, involvere, cingere, circumvenire, *Owle of the wode they came anon And belapped us everyckon.* MS. Cantab. F.f. Halliwell.

BILAKJE, vb.a. deridere. *Ik bilak dy hwat!* rideo de tua petitione, te susque deque habeo. Hind. *lakje*, ridere. Goth. *bi-hlahjan*, κατα-γελᾶν, Nl. *belachen*.

bilaeitsje, ex *bilaekje*, vb.a. irridere, flocci pendere quem.

BILAKKE, vb.a. lactare, captare, decipere. — *Ik bilak dy hwat, seit di faem*, virgo ad procum, Te, inquit, rideo. *Ik lit my nat bilakke*, non patior mihi

Digitized by Google

imponi. Ags. *lacan*, salire, ludere. Sueth. *lacka*, ire gressu citato. Nl.v. (lackege) *lackeye*, cursor, pedissequus, Gal. *laquay*. Nl. *lecker*, equus tolutarius. Gothi epenthesi vocalis *i* post vocalem primitivam *a*, *laikan*, saltare; *bi-laikan*, irridere, ut Latini *in-sultare*.

BILANGE, vb.a. F.o. extensis brachiis prehendere, potiri. F. *birikje*, Nl. *beraken*. Nl. *aenlangen*, porrigere.

BILANJE, *bilânje*, vb.n. in quodam loco cursum sistere; verbum nauticum, potiri terra. Nl. *belanden*. *Hwær scil dy bâl bilânje?* ubi pila mota requiescet? *Di doagenet is yn it thicht-hus bilâne*, nebulo tandem receptus est in ergastulum.

BYLANS, adv. (by-lâns) prope secundum (*by*, apud; *lâns*, secundum.) *By di sea lâns reisgje*, iter facere secundum mare (littus). *Huske bylâns gong er alle kroegen yn*, seriem domorum sequens omnes cauponulas intrabat (homo vinosus.) — In genere, *Hy giet er stil bylâns*, *mar thinkt ind docht ien bulte*, taciturnus et modestus multa tamen mente volvit et agit.

BILÆSTE, vb.a. onus imponere. *Ien scip bilæste*, merces in navem imponere. — *Ik doar dy dær nat mei bilæste*, metuo ne hoc tibi mandans te gravem, Ang.v. *belaste*, injungere alicui onus, servitium, militiam. Halliw. Nl. *belasten*.

bilæstigje, G.J. *belestigje*, vb.a. mandare alicui rem. pf.p. *bilæstge*, oneratus, gravatus.

BILÆZE, G. J. *belezze*, vb.a. incantare precibus et formulis magicis; blandis verbis persuadere. F. *læze*, legere, preces fundere ad deum. Confer Kil. *beleesen*.

BILE, cg. securis. *Dat is tén foár di bile*, hæc (vacca saginata) cædetur. — Prov. *Wi libje as di òxe foár di bile*, vivimus ut pecus mactandum horæ fatalis ignari. — *Hy is mei di bile bihouwe; di scaef mat er noch oer*, lima deëst homini impolito; alias, *krekt as er ut it bosk kakt is*. — *Hy docht it mei lange stappen ind di ruge bile*, tumultuarie et negligenter agit. — *As heit wit dasthou nachtrawenste slacht hij er fen boppen del mei di ruge bile yn, ind den is it breidjen dien*, pater si resciscet tuas bacchationes nocturnas vi tecum aget et tunc nullus eris.

BILE, cg. *di bile*, nomen duarum vel trium domuncularum prope Friensam in Idaerderadela. Confer Isl. *byli*, n. habitaculum coloni.

BILEAGJE, vb.a. mendaciis criminari quem. *Di unscildige biléagje*, innocentem falso culpare. F.v. *biliuga*, G. J. *bileagje*, Ags. *beleahan*, *belecgan*, Ang. *belie*, idem.

BILEANJE, vb.a. remunerare.

bileaning, cg. remuneratio, præmium.

BILEAWJE, vb.n. placere. *Alles scirdt stjûrd nei it biléawjen fen di man, dy bitellet*. — Si verba loquentis in sermone quotidiano non intelliguntur auditor urbanus quærit, *Hwat bileaft mem?* quid matri placet? i. e. quid ais, mater? L. R. v. W. 196, *belevede*, Nl. *beliefde*.

BILEGERJE, vb.n. recens et mollis jacendo siccior, contractior et densior fieri: ex. gr. panis, caseus; *bilegere brea*, *tsjiis*.

BILEMMERJE, vb.a. impedire, turbare. *Di tunge is him bilemmere*, lingua impromptus est. F.o. *bilemmern*, decipere, Stür. 13. *Lemmerje* freq. verbi F.v. *lemia*, debilitare, mutilare. Sax.v. *bilamod*, paralysi ictus.

BILESA, vb.a. F.v. privare. *Des lives bilesa*, vita privare. Sax.v. *bilosian libu*, idem. Ags. *beleosan*, spoliare.

BILETTE, vb.a. impedire. *Men matte nimmen bilette yn syn wirk*, neminem cohibe a suis occupationibus. F.v. *letta*, F. *lette*, Ags. *letlan*, Ang. *let*. F.v. *biletta*, molestare quem.

bilet, n. impedimentum, necessitas. *Bruk myn wein; ik hab er nin bilet fen*, utere meo curru; eo in præsens non egeo. Hol. *verlet*.

bilettinge, cg. impedimentum.

BILIBJE, vb.a. diem videre, in vita experiri sive bona sive mala. — Prov. *Ien minsce mat éak sorgje foár di dei dy er net bilibbet*, decet hominem prospicere quoque in diem quem non videbit. *Dy nin quéa bilibje wol mat íer stjerre*, qui recusat experiri mala vitæ, ei præmature moriendum est. — *To Warns is nat folle to bilibjen*, Warnsæ, in vico remoto, non multum est quod animum novitate vel raritate arrigat.

BILYE, vb. transit. propter culpam suam vel alienam pati. Prov. *Hwat di gréaten misdogge matte di lytsen bilye*, quidquid delirant domini plectuntur subditi.

Digitized by Google

BILIEDE.

Hwat di faer misdocht ken di soan nat bilye, injustum est punire filium propter patris peccata.

bily, n. incommodum, doloris sensus. *Ik lien myn friunen myn jild as ik er selm nin bily by hab*, mutuum do amicis pecuniam dummodo ea absque incommodo carere possim meo. *Ik ha di thjinst nat lang; niugen dagen lyn hie ik er eárste bily fen*, febris nondum diu me tenuit, novem abhinc dies primum sensi accessum.

BILIEDE, vb.a. exequiis mortui jungere campanæ pulsæ sonos. *Wa fin dreigjen steert schilme meij firten biliede*, Burm. 71. Ags. *feort*, F. *firt*, Ang. *fart*, crepitus ventris. Gr. *πέρδω*, pedo.

BILIEMJE, vb.a. linere argilla.

BILYKJE, vb.n. et a. F.o. similis esse; planare. *It bern biliket nei di faer*, patrissat; F. *liket op 'e faer.* — *Di wálen bilykje*, planare ripam. Stür. 13.

biliking, cg. F.o. opus planandi viam, ripam. F.v. *likene*, *liszene*, idem.

BILYOUWA, vb.a. F.v. concedere. *ief di eskelta him bilyout*, si prætor ei indulget, morem gerit, 195, 10. F.v. *liavia*, *luvia*, amare. Ags. *leof*, dilectus, gratus. Lat. *gratum facere alicui*, idem quod Nl. *believen*. F. *leaf*, gratus, dilectus, pro quo valet etiam *leau; myn leau!* meum corculum!

BILIOWA, vb.a. F.v. negligere. Regit genitivum, *so hya dan des biliowet*, 421, 13, si vero istud negligunt. F.v. *liova*, relinquere, Ags. *leofan*, linquere. Ang.v. *beleve*, idem. Nl. ex *laten*, sinere, relinquere; *nalaten*, negligere.

BILITTE, vb.a. relinquere, desolare. *Ien mem scil hjar bern naet bilitte ind Goad syn folk nat*, mater non deerit liberis, neque probis Deus. — *Bilitte*, vb.a. desistere, *It liifrinnen wol my net bilitte*, diarrhœa a me desistere non vult, i. e. tenax est; Nl. *verlaten*. *Da di thjinst myn broar biliet, friet er him to scande*, ubi febris a fratre discesserat ingurgitabat se cibis. — *Him bilitte*, deficere, frangi, rumpi, *Di doagenet hie syn mem slein; foár dat di witjers kamen hong er him selme op, mar it tou biliet him ind hy truselle libben del*, rumpebatur laqueus. Alam. *pilazan*, relaxare; ignoscere. Graff. II. 307. Hd. *belassen*, acquiescere.

BILYTSJE, vb.n. quantitate vel numero minore expectationem fallere. *It jild bilytset my*, nummorum numerus mea expectatione minor est. *Erfguód bilytset di erfnamen meast; hja freagje altiten, Wier er naet mear?* Ang. Amer. *belittle*, to make smaller; to lower in character, 29. — Ut *bilytsje* ex *lyts*, ita et *bigréatje* ex *gréat*. Vide *bigréatje*, majore stare pretio quam solvere quis velit. F.u. *bekleine* = F. *bilytsje*.

BILIUCHTJE, vb.a. lampade ardente illustrare. G. J. poetice, intueri in aliquem, sensu Lat. *in oculis esse alicujus*. Goth. *galiuchtjan*, illucere. — F. *byliochtje*, apponere lumen.

BILIVA, BELIVA, BLIVA, vb.n. F.v. manere, pf. *bilêf*. F.u. *blíwe*, pf. *blêw*, pf.p. *blíwen*. Nl. v. *bliven*, Nl. *blijven*, pf. *bleef*. Ags. *belifan*, pf. *belâf*, pf.p. *belifen*. F. *bliuwe*, pf. *bleau* (ex Ags. *belâf*), pf.p. *bleauwn*; Ang.v. *beleve*, Ang. exoticum *remain*. — G. J. *De wrâld blieuwt wrâld*, hominum stultitia ubique terrarum manet eadem. *Dogge ik lit dat dær by blieuwe*, G. J. atque hæc quidem hactenus. — Pro *bliuwe* et *bliuwwe* sæpissime auditur *bljouwe*, ut Ang.v. *beleve* et *belave*. Halliw. *belave*. Wright, *beleve*.

bybliuwe, vb.n. manere apud. *It bern bliuwt by mem*, infans hæret lateri matris. — *It bern ken heit nat bybliuwe*, infans in ambulatione propter patrem insistere nequit. — *Hwat men as bern leert bliuwt jins âld by*, quo quis puer est imbutus ejus senex non obliviscitur. Contrarium *wei-bliuwe*.

BILIWEN, (bilîwen), asseverandi formula, proprie, per vitam, per animam meam. F.v. *líf*, corpus, vita, gen. *líues*, dat. *líue (bi liue*, per vitam.) *Biliwen silnich wæse!* Ante omnia parcimoniæ stude! Plerumque construitur cum *foáral*, præsertim. *Foáral ind biliwen swye ind heárre!* Per te tuamque salutem, tace et audi! Plurimum est vitantis, *Heár foáral ind biliwen nat nei flaeyers*, obsecro te ne audias adulatores. Eandem vim habet Hd. *bei leibe. Thut solches bei leibe nicht*, F. *Doch soks biliwen net.* Nl. *Doe dat bijlieve niet*, Tuinman, Spreekw. nalezing, 20. — Confer Ags. Norm. *biliue*, extemplo, cf. Jun. Et. *beliefe*, *belife*. Ang.v. *bylyue*, qua voce Wycliffe vertit „celeriter," Gen. XXIV, 18, et „festinato" Gen. XLIV, 11, versionis Vulgatæ. Ang.v. *belive*, quickly, immediately. Halliwell.

Digitized by Google

BILIZZE, vb.a. circumquaque ponere in. *Di tafel mei stikken jild bilizze*, mensam tegere numeratis nummis. F.v. *bilega*, idem; *en hors mit leder bileit*, F. *'n hoârs mei leêr bilein*, equus indutus ephippio coreacio.

Ags. *belicgan*, circumdare, unde Nl. *beleggen*, obsidere, Ang.v. *bely*, pf. *belayne*, obsidere (urbem, castella.) — Nl. *beleggen*, prætexere, instita cingere. Ang.v. *bely*, idem. *A woodmans jacket belayd with silver lace.* Spenser, F.Q. VI. 2. 5. Nl. *belegsel*, instita. — Nl. *beleggen sijn woorden*, ornare verba, eleganter loqui. Inde Frisii, *Hy hie scild, mar bilaei it mei di gik*, erat in culpa, sed eam ornabat, i. e. excusabat joco quodam. Sax.n. *belegje*, vafra excusatio, velamentum culpæ. Lat. *prætextus.*

bilizze, vb.a. disponere. *Goad ken syn wirk wol bilizze*, Deus sua rite dirigere novit. *Jild bilizze*, in fœnore ponere.

bilizze, certare. *Dou geiste wakker, feint; mar wy sille it ris mei ienoâr bilizze*, magna jactas, bone; sed age contende mecum viribus; proprie, *compara* vires tuas cum meis.

bilega, F.v. formare. Lat. *componere librum, poëma. Bilega* proprie „juxta ponere." *anda tha othere monathe sa werth thi licma bilegad*, 240, 17, mense secundo (graviditatis) corpus (embryonis) formatur; i. e. desinit esse indigesta massa.

bilegerje, vb.n. frequentativum vb. *bilega*, proprie jacendo solidare. *Bilegerd brea, bilegerde tejiis*, panis, caseus solidior quod non recens est. — *Ophege groun mat eerst bilegerje foâr 't ky ind hynser er op rize kenne*, superaggeratam terram considere oportet antequam sustinere possit boves vel equos pascentes. Isl. *rasa*, currere.

BYLIZZE, vb.a. et n. adjacere, apponere. *Man ind wiif matte nei Frysce wize by eltsoar lizze*, maritus more Frisico propter uxorem in eodem cubet lecto oportet: attende conjuges lautos in Gallia et Allemannia dormire sejunctos. *Warns leit thichte by it hexenæst Molkwarren. — It is ien quâa wurk dær men jild bylizze matte*, malus est labor quo perdimus nummos.

bylizze, vb.n. Hol. *bijleggen*, vento sævo eoque adverso facere pedem et obliquare exigua vela, ne navis a tergo ventum accipiens fluctibus sequentibus obruatur. Plene *by di wyn lizze*, sed *foâr di wyn sile.*

bylizze, vb.a. componere. *It sceel bylizze*, componere litem, decidere negotia. Prov. *Dy byleit is di minste net.*

bylizze, vb.a. postulare. *Lizze dyn boden nin unbinlike dingen by*, ne petas a famulis opus iniquum.

bylizzer, cg. navigatio pede facto et correptis velis obliquatis. *Wy kamen mei ien bylizzer foâr-by Jarmuyen* (Yarmouth.) — Compositio litis, *It wirdt ien bylizzer*, non intendent actionem, rem component.

bíligger, F.o. concubinus; *bliggerske*, concubina. Nl.v. *byliggher*, idem. Ang.v. *bylye*, concubare feminæ. Wright.

BILJE, vb.a. acuere dentes lapis molaris. Ang. Somers. „*bilge*, to indent," Halliwell; quæ notio bene quadrat cum primitiva Skr. *bhil*, findere; finditur enim lapidis superficies in strias transversas. Alam. *bilarn*, gingiva, dens molaris.

Isl. *bildr*. m. scalprum, telum. Ags. *bil*, n. securis, falx, ensis, rostrum avis, rostrum navis, proboscis; quodque instrumentum ex chalybe. As. *bil*, n. chalybs, ensis. Ags. *cveorn-bil*, f. securis molaris, Ang. *mill-pike*. Ang. *bill*, rostrum avis, falx; vb. *to bill*, columbari, Nl. *trekke-bekken*. — Alam. *unkapillot*, (ungabillod) Graff. 95, III, impolitus. F.v. *biletha*, formare, Ags. *bilith*, n. Somnerus, Benson; F.v. *bild*, n. F. *bild*, n. imago. Hol. *beeldhouwer*, (qui cædit imagines) statuarius.

biller, cg. qui acuit lapides molares.

bil-hammer, cg. malleus ferreus utrimque acutus, quo acuitur lapis molaris: quasi Ags. *twi-bil*, bipennis. Benson.

billede *mei miedruk*, panni species variegati ex gossypio orientali carissima et feminis Hindelopiæ adamata; ex eo quippe sudaria habent sua.

BYLJE, vb.n. latrare. F.o. *biili*, idem; C. M. canere galli instar, p. 146; in cantilena nota *Büeske di Remmer: Di küue wol oppe di sciuue stunt, jü bilde der fon, om dinet willen so küem ik hade, so küem ik hade. Krieg ik fan diner haun trowe nat, so sterf ik doude, so sterf ik doude.* Cad. M. 146. MS. Nl.v. *bilen, belen*, latrare. Cligneti, 159. Ang. North. *to beel*, mugire. F.b. *belli*, latrare; *Belli iar batst*, Joh. 190, F. *bylje eâr-sthe bytste!*

Digitized by Google

antequam mordeas latra. Ags. *bellan*, mugire. Kil. „*bellen* Fris. latrare." Ang. *bellow*, mugire. Isl. *bylja*, præs. *byl*, pf. *bulda*, pf. p. *bulit*, strepere undarum instar, resonare. *Thar bilur undir*, ubi concava percussa reboant. Andreæ. 29. *Bélia*, boare, anxius clamare. Haldorson. Nl. *bulderen*, F. *bulderje*, *bolderje*, intonare, fremere. Confer *bâlte*, mugire.

Di dòggen bylje, di honnen blaffe, di mòpkes keffe, molossi baubantur, canes latrant, caniculi ganniunt. *Di honnen scille hast um my bylje* (brevi latrabunt canes ob me, i. e.) morti proximus sum. Latratus nocturnus canum, non tantum Anglis et Frisiis, sed et Romanis præsagium erat futuræ mortis et instantium calamitatum. *Flebile sævi latravere canes;* Lucanus. Confer Brand, Ellis. III. 184. Poëta G. J. de naufragio, *dear fortwiiwlinge helsck ind luwd byllet*, ubi desperatio nautarum elatrat tartareas altasque execrationes. Prov. *Byljen iz nin biten* (latrare non idem est quod mordere) minaces oscitatores non iidem qui audaces. — *Hwat is ien houn dy net bilet?* (quid valet canis qui ne latrat quidem?) oblatrat tibi homo; te mordere non audet. — *Hi bilet mei di honnen dær hi mei yn it bosk is*, (latrat ut canes quibuscum est in silva) mores et ingenium imitatur hominum quibuscum versatur.

bylje, blaterare. *Ien wakker*

gebyl, n. garrulus verborum ambitus. Ang. Linc, *to beel* non tantum de pecore, sed et de homine usurpant, *How he beels!* F. *Hwat bilet hy!* Lat. *Ut latrat!* i. e. quantos ciet clamores. Hollandi *blaffen*, latrare, applicant concionatori inconcinno et clamoso.

BILJEANJE, BILEANJE, BILJENJE, vb.a. remunerari. Ags. *leanian*, rependere.

bileánning, cg. remuneratio, præmium. Ags. *leanung*. Angli familiam totam vocis *lean*, præmium, exegerunt. Ang. *loan*, mutuum, est enim ex Ags. *lihan*, pf. *lah;* et *lænan*, mutuum dare; *læn*, mutuum.

BYLKJE, vb. n. splendere, nitere; transversis literis pro *blykje*. Ags. et Sax. v. *blican*, splendere; Sax. v. *blicsnia liocht*, F. *bliksum-liócht;* elliptice *bliksum*, Nl. *bliksem*, fulmen. — *Bylkjende kléan stéane beppe naet*, vestes splendentes non decent vetulam.

BILOAKJE, vb. a. aspicere, contemplari. Ags. *locian*, Ang. *to look*, aspicere. Ang. v. *beloked*, conspectus. Halliw.

biloitse, vb. a. contemplari, ex *beloake*, *beloakje*. F. *loitse* et *loake*, videre.

biloitser, cg. contemplator.

pis-biloitser, cg. aliptes qui contemplatione urinæ morbum divinat.

BILOAWJE, vb.a. Hind. *bilouwje*, G. J. *belauwje*, (belauwigje) *belauwgje*, promittere, asseverare, minari. F.v. *bilovia*, asseverare de re aliqua, decernere, definire, tutari, securum reddere; *bialsa dene penningem sa tha liude bigripen and bilowat hebbet*, talibus nummis quales populus decrevit et asseveravit. — *Nu is al dio wrald truch Romes drede wiges bilowid*, nunc totus orbis timore Romæ a bello est incolumis; proprie, ei securitas belli est asseverata. — *Thet ield bilovia*, valorem pecuniæ æstimare et decernere. Confer *lovia*, æstimare, 74, 28. 5, 5. West-Frisii Hollandissantes *Wat loofje voor dat beest?* quod pretium statuis huic vaccæ?

Wi habbe ües dær to goede dien, dat biloafje ik dy, ibi genio indulsimus, (hoc promitto tibi, i. e. affirmo), mea fide. F. o. *Ik wil di 't belaven wœzen*, hoc tibi juro! Angli vb. *gehætan*, promittere, vertentes per *to promise*, huic verbo notiones verbi inquilini assignabant. Ex.gr. Shakespeare, *Will not the ladies be afraid of the lion? — I fear it, I promise you*, F. *dat biloafje ik jou*, hoc tibi affirmo. — Die natali Gulielmi IV, regis Brittanniæ, hæc erant verba ducis Clarentiæ ad cœtum matronarum in aula regis, *Here you*, (to the footman) *bring champagne! I'll drink the kings health again, if I die for it. Yes, I have done it pretty well already; so has the king, I promise You! I believe his majesty was never taken such good care of before. We have kept his spirits up, I promise You!* Miss Burneys memoirs; quos commentarios citat Thackeray, Four Georges. George IV, p. 395. — *Reitse nat oan di lytse junge, az ik scil dy reitse, dat biloafje ik dy*, si vexas puerulum, fide mea, vapulabis.

beljeuwe, W. G. 47, ambire (nuptias.) *Ien faem beljeuwe*, ambire virginem sibi uxorem.

Digitized by Google

bilauwinge, cg. promissio.

bilofte, cg. promissum. Prov. *Biloften meitse scild*, oportet stare a promissis.

BILOIJE, vb. a. decipere. *Hy is mei dat lekken bilóid*, panno vili eum decepit mercator. Ags. *lytig*, astutus; *lytigean*, astutus esse; *lot*, fraus. Goth. *luton*, decipere. F. *lûte!* fallaciæ!

BILOMMERJE, vb. obumbrare, obnubilare. *Bilommere loft*, cœlum obnubilum.

Suethi *lomug*, patulus, de arbore ramos late tendente. Ang. v. „*lum*, a woody valley." Halliwell. Ang.v. *oft and lome*, sæpissime; proprie, spisse, Nl. v. *dicke*, frequenter. Ang. Wiltsh. *gloom*, a passing cloud. Chaucer, *glombe*, (obnubilo i. e.) truci vultu aspicere; *to gloome*, vesperascere. Nl. *schemeren; schemer-avond*. — *Loom*, Milton, aër densatus; *Through the loom were seen ten-thousand banners*, per crassum aerem apparebant decem millia vexillorum.

BILOOP, n. *Ien moai biloop fen ien hynzer, scip*, elegans conformatio lineamentorum equi, navis. Hollandismus ex Hol. *beloop*, summa.

BILSIUCHT, cg. morbus periculosus vitulorum, qui vere nati post mensem Majum repente tument alterutrum femorum. Alias *it fiûr* vel *di kreupelsiucht*. Confer *bil*, et adde Nl. *billen*, nates, elliptice pro *aers-billen;* Alam. *ars-belle*, Hd. *arsch-bell*, clunis, Nd. *eers-bille*. Mhd. *belle*, pila, gibbus, pulpa interior manus, apex carnosus digiti; *ars-belle*, nates, clunis. Benecke.

BILT, effertur *bil*, n. terra ex alluvione nata. Anglus quidam Hexham descripsit indolem et mores civium fœderati Belgii seculo XVI in finem vergente: in versione Neerlandica hujus libelli Neerlandia vocatur *di bil der werelt*, alluvies uliginosa mundi. Nl. „*De bilt bernen*, exurere mare. *ἀδύνατον* est. Nostrates accrescentem ex mari terram vocant, *een bilt*, quæ quidem per se humida et ipso mari illabente exuri quoque non potest." Sartorii adagia, Chil. III. Cent. X. § 71. *Hy wol it bil barne*, MS. tentat cœlum aratro findere.

bijl, n. Pet. Thaborita, Chron. III. 442, 443, vulgo *it bilt*, *it bil*, plene *bilt*, *bildt*. Nobilis est alluvies borealis Frisiæ e qua fundus Biltanus ortus est, quem dux Saxoniæ Albertus, Frisiis a Maximiliano imperatore contra jus et privilegia obtrusus gubernator, jure domaniorum, sed injuria, occupavit (1498) et (1504) suum fecit. Dividebatur olim in veterem et novam Biltiam; hæc, continens 1800 jugera, anno 1610 aggeribus primum fuit circumdata; illa circa annum 1510. Novum accessit incrementum 450 jugerum anno 1715, greetmanno Adamo Ern. van Haren, quod vocatur *de pollen* in tab. Geogr. Schotani; Frisice

bil-poalen, pl. proprio sensu, parvæ insulæ Biltanæ.

De agro Biltano et in eum Alberti ducis jure consuli meretur *Dissertatio juris publici Frisici inauguralis de agro Biltano*, quam auctor *Pibo Smit* anno 1749 publico examini submittebat. Ob tempus suspiciosissimum rector magnificus academiæ Franequeranæ, princeps Guilielmus IV, editionem suppressit et exemplaria dilacerari jussit, cui decreto meum exemplar se subduxit.

bil-biar, n. cerevisia fæculenta cocta in vico Biltano *Sint Anna*, quæ cum valida sit de homine ebrio perhibent *Hy is to Sint Anna wæst*, fuit Sint-Annæ.

bil-dyk, cg. agger marinus Biltæ.

bil-hynxt, cg. equus Biltanus, Frisico hebetior, procerior et robustior, quo gravis argilla ejus soli aratur. Figurate *Ien bilhynxt fen ien frómmiske*, femina immanis staturæ.

bil-kant, cg. oræ Biltanæ. *Hi wennet oan 'e Bilkant*, vivit in oris Biltanis.

bilkanter, cg. incola agri Biltani.

bil-pléats, cg. prædium in fundo Biltano. *Di bilpléats*, prædium vicinum vico Collumi. F. *pléats*, prædium.

bil-wein, cg. currus Biltanus. *Mei di bilwein reisgje*, pedibus iter ingredi; per paronomasiam vocis *bil*, n. femur, nates. Idem lusus est in phrasi *by di faem oer it bil komme*, adire puellam per agrum Biltanum, vel super femur, per euphemismum, rem habere cum ea. F.o. *He het heur de billen utmæten*, concubuit feminæ. cf. Stürenberg 17.

bilker, bilkert, cg. incola agri Biltani. — Cum dux Albertus Frisiis diffideret arcessivit colonos ex Hollandia, qui in hunc usque diem patrii sermonis tenaces connubia plerumque inter se jungunt, neque se facile miscent cum Frisiis, quos extraneos habent

Digitized by Google

et *oudlanders* (veteris terræ incolas) appellant. Plerumque se rotunda facie et hebete corpore a Frisiis distinguunt. (Confer J. Vegelin van Claerbergen, Vertoog over de veengraverijen. 1766. p. 110). Inter Frisios olim fama erat colonos Biltanos, cultores mercenarios, non habere ingenium valde callidum, unde nascebatur phrasis, *Spreck dat ien Bilkert oan*, Burman. 61. (a. 1614) credat Judæus Apella. Hodie in cultu agrorum Frisiis non inferiores sunt; præterea magnatum arrogantiam despiciunt et libertatis defensores sunt acerrimi.

bil fen it scip, costæ navis ab interiore parte teguntur compagine tabularum, quæ super alveum *buk-delling* dicitur, spatium inter has et tabulas externas dicitur *bil*, forsitan quod in eo est sentina; dividitur autem in *greate ind lytse bil*. Hd. *bell*, *belle*. (Isl. *belti*, pars navis. Egilsson, 45.) Ang. *to bilge*, rimas agere; *the vessel bilges*, per compaginum rimas navis admittit aquam, Nl. *het schip maekt water*. Confer thema *bil* cum Ang. *billow*, unda, ex Isl. *bylgia*. f. fluctus.

bil, n. agri graminosi humiles et madidi fœnisecio apti atque aqua cincti. Hæc notio patet ex nominibus pratorum, qualia sunt; *'t bild*, *di bild-sleat*, *di bild-dyk*, pratum cum ejus fossa et aggere, in tabula geogr. Schot. pagi Tietjerksteradeel, ad vulturnum. Ibidem in orientem *Eastermarder Bild*, quod Schot. notat, *'t Bildt, weyland.* — *Easter-bildt*, pratorum spatium aqua cinctum ad terminos pagi Weinbritseradelæ versus vulturnum. Itidem in tab. geogr. Doniawerstal, prope a Goinga-ryp in africum. — *It greate Bil*, prata ad ripam canalis *di wide Greft* prope a Wartena. Kad. Warga. Sectio B. N° 825. 5 jugera. — *Monikebild*, villa prope ab Achlumo boream versus in pago Franekeradelæ. Pars orientalis agri Biltani quoque dicitur *Monike-bildt*. — Cum his compara *Bilwarder*, insulas sub jure Hamburgæ in Albi fluvio vel ei adjacentes. Nl. v. *waerd*, *werd*, insula fluviatilis, unde *Bommeler-waerd*, *Keizers-waerd*. Kil. *weerd*. *Bil-kirk* vicus in orientali Hamburgæ vicinio.

Flandri *t* commutant cum *k*. Kil. „*bilck*. Fland. pascuum." Ex *bilk* fit *bilker*, supra citata vox. Forsan et

bilcum, vicus Frisiæ borealis. Johan. 20.

BILUKA, vb. a. F. v. includere, comprehendere, (contrahere) claudere, obturare. pf. p. *bileken*, *biletsen*. Ags. *belucan*, pf. *beleac*, *belucon*; pf. p. *belocen*; F. *biluke*, pf. *bilúk*, pf. p. *bilitsen*, *bilutsen*, ger. *to biluken*.

biluke, vb. a. contrahere, includere. *Hi is bilutsen um 'e throánje*, vultus futuro morbo, vel moestitia, vel frigore ei contractus est, facies insalubris. Nl. *Hij is betrokken in het gezicht.* — *Dær leit di prins nou mei syn bilitsene mule!* En, jacet princeps ore contracto, i. e. mortuus: phrasis stringit ridiculam divitis mortui arrogantiam. *Di forbolgene hân scil wol biluke*, inflammata tumensque manus brevi subsidet. *Nacht-wâdsters éack bilitsen mei ien wolke*, *G. J.* reginæ noctis oculus adspersus nubibus, i. e. luna translucide obnubilata. *Di loft bilukt*, cœlum fit obnubilum. Frisii occidentales ex lingua maiorum servant *belutsen*. Hol. *betrokken*. Ang. v. *belouke*, includere.

biluk, n. (clausum, locus conclusus.) Kil. *beluyck*. *Ik séach dær quéa biluk*, malum ibi videbam omen. *Dær wier quéa biluk*, ibi malus dolus metuendus erat. *It wier quea biluk*, repugnabant mihi, non succedebam. *Ik sloech heit myn boask mei di éarme faem foar*, *mar it wier quéa biluk*, proposui patri nuptias meas cum paupere virgine, at ille vehementer repugnabat.

biluk, demissio. Prov. *Ien goed Fries jowt nin biluk*, Frisius germanus non cadit animo, sive victus, sive victor. *Biluk*, contractus, hoc sensu refertur ad hominem, qui, ut Latini dicunt, *animum contrahit*. Simili metaphora *krimp jaen* notat, despondere animum. *Krimp*, contractus, coarctatio.

BILUNJE, vb. n. contrahi, decrescere quantum ad volumen. *Di paden bilunje al*, semitæ ob solutum frigus intumescentes jam desidunt et consolidantur. *It hea bilunet*, decrescit ambitus fœni in meta, desidit tempore. — Ags. *hlæne*, macer. Ang. *lean*, macilentus.

BIMEITSE, vb. a. coassare quid cum quo, injungere; legare. *Di balken binne yn 'e stilen bimakke*, injuncta sunt tigna in asseres. *Di souder yn 'e mürren bimeitse*, contabulationem parietibus instruere. — *Moike hat hjar âlde faem thuzen goune bimakke*, avuncula famu-

Digitized by Google

BIMERKE.

læ legavit mille florenos. Tropice *bimakke*, F.o. innatus; *Hy is ien swift, mar it is er yn bimakke*, decoctor est, sed patrissat. Eadem vis inserendi, includendi, vocis encliticæ *bi* est in *bibakke*, incoquere. Puer petit, *Mem, smar my buter op 'e boale!* Mater, illine meum panem butyro. Mater recusat interponens, *Dær is buter yn bibakt*, butyrum pani incoctum est.

BIMERKE, vb. a. notare, observare. pf. *bimürk*, pf. p. *bimürken*, ger. *to bimerken*. Ags. *mearcian*, notare, pf. *mearcode*, pf. p. *mearcod; gemearcian*, notare, describere. Nl. *merken*, pf. *merkte*, pf. p. *gemerkt*. — *Hesthe us heit eák sjuwn? Ik hab him nat bimürken*, vidistine patrem? In eum non incidi. — *Bimerke*, intentis oculis observare; *Wite dit, frionen, dat it mæi siæn allinne næt goed is, asmen æk næt bimerkt*, Almenack, 1676; scitote, sodales, visum nisi junctum animi attentioni non proficere. G. J. *merkje* et *mierkje*. Ags. *mearc*, limes; pl. *myrcu*.

BIMIELJE, vb. a. pingere. *Di sinne bimiellet it fjild*, sol (Apollo) pingit lumine agros, ornat. G. J. Ags. *mæl*, nota, imago, Ang. *mole*, nævus, F. *mael*, idem. Nl. *malen*, pingere.

bimólkje, bimàlkje, vb. a. more ludentis pueri stilo pingere lineas circumcurrentes et fortuitas. *Di junge hat it hele pljime pompier bimólke*, puer totam chartam conspurcavit pingendo. Confer *mólkje*, *málkje*, frequent. verbi *maelje*, *mielje*, pingere.

BIMINGE, vb. a. commiscere. *Biming hwette sjerp yn 'e bry*, commisce pulti paululum syropi. Ang. *to bemingle*.

BYMINGE, vb. a. admiscere.

BIMINSKJE, vb. F.o. *sük beminsken*, nubere viro, proprie, se creare hominem. F. *it minske*, mulier; *minske* numquam de puella dicitur. Confer Nl. *een schip be-mannen*, navem instruere nautis. F.v. *monna*, nubere viro, ex *man*, vir. Ags. *wifian*, ducere uxorem; F. *wiveje*, idem, ex *wif*, uxor.

BIMJITTE, vb. a. mensuram rei facere. præs. *ik bimjit*, pf. *biméat*, pf. p. *bimetten*, ger. *to bimjitten*. — *To Eagum thrije stappen fen di toer is it mids fen 'e wrálld; dy it nat léauwt mat it mar bimjitte*. — *Ien prakke di rack bimjitte*, protervum puerum verbere punire. Ad sartorem,

BIN.

Away thou ragge, thou quantitie, thou (remnant,
Or I shal so bemete thee with thy yard,
As thou shalt thinke on prating whilst (thou liv'st.
I tell thee, I, that thou hast marred (her gowne.

Shak. Tam. of the Shrew. Act. IV. Sc. 3. Nl. *Ga weg lap, of ik zal u bemeten met uw el*, cæt. *Iemand een rok meten*, sartoris est. — Nl. *bemeten*, demetiri; obsoletum Ang. *bemete*, idem quod F. *bimjitte*.

BIMODDERJE, vb.a. argilla opima lætare pascuum; conspurcare luto. Figurate et per euphemismum, *Him bimodderje*, se concacare. Ang. *mud*, F. *modder*, lutum. Nl. *iets bemodderen*, rem spurcam velare et componere.

BIMOGÉLJE, F.o. *bemogeln*, circumvenire, decipere. Stür. 14.

BIMOMJE, vb.a. personam induere, deformi fastu vestire, ornare.

bimummelje, F.o. *bemummelen*, larvam induere. Stür. 14. Nl. *vermommen*, sed Bredero *bemommen*. Glos. 37.

BIMOUDJE, vb.a. pulvere aspergi argillæ siccæ et attritæ. F. *molda*, F. *moude*. Flandri *bemullen*, idem, Kil.

BIMUOSJE, (bemuósje) vb.a. maculare sordibus, frivola agere. F.u. *bemúse, bemoeze. Hwat bimúszet di faem dær*, quas gerras agitat ibi ancilla. Nl. *bemosen*, Kil. luto linere, inquinare; frequentativum Nl.v. *bemeuzelen*, idem. Gl. 37, Bredero.

BIMURTJE *(him)* F.o. sese inepte irretire alienis rebus. Stür. 14.

BIMUSJE, (bemoesje) vb.a. liberare a muribus. *It lán bimuzje*, in pratis mures venari. A *mus* est *muzje*, ut Ang. *to mouse*, capere mures, a *mouse*, mus.

BIN, *ik bin*, sum. (S.o. *ik bjin) dou biste*, es; *hy is*, est. pl. *wy, jimme, hja binne*, sumus, estis, sunt. F.v. *bem*, sum; *is, ist*, est. *N* in *bin* ex *m* in *bem*; pl. F.v. *send*, ex *sen, syn*, Nl. *zijn*, esse. F.b. *ik san, du bést, hi as*; dualis *Wat san, jat san*; plur. *Wi san, jam san, jo san*. Joh. 181. *Syn*, quod frequentat G. J., tum in dialecto ruricolarum, tum in sermone municipali Frisiæ, incognitum est. Præsens tempus conflatum est ex duabus stirpibus *bem* et *ist*, quæ analogice procedunt apud Anglosaxones

Digitized by Google

in præsentis temporis singulari Ags. *beo*, *beom*, sum; *bist*, es; *byth*, est; pl. *beoth*; sed *eom*, *eart*, *is*, pl. synd. Goth. *im*, *ist*, sed pl. *sijum*, sumus; *sijuth*, estis; *sind*, sunt, (G. J. *sinte*. I. 182). Apud Latinos eadem regnabat mistura; Lat. *sum*, *es*, *est*; pl. *sumus*, *estis*, *sunt*. Cum Ags. *beom* simul regnabat *eom*, *eart*, *earth*, Ags. North. Rushworth, *biom*, *eam*, *am*; *arth*; *is*; pl. *woe*, *gie*, *hia aron*, sumus, estis, sunt, unde Ang. *am*, *art*, *is*, pl. *we*, *you*, *they are*, quem pluralem *are* Dani victores in Angliam introduxerunt, Isl. *ek em*, *thu ert*, *hann er*; pl. *ver erum*, *ther eruth*, *their eru*. — Lat. *fio* = Ags. *beo*. Græc. εἰμί = Goth. *im*.

BIN, n. corbis parva, procera et angusta, in qua pisces marini, præsertim aselli minores, venum eunt; certus numerus piscium; mensura cerasorum, prunorum; ex. gr. *ien bin scylfisk*, *kærsen*, *prommen*.

Ags. *binne*, f. cophinus et præsepe, quæ ambo fiunt ex consertis viminibus. Ang.v. *a binne* or *hutch to keepe bread in*; Hexham. Nl. *brood-spinde*. Nl. (Kil.) *benne*, corbis plana, cista plana, arca panaria. Ang. *binne*, *bin*, horreum; *corn-bin*, *wine-bin*, cæt. Gal. *benne*, corbis dossuaria jumenti; quædam mensura; præsepe in flumine quo pisces retinentur. Gal. *banne*, corbis major plana duabus ansis instructa, qua portantur carbones lignei. Teste Festo *benna* lingua Gallica vehiculum appellabatur; forsan vox eadem quæ Belgarum *banne*, corbis et vehiculum vimineum quadratum duabus rotis volubile. Hol. *mande-wagen*.

Propter affinitatem literarum *b* et *m* Galli frequentant duplicem vocis formam, *banne* et *manne*, corbis major et plana duabus ansis instructa, Nl. *mand*, f. Ags. *mand*, f. Ang. *maund*. Confer Dani dial. *bende*, *bænde*, fasciculus piscium funibus consertorum. *Der es et qvartreer* (300) *samrask i den bende*, sunt trecentæ soleæ (pisces plani) in hoc fasciculo. Ang.v. *bind*, a lot of eels, Skinner; 250 secundum Kennettum. Dansk dialect-lexikon, Molbech, 33. Halliwell, 176.

BINACHTJE, vb.n. nocte obrui. Ang. *to benight*, idem; pf.p. *benighted*, nocte obrutus. *Wy binne binachte to Liuwert*, nox nobis intervenit Leowardiæ. Confer *oernachtje*, noctem transigere in aliquo loco, Nl. *overnachten*.

BINE, vb.a. vincire, ligare, adstringere, pf. *bân* (Ang.v. et Bor. *bun*. Halliw.) et *boun*; pr.p. *binende*, pf.p. *boun*, Makkum *binsen*; ger. *to binen*. F.v. *binda*, pf. *band*, *bond*, pf.p. *ebunden*, *bonden*, ger. *to bindande*. F.b. *binja*, Joh. 171. Ags. *bindan*; pf. *band*, pl. *bundon*; pf.p. *bunden*. Ang. *to bind*, pf. *bound*, pf.p. *bound* et *bounden*. (Germ. *bund* = Lat. *funis*. *Funes* = Ags. *bendas*, vincula, Ang. *bounds*, *boundaries*).

Hwær di rike-lin' it kbal bine, *mat it stéan*, (ubi divites vitulum ligant ei standum est) ad nutum divitum optimatum omnia componuntur. — *Ik wol di éarmen jern kolpje*, *mar my nat bine*, auxilium ferre pauperibus lubens volo, sed non obligatus promisso.

bine, vb.a. mergites colligare, unde *biner* q.v. Pro *bine* frequentant quoque phrasin pleniorem *oansciawje*, ex *oan*, ad, et *sceaf*, merges; culmos in mergites vertere.

bine, Frisiis in more erat quemque familiarem, tum masculum tum femineum, ejus die natalitio fune suæ sellæ alligare, eumque non solvebant nisi antea promiserat se iis quoddam paraturum esse convivium, quod Latini vocant *dare natalitia*. Neque tamen petebant antequam dederant; implicaverant nempe donum natalitium eidem funi, quo eum sellæ alligabant. Ab infante cum charisma sperare non possent, puerum puellamve die natalitio simpliciter munusculum quoddam brachio dextro alligabant. *Mem hat Hvale mei 'n kuke boun*, (mater Hvalæ alligavit libum) mater filiolo suo Hvalæ libum natalitium donavit. Hd. *bindeband*, n. ein band womit jemand zum namentage angebunden wird. Grimm, Lex. II. 34.

bynt, pl. *bynten*, trabes, quæ domus et horrea sustentant et firmant.

bynt-ljedde, cg. scalæ gestatoriæ maxime, per quas agricolæ conscendunt apicem metæ fœni in horreo. Pertinet ad domum villici.

bynt-wirk, n. compages trabium ædes firmantium.

bine, cg. funis, quo contus metæ fœni in plaustro impositus adstringitur. — Capistrum stupeum, quo rustici inter

Digitized by Google

laborem regunt equum. F.b. *bansal*, capistrum. Johan. 132.

bend, Saterl. vinculum. Ags. F.v. *bend*, *bende*, f. Het. 229.

bende, contignatio, ibidem.

bindt, F.o. tabulatum usum pontis trans canalem præstans. Stür. 18, proprie, quod jungit utramque ripam.

bindken, n. F.o. vitta muliebris, Stür. 18. — Ags. *bend*, ligamen, vitta, diadema, lunula, ornamentum muliebre. Lye. Dan. dial. *bendike*, collare tenue fœminarum. Molbech, 33.

bynt-jern, n. collectivum subst. fila cannabina tenuiora, quibus adstringunt sarcinulas, similiaque. Ang. *packthread*, Nl. *bind-garen*.

binde, cg. multitudo e fœce populi. Nl. *bende*, f. turma militum. Ang. *band of thieves*, caterva furum; *band of soldiers*, cohors militum. Confer Petronium D. 18, *Non es nostræ fasciæ*, i. e. agminis, nostræ farinæ.

binde, F.v. pertica, mensura longitudinis. *Bynd*, pl. *bynda*, *Disse syl schil langh wessa tachtigh bynda langh*, Chart. I. 373. b. Ags. *bendan*, flectere, tendere, extendere. Confer Nl. *bunder*, *bundel*, jugerum.

biner, cg. qui mergites adstringit. Ang. *Three binders stood and took the handfuls reapt from boys, that gather'd quickly up.* Chapman. Ang. North. *bandsters*, Frisice *biners*. F.b. *binj*, fasciculus culmorum; *binj-riapar*, elliptice Ang. *reaper*. — Prov. *Sliners binne nin biners*, ligurientes feminæ rem domesticam non promovent. Eadem figura colligandi de uxore frugi valet in his, *Hja hâldt di spullen goed bi eltsoar*.

feed-binjar, F.b. viëtor. Joh. 190. Vox spuria ex Hd. *fasz-binder* ad verbum translata. Vox Frisica est *kuper*. C. M. p. 57 habet juxta *fet-bynder* quoque *kuper*.

bân, cg. vinculum, fascia, ligamen, pl. *bânen*, Hindel. *biinden*. F.b. *bian*, Johan. 138. Sc.o. *beuan* ex *bóan*, = *bân*. (o = eu.) *Di junge is nou notich; hi iz rju oan 'e bân*, puer (protervus) nunc frugi est; rite occupatus in rebus domesticis. F.v. *bende*, f. vinculum, catenatio. Ags. *bend*, f. vinculum, fascia, corona; Ang. *band*, (bend).

bân, manipulus culmorum quo colligatur merges. Prov. *It ken better fen di scéaf as di bân'* (melius convenit mergiti quam ligamini quid de suo erogare) dent ditiores, tenues non habent. *It noat iz yn 'e bân'*, seges messa in mergites collecta est.

'n bân yn it liif, tropice, sensus rigidus sive adstrictus in ilibus. — *'n bân' um it lóch*, os uteri vaccæ parturientis restrictum, quod manum opem ferentis non admittit.

bânen, pl. vaccæ ligamenta sacro-ilisca (sacro-isciatica) ad utrumque latus radicis caudæ. *Di bânen falle*, subsidunt ista ligamenta; adeo instat partus. *Di bânen slute op*, ligamenta iterum exsurgunt; vacca fœtificavit. — *Di ky fordunje di bânen*, vaccæ taurum appetentes insultant aliis et insultantur adeo ut ligamina lædantur. *Di ky krye knikken yn 'e bânen. Knik*, luxatura.

bandeleas, adj. dicitur vacca, cum ista ligamenta prorsus evanescunt.

bânke, F.b. *beank*, Johan. 138.

bantsje, n. tæniola, sed *thridke*, filum breve et tenue.

bannel, n. W.o. tænia, ligula, pl. *bannels*. Nl. *nestel*. E. I. 359. Ang.v. *bandel*, *bendel*, tæniola.

band-rekel, cg. molossus mas vinculo retentus, excubitor villæ rusticæ. *Dou leiste dær az 'n bân'rekel*, segniter humi recubas. Ang.v. *bandogge*, F. *dögge*. Nl. (Kil.) *band-hond*, canis vinculis assuetus, canis pecuarius, Sax.l. *bankrekel*, molossus piger, homo deses. Bnl. III. 469.

bânich, adj. multis occupatus negotiis. *Us Hiske hat it bæst bi oárreheil, mar foár sa'n famke hweitte al to bânich*, avus meam filiam Hiskam optime habet, licet pro tenera ætate nimio opere districtam. — *Banich*, impeditus negotiis, sed Nl. *bandig* et Hd. *bändig*, vinctus, domitus, cicur. Bilderdikius *onbandige verdelger*, effrenatus exterminator, satanas.

ynbandich, adj. continens, verecundus. Nl. *ingetogen*.

boun, n. sodalitium, socii sociæque, contubernales. Scot. *boon of shearers*, band of reapers; as many as a farmer employs; *boon* Scoti commutant cum *binn*, F. *binde*. Jamieson. *Boun*, *bon*, congregatio hominum, multitudo, avium caterva, confusio, turba, conturbatio. Aspectu ludorum, ignis artificialis similiumque, quibus dies festus celebratur, motus rusticus, *Hjir*, inquit,

Digitized by Google

Hjir is 't noack yn 't bon! Hol. *Hier loopt het in het konderd!* F. *It rekket yn it bon*, turbatur res. G. J. *Roun yn 't boun prate* (per totum collegium quævis effutire) garrire delira, Hol. *In 't kondert om praten.*

bindel, f. fascis. *Bindel flaex*, fascis lini; in usu, certum pondus lini. Ags. *bindele*, f. vinculis constrictio. Ang. *bundle*, Nl. *bundel*, fascis.

byn-keátting, n. catena tenera ferrea, qua caput equi in stabulo tenetur.

byn-mouwen, pl. manicæ dimidiæ linteæ rudes, quas ancillæ rusticæ in arvo laborantes supra cubitum adstringunt, ne conspurcentur brachia.

ear-bân, cg. alapa. Ags. *ear-plæt*, idem. Kil. „*oor-band.* j. *oor-vante*, alapa." W. G. 22, *aerbaan. Wante*, chirotheca.

famne-boun, cg. corona sive cœtus puellarum. Ags. *bund*, fasciculus.

hals-bân, cg. collare. *Hals-bân*, collare canis catenati. *Domeny hat ien gouden hals-bân*, sacerdos (collari aureo ornatus est, i. e.) familiariter utitur magnatibus, qui eum laute habent. Phrasis videtur alludere ad fabulam, in qua lupus aspiciens canis collum a catena detritum ei, *Fruere*, inquit, *quæ laudas, canis; regnare nolo, liber ut non sim mihi.* Phæd. III. 7.

gouden halsbân, collare aureum, sensu torquis aurei valebat apud veteres Frisios pro aggere, quo natale solum contra maris impetum circumvallabant. Dicebatur aureus sive pretiosus ob ingentem sumptum, quem in eum aggerem exstruendum et restaurandum impendebant, et quod ab eo pendebat salus patriæ. *Thet is ac londriucht, thet wi Frisa hagon ene séburch to stiftande and to sterande, enne geldene hop ther umbe al Frislond lith*, 122, 4. *Geldene hóp*, circulus aureus, qui Frisiæ pagos conjungit et continet ut dolii tabulas. Pro *hóp*, hodie *hóp*; Hol. habent *hoepel*, Sax. n. *bandel*, Ang. North. *bandel*: Hol. *kitteband*, collective, circuli doliorum minorum. Ang. dial. *bandkit*, dolium ligneum. *Stera*, aggerare, Beda, Hist. III. 2, „utraque manu erectam (cru„cem) tenuit, donec adgesto a mili„tibus pulvere terræ figeretur," quem locum rex Alfred Anglosaxonice vertit, *mid his handum bam hit heold and hæfde oth thæt his thegnas mid moldan hit bestyredan and gefæstnedon.* Pro *hóp* hodie adhuc in usu est *halsban*; ex. gr. *di Pingiumer hals-bân*, agger antiquus marinus circumdans pagum, cuius vicus primarius est Pingum in Wonseradela. Prov. „*Miin haan schil iette ioun diin halsbaan weese*," *sey de willschut ien de reyger*, Burman. 49, „mea manus tibi hac ipsa vespera torquis erit," inquiebat ardeæ venator: reprehendit luxuriosos jactatores et alte se tollentes.

Deus nationibus patrium fecit solum, Frisii suum mari obrutum ipsi formarunt extructis aggeribus, quorum confectio et restauratio vires omnium unitas requirebat, et in tantum frangebat innatam gentis indomitæ ferocitatem, ut ad impietatem et luxuriam cæteris minus procliviores essent. Inde Saxones vicini,

Haden de Frésen nich ar'gen dick
So quam ehrer kéner in 't himmelrik,

nisi Frisii suorum aggerum mole occuparentur illorum nemo beatitudine cœlesti potiretur. Joh. 114.

Nota Ang. *to bind*, ligare, diversum esse ab Ang. *to bend*, flectere, Isl. *benda*, flectere.

hier-bân, cg. vitta lanea, qua feminæ crines in altum stringunt, ut eos contineat et tegat mitra Frisica. Ideo apud feminas Trans-Isalaniæ audit *strykband*, vitta stringens. Antiquitus peplum vile continebat crines, postea capitium ex lino subtili et pretioso. Frisiis feminis nuptis omne lenocinium capillorum, quos religiose velabant, in vituperio erat. Puellulis decorum habebatur flavos cincinnos in tergo undantes monstrare; appropinquantibus vero maturæ virginitatis annis, matres filiarum crines in longos cincinnos torquebant et nectebant, eisque verticem diadematis instar circumdabant, quem morem, nunc pene obsoletum, centies Hindelopiæ his oculis vidi. Hos cincinnos, tectos capitio lineo, superabat mitra cylindrica. („Insigne gentis obliquare crinem..... capillum sæpe in ipso solo vertice ligant." Tac. Germ. 38). Ante hos centum quinquaginta annos cincinnus maximus in formam annuli infra ex mitra apud aurem dextram virginibus exstabat, qui tamen sub mitram trahebatur simulac nubebant. Cultus simplicior,

Digitized by Google

quo nunc utuntur Frisiæ mulieres, is est, quo crines in altum stringunt et redimiculo *(hierbân)* colligunt, ut exstantem cristam facilius capitio cooperiant. Saxonibus nostratibus redimiculum istud viridem habet colorem, Frisiis contra album.

hoás-bân, cg. fasciola qua tibiale adstringitur. Ang. *garter*. *Hy giet er oan 'e hoásbânen ta tkrock*, (ad fascias usque, i. e. poplitem cœnum pervadit, figurate) in comessationibus nullo freno inhibetur. Prov. *„Ik ken wol fleane," sei Bottsje-moi, ind hja traeppe op 'e hoás-bân.*

knöffel-bân, cg. fascia ex pelle alba vituli, qua cingit exorcista inter preces mysticas membra arthritide laborantia. Nodus, quo hoc phylacterium constringitur, itidem est magicus, et fama fert dolores redire simulac nodus iste solvatur. Confer *duwel-bander*.

naule-bantsje, n. fasciola tegens infantis recens nati umbilicum.

ra-bantsje, n. filum canabinum brevius, quo vela restringuntur. Usurpant fere de rebus parvi valoris, *Dær is nin rabantsje wei wirden*, ne hilum quidem lapsum est. *Dær lei nin rabantsje oeral, oerdwærs*, omnia accurate disposita erant; ne filum quidem e suo loco aberraverat.

De duplici forma *bân* et *boun*, Ang. *band* et *bound*, notandum est pro hodierno Ang. pf. *bound*, (F. *boun)* Ang. veteres tenuisse Ags. *band*,

On slepe fast yit sho him fande,
His hors until a tre sho band
And hastily to him sho yede.
Ywaine and Gawin.

F. *Se foun him fæst yn sliep, syn hors boun se oan 'n bêam, ind gung hastich nei him ta.*

âfbine, vb.a. dissolvere. *Di redens âfbine*, dissolvere grallas glaciales a pedibus; *op-bine*, contra, adstringere. — *Di rammen âfbine*, arietum testes filo cannabino piceo vehementer adstringere ut arescant et tandem decidant.

bibine, vb.a. illigare. F.v. *bibinda*, vincire reste, Ags. *bebindan*, idem. *Bibyn it jild yn dyn busdoek*, colliga nummos in sudario. — *Bybine*, junctim illigare, *Byn er di rekkening by yn.*

forbine, vb.a. obligare. *Di sconk forbine*, crus ulcerosum obligare. Ang. *bind up the wound.*

ynbine, illigare, colligare. Tropice, *Dou maste dy ynbine*, inhibe tuum impetum, compesce iram, planctum.

opbine, vb.a. sursum restringere. *It hynzer di stirt opbine*, nodo substringere equi caudam. — *Op 'e redens bine*, grallas glaciales alligare pedibus.

tabine, vb.a. obligare, obstringere, vinciendo claudere. *Di pung tabine*, crumenam astringere. Prov. *Men bine wol sekken ta as binne se nat fol* (obligantur quoque sacci non repleti), ne obruas stomachum cibis.

underbine, vb.a. substringere. *Di redens underbine*, grallas glaciales sub pedes stringere.

weibine, vb.a. obligando abigere. *Di thjoktme ut 'e fotten weibine*, hydropen obligando e cruribus abigere.

byn-stoak, cg. pertica spissior rotunda deprimens fœnum vel mergites in plaustro ne decidant, ante *(foárbine)* et pone *(efterbine)* fune adstricta. Alias *pontjer*. F.o. Dithmarsi, *punter-boom*. Stür. 187. Kil *ponter-boom*, *laster*, longurius. Silvicolæ *wise-bêam*, Sax.n. *wezeboom*.

BENEARJE, vb.a. angere, in angustias ducere. *Near* adj. angens, anxius, aëre fœtido oppressus. Ags. *neareve*, *nearo*, angustus, disturbans. — F.v. *binera*, impedire, opprimere, jus possessoris oppugnare; *binaert*, F. W. 186, perplexus; *benedert*, Schot. 109, b. idem. Nl. *naer*, tristis, invenustus, deformis, *benarde omstandigheden*, res difficultatibus obsessæ.

BINEI, adv. propemodum, circiter.

BYNEI, adv. prope. *Kom ien hynzer nat bynei fen efteren ind di klitsen nat fen foren, mar wachtje dy foár di finen oan alle iggen.* — *Hinne ind bynei* cum negatione, multum abest ut, *Di Friezen habbe hin ind binei sa folle jild ind macht nat as de Ingilseen, mar rom sa folle fen di âlde aert*, Angli Frisios plurimum anteunt opibus et imperio, sed Frisii Anglos abunde æquiparant ingenio patrum.

BINETHA, præp. infra. Regit dativum; *benitha gerdle*, infra cingulum. Ags. *beneothan*, Ang.v. *binethen*, F.u. Nl. *beneden*, Ang. *beneath*. Vox in legibus antiquis Frisiæ obvia, ab urbicolis frequentata, at ruricolis ignota, iterum probat leges a magnatibus in magnatum dialecto esse scriptas. Ruricolæ

Digitized by Google

BINETTA.

pro *beneden* habent *under*, *del*, cæt. In F. W. 337, 367, Gabb. 64, 90, Chart. I. 591, b. 347, b. 465, b. 520, b. *binia*, *binya*.

BINETTA, vb.a. F.v. privare, spoliare. *Benet iefika beneret*, spoliatus vel molestia sollicitatus. Ags. *benéotan*, privare; *feore benéotan*, interficere. (Isl. *hnita*, allidi, infligi, sc. gladius?)

BINGE, cg. *bynge*, Molkweren, Hindel. sterquilinium, latrina. Inter vicinos ruricolas Gaesterlandiæ, fossa in quam defluunt sedimenta liquida sterquilinii, dial. commun. *jarre-sléat*. Fimetum et latrina eadem notantur voce, quod veteres ventrem exonerabant juxta acervum fimi et sordium communem, antequam latrinas ex ligno fabricabant, quas *huske*, Ang.v. *little house* appellabant. Prov. *Ien gulke bynge is docke ien bynge*, latrina licet pulchra est manetque latrina. *Hwat ien binge is hjir!* quæ est ista rerum perturbatio, colluvies!

Magnates Anglosaxonici suos in usus privos extruebant latrinas, ut liquet e nominibus, Ags. *gong-sete*, *gong-stol*, et *gong-tun*, in quibus *gong*, gressus, quod per se quoque latrinam notat, non multum abludit ab Hd. *ab-tritt*, latrina, vel F. *á-gong*, alvus, saturitas. Seculo XV labente luculentiores inter Anglos habebant latrinas fabrefactas, tribus orificiis instructas, ut videre est in quodam glossario Anglico, cujus librarius voci *hec cloaca*, Ang. *a prevy*, rudi stilo aspersit latrinæ ejus ævi imaginem. Glossarium insertum est (pag. 272) in libro, cui titulus *A volume of vocabularies from the tenth century to the fifteenth*; curavit Thomas Wright, suis impensis vero in privatos usus edidit Joseph Mayer, qui hocce munificentiæ suæ erga literas documentum mecum liberaliter communicavit.

binge, Suethis est acervus; ex. gr. frumenti. Confer nostrum *bonke*. Similiter F. *bult*, acervus, et *mingbult*, *stront-bult*, sterquilinium. Isl. *bingur*, cumera, cumulus, acervus frugum, farraginis. Andreæ. *Bingr*, m. lectus, poetice, (proprie, acervus foeni vel straminis.) Egilsson. Ang.v. *bing-stead*, the place where ore is deposited in the furnace. Confer Isl. *dyngja*, f. cumulus, Dani *dynge*. Ags. *dimig*, fimus.

BINGFL.

BINGEL, cg. in nola pendens clava, qua oscillante percutitur et sonos edit. *Hy hat di klok lieden heard, mar wit nat hwær di bingel hinget*, loquitur de rebus, quarum causas non novit. — Goth. *bani*, m. verber, vulnus. Isl. *banga*, pulsare, percutere, Ang. *to bang*, idem. Nl. *bengel* (instrumentum quo pulsatur) fustis. Antiqui pulsabant campanas fustibus. Nl. *benghelen*, (Kil.) cædere fustibus. Ang. *bangle*, a large rough stick. Ang. Salop. *banger*, a hard blow. Forma simplex sine terminatione instrumenti *-el* viget in Ang. *bang*, ictus, verber. *I am a batchelor. That 's to say, they are fools that marry. You 'll bear me a bang for that.* Shakespeare.

bingel, cg. puer pertinax, intractabilis; puer scurra, Nl. *guit*, Gal. *espiegle*. *Stoute bingel!* objurgium pueri procacis et importuni. *Greate bingel!* puer procerus, qui, licet provectior ætate, procacitate juniores superat. *Lytse bingel!* puerulus præter ætatem procax. *Dy bingel*, G. J. I. 30, ille puer scurra, scilicet amor tela mittens in poetam. *It is mar ien dume bingel. Bengel* apud Nl.v. stupidum innuebat. *Benghel* (Kil.) homo stupidus, rusticus, ut Lat. *stipes*, *truncus*, *caudex*. Confer Ang. *to bungle*, to manage clumsily.

bingelje, campanulam movere, et sonitu populum publice convocare; in genere, oscillare; huc illuc se movere. *Dat huótke bingelt dær al um*, iste pileolus caret loco fixo, hinc inde dejicitur. *Dy strank bingelt uwe di hele dei um di doárren hinne*, nebulo ille perdiu circumcursitat nostras fores. — Ang. Norf. the edge of a head is said to *bangle*, when it hangs down: *bangle-eared*, having loose and hanging ears. Forby, Vocab. East-Ang. I. 15.

bongel, cg. pedica constans ex catena et fuste, qua equus impeditur quominus quadrupedans laceret pratum. — *Di widdou hat ien bongel oan 'e foet; oars hie hja al wer ien man*, nisi vidua (pedem haberet implicitum pedica. i. e.) infantem e nuptiis primis reliquum haberet, vir eam sibi uxorem expetivisset.

bongelje, *umbongelje*, fere idem notat quod *bingelje*, *umbingelje*.

Digitized by Google

BINYE.

I in *bingel* est ex *e* in *bengel*. *A* in Isl. *banga* transit scandendo in *é*, descendendo in *o*.

BINYE, vb. impersonale reflexivum, mirari, avide expectare, novum et inexpectatum esse. *It binyt di minscen dat di Ingelscen ind Franscen sokke gréate buiskes binne*, mirum videtur multis Gallos esse socios et amicos Anglorum. *It binyt my altiden dat ien man bang wæze ken foár ien man*, semper miror virum timere virum. — *It scil my binye, hwa baes wirdt, di man oaf it wiif?* valde scire aveo utrum maritus an uxor regnaturus sit. *It scil my binye hwa di priis winne scil*, cupio noscere quis præmium reportaturus sit in stadio.

BINIETA, vb.a. F.b. uti, usurpare. Ags. *beneotan*, opus habere. Nl. *genieten*, frui. F.v. *bineta*, frui; *Een erue bineta to sine huse ande to sine howe*, uti fundo in domum suam et atrium.

BINIFELJE, vb.a. digito subtili efficere quid in opere lusorio, subtiliter reparare. *Hy scil dat wol binifelje*, fabre resarciet, Nl. *beknutselen*. *Hwat binifelt it famke dær?* quid manu subtili agit puella? Confer *nifelje*.

BINIMME, vb.a. adimere. præs. *ik binim*, pf. *binaem*, pf.p. *binomd*, ger. *binimmen*. F.v. *binima*, Ags. *biniman*, Ang.v. Wyckliffe, *bynyme*, privare, pf.p. *benomen;* Nl. *benemen*, pf.p. *benomen*. — *Syn neibûr it liucht binimme*, vicinæ domus luminibus officere. F.v. *Him syn age binima*, eum privare oculo. *Him binima hunger*, (ei adimere famem) eum defendere a fame. — Prov. *Men kenne ien lûs nat méar binimme as it libben*, præter vitam nihil pauperi, a quo nomina exigis, adimere vales.

BINYPT, adj. verbale, angustus, arctus. *Di fiskerman wennet binypt yn ien krupyn*, piscator degit coarctatus in casa angusta, Nl. *benepen*.

BI-NJUNKEN, adv. juxta. *Di widze stiet biniunke it græf*, cunæ sepulchro sunt vicinæ. Ex *bi* et *niunke*, Nl. *be-nevens*, sicut et, addito. Confer Ags. *be-æftan*, Nl.v. *baften*, F. *be-n-efter;* Ags. *be-heonan*, cis, *be-hindan*, Ang. *behind;* Ags. *be-neothan*, Nl. *beneden*, Ang. *beneath;* Ags. *be-innan*, F. *binnen;* F. *bi-side*, Ang. *besides;* Ang. *be-low;* Ags. *be-twynan*, Ang. *be-*

BINNEN.

tween; Ags. *be-tweox*, F. *bitwiske*, Ang. *betwixt;* Ags. *be-ufan*, Nl. *boven;* F.v. *uppa*, *(bi-uppa.) buppa*, F. *boppe;* Ags. *be-utan*, F. *buten*, Ang. v. *but*, fons, Ang. *but*, adv. (exclusus) exceptione, sed. — F. *Di kou wéacht buten di umballingen sæchshundert poun.*

BINK, cg. erratum, peccatum; quod male succedit et non sine opprobrio. Ex. gr. si quis mersus foro est, si desponsata virgo repudiatur, vel si spes futuræ dignitatis decolavit, *Dat is ien bink!* Hol. *bink*, dies pluviosus quo naupegus suos operarios missos faciebat. Inde et verbum *binken*, cessare in navali publico. (Kil. *binck*, *binghel*, rusticus.) Scoti *to bink*, to press down so as to deprive any thing of its proper shape. A horse is said to give *a bink*, when he makes a false step in consequence of the bending of one of the joints. Jamieson, Lex.

BINLYK, adj. justi amans, æquus. *It is ien binlik man*, homo temperatus, abhorrens omne injustum et cuique suum tribuens. *(Bine*, obligare; *binlyk* adeo proprie significat obligatus sensu justi, continens. Isl. *binda böls*, ab injuria inferenda se cohibere. Egilsson. 54. b). Nl. *billijk*, Hd. *billig*, adj. æquus, adv. jure, merito.

BINNEN, adv. intus, intra, minus. Ags. *binnan*, *binnon*, F.v. *binna*, regunt dativum. Ex *bi* et *innan*. F.v. *binna burem*. Ags. *binnan tham*, Matth. II. 16. F.v. *binna* aliquando et genitivum regit; *binna des huses*, in domo. Ang.v. *but and ben*, F. *buten ind binnen*, Ags. *buta and binnan*, Ang. *without and within*.

Locus. F.v. *binna Fresena merken*, intra terminos Frisiorum; *binna huse*, in domo; *binna dike*, intra aggerem marinum, ubi F. *binnen dyks* in genitivo; *binnen gats*, Hol. *binnen gaats*, intra ostia oceani; *buiten gaats*, extra maris ostia, in mari alto, F. *bute-gats*. Prov. *Di man binnengats, it wif oan boart*, simulac nauta rediit in maris ostium uxor conscendit ejus navem.

Tempus. F.v. *binna jier and dey*, F. *binnen jier ind dei*, intra annum et diem. F.v. *binna sex wikum*, F. *binnen sæcks wiken*, intra sex hebdomades.

Infra, minus; F.v. *aegbreedkerf binna da aghe*, palpebræ sectio infra oculum. F.v. *under twa poun*, infra duas libras.

Digitized by Google

BINNEN.

Ex adverbio *binnen*, intus, formatur adject. superlat. *binnenste*, intimus, ut ex adv. *buten*, adj. superl. *butenste*.

binnen-aek, cg. navis piscatoria, qua colliguntur anguillæ captæ in canalibus et lacubus Frisiæ, ut deinde majore navi *(buten-aek)* per mare evehantur in Angliam.

bin-doar, cg. janua conclavis interior; *bute-doar* (janua domus exterior, i. e.) fores, primus domus ingressus.

bin-hus, n. quatuor sunt partes villæ rusticæ; *binhus*, domicilium rustici; *but-hus*, stabulum armenti; *mil-hus*, ædificium inter stabulum et domicilium rustici intermedium, ubi carenum agitatur, casei figurantur, cætera; *scürre*, *scúrre*, horreum, ubi fœnum et frumentum. Hæc 4 ædificia, hodie quodam modo juncta, olim disjuncta et singula stabant. Inde nomen *but-hus*, domus quæ foris est, i. e. extra domicilium coloni. *Di bern boártje bute*, pueri ludunt in vaccarum stabulo. Janua inter *binhus* et *milhus* appellatur *mil-doar* pro *middel-doar*. Ang. North. *but and ben*, the outer and inner apartment, where there are only two rooms in a house. Brockett.

binne-lân ind bute-lân, agri pascui mediterranei, quos circumfluit aqua dulcis canalium et lacuum. *Binne-lán*, agri pascui aggere contra surgentem aquam muniti; verum *bute-lán*, immuniti adeoque surgentibus aquis autumno et hieme obnoxii.

binnelânsk hea, fœnum optimum messum ex pratis superfluis aquis non obnoxiis. *Butelansk héa*, fœnum vilius ex pratis hieme et autumno inundatis.

binne-rîge, nomen seriei domorum in vico Makkumo, discretæ ab alia seric *rige* dicta.

binne-wetter, bute-wetter. *It binnewetter*, aqua in fossis pratorum, quæ aggeribus parvis cincta sunt; *it butewetter*, aqua dulcis extra illos aggeres canales et lacus implens. — Aquæ intra et extra aggerem marinum; *It binnewetter is heger az it butewetter*, aqua dulcis mediterranea intra aggerem marinum altius surgit aquâ in oceano. —

binne-wirk, n. fimbria denticulata in stragulis linteis et pulvinarium involucris intermedia. (Gal. *petite bande dentellée.) Slopen mei fine binnewirken.* — *Binnewirk*, opus fabri lignarii intra ædificii parietes.

BINOUWJE.

binne-witten, n. conscientia (peccatorum.) G. J. Hol. *geweten*.

BINNERT, n.p.v. Ags. *Bern-red*, idem. Chr. Sax. 755, rex Merciorum.

BINOASJE, vb.a. sagaci naso perscrutari Ang. *nosu*, *neosu*, nasus; *neosian*, explorare, visitare. F. *noas*, nasus.

binoáskje, vb.a. attente inspicere.

BINOEYEN, n. voluptas, delectatio. Nl. v. *benoegen*, placere, satisfacere; hodie *hij benoegt zich met zijn deel*, sua sorte contentus vivit. Ags. *benugan*, frui, pf. *benohte*, pf.p. *benoht*. F. *nocht*, voluptas. Ags. *nóh*, abundanter, F. *noach*, *nóch*, idem.

BINOMIA, BINAMIA, vb.a. F.v. nominare, indicare. *Thisse binomada bota*, hæc dicta, indicata mulcta. *Alle thinga, der ick iemma habbe benaemt ieftha naet benaemt*, omnes res, sive eas vobis nominavi, sive non nominavi. — Nl. *benoemen tot burgemeester*, aliquem designare, creare consulem.

binéame, vb.a. condecorare quem vocando infantem ejus nomine. *Ingbert hat syn heit binéamd*, Ingbertus patris nomen suo imposuit filio.

binéamd, adj. celeber; *'n binéamd master*, medicus inclitus. Nl. *benaemen*, famosum reddere, Kil. — Ang. v. *benempt*, nominatus. Spenser.

binamen, adv. præcipue, præsertim. Nl. *voornamentlijk*, inzonderheid.

BYNOMME, BYNAMME, cg. cognomen deridiculum, Ang. *nickname*. Nl. *yemand bynaemen*, vocabulum alicui imponere, Plantin. Ang.v. *to byname*, to nickname. Halliw.

BINOUWJE, BINAUWJE, BINAUWJE, vb.a. ægrotum angore (corporis) afficere. *Al dy drankjes binàuwje mem.*

binàuwd, *binouwd*, adj. angustus. *Hja wenje binouwd*, degunt in angusta domo; *binàuwde kléan*, vestes nimis arctæ.

binàuwd, adj. angore, sive corporis, sive animi, pressus. Jocose, *Binouwd yn 'e broek*, anxius. — *Binouwde lucht*, odor fœtidus, pectus angens nauseamque movens; graviolentia.

binàuwd, in genere omne quod pravum et molestum est. *Binouwde junge*, puer protervus. *Binouwde kerel*, Hol. *een nare vent*, homo pravus. *Binouwd wirk*, actus aliis onerosus. *Binouwd*

Digitized by Google

BINGSJE.

waer, sæva tempestas. *Hja habbe it bindwode krap*, illis res angusta domi.

binàuwd, adj. restrictus et tenax; *ndwo* idem. F.o. *benaut*, idem. Stür.

BINSGJE, vb.a. cædere manibus, verberare. *âf-binsgje*, vb.a. probe percutere quem. Nl. *afrossen*. Ang. North. *bensil*, to beat; to thrash.

binsgje, percutere fuste vel manibus lintea lavanda, lavare. Inde compositum *klinsg-binsgje*, mundare pulsando. G. J. I. 111, 161. Confer *klinsgje*, mundare.

BINUTGJE, vb.a. amputare. *Ien beam binutgje*, amputare arborem. Confer F.v. *bineta*, privare; qui carpit privat et utitur.

BY-OAN, adv. proxime. *Master roan foârut, ind di junges gungen er by-oan*, præcedebat ludimagister et pueri proxime sequebantur. F.o. *bi-an*.

BIOPPASSE, vb.a. accurare. *Sike minsken matte goed bioppast wirde*, ægroti rite accurandi sunt.

BIOUWE, BJOUWE, vb. clamores ciere, jactare, magno hiatu significare. *Ick verstæn dijn biouwen wol*, Burman. 35, intelligo quid tuus sibi velit gannitus. Nl. *beffen*, gannire, nugas effutire; *beffe*, mulier garrula. Kil. Gothi in Italia reliquerunt *beffare*, jocari.

BIPAEDJE, vb.a. semitam parare in glacie vel in viis nive tectis. *Di snie is al bipade*, semita per nivem pedibus euntium parata est. *It iis is bipade*, xylopedia cursorum notaverunt semitam tutam per glaciem.

BIPEALJE, vb.a. palis cingere. *Di dyk is bipeálle*, agger marinus palis munitus est. *Bepeald*, G. J. I. 95, termino distinctus, poetæ Hollandiamus est pro Nl. *bepaeld*, terminatus, circumscriptus, definitus.

BIPENDA, vb.a. F.v. pignorare, sibi vindicare, arrogare. Nl. *bepanden*, oppignorare; pignora capere. Kil. *panden*.

BIPISJE, vb.a. permingere quid vel quem. *It bern bipisset him*, infans se permingit. Ang. *bepiss*, idem. *One caused at a feast a bagpipe to be played, which made the knight bepiss him self to the great diversion of all then present as wel as confusion of him self.* Derham. cf. Todds Johnson. — *Hy stiet as ien bijpisse prester*, Burman. 29, stat confusus. In ore plebis sæpe redit phrasis, *Ik hie mi haat bi-*

BIQUAEDE.

piese fen laitsen, effuse ridendo me pene perminxi. (Hol. *Je hadje bedurven van 't lachen.) It komt bipisse ut*, res male cecidit. Sax.l. *He het sik bepist*, homo dissipatus est. Holst. L. III. 213.

BIPLAESTERJE, vb.a. emplastro obducere; figurate, peccatum tegere speciosa excusatione. *Ien men wit di smodrge stikken fen kjar bern altiten to biplaesterjen*, matres semper habent in promtu prætextum ad excusanda liberorum peccata.

BIPLISKET, adj. aqua obductus. *Bipliskct lân*, agri inundati. Confer *plis*, *splis*, *yn 'e splis*, superstagnatus.

BIPLOAITSE, vb.a. privare arbores fructibus, hortum floribus; i. e carpere fructus ex arboribus, flores horto: *hoaf ind beammen biploaitse.* — *Ien fugel biploaitse*, eripere pennas avi, deplumem facere; Ang. *to pluck geese*, Shak. Angli veteres pro *pluck* quoque frequentabant *plocke* et *ploke*, F. *ploakje. Loke gow plocke thr no plaunte for peryl of thy soule.* P. Ploubman. 122. *Ploke* vide Halliwell.

biplôkje, biploakje, idem.

BIPLUSJE, vb.a. vellicando detrahere. *Ien fugel bipluaje*, molliores plumulas avi detrahere. Figurate, *Ien bonke bipluaje*, arrodere os. *Ien fugel bipluaje*, ambedere avem, proprie, avis ossa.

BIPROVIA, BIPROGIA, vb.a. F.v. arguere, probare. Nl. v. *beproeven*, probare. Nl. *beproeven*, tentare, periculum facere. Ags. *profian*, probare, tentare, contemplari, judicare, Ang. *to prove*, Isl. *profa*, probare, experiri. Lat. *probare.*

biprieuwe, vb.a. experiri; pf. *bipréau*, pf.p. *bipreauwn.*

BIPUNE, adj. arctus, restrictus. *Myn lân is to bipune om tweintich ky to hâlden*, meum rusculum nimis exiguum est ad alendas viginti vaccas. Ags. *pyndan*, *pennan*, includere (ovili.) Lye. Ang.v. *to pen*, idem. Ang. *penn*, ovile. Hol. *inpennen*, latera fascia arcte constringere, ut stultæ mulierculæ solent.

BIPUST, G. J. *bipoeyst*, adj. pustulentus, faciem obsitus carbunculis. *Pust*, Hol. *puist*, carbunculus.

BIQUEADE, vb.a. testari. F.v. *quetha*, *queda*, dicere, loqui; *biqueda* ut Nl. *bespreken*, testari, legare cui quid. Ags. *becvethan*, Ang. *to bequeath*, testari. Germani ante introductas literas

Digitized by Google

BIQUAEDJE.

non scriptis tabulis, sed dicendo, i. e. viva voce testabantur. — *Jo hat her kaet al biquéad*, MS. jam stercus suum illa legavit: dictum ei, quem spes tenet magnæ hæreditatis amitinæ.

IQUEADJE, BIQUEADIGJE, vb. reflex. noxium facere. *Biqueadigje dy nat oan oármans goed*, ne te sontem reddas rem alienam attrectando. Nl. *sich bezondigen.*

IRABJE, vb.a. obtrectare aliis ut mulieres garrulæ solent. *Rabje*, inepta loquacitate obtrectare. Ad eandem normam Angli Americani ex *be* et *to rate*, Ang. Linc. to chide, formant *be-rate*, (Americ. 30) to revile; to abuse in vile language. Hol. *op de rats komen*, ferri linguis circulatricibus. Ang. Linc. *to ratch*, to tell falsehoods.

BIRACHE, vb.a. F.o. calumniari. Confer *racke; utracke*, convitiis obruere; *racke ind scelde*, execrari et objurgare.

BIRAEPJE, vb.a. trullisare (Vitruvius), collinere parietem recens structam calce; *biplasterje*, parietem calce illinitam incrustare, emplastrare. *Di muórre birape*, collinere parietem. *Di metslir birapet ind biplastert di muórre mei kalk, oaf set di muórre op mei stijntjes. Di timmerman bisjit di muórre mei ien houten biscot.* Confer *biride*, parietem novo lapidum strato spissare. Hd. *berappen.* Isl. *krifa*, fricare, scalpere, rapere, vehementer attrectare. Egilsson Isl *kroppa*, increpare. Hald. *ll* (ch) in F. *rape* evanuit, at transiit in c apud Gallos, *crepir* emplastrare.

(BIRAKJE), F.o. *berakke*, curare; mundare. Ags. *reccan*, Ang. *to reck*, curare, enumerare, supputare; *bereccan*, (crimen) diluere, defendere. Scoti, *to rack, to raik; Quhat raik?* what do I care for it?

BIRAVIA, vb.a. F.v. spoliare. Inter Frisios nunc obsolevit. Hollandissat G. J. in *biroafje*. Ags. *bereáfian*, Ang. *to bereave*, Nl. *beroven*. Vocalis *o* ex diphthongo *au* (a + u) Goth. *raubon;* Ags. *eá* ex *a*, quæ Frisiorum vocalis in *ravia* primitiva est, ut liquet ex Lat. *rapere.*

BIRÆDE, vb.a. parare, curare, efficere. *Ik scil dat ding wol biræde*, ego rem curabo. *It wier yn ien amery biræden*, momento citius opus peractum erat. *Di minne birædt it bern*, nutrix lavat vestitque infantem. F.b. *bireddi*, agere, gerere, præparare, Joh. 37, 171. Sarcastice, *Ik scil him biræde; hy hat mem forepritsen*, ego illum exercebo, (colaphos ei infligam); matrem meam convitiis consectatus est.

BIRD, n. (büd) barba. F.v. *berd*, m. Ags. *beard*, m. Nl. *baerd*, m. Ang. *beard*, F.b. *biard*, Joh. 100.

Hy is ruck yn it bird, homo barba hirsutus, intonsus: Figurate, *Pake sit ruck yn it bird*, avus dives pecore et nummis est. — *Syn party yn it bird sitte*, invadere, appetere hostem fortiter, Nl. *iemand in den baerd varen*, Angli una voce *to beard*, oppose face to face. *I beard thee to thy face*, Shakespeare. I part. Hen. VI. Act. I. Sc. 8. Gal. *faire la barbe à quelqu'un*, le braver. — *Us héalwúchsen junge hat it bird yn 'e kiel*, filius semiadultus (habet barbam in gutture, i. e.) hirquitallit. Ea ætate barba pullulare incipit.

berd-breke, F.v. depilatio barbæ.

berd-fang, F.v. prehensio barbæ contumeliosa. Ang. *to beard*, barbam alicui vellere, attentare quem.

No man so proud breathes upon the (ground
But I will beard him. Shakespeare.

bird-mankes, bird-mantsjes, pl. gallinæ species. Kil. *baerd-manneke*, barbatulus. — *Di birdmankes*, secta inter teleiobaptistas, homines simplices, cultui et moribus veterum addicti, qui comam non alebant neque barbam resecabant. Nunc evanuerunt.

berd-wendene, f. F.v. barbæ læsio. — Barbam, quippe rem sacram, inviolatam volebant Anglo-Frisii, quare variis mulctis animadvertebant in ejus læsionem. Confer Ælfredi leg. c. 35. § 5. *Gif he thone beard ofascire, mid XX. scill. gebete.*

BIRD, (büd) cg. proprie, margo; Isl. *bard*, n. marginis prominentia, labrum navis, ala, axilla; *hval-bard*, Nl. *walviechbaerd.* Nl. *boord*, margo. Genus vocis incertum est; veteribus Neerlandis fæm. *buter bort*, Nl. eodem sensu neut. *over het boort*, latus navis, sed in genere pro margine masc. *binnen den boort der Tibers; in den boort van haren mantel; aen den boord toe vol*, Hoogstrat. Naamw. *boort.* Frisii cg. *di bird.* F.b. *berd*, margo, ora, limes. Outzen, 31. Notat plerumque seriem domorum ad ripam

Digitized by Google

fluvii, vel utrumque latus viæ publicæ. Aliquot villæ rusticæ ad utramque ripam fluvii ducentis ex lacu Pikmar in lacum Wîde le, appellantur *di bird;* (Idaerderadêl.) Sumitur et pro fluvio ipso, qui distinguitur in *nowe bird* et *wide bird; throch di bird sile*, navigare per Birdam. Confer fluvium antiquum Frisiæ *burdo; bird* enim efferunt *bürd* sive *büd*. Ejusmodi villarum series prope Hegam in occidentem inter lacum et sulcum aquarium *(weisleat)* quoque audit *bird. Di eate stiet oan di Bird to Heeck* vel *op di bird*, villa rustica sita est in viculo Hegano Bird. *Op* ut Lat. Barb. urbs *super Sequanam*, ad ripam Sequanæ, Gal. *Paris, ville qui est sur la Seine.* Ang. *Newcastle upon Tyne, on Tine*, ad ripam Tinæ. Nl. v. *upti Rone*, ad ripam Rhodani, *up die Rine*, cæt. Annot. Maerl. Sp. Hist. IV. p. 350.

Opperbird, nomen villæ rusticæ ad finem canalis ducentis ex Aefjanssleat inter vicos Grouwergam et Idauwerdam.

bird, F.v. *bird-breeck fan da aerem*, (aurium marginis laceratio) laceratio marginis auriculæ exterioris, 466, 15, ut bene vertunt editores O. F. W. 365. Hujus partitionis titulus fert *fanda arem*, de auribus. *Fan* regit dativum *arem*. Richthofius retulit *bird* ad barbam, barba lacerata; Lex. Fris. 626.

bird, nomen trium villarum rusticarum ad ripam sulci aquarii in boreali vicinio urbis Workumi. Tab. Geogr. Scotani. — *Tjalle-bird, Tjalbert; Lunje-bird, Lunje-bert*, ambo vici ad oram viæ publicæ, *Herewei*, in pago *Æng-wirden. Lettel-bert, Tol-bert, Ny-bert*, vici Ommelandiæ in vicinio Frisiæ.

Confer *Beordon-ige*, hodie *Bardney* in agro Lincolniensi ad ripam Withami; (ripæ insula, sive angulus prominens ripæ, quod ad confluentem duorum fluminum urbs sita est. F. *igge*, angulus prominens.) Somnerus.

BIRDE, BURDE, n.p.v. Alii Germani *Burdo* teste Forst. p. 293. Isl. *barth*, clipeus. *Birda-wert*, contracte *Birdaerd*, vicus pagi Dantumadêl; nisi sit ex *Bidauwerd* ut *Raerd* ex *Rauwerd*. Confer *Hilaerd*, antiquitus *Elaerd; Hidaerd*, forsan ex *Hidauwerd*, ut *Idaerd* ex *Idauwert*.

BIREINE, vb.n. compluere. *Di boeken bireine*, cadit pluvia in libros. Confer *bidrippe*. Ang. v. *beraine*, to wet with rain; to moisten. Wyckliffe, Ez. XXII. 24. Amos, IV. 7, *bireyned*, F. *bireind* pf.p. Nl. *beregend*, idem. Perdiderunt Angli, qui vertunt *rained upon.— Hwat my bireint ken kjar noch wol bidrippe*, eidem calamitati, quæ me affligit, obnoxii sunt (obtrectatores mei).

BIREITSE, vb.a. attingere manu. *Hwat men nat bireitse ken matte men stean litte*, linquenda sunt quæ manu attingere nequimus, i. e. ne quid ultra nostras vires assequamur. Part. præs. *bireitsende*, attingens; figurate, sufficiens, ut Nl. *toereikende. De ynkomsten scille wol bireitsende wæze as it wiif mar sünich is*, sufficient reditus familiæ dummodo uxoris parsimonia adsit.

BIREKKE, vb.a. tegere. præs. *birekje*, pf. *biriik*, pf.p. *biritsen;* Ags. *berecan*, tegere. *It fiur birekke*, et *birekkenje*, ignem obruere cinere. Amelandia *berekke*, sepelire mortuos. Ags. *berecan on hatum axum*, Nl. *berekenen in hete asch*. F. *birekke yn hjitte yeske*, obruere favillis. Lye. Nl. *reke, raecke*, rastrum, sarculum; *reken, raecken*, colligere rastro; *reken, raecken het vier*, condere, occultare ignem cineribus. Kil. Ags. *racjan*, sarculo colligere. Isl. *raka saman*, corradere.

Confer *rekkenje, birekkenje*, Gothi *rahnjan* (colligere numeros) computare.

BIREKNIA, vb.a. F.v. enumerare, pernumerando arguere. *Bireknia dat sibbe*, computare et arguere gradum consanguinitatis. *Bireknia dae berthe*, evincere computatione justum partus diem.

birekkenje, vb.a. enumerando summam facere; computare alicujus vim, facultatem. *It gelach birekkenje.*, symposii sumtus computare. — *Hy is foár syn wirk birekkene*, par est suo penso.

BIRENDA, BERANDA, BERYNDA, vb.a. F.v. frangere; *Tha heliga biranda* imagines sanctorum disrumpere. F.b. *ranne, renne*. Ags. *krendan*, discindere, Ang. *rend*, Ang. v. *to berent*, disrumpere, scindere. Halliwell. Confer Nl. *aen-randen*, hostiliter aggredi, impetere. Ang. v. *randown, randon*, impetus hostilis. Gal. *randonner*. Halliw. *randoun*.

BIREWLI, (bireewli) vb.a. F.b. mortuum induere vestem feralem. Joh. 35.

Digitized by Google

Nl.v. *reeuwen*, cadavera curare. Cadaver postquam veste ferali erat indutum (F.b. *birewalt)*, ut apud nostrates, collocabatur in stramine, ibique manebat usque dum transponebatur in loculum, quod Frisii boreales appellabant *kast-leyangh*. *(Kast*, Nl. *kist*, *dood-kist*, loculus. *Leyangh*, Ang. *laying*, *laying out*, *laying out in a coffin;* Shakespeare *laying forth;* ex. gr. *Embalm me*, *then lay me forth..... inter me.* cf. Johnson.) — F. *As hja my op it strie lizze*, (cum me collocant in stramine, i. e.) cum mortuus sum, F.b. *üeb stre*, idem. — Post transpositum in loculum cadaver stramen colligant in mergitem *(lik-skuf)*, quæ die exequiarum solvitur et ad utrumque loculi latus in feretro dispersum, dum itur in sepulchrum, clanculum surripitur et aliquo in sulcum aquarium abjicitur. Joh. 117.

Cæterum inter Frisios boreales eadem de exequiarum phantasmate regnabat superstitio quæ apud nostrates, quamque hi appellabant *bigangel*, illi *likejune;* Joh. 117: supra p. 260. Sunt quidam homines, quorum caput in partu pelliculo erat tectum (F.b. *m'en hâtj aur't kaed*, F. *mei ien helm bern)*, quibus solis ut fausto omine natis datum credebant ista exequiarum phantasmata videre. Vident exequiarum comitatum ex domo quadam procedere et pergere usque ad sepulchrum, quod certum omen est habitatorem brevi diem supremum esse obiturum.

Terminatio inf. F.b. *i* in *bireewli* locum tenet F.v. *ia* et F. *je;* ex. gr. *üsi*, implere; *am-teurni*, sese convertere ad alia sacra; *apki*, osculari; *bâlki*, negligenter tractare quid et inquinare; *bidaragi*, F. *bidarje; bilunnagi*, appellere terram (ut navita), F. *bilânje; bidobbi*, tegere, contegere, F. *bidobje*. Joh. 35, Eadem *i* sæpe claudit infinitivos linguæ Frisiæ orientalis, ut exposuit Cadovius Muller (A° 1691.) ex. gr. p. 67, *eeri*, F.v. *eria*, F. *earje;* p. 85, *gungi*, F.v. *gunga;* p. 221, *siingi*, Isl. *syngia; springi*, F.v. *springa*, F. *springe; macki*, F.v. *makia; kryti*, clamare, F. *krite*, plorare; p. 60, *heri*, *hera*, F.v. *hera*, F. *herre*, *hjerre*, *heare*, *heârre*. Autor p. 60 asserit fere omnes infinitivos verborum F.o. desisse in *i* vel *a*. Frisii Helgolandiæ ut

Angli plurimis verbis totam abscindunt terminationem, ex. gr. F. *bidde*, *buge*, *heârre*, *ite*, *liede*, *thinke*, *sije*, *sliepe*. Ang. *to bid*, *bow*, *hear*, *eat*, *lead*, *think*, *sew*, *sleep;* Helgoland, *bed*, *büüg*, *hiâr*, *ît*, *lied*, *thénk*, *sei*, *sliap*, cæt. In vita navali strepentes venti et undæ, ingenia alacria nautarum, nec non celeritas, qua jussa rectoris sunt exsequenda, respuunt omnia sesquipedalia verba, et gentes maritimæ præcipitante lingua ex voce sæpe nil retinent nisi vocis syllabâm præcipuam. Inde fit quod Anglorum, Frisiorum, et Scandinavorum verba nautico usui cæteris sunt commodiora.

Johansen p. 36 citat *biaki*, die festo S^{ti} Petri (22 Febr.) in collibus insularum magnos accendere et alere ignes, quibus alii aliis nuntiant salutem, ut variarum insularum incolæ sibi invicem solent. (Confer F.b. *bîken*, Ang. *beacon*, quod efferunt *bî-ken*, hic p. 200.) Porro p. 37 terminatione tota abjecta *biar*, magno hiatu ejulare, jactare, idem quod nostrum *bere*, 223.

BIRIDE, vb.a. *Ien hynzer biride*, fingere equum. *Ien biriden hynzer*, Ang. a dressed horse. *It hynzer is yn alle tuch biriden*, equus omni vehiculo assuetus. *Di wei biride*, viam asperam argillosam curru transire et planare; *ien biriden wei*, trita et parata via. — *It lân mei modder biride*, spargere terram fertilem argillosam super pascua, quod fit plaustro unde huc illuc acervuli dejiciuntur. Ags. *beridan*, circumvehi equo. Nl. *berijden*, perequitare. Kil. Nl.v. *berijden*, incursare.

biride, grallis incedens semitam aperire per glaciem. *Forsichtich! Er is nock nin biriden paed*, Cave glaciem recentem! Nondum semita notata est cursorum grallis.

biride, vb.a. lapidibus superstructis tegere. *Di muûrre biride*, parieti laceræ agglutinare alteram struem lapideam. Ags. *beridan*, præcingere, Benson. Plin. Ep. *parietes testaceo opere præcincti.* Isl. *rydia*, sternere; *at rydia veg*, sternere viam. — Confer *birape*. Ang. *to beray*, inquinare, huc non pertinet; sed ad Ags. *reodan*, pf. *read*, illinire. Isl. *ryda*, *rioda*, illinire, cruentare.

BIRIEDE, vb. reflex. pf. *birette*, pf.p. *biret*, præs. p. *biriedende*, ger. *biriéden*.

Digitized by Google

F.v. *birada*, (Ang.v. *berede*, Ang. *to advise)*, consulere, deliberare; testari, arguere, probare; criminari, compellare aliquem. *Beried dy goed, ind den di kànnen ut 'e mouwen*, rite consule, et ubi consulueris mature facto opus est. *Ik scoe trouwe, mar ik hab my biret*, constitueram ducere uxorem, sed mutavi mentem.

(birede), F.o. *berade*, collocare (filiam suam.) Kil. *beraeden*, Sax. Fris. Hol. connubii fœdus inire; elocare, viro tradere. Confer G. J. I. 6.

Hy liet di ádere even plachtje,
Het se oan eltse ig joegen mey.

Confer *rât*, Nl. *raed*, in Alam. *hi-rât*, connubium. Hd. *kei-rath*.

bireda, vb.a. F.v. instituere, parare, *een meeltyt bireda*, parare (alicui) convivium. Nl. *een maeltijd bereiden*.

biriede, vb.a. parere, efficere. Nl. *berokkenen*. *Dat tupen ind fretten hat di rike man ien iere déa biret*, gula hominis divitis multata est præmatura morte. Nl.v. *beraden*, idem.

Ay! vule vrouwe, dorper ende quaet,
Wat ghi mi al leets beraet.

Maerl. Sp. Hist. II. 251. Confer insuper M. Stoke, I. 163. Velth. 277.

biried, n. consilium, deliberatio. F.v. *bired*. *Ik stéan yn biried*, dubius hæreo. *Ik hâld it op myn biried*, quid agam mecum consulam. *Ien koárt birie', ien goed birie'*, cito et bene consule. *It is nin biried wirdich*, Burm. 66, acceptio rei tam commodæ nulla deliberatione eget. *Ik scil it yn biried nimme âz ik ien konnegiseler oaf ien domeny fen us Sjouke meitse scil; it is beide ien tsjerke-ambt*. F.o. *in beraet un berau nemen*. Stür. 14. O. L. R. II. 292, circumspecte deliberare.

biret, adj. promtus; promptus manu. *Ien berette keerdel*, vir paratus. Gal. *c'est un vrai determiné*.

unbiret, adj. inconsultus, dubius.

unbiriedich, adj. inconsultus, temerarius.

BIRIKJE, BIRYKJE, vb.a. et n. fumo denigrare, et denigrari, pf. *birykke*, pf.p. *birike*, ger. *to birykjen*. Vide *reek*, *rîk*, *ryk*, fumus.

BIRIKKE, vb.a. extensis brachiis sursum versus attingere, assequi. (Nl. *beraken.)* pf. *birikte*, pf.p. *birikt*, ger. *to birikken*.

BIRINNE, vb.a. eundo attingere, acquirere. — *Hwa di sted yn ien ure birinne wol mat tastappe*, qui urbem una hora vult attingere ei celeri passu eundum est. G. J. I. 7,

Is 't lock jiette for 'e stjuwn,
Ick berinn 't licht oppe juwn,

(forte bonam fortunam, si illa meam proram antecedit, hac vespera assequar.) *Di man hat nuwere bigripen, mar dy it mei him birinne ken, hat it oars sa slim nat*, qui metam cum eo attingere novit, i. e. dare paululum scit ejus phantasiis. — *Birinne*, vb.a. supervenire. *Rinne*, currere, fluere. *It wetter biroan us fen efteren wylst wy fen foaren oan it dykjen wierne*.

birinna, vb.a. F.v. aggredi, obruere, assequi; *dae worden hya mitta gaelika daed byronnen*. F. *Fen 'e galike dea beroan*, morte subita oppressus. — *Hy is oppe fuole biron*, Burman. 31. (Kil. „*vuyle.* j. *klippe*, scopulus)."

BYRINNE, vb.n. juxta ire, comitari. *Hy rint dær by as it thredde laem*, aggregatur in numerum, sed flocci penditur. Trium agnorum eodem partu natorum una a matre fere negligitur.

BIRISPJE, vb.a. reprehendere, Lat. *carpere* verbis. F. *rispe*, carpere fructus; proprie, vellere, ut Ang. v. *ríste*. F. *raspje*, radere, atterere; Gal. *rasper*, *râper (du sucre, du tabac)*. Hisp. *raspar*. F. *rasp*, radula, Ital. *raspa*.

BIRIUCHTJE, vb.a. alicui suum tribuere, sacramenta ecclesiæ Romanocatholicæ morienti administrare, *(geriucht*, ferculum); mulctare. — *Ik scil him biriuchtje*, debita ei infligam verbera. — *Ien frommiske biriuchtje*, inire feminam. — *Biriuchtje*, certiorem facere. F.v. *Disse ting wil ic biriuchta*, hanc rem enarrabo. Nl. *berichten*, idem.

biriuchta, vb.a. F.v. jure decernere. *Ene seke biriuchta*, causam dirimere. *Hwersar en iuncfrou kir selue biriucht*, ubi virgo ut homo sui juris agit. — *Den keerwei biriuchta*, viam publicam restaurare; proprie, justa præbere viæ publicæ.

BIROASTJE, vb.n. (biroástje) rubiginem contrahere. *Myn redens binne biroáste*, calopedia mea ferrea æruginem contraxerunt. — Figurate, ingenio vel consuetudine mala in vitium insanabile duci; *It pòchen ind bliesen is yn 'e poepen biroáste*.

Digitized by Google

BIROID.

BIROID, adj. turbatus. Prov. *Ien biroide holle, ien lege pong*, (post bacchanalia) consternatus animo vel turbatus cerebro, et marsupium inane. Nl. *berooid*, pauperatus. — Sax. v. *birouuon*, spoliare. Confer Ang. *row*, series, cum Hol. *rooi*, similesque mutationes literæ *u* vel *w* in *i*.

unbiroid, adj. valde turbatus. *Un* intensivum ut in *unquea*, malum, lolium, noxa; *quea*, malus. *Unbiroide holle*, caput inconsideratum, caput confusum, perturbatum, præcipue commessationibus in longam noctem.

BIROPPE, vb.a. voce attingere aures alicujus ita ut audiat et intelligat. *Di âldman is sa doaf, ik ken him nat biroppe*, senex me alta voce acclamantem præ surditate audire nequit. Figurate, *Dat is naid, dat di iene stek di oare hast nat biroppe ken*, leviter consutum est longe distantibus punctionibus acus. *Di iene krint ken di oare yn 'e kruskeboale hast nat biroppe*, in hoc pane triticeo uvæ corinthiacæ passæ sunt rarissimæ.

biroppe, vb.a. nominare. *Ta scoâlmaster biroppe*, nominare ludimagistrum. F.v. *bikropa*, vb.a. certa die convocare in concilium; alto ululatu persequi malefactorem; appellare a minore tribunali ad majus: *Ic byrope an dene byscope*, appello ad episcopum. *Hyt byropa fon da myra to da marra riucht.* — Ags. *behropan*, appellando, compellando vexare; Luc. XVIII. 5; ex pf. *hreop*, *hrop*, verbi *hrepan*, clamare. F. *roppe*, pf. *roap*.

birop, n. nominatio (i. e. vocatio) ad munus quod; officium ipsum, professio ipsa.

biropinge, f. F.v. appellatio ad judicem majorem. Nl. *hoger beroep*.

biroppinge, cg. professio.

BIROUWJE, vb.n. pœnitere. Ags. *berovsian*, idem, pro quo Angli habent Gallorum *to repent*, Gal. *repentir*.

birou, n. pœnitentia. *It birou komt as it to let is*, sera venit pœnitentia.

BIRUCHTIGET, BYRUFTIGET, adj. verbale, F.v. famâ suspectus. *Beruchtiget mit tiufte.* Nl. *Gerucht*, pervagata fama, præcipue, infausta. Neerlandi distinguunt inter *beroemd*, celeber, spectatus, et *berucht*, famosus, infamis. Nl. *beruchtigd*, Hooft. Wb. I. 121.

BIRURD, (biroerd) adj. verbale, apoplexia ictus; tropice, dei fulmine ictus. *It is birûrd!* Quod deus perdat! *Ien birûrde keerdel!* Quem deus perdat homo! Ante hos sexaginta annos adhuc exsecratio dirissima, quam parentes severe reprehendebant in ore liberorum, nunc ex Hollandia in usum quotidianum ducta et licita.

BYS

BYS, bîs, cg. (biis) scurra, qui lascivit in illudendis aliis, Hol. *spotvogel*, Gal. *espiègle*. *Ien scrândere junge is meast ien biis*, puer argutus plerumque scurra est. Nl. *Biis*, erro, Bracht, Mart. Spieghel. II. 159. a.

biiske, n. F.o. puella ferocula, Gal. *qui se donne des airs.* — *Biiske*, n. scurra hilaris. Hol. *guitje. Hy boârtte biiske*, derisorem agebat.

bys-feint, cg. scurra; sed, per meiosin Frisiis solennem, plerumque, deceptor, dubiæ integritatis homo, quamvis speciem honesti habens.

bys-jeyer, cg. viator sive lictor judicis pagani, qui abigit mendicos nebulonesque circumforaneos. F.o. *biesejager*, idem, F. *byejagger*, idem.

bys-jonge, cg. scurra puer.

bîze-perte, cg. dolosum consilium. G.J.

bîze-stik, n. scelestum facinus. G. J.

bîzich, adj. jocularis, scurrilis. *Bizich lâitse*, illudens ridere.

bîze-bàuwje, vb.n. inter se ridere, susurrare et ludere alios, jocos agitare, ut fit inter juvenes et puellas. Gal. *folâtrer*. Confer Ang.v. *to baw*, balare, latrare. F.b. *bawwan*, ejulare, Joh. 100. Ags. North. *beafa*, *beofa*, lamentari. *Nei-bóuwe*, effingere, imitari sonum vocis alicujus ad eum irridendum. Kil. „*bies-bout*, scarabæus alis strepitans et maximo cum impetu ac stridore volans. q. d. stridulum telum. *Biesbouten*, discurrere cum impetu et stridore."

biis-bóuwer, cg. scurra, illusor.

biizje, vb.n. illudere vel vexare, exercere alios joci gratia. *Di âlde liu hiingen aleur géar fen biizjen*, veteres multum amabant facete et jocose exercere alios. — *Biizje*, vb.n. dolosa consilia inire; G. J. Prov. *Laitsen ind giizjen is folle mar biizjen*, risus et ludibria plerumque non carent vitio.

bîzerye, cg. ludibria, vaframenta.

Alam. *biejan*, *bison*, lascivire instar vaccæ (Graff. III. 216), fremere, consternare. Nl. (Kil.) *bijse*, furens aeris

Digitized by Google

impetus, tempestas horrida, pestis. Sueth. *busa*, impetu ferri, irruere. Alam. *bisa*, boreas, Graff. III. 216. Sax.l. *bissen*, instar vaccæ stimulo venereo agitatæ per prata discurrere; sectari virum, de virgine. Kil. *biesen*, j. *byesen*, æstu agitari. F.u. *byster weêr*, Ang. *boisterous weather*, tempestuosum cœlum; *a boisterous man*, homo tumultuans et inconditum clamans. Ang. East. *boist*, a swelling. Ang.v. *boister*, a boisterous fellow. Suethi *Lopa i biss*, catulire; Sirenius. Nl. *Als ouwe koeijen bissen steken zij de staert hoogst*, J. Zoet, 242. Nl.v. „*Als die oude koyen bijsen so clappen hem die clauwen*, dum trotant vacce veteres sonat ungula quoque." Proverbia communia. Delf in Hollandia, p. 2. Ambo proverbia innuunt senilem amorem esse turpem. — Angli *busz*, susurrare instar apium volitantium, strepere; susurrare in aurem, *(büster waer.)* Sax.n. *kisse-bissen*, huc illuc in domo discurrere et satagere in nugis, ut sedulæ mulierculæ solent. — Frisii orientales *bisen* et *bissen* promiscue habent, cursitare huc illuc vesane, absque scopo; præsertim vaccæ æstuantis instar. F.o. *It weidfé kriggt de birs in de stært*, F. *it fé kriget di bâuw under di stirt*, œstrum sub cauda armenti hærere incipit, i. e. pecus æstuari incipit. *Birser*, armenta œstro agitata. Stür. 18. Mhd. *birsen unde jagen*, venari. Isl. *birr*, n. ventus, tempestas, impetus.

Nl. *biesen*, æstu agitari. Isl. *biastra*, molesto labori insudare, summis viribus niti; *biástr*, n. ardens nisus, labor improbus. Ang. *bias*, præponderans ingenii æstus, causa movens mentem in hanc vel illam partem. Ex *biesen* Neerlandi habebant *bies-bout (bolt*, sagitta) scarabæus alis strepentibus, impetu et susurro advolans, F. *hynste-biter;* Alam. *bise-wurm*, œstrum; Graff. III. 216. *Biesbouten*, discurrere cum impetu et strepitu instar vaccæ œstro agitatæ caudamque erigentis. F. *bâuwje*, idem, ex *bâuw*, oestrum.

BISAKJE, vb.n. subsidere, in minus volumen redigi. *It héa bisakket hird*, cito subsidit fœni meta. *Nat hird rinne oar it iten kwette bisakke is*, post prandium a cursu devolanti abstine donec cibus subsidit.

BISAUWJE, vb.n. confundi animo, impallescere eventu. *Sâuwje*, idem. *Hi sâuwde* vel *bisâuwde fen di thongerslach*, impallescebat fulminis ictu. *Ho Friez nea moed besauwe*, G. J. I. 91, (historiæ scriptor narrat) quomodo Frisii numquam animum desponderent. — *By di tynge fen kjar soans déad bisâuwde di mem*, nuntio mortis filii audito mater decidebat, (animæ defectione.) — *It ding is bisâuwe*, res in nihilum interiit. West-Fr. *beseeuwen*, pavere; *beseeuwd*, pavidus, pauper et afflictus. Post captam Brielam dux Alba *beseeuwde*, impallescebat, confundebatur. Predicatie van D^e^ Koster te Hoorn. — Aliud est v. *beseeuwen*, (Kil.) madefieri aqua marina, a Nl.v. *seeuwe*, (Kil.) mare, Goth. *saivs*, idem.

sauwje, est ex *saegje*, ut Ang. *saw*, serra, ex Ags. *saga*. Nl. *sagen*, *versagen*, pavere. Nl.v. (Kil.) *saegh*, *tsaeghe*, pavor, pusillanimitas. Nl. *versaegd*, territus; *onversaegd*, *onverschrokken*, intrepidus. *Sagen*, tremulo motu concuti, ut territi solent, quæ notio restat in *saghe*, (Kil.) febris, ut Nl.v. *rede*, febris, Ags. *hriddel*, cribrum (tremulum), F. *ridel yn 'e hánnen*, manuum tremor. F. *Sige-saegje*, serratum motum sequi, serratam ducere lineam. Gal. *sic-sac*, hodie *zigzag*, linea serrata; *tranchée en zigzag*, cuniculus serratus; *chemin en zigzag*, qui va en serpentant. F. *saegje*, Nl. *sagen*, serrare, i. e. vicissim detrudere et attrahere serram. Notionis primitivæ vestigium manet in *sauwje*, *souwje*, glaciem debilem agri inundati trepidantibus pedibus sursum deorsum tentare.

BISCAËDJE, vb.a. opacare, velare, prætexere. (Confer *scaed*, umbra.) Ang.v.

The hyge tre the grounde beschadelk
And every mannis herte gladelk,
Gower, MS. F. *di keage beam biscadet di groun*. Halliwell.

BISCAMJE, vb. pudescere, cum pron. reflexivo. *It bern biscammet him*, pudet infantem (præsente extraneo), timidulus est. *Biscamje dy nat oer earmoede mar uneerlik jild*, ne te pudeat paupertatis, sed divitiarum male partarum.

biscamsum, adj. pudibundus, pudendus. *Ien biscamsum famke*, puëllula pudens. *It is foár di bern ien biscamsum wirk as di âlder him gek oanstelt*, pudet liberos stultitiæ parentum, stul-

Digitized by Google

torum morum. *Moánne to wirden is biscamsum wirk*, de debito solvendo moneri pudor est.

BISCATTE, vb.a. F.o. nimium poscere tributum, præter jus petere; proprie, adærare, tributum imponere. Confer Nl.v. *schatten ende scheren*, vexare censura, tributis. — F.v. *sondir byschatte pachte ende sondir simonye*, Chart. b. 375, absque injuste stipulata pensione et corruptione. Nl. *ongeoorlofde uitkeringen*.

BISCEADIGJE, vb.a. nocere, lædere. Ags. *sceathian*, lædere, furari. *Di storm hat di diken biscéadige*, tempestas nocuit aggeribus marinis, hic illic eos delaceravit. — F.v. *him bescadigia*, culpam commereri erga legem: *of him deer ymmen oen biscadiget*, si quis erga præceptum istud offendit, Nl. *Indien iemand zich daer aen vergrijpt*. Hollandi in sermone quotidiano *zich daar aan brandt*. F. *bisceadje*, quod citat cl. Richthofen, non existit.

BISCEAN, vb.n. obtingere, G. J. I. 94, *So men immen det al folle yen ney beschean schil*, malum, quo alios affecimus, fere habebimus. — *Scean* ex *scian*, accidere, contingere. *Scian* pertinet ad ea verba monosyllaba, quæ infinitivum claudunt *n* finali, ex. gr. *gtan*, ire; *sjæn*, videre; *stéan*, stare; *jaen*, dare, cæt; F.v. *gan*, *sia*, *stan*, *ia* vel *ian*.

biskia, F.v. idem.

BISCELDE, vb.a. convitiis obruere, aggredi. F.v. *biskelda*, accusare in judicio, culpare de injuria.

BISCERE, vb.a. circumtondere novacula, ex. gr. mentum barbatum; *biknippe* contra fit forfice. F.v. *biskera tha mone*, attondere jubas equi; *syn haud biscera*, ejus caput attondere; Ags. *besceran*, privare; *gescerian*, ordinare, destinare. Has figuratas notiones verbi *to shear* Angli rejecerunt. — *Di haech biscere*, attondere sepis frondes. — Prov. *Hy mat heel sinlyk wœze di ien aei biscære wol*, MS. valde mundum esse oportet eum qui ovum tondere tentat.

biscere, biscare, dispertire. *Yn it delen fen di buwt hat er him goed bisceerd*, in dispertienda præda sibi bene multa vindicavit. Inde Neêrlandi *het bescheer des hemels*, ordinatio dei; *het bescheer*, fatum. F. *Yn alle saken is ther*

en bisceyre, MS. in omnibus rebus regnat præfinita quædam ordinatio. Nl. *Wat lot is ons beschoren?* quænam vitæ sors nos manet? Sax.v. *Scerian*, disponere, ordinare, destinare. Ags. *scerian*, ordinare. — In hac notione partem distribuendi, dispertiendi, plurimum valet *him biscare*, sibi partem vindicare. Ags. *scaru*, *scearu*, pars, proprie segmentum, Ang. *share;* Ags. *scerian*, secare, tondere. Confer Nl. *bedélen*, (cuique partem suam tribuere) erogare necessaria egenis; *deel*, pars.

bisciria, vb.a. F.v. sibi rapere quid; *that hyt hath beskireth in da riuchte deer di rawer on sitten is*, quodque ille istud rapuit in ambitu jurisdictionis cui prædator est subjectus; 486, 21. Ags. *bescyrian*, fraudare, spoliare. Bouterwek, Angels. Glossar. 22. Confer *biscere*.

biscere, obtendere funem, fila. *(len line scere*, restem tendere.) *Di hakken fen di hoázzen biscere*, filis assutis obtendere et firmare tibialium calces.

BISCERMJE, vb.a. protegere, F.v. *biskirma*, idem. *Dat riucht biskirmet da onschield ande dine erma*, jus protegit innocentem et pauperem.

biskirmense, f. F.v. protectio, tutela orphani ejusque bonorum. Ex *biskirmnese*.

biscirming, cg. protectio.

biscermer, cg. protector. Sax. v. *bescermon*, protegere; *bescirmere*, protector. Alam. *piscirman*. Vox Anglosaxonibus, Anglis Helgolandisque ignota.

BISCERNSLINGERJE, vb.a. conspurcare, contaminare, afficere contagio (ex. gr. pestilentiæ.) *Scern*, fimus; *slingerje*, jactare; jactare merdam liquidam, quod boves et vituli faciunt cauda excrementis madida.

BISCIEDE, vb.a. sejungere; gubernare, sibi partes judicis arrogare, moderari, regere; destinare in commodum vel in tentationem alicujus. — G. J. I. 53,

Lit ik di hynxt fen stál aefliede
Az ien folle wol bisciede,

si distringo cultrum, cum aliquis multa sibi arrogat. *Hynxt*, equus bellator, qui e stabulo ducitur ad pugnam, symbolum certaminis. Signa sive vexilla Anglosaxonum albi equi imaginem præferebant. Thierry, Hist. de la Conq. de l'Angleterre. I. 129. Fr. Junius in annotationibus MS. (quas

Digitized by Google

servat Bibl. Bodleyana) in poetam nostrum hunc locum rite explicat, *Laet ick het ruyntjen eens van stal springen of besta ick eens 't mes te trecken, als iemand veel snaps wil hebben.* Plura vide Naoogst, p. 289. — Prov. *Goad bisciedt us néat as goed*, nil nisi fausta deus nobis destinat.

F.v. *biscetka*, decernere, decidere, dirimere; pf.p. *biskat*, definitus. F. *bisciede*, pf. *biscaet*, pf.p. *biscaet*, ger. *biscieden*. E præterito verbi primitivi, *scaet*, *biscaet*, fluxit.

biscaeye, vb.a. se immiscere, quæcumque moderari imperiose. *Beppe wol alles biscaeye ind fiert neat ut*, avia omnia tentat moderari et nihil præstat.

bisketh, F.v. pactum.

biscie, bisceid, n. observantia; nuntius respondens. *Bisceid sizze*, respondere per nuntium. *Bisceid dwaen*, e poculo bibere quod alter tibi propinat. Kil. *bescheed doen*, æquum justumque præstare.

Ont de houn comt te hére
Soo wyter besché noch eere;

Burm. 58, cum canis (plebs) surgit in dominium omnem exuit observantiam et decori sensum. *Al thingh hat sijn beschie*, Burm. 2, in omni re decorum est observandum, quæque res aliquid quod decet sibi privum habet.

bisceiden, adj. vel *biscaet*, sejunctus a similibus juxta positis, non coalescens. *Alle wirtels fen sipelgæs binne biscaet*, singulae radices conglomeratae allii schoenoprassi suam sibi privam habet plantam. Nl. *bescheiden*, modestus. — *Besceiden*, adv. perspicue, clare. *Hy koe di fleugel fen heite scip bisceiden* (vel *bisceidenlyk*) *siæn.*

bisciedenlyk, bisceidenlyk, adv. distincte: *Elts ken sjæn, mar nat bisciedenlyk sjæn*, quisque videt, sed non distincte. — *Men kenne di bergen yn 'e moánne bisceidenlyk siæn.* F.v. *beskethelik*, adj. distinctus, definitus, clarus; *cortera ande beskethelikera riucht*, jurisprudentia concinnior et distinctior.

BISCIFFA, vb.a. F.v. creare (judicem, prætorem, cæt.) Nl. *aenschaffen*, Ags. *scyffan*, *scyan*, suggerere, suppeditare. Nl. *schaffen*, suppeditare, curare; *raed schaffen*, consilium dare et consilio juvare (in rebus adversis.)

BISCIKJE, BISCIKKE, vb.a. disponere; impetrare quid pro alio in ejus commodum. Prov. *Dy alles biscikke wol, biscikt neat*, omnia qui tentat disponere dispouit nihil. — *Di man wier forlegen; ik hab him jild biscikt*, in angusta erat re; argentum pro eo impetravi. *Teate hat my ien feer-kou biscikt*, Teate invenit mihi vaccam biennem. — F. *scikke*, adaptare.

biscik, n. molitio. *Ien bulte biscik hawwe*, se multis immiscere rebus.

BYSCIKKE, vb. admovere. *Scik kwei by di hird*, admove te propius foco. Figurate *Hy ken er him aerdich byscikke*, belle se suaque commoda insinuare scit. Vide *opscikke*, paululum cedere ut alii sit locus; *ut-schikke*, sedens paulisper cedere; *wei-scikke*, removere; et *scikke.*

BISCILDIGJE, vb.a. accusare. F.v. *biskildigia*, (ex forma simplici *biskelda*,) idem. Ags. *bescyldigan*, Ang. *to accuse.*

BISCINE, vb a. illucere. *Ik scil dy yn ien gat sette, dær dy sinne ouf moánne biscine ken*, te in carceris cavum detrudam ubi nec sol nec luna te illustrent. Ang. *She was as fair a creature as sun might beshine.* Urrysch. p. 603. F.v. *biskina*, idem: *neen sonne to beschinene*, ne sol sonti affulgeat. F.v. *biskina*, (illustrare i. e.) luce veritatis convincere; *Hua so des bischinen wert*, quicumque ejus (maleficii) convincitur.

BISCITE, vb.a. cacando inquinare; plurimum figurate, decipere. Stercus Germanis erat symbolum contemtus, ludibrii, fraudis, quare neque Anglosaxones neque Frisii in morum simplicitate illud habebant inurbanum. Contra Hollandis *beschijten*, decipere, vox est spurca. Ags. „*besciten*, caca„tus: nostratibus hodieque notæ satis „significationis." Somner. Euang. Northumb. Matth. II. 15, *bisuicen* sive *bilyrtet*, deceptus, illusus; F. *lurte*, *lorte*, stercus rotundum. — Prov. *Dy ien oar biscyt biscyt op it læst him selne*, alium qui decipit decipiet tandem se ipsum. Ironice, *Better ien goe frioun beschijten as de man selm*, Burman. 7.— *Dat scil him biscite*, hoc factum ejus spem fallet. — Prov. *Immen lit him naet twaris fen de selfde man biscite*, nemo facile bis delabitur in fraudem ejusdem hominis; asinus in lapidem non bis offendit eundem. — *Biscite*, pf. *bisciet*, pf.p. *bisciten.*

Digitized by Google

BISCOAGJE.

bisciter, cg. fraudator, impostor. Prov. *Bisciters dye naet*, fraudatorum auctoramentum haud ita magnum est.

BISCOAGJE, BISCOAYE, vb.a. contemplari. F.v. *biskawia, biskowia, biskoia*, contemplari, spectare, examinare. *Hwerso di dyck biskowat wirt to wanwirk*, ubi agger marinus spectatus et examinatus videtur esse male constructus. Confer F. *lek-scoaye*, vituperare ut rem vilem. Ags. *besceáwian*, contemplari, circumspicere, considerare. Ags. *eá* ex F.v. *a*. Angli hoc verbum commutaverunt cum extraneis *to contemplate, to consider*.

BISCOEIJE, vb.a. tabulis coässatis vestire parietem, canalis ripam, cæt. *Di wālen biscoeije*, palis et tabulis crepidines canalis firmare, ne terra interatur et ripa laceretur. — Ags. *besceadan*, vestire; *scyccels*, m. mantelum. Nl. *schoeien*, calceare.

BISCRASSE, vb.a. acie quadam inscalpere et turbare politam superficiem. *It iis biscrasse*, glaciem grallis ferreis radere, arare. Ang. *to bescratch*, unguibus arare. Richardson citat exempla. Vide *scràsse*.

BISCRIEME, vb.a. deflere. Ex simplici F.v. *biskria*, ploratus ululatu attingere locum ubi auditur. Confer *biroppe*.

BISCRIUWE, vb.a. describere, aliquem certiorem facere literis, portendere, efficere. *Homerus hat di oarloch fen Troayen biscréaun*, Homerus descripsit bellum Trojanum. Frequent. vb. Ang. v. *bescrawle* et *bescribble*, idem. — *Immen biscriuwe*, proprie, aliquem scribendo assequi, i. e. literis certiorem facere. *Roppe*, clamare; *immen biroppe*, (clamando quem assequi ut audiat) e longinquo inclamare quem ut audiat. — *Dær is wer ien jungfaem fordrunken. It is biscriuwt hwat!* Iterum virgo aqua suffocata est. Glacies scatet ærumnis. *Di comeet scil hwat biscriuwe*, cometa calamitates portendit. F.v. *biskriva*, describere: inscribere (mulctam), mulctare: *biskriva hi achte ponden*, mulctare sontem octo libris. Ags. *bescrifan*, confesso pœnitentiam poenamque injungere; pf.p. *bescrifen*, cui confesso poena injuncta est. Lye. Plerumque valet Ags. *scrifan*, inscribere (mulctam confesso et poenitenti). Aliquando plene cum *bote*, mulcta: *tkrovige thær sva bisceop him scrife be ælcre misdæda tha bote scrife*, quod Lye vertit, „juxta singula peccata compensationem exigat." *Scrifan* quoque in genere notat confessionem accipere, Ang. *to shrive*. — Ags. *scrift*, confessio; *scrift (-man)* elliptice *scrift*, confessor. — Ags. *scrifan*, æstimare pondus rei, curare. Lye. Sax.v. *biscriban*, curare; *ni biscriban*, flocci pendere. De homine, qui res familiæ in omnibus curat, Frisii perhibent, *Hy is dær scepper ind scriuwer*, ille ibi est curator et scriptor, i. e. omnitenens, proprie, perscriptor actorum et agendorum.

Olim omnia tum in judicio tum in rebus sacris viva voce agebantur, ejusque solius fidei, præsentibus testibus, securitas pactorum et promissorum et auctoritas jussorum committebantur. Primi, qui arte scribendi utebantur, fuere pontifices et judices, qui mulctas una cum decretis et sententiis in acta referebant. Inde scribendi notio apud maiores nostros in aliam castigandi, monendi, reprehendendi, peccata confitendi vel puniendi sensim gliscebat. Præterea bene tenendum est hanc notionem non τῷ *vritan*, Ang. *to write*, verbo antiquo et vere Germanico usuque quotidiano trito, esse propriam, sed soli verbo Romano *scrifan* ex verbo Romano *scribere* formato. Cum enim confessio et mulcta ecclesiastica a supremo Romano pontifice ejusque apostolis esset introducta, hunc ritum non verbo communi et quasi *paganico*, sed voce, e sacra lingua ecclesiæ oriunda, designabant.

BYSCRIUWE, vb.a. adscribere, juxta scribere.

BISCROBJE, vb.a. increpare: confer *scròbje*. Nl. (Kil.) *scrobben*, scalpere, scabere, radere. Ags. *screopan*, idem. Ang. Sussex. „*shrape*, to scold." F. *scrape*, strigil, (Jun. Et. *scrape.)* Suethi *skrape*, Ags. *screope*, f. idem, Prov. *Dy ien oar biscròbje wol mat selme suwer wæze*, turpe est doctorem cum culpa redarguit ipsum.

(BISCUBJE), F.o. *bescubli*, decipere. Stür.

BISCUDSJE, vb.a. septo ligneo circumdare, includere. Figurate Nl. *beschutten*, protegere. F. *scüd, scod*.

BISCULE, BISCUL, (bescoel) adj. tectus, ex hominum aspectu semotus. *Hy sit*

Digitized by Google

(BISCUMMÉLJE).

biscûle, hæret in latebris. *It bern leit biscûl under di wrine*, infans latet sub stragulis. — *Biscûl boârtsje*, Gal. *jouer cache-cache*. Hol. *Verstoppertje spelen.*

(BISCUMMELJE), F.o. *bescummeli*, decipere. Stür.

(BISCUNTJE), F.o. *bescuntje*, decipere. Stür.

BISEKA, vb.a. F.v. inficiari, negare. Confer *bisiikje*.

bisekinge, f. F.v. inficiatio. Ags. *besacen*, in controversiam vocatus. Somnerus. Benson. Lye. *Besacen* deest Etmullero, 620.

BISEKA, vb.a. F.v. conquirere, investigare. Vide *bisiikje*.

BISÊN, F.o. subula bidens qua sutor margines corii in suturis extantes absecat. Stür.

BISENA, vb.a. F.v. conciliare. *Een stryd bisena*, componere litem osculo, *een soen bisena*, reconciliationem osculo obsignare. Sax.v. *bisuonan*. Nl. *verzoenen*, in gratiam redire cum.

BISERJE, BISERJE, BISÉARJE, vb.a. leviter vulnerare. Plurimum reflexive; *It famke hat hjar mei ien kniif biseerd*, puella se incaute cultello vulneravit. Ags. *sâr*, vulnus, dolor, cura; Ang. *sore*, ulcus; Ags. *besargian*, misereri. Ang.v. *besore*, vexare. Sax.v. *serian*, afficere dolore.

bisêrje, vb. reflex. conspurcare merda. *Bisêrje dy nat!* Cave merdam. Hol. *zich bederven*, se perdere, fig. se concacare; *Je hadje bedurven met lachen*, School voor jaloerschen, 39. F. *syn eigen quéa*, sua ipsius merda; proprie, malum.

BISETTE, vb.a. circumdare, intersepire, coärctare, proprie, ponere circum. Ags. *besettan*, obsidere, collocare, Ang. *to beset*. F.v. *bisetta*, circumdare, sepire, occupare, satisdare, decernere, *It lân mei pjellen bisette*, agrum palis sepire, F.v. *mit pelem bisetta*. *Di pine bisette*, tactu magico pollicum dolorem membri afflicti coarctare et mederi. Milton,

The only righteous in a world perverse
And therefore hated, therefore so beset
With foes, for daring single to be just.

Incingere, Ang. *Follow him that is fled. The thicket is beset: he cannot scape.* Shakespeare. Ags. *besæt*, obsidebat. — *Biset, bisetten*, oppressus. *Biset*, multis obrutus negotiis, *Throch*

BISIBBE.

minsjochtme is miin hert beset om dy, G. J. pectus amore mihi oppressum propter te. *'k Wird fen wriid in spiil besetten*, G. J. mihi cor uritur invidia. In angustias compulsus, Ang. *Now, daughter Sylvia, You are hard beset.* Shakespeare. — *Nàu biset*, (arcte obsessus) tenacissimus, sordidus, Lat. *angustiæ pectoris* (avari). — *Di boârst is di man biset*, peripneumonia laborat. — *Bisette*, occupare locum. *Dyn finne is nat goed biset*, tuum pratum (non rite est occupatum), idoneum est pluribus vaccis pascendis. F.v. *Werua biset meta huse*, fundus occupatus domo; *tsiurke bisetta*, obsidere templum. — *Bisetta*, satisdare. F.v. *mit londe bisetta*, satisdare alicui agris. Nl.v. *beset*, hypotheca; (Kil.) *besetten ende beslaen den pand*, percludere pignus. — F.v. *bisetta*, decernere, statuere. *The bisetta meide*, merces coloni statuta. *Wi* (biskop) *bisetta*, nos statuimus. Nl. *inzettingen*, institutiones.

biseting op e' boârst, cg. peripneumonia, difficultas spirandi.

BYSETTE, vb. apponere. *Kenstke my eâk hwat jild bysette?* Potesne mihi mutuos dare nummos aliquot? — *Alde liu habbe nat folle um by to setten*, vires senum gravi morbo non pares sunt. — *Ik hab byset*, febris me emaceravit. — *Bysette*, suum nummulum in ludum apponere. cf. Kil. *bijsetten.*

BISGJE, BYSGJE, BÎSGJE, vb.a. uti. Ags. *bisgian, bysgian*, occupare, occupari.

âfbîsgje, detercre. *Hy hat it hynzer yn ienen âfbîsge*, equum nimio labore penitus attrivit.

Héal-bisige luiwagen, peniculus semitritus. *Héal-bysge fammen*, virgines haud integræ, sive quod ætate provectiores sunt, sive quod deformes, sive quod delibatæ pudicitiæ. De re ita valet quoque *heâl-sliten:* ex. gr. *tsjettel, leppel, mæs.* Prov. *Ien heâlsliten tsjettel is so goed nat as ien nyjen.*

BISIBBE, adj. junctus a paterno maternove sanguine, consanguineus. F.v. *bisibbet*, idem. *Di faem is oars myn sin, mar hja is my to nei bisibbe om er ien sib fryster fen to meitsen*, puella mihi valde placet, at consanguinitas impedit quo minus me ei despondeam. Nota Frisium haud facile suam ducere neptim. — *Bisibbe*, tropicc, *bisibbe faem*, puella deamata et pene

Digitized by Google

desponsata. — Junctus necessitudine creditorem inter et debitorem: *di bûr is mei di koukeaper riu bisibbe*, boum mercator plus quam satis est debet rustico. Confer *sib*, cognatus.

BISIDE, BISÍDEN, adv. ad latus, seorsim, clam. *It jild foel bisiden it boart del yn it welter*, crumena juxta latus navis gliscebat in aquam. — *Liz di briif biside*, sepone literas in loco secretiore. — *Biside krupe*, latenter abire seque abscondere. *It bern kroep biside yn memmescirte foár di sòldaten*, infans metu militum se immergebat in matris sinum. *It bern is biside under di wrine*, infans latet sub stragulo. F.o. *in bóken beside*, sepultus libris. — *Biside boártje*, Gal. *jouer cache-cache*. Confer *biscule*.

bi-siden elkoárren, Nl. *zyde aen zijde*, ambo lateribus junctis. F. *side*, Ags. *side*, latus; dat. *sidan; be sidan*, ad latus. Ags. *He (Didimus) mid hondum hælend genom sylfne be sidan, thær he his svat forlet*, ad latus unde suum fundebat sanguinem. Cædmon, 299, 5. Bouterwek, p. 184. r. 547. Ang. *besides*, ab latere, Gay, Pastorals, *Fair is the kingcup that in meadow blows, Fair is the daisy that beside her grows.* — Quod excipimus ad latus, i. e. seorsim ponimus; inde Ang.v. *beside*, Ang. *by the side of*, Ang. *besides*, exceptus, præterea. Confer Ang. *be-time*, *be-times*, F. *bi-tiid*, *bi-tiids*, bene mane. — Nl. *besijden*, a latere et seorsim. Kil. Franci suum *bi sidan* ad verbum verterunt Barb. Lat. *ad costam*, Gal. *à coté*, *auprès*. *Donner à coté*, s'éloigner du but. Teuth. *besyden*, *beneffen*, prope, circa. Hd. *beiseit*, a latere; *beseit*, seorsim.

BISIIKJE, vb.a. periculum facere, F.u. *besoeke*, idem.

Bisiikje it net um tejin di wet op to steau, ne tentes rebellionem contra leges. — *Men matte alles bisiikje ind it goede bihâlde*, omnia tentanda sunt et honesta servanda. Prov. *Bisiikjen is it neiste riucht*, in re dubia periculum facere proximum est. Nl.v. „*Besucken eest naest*, docet experiencia cuncta." Proverbia communia. — *Wy scille it mei 'n oár bisiikje*, agel certemus de victoria. — Ex *bi*, *be* et *siikje*, quærere; analogice Ags. *findan*, investigare, pf. *fand*, Nl.v. *vanden*, visitare, Ang.v. *to founde*, to go towards, Ags. *fandian*, tentare, Ang.v. *to fande* et *found*, to try, to attempt, Ags. *bisecan*, adire, Leg. Edg. Ang.v. *beseek*, Ang. *beseech*, (adire precibus) implorare, Nl. *aenzoeken*, idem. Nl. *verzoeken*, petere, *bezoeken*, visitare, sed F. *forsiikje*, visitare, *bisiikje*, periculum facere. — F.v. *biseka*, perquirere, pf. *bisocht*, pf.p. *bisocht*. Contra verbum F.v. *biseka*, negare, infitiari, pf. *bisók*, non est ex *seka*, quærere, sed ex Ags. *sacan*, increpare, pf. *sóc; ætsacan*, negare; *onsacan*, negare; *othsacan*, recusare; *withsacan*, negare, cæt. F.v. *sek-wird*, infitiatio.

bisócht, adj. affectus morbo lento et fere insuperabili. *Hij het di kanker yn 'e ljisken; di man is wakker bisocht.*

bisîking, cg. calamitas a deo inflicta, grave malum. ex. gr. improbi liberi, ebrius maritus, pestis pecoris, cætera.

BISIJE, vb.a. Hind. acu pingere linteum. F.v. *sia*, Sueth. *sye*, Lat. *suere;* Goth. *siujan*. Ags. *siwan*, Ang. *sew*. Ags. *besiwian;* pf.p. *besiwed fether-geveorc*, opus plumarium, plumæ acu pictæ, Somner. Lye. Hind. *beside knotte*.

BISIKERIA, vb.a. F.v. cavere, defendere, in tuto ponere.

BISILE, vb.a. pernavigare. *Di sea bisile*, navigare mare. pf.p. *bisyld; ien bisyld scip*, navis velis habilis; *bifearn siler*, expertus nauta, Ang. *an expert sailor*, Hol. *bevaren matroos*. *Bisile* pede unovelificans attingere scopum cursu navis non obliquato. *Ik lei oan op Heech ind ik koe Smelbræge nat iendris bisile*. Tropice, attingere alium ingenii dotibus, formâ, decore, cæt. G. J. I. 13,

Nin faem, ho moy, dyn glanz' bisylt
(op thuzen mile nei.

Gens navigatorum a re nautica metaphoras mutuatur. Hollandi *voorbijzeilen*, præternavigare, tropice, antecellere. Sartorii adagia, cent. IV. 56, *vert* (lege *verde*) *voorbyzeylen*, *te boven gaen*. Nl. *De loef afsteken*.

BISIPERJE, vb.a. et n. lente et minutim cadente aqua suffundi; vb. frequentativum ex forma simplici F.v. *besipa*, (oculos) perfundere liquore lacrymali; *het age nat biseppen*, oculus aridus. F. *sypje*, manare, stillare; *syp-éach*, lippus; *syp-éagje*, lippire. Ags. *sipan*, stillare; *sipen-ege*, adj. lippus.

Digitized by Google

BISITTE.

Hol. *sip zien*, i. e. dolenter. Ang. North. *to sipe*, to ooze or drain out slowly.

BISITTE, vb.a. insidere in aliqua re. *Dou bisitste my*, insides meæ vesti. *Dy hin bisit tolef piken*, gallina ista incubans tegit duodecim pullos. Figurate, possidere; qui enim rei insidet vel obsidet eam possidet. (Confer Lat. *posne-, pone-sideo*, unde *possideo) Bisitte*, pf. *bisiet*, pf.p. *bisitten*, obsessus a malo dæmone, furibundus, effusus. F.v. *bisitta. Thet alle Frisa an fria stole bisitte and hebbe fria spreke and fri ondwarde*, Frisii omnes insideant libera sede, i. e. possideant liberam sellam (ac tribunal) et habeant liberam accusationem et liberum responsum. *Oppa tha erue bisitta*, insidere fundo, i. e. possidere et uti. Cum accus. sine præp. *an* vel *op*, *syn ayn eerwe bisitta mit aller Fresena riucht*, F. *syn ein erw bisitte mei aller Friezen riucht*. Ags. *besittan*, obsidere, cingere; possidere. Lat. *ob-sidere* propriam notionem vb. *be-sittan* accurate indicat.

bisit, n. possessio. *Bisit is nin riucht.*

bisitma, F.v. idem.

bisitter, cg. possessor, homo dives. *Hy is bisitter*, est locuples homo.

BYSITTE, vb.n. assidere. Prov. *Dy thichst by 't fiúr sit waremt him bæst*, qui proximus apud carbones assidet optime focillatur. F.v. *bisitta*, *biseita*, assidere; judex „assidet" i. e. jurisdictionem habet in omnes, qui in ejus jurisdictionis ambitu degunt. Hoc vb. *bisitta* accentu in *bi* rite distinguas a *bisitta*, possidere, quod accentum habet in penultima.

bysitter, cg. assessor in judicio pagano. F.v. *bisitter*.

BISIUCHT, adj. furiis agitatus. *Bisthe bisiucht?* Anne te dementia cepit? Nl. *Zijt gij bezeten?* Aliquando *bisiucht* commutatur cum *bisetten*, Nl. *bezeten*. *Dy bisiuchte minsce!* O homines lymphatici! F.u. *besükt*, idem. Hilarides, MS. Hindel. *bisiocht*, ebrius. Nl. „ *Uijtsinnich, rasende, dul, besiecht en beseten.*" Broer Corn. Serm. I. 69. Nl.v. *besiecht*, morbo affectus in genere; speciatim, comitiali. F. *siuchte*, morbus; G. J. *siuchtme*, idem.

siucht-nead, cg. morbi angustia. G. J.

BISIUNGE, BISJONGE, vb.a. celebrare cantu, Nl. *bezingen*. *Di affears bisiunge*, canere proavorum laudes. F.v. *bisinga*.

BISJITTE.

Ags. *besingan*, incantare. F.v. *singa*, *sionga*, canere Missam; *tha haudsloed bisinga*, celebrare missam in templo Cathedrali, (proprie, totum templum cantu implere), in usu, præesse sacris in templo praecipuo.

BISJÆN, vb.a. (G. J. *besjean)* spectare, pf. *bisèach*, imperat. *bisjuch*, *bisjoch* et *bisjæn!* pf.p. *bisjuwn;* Nl.v. imperat. *besich!* Leven van Jesus, 241. *Di merke bisjæn*, nundinarum tabernas spectare. *Sjæn*, videre; *bisjæn*, contemplari; *Haste dy tsjeppe faem sjuwn? Wol sjuwn, mar nat bisjuwn.* Figurate, experiri, ad finem ducere; *Dou seisthe, ik mat bitelje. Dat scille wy noch ris bisjæn*, tu asseris me tibi debere nummos. De hac re contestabimur litem. — *Di feint is thige siik; ik léau nat dat hy it ein bisjæn scil*, morbo capitali juvenis affectus est; timeo ne eo absumatur; proprie, ne finem morbi non videat. — *It bouwen fen sa'n keámerke ken ik foár ien byttsje bisjæn*, parvis sumtibus tale cubiculum extruere possum.

bisjuch, n. Hol. *bekijk*. Prov. *Hanswoársten op 'e stoel habbe it measte bisjuch*, ad sanniones in cathedra maximus est concursus populi.

bisjæn, spectare; *bekykje*, intentis oculis spectare; F.v. *bikike*. Hol. *bekijken*, Ang.v. *kyke*, to look steadfastly.

Ags. *beseon*, circumspicere, contemplari. Ang.v. *be-sé*, Wyckliffe, imperat. *bise!* vide, Matth. XXVII. 4, Ang. *to see to*, F. *ta-sjaen;* Nl. *toezien*. F.v. *bisia*, intueri, cernere; nota solitam apocopen nasalis *n*, quæ hæret in inf. F. *bisjæn*, et proprie forma gerundii est; F.v. *him ne aegh neen man to bysyaen*, 424, N° 1.

BISJITTE, vb.a. jactu teli vel globi attingere. præs. *bisjit*, pf. *biscéat*, pf.p. *biscetten*, præs. p. *bisjittende*, ger. *bisjitten*. *Di fugel is to fier; ik ken him nát bisjitte*, avis nimis procul hinc est, sclopeti jactu eam assequi nequeo. — *Ien scip bisjitte*, contabulare cubiculum navarchæ in puppi. Nl. *een kamer met wagenschot beschieten*. cf. Kil. *beschieten. Biscetten tkek*, tectum sub tegulis contabulatum.

bisjitte, vb.n. prospere succedere. Prov. *Di kriich bisjit nat folle*, bellum non multum salutis adfert.

biscot, n. proventus. *Di noarde-wyn*

Digitized by Google

BYSKJE.

jowot wos ien goed biscot fen koarn, aquilo nobis parat largum hordei proventum. Confer *bislaen*, obtegere, et *bislach*, totum armentum fundi. Nl. (Kil.) *beschot*, proventus, pollen, contignatio intermedia. Citat Kil. Hd. *beschuss*, proventus, vox hoc sensu apud Grimmium non obvia, qui interpretatur *beschuss*, paries medianus.

bisjitte, mutare colorem. Nl. *verschieten. Jæ bescheat in laey ijnn' swijmme az dea*, illa (Reonixa) impallescebat et jacebat in animi defectu mortis imago, G. J. I. 15. — Ags. *besceotan*, præcipitari.; *on grund besceotan*, Luc. VIII. 31, in abyssum præcipitari. Etmuller, 600, „abire, mitti." *Besceat*, Oros. 33. tit. 3. præcipitavit se. *(As ien snoek ut 'e doar sjitte*, lucii instar propelli foras).

BYSKJE, vb.n. occupatus esse in levi negotio, sive opere. Ags. *bysgian*, occupare, occupari. Ang. *to busy*. Inde vb. frequentativum

bîzelje, idem. Nl. *beuzelen*, nugari.

bibîzelje, vb.a. *bibjeskje*, cursitando, actitando frivola agere. *Hwat bibîzelt it âld-wyfke?* quid nugarum agit vetula? Ang. *to bustle about*, in concerns of little worth.

beuzich, adj. occupatus. Ags. *bysig*, Nl. *bezig*, Ang. *busy*.

beusicheit, cg. occupatio, Ang. *business*. Ang.v. *besiship*, Gower.

bissing, cg. nundinæ vici Ommen. Ags. *bisegung*, *bisgung*, negotium, occupatio, Ang. *business*.

BISLABJE, vb.a. delambere.

bislabberje, vb.a. F.o. inter edendum ex ore stillantibus guttis amictum pectoralem conspurcare. Nl. *beslabben*, lambendo inquinare, cibo liquido contaminare, Ang. *to beslubber the garments with blood*. Shakspeare, 1 part, Hen. IV. Act. II. sc. 4. Ang.v. *beslabbere* et *beslobbere*, se inquinare saliva. Piers Plouhman, p. 110.

bislobberje, more anatum sorbendo despumare lemnam minorem fluitantem super aquam. F. *slobberje*, sorbillare.

BISLAEN, vb.a. occupare, circumdare; proprie, palma feriente occupare. pf. *bislûch* (besloeg), pf.p. *(bislegen) bislein*; F.v. *bisla*, ger. *bislaen*, F.v. *een dada bisla mith hondum*, manibus plangere mortuum. *Dyn âters, o leafde, binne bislein mei myn offers*, G. J. mea dona occupant altaria tua, o amor. *Ien kening fen gréate riken bislacht yn it ein nin tsjien foet romte*, rex terrarum amplissimarum tandem non majus spatium occupat quam decem pedum. — F.v. *syn schield mitta rada golde bisla*, suum scutum includere auro rubro. F. *Ik scil myn bîbel yn goud bislaen*, mea biblia sacra auro includam. Figurate, *Ik scoe dy wol yn goud bislaen*, te, meum decus meæque deliciæ, auro includere velim. — *It hynzer bislaen*, soleam equo induere. Ang. *to shoe a horse*. Prov. *Men ken nin rinnende hynsten beslaen*, Burman. 46. — *Ien sceppe bislaen*, palæ extremitatem induere ferro acuminato. *Bisleine sceppe*, pala ferrata. Inde subst. *bislack*, lamella metallica tegens, includens. *Bislein hynzer*, equus rite calceatus. Tropice, *Wi binne bislein; meitse gàu dat jimme op it scerp komme*, ornate vos, nos sumus parati. *(Op it scerp*, calceis acuminatis ne gliscat equus in glacie.) *Kom nat unbislein op it iis*, (ne tenta stagnum glacie duratum sine calceis ferratis) nihil attentes imparatus. — *Goed bislein*, bene armatus (sc. parte virili.) — *Yn îzeren bislaen*, alicui catenas ferreas injicere. — *Ien pléats bislaen mei fé*, fundum pecore ad numerum sufficientem occupare. *It lân mei scjippen bislaen*, prata depascenda dare ovibus.

bislaen, tegere. *Wolste myn griene side bislaen* (visne tegere meum latus viride?) Amo te; asside mihi. — F.v. *Under eke and under erthe bisla*, condere corpus querceo loculo et terra. — *Mei gikheit bislaen*, seria ludicre tractare, culpam jocis tegere. — *Bislaen*, vb.n. circumdari, tegi, *Di glæzen bislaen fen di wazem*, vapore aquæ calidæ obfunduntur fenestræ specularia.

bislaen, miscere pultem. *Pankoeken bislaen*, macerare far lacte et ovis ad coquenda lagana. *Pankoeken yn supe bislaen*, subigere farinam lacte agitato.

bislaen, vb.n. evenire. *Hi hat it yn 'e lottery bisocht, mar dat bislûch forkeerd*, tentavit aleas publicas, quod tamen ei male evenit. Prov. *Di dingen bislaen faek better as it thocht wier*, res fere melius cadunt quam timent homines. *It ken wæze, dat di hirde wyn bislacht mei rein*, forsan procella solvetur in pluviam. Confer varias no-

Digitized by Google

tiones verbi Hd. *beschlagen* apud Grimmium. Lex.

bisla, vb.a. F.v. dirimere. *En kempa schil it bisla*, certamen singulare decidet controversiam. Nl. *beslechten.*

bislach fen di sceppe, n. ligonis acies ferrea. *Houten amers mei eren bislach*, situlæ ligneæ copulis æneis. — Nl. *beslach omtrent veroude basten*, vimina lenta circumvoluta ad ramos continendos; Cats, poëta, qui idem repetit phrasi synonyma, *muer schoon ick dien omvang met honderd taeie wisschen.*

boere-bislach, n. per ellipsin *bislach*, n. armentum fundi. Ita et *réau* pro *boere-reau*, instrumenta operis rustici. *Réau ind bislach*, instrumenta rustica et grex fundi. *Bislach*, proprie, quod totum fundum occupat, nec plus: inde *it bislach is to lyts*, vel *to great*, numerus pecoris pro capacitate fundi inferior est vel eam excedit. Eodem sensu commentatores versionis Nl. Bibl. SS. in notis ad Genesin *beslach* utuntur. — Nl. *beslag*, omnia instrumenta quibus chirurgis opus est. Winkelm. Fr.Wb. Cf. Sax.l. *bestik*, Bnl.I. 82.

bisleek, bislach, n. puls farrea ex qua fiunt lagana, placentæ, liba. *Géarslach*, *n.* lac mixtum cum cremore.

BISLANTERJE, vb.a. negligenter offundere. *It bern bislantert him*, puer pulte, quam sorbet, se offundit. *Slanterje*, cibum liquidum fundere negligenter, Ang. *to slander*, calumniari. Ang. West. *slent*, a puddle.

bislanterje, decipere. *Lit dy nat bislanterje*, ne te sinas in fraudem injici. Hol. *beslenteren*, idem.

BISLEATJE, vb.a. circum prata et arva fodere sulcos aquarios. *Lán bisleátje*, F.v. *lond bislata.* F. *sléat*, Nl. *sloot.*

bislótte, vb.a. sulcos aquarios liberare cœno quo sunt obstructi.

BISLEUR, n. sensus sui. — *Bij syn bisleur komme*, ad se redire. *Syn bisleur hálde*, sui compos manere (inter pocula, rixarum iras, cæt.)

BISLIEPE, vb.a. inire feminam, F.v. *bislepa*, idem, proprie, somno obruere, opprimere, sopire, Lat. *concubare cum femina.* Nl. *beslapen*, idem. Ags. *beslepan*, somnolentus esse; *beslep*, adj. somnolentus; ex F.v. *slépa*, F. *sliepe*, dormire. Ags. *svefan*, dormire; sopire; pf. *svæf*, Ang.v. *swive*, futuere aliquam. Isl. *sofa*, dormire, Suethi *besofva en qvinna*, concubare cum femina. *Ve* in *svefan* est ex *u* in ὕπνος (hupnos, supnos) somnus; *u* transit in *o* Lat. *sopio*, *sopor.*

bisliepe, vb. relat. *Him bisliepe*, proprie, sese obruere somno, i. e. maturare propositum somno peracto. *Dou wolste my mei hawwe nei Eastynjen; dær scil ik my op bisliepe*, Tu me vis comitem in Indias; te mei consilii post somnum certiorem faciam. *It bern is tízich; it is nat goed bislept*, infans murmurillat; somno non est recreatus. Prov. *Bisliepe jo to beste, bitinse jo to beste, biriede jo to beste.* MS.

BYSLIEPE, vb.n. in eodem lecto cum aliquo dormire. — *It bern sliept by di faem*, infans condormit cum ancilla.

bysliep, cg. qui dormit cum alio. Nl. *bijslaep*, coitus; concubina. Hol. dial. *mijn slaap*, mea uxor, Nl. *slaepgenoot.*

BISLIKJE, vb.a. lambere, circumlambere. *Di bear bislikket it kéal*, ursa vitulum delambit. F.o. *beslakkere*, idem.

BISLYMJE, vb.a. et n. phlegmate, muco oblinere, inquinare. — *It lán bislimet*, ager pascuus oblinitur et clauditur argilla pluviis liquefacta. Ang. *beslime*, contaminare.

BISLIMPJE, vb.n. contrahi instar terræ humidæ, quæ aëri exposita siccatur. *Di wéake groun bislimpet. Di bryge wei is yette nat bislimpe.* Ang. *slim*, gracilis, tenuis. Isl. *slæmr*, deficiens.

BISLINGERJE, vb.a. (jaculari, fundere) madefacere aquis. *It noat is bislingere fen di rein*, pluvia madefecit segetem messam. Confer *biscernslingerje.*

BISLIPE, vb.a. circumquaque acuere. pf.p. *bislypt*, vafer, *ien bislypte feint*, homo astutus; alias *ien fine sliper*, callidus homo. Nl. *geslepen vent.*

BISLUTA, vb.a. F.v. claudere, occludere, obstruere, includere, comprehendere. F. *bislute*, includere, occludere, celare; concludere, decernere, consilium capere; claudere, finem imponere. *Bislut di doafhúdige junge yn it turfhok! — Hwat heste fen dyn rike beppe to nyjier krige? Sa folle as ik yn myn éach bislute ken*, accepi ab avia quod in meis oculis occludere possim, i. e. nihil. — *Bisletten wetter*, aquæ occlusæ, scilicet glacie, qua navigatio cessat. Prov. *Buten doar besletten i haest vergetten*, Burman. 6.

Digitized by Google

BISMÆRE.

eintsje-bislut, n. finis irrevocabilis. Prov. *It eintsje-bislut is di déa*, mors ultima linea rerum.

BISMÆRE, BISMARRE, vb.a. inungere. pf.p. *bismærd*, *bismard*, Ags. *besmired*. Ang. *to besmear*, Nl. *besmeren*.

bismirkje, vb.a. freq. vb. *bismíre*.

bismjirkje, inquinare, foedare. *Di lytse junge hat him di throánje mei yeske bismirke*, puer parvulus faciem inquinavit cinere. Ang.v. *besmirch*, to soil, to daub, to smear. Ang. *to smirch*, fœdare,

I'le put my selfe in poore and meane (attire
And with a kinde of vmber smirch my (face.

Shakspeare, As you like it, Act. I. Sc. 3. Ags. *smerian*, *smirian*, illinere, unguere, unde frequent. vb. *smirkian*, F. *smirkje*, Ang. *smirch*. Confer F. *smirkert*, homo fœdus, turpis. Ex simili fonte fluxit Isl. *smeikiz*, lubricari. Nl.v. *smeken*, Sueth. *smeka*, freq. *smekra*, adulari. Ang. *smicker*, renidere; *smirk*, adulatorie subridere.

BISMODJE, vb a. inquinare. *It bern bismòddet him*, infans edens vel bibens suam vestem conspurcat. Goth. *bismeitan*, linere, inungere. Ags. *besmitan*, Ang. *besmut*, conspurcare. Ang.v. *besmudge* (bismudje), to soil with dirt.

BISNIDE, BISNIJE, BISNYE, vb.a. circumcidere. Ags. *besnithan*, abscidere, privare, quod verbum Angli perdiderunt. *Him bisnye*, (se ipsum præcidere i. e.) sibi præcidere successum, male evenire. Prov. *Jild utjaen ind naet barre dat bisnyt him selme*, erogare pecuniam et non facere sua sponte ruit. *Dat praet bisnyt him selme*, hoc argumentum se ipsum reducit, absurdum est. Lat. *circumcidere sumtus*, minuere; *circumcidere vinum*, abstinere vino. Nl. *besnijden*, præcidere, minuere, comprimere se, abstinere.

bisnye, circumcidere lignum in quaslibet formas vel imagunculas. Figurate *ien fyn bisneine throánje*, facies mire formosa. *Ien moai bisneine kou*, vacca formosa. F.o. *besneed*, adj. bene informatus, peritus, proprie, circumcisus et expolitus. Confer F. et Hol. *snedig*, Ang. *full of wit*, *witty*.

bisnying, cg. circumcisio, angustiæ; figura desumta de eo, quod forcipe prehensum est. *Hy kām dær yn di bi-*

BISPYLJE.

snying, ibi in angustias adducebatur. *Di wrigge naem di boal fen di ármen sa yn bisnying, dat er nin fin reppe koe'*, satanas pauperum carnificem (oppressorem) tanta vi apprehendebat, ut ne digitum quidem posset movere. *Twa man koene di stoere thjeaf hast nat yn bisnying hálde*, duo viri furem trucem vix comprimebant.

BYSNYE, vb.a. præter ea quæ secata sunt secare alia, secando addere. *Sny er nock hwat boale foár di bern by*, seca plusculum panis pueris.

BISNYE, BISNIJE, vb.n. nive conspergi; pf.p. *bisnyd*, ninguidus, nive obrutus. Ags. *bisnivan*, pf.p. *besnived*, ninguidus. Ang.v. *besnow*, idem; Anglis perdita vox, quam excipit læva paraphrasis *to cover with snow*. Nl. *besneeuwen*.

(BISNUETJE) F.o. *besnutje*, vb.a. decipere. *Snute*, emungere; *bisnute*, emungere alium. Lat. *emungere aliquem argento*.

bisnjitte, vb.a. decipere. *Di boer hat him fen ien mersekreamer bisnjitte litten*. Ang.v. *to snite*, emungere nasum, quod nihil habet commune cum *snirte*, G. J. I. 193, affligere. Isl. *at snerta*, icere, tangendo perturbare, Dani *snært*, ictus, verber, Sueth. *snærta*, verberare; *snært*, flagelli ictus. Corrige Epk. 433.

BISNUFFELJE, vb.a. minutim et accurate perscrutari; proprie, canum more sagaci naso indagare. F. *snuwe*, spirare naribus, *snuffelje*, odorari.

BISPANNE, vb.a. extensis digitis et pollice intercludere et metiri. F.v. *bispanna*. Nl. F. *span*, tale spatium.

BISPATTE, vb.a. respergere (aquâ, luto, cæt.) Inde frequent. vb. Ang. *to bespatter*. *His weapons are the same which women and children use; a pin to scratch and a squirt to bespatter*. Swift. Ang. *to bespit*, conspuere.

BISPIELE, vb.a. allucre, aquam superfundere. Nl. *bespoelen*. Ang. *bespoul*, humectare saliva. Milton.

BISPIKKELJE, vb.a. maculis spargere. *Di weitene hin is bispikkele mei swarte stipkes*. Ang. *to bespeckle*, idem. Ags. *specca*, Ang. *speck*, macula. Alam. *specca*, idem, qua voce Graff caret. Jun. Et. *speck*.

BISPYLJE, vb.a. cantare (tibiis, fidibus.) *It orgel bispylje*, canere organo. F.o. *bispylje*, *bespele*, inire feminam. Frisiis *spylje* hac notione tantum valet

Digitized by Google

de tauris; *di bòlle spilet di kou*, taurus init vaccam; F. *spylman*, fidicen, taurus; Nl. *speel-kind*, infans e coitu cælibum, non e matrimonio natus, nothus, Hd. *liebes-kind*. Lat. *ludere in virgine*, i. e. rem habere cum ea.

BISPINNE, vb.a. nendo lucrari, efficere; nendo involvere. — Involvere, *ruch bispoun yn it réach*, dense netus vel involutus texto araneo. — *Mei lótjen scilste nin side bispinne*, sortibus rem non augebis. Ags. *spinnan*, Ang. *spin*, Nl. *spinnen*, nere; *spinsijde*, id quod nent bombyces vermiculi.

BISPOARJE, *bispoárre*, vb.a. sentire, comperire, experiri; figura effectus pro causa; proprie enim notat, sequi vestigia feræ canis odorantis instar. Ags. *bespyrian*, ex vestigiorum notis deprehendere. F. *spoar*, vestigium feræ. Neerlandi Saxonisantes ex *o* habent *eu* (Hd. *ö)* in *bespeuren*, (Kil.) investigare, indagare, Hol. sentire. Ang. *trace*. — *Weinspoar*, n. vestigium rotarum currus in via; elliptice *spoar*. Inde *bispoarje*, currus vestigia imprimere in terra; *Di wei is bispoare*, via aspera curribus trita est.

BISPOTTE, vb.a. irridere. Ang. *to bespot*, immaculare; *spot*, macula.

BISPREKKE, vb.a. polliceri, pf. *bispriik*, pf.p. *bisprutsen*, ger. *bisprekken*. — *Mijnheer hat Klaes ien offysje bispritsen; mar di kodnne op 'e toer ind mynheer binne allyk to troujen.*

bisprekke, persuadere; *bespriek*, W. G. 51, persuadebat.

di thjinst bisprekke, incantare febrem intermittentem, sive tertianam, sive quartanam, quæ febres ex magicis causis ortæ, ut superstitio fert, magicis artibus sunt fugandæ. Inter Russos regnat opinio larvam femineam (Sichoratka?) nocte vagari per pagos ut immittat hominum corpora in febres intermittentes. Hæcce superstitio tantum intermittentes febres tangit, quod hæ eadem hora redeuntes a dæmone quodam malefico in ipso articulo adduci credebantur. F.o. *besprœke*, fascinare. Stür. Ang.v. *besproke*, fascinatus. Wright. F.v. *bispreka a wordum*, verbis indicare.

bisprekke, vb.a. legare. *Moike hat my ien pléats bispritsen*, amita prædium mihi legavit. Flandri veteres *bespreken*, idem. Kil. Ang. *bequeath*, Ags. *becvethan*, legare; *cvethan*, dicere. Nl. *toezeggen*, promittere. Cf. *biqueade*, 260.

bisprekke, pacisci, instipulari aliquid ab aliquo. *Hynzer ind wein bisprekke*, conducere currum cum equo. Ang. *to bespeak*, idem. Ang. *If you will marry make your loves to me; mylady is bespoke*. Shak. Ags. *besprecan*, vindicare sibi; Nl. *aenspraek maken*.

unbispritsen, adj. non accusatus, integer. Ags. *besprœcen*, accusatus, delatus: *besprœcan*, obloqui.

BISPRIEDE, vb.a. conspergere, ex. gr. micis salis, *It flœsk mei sált bispriede*.

BISPRINKELJE, vb.a. respergere guttis. Ang. *besprinkle*, frequent. v. Ags. *bespringan*, conspergere, Ang.v. *besprent*, idem, (Lat. *spergere* (spregere) = Germ. *sprenkan.)*

BISPUYE, BISPYE, vb.a. conspuere. Ang. *bespew*, idem. Ang. *bespit*.

BISTASE, F.b. putare. *Kerrin wiar bistasen*, Kerrinus putabat. Joh. 22. Confer Ags. *for-standan*, F.v. *ur-stonda*, *for-stonda*, F. *for-stean*, intelligere. Ags. *standan*, pf. *stód*.

BISTE, BESTE, vb.a. duplicationem leviter assuere vesti. Confer *beste*, 191.

bestel-thried, cg. filum huic operi serviens. Accentus in prima syllaba.

bakka, vb.a. F.b. leviter assuere. Joh. 171. — Isl. *bastl*, n. rudis labor; *bastla*, sine instrumento difficulter laborare; *besti*, n. spartum.

BISTEAN, vb. consistere, constare; insistere; aggredi; perpetrare; affinis esse; bene vel male moratus esse; victum ex labore habere. F.v. *bistan*.

F.v. *Syn gued bigaen ende bistaen*, (ire et stare super sua bona) sua bona possidere eisque frui. Ags. *bestandan*, circumdare, detinere, occupare, quod verbum Angli amiserunt.

Constare, *Hwa scil foár Goad bistéan?* quis constabit coram deo? — Aggredi, arrogare sibi, *Bistéan it nat om myn bern to bruyen*, ne audeas ferire meum infantem. F.v. *disse heirfeerd bistaen*, hanc expeditionem militarem aggredi. — Sanguine jungi, *Hy bestiet my nat*, nulla affinitate mecum conjunctus est. „*Hy bestaet my niet van huyt noch van haer*, il n'est en rien de ma parenté." Plant. — Pede firmo stare, sustentari, *Hy bistiet nat*, manuum labor, opificium vel reditus non sufficiunt ejus victui. — Alicuius

Digitized by Google

indolis esse, *Heit is nat gjirrich; sa bistiet hy nat; mar wol sünich*, pater non est avarus; haud ita moratus est; sed parcimoniæ studet. — F.o. *bestaen*, sisti, remanere, Sax.v. *bistan*, restare; *bestaen bliven*, titubans medium abrumpere sermonem; *mit 't tüg bestaen bliven*, detinentur secundæ in vaccæ partu. Confer Nl. *bestand*, cessatio belli, indutiæ. *Bestendig*, adj. Kil. *bestandig*, stabilis, durabilis.

bistân, n. hæsitatio. *Ik bin yn bistân hwat wei ik op scil*, dubius hæreo quam viam ingrediar. *It is nat yn bistân*, nullus locus est hæsitationi.

bistân, adj. par. *Dat tóu is nat bistân um ien ôxe to hâlden*, hicce funis non par est retinendo tauro. *Di riken binne tsjin di weelde nat bistân*, divites succumbunt luxui. *Net bistân tsjin party*, competitore velocitate inferior.

bistéan, n. opus quod victum præbet, victus; indoles hominis.

BYSTEAN, vb.a. adsistere alicui, (Gal. *assister)* adjuvare. *Mannen stéan by!* Adjuvate, viri! Ags. *bigstandan*, adstare, adjuvare. Sax.v. *bistan*, adstare, existere, restare. Accentus est in *by*.

bystâner, cg. assistens, testis oculatus. Ang. *bystander*.

bistandich, adj. F.v. adjuvans. *bistandich wesa*, adjuvare.

BISTEEDGJE, BISTEEGJE, vb.a. elocare, impendere, proprie, locum (F. *stéd)* dare rei. (Confer Ang. *bestow*, impendere, largiri, Ags. *stov*, locus.) Verbum contractum ex F.v. *bistedigia: Dine dada to der molda bistedigia*, mortuum mandare humo. „*Besteden ter aerden*, vetus Fland. sepelire." Kil. *Stedigia* frequent. ex *steda*, F.o. *bestæden*, sepelire mortuum. F.u. *bestede*, elocare famulos famulasve, pf. *bestaet*, pf.p. *bestaet*. Ang.v. *bestade*, *bestead*, *bestede*, accommodare, bene vel male habere quem, se habere; *hevy and harde bestadde*, gravi et dura fortuna implicatus, proprie, male collocatus. Confer Nares, 189, et Wright, *bestad*, *bestead*. F. *stéd*, Ags. *stede*, Ang. *stead*, locus. Pro *bestead* Angli hodie frequentant *bestow*, quod in notionibus conspirat cum Nl. *besteden*. Confer Kiliani *besteden* cum *bestow* Johnsoni.

Di faem bisteedget hjar foár ien sceljen yn 'e woke, mar woe' ljewwer yn di lange thjinst sunder léan, famula suam operam elocat uno scillengo per hebdomadem, præfert tamen nuptias absque mercede. — *It hús bisteedgje foár twathúsend goune*, locare domum exstruendam 2000 florenis. — Figurate *bisteedge oan*, qui satagit, totus occupatus est. *Di Ingelscen ind di Franscen binne oan eltsoar bisteedge*, Angli et Galli viribus fere inter se pares sunt.

bisteedgje, erogare, impendere. *Bisteedgje dyn jild oan it leren fen di bern*, impende tuos nummos educandis liberis ad humanitatem. *Ien goed man bisteedget jild, kreften ind libben oan it gelok fen di minscen ind di eare fen Goad*, vir probus rem, vires, vitamque saluti hominum et Dei honori impendit. Nl. *geld besteden*.

BISTEKKE, vb.a. circumfigere. *Di mouwen bistekke mei spedílden*, circumfigere acus manicis. Kil. *besteken*, circumfigere, circumsepire, delineare opus conficiendum. Ang. *to bestick*, circumfigere.

bistek, n. ichnographia, adumbratio.

bistek, spatium demessum. *Ien deádkiste is al ien lyts bistek foár ien kening*, rex mortuus in capulo arctis limitibus circumscriptus est. Figurate *ien nuwer bistek*, homo deformis, ornatu ridiculus.

bistek, computatio, recognitio. *Ien poep hat sa folle bistek oer it wirk op ien scip as ien ôxe.* — *It bistek meitse*, computare locum navis velificantis in oceano. Hol. *bestek opmaken*.

bistek, propositum, mens qua quid spectamus. *Ik hab nin bistek op 'e faem; hja is sa scerp as ien els*, non ambio virginem amaram.

BISTELLE, vb.a. disponere, constituere, mandare; proprie, in certo loco ponere. pf. *bistelde*, pf.p. *bisteld*, ger. *to bistellen;* sed *bistelle*, depeculari, pf. *bistiel*, pf.p. *bistellen*, ger. *to bistellen*.

Mem hat my di groetenis bisteld, mater me mandat te salutare. *Moal ind spek bistelle*, arcessere far et lardum. *Ien fuórman bistelle*, conducere essedarium. — *Bistelle*, erogare (nummos). *Di frouliu bistelle to folle jild oan diggels ind flarden.* — *Bisteld*, Hd. *in anspruch genommen*, totus intentus. *Di Ingelscen ind Franscen binne oan eltsoar bisteld*, Angli Francis expenduntur. — *Bisteld*, occupatus, i. e. obrutus vino. *Di swift is thige bisteld*, nebulo vino oneratus est.

Digitized by Google

BISTIETTE, BISTJITTE, vb.a. pf. *bistaet*, pf.p. *bistaet* et *bistjitten*, ger. *bistjitten*, cum *him*, se, *him bistjitte*, sese impingere; *him di hân bistjitte*, sibi offendendo manum lædere. — Icere, ferire, aggredi, *Pléage oer pléage mei di forrieder bistjitte*, centum mala premant proditorem. — Consequi quæstum, *Dat bistjit nat*, hoc non conducit in rem nostram. Confer Hol. *treffen*, icere, belle cadere. — Nl. *bestoten*, Alam. *pistozun*, Hd. *bestoszen*, obtundere, retrudere. Mhd. *mit worter besloszen*, conviciari. Graff. VI. 731.

BISTIKKE, vb.a. acu pingere imagunculas in linteo. Confer *bistekke*.

bistikke, vb.a. F.o. latus aggeris marini mari obversum ibique lacerum stragulis ex stramine textis tegere et paxillis ligneis in terra fixis firmare, F. *bikramme*, idem.

bistikker, cg. F.o. hujus operis peritus.

BISTILJE, vb.a. sedare. *Hy ken him naet bistilje*, sese compescere nequit, non compos est sui. Hol.v. *bestillen*, vb.n. desævire; *de buy bestilt*, tempestas cadit. Hooft. N. H. 366, 46.

BISTINDICH, adj. (homo) temperatus, continens. *Fen buten bistindich ind di knépen ynwindich*, homo fucatæ continentiæ. Nl. *bestendig*, stabilis.

BISTIPJE, vb.a. acu puncta pingere in linteis exquisitis.

BISTIRTE, vb.a. effundere liquorem in aliquid. Nl. *bestorten*. *Ik hab my jistcrjún mey soupe bistirt*, W. G. p. 11. F.v. *bisterta*. Sueth. *bestört*, attonitus? Confer supra *bisauwje*.

BISTJURE, vb.a. regere, gubernare. *Hwæ ken ien fekke bistjûre?* quis demum reget feminam amaram? Prov. *Elts wol it lân bistjûre ind dokterje*, omnes regere rempublicam et mederi ægrotis præsumunt. — Perficere opus, *Di mjiltiid is bistjûrd, ind nou ien knipperke*, post finitum prandium commoda est meridiatio. Ags. *hnæpping*.

bistjûr, n. regimen. *Er is nin bistjûr yn it scip*, navis non obedit gubernaculo; *dær is nin bistjûr yn it hynder*, equus frænum temnit. — *Dyks-bistjûr*, n. collegium curatorum aggeribus marinis reficiendis. Hol. *heemraden*.

unbistjûrsum, adj. effrenus.

BISTOELING, cg. jus pastus in aggere aquario pagi, quod tenent vicini coloni. Nl. *stoel*, Mhd. *stul*, sedes, cathedra, tribunal. *Bistoeling* proprie idem quod Nl. *bezitting*, possessio, a *zitten*, insidere.

BISTOPJE, vb.a. velare, celare, prætexere. Kil. *bestoppen*, obturare, fallere. Jacentem in lecto stragulo undequaque contegere, *Di bern bistoppe*.

BISTOUWE, vb.a. verbera infligere. *Ik scil dy bistòuwe*, ego te exercebo! te accipiam ictibus! F.v. *stow*, verber, in *dust-stow*. Nl. *stuwen* et *stouwen*, propellere. Ang.v. *to stowe*, to cope with an enemy; *stower*, *stoure*, aggressus hostilis, prœlium. Nl. *bestuwen*, stipare.

BISTOUWE, vb.n. pulvere tegi. *Myn scuón binne bistòuwen* vel *bistoud fen 'e moude*, multus in calceis est pulvis argillaceus. F.u. *bestüwe*, Hol. *bestuiven*.

BISTRIDE, vb.a. (oppugnare sententiam alicujus) obloqui, negare factum, assertionem. *Beppe wol my bistride dat di ierdkléat drayt; den moásten wy er ommers âffalle, seit hja.* F.v. *bistrida*, oppugnare, aggredi, Nl. *bestrijden*. Ags. *strithan*, pf. *strath*, tendere, gradi; (*adgredi*) contendere; *bestridan*, contendere; *hors bistridan*, conscendere equum (varicatis pedibus.) Ang. *stride*, longis passibus incedere, divaricare; freq. *straddle*, divaricare; *bestride*, transgredi, divaricatis pedibus stare supra quid, inequitare. Sueth. *strida*, *bistrida* Sax.l. *striden*, gredi; *dat peert bestriden*, conscendere equum. B. N. L. *striden*.

stride, F.o. varicare. Ejusdem vocis alia forma est Ags. *scrithan*, pf. *scrath*, vagari, commeare, unde Nl. *schrijdelink*, divaricatis pedibus. Sax.l. *strieden*, longis passibus incedere; *strieschuh*, gralla glacialis. — Flandri *schricken*, passum facere (prosilire), *schrick-schoenen*, grallæ glaciales sive calopodia ferrata. Plant. F. *rédeu*.

bistridich, adj. contumax, rebellis. Confer *opstride*, obtrudere; *outstride*.

BISTRIKE, vb.a. fricare, illinire, decipere. — *It hynzer bestrykt him*, equus stringit pedis talum alterius pedis calceo. Confer F.v. *strika*; *hwasa ohterem mitha wasie fot bi tha bene up strickt*, F. *Hwa oaren mei di wæzige foet by di sconken op strykt*, Non legendum *bi tha bene upstrickt*, sed *bi tha bene up, strickt*. E fricandi notione altera cædendi in Ags. *strican*, Ang.

Digitized by Google

BISTRINGE.

to strike, orta est. — *Bistryk di seare knibbel mei nofteren flibe*, unge genu læsum jejuna saliva. *Di muörre mei kalk bistrike*, illinire parietem calce macerata. — *Ien fyn man hat di widdon bistriksen foár hundert goune*, veterator simulata pietate viduam defraudavit centum florenis. *Strike*, stringere, verrere ad se, cogere, lucrari per fas et nefas. *Loack, ick hab dit joed al stritsen*, G. J. I. 10, (circitor suæ uxori). En nummos quos hodie jam feci. Ang.v. „*strike*, to take money whether forcibly, or by fraud, or by borrowing." Nares. In hac notione elucet primaria vis ad se verrendi et cogendi, non *feriendi*, ut vult Nares, qui citat exempla in v. *strike*. Nl. *strijken*, idem,

Alsoo siet men u byekens om konick braken
En een ander strijckt al het ghewin.

Roemer Visscher, 4de Schock. 51 quick.

BISTRINGE, vb.a. fune circumjecto vincire. *Bistring ind byn di man; hy is mál. Bistring di nitelige bólle.* — Ags. *string*, chorda, filum. Ang. *string*, idem, et *to string*, vincire.

BISTRYPJE, vb.a. laciniis cingere vestem. Poëtice G. J. de elegante opere typographo utitur. *Stripe*, lacinia.

BISTROTTI, vb.a. F.b. multum laboris impendere rei, insudans efficere, perficere. Joh. 171. Ags. *bestrythan*, erigere, accumulare, firmare. Ags. *Bestridan*, contendere; pf. *bestrád*. Ang. *bestride*, pf. *bestrode*, unde *bistrotti?* Confer Ags. *bethrydian* cogere, expilare.

BISTRUYE, vb.a. conspergere (arena, pulvere sacchari, cæt.) *Di gledde stupe mei sán' bistruije; di twjibak mei suker bistruije.* Ang. *bestrew*, conspergere tum solidis tum liquidis, Ags. *bestreovian*, spargere,

Good-morning to this primrose too!
Good-morrow to each maid,
That will with flowers the tomb bestrew,
Wherein my love is laid.

Herrick. Vide Richardson, *bestrew*.

BISTRUNJE, vb.a. nocte domos vicinas circumvagari ad speculandas amantium confabulationes. Confer *strúnje*, F.o. *strúne*, circumvagari. Stür. 269. Ang. *to stray*, oberrare.

BYSUNDER, adj. extraordinarius. *Ien bysunder man*, homo exceptitius, qui privi quid habet in moribus et ingenio.

bysundere, adv. *It is bysundere myld*, aër valde tepidus est. — G. J. separatim, *besondre miette*, seorsim mensurare, absque appendice, G. J. II. 96.

bisunderga, adv. F.v. singulatim, discrete. F. *bisonderlik*.

BISUNIGJE, vb.a. anguste uti re aliqua ut parvo vivatur, diligenter parcere impensæ. Confer *sünick*, parcus.

BISÚRJE, vb.a. acescere. *It mat mar bisúrje yn it sop dær it yn séan is*, acescat in jusculo in quo offa cocta est, i. e. patienter maneamus sequelas necessarias rei actæ. — Luere poenas sive meritus sive immeritus, *Di bern matte di móle flinken fen di álden bisurje*, liberi luunt stultitiam parentum. Prov. *De eijn' besurrettet all. De eyn' drecht de leet*, Burman. 9.

BISWARRE, vb.a. jurejurando obfirmare. Goth. *besvaran*, Sax. v. *biswerian*, F.v. *biswera*, idem; *mith ethon biswera*, jurando asseverare. F. *Ik biswar it dy!* comminor tibi. — F.v. *Thi biswerena aziga*, judex sive prætor juratus.

BISWIERJE, vb.a. gravare, pf. *biswierde*, pf.p. *biswiere*, præs. p. *biswierende*, ger. *biswieren*. *Ik fyn my biswiere um fen widdouwen ind wezen di úterste penje to heljen*, gravor debita a viduis et orphanis ad denarium exigere. F.v. *biswera*, *biswerigia*, *biswería*, molestiam alicui aspergere.

biswier, n. difficultas, quod molestiam creat, impedimentum. *Ien abbekaet fynt nin biswier yn ien léagen.*

biswieren, n. difficultas, angustiæ, mala valetudo, curæ hominum.

bisweringe, F.v. judicium in aliquem; *unriucht bisweringe*, sententia infausta et injusta. F. *beswiering*.

biswierich, adj. gravis, molestus.

BISWIKE, vb.n. deficere, animo deficere. Ags. active *besvican*, Ags. North. *besuica*, seducere, i. e. ad defectionem ducere, allicere. Nl. *beswijken*, fatiscere, pessum ire; deserere, linquere. Nl.v. *hem beswiken*, (illi deficere) ab eo desciscere. Stoke, IV. 835.

BITAKELJE, vb. circumplicare. *Di ein bitakelje*, circumplicare restis extremitatem fasciola, ne fila contorta solvantur; Nl. *bewoelen*, *bewinden*. Kil. *taeckelen*, Hol.j. *binden*," Ang. *to tack*, to fasten to any thing. (Franci *tacan*, Barb. Lat. *tacare)*, Gal. *attacher*. Ang. *tackle*, restes navis, omne instrumentum nauticum: *to tackle*, instruere

Digitized by Google

navem restibus. Confer F. *optakelje*, idem; figurate, nimio eoque incomposito ornatu onerare corpus.

BITARRE, vb.n. contrahi et subsidere.

bitarring, cg. contractio omnis terræ humidæ, quæ aëri arido exposita siccatur et subsidet. Confer *bonke* et *tarre*, consumere.

BITE, vb.a. mordere. pf. *biet*, pf.p. *biten*. Ang. *to bite;* F.v. *bita*, 3 pers. præs. *bith*, pf.p. *ebiten*, *biten*. F.b. *bitja*, Joh. 171. Nl. *byten*, pf. *beet*, quod Angli enunciant *biit*, pf p. *gebeten*. F. *ik byt*, *dou bytste; hy bit*, 3 pers. per *i* brevem ut Nl. *gebit*, frænum. *Pas op di houn; hy scil dy bite!* cave canem; mordet. Prov. *Twa quéa honnen bite eltsjoár naet*, lupus non devorat lupum. — *Hy wit better dan datter schiep bit eerse dae binne* (non mordet oves antequam sunt cæsæ) scomma in stolidum effeminatumque, Burman. 32, et MS. Figurate, *mark bite*, (notam mordere) animadvertere, Nl. *bemerken*. *Dou maste yn 'n sure apel bite*, necessitas dura tibi incumbit. *Fen it hontsje biten*, multa sibi arrogat. *Di houn dy my biten hat, mat my eák genæze*, fluctuat mihi stomachus poculis hesternis, pocula me curabunt. — *Ick scil him dat wol oars int aer bytte*, Burm. 36, alia ei suadebo, cohibebo eum a re. — *Yettik byt sa op it séar steed*, acetum urit vulnus. *It helpt laz sált yn ien sear éach*, remedium est pessimum. Ang. *When the winters wind bites and blows upon my body, even till I shrink with cold, I smile.* Shakespeare. Isl. *fjötrar bitu*, compedes urebant (membra). Egilsson, *bita*, 55. a. — F.v. *Heth hit inur ebitin forth inur thene maga*, ictus si penetravit usque ad stomachum. — *Bite*, edere; *Ien Fries byt nat hird yn súrkoal*, brassicam salsam conditam Frisii fastidiunt; Hd *sauerkraut*. *Di jiffer byt nat hird yn béane*, delicatula fastidit fabas. *By scoálmasters is néat to biten*, apud ludimagistrum nihil est in patinis. — *Bite*, admordere escæ hami ut solent pisciculi. *Di fisken wolle nat tabite; dóch hwat spui op it byt*, pisces haud avide admordent; asperge escam sputo. — *It scil dy net bite*, ad trepidantem qui timet rem sibi suspectam tangere. — *It koe' dy wol bite*, posset te mordere; ad quærentem quod ei proximum est. — *Bite*, pruritum excitare. *Di pejootjes bite it bern*, pruriunt infanti artus pediculis.

byt, n. admorsus escæ hamo affixæ. Ang. *bite*, *bit*, idem, *I had one glorious bit*, F. *Ienris hie' ik moai byt*. Prov. *Dy byt hat mat ophelje*, tolle pisciculum cum admordet, i. e. utere fortuna, dum tibi arridet. — *Byt*, n. esca hamo affixa ad capiendos pisces. Ang. *bait*, idem. Ags. *bitan*, pf. *bat*, *biton*, pf.p. *biten*. Ang. *to bit* ex *bitan;* Ags. *bite*, m. morsus; *Bât*, f. esca, ex pf. *bât*, unde Ang. *bait*. *Dær is nin byt oan 'e angel*, hamus escæ orbus est. *Mem docht byt oan 'e angel*, Ang. *Mother is a good angler*, mater allicet filiarum amatores. Islandi uno verbo *at beita aungul*, escam hamo affigere. — *Byt*, n. dentes. Nl. *gebit*.

byt, n. morsus, frustulum, offa; *'n byt bréa'*, panis frustulum; *ien byt iten*, panis frustum butyro illinitum. *Dat byt is my to gréat*, hoc morsum mihi nimium est; figurate, hoc solvere nequeo; *neat as biten ind brokken*, nihil præter fragmenta panis vel ciborum. Ags. *bit*, *bite*, m. Ang. *bit*, pl. *bits*, idem. *Wy kriggen di hele dei nin byt*, Ang. *We had been all day without bit or drop*, sine cibo vel potu, F. *sunder wiet oaf druch oer 'e lippen*. — Figurate *byt*, res flocci. *Ik tel it nin byt*, flocci pendeo. *Di wrâld is naet ien byt slimmer oaf better as foár hundert jier*, Ang. *The world is not a bit the worse or better than a hundred years ago.*

bit, n. F.o. frænum. Ags. *bitol*, m. idem. Nl. *gebit*, n.

bit, but, n. apertura glaciei securi cæsa. F.o. F.b. *bit*, Bend. 31, idem. Nl. *bijt*, idem. Hol. *het ijs bijten*, glaciem securi vel serra dissecare et aperire. *Eine-bit*, in qua natant anates. *Brân-bit*, ex qua hauriunt aquam ad incendia restinguenda, F.v. *benes bite*, ossis fractura, Ags. *banes bite*, idem.

boat, cg. Isl. *beit*, n. navis. Ags. *bât*, m. Nl. *boot*, m. et n. Ang. *boat*, linter. cf. *beitel*. Angli *a* ex pf. Ags. *bât* mutant in *oa; a* illis integra est in *bate*, lis. F.b. *bás*, F.b. Bend. 31, morsus, incisio. Confer *beitel*.

gebit, n. dentes omnes, collective. Ags. *gebit*, n. dentes. *It gebit fen di âld man is noch geef*, dentes senis adhuc sunt integræ.

Digitized by Google

bytke, Sc.o. *byttsje*, n. paululum, F.u. *bittsje*, Scoti *biltie*, Jam. *Ien lyts byttsje*, F.u. *en klein bittsje*, perpaululum. *Eár dí klok ien byttsje slacht géan wy nat fen di fammen*, nos puellas non linquimus antequam (pauca sonat horologium i. e.) hora prima vel secunda post mediam noctem auditur. *Wacht ien bytke*, Ang. Amer. *Wait a bit*, morare paululum. Americanismus. Prov. *Alle bytkes helpe*, quæcumque quamvis exigua juvant; *Folle bytkes meitse ien bult*, Scoti *Many littles mak a muckle*, multæ res parvæ crescunt in gazam. — *Ien bytke hunich is goed foár di kiel*, Ang. *A bit of honey is good for the sore throat.* — *By bytsjes*, Ang. *bit-by-bit*, Gal. *peu-a-peu.* — *Is ien byttsje goed, folle is nin quea*, si paululum prodest, multum non nocet; prætextum libidinosi hominis.

flau-byttsjes, pl. offulæ contra deliquium animi et oscitationem languentis; figurate, bellaria mensarum secundarum; *flâute*, defectus animi.

groun-byt, n. cum calami hamus fundum petit retentus planta aquatica vel quavis re, dicitur *grounbyt.*

wé-byt, n. inedia tandem fluctuat stomachus, quod prævenitur panis frustuli esu; hoc *wébyt* et *flâubyt* dicitur. *Ik wird wé*, fluctuat mihi stomachus. *Hy leit flâu*, deliquium animi patitur.

biter, cg. qui admordet escam piscis; in composita voce *biters-plak*, locus in aqua ubi pisces amant sectari escam. *Biter*, cg. canis mordax.

hynste-biter, cg. frænum ligneum cum ornatis loris, quibus pueri aurigam equum regentem imitantur. Ags. *bitol*, m. frænum, Isl. *bitull*, m. — *Hynstebiter*, scarabæus major volans. Ags. *bitel*, Ang. *beetle*, scarabæus. „Fris. Sicamb. *scalbote*, Gal. *escarbote;* Flandri *schalbijter*, scarabæus, vermis equorum coleos mordens." Kil. *Schalbijter.* — „ *Peerts-keuer*, scarabæus." Dict. Dasypodii. (1569.) Volatilia.

biters, pl. (mordentes) dentes infantum; *biterkes*, pl. dentes parvuli infantum. Notat dentes primores, i. e. incisores, quippe qui soli infantibus proprii mordent, dentes molares contra manducant. Ang. *cutters*, idem. Nutrix ad infantem, qui cultrem tentat, *Pas op, it is ien biter!* Cave cultrem, mordet! prorsus ut apud Theocritum, Δάκνει Ἵππος. Confer Hor. *mordax ferrum.* Prov. *Bliezers binne nin biters*, thrasonum gens imbellis.

beitel, cg. cuneus ferreus acutus. Prov. *Fryers, dy sluch binne, matte op di beitel*, proci lenti, torpidi, puellis vexandi et excitandi sunt. A.v. *Bitte*, the steel part of an axe. Ang. Berks. *bitel*, a large wooden hammer used in splitting wood. Prima notio verbi *bite* est in findendo. Lat. *findo*, pf. *fidi* = Germ. *biti.* Inde de nave findente undas, Ags. *bât*, ex pf. *bât*, verbi *bitan*, F. *boat* linter; Isl. *beit*, n. navis. Nl.v. *beytel*, pristis; navigium oblongum et angustum. Lat. *sulcare undas rate.* Isl. navis mordet mare, *skörungs lêt a brim bita borth;* Fagrskinna. 15. Ang. Pope,

Before the whistling winds the vessels fly
With rapid swiftness cut the liquid way.

Ang. *cutter*, a nimble boat cutting the water. Nl. *kotter.*

bytling, cg. capistrum; frænum. *Kjirremjirre-mesken bytling*, frænum æneum utrimque filis æncis affabre convolutis ornatum. Gal. *fil d'archal, de laiton.* — *Bitling*, n. capistrum stupeum, quo rustici cursim equitantes equum regunt. — *Bytling*, paniculus melleus.

bitsich, adj. mordax. *Ien bitsich wiif*, mulier amara. — *Bitsich*, fervidus, avidus, intentus rei; *Di man arbeidet bitsich*, homo enixe laborat. *Hy is bitsich op it gewin*, valde appetens lucri. *Bitsich ind hetsich op it wirk*, fervens in labore improbo. *Di faem is bitsich op it spinnen*, ancilla ad nendum industria est.

bitsk, adj. asper. *Bitsk wiif*, fæmina amara. Hol. *bits*, idem. Hol. *bats*, inhumanus, inurbanus, vehemens; *batse hond*, spiritus vini linguam acriter tentans Confer Ang *bat*, vespertilio, Nl. *spekmuis.*

bitse, F.o. fæmina mordax, amara.

bitter, adj. amarus, calamitosus. Ags. *biter*, amarus, acutus, horridus. Nl. *peper bijt op de tong*, pipris urit linguam. F. *Sa bitter as gulle*, felle amarior. Figurate *ien bitter lot*, Ang. *a bitter fate.* Adverb. *bittere kâld*, Ang. *bitter cold. It famke is bitlere læstich*, puellula ploratu miscre turbat familiam.

Throchbitter, adj. peramarus. Ags. *thurhbiter*, idem.

Digitized by Google

BITE.

bitterens, cg. amaritudo. Ags. *biternes*, f. idem. Ang. *bitternes*.

bitterlik, adv. male, calamitose, misere, magnopere. *Bitterlike drunken*, misere ebrius. *Di faem wol bitterlike jern oan 'e man*, virgo misere cupit nubere. Ags. *biterlice*, adv. Vulg. „Egressus Petrus flevit amare." Matth. XXVI, 75. *Petrus eode ut and weop biterlice*, F. *Petrus gung ut ind geppe bitterlyk*, Ang. *he went out and wept bitterly*.

âfbite, vb.a. dente frangere frustum, (ex pane, pomo, cæt) — *Dou maste fen dy âfbite*, repelle aggressores; proprie, impetentem morsu arce. Confer Nl. *gebéten*, infensus, *De vader is gebéten op den verleider sijnes soons*, pater infensus est gnati seductori.

oite, vb. circummordere, arrodere, undequaque urere. *It bern hat di boale bibiten*, infans arrodit panem triticeum. — *Flæsk dat yn it sâlt bibiten is*, caro rite salsa. *Hy is yn it sâlt bibiten*, experientia doctus patiens, fortis prudensque est. *Di êarm man hat nin læst fen kâald; dær is hy al yn bibiten*, homo pauper algoris patiens doloris sensui consuevit. — Penetratus, pertentatus, *Yn it gat bibiten*, timore, angore captus; *Yn it himd bibiten*, idem.

forbite, vb.a. depasci herbas. *Unforbytne groun'*, G. J. prata non depasta, intacta. Isl. *beita*, pecus pastum agere.— Erodere sive rem sive colorem, ut fit aqua forti, aqua vitriola, cæt.

ynbite, vb.v. admordere. *Yn it bréa bite*, admordere panem. Figurate, *yn it êar bite*, susurrare in aurem.

ombite, jentare. *'t Ambiten*, prandium, Apelsgea. G. J. *Lit wos to geare ombite*, capiamus cibum. Nl. *een weinig imbijtens*, Ordon. Rijnlant. 108, ex *inbiten*, ut *ombite* ex Ags. *onbitan*, admordere, edere.

tabite, cupide admordere; de pisciculis. *Di bærs wol nat tabite*, F.b. *tubitja*, Joh. 171.

throchbite, vb.a. mordere per. *Di houn hat it tou throchbiten*, canis morsu dilaceravit vinculum stupeum. Figurate, *Dær maste throch hinne bite*, hoc tibi eluctandum est; alacriter age semoto omni timore. *Throch ien sûre apel bite* (per acidum malum mordere i. e.) dura tentare et pati.

BITELLA.

bytlich, adj. mordax, avidus. *It honke is bytlik ind boártlik*, canicula mordax et ludi avida est. — *Bytlige Liuwe*, denominatio jocosa signi Leonis in circulo Zodiaco. Est lusus in voce *liuwe*, leo, et *Liuwe* nomen proprium viri. Confer *bryk-lob*, signum cancris.

BITEBAUWJE, vb.a. ludibrio habere. *Bitebâuwe*, larva sive lemur susurro et strepitu homines ludens. Ags. *bitan*, F. *bita*, mordere; *immen beet hauwe*, aliquem illaqueare; Ang.v. *to bite*, decipere. Wright. F. *Bâuw*, Ags. *beaw*, œstrum. Kil. „*knapland*, *bijte-baw*, manducus." Lat. *manducus*, vorator, larva ore immani ricto et dentibus horrendis.

BITEKENJE, vb.a. nota insignire. *Di kou is moai bitêkene*, vacca maculis et albo eleganter insignita est. F.v. *biteikna*, repræsentare; *Thi asega thi biteiknath thene prestere*, 7, 22; judex exprimit sacerdotem, gerit personam sacerdotis. — Ex *têken*, signum, fit *têkenje*, signare, et *bitêkenje*, nota insignire, denotare, Nl. *betêkenen;* figurate, indicare, ut a *signum facere* Lat. *significare*. Σῆμα, σημαίνω, idem.

bitékenje, vb.a. indicare, præsagire, in quemdam finem tendere. *Juwns reade kimen bitêkenje rein. Di koünen kraye; dat bitekent omslaen fen it waer.* — *Hwat scil dat bitêkenje?* Cui bono (hæc amentia?) — Ang. *betoken*, notare, portendere.

BITELLA, vb. F.v. dissertare, colloqui de re, pacto, cæt. Ags. *tellan*, F.v. *tella*, F. *telle*, Ang. *to tell*, dicere, narrare. Nl. *spreken*, loqui, Nl. *iets bespreken*, dissertare de aliqua re. *Bitella*, argumentari, F.w. 151. Nl. *betogen*, Ags. *beteljan*, *betellan*, idem, (pro quo Ang. phrasi claudicante *to speak about)* respondere, excusare. F.v. *bitella*, compellare de delicto vel debito; decernere, condemnare; (paratos nummos adnumerare) solvere. *Betalia*, solvere, pendere, compensare

bitelje, vb.a. solvere paratis nummis. Prov. *Biteljen is di boâtscip*, paratis nummis agendum est. *Dy gân bitellet jowot dubeld*, qui solvit cito bis solvit. *Holje ind bitelje*, cibaria, utensilia, pannos et id genus alia emere, et eodem tempore proxime emta et accepta solvere. Proavis autem in more erat paratis nummis vel ejusdem va-

Digitized by Google

loris rebus statim solvere, quæ emebant, unde in bonæ dispensatricis laudem dicunt, *Hja wit fen keljen ind fen biteljen.* Contra de mersis foro, *Hy scil bitelje as di kou ien kazze fangt.*

bitelje, vices reddere. Minantis est, *Ik scil dy bitelje!* ego tibi vices exsolvam! sc. verberibus.

BITENA, vb.a. F.v. sæpire. Ags. *betynan*, Nl. *betuinen*, idem. *Sa kwa sa oron en wetir betent and betimbrath*, quisquis alio aquam sæpe viminea vel asserum compage occludit. Sæpes viminea aquam linquit liberam, at piscibus aditum arcet; compages asserum lignea aquam penitus secludit. Sax.n. *tun*, sæpes viminea ambiens agros hortosque; *betunen*, sæpe includere. Hol. *Hollandsche tuin*, sæpes viminea cingens leonem vigilem in nummis obsoletis reipublicæ pristinæ.

BITEPA, vb.a. F.v. inferre manus alicui, male mulctare aliquem. *Biteept, of birovet, of vanget*, Schotanus, 109, a. Kil. „*Teppen*, Fris. j. *teesen*, carpere, vellere." Ommelandi, *appels teppe*, carpere mala. Ang. *to tap at the door*, pulsare fores. F. *tippe*, dejicere.

BITERÉ, vb.a. et n. (bitére) complicare; in plicaturam quandam cadere, evenire, (complicando) contrahi, subsidere. *Biteer dy goune yn ien pompier*, plica chartam circa istum florenum. — Figurate, *It ding biteert goed*, res bene cadit, evenit pulchre. — *Di wâlen bitére*, volumen cœni e sulco aquario exfossi et in ripam projecti se contrahit, sc. arescendo.

BITEUTERJE, vb.a. mentem alicui turbare; pf.p. *biteuterd*, animo turbatus, pudore suffusus, metu correptus, meticulosus, nescius quomodo se expediat. Hol. *betuttelen*, Nl. (Kil.) *betoteren, betotelen*, turbare animo. Ang. Devon. „*betoatled*, adj. stupid, imbecile." Ang.West. *totle*, a sluggard. Ang.v. *totile*, adj. slow, idle. Ang. Chesh. *toatly*, quiet, manageable. Ang. *betwatled*, confusus, stupefactus, ex *betuatled*, F. *biteuteld, biteuterd.*

My hed is totlie of my swink to night,
That maketh me that I go not aright.
Chaucer, the Reves tale. vs. 4251.

(bituntelje), F.o. *betuntele (him)* turbari in sermone, confuse loqui. Stür.

BITHANKJE, (BITHANTSJE) BITAENSJE, vb.a. gratias agere (alicui); per euphemismum, dimittere vel abigere (faunulum), proprie, dimittere cum gratiarum actione. — *Wy bithankje di friunen foár di læste eare di oerledene oandien*, (post exequias), grates agimus (nos hæredes vobis) cognatis amicisque pro ultimo honore, quo mortuum prosecuti estis; F.v. *wi bithankiat.*

bithank, n. gratiarum actio. *Folle is it net, mar it is ien bithank wirdich*, contra ingratos, qui parvum munusculum nullis gratiis dignum putant.

bithaensing, cg. gratiarum actio.

BITHÆUWERJE, vb.a. fascinare, G. J. Hd. *bezaubern.* Nl. *betoveren.* F.v. *taverie*, fascinatio. Vide *bithjûne*, verbum vere Frisicum.

bithæuweringe, cg. fascinatio, G. J. Hd. *bezauberung.* Nl. *betovering.*

BITHINGJE, vb.n. pacisci, stipulari. Nl. *bedingen. Wolste mei my reisgje? bæst. Mar tén ding bithingje ik; ik wol fry wæse*, socium te opto itineris, sed hac lege, ut liber sim. — Conducere vectorem, *Ik hab ien wein bithinge; it ein is my to fier to rinnen.* Occupare, obligare virginem, *Wolste mei my dounje? Né, sei di faem, ik bin bithinge*, Gal. *je suis engagée.*

bithingje, venditori minus pretium offerre quam posuit. *Ik lit my nat bithingje*, non sino emtorem deducere de pretio quod ei posui.

bithingst, cg. stipulatio. Nl. *beding.*

bithingia, F.v. causam dicere, disceptare in judicio, provocare in pugnam singularem judicialem, stipulari, decernere ut judex, condemnare.

BITHINKE, vb.a. (bithintse) *bithinse*, melius *bithynze*, cogitare de re, considerare rem. F.v. *Bithanka, bithensia, bithensa, bithinsa*, secum in animo quid considerare, curare; cum relat. pron. *dat y jo bet bitensa*, quod te revocas. animum mutas in melius; *kini bithanka*, sibi consulere. Ags. *bethencan*, considerare, Ang. *bethink. Bithink dat it græf dy wachtet*, considera te manere sepulchrum. Ang. *bethink*, considerare.

Ah! betink how through thy regions
Midnight horror fearfull howld.
Mickle Bal. 2.

Angli *to bethink* hoc sensu plurimum copulant cum relativis *myself, themselves*, cæt. *I have bethought me of another fault.* Shakespear. Frisii si addunt relativa, vb. *bithynke* potius est, revo-

Digitized by Google

care se, mutare mentem; *Hy scil him wol ris bithynke ear 't er hannen oan syn bréaheer slacht*, ad meliorem mentem redibit antequam herum suum verberibus excipit. Anglosaxones ut Frisii Luc. XV. 17. *tha bethohte he hine*, F. *da bithochte hi him*, „tunc in se revertebatur." Vulg. *I better bethinking myself gave him this order*, Ralegh. Johnson, *bethink*.

bithynken, n. consideratio. *Ik scil it noch ris yn bithynken hâlde oaf di âlde baerch ien pleit wirdich is az net.* — *(bithyntsen) Bithynzen*, n. consideratio. *Nim yn bithynzen, dat it dyn mem is*, recordare quid debes matri tuæ.

unbithocht, adj. inconsideratus, temerarius. Ags. *unbethoht*, idem.

bithinke, favere donis, grata memoria. *Bithink di widdouwen ind weeskes*, miserere viduarum orphanorumque.

bithinke, invenire, commentari quid ad alios fallendos vel illudendos; invenire quo quis se laqueis expediat. F. *Leagens bithinke, fiten bithynke, utkomste bithynke. Dat flaeijen hat di dîwel bithocht*, adulatio inventum est satanæ. F.b. *bithénka*, excogitare, fingere. Joh. 171.

bithinksel, n. commentum, prætextus, mendacii inventio.

bithinkje, suspectum habere de re mala. *Di man joech di widdou ien wintertæring, ind nou bithinke se him noch dat hy 't mei hjar hâldt.*

BITHJINJE, vb.a. ministrare, famulari. Trop. inire fœminam. Hindel. *bethœnje*. F.v. *thiania*, servire. Saterl *thjanja*.

bithjinning, cg. famulatus; per euphemismum, concubitus, ut Lat. *officium*, concubitus, apud Ovidium, proprie officii præstatio.

BITHJUNE, (bitsjoene) vb.a. fascinare, incantare. Ruricolæ numquam usurpant *bethœuwerje*, quod apud G. J. est, sed *bithjûne*, licet F.v. habebant *taverie*. Confer *thjûne*, magicen exercere.

BITHJUSTERJE, (bitsjüsterje) vb.n. vespera opprimi. *Tv Makkum bin ik bithiustere*, Makkumi nox intervenit meo itinere. Ags. *theóstre, thystre*, obscurus; *theostrian*, obscurare, obscurari.

BITHJUTTE, (bitsjütte) vb a. significare. *Bitjoete*, W. Grib. *betjoede*, G. J. *Bitjude*, Saterlandi, E. II. 187. F.v. *bithioda*. Sueth. *betyda*. F.u. *bedude*. — *Bithiüt di earm man it wird fen Jesus*, explica

homini pauperi sententiam Jesu. — *Hwat bithiüt it wird, „di earmen wirdt di blîde boâtscip brocht?* quid significant verba, cæt. — *Hwat scil dat scelden ind rachen by it siikjen nei di wjirheit bithiütte?* cui bono convitia in veritate indiganda? — Goth. *thiuda*, populus. Lat. *populus; publicare*, communicare cum populo. Lat. *vulgus; evulgare*. Notio communicandi cum aliis affinis alteræ explicandi et illustrandi. Inde *dudelik*, luculentus, dilucidus, ex *düel* populus, et *lik*.

bithiüt, n. captus, notio. F.o. *bedüt*, n. *In bedüt krige*, intelligere, capere; *to bedüt bringe*, explicare, edissere. F. *Yn 't bigryp krye, bringe*, idem.

BITHOMKJE, vb.a. pollice premere et tentare quid, ut mercator caseos, chirurgus membrum inflammatum. Ex *thomme*, pollex, ut Ang. *to thumb*, tractare pollice, ex *thumb*, pollex. Ang. North. *thumple*, fumble, F. *fommelje*.

BITHWINGJE, vb.a. domare, domare armis (populum), compescere (linguam). Ags. *thvingan*, Sax.v. *bithuingan*, F.v. *bithwinga*, Ang. *to constrain, subdue*. — Præs. *ik bethwingje*, pf. *bithwung*, pf.p. *bithwungen*, ger. *to bithwungjen*.

bithwang, n. coercitio, disciplina severa. *Junges matte under bithwang stéan*, pueri refrenandi, moderandi sunt.

BITIA, vb.a. F.v. occupare; crcare. (Confer Nl. *een huis betrekken*, occupare domum. Nl *trekken*, trahere, F. *tia*, idem.) *Thet gôd bitia*, occupare hæreditatem. *Him ne aegh neen dawen to bityaen*, istum (execratum) rore tegi non fas est. — *Anda tredda monathe werth thiu berd bitein*, mense tertio (graviditatis) formatur barba. Confer *bitiigje*.

bitsjæn, vb.n. tendere, pergere ulterius. Nl. *betyen; Laet hem betyen*, pergat. F.u. *Laet him betien*, ne illi sis molestus. (F.b. *bitem leate*, idem, Joh. 171, Isl. *teyma*, et *tauma*, func ducere. Jonsson.) *Lit dat måljeyen bitsjæn*, cessa lascivire. — *Dou litste my mei di bern bitsjæn* (sinis me irc cum liberis quo lubet, i. e.) negligens in tuos liberos me solam eis alendis oneras.

BITID, (bitiid) adv. mane. *Bitîd yn 'e scuón*, bene mane ë lecto surgere.

by tîds, mature. Prov. *Better by tids as to let*; melius mature agere quam tarde. — Ang. *betimes. He that drinks*

Digitized by Google

BITIIGJE.

all night and is hanged betimes in the morning may sleep the sounder next day. Shakespeare.

To measure life learn thou betimes (and know
Toward solid good what leads the (nearest way.

Milton. P. R.

BITIIGJE et BITICHTJE, vb.a. accusare. Nl. *betyen*, jure agere; *betrekken in rechten; trekken*, trahere. Ags. *betean*, accusare, idem, præs. *ic teoge*, traho, *thu tyhst*, *he tyhth* vel *tiht*, pl. *we teoth* vel *teohth*, in qua conjugatione binæ formæ *tígje* et *tichtje* elucent. — Construitur cum *mei* et *fen; Immen bitiigje mei stellen*, insimulare aliquem furti; *immen mei supen bitichtje* aliquem reum facere ebrietatis. Prov. *Hwa bliuwt unscildich as it foldwaende is immen to bitiigjen*, quis demum innocens erit si accusavisse sufficiat. F.v. *betígia*, accusare, deferre sontem. Angli verbum Ags. *betean* rejecerunt assumtis peregrinis *accuse*, *charge*, *empeach*, et id farinæ alliis.

BITILIA, vb.a. F.v. colere (agros); alere (pecus.) Sax.v. *tilian fruhtes*, colere fruges. Nl. (Kil.) *teelen*, exercere tellurem. Ags. *tilian*, Ang. *to till.*

BITIMME, vb.a. Saterl. *him betimme*, se compescere. F.o. *betæme*, idem. F.o. *Ik kan mi nich betöme*, vix me cohibeo.

BITIMMERJE, vb.a. coassationibus ligneis cubicula domus vel navis recens structæ obstruere. — *Syn burman it liúcht bitimmerje*, altiore structura vicini luci officere. Ags. *betimbran.* F.v. *bitimbra en weter*, structura sive lignea sive lapidea liberum fluminis cursum impedire.

BITISJE, vb.a. (bitiisje) implicare; *bitísd*, pf.p. implicatus; *bitísd yn 't réach*, implicatus aranea. *Di fugel sit bitísd yn 't net*, avis rete implicata est. F. *tísje*, intricare fila. Nl.v. *teesen*, minutatim explicare lanam, Ags. *tæsun*, Ang. *tease* (tîze.)

BITJÚGJE, BITJUWGJE, (bitsjoegje), vb a. asserere, testari, fateri. Sax.v. *tuogian*, ostendere, demonstrare. Alam. *gaziugan*, declarare, explicare. Ags. *beteohan*, accusare; legare (alicui pecuniam.)

BITOEWD, adj. versutus, sagax. *It is 'n bitoewde feint*, homo emuncti naris est. — Nl. *toeven*, morari, manere, hærere in loco; expectare; excipere epulis, hospitio; exercere quem. Confer Nl. *iemand opwachten, zijne opwachting maken*, Gal. *faire sa cour.* Ags. *thafian*, consentire, permittere; *thafa*, fautor; *thafetere*, condonator. Corrige Huidekoperum *toeven* ducentem a præpositione *toe.* Proeve, II. 421.

BITOND, (bitoond) adv. parum, rare. *Purren binne er dit jier bitónd*, annus non locuples est pyris. F.o. *betüen*, rarus, carus. Trans-Is. *betüen*, idem. Ags. *tun*, septum, prædium, F. hortus (septus.) Ags. *betynan*, sepire, claudere, finere. pf.p. *betyned.* Ang.d. *town*, area fundi rustici, Ang. *town*, urbs.

BITRACHTJE, vb.a. meditari. F.o. *bitrachtia*, idem. Ags. *trahtian*, disserere. Nl. *trachten*, niti, concipere mente. Isl. *thrá*, f. desiderium; *thrá*, n. animi pertinacia, constantia. Egilsson.

BITRAEPJE, vb.a. ambulans conculcare solum, plantis pedum applanare. pf. *bitraeppe*, pf.p. *bitrape*, ger. *to bitraepjen.* — *Syn lân' bitraepje*, suos agros sursum deorsim obambulare. — *Di paden bitraepje al*, semitæ cœnosæ pedibus viatorum planantur. *Op 'e died bitraepje*, furem flagranti crimine comprehendere; proprie, lento gradu adiens capere. Ags. *treppan*, illaqueare, decipere; Ags. *trapp*, decipula, Ang. *trap*, Nl.v. *trappe*, idem. Ang.v. *to betrap*, illaqueare. Ang. *trip*, idem, Shak. Nl. *betrappen.* Confer F. *stap*, decipula in qua pes feræ gradientis capitur. *Stap*, gressus.

BITREKKE, vb a. (trahere circum) circumvenire, illaqueare. pf. *bitriik*, pf.p. *bitritsen, bitrütsen*, Hind. *bitretsen.* Ang. *trick*, ars mala, dolus, Nl. *treke: Iemand een trek spelen*, fucum facere alicui dolo malo. Ad deceptorem detectum, *Dær scoeste my moai bitritsen hawwe, mar dat is mis, feint.* — Castigare, *Ik scil him bitrekke as ik him mar sjæn.* — *Bitrekke*, nubibus tegi. *Bitritsen loft*, cœlum obnubilum. — Nl.v. *betrecken*, attrahere, allicere, inducere. Simplex *trekke, ik trek* Frisii non frequentant, pro quo habent *luke*, trahere; pf. *ik lúk.* Frisii veteres *g* ponebant in *trega*, quæ *g* Germ. respondet Lat. *h* in *trahere;* sed *t* in *traga* oportuit esse *th* quæ est in Ags. *threagan*, castigare, vexare, punire.

Digitized by Google

bitrek, cg. appetitus. *As myn wiif nat nei di wâlden mat hat hja nin bitrek op iten*, meæ uxori, si gravida non est, nulla est cibi appetitio. Nl. *betrek*, attractio. Hol. *De jongman heeft wel wat betrekking op het meisje*, affectus. Lat. *trahi studio laudis.*

BITRIPPELJE, vb.a. tripudio conculcare. *Hwat bitrippelste dær?* quid huc illuc cursitando moliris?

BITROLLEMOLJE, vb.a. involucris linteolorum, tæniarum, capitiorum, ornare. Nl. *bemoffelen.* In fastis quibusdam veteribus inveni, *Ynne plæts fenne holle stoe ien græt swart blook rondom bijtrollemolle, en trouck dat swart te ejen wiert of min ien minske-aensicht sægen. Min* pro *men*, pluralis singularis numeri *man*, unde pendet pluralis *sægen.* Hol. *men zag* per abusum pro *men sagen.* — Ang. *to troll*, circumagi. Hol. *moffelen, wegmoffelen.*

BITROUWE, vb.a. matrimonio acquirere. *Hy hat mei syn wif twa boerepleatsen bitrouwd*, una cum uxore dotem duorum duxit fundorum.

BITROUWJE, vb.a. fidere. Prov. *Bitrou, mar ejæn oan hwa*, fide, sed cui vide. *It bitrouwjen giet ut 'e wrâld.*

bitrouw, n. fiducia, confidentia.

unbitrouwsum, adj. diffidens, suspiciosus. *Untrouw ind unbitrouwsum.*

BITSJÆN, vb.n. ire suam viam. *Lit my bitsjæn!* Sine! Ang. *Have done!* Confer *bitia.*

BITSJOENE, vb.a. fascinare. *It bern is bitsjoend*, infans veneficæ incantatione languet. *Ik wier bitsjoend ind hie ien kat yn it liif; da bealgde 'k ien liiffol kâld wetter, dær di kat yn forsupte. Dy kaem er yn stikken ind flarden ut, ind ik wier wer klear.* Vide *bithjûne*,

BYTULTSJES, ludicere, joci ergo, v.c. qui simulat, sive voce sive gestu, seria, *docht it bytüeltsjes*, agit per jocum. G. J. *tuwl*, Nl.v. *tuyl*, jocus, ludus.

BITUMELJE, BITOMMELJE, vb.n. effervere, desævire, mitescere, ubi agitur de æstu comessantis juventutis. *Mei di jirren ind ien bulte lyen is er rju bitommele.* * *Di tsjirlen gean er oan 'e hoâsbannen ta throck, mar hja scille mei di jeld wol bitommelje*, juvenes furunt suum furorem, sed anuis cupiditates defervescent. — *(Tommelje*, in caput volvi; *bitommelje*, volvendo detumere, resipiscere.) Contra Angli ex *to tumble*, se volvere in caput, formant *betumble*, volutando, præcipitando turbare, ex. gr. lectum, stragulas: *From her betumbled coach she starteth*, Shak. Rape of Lucrece. Ags. *tumbian*, volvere se in caput, saltare, frequent. Ang. *to tumble*, F. *tumelje.*

BITUNTSJE, vb.a. agrum ut hortum colere, qui olera, mala, cætera fert. — Proprie Sax.n. *betunen*, agrum sæpe cingere. Confer *bitûnd.*

(BITÛSKE) F.o. *betüske*, vb. act. sedare, sopire. Sueth. *tysta*, silentium imponere. Interjectio Anglica *tusk!* tace! Pax! Pace tua! *Tusk! Never tell me.* Shak. *Othello*, Act. I, sc. 1. Confer Stür. *tüssen*, et Nl. *sussen*, sedare.

BITWISKE, adv. inter, interea, intermedie. F.v. *betwiskum*, inter; *nen ald slât betwiskum*, si nulla vetus fossa aquaria restat intermedia; *bitwiskum* pro *bitwiska'him*, inter eos; regit quippe dativum, ut in *twem iggem bytwischa*, inter duas partes, adversas. Ags. *betwux.* F.u. *betusken*, Nl. *ondertusschen.*

bituiskia, vb.a. F.v. discernere, distinguere. pf.p. *betwisket?* Ang. *betwixt* (betwiskt).

BITZA, f. F.v. canis (femina.) Ang. *bitch*, (bitzj) idem, ex Ags. *bice, bicce. bycge*, idem. Confer *byke.*

bitsa-slek, F.v. ictus cadavere canis feminæ inflictus. Angli et Frisii summum vituperium significabant projectis vel inflictis in dispectos felum et canum putrescentium cadaveribus. Habebant autem plagam cane femina inflictam turpiorem quam cane mare. Emsig. Lr. § 41, ubi *hund*, canis mas, opponitur cani feminæ *bitza. Hwasa ma slaith ieftha werpth mith tha hund, so breckt hi fiftene scillingar: bitza-slek thrimine furthere.* Cf. *bikatje.*

BIUSTER, (bjuster) adj. turbatus, immanis, sævus, insolitus; aberrans, modum excedens. F.u. *byster.* — *Biuster waer*, tempestuosum cœlum. — *Di koun is biüster*, canis fracta catena effrenate quaquaversum discurrit. — *Meiwyts bjuestre gnor*, G. J. Ps. 32, conscientiæ sæva increpatio. *Bjuesterer schelmdiede*, immanius scelus. G. J. II. 71. — *To goe-ljues bjuestre schea.* G. J. Ps. 52, immenso bonorum damno.— *Freamde, bjuestre, wondre dingen*, raræ, insolitæ, miræ res. — *Ik bin myn haloasje, myn mæs biüster*, horologium

Digitized by Google

BIWADE.

meum vel cultrum dimotum invenire nequeo. Prov. *Dy op di wyn ind di froulin tídet is it boekje biúster*, qui habet fidem vento et mulieribus toto cœlo errat. — *Di bern hawwe my myn gongelstoak biúster makke*, Hol. *afhandig*. Confer Sax.l. *verbijsteren der kindere gud*, bona liberorum obscurare, i. e. surripere. B. N. L. I. 172. Nl. *mits dien veel weeskinderen hare goede verbysterd zyn ende noch dagelijcx afhandick gemaeckt worden;* v. Oosten, *keuren van den weeskinden*, I. 144. — Insolitus, eximius, adv. *Ien biúster moaie faem, mar ien ystremint*, pulcherrima sed amarissima virgo. — *Bjúster*, valde, eximie; *Bjustre moai, kâld, myld*, pulcherrimus, sæve frigidus, perfervidus.

bjuester-teken, n. ostentum, prodigium. G. J. *bjuestere teken*, immane ostentum.

spoar-bjuestre sciep, G. J. oves deviæ. Nl. *spoorbijster*. *Bistet spoar bioester?* Delirasne? Burman. 5. — *Kipedo reauwe-bjuester*, Cupido orbus arcus sagittarumque. G. J.

biesteré, F.o. conturbatio. Stür.

biusterlik, adv. F.v. confuse. *Biusterlike iechta*, confuse, inordinate, perturbate dicere vel asserere.

bûstragh, adj. F.b. inconsideratus, imprudens, Joh. 153.

bûstri, vb.n. prorsuere. Joh. 37. F.o. *biestere*, oberrare; *in de keur verbiestere*, dubius hærere in optione. Stür. 17, 308.

forbjusterje, aliquem conceptione rei turbare, in errorem ducere; decipere. F.u. *ferbystere, ferbüestere*. † *Dou forbiústerste my yn it rekkenjen mei al dyn geëamel*, obganniens ad aures me turbas computantem. *Ik bin forbiustere*, errorem commisi. Nl. *verbijsterd*, delirus, amens. Sax.l. *bisteren*, errare; vagari. B. N. L. I. 172.

BIWADE, vb.a. G. J. regere, dominari; curare, sustentare, providere. Ex *biwalda* est *biwâde* ut *bihâde* ex *bihalda*. F.v. *walda*, potis esse, curare. Ags. *wealdan*, Ang. *to wield*, Ang.v. *Beweld a heavie lance*, regere lancem ponderosam, Halliw. 171. *Eadwalyn was of lawful age to bewelde his lande*, regere suam ditionem. Wright, 205.

biwâd, n. regimen, tutela, protectio.

BIWAECHSE, BIWAECHSJE, vb.n. fronde vel gramine crescente tegi, pf. *biwûchs*, pf.p. *biwûchsen*. *Mei dit lye waer scille di rouwe steden yn 'e finne wol biwaechse*, loci saucii prati virebunt.

BIWAEYE, vb.a. vento afflare. *Di thunger mat biwaeid wirde* (tonitrua vento sunt afflanda.) tonitrua in his regionibus solent citare ventum æstuantem. Confer Kil. *bewaeyen*.

BIWAERJE, BIWJIRJE, vb.n. sæva tempestate alicubi detineri, pf. *biwaerre, biwjirre*, pf.p. *biwaerd, biwjirre*, ger. *biwaerjen, biwjirjen*. *Wylst ik biware wier to Warkum foan ik dær myn wiif*, dum tempestas me detinebat Workumi ibi nactus sum uxorem. *Biwjirje*, idem, ex *biwiderje* et *biwederje*. *Waer*, F.u. *weer*, Hol. *weder*, temperies cœli. Confer *binachtje, biwinterje*, ex *nacht* et *winter*, hieme, nocte obrui.

BIWASKE, BIWASKJE, vb.n. lavare alicujus vestes. *Immen biwaske ind biwringe foár ien sceljen yn 'e wike*, lavare alicujus vestes pro uno scillingo per hebdomadem. *Biwaskje ind bilaepje*, lavare et restaurare alicujus vestes. *Di wask wringe*, torquendo exprimere aquam e linteis lavatis.

BIWÆRJE, BIWARJE, vb.a. servare, custodire, continere, cavere, fulcire, mandata persequi. Item antiqui *pær, mær*, hodie *par*, pirum, *mar*, lacus. *It fûr biwærje*, condere ignem cineribus. F.v. *biwaria*, idem, *kamer ende kayen biwaria*, cubiculum et claves custodire; *dine owera biwarria toienst dyn salta sé*, munire ripam (aggere) contra mare salsum. *It jild fen ien oar trou biwarje*, fideliter custodire nummos alius. Ags. *bevarjan beveardian*, idem; *(beverian*, restringere) Ang. *to beware*, cavere. Ags. *varjan*, F. *him ware, warje*, sibi cavere; *Warje dy!* cave tibi! G. J. *bewearje*. Excubitores nocturni in Frisiæ urbibus, ut civibus significent, quota hora est, clamant, *Bewar jou fúür en keerske wel; tén het di klok, die klok het tén slagen!* commendant quippe civibus curam ignis in foco et lampadis lucentis. Medio ævo campanæ sonitus annunciabat in monasteriis ignes esse extinguendos, quod Galli vocabant *cerre-feu, cure-feu* (cura focum). Angli North. *curfew-bell*, sonitus campanæ hora vespertina octava; adhuc in more est Newcastelæ. Hac hora antiquitus ignes erant extinguendi, et erat solenne in vicis

Digitized by Google

Frisiæ itidem hora octava vespertina campanam pulsare, ex. gr. *Grouwergæ* in media Frisia. Confer Johnson, Todd, et Halliwell, *curfew*.

biware, f. F.v. custodia, conservatio (bonorum.) F. *biwâer*, idem, Nl. *bewaring*. Nl.v. *bewaernisse*.

biwaringe, F.v. tutela infantis, F. in genere, conservatio, custodia. — F.v. *Him biwaringe dua*, moribundo administrare eucharistiæ sacra. *Biwaria*, Hd. *bewahren*, munire, firmare; vox solennis pro vi servatrice et consolatione eucharistiæ; Hd. *sie dankt auch, das er sie mit dem h. sacrament bewaret hett.* Sommertheil. Vide locos apud Grimmium Lex. I. 1763. Nl. „Zij stierf *gesterkt* door de H. Sakramenten der Kerk." Gal. *la confirmation*.

BYWÆZEN, n. præsentia (alicujus). Ad puellam de proco, *Syn bywæzen is noflik, nat?* Nonne ejus præsentia suavis est? *It is ien aerdich man yn it bywæzen, mar sa ful as ien els*, homo in consortio affabilis, sed avarus.

BIWEDDIA, vb.a. F.v. asserere, satisdare. Ags. *beveddian*, pignorare, connubere. Somner. Ang.v. *bewed*, Ang. *wed*.

BIWEIDJE, vb.a. pecore immisso depasci pratum; opponitur prato metendo.

BIWEITSE, vb.a. invigilare, custodire. F.v. *maka; reka, retsa; smekka, smetsa; waka*, F. *meitse, reitse, smeitse, weitse*. Ang.v. *bewake*, aliquem insomnem tenere. *Siel-biweitser*, G. J. animæ custos.

BIWENA, BIWEINA, vb.a. F.v. deflere, *mit tarum biwena*, lacrimis deplorare. In genere, misereri. Ags. *bemænan*, Ang. *bemoan*. — F. *Weine*, gemere instar gravi morbo affecti.

BIWEND, F.v. noxa nocita; ex. gr. aggeribus marinis. Sax.v. *uuendian*, invertere, non servare, frangere; (F.v. *wenda*, mutare, impedire) *biuuendian*, exsequi, peragere. Ags. *bevendan*, convertere. Ang.v. *bewended*, circumactus.

BIWENNE, vb.n. assuefieri. *It is nou al mei him biwend*, jam se adduxit in eam consuetudinem, *Us famke woe' nat nei scoälle, mar nou is hja al biwend. It hynzer is al biwend*, equus viæ assuefactus est. *It biwent al mei it hynzer, dat sa folle spoek seach*. Prov. *Dy yn 'e hol biwend is wyt fen nin himel to sidzen. Dy yn tajinstjitten biwend binne kleye ind klieme naet*. Confer Ags. *venian*, F. *wenne*, assuefacere, Ang. *wont*, Nl. *gewennen*.

BIWERA, vb.a. F.v. defendere. *Hine biwera*, se defendere. F. *him forwarre*, idem. Ags. *beveran*, defendere. Nl. (Kil.) *beweren*, defendere, probare, asserere; Holl. perhibere, contendere.

biweria, vb.a. F.v. probare.

BIWERNIA, vb.a. F.v. fidejubere, cautionem præbere. Ags. *bevarnian*, cavere, observare. Ang.v. *warne*, præmonere, abnegare; firmare, munire. Ang. *warn*, monere.

BIWÊSA, vb.a. F.v. orbare parentibus. *Een biwesed kind*, infans orbus.

BIWIETJE, BIWJITJE, vb.a. humectare. Typographus J. Arcerius, Franeq. 1656, *Di blommen biwjitje*, irrigare flores. Ang. *to bewet*, idem. Ang.v. adjectivum verbale *bewet*, humidus. — Ags. *væt*, F.v. *wêt*, F. *wiet*, humidus.

BIWIKJE, vb.a. incantare. Ags. *viccian*, artibus magicis uti. Ang. *bewitch*, incantare. Sensu proprio apud Shaksp. Vide Johnson. Plurimum sensu figurato, ex gr.

The charms of poetry our souls bewitch; The curse of writing is an endless itch. Dryden.

BIWINTERJE, vb.n. hieme occupari, obrui, ut manere in loco cogamur. *It scip is biwintere to Nykestel* (Newcastle). Ang. *bewinter*, vb.a. hiemi similem reddere, hiemali tempestate obruere; *Tears that bewinter all my year*. Cowley, Sleep.

BYWIRD, n. proverbium. Nl.v. *bijwoord*, n. Ags. *biword*, n. Ang. *byword*, idem. Titulus MS. proverbiorum, *Fryske bywirden sa az men du deys en miels under de ljoe yn di Frysce teal bruke*.

BIWIRDA, vb.a. F.v. æstimare valorem rei, 404. 9. In lexico Richthofenii *biwirda* deest. F.v. *werth, wird*, valor, Ags. *veorth, vurth, vyrth*, Ang. *worth* idem. F. *wirde*, idem.

biwertheria, vb.a. F.v. taxare, æstimare aliquid pecunia. F. *wirdjerje*. Nl.v. *weerdéren*, Hol. *waardéren*.

BIWIRKJE, vb.a. elaborare, efficere. *Omke hat biwirke dat neef untfanger waerd*, avunculus elaboravit ut nepos crearetur coactor.

BIWISJE, vb.a. asseverare, confirmare, affirmare. *Lit er uws yen stanthefligh in bewisse gemoed tobringe*, G. J. II. 108, adeamus animo con-

Digitized by Google

stanti ac deliberato. Ibidem 78, *as jæ her klear bewisse wier*, si sibi intactæ virginitatis conscia erat. Nl. *Indien zij sick harer onschuld wel bewust was.* — Ex *wis*, certus, est Nl.v. *wissen*, pro certo habere, Lek. Sp. 1. 48. vs. 116. M. Stoke. III. 756, *bewissen*, indicere. Nl. „*yemandt bewissen*, certiorem facere (aliquem.) Plant. (apud Kil. male *bewisten*, nisi fluxit ex *bewist*) ib. *bewist zijn*, certior factus.

BIWITTA, vb.a. F.v. providere, gubernare, custodire, pf. *biwet*, pf.p. *biweten*. Ags. *bevitan*, custodire, tueri, administrare, Ang. *wait*. F. *witjer*, lictor, proprie, excubitor, Ang. *waiter*.

BIWIXLIA, vb.a. F.v. permutare; *da etkeren biwixlia*, enses inter se mutare in pugna singulari, F. *umwixelje*.

BIWIZE, vb.a. indicare, probare, arguere. F.v. *biwisa*, arguere, designare (certum diem). — *Biwiis de sinne mei di finger oan ien bline, ind docht kin hy 't nat sjæn*, monstra digito solem cæco, tamen nihil videt. — Conferre, *Di lytsen frinnscip biwize*, complecti humiles amicitia.

biwys, n. argumentum, syngrapha. Indicium, *Hja sisze it hat fen nacht færzen, ind der is nin bewys fen iis*, nullum indicium, vestigium glaciei.

biwyske, n. syngrapha tumultuaria.

BIWJE, BEEWJE, vb.n. tremere, conquassari. *Biije*, Saterl. E. II. 201.

ierd-bîwinge, cg. terræ motus. F.v. *irthbivinge*, Ags. *eorthbifung*.

BIWLLA, BIULLA, vb a. conspurcare, conquinare. Frisii veteres *w* in *wula*, inquinare, efferebant ut Angli, unde *wula*, *wla*. Sax.v. *biwollon*, contaminaverunt. Ags. *befulan*. Confer F.v. *ruogia*, *riust*, *rauld*, *ulle*, pro *wrogia*, *wriust*, *wrauld*, *wolle*, et Ang. *write*, *wringle*, *wrap*, quæ efferunt *reit*, *ringle*, *rap*, cæt. Aliquando pro *wula* inversis literis *wlua*, unde *wlûat*. Confer Richth. *willa*, polluere.

BIWONDERJE, vb.n. cum pronom. reflexivo; mirum esse alicui, commoveri admiratione. *It biwondert my, dat elts yn 'e himel wol ind di méasten kjir neat siikje as jild*, admiratio me incessit. Alias *ik bin biwonderd*, commoveor admiratione. Eodem sensu Angli *bewondered*, amazed, filled with much wonder. *The other seeing his astonishment how he bewondered was.* Fairefax. Contra Nl. *bewonderen*, vb.a. admirari. *Den held bewonderen*, admirari heroem. *De bewonderde held*, admiratione exceptus.

BIWROGIA, vb.a. F.v. deferre, accusare. Ags. *bevregan*, Ang. *bewray*, accusare, prodere. Ang.v. *bewrige*, Halliw. 171. F.v. *wrogia*, accusare.

BJENNE, idem quod *beáne*, plur. vocis *beán*, quam vide.

bjen-setter, cg. instrumentum quo plantantur fabæ majores.

bjen-strie, beán-strie, Ang. *beanstraw*, frutices fabarum arefacti.

bjen-struken, pl. fabarum frutices. Ang. West. *bean-helm*, the stalks of beans. *Helm* in genere notat caulem erectum, ut liquet ex nominibus Nl. *helm-riet*, *helm*, arundo avenaria; *helmdraed*, *helm-bloem*, *helm-kruid*, Hall, 255, 237, 12, 157. *Helm van 't roer*, *helm-stock*, gubernaculi ansa forma baculi rigidi rectique. H. Jun. 167. *Helm* eadem vox ac Nl. *halm*, Lat. *culmus*. Confer F. *helm*, vegeta fertilitas humi.

hynste-bjenne, Ang. *horse-beans*. Vide *hynste-beáne* supra p. 207.

BJERN, adj. tranquillus, placidus, modestus. Kil. *berue*, *berf*, Sax. Fris. quietus, placidus, bonus, probus. Gal. *brave*, fortis. Nl. *braef*, probus. Nl.v. *goed*, fortis, bonus; ἀγαθός, idem.

BJINNE, vb.a. peniculo madido mundare domum utensiliaque. *Bienne*, Burk. 10, 14. Hol. *boenen*, Sax.l. *bónen*, idem. F.o. *bone*, freq. *bónerje*, vasa purgare penicillo ericeo, Saterl. E. II. 202. Suethi *bona*, ligna inducta cera setis tergere et lævigata nitentia reddere. Notio contraria liquore conspurcandi est in „*boenen*, Flandri, inquinare colore aut maculis." Kil.

bjinder, cg. peniculus setis rigidis.

heide-bjinder, peniculus ex ericeti ramulis.

âfbjinne, scopis madidis defricare sordes. *It scip âfbjinne.*

utbjinne; *di kasten utbjinne*, everrere sordes e thecis scopis madidis.

(BJIRGUM), BIRGUM, nomen vici in parte boreali Frisiæ borealis. Joh. 19. *Bergum*, nomen vici nostræ Frisiæ in pago Titjerksteradela. *Bargum*, vicus Fris. bor. Bend. 105. *Bergham*, nomen tumuli feralis in Frisia boreali. Joh. 21. Ags. *byrgan*, sepelire, Ang.

Digitized by Google

bury. Ags. *byrgen-stov*, sepulcretum, F. *Birg-ham*, idem.

born-bergum, vicus pagi Smallingerlandiæ.

BJIRK, cg. annulus ferreus, quo extremitas manubrii lignei in ansam ligonis aliive instrumenti inserta circumdatur et firmatur. *Bjirk oan ien gripe*, *lodde*, *forke*, cæt. Dani *birk*, circulus, i. e. ambitus terræ, pagus, Nl. *omtrek*, Hd. *kreits*, *bezirk*; Dani *birk-voigt*, satrapes, Suethi *birk*, *björk*, civitas. Confer Lat. *urbs* cum *orbis*, et Græc. πόλις cum πολέω, πολεύω, verso, circumeo, obambulo.

berk-hout, n. cinctus, subligaculum, zona navis, in qua figit pedem, qui navem conscendit. Kil. *berck-hout*, *gorden van het schip*, idem. Hol. idem.

bjirken-béam, cg. betula; Nl. *berkenboom*, Dani *birke-træ*, F. *bjirk*, idem; Ags. *birce*, f. *bircen*, betulinus. Ang. North. *birk*, Ang. *birch*, betula. Isl. *birki*, n. *björk*, f. idem; *birkinn*, betulinus. — *Bjirken-beam* dicitur a numero pellicularum sive librorum, quibus betula quasi totidem annulis circumdatur et tegitur; multis libris insignis arbor. Confer *bast*. — Grimmius omnem originationem voci negat, motus forsan Russico *bereza*, betula, similibusque Sclavonicis vocis formis. Lex. *birk*.

berk, n. cortices contriti, coriarii; collective. Isl. *berk*, cortex arboris, Nl. *berk*, *bark*, Ang. *bark*, idem. Isl. *birkja*, decorticare, Nl. *barken*, Ang. *to bark*, idem.

berk, n. p. virî. Alam. *Piricho*, idem. Isl. *sig-björk*, betula pugnæ, gladius, miles eximius; poetice. Egilsson.

bjirken, adj. betulinus. *Bjirken-riis*, n. virgulæ betulinæ; his fures verberat carnifex. Ang. *the threatening twigs of birch*, virgæ betulæ, quas pater minatur liberis protervis. Shakespeare, Measure for meas. Act. I. Sc. 4.

BJIS-FEINT, idem cum *byzfeint* p. 326, scurra juvenis, qui alios illudere amat. Confer Ang. Westmore *bispel*, a term of reproach but not severe; applied in general to young persons and charging them with being mischievous rather than vicious. Westmoreland and Cumberland dialects, (1839) p. 331. Nisi forte *bispel* sit Ags. *bispel*, fabula, proverbium, Nl.v. *byspel*, exemplum, parabola, ut Ang. Westm. *bizen* (bye-saying) ibidem, infamia, homo infamis.

BJIST, BJIEST, cg. colostrum vaccæ. *Bjust*, Burk. 27. Dithmarsi *büst*, Bnl. I. 82. F.b. *bjûst*, *bjâst*, Outzen, p. 23. F.u. *byst*. *Earste*, *twade*, *thredde bjist*, primum, secundum, tertium lac post partum vaccæ. F.o. *beest-melk*, Ang. *beast-milk*, *biesting*, *beesting*, *beasting*, Ang.d. *beastlings*. Goth. *beist*, fermentum, probat, *bjist* colostrum dici a fervendo, fermentando; colostrum veteribus erat lac fermentatum et coagulatum quod spissum.

bjist-pankoeken, pl. placentæ ex farre in colostro macerato. Ang.d. *beastling-pudding*, a pudding from *biestlings*. Halliwell. 155.

(BJITGUM), BEETGUM, vicus pagi Menaldumadelæ; antiquitus *Badegum*. Ags. *Beadeca* n. p. v. F. *Beetka*. n. p. v. Wassenb. II. 173. F. *Bade*, n. p. v. *Baye*, n. p. f. Ags. *beado*, prœlium.

BJUSE, BJÛSE, involucrum culcitæ, pulvini, lecti. Saterl. Het. 230. Nl. *beddetijk*. Confer F. *buse*, sacculus in aliqua vestium parte, Isl. *puss*, idem.

BJUSJE, vb.n. Hindel. implere poculum ad marginem usque, profundere, Ang.d. *bouse*, affatim bibere; *bousy*, ebrius. Halliwell. Nl. (Kil.) *buysen*, ingurgitare; *buys*, ebrius. F.u. *puze*, F. *puóeje*, fundere liquorem casu.

büze, F.u. large potare vinum.

buze-galperich, adj. tempestuosus et pluvialis. F. *Buzegalperich waer*, vento et imbribus infestum tempus. *Galperich*, adj. vomitorius. *Galp*, vomitio.

BJUSSE, (bjüsse) cg. *di biüsse*, ager vicinus vicis *Easter-* et *Wester-birum*, vulgo *di bjirremen*.

BJUWER, cg. F.b. contracte F. *bûr*, Nl. *boer*, rusticus.

BLADDERJE, vb.n. blaterare. Ex *bladeren* fit Nl. *blaren*, stulte loqui, et *geblaer*. Kil. *blaeten*, *blaeteren*, blaterare, stulte loqui. Ang.d. *blare*, to roar, to bellow, to bleat, to cry, to weep loudly. Ang. York. *blare*, exserere linguam. Sax.l. *blarren*, ejulare. B. N. L. I. 95. Confer *blaeye*. Hd. *plaudern*, Gr. φλάζω, stulte loquor. Ang. North. *blather*, to talk nonsense. *There is nothing gain'd by being witty; (fame*

Digitized by Google

BLAED.

Gathers but wind to blather up a name. Beaumont and Fletcher I. 51.

gebladder, n. sermones garruli, loquacitas.

blære, vb.n. F.u. ejulare more pueri morosi; contemtim. Ang.d. *blare*, vociferari, plorare. Sax.l. *blarren*, Hd. *plärren*, idem. Bnl. I. 95. F.b. *blarre*, balare ovium instar, Outzen. *Blarje*, Saterl. mugire. E. II. 202.

geblær, n. F.u. tædiosus infantis ejulatus; contemtim. Sax.l. *geblar*, idem. Bnl. I. 95. Ang. North. *blaring*, crying vehemently, applied to peevish children. (F. *pisige bern*, morosi infantes).

BLAED, adj. pudens. dial. commun. *blæd blæ; bléad, bléa.* Ags. *bleath*, *bleade*, timidus, fragilis; Anglis perdita vox, sed Ang.North. *blate*, shy, bashful, timid. Nl. *blôde*, ignavus, timidus; *Een bloed*, homo imbecillis et meticulosus. Isl. *blautkr*, *blavdr*, adj. mollis, timidus. *Hij is soo blaed as de bolle*, Burman. 32, homo impudentis arrogantiæ. Frisii boreales formam Scandinavicam adoptant in *blüg*, pudens, Outzen, Isl. *bliugr*, pudens; *blygd*, f. pudor. Hol. *blood* ex quo F.u. *bleu (blö)*.

blæman, cg. homo pavidus. *'F is maer ien blæmans engel*, Burman, 66, nihil est præter hominis timidi angorem, nihil est quare timeamus. Prov. *Better blæ-Jan as dæ-Jan*, melius est dici timidus, quam mortem temerariam sibi conscire; ne te temere objicias periculo.

BLAEYE, vb.n. exserere linguam; alte ejulare; effutire, deferre quem. Ex *blad*, F. *it bled fen di tonge*, (folium linguæ) lingua, Ang. *blade*, folium, *blade of a sword*, ensis lamina; Nl. *blad van een saegh*, serræ lamina. Kil. *blaeyen of waeyen een sweerd*, Fland. vibrare gladium, * *Swaerd ende schepter blaeyen*, hodie Nl. *swaeyen*, Jun. Et. *swaie*. Ang.v. *blaye*, lamentari. Ex frequentativa forma *bladeren* oritur Ang.v. *to blare*, exserere linguam. Halliwell. Confer *bladderje*.

blaeye, incondita voce loqui, plorare, divulgare. Alam. *plahan*, flare, balare.

blaeyer, lingua exserta major, ex. gr. vaccæ. — Blatero, delator.

geblaei, n. nugæ; ejulatio. Ang. v. *blaying*, querula vox,

Tell her in your piteous blaying
Her poor slaves unjust decaying.

Brit. Bibl. I. 104. Halliwell.

BLAI.

blaei-bek, cg. loquaculus, blatero.

efter-nei-blaeye, *(immen)* vb. pone aliquem linguam exserere ludibrio.

ut-blaeye, vb.a. lingua exserta aliquem ludibrio habere. — *Alles utblaeye*, effutire omnia tacenda et dicenda. Sax.n. *He bladdert er alles üte.*

BLAERKOP, cg. vacca capite albo, sed nigrescente circa oculos. Kil. *blaere*, vacca nigra, sed fronte alba.

blier, albescens. *Swart-blier bolle*, taurus niger albescens circum oculos.

BLAFFE, vb.n. latrare canum instar. Tropice, effundere quod in buccam venit, *Hwat ien oar swyt bluft hy er mar ut*, quod homo consideratus tacet ille effutit. *Blaffe*, latrare, in genere: *keffe*, caniculorum est, at *bylje* molossorum. Nl. *Blaffen* forte intercalata *l* post *b* pro *baffen*, ut *blutsen*, pro *butsen*. Kil. *blutsen* et *butse*. Ang.v. *baffe*, latrare. Prompt. Parv. Nl. *beffen*, latrare. Kil. Ang. Linc. *beffing*, barking. Sax.n. *gebleff*, latratus. Ang. East, *bleff*, noisy. Prov. *Honnen dy blaffe bite nat*, Ang. *Dogs who bark do not bite*, ne timeas thrasonum minas.

oanblaffe, allatrare venienti.

neiblaffe, allatrare abeunti.

blaffer, blaffert, cg. latrator; grandiloquus; thraso. Prov. *Dir is meer as ien houn dir blaffert hiel*, MS. — Tropice, index rerum et verborum alphabethicus indicans qua in pagina quid quærendum sit.

blaf, cg. jus ex pisis viridibus et pomis terræ. Vox nautica. Prov. *Léafde ind blaf forklappe hjar selme*, Ang. *Love and pease pottage will make their way*, cui proverbio Ray aspersit notam, *Because one breaks the belly, the other the heart.* Ray, 43. Ital. *Amor, la royna et la tousse ne se ponno nascondere.*

geblaf, n. latratus; minæ vanæ; jactatio; sermo sacerdotis clamosi.

BLAI, BLEI, cg. alburnus, squammis et pinnis albescentibus; *Rude*, alburnus pinnis rubris; *Poarn*, alburnus pinnis fuscis. Ags. *blæge*, alburnus, Ang. *blay*, *bleak*. idem, Nl. *blei*. — *Blai*, *blei*, homo imbellis; *âlde blei mei di bânen fen it gat âf*, vacca effœta; *âlde blei*, senex exoletus. Alburnus Frisiis despectus piscis pauperumque cibus.

bleyen, pl. acta spurca quae nondum confessus sis. *Dær giet iên mei bleye*

Digitized by Google

hinne, iste prodit ad sacerdotem ut sua confiteatur peccata.

kalk-blei, cg. alburnus minor capite rotundiore, viridibus et majoribus squammis, cæteris speciebus pinguior et suavior. *Kalk*, calx.

BLAK, n. F.b. atramentum. E. I. 360. Outzen 25. Bend. 31. Ags. *blæc*, n. idem. *blæc*, adj. niger, Ang. *black*, niger; atramentum. Lat. *ater*, *atramentum*. Ang. *ink*, ut F. *inket*, Nl. *inkt*, ex Lat. *encaustum*.

blak-glæs, n. W.o. atramentarium, ex vitro; *blak-hôn*, m. idem; *hôn* pro *horn*, extremitas cornu. E. I. 360. F. *Inket-hoarn* (-hôn), idem.

blak-pud, f. W.o. sepia loligo. Lin. E. I. 360. Nl. *inktvisch*, Ang. *cutle*.

blakkagh, adj. F.b. atramento inquinatus. Joh. 23.

blakki, vb.a. F.b. illinere atramento; gerund. *blakkin*, Joh. 166. Ang. *to blacken*, denigrare, nigrescere.

BLAK-STIL, adj. silens, tacens, de vento. *It is black-stil*, ne languida quidem flat aura, venti tacent. *Black*, *vlack*, Kil. æquus, planus; æquor, planities. *Blak-stil*, elliptice

blak, adj. cœlum tranquillum ut ne unda minima quidem crispet aquas. Hd. *black*, adj. planus, pro *flack*; *Das blache feld*, campus planus.

BLAM, W.o. mala fama. F. *blaem*, vituperium. *'n Blaem op bæste minsceu smite*, multa mala ingerere bonis. *Foroarje as di waerhoâune op 'e tuwr, dy blaem jouwe se di frouliu nei.* Ang. *to blame*, culpare.

BLANJE, n. F.b. pustula, Joh. 100. Ags. *blegene*, Nl. *bleyne*, Ang. *blayne*.

BLANK, adj. F.b. fulgens. *Blanke stêre*, stellæ rutilantes, Outzen, 25. Ags. *blican*, pf. *blac*, fulgere. F. *blinke*, pf. *blonk* ex *blank*. — *Blank*, candidus, niveus, *Di kinmen wirde blank*, albet cœlum prima luce auroræ. — *Di blanke ind moetele eármen fen ien Frysce faem*, ulnæ niveæ mollesque virginis Frisicæ. *Myn faem is sa blank as ien leelje*, amasium meum lilio candidius est. Prov. *Blancke lioe binne tier; in mogge naet ien wijte turff forterre.* Burm. 6. — *Blanke billen*, candidæ nates. *Wi scille siæn hwa 't di blankste billen hat*, certatione decidemus quisnam nostrum viribus, (fortitudine, jure, divitiis, cæt.) altero potior est. — *Blanke iel*, anguilla, plurimum ventre candido, aliquando rubro, quæ ut anguilla optima, *sciere-iel* dicta, eximie pinguescit et incrementum capit usque ad sex libras veteres. — Apud insulanos Sciligenses *blank weller*, aqua pluviatilis, clara et perlucida, opposita mari cæruleo insulam alluenti.

blank, cg. nummus argenteus dudum obsoletus vitam trahit in lingua notatque sex duitas, quarum octo efficiunt stuverum ($3\frac{3}{5}$ cent.) Nomen habet ab argenti candore, ut Barb. Lat. *albus*. Ang. v. *blank*, a small coin struck by Henry V in France, worth about four pence. Wright. Hd. *weispfennig* (= 2 kreutser = 8 pfenninge.) F. *Hwyt jild*, nummi argentei. Argentum a candore, aurum contra vocatur a rubore; G. J. *réaflinders*, papiliones rubri, i. e. nummi aurei. Confer Spelman et du Cange, *Blanca*, *blancus*, *albus*. Nl. (Kil.) *blanke*, bipondius.

blanksk, adj. valens unam blancam; *blanksce poat*, olla obolaris.

blanke mæs, culter strictus adeoque fulgens. *It drunken slet stie mei it blanke mæs foár syn broar um jild.*

blank, nitorem et copiam cujuscumque liquoris notat; ex. gr. *Ik ken di beâne nat ite; it blanke fet stiet er op.* * *Di kéamer is dweild ind it blanke wetter stiet noch op 'e flier*, solum cubiculi peniculo madido purgatum nitet aqua.

blankens, cg. candor; pro Ang. v. *blankness*, pallor. Ags. *blican*, pf. *blac*, fulgere; Nl. v. *blinken*, pf. *blank*; Nl. *blonk*; *blankheid*, candor.

blans, nitor, vigor. *Hy is yn glans ind blans*, homo optime valet; nitet vigore, honore, prospera valetudine, cæt. *Blans* ex *blants* pro *blank*.

BLANS, ex Lat. *bilanx*, Gal. *balance*, equilibrium. Figurate *Ik ken di prakke nat yn blans hâlde*, puerum protervum et indomitum reprimere nequeo.

BLAS, vb. n. *blaes*, F.b. florere. gerund. *bláesnin*. Joh. 166. Ags. *blase*; *blæs*, f. fax; flores arborum frugiferarum, vel potius floritio. *Harwst-blaes naml a wiarth me*, floritio arborum autumnalis præsagit domini mortem. Confer F. *blos*, flos juventutis.

BLAU, *bláu*, *blâu*, *blóu*, adj. cæruleus, lividus. S.o. *bláu*, ut *gáu* pro F. *gáu*, citus. *Bláu* respondet voci Lat. *flavus*; colores inter se confunduntur.

Digitized by Google

blâu, colore cæruleus junctus cum vigore florentis herbæ et segetis. *It lân stiet blâu ind moedich* (animosus).

blâu, lividus ex sugillatione. *Ik hab myn éarm blâu staet*, brachium meum livorem contraxit contusione. *Dy dronkene fâer hat it earm hert fen ien famke bunt ind blâu slein, dat it nin heel plak oan it lichem hat.* Ang. *black and blue. Mistriss Ford, good heart, is beaten black and blue, that you cannot see a white spot about her*, Shakspeare, Merry wives of Windsor. *Ien blâu æch oan wéngje*, experiri periculum contrahendi oculum lividum, i.e. vapulando, Gærspræck, 12. — *Ien blâuwe scine rinne*, (impingere os tibiæ ut livorem contrahat) repulsam ferre a puella. *Di feint is mei ien blâuwe bles* vel *blâuwe kjedde thuskomd*, (juvenis vectus equo livido rediit) repulsam tulit a virgine. *Di faem hat him blâu jown*, virgo juvenem recusavit. — *It komt blâu ut*, res male cecidit. — *Blâuwe moalke*, lac delibatum; Ang.d. *blue milk*, old skimmed milk; *sky-blue*, London milk; *Wy krigen néat as blâuwe jenewer*, hospes nos excipiebat solo spiritu juniperi vili. *Blâuwe praetsjes*, nugæ mendaces. Confer exempla Neerlandica Tuinman. spreekw. 191.

blâu, color *lividus* mali est ominis; inde figurata notione *livor* pro invidia. Apud Anglos veteres vestes meretricum et ergastulorum livido colore erant tinctæ. Confer Nares, *blue*. Hicce color luctum quoque significabat, quare die lunæ, proxime antecedente jejunium quadresimale, parietes et altaria templorum vestiebantur stragulis lividis. *Ien blâuwe mendei*, (dies lunæ lividus, i.e.) dies qui semel anno redit, breve et rarum tempus. *Hy is ien blâu mendei to Parys wæst ind nou ken er syn moars teal nat méar.* Nl. *Hij is een blaauwen maendag op het ambacht geweest*, paululum temporis officinam frequentavit. (Grimmius lapsus est vertens, *hat gar nichts gethan*. Lex. II. 83.) Nota Ang.v. „*blue-moon; He won 't do it for a blue moon*, i.e. never." Wright I. 228. An *moon* ellyptice dicitur pro *moonday?* Nota nomen diei lunæ festum quadragesimale antecedentis apud Saxones littorales transisse ad quemque diem lunæ, quo operarii laborem fugiant. Lex. Holst. II, 68.

blâu-bei, cg. vaccinum myrtillus. Ang.d. Cumberland, Westmoreland, Lancashire, pl. *blae-* vel *blea-berries*, idem. Wright, *bilberries*. Gron. *bikbéren*, Sax.n. *Vosse-bessen*, Veluwe.

blâu-bek, cg. os frigore lividum.

blâu-bekje, vb.n. gelidis membris manere, morari ad tædium usque.

blâuwe Fedde, mors. Prov. *Blâuwe Fedde stiet om di doars herne*, mors quaque hora nostris inceptis minatur frustrationem. *It wîf mei di blâuwe mouwen*, (fæmina manicis lividis, i.e.) spectrum quo terrent nutrices contumacem infantem.

blâu-gærs, n. species caricis; gramen exile colore viridi in cæruleum vergente, triangulare, crescens in pratis uliginosis. Cremor ex hoc gramine proventu butyri ditior est quam prati opimi. Materies silicea in hac herba ut in arundine frequens reddit ossa pecoris fragilia, quare vere e stabulis soluto et læte subsilienti haud raro franguntur ossa pedum. Hall. 236.

blâuwe lòft, cœlum innube (cæruleum). In poemate quodam vetere Neerlandico color cæruleus cœli innubis constantiæ sive stabilitatis symbolum habetur. Bild. Nieuwe taalkundige verscheidenheden, IV. 87. — *Blâuwe lòften*, nubes cæruleæ, quæ minantur nives; *blâuwe thonger-wolken.*

blâuwe pannen, tegulæ scandulares, ex lapide scissili cæruleo, quibus teguntur ergastula publica. *Dy nat doage wolle komme under di blâuwe pannen.*

blâuwe sek, saccus cæruleus in quo causidici olim servabant literas tabulasque suas. *Jæ smeye it jild yn blauwe secken*, G. J. I. 65, rabulæ forenses cudunt, conflant nummos in saccis cæruleis. Epkema fallitur asserens causidicos in istis saccis servavisse nummos, Wb. 53. *Blâuwe sek* male audiebat; *'t Is jamck, trieuwt hy sijn blauwe secken fol;* G. J. I. 97, belle se habet si implet suas crumenas rapaces. Ang. *blue bag*, saccus causidici; *I wonder what he would take for his blue bag.* Confer tabellam æri incisam vi comica nobilis artificis Georgii Cruikshankii, Comic Almanack, 1843. Jan. Omnes sententiæ veteris tribunalis Frisiæ asservantur in saccis nummariis. Inde Hol. *pleitzak*, saccus continens litem scriptam; tropice, homo litigiosus. — *Blâuwe sek*

Digitized by Google

symbolum erat doli et furti. Nl. „Depeculator, *Rooner*, *blaeuwe-sacks-dief*. H. Jun. 365, b." Sacularii, *Blaeuwe-sack-meeters*, *die de stat beroven ende haer metten gelde van de ghemeine stat besmetten*. ib. 369. *Den blaeuwen sack*, saccus pertusus, inexplebile dolium, Zegeri proverbia Teutonica. D. Antv. 1581.

blâu-starring, cg. gavia minor domestica degens ad lacuum ripas.

blâuwe turf, cg. collective, cespites caustici effossi, forma longiore, colore nigro ad lividum accedente, cæteris ejusdem generis solidiores.

blâuwens, cg. livedo; *-ens* pro *-nes*, Ang. *blueness*, sed Wicklyffe *blones*.

BLAZE, vb.a. flare, pedere, jactare, pf. *blies*, pf.p. *blaesd*. Ags. *blæsan*, pf. *blés*, pf.p. *blæsen*, flare. *Dy nin feêr fen it gat blaze ken hat kjir it heachste wird*, eo arrogantior quo pauperior. *As hy ien feêr fen it gat blieze ken is hy eák wer op 'e lappen.* — *Ut ien heach gat blieze*, elate loqui. Prov. *It is better ut ien heach gat blaesd as di mule barnd*. F.v. *bla*, pf. *blé*, flare; Latini *flare*, pf. *flavi*, Anglosaxones intercalabant *w*, *blavan*, pf. *bleov*, pf.p. *blaven;* ex *w* fluxit *y* in Nl.v. *blayen*, flare, F.b. *bleie*, idem, Outzen. Allamanni intercalant *h* in *bläken;* cæteri fere sibilum, Goth. *blesan*, F. *blieze* et *blaze*, Isl. *blasa*, Nl. *blazen*. Confer *d* in Nl.v. *bladen* de vexillis vento motis; Nl. *de vlag waeit*, *wappert*, Gal. v. *ventiller*, Gal. *ondoyer*. Mel. Stoke, III. 7. Ags. *blæd*, m. flatus, *blæd vindes*, flamen. (ex *é* fit *ie*).

blieze, pf. *blús*, pf.p. *bliesd*, flare, elata voce loqui, florere, gloriari. Prov. *Bliezende jirren habbe willen ind nocht-en*, juventus floret gaudiis. cf. *blas*. *Better wol bliesen as di mule barnd*. MS.

oanblieze, sufflare. *It fiúr oanblieze*, ignem sufflare. Ags. *onblæstan*. F.v. *onbla thene helga om*, afflare spiritum sanctum (Adamo primum creato).

opblieze, vb.a. inflare, vento implere. *De wangen opblieze*, inflare buccas. *Di bonge opblieze*, inflare vesicam (ex. gr. bovis, porci.) Gothi *ufblesan*, inflari (sc. superbia.) Nl. *opgeblazen*, tumens superbia.

utblieze, utpuste, flatu extinguere (flammam) *di lampe utblieze*. G. J. *uwtblieze*, efflare et efflari. *Hwat ut-blieze*, defessus et halitans paululum quiescere ut animum revocet ad se ipsum, post cursum vel laborem vehementem respirare. Ang. North. *blaw*, to breathe thick and quick after violent exertion. Brockett. 41. *Here's Mrs. Page at the door sweating and blowing and looking wildly*, Shakesp.

bliezer, vociferator, elata voce loquens. Prov. *Bliezers bite naet*, (canis latrans non mordet) ne cedas minis clamosi hominis. Confer *bloski*, F.b. 178.

pompier-blazer, cg. F.u. meretrix. Galli milites, qui anno 1795 Leowardiam occupaverant, meretricibus satisfacere tentabant syngraphis papiraceis, *assignats* dictis; hæ vero istas chartulas deflabant ad vilitatem illudendam et paratos poscebant nummos.

blast, cg. aer inclusus intestinis vaccæ, morbus colicus ex inflatione intestinorum, quo vaccæ et oves repentinæ morti sunt obnoxiæ, *Di kou, it sciep is oan 'e blast*. F.o. *blas*, tympanitis pecoris. Stür. — *Blast*, inflatio ventris nimiâ trifolii pastione, *di kou hat di blast*. — *Blast*, figurate, homo fervidus et mobilis, cujus affectus cito surgunt et subsident. — *Blast*, flamma obiter ardens, flamma erumpens sed cito extincta. *Dy turf jowt mar ien blast*, de cespite caustico vili. — Ags. *blæstan*, sufflare; *blæst*, m. flatus, adustio; Ang. *blast of wind*, Nl. *windvlaeg*, turbo, ventus. Isl. *blastr*, halitus oris. Ang.v. *to blast*, jactare. Goth. *ufblesan*, inflatus esse (superbia).

blastich, adj. inflatis et extensis intestinis laborans (vacca, ovis, cæt.) *blastige kou*, *blastich sciep*. — Tropice, fervidus, repentino affectui obnoxius eumque alta voce significans, *'n blastich man*. — Luxurians, prævalidum (lætamen), *di jarre is blastich*, liquamine fimeti nimium luxuriat gramen.

BLÂZI, BLÂZI, vb.n. F.b. vociferari, alta voce loqui, Joh. 36.

BLÆRE, vide *bladderje* p. 376.

BLÆTE, vb.n. balare ovium instar. Nl. *blaten*, Ang.d. *blate*. Inde frequent. vb.

blæterje, bletterje, vb.a. balare agnæ instar. Prov. *Ont ién schiep blatert soo blaterese allegerre*, Burman. 54, homines ut agnæ sæpe uno vivunt exemplo. * *As di waerlamkes bletterje is er Noardewyn op hânnen* vel *op til*, balatus agnarum portendit boream.

Digitized by Google

BLAEZ.

BLAEZ, f. F.b. flamma. Bend. 229. Ags. *blase*, *blæse*, *blise*, f. fax. Ang. *blaze* (bleez) flamma, flammæ lumen. Isl. *blossi*, m. flamma. Ags. *blis*, *blys*, f. gaudium, Ang. *bliss*, ut Græc. ἀγλαός, splendidus et lætus. Confer et Ang. *glad* (gled) hilaris, cum F. *gled*, Nl. *glad*, nitidus, lævis.

blæze, vb.n. F.b. flammare, flagrare, Ags. *blysan*, Ang. *to blaze*, idem. Bend. 229. φλέγω, incendo.

blits, fulmen. *Di blits!* Per fulmen!

blesse, cg. alba macula in fronte equi; equus ipse ita notatus. Confer F.v. *blesza*, conspicuum, visibile reddere, ex *bletsa* pro *bleka*. Ang. *blaze*, idem. *to blaze a tree*, to set a white mark on trees by paring of a part of the bark, in order to their being sold or felled. Isl. *bles*, f. macula oblonga in fronte equi. — *Mei ien blàuwe bles thuws komme*, vide *blàu* supra p. 381.

blesse, nomen rivuli, unde *Bles-dyk*, vicus in pago Stellingwerf-westeinde.

bles, adj. calvus sincipite (ob cutem albam). *Di Ingelscen binne folle bles.*

blòs, cg. rubor (faciei.) Isl. *blossi*, m. flamma. Ags. *blysan*, to blaze; *blyscan*, Ang. *to blush*, rubescere, Nl. *blozen*, *schaem-rood worden.*

BLEACH, f. F.b. pl. *bleachan*, lodix linea. Johan. 4. *Blêch*, f. idem, Bend. 31. Ang. *to bleach*, candefacere insolatione. Frisii Boreales contra lodicem laneam vocant *wiljal*, ut Ang. *blanket*, a *blank*, candidus. F. *hwytling*, lodix linea, a *hwyt*, albus.

BLEAKJE, vb.n. fulgere, lucere. *Blækje*, ignescere, de candescente metallo valet.

bléakerje, vb.n. frequent. coruscare, rutilare. G. J. I. 69, *Dær bléakert us 'n mar yn d'eagen*, ibi nostris oculis resplendet lacus. Nl. *blakeren*, flammare. Lat. *flagrare* = Germ. *blakran.*

BLEAT, adj. nudus. F.v. *blât*. Hindel. *blaet*. *Bléat* est cui tegumen demtum est; inde *earm ind bléat*, pauper et denudatus, i. e. pauperrimus. Substantive F.v. *thi blata*, homo pauper. Ags. *se bleata*, homo miser; *bléat*, nudus, miser. — In aliquot versiculis antiquis, quibus carpebatur Frisiorum intemperans victus, *bléat* sensu paupertatis occurrit; Burm. 85, „Der oude Vriesen beclachte ouer de onmatigheid,

BLED.

De Leytsche lape,
De Haerlemsche tape
En de schiere iel,
Bringe Frieslân ijne wiel.

Ende is dus verandert,

De forwielne lape,
De Rijnsche tape,
De haege staet
Meitse Frieslân blaet.

Si hi versiculi verum dicunt lauti Frisii se primum inebriaverunt cerevisia Harlemensi, postea crescente luxuria vino Rhenensi. Itidem pro panno laneo Leidensi, quo se tegebant avi, nepotes holoserico utebantur. Burmania hos versiculos exaravit anno 1614.

bléat, adj. privatus, orbus. *Ien bléate pylscie*, pharetra vacua. F.v. *blata hand*, manus nuda, i. e. non armata. *It fjild leit wyld ind bléat*, campus incultus et vastatus. *Bleat ind iepen*, apertus hostium aggressui. *It bléate gat*, nates nudæ. *Stymske bern krye foár it bléate gat*, pueri pertinacis nates feriuntur. Scomma in incolas vici Oppenhuzen (Weinbritseradeel), *Ien bleat gat is it wapen fen Toppenhuzen.*

BLED, n. folium arboris vel floris; *leaf* autem arundinis et frumenti. plur. *bledden*, sed S.o. *bladeren*, (ut Nl.v. *blader*, pl. *bladeren*, Kil.) unde phrasis F. *hy is wakker yn syn bladeren*, pergaudet. Nl. *blad*, pl. *bladen*. Ang. *blade*, (blêd)germen graminis frumenti, sed Ang. *blade*, sensu laminæ ensis, gladii, fluxit ex notione antiqua longi folii, Nl. *blad van de saghe*, lamina serræ. F.b. *blead*, lamina cultri. Johan. 100; *bleed*, folium. ib. Inverse flores longis foliis a *gladio* vocantur *gladioli*, quorum variæ sunt species.

bled, folium libri. *Bledke*, n. foliolum libelli. Tropice *It boekje mei twa bledden*, pudendum muliebre. *Hy studjerret to folle yn it boekje mei twa bledden*, nimium dat veneri vagæ. — *Bled fen di tange*, extremitas plana et rotunda manuum forcipis. *Bled fen di leppel*, extremum et rotundum cavum cochlearis.

bledden, pl. proventus. *Moike hat myn doaiter di pléats tamakke; mar ik risp er by liifstonde di bledden fen*, avuncula filiæ meæ testamento fundum legavit, sed mihi sunt proventus dum vivo. Contrarium est *fen di héage*

Digitized by Google

beam âf libje (non de fructu, sed de arbore ipsa i. e.) e sorte vivere. *Bled*, ususfructus: *Hy hat di bledden fen dat jild, mar it kaptael mei hy net oankomme.* Ags. *blæd*, *bled*, f. folium, ramus, fructus, proventus. Ang. v. *blead*, fructus, Verstegan. Nl.v. „*blad*, *blade*, J. *bladinghe*, ususfructus." Kil. Barb. Lat. *bladum*, seges, seges in herba, Gal. *blé*, frumentum. Confer Gal. *feuille*, messis, annus. *Vin de deux feuilles*, de deux années.

bledden, pl. fimbriæ in stomacho vaccæ. Alias *it ruck*, vel *di flarden*.

bledke, blettsje, n. *It bledke is umteerd*, res mutata est, in pejus est versa.

blettsje-guód, n. alsine media. Synonyma sunt *erf*, *fugel-krud*, *hinnebyt*, Ang. *hen-bit*. Hall. 31.

bled-print, cg. literarum compages typis folio papyraceo impressæ. G. J.

bled-reid, n. arundines viliores cum foliis, quibus madidum sternitur solum pecori in autumno, vel ignis alitur sub catino majore, in quo calefit aqua ad caseos faciendos. *Ien bosk bledreid under di tsjiis-tsjettel stekke*, merges arundinum etc.

blettsje-salaed, n. lactuca tenella primum pullulans. F.u. *Jeude-kaer*, idem, proprie, capillitium Judæorum plerumque crispum annulis pusillis.

bled-stil, adj. in sereno cœlo silens (ventus), ut ne folia quidem arborum agitentur.

hand-bled, F.v. palma manus.

hert-bled, F.b. ensiforme os quod finit sternon et pectus. Hd. *das hertsenblatt*, Nl. *'t hertendeksel*, Hisp. *la palletta del estomago*. Had. Jun. 23. a.

leppel-bled, n. herba cochlearia.

scouder-bled, n. scapulæ, scoptula operta. H. Jun. 27. a.

bledje, vb. n. emittere folia, frondescere, ut ex *blom*, flos, *blomje*, florere. F.b. *bleed*, ger. *blédin*. Joh. 166.

BLEGH, (bleegh) f. F.b. infantis involucrum, Joh. 100. Stragulum, vestis feralis, Outzen, 24. Isl. *blæja*, *blæja*, f. stragulum, vestis lintea, velum sepulcrale, vestis feralis. Egilsson, p. 62.

BLEINEN, pl. aliquot vimina gracilia rastri capiti oblique inserta, quibus obvertitur herba messa in fœniseccio. Alias *rizen*; omnes simul *di bugel* vel *beugel*. Asserculus dentatus, in quo vimina inseruntur, vocatur *it kaed*, caput, quod quasi caput rastri. — *Bleinen* proprie tæniæ ex osse *balænæ*.

BLEINKE, BLEINTSJE, n. pustula. F.b. *blánj*, n. idem. Johan. 100. *'n Fiúrick bleintsje yn 'e throánje*, faciei pustula inflammata. Ags. *blegen*, f. Ang. *blain*. Isl. *blina*, f. pustula in facie.

blein-biter. F.o. scarabæus, Hd. *grosse libelle*. Stür. 19. F. *kynste-biter*, *warte-biter*, Hd. *warzen-beisser*.

(BLEKKA, BLETSA), F.v. *blesza*, vb. a. nudando conspicuum reddere, ex. gr. crura genuaque feminæ; *En frowe hire ben gebleszet*.

blik-gat, n. anus equitatione contusus. F.o. *blik-kunt*, f. — Nl. *blijken*, pf. *bleek*; unde vb. a. Nl. v. *blekken*, denudare, decorticare; *blek-hout*, lignum decorticatum; *blek-aers*, (podex decorticatus) intertrigo in feminibus, pellis attrita circa nates. Kil. Compara cum *blik*, Sax. n. *wit-schillen*, decorticare vimina lenta fiscellis nectendis utilia; *wit-schiller*, qui deglubit equorum cadavera. Nl. *Wit-gaerwer*, alutarius. *Wit*, albus, idem quod *blik*, fulgens, apparens, nudatus. Inde Sax. l. *blik-eers*, *bleck-steert*, proprio sensu, podex apparens, id est, nudus; vb. *blek-eersen*, *blek-steerten*, more infantum natibus nudis circumcursitare.

bletsiene, bleszene, f. F.v. denudatio. Confer Hd. *blass*, pallidus.

bles-kop, cg. calvum caput; homo calvus. Nl. *bles*, *kael*, calvus: *blesse*, *veur-blesse*, frons refugo capillo nuda; *blesse*, macula alba frontis. Kil. F. *bles-kynser*, equus nigram medio frontem distinctus ab albo. Ellip. *bles*, idem; Ang. *blaze* (blees) idem. — Isl. *bles*, f. *blesi*, m. macula oblonga alba in fronte equi. Andreæ. Hald.

BLENDLING, F.b. vacca speciei mixtæ. ex Frisico tauro et Jutica vacca, vel inverse, nata. Isl. *blanda*, Ags. *blendan*, Ang. *to blend*, miscere.

BLESH, (blêz) f. F.b. pl. *blésan*, seges messa nondum in mergites collecta, manipulus erices siccæ, caulium brassicæ napi ad ignem accendendum, vesica. Joh. 4. — Nl. *blaes*, vesica. — Ags. *blæd*, ramus, fructus. — Ags. *blæse*, Ang. *blaze* (blees) flamma.

BLESHMI, (blezmi) vb. n. F.b. belare, balare ovis instar præcipue catulientis.

BLETS, F.o. W.o. lutum, cœnum terræ uliginosæ. Stür. 19.

Digitized by Google

BLETTERJE.

bletsich, adj. W.o. immundus, spurcus. Isl. *bletir*, m. macula; *at bletta*, maculare, Ang. *to blot*; st. *blot*, macula. *Heads overfull of matter be like pens, which will sooner blot than make any fair letter.* Ascham. E. I. 88. Confer Isl. *blotr*, qui sanguine tingit. Egilsson.

BLETTERJE, vb.n. balare, belare, ut agni. Forma frequentativa verbi *blæte*, Ang. North. *blate* (bléte) Ang. *bleat*, belare.

bletterje, vb.n. garrire, deblaterare. Sax. n. *bladderen*, effutire nugas; Ang. North. *blather*, idem, *He blathers and talks*, F. *Hy bleatert mar twich wei.* Brockett. 41.

BLYA, BLYE, BLY, vicus pagi Eastergæ. *Blijdum*, vicus F. b. Bend. 104. Confer *Blyke*, n. p. feminæ.

BLIB, cg. labium equi: palea (galli gallinacei), pl. *blibben; boppe- ind- under-blib*, labium equi superius et inferius. *Di hodsne hat hwite blibben*, gallo sunt paleæ candidæ. — Contumeliose transfertur ad hominem, *Akke lit di blibbe hingje, omdat Jildouws jak nymoâderiger is as harres*, (pendulo est labio inferiore Acca, i. e.) stomachatur, torvum tuetur. *Di ûlde sette eák mar nat ien blib!* (ut patri tumebat labium inferius! i. e.) significabat iram tumente labio. Ang.v. *blob*, the lower lip, *Wit hung her blob, even humour seem'd to mourn.* Collins Miscellanies, p. 122. Halliwell, *blob*. Ang. *bleb*, bulla, pustula: *to blub*, tumere; *blob-cheeked*, bucculentus, Jun. Et. *Blabberlit*, labeo, ibidem. Ang. *to blub*, tumescere; *to blubber*, tam effuse plorare ut genæ tumeant lacrimis; *blubber*, st. lardum cetorum. Isl. *blabbra*, (solutis labiis loqui) balbutire ut edentuli solent; Sax. l. *heruet blubberen*, incaute sana et insana effutire. — Gr. φλέω plenus sum, redundo, effervesco, erumpo; φλέψ, vena.

BLICH, adj. F. b. pudens. Joh. 169.

blîghi, vb.n. F. b. erubescere. Joh. 169.

BLID, adj. (bliid) lætus. F.v. *bli*, adj. integer, proprie coloratus, pulcher; ita F. et F.u. *ien scoan hûs*, domus optima, proprie, pulchra domus. F.v. *blie*, n. color. F. b. *blæy*, idem, Outzen. Sax. v. *blithi*, adj. clarus, fulgens; lætus. Figurate Goth. *bleiths*, misericors. Ags. *blithe*, mansuetus, placidus, simplex; lætus. Dani *blid*, serenæ et exporrectæ frontis (homo). F. *Blîde bernkes*, hilares pueri; *Blîde tynge oan 'e wrâld*, nuntius orbi lætitiam afferens, euangelium.

BLYK.

blîdens, cg. lætitia, Ang. *blithness*.

blyd-scip, cg. lætitia. F.v. *blidskip*.

blier, adj. serena, exporrecta, læta facie exprimens placidam et contentam animi candidi dispositionem. Idem quod *blier*, lucidus sive albicans. Confer F. b. *bliisk*, (blîz) suavis, mitis, comis. Joh. 147, et *blaer-kop* supra 378. Alam. *blider*, lætus, contracte *blier*, ut ex *brothar, mothar*, sunt *broar, moar*, cæt. — *Blier siæn; bliere throánje; bliere éagen*, et adjectiva *blier-éage*, hilaribus oculis; *blier-laeytsende*, explicans vultum hilari comique risu; *blier-sillich*, hilari mente beatus; *blier-hwyt*, placida hilaritate nitens. *Hwyt* enim in hac phrasi non „albus" notat, sed „nitens lætitia." Hoc sensu et Nl. *wit* accipiendum est, ubi cum *blijde* jungitur; ex. gr. *Maria van Bourgongen was wit ende blijde van gesichte*, van Meteren, fol. 5. b. F. *Hwyt laeitse*, ridere vultu hilari.

blierkje, bljirkje, vb. n. splendescere læte et comiter, ut solo riens vel splendens per tenuem nubem; hilari vultu intueri.

BLIER, cg. pustula, pl. *blirren, bljirren*. Ex *blader* fit *bleder* (Ang. v. *bledder*) et *blider*, contracte *blier*, ut ex *blader* (Kil.) Nl. *blaer*, pustula. Ags. *blædre, bledre*, Ang. *bladder*, pustula, vesica. Isl. *bladra*, f. idem. Proprie inflatio; Nl. (Kil.) *blader*, j. *bluyster aen het brood*. Nl. *blasen*, flare; *blues*, f. vesica. *Bladen*, Nl.v. flare, motitari vento. Expandi, curvari instar vexilli vento moti. Helu. Ex *bladen* fit *blayen*, Kil. pandare, curvare. *De selve wint blayde so lettel*, aura ita leniter flabat, ut, M. Stoke, III. p. 7. Alam. *plaian, plajan*, flare; *giplatan fanum*, Prud. I. tumidis vexillis. — *Hearen, dy aerbeidje, krye bljirren yn 'e hannen.* Prov. *Unwente jowot blirren*, sæve affligitur calamitosus cui fortuna semper arridebat. *Dy it gat barnt mat op 'e bljirren sitte*, habet quod sibi imputet.

blierje, bljirje, vb.n. tumere in pustulas. *It bréa bljirret*, panis ustulatus tegitur pustulis. Cf. supra Nl. *blader*.

BLYK, adj. (bliik) pallidus. *Blîke throanje*,

Digitized by Google

pallida facies. Ags. *blican*, albescere; pf. *blac*, unde adj. *blak*, pallidus, Ang. *bleak* (bliik). *Blîk fen keald*, frigore pallidus. *Kel ind blîk wirde*, percelli et pallere.

bleek-fyst, cg. homo enervis pallido vultu. Sax.l. *bleek-fust*, idem. *bleek-fustig*, pallidus, morbidus. Confer Sax.l. *stink-füst*, Hamb. *slink-fyster*, qui pigre circumit plateas. *Fyst*, lenis ventris flatus absque crepitu, languoris indicium; inde et Sax.l. *stink-füst*. Bnl. I. 97, 470. IV. 832. Isl. inverse *fisbleikur*, præ timore pallidus. Verelius in voce. Ihre. I. 204. *Fiskbleikr*, Jonsson. Isl. *fysa*, pedere.

blîk, bleek, cg. area graminosa, ubi insolantur vestes, præsertim lineæ.

after-blîk, cg. talis area post domum.

foár-bleek, cg. eadem ante domum.

blikke, blykje, vb.a. expandere pannos lineos sub dio, aspergere aqua et insolatione candefacere. *Linnen blikke*, Ang.v. *to bleak*, Ang. *to bleach linen*. Unde et st. *linnen-blîk*. Isl. *bleikia*, album mundumque reddere lavatione et insolatione.

blikker, cg. qui insolat et candefacit vestes lineas. Ang. *bleacher*, *whitster*.

forblikke, vb.n. colorem amittere vi luminis, præsertim solis, Nl. *verkleuren*, *van kleur verschieten*, mutare colorem, decolorari. Nl. *verbleken*, pallescere.

BLIK, n. tenuis lamina ferri albicantis; proprie *blik-yrsen*, album ferrum; ab *it yrsen* pendet genus neutrum vocis *blik*. Nl.v. „*blick. vetus.* j. *blanck*, candidus." Kil. Ang. *whiten iron*. — *Blik*, moneta ex tenui ferro albicante, bractea. Prov. *Better ien goe' blik as ien quéa' daelder*, maritus pauper sed frugi præstat diviti decoctori.

blikken, adj. ex lamina tenui ferri factus. *Blikken amer*, situla ex ferro albicante. Figurate *blikken panne*, (patella bractea) homo instabilis, nunc incalescens, mox repente frigens.

blîk, n. potentilla anserina. Nl. *zilverschoon*, *zilver-kruid*. Per ironiam *Earnewâldster klawer*, trifolium in pratis uliginosis, quæ nullum ferunt trifolium, ut illud Eernewaldæ, vici in aquosa et uliginosa parte Frisiæ, ubi potentilla frequens est. A candore argenteo foliorum dicitur *blik*, albicans, elliptice pro *blik-krud*.

blikert, F.v. moneta quedam. Confer *blank* supra p. 380.

BLIK, proprie, micatio, coruscatio. Inde

eagen-blik, nictus, nutus oculi, (Nl. *blik*, obtutus) momentum temporis. Ut ex *bliksem* fit *blitzem*, sic ex *blik* fit

blits, cg. momentum temporis. *Gean hinne, mar kom mei ien blits werom*, abi, sed momento citius redi.

BLIKE, vb.n. patere, præs. *it blykt*, pf. *bliik*, præs. p. *blikende*, pf.p. *blykt*, F.v. *blika*, præs. *blikth*, præs. p. *blikande*, apparere. F.v. *En frouue ur enne benc euurpen thet hiu binitha gerdel blike*, 224, 23, mulier supra scamnum resupinata ut infra cingulum nuda et conspicua fiat. Feminæ quippe Frisicæ et Anglicæ non erant braccatæ. *Blike*, patere ex documentis, *Hy is sa sterk as ien hynser*, equum viribus equat; *Dat scil blike*, experientia docebit. Ags. *blican*, coruscare. Nl.v. *blikken*, coruscare, Nl. *Hij weet van blikken noch blozen*, neque pallere neque rubere novit, impudens est.

blyk, n. indicium. *Ik bin nat bang foár dîwel oaf déa, seit di soldaet. Dat scil bliken dwaen yn 'e slack*, in prœlio thrasonis fortitudo tentabitur. *Abe hat di faem to nei wæst. Dat docht bliken; want hia mat yn 'e kréam.* Nl.v. *Ghy sultet selven sien bij blijcken en gheschriften*, Bred. 4, 11.

blikje, lumen debile. *Ien blikje fen di dage*, prima lux auroræ. *Blinkje*, idem.

BLIKE, BLÎKE, n. p. fem. elliptice pro *Blictrud*, nurus Pipwini Heristallensis, Sec. 8. Först. 266. *Bleke*, n. p. v. unde *Blekma*, n. patronymicum. *Blekma-state*, villa vicina vico Rinsumageest. — Ags. *blican*, fulgere, stupefacere, pf. *blac*; Isl. *blakki*, m. candor.

BLIKEN, pl. prata uliginosa, neque pastui neque arationi utilia. Smid, de agro Biltano, p. 16, 22. (Dissertatio academica ab Ordinibus Frisiæ suppressa et non edita). Extant hujus nominis prata ad oram fluminis Grouwæ, e regione vici Grouwergæ ad occidentem; itidem prope Sytse-burren, villam apud sinum borealem lacus Ee. Schotanus in tabulis geographicis hæc nomina omisit. In mappa quadam Hulstæ obsessæ, *Blieken die onder lopen*; ex quo liquet hanc vocem eadem notione adhuc XVII seculo floruisse inter Nederlandos. Sax.l. *blek*, spatium

Digitized by Google

stillicidii inter duas domus contiguas. Bnl. I. 98. Confer F. *blok*, paluster.

BLYN, adj. cœcus. F.v. Ags. Sax.v. Ang. *blind*. Prov. *Ien blyn' minsce is ien êarm minsce*, cœcus miserrimus hominum, Isl. *blindr madher, thurfa madhr. It riucht is blyn'*, jus cœcum est; proverbium alludit ad statuam justitiæ, virginis perstrictis oculis. et ad vacillantem juris acceptionem, qua hic judex abjudicat quod prior adjudicavit. *Men mot al sjaende bliin wesse ende herrende doaff*, Burman. 46, ne te sollicitent malefacta vel stultitia hominum. F.v. *da wird oen-fuchta mey blynd-syande aegen*, veritatem oppugnare oculis quasi cœcis licet videant esse veritatem, caligare in sole, adulterare verum.

blyn', irritus; cum in ludo tentamen pueri casu inopinato fit irritum hoc „cœcum" sive *blyn'* appellant et nullius habent valoris; *Dat is blyn; dat hâldt net*, lege ludi non tenetur.

blyn', victus et in nihilum redactus. *Ik scil dy blyn' sile*, ego te cursu navis velificans longe superabo.

(blind, East-Ang. abortivus, de flosculis qui tabescunt sine fructu. Eadem figura F. *doaf*, surdus; *doawe prikken*, ramuli sicci; *doawe bukels*, semina fagi inania, sine nucleo. Cæcitas et surditas sunt symbola cujuscunque defectus. Voc. East-Ang. p. 28. Ags. *blind-nettle*, Ang. *dead-nettle*. Ang. *blind-side*, weak part; indolis quædam infirmitas. *He is too great a lover of himself; this is one of his blindsides: the best of men, I fear, are not without them.* Swift.) Huc faciunt

bline dobbelstien, alea sine punctis. *Blyn smite*, jacta alea nullum punctum ferre.

blyn-doek, cg. velamen oculorum.

blyn-kape, cg. capitium oculos perstringens equi molarii.

blyn lân, pascuum large sparsum humo fertili ut gramen lateat.

bline-man, cg. homo captus oculis. *Blineman bodrtje*, Ang. *to play at blindmans-buff*. Tropice et ironice *'n bline-man di êagen ultraepje*, (cæco excutere oculos pede gradiente) incauto pede incidere in stercus rotundum. Ang. *blindman*. Confer Ags. *blinda-man*, palpo, parasitus, (homo foedus, Anglis et Frisiis quam maxime despectus).

bline muórre, paries absque fenestris. Isl. *blindr*, cœcus, præclusus.

bline neâring driuwe, G. J. I. 67, (mercaturam cæcam agere, in occulto prostare) quæstum corporis facere (meretricis more.) Ang. *to make a blind bargain with a man*, idem.

blyn-rinne, cæce currere, i. e. sine exitu). *Di steech rint blyn*, angiportus caret exitu. Hol. st. *keer-weer*, Gal. *cul de sac*, Ang. *turn-again-alley*.

blyn, n. pl. *blinen*, fenestra veterum constabat ex duabus partibus, superiore et inferiore. Hæc ante noctem extrorsum claudebatur parvis foribus, illa intus operculo pendulo, in quo foramen, quod primum lumen, nuntium diei renati, admittebat. Hæc opercula dicebantur *blinen* (obcœcantes) et inde nota phrasis *Di rike moike hat di blinen thicht*, dives amita mortua est; proprie, nocti æternæ clausit fenestrarum opercula, i. e. palpebras, oculos. Nota fenestrarum opercula claudi in domo ubi aliquis e familia obiit.

blinens, cg. cœcitas. Ags. *blindnesse*, Ang. *blindness*, inversis literis F.u. *blindens*.

blenda, F.v. cœcare. Ags. *blendian*, Ang. *to blind*, idem. F. *blyn meitse*.

blynje, vb.a. perstringere oculos.

blyn-doekje, vb.a. idem, linteo velare oculos. Nl. *blinddoeken* et *blindhokken*. *Hok*, cavea obscura.

BLYNDEROM, in levi execratione, *Dy blynderom!* Ang. *Confound you!* Ang.v. *to blunder*, to disturb.

BLINK, cg. nomen villæ rusticæ prope Rauwerdam in Frisia; itidem villæ vicinæ vico Velsen in Hollandia.

BLINKE, vb.n. fulgere; pf. *blonk*, pf.p. *blonken*, pr.p. *blinkende*, ger. *to blinken*, ex Sax.v. *blican*, splendere. Ang.West. *blink*, glimmering, intermittent light; Ang.North. *to blink*, to smile; to look kindly, generally applied to females. Halliw. Prov. *Al hwet dær blinkt is nin goud*, (quidquid fulget non aurum est) ne te capiat species. — *Di apels blinke yn it hoaf*, poma nitent, elucent e frondibus malorum in horto.

blinkje, n. nitor debilis, signum vel vestigium languidum (vitæ), *Ien blinkje fen libben is er noch oer*.

blinkje, n. lenis risus. *Ien friunlik blinkje*, dulce ridentis facies. *Dær ken fen it bern nin blinkje âf*, minimus

Digitized by Google

risus fugit os infantis morbidi. Ang.v. *blink*, a smile. Halliwell.

BLINKE, vb.n. verbum solenne in ludo, quo pueri sudarium vel crepundia quædam in loco secreto abscondunt, quæ unum eorum quærere oportet: hic autem, ne latebras sciat, cubiculum linquit dum res quærendæ removentur. Ante omnia igitur ludi socii rogant, *Hwa mat blinke?* quem se a nobis removere oportet? Abit ille, et ubi redit quærere incipit; si appropinquat rei quærendæ dicunt, *Dou wirdste fet*, pinguescis; sin contra inde discedit, *Dou wirdste méager*, macescis. Ang. v. *to blench*, to start or to fly off; to flinch, to draw back. Forsan ab Ags. *blinnan*, desinere. Confer Norw. *blingra*, interrumpere alicujus sermonem vel opus. (Cic. *hos interruptos esse*, i. e. separatos.) Aasen, 38. Ang. Staf. *blench*, to impeach.

BLIUWE, BLJOUWE, vb.n. manere. Vide supra *biliva*, 290. — *Dy kou briuk op, mar dizze bliuwt by di bolle*, vacca illa abortum patiebatur, hæc vero fœtum servat. — *Goeden dei, dy bliuwt!* Valete, qui manetis: formula salutandi in ore abeuntis ex circulo. — *Bliuwe*, perire; Prov. *'T is ien quae krijch deert al bliuwt*, Burm. 65, malum bellum est in quo omnes cæduntur.

bliuwers, pl. infantes vegeti, qui inter vivos manent.

BLYXEM, cg. fulmen; Nl. *bliksem*, *i* brevi. Veteres commutabant *blixem* cum *blaxum*, Sax.n. *blaxum*. More Anglo-Frisico *(ks* pro *k)* aliquando auditur (blits-sem) *blitsem*. *M* est ex *n*, F. v. *bliksen; mit tonghere ende mit blixen*, F. *mei thunger ind blixem*, tonitru et fulmine. F.o. F.b. *blixen*, Stür. 20. Outzen. Ags. *lixan*, fulgere, de luce, clipeo, cæt.

Di blixem! per dæmonem fulguratorem, fulminis jaculatorem; forma execrandi in ore plebis. Veteres jurabant per phenomena aeria sive potius per deos, qui eis præsidebant; ex. gr. per fulmen *Blixemsk;* per tonitrua *Dondersk;* per grandinem *Hagelsk;* per fulgura *Wjerliáchtsk;* per procellam *Stormsk;* adjectiva ex subst. *blixem*, Nl. *donder*, F. *hagel*, *wjerliácht*, *storm*. *It is blixemsk*, *dondersk*, *hagelsk*, *wjerliachtsk*, *stormsk! Dondersk* est Hollandismus.

blîxemsk, adj. fulmineus; figurate, execratus. *It is ien blixemsk spil!* Execrabilis est agendi ratio! F.o. idem, idem; Stür. 20. In ore proletariorum.

blitsum, mutata *k* in *ts*, pro *blixem;* formâ *blitsum* execratio mitigatur. Ludimagister quidam vici Hitsumi singulis nundinis hebdomadalibus visitare solebat Franekeram, et inde semper madidus rediens ultimum obolum expendebat in caupona extra muros, cui insigne *di lætste stiwr*, ultimus obolus, et cujus cauponi nomen erat *Ids*, *Ids-om*. Ludimagister, ut ibi ultimum haustum biberat, cauponam linquens cauponem salutabat his versiculis,

Ilsom, blitsom!
Seit maester fen Hitsom,
Di læste stiwr,
Hwat is dy djûr!

blîxemje, vb.n. et a. fulminare. *It blixemt yn it east*, fulgurat in oriente cœli plaga. — Active: G. J. I. 188, *oergreate Og*, *Baeans kaed*, *blisme hy oon gruwz*, *to naet*. — Prov. *Di pastôr, dy thungert mei wirden, mat earst blixemje mei syn eximpel*, ut fulmen tonitrum exemplum doctoris præcedat ejus admonitionem.

BLOARRE, cg. (bloárre) juvenis vel puer mitis et fatuus, plerumque genis obesis et rubescentibus, imbecillis, (Ang.v. *blore*, flatus, flandi acito; *to blore*, Lat. *plorare.)* Isl. *blaudr*, adj. timidus, ignavus, imbellis. Confer *bloed*.

BLOED, n. sanguis. Goth. *bloth*, Isl. *bloth;* aliquando et Ags. *bloth*, *th* migravit in *d*. Lat. *fleo*, *flevi*, *fletum*, proprie, stillare, fluere, *flent omnia guttis*. Lucret. Lat. *flet (us)* = Germ. *bleth*, G. *bloth*, liquor vitalis. Sc. o. *blüed*, (blüüd); *sa raid as blüed*, rubicundus. Ags. *blod*, n. Ang. *blood*.

bloed, n. cognatio, progenies. Prov.

It næste bloed
Erft it goed,

proximi consanguinei jure hæredes sunt. Nl. *Wie zalig wil sterven, Laet syn goed de naeste erven*, F. *It jild mat yn it bloed bliuwe. It is mei us nock yn it bloed*, licet non proximi, tamen sumus consanguinei. *Scoe ik myn bern nat goed dwaen? It is myn eigen flæsk ind bloed*, Meis liberis nonne benigne facerem? Ex meo sanguine nati sunt. Ang. Shakespeare,

Digitized by Google

We 'll no more meet, no more see one (another,
But yet thou art my flesh, my blood, (my daughter.

Lat. *Est meus sanguis*, i. e. filia. Tibull. *Projice tela, sanguis meus!* i. e. filius. Virg. Isl. *blodi*, m. frater. Prov. *It bloed krupt dær 't nat géan ken*, magnam possidet religionem paternus maternusque sanguis. Ang. *Kindness will creep when it can not run. Blood is thicker than water.* — Progenies, Prov. *Goed ind bloed ind jeld allijk, Dat is better as earm by ryk;* Ang. *Like blood, like good, like age Make the happiest marriage.* Scot. Prov. 60.

bloed, n. gentis ingenium, indoles. *Dat fiuchten sit yn it Frysce bloed as it riuckt ind fryheit jildt*, Frisii natura pugnaces sunt cum res juris et libertatis agitur. Nl. *In koelen bloede een mensch vermoorden*, animo frigido trucidare hominem. Ang. Hudibras,

Will you, good sir, that glory blot
In cold blood, which you gained in hot?

bloed, n. morbus animalis cujus causam in sanguine ponunt. *It sciep hat it bloed; it lit di wol falle*, sanguis ovi detrahitur; lana ab ea decidit. *It bist is yn it bloed* vel *oan it bloed*, vel *oan di blást*, tumet vacca repentino flatu ut pene disrumpatur. *Di kou hat it bloed*, tumet vaccæ frons ut oculi pæne claudantur.

bloed-fin, cg. furunculus.

bloed-houn, cg. canis sanguini inhians; figurate, tyrannus sanguinolentus. Anglis *blood-hound* est canis indagator, cum quibus concinunt Nl.v. *bloed-hond*, canis sagax.

bloed-jild, n. argentum injustum inferiori extortum, usura gravis, Lat. *sanguinolentæ centesimæ*, Seneca.

bluód-kralen, pl. coralia sanguinea, i. e. rubentia, quibus colla nivea olim adornare amabant mulieres Frisiæ.

blodelsa, F.v. vulnus cruentum.

bluód-kamp, cg. insula oblonga uliginosa prope ripam borealem lacus *Pikmar* circumfluentis Grouwergam, et sanguine cæsorum forsan celebris. Veteres quemque locum homicidio infamem vel pugna sanguinolenta celebrem nomine imposito oblivioni eripiebant. Confer *moârdners kikken*, homicidæ cancelli, ubi matrona quædam erat cæsa, in via publica *(Reinders-wei)* prope Grouwergam. *Di bloedige féart*, fossa sanguinolenta, transiens per *Jongema-dyk*, prope vicum *Nyland*.

bloed-litter, cg. Ags. *blod-lætere*, m. Ang. *blood-letter*, qui sanguinem detrahit venis. Nl. *aderlater*.

blod-rene, m. F.v. vulnus sanguine fluens. Ags. *blodryne*.

blod-risne, f. F.v. vulnus sanguine manans. *Risne* inverse F. *risen*.

bloed-rîzing, bloed-rîzen, cg. hæmorragia præcipue traumatica sive e vulnere orta.

blod-runnend, -rinnend, et rennend, st. F.v. effusio sanguinis. F. *rinne*, currere, fluere; participium act. præs. *rinnend* substantivi vim habet, ut Ang. *running*, cursus; proprie part. præs. verbi *to run*. Confer Dan. *tidende*, F. *tiding*, Nl. *tijding*, nuntius.

bloed-spying, cg. eructatio sanguinis. Ags. *blod-spiwung*, *blod-spying*, Ang. *throwing up of blood*.

bloed-spun, cg. (uber sanguineum) papilla crescens e cute porci.

blod-stirtinghe, f. F.v. effusio sanguinis humani, prœlium cruentum.

bloed-striem, cg. vibex cruentus.

bloed-suger, cg. (blûd-soeger) hirudo; figurate, fenerator avarus. Ang. *blood-sucker*, (blûd-sûkker).

bloed-thoarst, cg. sanguinis sitis, Ang. *blood-thirst*.

bloed-éarm, adj. F.o. pauperrimus. *Bloed* notionem mali intendit. Vide *bloedick*.

bloed-léas, adj. exsanguis. Ags. *blodleas*, Ang. *blood-less*.

bloed-réad, adj. sanguineus (colore), rubicundus. *Bloedréade kralen*, coralia rubentia, e quibus fiunt collària mulierum Frisiarum. Ags. *blodread*, Ang. *bloodred*. Confer *bluód-kralen*, idem.

bloed-ryk, adj. dives agnatis, numerosæ familiæ. Prov. *Goedryk bloedryk*, pauperis nemo se profitetur cognatum, divitis frequentissima turba.

bloed-stirta, vb.n. sanguinem effundere humanum, cædem facere.

bloed-stimpe, vb.n. fluxum sanguinis claudere. F. *stimpe*, Ang. *stanch*.

bloed-wàuwelje, vb.n. manducans sanguinem volutare ore cruento. G. J. II. 113, *Wy prychletearje wez libben ynne bloed-wâuweljende tuwt fenne oarloge om sân flaemsoen séalts deys*. Confer *wâuwelje*, volutare manducando.

Digitized by Google

BLOED.

blodich, adj. F.v. sanguineus, cruentus, sanguine tinctus. *Blodich wepin*, ferrum (sanguineum) bellicum. *Blodich hond*, (manus cruenta) interfector. Hodie *bloedich*, vehemens, enormis, ut Ags. in voce *blod-egesa*, horror maximus, tempestas horrenda. F. *Bloedich wurk*, labor eviscerans, exinaniens. *It giet er bloedich throck*, motus citantur horrendi. — Ags. *blodig*, Ang. *bloody*. *False of heart, light of ear, bloody of hand.* Shak. King Lear.

bloedrich, adj. (blüd- vel bluód-rich) sanguine tinctus. *Bloedrich um 'e throánje*, facie cruentus. Isl. *blodugr*, adj. sanguineus; *blodugr brandr*, ferrum cruentatum. Egilsson. Inverse *blodrug* unde *bloedrich*.

blodga, vb.a. F.v. alicui sanguinem facere, cruentare. Isl. *blodga*, vulnerare, pro *bloduga*. Ags. *blodegjan*, cruentare, Ang. *to bloody the sword*, sanguine tingere gladium.

bleda, vb.n. F.v. sanguinem emittere: *anda nose slein thetse blede*, F. *oan 'e noas slein dat se blet*, contusus nasum ictu ut sanguis fluat e naribus. Activum verbum est Ags. *bledan*, phlebotomia alicui detrahere sanguinem, Ang. *to bleed* (bliid). In pronuntiatione Angli *é* in *i* mutarunt ut Frisii, qui tamen et *i* scribunt.

bliede, bliedje, vb.n. sanguinem emittere, sanguinare. In 3 pers. redit *e; Ik blied, dou bliedste, hy blet;* pl. *wy, jimme, hia bliede.* pf. *blette.* p.pr. *bliedende*, p.pf. *blet*, ger. *to blieden.* F.b. *blud*, ger. *bleddin*, Joh. 166. *De junge blet as ien kou* puer allisus solo sæve sanguinat. — *Bliede*, figurate, pati, pœnas luere, *Um di béalgery fen tén swift mat it hele husgezin bliede*, bacchationem unius decoctoris tota familia victu augusto luit. Cor sanguinem reddit, i. e. angitur, *Myn hert bletter fry ney*, Burm. 48.

bibliede, vb.n. sanguine tingi. pf.p. *biblet*, oblitus sanguine. Ang. *to bebleed* (beblied), idem.

BLOED, cg. homo imbecillis, pavidus: diminut. *bloetke, bloetsje*, femina fatua, imperita. F.u. *Ien bloetsje om it goetsje*, ducit uxorem fatuam ob dotem lautam. Prov. *Schamel bloet, rin wtte reijn*, Burm. 58, ignave homuncio, fuge pluviam! contra meticulosos, qui pavent pericula ubi nihil periculi est. — Confer omnino Isl. *blauthr*, mollis, effeminatus, meticulosus, abjectus; sexu femineus. *Blota-madr*, homo mollis, ignavus. Egillson. *Bloed* ergo per ellipsin stat pro *blode-man*. *Ien bloed* idem quod *ien stumper*, miser.

BLOK.

BLOYE, vb.n. flores emittere, florere, F.v. *bloia* ex *blova*. Sax.v. *bloian*, Ags. *blovan*, Ang. *blow*, florere. *Blovan and grovan*, Cod. Exon. 417, F. *bloye ind groye*. — *It wetter bloit*, (florent aquæ) cum tranquillo cœlo et æstatis calore in eis surgit tegmen viride quoddam muscosum. — *Di earnen tsjettel bloit*, (catinus aheneus floret) i. e. ferruginem viridem contrahit, cum juscula cocta in eo remanent et refrigerantur.— *Di jaren fen di kou bloye* (ubera vaccæ florent i. e.) affluxu sanguinis epidermis uberis pellucida rubicat, indicans vaccam largiter lac præbituram. Mercatores boum hanc faciem uberis citant fricando ubera spiritu vini, ut rusticos ea specie capiant.

bloisem, cg. flosculus arboris frugiferæ præcedens fructum. Nl. *bloezem*, idem, Ang. *blossom*, idem. *The pulling of many of the blossoms of the fruit-tree doth make the fruit fairer*, Baco. Ags. *blostma, blostme*. Prov. *It moaye fen ien minsce is ien bloisem*, Ang. *Beauty is a blossom.*

bloisel, n. collective, flosculi arborum frugiferaram et frumentorum. *It maeye-bloisel stiet*, arbores prægnant floribus mensis maji.

BLOK, n. (blók) stipes ex trunco arboris cæsus. F.b. *blók*, Outzen, 27. *blök*, n. Bend. 31. Isl. *blök*, f. idem. Gal. *bloc.* Ang. *block*, stipes; figurate ut Lat. *stipes* pro homine hebetis ingenii, Ang. *block-head.* — *Ien bern as ien blók*, infans vegetus et staturæ majoris. *Ien frommiske as ien blók*, femina corpore giganteo.

blók, n. mente capti olim libere ambulabant per vicos et agros, sed ligati stipiti portabili; *hy rint mei it blok.* Ita et pueri protervi et malefici coërcebantur. Tropice impedimentum, *di widdou hat ien blók oan 'e foet*, viduæ e matrimonio reliquus est infans.

blok, n. numella quædam duobus orificiis in quibus captivi pedes olim claudebantur. Tale instrumentum asservatur in turri vici Oldegæ. Vide ejus delineationem e regione tituli Pop.

Digitized by Google

Antiq. Brand. Ellis. vol. 3. Inde restat in ore plebeculæ, *hy sit mei di kloten foár it blok*, est in angustiis. Nl. *stok*, unde *stokbewaerder*, carceris custos. Kil. *Block*, *stock der ghevanghenen*, numella, cippus. Gal. *bloc.*

blók, n. trochlea, lignum fere oblongo-quadratum excavatum, in cujus medio vertitur orbis (F. *scíf*), supra quem movetur funis, quo nautæ onera levant, vela adstringunt, cæt. Ang. *bloc*, idem, vox nautica pro *pulley*. Inde elegans phrasis F. *Blokken ind sciwen nin brek*, sat adjutorum, plus quam satis adjutorum habemus. *Blokken ind sciwen* enim juvant nautas auxilio laboris. Ang. *sheave* (sjiif), vox nautica, idem quod F. *scíf*. Ang. *sheave-hole*, cavum trochleæ in quo orbis iste vertitur.

blók, n. acervus quadratus. *Ien blok hea*, acervus quadratus fœni; *ien blok noat*, manipulorum frumenti. Contra *scone* acervus rotundus apice conico. In genere *blok* additur vocibus ad designandam figuram quadratam, quales sunt, F. o. *blok-akker*, agellus quadratus transverse tegens fines majoris agri; *blok-letters*, literæ unciales; *blok-noten*, musicæ notæ quadratæ. Stür. 20. F. *Ien blok lán*, agrorum contiguorum numerus, *Ien scoan blok lán*. Kil. *block lands*, ager fossa, aggere aut sepe clausus, septum, ager septus. Inde *Blokland* nomen quatuor vicorum in Hollandia et regione Ultrajectina. Frisii Occidentales dividunt pagos in *blokken*. *Wester-blok*, *Ooster-blok*, quarum partium quæque aliquot continet fundos rusticos. Ang.v. *block of land.*

blók, n. mensura quædam terræ, secundum quam possessor agri bituminosi cespites causticos effodiendos locat operariis.

blók-hûs, n. F.u. carcer Leowardiæ, olim castellum; inde in actis publicis seculi præcedentis *het gedemolieerde blokhuis*, castellum destructum. Ang. *block-house*, Nl. *blok-huis*, castellum. Confer Ang. *to block*, Gal. *bloquer*, includere.

blók-syl, cg. emissarium instructum foribus, quæ clausæ aquam secludunt, apertæ vero eam libere hinc inde fluere sinunt. Chart. b. I. 674. a. Inde *Bloksyl*, vicus maritimus, Frisiæ vicinus, nomen habet.

blók-stik, n. trunci pars ad focum alendum. Ang. North. *block-stick*, frustum, pars. Ang. *stick*, Nl. *stock*, baculus.

flæsk-blók, n. trunci pars serrata in qua lanius cæsum animal articulatim comminuit. Tropice, femina obœsa.

hóu-blók, n. truncus in quo lanei cædunt carnes. *Blok ind bile is yet bihálden*, (truncus et securis adhuc in tuto sunt) solamen parentum liberis orborum, quibus adhuc per annos liberos procreare licet.

koek-blók, n. stipes in quo pueri certatim liba cædunt.

krys-blók, n. stipes quo Frisii focum alunt festo nati Christi. Ang. *Christmas-block*, *Yule-block*, *yule-clog*, idem. Brand, Ellis, I. 467 „on the night of Christmas eve our ancestors were wont to lay a log of wood upon the fire, called Christmas-block to illuminate the house." Ignis quippe et apud Frisios est altus, qui non tantum calefacit domum, sed et nocte illuminat.

„ *Now blocks to cleave this time requires Gainst Christmas for to make good fires.*" Poor Robin's Almanack, An. 1677. Hicce ignis restat ex hilaribus, quibus proavi nostri (gentiles) celebrabant festum solstitii hyemalis. Quidam nobiles in hunc finem adhibebant totum arboris truncum, cujus altera extremitas erat in foco, altera extra cubiculum. Ubi pars in foco combusta erat famulus truncum promovebat versus caminum ut igni novum alimentum præberet.

moalk-blók, n. stipes minor et brevior tectus asserculo, cui insidit mulgens vaccam bubulcus. Confer *tulle*, idem, sed tripes. Hodie hæ voces confunduntur. F.o. *blok-stôl*, idem, proprie, sedes ex stipe. Stür. 20.

pòls-blók, n. perticæ, cui incumbentes transsiliunt fossam, extremitati affixus conus ligneus, ne profundius quam commodum est immergatur cœno. Confer *knop fen di reuiltajer*.

sjûl-blók, n. carri rustici duabus rotis instructi fulcrum anterius, quod vertitur dum rotæ vertuntur. Dicitur *blok*, quod ex gravi stipite ligneo formatur. *Sjúle*, trahi, verri.

blókt, adj. spisse compactus. *Goed blokte ind proppe hynzer*, equi quadrati et spissis artubus.

blókkich, adj. qui solvitur in frusta

Digitized by Google

duriora. *Blokkige knip*, terra dura et infertilis, quæ non in pulverem sed assulas angulares frangitur.

BLOK, adj. humilis et palustris. Renner Gloss. Fris. MS. Sax. l. *blokland*, agri palustres; *blokdyk*, pons supra solum uliginosum. Bnl. I. 104. — Bnl. putat *blok*, mutata labiali *r* in labialem *l*, dici pro *brokland; brók*, palus, uliginosa terra, Bnl. I. 145. Si *blok* stat pro *brok* forsan notet solum leve et spongiosum, quod sub gressibus succussatur. Isl. *brocka*, succussare.

blok-sleat, canalis per agros palustres, cujus nominis sunt duo, alter pagi Hemelumer-Oldefaert effluens versus austrum in lacum Fluessen, alter pagi Doniawerstal prope a vico Broek. Confer *bliken*, loca vadosa.

BLOM, cg. flos. F. v. *blâm*, Sc. o. *blóme*, Nl. v. *blome*, Goth. *bloma*, m. Isl. *blomi*, m. *blom*, n. Nl. *bloem*, f. Vocalis durior in F. *blom*, *blomme*, convenit cum Sueth. *blomma*. G. J. pl. *blomen*, Vocales *ó* veteribus longa erat. Habebant literam sibilantem *s* Ags. *blosma*, Lat. *flos*. Remanet *s* in Nl. *blos*, rubor, et *blozen*, rubere. Lat. *florere* pro veterum *flosere*. Confer Isl. *lióm*i, *ljómi*, m. splendor, cum Teuthonista, 30, b, *belomen tijde*, floralia. — *Di blommen stéane op 'e glæzen*, vapores congelati nitent in vitris specularibus. Prov. *Ploaits di blòmmen wylst hja bloye*, (carpe flores dum luxuriant in hortis) utendum est deliciis ætatis juvenilis.

blom, in nominibus florum subjectum est; ex. gr. *buter-blom*, *fjild-blom*, *fóale-blom*, *finne-blom*, *hynste-blom*, *hunich-blom*, *koue-blom*, *pinxter-blom*, *sinne-blom*, *scjippe-blom*, *swoeltje-blom*, *tuen-blom*. Inter hæc nomina sunt quinque, qui eundem florem, bellem perennem, designant, quippe *fjild-blom*, *finne-blom*, *koue-blom*, *scjippe-blom*, *tuen-blom*. Hall. 133. Hol. *maagdeliefje*, Trans-Is. *meizoentje*, idem.

blom fen moal, n. farris pollen. *Blom fen swewel*, sulphuris pollen. Angli hoc sensu usurpant *flower* et *flour* ex Lat. *flos*, *floris*, Gal. *fleur*.

blomke, n. flosculus. Hol. *bloempje*, Hol. v. *bloemeke*, *bloemetje*, pl. *bloemekes*, *bloemetjes*, quæ forma restat in Hollandorum colonia Newyork; *blumachus*, flowers in the Newyork markets. Amemericanisms, 39.

blomme-fâd, cg. (curator florum) sol. Poetice, G. J.

blom-kóal, cg. brassica botrytis.

blomke-letters, pl. literæ floribus ornatæ in linteo acupictæ. Isl. *blomstr-saumr*, m. acu pictura, vestis floribus accupictis. „Atavi nostri, prout Islandi hodie solent, aulæa et stragula imaginibus ac inscriptionibus acupictis ornarunt," testatur de Scandinavis autor glossarii in Eddam rythmicam, *bók*, II. 588 (Havniæ, 1818. 4°). Idem mos antiquitus obtinebat apud Frisios, et quantum stragula et lintea pectoralia spectat viguit usque ad finem antecedentis seculi. In remotis partibus nondum obsoluit.

blom-ruker, ellyptice *ruker*, cg. florum fascis. *Di ruker leit wer op 'e thekken*, fasciculus florum iterum ornat stragulum. Postquam puerpera rite erat purificata et omnis puerperii sequela sanata nutrix ponebat florum fascem in lecto connubiali, quem nutum maritus præmio nummi argentei remunerabat. In eis quæ ad puerperium et rem veneream pertinent Frisii nihil distinctis verbis, sed omnia figurato sermone et symbolis significabant.

blommen, pl. purgationes feminarum menstruæ. Nl. v. *bloemen*, verterunt Gal. *fleurs*, Barb. Lat. *flores* sc. menstrui, ut F. *moánne-rozen*, (rosæ menstruæ) menstrua.

blomme-moánne, cg. (florum mensis) mensis majus. Nl. *bloeimaand*.

blom-swiet, adj. florescens genis rubris; valet de pomis, *blomswiete apels*. Tropice, *Blomswiete junge*, juvenis mollis, effeminatus.

blomme-tüen vel tuwn, blom-hóaf, n. viridarium. *Wi sitte nat yn ien oar syn blommetun* (non sedemus in viridario alius i. e.) confabulamur, sed nulli mortalium obtrectamus.

bloei-blomme, n. G. J. flosculi arboris frugiferæ, idem quod *bloisem*. Ang. v. *blome*, Ang. *blossom*, idem.

blomte, cg. flores, (collectivum.) Nl. *gebloemte*.

blomje, vb. n. flores fundere. Isl. *blomga*, idem. Ags. *blosmjan* ex *blosma*, ut *blomje* ex *blomme*. Ang. *to bloom*.

biblomje, vb. a. linteum vel stragulum floribus acupictis ornare. Confer *bi-béamkje* in v. *béam*.

blomkje, vb. n. flores fundere; maxime

Digitized by Google

BLOS.

valet de arboribus frugiferis. Ex *blomke*, flosculus. *Di fleer blomket*, sambucus floret. *Di stikels binne brôs, mar as hja blomke hawwe wirde se houtich*, cardui molles et fragiles sunt, ubi autem flores emittunt fiunt lignosi.

blomker, cg. cultor florum. Nl. *bloemkweker*, Gal. *fleuriste*, unde Ang. *florist.*

BLOS, cg. flos juventutis. Nl. *blos*, Nl. v. *blose*, rubor (pudibundæ.) Nl. *blozen*, erubescere. *Ien faem yn hjar blôs is 't moaiste hwat ien feint sjæn ken.*

BLOTTERJE, BLATTERJE, vb. n. grunnire. *Blätterje as ien âld soech*, vagire; Nl. *gieren.* W. G. 41.

BLOU, adj. varietas dialecti pro *blàu*, supra 382. Ags. *bleo*, cæruleus. — *Er blou âfkomme*, detrimentum et dedecus ex cœpto accipere. Ang. *To come bluely of.* Ray, 178.

blóu-koppen, pl. lumbrici majores spissi capitibusque cœruleis, quibus hamo affixis captant pisces. — Colorem purpureum vere et eleganter significabant Ags. *bleo-read*, (cœruleo-ruber) quod Frisiis deest; F. *bly-read*, est, læte ruber, i. e. albicanter-ruber.

blauw- mich vel gounzer, musca major cœrulea quæ carnes appetit. Ang. v. *blow-fly*, the large blue fly. Wright. Sax. n. *blauwe brommer.*

blóu-stopjern, n. fila lanea cœrulea ad reficienda tibialia. Tropice, spiritus juniperi vel vini, quod fusum ex arcto orificio filum cœruleum refert. Americanisms, 37, *blue*, a synonyme in the tipplers dictionary for *drunk.*

BLUFFEDE, n. Hindel. species quædam sudarii variegati orientalis ex gossypio. Specimen primum, quod nauta apportabat ex India, absumebatur ludo chartarum, quod *bluffe* audit, unde nomen. Hol. *bluffen*, jactare.

BLUISTERICH, adj. luxuriens flore (planta.) Hd. *üppich.* Sax. n. *bluistrich weertien*, temperies aeris ventosa. Ags. *blæst*, flatus; *blæslan*, insufflare; Ang. *bluster*, spirare strepitu; Ang. *bluster, blister*, Nl. (Kil.) *bluyster*, pustula; in quibus regnat notio tumendi, turgendi. Lat. *frumenta turgent; uva tument mero.* Confer *blaze.*

BLUMME, vb. n. F. b. leniter dormire. Outzen, 28. Isl. *blundr*, m. somnus lenis. Ang. v. *blunder*, confusio; Ang. error, actio præceps. Halliw.

BOAGE.

BLUS, BLUTS, adj. *Ik bin blüs*, omnia in ludo (alearum, pilæ, cæt.) perdidi. Prov. *Ien âld-man by ien jung-wiif is gàu blüts.* Gal. v. *Tant en retene que de tot no fo blos*, tant en retint que de tout il ne fut depouillé. Poeme sur Boece. Renouard, Lang. Rom. p. 62. Lex. Roman, II. 229. Hd. *blosz*, nudus; *blutz*, corpore nudus. Kil. *blutsen*, quassare, contundere. — Pro *blüs* veteriores usurpabant *rüt. Ik bin rüt.*

BLUTSEN, pl. maculæ in cute hominis. Nl. *blutsen, butsen*, contundere; *blutze, butze*, contusio; voces nunc obsoletæ. Isl. *ad bletta*, maculare; *blettur*, macula. Andreæ, 32. b. Ang. *to blot*, maculare, delere; *a blot*, macula. Goth. *blauthjan*, abrogare, ex *bluthjan*, unde *blüts, blüs*, quod vide.

BLUTTER, cg. F. o. sturnus. Stür. 20. F. *protter*, idem, a garriente cantu. Nl. v. *proten, protelen*, murmurare, Nl. *prutlelen.* Ang. *blutter*, to speak nonsensically. F. *ploetere*, obscuras execrationes vomere in lingua peregrina.

BO, BA! phi, phui. Confer supra *ba.* Kil. *bo*, satur, obrutus potu, cibo. In phrasi obscœna nautarum, *Ba kut ind myn jild werom! — Ik bin ba fen spek*, lardum mihi nauseam movet.

BOAGE, cg. arcus. F. v. *boga; elk scutter scel habba koker ende boghe*, quisque miles urbanus habeat pharetram et arcum. Ags. *boga*, m. Ang. *bow.* Sax. v. *bogo*, annulus, Ags. *beah*, annulus. *Pyl ind boage*, telum et arcus.

boage pompier, boage, cg. scheda integra papyri; Nl. *een vel papier, een blad papiers*, Hd. *boge papier*, — *Ien heal boage*, scheda pap. dimidia. *Ien pliems pompier, pliems, pljims*, quarta pars schedæ, Nl. *een katerntje. Ien héal pliems pompier*, octava pars schedæ integræ, Nl. *een half katerntje.*

boage-string, cg. arcus nervus. Nl. *de pees van de boog.*

earm-boage, cg. G. J. cubitus. Ags. *earm-boga.* Nl. *elleboog*, Ang. *elbow.* Dialectus comm. F. *earm-takke.*

himel-boage, cg. arcus sive caverna cœli. G. J. I. 108,

Az ik mey each om heach jôn himel (oonschoagje,
Dy wondre boag', der boage oer boage (ijn boagje.

Digitized by Google

BOAL.

rein-boage, cg. iris, arcus cœlestis. F.v. *reinboga*, Ags. *regen-* vel *rén-boga*, Ang. *rainbow*, Nl. *regenboog*.

boagje, vb.n. gyrare; *umboagje*, in majores flexus gyrare. *Di wei boaget um*, via flectitur. Confer F.v. *baga*, Ags. *bogan*, jactare; Nl.v. *baech*, superbia; Sax.v. *bág*, gloriatio; Nl. *bogen*, superbire, cum præp. *op*, super.

bogere, m. F.v. sagittarius.

BOAL, cg. carnifex, figurate, homo crudelis. Contracte pro F.o. *bodel*, Isl. *bodil*, *pödil*, m. carnifex. Nl. *bodel*, apparitor et carnifex. Ex *bode*, nuntius judicis vel magistratus, qui citat et jubet autoritate delegantis.

bóale-wirk, n. labor prædurus, aggravans.

âfbóalje, vb.a. iniquitate laboris mulctare. *Him âf-boalje foár syn erwen*, laborem exanientem profundere in comparandis divitiis pro suis hæredibus.

BOAL, BAL, cg. nomen fluminis antiqui in parte occid. Smallingerlandiæ. Veteres dicebant *báel*. Ags. *baleva*, diabolus. Confer *hol-mar*, (infernus lacus) lacus in australi Frisia; *hols-greft*, (infernus canalis) canalis cingens antiquum cimeterium Grouwergæ; *hel-meer*, pars obstructi lacus Harlemensis. *Hels-doar*, aditus marinus ex Sudersea in oceanum.

BOALJE, vb.n. rebellare, clamore et minis seditionem concitare. *Jan raeb is oan it boaljen*, plebs tumultuatur. Isl. *boli*, m. taurus, manducus; *bauli*, m. taurus; *baula*, mugire. F. *bôle*, manducus.

BOALKI, BALKI, vb.n. F.b. sordere, squalide agere vel tractare quid. Joh. 35. Conf. *moalkje*, inquinare chartam scribendo; dubius oberrare, de vento.

bâlkach, adj. F.b. squalidus. Ib. 153.

BOALTE, vb.n. (Lat. *boáre.)* mugire vaccæ vel tauri instar; ejulare alta voce. Sax.l. *bolken*, idem in utraque notione, Bnl. I. 113. Ang.v. *to bolke*, Ang. *to belch*, idem. Halliwell. Angli frequentant simplex *to bawl*, boare, fere eodem sensu; *A little child was bawling and a woman chiding it.* L'etrange. Hd. *bellen*, latrare, pf. *boll*, pro veterum *ball*, unde derivativa Nl. *balken*, Sax.l. *bolken*. Confer *bâlte*, 173. *De ky koene nat méar bâlte*, mugitu famelico tandem guttur vaccarum exhaustum obmutuit. *Ho boaltet di bolle sa? Hi rôpt oan syn frouliu.*

BOANTSJE.

As er fen it tsióar lôs brekt joeit er mar jimmer foárt ind fliucht, sléat ut sléat yn, ta er by di keppel is. — Di junge boaltet as er formoárde wirdt.

bôlje, G. J. mugire, quod armentorum est. Figurate, magno hiatu jactare, I. 57, 97, *Dy godleas' bôlt de uwt-wircke bijze-pert'*, emugit scelera," quo repetit quod in antecedente versu dixit poeta, *Dy great opjouwt fen 't fuwll' troch him uwtrjucht.*

BOAN, BOUN, cg. vinculum. Varietas dialecti pro *bân* p. 303.

bóanich, bânich, adj. multo obrutus opere. *It is my to bóanich*, hoc opus mihi nimium est.

ynboanich, adj. *ynbânich*, continens et taciturnus.

BOANDEL, cg. (boándel) fascis. Ex *bondel*, Nl. *bundel*, Ang. *bundle*. Confer *bindel*, 305. Nl.v. *binden*, pf. *band*, Nl. *bond*, unde *bondel*. — *Boándel flaex*, fascis lini; hujus nominis fascis, in nundinis Doccumi prostans, habet pondus 32 unciarum novarum, adeoque sex libras veteres et quod excedit. (5 unciæ novæ = ⅛ libræ novæ = 1 libra vetus. c. c.)

boándel, n. unum ex meis pratis Worcumensibus, habens 6 pondemetas, hoc nomine appellant rustici. Nl.v. Kil. *bundel*, j. *bonder*, jngerum. — F.v. *binde*, mensura longitudinis.

BOANEKKER, cg. reprehensio severa. *Heit het my di boánekker oplæzen oer myn jild forsmiten*, pater me pergraviter reprehendit propter dilapidatos nummos. F.o. *boonakker opgaen*, in ergastulum trahi; delicti pœnam fuga prævenire. Stür. 22. Nl.v. *boonken*, nanus subterrestris, parvus dæmon lucifugus. Tuinman, Fakkel, 41. Hol. *een duiveltje.* F.v. *bona.* homicida. Nl. *Ik mag een boontje wezen als 't niet waer is*, sim dæmonion nisi verum dicam. F.u. *Boontje komt om syn loontje*, Nemesis persequitur scelus. Per agnominationem vocis *boon* Nl. faba, *boon-akker*, arvum fabarum, et *boon*, homicida, diabolus, *boon-akker*, ager homicidæ vel diaboli.

BOANTSJE-LAP, cg. homo servilis vel parasitus, quem divites fautores sibi pro ridiculo putant. *Di boantsjelap fen ien ryk man is nat better as ien dweil, dær elts di fuótten oan faget.* Nl.v. *boonlapken*, Kil. hilum; figurate, quod flocci

Digitized by Google

penditur; inde Lat. *ni-hilum*, *ni-hil*. Faba symbolum est parvi valoris, nedum hilum. Nl. *Ik acht het geen boon*, nihili facio. *Lap*, panniculus, tropice, homo nihili; *poppe-lapke*, panniculus variegatus, quem puellæ suæ pupæ induunt; figurate, homo effeminatus.

BOAR, cg. terebra F.b. *beur*, f.

boárje, vb.a. terebrare foramen; figurate, noxam nocere. *Di man, dyste slein heste, scil dy nǫck ien gat boárje, dærste net ien heste.* — *Du borreste mij dat gat naet*, Burm. 15, in hac re me non eludes.

Dat gat en boorje niet, seyd ick so, (*jongman fijn;*
Ik ben só wel een boef als de boeven (*mijn.*

Bred. Sp. Brabander, II. d.

Ik zweer u, dat kij 't gaatjen niet zal boren. Keurdichten, VIII. 34, ancilla a salace viro impugnata loquitur.

beuri, vb.a. F.b. terebrare. ger. *beurin*. Joh. 166.

noager-boar, terebra major manubrio transverso, quod naupegus ambabus manibus vertit. *Noager* contracte ex *naviger*, pro quo Nl. v. *aviger*, apud Kil. *auigher*. Ags. *nafegar*, *næfgar;* pro *gar*, telum, subula, quoque *bór*, ut Frisii, in Ags. *næfbore*. Alam. *nabagar*. Isl. *nafarr*, m. Sueth. *nafware*, quam vocem Normanni reliquerunt in Gal. vb. *navrer*. Ut in multis dialectis aspiratio gutturalis *h* vocem ante vocalem incipiens, vel omittitur, vel additur, sic et aspiratio nasalis ante vocalem initialem, vel tollitur vel additur. Ex. gr. Goth. *nadar*, vipera, Ags. *nadra*, F. *njirre*, sed Nl. *adder*, ut *naviger* pro *aviger*. Commutant Nl. *aers* cum *naers*, anus; *erf* cum *nerf*, cutis; *ijver* cum *nijver*, studium; *arre-slede* cum *narre-slede; uren*, turgere uberibus ut vacca parturiens, cum *nuren; weren* (Kil.) avere, petere, cum *nuweren*, unde F. *nuwer*, exoptatus, carus, insolitus. Groningenses in *havegár* aspirationem nasalem cum gutturali commutant. Aliquando Neerlandi *hn* omittunt initialem ut in *ikker*, diabolus, pro *nikker*, Isl. *hnickr*, m. apprehensio violenta, *Hnikkar*, m. Odin. Nl. *Nave*, Ags. *nafa*, Alam. *naba*, modiolus (rotæ); Ags. *gar*, Alam. *ger*, cuspis (ferrea) qua modiolum effodiunt; *boar* igitur post *ger* in *naviger* abundat et recte habet Ags. *nafe-bor*. Addunt tamen *bór* Frisii, ut maximam terebram notent, qua modiolus effoditur, vel alia majora foramina exsculpuntur, Prædicato terebras inter se distinguunt Frisii; ex. gr. *dril-boar*, *spiker-boar*, *omslach-boar*, terebra, quæ pectori impressa lævâ manu dirigitur, rectâ circumvertitur, et *noager-boar*. Confer Junii Willeramum, 207. Ihre, Lex. 218, b. Visscher, zinnepoppen, 1ste Schock, XXIX, ubi exhibet effigiem. Clarisse, Broeder Gherard, 397.

BOARD, cg. margo; ora vestis, instita. F.v. *bord*. Isl. *bordi*, m. institæ fimbria, limbus. Ex hac fonte Normannica manavit vb. Gal. *border*, *bordé; bord*, *borde*, *bordure*, cæt.

boart, n. margo navis, ellyptice pro *boart fen it scip*, latera navis. F.v. *skipis bord*. *Oan board géan*, Ang. *to go á* (an) *board*, ascendere navem. — *Hij haet* (hâldt) *him al oan 't haeger boerd*, Burm. 25, ebrius est. *Jae haede* (hâlde) *herre al oan 't haeger boerd*, Burm. 34. ebrii sunt. *Hæger bóart*, ubi navis vento fit prona ad latus unum, latus alterum, i. e. altius, *hæger bóart* dicitur, quod prehendit vacillans ebrius.

bak-board, confer *bek* p. 217. Ang. *lar-board*, latus navis lævum. Sicambri *lurts*, sinister. Kil.

boardje, vb.a. et n. oram vesti, linteo, pileo, cæt. assuere.

BOARNE (boánne) vb.a. adaquare pecus in stabulis. Ex *born*, Nl. v. aqua, ut Lat. *aquor* et *adaquo* ex *aqua*. Confer Kil. *bornen*. Isl. *brynna*, adaquare vaccas et equos.

boárne *(di kéallen)* fundere lac agitatum in alveum, plerumque sub dio, in usum vitulorum. *Di ky boárne*, bobus potum aquæ præbere in stabulo.

forboárne, vb.a. nimium potum præbere pecori. *Dí keállen forborne*, retardare saginationem vitulorum nimio potu lactis agitati.

boárn-amer, cg. situla major e qua rustici pecori potum præbent. *Ien kóp as ien boárnamer*, capito. *Notaris hat ien boárst as ien boárnamer*, tabulario tumet pectus fastidio et arrogantia.

born-dobbe, cg. ellyptice

borne, (boane) cg. scrobs in medio prato receptaculum aquæ pluvialis, quam bibat pecus ubi sulci aquarii

Digitized by Google

prata cingentes aqua marina sunt infecti. Ante exstructos aggeres marinos hæ scrobes frequentes erant per totam Frisiam et adhuc usque plures restant. *Dobbe*, scrobs. Pro *borne-dobbe* stat F. b. *barn-küül*, scrobs aquaria in usum pecoris. Joh. 141.

boárn-tou, n. pl. *boárn-touwen*, funis fixus stabulo, quem ut se sustentet arripit bubulcus, dum situlam majorem aquæ plenam tollit supra sulcum stercorarium in altius stabuli solum, e qua vaccas ibi stantes adaquet.

bôrn, cg. (boon) fluvius antiquus serpens ex oriente versus occidens per pagos Upsterlandiæ et Utingeradelæ. B. L. *burdo*. Nomen dedit vico

alde-bôrn, (âde-boon) F.u. *Olde-bôrn*, nunc *Oude-boon*, in pago Utingeradelæ, per quem fluit. Forte et inde nomen traxit

born-bergum, *(bom-bergum)* vicus Smallingerlandiæ, vicinus fluvio *Bôrn*.

burna, m. F.v. fons.

bôrn-sweage, vicus pagi Doniawertalæ.

born-wirt, (fontis collis) vicus Dongeradelæ occidentalis. Confer *Borne*, vicus Transisalaniæ. Ang. *Barne*, urbs Cantiæ. Shepweg. — *Barneveld*, urbs Gelriæ. Ang. *Barnefield*, urbs Cantiæ. Aylesford.

boerna-huus, F.v. ædes fontem continens. Talis ædes, monumentum venerabile, nostris temporibus adhuc residua Doccumi nomine *Fetseput*, antiquitatis contemtoribus est diruta. Confer *Fetse-hol*, (Fetsii inferi) lacus parvus in parte boreali Doniawerstalæ vicinus limiti Weinbritseradelæ. Plures lacus Hollandiæ *helle* appellantur.

boárnster-rechte, canalis in pago Utingeradela vicinus fluvio Bornæ et aggeri Leppedyk.

BOARRE, cg. (boárre) felis mas. Ex *bóar*, ursus, p. 210. Confer *raem*, aries; *rammeler*, *remmeler*, lepus et cuniculus masculinus; Isl. *hrammr*, ursus.

BOARST, cg. (boást) pectus. Ut Ags. *brastlian* pro *barstlian*, ita et Ags. *breost*, Ang. *breast* pro *borst*. — Pectus elevatum et prominens symbolum superbiæ; *Di rike keápmans soan hat ien boárst as oare twa*, mercatoris divitis filius tumet superbia. *Domeny stekt di boárst foárüet omdat di frouliu under syn preek scriemd hawwe*. — Animi sensus intimus, *It stuitet my tsjin 'e boárst, dat di gréaten di lytsen fortraepje*, offendor in animo cum magnates conculcant plebejos.

boárstich, adj. (boástich) pectorosus, prægrandi pectore; tropice, elatus animo, altus, tumidus; Nl. plene *hoogborstigh*, superbus. *Ien boárstich keerdelke is dy honnegiseler*, ut feroculus est iste custos templi! Confer *boárnamer*. *Boarstich* elisa *r* pronuntiatur *boástich*, quod mihi olim suspicionem injecit *boástich* esse derivandum ab Ang. *to boast*, jactare. Isl. *bust*, *baust*, fastigium domus.

boárst, cg. pectus in quantum continet pulmonem et organa respirationis. *Dí âldman hat it op 'e boárst*, senex asthmate laborat. Inde Hol. v. *borstigh*, asthmaticus, ellyptice pro F. *néar-boárstich*, (angusto pectore.), *am-boarstich*, Nl. *eng-borstig*, Hd. *eng-brustich*. Confer *aemboarstich* supra 95. — *Fiks út 'e boárst sprekke*, ex imo pectore, i. e. clara voce loqui, tropice, ex animo dicere, absque occultatione.

boárst, cg. mamma feminæ. pl. *boársten*, mammæ. Contra *jaer* ex *jader* mamma animalis, præsertim vaccæ. *Mem leit it bern oan 'e boárst*, mater infantem mammæ admovet. *It bern di boárst jaen*, infanti mammam dare.

BOARSTEL, (boástel) cg. seta. F.u. *burstel*, (büstel) idem. Frisii *r* ante *st* elidunt ut Islandi *bust* seta porci, pro *burst*. Egilsson, 89, *bust*. Hd. *burste*, seta, scopæ. Ang. *brush*, Gal. *brosse*, pro *burscbe*, ut *breast*, pectus, pro *bárst*, Nl. *borst*. Isl. *bruskr*, m. crines densi. Ang. Staf. *brush*, stipula. In *boárst*, pectus, *boárst-el*, seta, *boárste*, frangi, idem thema *burst* vel *borst*, erumpendi et prominendi notione, regnare videtur.

drai-boárstel, cg. in porci tergo setæ deviæ se torquentes caput versus. *Ien drai-boárstel*, porcus ipse ita setiger.

boárstelje, vb. n. abstergere setis; tropice, verberare. Hol. *den mantel uitstoffen*, castigare.

bürstele, (büstele) vb. a. F.u. avide prandere.

boárstelich, adj. setosus. *Boárstelich hier*, capilli erecti, rigentes, non undantes; synonymon *stikelich hier*.

BOARSTJE, (boástje) *boárste* (boáste) vb. n. rumpi. pf. *boárstte*, pf. p. *boár-*

Digitized by Google

sten, pr. p. *boárstende*, ger. *to boársten*. R fere eliditur, ut et in F. u. *barste* (báste) pf. *barstte*, pf. p. *barsten*, ger. *tü barsten*. Pro *baste* ex *barste* F. u. quoque usurpant *büste* (burste) ex *burste*, ut Americani *to bust* pro Ang. *to burst;* Americanisms, 57. Saenredami loco *r* elidunt *s; burt* pro *barst; bort* pro *borst*. Ags. inversis literis *brastl*, fractura, fragor; *brastlian*, Ang. *to brustle*, crepare. F. v. *bersta*, frangi, deficere, pf. p. *bursten;* Ags. *berstan*, pf. *bærst*, pl. *burston*, unde Ang. *to burst*. Sax. v. *brestan*, rumpi, deficere, pf. *brast*, Ang. v. *brast*, frangi; *brastle*, (strepere) gloriari. — *Hy boárst fen grütskens*, rumpitur superbia. *Hy is boárstende lilk*, rumpuntur ei ilia ira. — *It mat nou buge oaf boárste*, (si non flectitur rumpitur) ad extrema ventum est. *Hy mot ljeage of berste*, mentiatur aut rumpatur necesse est, Burm. 27. Prov. *It is better to bugen as to boársten*, Ang. *Better to bow than break*, Ray. 81.

boárst, cg. fractura. Tropice, *mei ien boárst*, momento citius.

BOARTJE, (boátje) G. J. *bortje*. vb. a. et n. ludere infantum, puellarum puerorumque more, lascivire, jocos agere inter pueros puellasque, pf. *bortte*, pf. p. *borte*, præs. p. *bortjende*, ger. *bortjen*. F. v. *borde*, jocus. Nl. v. *boerden*, jocari, nunc *boerten*, freq. Nl. *bortelen* tumultuari. Annot. Maerl. IV. Sp. Hist. p. 226.

boártje, differt a *spylje*, exercere aleas, canere tibiis, pulsare citharam, cæt. Apud Frisios australes *spylje*, sensu Hol. *spelen* pro *boártje* sumitur. Inde in parte vici Warnsæ Frisiæ australi contigua valet *spylje*, in parte altera *bortje*. Goth. *gabaurjothus*, voluptas, delectamentum, *baurjothjan?* oblectare. *Hja fiuchte! O dat is mar boártjen*, pugnant pueri! Est ludere tantum, simulacrum pugnæ. *O, Hwat boártje di keningen moai mei eltsoar! mar lyk di bern habbe hja hjar moed nat ear 't boártersguód nat stikken is*, nihil est festivius mutuis congratulationibus et ludis regum, sed infantum instar non animo æquo sunt ante fracta crepundia. — Prov. *Fen boártjen komt jamk bargebiten*, e ludo facilis est transitus ad rixas et pugnam. *Der di bollen bortie mogge di hoklingen wol dounje*, MS. parentum luxuria liberis prætextum licentiæ. Ludibrio habere et lædere, *It is ien sjouke; hja kenne mei him boártje as di kat mei di mús.*

boárters-ding, n, crepundiorum quid.

boárt-faem, cg. puella socia, quæ quotidie ludos juveniles agit cum socia ludi. Hol. *speelnootje*.

boárters-guód, n. crepundia.

boárt-feint, cg. collusor, Nl. *speelmakker*, Ang. *playmate*.

boárt-lapke, n. panniculi segmentum variegati, quo suam pupam vestit puella. *Di Friezen litte hjar nat foár boárt-lapke bruke*, Frisii non patiuntur potentes eos habere ludibrio.

boárt-reauwe, n. crepundia.

boártlik, bortlik, adj. ludi avidus, lascivus. *Bytlik ind boártlik konke*, canicula mordax et lasciviens.

boártlikens pro boártlyknes, cg. ludi et joci aviditas. *Boártlikhéit*, idem. F. v. *so schel ma dyo deda meer to lidzen wessa dyo boertlyckheit dan dyo schalicheid*, Jur. II. 200, ubi *boertlykheit*, simplex jocosa propensio, et *schalikheid*, dolus malus, inter se opponuntur.

BOASKJE, vb. a. et n. sese despondere alicui (in matrimonium.) Nl. *zich verloven*. *Hylkje*, uxorem ducere, nubere, Nl. *trouwen*. Hanc notionem G. J. tamen et verbo *boaskje* assignat. pf. *boaskke*, pf. p. *boaske*, præs. p. *boaskjende*, ger. *boaskjen*.

boestigia, vb. n. F. v. nubere viro. Jur. Fris. (ed. 1834.) I. 208. II. 284, 294, 304, 306, in quibus locis semper de fœminis agitur. *Boestgie*, in genere, matrimonio jungi, W. G. 62. edit. Wassenb. 95. Ex *boest* (boost) fit *boestigia* et *boaskje* ex *boask*.

boestge, cg. matrimonium. Prov. *Fiere boestgen klinne*, MS. matrimonia dissita sonant, i. e. amant Frisii potius e loco remoto quam sede domicilii ducere uxorem. F. v. *klinna*, Nl. *klinken*, sonare.

Isl. *ast*, f. amor. *Fa fjodths ást*, amorem mulieris conciliare. Egilsson. Unde *bi-astja*, per syncopen *bástja*, ut ex Goth. *frijon*, amare, est F. *frye*, ambire virginem, procare ejus amorem; *ien faem bifrije*, Nl. *vrijen*, idem; *vrijer*, procus.

boaskery, cg. procatio et actus despondendi. *As di faem boaske het fisket de feint efter it net*, virginem des-

Digitized by Google

ponsatam ambire inane est. *Ik hab fen nacht boaske*, hac nocte me despondi. In ore nautarum, *Ik trouwje wol ris, mar ik boaskje net*, ubi *trouwje*, ducere uxorem, idem es quod, rem habere cum muliere, secundum proverbium Hol. *Elke haven een nieuw liefje*, in quoque portu amatrix nova.

boast, boask, cg. desponsatio. Pro *k* antiquitus valebat *t; Jef di mond da kinden to bosta jout eer hia to hiara jerem commen sint buta rede der moder*, Schot. 97, b. si tutor liberos despondet infra annos nubiles absque matris consilio (consensu.) *Hwaso ien kneppa iefta famna bynna aefta ierum to bosta jout iefta nympt*, 533, 35, (Latinus interpres 104, 31, „quicunque puerum, vel masculum vel feminam, intra legitimos annos ad contrahendum acceperit vel tradiderit." In ambobus locis de desponsatione, non de matrimonio ipso sermo est. — *Boaste*, G. J. I. 35, 38; *boasck*, I. 120, matrimonium. *Di bóask is klensd*, sponsalia conciliata sunt. — Prov. *Di boask yn 't lyk, Is beide ewen ryk*, pauperes ambo, si connubia jungunt, eandem adferunt dotem: alias *Dær komme fiouwer neakene billen by elts-oar*. Prov. *Dær heart mear ta ien bóask as fiouwer néakene billen*, Ang. *More longs to marriage than four bare legs in a bed*, Ray. 44.

Lyk jild, lyk jeld ind like stán,
Is yn ien boask di bæste bán,

Ang. *Like blood, like good, and like age, Make the happiest marriage.* Ray, 44.

boask-jirren, pl. anni nubiles, ætas matrimonio apta.

boask-lietke, n. cantilena matrimonialis.

oanboaskje, vb.n. matrimonio jungi eum familia uxoris vel mariti. *Oanboaske omka*, amitæ vel mater teræ maritus et hoc nomine patruus vel avunculus.

BOAT, cg. cymba parva et aperta, ut Anglorum *boat*. dim. *boatke, boatlsje*, n. parva cymba. Angl. et Frisii *óa* pro *a*, Ags. *bát*, m. Isl. *báttr*, m. Confer *boat* supra p. 356. Has cymbas per lacus et canales Frisii propellunt trude vel velo, in mari remis et velo.

boatke-farre, vb.n. avocationis gratia cymba vehi; alias *farkje*, quod puerorum est. Ang. *to boat*.

boatke-sile, velificare parva cymba. Ang. *to boat*. — *It boatlsje-silen*, Ang. *boating. Tsjerk is oan it boatlsje-silen*, Ang. *Ciric is a' boating*.

BOBBE, cg. pupa qua ludunt puellulæ; infans ipse. Idem notionis transitus est in Ang. *babe, baby*, imaguncula puellarum, infans. Nl. v. (Kil.) *babbaerd*, pupa, infans.

Quædam exempla probant veterum *b* initialem aliquando apud posteros transiisse in *p;* ex. gr. Ags. *becca*, Ang. *pick-axe;* Nl. *becken, bicken*, (Kil.) rostro ferire, hodie *pikken;* Nl. v. *bedelle*, Ang. *beadel*, Nl. *pedel;* F. v. *buk*, dorsum, F. *püchelje*, dorso portare, cæt. Eandem ad normam pro F.v. *bobba*, F. *pòppe*, pupa, infans recenter natus. — Ang. *babies-heads*, Hindelopeuses *poppe-kaeds*, puparum capita. Tales imagunculi primitus fiebant ex convolutis panniculis et superne contractis, unde sphæra quædam caput referens oriebatur. Pauperum puellulæ usque adhuc sibi formant tales pupas, et hæ erant imagines larum, quibus quædam Germanorum gentes ineunte medio ævo ornabant focum. — Hujus nodi, globi, vel glomi notio restat in *bòbbe-kóp. Bube* Hd. puer, forsan ex fonte eadem manavit; quippe vox apud Alamannos veteres non obvia tandem seculo XIV instante ex obscuritate dialectica emergit. Gr. Lex. I. 458.

bòbbe-kóp, cg. capito facie crassa, plena, rotunda; homo stupidus, (compara Nl. v. *dick-oore*, auris Bæotica.) Ang. York. *bob*, a ball; East. a pear-shaped piece of lead; North. a bunch. Ang. v. *wondere grete bobbis of grappe*, mire grandes fasciculi racemorum. Halliwell, *bob*, No. 6, 9, 11. Ang. *bob-tail*, cauda truncata; *bobtail tike*, canicula cauda obtusa, Shakspere; *bob-tail*, the steel of a shaft or arrow, that is small breasted and big towards the head. Isl. *bobbi*, nodus. Ang. v. *bobets*, thick pieces; *bobets of grete elys*. Ang. v. *baber-lupped*, labiosus (labiis tumens); *boban*, inflatio, superbia; F. *poe-hoánns*, F. u. *poe-haen*, jactator. Ang. *booby*, a dull, heavy, stupid fellow; a lubber. (Confer Ang. *blunt*, obtusus et stupidus) Flandri (Kil.) *sleeuw*, obtusus, *Sleeuwe scherpte*, acies obtusa, Sax. n. *slee*, idem, F.

Digitized by Google

sléau, negligens, stupidus, Ut Frisii hominem per *kop*, caput, designant, ita Scoti per *bard*, barbam; Douglas *bow-bert*, pl. *bow-berdis*, homo ignavus, pro quo Hol. *bobbert*, homo facie obesa et stupida, quæcumque res spatiosa et infabri forma.

Ang. *bubby*, mamma, quo Grimmius *bobba-burg*, infantis tutela, illustrare tentat, fluxit ex Ang. v. *bub*, liquor, *to bub*, freq. *to bubber*, bibere; *bubber*, Ang. *bibber*, potator. Infantes a bibendo vocant matris mammam. Ex *bub*, bibere, fit *bubbige*, *bubby*. (supra *bobba-burch*, 227). Si *sitta andere bobba-burg*, vertimus, infantem sedere ad mammæ arcem, lex talem infantem lactentem sat fatue minorem *(unjerich kind)* appellavisset. Confer Richthofen, Wb. 1163. Hd. *buben*, mammæ sororiantes, Gr. II 461, *bubbi*, mamma, ib. 457.

BOBBE, n. p. v. *Babo*, Först. 195, quod nomen autor confundit cum *Pabo*, F. *Pabe. Bobo*, princeps Frisiorum, Sec. IX. ib. 271.

bape, n. p. f. Först. 195, *papo*, *paba*.

bawo, bawe, bàuwe, bòuwe, beauwe, n. p. v. Först. *Bovo*.

BOBBELJE, vb. n. ebullire. *It wetter bobbelt*, spiritus per fistulam in aquam inflatus surgit forma bullarum in superficiem. F. b. *bóbele*, Joh. 36, strepere instar aquæ moxdum ebullientis. Ang. *bubble of water*, bulla supernatans aquæ commotæ. vb. *to bubble*, bullire; *boil and bubble*. F. b. *Bobli*, vb. n. bullire, sonare ut bullæ per aquam surgentes, flatus in iliis strepentes. Hol. *bubbelen*, Ang. *to bubble*, Joh. 36.

Adders forke and blinde-wormes sting,
Lizards legge and howlets wing,
For a charme of powrefull trouble
Like a hell-broth boyle and bubble.
Shak. Macbeth. Act. IV. sc. 1.

BOCHEL, cg. gibba, tergum gibbum hominis, homo gibbosus. Antiquiores *büchel*. Hol. *bòchel*, m. idem, sed *pochel*, corpus ipsum hominis. Nl. (Kil.) „*boechel*, Hol. j. *bult*, gibbus. *Boechelen*, *buechelen*, conari sub onere." F. *pückelje*, insudare servili operi. Sic ex Ags. *bodig*, pectus et spina hominis (Gal. *le tronc)*, corpus, formarunt Frisii verb. *bòdje*, insudare servili operi. Hd. *bucheln* prorsus sensu eodem. *Munchen zwinget die noth täglich zu*

bücheln und zu arbeiten das ihm die haud rauchet. Butschky. kanzl. 697. F. *Mannich-ien thwingt di need dei oan dei to pucheljen ind to arbeidjen, dat him di húd riket (fen it swit.)* Grimmius *bucheln* refert ad *buch*, liber, quasi esset *das buch vornehmen*, aggredi ad scribendum librum! Lex. II. 471. Restat *buchel*, corpus, apud Hd. in *buchel-phetsen*, *puchel-petzen*, comedere, F. u. *büffele*, idem.

bòchelje, vb. a. verbera infligere. *Ik scil dy bòchelje; ik scil dy op dyn puchel komme*, ego te probe percutiam. Ad eandem normam ex *ribbe-sek* (saccus costarum) corpus; vb. *ribbesekje*, verberare. Hol. *ranzel*, pera militis, corpus; vb. *ranzelen*, verberare.

BOCHT, n. vappa, putida potio, sive vini, sive spiritus juniperi, sive coffi extracti; quæcumque res rejectaneæ, sive frumentum, sive alia ad cibaria pertinentia. Sax. n. *ombocht*, quisquiliæ, rerum vilium farrago, res quæcumque ominosæ, malæ, turbidæ. *Doar is ombocht in de luchte*, cœlum minatur tempestates, ex. gr. grandines, nivesque. Confer Ang. *bog*, terra uliginosa, cœnum. Ex *bouge* fit Gal. v. *bouve*, Gal. *boue*, cœnum. Gal. v. *boé*, cœnum, pus; *boue*, pus. Hd. *bocht*, n. sordes, stercus. Gr. Lex. *bocht*.

BOCHT, cg. curvatura, series domorum incurva, curvatura funis duabus manubus utrinque librati, angulus domus vel plateæ. — *Hy giet di bocht um*, moritur. Hol. *Hij gaat de hoek om.* — *Hy giet yn 'e bòcht*, commessatur, bacchatur; *Pake mat mei yn 'e bocht*, et avo saltandum est. In nuptiis Frisicis puellæ tum senes tum vetulas urgent ad saltum; proprie valet de puella, quæ saltat inter curvaturam torsam funis duabus aliis librati; Hol. *touwtje-springen*, F. *tou-dounsje*, Ang. *skipping*, Strutt, Sports and pastimes, 383, qui putat hunc ludum esse ex antiquissimis. Inde et Nl. v. adamata figura, *Hy bleef in de bocht tot hy bue en loof was*, proprie, saltabat per funem usque ad summam lassitudinem. Bredero. Corrige Oudemans, Wb. 62. Nl. v. *bochten*, capere voluptatem. — Confer *buge*, Ags. *bugan*, *beogan*, flectere.

BOD, n. Hindel. Warns, lectus. Confer *bæd*. Hind. et Makkumenses quoque *bód*. Goth. *badi*, F. b. *bâd*, Johan. 99, unde

Digitized by Google

bæd et *bód*. *It bod meitje*, Warns, lectum sternere. *Di junge heer wol jern wite dat hy ryk is, mar hy is noch nat to bæd komd*, heri filius amat vocari dives, sed nondum in portu est.

bods-boden, pl. Hind. confer 195.

bed-selma, F.v. lecti limen. Confer supra 196. Frisii boreales ellyptice *salm*, pars anterior, sive margo lecti vel armarii lignei, in quo lectus stratus est. Joh. 108. Ags. Somnerus „*bonc-selma*, sponda. A side of a bedsted."

bód-stré, n. Hind. lecti stramen. F. *bæd-strie*. Wycklyffe *bedstree*, lectus. Ps. VI, 7. XL, 3. Sternunt Frisii aliquot straminis mergites sub culcita lecti. Hic mos antiquitus inter Anglos quoque prævalebat; nunc obsolevit. Ipsi reges et reginæ sternebant lectum stramine. Brand, Ellis. II. 66. F. *bæd-strie*, supra 197.

bôdje, vb.a. in lecto ponere. G. J. ad Deum, *Bódje ik my hol-leeg*, si cubo in imo abysso. l. 216.

BOD, n. sufficiens longitudo funis vel fili.

bód jaen, in genere, laxare funem. *Jouw mear bod!* Hol. *Vier de lijn! Ik haw nin bód mear, myn bód is oan ein*, totus funis laxatus est, nihil quod ulterius laxem restat. Figurate, morari solutionem in favorem debitoris, *It is ien from ind eerlik man, ik scil him bód jaen*, homo probus et justus est; morabor ejus solutionem. — De tempore in longnm producto; *Dær is nou bód oan 'e dei*, dies nunc (media æstate) longi sunt. — In genere rerum affluentia, *Dær is noch bód*, ad manum est plus quam sufficit ex. gr. nummi, frumentum, vinum, cæt.

bód, n. glomus fili canabini circa bacillum convolutus, quo retinet puer draconem papyraceum vento fluitantem in aëre. *It bód fen di draek*, Ang. *the rope of the kite*. F.o. *drake-bot*. Stür. 22.

BOD, n. pretium pro merce oblatum. Ang. North. *bode*, a price or sum bid, an offer at a sale. Brockett, 45. *Ien bód dwaen*, vel solum *biede*, licitari. F.v. *bothe*, oblatum. Chart. I. 401, a. Confer *biede* 249. F.o. *bot*, idem. Stür. 22. *Alle bódden oan ein wæze*, dicitur si quis omne quod potuit pretium obtulit absque ut venditor concedat coemtionem. Figurate *alle bódden binne oan ein*, omnia frustra expertus sum. *Mei myn loebes fen ien junge bin ik alle bódden oan ein*, omnia tentavi ut filium improbum ad meliorem frugem revocarem, sed incassim.

opbod, pretium oblatum crescendo. *By opbod forkéapje*, auctione vendere. Opponitur *oafslach; by oafslach forkéapje*, vendere diminuente pretio, ex. gr. pisces.

BÓDA, vb.a. F.v. citare, citare testem, reum. *Bódje*, Sat. nuntiare. E. II. 202.

bödagi, beudagi, vb.a. F.b. per nuntium mittere vel arcessere. Joh. 166.

bode, boade, cg. nuntius, i. e. qui nuntium adfert. F.b. *beud*, m. nuntius quem homo adtulit, Sax. *bod*, idem; *bod sturen*, certiorem facere: sed F. *ien bode stjûre*, hominem nuncium mittere.

bodewimmel *fen di grytman*, prætoris pagani nuntius. Vulgo *exteur*.

thjinst-bode, cg. ellyptice *(bode)*, pl. *boden*, famulus, famula: famulitium, famuli domestici.

bodskip, bodeskip, n. F.v. nuntius, nuntius quo dies dicitur alicui. *Alle tha thes thet bodenskip twiske driue*, omnes internuncii. F. *boátscip*, nuntius. Ex pf. *bòd*, vb. *biede*, Ags. *bodscipe*, nuntius, jussum.

boátscip, n. nuncium, Gal. *message*. *Ien boádscip dwaen*, exire ad arcessendum, emendum vel nuntiandum quid. Vocis migratione, *Hy hat hwat yn e bouten, mar by sterke Sint hat er nin boátscip*, quamvis robustus tamen nervoso Sentio viribus non par est. Prov. *Hwær di diwel ien boátscip hat stjûrt er ien âldwiif hinne*, sicubi quid diabolus renunciandum habet mittit vetulam; vetulæ scilicet in clandestinis amoribus rebusque suspiciosis internunciæ sunt.

boádscip-rinner, cg. qui nuntiis ferendis vacat et ex eorum mercede vivit. *Boádscip-rinster*, famula nuncia. F.u. *boodschap-loper, -loopster*.

boádscipje, vb.a. nunciare, nunciare et parvas necessitates ex tabernis apportare. Ang. *shopping*.

bod-thing, n. F.v. judicium summa autoritate jussum.

BODE, *spiker*, F.o. granarium. B.M. 43. *Waerf, kaute, bode*, domuncula, casa, ibidem. 45. Confer *bòdde*.

BODDE, cg. casa; *âlde-bòdde*, vetus casa rninosa. Dani *bod*, domuncula. Isl. *búth*, f. mansio, taberna, tentorium, tugurium. Egilsson. Ang. *booth, boothe*,

Digitized by Google

taberna (a house of boards), Nl. *kraem*, Sueth. *bod*, taberna mercatorum. Barb. Lat. *botha*, officina, Gal. *boutique; boudoir*. Confer Isl. *abuth* mansio, (Jonsson, 3.) cum Ang. *abode*. Nl. v. *boede, bode*, j. *boeye*, domuncula, casa. Kil. West-Fr. *varkens-boed*, hara, *schapen-boed*, ovile; Hol. *varkens-kot, schaaphok*, idem Texela, *boetje*, n. ovile, Hol. *schapenschuur*. — Confer F. *bude*, tuber cutis. Ang. *to bud*, germinare. Isl. *budda*, pera.

bòdde, cella in puppi cymbæ piscatoriæ multis foraminibus aquæ influxui et refluxui apertis, in qua natant pisces capti; arca soluta itidem ubivis perforata, in qua pisces vivi asservantur. Franci veteres eadem voce eandem notabant rem. Gal. v. *boute*, Gal. *boutique*, „coffre ou vivier rempli d'eau au milieu, pour transporter a flot le poisson d'eau douce en vie." Hanc cellam, si in carina est media, Frisii appellant *keer*, qua voce quoque notant arcam perforatam solutam post cymbam piscatoriam fluitantem. Inter instrumenta piscatoria, quæ in auctione venduntur, fere semper occurrunt *lel-fuken, bòdden, keren*, cæt.

BODDELARY, cg. promptuarium in pariete excavata, foribus, sive ligneis, sive vitreis, clausum, in quo pocula, vasa porcelana, patinæque asservantur. F.o. *buddel*, lagena; *buddelee*, capsa vitrea in qua exponuntur pocula, lagenæ, vasa porcellana. *T* migravit in *d* ex Gal. *bouteille*, lagena. Nl. v. *bottelrije*, promptuarium, cella vinaria et cibaria. Kil. Ang. v. *buttilary*, per syncopen, Ang. *buttery*, promptuarium rei cibariæ. Gal. *bouteillerie*.

bottelier, cg. promus-condus. *Ik ha' to lang foár bottelier féarn um nat to witen, ho it yn kelder ind koakene tagiet*, experientia docet; mihi experto imponi non sino. Gal. *boutillier*.

BODDELJE, Hind. bullire. Nl. v. *bortelen*, ebullire. — *Opboddelje*, Hind. e fundo aquæ bullæ instar in superficiem surgere. F.o. *buddele*, bullire, movere aquam cum strepitu. Confer Nl. dial. *in het water om poedelen. Poedel-hond*, canis agitans aves aquaticas.

BODEL, n. F.v. supellex, supellex cum omnibus bonis, tota quanta hæreditas. Confer Richth. Hol. *boedel*, omnia bona, tota possessio hominis. Distinguunt Frisii inter *boel*, tota hæreditas, et *yn-boel*, omnes supellectiles, quæ intus, i. e. in domo sunt; *yn*, intus.

boel, cg. bona familiæ, bona relicta mortui. *Di boel is op*, res comesa est. Figurate *ien rare boel*, Gron. *'n roare boudel*, res contorta, turbida.

bûl, m. F.b. pl. *bûlar*, acervus, cumulus. Joh. 5, 101.

boel, cg. copia. *Ien boel jild ind néa noach*, vis pecuniæ et nunquam satis. *Ien boel folk ind ien bytke wizen*, magna multitudo et pauci sapientes.

bodel, L. R. v. W. dos. Ex *bod*, domicilium, sedes, et *dél*, pars. F. W. *boedel*, n. idem.

boel-goed, boel-gaue, Fris. Hol. dos. Kil. proprie, donum ex re familiæ.

bodel-dêl, n. F.v. hæreditatis pars.

boedel-deling, cg. partitio hæreditatis inter hæredes.

bodel-êth, F.v. juramentum quod ad hæreditatem attinet.

buól-goed, n. auctio supellectilis. Hind. *boelgoe'. Boere-buólgoed*, auctio supellectilis et instrumentorum rei agrariæ rustici mortui.

boel-huys, Fris. Hol. j. *sterfhuys*, domus feralis. Kil. Alias *erf-hus*.

bodel-riucht, n. F.v. jus hæreditarium.

bûl-sattar, F.b. Joh. 5. hæres. *Antjis bûlsattar*, Ancæ hæreditatem adiens. Confer *bodel*.

bodel-thingia, F.v. actionem instituere in hæreditatem.

men-bodel, F.v. hæreditas communis, indivisa. F. *mandegoed*, bona communia. Prov. *Mandegoed scande-goed*.

men-bodelia, pf. p. *menbodelad*, F.v. cui est hæreditatis indivisæ communio.

ut-bodelia, ut-belda, F.v. alicui partem suam ligitimam rei familiaris vel hæreditatis exsolvere.

BODELSWART, urbs antiqua Frisiæ. Chart. I. 469. a. *Bolliswerdera*, cives Bolswardiæ. Chart. I. 514. *Bodelswart*, contractius *Bôlswart*, F. *Bôlsert, Bolsert*, F.u. *Boálsert*, Confer infra *Bolsert*.

BODJE, vb.a. acervos fimi in pratis disjectos atterere. *Is di boer yn? Ne, hi is oan it bòdjen*. Anne colonus intus est? Non est; atterit stercoris acervulos.

greid-bodde, cg. trahea, qua agricola fricat et atterit fimum in pratis egestum.

BODJE, vb.n. (bòdje) insudare operi, inde-

Digitized by Google

sinenter patienterque ferre laborem. — Ags. *bodig*, corpus, Ang. *body*; Angli et Frisii ex substantivis addita terminatione infinitivi amant formare verba; inde ex *bodig* fit *bodigje*, contracte *bòdje*. Sic ex *püchel*, *pòchel*, corpus, fluxit *pòchelje*, insudare labori. Confer Ang. Linc. *buddy*, corpulentus. Ang. Leic. *to butty*, collaborare. Infra *poddebukje*, tarde gressum promovere. Prov. *Sân ieer boddet me om tén goet ieer*, Burm. 58.

bòdder, cg. homo frugi semper insudans labori, laboris patiens, Nl. *slover*. Prov. *Ald ind earm is bòdders léan*, senectus cum paupertate cerdonum remuneratio.

boddery, cg. molitio defatigans, labores continui exhaurientes.

bodde, n. spissum opus.

BOED, BOET, jussum, in phrasi *op eigen manne-boed*, auctoritate propria. *Hy forquanselt syn memmegoed op eigen manne-boet*, vendit auctoritate sua matris bona: Vide supra *ban* 175. Confer *bi lioeda bode ende frana ban*, 53, 9. Forma *boed* quoque occurrit in nostræ Frisiæ legibus, ex. gr. O. F. W. p 20, *boede*; 15, *boeden*; 6, *boedem*.

F.v. *biada*, pf. *bâd*, unde *bod*. Confer *biede* 249. Nl. *bieden*, offerre, pf. *bód*.

BOEF, cg. nebulo, scortator. *Boefke spylje*, esse in scelere, aliquem eludere in alea. Hd. *bube*, idem.

boverie, f. F.v. facinorum, delictorum omne genus, præcipue spurcum.

BOEI, cg. pl. *boeyen*, vincula. Lat. *bojæ*. — Dolium natans et fundo catena fixum, index anchoræ mersæ.

boeye, vb.a. vincula, catenas alicui injicere. — *It scip sit boeid*, navis fundo affixa est præ maris recessu. *It scip sit boeid fen foren*, *fen efteren*, navis tangit fundum alvo proræ, puppis alvo.

BOELJE, in composito *taboeije*, inquinare; ad puerum, *Hwat heste dy taboeid!* Ut te conspurcasti! ex. gr. luto, pulte, fuligine, cæt. Isl. *bua*, parare, instruere, ornare, adparare, vestire. Egilsson.

taboje, toboje, vb.a. F.b. se colere et tegere optima veste, ut feminæ solent ad nuptias et convivia ituræ; se parare, Gal. *se parer*. *Toboje*, (parare partum, i. e.) parturire, quod valet de vaccis. F. eâdem figura, *tariede*, apparare (partum) Outzen. 28. F. *Taboeije* (adparare) ironice sensu conspurcandi habent, ut *iten tameitse*, cibos condire; *fisk tameitse*, apparare pisces ad coquendum; et *kim tameitse*, se conspurcare. F.u *toemake*, idem.

boeije, opboeije, vb.a. navis marginem coässatis plancis sive tabulis elevare, sive ornatus, sive utilitatis causa. Veteres Nl. inde parvam navem onerariam, cujus prora et puppis cæteris altiores erant, *boeier* appellabant; at nunc *boeier* est celox.

boeisel, n. plancæ servientes exaltandæ navis margini.

BOEK, pf. verbi *bakke* pinsere, coquere, quod vide. Prov. *Kom moorn wer*, *wy boecken iester*, redi mane, coquebamus heri, Burm. 41, post festum.

BOEKELJE, BUKELJE, vb.n. alias *kladderje*, fultus conto superare sulcum aquarium, sed medio in saltu scandere contum ut crescat intervallum. Confer *leáppe*, (Ang. *to leap*) fultus conto eoque prehenso ad humerorum altitudinem superare sulcum aquarium; *boppe-háns leáppe*, idem, sed conto prehenso supra humeros; *underháns leáppe*, idem, sed prehenso conto longe infra humeros; *bjinke-brekke*, idem varicatis supra contum pedibus; *spjeldsiikje*, (quærere aciculas) corpore procumbente in conto et pedibus retrorsum exsertis.

BOEKEN-BÉAM, cg. Ags. *boc-treov*, n. fagus. Ags. *bóc*, Nl. *beuk* = Lat. *fagus*. *Boeken-béam*, pl. — *beámmen* (bjemmen), per ellypsin *boek*, pl. *boeken* (oe longa).

BOENDER-GÆRS, n. deschampsia cæspitosa. Gramen vilissimum crescens in terra caustica uliginosa. Hall. p. 265. Per apocopen *boender*. West-Fr. *boender-gras*, *boender-bossen*.

wetter-boénder, graminis ejusdem species crescens in scrobibus aquosis prati vilis.

boénder-lân, n. prata hoc triste lolium ferentia. *It boánder*, ellyptice, pratum certum hoc lolio obsitum. — boénder, sæpe enunciant *boánder*.

BOERD, n. *búrd*, (boed) pl. *buórden* (buódden) tabula lignea, præsertim in thecis, ubi res quæcumque reponuntur. F.u. *boárd*, (boád) pl. *boárden*, (boádden.)

boerdtsje, buórtsje, n. tabella, orbi-

Digitized by Google

culus. *Buórtsje*, tabella trusatilis qua orificium quoddam clauditur; ex. gr. in sella confessionali, quam sacerdos claudit cum confitentem recusat. *Foár dat wylde-jeyen fen di fammen scil ik ien boerdtje scòuwe*, impediam puellas ab ista clamosa petulantia. — *Fen it boppeste boerdtsje*, res optimæ notæ. *It gong dær fen it boppeste boerdstje*, ibi bibebant, saltabant quævisque hilaria agebant. Ang. *board*, cf. *bêrd*. Prov. *Di abbekaten habbe ien boerd foár 'e kop*, causidici erubescere nesciunt, perfricant frontem.

boerd, bord, m. F.v. tabula, tabularum una, quæ coassatæ forem efficiunt, latera (navis), cæt. *Hwaso staet een boerd ut en oers porte*, quisquis tundendo effrangit tabulam ex alius porta. — *Bórd*, tabula lusoria. *Dær scil nat folle fen to bórde komme*, horum non multum in portum veniet. Stoke. VI. 923.

boerden, (buódden) tabulæ longæ, quibus teguntur alæ cancellatæ molæ pneumaticæ ad ventum excipiendum. *It wait kird; di mounlen géane um sunder boerden*, ventus sævit; molæ circumaguntur sine tabulis. cf. Stürenberg, F.o. *Baart*, *boort*, idem.

boerden, (buódden) pl. parvæ tabulæ ligneæ, quibus in publica auctione emtores creta pretium scribunt, quod pro re emenda offerunt. *Dær kamen nin boerden op ut*, nemo pretium offerebat.

bæds-bûrd vel -boerd, vide 195.

bort-magad, Lex Fris. 13, virgo conviva, i. e. dispensatrix, quæ cum hero ad eandem mensam accumbit. *Bort* sensu mensæ. Lex discernit inter ancillam, quæ mulgere et molere solet, et dispensatricem, Nl. *huishoudster*, Gal. *menagère*. Confer Isl. *bord-dukr*, mappa triclinaria; *bord-klædi*, idem, *bord-gestr*, conviva. Ang. *board*, mensa, alimenta.

ganze-boerd, n. scheda papyracea distincta multis caveis, in quibus anseres picti; in illa ludunt aleis, nunc pueri, olim reges. J. Strutt hunc ludum descripsit *Sports and pastimes of England* (1830) p. 336, *The game of Goose*.

hern-boerd, n. (hen-boed) Hind. *karnbord* (hán-bòd) tabula stans erecta in angulo foci, ne ventus agat fumum extra camini spiramen. F. *hird-scerm*, ellypt. *scerm*. *Hern*, *harne*, angulus; *hirds-herne*, latus foci, sive dextrum, sive sinistrum.

mangel-boerd, n. tabula in qua lintea lavata complanantur et lævigantur. Alias *mangel-ylanke*, cg. F.b. *mangelbúrd*, Joh. 119. Nl.v. *manghel-berd*, Kil. Linteum volutum circa cylindrum ligneum ope superne pressæ tabulæ volutatur trans planum et lævigatur.

tsjiis-boerd, n. asser longus in quo reponuntur casei.

ule-boerd, n. (tabula ululatum) tabula lignea triangularis, in quam desinit uterque apex horreî agricolæ Frisii. Ex illa extat galea cancellata equitis nobilis, quam coronat trifolium, indicio istius prædii possessorem hominem esse nobilem. Trifolio significatur hæres et possessor pratorum avitorum; tribus glandibus contra arvorum. Confer F.v. Ags. *ethel*, prædium avitum hereditarium et nobilitas. Hæc symbola avitorum bonorum et gentis nobilis hodie pro nihilo sunt et tantum in tectorum ornatum inserviunt, postquam omnes plebeji ea sibi arrogaverunt. Post has tabulas ululæ, dum frequentes erant in Frisia, nidificabant; inde nomen *ule-boerd*. Hindelopenses in summa fronte domuum habent orificium vitreum rotundum, quod vocant *it ule-glæs*.

scoál-boerd, n. capsula lignea, qua pueri puellæque ludum literarum frequentantes calamos, chartam scriptoriam libellosque asservant et secum portant in scholam. Hindel. *scriifboárd*, idem.

tafel-boerd, n. patina. Isl. *bord-diskr*, m. patina. Ang. *dish* (discus) Gal. *plat*. F.u. *tafel-boárd*, Hol. *bord*. Ang.v. *borde*, mensa. Ang. *board and lodging*, cibus et hospitium, Nl. *kost en inwoning*, *tafel en bed*. Ang. *boarding-house*, taberna diversoria.

Ags. *bord*, n. tabula, tabulatum, domus; clypeus; latera navis. Primitiva forma Isl. *borth*, tabula, mensa, navis; *borthestr*, m. equus tabularius, navis. Egilsson. Aspirata dentalis *th* asperior abit in *t*, suavior in *d*, unde duplex forma apud veteres Frisios in *scipis-bord* et *bort-magad*; apud hodiernos *board* et *boart*, quibus diversis formis genius linguæ diversas notiones assignavit.

Animadverte Frisios *boerd* pronunciare *boed*, *búd*, ut adeo dubius sen-

Digitized by Google

tentia sim, num elisione solita literæ *r* ante *d* sit ex *boerd*, an ex Goth. *biuds*, m. τράπεζα, Sax. v. *biod*, m. mensa, Ags. *beod*, m. Isl. *bjoth*, n. mensa, patina, catinus; *biodr*, m. discus; Alam. *biut*. Hæc si vera causa esset scribendum foret *boed* vel *búd* pro *boerd*, et *búd* referendum ad Goth. *biudan*, pf. *bauth*, pl. *budum*, offerre, vel Ags. *beodan*, pf. *bead*, *thu bude*, *we budon*; ergo orbis quo munus vel cibus offertus. Ne tamen negligas et Anglos orientales uti *to bode* pro *to board*; *he bodes and lodges there*, Ang. *he boards and lodges there*. Forby, East-Anglia-Voc. p. 31.

BOET, de parentibus orbis, quibus sola cura sui incumbit, dicitur. *Hja habbe bern noch boet*, Hol. *zij hebben kind noch kuik*. Nl. v. *boeten*, sustentare, alere, Maerl. Sp. Hist. II. 173, proprie, non habent liberos neque quos alant. *Hy hat bern noch boet*, Burm. 26.

BOETE, BOETJE, vb. a. emendare. Goth. *botan*, juvare; *gabotan*, restituere. Sax. v. *botian*, emendare, resarcire, reparare. F. v. *beta*, emendare, mulctare. Ags. *betan*, emendare, reparare, pf. *bót*. Ang. *boot*, et vb. *to boot*. Ang. v. *bote*, juvare. Jun. Et. *boote*. Ex *bote* fluxit frequent. vb. *botke*, unde Ang. *to botch*, (botsj) resarcire, et Nl. v. *boetsen*, interpolare. Prov. *Eyngste is naet to boeten*, nullum contra avaritiam remedium. MS.

bütsje, bütje, vb. a. emendare, F. v. *thiu wedskernene thet hit mith ene threde beta muge*, 228, 29, vestis ita lacerata ut eam filo resarcire valeat. *Netten bütje*, reparare retia; West-Frisiæ piscatores (Marken, Vollendam) *boete*, idem. Piscatores Katwicenses fœminas, quæ retia resarciunt, appellant *boetsters*. Kil. „*boeten de netten*, Hol. retia reficere." Isl. *bot*, emendatio, pannus assutus. Ags. *To miclan brice sceal micel bot nyde*, Lupus. Serm. I, 3, magna ruptura indiget magna reparatione.

fiûr-boetsje, cg. curare focum. (Kil. *boeten het vier*, Fris. Sic. struere ignem).

fiûr-boeter, cg. qui ignem in foco accendit et alit. (Gal. *boute-feu*, incendiarius.) F. u. *It fuur ferbetere*, nova alimenta ignis foco addere. Ags. *fyr betan*, alere flammam, accendere ignem, Etmuller p. 304, qui *betan* male refert ad *beatan*, percutere; *betan* enim est restaurare. Confer Ihre Sueth. *böta*, accendere ignem, qui citat *elde-buter*, ligna ad ignem accendendum, cremia.

boet-werdich, adj. F. v. dignus qui mulctetur, mulctæ obnoxius.

BOF, m. F. b. ictus pugni. Joh. 100. *Bof* Hollandis est interjectio notans plagæ vel casus strepitum, *Bof, daar lag de man! Bof*, cg. G. J. I. 213, ruinæ plausus. Pro *bof* hodie valet *plof* ex *pof*. Insertæ post *b* et *p* literæ *l* vide alia exempla in *bu*.

BOFFERT, cg. libum spissum majus ex farre triticeo, lacte, uvis passis Corinthiacis et quibusdam aromatibus, forma trunca rotunda brevis cylindri. Pertinet ad mensas secundas epularum Frisicarum. Apud pistores Oxfordiæ liba ejusdem mixturæ et formæ prostant. In quibusdam dialectis Hollandiæ *poffert*. Inter Frisios, præsertim agricolas, hæc liba in deliciis sunt, unde nascebatur helluonum proverbium, *It is better it liif bidoarn as di boffert*, a quo non abludit Anglicum, *Better belly burst than good drink or meat lost*. Ray, 78.

Nl. v. *boff*, *boffe*, *pof*, saccorum inflatio, bucca. *Boffen*, inflare buccas, jactare. Kil. Hol. *boffen*, rem alcæ plenam temere aggredi et feliciter perficere. *Ik heb die tanden er uit gebofd*, temere dentes effregi et mihi præter spem succedit. Nl. v. *bof*, adj. tumidus, turgens. *Den buyk begint bof of bol op te geven omdat het kind verrottende dick opswelt*, Embryulcia door Cornelis Solingen. 1673. p. 96. Ang. v. *boffy*, turgere, tumere; terminationem *i* infinitivus *boffy*, (F. bofje?) cum F. b. et F. o. communem habet. Ut ex *bof* est *boffert*, et ex *pof*, quod Kil. cum *bof* commutat, est F. *pôf*, panis triticeus turgens multicavus minor, ita ex *bol* est Nl. *bol*, globus, F. *boale*, panis rotundus ex farre, et Sax. n. *bolders*, paniculi turgentes triticei, et Ang. d. *bolders*, round stones. — Ital. *buffa*, Gal. *bouffon*, proprie, qui inflat buccas, i. e. scurra.

BOGE, F. o. nebulo, nequam. Stür. 21. Isl. *bógr*, armus, lacertus. Nl. *schofl*, armus, nebulo. Sensu malo, sed bono vide *Boye*.

BOGGI, vb. a. F. b. surdo sono battuere. Vitio Danico pro *beuki*, Nl. *beuken*, battuere.

Digitized by Google

BOI.

BOI, cg. puer. Ang. *boy*, (bôi) idem. Suethi *poike*, puerulus, ex Isl. *pika*, f. virgo, Dani *pige*, idem; *pog*, puer. F. *pyk*, pullus, infans recenter natus. „ Antiqui puerum, quem quis amabat, *pullum* ejus dicebant." Festus. „ Caligulam parvulum *pullum* et *pupum* appellabant." Suet.

boy Frisii fere usurpant notione fausta; sedant et equum alacrem et amatum repitita voce *Bói, bói!* — *Myn bói, us bói*, meus, noster carissimus puer.

bôi is baes, pueri in ludo dominantur; figurate, subditi regnant, plebs rebellat.

boike, n. puerulus, puer dilectus. Ang.v. *boykin*, a term of endearment.

poike, corculum. *Myn poike*, meæ deliciæ! Sueth. *poike*, puerulus.

baike, insulani Wieringenses, infans tum puellula, tum puer. Ang.v. *bay*, boy. Weber. *Bay* est ex Ang. East *baw*, puer. *Buikje*, West-Frisii, idem.

beuk, cg. F.b. puerulus. Ex *bök* est *beuker*, cg. idem. F. *Lytse beuker*, parvulus.

boyke, bouke, boukje, nomen quo parentes compellant filios sæpe usque ad decimum octavum annum.

boike-man, puerulus. *Myn boikeman!* suavissime puer! cf. *boxeman*.

boike-slach, beukeslach, puerorum concertatio.

BOYE, BOYEN, n. p. v. Wassenb. II. 99. Sax.v. *Boio*, Freckenhorst.

boyge, n. p. v. Wassenb. II. 173.

boyke, n. p. v. ib. *Boite*, ib. Sax.v. *Boiko*. Freckenhorst.

boykinga, n. patronymicum, ex *Boyking*.

boitze, bôtse, n. p. v. ib.

boytsema, bootsma, n. patron.

bôitsum, viculus vicinus Hartwerdæ. *'n Sate op Bôitsum under Hartwerd.*

boijing, n. p. v. (boiging).

Forsan *boio* ex *bogo*, validus defensor; Ags. *boh*, g. *boges*, humerus, brachium. Isl. *bogr*, lacertus, armus, brachium, potestas, præsidium. Egils. Hald. Confer *boge*.

BOYEM, cg. fundus dolii, navis. Nl. *bodem*, Ags. *botm*, m. Ang. *bottom*. Isl. *botn*, m. F.v. *boden*, ut Islandi *n* finalis pro *m*. G. J. *beam*, indicio antiquatæ formæ *badem*. (βαθύς, profundus?) F.o. *bâem*, Stür. Dolium inferne fundo est instructum, superne operculo. G. J. I. 65,

It schijnt rea-boeytter oone beame,
Al iz 't nin tomm-brie binne seame,

(dolium) videtur esse repletum lauto butyro ad fundum usque licet non duorum pollicum tenet intra marginem. — *Ien fet sunder boyem*, (dolium sine fundo) decoctor bonorum. *By ien throchbringer falt it jild yn ien sáed sunder boyem*, apud decoctorem pecunia cadit in puteum sine fundo. Alias *falt it jild as ien drip op ien kjitte stien*, cadit instar guttæ in lapidem ferventem. Prov. *As di boyem ditsen is kriget it scip di læst wol*, fundus navis si mercibus tectus est onus fere complebitur, i. e. difficile est primum consequi nummorum questum; hi acquisiti facile in divitias accrescunt. — *Boyem, beam*, terra. G. J. *Frysce beame*, terra Frisica. *Ierdbeame, ierdboyem*, orbis terrarum. Hol. *aardbodem*.

boyemléas, adj. absque fundo. Isl. *botn-laus*, idem. Ang. *bottomless*. Shakespeare,

Is not my sorrow deep, having no bottom?
Then be my passions bottomless with them.

Veteres rem indecoram sæpe voce decora significabant; exemplum præbet *botn*, quo Scandinavi notabant anum, quippe *fundum* cui homo insidet; Isl. *botn-längi*, m. intestinum rectum, Hol. *aars-darm*, Ang. *bottom*, anus, quem usum elegantem scioli urbanitatem affectantes caute vitant. — Hæc vox mira constantia retinuit tum formam tum notionem veterem. *Botn* enim semper et sine ulla exceptione in linguis Anglo-Frisicis notat quod infra est, et eadem vis est in voce analoga Lat. *fudus*, per epenthesin nasalem *fundus*, vb. *fundo*, pf. *fudi*. Lat. *F* = Germ. *B*. Lat. *d* = Germ. *t*.

boázzem, büssem, cg. cutis adipis e coctis carnibus orta et aquæ in catino supernatans. F.u. *boyem fet*.

BOITS, cg. dolium parvum apertum ansa instructum, quo rustici haustri in modum aquam fundunt in vas; vas lactis agitati. Cf. Hol. Fris. *puts*, haustrum.

sup-bôits, cg. haustrum tale, quo rusticus lac agitatum haurit e dolio.

boitske, n. capsa levis lignea rotundior, in quo mulieres asservant vestes. Ang. *box*. (boks, bokse) F. *bots, boits*, inversione *bosck*. Hol.v. *bosicke*; vide

Digitized by Google

catalogum utensilium monachorum Frisiorum, quos ultio comitissæ Johannæ suis sedibus et bonis in insula Marker-hoofd expulit a. Ch. 1345. Vrije Fries. X. 101.

BOITSK, adj. parturiens (vacca, cum uterus tumens apparere incipit.) *Di kou is al boitsk.*

liif-boitsk, adj. prolapsu uteri laborans (vacca.) Confer F. b. *boje*, parturire, valet præcipue de vaccis.

liif-boitsce bolle, taurus ani procidentia laborans.

BOJE, TABOJE, TUBOJE, vb. n. F. b. parturire, dicitur de vacca, quæ se parat ad vituli partum. Confer *Boeye*, et Outzen, 29.

BOK, f. F. v. liber. F. *boek*, (oe longa) n. Nl. *boek*, (oe brevi) Ags. *bóc*, f. Sax. v. *buoc*, f. et n. Ang. *book* (boek) liber Goth. *bóka*, f. litera, scriptum, pl. *bokos*, literæ, scripta sacra, liber, (foliorum collectio in unum.) Goth. *bóka*, γράμμα, litera; *bókos*, γράμματα; multæ literæ faciunt epistolam, libellus; inde Lat. *literæ*, Nl. *letteren*, epistola, F. *ien letterke*, epistola parva. Goth. *bókos-afsateinais*, (literæ) libellus repudii; *vadja-bókos*. Saxonibus vet. *bók* erat tabula, tabella sive charta in qua literæ exarantur; *bokan*, signum, Nl. v. *bokin*, portentum, exemplum. Lev. ons Heren. 3713. Nl. *baken*, signum in aqua erectum ad monendum nautas. Cum hac notione conspirat Isl. *bók*. Islandi et in genere Germani Scandinavi, ut et Frisii, stragulas linteas lecti literis, inscriptionibus, nec non arboribus, floribus et imaginibus acupictis ornabant. Nulla puella inter agricolas Frisiæ, quæ artem acupingendi non callebat. Scandinavi quin et aulæa acupingebant. Omne autem textile acupictum Isl. appellabant *bók*, f. Eddæ Glos. II. *bók*, 588. Verbum *bóka gull*, acupingere filis aureis. Stragulæ linteæ acupictæ, ut spectarentur, pendehant de sponda lecti Frisici.

Ien boekje opdwaen, aperire libellum, figurate, citare, narrare aliorum vitia, ex. gr. temulentiam, commessationes. *Fen byseters wylde fammen wirdt ien boekje opdien*, multa mirabilia narrant de protervis assessoris filiis. — *Yn 'n goed boekje by immen stéan*, in alicujus favore esse. *Hy scil it wol ræde; hy stiet by di frouliu yn ien goed boekje*, bene rem aget suam; gratiosus est apud mulieres. Ang. *to be in a persons books; he is always in the good books of the women*, idem. Johnson, *book*. Confer sequent. *bokia* et *boking*.

boekhâlder, cg. qui rationes expensi et accepti scribit in codice. *Bukhâlder fen it scip*, qui navis onerariæ codicem expensi et accepti habet, ejusque res et commoda curat. *Bukhâlders ind scippers binne folle swéagers*, (qui navi a rationibus est ejusque vector fere sunt levires, i. e.) lucri bonam partem inter se dividunt. Hol. *De boekhouders en schippers zijn veel zwagers*, mercator dives, qui navi a rationibus est, nautæ perigrinantis uxorem sæpe ambit

boekhâlder, monitor, qui in scena monet histriones, i. e. verba suggerit, si fortè memoria laberentur; quod cum fiat susurrando, Nl. v. eum vocabant *inblaser*, quod Galli verbatim verterunt *souffleur*. Nl. *Iemand iets in het oor blazen*, susurrare quid in aurem alicujus, Gal. *souffler aux oreilles de quelqu'un*. Kil. „*boeck-houder, inblaeser int spel*, posticus monitor." *Boek-houder* proprie, qui librum manu tenet, scilicet, libellum fabulæ, e quo histrioni titubanti recitat verba. Hollandi abeunte seculo præcedente adhuc frequentabant *boekhouder*, quæ vox nunc obsoleta locum cessit Gallorum *souffleur*. Ang. v. *booke-holder; bokebearer in a playe*. Palsgrave. Halliwell, *book-holder*. Ang. *box-bookkeeper*, sed Angli præferunt extraneum *prompter*, Barb. Lat. „*promptor*."

bok-lond, n. F. v. agri in usus sacros legati sub certa conditione. Ags. *boc-æcer*, *boc-land*, freehold land, Ang. *bookland*, land which was held by deed under certain rents and services.

boek-stoay, cg. litera, omne scriptum, literæ, opus typis mandatum, liber. G. J. *stoay* ex *staue*, *stáu*, pro *staef*, virga, baculus.

boek-stoying, cg. orthografia, quodvis scriptum, literæ, liber. G. J.

boekstoai-stalle, literarum figura. G. J.

boek-wjirm, cg. blatta; belluo librorum absque delectu et judicio. Ang. *book-worm*, Nl. *boek-worm*, idem.

boecilce, n. F. v. dim. libellus. Nomina desinentia in *k* ut *koek*, *tosk*, *klynk*,

Digitized by Google

si solito more per *ke* diminuuntur, *k* absorberetur, quare genius linguæ intercalato *il* integrum *ke* servat; *koekilke*, *toskilke*, *klynkilke*, G. J. II. 33. *Il* et *kin* vel *ke* sunt ambæ terminationes diminutivæ, quæ notionem pusilli quid intendunt et suaviorem reddunt. Hodie adhuc viget *tutilke*, basiolum, ex *tut-ke*, osculum, *tut-il-ke*.

boekje, n. *(oe* brevi) libellus, ex *boek*, liber *(oe* longâ).

bokia, v. a. F. v. (inscribere libris ecclesiæ, i. e.) legare, ex. gr. agros vel partem agrorum proventus in usus sacros. Confer Lat. *tabulæ*, testamentum. *Bôk* enim constat ex tabulis scriptis. Ags. *bokian*, Ang. *to book*.

boek-stawerje, vb. n. appellare literas. Nl. v. *boeck-staue*, litera; *boeckstauen* j. *spellen*, appellare literas, Kil. *Spellen*, Ags. Sax. v. *spellan*, narrare, dicere, idem quod Latinorum *ap-pellare*. Isl. *bokstafr*, litera. Eadem notio vocis *staf*, scipio, baculus, est in Alam. *run-staf*, litera arcana, ellyptice Isl. *run*, litera antiqua Scandinavica. *Stafr* Islandice, et baculum (lineolam erectam literæ), et literam notat, unde verbum *stafa*, appellare literas.

bokinge, f. F. v. testamentum, legatum.

BOK, F. o. columen. C. M. 45, 146. In cantilena *Büeske* di Remmer, *Di dufe wol uppe den bôke sat, ha, ku ku, ku ha.*

BOK, cg. hircus. Ags. *bucca*, m. Ang. *buck*, Nl. *bok*, Gal. *bouc*. F. v. *buc*, dorsum. — Prov. *Dat spant, sei di bok, ind ky moast lamje*, (quanti labores, inquiebat hircus, et parturibat) ridet proverbium dolores imaginarios. *Di poepen stiunke as bökken*, messoribus hircus cubat in alis. *'n Bök fen ien kynder*, equus strigosus, effœtus. — *Sa stiif as 'n bök bin ik*, ut hirco mihi rigent artus gravedine. — *Hy kâm mei ien bok oan 't tou nei hûs ta*, (hircum fune ducens, i. e.) ebrius domum redibat. Imago graphica ebrio gressu vacillantis et per plateas vagantis.

bökke-bankje, n. (hircorum scabellum) scabellum infame in schola triviali, cui insident pueri protervi et indociles castigationis ergo.

bökke-himd, n. (hirci indusium) pellicula pinguis lacti cocto supernatans.

bökke-sprong, cg. (hirci saltus) motus lascivus. Tropice, *Meitse nin bokke-sprongen*, ne lascive et imprudenter agas! Analogice Galli suas voces *cabriole* et *caprice* ex Lat. *caper* traxerunt. — *Bökkesprong*, motus quidam caprinus in saltu veterum Frisiorum.

bökke-weintsje, n. curriculum parvum in quo infantes hirco vehuntur.

bök, figurate, homo inurbanus, *Unbileefde bök. Babök*, homo inurbanus et morosus, ne verbum quidem interroganti respondens. *Bök mei koarnen op di kop*, hircus capite cornuto; figurate, infans discere nolens, minante matre pueris indocilibus hircina cornua e fronte pullulare. Prov. *Di bökken mei bellen binne by di rike lioe maest*, (hirci cum tintinnabulis plurimum sunt apud divites i. e.) divitiæ domini reddunt servos ferociores et insuaviores. Hocce servorum et aulicorum vitium Angli vocant *The insolence of office*. — *Boeken ind bokken, ho folle scort it?* (Libri et hirci, in quantum differunt?) stringit proverbium nubeculam frontem et superciliosum ingenium doctorum. MS. F. u. *Latynsce bokken* (hirci Latini) discipuli scholarum Latinarum.

Bök, bök, stéan fæst! Hirce, hirce, firmo sta pede! Ludus puerorum, qui vicibus versis collusorem inclinatum transiliunt. Idem ludus pueris Anglicis in more est; appellant autem *leap-frog*, ut videre est apud Struttium *(sports and pastimes of the people of England* 382) qui eum descripsit et autorum veterum locis illustravit.

Bök, bök, ho folle koarnen hastthou op 'e kóp? Hirce, hirce, quot cornua caput tuum habet? Ludus, quo puer pueri inclinati insidens dorso et unum, duos tresve digitos in altum exserens, numerum digitorum conquirit. Anglorum pueri hunc ludum appellant, *Buck, buck, how many horns do I hold up?* Ellyptice *Buck, buck*. cf. Halliwell, p. 215. Hunc ludum accurate descripsit et tabula ænea illustravit *Roemer Visscher, Zinne-poppen*, p. 162. Kil. „*bock ouer hagke spelen, bocken spelen, bocken setten, bock-horen spelen*, micare digitis." — *Bök-stéan*, inclinato stare dorso, cui alter insistit ut arborem vel fenestram altiorem conscendere possit. Dubito sit ne vox ex *bök*, hircus, hirci vicem præstare, an ex F. v. *buc*, dorsum; F. o. *buk-stân*, idem.

Digitized by Google

BOK.

Dou scilste fen di bòk droame asthe tejin it killich huske pisseste, (de hirco somniabis, i. e.) magnum patieris damnum si temnis sacerdotes. Feminæ artem magicam exercentes sibi sistebant diabolum sub imagine hirci. Deum Thorum veteres credebant aurigare per nubila duobus vectum hircis. Inde in fabulis Hol. v. *jy sult van den duivel dromen;* ex. gr. De ontrouwe kantoorknecht, Scena, VI. Focquenbroch, Typhon, p. 27. reg. 46. *Van den Droes dromen*, idem, Coster, Boereklucht, 29. ed. 1633. — *Kloten fen di bòk fen Herodes* (testiculi hirci Herodis) dejeratio in ore plebis, qua quid negat repudiatve.

bòkken, pl. oves insulæ Texelæ. Hirci vocantur, quod viliore pastu aluntur quam oves Frisicæ. Habent autem breviores aures et caudas, brevius collum, lanulam in fronte, et in genere lanam spissiorem. *Bòkke-rammen*, arietes Texelenses.

bòkke-sciep, pl. oves Texelenses, quæ carent fere aurium lobis. In genere et promiscue ovium Texelensium mares et feminæ vocantur *bòkken*.

âld-bòk, vetus ganeo. Prov. *Ien âld bòk mei eâk noch wol ien grien bledke* (vetus hircus amat novas frondes) senes solent delectari aspectu teneræ virginis. — *Alde bòkken hawwe stîwe hoârnen*, senes vegeti in venerem sunt proclives. — *Huôrre-bok*, cg. ganeo.

bòk, cg. skeleton avium, Scoti *buck*, idem. Skeleton annatis instruitur asserculo et chorda astricta, qua soluta instar capri prosilit: hoc hirco delectant se infantes.

bòk, scapha aperta acuta, humilior, qua in fodinis bituminosis vehuntur glebæ focum alentes.

bòkaftich, adj. insuavis, inurbanus, torve repellens.

bòkke, vb. a. proprie, unum ex multis designare hircum, quod fit, cum pueri ante ludum inceptum sese in gyro sistunt et eorum unus cantilenam recitans ordine omnes, quaque syllaba audita, alterum post alterum digito monstrat; qui ultima syllaba indicatur hircus est. Hircus dicitur, quod ludum incipiens parvæ molestiæ obnoxius est Inde Hollandi in sermone proletario, *Den bloed die is de bok*, miser calamitate percutitur, Focquenbroch,

BOKHWEET.

Eneas, 162. Memini me puerum quotidie talem cantilenam recitasse, cujus ultima verba erant,

Ikke, tikke, mikke,
Tik, tak, té,
Wile, wolle, wé.

Et hæc quidem hactenus de pueris Frisiæ; audi nunc, quæ Jamiessonus narrat de pueris Scotiæ: „*Zicketi*, a term occurring in a traditionary rhyme used by children, when it is meant to determine by a kind of lot, who shall begin a game. The person, who repeats the rhyme at the same time goes round the company touching each of them in succession, and he who is touched at the last word, has the privilege of beginning the game. S.

Zickety, dickety, dock,
The mouse ran up the nock;
The nock struck one;
Down the mouse ran.
Zickety, dickety, dock.

Confer F. *tikke*, Scot. *zickety*, cum Ags. *ticcen*, hœdus, Hol. F. *sik*, hœdus, capra, Hd. *zicke*, capra. Pueri in ludis imitari solent res serias seniorum, unde fit quod vestigia rituum, tum sacrorum, tum civilium, qui ante secula obsoleverunt, in ludis puerilibus lucent. Cum autem ab eo ævo, quo Frisii impressionem in Scotiam fecerunt, nullum commercium inter Frisios et Scotos extiterit, verisimile est istud sortilegium per hircum jam ante sexdecim et quod excurrit secula floruisse. cf. Jamiesson, Dictionary of the Scott. lang. Supplement, 1825, *Zickety*. F. v. *buc*, dorsum; figurate, omne quod sustentat. Hd. *bock*, omne genus sustentaculorum, quæ fulcris nituntur; Gr. Lex. II. 204, No. 10. Nl. *bok*, navigium quo naves demersæ levantur. Nl. F. Hd. Ags. Ang. cæt. *Bok*, *bucca*, *buck*, hircus, equus cui Thorus insidens volitat per aera. In his elucet elevandi et sustentandi notio, quæ quomodo in hircum quadrant subtiliora videant ingenia.

BOKHWEET, cg. triticum fagopyrum. E farre hujus tritici Frisiæ mulieres coquunt lagana, quæ dicuntur *bokhweten pankoeken*, opposita delicatioribus ex farre triticeo *Hwéten pankoeken*.

bòk-hweet-fean, terra caustica, cujus superficiem ericeto scatentem incendio vertunt in cineres, in quibus

Digitized by Google

seritur et luxuriat triticum fagopyrum.

F. *Bok-kweet*, Ang. *buck-hweat*, *o* et *ü* brevi et abrupto sono, quare vox vertenda est, hirci triticum; Dodonæus (anni 1554) p. 510, „In Hoochduytschlant, Heyden-korn (Gal. *blé Sarrasin*). In Neerduytschlant *Bockweydt*, naer welcken naem wy dat *Tragotrophon* genaemt hebben." Emollire tamen incipiebant eodem tempore vocalem *o* nostrates, ut liquet ex Plantini *Boeckweyte*, *heydel* (Hd. *heiden-korn*) et derivabant vocem a *bueck*, fagus, hodie Nl. *beuk*, unde et Dodonæus in editione anni 1583 p. 503 „*bockweydt* aut *bueckenweydt*, quæ hirci aut fagi triticum sonant." Angli autem non *beech-wheat*, fagi triticum, sed *buck-wheat*, hirci triticum. Triticum fagopyrum veteribus vile et despectum genus frumenti erat, utile hircis, non hominibus. Galli illud et *blé noir*, frumentum nigrum, vocant et eo plurimum alunt volucres. Contumeliose et eum appellabant Alamanni *heiden-corn* et Neerlandi *heidel*, frumentum paganicum, quod e regione Sarracenorum, hostium Christi, oriundum erat. Adde veteres sibi sistere diabolum forma hirci; Grimm, Mythol. 947. Galli, qui se alunt pane triticeo, vocant panem ex secale *pain noir*, in sermone triviali *bon pour nickel*, (utilis diabolo) quod Alamanni enunciant *pon-per-nickel*, unde Hol. *pompernikel*.

BÓKJE, vb. n. se inclinare, succumbere. *Bok kwat!* cede tempori. Nl. *bukken*, idem. Islandi active *bucka*, subigere, domare. F. v. *buk*, dorsum.

BOKKE, n. p. v. *Bokkema*, *Boksma*, n. patron. *Bokkinga*, idem. Ags. *Buccing*, n. p. v. *Buccingaham* (Buccingorum villa) urbs *Buckingham* in *Buckinghamshire*. Isl. *bocki*, vir grandis, fortis, magnificus. Torfæus. I. 19, 285. Andreæ Lex. Isl. p. 33, 89.

bókke, gallus gallinaceus. Quædam animantia Frisii indicare solent nominibus propriis hominum, quorum notio primitiva quodammodo adaptata est animantium indoli, ut *Joost* taurus, *Akke* pica, cæt. Veteres sibi sistebant animalia ut homines, qui hominum ad instar loquebantur et agebant, quibusque ideo hominum dixere nomina. In fabula lepida vulpis Reinardi omni animanti, quod quasdam ibi agit partes, nomen proprium est hominis.

bakka, n. p. v. quæ forma restat in *Bacca-fene*, hodie *Bak-féan*, F. u. *Bakkefeen*, (agri bituminosi *Baccæ*) vicus in pago Opsterland. *Gréat Bakkeféan* et *lyts Bakkefean*, in tabulis geographicis Schotani limite separantur. *Bacca-huzen* (domorum numerus Baccæ) vicus in pago Gasterland, hodie *Bakhuzen*. — *Bacca*, n. p. v. tradit. Corbienses. cf. Förstemann. Isl. *bákn*, n. portentum, signum; *sigr-bákn*, portentum, omen victoriæ.

BOKKING, cg. halec infumatum; vituperatio, morsus, verbum invidum. *Immen ien bòkking jún*, (alicui dare halec infumatum) aliquem invidiose reprehendere, verbo vituperante mordere. — Veteres ostreas in deliciis habebant, quare hospes convivæ, qui eas fastidiebat, halec fumatum invidens offerebat. Hicce piscis enim macer, aridus fumumque olens tantum a plebecula comeditur. — Norwegi *bokna*, siccando exarescere. *Bokjin*, adj. exsiccatus et arescens; valet præcipue de piscibus vento siccatis. Confer Aasen, Ordbog; p. 41. Nl. v. *bocksharinck*, *bockshoren*, halec infumatum, Plantyn. „*Bocks-horinck*, *bocks-harinck*, *buckingh*, *bocking*, halex infumata; (Kilianus addit) q. d. halex hircina, a fœdo nempe odore." *'n Strie bokkings*, numerus certus halecum fumatarum, quæ in stramine *(strie)* sunt consarcinatæ. Inde usus communis vult *strji-bokking*, halec fumatum. — *Bokking* et *bokkim* inter se permutantur.

BOKSE, cg. femorale tegens unum femorum. Duo faciunt braccam, inde pl. *bòksen*, bracca. Isl. *bugsur*, pl. subligar, bracca, Andreæ, 41. *buxur*, pl. Hald. Dani *buxer*. Hol. *pijpen van de broek*. *Di riochter bòxe is scuórd*, (femorale lævum integrum est, sed) dextrum lacerum. In proverbiis antiquis distinguunt inter *brúk*, bracca, et *bòxe*, femorale (unius femoris.) *It wiif hat di brúk oan*, (uxor induit braccam) uxor appetit principatum in maritum; ad quam phrasin alludit proverbium, *Elts ien bòxe*, *sei it wiif*, *ind hja naem di hele broek*, uxor, sit utrique nostrum, inquiebat, pars dimidia braccæ, et totam sibi solæ capiebat braccam. — *By di bòxen krye* (prehendere aliquem

Digitized by Google

bracceæ) aliquem aggredi verberibus. Bracca veterum erat laxissima, qua in pugillatu adversarium, ut eum supplantarent, sæpe prehendebant. *Roy net to lâd, scrik fen fiuchten! oars kriget di wol ien by di bòxen!* Tunica interior e contra erat lævis et arcta ex panno damasceno adeoque vix prehendenda. — *After di bòxen sitte*, Hol. *achter de broek sitten*, persequi, urgere aliquem. Prov. *Dy ien oar efter di bòxen sit stiet selme nat stil*, qui alios urget non vacat ipse molestia. Angli eodem sensu pluraliter usurpant *breeches*, Ang. North. *breeks*, Hol. sing. *broek*; Shak. *Petruchio is coming in a new hat and an old jerkin and a pair of old breeches, thrice turned.* Eodem modo Ang. *shears*, plur. forfex, ubi F. *scjirre*, Hol. *schaar*, sing, plene Ang. *a pair of scissors.*

Qui navigant mare laxis se tegunt femoralibus; Nl. v. *bocksen, wijde kousen*, caligæ follicantes. Hindelopenses, qui omnes mare navigabant, se olim tribus tegebant laxis braccis, ex more Getarum, inter quos exulabat Ovidius, *Pellibus et laxis urcent mala frigora braccis.* Trist. V. 7, 19. Braccæ laxæ follicant inter motum pernicem, unde per hyperbolen femoralia dicuntur sibilare, clamare; *Hy rint dat di boxen gûle*, cursu veloci festinat. *Hy dounset dat di boksen gûle*, pede pernici saltat. Pro plurali *bòxen* Frisii quoque utuntur sing. *bòxe*, cg. bracca, ut et Ang. *breech*, sing. pro *breeches* plur. Isl. *bugsa*, f. sing. pro plur. *bugsur*, Andreæ, 41.

Braccam feminis olim inusitatam soli induebant viri, unde bracca et symbolum viri et virum ipsum valebat. Poeta Hollandus Catsius distinguit inter *de doeck en de broek*, i. e. inter feminas et mares. Quare Frisii appellant sensu favente *bòxe-man*, cg. (masculus braccam gerens) puer recenter indutus bracca. Ellyptice *lytse bòxe*, puerulus; *myn lytse bòxe! myn bòkse!* meum capitulum! Galli *culotte*, bracca; *culottin*, petit enfant nouvellement en culotte.

seil-bòkse, cg. bracca laxa nautarum ex vili panno cannabino. *Seil*, velum. Ang. v. *breechmen*, nautæ.

sjaggel-bòxe, cg. homo tarde huc illuc obambulans. *Sjaggelje*, ignave vagari.

slinger-bòxe, cg. sordido cultu prodiens homo. Ang. *chatter-box*, an incessant talker. Ang. v. *chatter-basket*, a pratling child (F. *ròffelscute*). Sax. l. *blar-boxe*, puer semper ejulans. Bnl. I. 95. Halliw. Holsati, *Dammel-bux*, homo hebes. Idiot. Holst. I. 195.

bòxe, vb. a. subripere, suffurari. Proprie, ponere in braccam, quæ intus habet crumenam assutam. Sic et Galli a *poche* habent *em-pocher*, mettre en poche; F. *buskje*, idem. a *buse*, funda.

bòxelje, foárt bòxelje, vb. n. cursitare ut senes et pueruli solent, propere, sed non celeriter. A follicante bracca dicitur. *Pake ind beppe boxelje noch al foárt*, pulchre valent.

buxis, Barb. L. pyxis. Ags. Ang. *box*, idem. Ang. v. *bux*, lagena longa cylindrica. Hd. *buchse*, tubus sclopeti. F. *bòxen*, tubi braccæ. Gal. *canon*, tubus tormenti bellici; *canon*, ornement d'etoffe attaché au bas de la culotte et froncé, faisant comme le haut d'un bas fort large. F. *bòksen* Hollandis audit *de pijpen van de brock*, tubi braccæ. Ang. v. *water-box*, (tubus aquarius) pudendum muliebre, Florio, p. 185. Halliw. *Box of the cow*, vagina vaccæ, Wright. F. *di koker*, theca tubulata, pudendum muliebre. — Ex *boxe* Sax. n. habent vb. *boxen*, ut ex *broek*, Hol. *broeken*, inire feminam.

Ex *buxe*, *boxe*, per assimilationem literarum Nl. *busse*, Kil. pyxis, fistula, hodie *bus*. F. *bos*, theca; *bosser*, tubus jaculatorius puerorum. Nl. *schiet-bus*, *donder-bus*, sclopetum ex tubo ferreo.

BOL, adj. non solidus nec durus, rarus, mollis attactu. *Di groun is nat thicht mar bòl*, terra non densa, spissa, sed tumida mollisque. *Bòlle wyn*, ventus mollis, mulcens faciem, strepens licet absque vi, Nl. *holle wind. Bòl waer*, temperies aëris tepida, cum molles auræ osculantur genas; alias *eine-pike-waer. It is bòl*, mollis suavisque aëris est temperies. *Bòlle wangen*, genæ rotundæ et tactu molles. — F. b. *bol*, acie hebes; *bol knif*, culter obtusus; *bol*, truncus. Joh. 22, 147.

bôlke, n. Sc. o. F. *Bôltje*, n. panis pusillus rotundus. Ang. *a bun*. F. u. *'n Bôltje met seep foor 'n klikspaen. Boltje* pro *boaleke*, diminutiva forma, ut Wycklyffe *ballokis*, testiculi, Lev. XXII. 24. Sax. n. *bolders*, paniculi rotundi spongiosi ex farre triticeo, qui dissecti

Digitized by Google

indurantur in furnace et fiunt paniculi bis cocti, Gal. *biscuit*, F.u. *twiebak*. *Bolders*, Ang. dial. round stones, F. *bol-stjinnen*. Ang. Norf. *bolder*, F. *popel*, juncus spongiosus, quo texuntur sedes sellarum communium.

bóale, bale, cg. F.u. *bólle*, panis albus triticeus rotundus. Hispani, *bollo*, panis ex farre optimo, lacte et ovis, panis delicatus; tuber capitis ex ictu, tumor. Nl. Hol. *bol*, rotundus panis; *bol*, adj. tumidus. — *It bern is sa goed as boale ind sa sæft as poát-strou*, mellitus puer. *Di bæste boalen op it búórtisje sette*, exponit pistor panes selectos in axiculo; figurate, concionator sacer novam ambiens ecclesiam eæ recitat orationem selectam.

fine boale, cg. panis triticeus ex simila rotundus.

dutsce boale, cg. idem panis ex simila, sed paulo levior et superne colostra illinitus et quasi splendens.

grouwe boale, cg. panis rotundus ex tritico molito per cribrum non creto adeoque non delibrato.

krinte-boale, cg. panis triticeus mixtus uvis Corinthiacis. Hi panes cum inserviant præcipue epulis feralibus Frisiorum, superne notantur inciso crucis signo, unde synonyma *kruske-boalen* et *leed-boalen* (exequiarum panes.) *Hy rukt nei di krinteboalen*, (olet panes exequiales) morti proximus est.

umsneine boale, cg. panis triticeus intermixtis uvis Corinthiacis rotundus, incæsura laterali circulatim.

ból-braed, n. (panis spongiosus) panis triticeus fermento distensus. *Bolbraed, keyte, komt*, Burm. 6, panis delicatus, bone, adfertur; responsum ei qui panem vulgarem fastidit.

bòlle-buiskes, paniculi rotundi spongiosi ex farre optimo, lacte et uvis Corinthiacis, cocti in scrobunculis hemisphæricis butyro linitis sartaginis æneæ. F.o. *bol-beisjes; bal-bel-beuskens*, Stür. 13, idem, Hol. *poffertjes*. Confer Gal. *les bouillon-baises de Marseille*, Hol. *boter-biesjes*. — *Bolle-buiske* igitur proprie est scriblita tumens et rotunda.

boale-buter, cg. globus butyri unius duarumve librarum. Meppel, *klute botter*, *Meppelder kluten*. Haerlem *kópje boter*.

boale-moánne, cg. prima mensis matrimonii, Ang. *honey-moon*. *Lit it pear hwat málfeije, it is noch yn 'e boale-moánne*, Gal. *Laissez le couple folâtrer; il se trouve encore dans la lune de miel*. Panis triticeus erat olim ditiorum, Hol. v. *herenbrood;* siligineus contra populi in genere; inde Frisii distinguunt inter *brea*, panis siligineus, et *boale*, triticeus; ideo et Hol. primum tempus matrimonii vocant *de witte-broods-weken*, F. *wigge-moánne*, idem. *Wiggen* sunt panes ex farre triticeo puriore, forma digitorum agglutinatorum; inde Burman. 66, *'T is iette yne wigmoane*. Hos panes, qui cunas referunt, Frisii comedunt in festo nati Christi. Ang. v. *Christmas-batch*.

boal-rinner, cg. circulator portans panes triticeos in duobus canistris pendentibus de jugo eosdemque domatim matribus familias agricolarum vendens. Hæc canistra vocantur

boal-koerren, sing. *boal-koer*. Prov. *Ynne boal-koerren mátte men it nys siikje*, circulatores et circulatrices cum panibus semper apportant aliquid novi.

boal-rinster, cg. circulatrix eodem modo panificia vendens.

ból, cg. sphæra; caput. Recte Kil. „*bol*, *bolle*, caput, per metaphoram a sphærica figura." Frisiæ nutrices inde formant diminutivum mutando *b* in p; *Myn poále!* Dulce caput!

ból, qui eminet inter omnes. *Ien bol fen ien junge*, puer egregius. Hol. *Het bolletje van de baan*.

boal, bâl, cg. pila lusoria. *Stoppen boale, lit nat sjæn*, (occultatam pilam ne monstres) lusus puellarum, quo pilam lusoriam celant in gremio vel in alia cubiculi latebra, quam earum una quærit, dum cæteræ monent, *Thige, thige thicht!* bene comprime sinus! Confer *bál*.

bolle, F.o. extremitas lata ovi opposita acutæ *it spits* dictæ. Stür.

ból-stirt, adj. cauda truncata avis. *Bol-stirte kin*, gallina cauda obtusa. F.o. *bolstard*, non tantum de avibus, sed et de canibus, equis et id genus animalibus usurpant. Stür.

ból-wirk, n. vallum, propugnaculum. *Bol*, in altum exaggeratus.

bólwirkje, vallum struere. Figurate, par esse ærumnis. *Di man ken ik nat lejin bolwirkje*, rem familiarem instaurare non potis est.

kne-bolla, n. F.v. patella. Ags. *bolla*,

Digitized by Google

m. vasculum, cyathus, rotundi quid. Ags. *heafod-bolla*, ellyptice *bolla*, cranium. — Richthofen *knebolla* vertit Hd. *kniekehle*, poples.

pruke-ból, F.u. caput ligneum cum pectore supra quod capillamenta exponunt cinerarii. Ags plene *heafod-bolla*, cranium; *bolla*, m. poculum et vas rotundum, Isl. *bolli* m. tina, obba, vasculum. Ang. *boule*, *bowl*, sphæra, poculum rotundum; *to bowl*, volvere, Hol. plene *rolle-bollen*.

ruge-bol, cg. equisetum arvense et equisetum palustre. Dicitur et *quadernaet*, sed vere Frisicum nomen est *lid-ruske*, quod adhuc viget in regione Groningensi; ex gr. Oldambt, Westerwolde, cæt. Eleganter vox describit plantæ habitum; *lid-ruske* enim ad verbum notat juncum articulatum.

strot-bolla, m. F.v. larynx, caput arteriæ asperæ, protuberantia larynges, nodus gutturis; qui nodus cum viro sit acutior et prominentior quam feminæ, medici veterces eum appellabant „*pomum Adami*." Ags. *throt bolla; th* transire solet in *st*, Nl. *strotten-hoofd*. (Ags. *thrafian*, urgere, reprehendere. F. *strufje*).

Ags. *bellan*, tumere, pf. *beall*, *bullon*, *bollon*.. Ang.v. *bolle*, turgere. Ang.v. *bollen*, tumens, Nl. *gezwollen;* Shak. Merch. of Venice, Act. IV. sc. 1, *a woollen bagpipe*, lege *a bollen bagpipe*, Nl. *een geswollen doedelzak;* Collier notes and emendations, p. 120. Ang.v. *bolle*, a bud; a pod for seed; a bowl, cup; *bolke*, a heap (F. *bult*, *bulte); bole*, the body or trunk of a tree; Flandri, *bol des booms*, caudex, truncus. Kil. Flandri lingua Anglis affiniores sunt, quam Brabanti vel Hollandi. Ang.v. *bole-weed*, knop-weed. A. v. *bollen*, to swell; *bolnede*, swelled. Ang.v. *bollynge*, swelling; de tumente fluctibus mari dicitur.

bòlster, cg. siliqua, putamen, cortex exterior, ex. gr. nucis. *Pulen* sunt siliquæ fabarum pisorumque.

bolsters, pl. siliquæ, furfures, et cortices aridi. Ang.v. *bolster*, the bed of a timber-carriage, a pad or low soft saddle; *bolster-pudding*, a long round jampudding. Ang. *bolster*, pulvinus, cervical; Nl. *bolster*, idem.

bòlsterje, vb.a. excludere siliquis, putaminibus.

opbòlsterje, vb.a. lectum compressum succutiendo tumidum reddere.

BOLA, f. F.v. concubina. Sueth. *bola*. Confer Isl. *bol*, f. lectus, Femina innupta enim fit concubina secundum legem Frisicam, si cum viro in eodem dormit lecto, ex. gr. Jur. Fr. II. 296, *Hwcerso een man is deer een aeft wyf huet, slept hij dan bij een ora wyf, ende dat wyf jefta bola wil syn aeft wyf slaen jefta deya.* Confer *bola* Ihre. Apud Nl.v. *boel* tam valebat de viro quam de femina; neque semper dedecus illum premebat nomen; amatorem enim honestum sæpe notabat. (Huydecoper bl. 138.) Analogice ex *bedde*, lectus, Nl.v. formaverant *bedderick*, maritus. Kil. Hol.d. *mijn slaap*, mea uxor. Forsan vox *bola* ellypsin passa est et antiquitus notavit sociam thori. Amare et coire cum multis idem esset in aliis linguis hac voce tam coitum quam amorem designabant. Nl.v. *boelinne*, amica, amasia; *boelen*, amare; *boeler*, amator, procus et scortator. Kil.

BOLDAWED, cg. homo magis clamorosus quam malus, sui non compos in significanda ira, cum clamore et convicio agens. Isl. *bûldaf*, bucculenta femina, gigas femina. *Bölthorn*, gigas, pater Bestlæ. Egilsson.

BÒLDERJE, vb.n. tumultuari, strepere. Isl. *buldra* strepere, blaterare. *Di wyn bòldert op 'e scoârstjin*, ventus fremit supra os summum camini: valet de vento magis strepente quam vehemente. Eodem sensu tropico valet de increpatione hominis boni, sed detonantis dum perrumpitur affectu. *Heit bòldert wakker oer di oerdwealsce bern, mar di boi scil wol oergéan. Bolderen* apud Kil. eadem gaudet vi. *Di pastoor bòldert fen di stoel op di oerdiedigheyt ind hy drinkt eltse middei ien flæze wyn by di mjiltiid op*, Ang. *The parson bullies from the pulpit against luxury and he drinks his bottle of claret at every dinner.* F.b. Joh. 36, *bolri*, detonare in alios. — *Wy krye unwaer; it bòldert al yn 'e fjirte*, fragores remoti tonitruum minantur tempestatem. Ags. North. *a boldering day*, a cloudy thundering day. *Hòlder di bòlder*, in cantilena quadam, cum infantem sursum deorsum movent. *Di man wier sceef ind roalle hòlder-di-bòlder di treppen del*, homo ebrius præceps ruebat

Digitized by Google

per scalas. Si tamen *hòlder-di-hòlder* habes formam frequentativam verbi *holle-bolje* (vide *bole)* non repono.

bòlder-bak, cg. vehiculum rotarum axi insistens quassabilis.

bòlder-bast, cg. qui subito succensens magno hiatu increpat alios, sed absque omni malo dolo. Ang. v. *bullbear*. Shakspeare *bully-rook* (corvus crociens et minax) Gal. *un faux brave*.

bulder-slek, F. v. verber resonans.

bòlder-weintsje, curriculum rusticum axibus rotarum fixum adeoque succussioni continuæ obnoxium.

bòlderje, vb. volvi instar aquæ in gyrum agitatæ. *It wetter boldert yn 'e sile op*, in emissario cataractæ aqua ima sursum volvitur, æstuat. Hindelopenses assimilatis literis *opboddelje*, ex ima aqua surgere in superficiem.

BOLE, manducus, malus dæmon. Loquitur rusticus ebrius,

O bole, dy gean koe! Het dert, het (schort myn sconken?
De holle rint my om: ik bin forsiker (droncken.

G. J. I. 4. Per stygem, quam felix ille qui pedibus ire valet! cæt. Similia sunt in ore mancipii ebrii apud Plautum, Pseudol. V. 1, 6,

Quid hoc? Siccine hoc fit? Pedes, sta- (tin' an non?
An id voltis ut me jacentem aliquis (tollat.

In dialecto Berlini, *Bol! Dumm hat er mir geschumpfen*, Eckensteher Nante, 29. *Wylde bole!* Burm. 72. Starter quoque voci *bôle* addit epitheton *wiilde;* ex. gr. Botte clucht van een advocaet ende een boer; I handel. 3de uwtcomst (fabula intermedia tragœdiæ, Timbre de Cardone) *Het, wiilde boole, mey er te dwaen wesse*? Ibidem *Hat, wiilde sarle, wiit ik er meer fen!* per sævum Savrlem, quid melius nossem! G. J. I. 1, *ô wiilde sarle!* F. *It hiem séach er ut as er di wylde saerle regerre hie*, in domus area omnia quasi malo dæmone erant turbata. Isl. *savrli, sörli*, filius Jonakuris et Gudrunæ Gjukiadis, sævus bellator. Egilsson, *sörli*. F. *Saerle*, n. p. v. *Saerlema-fenne*, Beneficiael-boeck, 60. b, pratum Saerlemæ, n. patron. gentis Frisicæ. Starter, Cardone, 2de handel. 4de wtcomst, *Dit 's yen wyrum; die deel is-nin minsche lyck*, iste (causidicus) est (vermis i. e.) diabolus; scelus istud homini non similis est. Ibidem *Het, wyrum, mey 't wesse, dat ick die deœls abbecaet nœt ken komme te sprecken?* I. handel, 3de uwtcomst, *Het, wylde wyrum! Wyr mey hier oornse yen tyge doctoor wenje. Wyld* hic notat ferus, indomitus, sævus.

boalje, vb. n. rebellare clamore et minis seditionem concitare. *Jan raep is oan it boaljen*, plebs tumultuatur.

Isl. *boli*, m. taurus, manducus, malus dæmon; *bauli*, m. taurus; *baula*, mugire. Hd. *böli*, m. terriculamentum, lauva. Confer *bolle*.

BOLE, cg. caput, Waexens et in remotis vicis Septem-sylvarum; pro quo matres et nutrices F. *poâlle, poâle; Iglauwe poâle*, carum caput. Vide *poâle*. Nota Frisios voces a *b* incipientes reddere diminutivas mutando *b* in *p;* ex. gr. *poike* pro *boike*. Hol. *Het hapert hem in de bol*, amens est. *Bol* dicitur caput a rotunditate. *Bol*, globus, sphæra. Hol. *bollen*, placere; *dat bolt hem*, hoc illi placet; proprie, secundum ejus caput est, F. *Dat is him nei di holle*.

bolje, in composito *hôllebôlje*, in caput devolvi, se præcipitare, præcipitari; proprie, volvi ano supra caput. *Hol*, cavum, enim in sermone municipali Hollandiæ est anus; confer *gat*, anus, proprie, apertura, foramen. Ideo apud Sartorium, p. 105, *over hol over bol vallen*, synonymum est cum *over aers over bol*. Pro *hol* Neerlandi quoque usurpabant *sole*, solea, *sole over bol vallen;* Ex *sole ouer bol* est *solle-bollen*, se præcipitare, ut ex *hol ouer bol* oritur verbum *holle-bolje*. Kil. *sol*.

BOLGJE, vb. n. tumere, irasci. Notio prima est in tumendo, quam retinet Ang. *to bulge*, tumere, dum Ags. eam trajiciebant ad iram vel stomachum. Ex Ags. *belgan*, indignari, irasci, pf. *bealh; we bulgon*, pf. p. *bolgen*, Nl. v. *belgen*, pf. *bolg*. F. v. pf. p. *bulgen*, iratus; *in ouerbulgena mode*, mente tumente ira. Confer Lat. *tumens animus*, Cic. *turgere*, irasci, Plaut. (Lat. *follicare* = Germ. *bolgje?)* Confer Ags. *belg*, uter, F. *bealch*, venter, Ang. (bellig) *belly*.

bulge, cg. *bolge*, procella, unda, maris fluctus. Tubantes *bolge*, nubes.

forbòlgen, adj. tumens ulcere (membrum.) *Di hân is forbòlgen*, manus ulcerosa tumet. Ang. North. *bolged*,

Digitized by Google

displeased, angry. Nl. *verbolgen*, iratus. Nl.v. *belgen*, *balgen*, pugnare; *bolgenschap*, offensa, culpa. Ang.v. *bolgit schypis*, (naves bellicæ) naves longæ. Halliwell vertit *large*, *bulky*; Wright *bulged*, sed ambo dubii.

BOLJE, vb.n. mugire, boare. Vide *bóalte*, mugire. F.v. *bâle*, terrere, terrorem incutere. Ang.v. *bawle*, Ang. *to bawl*, vehementer inclamare. Jun. Et. *bawle*.

hunger-bôlje, vb.n. Hindel. fame cruciari. F. *boalte fen hunger*, mugire præ fame, instar vaccæ esurientis.

forbàlje, v. a. clamore terrere et pellere, dejicere. *Ien ein, dy sit to brieden, forbàlje*, anatem incubantem ovis abigere nido. Vide supra 167.

BOLKE, BALKE, cg. idem quod *bàlke* pag. 171.

prûs-bàlke, regula herbæ florentis relictæ in medio prati messi, quod duo coloni dimidiatim colunt. Ang. North. *Balks or bauks*, the grasridges dividing ploughed lands; properly those in common fields. Also lenghts of solid unbroken land left by a bad ploughman. Isl. *balkr*, lira in agro. Andreæ. Confer Brockett, 28. F. *Hwat hja um oarde bruke litte se yn 'e midz ien rigle raikes stéan. Prûs*, crispus.

swé-bàlke, præter notionem p. 171 citatam in aliis dialectis et hoc vult. Messor rudis falcem non plane movens secundum solum prati, sed eam descendentem iterumque surgentem forma sinus agitans, in herba secat strias concavas, quæ vocantur *swé-bàlken*.

swébalkje, vb.n. metens linquere lineas eminentes in herba. *Di poep swébalket*.

BOLLE, cg. taurus. Isl. *boli*, m. taurus. Ags. *bulluca*, vitulus. Ang. *bullock*, taurus castratus senior. Ang.v. *bol*, Weber. Wycklyffe, Matth. XXII. 4, Vulg. „tauri mei," *my boolis*, Ags. *mine fearras: bole*, Ang. *bull*, Deut. XXXIII. 17. pl. *boolis*, *bullis*, Gen. XXXII. 15.

bòlle, homo torvus et inurbanus.

bòlle, cg. cymba velis et malo instructa plus quam 23 pedes longa, sed solitis navibus vectoriis inter vicos et urbes Frisiæ (Hol. *veerschepen*.) minor. Ang.v. *bole*, a small boat able to endure a rough sea. Halliw. 193. Sax.l. *bulle*, *bullen*, navis alvus informis, gravis, lapidibus oneratus, quo navem reficiendum in latus vertunt ut carinam adire naupegus possit. Richey, 28. Holsteyn, I. 181. Confer Sueth. *bol-yxa*, securis major; *bol-geting; bolwekr*, qui grandes suscipit labores. Isl. *bol-öx*, *bol-sterkr*; et *bolr*, truncus arboris, cæt. Hol. *bólle-boos*, qui pompa vel statura eminet inter omnes, et inde sibi mire placens et gloriosus.

Di bòlle wirdt knitelich ind bliest throch 'e noas, taurus fit petulcus et iram spirat per nares. *Master siucht as ien bolle omdat domeny him douke hat*, pædagogus torvis nos aspicit oculis. *Di bolle yn 'e réak jeye*, ira et protervia turbas citare. *Hy rint er op ta as di bolle yn 'e réak; it is ien unforstân*, homo stupidus cœco impetu ruit instar tauri cornu petentis metam fœni. *Er di bolle ynjeye*, severis verbis increpare et impedire ne quod propositum erat fiat. — *Di liu prate jimmer-wei ut 'e krante ind 'e bibel, ind hja wite er sa folle fen as di bolle fen di noardsljerre*, homines usque citant ex actis diariis et bibliis sacris, in quorum sensu penitus cæcutiunt. — *Di bolle spilet di kou*, taurus init vaccam. Inde nomen ludicre tauri *spylman*, musicus. *Hy gniist as ien bòlle*, ringit tauri instar percipientis odorem vaginæ prurientis juvencæ. — *Astke nei di brabier gieste as di bolle is krekt it selme*, consulere tuum medicum et taurum eodem redit. Ang.v. *bull-calf*, a stupid fellow. Ang. *bullish*, stupidus. — *Bule, bule! Sek, sek!* His verbis pueri Frisii taurum irritare tentant. Confer Ang. North. *bull-seg*, a gelded bull.

bòlle-bek, cg. (os tauri) *Syn æusicht réa bepockt, bepoeyste, Dat grymmet as uws bolle beck*, G. J. I. 67, facies pustulata hominis vinosi ringendo refert os nostri tauri. — Nl. *bulle-bak*, manducus, homo torvus, terriculamentum.

bolle-bûrd, n. (bòlle-boed) asserculus quadratus pendens de summa fronte tauri petulci ne videat, quem petere cornu vellet. Sax.l. *bullen-bret*, idem. B. N. L. I. 159. Inde phrasis *hi hat ien bollebúrd foár 'e holle*, æs triplex ei ante frontem est. Alias *Hy het ien dubel fel foár di kop*.

bòlle-flæsk, n. caro tauri, quem ut viliorem comedunt homines parci vel agricolæ domestici. Opponitur carni bovinæ, quæ plus constat. — *Di bòlle-*

Digitized by Google

kolle (inferi taurorum?) locus prope a vico Ferwerd.

bòlle-kamp, cg. pascuum separatum tauro; pl. *bol-kampen*, agri in Ommelandia juxta viam Harksteranam.

bülle-lân, n. Scil. pratum vile in quo pascitur taurus. Frisii vitulos et tauros viliore herba pascunt; optimam herbam præbent vaccis, quæ lac præbent. Confer *kjelle-gærs*, *kjel-lân*, in *kéal*.

bòlle-kanne, cg. cautharus major coctilis, in quo colonus messoribus bibendum præbet lac agitatum.

bòlle-kéal, n. vitulus taurinus; figurate, res quæ male cecidit. *Hy miende di priis to winnen, mar dat is ien lollekéal wirden*, præmium reportare præsumebat, sed hæc spes decollavit. Vituli taurini vilipenduntur a colonis Frisiæ, qui plurimum eos laniant eorumque carnes comedunt. Tempore Viglii ab Ayta coloni vitulos taurinos ut vilia cadavera abjiciebant, vel laniatos canibus devorandos projiciebant. — Ang. *bull-calf*, vitulus taurinus; homo stupidus.

bòlle-keátting, n. catena ferrea, cujus altera extremitas innectitur funi cui alligatur taurus in prato, (Confer *bolle-tsjoar)* altera obici ferreo transverse in fronte ad utrumque cornu firmato, qui *eár-ízer* dicitur. In auctionibus sæpe junctim prostant, *bollekeátting ind eárizer*. Confer *eár-ízer* p. 114 supra.

bòlle-kloten, pl. offæ parvulæ ex saccharo cum farre triticeo cocto. Gal. *sucre brulé*. (A kind of round barley sugar.) Confer *keálle-poten*, (pedes vituli) liba gracilia et longa.

bòlle-òxe, prout taurus serius vel maturius castratur ejus penis *(string)* fit crassior vel gracilior. Si crassior dicitur *bòlle-òxe*, si gracilior *òxe*, qui membrorum formâ concinnior habetur. Sax.l. *bull-osse*, taurus castratus postquam aliquod tempus vaccas assiliit.

bòlle-pyst, cg. tauri penis. Hol. *bullepees*, Ang. *bulls-pizzle*, Sax.l. *bullenpesel*, B. N. L. I. 159. Tauri penis ludimagistris olim erat verber, quo castigabant pueros protervos. Nunc famuli rustici eo regunt vitulos porcosque cum potantur in alveo. — *Patriotsce bòllepyst*, anguillæ cutis aliquot globulis plumbcis onerata, qua seculo XVIII in finem vergente, dum res publica factionibus infestabatur, quidam homines rabidi ex inimicis principis Arausiaci, *patriotæ* dicti, ejus asseclas verberabant.

bòlle-préam, cg. cymba major plana et aperta in canalibus et lacubus Frisiæ pecus et fœnum vehens.

bòlle-scyt, n. F.u. (tauri stercus liquidum) spiritus juniperi, vulgi dictio ludicra. Honigbij, II. 8. Matres, ut deterreant infantem a cibo nocivo, ajunt, *Ak! Dær sit ien swarte rup ut 'e tun op, ind di bolle hat er op sciten. Swarte rup*, eruca nigra.

bòlle-spit, n. veru solo prati infixum, cui alligatur taurus ne circulum definitum transeat. *Bollespit mei ien koárnizer*, veru et obex ferreus transverse tenens cornua tauri, cui restis alligatur.

bòlle-stâl, cg. stabulum tauri solo ligneo perforato, sub quod se subducit urina. Vaccæ stantes solo luteo integro urinam demittunt in emissarium pone stabulum. Tropice Sax.l. *bullenstall*, angiportus tectus, ubi viri mingunt. Richey, Hamb. 27.

bòlle-stâl, cg. spatium concavum puppis in navibus minoribus, ubi rector suam habet sedem, et pedem veli attrahit vel laxat et ligat. Sax. l. *boller*, stipes ligneus ex margine navis extans, cui rector alligat pedem veli.

bòlle-sted, cg. (urbs taurorum) urbs Horna in West-Frisia, ubi nundinæ annuæ taurorum. Vox ludicra.

bòlle-tsjoar, n. restis, quo taurus vincitur in prato; *Di bolle tsjoárje*, vincire taurum resti in prato. Confer *tsjoar*, Nl. *tuyer*, *tudder*, Isl. *tiudr*.

lân-bòlle, taurus qui pascitur in prato.

stâl-bòlle, taurus in stabulo.

steds-bòlle, cg. (urbis taurus communis) *dorps-bòlle*, cg. (vici taurus communis) ganeo, meretricum sectator. Sax.l. *stadts-bulle*, Hd. *hurenhengst*. Licet hodie quisque colonus Frisius suum proprium taurum in suæ gregis usus alat, videntur tamen aliæ tribus taurum in communes aluisse usus. Ad hunc usque diem vici Beemsterani West-Frisiæ in communes usus nutriunt quosdam tauros, quorum curam mandant viris dictis *bullevoogden*. Juvenis ducens taurum quotidie præterit villas et suum adventum cornu bovini sonitu colonis significat. Angli veteres taurum communem vici vel urbis vo-

Digitized by Google

cabant *a fre bole* (F. *ien frye bolle)* cui Chaucerus assimilavit scortatorem hisce verbis: *Thay thynke hem fre and han no juge no more than has a fre bole, that takith which cow that him liketh in the toun. So faren thay by wommen; for right as a fre bole is ynough for al a toun, right so is a wikked prest corrupcioun ynough for al a pariah or for al a contray.* The persones tale. Wrights Chaucer, The Canterbury tales. 1847.

bòllich, adj. taurum appetens. Ang.v. *bull-wood*, idem. Wright, *bull-ward*, 267. Ang. *bullish*, stupidus.

bòlje, vb.n. (tauri instar agere, i. e.) pertinaciter repugnare, irate omnia contendere. Ang. *to bully*, tumultuari minis et clamoribus, a *bull*, taurus, ut ab Ang. *boar*, ursus, *to bore;* a *dog*, canis, *to dog;* a *horse*, equus, *to horse.* Frisii ab *houn*, canis, vb. *honje;* a *kéal*, vitulus, vb. *keálje;* a *mús*, mus, vb. *musje;* F.u. a *peerd*, equus, vb. *peertje*, cæt. *Di púpen bòlje*, fœnisecæ Westfalici pratum linquunt, ut colono altius diurnum recepto exprimant. Alias *di púpen strike ut*, ut Angli *to strike, to make a strike.*

BOLLE, BOL, cg. protectum, paradromus ad ripam portus, in quo nautæ, gerones, senes e plebe et id farinæ alii confabulantur. A mendaciis dicitur

leagen-bol, Makkum. F.u. *leugenbank.* — Isl. *bol*, n. villa, prædium; sedes, cubile, *byli*, n. habitaculum. F.b. *bole*, domus coloni, 579, 13. F.v. *bold*, domus. Ags. *Bolde*, domus coloni, Somner. Teuth. *bolde, hutte, schop, leuwe*, (Hol. *luif.* F. *stoepe)* tugurium, pergulum.

bold-bring, F.v. dos quam nove nupta secum in domum fert; *bold-sket*, idem.

Nomina plurium vicorum Frisiæ borealis desinunt in *bol* vel *bul*, prædium, præcedente fere nomine proprio; Ex. gr. Bend. 105, *Gaike-bull, Odenbull, Aken-bull, Obben-bull, Rickelsbull, Hulke-bull, Offe-bull, Ulves-bull, Rens-bull. Iwens-bull, Ade-bull, Haienbull, Poppen-bull, Butte-bull, Wimmersbull.* Inter nomina propria Frisiorum hodie adhuc vigent *Gaike, Ode, Ack*, vel *Ake*, vel *Aike, Obbe, Rikele, Holke, Offe* vel *Ofke, Ulbe, Rense* vel *Rinse, Iebe, Ade* vel *Ede*, vel *Iede, Haye, Poppe, Botte, Wimer, Offenbull, Poppenbull*, prædium Offæ, prædium Popponis, ex. gr. indicant *Offam* vel *Popponem* quendam ibi locorum primum fixisse sedem, et eodem modo maxima pars nominum locorum nostræ Frisiæ explicantur. Sic ex nominibus propriis *Bodle, Holle, Kinnre, Leo*, nos habemus *Bodleswerd*, hodie *Bolswerd, Holwerd, Kimswurd, Leowerd;* ex n. p. *Dokke, Menald, Dedige, Deida, Aelse*, derivantur *Dokkum, Menaldum, Dedigum* hodie *Dedjum, Deidenum* hodie *Deinum, Aelsum*, et sic in cæteris. Nullibi terrarum homo privatus e populo plus valuit quam in libera Frisia, ubi nomen faciebant vicis et urbibus qui ex plebe forte fortuna primi ibi habitaculum posuerant. *Um* est ex *am, ham*, domus.

BOLLING-WIER, (collis Bollingii) villa in pago East-dongeradela ad ripam fluminis Pæsens. *Balling, Bolling*, n. p. v. *Wier*, cg. extructus collis parvus in quem colonus vicinus se cum familia et pecore recipiebat irrumpente maris fluxu. *Bollingwierster thille*, ponticulus B.

BOLLUM, BALLUM, vicus insulæ Amelandiæ. *Ballum*, in oris Jutlandiæ. Bend. 105. *Ballum* nascitur ex *Balum*, vicus Fris. borealis in pago Nordstrand. Bend. 104. F. *Bale, balle*, n. p. v. *Ballama*, n. patronymicum. Wassenb. II. 140. 97. 172.

BOLSERT, BÔLSERT, urbs antiqua Frisiæ. F.v. *Bolswerd*, plene *Bolliswerd*, Chart. I. 514, quod per assimilationem literarum dicitur pro *bodles-ward* in nummis antiquis. Inde F.u. *Bôlsert. Bodle* nomen proprium viri ut Ang. *Bodlege* unde *Bodley*, n. patronymicum. *Waerd* sive *werd*, ager elevatior, colliculus extans ex aquis marinis tempore æstus. In vicinia Bolswerdæ sunt vici *Tiérkwert, Burgwert, Hartwerd.* Confer *Burgward*, du Cange.

Bolswerda est urbs natalis Gysberti Jacobi f. Holckama, cujus sententia erat, *Sliucht ind riucht as dy fen Bolsert*, simplex et candidus ut cives Bolswerdæ (Ang. *a plain man).* Ibi vitam degit et in ejus dialecto poëmata sua composuit. Poëtæ enim tempore Bolswerdæ vigebat lingua Frisica, cui lapsu temporis succedit dialectus semi-Nederlandica hodierna urbicolarum Frisiæ. Inter ruricolas

Digitized by Google

vicinas lingua erat mixta ex dialecto australi et hodierna dialecto communi; hæc nunc temporis illam dispulit. Juvenis ex ore vetulæ Bolswerdanæ audivi ejus aviæ solennem fuisse salutationem vespertinam Hindelopensium *'néaun!* hodie *'nawend.* Confer *awend.* *'Nawend* pro *g'nawend*, *gon-awend*, Gal. *bon soir!* Ibidem *ombite* ut G. J. pro *ontbite*, jentare. — *Dat péar fiert it wapen fen Bôlsert al*, isti conjuges sese aversantur; proprie, cubant in lecto conjugali obversis tergis ut duo aquilæ in insignibus Bolswerdæ.

Bôlserter kabbeljou, (aselli Bolswardenses) caro vituli recens nati; scomma. — *Bôlserter oáljekuken*, (liba oleata Bolswerdana) incolæ Bolswerdæ; cognomen ludicrum. Confer *oaljekuken*, globuli farrei oleo cocti.

BOLSTJURRICH, adj. contumax, refractarius, irate repugnans. Nl. v. *balsturich*, seditiosus. Hooft. Ags. *bold*, audax. F. *stjure*, regere, dirigere. Confer supra p. 166 *bal-dedich*, *bal-éurich*, *bal-stjurrich*, in quibus *bàl* fere effertur ut *bôl*. Bnl. I. 45, *balstürig*.

bòlstérich, adj. asper, scabrosus, iniquus.

BOLTER, m. F. b. candela ex cera vel sebo conflata. Bend. 61.

BOLWERT, cg. remuneratio nuncii. Hind. Parvarum navium rectores, qui *mie-bringers* audiebant, olim extra portum speculabantur nautas Hindelopenses ex mare Baltico vel Norwegia reduces, et simulac e longinquo aliquem eorum appropinquantem vidissent in Hindelopiam vecti id uxori nuntiabant, quæ evangelum præmio *bolwert* remunerabat.

BOM-BAM, sonitus pulsatæ campanæ. Cantilena infantum municipalis,

Bombam, de klok die lüedt,
De boeren die gane de poart üet.
Bom-bam! Noseke is daed, Burm. 6.

Nota pulsari campanam cum mortuus effertur. Ang. v. *bombone*, to hum as bees. Halliw. *Bom-bam* est ex *bong-bang;* vide *bonge.* Isl. *banga*, pulsare, Ang. *to bang*, idem; unde frequent. Ang. v. (bangel) *bammel*, to beat. Halliw. — *As ien pastór tsjien jier preke hat bliwot it as di bombam by it ălde.*

bombamje, vb. n. sonos pulsatæ campanæ edere.

gebombam, n. sonitus continuus pulsatæ campanæ.

BOM-IIS, n. glacies sub qua aqua defluxit, igitur cava et resonans. *Bom* est ex *bong*, Nl. v. *bonge*, tympanum, Kil. *bomme*, idem; *bommen*, resonare. *Bong*, ellyptice F. b. pro F. *bom-iis*, Joh. 5. F. o. *bonk-iis.* Stür. Confer *bonge.*

BOMMEL, eg. vesica, tympanum, obturamentum dolii, pro *bongel. Di bommel boárst lòs*, erumpit dolii obturamentum, acta fœda dudum tecta erumpunt in lucem. Nl. v. *bomme*, operculum vasis, obturamentum dolii. Kil.

BOMP, cg. idem quod *pomp* et *komp*, ictus inflictus trudendo, ex. gr. pugno; ictus affligens aliquem ad terram. Ang. East, *bump*, affligere aliquem arbori vel posti, Forby. I. 45. Isl. *bompa*, *pompa*, præceps ruere.

BON, vide BAN supra 175.

bon-felling, f. mulcta propter jussum autoritatis publicæ despectum.

bon-bref, n. literæ mandatum magistratus nuntiantes.

BONA F. v. vide BANA, homicida.

bonia, vb. a. F. v. aliquem proferre ut homicidam.

BONGE, cg. vesica urinaria. Nl. *blaes.* — *Barge-*, *koue-*, *scjippe-bonge*, porci, vaccæ, ovis vesica. Isl. *bunga*, f. tumor, protuberantia. Ang. v. *bung*, a purse or pocket. Crumenæ antiquitus fiebant ex vesicis. Nl. v. *bonge*, Hd. *bunge*, tympanum. *Di bunge boárst*, rumpitur vesica inflata; tropice, prava consilia in lucem prodeunt. — *Bonge*, abscessus aqua vel pure repletus.

bunge, F. b. tympanum. Helgoland, Sylt.

bonge, cg. tympanum. Nl. v. *bonge*, idem; posteriores *bomme* (Kil.), nunc restat in *rinkel-bom*, tympanum crotalis cinctum. *Hij stiet bij sijn wird as de hasse bij de bonghe*, Burm. 29, stat a promissis immotus ut lepus apud tympanum pulsatum, exuere solet promissa.

BONGEL, cg. confer *bingelje* p. 310. *Bongel*, cg. pedica equi in prato ne quadrupedante cursu laceret solum. Figurate, *myn wiif hat ien bungel oan 'e foet; hja mat thuws bliuwe*, mea uxor infante lactente domi tenetur. *'n Bongel kayen*, Ang. *a bunch of keys*, clavium fascis, Nl. *een bosch sleutels.*

Digitized by Google

BONGIRD.

bongelje, vb.n. sacci penduli instar hinc inde moveri, agitari.

umbongelje, vb.n. cursitare huc et illuc. *Yn 'e sted umbongelje ind di gréate hearen nei 't gat rinne, is better foár ien Holláner as ien Fries.*

BONGIRD, cg. pomarium. Nl. *boomgaerd*, idem.

bongird, nomen villæ proximæ vico Bozum. *Di boer wennet op di Bongird. Dær is boelgoed yn di Bongird.*

BONK, F. v. pro *bank*, quod vide. Nota ad phrasin *throch di bank*, universe, usum frequentius usurpare *throch 'n* (ien) *bank*.

BONKE, cg. os. Vide p. 258.

fisk-bonken, pl. ossa tenera pisciculorum ut percæ, alburni, cæt. item piscium majorum, quales sunt lupus, cyprinus aliique ejusdem mensuræ.

Nin bonken yn fine, nullo vinculo retineri ab injustitia. *Di abbekaten fine er nin bonken yn um it riucht krum to meitjen:* Americanisms, 42, „*To make no bones of*, to do any thing without hesitation. A metaphor borrowed from eating with dispatch as if it contained no bones."

bonk-fretter, cg. caries ossis, Nl. *been-eter*. Aliud notat

ben-frotha, f. detrimentum ossis. Gal. *frotter*, fricare. Ang. v. *frete*, fricare, *fret*, idem; pf. p. *fret*, dilaceratus, sauciatus. Halliw. Alam. *fraton*, sauciare. Kil. *vrijten*, j. *vrijten*, tornare. Nl. *fret*, viverra, scilicet terebrans cuniculos. F. b. *frit*, terebella, Outzen. 88. Sax. l. *frit*, *fritbaer*, terebella, rectius *writ-baer*. Richey, Id. Hamb.

BONKE, cg. massa, cumulus. Ang. v. *bownche*, a swelling. Ang. *bunch*, fasciculus, tuber, gibbus. Dan. *buncker*, articuli montium. F. b. *bunk*, acervus, ex. gr. frumenti, argenti, Outzen. Bend. 32. *Bonk*, Joh. 100. — *Hy hat ien hele bonke jild yn 'e buse*, crumena ei tumet nummis.

bonken, pl. terra vilis, ex argilla infertili fragilique, sub cespite crustæ supremæ latens. Confer *knip-klaei*. *Di bonken lizze under di bitarring*, crusta terræ causticæ obnoxia est contracturæ et subsidentiæ. F. u. *Die de kanten afsteekt zal de bonken moeten ophalen.* Vegelin, Veengraverijen, p. 77. Isl. *bunki*, m. congeries, strues glebarum humidarum. Andreæ, 41. Isl. *torf-*

BONS.

búnki, m. congeries cespitum. Hald. Ang. v. *buckets*, square pieces of boggy earth under the surface. Halliw. 216. Hol. *veen-bonken*, massæ abruptæ soli bituminosi aquæ supernatantes.

bonk-ierde, cg. (F. o. *bunkeerde*, Stür. 37.) crusta suprema terræ bituminosæ *(héage-féan)* altæ quæ dicitur, spongiosa et infertilis, nihil præter huc illuc triste gramen vel ericeti plantas proferens.

bonki, vb. a. F. b. acervare. ger. *bonkin*, Joh. 166.

bunken, ofbunken, F. o. idem quod sequens *bonkelje*. Stür. 27.

bunker, cg. fossor denudans terram bituminosam, ita ut appareat quod F. o. vocant *dé turfbank*. Confer Ags. *bonc*, pro *banc*.

bonkelje, vb. a. effodere humum vilem, qui tegit terram bituminosam.

BONKEL, F. occid. examen avium. *Een bonkel spreeuwen*, sturnorum examen. Isl. *bunki*, m. strues mercium, congeries; commutatur cum *bulki*, m. idem, unde F. *bulte*, st. multitudo, quod vide. Ang. East. *bonker*, large. Halliwell. Confer Egilsson, *bunki*, et *bulki*. Ang. *bulk*, moles.

bonkel-red, n. in molendino, quod ope equi carenum movet, ista rota, quam dentes orbitæ principalis *(kaem-red)* arripiunt et circumagitant.

BONNA, vb. a. F. v. jubere, imperare, sancire. Isl. *banna*, interdicere, prohibere. *Banner*, m. viator.

bannech, adj. F. v. autoritate publica jussus et sub ejus tutela positus. *In een bannega silroede*, 495, 23, idem quod *banda sylroda*, O. F. W. 348.

ban-schildich. adj. F. v. debens mulctam, debitor mulctæ solvendæ.

BONNO, BONNE, n. p. v. Isl. *buna*, scatere; *buna*, f. scaturigo. Alam. *Buno*, *Buni; Bunico*. Sax. v. *Bunikin*, contracte *Bunkin*, Frisice *Buntsin*. Först. 292. Confer Gal. *fontaine*, n. patron.

bonsen, n. p. v. *bínsen*, idem.

bonke, bontsje, n. p. f.

bonnema, n. patronymicum.

BONS, cg. pulsus, ictus. *Di bons juen*, abigere aliquem. *Di faem jouwt di feint di bons; hy is hjar to dimmen*, virgo procum propter ingenium scdatum a se repellit. — *Bons*, fragor ex pulsu. *It joech ien hirde bons*, fragorem edebat magnum.

bônsje, vb. a. ferire cum fragore. *Ien sceef*

Digitized by Google

BONS-GAT.

keerdel bonzet op 'e doárren um, homo ebrius magno strepitu pulsat fores. — Ang. v. *to bunch*, verberare, tudere.

BONS-GAT, n. (boons-gat) introitus portus Helderæ; proprie, aditus homicidæ. F. v. *bona*, homicida; *gat*. apertura, exitus in mare. Dicitur et *hels-dór*, *(hel*, inferi; *dór*, porta inferorum) unde et vicus ad ostium fluminis Suder-seæ *Helder* ex *helle-dora*. Confer Tab. Geogr. *De zeven Nederlanden* in *F. Halma*, *toneel der Vereenigde Nederlanden*. Ferebat superstitio proavorum animas mortuorum per hunc portum migrare et transvehi in Angliam, umbrarum refugium nebulosum. Procop. 4, 20.

BONT, BUNT, adj. varius. *Bonte kou*, vacca maculata, maculis distincta; *read-bonte*, *swart-bonte kou*, vacca rubris, nigris, maculis distincta. *Hy is sa bikend as di bunte houn*, omnes eum noscunt. Prov. *Dær wurdt nin kou bunt néame*, *as er is ien hwyt hier oan*, quod fama canit, licet mixtum mendaciis, tamen quid veri habet. In sermone proletario *Fen boppen bont ind fen underen stront*, splendor vestium fucatus. *Sa bunt as ien exter*, pica varior, i. e. multis coloribus indutus. — *Ien bunte rigele*, series mixta juvenum puellarumque. — *Bunt ind blàu slein*, maculatus cutem verberibus, Hd. *braun und blau geschlagen*. Vide supra *blàu*, 381. — *Bunt meitse*, peccare; *di junge hat it bunt makke*, *hy hat di spegel britsen*, magnopere offendit puer; fregit speculum.

BONTSJE, n. F.u. diabolus, proprie, diabolus parvus, ut Hol. *vriendje*, in sermone triviali pro *vriend*. F.u. *Ik mag 'n boontje weze as it waer is*, sim dæmon, si verum est. *Boontje komt om it loontje*, diabolus suam poscit mercedem, i. e. vindicta divina tarditatem supplicii gravitate compensat. F. v. *bona*, homicida, diabolus. Confer prov. Isl. *Bón vill hafa bón till laúna*.

BOPPE, præp. super, supra. G. J. *boppa* et *boppe*. *It wetter stiet boppe peil*, aqua surrexit supra statutam altitudinem. *Boppe us hollen boárst it unwaer ut*, supra nostra capita erumpunt fulmina. Prov. *Néat boppe di mjitte*, nihil excedat modum. *Dy underst leit komt wol ris boppe*, qui jacet hunc sæpe elevat fortuna. *Boppe oppe kaep allyck de hinnen*, Burm. 6,

BOPPE.

(gallinarum instar supra fimetum) supra molem argenti est avari felicitas. *Gean nat boppe dyn kaptael*, ne tentes negotiationis aleam supra tuam sortem. Ponitur et absolute, *Di faem is boppe*, famula sursum est, i. e. in solario. — F. v. *buppa*, super, supra, adhuc, insuper; præpositio regens dat. et accus. *buppa tha arem*, supra aures, F. *boppe di éaren*. *Boppe acht punt*, excedens summam 8 librarum. *Dær to buppa*, Chart. I. 537, a. Nl. *daer te boven*, hoc amplius, insuper. — F. v. *buppa* per syncopen pro *bi-uppa*, plene Ags. *be-ufan*, Nl. *boven*, Ang. v. *bove*. Halliw. 201. Ang. *above*. Confer Ags. *be-æftan*, post, F. b. *beaft*, Joh. 69. Ags. *be-utan*, F. *buten*, extra, foris.

Si præpositiones *nei*, *fen* construuntur cum *boppe*, *boppe* fit *boppenen* vel *boppen*. *Fen boppenen del smite*, deorsum projicere. F. u. *Fen bovenen neêr smitê*, G. J. *fen boppene*. *Nei boppen klàdderje*, sursum scandere.

boppeste, adj. superl. altissimus. *Fen it boppeste boetje*, res selecta, optima. *Boerd* vel *boed*, tabula superior apothecæ. Confer *boerd*, 426.

muwle-bopperst, n. (arcus oris) palatum. Vox a G. J. ficta.

boppe-hânsk, adj. supra humeros agens. *Boppehánsk leáppe*, manu supra humeros tenens perticam saltu superare sulcum aquarium. Opposite, *underhânsk*, manubus demissis. cf. *boekelje*, 424.

boppe-keamer, cg. cœnaculum, i. e. cubiculum solario proximum. Mutatis verbis, cerebrum, *Di man is ungelokkich: it scilt him yn 'e boppekéamer*, infelix mente captus est. Prov. *By folle keningen is di boppekéamer nat biwenne*, multorum regum claudicat ingenium.

boppe-laech, cg. stratum superius, ex. gr. terræ, oneris nautici, cæt. *Boppelaechs-slotierde (ut di stædegreft to Lyouwerd)* cœnum ex superiore strato fundi aquæ effossum et in ripam projectum. Stratum superius fertilius est inferiore.

boppe-lâner, cg. (homo e regionibus superioribus) Alamannus; *Héachlâner*, idem, Hol. *Duitscher*, Ang. male *German*, recte Gal. *Allemand*. Confer F. *lick-lân* (agri pascui inferi) prata uliginosa, quippe humilia; *lichlâner*, incola talis regionis. Supra 225.

Digitized by Google

BOR.

boppe-læst, cg. onus margini navis extans, ex. gr. in navi fœnaria, vel *barca*, F. *bark-scip*. Mutatis verbis, *Ien læst mei ien boppelæst hat di man mei ien slof wiif ind undogensce bern*, duram provinciam ornat cujus uxor negligens et liberi immorigeri. — *Boppelæst*, ebrietas. *Di boer kaem mei ien stewige boppelæst thus*, rusticus pulchre oneratus vino domum redibat.

BOR, F.b. lappa. Nl. *klis*, F. *kladde*, Ang. *bur*, bulbus setosus et tenax lappæ, Ang. *bur-dock*, Nl. *klis-kruid*. Johan. 100.

BOR, cg. vices, Frisii australes, Hind. Molkw. idem quod *ber* et *bar*. Confer *bære*, 199. *Bute-bor*, vicis extraordinaria, refectio extra ordinem vespertina.

BOR? BAR, BÆR, F.b. Sylt, *berre*, Ags. *bere*, hordeum, quod ut principale Germanorum frumentum notabat omne frumentum in Ags. *bere-ern*, *bern*, horreum, *bere-vic*, vicus frumentarius, *bere-tun*, villa frumentaria. cf. supra 236.

BORACH, m. F.b. arx orbicularis, quales plures in insulis Frisicis borealibus restant ex ævo antiquo. Joh. 5. Ang. *borrough*. Eadem diæresis obtinet in F.v. *burich*, *burh*, f. et Ags. *bnruh*, f. Ang.v. *burrough*, castellum, et per extensionem urbs, proprie, refugium. Ags. *gebeorh*, refugium. Confer *burch*, 226.

borge, cg. castellum, aqud G. J. Frisiis ruricolis ut urbicolis ignota vox; his enim *slot*, n. est castellum, villa gentis patriciæ, vel *stins* ex *stin-hus*, domus lapidea, opposita domibus ex ligno, argilla et stramine constructis. — *Borge*, castellum, non differt a *berge*, mons, nisi dialectica varietate; Molkwarenses enim montes vocabant *borgen*, Wass. I. 153, 158.

Frisiorum *burch* et Ags. *buruh* sunt ex pf. *burch*, vb. F. *bergje*, in tuto ponere, et Ags. pf. *bearh* pl. *burgon*, pf.p. *borgen*, vb. *beorgan*, Gen. XIX. 17, *beorh thinum feore*, Vulg. salva animam tuam, F. *bergje dyn siele;* Nl. *berg uw leven*. Etmullerus p. 287 minus recte, „defende" sc. ope armorum. Sequitur enim, „in monte te salvum fac" Ags. *gebeorh the on tham munte*, in tuto te colloca in monte!

Conspirant Gothi in *bairgan*, φυλάττειν, conservare, tueri, pf. *barg*, pl. *baurgum;* *baurgs*, urbs munita, arx; *baurgja*, civis; *bibaurgeins*, παρεμβολή, munimentum. Inde oritur figurata notio spondendi, cavendi, quæ est in F.v. *biburgia* et Ags. *bebeorgan*.

BORD.

Ags. *berig* vel *berie*, tumulus sepulchralis, in *Havoches-berie*, Havoci tumulus; *Havoce*, F. *Hauke* n. p. v. Eodem sensu *stan*, lapis, *Brixistan*, lapis *Briksi*, hodie Ang. *Brixton*, nomen urbis; ex *brikse* fit F. *britse*, unde *Brits-werd*, nomen vici in *Baerderadela; Britsenburg* castellum in *Britsum* vico Leowarderadelæ. Lapides sepulchrales jacebant ut cadavera contra luporum voracitatem munirent; apud Saxones, autore Thoma Hilipps, erecti stabant; Transact. Roy. Soc. Liter. III. p. 1. Itidem Ags. *Offe-lan*, Offæ lectus, sepulchrum, ut F. *Offe legerstede*, idem: Ags. *Tamenas-lan*, Tamenæ lectus, F *Tamme legerstede*, Tammæ lectus, i. e. sepulchrum. Sepulchrum vel sandapilam Anglosaxones in talibus compositis quoque notabant voce *treo*, quod antiquitus in truncis excavatis arborum condebant cadavera.

burich, burh, f. F.v. oppidum, civitas, arx. Antiquitus Frisii ob libertatis amorem fastidiebant pomœriis urbium includi, et plerumque in vicis et oppidis habitacula ponebant. Præterea castellorum constructionem lege vetabant, ne magnatum ambitio ex iis vi contra incolas ageret. Vide *berch*.

burh-hera, m. F.v. civitatis dominus. *Burich-heran to Roem*, magistratus Romæ.

burger, cg. incola civitatis, civis; incola vici. Ags. *burh-man*, *burh-leod*, civis. Sed Frisii una voce, F.v. *burgere*, F. *borger*. F.v. *burger to Starem*, F. *borger to Starum*, civis Stauriensis. F. *borger*, vici incola in re agraria non occupatus. *Borgers ind boeren*, incolæ vici et vicini agricolæ. *Boer*, agricola in loco campestri degens. — *Burger*, cg. F.v. municeps, particeps juris civitatis. *Nen Hollandera schilma ontfaen for en burger, nen riucht tho ferane ende nen alderman tho tziazane*, vetitum est Hollandum accipere ut municipem; in jus ne eat neque optet magistratum. Gabbema, Leeuw. 89.

BORD, adv. Scil. porro, ultra, *bordgaen*, abire, F. *foárt-géan*. Forma est

Digitized by Google

BORDE.

Danica, *bort*, absens; *bort-jage*, Nl. *voort-jagen*, abigere. Dan. *bort-gang*, Nl. *voort-gang*, F. *foârt-gong*, progressio. Scil. *Gén bord!* abi, F. *Géan foârt!* Dan. *Gaae bort!* apage. — Scil. *Il jild is bord*, jacturam fecit rei familiaris, F. *It jild is foârt.*

BORDE, cg. cubiculum, domus. F.v. *bort-magad*, dispensatrix domi, ut Hol. *kamer-meid*, famula purgans et curans cubicula.

bort-magad, f. femina in eadem cum domino degens domo, sed Hol. *een gekamerde meid*, concubina foris in cubiculo impensis concubini vivens, Gal. *femme maintenée.* — Ex *borde* fit Barb. Lat. *bordella* et *bordealla*, unde Gal. *bordel* et *bordeau*, Hol. *bordeel*, ganea, Ang. inversis literis *brothel.*

BORGEIN, cg. anas maximus in Frisiæ oris, ruber rostrum et pedes, anas marila, F.b. *Barg-an*, Joh. 139. *Ein* et *an* per apocopen pro *eind* et *and.* Outzen, *and.* Frisii in insula Sylt hanc avem ut ciconiam sacram habent eæque nidi locum parant, in quo excludere posset ova. Mullenhof, sagen, 137.

BORGJE, vb.a. emere et vendere bona fide absque paratis nummis. Præcipue attinet ad caupones distrahentes cibaria, vestiaria aliaque necessaria. *Liene*, mutuum dare et accipere. Prov. *Borghien mecket sorghien*, Burm. 6. Ang. *He that goes a borrowing goes a sorrowing.* Ray, 81. *Litse sorgje dy uws borgje*, curet qui credit, non ille qui mutuatur. *Borgjen is nin scinzen*, qui emit absque argento tamen nihil dono accipit.

biburgia, F.v. fide data spondere, vel potius, satisdare pro sponsione. Ags. *bebeorgan*, sibi cavere, sese defendere. F.v. *borga*, mutuum sumere sponsione data. F.v. *borgia*, *burgia*, cavere, satisdare, pf.p. *burged; he schil sine bura tweer habba deer hine borgie*, 395, 13, F. *hi scil twa fen syn bürren habbe dy borch foûr him binne:* Ags. *borgian*, mutuari; fidejubere. Angli per diæresin (borogian, boroge, Ang.v. *borowe) borrow.* F. *borgje*, pf. *borgge*, pf.p. *borge.* Ex præterito *borg*, vel *burg*, verbi *bergje*, in tuto collocare, ad quod sponsio sive fidejussio spectat. Confer supra *bergje*, 224.

borch, cg. fidejussor, sponsor, pl. *borgen. Dy borch wirdt jouwt di jild-sjitter di kaeyen fen syn kantoor.*

BOS.

borch, venditio bona fide absque solutione parata. *To borch nimme*, emere bona fide sine pecunia parata, Ags. *on borh niman;* ambæ phrases idem notant quod Ags. *borgian*, F. *borgje.* F.v. et Ags. *borga*, fidejussor, vas, præs, sponsor. Ags. et F.v. *borh*, *borch*, m. fidejussio, fœnus; fidejussor.

BORKE, m. F.b. parva capsa ex arca protrahenda. Bend. 67.

BORKUM, insula parva tegens vada Frisiæ orientalis, olim forte continenti contigua. Confer *Bòrke*, *Buòrke*, n. p. v. Ang. *Burke*, n. patronymicum. *Burco* idem. Sec. v. Först. 294. *Burkham*, vicus Angliæ.

BORLI, vb. F.b. bullire, bullas citare flando per fistulam in saponis liquamine; gerund. *borlin*, Joh. 166. Nl. *opborrelen*, e fundo aquæ surgere in bullulas. Kil. *bordelen*, æstuare; *bortelen*, ebullire, tumultuari. Hind. *opbordelje* (opboddelje.)

borl, m. bulla, F.b. Joh. 112. Nauta naufragus, aqua demersus, post mortem nocte media in conspectum venit suorum. Se sistit ante lectum amicissimi, bulla *(borl)* turgens in labiis cadit dirrumpiturque in solo, ubi roris vestigia restant.

BORN, n. (bon) *boârn* (boán) F. austr. infans. Confer *barn.* Verbi *bera*, part. pf. *born*, natus. Nl. v. *Boren*, natus, Bred. Moor. II. 10. Americani *born with a silver spoon in his mouth*, to inherit a fortune by birth;

She was one of those, by Fortunes (boon, who
Are born, as they say, with a silver (spoon
In her mouth, not a wooden ladle.

Hood, history of Miss Kilmansegg. Americanisms, 44. Confer *berthe-leppel.*

BOS, adj. (boos) vehemens, alacer. *Bós waer*, sæva tempestas. *Bós keerdel*, homo alacer et lucri aviditate fervens, industrius, intentus rei. *Dy keardel is bós yn it fiskjen*, peritissimus piscaturæ est. *Bós famke*, puella audax, prompta. Nl. *boos*, pravus, iratus, Saenredam, *booste*, malitia, ira; *donkerte*, obscuritas, Hol. *boosheid*, *donkerheid.*

bôs, adj. iratus. F.v. *bose*, pravus, *bosa gasten*, dæmones nefarii. Jur. II. 150.

bozens, cg. ira; alacritas ad lucra. Prov. *Mei bozens komme men nat fier*, ira et vehementia non proficimus.

Digitized by Google

BOS.

bôshed, f. F.v. impietas, pravitas.

bôs-wiif, n. obstetrix, proprie femina alacris et prompta. Synonyma sunt *goed-frou*, *guód-frou*, et *hoárn-moar* vel *hoárn-wiif*.

oanboasje, vb.n. crescere vehementia. *It waer boazet oan*, crescit tempestatis vehementia.

bôs videtur ex Alamannia prodiisse ad Burgundos, Brabantes, Flandros atque Hollandos. Apud Goth. Ags. Ang. Isl. Sueth. hæc vox desideratur.

BOS, F.b. parva casa ad ripam lacus, e qua venator nocte jaculatur anates. Outzen. Isl. *bûs*, m. stabulum, præsepe bovis. Goth. *bansts*, m. horreum. Gr. φάτνη stabulum, præsepe.

baes, F.b. stabulum, Joh. 114.

böös-der, stabuli fores, Joh. 114. Ags. *bós*, m. stabulum, Ang. *boose*, bovile.

BOS, cg. pyxis formâ rotundâ, cistella, loculamentum; sodalitium operariorum qui obolum hebdomadalem quisque conferunt unde ægroti sustententur. *It slut as ien bòs*, tam arcte clausum est ut pyxis stannea operculo. Ironice dicitur de conclusione absona.

bòs, cg. vitium pedum equi. Si arteria tenditur supra os pedis dicitur *spat;* si vero in immodicum tumorem crevit dicitur *bos*. *It hynzer hat ien bòs oan di poat*. Confer Nl.v. *busse*, *bosse*, umbo, media pars clypei eminentior.

BOS, adj. vacuus, qui sua perdidit. In ludo puerorum, *Ik bin bos*. omnes meos globulos vel nummos perdidi. — Ang.North. *Boss*, empty, hollow, exhausted, Brockett, 50. Scoti *bos*, *bois*, idem. Alam. *posi*, *bosi*, vanus, frivolus, infirmus, vilis. Graff, III. 216. Notio „vilis" lapsu temporis abiit in pejorem, „malus;" Alam. *pose uuiht*, homo vilis, Hd. *bösewicht*, Nl. *booswicht*, nequam et improbus. Confer Alam. *mir wirt buoz*, vacuus fio ab aliqua re; *ich tuon buoz*, vacuefacio, libero aliqua re; Gr. Wb. II. 570. F.v. *basa* huc non trahendum est. Confer supra *basafeng*, p. 189.

BOS, Harlingerland, aper castratus; forsan per ellypsin pro *bos barch*. Stür. *Bos* et *barg*.

BOSAL? BASAL, mensa. Scoti *basey*, *bassie*, tabula lignea qua farina e cumera portatur in pistrinam, Jamieson, 4° Confer Goth. *biuds*, mensa; mutata *d* finali, ut solent Frisii boreales, in

BOSK.

s fieret *biuss; bus-el; basal?* Nisi sit ab Isl. *bás*, præsepe.

bâsal-duk, F.b. mappa. Nl. *tafel-kleed*. Apud Frisios boreales in nuptiis olim moris erat sponsam post prandium mappam projicere in sinum virginis, quæ omnium convivarum matrimonio habebatur dignissima: quod cum erat honorificum, eo simul spem significabat, se brevi in nuptiis futuræ sponsæ esse cœnaturam. Joh. 114.

BOSK, n. fascis, fasciculus. (Lat. *fascis* = Germ. *basks.) Bosk riis*, fascis virgarum; *bosk pinnen*, calamorum fasciculus; *ien bosk swewelprikken*, Gal. *allumettes; ien bosk fiters*, ligularum; *bosk sipels*, cæparum. *Bosk drúwen*, racemus (uvarum), sed *ien rusk beyen*, baccarum. *Ien bosk hier*, comæ (hominis); *Ien moai bosk hier is di pronk fen natûr*, Isl. *buskr*, m. crines densi, contorti. *Busk* vel *bosk* in monumentis vet. Frisiorum et Ags. deëst. *Ien bosk blommen*, alias *ien ruker*, Gal. ex *bosk* Francorum formarunt dim. *bosket*, *bosquet;* hodie *bouquet de fleurs*. Ang. *bush*, virgultum, dumetum, Isl. *buskr*, idem. *Ien bòsk* vel *ien grude strie;* sed *ien bundel* vel *boándel flaex*, *ien scéaf graen*, ex. gr. *rògge*, *hweet*, *hjouwere*.

bòsk, n. sylva; hoc sensu redolet Hollandismum. Vox Frisica est *wâld*, sylva, pl. *wâlden*. Sylva opponitur omni quod cultum est, ex. gr. *pirus sylvaticus*, F. *wylde par*. Lat. *sylvaticus*, Gal. *sauvage; It is az dy jonges ut it bosk komd binne*, hi pueri agrestes et moribus inconditi sunt ut ex sylva oriundos diceres.

bòsk-lân, n. agri arbustis obsiti.

bòskich, adj. (pratum) obsitum cæspitibus longi graminis stercorei. Ang. *busky*, adj. sylvosus, arboreus.

bòsk, fossores puteorum inveniunt quandam materiem, quæ *bosk* vocatur, quamque putant ortam ex hispidis plantis, arundinetis arborumque comis. Similem congeriem undæ projiciunt in ripas lacuum, quæ Frisice audit *kreek* vel *teek*.

bòsken, pl. pecus in pratis linquit intacta loca ubi alvum evoneraverunt; hoc lætamine gramen in longos luxuriat culmos, quorum congeriem Frisii vocant *bòsken*.

bòscilce, n. F.v. silvula, fasciculus, Terminutio *il* adest in Ang. *bushel* ex

Digitized by Google

busk-el, unde diminutivum *boskilke*. Ang. *bushel*, magna copia; *bushels of gold*, vis auri. Johnson in voce. G. J. II. 11.

tîze-bòsk, glomus intricatus, ex. gr. filorum, crinium, cæt.

bòskje, vb.a. culmos graminis stercorei metere. — In unum coire, congregari, quo sensu præcipue attinet sturnos aliasque aves migratorias cum in autumno maximis numeris concurrunt et has oras brevi linquunt; *Di protters* (sturni) *bòskje al.* — *Di scjirroeks komme by it iis to bòskjen*, corvi coeunt ad ripam congelati lacus ut prædentur. — *Géar-boskje*, coire in unum, coire in societatem, ex. gr. cum improbi junctis viribus insidiantur probis: *Den boskje's ticht mey hollen gear*, G. J. I. 203. Nl. *zij steken de koppen bij elkander.*

BOSSEL, f. F.b. globus jaculatorius. Bend. 60. Ang. Sussex, *to boss*, to throw. Inde *is-bóssel*, *kœgel-bossel*, sphæra glacialis, sphæra in ludo metarum.

BOSSELN, F.o. setis abstergere, elisa *r* ante *st* pro *börstelen*; F.u. *büssele* pro *burstele* (Ang. *to brush)*, F. *boásselje* pro *boárstelje*. — F.o. *bost*, *büst* pro *borst*, pectus, F.u. *büst*, F. *boást* pro *boárst*. (Ang. *breast)*.

BOSSER, cg. fragmentum rami sambucei medulla extrusa adeoque perforatum ad instar tubi lignei, per quem pueri embolos papyri, vel suberis, vel acori calami, parvo pistillo tuditant et cum fragore jaculantur; Hol. *klakkebos* (strepens tubus.) Nl. v. *schiet-busse*, ellyptice *busse*, Flandri *bosse*, sclopetum, fistula ænea vel ferrea bellica. Confer *bosse*, Kil. Nl. *bus-kruid*, F. *bosse-krud*, pulvis pyrinus.. Ang. North. *Burtree-gum burtree-pluffer*, a small tube formed by taking out the soft pit of an elder-branch, employed by boys as an offensive weapon, Brockett, 73. ed 2ª, qui hoc loco monet Northhumbrenses ramulo sambuceo uti ut amuleto contra malas artes incantatricum. Frisii decoctum corticis rami sambucei, qui deorsum erat degluptus, ad ventrem solvendum, sin contra sursum, ad vomendum adhibent. Anglis et Frisiis sambucus erat arbor magica.

bosje, vb.n. ex concavo ramulo sambuci jaculari obturamenta papyracea.

BOT, adj. obtusus, hebes, modum excedens, extraordinarius, abundans, copiosus. Inter Italos restat Gothorum *bauths* in *boto*, hebes. Isl. *buta*, truncare; *butr*, m. truncus. Nl. v. *botten*, trudere; resultare. (Nl. *bot-visch.*, *bot*, passer marinus, rhombus); Nl. *bot vangen*, repulsam ferre; lusus in duplici notione piscis et repulsæ. Gothi *bauths*, surdus, mutus, stupidus, insipidus, quæ sunt notiones figuratæ. Nl. *het mes is bot*, culter obtusus est. *Hy is bot van verstand*, hebeti est ingenio.

bòt, agrestis, impolitus *Di sted iz op alt' ding æfrjuecht'*, *Mar it lân is bot*, *in plomp in sljuecht.* G. J. I. 70. *Bot yn sizzen*, vel *fen sizzen*, crassus, impolitus in sermone. F.b. *bot*, truncus. Joh. 147. Nl. adj. *bot*, hebes, obtusus. *It scip roan bot tsjin dy wâl*, navis contrario cursu arietat in ripam.

bòt, copiosus. Analogice *stom*, mutus; F.u. *'n stommen geld*, vis pecuniæ; *stom feul folk*, numerus ingens hominum. *Stomp*, obtusus, *It is stomp kâld*, perfrigidum est. Nl. adj. *plomp*, hebes, agrestis, mensurâ et formâ immoderata et inelegans; Hol. *een plompen boel geld*, vis auri.

bòtten bult, magna copia. *Ien bòtten bult jild hat syn wille ind syn forthriet*, magna divitiarum affluentia non minus tædii quam voluptatis habet.

to bot, nimius. *Dat is to bot*, nimis munificus es. *Dou makkest it to bot*, nimius es in jocis. Prov. *Buter ind tsjiis allyk op dyn bréu is to bòt*, Hol. v. *Twee zuivels op één brood is te veel*, cum pane tuo et caseum et butyrum simul edere prodigi est.

bòt, adv. *botte kâld*, valde frigidus. *It is nat bòtte myld*, calor aeris non nimius est. Flandri *'t weder is niet te bot heet.*

bòtsk, adj. truncatus. *It scip rint fen foren botsk ut*, prora navis truncata forma est.

bòtje, vb.a. aliquem stupidum habere vel vocare; ut ex *bòt* est *bòtje*, ex *léas*, sagax, est *léasje*, sagacem habere et dicere, ex *bós* est *bósje* supra 463.

BOT, cg. passer (marinus), (platessa flevus) Ang. *flounder*. Confer supra *bòt*, obtusus. *Di bòt forgalje*, bilem passeris dissecare eaque totum piscem inficere; figurate, arroganter sibi primas

Digitized by Google

partes in re difficili sumere. Hol. *Den bot vergallen*, conturbare quid.

bòtke, n. Nl. *botje*, passerculus (marinus.) *Ien botke sunder gal*, puella vel femina imbecillis, cui nihil in suspicionem cadit.

butjer, m. F.o. piscator passerum in vadis Frisiæ orientalis; traha glacialis in qua hyeme nassas et passeres ex aperturis glaciei domum vehit piscator. Stür. Dicitur et *kreier* vel *kraite* ista traha singularis, cujus vide effigiem accuratam in titulo libri *de Dollard* autoribus Stratingh et Venema. Gron. 1855. Genu rectum vector flectit in traha, dum pede sinistro insistente glacie propellit labentem traham; ambo pedes sunt nudi.

but-prikke, F.o. furca acuminibus uncatis instructa, qua passeres confossi capiuntur. Tali instrumento et anguillas piscantur, unde F.o. *ael-prikke* et *ael-tuke*, F. *iel-tuke*..

BOTE, BOETE, cg. mulcta. F.v. *bote*, f. Ags. *botu*, *bote*, f. emendatio, compensatio, Isl. *bot*, emendatio, mulcta. Goth. *botan*, prodesse; Sax.v. *botian*, emendare, resarcire. Ang. *to boot*, prodesse. — Prov. *Di man déa, di bote déa*, mortuo sonti mulcta non irrogatur.

BOTE, BOTEN-SCHOEN, Hol. Sicamb, pero, calceus rusticus e corio crudo. Confer *betten*, 231. Isl. *boti*, n. ocrea. Jonsson. Italis, Hispanis, Gallis Anglisque communis vox.

BOTE, n. p. v. *Bothi*, m. dux, imperator. Glos. Eddæ, 2. p. 588. In compositis notat eum, qui offert vel opponit gladium, loricam, pugnam similiaque ex. gr. *el-bothi*, *fang-bothi*. Egilsson, *bothi*. Sansk. *badi*, *botti*.

BOTE, BOTHE, BUETA, F.v. exorcismus, divinatio. *Bueta driua*, Jur. II. 262, exercere exorcismos. Isl. *buta*, amputare, (castrare.) Qui castrabant olim idem erant, qui incantabant et vim incantatricum frangebant, qui divinabant et exorcismos agebant. Apud Finnos castratores equorum et porcorum peritissimi artium incantandi et divinandi habentur. Confer Mone und Munster, Gesch. d. Heidenth. I. Membra genitalia viri veteribus erant fascina, notumque est feminis campestribus Romanorum phallum pendere de collo contra fascinationem, qui mos nondum obsolevit in regione Neapolitana. Inde duplex notio incantandi et castrandi in quibusdam vocibus. Ex. gr. Teuthonista „*boeten*, *toveren*, *wycken*, auguriari, divinare, et *boeten*, *uytwerpen*, *lubben*, *uytsnyden*, *heylen*, castrare." — Nl. *lubben*, F. *lobje*, castrare, Goth. *lubi*, veneuum; *lubja-leisei*, (venenorum cognitio) *φαρμακεία*. Ags. *lyb*, fascinatio, Alam. *luppi*, venenum. F. *lobbestruk*, ligusticum levisticum, planta aromatica et magica, quam agricolæ plantant ante fenestras cellæ mulctralium ad propellendam a lacte et careno incantatricum vim, Hol. *lubbe-stok*, idem. Hall. 96. Ags. *lybcorn*, planta alvum purgans, carthamus tinctorius. — Ags. *galan*, Isl. *gala*, canere; *galdra*, incantare; *galdr-kona*, incantatrix, venefica, Ags. *galdere*, magus; Isl. *galti*, majalis, Kil. *ghelte*, sus castrata. F. *geld (rier)* juvenca, quam taurus assiliit, non gravida. — Isl. *run*, f. litera magica; *ryninn*, adj. literarum magicarum gnarus, magus. Ags. *runjan*, susurrare. F. *reuntje*, in aurem susurrare, Alam. *runen*, susurrare, mutilare. F. *runje*, castrare, præcipue valet de equo, animale in sacrificiis et divinationibus Germanorum sacro. F. *it run-hynzer*, equus castratus; plurimum pro *run-hynxt* ellyptice *di run*. — F. *tsjúne*, *tsjoene*, incantare, apud Frisios in communi usu est, sed in legibus ant. Fris. nusquam obvia. Notio primitiva est nocere; Sax.v. *tiunian*, injuriam, damnum inferre; *tiono*, nefas, injuria, piaculum.

BOTS, BOOTS, cg. pars indusii muliebris tegens corpus, exceptis manicis et segmentis interstitiis. *Di sek fen it hind buten di geren ind di mouwen.* Confer Nl.v. *booste*, siliqua. j. *pelle*. Kil. inverse *bootse*. *Pelle*, involucrum.

BOTSE, cg. jocus, cavillatio. Nl. *pots*, facetiæ, ludicrum. Nl.v. „*boetse*, *bootse*, cavillum, jocus; *boetsen*, jocari." Prov. *Mecke da botzen naet to folle*, Burm. 45, ne nimis indulge jocis.

BOTSEN, n. nummus quatuor duitorum sive dimidii stuveri; hodie duæ centesimæ floreni et dimidia, pl. *botzes*, *botzens*. F.u. *bòtje*, Nl.v. „*butke*, *een groet vlaemsch*." *Butken*, monetam urbis Daventriæ sec. XIV possideo, tenuissimam et ex viliore argento. F.v.

Digitized by Google

betska, *buthien*, Hd. *batze*, Barb. Lat. *bacius*. Confer *boddrager*, moneta ducum Flandriæ; Catalogus van oudheden en merkwaardigheden van Utrecht. 1857. p. XV. — Prov. *Al to tijgge*, *seij maester Huge*, *en berd ien Philips-goune voor ien botsen*, Burm. 3. *Tienne mij*, *ik hab botzes*, Burm. 69, servi mihi! habeo nummos. Carpit divitum arrogantiam. *It fanke krygge ien grou bòtsen foár it boátsrip*. *Bòtsen by bòtsen lizze*, de symbolis esse; unita voluntate omnium congerere nummos in eundem scopum. Prov.

Twa sceisens is ien oártsen,
Twa oártsens is ien botsen,
Twa botsens is ien stuvor:
Dy dat net wit dy wint net oer.

O thuzen botses! ludicra execratio vel affirmandi formula. — *Ien bakkert fen ien bòtsen*, globulus fictilis constans bacio, vel *ien botses bakkert*, ubi *botses* est genit. pro *botsens*. Haud aliter procedunt *'n mæs fen ien stoter*, *poátten fen ien blank*, *boltsjes fen ien oártsen*, vel *'n stoters mæs*, *blanks poátten*, *oártses boltsjes*. — *'n Botses hoer*, meretrix obolaris.

botsersk, botsert, adj. constans bacio. *Ien botsert koeke*, libum melleum bacio constans. *Blank* 6 duitæ, *stoter* 20 duitæ, eodem modo formant adj. *blanksk*, *stotersk*.

BOTTE, n. p. v. *Butta*, an. 744. *Botto*, an. 926. βουτιλῖνος, Agathias. Forst. I. 299. Islandi suum *bót* sæpe usurpant de eis, quæ hominem ornant humanamque conditionem meliorant. *Bót* in fœminarum cognominibus, *arbot*, annonæ levamen; *bæjarbot*, famularum optima. Egilsson, 71.

bottinga, n. patron. Ags. *Batting*, n. patron; *Butting-tun*, hodie *Buttington*.

botnia, n. patronymicum gentis nobilis. *Botnia-speck-ijters*, Burm. 6, lardiphagi Botniani; quid vel quis hac phrasi derideatur mihi non liquet. — *Bottinga*, *Botninga*, *Botninja*, *Botnia*. Schot. 4° 369.

BOTTE, cg. os dilaniatum. „*Bot*, Hol. Fris. Sic. os, ossis." Kil. Gal. *bouton*, nodus (osseus).

BOTTE, vb. a. Hindel. nummos projicere contra assium compagem, ut resiliant ad circulum in solo delineatum, ubi ludentes deposuerunt nummos, ob quos certant, F. *stuitje*. Nl. *botten*, resilire, resultare. Kil.

BOTTEN, pl. vermes in ovium intestinis. *It sciep hat di botten yn 'e lewer*; alias *It sciep is gallich*. Ang. v. *bots*, small worms, which breed in the entrails of horses; a term applied by gardeners in some parts to all underground worms. Wright. I. 242. Ang. Found also in the hides of oxen, nostrils of sheep. Knowles. cf. *Barge-boet* et Kil. *botte*. *His horse is stark begnawn with the bots*, Shak. Tam. of the shrew. F. *Syn hoárs is sterk bígnâuwe fen di botten*.

bòt-galle, cg. hydrops ac tumor strumosus ovium. Zelandi *botte*, idem. Kil.

bòtgallich, adj. F.o. laborans lumbricis, morbus armentorum. Leges F.o.

BOTTER, cg. Scil. navis piscatoria insulanorum Urkæ, prora rotunda, qua inter velificandum contra quamque undam in altum resilit. Nl. v. *botten*, resultare, resiliere; *botten op 't water*, testulam planam aut lamellam distringere super aquæ equor, lamella resiliente aquas quatere, (Kil.) Ang. *Ducks and drakes*, Hol. *kies-kassen*, F. *sculderje*.

BOU, BAU, BAUWE, cg. œstrus quo vexantur præcipue vaccæ et equi. *Di bàu sit di kòu under 'e stirt*, œstrum hæret sub cauda vaccæ. Vaccæ, ut œstrum strepens audiunt, perterrefactæ effugitant, tantum ejus aculeum timent. Lat. *œstrus*, vespa, et figurate, furor. — *Sjæ wol ta*, *dat jimme di bouw næt stekt!* Fasti, mens. Junii 19 dies. — *Ien bàuwe is gréater as ien brims*, œstrus tabano major est. — Nl. v. *de zaken zijn in de bouw* vel *bauw*, res conturbatæ sunt: corrige Uitl. Wb. Hooft, I. 180, *bouw*. Confer supra *bauwererje*, 193. F. o. *bawen*, C. M. 31, œstrus. Ags *beáv*, œstrus. Ang. v. *bawe*, a species of worm formerly used as a bait for fishing. Halliw. Nl. *worm*, tam de dracone volante quam verme dicitur; *paerde-vlieg* et *paerde-worm* idem sunt. Kil.

Bawo, *Bau*, *Baue*, n. p. v. Outzen, 424, Wassenb. 173. *Beáv*, n. p. v. *Béa*. Ags. *Beava*, nom. p. v. *Beowulf*, idem, proprie, œstrorum lupus. *Beowine*, id. œstrorum amicus. F. *Bauwe*, n. p. v. *Biuwe*, idem. *Bòuwe*, idem. *Bòuwema*, *Bouma*, nom. patron. *Hiddo*

Digitized by Google

BOUKE.

Bouwes, Hiddo Bouwi filius, pro *Bouwe-son;* Ang. *Bowes*, n. patronymicum ex *bowe-son.*

bauke, n. p. v. *Bauk*, n. p. f. *Bauke*, n. p. f. F.o. Stür. *Boukema*, n. patronymicum.

bauke, n. p. f. F.o. femina hebes et spurca. Stür. Vox forsan sono solo affinis nomini proprio *Bauke.* Confer Ang. *bawd*, *bawdy*, filthy, nasty.

bàuje, vb.n. vaccæ ab œstro agitatæ instar grassari per pratum. *Baue*, F.o. Harl. idem. Stür. Analogice ex Nl. (Kil.) *brumse*, F. *brims*, tabauus, fit Nl. *brumsen*, æstu agitatus discurrere; ex Nl. (Kil.) *bies-bout*, scarabæus alis strepens (telum stridulum) fit ellyptice, *bijzen*, *biesen*, æstu agitari.

âf-bàuje, vb.n. abire.

op-bóuje, vb.n. discedere festinanter.

BOUKE, qui impedimenta superat, qui succedit. *Hy is bouke*, vicit difficultatem, superavit impedimentum. — *Boukom. Hwat ik yn 'e hànnen kry is boukom*, quod manibus teneo nemo facile eripit. Confer *bau*, 193.

BOUN, ligatus. p.pf. verbi, *bine* quod vide; S.o. *beauwn*, idem. In cantilena infantili S.o. *Der is ien bern feauwn Iin riften en dokke bibeauwn*, ibi infans inventus est involutus fasciis et linteis. — *Hy is boun*, captus est, in angustiis versatur. *Dou biste boun, man!* captus, obligatus es. Ang. North. *boun*, engaged. Brockett, 51.

BOURIK, n. p. v. *Hans Bourix*, in albis amicorum quæ excerpsit H. Baerdt van Sminia, 1857. *Bourix*, *Bouriks*, *Bourik-son?* Ex *Bourik* docti inter nostrates olim formabant *Bouricius*, n. patronymicum. Confer Isl. *Biarik*, n. p. v. Runen-sprach-schatz, U. W. Dieterich p. 338. et Ang. *Bowring*, n. patronymicum. Terminatio nominum *Mellorix* et *Malorix*, legatorum Frisiorum ad Neronem, conspirat cum *rix* in *Bourix*, et cum G. *reiks*, potens, Ags. *rik*, in G. *Frithareiks.* Nos tantum priorem partem horum nominum frequentamus in nominibus propriis virorum *Melle* et *Molle*, Ags. *Moll.*

BOUT, cg. in genere, extremitas nodosa inverse coniformis, *Bout* ex W.o. *bolt*, m. E. I. 361, clavus trabalis. Ags. *bolt*, m. Ang. *bolt*, telum. Kil. *bout*, clavus teres. „*Bout ofte bolt*, sagitta capitata." Plantijn.

BOUT.

bout, sagitta capitata mucrone exserto. Per ellypsin pro *bolt-pijl*, quod frequentabant veteres Neerlandi. Hi in ludis, quibus avem in conto sedentem sagittando impetebant, sagittis capitatis utebantur sine mucrone, quales exhibent tabellæ ære incisæ p. 154 et 189 Roemer Visscher Zinnepoppen. Angli veteres adhibebant sagittas capitatas cum mucrone, quos Holme descripsit his verbis, „*Bolt, an arrow with a round knob at the end of it and a sharp pointed arrowhead proceeding there from.*" Halliwell. *Bolt-upright*, *bolt on end*, straight as an arrow, F. *strael-riucht*, idem: *strael*, sagitta. Poeta G. J. de amoris in eum missis sagittis *by thuzenen syn bouten flẽagen*, millenæ volabant ejus sagittæ. Figurate, *Hy hat di bout yn 't gat* (telum habet in nates defossum) victus est, res ei male cecidit; Hol. de globulo plumbeo e sclopeto pulso, *Hy heeft het lood in de billen*, idem; his phrasibus proprie innuitur fera a venatore vulnerata. Obscœne, *Hja krigge di bout yn it gat*, ea virum passa est. *Hja hat di bout al wei*, gravida est. Nl. *bout-gaten*, *bout-aersen*, Kil. præcipitari; in qua voce *bout* notat caput, et *gat* vel *aers*, anus; (rui ano supra caput). Kil. *bol-aersen*, in caput devolvi; *bol*, caput. *Over aers over bol*, *over hol over bol vallen*, Sartorius, p. 105. *De inwoners van Vlissingen sijn hol over bol in schuyten en chaloupen gevallen*, Aitzema. A° 1632, p. 144. Hol. dial. *hol*, anus. Hol. *Hals over kop vallen.* Ex *hol over bol*, Frisii formant *hólle-bólje*, præcipitari, G. J. I. 74. Pro *bout-gaten*, *bout-aersen*, Galli ex sermone avito inverse (gat-bouten, aers-bouten) *culbuter; cul*, anus. Ang. *to bolt*, (ellyptice) præcipitari.

Bouten fen di treeft, clavi ferrei graves foco infixi et in capite perforati, tenentes axin ferream, circum quam vertitur sustentaculum *(di treeft)* cacabi, ut in hoc moto supra ignem aqua ebulliat vel cibi coquantur.

bout, natium una cum femore, propter similitudinem cum clava vel sagitta capitatæ. Non valet de armentis, sed de parvo pecore, quales sunt vituli, oves, aves in genere: *keälle-bout*, *scjippe-bout*, *ganze-bout*, petasum, perna vituli, ovis, anseris. Sax.l. *een bolten*

Digitized by Google

vam kalve, *vam schaap*, petasum vituli, ovis. Analogice Hd. *keule*, clava et petaso. Bnl. I. 114. Nl. *Een hamelen bout*, femur vervecinum. Plant. Traducitur hæc notio quoque ad homines (Nl. *bout van het schouderblad*, caput scapulæ; *bout van 't been*, femur, coxa clunis. Kil.); lacertus, brachium, *Di tsjirl hat hwat yn syn bouten*, juvenis pollet nervorum robore. *O, di faem pakte hjar siler sa lodderich yn 'e bouten, da er ut séa kaem*, o, quam suaviter puella totis ulnis amplectebatur suum nautam reducem! Ad infantem mater, *Nim my nou ris yn dyn boutkes.* — Petasunculus, ex. gr. agni *lammebout;* ovis *scjippe-bout;* cygni, *swannebout*, sed suis *scinke:* dim. *boutke*, *bouttsje*, petasunculus minorum avium, ex. gr. anatis, *eine-boutke;* columbæ, *douwe-boutke*. Petasunculi isti avium habentur pulpamentum et deliciæ. Ut Latini suos deamatos appellabant *deliciæ*, sic et Frisii *bout*. *Bout, boutke! Myn bout!* Corculum! meæ deliciæ! — Figurate et ludicre *it keâllebout*, Gal. *violon*, propter similitudinem cum petasone.

doer-bout, cg. panicula typhæ palustris majoris densa compactaque lanugine stipata, spica sive caule extante, in formam sagittæ capitatæ Nl. *lischdodde-kolf;* Hd. *kolb*, clava, Nl. *kolf*, id. *Doer* pro *doder*. Vide *doer*.

hane-bolt, pl. *hanebolten*, typha palustris, sive major sive minor. Ommelandi Gron. Hall. 221; *doete-bolten*, idem, ibidem. F. *hane-bollen*, per assimilationem litterarum pro *bolten*. „*Typha palustris*, *Lisdodde*, *Donsen*. .. De wortel is dik en als een *bolletjen* „ soet van smaak, en ik denk dat dit „ de wortel is, die de kinderen in „ Friesland *hane-bollen* noemen, welke „ smaken als een hasenoot, werdende „ met een weinig sout gegeten." Den Nederlandschen Herbarius door Steph. Blankaert. Amst. 1698. West-Frisii *heenbollen;* Hindelopen *hæmbollen; m* pro *n* propter sequentem *b*. Medullam albam hujus plantæ aquaticæ inferiorem edunt pueri puellæque cum jusculo syropi et aceti, vel cum grano salis. Typhæ crescunt plurimum per ripas lacuum ubi pueri eas quærunt, cumque maxime luxurient tepida aura prognostica cœli sereni in diariis populi (almanakken) fiebant annunciatione crescentium typharum. „*Die kinders loopen om heenbollen en knuppen.* D. A. Valcoogh, Ludimagister Barsigherhornæ in West-Frisia, hodie Nord-Hollandia. Vide A. Thijm, Dietsche Warande, An. 1856, bl. 76. (*Knuppen*, alias *rietgras*, platanaria, Dod. p. 951. *knuppen*, nodi, globuli, F. *katerkloten*, propter globulos virides asperosque cauli adhærentes, qui pueris sunt crepundia.) Hindel. inscriptio diei 7 mensis Aprilis *Hæmbolle weêr*, aura lenis favens typhis palustribus; Hynlepre sémans-Almanak (scripsit Joannes Hilarides.) Vide Hulde aan G. J. II. 198. Ranæ vere coaxantes typhas ex aquis elicere creduntur a pueris; inde *di kikkerts meitje hæmbollen*. Hindelopenses hodierni *henneballen*. Incolæ Brantinghemæ (Brantgum vicus Westdongeradelæ) ejusque vicini *hennebaltlen*. — Voce *hanebolten*, *henne-bollen*, *hénebollen*, *hæmbollen*, in genere notantur typhæ palustres; sunt autem duæ species, majores et minores (latifolia et angustifolia, Hall, 221) inter quas dialectus communis ita distinguit, ut majores appellat *doeren* (*doderen*, Nl. *lisch-dodden*) minores *siggen*, quas pueri præferunt majoribus. Ags. *secg*, carex, Ang. *sedge*, idem. — „Germani (i. e. Allemanni) caulem cum spica *narrenkolben* et *siesknospen*, nostri *lischdodden* et *donsen*, Galli *masses* appellant. Dodonæus (ed. 1616) 605. — Confer plantæ longe diversæ nomen Ags *hæn-belle*, hyoscyamus, Ang. v. *henne-belle*, Ang. *henbane*, Nl. *bilzen-kruid*. Lobel, 329. Confer et S. o. *hane-pikken*, plantæ in fossarum sulcorumque aquatilium ripis crescentes, bulbo cepæ ad instar instructæ, et foliis longis gladiformibus, quæ Frisice audiunt *snilebledden*. Videntur non differre ab *hane-bolten*. — Typhæ oblonga sunt folia tæniis similia, quare subit suspicio an *hane* thema sit diminutivæ vocis Isl. *hanki*, funiculus, spira funis nautici? Egilsson.

pile-bout, inverse pro Nl. v. *bout-pijl*, sagitta capitata. Unde vb. n. *Pileboutje*, sagittare sagittulis capitatis more puerorum ludentium.

farbólt, vb. a. W. o. reparare navem cujus clavi et partes ferratiles obtritæ sunt. *Ik wol mín scip farbólt lait.* pf. p. *farboltert*. E. I. 361.

Digitized by Google

BOUTE.

BOUTE, n. p. v. Gothi *Bauto*, n. p. v. Först. 247. Grimm, Getæ 56. *Bautha*, Först. ib. Isl. *buthi*, m. ignis. Egils. 39. Wassenb. II. 98.

BOUWJE, vb. a. ædificare (domus), arare (agros); figurate, fidere; *ik bouwje op Goad*, fideo deo. Ags. *buan*, *buwian*, *bywan*; *bugan*, inhabitare, colere terram, pf. *bude*. F. v. *buwa*, *bowa*, ædificare, habitare, pf. *buwde*; *da helle buwa mitta dyuel*, habitare inferos cum satana. Ex *buan* fit *buer*, *buwer*, jam prisco ævo per syncopen *búr*, Alam. *gipúr*, inhabitator, colonus, qui colit agrum, agricola, ut F. *husman*, habitator domus pro agricola; ad literam Isl. *bu-mathr*, rasticus; *bu*, domus propria, prædium. Egilsson. Dum Germania adhuc inculta jacebat pastores cum gregibus quaquaversum vagabantur et sedes fixas adeoque ædes non habebant, sed uti necessitus ferebat sub tentoriis pro tempore vivebant; tunc demum, cum arvum colebant, uni loco affixi erant; domibus quippe et horreis indigebant. Inde est quod *bouwe*, tum de edificanda domo, tum de terra vertenda et colenda valebat. Inde distinguunt inter *bouw-lân*, agri arandi, et *greid-lân*, agri pascui; inter *bouw-hoek*, regio arvorum, et *greid-hoek*, regio pratorum. *Buw*, F. b. latifundium, bona.

bouwe, cg. G. J. ædes, ædificium, structura. Ags. *bye*. Nl. *gebouw*. Marc. V. 3, Ags. North. *hus* vel *lytelo bye*, Ags. *scræf*, spelunca, Vulg. „habitaculum."

bouw, cg. arva. *Di búr rint yn 'e bouw*, agricola discurrit per arva.

bagg, f. F. b. ædificium, Bend. 31.

boute, cg. F. o. seges. *Ik mut medders en scerders habbe, dat ik myn ges mede en myn boute kon laiten miadi*, mihi opus est messoribus ut mea prata et arva metenda curem." Messor graminus hic audit *medder*, a *meda*, metere, unde F. v. *mede-lond*, prata humilia fœnisecio tantum utilia, F. *mieden*; messor segetis *scerder*, a *scere*, tondere; *miadi*, metere segetem; *gès* elisa *r* ante *s* pro *gers*, ut F. *gæs* pro *gærs*. C. M. 75, 22.

buwunge, F. v. buwenge, f. ædificatio; *tha buwunge dwa*, ædificare.

buger, m. F. v. incola. F. b. *bjuwer*, rusticus, proprie, qui domum habitat.

BOXUM.

bouw-hoek, cg. ea Frisiæ pars, ubi agri præcipue arantur.

bouw-ikker, cg. pulvinus arvi rotundior, utrinque cinctus sulco, ut aqua nimia defluat. Arvorum pulvini sunt angustiores, pascuorum *(weide-ikkers)* latiores et planiores. His pulvinis bene conformandis maxime student agricolæ Frisiæ.

bouw-kamp, cg. ager in quo seges crescit, aratus vel arandus.

bouw-lân, n. arvum, arva.

bouwlâns-roale, cg. ponderosus cylindrus ligneus, qui aliquando vertitur super arvum ad complanandum solum.

bouw-man, cg. agricola. Prov. *En bouman fin ien ieer en saan ieer allijcke wijs*, Burm. 19, colonus septem annorum haud plus sapit quam unius. „*Akkerman*, *buwman*, rusticus." Teuth. „*Bouwman*, colonus." Kil. — *Bouwman*, cg. motacilla, Sax. n. *bouwmeisterke*, Nl. *wipstaert*, Ang. *wagtail*.

bouw-stripe, cg. angustus et in longum porrectus ager arabilis, plurimum secundum viam publicam; ex. gr. *Bou-stripe oan di héage wei op di Drachten*.

BOXÉ, cg. idem cum *bokse* supra 488, q. v. Ibi retuli veteribus braccam fuisse symbolum autoritatis mariti, quo pertinet mos hilaris juventutis rusticæ in agro Sutfanico. Juvenes vici quippe juncti petebant a sponso, ut eis traderet suam braccam, quod brevi suum jus maritale uxori cedere cogeretur. Ille se nihil de jure suo cedere velle respondebat et suam braccam dolio cerevisiæ redimebat, quod cum juvenes inter multos risus, jocos et saltus bibebant, appellabatur *boxen-bier*.

BOXUM, vicus pagi Menaldumadelæ, celebris prœlio Frisiorum contra Hispanos anno 1586. Post acerrimam pugnam Frisii opibus majoribus hostium profligati sunt, sed eorum fortitudo celebratur proverbio, *Munnen fen Boxum, dat wieren mannen*.

box-um, forsan *box* genit. n. p. *Bókkes*, nomin. *Bókke*, et *ham*, *Bokkes-ham*, Sunt tamen et alia locorum nomina, quibus *box* thema est; ex. gr. *Boxmeer*, vicus Brabantiæ borealis, Ang. *Boxmoor*. Vide Angli *Box* (Middlesex), *Boxford* (Suffolk), *Boxley* (Kent, Maidstone). Forte ab Ags. *box*, *box-treov*, Ang. *boxtree*, buxus, arbor sacra, crescens in multis Angliæ cymeteriis.

Digitized by Google

BOZEM, cg. sinus (hominis.) *Jo mot ien sijpel ijne bosem stekke*, Burm. 37.

bozem, cg. camini sinus posticus inferior. W. o. *bózem*, F. b. *beuzam*, Joh. 5. Gron. *borssem*, F. o. *bossem*, idem. Ang. *bosom*, sinus. F. v. et Ags. *bosm*, m. sinus, sinus factus ex veste pectus tegente. G. J. *boeseme*. *Bosem*, sinus, L. R. v. W. 20. Hodie nostrates *bozem* tantum frequentant in *bozem fen di scoárstien*.

besma, F. v. excavatio parietis, in qua sternitur lectus; hic sinus hodie formatur contignatione lignea parieti non tantum contigua, sed et coassata. Per metonymiam continentis pro contento, lectus ipse. Fundus lecti in hac theca est elevatior, ne superveniret cubantes æstus maris, unde *hio breydelike sine besma opstoep*, (male *opstoed)* sponsa lectum sponsi ut sponsam decet conscendebat; contra altera lectio recte habet *sine bedselma urstoep*, limen thalami sponsalis transgrediebatur. Haud aliter Frisii distinguunt *op it bæd stappe* et *úr di bædsplanke stappe*. Vide ambas lectiones 409, 29. nota 15.

bosem, busem, F. b. Dithmarsi *boos*, cavea stabuli pecoris, in qua binæ cubant vaccæ; in tales caveas quoque nostræ Frisiæ stabula sunt divisa. Ags. *bós*, *bosik*, præsepe; Ang. *boose*. Outzen. 32.

BOZUM, BOZEM, vicus pagi Bârderadelæ ad ripam æstuarii mediterranei (middel-sé) nunc siccati. Per syncopen vox videtur esse nata ex *Bosanham*, *Bosenham*, nomen Anglosaxonicum vici in agro Sussexensi, in fundo sinus Brackleshambay. *Bosan-ham*, domus Bosæ? apud Hovden *Bose-ham*, hodie *Bosham*.

bosa, adjutor Bonefacii. Giles, vita Bon. II. 175. cf. Försteman in voce.

bose, bosje, n. p. viri. *Base*, *Basse*, idem. Wassenb. II. 172, 173.

BRABIER, cg. chyrurgus, qui cum olim simul tonsor esset, posteri tonsorem solum *brabier* apellant. G. J. *brabier*, chyrurgus; Epkema male „tonsor." Ang. *barber-chirurgeon* idem. Confer Johnson, Todd. *Brabier* inverse pro Gal. *barbier*. F. *sceerbaes*, idem.

brabiers-himel, cg. (tonsoris cœlum, voluptas cœlestis) deliquium animi, cui multæ mulierculæ obnoxiæ sunt, cum eis chirurgus venam secat. *Do Akke hjar eyne bloed séach kaem hja yn 'e brabiers-himel.*

brabiers-winkel, vel *sceerwinkel*, tonstrina.

brabiers-stoak, cg. contus gracilis variegatus lineis rubris et albis circumserpentibus, quem ut insigne chirurgi exserebant e fronte tonstrinæ, quoque significabant se venam secare morbidis. Manus ejusdem brachii, cui sanguis detrahebatur, eum contum solo nisum prehendebat et continuo vertebat ut sanguis affluerent. Vide Baerdt Deugden-spoor p. 136, ubi tabula ænea representat matronam, cui vena aperitur, talem baculum manu tenentem. Hæc insignia, quas puer quotidie vidi, nunc apud nos obsoluerunt; pancos tamen abhinc annos ea in emporio celebri Glasgowa observavi. Hic mos olim prævaluit per totam Angliam, quem minutim scrutatus est Brand, Ellis II 358.

BRAED, n. panis. dial. comm. *bréad*, *bréa*. Ags. Ang. *bread*, n. F. v. *brâd*, n. Hind. *brâd*, *brá*, S. o. *braid* et *breid* (ex *brad* et *bred.)* F. b. *bruad*, Joh. 32. *brujd*, n. Bend. 31. Nl. *brood*.

brea, speciatim notat panem ex secale, quo totus vescitur populus; ditiores pane ex secale et tritico simul. Gal. *pain de seigle*. Anglis, regnante Elizabetha, panis ex secale, quem hodierni fastidiunt, alimentum commune erat. Panis ex tritico dicitur *boale*, rarius *hwite-bréa*, Nl. *wittebrood*, qui cum ditiorum tantum cibus esset quoque *heeren-brood* appellabatur. Zelandi tantum pane vescuntur ex tritico, quo eorum insulæ ob pinguitudinem soli abundat. Panes triticei in pistrina collective appellantur *it klien*, unde distinguunt inter *brea-bakkery* et *klienbakkery*, pistrina panum ex secale et ex tritico. Anglis et Francis hodie panis secalinus despectum alimenti genus est. In multis tamen partibus Galliæ populus alitur pane ex secale, de quo argumento consule *Histoire de la vie privée des François* par le Grand d'Aussy; ed. de Roquefort. 1815.

Ien heel brea', (panis integer) panis 12 librarum. *Ien héal brea'*, (panis dimidius) panis 6 librarum. *Ien fjirdepart brea'*, *fjirde-partke* (pars quarta panis) panis 3 librarum. Germani numerabant per 12 ut nos per decem. Nota per *bread* Frisios significare panes ex secale. — *Ien stik brea'*, la-

Digitized by Google

mella panis secalini cultro abscissa. *Umstik brèa'*, lamella panis integra. *Si-stik bréa'*, lamella panis dimidia; plene *side-stik*, frustum laterale. *Gear brea'*, panis bene coctus. *Ungear brea'*, panis rubidus. (Ags. *gearvian*, parare.) *Syn brea' hawwe*, vitam mereri labore nec plus; dicitur de homine, cui opera vita est. *Fiskjen is nat folle; men hat mar efkes syn bréa* vel *ien stik brea'. Hy is ta bréa's ein*, omnia sua dilapidavit. *Tsjiis op it bréa' lizze*, segmen casei imponere frusto panis. Tropice, *Immen hwette op it bréa' lizze*, exprobrare alicui quid; *Pastoarske lâi my op it bréa, dat ik wol yn 'e herberge, mar net yn 'e tsjerke kâm. Um brea' géan*, F. v. *om braed gaen*, mendicari, Nl. *om brood gaen*, idem. *De kunst gaet* vel *loopt om brood*, artes mendicantur. *To wetter ind to brea sitte*, in carcere ali aqua et pane ex secale. F. v. *Festia XL dagen to wetter ende to braed.* Pauperes ipsi olim suum panem ex secale illinebant butyro vel arvina suilla; erat igitur illud inter pœnas delicti minoris, ut sons in carcere pane sicco et aqua aleretur.

bréake, n. panis pusillus. *Liende bréakes!* (paniculi creditil) non hæc auferes inulta.

bréakes, pl. cauliculi crescentes ex plantagine latifolia, qui rigent semi nibus extrinsecus accrescentibus. *Breakes fen di wewers-bledden.* F. *Wewers-bled*, (folium textoris) his foliis Frisii tegunt ulcera manuum, labiorumque præsertim. Nl. *wege-bladen, weeg-bré; bré* ex F. *bréa'* et *bré.* Hall. 173, No. 62. fig. 149. E calamo aromatico (Dod. 397), sive acoro calamo similes cauliculi nascuntur, quos vocant F. *bréakels*, Nl. *Zwanenbrood*, Hall. 223. Simili figura Ang. v. et dial. *cheeses*, fructus malvæ, Nl. *Kaesjes-kruid*, ob similitudinem fructus cum rotundo et plano caseo. Prov. *Iten bréa is ringen forgetten*, obliviscuntur homines cito alimenti capti. — *Braed bij de licht, tzijs bij de wicht*, Burm. 6, libra panem manu, caseum bilanee, i. e. utere caseo angustius pane. — *Buter en brea en tzijs, Tis goe huwsmanne spijs.* Burm. 7. *Wa brae noach hat stert naet fen honger*, Burm. 74. — *Mannich sorget voor ien heel braed ende hat noach oan ien stick*, Burm. 47. *Di iene syn scea' is d'oare syn brea'.* Redit *brea* in cantilena rustica,

Ald jild, âld héa;
Goe' turf, goe' bréa;
Lyk to Maye;
Ken hy klaye
Wiif ind bern
Nei syn sin.

„ pecunia antiqua, antiquum fœnum, boni cæspites caustici, panis bonus, mense Majo reditus fundi dissoluti, licet ei (agricolæ) vestire uxorem et liberos ex animi sententia." „ Pecunia antiqua" sunt nummi aviti et propria parcimonia coacti; „ fœnum antiquum" i. e. e superiore anno reliquum et non venditum, ut habeat quo supplet anni sequentis caritatem; „ cæspites caustici *boni*," adeoque non viles, qui parvo constant, sed cito consumuntur; „ panis *optimus*" ex optimo secale; primo die mensis Maji, quo fundorum reditus solvebant veteres, possessori absolutus; agricola felix, qui his gaudet bonis, absque invidia suam familiam, ut lubet, vestit et comit. Ultimum innuit agricolam oportere esse modicum in cultu, et ab eo nihil dandum esse suorum luxuriæ in vestibus, nisi prius debita solverit et rem, tam domesticam, quam agrariam, in bonum locum deduxerit.

bréa-hogge, cg. cultrum quo dissecant panem. Isl. *Höggva*, dissecare. Egil.

brea'-hunger, cg. panis fames. *Dyn doaiter mat mar gàu oan 'e man; hja hat méar hunger as bréa'hunger*, tuæ filiæ cito nubendum est; præter panem virum appetit.

brea'-krumel, brea-krommel, cg. mica panis. *Di rikeljus bern stekke dy bréakrommels*, divitum liberi ad lasciviam stimulantur. *Ien bulte forkonneloártje omdat hjar di bréakrumels stekke*, multi perduntur, quorum animi divitiis et rebus secundis luxuriant.

bréa'-lippe, cg. F. u. *brood-lip*, labium infantis superius acutum, i. e. in apicem desinens, indicium nutricibus infantem panis vel cibi in genere esse avidum. Inde longam vitam infanti præsagiunt aniculæ.

brea'-wrotter, cg. (qui suffodicat panem) figurate, os hominis ingens. *Ien man mei ien goede bréawrotter.* Confer vocem ex trivio Ang. *Potato-trap*, (pomorum terræ decipula) os; *Hold*

Digitized by Google

your potato-trap, tene os. Plebs Hol. *Houd je vreet!* idem.

bréa-wrotterke, n. idem quod *bréa'-lippe*, proprie, labium suffodicans panem.

brâd-bòtje, Saterl. segmen panis siliginei butyro illiniti. Het. Saterl. *brad*, n. pl. *brâdu*. E. I. 362.

brea-drunken, adj. luxuriosus, lascivus. Phrasis *Hij is braedroncken, hij is soo derten asser lang is*. Burm. 30.

brôd-schufel, m. W.o. pala qua pistor panem furno immittit. Nl.v. *broot-schuppe*. Hd. *brotschuffel*, apud Had. Jun. p. 188. E. I. 362.

brâd-wike, Saterl. hebdomas in quo se alunt pane atro (pane siligineo.) Confer F. *wigge-moánne*, Ang. *honey-moon*, Nl. *wittebroods weken*. Supra *boalemoánne*, p. 441. Het. 230.

bréa'-winner, cg. qui suo labore victum quærit pro familia. Scoti *bread-winner*, idem. Jamieson.

sûr-brea vel bleek-bréa, panis fermentatus ex siligine pallens. *Swiet-brea'*, vel *brun-brea*, panis siligineus non fermentatus nigrescens. — *Swiete breakes bakke*, gestu et voce deforme obsequium monstrare.

Prov. F.b. *Diar is nian gul so ruad hat sprangt fêur 't bruad*, nullum aurum tam carum quod non erogatur ad liniendum stomachum latrantem. Joh. 32. F. *Men matte folle dwaen om it ljeawe bréu*, multa ferenda sunt ad placandum iratum ventrem. *Di iene syn scea is di oare syn brea'*, hujus emolumentum nascitur ex illius noxa. F.o. *Saum vetter, ole toize un friscke broude wissen in olen tyden di Frézen gestebode*. C. M. 71. F. *gestebode*, Sax.l. *gastebade*, epulæ, convivia. Bnl. II. 490.

F.o. *In Fréslaun itet mon bruggen, gungt op mulen, un hailt mon di schaipen in di seck*, (in Frisia comedunt pontes, eunt molendinis et coagunt oves in crumenam) paronomasia ludicris, hærens in duplici notione F.o. *brügge*, pons et panis segmen; *mule*, molendinum et crepida; *schaipen*, oves et nummi. Vide Bnl. IV. 606, *schaap*.

BRAEK, F.o. dumetum, spinetum. C.M. 10. Stür. 22. *He geit deur busk un braek*. F. *Hy giet throch linnen ind wollen*, Hol. *Hij gaat door dik en dun*, bacchatur, effrenus omnem modestiam et temperantiam exuit. Ang. *brake*, idem. Ang. *Through bog, through bush, through brake, through briar*, Puck apud Shaksp. Cad. Muller spinetum notat synonymis *busk* et *braek*, p. 10. Ang. Devon. *brake*, a bottom overgrown with thick tangled brush-wood. Confer Lat. *fragum*, Ang. *straw-berry*, cum Germ. *brake*. *T is but the fate of place and the rough brake That vertue must goe through*, Shakesp. Henr. VIII. 1, 2. Confer Halliwell, *brake*.

BRAESKJE, vb.n. Saterl. alta voce loqui, vociferare. F.o. *braeske*, idem, et fastu agere, superbire, sese obtrudere hominum aspectui. E. II. 202. Stür. 23. Sueth. *braska*, strepere instar vestis sericæ motæ, splendorem fastumque exhibere. Isl. *brasta*, luxuriari. Scoti *brash*, assilire, impetere. Transfertur ad sonos vocesque immanes, Sax.l. *braschinge der basunen*, tubarum taratantara; fremitus ursi, mugitus tauri, cæt. Bnl. I. 135, *braesken*. Confer F. *hel lûd*, vox sonora, arguta; *hel liucht*, lumen flammeum. *Braesker*, F.o. ostentator. Gal. *qui tranche le grand seigneur*, Hol. *opsnijder*; Dani *brask*, fastus; *brasker*, ostentator; *brask udi klæder*, lenocinia vestium. Inversis literis, Hindel. *Baske panneu*, patinæ elegantes; *baske dôk*, linteum splendidum. *Bask* elisa *r* pro *barsk?* Nl. *barsch*, ferox, asper, intractabilis. Eadem notionis transitio est in Gal. *brusque* ex *braesk*. Sed notio vocis *braesk* hæret in Ang. *brisk*, alacer, vegetus, integris viribus.

BRAEW, adj. bonus, egregius, forma elegans. adv. valde, eximie. Hind. *braiw*, W. G. *brauw*. — *Ien braew hynzer*, equus egregius formâ et indole, aurigæ obediens. *Ien braew man*, homo integer vitæ. *Di soan makket di faer noch ta ien brauw man*, pater potator, cum filio comparatus, est temperans et probus vir.

Vox in omnibus linguis Romanticis obvia, sed Germanæ originis. Nl.v. *brauwe*, ora; ora pellicea vestis; cilium, supercilium, Kil. F.v. *bra*, supercilium, cilium; Ags. *breh*, *brew*, Ang. *brow*, idem. Nl.v. *brauwe*, *brau*, adj. comptus, bellus, ornatus; *brauwen*, ornare, Kil. Scoti *braw*, ornate vestitus. Jamieson. Ang.v. *brave*, belle comptus. Notio ornatus ad alteram fortitudinis

Digitized by Google

BRAGH.

transit; Gal. *les braves*, milites fortes. Confer Græc. καλός, pulcher, egregius, strenuus, fortis. Lat. *ornatus*, tum comptus, instructus, tum egregius, honorificus. Ang. v. *gallant*, eleganter vestitus. Ang. *a gallant man*, homo bellus, et vir egregius, magnanimus.

braew, adv. valde. *Di hear hat di feint braew utmakke, mar dy sei, Ik winskje jou di segen, hear! Ha jou mear jild as ik fret den mar mei twa leppels*, dominus famulo acriter convitia fecit. *Di heit hat syn loebes fen ien junge brauw slein, mar dat is buter tsjin 'e galle. Braew kâld*, cœlum perfrigidum. *Braew drunken*, bene potus.

BRAGH, f. F.b. pavimentum viæ stratæ. Joh. 100.

bragh, vb.a. F.b. sternere viam. Joh. 166, 36. Confer F. *bræge*, pons, quo sternitur via supra flumen. Scoti *brig*, pons; *to brig*, ponte jungere flumen. F. Makkum, *brigge*, *brigje*, idem.

BRAK, cg. canis indagator. Canis hicce per omnes viarum ambages vestigiis leporis insistit, unde phrasis, *Hy slacht er yn om as ien brak*, inordinate agit. Ob indefessam insectationem Ang. Cheshire, *bracco*, adj. diligens, laboriosus.

Lex. Vet. Fris. tit. IV, 4, *braco parvus, quem barmbraccum vocant*, catellus quem in sinu fovent. *(Barm*, sinus, Nl. *schoot)*, Nl. *schoothond*. (Ang. *lap*, sinus) Ang. *lapdog*. Forma vocis redit in Ags. *bearmclath* (sinus vestis) præcinctorium, Ang. *barmcloth*. Ang. v. *barm-skin*, castula pellicea, F. *scoátefel*, Ang. *a leathern apron*. — Ang. v. „*Catellus* a very littell hounde or *bracke*, a whelpe." Elyot. Halliwell explicat „A kind of scenting hound, generally of a small kind," et addit „the terms *brack* and *ratch* were always applied to the hounds, which formed the pack, which of course differed in breed according to time and place." Confer *brach* et *ratch* cum Isl. *bragd*, odor, sapor, et *rakki*, canis. Nl. *brak-hond*, *brak* et *speurhond*, canis odorisequus, feræ vestigiis insistens. Grimm, Wb. *bracke*. Richthofen, Lex vet. Fris. (Pertz) p. 662. Halliwell, *brack*, p. 203.

brak, adj. resimus. *It âlde ros fen Fryske kynzer is brak*, genus antiquum equorum Frisiæ paulisper resimum est. Nl. *brack-neusigh*, resimus. Kil.

BRAK, adj. salsegine tinctus; ex. gr. aqua pluviatilis cum mixtura quadam aquæ marinæ. Scoti *brak*, somewhat salt. Jam. Ang. v. *brack*, aqua marina, Ang. *brackish*. *It wetter is nat sâlt, mar brak*, aqua non est salsa, sed salmacida. (Confer *wrak*, rejiculus.) Isl. *brak*, f. oleum rancidum. Ang. v. *brack*, st. salsugo. Ut Latini poetæ *sal* pro mare usurpant, Ang. v. *brack: a sunne hulfe risen from the brack*. Drayton, 20.

brak, adj. F.o. inhumanus, torvus, repellens. Stür.

BRAKE, BRAEKJE, vb.a. vomere. Vide *breka*, frangere. *Galle braekje*, evomere bilem. Scoti *braking*, vomitus.

nacht-brake, vb.n. vigilem noctem capessere, lucubrare. Confer *sliep brekke*, somno fraudari.

BRAKKEN, BREKKEN, pl. lacusculi in excavatis glebarum causticarum fodinis. Ags. *broca*, *broc*, rivus, latex. Ang. *brook*, flumen minus. Non negligenda tamen vox *braek*, *brek*, fractura, infractio.

BRAMI, vb.n. F.b. screare. F. *brimme*, sonitum screantis per guttur edere. Ags. *bremman*, fremere. Hisp. *bramar*, Gal. *bramer*, Gr. βρέμω. Lat. *fremo* = Germ. *breme*. Joh. 36.

BRANARK, m. F.b. tripes fulcrum focarium. Terminationem *er* vel *ar* Amrumenses mutant in *ark*. Joh. 136. Flandri *brander*, fulcrum focarium; Kil. qui addit j. *brand-ijser*, Ags. *brand-isen*, Ang. v. *brand-iron*, fulcrum focarium. Hæc fulcra sustinent ligna foco apposita ut infra aeris fluxu sufflata melius ardeant; inde ex Isl. *anda*, spirare, Angli habent suum *and-iron*; cæteri ex *branden*, ardere, ut Ags. *brand-isen*. Confer Ang. v. *ande*, halitus.

brand-fòs, cg. equus colore vulpino sed rubicundo: *brand*, Isl. usurpabant de armento rufo maculis nigris flammiformibus distincto. Isl. *branda*, vacca russa, virgata. Hd. *brandvieh*. Weinhold Altnord. leben. 37. Tota armenta multorum Frisiorum olim erant rufa.

brân-roede, cg. fulcrum laterale foci. Confer Kil. *brand-roede*. Ang. v. *brand-*

Digitized by Google

reth, tripos ferreus sustinens ollam in qua coquuntur cibi.

brân-wacht, cg. vigilia militum, qui incendium cingunt et plebem furesque arcent. *Hy hat di brân-wacht*, ei cura incumbit omnia mala avertendi.

brenning, F.o. calor. C. M. 5.

BRANJ, F.b. frons. Lat. *frons*, *frontis*. Joh. 100. Confer Goth. *brunjo*.

BRANTGUM, vicus pagi West-dongeradelæ. *Branteghum*, Benif. b. 173. Ex *Brant*, n. p. v. fit *Brantege*, unde n. p. v. *Brantje*, Wassenb. II. 173, et ex *Brantege*, *Branteg*, fit *Branteg-ham*, *Branteghum*. Analogice ex *Dode*, *Ede*, *Lolle*, n. p. virorum, fiunt nomina vicorum *Dodeghum*, *Edeghum*, *Lolleghum*, hodie *Doyem*, *Eagum*, *Lollum*, Chart. b. I. 498, 755, 501, 394. *Dodega*, *Edega*, *Lollega* sunt n. patronymica; adhuc vigent *Dodinga*, *Dotinga*, *Doedinga*; *Edema*, *Jedema*; *Lollema*. Confer nomina Anglica *Brentford*, urbs pagi Middlesex; *Brentwood*, urbs pagi Essex. Confer et supra *brân* 186.

BRAS, cg. *Wylde-brus*, puella lasciva, luxurians, qui more puerorum nihil non audet. Ags. *bræs*, n. procacitas; *brasen*, procax. Isl. *bras*, salax; *brass*, n. procacitas. Scoti *brash*, impetuose agere, aggredi. Ang.v. *brase*. impudens.

bras, adj. ferox. Gal. *qui se donne des airs*. *Di junge is sa bras mei dy bok*, puer mire superbit hirco suo. *Nuwere bras*, adj. subiratus, offensus.

bras, adj. lætus, exhilaratus, probe animatus. Ang. *in high spirits*.

BRAS, cg. collectivum, fascis utensilium muliebrium, quem pater futuri sponsi donabat nuro futuræ, postquam inter utriusque parentes de eorum matrimonio conventum erat. Continebat ista fascis cultellum manubrio argenteo theca acupicta inclusum; forficem manubrio argenteo; thecam acuum argenteam; pulvillum acicularium margine argenteo clausum; speculum pusillum ora argentea; quorum quodque catenæ argenteæ annexum pendebat de fibula argentea, quæ inserebatur subligaris lacineæ vel zonæ filis argenteis acupictæ. Quod in tali fasce erat ex argento apud divites quandoque fiebat ex auro. Hindelopiæ *prak*, Hol. *tuigje*. Confer Nl. *bras*, variarum rerum mixtio. Gal. *brasser*, meler des choses liquidis en les remuant en rond.

BRASJE, vb.n. epulari, comessari. Nl. *brassen*, idem; proprie miscere, unde et coquendi cerevisiam notionem habet. Gal. *brasser*. Hd. *Saus und braus*. Confer Tuinman, Fakkel, *brassen*, 47. Barb. Lat. *brazium*, granum ex quo fervet cerevisia.

bras-kür, braskoer, cg. fiscella ansata in qua feminæ emta cibaria, bellaria aliaque secum ferunt. F.o. *bras-körf*, Stür. 23. Hol. *snoep-mandje*. Diminut. *bras-kürke*, quod usus præfert.

bres-penje, cg. F.v. *braspenning*, decem duitæ, quarum octo unum efficiebant stuverum. Pro his nummulis prandebat homo apud veteres. Ang. *penny* ex *pennig*; sic. F. *penje* ex *penge*. Confer Kil. *bras-penninck*, et Tuinman, Fakkel, qui citat decretum Caroli VI anno 1554; *betalende voor elcken persoon voor syne maelltydt ende gelagh*, *eenen braspenningh*, *bedraghende twee grooten ende enen halven vlaemsch*, *sonder daer inne te begrypen den wyn ofte bier*. p. 47. F. *Twa botses ind ien oártsen*, i. e. 6½ partes centesimæ floreni Neerlandici. — *Dy sted-man sprong as ien kanyn fen ien brespeinje*, urbicola manus pedesque movebat nihilque tamen efficiebat.

BRAT, n. F.b. mensa. Bend 31. W.o. *bræd*, n. pl. *brudú*, idem. E. I. 362, Nl.v. *bred*, asser. Ags. *bred*, n. tabula, mensa. Sax.n. *bret*, n. tabula.

BRAT, n. vestis fastosa. *Hwat biste hjûd yn it brat!* Ut ornate hodie comta es!

brat, adj. exultans lætitia superba. *Ho brat wier mem*, *dat hjar doaiter ien grietmans-soan krygge!* Inde Nl. *prat*, feroculus, fastosus.

Isl. *brattr*, arduus, audax, confidens. Ags. *brat*, n. pallium. Ang.v. *bratt*, lacinia, pallium breve. Ang.v. *brathe*, fierce; *brathly*, fiercely; excessively. Halliw. 207. Gal.v. *barat*, etoffe commune de laine. *Une coiffe de barat*, Le grand d'Aussy, Fabl. IV. 209. 1me ed. „Hodie in Frisia," inquit Kempius, „etiam multæ mulieres *bireto*, vel ex panno, aut serico, aut sameto facto peplone, capita tegunt." C. Kempius de situ Frisiæ. p. 84. Scoti *brat*, vestitus; *the bit and the brat*, alimenta et vestes. Jamieson. Sax.n. *de brok en de rok*; Prov. *Men dient so wel um de rok als de brok*.

Digitized by Google

BRAUSER.

Addo Sax. l. vocare *bratsen*, *bradzen* in genere monilia, cimelia quibus se comunt mulieres, præsertim brachialia; *bratsen vor den hemmede*, indusii fibulæ; *klere ane beradsen*, vestimenta muliebria absque monilibus solitis. Cimelia brachialia mediis ævis præcipuum erat mulierum ornamentum; inde ex *mouwe*, manica, nostratium adj. *môi*, *moai*, pulcher. „Frisiæ mu„lieres, teste Kempio, (sæc. XVI) „monilibus potius oneratæ, quam or„natæ erant; ut eis tantum diebus „festis et in nuptiis aliisque festivis „temporibus uterentur." p. 84. Bnl. I. 130.

BRAUSER, m. F. b. (brauzer) frater. Litera *s* (Nl. z) nata est ex aspirata sibilante *th*, Ags. *brothor*, Ang. *brother*. Bend. 12. Pro *th*, ut alibi monui, F. o. olim habebant spiritum labialem *w*, in *brawer*, *owere* (C. M. 40, 29) pro *brather* (Lat. *frater)*, *other*. Vide *bushm* (buzm) in voce *bothem*. F. b. *duz*, Ags. Ang. *death;* F. b. *suz*, Ags. *seath*, fons; F. b. *kluz*, Ang. *cloth*, vestis, Ags. *clath*, pannus. Bend. 6. F. b. *laz*, Ags. *lith*, membrum; F. b. *smaz*, Ags. *smith*, faber. F. b. *razer*, juvenca, Ags. *hrither*, taurus, bos, Bend. 12, 15,

BRAUWE, vb. a. ferire, idem quod (bräuje) *bruije*, *bruye*.

aubrauwe, vb. a. depellere. *Wy brauwe di bolle au as er us to nei komt*, taurum, si nos ille impetit, verbere depellimus. Confer *bruye*.

BRAZEM, cg. F. u. spuma surgens ex ore hominis in accessione morbi comitialis. Ang. Warw. „*brash*, a sudden „sickness accompanied with a rising of „brackish water in the mouth." Wright. Ang. v. *brasey*, a kind of sauce. Halliw.

brazem, alias *brús*, (broes). Confer Nl. *brazem*, cyprinus latus sive brama mucosus. Lin. labrus tinca. Hd. *brachzen*. Scoti *brassie*, *bressie*, Ang. *wrasse*. Jamieson.

BRÆGE, cg. pons mobilis tollenonis ad instar; *thille* contra fixus, ambabus extremitatibus insertus utrâque ripa adeoque immobilis. Ags. *thille*, tabulatum. F. v. *bregge*, f. Molkweren *bregge;* Maccum *brigge*, Ang. North. *brigge;* Isl. *bryggja*, f. Ang. *bridge;* Ags. *bricge*, assimilatis literis, Nl. *brugge*. Isl. *bru*, f. Haldorson, F. b. *bræ*, *bro*, f. Outzen,

BRÆGE.

Bend. 31. Dani *bro*. Causa latet. Confer tamen Isl. *brugdinn*, nexus, connexus; pons nectit ambas canalis ripas.

Pons sacri quid habebat apud Romanos. A sacertotibus, teste Varrone, pons supra Tiberim primum sublicius et restitutus sæpe est, quod eo sacra ultra et cis Tiberim non mediocri ritu fiebant. Inde *pontifices* dicti. Pontes et Germanis in genere et Frisiis speciatim sacri erant, quare in eis vel juxta eos judicia habebant. ex. gr. in pago Utingeradela *ti Wobbingabreggha*, 510, 10, 12; 511, 31. Pagus *Wymbritseradela* ejusque jurisdictio ex tali judicii loco nomen habebat; F. u. *Wagen-brugge*, pons, per quem transeunt currus, distinctus a ponte qui tantum pedites admittit, Frisice audit apud Frisios australes *wîn-bridge*, (wîn-bridsje) et solita affinitate inter *m* et *b*, *wimbritse*. — F. dial. commun. *wein*, currus; F. austr. *wîn*, unde *wînred* (currus rota) arctos; (aliquando et via lactea, ut mihi videtur, per abusum.) Isl. *vagn*, m. ursa major et minor, sidus cœleste. Egilsson. Graec. ἅμαξα, Lat. *plaustrum*, Nl. v. *waeghensterre*, arctos. Kil. Ags. *ceorles-wæn* (coloni currus) Ang. *charles-wain*. Coloni vel hominis plebeji currus dicitur, quod subire aquas oceani, ut cætera sidera, reformidat. Confer locum Ags. Jun. Et. *charles-wain*. Multi loci nomen a ponte contiguo traxerunt; ex. gr. *Smelbræge*, *Di dille* (thille), *it Heach-hout*, *di Brôl*, cæt. *(hout*, trabs lata et fixa locum tenens ponticuli; *brol*, pons lapideus, cæt.) Idem valet de urbibus Anglosaxonum ex. gr. *Bricge*, *Coat-bricge*, *Stængfordes-brycge*, *Ton-bricge*, Ang. *Cumbridge*. Confer cum Ags. *Oxna-ford*, Ang. *Oxford*, Sax. *Oxna-brycge*, hodie *Osnabrug*. Frisia ubique aquis intersecta scatet pontibus, qui in Anglia rariores sunt. Si duæ nationes belligerantes, flumine et ponte separatæ, de pace pacisci volebant, ab utraque parte veniebant legati, qui medio in ponte sibi obviam facti de pacis conditionibus agebant. — *Oer di bræge komme*, pontem transire, i. e. erogare pecuniam. *Dy kredyt hat ken mei jild oer di bræge komme*, cui fident homines ei credunt pecuniam isque paratis nummis emere potest. — *Di bûre-feinten habbe di pung oan de bræge spikere*,

Digitized by Google

BRE.

colonorum famuli crumenam vacuam clavo fixerunt pontis columnæ; i. e. omne suum argentum erogaverunt, quod fit, cum cursu glaciali se delectant; tam perdite enim juvenes Frisii hac exercitatione capiuntur, ut non quiescant, antequam cum viribus nummi exhausti sunt.

bræge-flap, cg. tabulatum pontis, quo binæ ripæ obversæ junguntur; altera extremitas vertitur cardinibus fixis, altera in altum tollitur.

bræge-jild, n. portorium pontis exactum a viatore transeunte et olim a nautis, quorum navibus pons aperitur.

bræge-man, cg. ponti præpositus, qui pontem levat et portorium accipit.

bræge-wip, cg. pontis tolleno. *Di brœge wippe*, elevare pontis tollenonem.

kækel-brœge, cg. tabulatum quoddam in horreo duobus fultum palis, cui insistit qui mergites furca congerit supra metæ apicem.

wip-brœge, cg. pons ligneus, cujus tabulatum tollenone levatur.

BRE, n. in F.v. *ag-bre*, supercilium, F. *éach-brou*, sed *éach-teisterkes*, cilium. Isl. *bra*, cilium, palpebra. Forte villosi quid originitus notabat, unde infra *browwe*, q. v. Ags. *breg*, *bræv eagan*, m.

bre-skredene, F.v. superciliorum tonsio.

BRECHT, n. p. f. *Brucht*, n. p. v. Ags. *Beorhtfryth* n. p. v. Ch. Sax. A° 710. *Byrhtric*, n. p. v. ib. 784. *Briht*, ib. 684. Splendor *byrht*, *beorht*, *bryht*, splendide potens *byrht-ric*.

BRÊD, adj. F.v. F. *breed*, latus, extensus; splendidus, magnificus; intimus. Ags. *brâd*, *bræd*. *A* deprimitur ad *o* in Ang. *broad;* surgit ad *é* in Ang.v. *brede*, F. *bréd*, Hindel. et G. J. *brié*. *A* adscita vocali *i* in Goth *braids*. F.v. *Di kampstal schil wessa* LXIII *molles-fota breed*. — *It is sa bréd as it lang is*, utrumque ad idem redit; Ang. *As broad as long*, take it which way you will, it is all one, Ray, 52. — G. J. *Yn it brie*, longe lateque. — *Di froulius ralje fen di man, mar hy hat ien brede ræch*, mulierculæ detractant virum, sed ille munitus est contra maledicta. Ang. *His back is broad enough to bear jests*. Ray, 176. *It wyfke is sa breed as hja lang is*, muliercula gravida puerperio proxima est. —

BREID.

Bréde keerdel, vir latis humeris, i. e. vir robustus.

brêd, in re lauta. *Di domenys ind scoôlmasters habbe it nat bréd*, sacerdotibus et ludimagistris res angusta domi est. *Dy it bréd hat lit it bréd hingje*, divites opulentiam suam exponunt oculis fastu. Confer Lat. *amplitudo opum* pro divitiis. *Breed*, fastuosus. *Brié'gean*, fastu et ostentatione vivere, Nl. *We moeten wat briet uytkomen; We varen alle daeg tot menheer*. Keesjen. *As we so weyts uytkomen selle de luy mienen, dat wy vunt hof binnen*. Costers Boereklucht. p. 2. ed. 1633. Nl. *pracht ende breetheydt*, Hooft, H. d. G. 156, 30, pompa et magnificentia. F. *Mei dy gnappe feint is di faem sa breed as ien pâuw*, — *Bréd*, familiaris, (lautus in amicitia.) *It is bréd wirk mei hjar beiden*, notissimi, associati inter se sunt (amantes), Hind *Hwat binne se brie mei elkor!* Ut intime juncti inter se sunt! *Ké dær wol brie!* Ut se invicem diligunt! F. *Ik hab it nat breed op him stéan*, habeo illum suspectum.

brede, f. F.v. F. *brétte*, cg. latitudo. Ang.v. *brede*, Ang. *breath*, Nl.v. *breedde*, *breydde*, Nl. *breedte*. *It mat ut di brétte oaf lingte wei komme*, unde nemo quærit, sed sumtus facti vel necessarii solvendi sunt.

breed-kop, cg. (caput latum) Gron. *dikkop*, (caput spissum.) carduus planus late se per terram extendens. Bot. cirsium lanceolatum. Hall. 118. Confer Ags. *bræd-thistle*.

BRÉID, cg. sponsa. Angli antiquam vocalem *i* vocis *bride* ut Frisii explicaverunt in diphtongum *ei*, licet non scribant. Goth. *brûths*, f. sponsa, uxor, neptis. Isl. *bruthr*, f. sponsa, puella, amica, uxor, femina. Egylsson. Ags. *bryd*, f. sponsa, uxor, femina, F. b. Silt. *brid*, Outzen, 34; *bred*, Joh. 100; F.v. *breid*, F.b. *breed*, *bridd*, Outzen, 34. Veteribus *bruths* igitur tum sponsa et uxor, tum mulier adamata in genere erat, eamque a *bruthan*, Ags. *bredan*, *bridan*, progenerare, eniti fœtum, *bruths* et *brud* appellabant, quod in ea matrem prolificam gentis reverebantur et amabant, quæ prima et necessaria feminæ est distinatio. Confer nostrum *briede*, ibique *bried-kin*, et adde Ags. *brydde*, pullus, esse natum ex *brydan*, fœtare,

Digitized by Google

gignere; *brydde*, Ang.v. *brid*, pullus, per metathesin factum est *bird*, Ang. *bird*, avis. Jun. Et. *bird*. Græci νύμφη, sponsa et clitoris. Grimmius stirpem quærit in Sanskrita voce *praudha*, domus-ductio curru, quem tractum viri maximi, licet ingeniosum et doctum, haud facile probo, quod nomen primitivum sponsæ et uxoris arbitror longe ante domus-ductionem sponsæ curru introductam esse. Adde vocalem *u* in Goth. *bruths*, Ags. *bryd*, Alam. *brut*, præivisse diphtongo *au* in Hd. *braut*. In matrimoniis Germanorum sponsa primas agebat partes; illa enim suum nomen non habebat a sponso, sed sponsus a sponsa: Gothi *bruth-faths*, F.v. *breid-goma*. Similiter Græci νυμφίος, sponsus, a νυμφή, sponsa.

Myn nift sit as kja mei di breid komd is, ne mutit quidem neptis mea, proprie, mea neptis (muta) sedet quasi vero cum sponsa venisset. Ubi sponsa affines visitat cum paranymphis suis hæ ut minores tacent. Pro *sit* quoque frequentant *seócht*, videt, sc. vultu composito in solemnitatem.

Solemne quid habebant et severi apud Frisios, quæ ad sponsalia pertinent. Inter supellectilem et vestes, quibus parentes conjuges donabant, erant etiam amborum amicula feralia, in quibus eorum cadavera humo mandarentur; scilicet capitium, indusium et pannus linteus, quæ tria involuta panniculo albo teniola atra constringebantur. Scheltema, 84. Similem prorsus morem Jamiesonus narrat de nostris colonis in Scotia (Supplement II. *marriage*): „The bride presents the bri„degroom with his marriage-shirt. This „is generally preserved for what is „called a *dead-shirt*, or that which is „to be put on him after death." — Nubens sponsa eadem veste apud Frisios erat induta, qua funus mariti ante illam morientis secutura esset. (Frieslandt, Schotanus. 1635. 4° p. 283.) Apud Hindelopenses sponsus et sponsa die nuptiarum ambo funebri vestimento induti erant, quo sibi invicem immortalem fidem polliocerentur. Secundæ nuptiæ viduarum in nullo erant honore. Eadem mente atque veste, qua jungebantur, exequiarum justa prius morientibus solvere volebant. Nota Scandinavos se in pompa nuptiali lento gradu promovisse, unde vox Isl. *bruth-gangr*, incessus nuptialis minutissimis lentisque passibus. Hald.

Prov. *En unwillick breid is qued dounsien te leren*, Burm. 18, inane est docere invitos. *Wy schil 't wol schicke, dat de breid ien goe' schutel krijggel*, Burm. 48, ita agemus ut digniori honos habeatur. — *Jemme mogge de breijd wol aeschie*, Burm. 37, (licet vobis poscere sponsam) fortuna secunda vos reddit audaces. — *Ien tsjeppe breid is ringen yn it brat*, Scoti, *A bony bride is soon busked*, Kelly, 1. Hol. *Eene schone brnid is haast gepareerd. Eene vuile bruid behoeft veel opschik.* — *By oanbarnde breiden pasje klitsen as breidsisters*, Scoti *Bowked brides should have bor'd maidens*, Kelly, 73.

breid-bonk, F.v. sella sponsæ. Isl. *bruth-beckr*, sedes minor in qua cum sponsa sedebat sponsus; sedes major, in qua sponsa sedebat cum suis paranymphis. Hald. Jonsson, *Bank*. F. Hol. *bank*, sedes in templo sepita in usum plurium communis.

breid-goma, F.v. (sponsæ homo) sponsus. Ags. *bryd-guma*, Frisii nostri et insulæ Silt pro *gomo* habent *man*, F. *Brægeman*, *breggeman*, *brüggeman*, Silt *brid-man*. Componuntur *breggeman* ex *bred* et *geman*; *bruggeman* ex *brud* et *geman*, per assimilationem literæ *d*. *Geman*, vir socius. *Man* et *geman* post nomina propria fere promiscue habentur. *Hidde-man hat syn soon britsen*, innuit puerum Hiddonem cujus vicem nos miseret; *Hidde-geman* idem valet de homine provectioris ætatis. Plenius Alamanni *gomman*, vir, maritus, Graff. II. 742. Scoti *goodman*, *gudeman*, herus familiæ. Jam. In chartis Ang. *bonus homo*, villicus cui est familia. Cange. — Gothi *bruthfaths*, Græci πόσις, maritus, sponsus, F. *fâd*, curator et fautor. Angli pro *goom* in *bride-goom*, inserta *r*, habent *bride-groom*; Ang. *groom*, famulus, pedissequus, ut Nl. v. *grom*, (Kil.) puer, pro *gom*. Ang. *man*, homo, pedissequus.

breid-hus, n. F.v. sponsæ domus. F. *breide-kus*.

bruidje-ket, Saenredam, cursus sa-

Digitized by Google

lutantium ad sponsum et sponsam, quorum tanta erat frequentia, ut totam domum implerent. Omnes excipiebantur vino *(brwids-tranen*, sponsæ lacrymæ) et sponsus et sponsa collusoribus valedicebant. Confer Nl. v. *ketsen*, cursitare, cursus ad sponsam, vel F. v. *ketha*, annuntiare, alloqui; *kethe*, nuntiatio, prædicatio, hic sensu allocutionis gratulatoriæ. Scheltema, Vrijen en trouwen, 113, 270.

breids-sister, cg. sponsæ paranympha. Ang. *bride-maids*, veteres Angli vero *sisters*, sorores, ut Frisii; Brand, Ellis, II. 114. Paranymphorum et paranympharum munus ab initio incumbebat fratribus et sororibus sponsi sponsæque, unde nomen *breids-sister* et *brægemans-broar*.

breggemans-broar, cg. paranymphus sponsi.

breid-stol, m. F. v. sedes sponsæ. Confer *brjdstoel*. Commutatur cum *breid-bonk*.

breids-trjinnen. pl. (sponsæ lacrymæ) potus ex spiritu vini mixto cum saccharo et uvis passis, quem sponsa propinat amicis gratulantibus. Potus iste offertur in cratere argenteo duabis planis ansis instructo, ejusdem formæ cum cratere amoris sive *love-cup* veterum Anglorum, cujus effigiem præbet *Everyday-book*. Brand, Ellis. I. 3. Hoc poculum in domus-ductione tanti momenti erat apud Anglos veteres, ut puer istud manu portans sponsam præcederet. Ellis, II. 115. In signum amoris omnes ex eodem cratere cochleare argenteo hauriunt; viri sibi invicem aliquando tres cochlearia propinant. Ex „charitatis poculo" apud Anglos quoque omnes convivæ bibebant. (Brand, Ellis. I. 4. not.) Potus iste vocatur *breids-trjinnen*, sponsæ lacrymæ, quod veteres faustum habebant omen, si sponsa die nuptiarum effuse plorabat; post nubila Phoebus. Nl. *Een bedroefde bruid maeckt een blijde vrouw*. „It was „held unlucky, if the bride did not „weep bitterly on the wedding-day," Brand, Ellis. II. 170. Nl. prov. *Een bruidskleed is wel met rouw gevoerd*. Veteres se potu cerevisiæ exhilarabant, unde Ags. *bryd-ealo*, sponsæ cerevisia, i. e. nuptiale convivium, Ang. *bridal*, festum nuptiale. Confer supra *biar* p. 237. Non omittendum hic est venditorem et emtorem apud Anglos et Frisios firmare emtionem propinando alter alteri poculum vini, vel cerevisiæ, vel spiritus vini, quem morem, ut desponsatio, quæ species emtionis erat, rata esset, sponsus et sponsa inter se sequebantur. Brand, Ellis, II. 90. Refert libamen.

breidelik, adj. F. v. more sponsarum. decens sponsam. Analogice *manne-lik*, decens virum; *godde-lik*, divinus, adv. vehementer; *goddelike kâld*.

brilloft, brulloft, cg. nuptiæ; Ags. *bryd-hlofa;* F. b. ut Ags. absque *t* finali, Silt *brüllop*, alibi *brialp*, contracte ex *briad-lop*. Outzen. *Hlofa*, Goth. *lofa*, vola manus, palma, idem quod emtio; emtionem venditor et emtor sanciebant junctis palmis dextris: *bryd-klofa* sponsæ emtio; eodem autem die matrimonium et nuptiæ celebrabantur, quare hæc duo antiquitus inter se confunduntur. Inde Isl. *brud-kaup*, n. (sponsæ emtio) nuptiæ; proprie, sponsalia.

Apud veteres femina non erat sui juris, sed semper sub tutela et potestate, vel patris, vel fratris, vel tutoris, vel mariti. Juvenis filiam a patre pretio statuto quasi emebat, quod hic propter honorem, quo Frisii feminam habebant, dotis loco filiæ cedebat; quo facto illa erat desponsata et in potestatem viri matrimonii solemnibus transibat. Posteriore ævo juvenis virgini offerebat aliquot nummos eleganti linteo serico innodatos, quod *knottedoek* appellabant, (Ang. *knot*, *nuptial knot*, *knot of love*, *love-knot);* hoc si accipiebat virgo se desponsatam profitebatur. Istud symbolum antiquæ emtionis locum tenebat. Mos similis obtinebat apud Scotos, invasorum Frisiorum posteros, de quo ita Jamiesonus in Supplement *marriage:* „In Angus, and perhaps in other Nor„thern counties, it is customary for „the bridegroom to present the bride „with a pair of pockets, made of the „same cloth as his own wedding-suit; „these are never sent empty. If the „bridegroom can afford it, they contain „every species of coin, current in the „country, even down to the farthing. „The money is generally the freshest „that can be got." Apud Frisios quoque hi nummi erant novi et asperi. — Sponsa et uxor Frisio om-

Digitized by Google

nium possessionum erant pretiosissimæ et sanctissimæ, quarum raptum intima indignatione et summo supplicio puniebant. Ubi lictores raptorem persequebantur et hic in aliquam domum fugiebat, inde in alteram, ex altera in tertiam, et tandem in templum, ut apud altare in tuto esset, lex statuebat post ereptam mulierem templum esse destruendum et tres domos incendio vastandas.

Frisii matrimonium semper summo habebant honore ejusque consummationem conviviis hilaribus et omne genus festivitate prosequebantur, cui licet cæterum parcimoniæ studentes nullis sumtibus parcebant. Inde prov. *It boerkjen ind it brilloftjen mat ut 'e romte géan.* Tali festivitate quasi sanciebant vinculum conjugale; leges enim antiquæ matrimonium tum demum rite contractum ponebant, si libera Frisia virgo sub potestatem liberi Frisii venisset comitante cornuum cantu, complaudente vicinorum congratulatione, accensis facibus et puellis dulces cantilenas edentibus; *dio fria Fresinne coem oen dis fria Fresa wald mit hoernes kluud ende mit bura oenhlest, mit bakena brand ende mit winna sangh.* (409, 26.) Ante quinquaginta et quod excurrit annos adhuc homines provectioris ætatis, cæterum continentes, stabiles, attenti rei domesticæ et taciturni, in nuptiis vix modum noscebant, cantando, saltando et oscula miscendo. Post res novas anni 1795 subita morum mutatio invadebat juniorum animos, qui igitur in nuptiis, ubi et ipse conviva eram, stupebant profusam istam seniorum hilaritatem. Poëta noster Gijsbertus laudes matrimonii, nec non gaudia et luxuriam nuptiarum Frisiæ, primo suo eoque eximio poemate celebravit. — Requirebatur igitur acclamatio, tum vicinorum, tum consanguineorum, eaque publica dum sponsa e domo parentum in domum sponsi ducebatur cum multa sonora gaudii significatione. Ideo matrimonium controversum legitime esse peractum, septem vicinorum testimoniis probandum erat; *Soe schilma dat aeft hirda mit saun buren.* 410, 6.

Vicini tunc temporis multis vinculis sibi invicem erant obstricti et unam quasi constituebant familiam: non miremur igitur antiquitus eos sibi quoddam jus commune vici in sponsam vindicasse, quo a sponso, alio loco oriundo, dolium cerevisiæ, ut redemptionis pretium, petebant. In insula Texela hic mos longissime obtinuit et adolescentibus et virginibus occasionem hilaria quædam agendi præbebat. (Scheltema, vrijen en trouwen. 132.) Alibi vicini sponsæ et sponsi jure suo nuptiarum participes erant. (Scheltema, 270.) Huc quoque pertinet quod sponsum et sponsam post peracta sacra e templo reduces consanguinei cum amicis et vicinis ante domum manebant, et juvenibus inter eos paranymphæ offerebant poculum ornatum vini, quod exhaustum illi retro abjiciebant, ne hic potus gratulatorius posteriore potu vulgari profanaretur. Quicumque fracti poculi frusto potiebatur inter nuptiarum convivas accumbebat. Hic mos vigebat in insulis *Helder* et *Wieringen*, quæ olim pertinebant ad Frisiam. Scheltema, Vrijen en trouwen, 133. Seculo XIV magistratus Lovaniensis cavebat edicto ne noviter nupti sumtus supra sortem facerent, ideoque modum vini decernebant, quem sodalibus dare licitum erat. Hicce modus pendebat a majore vel minore pretiositate vestium sponsæ et præstabatur tantum juvenibus parochiæ, in qua sponsa prima nocte cum sponso concubuerat; „Soe sa „die bruygoem ende de bruyt gheven „te verdrinckene *den gesellen van dier „parochien, daer de bruyt inne beslapen „wert*, VIII gelten wyns ochte twee „gulden." Serrure, Vaderl. Museum. II. 296. Juvenis adfui nuptiis hominis divitis Hindelopensis. Ibi nulla sortis vel loci inter convivas erat discrimen. Divites et operarii, domini et famuli, matronæ et famulæ, mercatores et nautæ inter se erant mixti. Ipsa nove nupta, femina formosa, lepida et dives, non dedignabatur saltare cum auriga sui mariti, quæ familiaritas nihil minorum obedientiam infringebat. — Versus finem primæ noctis nuptiarum paranymphorum unus pileo symposia e manibus juvenum puellarumque colligebat, unde postera die ederent, biberent, saltarent. Hoc modo festum nuptiale per totum hebdomadem prolongabant.

Digitized by Google

Tandem F.v. domus-ductio privi quid habebat memoratu dignum; sponsa intrabat domum sponsi sub gladio stricto, quem exserebat proximus sponsi consanguineus, concedente lege marito potestatem decollandi eodem gladio uxorem, si adulterium committebat: *Haudia mitta swird deerse onder ghing, dase dat aefte bigking.* 409, 18.

Redeo ad legem veterum Frisiorum. Postquam sponsa in domum sponsi erat ducta illa se ponebat ejus lecto (supra *bædselma* 196, 419) et corpus cum eo miscebat; *ende hio breydelike sine bethselma urstop ende op dae bedde herres liues netta mitte manne (beth*, Isl. *bekr*, pulvinus. Egilsson.) Hicce concubitus Frisiis et Anglis erat consummatio matrimonii, vel potius matrimonium ipsum, cujus sententiæ duo vestigia in posteris temporibus invenio. Princeps Arausiacus, Guilielmus IV, cum Anna, filia regis Anglici, prima matrimonii nocte, in conspectu consanguineorum et aulicorum, torum nuptialem conscendebat (A° 1734). Deinde homo, qui in viculo Scotico Gretnagreen nuptias conciliabat, non aliud documentum requirebat ad sanciendum matrimonium, quam ut juvenis et virgo, illo vidente, in eodem lecto sub eadem stragula contigui jacerent. (Lord Hervey's memoirs of the court of George II. vol. I. p. 310. ed. 1855..)

Primus et secundus actus antiquissimi et sincere Frisici sunt. Sequitur tertius et ultimus matrimonii actus, qui post introducta Christiana sacra additus est: *ende an moerne opstoed, to tsierka ging, kerkstal stoed, alter arade, da prestar offerade, ende dat aeft also bigingh alsoe di fria Fresa mitter frie Fresinnè schulde.* „Post primam noctem matrimonii uxor nova mane surgit, it in templum ibique pontificem et altare munere colens benedictionem accipit a pontifice." Lex loquitur de sola uxore templum visitante, non de marito. Deinde bene tenendum est, benedictionem sacerdotalem sequi matrimonium consummatum, non anteire fœdus matrimonii adhuc pangendum. Posteriobus temporibus ambitio sacerdotum in tantum prævaluit, ut nullum matrimonium legitimum esset nisi prius ab illis, dei nomine, pactum et sancitum. Adeo omnis coitus sine prævio illorum consensu meretricius erat. (Consule de ritibus matrimonii notas Wierdsmæ et Brantsmæ in O. F. W. p. 254.) Postquam soli pontifici jus pangendi matrimonium erat cessum, sponso et sponsâ euntibus in templum, sponsa tegebat latus dextrum sponsi, sed post sancitum matrimonium domum redeuntibus uxor tegebat latus lævum mariti, signo illam in hujus potestatem transivisse.

brulloftje, nb. v. nuptias celebrare. Prov. *Fen brilloftjen komt brilloftjen*, nuptiæ pariunt nuptias; inter hilaria nuptiarum juvenes et virgines amare docent et futuri vincula matrimonii parant. De ratione nuptias celebrandi posterioribus temporibus paucula addo, quorum juvenis testis eram oculatus. Virgines *(nódsters)* numero sacro Germanorum, scilicet duoderim, Hindelopiæ invitabant convivas ad nuptias, tam feminas quam viros. Alia autem ratio obtinebat in pago *Sawn-wâlden*, (Zevenwolden). Sponsus sponsaque ibi numerum ratum virginum ad festum nuptiale invitabant, quarum quamque oportebat designatum juvenem vocare ut secum festum nuptiale celebraret. Juvenis, si annuit, eam die festo petit et conducit ad domum sponsæ; sin minus illa continet se domi. Ne autem puella repulsam ferre videretur nullo ornatu comta est cum exit ad invitandum; nam vestis cultior puellæ in Frisia signum juveni est eum illæ esse gratum. Ubi enim juvenis domum parentum puellæ intrat ad eam ambiendam, illa tacet et solo cultu vestium suam significat mentem; si illa surgit et mutat vestem solitam cum pulchriore eæ gratus, sin minus, ingratus est et re infecta revertitur.

honne-brilloft, cg. (nuptiæ caninæ i. e.) coitus meretricius. *Di hynstetyskers hâlde dær honne-brilloft*, equorum mercatores in ea mœchantur ganea.

minniste brulloft, (nuptiæ Mennoniticæ) evacuatio sordium latrinæ nocturna. Hollandismus ex Hol. *Menniste bruiloft.* Ita dicitur per paronomasiam; nam Hol. *bruid*, et stercora liquida et sponsam notat; unde *bruid-leider*, et ductorem sponsæ, et coprophorum nocturnum notat. Mennonitas sive teleiobaptistas cæteræ sectæ irridebant

Digitized by Google

propter exquisitam munditiem, tum in detergendo domicilio, tum in cultu utensilibusque, et hanc aversionem ab omne genus sordibus ut illuderent, purgationem latrinæ, quæ nocte ut nuptiæ fiunt, *minniste brulloft* appellabant! Ad fastidiosum Mennonitarum gustum alludit quoque *Menniste borstlape* (M. mammilare, i. e., mulcimen pectoris), potio prædulcis. Starter, Timbre.

BREIDJE, vb. a. texere longis acubus (ex. gr. tibialia lanea vel linea) Ang. *to knit*, Gal. *tricoter*, Hol. *breiden*. Proavi pro *breidje* usurpabant *sjolje*. *Breiden* ex Isl. *bregtha*, nectere; Ags. *bregdan*, torquere, plectere, nectere; sed et Anglosaxones sensu verbi *breidje* dicebant *bredan; Ic brede me max*, Ælf. gr. 28, 5, necto mihi retium maculas, i. e. retia; F. *Ik breidje my mesken*, (Ang. *mesh*, Nl. *masche* (Kil.) Hol. *maas.)* Ang. *braid*, Ang. South. *breed*, to plait, West. *brede*, nodus. *Breidjen is handich, den is di nudle néa nat wot 'e thried. Hy hat néat to breidjen, æf to spinnen*, tempus urget eum. — *It breidjen* notat, et actum nectendi, et instrumenta nectendo necessaria, qualia sunt acus, fila et pars tibialis jam texta. *Lizze it breidjen mar del*, depone, quæso, instrumenta textoria, mitte amplius texere, i. e. actum est; ilicet; peristi. — Verbum Isl. *bregtha*, præter notionem propriam nectendi, figuratam habet decipiendi, exprobandi, et prorumpendi vel proruendi, quas sequuntur Angli in *braid*, adj. dolosus; *to braid, to upbraid*, exprobare; *with a braid*, Chaucer *at a braide*, momento citius, Isl. *at bragthi*, idem; *bragth*, motus concitus. Egilsson. F. *mei 'n wip*, idem.

âfbreidje, vb. a. texturam ad finem perducere. Figurate, *Dy hoas scil ik áfbreidje*, hoc negotium mihi tædium movet; ei imponam finem.

oanbreidje, vb. n. loco partis detritæ novam intexere veteri, ut matres familiæ parcæ solent. Avari vel paupères alia non habent tibialia præter ita resarcita. Inde incolæ vici Uretherp notantur convicio *oanbreide hoázzen.*

breid-nudle, breid-nulle; breid-nidle, breid-nille, cg. acus major ad nectenda piscatorum retia; est fere asserculus acutus, vel ligneus, vel aheneus planus, in medio effractus relicta acu tenui, *tunge*, lingua, dicta, cui circumvolvitur filum.

breid-priem, cg. acus ahenea vel ferrea gracilis longior ad nectendum filis laneis vel lineis; ex. gr. tibialia. *Ien ploech breidprjimmen*, tot quot requiruntur acus ad nectendum, i. e. numero quatuor.

breid-stop, cg. acu resarcita pars lacera tibialis in modum ipsius texturæ, (lacunæ expletio textoria.)

brâili, vb. F. b. latos nectere plexus. Joh. 36.

broddelje, vb. n. infabre facere; frequentativum verbi Nl. *brodden*, resarcire, interpolare, sarcinare res veteres et obsoletas; inepte operari. Kil. Isl. *brydda*, cuspidem formare; fimbriam præsuere. Ang. North. *brod*, a short nail, *to brode*, to prick; *to broddle*, to make holes. Brockett. Ang. v. *to broid*, Gal. *broder*. Pro media *d* Scoti habent medium *g* in *brog*, acus, mucro; *to brog*, pungere; *to brogle*, nisus inanis figendi mucronem in puncto quodam; *to brogle*, inania conari; depravare; sarcinare. Inde Italorum *broglio*, *unbroglio*, confusio, molestia. Galli *brouiller. Brodler*, m. infabris opifex, Scoti *broggler* idem.

broddel-wurk, n. opus infabre.

BREIN, n. cerebrum. F. v. *brein*, ex *bregen*, n. Ags. *brægen*, n. Dialectus alia F. *brâ*, per apocopen pro Ags. *bragen*, unde Ang. *brain; Di earme junge plofte op 'e holle del dat di brâ bléat lei*, miser puer in caput corruebat ut cerebrum nudaretur. Ex *brâ* est *brea* in F. v. *brea-secht*, Ags. *brægen-seoc.*

brein-dolch, F. v. vulneratio cerebri.

brein-klova, n. F. v. bulbus sive tumor cerebri, quales Lex Frisica antiq, numerat quatuor, 214, 11, *thera fiuwer breinclouena en.* F. *kljouwen*, n. Nl. v. *klouwe*, Kil. hodie *kluwen*, Ags. *clyven*, n. Ang. *clew*, glomus. Masculini generis est Ags. *cleofa*, m. (rima) antrum; Nl. *kloof*, *klove*. fæm. gen. F. *kleau*, cg. fissura. *Brein-klova*, neut. gen. adeo non est calvariæ sutura, sed cerebri tumor.

brein-kop, F. v. cerebri (operculum, tectum) cranium. Ellyptice Nl. v. *kop*, calva. Kil. *Kop* sume sensu Nl. *kap*, capitis tegmen, domi, cæt.

brein-panne, f. F. v. cranium, Ang. *brainpan*, ex Ags. *bræg-panne*, F. *her-*

Digitized by Google

sen-panne. F. *panne*, tegula, patella. Ags. Ang. *pan*, idem.

brin-pot, m. W.o. cranium. E. I. 362.

brein-roar, Warns; dial. com. *brein-roet*, adj. furens ira, effrenatus; proprie, cerebro concussus. Confer Lat. *cerebrum*, sedes iræ, apud Horatium. *Dou makkeste my di kop brein-roet*, moves in me iræ furorem, iram rabidam.

brea-secht, F.v. (cerebri morbus) insanitas. Ags. *brægen-seoc*, insanus.

brein-siama, m. F.v. morbus quidam cerebri, forsan, emollitio cerebri. Sax.n. *sam*, mollis. Nl. *Seem-honig*, *maeghden-honig*, mel, primi examinis, non pressum, Ang. North. *simmit*, smooth. Nl. *seem-leder*, corium mollius. Gal.v. *cameau*. Nl. *honig-seem*, mel.

brein-skerdene, f. F.v. cerebri læsio.

brein-wunde, f. F.v. vulnus cerebri.

BREIN, muria. Vide *brem*.

BREKA, vb.a. F.v. frangere, (pf. *fregi* = Germ. *breki.)* pf. *brêk*, pl. *brekon;* pf.p. *breken*, *bretsen*, *britzen*, præs.p. *brekand*, ger. *to brekande*, *to brekane*. F. *brekke*, præs. *ik brek*, pf. *ik briik*, pf.p. *britsen*, pr.p. *brekkende*, ger. *to brekken*. Gothi *brikan*, pf. *brak*, pl. *brekun*. præs.p. *brukans*. Ags. *brecan*, *thu bricst*. pf. *bræc*, pf.p. *brocen*, *gebrocen*. F.u. *breke*, pf. *brak*, pf.p. *broken*; Nl. *breken*, pf. *brak*, pf.p. *gebroken*. Ang. *break*. F.v. *breka en andern*, *ern*, *skonka*, frangere fenestram, brachium, crura; *hus*, *gadis-hus*, *Jherusalem*, diruere ædes, templum, destruere Hierosolymas; *breka*, *innabreka tsiurkadora*, *hus*, infrigere templi fores, ædes, F. *tsjerkedoârren ynbrekke*. F.v. *Thene fretho on otheron breka*, erga alios pactam securitatem infringere. *Dat aeft breka*, dissolvere connubium. *Breka*, peccare; *brekande*, peccatores.

breka, F.v. mulctari propter delicta contra legem, mulctam solvere.

brekke, vb.a et n. frangere. *Di loft brekt*, disrumpuntur nubes et solis lumen adire sinunt. *Brekke*, abrumpere se ab aliquo. *It brekt*, disrumpitur amicitia. Prov. *As it brekt scil it wol stjonke*, (si frangitur sc. ovum, fœtebit) amici alienati sibi invicem fœda acta secreta publice exprobrant. — *Brek my di bek net op!* (ne mihi os effringe!) ne me coge ad loquendum; novi tua scelera. — *Mei scurren ind brekken*, lacerando et rumpendo, i. e. raptim. *Mei scuórren ind brekken bin ik noch klear rekke*, raptim agendo vix ac ne vix quidem hora debita paratus eram.

brekke, frangere. *Al di âfwaeide pannen binne britsen*, omnes vento disjectæ tegulæ sunt fractæ. *Wural fijn' men britzen poátten*, Burm. 73 (ubique terrarum inveniuntur ollæ fractæ.) Nl. *In alle landen zijn holle potten*, Zegerus, I. Antw. 1581. — Prov. *Better twa makke as tién britsen*, præstat duos homines creare quam unum perdere; prætextum decoctorum, quæ famulam decipiunt.

brekke, vb.a. frangere triticum arabicum. Gal. *blé de sarrasin*, polygonum fagopyrum: molitoris est F. *groât-makker*, Nl. *grutter* dicti.

't wird brekke, exuere promissa. — *Sliep brekke*, sibi negare somnum. *Hwat hâb ik ien sliep um it fild britsen!* Confer *nacht-brake*.

britsen weêr, aries male castratus, adeo ut testium quid residuum sit, isque ovem appetere non desinat.

britsen stap, gressus fractus equi, a recto gressu diversus, gressus confusus. *Dær is ien britsen stap under dat hynder*. Alias *ien trip-trap*.

breke, cg. F.v. fractura, laceratio, læsio, destructio, mulcta. Nl. *breuke*, mulcta.

brek, cg. fractura. *Ien âld brek yn it glæs*, vitri fractura vetus; vel *yn it pântsje*, Ang.v. *brack*, fractura, vitium. Scoti *brek*, idem.

brek, vitium. *Ien dampich hûs hat mar tién brek; it doach nat. Lek ind brek*, culpa et vitium. Prov. *Lek ind brek by di rûs fen ien oar*, *ind jin selme foârby sjæn*, omnia culpare in aliis et in propriis vitiis caligare; pl. *lekken ind brekken*, idem. Ang.v. *lack*, culpa.

brek, penuria. *Di earme man is dêad; nou hat hy neat mear brek*, nulla pauperem mortuum deficiunt. *Di rike man is eak dêa; hy hie' oars néat brek as libben ind sounens*, et dives mortuus est, licet ad felicitatem terrestrem nihili indigebat præter vitam et mentem sanam in corpore sano.

twie-brek, (apud Sylvicolas) tempestuosum cœlum, aura pluvia et ventis infesta. Ang. North. *brockle*, *bruckle*, inconstant, variable, applied to the weather. Brockett 66.

Digitized by Google

brekma, m. F.v. mulcta, mulctæ pecunia, proprie, fractura.

brekir, m. F.v. infractor legis.

bræker, breker, F.b. homo ferus, effrenatus. Ags. *vilher-breca*, adversarius hostis, satanas. Outzen.

bricker, m. pl. *brickers*, F.b. (ruptor) unda in spumam disrupta, unda allisa et spumescens. E. I. 362.

breklyk, adj. mutilis membris (homo), claudus, truncus pedes vel manus, gibbus, cæt. Ang. Staf. *brackly*, fragilis.

brekheftich, adj. F.v. mulctæ obnoxius, multam committens.

brek-lye, vb.n. angustias et paupertatem pati. *Ien oars heukerjen ind breklyen makket di earmen weak ind di rike lju jamk sa hird as ien stien.*

åfbrekke, vb.a. destruere. *Ien hus áfbrekke ind di béam hakke.*

forbrekke *(him)* sese frenare. (Cic. F. 4, 6. *frangere se ipsum.)* ex. gr. in planctu, in vitanda molestia, in renuendo labori ingrato.

hals-brekke, (frangere collum) necare, perire. Cum dativo personæ *my*, *dy*, *him di hals brekke.*

hals-brekken, n. opus vel tentamen vitæ periculi plenum.

halsbrekkery, cg. omne quod in sanum corpus vel vitam periculosum est.

ynbrekke, vb.a. irrumpere domum alicujus.

opbrekke, vb.a. frangendo aperire, effringere, ex. gr. arcam, cubiculum, fores. — *Opbrekke*, vb.n. in ructus rumpi; *di sipels brekke my op*, bulbines mihi citant ructus. Tropice, puniri, mulctari, *Dat scil dy opbrekke*, hujus facti te pœnitebit. *Dat nachtrawenjen scil dy súr opbrekke*, tuas vigilias tristi morbo lues. — *Di ky brekke op*, vaccæ uterum ferentes, cum abortum patiuntur, dicuntur „effringi," et iterum taurum appetunt. Alias *di ky bliuwe er nat by.* Vulva vaccæ taurum appetentis se expandit et post expletum coitus desiderium iterum se claudit. Post abortum vacca de novo coitum appetit et simul vulva iterum aperitur sive „effringitur" F. *brekt op.* — *It iis brekt op*, regelatione aqua soluta supernatat glaciem, donec hæc imminuta et debilitata in medio frangitur et iterum emergit.

throch-brekke, vb.n. et a. perfrangere, perfrangi. *Di diken brekke throch*, aggeres marini undis perfringuntur. — *Di swolm brekt throch*, exulceratio aperitur. Ang. *to break*, to make a swelling open.

wrâld-brekker, F.u. *wereld-breker* cg. (fractor mundi) qui antecellit omnes, sive ingenio, sive fortitudine, sive nervorum viribus, cui nemo par est vel resistere valet.

wei-brekke, vb.a. demoliri.

brake, vb.a. repetitis vicibus quoque septimo anno arare arvum et incultum linquere. Nunc hic mos dissuevit. *Wy brake nat langer; um di sawn jirren hat men ien fruchtber jier, ind as dat op it sawnde ynfult, is 't foár 't braeklán forlern.*

flaex brake, linum a caule separare contundendo. — Plantas arefactas lini confringere, quod fit stipite ponderoso striato. Deinde stipite semiferreo, incisuris acutioribus distincto, subigitur, qui *slyp* dicitur. Hoc verbo *slipe*, illud verbo *brake* designant. Corticum lini fragmenta et cauliculorum medullæ ita a lino separatæ vocantur *sjodden* vel *sjudden*, Ang. Kent, *shot*, a handful of hemp. Halliw.

brake, vb.a. vomere. *Us feint braekt néat as galle.* A.v. *parbreak*, vomere.

nacht-brake, per noctem vigilare, operarl. Confer *sliep brekke.*

throch-braek, cg. braek, cg. ruptura aggeris marini vi undarum, quas tempestas excitat contra littora. Ellyptice *dibraek*, S.l. *brake*, vortex excavatus irrumpentibus undis post disrupti aggeris hiatum. Nl. *braken ofte wielen*, vortices; Rijnlands keure § 1. *Niemand in de braeck sal mogen visschen*, § 2. ib. nulli licet in disrupti aggeris lacuna piscari. F.u. *wetir-brekma*, (irruptio, infractio aquæ), idem quod *throch-braek.*

braek, cg. instrumentum ferreum, quo linum separatur a cauliculis ligneis. Ang. *brake*, an instrument for dressing hemp or flax. — *Braek*, stipes ligneus vel fustis ferreus, fixus sed mobilis, quo pistores depsunt massam. Ang. *brake*, a bakers kneading-trough. Isl. *braka*, subigere. Ang.d. *brack*, a kind of harrow.

brack-lân, n. novales. Ang. Norf. *break*, land in the first year it has been ploughed or broken up after it

Digitized by Google

has long lain fallow. Halliw. *It lân brekke*, pascuum aratro frangere, Ang. *to break the land*, idem.

braek. cg. novale. Angli veteres *brake* pro septo pecoris sumebant, cum qua notione consonat Sax. l. *brake*, fruticetum salicum, cujus vimina ad sæpes texendas inserviunt. Bnl. I. 131. Halliwell p. 205.

braek ind bouw, novalia et arva.

braek lizze, jacere incultus; de arvo dicitur, *It lân leit braek.*

braek-ruch, (braakroeg) n. lini carminati rejectanea pars, quam impostores miscent cum lino integro, cuique addunt sæpe cannabin; *braek-ruch ind kjidde.*

braek, cg. domus ruinosa. *Alde braek.*

hus-braek, cg. effractura forum, fenestrarum (domus).

brik, cg. collective, fragmenta lapidum coctilium.

brit, confer in suo loco.

brok, confer infra.

Confer *bros*, *brizelie*, *brozelje* in minutas partes contundere. Ang. *brickle*, *brittle*, fragilis. Isl. *brytja*, frustatim concidere. Egilsson.

BRELEN, cg. *Di brélen*, locus vicinus vico Coldumo in pago Gaesterlandia.

BREM, BREIN, cg. muria cocta, e qua sals elicitur.

brein-sâlt, adj. præsalsus. Isl. *brimsaltr*, præsalsus; Ang. *salt as brine.* Isl. *brim*, n. æstus maris, mare; *m* labefactata fit *n* in Ags. *brin*, oceanus; *bryne*, æstus, calor. Ang. *brine*, aqua salsa, mare, *the foaming brine*, Shak-Tempest. spumaus mare. Flandri *brijn*, j. *pekel*, muria. Kil. Scoti *brime*, muria; *As saut 's brime*, Nl. *brein-zout.*

BREMELSE, Dithmarsi, fimbria, instita. *Witte bremelse um den pels.* Nl. v. *breme*, *bremel*, fimbria. Kil. Dani *bremme paa klæder*, limbus tunicæ. Confer Id. Holst. *bremelse.* Jun. Et. *brim.*

BREMEN, urbs Brema. *Di man is sa wiis as it steds-hûs fen Bremen*, sciolus est. *Hy snuft as ien Bremer.*

BRESHAM, F. b. halitus, vapor.

breshmi, vb. n. F. b. vaporem emittere. Ags. *bræth*, m. spiritus, odor. Ang. *breath*, spiritus. halitus; *to breathe*, spirare, efflare; *breath*, cum terminatione *-am*, *-em*, fit *breath-em*, et *th* transiente in s, vel *d*, *breasem.* Hd. *brodmen*, vaporem emittere. Confer F. *azem* ex *athma.*

BRESTED, urbs Frisica apud littus occidentale Sleswicæ. Ang. *Brested*, urbs Cantiæ, Sutton.

BRETTEN, pl. tabulæ laterales superiores alvi navis, quibus ejus margo formatur. Synonyma vox Hol. *oplangers.* — *Bret*, asser, pro *berd.* Kil. Sax. n. *brot*, pro *bord*, n. tabula.

BRY, cg. puls ex farre, lacte, vel lacte agitato macerato. W. o. *brí*, n. puls ex lacte agitato, synonymon *wónsup*, n. E. I. 362. Ags. *briv*, m. Ang. v. *brewis*, *browet*, *breyt*, puls, frusta panis pulte vel adipe macerata. Ags. *brivan*, miscere, coquere cerevisiam, Nl. *brouwen. Bry* idem esse cum *brouw* probant autores Nl. ex. gr. *Knecht*, *ick slurp maer pap en brouw*, Venne, belach. werelt, 70. *Soeter as de rysten-brouw*, ib. 49, hodie *rysten-brij.*

bryke, n. diminut. Ad infantem *Wotte bryke ite?* Hol. *Wilje pappetje éte?* Vis ne pulticulam? W. G. 56.

bry, cg. puls, præsertim ex lacte *moalken-bry;* ex lacte agitato *supen-bry*, sive cum farre, sive cum hordeo delibrato; cum frustis ventriculi bovini *panse-bry.* Scoti „*bree*, *brie;* „*brew*, *bro*, broth, soup." Confer Jamieson in voce. Scoti per diæresin *berry* pro *bree*, in *bread-berry* (puls panicea) that food of children which in English is called *pap*, F. *wjekkebak.* Jamieson. Hol. *pap*, idem quod F. *bry*, quo tnm veteres, tnm juniores aluntur, sed *pap* infantes soli. Ang. v. *bry*, a kind of tart. Warner. Wright. Prov. *Di bry is op it hjilst as er opscept wirdt*, res humanæ maxime movent animos cum primum oriuntur. F. b. *A brei wârt egh so hiat îdjan üs 'r apden waert.* Joh. 58. In genere phrases et proverbia remotarum insularum ad assim respondent eis nostræ Frisiæ; ex. gr. *Rike lius syktmen ind éarmlius pankuken ruke fier*, F. b. *Rikmâns krânkhâid an ârmmâns pankuken stirmi fiir*, divitum minimi morbi magni penduntur. Joh. 57.

to bry bidde, W. G. invitare ad festum natalitium, quo convivis offertur puls oryzæ. *De brij is op*, *'t best fen de deij is weij*, ferculis consumtis optima diei pars præteriit; scomma in parasitos. Burm. 9. *Buter yne bry is*

Digitized by Google

wol myn fly, MS. pulti coctæ ex oryza et lacte delicatiores addunt frustum butiri; inde phrasis *ien stik buter yn 'e bry*, fortuna secunda inopinata. *Stellen ind léagen is him mei di earste bry ynjown to iten*, mendacia et furta a teneris didicit.

Hy sit danich yn 'e brouw vel *yn 'e bry*, sedet vel hæret in liquamine, luto. i. e. versatur in angustiis. Nl. *Een jonge en teere spruyt te brengen aen den bry*. Cats, Houelijcx-fuyck. 4° p. 5, corrumpere teneram virginem et miseram reddere. Hol. *iemand in den drek helpen*, conjicere quem in conturbationes.

bry-bek, cg. (os pultis) pultis amator. Scomma in incolas urbis Worcumi audit *Warkumer brybekken*. *Brye* tamen et notat frangere literam *r*. Ang. *to burr;* hoc sensu *bry-bék* foret os frangens literam *r*, ut cives Newcastliæ, qui eodem pronuntiationis vitio laborant, Halliw. 221, omisit Wright.

bry-iter, cg. qui prandit et cœnat pulte. Inde antiquum convitium contra gentem Roordanam, *Roorda-brijijtters*. Burm. 58.

bry-leppel. cg. cochlear ex plumbo candido, haustriolo rotundo. *Di sunicheid is di fuem mei di bryleppel ynjown*, a teneris parcimoniæ studio est imbuta virgo.

bry-poat, cg. olla, in quam puls cocta transfunditur. Prov. *Di hispel past nat op di brypoat*, cave ne contraria inter semisceas. *Dy nat fjirder wæst is as memme-brypoat ken nat mei prate*, taceat qui non perigrinavit, neque alia quam in sinu familiæ expertus est. *Dy by memme-brypoat bliuwe wite nat hwat yn 'e wrâld to dwaen is*, qui domi semper hærent rerum humanarum ignari sunt. — Nomen parvi lacus Utingeradelæ vicini vico Ter Horne, *Iléalân' oan 'e brypoat*. Frisii amant nomina quorundorum pratorum fertilium ducere a deamatis cibis, qualia sunt *di pankoek*, laganum; *di krintsboale*, panis triticeus mixtus uvis passis Corinthiacis. — Nota ollam pultariam pingi in insignibus Frisiæ borealis, in memoriam, ut fama fert, mulierum Frisiarum quæ in prælio contra Danos recedentibus viris pugnam renovabant projecta in hostem pulte bulliente, unde viri se recipiebant et tandem victoriam reportabant. Mullenhof, sagen. p. 73. § 75.

jiers-bry, ptisanarium oryzæ lacte maceratum, butyro mixtum, pertrito cinnamomo et sacharo conspersum, quod Frisii comedebant primo anni die.

rîzen-bry, cg. puls ex lacte, oryza et butyro, conspersa saccharo et pulvere cinnamomi; præcipuum ferculum in festis et conviviis rusticorum. Ellyptice *bry* pro festo natalitio. *Di thjeaf kriget 'n waerme pof mei rîzen-bry*, (fur excipitur paniculo calido et pulte ex oriza) fur damnatus est pœnæ stigmatis et scuticæ. Lusus est in voce *rîzen*, virgæ et oryzaneus; cædebant fures Frisii vîrgis. *Pof*, paniculus rotundus delicatior; *warem*, calidus, innuit stigma.

bryich, adj. pultis instar cœnosus, luteus *Di bryige wei is yette nat bislimpe*, via lutea nondum consolidata est.

BRIAST, F.v. BRAST, BRUST, unde inversis literis *burst*, *borst*, F. *boârst*, pectus, mamma feminæ. Nationes affines Sax.v. Isl. *briost*, Ags. *breost*, Saterl. *brust*, habent *bra*, *bri*, *bro*, posteriores *bar*, *bir*, *bor*, ut et F.b. *burst*, f. Bend. 32. Anglorum *breast* est ex F.v. *briast*. F.v. *enre frowa hira wartha of tha briaste;* Hind. *warten*, papillæ, F. verruca, ut Hd. *warze*, Nl. *wrat*. — Fris. vet. *brust* jam vertebant in *burst*, ex. gr.

burst-ben, F.v. os sterni, scutum pectoris Ags. *breost-ban*, Saterl. *brust-ben*.

burst-breke, F.v. disruptio sterni.

brust-wunde, F.v. vulnus pectoris.

BRYE, vb.n. literam liquidam *r* fracto sono pronuntiare. Angli inversis literis *to burr*, Nl. *brouwe*. Gal. *Avoir la langue grasse*, *grasseyer*. Ut *brye* pro *byre*, Ang. *burr*, sic F. *bruye*, verberare, pro Isl. *beria*, Lat. *ferire*.

Fractus sonus literæ *r* est loquelæ defectus, quo omnes incolæ quarundam urbium premuntur, inter quas sunt Zwolla Neêrlandiæ et Newcastela Angliæ. Inde phrasis Ang. *He has the Newcastle burr in his throat*, et paronomasiâ *Bur-Castle* pro *New-castle*. Inde forsan et incolæ urbis Frisicæ Worcumi appellantur *Warkumer brybekken*. Consule tamen *brouwe* in *bry*.

BRIEDE, vb.a. torrere, frigere; incubare, F.v. *breda*, torrere. *Briede*, pf.

Digitized by Google

brette, pf. part. *briedende*, ger. *brieden*. Ags. *brédan*, fovere, frigere; nutrire. Ang. *breed*, (bried). *D* orta est ex *th;* Isl. *brethr*, ardet, pro *brennr*. Egilsson, deest Jonssono. Ags. *brethan*, calefacere. F.v. *breda*, assare, cremare. *Decius ther breda lit sancte Laurencius*, Decius qui jubebat comburi S. L. — *Ik bried, dou briedste, hy bret*, pl. *wy briede*, pf. *brette*. Ang.v. *to brede*, idem, pf. *bredde*.

Man and kous thai brent and bredden
And her godes oway ledden,

Arthour and Merlin, 7305. — *Di sinne bret*, flagrat sol æstivus. — *Briede ind siede*, assare et coquere aqua ebulliente. *Ien huufrou mat siede ind briede kenne*, decet dominam peritam esse artis culinariæ. *Bréa ind pankuken bakke; eärten siede ind flsk briede.* Nl.v. „*brieden*, coquere cerevisiam, hodie *brouwen*," indicio ambabus formis subesse notionem calefaciendi. Kil. *brieden.*

briede, vb.a. incubare (ut calefiant ova), valet de avibus solis, non de animalibus catulos procreantibus. *Di hin sit to brieden op toalw ayen*, gallina incubat 12 ovis. (Ags. *bryd*, *brid*, pullus, (Jun. Et. *bird)* posteriores *bird*, Ang. *bird*, avis. Confer *breid*, sponsa, Ags. *bryd*, idem.) — Figurate, gignere, producere, *Frê bret wille dey oan dey*, G. J. I. 274, pax creat quotidie gaudia. — Meditari, moliri; *éarne lang oer briede*, lente et diu de aliqua re meditari, in longum trahere opus. — *Briede*, pigre hærere uno loco. *It loaye wiif sit to brieden op 'e stoawe.*

briede, (jocose) exonerare ventrem, tropice, pro gallina incubante ovis.

krakélen briede, fovere dissidia. G. J. I. 58. *De sted bret leaze tjuestre lægen*, ib. 66, urbs struit astutas obscurasque insidias. Ang.v. *brede*, machinari. Ags. *lytig and bredende; gebrædan*, simulare. Jun. Et. *brede.*

brette hoánne, gallus tostus. *Di brette hoánne spylje*, ferocem se præstare, imperare sociis, turbas ciere absque viribus.

bret, brot, n. (fetura, fetus) progenies prava. Nl. *gebroedsel. It is hwat brets*, frivolum est, sunt scruta. Ang. *brat*, progenies; puer despectus. Johnson. Ang. *Brood*, progenies contemta.

bròd, adj. fetus. *It aey is brod*, ovum pullo fetum est, adeo, fœtidum.

broed ayen, tot ova quot avis una vice incubat et excludit: speciatim quatuor ova vanelli in nido; plura enim avis ista una vice non excludit. Ang. *brood*, (broed) idem. Ang.v. *briddis*, progenies, familia, ex. gr. fetus serpentis. Halliw. Ang. *Breed*, pulli ejusdem feturæ; *she lays* (the eggs) *in the sand, where they lie till they are hatched; sometimes an hunderd at a breed.* Grew. (Johnson *breed.)* F. *somtids 'n hundert yn ien broed.* Hd. *brut*, (Gr. Lex. II. 453. § 2.) idem.

bròdsk, bròdzich, adj. calens, incubare desiderans. *Brodske hin*, gallina pruriens incubare, Ags. *brodige kenne*, idem. Ang. *broody*. idem. Alam. *bruatag*, Hd. *brutig. Hy sjòcht bròdsk*, torve videt.

bròdsk waer, temperies aeris tranquilla sed magno calore vigorem corporis et mentis deprimens.

bròdzich, adj. affligens tepore (cœlum.) Idem quod *bròdsk. It bròdzige waer is min foár 'e molken-keamer*, hocce cœlum tepidum et fovens infestum est caveæ lactariæ; scilicet, acidum reddit lac in mulctralibus, ante separatum cremorem.

bried-hin, cg. gallina incubans; figurate, mulier prolifica. Ang. *breeder*, mulier prolifica. Johnson.

bried-hok, n. F.u. *braed-hok*, horreolum coloni domui vicinum, ubi linum asservatur et paratur.

breders-panne, cg. Hind. F. *brjit-panne*, cg. sartago, testa coctilis, in qua cibi assantur vel coquuntur. W.o. *breid-pân*, f. E. 1. 362. *Di prins lei yn flif-ind-niugentich twiske it flur ind di brjid-panne*, anno 1795, cum Galli Hollandiam invadebant, principi Guilielmo V aqua hærebat. Hol. *De prins zat tusschen twee stoelen in de asch.*

brieder, cg. alburnus tostus major; quisque piscis minor in Frisiæ lacubus assarius. *Ien sólteje briedere.*

utbriede it fet, adipem assando solvere; ex gr. ex sebo, vel arvina intestinorum. *Di buter utbriede*, (assando adipem ex butyro solvere) comessari.

broye, vb.a. et n. fermentare, fovere. *Di loft broit*, cœlum tepidum minatur tonitrua. — *Dær broit hwat yn 't east*, paratur quid ominosi in oriente, ex. gr. nimbus, bellum, cæt. *It broit om ien rein, husman!* conglomeratæ nu-

Digitized by Google

bes in cœlo tepido parant pluviam, colone!

broeye, vb.n. incalescere in ignem ut fœnum recens messum et constipatum. *It héa broeit.* W.o. *Dat ho broit.* E. I. 68. b.

broi, broei, cg. fermentatio calida in media fœni meta. *Di broi yn it héa.* — *Yn 'e broi sitte*, angustiis urgeri, in sordibus jacere.

di baerch broeye, suem cæsam aqua bulliente perfundere ut solvantur setæ. W.o. *broi* eodem sensu; *wi wult dat swin broi*, E. I. 68, 1. *Dou maste dy nat to folle broeye*, ne te nimis calide foveas spisso vestimento. — *Di wask yn 'e broi sette*, lintea squalida macerare aqua fervente.

broei-nettel, cg. urtica non urens, urtica mortua. Nl. *dove netel*, lamium album. *Broei-nettel* tamen proprie est, urens urtica, qua notione huc illuc quoque valet. Distinctionis ergo urticam mortuam notat, et *brân-nettel*, urticam urentem. Apes se insinuant in calices flosculorum candidorum hujus plantæ et exantlant copiam mellis. Dum pueri nos mel ex flosculis sugebamus, unde nomen *zuigjes* apud Nord-Hollandos. — Est animalculum quoddam elegans, alis testaceis lævibus rubris, dictum F. *ingelke*, parvus angelus, qui, quod hanc plantam frequentat, eæ dedit nomen *ingelkes iten*, pastus parvorum angelorum. F. u. *liewenheers-feugeltje* idem, proprie, dei avicula. Zwollani ea animalcula appellant *goud-hanen* (galli aurei) et lamium istud *goud-haens-voeder;* Frisii etiam *moalke-blom* (flos lacteus).

broyich, adj. nimio calore fermentans. *Broyich waer*, *broyige loft*, temperies aeris tepida crescens in tonitrua.

utbroeye, fovendo et sudando pellere catharram e corpore, *Di keâld utbroeye.* — *Di aden utbroeye*, aqua bulliente purgare vasa lactea. Confer *aden brouwe.* Kil. „*broeyen*, Hol. Fris. j. *schouden*, fervente aqua aspergere."

BRIEF, n. pl. *bríwen* litteræ, epistola. Nl. *de brief*, m. F. *it bríef*, n. *Ien brief læze*, epistolam legere. Tropice, ad puerum frustum panis haud pusillum commedentem, *Kensthe dy brief læze?* (potesne hanc epistolam legere? i. e.) Tuane fames huic offæ par est? Forte per paronomasiam Ags. *briw*, frustula carnis in pulte. Ang. *brewis*, frustula panis macerata in pulte pingui. — Barb. Lat. *brevis*, *breve*, epistola.

brîwen, pl. pacta, syngrafæ, tum publicæ, tum privatæ, Ang. *public stocks. Alde bríwen*, veteres syngraphæ jure nuperis priores et validiores. Tropice, *mem hat die âldste bríwen by pake*, mater mea priores habet partes in avi favore. Prov. *âlde freunen habbe di âldste bríwen*, antiqua amicitia carissima.

brîwen, chartæ obsoletæ, quæ continent magistratuum, tabellariorum et omne genus acta, quorum magna copia olim prostabat apud bibliopolas. *Keapje ien poun bríwen*, *den kenste âld scrift lere*, eme libram chartarum antiquatarum, e quibus legere discas veterum ductus in pingendo literas, B. L. *breves*, valet de omnibus actis, jussis, pactis, syngrafis, tum publicis, tum privatis, quæ chartis continentur. Du Cange.

bryfke, n. literula, i. e. epistola parva; parva syngrapha, Silvicolæ *brífke*, *brjífke.*

minne-bryfke, vel -brjifke, n. literula amatoria, amatorie scripta.

moán-brjifke, n. literula flagitans debitum.

briewje, literis significare; *oerbriewje*, literis perferre ad alios; tropice, deblaterare secreta, M. d. *briewen*, *gebriewen*, scribere. Benecke, I. 247.

BRIENICH, adj. dejectus animo. *It weeske siúcht brienich*, tristi et lacrymoso vultu aspicit orphanus.

BRIK, F.o. tabella lignea natans in situla lactis, ne inter portandum fundatnr; orbiculus aleatorius, latrunculus. Saterlandi *hangste-brikke*, ellyptice, *brikke*, tabella lignea in formam calcei, ligata sub pede equi gradientis in solo uliginoso terræ bituminosæ, ne subsidat. Stür. 24. Het. 231. Isl. *brik*, f. tabula, sponda lecti; (vide supra *bæd*, *bædselma*, *bædsplanke)* tabula quæ duos lectos intersepit; poetice, clypeus: *flælha brik*, maris tabula, navis. Confer Nl. *brik*, *brik-scip.* Egilsson. Nl v. *bricke*, orbis, orbiculns mensæ. Kil. Sax. l. *brikke*, discus. Bnl. I. 139.

BRYK, adj. curvus, distortus. Gothi ex *vriqs* formabant *vraiqs*, σκολιός. Ang.

Digitized by Google

wry, Ang.v. *wrie*, incurvus. Ang.v. *to wrie*, incurvare, unde p. perf. *wried*, contortus, distortus. Jun. Et. *wrie*. *Wried* commutabant cum *brid*, *brihet*. *B* et *w* inter se permutantur; Nl. *wrak*, rejiculus, antiquitus audiebat *brack*. Kil. *brack*. Ang.v. *Jung and olde, brihet and schene, Alle he riveth in one strench*. F. *Jung ind ãld, bryk ind scien, hi riuwt se allegeárre oan tén string*, juvenes et senes, deformes et formosos, hos omnes eadem constringit fascia. Confer locum apud Halliwellum in voce *strench*. Ags. *streng*, filum. F.u. *riwe*, inserere continue filo; ex. gr. coralla. Ang.v. *brik*, narrow, straight.

Di poat is bryk ind sceef, figulinum vas distortum et obliquum est. Prov. *Dær is nin poat sa bryk as dær past ien klid op*, quin et mulier deformis et morosa gaudebit marito. *Hy rint syn scuón bryk*, Ang. *he goes his shoes awry*, longe a via recta deflectit. — *Dat is bryk; dat is ien brike ynsiuch*, facies rei ominosa est. *It siucht er bryk ut*, res est facie calamitosa. *Dat is briker as bryk*, Ang. *This is more queer than any thing. Hy stelt it bryk ut*, proponit vesana, effrenata. — *It hynzer is bryk*, vel *iensidich*, equus semper flectit cursum in latus, i. e. ad lævam vel dextram; quod est vitium equorum molariorum. *Di kou is bryk*, vacca plus lactis præbet ex hac papilla quam ex illa. Frisii mulgent binas transversas papillas simul. Saxones e contra mulgent primum papillas dextras, deinde sinistras, unde discordes fiunt; ex. gr. Benthemi, *dære binne di ky bryk*. — *Ien bryk gat rinne*, ventitare quandam domum, frequentare quem. *Hja rinne by di rike moike ien bryk gat*.

bryk-bek, cg. Ang. *wry-mouth*, ore distorto homo. Alam. *prieken machondo*, ora torquendo, (ut sanniones solent.) Graff. 3, 364, *prieke*, oris distortio.

bryk-hakke, cg. distorta calx; diabolus, cui affingitur pes equinus.

bryk-hackich, adj. (calcibus contortus) qui torta stat calce vel non recto stat talo.

bryk-lob, cg. curvipes. In diario veteri Frisico *cancer zodiacus* vocatur *Hette bryklob*. F. *lobben*, pedes; vocabulum nunc inurbanum. Confer Ang. *lobster*, carabus. Jun. *lobster*.

bryk-scammel, cg. idem.

bryk-sconk, cg. loripes.

BRIL, adj. ebriolus, appotus. Confer Nl.v. *bril sien*, frustratis oculis cernere. Hooft. Wb.

BRILLE, vb.a. verberare. Cf. Sueth. *brylla*, perturbare. Hd. *prellen, prügeln*.

BRILLE, PRILLE, vb.a. decipere. Isl. *prial*, fucus; *at priala*, fucum facere. Hd. *prellen*.

BRIMJE, BRIMME, vb.n. gutture sonum advocantem vel minacem edere. Nl. *bremmen*, idem. *Wilje dat ick eens brem en wenck hem hier bij ons?* Bred. Lucelle, 26. Vide et Bred. Moor. 8, 1. *Als ghy maer kickt of brent*. Ags. *breman*, celebrare (laudibus.) frequent. Isl. *bramla*, tumultuari. Nl. *bremmen*, Gr. βρέμειν, Lat. *fremere*, murmurare. Ex sono ficta vox.

brimstich, adj. ardens (vacca.) Nl.v. *bremstigh*, ardens desiderio, Flandri, ardens in venerem. Kil.

bromme, vb.n. boatum quendam murmurantem edere instar vaccæ taurum appetentis. Nl. *bremen*, ardere desiderio. Ital. *bramare*, appetere marem. Ang. North. *breme*, *brim*, idem, applied to a sow. *Breme*, *brim*, ardens in venerem. Brockett. I. 62. *Bromner*, cg. vacca indesinenter taurum appetens ideoque continue fremens.

BRIMS, cg. tabanus æstate hærens sub cauda vaccæ, pungens equos aliaque animalia. Ags. *brimse*, f. Ang. Kent. *brims; You have a brims in your tail*, You are allways running about. Halliw. Wright. Confer *bouw*, *bouwje*, instar vaccæ ab œstro sub cauda punctæ insane cauda elevata discurrere, de quo cecinit poeta suavissimus Meli in dialecto Siculo: Melibue. *Forsi videsti na viteddа bianca?* Clori. *La vitli ed era un ura di matinu; Avia la musca, et cu la cuda in autu currev a furia versu lu pinnunu*, discurrere. Ang. *gadfly*, idem. Nl. *bremse*, œstrum. Alam. *premo*, Mhd. Hd. *breme*, idem. Lat. *framea*, a pungendo, quæ notio est in Ags. *bremel*, *brembel*; Ang. *bramble*, rubus. Isl. *brimi*, m. ignis. In Lat. *frendere* ambæ notiones stridendi et mordendi unitæ sunt.

Prov. *Dær komt sommelt wol ien oarloch twiske di kow ind di brims*, M. S. *Jagget me di fette brimsen wey, di*

Digitized by Google

BRIK.

Ags. *brix*, frustula carnis in pulte. Ang. *brecu*, frustula panis macerata in pulte pingui. — Barb. Lat. *brecu*, *brece*, epistola.

briwen, pl. pacta, syngrafæ, tum publicæ, tum privatæ, Ang. public stocks. *Alde briwen*, veteres syngraphæ juniperis priores et validiores. Tropice, *mem hat die ăldste briwen by pater*, mater mea priores habet partes in ar favore. Prov. *ălde frennen* habbe *ălddste briwen*, antiqua amicitia carissima.

briwen, chartæ obsoletæ, quæ continent magistratuum, tabellariorum et omne genus acta, quorum magna copia olim prostabat apud bibliopolas. *Keupen jem briwen, den keuste ăll wrjiere*, eme libram chartarum antiquarum, e quibus legere discas veteres ductus in pingendo literas, B. L. *wrjiere*, valet de omnibus actis, jussis pactis, syngrafis, tum publicis, tum privatis, quæ chartis continentur. D. Cange.

bryfke, n. literula, i. e. epistola parva; parva syngrapha, Silricolæ *brjfke*. *brjifke*.

minne-bryfke, vel -brjifke, n. literula amatoria, amatorie scripta.

moăn-brjifke, n. literula flagitii debitum.

briewje, literis significare; *oerbriewje*, literis perferre ad alios; tropice, *de blaterare* secreta, M. d. *brieven, geschreven*, scribere. Beneeke, I. 247.

BRIENICH, adj. dejectus animo. *Ik weeske siiicht brienich*, tristi et lacrymoso vultu aspicit orphanus.

BRIK, F. o. tabella lignea natura li situla lactis, ne inter portandum fundatur; orbiculus aleatorius, latrunculus. Saterlandi *kangele-brikke*, elliptice, *brikke*, tabella lignea in formam calcei, ligata sub pede equi gradientis in solo uliginoso terræ bituminosæ, ne subsidat. Stür. 24. Het. 231. Isl. *brik*, f. tabula, sponda lecti; (vide supra *bed, bedselma, bedsplanke*) tabula quæ duos lectos intersepit; poetice, clypeus *fiadha brik*, maris tabula, navis. Confer Nl. *brik, brik-scip*. Egilsson. Nw. *bricke*, orbis, orbiculus mensæ. Kil. Sax. l. *brikke*, discus. Bnl. I. 139.

BRIK, adj. curvus, distortus. Gothi ex *wriqs* formabant *wraiqs*, σκολιός. Ang.

Digitized by Google

ry, Ang.v. *wrie*, incurvus. Ang.v. *o wrie*, incurvare, unde p. perf. *wried*, ontortus, distortus. Jun. Et. *wrie*. *Vried* commutabant cum *brid*, *brihet*. 3 et *w* inter se permutantur; Nl. *wrak*, ejiculus, antiquitus audiebat *brack*. Kil. *rack*. Ang.v. *Jung and olde*, *brihet and chene*, *Alle he riveth in one strench*. *Jung ind âld*, *bryk ind scien*, *hi iuwt se allegeárre oan ién string*, uvenes et senes, deformes et formoos, hos omnes eadem constringit fasia. Confer locum apud Halliwellum a voce *strench*. Ags. *streng*, filum. .u. *riwe*, inserere continue filo; ex. gr. oralla. Ang.v. *brik*, narrow, straight. *Di poat is bryk ind sceef*, figulinum as distortum et obliquum est. Prov. *Dær is nin poat sa bryk as dær past n hlid op*, quin et mulier deformis t morosa gaudebit marito. *Hy rint yn scuón bryk*, Ang. *he goes his shoes wry*, longe a via recta deflectit. — *Dat bryk; dat is ien brike ynsiuch*, faies rei ominosa est. *It siucht er bryk t*, res est facie calamitosa. *Dat is riker as bryk*, Ang. *This is more queer han any thing*. *Hy stelt it bryk ut*, roponit vesana, effrenata. — *It hynter is bryk*, vel *iensidich*, equus semer flectit cursum in latus, i. e. ad evam vel dextram; quod est vitium quorum molariorum. *Di kou is bryk*, acca plus lactis præbet ex hac papilla quam ex illa. Frisii mulgent bias transversas papillas simul. Saxones contra mulgent primum papillas dextras, deinde sinistras, unde discordes iunt; ex. gr. Benthemi, *dære binne i ky bryk*. — *Ien bryk gat rinne*, entitare quandam domum, frequenare quem. *Hja rinne by di rike moike n bryk gat*.

yk-bek, cg. Ang. *wry-mouth*, ore istorto homo. Alam. *prieken machondo*, ra torquendo, (ut sanniones solent.) Graff. 3, 364, *prieke*, oris distortio.

yk-hakke, cg. distorta calx; diabolus, cui affingitur pes equinus.

yk-hackich, adj. (calcibus contortus) qui torta stat calce vel non recto stat talo.

yk-lob, cg. curvipes. In diario veteri Frisico *cancer zodiacus* vocatur *Hette bryklob*. F. *lobben*, pedes; vocabulum nunc inurbanum. Confer Ang. *lobster*, carabus. Jun. *lobster*.

bryk-scammel, cg. idem.

bryk-sconk, cg. loripes.

BRIL, adj. ebriolus, appotus. Confer Nl.v. *bril sien*, frustratis oculis cernere. Hooft. Wb.

BRILLE, vb.a. verberare. Cf. Sueth. *brylla*, perturbare. Hd. *prellen*, *prügeln*.

BRILLE, PRILLE, vb.a. decipere. Isl. *prial*, fucus; *at priala*, fucum facere. Hd. *prellen*.

BRIMJE, BRIMME, vb.n. gutture sonum advocantem vel minacem edere. Nl. *bremmen*, idem. *Wilje dat ick eens brem en wenck hem hier bij ons?* Bred. Lucelle, 26. Vide et Bred. Moor. 3, 1. *Als ghy maer kickt of bremt*. Ags. *breman*, celebrare (laudibus.) frequent. Isl. *bramla*, tumultuari. Nl. *bremmen*, Gr. βρέμειν, Lat. *fremere*, murmurare. Ex sono ficta vox.

brimstich, adj. ardens (vacca.) Nl.v. *bremstigh*, ardens desiderio, Flandri, ardens in venerem. Kil.

bromme, vb.n. boatum quendam murmurantem edere instar vaccæ taurum appetentis. Nl. *bremen*, ardere desiderio. Ital. *bramare*, appetere marem. Ang. North. *breme*, *brim*, idem, applied to a sow. *Breme*, *brim*, ardens in venerem. Brockett. I. 62. *Brommer*, cg. vacca indesinenter taurum appetens ideoque continue fremens.

BRIMS, cg. tabanus æstate hærens sub cauda vaccæ, pungens equos aliaque animalia. Ags. *brimse*, f. Ang. Kent. *brims*; *You have a brims in your tail*, You are allways running about. Halliw. Wright. Confer *bouw*, *bouwje*, instar vaccæ ab œstro sub cauda punctæ insane cauda elevata discurrere, de quo cecinit poeta suavissimus Meli in dialecto Siculo: Melibue. *Forsi videsti na vitedda bianca?* Clori. *La vitti ed era un ura di matinu*; *Avia la musca, et cu la cuda in autu currev a furia versu lu pinnunu*, discurrere. Ang. *gadfly*, idem. Nl. *bremse*, œstrum. Alam. *premo*, Mhd. Hd. *breme*, idem. Lat. *framea*, a pungendo, quæ notio est in Ags. *bremel*, *brembel*; Ang. *bramble*, rubus. Isl. *brimi*, m. ignis. Lat. *frendere* ambæ notiones stridendi et mordendi unitæ sunt.

Prov. *Dær komt sommels wel oarlock twiske di kow ind di brims*, *Jagget me di fette brims*.

méagere komme strax wer, M. S. *Moarn ier yne koelte, soo bijte dy de brimsen naet.* Burm. 43. Vespa *brims*, dum sol æstate ardet, pecudes acerrime pungit, unde

brimsich waer, adj. flagrans æstus cœli.

BRINGE, vb.a. adferre, conducere, pf. *bróchte*, pf.p. *bróchт*, pr.p. *bringende*, ger. *to bringen*. F.v. *branga*, *brenga*, (brendza) *brensza*. *brendza*, 153, 19. pf. *brochte*, pf.p. *ebrocht*, *brocht*, ger. *to brengande*, adferre, adducere, deferre, probare testibus. Goth. *briggan*, pf. *brahta*. Ags. *bringan*, pf. *brohte*, pf.p. *gebroht*, vel pf. *brang*, pl. *ve brungun*. Ang. *to bring*, pf. *brought* (broat); Hind. *brynge*, (molli *i* ut Angli) pf. *brót*, *bróit*, *broat*. Hoc verbum vixit et floruit, et post tot secula vivit et floret cum numerosa prole in omnibus Germaniæ linguis, excepta sola Scandinavica; ejus causa tamen in spissa caligine latet. Verbo φέρειν, Lat. *ferre*, non respondet *bringan*, sed Goth. *bairan*, Ags. *beran*, F.v. *bera*. *Bring my jild*, adfer nummos. *Di faem hat it lyts-bern by uwzers bròcht*, famula nobis apportavit infantem. *Helje ind bringe*, paratis nummis emere et auferre. *Di quéade wei bringt us nei di poárte fen di hol*, via improba nos ducit ad portam orci. *Hwer bringt dy wei hinne?* quorsum tendit hæc via? (Confer Isl. *bryggja*, F.v. *brigge*, pons, (ductus, semita?) cum *briggan*, pf. *brahta*, ducere.) *Di tsjinrampen bringe us ta neithinken* vel *umthinken*, παθήματα μαθήματα, Ang. *A due consideration of the world will bring us to the contempt of it.* L'Etrange. *Bringe op hwat*, causam tribuere alicui rei. *Ontfanger bringt syn jicht ind pootje op it rouwe waer, ind it komt fen syn supen ind fretten.*

bringst, f. acervus una vice allatus. De larga purgatione alvi infantis nutrices dicunt, *Dat is ien goede bringst*, φορὰ γαστρός. *Miel* contra valet de liquidis; ex. gr. lacte, urina. Metaphora sumta est a copia lactis, qualem vacca emulsa una vice præbet. *Boerr'-ljue ky jae greate miellen*, G. J. I. 65. Qui largiter minxit *bringt ien great miel.*

bybringe, vb.a. suis viribus efficere. *Ik ken it net bybringe um twa heren allyk to thjinjen*, superat meas vires duos servire dominos. — *Biwizen bybringe*, proferre argumenta.

delbringe, vb.a. de altiore loco in solum deferre. F.v. *nitha branga*, *nidabringa*, demergere (sub aqua.) Nl. *nederbringen*. *Netha*, *nida*, Frisiis ruricolis ignota vox.

foárbringe, vb.a. producere. — *It hynzer foár di wein bringe*, ducere equum ante currum. Tropice F.v. *foribranga*, probare argumentis productis.

foártbringe, foórtbringe, vb.a. abducere. *Di apels foertbringe*, differre poma. — *Foertbringe*, generare. *Bern foertbringe*, parere liberos. Ang. *The good queen hath brought you forth a daughter.* Shak. *Di oarloch bringt goed ind quéa foert*, bellum parit mala et bona. F.v. *forthbranga*, producere, exhibere (argumenta, testes.) Ang. *The thing that is hid bringeth he forth to light.* Job, XXVIII. 11.

folbringe, vb.a. perficere, expedire. F.v. *fulbranga*, idem.

forbringe, vb.a. transferre, de loco in locum portare.

ynbringe, vb.a. in domum vel horreum ferre. *It héa, it linnen, foár di rein ynbringe*, fœnum, lintea ante pluviam sub tectum recipere. Figurate, *hy hat néat yn to bringen*, nihil habet quod alleget vel quo se defendat. *Ynbringe* speciatim valet de bonis, quæ conjuges adferunt in rem familiarem. F.v. *in-bringa*, introducere (in domum.) conferre bona in rem familiarem, sive sit uxor, sive maritus.

ynbring, cg. bona quæ conjuges in rem familiarem conferunt. *Di ynbring fen it wiif is gréater as fen di man.*

meibringe, vb.a. secum apportare vel ducere *Di bern wolkom-thus meibringe*, ex itinere redux infantes beare donusculis (crepundiis, bellariis, cæt.) *Ien fréon bringt ien fréon mei*, amicus (ad prandium invitatus) amicum secum ducit. Ang. *He should not send the peace, but bring.* Dryden.

mie-bringe, vb.n. nuntium ferre.

miebringster, cg Hind. femina in portu prospiciens adventantes naves et nautarum propinquis adventum nuntians. Ags. *med*, F.v. *mide*, donum, remuneratio, præmium.

Digitized by Google

oafbringe, vb.a. deferre. *Turf oafbringe*, cespites causticos e tabulato deferre. Tropice, *Ien super fen di drank oafbringe*, dissuefacere potatorem ab ebrietate. *Fen thrye silers binne dær twa fordrinst, mar di thredde hat it er goed oafbrocht*, trium nautarum duo aquis mersi sunt, sed tertius periculo evasit. Ang. *to bring off*, vb.a. efficere ut evadat. Johnson, *bring*, 19.

oanbringe, vb.a. adferre. *It wiif hat twa pléatsen oanbrocht*, uxor dotem attulit duorum prædiorum. *Seádden oan 'e dyk bringe*, aggerem aquarium cespitibus tegere ne fluctus eum lacerent. Figurate, *Di hjeldagen bringe nin seádden oan 'e dyk*, dies festi non augent rem. — *Di moárdner oanbringe*, homicidam apud judicem deferre. F.v. *onbringa*, deferre, jurejurando delata affirmare. Absque præpositione *on* F.v. *bringa*, deferre, indicare sontem, probare delictum. *Onbring*, m. F.v. delatio delicti jurejurando firmanda.

oerbringe, vb.a. transportare. *Di ky oerbringe*, transvehere vaccas cymba in ripam obversam. — Multa pati, *Ien ælder bringt hwat oer mei undoagensce bern!* parentes liberorum improborum vitam vivunt ærumnosam. — Aliquem transferre ad alias partes, alia sacra, cæt. *It wiif hat him oerbrocht nei it Romeinsce geloave. Di mage hat him oerbrocht nei di prinseparty*, stomachus (inedia) ei persuasit transire ad partes principis. Ang. *The clergy brings over great numbers to the church.*

opbringe, vb.a. (sursum ferre) solvere, conducere, educare, sive ut Plautus ait, *extollere liberos. Jild opbringe*, erogare pecuniam pro tributo. — *Ien thjeaf opbringe*, furem ducere in carcerem. — *Dy ien oárremans bern opbringt hat er nat to folle oan*, liberos alius educare res est ingrata. Ang. *to bring up*, idem. Ang. *The well bringing up of the people serves as a most sure bond to hold them*, Sidney, b. 1. *Op 'e wei bringe*, hominem viæ nescium in viam reducere. *Ik bin fen it paed; bring my op 'e wei*, tota erro via, reduce me in viam. Ang. *Give leave, my lord, that we may bring you something on the way*, Shak. comitari.

tabringe, vb.a. propinare socio. — Seducere, *It loaye djure libben hat him éarm makke, ind di earmaede hat him er ta brocht um ien thjeaf to wirden.* — *Scea' tabringe*, detrimentum alicui importare. F.v. *scathe tobrenga.*

throchbringe, vb.a. dilapidare (bona.)

throchbringer, cg. heluo patrimonii. F.v. *urbringer*, idem.

to-foren-bringe, vb.a. producere ante oculos. F.v. *him to-fara-branga*, ante eum deponere (biblia sacra).

to-geárre-bringe, vb.a. in unum congregare, conferre. *To-gadera-* vel *to-gara-branga*, F.v. congregare; *to-semine-branga*, vel *to-samene-branga.* Nl. *te zamen brengen*, idem. *Semin, samen*, Frisiis ruricolis ignota vox.

umbringe, poculum propinare per cœtum. In symposiis Frisii bibunt ex uno eodemque poculo. Hoc ultimis temporibus senatui Hindelopensi diebus festis adhuc in more erat. Idem observant naupegi, fabri lignarii, et id genus homines, ad hunc usque diem. Qui gratulantur puerperam omnes bibunt ex eodem cratere argenteo duabus ansis, eumque propinant in cœtum sinistrorsum, ut per coronam sequatur solis cursum. Angli quoque sinistrorsum craterem *(Wassail-cup)* propinant vicinis in festo nati Christi, vel novi anni, vel trium regum *(twelfthnight.)* Brand, Ellis. I.

umbringe, vb.a. occidere. Ellyptice pro *um hals bringe, um it libben bringe.*

underbringe, vb.a. (sub domus tecto ponere) prospicere ut quis domum habeat. *Di éarm-man wier fen di jildwolf mei wiif ind berntsjes op strjitte set, mar Auke timmerbaes hat se wer underbrocht.* — De alto in solum deferre, synonymum *nei underen bringe.* — Subjicere, *Di oproarmakkers underbringe*, debellare et subigere rebelles, Ang. *to bring under the rebels.*

utbringe, vb.a. educere. *Di ky utbringe*, vaccas e stabulo agere in pratum. — Aperire, patefacere, divulgare, *It honke fen di déasleine man hat di moárdner utbrocht.* Ang. *These morses of conscience bring out the mans crimes and force him to confess.*

wei-bringe, vb.a. deferre de loco in locum. *Bring dat héal-bréa wei! Hwer hinne? Nei di éarme widdou.* — Amittere, perdere negligentia, *Dy alles weibringt is nin jild bitrouwt.* — Abstrahere amore, obcœcare, *Di faem bringt di*

Digitized by Google

áldkeerdel alleheel wei, virgo senem abstrahit a ratione.

werbringe, vb.a. referre, reportare. F.v. *weerbringa*, idem. *It liende jild werbringe*, nummos mutuo datos reddere.

BRINK, cg. (Stellingwerf) arboretum, locus arboribus obsitus prope a villa, ex quo colonus olim cædebat ligna ad facienda vel reparanda ædificia et sepimenta, vel instrumenta agraria. Ubi increbescente populo ortus erat vicus arbores cædebantur eorumque fundus in vici aream mediam mutabatur, vel villa rustica in eo surgebat. Inde *brink* in ea Frisiæ parte idem est quod alibi *hiem*, F.v. *ham*, fundus villæ rusticæ, hac diffirentia, quod hic terminatur sulco aquario, ille *(brink)* sepe. Hd. *brink*, viridarium. F.o. *brink*, campus virescens. Stür. 24. Nd. *brink*, area in media urbe Daventria et Cassela. Fundi isti, sive arearum, sive arbustorum, sive villarum, cum extent terra vicina, *brink*, proprie notat locum celsiorum. Isl. *brekke*, D. *brink*, placide acclivis collis.

BRINSGJE, vb. hinnire. Altera forma est *wrinsgje*, eaque frequentior. „*Brinsen*. Hol.j. *briesschen*, hinnire. *Wrinschen*, *wrenschen*, idem." Kil. Dani *vrinske*, idem. Suethi *wrena*, idem.

BRIT, cg. F.u. fragmentum cespitis caustici, F. *brjit*. *Ien türf*, cespes integer. Prov. *Twa brjitten meitse ien turf*, fragmenta unita valent rem integram; parcimoniæ stude! *Twa britten foár tén turf*, suum cuique. — Nl.v. *britten*, idem. *Nu en ist ghene tijdt meer, dat men het volck britten voor turven telle*, R. bijencorf. f. 149, tempus fragmenta turvarum populo numerandi pro totidem turvis integris præteriit. Editor Kiliani putat *britten* idem esse cum *sponturf*, dum *sponturven* sunt turvæ integræ optimi generis, Kil. p. 621. Kil. *Brete*, *brette*, Sicamb. j. *britte*, frustum sive pars cespitis. F. *Britten ind brozels*, omne genus frustorum, fragmenta. Singulatim *britten*, frusta turvarum; *brozels*, parvæ glebæ terræ argillosæ. — Ags. *brytian*, dividere in partes; Isl. *britia*, frustatim scindere. Ang. *brittle*, fragilis. Ang. North. *brotts*, fragments, droppings. F. *brekke*, pf.p. *britsen*,

brot, F.o. collectivum, pulvis cæspitum causticorum. Stür. 24.

bréte, F.o. frustum.

BRITS, cg. castigatio flagellorum in ano. *Di brits jaen*, ferire nates. *Britse*, idem. Nl.v. *bridse*, coleus. Kil. Nisi mavis trahere ab Ang. *to breech*, ferire nates. *Cry like a breechd boy, not eat a bit*, F. *Krite lyk 'n britste boi; nat ien byt ite*. Beaumont and Fletcher. (1844) VI. 511. Kil. *bot-aersen*, *leersen*, *bridse slaen*, ocrea, assere, vel rudente ferire nates.

britze, Sax.l. est lignum manubriatum ita intersectum, ut singulis plagis assulæ ejus collisæ crepitent. *Enem de britze geven*, alicujus nates ferire ligno (sive assere) plano, Bnl. I. 141. *Brits* igitur natibus est quod *hánplack* manibus.

bridz, cg. tabulatum ligneum acclive in quo excubantes milites dormiunt.

BRITTHENKRUD, n. (britten-kroed) lapathum; secundum botanistas hæc species appellatur, rumex aquaticus, vel rumex hydro-lapathum. Frisii nunc vulgo appellant *harntje-riis*, *hantje-riis*. Anglosaxones vocant *brythen;* Somnerus, qui *brythen* citat, male conjicit Ang. *spoonwort*, Nl. *lepelblad*, cochlearia. — Hocce lapathum *britthenkrúd* ripæ fossarum et lacuum quaqua versum in Frisia ferunt; incolæ plantam excoquunt et decocto utuntur, tum contra stomocacen, tum contra salivarium lentorem. Frisii hanc lapathi speciem indicabant militibus Cæsaris Germanici, qui *brythen-krúd* vertebant *herba Brittannica*, decepti soni similitudine. *Brythen* autem non longe differt ab Isl. *brythja*, saga, quasi herba magica. Egilsson. Plinius ipse, qui rem narrat, miratur nomen *Brittannica*, cum lapathum non ex Brittannia sit oriunda, sed Frisiæ planta indigena. „Frisii, inquit, qua castra „erant, nostris demonstravere illam, „mirorque nominis causam, nisi forte „confines occano Brittanniæ, velut „propinquæ, dicavere. Non enim „inde appellatam eam, quoniam ibi „plurima nasceretur, certum est." Plinius, Nat. Hist. XXV. 3. Hall. 183. Vide herbæ *Brithen-krúd* imaginem apud A. Muntingium, *de vera antiquorum herba Britannica*. p. 190. Amst. 1681.

BRIZELJE, vb.n. in minutas partes frangi: *tobrízelje*, perfringere. *Di ro-*

Digitized by Google

mer is tobrizele, poculum perfractum est. — *Brizelje* forma frequentativa vb. Ags. *brysan*, Ang. v. *brisse*, Wyckliffe, frangere, Ang. *bruise*, Gal. *briser*. *Z* vel *s* oritur ex *th*, Ags. *breothan*, perdere; *breotan*, atterere. Isl. *brydia*, dentibus perfringere.

brozelje, vb. a. fere idem quod *brizelje*.

BRJIDSTOEL, cg. sella utrinque munita fulcris, quæ ulnas sustentant; plerumque sedes honoratior heri vel heræ provectæ ætatis. Gal. *fauteuil*. Puerpera hanc privam sibi habet sellam, quæ tamen, quamdiu illa lectum tenet, occupatur marito: *Di kreámheâre sit yn 'e brjidstoel*. Forsan vox eadem cum F. v. *breidstol*, sella sponsæ, synonyma *breid-bonk*, quæ vox conspirat cum Isl. *brúd- beckr*, *brúdar-beckr*, Dan. *brud-bænk*. Veteres scilicet sponsis parabant sedem honorificam cæteris sedibus ornatiorem. Aliquando sponsa sola in ea sella sedebat et tunc vocabatur *stol;* aliquando cum paranymfis, et *bank*, *benk*, *bonk* ei nomen erat. Inde mos remansit sedes sponsarum ornare rosarum corollis, quem et Anglosaxones frequentabant. — *Brjid* non est ex F. *breid*, sed ex Ags. *brid*, *bryd*, Ang. *bride* (breid.) Hæc derivatio nisi obvia esset, *brid* a *briede*, incubare, sensu somnolentus hærendi in aliquo loco, deducerem. Phrasis enim nota est, *Di âldman sit di hele dei to brieden by di kird*, senex totum diem hæret apud focum. Ex *bried* in *briede*, incubare, torrere, in compositis fit *brjid*, ex. gr. *brjid-panne*.

BRO, f. F. b. pons. Bend. 31. *Bro* pro *brogh* ut Ang. *borro* pro *borrough*. Forma *bro* est Scandinavica, Isl. *brú*, f. pons, Dani *bro*.

BROAR, cg. pl. *broárren*, frater, per synalœpham ex *brothar*, ut Gal. *frère* ex *frater*. Goth. *brothar*, Sax. v. *brothar*, Ags. *brothor*, F. v. *brother*, Ang. *brother*. *Th* lenis more solito evanescit inter duas vocales. *A* in Lat. *frater* fit *o* ut Lat. *mater* transit in Ags. *modor*, F. v. *moder*, F. *moer* et *moar*. Frisii orientales mutabant fractum sonum aspiratæ *th* in *w*. C. M. 40, *brawer* pro *brather:* 29 *awer*, alius, pro *ather*, alter, F. v. *other*. W. o. *bróar*, m. pl. *bróring*. *Hja libje as broárren*, amicitiæ fraternæ officia inter se exercent. *Freagje di jildwolw nat um 'n duit foár di éarmen; dær hat hy ien broar oan forlern*, erogatio stipis pauperibus ei maxima est afflictio. Prov. *Broárren jouwe eltsoar nat folle ta*, rara quippe fratrum gratia est.

broars-bern, pl. et sing. fratris liberi. F. v. *brother-bern*.

broars-dêl, n. hæreditatis pars fraterna. F. v. *brother-dêl*.

broars-soan, cg. fratris filius. F. v. *brother-sunu*, Ags. *brothor-sunu*, Ang. *brothers-son*.

broars-wîf, n. Ags. *brothor-wif*, Ang. *brothers-wife*. Antiqui Ags. et F. in talibus compositis *brothor* non declinabant, sed Angli et F. hodierni *brothers* et *broars* in cas. gen.

brægemans-broar, cg. sponsi paranymphus.

heál-broar, frater uterinus, frater ejus qui eundem habet patrem sed diversam matrem, vel eandem matrem sed diversum patrem. Per euphemismum, mentula, *Hy hat it mei syn heál-broar to dwaen*, (frater uterinus ei molestus est) concubitum appetit. Confer Hd. *bruder*, testiculi. Hol. *broedertjes*, parvæ rotundæ scriblitæ in scrobunculis sartaginis æneæ coctæ. *Zuster*, (soror) libum rotundum ex farre cum uvis passis vel corinthiacis misto.

ielde-brother, m. F. v. socius sodalitatis civium, ejus socius contributionum. Nl. *gilde-broeder*.

keálle-broar, cg. matris privignus, vitrici filius. Hol. *kalfbroeder*.

broerscip ex brother-scip, F. v. (fraternitas) sodalitas, collegium.

broderlikheit, f. F. v. propinquitas contracta in baptismo inter liberos patris lustrici et infantem baptizatum.

BROBBELJE, vb. n. bullire, spumare. Makkum. Hd. *brodeln*. *Di wille brobbelt yn di romers*, gaudia spumant in poculis. Hol. *De vreugde schuimt in de bekers*. — Ang. v. *to brobble*, volutari, Halliwell, *brobillande in his blode*. Nl. *brabbelen*, confundere, miscere; rixari; tricari, nugari. Kil. *Brabbelingen*, sermones nugatorii, nugæ; Roemer Visscher. Ang. d. *to brabble*, litigare, contendere verbis. H. d. mutant *b* cum *d* in *brodeln*, bullire. Hindel. *boddelje?* Confer tamen Nl. v. *bortelen*, (Kil.) bullire, inverse *brotelen*.

brobbels, pl. bullæ surgentes in vino, cerevisia vel aqua. Synonyma fere sunt

Digitized by Google

krael, pl. *kralen*, corallæ, bullæ natantes in spiritu vini forti, et vb. *kraelje*, bullas in superficie citare, quæ vide.

brobbel en brobbelje, dicuntur pro solito *bobbel*, *bubbel*, bulla, et *bobbelje*, *bubbelje*, ut Angli *groom* pro *gome*, vir. (Ang. *the man*, in genere, famulus, pedissequus.) *bride-groom* pro *bridegomè*. Eandem epenthesin patitur vox Nl. *bribbel* pro *bibbel*, gingiva. De anicula valet, quæ *in 't overschot van bribbels heeft noch tand noch tandsgelijk;* Studentenhaver, 55. Kil. „*Bibbelen*. Fland. j. *babbelen*, acie gingivarum mandere." Hol. *babbelaar*, globulus ex sacharo indurato, alias *een balletje;* in ore autem volvitur post gingivas.

BROD, BREUD, m. F.b. stilus, aculeus. Isl. *broddr*, m. mucro, telum. Bend. 31,

brodde, vb.a. F.b. pungere. Bend. 230, a. Gal. *broder*.

broddelje, vb.a. infabre facere. Nl. Freq. vb. Nl. *brodden*, sarcinare res veteres et obsoletas, inepte operari. Cf. *brod*, acus. Nl.v. *brodde*, st. sordes; adj. fœdus, turpis.

forbroddelje, vb.a. infabre agendo depravare.

broddeler, cg. opifex infabre agens, lævus. Prov. *It ken ien master misje, ind ien brodler noch gàuwer*, opifex dexter aliquando errat, quanto citius lævus. Nl. *brodder*, sarcinator, ineptus operator.

broddel-lape, cg. linteolum lineum in quo puellæ suere discunt. Cf. *brodde*, acus. F.o. *bruddellap*, idem. Figurate, causidici prima disceptatio forensis; primogenitus mariti. Stür. 24. Hol. *naaijen*, suere, futuere, F.o. *neien*, idem. Stür. 159.

BRODEME, BRÆME, vb.n. F.b. evaporare et fermentare ut fœnum madidum in horreum congestum. Outzen. F. *broye*, idem. Sueth. *bræde*, animi fervor. Ihre. Nl. *brazem*, spuma in labia surgens morbo caduco laborantis. Hol. *brademe*, vapor.

BRODZE, cg. congeries confusa luti, merdæ, cæt. *Bròdze stront*, stercus rotundum. *Ien hele bròdze jild*, nummorum cumulus. *Ien hele bròdze goed*, cumulus magnus rerum, tropice, popa venter; mulier procera et obœsa. — Angli, *broth*, jus, liquamen. Teuth. „*bruwe, broede, broeye. Broede, iuchen*, jus, brodium." Kil. *brodde*, vetus, sordes, turpitudo; fœdus, indecorus; *brodder*, podex turpis, anus stercore fœdatus. Ital. *brodo*, jusculum; *broda*, aqua putida, sordes; *brodoso*, squalidus, putidus. *Bradze*, F.o. strues, massa indigesta rerum; domus vetus ruinosa. Stür. — *Bradde, bradse, bredse*, Flandri, testiculus. Kil. Alam. *bræt*, pulpa. Nl.v. *brade*, sura.

BROEK, cg. palus (*oe* brevis). Kil. neque F.v. neque F. nota vox. Videtur tamen restare nominibus aliquot vicorum in agris humilibus, graminosis vel uliginosis sitorum, West-Frisiæ *Broek in Waterland;* Frisiæ *Broek, den Broek*, vicus pagi Doniawerstallæ: *Donkerbroek*, vicus pagi Stellingwerf-Eastein. *De broek*, tractus agrorum paludosorum pagi Dantumadelæ vicinus vico Akkerwoldæ austrum versus. Ags. *brók*, fons, rivulus, Ang. *brook*.

broekich, adf. fermentatus, rarefactus, emollitus. *It lân' broekich meitse*, terram duram arando frangere et mollire.

BROER, n. p. v. F.v. *broer*, *brother*, frater; *Brúdar*, n. p. viri, F.b. Joh. 18. Bend. 102, *broder*. Confer *suster*, soror, F. *Suster*, n. p. feminæ.

broersma, n. patronymicum.

BROER, m. F.b. W.o. frater. pl. *da bróring*. E. I. 362.

BROGGE, cg. Sylvicolæ, frustum panis siliginei. dim. *bròchje*. F.o. *brügge*, Dial. com. *ien stik iten*, frustum cultre abscissum eoque planum veteres illinibant arvina suilla, hodierni butyro. Ellyptice pro Flandrorum et Frisiorum *boter-brugge*, Hol. *boter-am*. Kil. — Isl. *brugga*, miscere potum, coquere cerevisiam.

smôr-brogge, frustum planum panis siliginei arvina illiniti. Pro arvina pauperes syrupo utebantur, imprimis infantes in fodinis cespitum causticorum. In genere Frisii amant cibaria mollia, dulcia atque mellita, palatum mulcentia. *Scilsthe my ien smôrbròggе kliemje?* parabisne mihi panis frustum adipatum? Ags. *clæmian*, Ang. *to clam, to smear*. Hodie *Scilsthe my ien stik iten smarre?*

BROK, BRÔK, F.v. bracca, pl. *brék*, femoralia. F. *bríik*, *broek*, (*oe* longa) F.b. *brek*, vel *boks*, Joh. 100. Ags. *bróc*, pl. *brêc;* idem. Angli vet. perdita genuina declinatione pl. *breeks*. In usu pluralis valebat pro bracca, quod ambo femora teguntur; inde Dani

Digitized by Google

et par buxar, Ang. *a pair of breeches*, ellyptice *breeches*, bracca. Schambach, Wb. Niederdeutsche mundart, notat p. 31, *brâk* in singulari notare tibiale unius cruris, in plurali braccam. Confer *bòxe*. Angli v. frequentabant num. singularem

Thou woldest make me kisse thin old (brêch,
And swere it were a relike of a seint.

Chauc. Pardonneres tale. v. 12882. *Pîpen fen di broek*, duæ quasi manicæ ex quibus constat bracca. Confer *bòxe*. Prov. *Moârns yn 'e broek ind juwns er wer ut*, surgens induo braccam eamque cubitum euns exuo. Varietas delectat. Vita semper eadem tædium vitæ affert. — *Under ind boppe ta di broek ut*, puerulus vixdum caput et pedes ex bracca exserens. *Di bern hawwe nou al ien piip yn 'e mule as kja under ind boppe pas ut di broek binne.* — *Di broek ut*, exuta bracca. Infantes imitantur cuculum clamantem dicendo, *Koekut, broek-ut.* — *Ien lape by di broek del*, (segmentum lacerum pendens de bracca) magnum patitur detrimentum. — *Di broek laepje*, braccam laceram sarcinare. *Di rike moike hat him di broek lape*, dives avuncula rem familiæ caducam restauravit. Confer *Immen it gat himmelje*, (purgare alicui anum, nates) alicujus debita solvere. Prov. *Broek laepje ind it jern tajaen*, (gratis sarcinare braccam aliis et superaddere fila) operam et oleum perdere pro homine illiberali. *Di broek mat lôs*, erogenda est pecunia; proprie, bracca est solvenda: intus braccæ sacculus erat assutus, in quo veteres aliquot paratos nummos secum habebant. cf. *broeksbuse.* — *Omke hat di forkeerde broek oan*, (avunculus præposteram induit braccam) nullos erogare vult nummos, prætendens avaritiæ se braccam nummis vacuam induisse. Scoti, *It is not in your breeks*, non habes quo solvas, res tuas superat vires. Kelly. 220, 339. Confer *broeksbuse.* — *Ik mat ut 'e broek*, cacaturio, proprie, exuere me debeo bracca. — *Immen di broek opbine*, braccam subsidentem vel lapsum alicui accingere, quod officium cum matres et nutrices præstent puerulo braccato, transfertur ad hominem alacrem, qui jactatorem exercet et castigat: *Pauw wier alle man oer 'e holle ta 'n boer fen Jobbegea him di broek opboan; nou is er su stil as ien pisêameler.* Hollandi simili figura, *Een boer heeft Pauw te kakken gezet. Opbine*, in sursum ligare, quod veteres ligula per limbum transiente adstringebant braccam super coxam, ut hodierni rotundis fibulis. — Prov. *Ien scelm mat swye as ien broek*, scelesti obmutescunt, probi audent loqui. — *It wiif hat di broek oan*, (femina induit braccam i. e.) uxor imperat marito. Ang. *The wife wears the breeches*, idem. Antiquitus viri soli braccati erant; bracca insignibat virum ejusque imperium, femora feminæ tantum subligaribus laxis tegebantur. Vide Papekost in Geuseschotelen (Blokziel 1720.) bl. 40, 42. Anglæ quippe et Frisiæ virgines non egebant braccis ut pudicitiam intaminatam tuerentur. Nl. v. *de broek en de doek*, viri et feminæ; poeta Cats passim. *Doek*, peplum album feminarum. Ang. *The wife of Xanthus was domineering as if her fortune and her extraction had entitled her to the breeches.* L'Etrange. Prov. *Asthe di pung oan it wiif oerdochste jou hjar di broek op di keap ta*, Scoti *If you sell your purse to your wife, give your breeks in to the bargain.* Kelly, 195, 140.

broeks-bân, cg. limbus superior braccæ, braccam constringens in modum cinguli.

broeks-buse, cg. sacculus braccæ intus assutus.

broeks-flappe, cg. lacinia pendula, sed nodis substricta et operiens aperturam braccæ anteriorem. Hol. *klep van de broek.* Veterum braccæ a fronte erant fissæ tantum, quod foramen dicebatur *di gulp;* hic mos nunc rediit.

brok-gerdel, m. F.v. zona braccalis, qua braccam supra coxam adstringebant veteres. Angli de hac zona suspendebant gladium; Ang. v. *breek-girdille. At ys breg-gurdle that swerd astod.* Ashmole MS. Halliw. *breek.* Isl. *broka-belti*, n. et *broklindi*, m. idem. Hodie *broeks-bân*, limbus superus braccæ.

broek-man, m. puerulus exutis tuniculis muliebribus recenter braccatus, *Broekmanke*, n. idem. Gal. *culottin.*

broek, femora et posteriora vaccæ, leporis, cæt. Formam perfectæ vaccæ

Digitized by Google

BROK.

Frisii pastores sic delineant, *Ien tsjep kòu mat wæze breed fen scoft ind ribbekas; koárt efter it krües; fol yn di broek* (plena, farcita femoribus); *djip yn 'e boárst* (profunda pectore, i. e. mensurata brachiis expansis, quorum alterum digitis attigit os sacrum, alterum pectus vaccæ); *it jaerbled fjouwerkant* (ima uberis pars quadrata); *ind di uren spraet ind naet by eltsoar threaun*, (papillis divergentibus.) — *Broek sette*, incrementum capere. *Dat lán set broek*, hocce pratum multo gramine floret. — *Foár de broek jaen*, cædere nates. *Undoagensce junges matte foár di broek hawwe*, pueri protervi ut vapulent necesse est. Ang. *to breech; Cry like a breeched boy*, ex Ang. *breech*, nates. — *Efter di broek sitte*, persequi; *broek* pro ano; *efter it gat sitte*, idem. *Di witjers sitte ien koudief efter di broek*, lictores persequuntur abigum. Gal. pl. *trousses*, bracca. *Napoleon est aux trousses de l'ennemi*, à la poursuite.

broek, pudendorum tegumentum. (Lat. *culus*, anus, Gal. *cul*, idem; *culotte*, bracca), Apud Frisios non receptum est feminas, nisi imperiosas et viriles, aurigam agere vel plectro violæ canere; inde Prov. *Dy ien hynzer menne wol oaf fijoele-spylje mat hwette yn 'e broek hawwe.* — De muliere formosa, sed sterili, perhibent, *As men dat wif mei ien broek um it gat slacht, scoene men thinke, dat hja mei jung wier.* — De homine mulierioso cœlebi audit phrasis vetus, *Hy mat ien wiif habbe of ien gretter broek*, Burm. 28. Confer Isl. *brokar-sott*, f. hysteromania. Hol. *broeken*, inire feminam.

unbroket, adj. F.v. non braccatus, nudis natibus.

BROK, n. cg. frustum. Goth. *gabruka*, f. idem. *Biten ind brókken*, reliquiæ prandii vel panis fracti. *Nei tsjerke maste, as scilste er oan stikken ind brókken yn*, in templum ibis licet vi compulsus et laceratus in frusta. *It kâl is er by stikken ind brókken áfhelle*, partu vaccæ difficili compulsus rusticus vitulum abegit in fragmenta discerptum.

brók, tropice, victus quotidianus. Proverbium famulorum et famularum, *Men aerbeidet sa wol foár di rók us di brók*, servimus hero non minus pro vestitu quam victu. F.o. *bréke*, frustum. Stür. 23. Nl. *breken*, frangere, pf. *brak*.

brókken, pl. frusta lactis coagulati, ex quibus attritis et compressis fit caseus. Frisii occidentales *wrongel*.

brók-aed, confer p. 7.

brók-scouw, cg. (Rauwerderadêl) alias *brok-aed*, supra *aed*, 7. F. *scouw*, alveus, ponto. Gal. *ponton*, barque plate.

brókke-dei, cg. nomen, quo Romano-Catholici appellant diem cœnæ supremæ Christi apud sacrorum reformatorum asseclas, qui repræsentant laceratum Christi corpus frustis panis fracti; Romano-Catholici, contra, lagano rotundo pusillo sed integro. Gal. *hostie*. B. L. *oblata*, *oblia*, Nl. *ouwel*.

brókje, vb. frusta lactis coagulati conterere in sinu *brok-aed*.

brokkelich, adj. frustatim fragilis, friabilis in glebulas. *Brokkelige knip*, terra dura, infertilis, quæ mota solvitur in frusta. Ang.v. *brokel*, *brickel*, fragilis. Ang. *brittle*. Johnson, Todd, *brittle* et *brickle*.

brókkel-éarzich, adj. (ano fragilis, incontinens) frequentes ventris crepitus emittens.

BROCMON, F.v. incola pagi Frisiæ orientalis, versus occidentem maris sinui contigui. pl. *brocmen*. Richth. 151. N° 2. Ags. *broc*, equus. Ang. North. equus rustici. Isl. *brocka*, succussare. *brockhestr*, equus succussator; *brockr*, idem. Hald. Ang. Cant. *brockman*, eques. Wright. Vulgo ducunt a *brok*, *broek*, agri humiles, irrigui et graminosi.

brocmonne-lond, regio Brocmonne-lond, F.u. *Broekmerland*.

brok, n. p. v. viri. *Brokema*, n. patron.

BROL, cg. BRUL, conspicillum duabus lentibus. Gal. *lunettes*. Ang. *pair of spectacles*. Nl. *bril*. Barb. Lat. *berillus*.

bròl, pons duabus arcubus. *Di brol*, talis pons in Leowardia et Franekera. *Brollen*, pl. pontes. Hamconius, 84. 6. In nundinis hebdomalibus omne genus scruta prostant supra pontem *brol* dictam Leowardiæ. Inde *brol*, omnium rerum farrago; dispecte, quidquid homo mersus foro possidet; *do elts um sines kâm, gung hi mei di brol foárt.*

bròl, bril, sedes lignea latrinæ, sive una sive duabus aperturis. Vide sellam pertusam Anglorum Sec. XV cum

Digitized by Google

tribus foraminibus p. 272, A volumen of vocabularies by Wright. 1857; sumtus fecit munificus mecænas J. Mayer. Prov. *Dy di bril um 'e kals het dy sjucht er eák throch.* MS. — Vocis migratione notat postomidem, i. e. instrumentum quod naribus equi contumacis imponitur; *Dat kynzer mat di brol op 'e noas kawwe*, equus iste postomide agendus est. F.u. *It peert müt met de kapersol reden wurde.* — F. *Syn burman ien brul op e noas sette*, ædificatione quadam officere vicini luminibus, ludibrio habere. *Di sluch-slimme set di opsprekker jamk ien brul op 'e noas.*

brôlle-huske, n. conspicilli capsula.

brille-man, cg. qui conspicillo utitur non tantum ad legendum, sed et inter ambulandum et totum per diem.

brilje, brulje, vb.n. oculos senio hebescentes armare conspicillis.

BROMMEL-BEI, cg. rubus cæsius. Vide *brom-bei*, idem, supra 160.

BROMSTICH, adj. superbiens, sive divitiis, sive formâ, sive dignitate, sive rebus prosperis, fastum supercilio et gestu significans: *As it di lju' goed giet wirde kja jamk bromstich. Bremstich*, idem. *Breemstigh*, adj. Flandri, luxuriosus, ardens in venerem, veneri deditus. Kil. Ang. East. *bramish*, to flourish, gesticulate, and assume affected airs. Forby, I. 38. Hol. *een bram*, homo gloriosus, cultu et incessu sibi placens in rebus secundis; *Den bram uithangen; Brammich*, adj. gloriosus, fastosus, cultu, sermone, cæt.

BROM-TIKE, BRUM-TIKE, F.o. scarabœus mense majo in vicinio fluminum volans et folia arborum devorans. Synonyma F.o. *ekkel-tève*, et *boom-tike*, Stür. 22, 46. Nl. *mei-kever*, scarabæus melolantha. Linnæus. F.o. *tike*, scarabæus. F. *tike*, vermis hærens in cute ovium et canum. *Brumme*, strepere, ob strepentem volatum.

BRORICK, n. p. v. F.o. C. M. 148. Ags. *broga*, m. prodigium, terror, horror; *ricé*, potestas, dominium.

BROS, adj. fragilis. Ags. *brysan*, Ang. *to bruise*, conterere, unde freq. F. *brízelje* et *brozelje. Bròsse twjibak*, paniculus bis coctus fragilis. Per euphemismum *bròs wæze*, (fragilis esse) crepere. crepitus ventris emittere. Confer *brokkel-éarzich.* — Irritabilis, non contentus, iratus. F. *koárt fen stik*, Ang. *touchy*, Nl. *licht geraekt;* Gal. *fragile. Hy siucht bròs*, oculis videt insuavibus.

brozelje, vb.n. in frusta verti, frangi. *Di wâlen brozelje*, ripæ defossæ solvuntur in frusta. *Di knipierde brozelt*, terra dura et macera rumpitur frustatim. *Druge wrakke tsjiis brozelt*, casei sicci et rejectanei solvuntur in frusta. *It lekken bigint to brozeljen*, fila panni partim solvuntur. *It brozelt er by âf*, pars a toto minutim dirumpitur.

brozelich, adj. fragilis.

BROT, n. fœtura. Vide supra 509.

BROTH, m. et n. W.o. vapor E. I. 362. Ags. *bræth*, m. spiritus, odor. Ang. *to breathe*, spirare.

BROUWE, vb.a. miscere potum, præcipue vinosum vel excitantem. pf. *brouwde*, pf.p. *brouwd. Biar brouwe*, coquere cerevisiam. Tam literis quam notione *bruwe* sive *brouwe* rite quadrat cum Græc. φύρω, misceo, affundo, condepso. Τὰ ἄλφιτα πεφυρμένα ὕδατι καὶ ἐλαίῳ, Xenophon.

Ags. *breovan*, coquere cerevisiam; pf. *breav*, pl. *bruwon*, pf.p. *broven;* st. *briw*, jusculum, F. *bry*, Sax.n. *bri*, puls. Kil. *bruwe*, *bruwet*, jusculum, liquamen. Ags. *broth*, Ang. *broth.* — Isl. *brugga*, miscere potum, temperare, pf. *brugatha*, pf.p. *bruggat.* Egilsson. Ags. *brig*, *brîw*, jusculum. F.v. *briuwa*, coquere cerevisiam; 3 pers. præs. *brout.* Nl. *brouwen*, pf. *brouwde.* Nota miscendi potum notionem esse primariam, et *biar* subintelligi, si *brouwe* valet, cerevisiam coquere. Neerlandi, Frisii et Scandinavi perdiderunt perfectum primitivum.

inbrowen biaer, F.v. cerevisia in ipsa domo in usum familiæ cocta; Ang. *home-brewd ale* opponitur cerevisiæ calidæ sumptuosiori, vel *dubelbiar*, Ang. *double beer*, Shak.

brouwe, verbum frequentatum in caseis figurandis. Coquit rustica aquam, qua coagulatur lac, in maximo catino, qui vocatur

brou-tsjettel, cg. *By liu', dy er nin wize op sette, is hundert goune ien béan yn 'e broutsjettel*, in manibus decoctorum centum floreni „ fabam in catino maximo," i. e. neque hilum valent. *Ien baen ijne broutjettel*, Burm. 64.

brou-doek, cg. linteum crassum rarumque, per quod lactis massa coacti colatur.

Digitized by Google

brou-tonne, cg. dolium, quod excipit serum percolatum. *Di aden brouwe*, sinus lacteos aqua calida purificare.

brouwe, metaphorice, efficere, parere, moliri, Nl. *quaed brouwen*, clanculum parare malum, Lat. *coquere bellum, consilia.* F. *Hwat heste my dær brouwd? Ky koft ind nat bitelle?* Quid mihi peperisti? Emistine vaccas easque non solvis? — Isl. *brugga*, miscere potum, coquere (cerevisiam), machinari, struere mala; *brugga svik*, parare insidias. Ang. *brew*, to contrive, to plot. Lat. Barb. *briga*, partes, factio, Gal. *brigue*, cabale, intrigue. — Ang. North. *brog*, a swampy place; East. a trick. F. *bròggе*, *brugge*, frustum panis butyro illitum. Ang. v. *butterham*, Wright, Hol. *boterham*, Hd. *butter-brot*, Gal. *beurrée.* — Ang. v. *browing*, soup, pottage.

broute, brouwt, cg. tantum cerevisiæ quantum una vice coquitur. Scoti *brouwest*, *brouwst*, idem. Jamieson. Cf. *bakt* in *bakke.* Ags. *breov*, n. coctio. F. *yn 'e brou sitte*, angustiis urgeri: figura desumta a *coquendo* mala. Scoti *brouwst*, eodem sensu. Jamieson. Nl. *in de broei zitten*, Lat. *hærere in sordibus.* Cic.

BROUWE, vb.a. commissuras navium ferruminare stupa. Operarius, læva manu comam stupæ et cuneum ferreum tenens, rectâ illam malleo incutit in rimam. Inde phrasis Hol. *Mijn vader was geen breeuwer; ik laat mij het werk niet uit de handen nemen*, (pater meus non erat obturator navium; haud patior mihi stupam e manu sumi). Lusus est in duplici notione vocis *werk*, opus et stupa; provinciam, quam nactus sum, ipse orno, neque tradi alio patior. *Breeuwer* nunc corruperunt Hollandi in *Bremer*, civis Bremæ; *mijn vader was geen Brémer* cæt. Confer *Bremen* Bnl. I. 138. *Hy brouwt throch di naden*, (non adigit stupam in rimas ut obturentur, sed per rimas, quæ hiscere pergunt) bacchatur dilapidatque bona. Nl. *brauwen*, unde Hol. *breeuwen* et F. *brouwe. Brauwe* autem villosi sive criniti quid notat; ex. gr. Isl. *brâ*, f. cilium, pili palpebrarum. Ags. vacillant inter *bræv brev* et *brwa;* Sax.v. *braha*, *brauua*, Ang. *brow*, supercilium. Ex *brow* fluxit F. *brouwe;* ex *brev* Nl. *breeuwen.* Nl. (Kil.) *brauwe*, *brouwe*, cilium, supercilium; limbus pelliceus vestis; *brauwen*, ornare, comere. Ang. *to brave*, venustare; Shakespeare in Rich. III, *the sun braves the east*, sol matutinus exornat orientem. Ang. *brave*, adj. splendidus, *with blossoms brave bedecked daintily*, Spenser, F. Q. I. VII. 32. *For I have gold and therefore will be brave,*
In silke I'll rattle it of eury colour.
Greens Tu. Q. O. Pl. VII. 35.
Ang. *brave*, comtus, excellens, nobilis, magnificus, fortis. Lat. *ornatus*, excellens, honorificus. — Verbum *brouwe* propria notione igitur est, per rimas supercilia stupæ ducere.

brauw, adj. probus, bonus. adv. bene, rite, valde. W. G. 38, 44.

brou-hammer, cg. malleus ligneus annulis ferreis in extremitatibus munitus, quo cuneus adigitur in navis rimas.

BRUDEL, vb.a. W.o. nectere. F. *breidje. Brudel* ejusdem est formæ cujus *broddelje*, supra 500.

brûdel-gôder, n. W.o. acus, fila, omne instrumentum nectendi. Cf. *breidje.* E. I. 362.

brudel-nadel, f. W.o. acus longa, qua nectunt, F. *breidnidle.* Ibidem.

BRUYE, vb.a. verberare, vexare, illudere. Inverse pro *burje*, Sax.l. *buren*, verberare, Bnl. I. 169. Gal. *bourrer*, Ags. *berian*, Isl. *beria*, verberare, Lat. *ferire.* Confer *brauwe*, ferire. — F.v. *brida*, (pf. *breud?)* trahere; *mit brudena suerde*, stricto gladio, Nl. *met getrokken zwaerd.* F.o. *De noese breud of tuikket 3 schilling*, Ostfr, Landr. III. c. 68, pro naso tracto vel presso 3 scill. mulcta. Sax.l. Hamb. *bruden*, illudere, molestare, exagitare. Confer omnino Richey Idiot. Hamb. 25. Ags. *breothan*, perdere, pf. *bread*, pl. *brudon: abruthon*, destruere. F.b. *brüe*, vexare, aliquem ludibrio irritare. Bend. 6. F. Junius asserit vb. Nl. *bruyen* olim notavisse „implere" eo sensu, quo brutæ animantes implentur, quotiescunque abhibitis admissariis fœtum concipiunt. Improbat porro rudiores Belgas hoc verbum, olim non inhonestum, passim quadam minaci violentia usurpare, cum dicunt, *Wat gebruy is hier?* quid hic turbarum est? *Bruyt van hier!* Apage! Cum qua

Digitized by Google

observatione, si vera est, comparari potest phrasis similis, in ore plebis Hollandicæ, *Wat geneuk heb jij? Neuk heen!* Apage! *Neuken* enim est, inire feminam. Jun. Et. *bride.*

Hwa klapt kriget ien pak bruyen, qui socios prodit vapulat. — *Ho bruyde ik allike wol dy bonte kater meye hoanne!* ut illudebam, decipiebam eum causidicum W. G. 28. confr et p. 33. — Tangere, attinere, *Hwat bruit my it raebjen fen di frouliu!* Quid ad me mulierum garrularum fabellæ! Nl. *Wat raken mij de praetjes der vrouwen!* Hol. ex trivio *Wat neukt mij 't geteut van de wijven!* — *Foárt* vel *hinne bruye*, abire. *Ién nackt oan 'e swier dat mei hinne bruye, twa is to folle. Brui hinne*, apage! (Nl. *trekken*, trahere, ire.) *Brui nei di galge! βάλ' ἐς κόρακας! Hinne bruye*, per me licere. *Earm is net bæst, mar bliuwste trou ind eerlik mei it hinne bruye*, paupertas malum est, si tamen justum honestumque colere pergis ferri potest.

brui, cg. quæcumque res, machina, instrumentum. *Lit Waetse den hispelje; ik ken dy bruy sa neat omdraye*, W. G. 6. *Naet ien bruy*, ib. 13, ne hilum quidem. *Hy hat di brui wei*, captns est.

gebrui, n. molimen, turbans actus, molestia. *It trouwen fen ien doaiter jouwt ien hopen gebrui*, filiæ nuptiæ haud parum molestiæ aspergunt parentibus.

bruyer, cg. verberator. *Dy keerdel dat is ien bruyer ind ien feóchter*, homo ille est verberator et pugnator, i. e. semper pugnace agit vi. — *It is ien rare bruyer*, homo immodicus actione et lingua. *Ien lossen bruyer*, homo levis et temerarius.

bruyery, cg. quodcumque negotium, promiscue quævis res.

forbruye, vb.a. male agere, corrumpere, gratiam alicujus perdere delicto. *Dy it by di héren forbruidt ken nin goed mér dwaen*, qui magnates offendit recte faciendi potestatem perdidit. *Di jungkeerdel het it by di rike omke mei syn supen ind flokken forbruid*, inconditis verbis et potationibus gratiam divitis avunculi perdidit. Sax. l. Hamb. *verbruden*, corrumpere.

forbruid, adj. corruptus. *Di boel is forbruid*, malis consiliis res perdita est.

forbruid, adv. valde, vehementer. *Forbruide kâld, forbruide thiuster*, vehementer, sæve frigidus, valde obscurus. *Di âldman is forbruide gek op syn faem*, senex perdite amat famulam suam.

BRUKE, vb.a. uti. pf. *brûkte*, pf.p. *brukt*, ger. *to bruken.* (Lat. *frux, frugis;* (frugi) *frui, fructus sum* = Germ. *bruki.)* Perdidit conjugationem primitivam obviam in vb. Ags. *brucan*, pf. *breac*, pl. *brucon*, pf.p. *brocen.* Ang. *to brook*, frui. F. v. *bruka*, ger. *to brukena, bruken; to brukam*, Chart. 496, b. *bruka, hebbe ende haulda*, Gabb. 141, uti, possidere et servare. *Bruka, bysighia, en bysitta*, Gabb. 141. *Hy brukt bæst lân; mar ken di hier nat meitse*, usurpat agros fertiles conductos, sed mercedem consequi nequit. *Hi brukt it lân um 'e helte fen 'e frucht*, colit agrum conductum mercede dimidii proventus. — *Di musen kenne it lân' wer bruke*, mures prata, quæ florent tenera herba quorumque terra est mollis, iterum admordere valent. *Hy brukt to folle drank; meitse nin stéat op him*, nimis est inter pocula. *Hy brukt ien bytke yettick ind hunich foár 'e kiel*, utitur melle mixto aceto contra anginam. Marcus I. 6, Vulg. mel silvestre edebat," Ags. North. *wudu-hunig he wæs brucende* vel *gebréc*, Ags. *he æt.* F. *Ku er nu minschen frette, hy bruwkte de iene for flæsk in de ore for brea'*, M. S. dummodo posset devorare homines, alterum comederet pro carne, alterum pro pane; in hominis hiantem avaritiam. — *Dy ien faem brukt, mat hjar eerlik meitse throch it houwelyk*, qui virginem usurpat (i. e. init) eam ducere oportet. Ags. *he mot wifes brucan and flæsces gif he silf wile*, Ælfric's epist. past. in All. ed. Thorpe. 8. 462. Sax. l. *bruken*, loco uxoris habere, Bnl. I. 148. — *Him bruke* (se uti, i. e.) se gerere, Nl. *zich gedragen*, F. *Wy matte us sa bruke, dat wy di kóp opstekke doare*, ita nobis agendum est ut neminis cavillationem timeamus. *'n Arbeidersman, dy him goed brukt, is syn léan wirdich*, operarius diligens sua mercede dignus est. *Hy is âld ind karbintich, mar hi hat him yn syn jonkheit eak noch al brukt*, senex tenetur corporis vitiis, sed in juventute multis laboribus insudavit. — *Dou biste min to bruken*, male moratus es et

Digitized by Google

intractabilis. — *Men matte di tiden bruke lyk as hja binne*, in mercatu tempori cedendum est.

brukma, cg. consuetudo.

bruking, F.v. usus fructus, occupatio. Jur. II. 156. Ags. *brucing*, functio, occupatio.

bruksom, adj. tractabilis. *Bruksom lân*, faciles tractatu agri. Terminatio *som* Nl. *zaem* est et in *han-som waer*, tractabile cœlum; *siung-som sankje*, cantilena commoda; *sny-som throchgéan*, immodice grassari.

BRUKKAT, adj. F.b. varius, versicolor. *Brukkat lummer bidüdi sterwan*, agni varii portendunt mortem, F. *bunte lammen bitkiute stjerren (déa.)* Joh. 23. Scoti *brocked*, *broakit*, idem; *a broakit cow*, a cow having black spots mingled with white in the face. *Brauket*, idem. Bend. 163. *Broket*, Outzen. 35. Scoti *brocked*, *broakit*, tinctus colore ex albo et nigro mixto. *Broakit cow*, vacca caput maculis albis et nigris distincta. Jamieson. Sueth. *brokot*. Videtur fluxisse e verbo tali quali F. *brekke*, pf. *brák*, pf.p. *brütsen;* Nl. *breken*, pf. *brak*, pf.p. *gebroken;* F.u. *breke*. pf.p. *broken*. Lat. *color se frangit*. Cic. Res variegata fracta colorem est.

BRUN, (BRUUN), adj. fuscus. De noctis umbris fuscis poeta, *Nachtwâdsters eag belitsen mey ien wolck; Fjild, wetter, luft oerteyn mey tjuester bruyn*, G. J. I. 15. *'k Sjogh de nacht al rju forfleyn Mey syn bruyne wjuwcken.* ib. 57. Gal. *Il commence à faire brun*, la nuit approche. — *Brune eagen*, oculi subaquili. Prov. *Di brüne piper is di bæste*, piper fuscum est optimum, i. e. puella oculis fuscis præstat calore aliæ oculis cœruleis. *Brun-éachje*, puella suavis oculis aquilis, Gal. *brun*, *brunette*. — *Ien brun hynzer*, equus fuscus in genere. *Di brüne*, equus fuscus; cum articulo demonstr. certus indicatur equus. *Brune*, nomen ursi in Renardi fabula. Isl. *brunn*, m. equus badius. *Brun-bles merrie*, equa fusca notata macula albâ in fronte. — *Brüne beántsjes*, phaseoli oblongi fusci, Hind. *brune banen*, idem. Nota formam diminutivam substantivorum Hindelopensibus ut Anglosaxonibus et Frisiis veteribus deësse. Hodierni ex *béan* formant dim. *beánke*, *beántsje* (bjentsje). — Tropice *ien bruentje*, aura levis æstate paululum crispans planitiem placidam lucidamque aquarum, Hol. *een bruintje*. — *Brun sjæn*, *swart sjæn*, torvis spectare oculis. Ang. Wilts. *a brown-day*, a gloomy day.

BRÛN, (BRÜEN) n. p. v. Isl. *brunn*, idem. Ags. *Bruna*, idem. Ang. *Brown*, n. patronymicum. Goth. *Brunjo*, lorica. Isl. *Brun*, supercilium. *Brunihild*, n. p. f. filia Athanagildi, regis Gothorum occidentalium. Först. I. 285. — *Brun*, gen. *Bruns*, n. patronymicum, *Brunsma*, idem.

brunicke, brunick, n. p. f. C. M. 148. Confer *Reon*, n. p. v. *Reonke*, *Reonk*, *Reonts*, n. p. f. *Reonixa*, n. p. f. *Malorix*, *Tentorix*, n. p. virorum. *Alverick*, n. p. v. F. o. C. M. 147.

BRUNE, cg. angina maligna. *Di brüne*, *brune yn di kiel*, Ags. *brunethan*, Somnerus. — Ags. *bryne*, inflammatio; *bryn-adl*, febris. Hd. *bräune*, (breune) Kil. „*bruyne*, angina, synanche; ovis vitium cum linguæ tumore et exasperatione, siccitate et nigredine, unde et nomen Teutonicum habet."

BRUS, BRÛS, BROES, BRUISSE, n. p. v. Isl. *brúsi*, n. p. v. *brusi*, m. vir barba promissa, caper. *Barbatus* Latine erat, et homo longa barba, et hircus. Hol. *broes*, n. patronymicum.

BRUZE, vb.n. de aqua, fervere cum spuma. *Di kou jouwt sa folle moalke*, *dat it brúst oan 'e neilen ta. Di wâgen brûze*, undæ spumescunt. (Isl. *brusa*, æstuare; *brusandi bara*, fluctus æstuans.) *It scip brúst throch di weagen*, navis velificans spumam citat. *Enone seach her ljéawers scip bruwzjen*, G. J. I. 42, velificare impetu. — *Di sea brúst*, strepit e longinquo mare motum.

brûs, n. spuma. *It brús stiet di man op 'e mule*, spuma tumet in labris hominis (morbo caduco oppressi.) *Brús op it biar*, spuma cerevisiæ. Hol. v. *bruys*, hodie *schuim*. F. o. *bruse*, obbæ os.

brûze, vb.n. flare cum strepitu. *Di wyn brúst*, strepit ventus. *Di wyn brúst hird op ut it easten*, ventus flat tempestuose ex oriente. — Nl. v. *bruisen*, Hd. *in saus und braus leben*. Hol.

Doe Hans Poep een schip voerde van (hondert lasten,
Doe braste en bruysde hy, en had altijt (gasten.

BU, (boe) sonus vel vox hiscentis. *Nin bu oaf bá*, ne verbum quidem. *Ik freagge*

Digitized by Google

di grütsce gek nei di wei, mar hy sei bu oaf ba, petebam a moro superbo ut mihi monstraret viam, at ille ne verbum quidem mutiebat. *Ba* redit in *ba-bok*, supra 434. Ang. v. *A certayne persone being of Socrates bidden good speede saied to hym againe buffe ne baf.* Udal, apophth. fol. g. Wright, I. 265, qui recte vertit, *made him no kind of answer.* In dialecto Northamptonshire *buff nor bum*, Glossary, Baker, 84. Ang. v. *baffe*, latrare, Nl. v. *baffen, beffen*, idem, hodie *blaffen. Buff*, to emit a dull sound, to bark gently, ibidem, Wright. F. v. *bluffe*, jactare. *To bum*, bombilare. Confer *bof* et *plof*. Neerlandi veteres *bu of ba* de quacumque re usurpant quæ deest, Limb. III. 269, *Wine wetenre of bu no ba*, Leken-Sp. I. c. 16. vs. 45, puer recens natus videre vel audire, ire vel stare nescit *bu of ba.* At Flandri ut Frisii de responsi recusatione, *bu noch ba teghen segghen*, Oude Vl. gedicht. II bl. 58. vs. 53. F. o. *bubá*, acerba fremens.

BUCHTER, BICHTER, BIGTER, F. o. ager alluvialis apud maris littus, a primo possessore ut inutilis derelictus, sed postea ab alio iterum in possessionem assumptus. Vox ex legibus F. o.

BUDDE, vb. n. F. b. sese volutare in sicco pulvere, ut gallinæ solent, præsertim si sol est. Bend. 24.

BUDDE, n. p. v. Isl. *böth*, pugna. — *Bade*, n. p. v. Ags. *beado*, prœlium; *Beadan-ford*, Ang. *Bedford.* Ags. *Baddanburh*, Ang. *Badbury.*

BUDE, BOEDE, spectrum, larva, larva torva. *Bude fen ien keardel*, homo taciturnus, torvus et inhumanus. Sax. l. *buthe*, spectrum. Osnabrugge *budde*, diabolus. Teuth. *budde, spoick, mom.* Sueth. *butt*, torvus. Goth. *bauths*, mutus, surdus. Nd. *bodeke de gheyst*, Bergh. Mythol. Wb. p. 20. Confer Gr. Mythol. 474. 2ª ed. Hd. *butze.* Pro *botse* Nl. v. *potse*, in *pots-hoofd*, caput tumens magnum; *pots-hoofd, kappert*, lamia. Pro *pots*, obtusus, F. *plotsk*, obtusus; *plotske throánje*, facies retusa, i. e. rotundior et non prominens.

BUDE, cg. tumor, tuber in cute ictu vel casu læsa. *It bern falt him ien bude foár 'e holle*, infanti cadenti tumor in fronte citatur. „*Buyde*, carbunculus, H. Jun. 462, a." Kil. „*buye, buyde*, Fris. Hol. anthrax, carbunculus pestilens." F. *bude* non est anthrax, sed tantum tumor ex contusione ortus. (Confer *buye, bui*, Nl. nymbus, procella, a tumendo. F. *buoi*, idem. Ang. *to buoy* (tumere) *buoy up*, ascendere, crescere; fluitare.) F. u. *büde*, idem. Ang. *bud*, gemma, oculus rami. Nl. *botten*, protrudere, germinare. Kil. *botten als een gewel*, caput (ulceris) facere, Gal. *a-boutir*, venir a suppuration, en parlant des tumeurs, des abcès; *bouton* gemma, nodus rotundus ex osse vel metallo. — Cum *bude* confer F. *pude* sacculus, sive ex linteo, sive ex papyro. — Ex *bude* oritur dim. *budeke*, contracte *budk*, Ang. *botch*, ulcus, tumor, Nl. (Kil.) *butse, botse.* Gal. *bosse*, tuber vel tumor ex ictu.

Isl. *budda*, f. pera, crumena; *budkr*, pyxis. F. *bütte*, cg. capsa lignea forma ellyptica, peræ viatoriæ vices præstans, in quam viator reponit panem, ova, quædam vestitui necessaria. Ags. *byden*, cupa, dolium; *butte, but; bytte, byt*, dolium, orca, lagena, Ang. *butt.* Isl. *bytta*, situla, urna; Nl. v. *butte, botte*, (Kil.) dolium. Gal. v. *boute*, tonneau, futaille, Gal. *boutique*, officina, taberna. Gal. *boète, boite.* Ang. v. *budge*, Kennett, a bag or sack; a kind of water-cask. Ang. *budget*, saccus, fiscus. Nl. *buidel.*

budelje, buddele, F. o. bullire, sese cum murmure aquæ lavare. Stür. F. *bulje.*

boddelje, vb. n. bullire. *Op-boddelje*, in bullas ex aqua surgere.

BUDEL, m. W. o. omnia bona rei familiaris, multitudo. E. I. 862, *Wat ha dan man dait wûf in 'n budel sit latt*, F. *Hwat hat dy man dat wiiw yn 'n búl sitte litten*, quam turbatæ sunt res in quibus moriens maritus suam reliquit uxorem. Vide *bodel* 421.

BUDEL, cg. (büdel) F. u. crumena. Nl. *buidel*, Hd. *beutel.* F. v. distinguunt inter *budel* et *bigerdel.* F. v. *budel*, f. marsupium, pera. Vide *bude.*

bul, F. u. (büül) sacculus. *Bultsje*, sacculus papyraceus. F. u. *büle*, F. *bude*, tuber cutis, tuber ex læsione ortum.

buddel, F. o. lagena. Ang. *bottle.* Gal. *bouteille.* Confer tamen Isl. *bytha*, vas conicum.

budel-pest, cg. penuria nummorum inopia pecuniæ.

budelje, contracte *bulje* (boelje) Hol.

Digitized by Google

builen, per saccum rarum cribrare farinam.

bulje, vb.a. cribro longo incernere farinam in varias species. A *bule*, saccus; veteres enim farinam in sacco raro, hinc inde concusso, cribrabant. Nl. *buydel*, bulga, crumena, sacculus; *buydelen*, cribro incernere; Ang. North. *buddle*, to cleanse ore. Nl.v. *buydel-sack*, cribrum farinarium, Hd. *beutel-sack*. Ex *bulje* Gal.v. *bulter*, inversis literis hodie *bluter*, Ang. *to bolter*, *to boulte* et *to bolt meal*, cribrare. Ang. North. *bolted bread*, a loaf of sifted rye. (Confer tamen Isl. *bullt*, n. motus creber, rotatio, cum Ang. *bolt*, cribrare.)

bul-mounle, cg. machina post saccum inventa ad cribrandum far; constat ex quatuor asserculis satis longis parallelis, compactis in formam parallelopipedi, super quo lintea diversæ raritatis farra diversæ tenuitatis transmittentia, sunt expansa; hæc compactura locum tenens sacci antiqui et inde *bul-sek* (boel-sek) appellata, accipit far molitum, et succussante motu in gyrum agitata similas separat ab utriculis. Hd. *beutelmule*.

BUE, F.b. laborare. Bend. 6. Vide *bouwje*.

buing, f. sementis in vere, ibidem.

BUFFEL, cg. proprie, bubalus, sed in usu, homo inurbanus et repellens. Wangeroog *buffel*, m. idem. E. I. 362.

BUFKE, BOEFKE, n. corculum. Confer *boef*, nebulo. Hol. *schelm*, nequam, *Schelmpje!* dulce caput; *Dief*, fur, *Diefje!* deliciæ meæ. Amantes sæpe amorem significant convitiis diminutivis. Sic pater ad infantem primigenitum, W. G. 56, *du guwtje*, *du boefke*, *du scelmke*, *du hounsfotje!*

BUGJE, BÛGE, (boege) vb.a. et n. flectere, flecti. pf. *búgde*, pf.p, *búgd*, ger. *búgen*. Frisii perfectum primitivum perdiderunt. Ags. *bugan*, pf. *beah*, pl. *we búgon;* pf. *bogen;* F.u. *büge*, pf. *boog*, pf.p. *bogen*. ger. *bügen*. Nl. *buigen*, pf. *boog*, pf.p. *gebogen*. Isl. *buga*, curvare, inflectere; *bugda*, f. flexus, curvatura; *buga*, subterfugere. Gal. *bouger*, abire; *bouge*, demicercle qui est autour du fond de l'assiette, le milieu ou la partie la plus grosse et la plus elevée de la futaille. Ex *búgan* est *búch* (boeg) arcus proræ, *búgel*, annulus: ex *beach*. Ags. *beah*, annulus, F. *béage;* ex *boog*, Sax.v. *bóg*, annulus, F. *boage*, arcus; *boagje*, gyros percurrere.

Hy wol him nat búgje litte, (inflexibilis est) non flecti se patitur, vel necessitate, vel bonorum consiliis. *It mat búge oaf boárste*, si non flectitur rumpitur, ex. gr. arcus, pertica ferrea; tropice, ad extrema ventum est, *T mot búge off borste*, Burm. 67. Prov. *Better búgje as boárste*, MS. melius est cedere fato quam pervicacia perire. Ang. *Better to bow than break*, Ray. 81.

bûchsom, adj. flexibilis. Ags. *bocsum*, flexibilis, tractabilis, obediens. Nl.v. *boogh-saem*, idem, Ang. *buxom*, Ang.v. *bowghsomme*. *Hoe eeler hout hoe boegsamer twiech*, Burm. 31, quo nobilior arbor eo surculi flexibiliores. Laudat animum tenerum pueri, qui, ut ramus curvatur arboris egregiæ, obsequio curvatur. Isl. *Betra er tre sem bognor enn brestr*.

bûye, boeye, vb.a. deflectere equos arantes in dextram. *Hálde* (hâde) idem in lævam. *Umboeye*, vb.a. cum ad finem agri arandi ventum est quatuor equorum arantium duos posteriores deflectere ut anteriores in vertendo eos transire possint. *Umboeye*, *after-um-boeye*, et *oafboeye* sunt synonyma. Ex *búge* (boege) fit *búye* ut Danorum *böie*. Dongeradelæ.

bûch, cg. pl. *búgen*, flexus, curvatura. *It docht my seer yn 'e búch fen 'e knibbel*, dolore afficior in flexu genu. — *Búch fen it scip*, arcus proræ navis. *Dou maste my nat dwœrs foár di búch komme*, (ne transverse obviam veharis meæ proræ) ne mihi adverseris pertinaciter. *Búch*, latus navis. *Altiden oer ien búch sile, dat giet nat*, velificare nave semper ad idem vergente latus non prodest. Prov. *It is ien min scip dat op nin ién fen beide búgen sile wol*, homines intractabiles ubique exsulant. Fig. *Hy prebjerret it op alle búgen um ryk to wirden*, tentat omnes vias ad divitiæ.

bûch-spriet, cg. antenna dolonis ante proram; tropice, mentula. Phrasis nautica, *Hy hat awery oan di búch-spriet*, laborat lue venerea. Ex *spriet*, antenna, et *búch*, prora. Ang. *bow-sprit*.

bûgel, boegel, cg. circulus metallicus.

bûgel, annulus ferreus sphæristerii per

Digitized by Google

quem ludentes globum adigunt. Nl. v. *boghel*, *klospoorte* (Kil.) annulus ferreus sphæristerii, Kil. „*rolbane*, *buegelbane*, sphæristerium." H. Jun. ed. u. p. 214. *Ik ken nat throch di búgel*, per annulum transire nequit; tropice, non oportet. Nl. v. *Dat mag niet door de beughel*, Bred. Moor. Act. II. p. 5. *It ken nat throch di búgel*, *dat fammen juwns let op 'e baen binne*, non decet virgines sero vespere vagari per plateas. *Di faem spilet throch di búgel*, famula est impudica. Nl. v. *boghelen*, sphæra ludere per annulum. Kil.

bûgel-sjéas, Hol. *beugel-chais*, cg. biga duabus rotis; *bugel* dicta ab hemicyclis ferreis, quibus, in modum ventralium cingulorum, equi sustentant temonem. Hollandismus.

bûgel-tas, cg. ellyptice *búgel*, sacciperium muliebre. Hemicyclus argenteus, apud divites aureus, cui assuta crumena serica vel lanea acupicta, in quam mulieres condunt nummos et instrumenta pusilla. Pendet de zona mulieris, quare F. v. eam appellabant *bigerdel*. Animadverte veterum vestes nullis loculis fuisse instructas, eosque, quæ nos condimus in sacculis intus vestibus assutis, portavisse in marsupio de zona pendente. Van Wijn, Hist. Avondst. p. 128. tab. 3, 4. p. 144. not. Licias, de quibus pendebat crumena, secabant fures, unde Ang. *culpurse*, Nl. *beursen-snijder*, hodie *zakken-roller*, Gal. *coupeur*, Lat. *perenticida*, *zonarius*.

bûgel, cg. rete sacci formâ pendens de annulo ferreo, quo, extremitati asseris affixo, cœnum causticum ex ima palude trahunt.

fladder-bûgel, cg. saccus idem, sed major, quo cœnum bituminosum in fundo amplioris lacus hærens extrahunt, mixtum cum terra, cui incumbit.

boage, cg. arcus. Vide supra *boage*, 406.

span-boage, arcus, proprie arcus qui tenditur ad jaculandum; ellyptice *boage*. *Flitse ind boage*, idem quod *pyl ind boage*, sagitta et arcus.

bucht, f. F.b. flexura, curvatura; palma, victoria, principatus, Nl. *de overhand*. Isl. *buga*, flectere, debilitare, superare. Hald. *Bucht* Bend. 31 idem cum F. *bocht* supra 418.

bucht, F.o. sinus ripæ, membri flexura, articulus, *He het de bucht um de arm*, res in ejus manu est, molestias vicit, et potis est. In hac phrasi *bucht* proprie est funis flexus. F. *Hy háldt ien slach um 'e earm*, cautus est, promittit vel paciscitur sub conditione ne capiatur. Confer *bòcht*, flexura, supra 418.

BUI, vb. F. b. ornare, comere. Joh. 37. *Jü buidh her an hial stünje iar 's tu heuw ging*, illa se per totam horam comebat antequam templum versus ibat. Isl. *bua*, parare, ornare. Egilsson.

BUI, BOI, BUÓI, cg. procella sive venti, sive pluviæ, plurimum mixta. F. v. *bui*. *Rein-buoi*, imber. *Snie-buoi*, nives.

buoi, accessio iræ, quasi animi procella. *Hy hat it by buoyen*, interdum ex æstu et ira, F. b. *Hi hæt 't by beukan*, Joh. 5. *Aprils boyen*, breves procellæ mensis Aprilis, quarum nubila sequitur Phœbus: Prov. *Aprilbuoikes*, breves iræ feminarum; varium et mutabile semper femina. *As di buói opháldt is 't moai waer*, ubi procella desæviit serenum est tempus, i. e. ubi deferbuit feminæ ira mitis et benigna est.

buoyich, adj. procellosus. *Buoyich waer*, tempus procellosum.

âfbuoye, vb. n. pluviis et ventis desævire, spectat cœlum turbidum et procellosum. Nl. *buye* est ex *buyde*, quod tam nimbum quam carbunculum notat, et thema est vocis *buidel*, bulga, proprie omne tumens. Ang. *to buoy*, agitatus ventis undisque supernatare; *buoy on the flood*, Nl. *dobberen op den vloed;* Ang. *buoy*, lignum index fluitans super anchoram. Nl. F. *boei*. Ang. *to buoy*, tumultuose tumens surgere; *The sea would haue buoyed vp And quenched the stelled fires*, Shak. Lear, Act. III. sc. 7. *When the grand soul buoys up Leaving gross natures sediments below*, Young. Night. 5. Nubes motæ et tumentes, *the muse soars on through the buoyant atmosphere*, Mallet. Excursion. c. 2.

BUISKE, n. F. u. tunica (exterior.) Kil. *buys*, *gherneytken*, Hol. sagum, sagulum. Scoti *buist*, a part of female dress.

To mak them sma the waist is bound;
A buist to mak thair bellie round.

Jamieson, *buist*. Ibidem *to busk*, vestire, comere, colere. Prov. *A bonny bride is soon busked*, venusta sponsa

Digitized by Google

cito compta est; verum pulchrum non eget fuco.

BUK, (boek) cg. fagus. *Búken-béam*, idem. F.b. *beek*, Outzen. Ags. *bece*, n. et *bóc; bóc-treov*, fagus. Ang. *a beech; a beech-tree.*

BUK, cg. venter, tum hominis, tum animalis. In quibusdam phrasibus valet tantum de animale; ex. gr. *pine yn di buk*, tormina, de equo, sed *pine yt it liif*, de homine. *Di buk slacht it hynzer*, palpitat venter equo anhelanti. Prov. *En leegh buwck ken quelck de sliep fijne*, Burm. 13, venter vacuus difficile connivet somno. *Liaeue buwcken schilme ourlangzaem folle*, Burm. 43. Nl.v. *Men sal den lieuen buuc met staden vullen*, Harrebomée, bijlage, 148, ventrem tui dilecti ne repleas cibo nisi lente et modice; ne matris stultæ instar obruas stomachum infantis gulosi. Phrasis, *Men schoe him wol ien luws oppe buwck knippe*, Burm. 47, effarcivit ventrem extensum, ut in eo rumpat pediculum. — *Di buk fen it molkenfet oaf di tine*, muletralii venter, i. e. pars media extuberans. Ags. *buce, buc*, m. venter, lagena, hydria. Ang. *bucket.* — Ang.v. *bouke*, truncus corporis, (Chaucer), truncus arboris. F.v. *buk*, m. Nl.v. *buuc*, truncus hominis, corpus. Annot. in Maerl. IV. p. 237. Clignett, 293, 317.

buk-berrie, vide p. 228.

buk-bît, F.o. tormina (equi.) Stûr. 29.

buk-delling, cg. contignatio tegens costas navis fundi. *Delling* est ex Ags. *thele, thille*, (Somn.) tabulamen, assamentum, F. *thille*, ponticuli tabulatum, contignatio, Gron. et Ooststellingwerf, *dele*, solum, proprie, contignatio quæ plano pede est. Sax.n. *dêle*, area (triturantium.)

buk flæsk, cadaver animalis cæsi, exenterati et deglupti, absque capite et pedibus. Valet tantum de parvis animalibus qualia oves et vituli; *ien buk keálle-flæsk, — sojipflæsk.* Ludicre *ien scoan buk flæsk*, mulier obesa.

buk-gurl, (boek-gül) cg. cingulum circa equi ventrem. *Gürl* ex *gürdel*, Sax.v. *gurdian*, accingere. F.v. *gerdle* sed Ags. *gerdle* et *gyrdle.* Ags.North. *gyrdils*, m. zona. Nl. *gordel*, m.

buk-laper, cg. chirurgus, medicus; jocose dictum, proprie, resarcitor ventris.

buk-lemithe, f. F.v. debilitas sive mutilatio trunci corporis. Confer *buk*, dorsum.

buk-makker, cg. (ventris formator) maritus, in quantum ejus concubitu uterus uxoris tumet. *As di bukmakker komt, komt de boárstmakker eák*, papillæ sororiabunt si gravida fit e marito. Consolatio ad virginem mammis orbam.

buks-mjitte, cg. ventris mensura. Prov. *Elts mat syn eyn buks-mjitte wite*, quisque iu cibis noscat sui ventris mensuram.

buk-seck, cg. F.v. (ventris saccus) vestis feminæ ventrem et pedes tegens. Ang. *pettycoat.* Ang. *sack*, a womans loose robe; ellyptice pro *body-sack.* Confer Johnson. Hol. *sak*, toga laxa feminarum. Prov. *Dat comt fen lang preekien, sei de bagijn, en schiet ijne boeckseck*, Burm. 16, hodie, *ind sciet yn 'e rokken.*

buk-slagen, F.o. cordis pulsus vel tussis sicca equi. Stür. 29.

buks-wjergea, cg. virgo ingenio, forma, moribus viro certo commoda eique conveniens. *Wobbel wier riucht mijn buks weergae*, (weergæ) W. G. 9. ed. Wassenb.

buk-wunde, f. F.v. ventris vulnus.

güel-bük, (venter flavus) F.b. avis, Hd. *Rothkehlchen*, Hol. *roodborstje*, motacilla rubecula. Linnæus.

buk-fæst, adj. alvi continens, i. e. qui ephebis excessit et conjugio maturus est. Alio sensu Nl. *buyck-vast woonen*, fixam sedem tenere. Kil. *Myn junge is eak buk-fæst; hy síket al ien wiif.*

buk-seek, buk-siik, adj. intus fracidus, ex. gr. pyrum. *Di parren binne buksiik*, pyra intus mollescunt, Hol. *beursch*, F.u. *De peren würde beurs. Buk-siik*, proprie ventris morbo laborans, sed Sax.n. *buk-week*, idem, ventre emollitus.

bucket, adj. F.b. ventriosus. Nl. *buykigh. Bukkat uz an tan*, F. *thjok as 'n tonne.* Joh. 30. Ang. *bucket.*

bukje, vb.n. ventrem facere, curvari. Ang. Somerset *to buck*, to swell out.

podde-bukje, vb.n. lento et difficili gradu procedere. Metaphora a bufone (F. *pòd*) ducta, qui ventrem trahit per terram. Confer Isl. *vomb*, venter, *vambla*, ventre repere. Nl. *worm*, vermis, *wormen*, difficulter misereque niti.

Digitized by Google

BUK.

Sax. l. *puddeln*, vacillante gressu instar animalculi brevibus pedibus ire. F. b. *beaki*, ocyus summa vi aliquid portare. Joh. 31. N° 18. F. *Pòchel*, tergum, corpus; *pochelje*, insudare. Ang. *body*, corpus; F. *bòdje*, desudare.

utbukje, vb. n. distendi turgendo. Ang. East. Forby I. 32 *to boke-out*, to swell out. *Di muórre buket ut*, paries caduca prominet.

BUK, m. F. v. dorsum; permutatur cum *bek*, dorsum. Ex *buk* fit F. *puchel*, dorsum, corpus, Hd. *puckel*. *Bek* valet *bak*, dorsum, unde *pak*, in *hukkepak*, phrasis infantilis, incurvo dorso portare infantem, puerum vel puellulam varicantem. Ang. v. *huck a back*, a childish phrase for being carried astride on the neck. Wright. Ang. *huckle-back*, incurvus humeris. Isl. *huka*, se incurvare; Nl. *hukken*, desidere. Confer *bek*, dorsum, et adde *To bek taeste* (retro tangere) in auctione summum licitatorem respuere et proxime sequentem accipere.

BÚKJE, vb. a. pulsare repetitis ictibus. *Stokfisk bukje*, asellum arefactum tudere, Nl. *stokvisch beuken*. Tropice, *Di heit wier tobuke by di déa fen syn jimichste soan*, pater fractus erat animo mortuo filio unigenito. — *Bukje* idem est cum *butsje*, quod vide. Ang. Yorkshire, *to buck*, to beat. Teuth. „*bocken, cloppen*, percutere, verberare, ferire." Sax. l. ex *boken* formant vb. frequentativum *bökern*, verberare. Grimmius, vir summus, sciscitatur (II. 205 Lex.) quid sibi vult phrasis *garn-bocken*. Vult autem, verberare fila, quod fullonum, vel carminariorum, vel tinctorum est. Inde carminarius Italis est *batti-lana*, Nl. *wolleklopper*. Had. Junius (I^a edlit.) p. 330. *carminarius*. Instrumentum, quo verberant, dicitur (Kil.) Nl. *gaeren-klopper*, j. *vlashamer*, malleus stupeus. Opifex ipse, qui verberat, quoque appellatur *garen-klopper*. cf. *Lubbert de garen-klopper*. Romanorum fullones vestes laneas conculcabant pedibus, ut tabula picta Pompejis ex ædibus fullonis eruta, quam Neapoli in musæo Bourbonico vidi, mihi probavit.

bákje, vb. a. ferire. F. b. *backe*, *bocke*, verberare. *Backels*, pl. verbera. Outzen, 15. Hol. *bakkeleye*, manibus pugnare.

BUKJE.

hân-bakje, vb. n. *hân-bútsje*, alternatim dextrarum palmas ferire, ut solent emtor et venditor, dum hic pretium ponit, ille licitatur. Tandem cum de pretio inter illos convenit hanc pactionem vehementiore ictu dextrarum sanciunt, qui *pulm-slach*, volæ ictus, i. e. palmaria addictio, dicitur. Dextra est symbolum fidei. Lat. *En, dextra fidesque!* Nl. (Kil.) *koop-slagh*. j. *palm-slagh*, palmaria indictio; plausus injectæ dextræ." In auctione agrorum et domorum phrasis est solennis *by palm-slach forkeapje*, et ultima venditionis dies dicitur *di dei fen di palm-slach*. Nl. (Kil.) „*koop-slaghen*, vetus. mercari." Ang. *to strike a bargain*, Nl. *den koop treffen* (emtionem ferire) *den koop sluiten* (emtionem claudere) scilicet, junctis dextris. In auctionibus publicis præco loco volæ dextræ utitur malleo ligneo, quo ferit mensam cum rem venditam emtori adjudicat. Rem adjudicatam Nl. ideo vocant *toegeslagen*, et Angli *knocked down*. Ex. gr. *The biddings were increased to* 450, *at which sum the premises were knocked down*. Contra Hollandi vendentes non sine damno rem superfluam vel detrimento obnoxiam, hoc vocant *over de hand slaan*. — Isl. *kaup-slaga*, Sueth. *kopsla*, mercari; *sla wad*, pignore deposito certare: qui contractus erat testis junctas paciscentium dextras imposita sua separabat, indicio rei ad finem perductæ; inde *sla uf*, testem contractus agere. Ihre, Lex. II. p. 637. Confer Lat. *Pangere fœdus*, vel *amicitiam cum aliquo* et *pactum*. Cum hac formula consonat altera Suethica, scilicet *top;* cum enim pacem pangebant, vel pactionem sanciebant, ambo suum significabant consensum oppositis utrimque pollicibus, sive potius apicibus pollicum. Ihre *topp*, II. 924. *Top* est apex. Apud antiquos Hollandos olim mos idem obtinebat, et quamvis nunc obsoleta restat tamen in eorum lingua: nam sponsionem oblatam si quis suscipit, *top!* respondet. cf. Tac. Annal. lib. XII. 46. Jamieson; Scot. Dict. *thumblicking*, Suppl. idem. — Ad *bakje* quoque refer *bikje*, pulsare, et Ags. *bicgan*, (manum manu pulsare) emere, Ang. *buy* idem. Ex priore parte verbi *hânbakje* fluxit F. *hannelje*, Nl. *handelen* mercari. Tubantes *händelen*, proprio

Digitized by Google

sensu, jungere dextras, ut solent amici salutantes. Nota amicum redeuntem apud Gallos et Alamannos ab amico amplexu et osculis excipi; hoc autem Frisii et Angli inter viros ut pæderastiam olens fastidiunt, quin et horrent, quippe qui jungunt dextras non tam ut amorem quam fidem significent. Hd. *zu-schlugen*, Kil. *toeslaen den koop*, plausu manuum confirmare venditionem; *toeslaen het verbond*, ferire fœdus, pacisci fœdus, contractum, nuptias cæt. plausu manuum confirmare. Ags. *hig slogon hira vedd* Gen. XXI. 27, fœdus pepigerunt. Ang. *Strike me luck!* F. *Slaen my gelok!* inquit emtor; venditor ejus palmam palma ferit et respondet, *Gelok er mei!* Vide exemplum Hudibrasii, Halliwell *strike*. F.v. *klappa, kloppa*, pulsare, ferire, pangere vel firmare fœdus. *Ik hab Syerck klaeppet enen fry fest ferdban*, „Sirico spospondi incolumitatem publicam securam firmamque." Ang.v. *chap*, ictus, pulsus; *chap-man*, mercator; Goth. *kaupatjan*, κολαφίζειν colaphos impingere, verbum derivatum a *kaupon*, (palmas ferire) mercari; F.v. *cápia*, Ags. *ceapan*, F. *kéapje*, Nl. *kopen*,

hân-bakje, vb.a. manu plaudente mulcere collum equi.

hân-bakje, vb.a. alternis vicibus pulsare et mulcere manuum palmas, ut amantes inter Frisios solent. *'t Is nou wol mecke mey di trouckjeier, prokroor, mey di abbecaet, mey di yne deel, mey d'oor. Hier sille de podden om han-backje, de frosken om gonsje, de katten om slingerfestje, en di dœl siller sijn pies om kaerdje.* Rusticus loquitur apud Starterum, Timbre de Cardone; interludium Frisicum.

bikje, vb.a. pulsare (fores.) *To moárne bin ik raer ut it bæd bikke; myn buórman hie' him ophinge*, hodie mane me territum e somno citaverunt; vicinus se suspenderat.

forbûkje, vb.a. afflictare. *Forbûke*, afflictus.

bòks, cg. alapa. Ang.v. dial. *box*, a blow. Ang. *to box*, F. *bòxe*, arietare pugnis, ut fere solent pugiles Angli qui non verberant manibus, sed trudunt pugnos. Norvegi *byksa*, trudere, arietare, sursum deorsum salire. Aasen.

bòts, cg. alapa, verber; *master joeck di junge ien bots*, ludimagister puero pertinaci colaphum infligebat. (Ang.v. *a botch*, a thump). Nl. *bot, botte*, impulsus, ictus et resultus. Kil. Sax.n. *botten*, nummos parieti infligere ut resiliant. Ludus puerorum.

BUKRI, vb.n. F.b. magnum ignem prodige absque causa in foco alere. Joh. 37.

BUL, (boel) m. W.o. taurus. E. I. 362. Pueri F. *bule*. Vide supra *bolle* p. 447, quorsum (p. 450) quoque retuli *bollepream*, quasi esset cymba, qua taurus de prato in pratum vehitur. Neque tamen negligenda vox Ags. *bolla*, vas rotundum, cyathus; *heafod-bolla*, cranium; unde F. *bole*, (supra *bole*, caput, p. 446) et forsan F. *bolle*, celox rotundior et vulgaris (ex. gr. tignariorum) cymba major et rotundior *bollepream*. — *Bòlle-jeye* idem q. *bòlje* p. 451.

Frisii, ut in fabulis Reinardi, animalibus quibusdam indere solent hominum nomina, inter quæ numerandus est taurus, quem sæpe appellant *Jóst* (Joost) n. p. v. Hollandi idem nomen indunt diabolo; ex. gr. *Dat mag Joost weten*, me latet; sciat diabolus. Caput diaboli ut tauri cornubus instructum credebatur, et nomine *Jóst* forte cornu petentes innuuntur, cum qua causa concineret Barb. Lat. *Justa* vel *Josta* (du Cange) monomachia ludicra, hastiludium singulare; Ang.v. *jouste*, Gal. *Jouster, jouter*, impetere lance. Ang.v. *justle*, futuere. Wright. Isl. *Jóstr*, m. ramus arboris.

bullen-biter, cg. F.o. molossus, proprie, qui mordet tauros, canis major insignis fortitudine in pugna contra taurum. Ang. *bulldog*, idem; *bull-baiting*, ludi pugnæ molossorum contra taurum in arena. Stür. 27.

BULD et BLUD, F.v. pondus quoddam argenti vel auri. *En buldes wicht goldes.* Vox sola nummorum aliquem numerum quoque indicat, ex. gr. *li betane thera mutha alrec thriu blud.* — Vocis causa me latet; Richthofen eandem esse putat cum F. *bült*, copia, acervus.

BULE, cg. sufflatio, bulla in aquæ superficie, pl. *bulen. It reint dat di bulen op it wetter steane*, pluvia vehemens agit bullas in aqua. Nf. *water-bel, bel*, F. *wetter-bule*, n. *bule*. F.u. *bule*, sac-

Digitized by Google

culus, præsertim papyraceus, in quo piper, saccharum aliaque minuta venduntur; dim. *büeltje*. Nl. *buil*, tumor in carne ictu læsa, sacculus. Ang. v. *búle*, Ang. *boil*, a swelling.

bele, beile, F. v. tuber, ulcus. Ags. *byle*, Ang. *bile*, carbunculus. Isl. *blodbyli*, furunculus.

beulle, m. F. b. ulcus. (Nl. *buil*, tuber.) Bend. 230. F. b. *bál*, *tjit-bál*, Joh. 119, furunculus, carbunculus; Hd. *schweinsbeule*, proprie furunculus ad instar papillæ. *Titte*, *tit*, *tjit*, F. et F. b. papilla. Outzen, *tit*. Ang. *beal*, tumor.

beulne, vb. n. F. b. ulcerare.

bûl, m. et n. W. o. tumor cutis offensæ. E. I. 262. *Wat lapt dan búl dick up*, F. u. *Wat loopt die büde dik op!* F. *Wat rint dy bude tsjok op!* — *Bule* vox onomatopœia, quæ consonantem initialem *b*, ut ceteræ voces, in diversis linguis non mutat. Ad hunc ordinem pertinet quoque Ang. *bubble* et *to bubble*, Nl. *bobbel*, et *bobbelen*, Lat. *bulla*, et *bullare*. Goth. *vulan*, Lat. *ebullire*. W = B.

bulje, vb. n. in bullas surgere. Isl. *bulla*, bullire, ebullire. Ang. v. *bulled*, swollen. Isl. *búllar up*, F. *it bulet op*, ebullit, bullas agit. Ang. v. *bulgood*, fermentum, quo massa tumet, quasi F. *riis-goed*, mistio qua surgit massa. *Modder-sleátten bulje*, fossæ aquariæ cœnosæ suffiationes agunt. *It wetter bulet*, bullæ surgunt ex aqua. — Gal. *bouiller*, Ang. *boil*, Lat. *ebullire*. Gal. *bouillon*, vesica aquæ supernatans. *It wetter siedt dat it bulet*, fervet aqua ut bullas agat.

opbulje, vb. n. in bullas super aquam ascendere. Goth. *ufbauljan*, sufflare, ex *bulan*, *buljan*.

BULGEN, pl. F. o. maris undæ. C. M. 5. Kil. *bolghe*, *bulghe*, Sax. Fris. fluctus, procella, a tumendo. Ags. *belgan*, tumere ira, pf. *bealh*, pl. *we bulgon*. Nl. *bolgen*, unde *verbolgen*, tumens ulcere, iratus. Isl. *bylgia*, f. unda. Ags. *bylig*, follis, Ang. *bellow*, idem; *billow*, unda. Sax. Tubantes *bolken*, Nl. *wolken*, nubes.

BULKE, vb. n. F. u. ructare. Ags. *bealcian*, Ang. *belch*, Sax. l. *belgen*, B. N. L. I. 74.

bulk, cg. F. u. ructus, flatus e stomacho surgens. — Isl. *bulka*, tumere; *bulki*, protuberantia. Ang. v. *bulke*, Ang. *belch*, ructare. F. u. *Foppe fretter laet ien bulk fliege*. Ang. *bulk*, quidquid tumet et se expandit, ex. gr. venter, truncus corporis, multitudo, omnis populus vel maxima ejus pars, Nl. (Kil.) *bulcke*, thorax. F. *'n boer*, rusticus; ructus. Frisii quippe ructus ut agrestes et inurbanos fastidiunt.

beulk-wurtel, F. o. raphanus sativus; ironice ita dicitur planta quod citat ructus. Stür. 21.

BULSEK, cg. lectus tomentitius, culcita folliculis panici repleta, sive herba marina sicca, sive fœno, cui cubant nautæ, operarii et in genere homines ex plebe. Confer *bæd*. Kil. *bulkt*, j. *bulte*, culcita stramentitia; Hol. segestria, pelles nauticæ quibus indormiunt; *bulcken*, inclinare se."

BULT, cg. (ü) grumus. *Ien bult yn it lán*, pars gibbosa in agro. *Di modder op* vel *oan ien bült jeye*, argillam in acervum congerere Sax. l. *Daar ligt idt up enen bulten*, en omne in unum acervum congestum. Prov. *Di dïwel scyt jimmer op di gréatste bult*, (diabolus semper alvum exonerat in maximo cumulo, i. e.) fortuna divitias addit divitiis. *In den bulten*, in loco palustri huc illuc grumulis parvisque fruticetis ex herba uliginosa obsito, B. N. L. I. 160. *Hi jagget it yn 'e bülten*, sua dilapidat, comessatur, bacchatur et omnia turbat; proprie, agere currum per tumulos. Confer Hd. *in die bülze gehen*, perire, perdi. Suethi *bylte*, fasciculus. Dani *byld*, tuber, ulcus.

bulte, lutken birg, F. o. collis. C. M. 6. *Bült*, m. W. o. acervus. E. I. 362. F. *It lán' is mei hulten ind bulten*, idem. *Hulte* pro *holte*, lacuna.

bült, cg. gibbus (hominis). Nl. *bult*, m. Nl. v. *buyl*, *Gode-vaert mitten buyl*, Velden Chr. p. 19, hodie *Govert met den bult*, Godevardus gibbosus. cf. *bule*.

bülte, cg. magna copia, proprie acervus. *Ien bulte folk*, *jild*, cæt. vis hominum, pecuniæ, cæt. *'n bulte wille*, magna voluptas; *jild by di bult*, affatim pecuniæ. *Bulten leugens*, multitudo mendaciorum. T. B. Z. p. 5.

bült-ruchte, cg. fœnum junceum vilisque graminis, quo metæ fœni teguntur; et sternitur solum cui cespites bituminosi madidi imponuntur, cæt.

Digitized by Google

dong-bult, cg. (-bült) fimetum. Ang. *dunghill.*

mòl-bult, cg. (-bült) grumus a talpa egestus. Nl. *molshoop.*

bültich, adj. gibbosus, gibbis obsitus. *Bultich lân'*, agri iniqui, extumidi. Scoti *bully*, multus, magnus, largus, F. *by bulten*, accumulatissime.

bulterich, adj. gibber. *Bülterige wei*, via scabra. *Hulderich ind bulderich lân*, ager grumulis obsitus, gibbosus. Sax. l. *De weg is hultrig un bultrig*, B. N. L. I. 160.

BUM, F. b. arbor. Joh. 101.

bûmi, vb. a. F. b. pingere quid arbusculis. Joh. 166. F. b. *bibeamkje*, acu pingere arbusculos in linteis.

Confer *béam* (p. 204) et adde eis, quæ monui de superstitione infantili homines nasci ex arbore concava, inde pendere phrasin, *It wiif mat nei di wâlden* (mulieri eundum est in sylvas) mulier est gravida, parturit. Ipsa mater enim creditur cum obstetrice et nutrice in cymba per lacus navigare in sylvam, ubi infantes aviculorum instar assultim ludunt in ramis arboris antiquæ, omnes precibus certatim petentes a matre, ut eos amplectatur. Vide plura in voce *wálden*. Gelri arborem hominum genitricem appellant *kinderboom*, *holle boom*, Hol. *holle boom*. Vide Langedijk, IV. 367.

BUN, f. et n. W. o. cumulus, fascis: *æn bún ôier-kubûks*, cumulus testarum ovorum. Per apocopen literæ *d* ut F. *bún*, G. J. *buwn*, *buwne*, societas; *famne-buwne*, societas, caterva virginum, E. I. 362. F. *bine*, vincire, conjungere, pf. *bún*, Ang. v. *bun*, idem, Ang. *bound*. Halliw. 219.

BUN, BUN, cg. tabulatum perforatum sub fundo navis piscatoriæ, aquæ ubique pervium, in qua natant pisces captæ. Nl. *bonne*, *bunne* (Kil.) coassatio, tabulatum et fori navium, F. *di luken*. Sax. l. *bön*, laquear, tectum. Sax. n. Gron. *beun*, *beuntje*, tabulatum in templis. Bul. I. 116. Holst. Idiot. I. 124. Confer Ang. *bin*, a chest in which corn, bread or floor is kept. Confer *bin*, fiscellum piscarium, supra 301.

bun, Scoti, a large cask placed in a cart to bring water from a distance. Jamieson. Ibidem *boyne*, labrum, vas lotorium, Nl. *waschtobbe;* notat quoque „a flat broad bottomed vessel, into which milk is emtied from the pail," quæ forma eadem est cum Frisiorum *aed*, *ád*, supra 7.

bün-scip, n. navis piscatoria capedine perforata in fundo instructa.

BÛN, cg. S. o. vicus, F. *buórren*, *bürren*, Nl. *buurt*. *Op ûes bün*, in nostro vico, Nl. *op onze buurt*. West-F. (Nord. Hol.) *bontje*, vicus urbis. *Ga je mé 'n bontje om?* (Medemelacum) Visne obambulare mecum per vicum? Hol. *Ga je een grachtje met om*? Vici urbium Frisiorum et Hollandorum dispertiuntur intermediis canalibus.

BUN, BOUN, G. J. BUWN, pf. p. ligatus, verbi *bine*, quod vide. Prov. *Lit du 't keal boun stean*. M. S.

BUNDEL FLAEX, vide *bindel*, 305, *bondel* et *boándel* 408. — Alias *ien stien flaex*, sex libræ veteres lini cum dimidia. *Stien*, lapis, Ang. *Stone of wool*, 14 libræ lanæ. *Stone of meat*, 8 libræ carnium.

BUNDER, (boender) *buónder*, n. collective, nardus stricta. Hall. 250. Hujus graminis folia referunt tenuia fila viridia. Crescit in pratis humilibus vilioribus. Van Hall (p. 264) asserit *descampiam cespitosam* Frisice dici *boender-gœrs*, West-Frisii *boender-gras*, *boender-bosschen*.

bunder-lân, n. prata in quibus hoc gramen luxuriat.

BÛNE, cg. homo insuavis. *Ien bûne fen ien keerdel*, homo truci facie et ingenio. — „*Bone seu bune* Frisiis „autiquis rusticum sonabat," Hamconius, Frisia. p. 5, b. Hoc sensu *bûne* convenit cum Isl. *buondi*, contr. *bóndi*, colonus, qui utitur foco proprio; Dani, Suethi, *bonde*, rusticus, ruricola. Sed sensu hominis agrestis et insuavis quadrat cum Isl. *Bune*, f. pes bovis vel ursi.

BÛNGE, cg. quæ est antiquior forma vocis *bonge*, vesica. Vide supra 454. Nl. v. *bonghe*, *bunghe*, idem. Confer Kil. ubi *bonge* permutatur cum *bomme*. (ng = m.) *Dat wiif driuwt as ien bunge op it wetter*, femina illa inflatæ vesicæ instar supernatat aquæ! saga est. Sagæ credebantur non subsidere in aquis, sique mulier magicarum artium suspicionem præbuerat, eam ut tentarent in aquam projiciebant. *Als to leste di bonge reys berst in de*

Digitized by Google

sæk oan 't liácht komt, W. G. 49, cum tandem oppressa prorumpit et elucet veritas. Figura est in vesica, quæ nimis inflata rumpitur. *Lille-piipkers bonge*, tibia utricularia, Nl. *zak-pijp*, Ang. *bag-pipe*, Hol. *doedelzak*. *Lille-piipker*, ascaules, Nl. *zakpijper*, Ang. *bag-piper*.

BUNGEL, m. W.o. nolæ clava, idem quod *bingel* supra 3'0. E. I. 362.

BUNIK, m. W.o. libum hordeum; *jersen bunik*. E. I. 362. Ang. *bunn*, panicula rotundus dulcis. Ang.v. *bun*, *bunting*, a term of endearment, ut Lat. *meæ deliciæ*, Ang. *My little bunn* vel *bunting*. Confer Scot. *bun*, Jamieson. Causa vocis est in *bunt*, Northamp. pustball; in *bunny*, Ang. East. a small swelling, Ang.v. *bunny*, gibba; *bunch-backed*, hunchbacked. Wright. Dicitur *bun* a rotunditate tumente, ut F. *bolke*, idem quod *bunn*, supra p. 440. Notio tumendi quoque est in Isl. *buna*, scaturire.

BUNKE, BONKE, cg. os. pl. *bunken*, *bonken*, W.o. *bunk*, m. pl. *bunker*, E. I. 862, ossa. *Di faem hat it liif fol bunken*, famula gravida est. *Hja roanen as hja ien bonke um ien oártsen hienen*, minime parcebant pedibus. Præsertim valet de vaccæ ossibus; in sermone proletario de cruribus hominis. *It hynzer hat bonken as glæs*, gracilis et elegans forma pedum equi. *Ik brek dy ljeáwer di bonken as dy soldaet wirde to litten*, mallem tua crura frangere quam te videre merentem stipendia. E contra quoque avium pisciumque ossa notat, quæ est formæ diminutivæ *(bone, bone-ke)* notio propria, ex. g. *Fugel-bonken*, avium ossa, Nl. *vogel-beentjes*. *Fisk-bonken*, piscium ossa, Nl. *visch-graten*. *It famke hat ien bonke yn 'e kiel*, ossiculum piscis hæret puellæ in gula. W.o. *bunk*, m. præter ossa quoque piscium ossicula notat. E. I. 362. F.v. *bunke*, gen. pl. *bunkana*, ossium. Ags. *bán*, Ang. *bone*, dimin. F. *bonke*. In quibusdam partibus Frisiæ distinguunt inter *bonke*, os cum sua carne, et *botte*, os nudum. Nl. *bonket*, globulus osseus, sphærula eburnea; forma diminutiva Gallica Nl. *Bikkel en bonket*, astragalus et globulus osseus, *Met bikkel en bonket spelen*, Ang.v. *to play at bonket*, Halliw. 195. Prov. *Dær binne mear hunnen as bonken*, plures sunt canes quam ossa. *Ien hún by ien bonke kent nin friunen*, cani os rodenti amici alieni sunt.

bonke-hok, n. cavea in cœmeterio ubi ossa cadaverum reponuntur. Alias *bjintsje-kou*.

bonkelje, vb.n. ire. *Ik bin wirch; ik bin twaris nei sted ta bonkele*, defessus sum; bis ivi in urbem. A *bonke*, crus, est *bonkelje*, ut a *sconk*, crus, vb. *sconkje*, currere; a *foet*, pes, *foetérje*, pedibus ire.

BUNNI, W.o. lumen, in ore infantum. *Wat 'n hati bunni!* quam magnum lumen! Ags. *burnan*, ardere, Ang. *burn;* si frangitur *r* ut in F. *búnne* pro *barne*, ardere, fit F.b. *bunne*. E. II. 1, ubi autor citat alia infantilia, qualia *Litk bisi*, canicula, Ang. *little bitch; hinkel*, equus, infantes F. *hynke*, F.u. *hynke-pjert*, vox diminutiva ex *hynst*, equus; *pil-an*, anas, Sax.n. *pyl-end*, anatis pullus. Memorabile argumentum stabilitatis linguæ in ipso infantum ore præbet verbum F. *ninne*, quod infantibus valet, bibere; *ninnen*, n. potus; *ninkes*, n. potiuncula. Veterum Anglorum infantes enim eadem voce idem significabant. „*Nin*, the word, that children call their drinke by, as our children say *ninne* or bibbe." Florio, p. 64. Halliw. Sax.l. *ninnen*, bibere, lactere, in lingua infantum, Bnl. III. 252. *Nunneke*, *nuncke*, poculum stanneum, superne orificio tenui et molli instructum referente papillam, ex qua infantes sugunt lac bovinum, F. *stúchkanne*. Bnl. ib.

BUNT, BINT, n. cunnus vaccæ et scrofæ. *Di klink*, cunnus equæ. *It bint*, sed *di bint*, *bent*, culmus longus graminis. — *It bünt*, cunnus vaccæ viventis, ergo scaturientis, sed *koue-fot*, cunnus vaccæ mortuæ. Scotis *bunt* synonymon est voci *fud*, matrix, cauda leporis vel vulpis, Jamieson. Ang. Devon. *bun*, membrum muliebre, inguen. Wright. *Bun* dicitur pro *bunt* ut Ang.d. *bun*, a dry stalk, especially the stubble of beans, pro *bunt*, *bint*, *bent*, caules arefacti longi graminis. Isl. *buna*, scaturire per angustum foramen; *buna*, f. emissio aquæ per siphonem vel mentulam; inde in sermone proletario *di pisser* pro cunno. Ang. Oxf. *to*

Digitized by Google

BUNT.

bunt, to raise, to rear. Ang. East. *bunter*, meretrix, ut Horatius *cunnus* pro despecta muliere. Hd. *bunte*, epistomium. Videtur *bunt* apud Anglos veteres transiisse in notionem sacci sive sinus: Ang. v. *bunt*, the middle-part of the sail, formed into a kind of bag to receive the wind. Ang. *bag*, saccus, sarcina; Ang. v. *baggage*, meretrix; Nl. v. *sack*, idem. — *Ien baerch kriget ien blier op 't bint under it smiten* vel *bigjen*, in scrofæ cunno surgit pustula inter pariendum. — (Lat *fundo*, *fudi* = Germ. *buti*, *bunti*.) — *It kéal is to gréat; it ken nat throch it bint*, vitulus nimis grandis per cunnum fundi nequit.

BUNT, cg. pl. *bünten*, enodium cœruleum. Hall. 251. Idem cum *bent* supra 221. Nl. v. *bieze*, *biendse*. Kil. Alam. *pinus*, Hd. *bintze*. Sax. n. *mèl*, *mœl*, pl. *mèlen*, idem. Grimmius citat Ags. *beonet*, vocem mihi ignotam. Lex. *binse*.

BUNT, adj. versicolor. Ex *bunt* nascitur *bont* q. v. Forsan ex *bune* elucere? quasi *bunet*, illuminatus i. e. splendens maculis vel variis coloribus. Lat. *illuminare noctem facibus*. Confer Gr. φᾶνός, lucidus, splendidus, et *fant* in Gr. φάνταςμα, visum.

bunt-fiaggel, F. o. psittacus. C. M. 14. *bunt*, adj. varius.

BUOLGOED, n. vide supra p. 422. *Boere-buólgoed*, auctio rustici, in qua venduntur non tantum supellex et instrumenta agraria rustici mortui, sed et ejus pecus et animantia. Eo die præter eos, qui emtum veniebant, in villam mortui confluebat mixta turba juvenum, virginum et puerorum. In fundo extra domus erectæ erant parvæ tabernæ, in quibus cibaria et potus vinosi prostabant. Dum auctio fiebat juventus indulgebat ludis rusticis et omne genus hilaria agebat. In horreo chori adolescentum et puellarum ad citharam pede libro pulsabant terram. Pugnaciores calentes potu inebriante tandem sæpe ad manus veniebant disturbantes cœtum inter ejulatus puellarum et frangentes omnia obvia. Inde sensu tropico *buól-goed meitse*, utensilium frangere quid. Si quis proximus it a vasis fragilibus et pretiosis heram rogat, *Ken ik hjir eák buólgoed meitse?*

BUR.

BUORDE, cg. lacinia, margo vestis supera. Uretherp. *Di buórde op di roak sette*, marginem subligaris muliebris prætexere. — Sunt quædam voces huic dialecto privæ in vestium nominibus; ex. gr. *beffe*, F. *opsetsel*, Hol. *kraagje van het hemd* indusii collare. Recte Kil. *beffe*, Hol. j. *kraghe*, collare.

BUPPA, præp. F. v. supra. Confer *boppe* 458. *Buppe-burren*, F. u. *bovenburen*, aliquot domus in parte boreali collis Coldumensis.

BUR, m. F. v. incola vici, vicinus, civis. Vox videtur esse passa ellypsin (ex. gr. *bur-man*) et proprie notare domus habitatorem. Ags. (Jun. *bower*) *byre*, magalia; *bur*, m. cubiculum, conclave; *gebur*, habitator, colonus paganus, Ang. *boor*, rusticus; porcarius, homo inurbanus. Ang. Cumb. *boor*, bedchamber, Ray, N. C. W. 18. Nl. v. *buer*, casa: *vogel-buer*, aviarium. Gal. *buron*, casa coloni. Isl. *bur*, n. gynecæum; calathus piscatorius. Egilsson. Anglosaxones fundos agricolarum præcipue nominabant a proventibus, cibariis ruribusque, Ags. *feorm*, annona; *feoh and feorme*, (pecus et victus) bona, substantia; *feorme-ham* (domus hospitii ubi se recipit colonus et pecus alit) prædium. Barb. Lat. *firma*, prædium elocatum, Ang. *farm*, idem. Confer Blackstone, b. 2. c. 20, cujus verba citat Richardson ad v. *farm*. Somnerus, *feorm*.

bur, cg. agricola, per diæresin S. o. *bjüwer*, Hd. (*bur*, *bu-er*, bau-er) *bauer*, ut Ang. v. *bower*, conclave, ex Ags. *bur*; Ang. *bower*, pergula. *Búr* hodie scribunt ut Hol. *boer*, rusticus. Bellatorum et pastorum natio sedes fixas non habet; agricolæ necesse est horreum habere et in domo cum pecore habitare. Inde et *hus-man* (vir domesticus) et *búr* est agricola Frisiis. Barb. Lat. *villa*, domus rustica; *villanus*, colonus. Licet *hus-man* paulo honoratius sit nomen, *búr* domini notionem habet; agricola enim et ejus uxor a famulis compellantur *búr* et *frou*. Agricultura Frisiis semper in summo fuit honore, cui nobiles ipsi, ut olim apud Romanos, se dabant, et ad hunc usque diem virum, licet gravem et divitem, qui agrum non possidet, in verorum magnatum numerum non adscribunt. Contra Alamanni et Galli proletariis,

Digitized by Google

quos despiciebant, colendas linquebant agros. Lingua ipsa scatet exemplis hujus contumeliæ; ex. gr. Barb. Lat. *Villanus*, Gal. v. *villain*, agricola; seculo XIII illiberalis, proletarius; hodie infamis, sordidus. Hd. *bauerbengel*, *bauer-flegel*, *bauer-grete*, *bauerkanaille*, *bauer-bummel*, *bauern-feige*, *bauern-hebel*, *bauern-rekel*, *bauern-schrot*, *bauern-viol*, *bauern-zehe*, *bauer-pöbel*, et agmen similium convitiorum in agricolas. — Prov. *Di bûr hat ien ampt; hy mat oeral wæze*, agricolam quasi munere publico fungentem ubique adesse oportet. *Di bæste bûr is ien bûr ut ien bûr*, optimi agricolæ sunt filii agricolarum, a teneris inter boves et aratra educti. *Di here-bûren kenne wol dung yn 't lân bringe, mar hja wite it er nat wer ut to heljen — Giet ien bûr nei tsjerke den freget er, Ha'k wol duiten? ind giet er nei merke, Ha'k wol jild?*

bûr, Saterl. cubiculum. Hd. *bauer*, cubiculum.

boerke, buórke, n. rusticulus, homo qui tenui agello rusticatur; *Ien olyk, lompen, robbich, scillick, brykhackich boerke*. W. G. 47.

bûre-dògge, cg. molossus qui præsidet ædibus coloni. Ang. *farmers-dog*.

bûre-faem, cg. ancilla rustici, virgo campestris. *Steds-faem*, virgo municipalis.

bûre-feint, cg. famulus rustici.

büer-ham, F. b. concilium, conventus agricolarum. Joh. 5. *Tu buerham*, in tali concilio. — *Buerum*, vicus Collumerlandiæ? In oris Jutlandiæ australis *Borum*, vicus. Bend. 105.

bûre-hûs, n. (boere-hoes) villa, domus rustici.

boere-kryt, n. notæ simplices, partim Romanæ, quibus rustici legere vel scribere nescii calculum subducebant; *mei bûrekryt rekkenje*, eis notis computare calculum. Computabant autem per tres series, quarum suprema indicabat florenos, quemque valentem 20 stuveros; media stuveros valentem quemque 8 duitas; infima autem duitas. Scribebant stilo cretæ in tabella lignea ex. gr. has notas,

IIII
XVIIIVIIIIIVXIII
— O .— C

I valet unus, V quinque, X decem; — dimidium stuverum sive 4 duitas, Frisice *ien bòtsen;* O duas duitas, Frisice *ien oártsen;* C unam duitam. Calculator in secunda serie digito madido extergit binas notas denarias, tres quinarias et quinque singulares; quæ cum efficiant 40 stuveros, id est duos florenos, eos transfert duabus lineolis in seriem supremam. Restant in serie media 6 stuveri, quibus addit duos dimidios stuveros, i. e. unum stuverum, ex infima serie. Inde nascitur hæc ordinum forma,

IIIIII
IIIIIII
O C

quæ significat 6 florenos, 7 stuveros et 3 duitas. — Hæ similesque notæ, postquam ad unum omnes exarare literas didicerunt, pene exoleverunt.

Rustici similibus notis scribunt tempus futuri partus pecoris. Vaccæ fere pariunt tempore intermedio inter festum purificationis S. Mariæ *(Lioehtmis*, 2 Februarii) et mensem Maji *(Maeije)*: annotat igitur rusticus numerum hebdomadum die partus post festum purificationis lapsarum. Vaccæ binæ cubant in caveis separatis stabuli, et in tigno supero proximo vaccæ ejus partum annotat rusticus hoc modo. Triangulum ei est festum purificationis, et lineolis de basi pendentibus totidem notat hebdomades; lineola integra integram hebdomadem, dimidia dimidiam. Exempli gratia △ significat vaccam //// hebdomade tertia et demidia (die 26 vel 27 Februarii) post festum purificationis esse parituram. Dimidium hebdomadis item exarant lineola transversa — hoc modo △ Hæ qno- /// que notæ, postquam omnes literam facere didicerunt, diem de die obsolescunt. Observandum tamen est agricolis Anglis et Frisiis scribere ad hunc usque diem ingratum esse opus, eosque nullas nisi necessitate urgente exarare epistolas.

büre-lòdske, n. puella campestris simplex. Goth. *lauths*, vir: *jugga-lauths*, adolescens. Ags. *leód*, vir. Hind. *léod*, homines. Ags. *leóde*, populus. F. *leó*, *liú*. Ang. *lad*, adolescentulus; dimi-

Digitized by Google

BUR.

nutivum Scot. *lassie*, puella; *lassikin*, puellula. Jamieson.

bur-man, m. F. v. civis municipii, pl. *burliođa*. F. *búrman*, vicinus, pl. *bürleó*, *burliú'*, *buórlju'*. *Burmania*, n. patronymicum gentis nobilis Frisiæ. In dialecto quotidiano *Burmánje*. Ags. *burh-man*, civis. Confer Richth. *burar*, 2.

bûre-merke, cg. nundinæ paganæ, quas agricolæ soli frequentant.

boere-pear, n. par conjugum agricolarum recenter matrimonio junctum, *'n Ryk boerepear, dut pas trouwd is, habbe di dúvel op it hiem sjuwn*, divites conjuges agricolæ nuper maritati fundum effugiunt et quotidie vehuntur curriculo ad amicorum et consanguineorum epulas.

bûre-pléats, cg. fundus rusticus, domus, horreum et agri, ellyptice *pléats*. Hol. *landhoeve*. Ang. *farm*.

bûre-reau, n. instrumenta rei agrariæ.

bûre-strupers, pl. agrorum possessores, qui non tondent, sed deglubunt colonos. *Dy di boeren it fel oer di nekke helje binne boerestrupers.*

bûre-wirk, n. opus rustici. *Hy ken it búre-wirk; it is ien búr ut ien búr*, rusticus rusticis parentibus natus cuicumque occupationi agricolæ par est. *Burewirk* attinet quoque opificem, qui instrumenta rustica fabricare novit.

boerje, vb. n. rusticum agere, agriculturam exercere. F. b. *buri*, idem. Joh. 166. F. u *Boere*, vb. a. et n. idem.

bürkje, buòrkje, vb. n. et a. *búrje*, rem agricolæ agere. *It búrket bæst*, agricultura floret, sive favente cœlo, sive magno proventuum pretio. Prov. *Búrkjen ind brulloftjen mat ut di rumte gean*, in colendis agris et in nuptiis parcere nummis præposterum est. Perdit pecuniam, qui eæ in re agraria parcit. — *Ik hab dat beest boere*, hanc vaccam in meo fumdo natam ipse alui. Kil. *boeren* vetus. Flandri. j. *bouwen*, rurari, rusticari, ruri agere.

bürkery, buórkery, cg. rusticatio, agricolatio, plerumque minor. *Hy hat ien hús mei ien scürre; dær dôcht er bürkery yn.*

hére-bûr, eg. homo honestiore loco natus rem agrariam exercens. Ang. *farmer-gentleman*.

BÛR, Saterl. cubiculum. Het. 281. Ags. *búr*, m. conclave, cubiculum, casa. Isl. *búr*, n. penarium.

BUREN.

BUR, cg. (boer) F. u. ructus. F. u. *De feint liet 'n boer fliege; hij had sipels eten*, emittebat ructum. Hoogstraten, wb. *Een boer of wind uit de maag*, anhelitus.

BUR, F. o. ursus. C. M. 18.

BURD, n. (boed) *búd*, tabula, tabella, orbis. F. b. *bord*, tabula, mensa, repositorium. Saterl. *bört*, *beurt*, repositorium vasorum canthorumque fictilium. Outz. *Tafel-búrd*, patina. Vide supra *boerd*. Tabula soluta erat prima mensa, unde *búr*, *búrd*, antiquitus et mensam indicabat Isl. *borda*, cibum sumere et apponere hospiti, Ang. *to board; boarding*. Simili tractu Hol. a *tafel*, mensa, habent *tafelen*, prandere, accumbere.

bôrdauk, m. (bôrd-dauk) F. b. mappa. Bend. 22. Confer supra *boerd* 424.

BURD, (büd) cg. series domorum in ripa fluminis. Idem cum *bird*, p. 318.

BURDAERD, BIRDAERD, (bedáed) nomen vici in pago Dantumadela. Ex *Berdauwerd*, Chart. I. 401.

BUREL, m. W. o. lagena. F. u. *bürrel*, amystis, haustus spiritus vini vel juniperi. E. I. 363.

burrel-fles, cg. F. u. lagena e qua fundunt spiritum vini vel juniperi. Ags. *byrel*, *byrle*, m. pincerna.

BUREN, F. u. domus vel villæ aliquot vicinæ. F. *búrren*, *buórren*, idem. Distinguunt Frisii inter *burren*, aliquot domus vicinæ, quæ sunt in jurisdictione proximi vici, et *dorp*, F. v. *thorp*, vicus in cujus medio est templum cum turri; *Iemswâlde is nin dorp, mar ien búrren*. Plurale collectivum ut F. v *burar*, (Hol. *buurt*) ex perdito singulari *bur*, domus. Hoc collectivum nominibus multis aliquot domuum, licet paululum dispersarum, in locis campestribus subjectum est; ex. gr. F. v. *Dodoghema buren*, 478, 17, F. u. *Dooiemmer buren*, F. *Doyemer-bürren*. Hodie in nostra Frisia nominantur F. u. *Baerderburen* in Wonseradela, *Baburen*, ibidem, ambo viculi dispersi; *Deddingaburen* in Stellingwerf-oosteinde; *Engeburen* in Idaerderadela; *Esumburen*; *Fouteburen* in Rauwerderhema; *Franjeburen* in Menaldumadela. *Hornster-buren* in Rauwerderhem; *Jongeburen* in Doniawerstalla; *Jousum-buren* in Ferwerderadela, *Itsmaburen* ibidem; *Katteburen* in Doniawerstalla; *Ko-*

Digitized by Google

ningaburen in Franekeradela; *Medderburen* in Westdongeradela; *Meynertsburen* in Idaerderadela; *Middelburen* in Smallingerlandia; *Monseburen* in Hennaerderadela; *Nardeburen* in Idaerderadela; *Oosterburen* in Wimbritseradela; *Sandburen* in Doniawerstalla; *Sibrandaburen* in Wonseradela; *Sienzerburen; Sylsterburen*, in Wimbritseradela; *Sytjeburen* in Idaerderadela; *Snakkerburen* in Tietjerksteradela; in quibus omnibus pro F.u. *buren* ruricolæ usurpant *bürren* vel *buórren*. Prædicatum quarundam harum vocum est nomen proprium viri, qui primus ibi sedem figebat, vel primus inter pares erat, quales sunt *Ba*, *Enge*, *Foute*, *Jou*, *Meinert*, *Monse*, *Narde*, *Sytje* vel *Sytse*. Aliis præfixa sunt nomina patronymica gentis patriciæ, quæ in vicina villa rusticabatur, qualia sunt *Deddingha*, *Itsma*, *Sibranda*. Aliæ incipiunt a nomine vici, cui istæ domus adjacent, ut *Dodoghem*, hodie *Doyem* viculus dispersarum domuum, *Baerd*, *Eeum*. *Friesland*, *Geografisch Woordenboek*. *Leeuwarden*, 1746: pars tertia, p. 118. Autor E. M. van Burmania anno 1749 libellum edidit *Geographisch Woordenboek*, qui catalogus tantum vicos *(dorpen.)* Frisiæ continet. Confer *Di burun* nomen antiquum vici *Burum* in pago Collumerlandiæ, limitanei Groningerlandiæ. Crecelii Index Werdinensis. 1864. p. 18.

bürren, buórren, cg. domus contiguæ vici, Nl. *de kom van het dorp*. *Di borgers wenje yn 'e buórren, ind di búren buten*, cives (i. e. opifices, mercatores, nautæ, cæt) habitaculum habent in medio vico, sed coloni extra. *Di faem is sneins mei di bern di buórren op*, die solis famula (rustici) cum liberis diversatur in vico. F.v. *burar*, *buren*, Richthofen male vertit *bauerschaft*, communio rusticorum; lege, communio vici, pagana: *alrecke burar biskiffe sine eyne redieua*, quæque communio pagana creet ipsa suum consiliarium, judicem; *in da buren*, in vico, 479, 26 *binna burem*, in vico medio 156, 15. *Dat hia mogen setta in da buren elkis ieris thre redismanne da buren to byriochtene*, 429, 26, ut creent quoque anno in vico tres consiliarios ad jus dicendum vico.

bürren, cg. pars vici, cujus incolæ pactis antiquis ad mutua officia sunt obligati; ex. gr. curare ægros, efferre mortuos, extinguere incendia, cæt. Præpositi muletas poscunt et accipiunt, erogant nummos debitos, cæt. dicuntur autem *buór-masters*. Qui quum quotannis calculum subducunt expensi et crediti, dicitur

buórre-rekkening. Hæc sui juris communio, quæ nulla jura scripta habet, simplicissima et antiquissima ad hunc usque diem in vicis viget; ex talium communionum auctione et consociatione crevit respublica Frisica, quod et notio communis societatis publicæ, pervadens per omnes fere voces cum *bur* compositas, lucide demonstrat. *Bürre-* vel *buórre-plicht* officium vicini. *Burre-plicht dwaen*, officio vicini satisfacere, ex. gr. amicire mortuum veste ferali, eum sepelire, vigilia agere, cæt.

bur, buer, F.v. incola vici, civis urbis. F.v. *iefter enich vetbuer fiocht toienis dyne buer binna buirem*, si quis extra vicum degens aggreditur alium intra vici circuitum degentem, 480, 33. *Boer ende den vetbuer*, 481, 6, civis in urbe et extra pomeria urbis. *Fraenkera sted ief buren*, urbs vel comi Franekeræ 560, 1. Lat. *urbs Romæ*. *Fronekera buren*, cives Franekeræ, 479, 16. Richthofen male *bauern*, rustici. Lex. p. 674, a.

bur-man, m. F.v. (civitatis sive vici homo) civis. Richthofen male *bauersman*, homo rusticus: pl. *buerliode*. Lex. 675. *Buerman*, civis. Chart. I. 394. a.

bür-man, buór-man, cg. pl. *buórlin'*, vicinus. *By it forsteárren kriget di buórman di kaeyen*, mortuo hero vicino traduntur claves, quo cavebant Frisii, ne quid ex supellectile vel nummis subriperetur, ubi hæres aberat. — *Freagje myn burman Sikke, Di leagt sa wol as ikke*, mendax asseverat veracitatem mendacis. Prov. *Quea' buórlin' di gréatste pleage fen it libben*, pravi vicini maximum malum vitæ. *Boer-lius ky jaen greate mjillen al binne di amers oan 'e neil ta wan. Neilen* sunt claviculi ænei infixæ æneæ situlæ lactareæ distantia palmæ a labro. Invidia hominum putat proximo nihil quam fausta evenire.

büer, F.u. vicinus, pl. *büren*, vicini. F.v. gen. *bures*, vicini, F. W. 84. *Buórren, Bürren*, pl. vicini. F.v. *bura*,

Digitized by Google

BUREN.

idem. Prov. *Neiste buórren sibste friunen*, proximi vicini consanguinei proximi; qui scilicet in angustia urgente primi nobis subsidio veniunt.

bur-aldirmon. m. nomi vel vici præfectus, consiliarius, assessor judicii. Richthofen „*bauer altermann*," rusticorum aldermannus, in quo lapsus est vir clarissimus. Lex. 593, 675.

buór-beilster, cg. femina negligens, tempus otiose terens ititando et blaterando per viciniam. Ang. d. *to beel*, obgannire.

burre-bern, pl. pueri puellæque viciniæ, vicinorum liberi. Phrasis M.S. *Di burre-bern wite dat wol*, lippis et tonsoribus hocce notum est.

bûre-dorp, boere-dorp, n. vicus quem habitant nulli præter agricolas.

bura-ehêr, m. F.v. vici judex, præpositus.

bwr-ield, n. F.v. pecunia debita fisco communionis, sive vici, sive nomi, nomi vectigal, 559. 4. Richthofen *bauer-geld*, rusticorum pecunia, quod stare nequit. Lex. 675. Confer in eodem paragrapho *bura secreet*, vici vel nomi sigillum, quo signabant literas *burghamaesteren ieft reedslioda*.

buórre-lêd, n. vicini calamitas. Prov. *Buórreleed draecht makkelik*, solatium miseris socios habuisse malorum.

bur-mester, cg. F.o. rector vici vel urbis. Hind. *borgemester*. C.M. 36. F. *borgemaster*.

bure-riucht, n. jus, tribunal nomi. Richthofen labitur vertens *bauern recht*, rusticorum jus. *Bure-riocht*, Chart. I. 395, b. *In thet buer-riuchte gaen*, ib. 511, a. *Buur-riuchte*, jus civitatis, Nl. *burger-recht*, Gabbema, Leeuw. 38.

burre-, buórre-weide, F.u. *bureweide*, cg. ager compascuus vici; tale pratum dividitur in partes *scarren* (Ang. *shares)* dictas, quæ hodie auctione locantur. *Scar* autem est pastus æstivus unius animalis, quod quo majus est eo pluris constat pastus; inde *kòuwe-scarren*, *scjippe-scarren*, *hoklingscarren*, cæt. (Ang. *cow-*, *sheep-*, *heifer-shares?)* Olim plerique vici tale pratum sibi habebant privum; hodie paucissima restant, inter quæ Beetgumense pratum in pago Menaldumadela, quod dividitur in quadraginta quatuor partes pascuas sive *scarren* (1 scar = $\frac{1}{44}$ Sect. D. No. 266. 15

BURNA.

B. 98 R. 20 E. Kad. St. Anna-parochie).

bûr-blikand, adj. F.v. omnibus patens. Nl. *baer-blijkelijk*, nude patens, manifestus.

bûr-kuth, adj. F.v. toti nomo vel vico notus, omnibus notus; *liudkuth and burkuth*, hominibus notus et nomo notus. *Bur-kund*, idem. O. F. W. 172. *Kuth* = *kud. Bur-kud*, notus toto vico et *gæ-kwd*, notus toto pago. ib. 35.

buring, F.v. nomi sive vici incola. *Da van Deddinghum mey kiara buringum*, procuratores Deddinghumenses cum sui vici incolis. 487. n. 18.

buerscip, F.v. vicinia. Gab. Leeuw. 108. In pacto veniam mutuam condonant *om godis willa ende om gueder buerschip willa*, *ende om mara friondschip ut toe kommen*, ob vicinitatis mutuam benevolentiam. A° 1481. — Cives vici vel viciniæ. O. F. W. 98. — *Búrscip*, cautio, *Oender buur-skip staen*, cautioni obnoxius esse, ib. p. 56. *dae buurschip hoda*, prospicere cautioni, 59.

buórje, bûrje, vb. n. vicinus esse. *Wy binne bürren*, vel *wy buórje*, confines sumus.

BURGUM, in ore ruricolarum idem vicus cum F.u. *Bergum*, quod vide.

bergham, nomen antiqui tumuli in Frisia boreali; pro vico Anglosaxones plene *Berghamstede*, locus, id est, vicus apud tumulum. Vide *Bergum*. Johan. 21.

BURIK-GAT, n. W.o. fissura in veste per quam manus se inserit. E. l. 363. Confer F.o. *burse-gat*, Stür. 27, fissura superior in subligari feminæ per quam illa manum movet in crumenam. *Bords-gat* (oræ superioris fissura) F.o. idem, ibidem.

BURK, BÖRK (beurk) n. F.b. arcula interior separata arcæ, in qua res vestiaria servatur. Joh. 100.

BURKE, BUÓRKE, n. p. v. Isl. *Bürken*, *Burkr*, *Birkr*, idem. Dieterich, p. 338. Ang. *Burke*, n. patronymicum. Ang. *birce*, *byrce*, F. *bjirk*, Isl. *björk*, betula; Isl. *sig-björk*, betula pugnæ, gladius. Egilsson, 703. Non absurdum tamen est *Burke* habere contractum ex *Beoric*, falconum exercitator Edmundo, regi East-Angliæ. Strutt. 27.

BURNA, m. F.v. fons, Ags. *burne*, f. Ang. *bourn*. Ags. *burne* præter fontem, quoque notat rivum, flumen. Inde

Digitized by Google

BURNE.

Bórn, *Bóarn*, *di Boarn*, cg. flumen Frisiæ, supra 410, 411. *Burna* Frisiis hodiernis fontis notione ignota vox, qui pro ea habent *sáed*, Ags. *seath*, fons, ab Ags. *seothan*, pf. *seath*, ebullire, coquere, ut *burna* ab *byrnan*, ardere, (coquere.) F. *barne*, Ang.v. *borne*, Ang. *burn*, ardere.

burna-hus, n. F.v. cf. supra 411.

BURNE, n. p. v. Was. II. 172. *Burnes* et *Burns*, Burnei filius, per apocopen pro *Burne-sin*, vel *-son*. ex. gr. *Téade Burns*, Teada Burnei filius. Inde Ang. *Burns*. n. patronymicum.

born, n. patronymicum. Ags. *beorn*, vir eximius, primarius, princeps, sive virtute, sive dignitate, sive munere præstans. Isl. *biörn*, ursus, leo borealis. Diligenter consule Somnerum in voce *beorn*.

BURRE, F. b. lappa. Outzen. Ang. *bur*, idem. cf. Gal. *bourre*.

BURRE, BORRE, cg. F.u. felis mas. F. *boárre*, supra 411. *Borre*, nomen tauri in fabula Renardi.

BURREL, cg. F.u. amystis, haustus spiritus juniperi. Ags. *byrel*, pincerna. Ang.v. *byrle*, alicui pocula administrare. Wicklyffe, Jerem. XXV. 15. Confer F. *borne*, adaquare, et *borl*, *burdel*, *buddel*.

BURRIE, cg. F.u. feretrum mercatorum, quo bajuli bini portant caseos, dolia butyri, cætera. *Berue*, *berf*, Fris. i. q. *berie*. Kil. *Berue* ex *berewe* est Ang. *barrow*.

BUS, BÒS, cg. insignia sodalitatis operariorum, qui quaque hebdomade symbolas conferunt ad mutuum auxilium in morbis; ea vero gestat sodalitatis nuntius sive præco in pectore; Kil. „ *busse*, *stadt-wapen*, spinther, monile quod in humeris tabellarii et caduceatores ferunt. Proprie *bosse*, ornamentum rotundum et concavum ex auro, argento aut ære; umbo clypei. Kil. Ex avita lingua Francica Galli frequentant *bosse*, gibba; *en bosse*, sphæroides, extuberans, exstans; in opere sculptorio *figure relevée en bosse; vaisselle pleine de bosses*.

BUS-DAR, F.o. domus rustici janua lateralis, quæ ducit in *bus*, i. e. stabulum. C. M. 45. Confer *bós* supra 463. Scoti, *buse*, stabulum; *to buse*, stabulare. Jamieson. F. *stâl*, stabulum; vb. *stâlje*, stabulare. F.b. *bäus*, n. casa cespitibus exstructa, antiquitus pecoris stabulum. Bend. 8, 12.

BUSE.

BÛSE, F.o. cavum parietis in quo lectus sternitur. Galli *alcove*. Stür. 29. Confer *besma* supra 477. A *buse*, sive sensu sacci, (Gal. *cul de sac*), marsupii, recessus dicitur, sive sensu culcitræ (vide *buse*). Ita figurâ continentis pro contento *bœd* notat tum lectum, tum cavum parietis, in quo lectus sternitur. Ang.v. *bose*, a hollow. Confer *buse*, sacculus.

BUSE, cg. sacculus intra vestimenta sutus, sive in bracca, sive in trunci tegumentis, F.u. *büse*. Ang.v. *bose*, a hollow. Sax.l. *bóse*, siliqua, vb. *bósen*, fabas, pisa ex siliquis excludere. F. *pule*, et vb. *pulje*, idem. B. N. L. I. 123. Inde *broeks-buse*, *roaks-buse*, *baitsje-buse*. — *Atse sit syn faem jimmerwei op 'e buse*, Atsius suæ puellæ semper hæret lateri. *Dou maste mem mar yn 'e buse krupe*, tam addictus tuæ matri quare non sedem figis in ejus loculo? *It is noch al goed, dat de Friezen di Holláners nat yn 'e buse hoawe to krupen.* — *Dou rinste mei oármans-jild yn 'e buse*, barbâ tuum riget os; obolum expende tonsori. — *Ruch op di buse*, qui crumenam habet pecunia tumentem et erectis phaleris hispidam, dives nummis. Sermo non est de sacculo hodierno vesti insuto, sed de crumena soluta de cingulo pendente. *Op*, supra, præpositio Hollandis familiaris est in phrasi, *Soldaten hebben niet veel op zak.* — *Dyn buse!* interjectio quid recusantis. Prov. *Men matte di thomme op 'e buse hâlde*, expensæ secundum reditus moderandæ sunt.

buse, bjuse, Saterlandi, stragulum forma sacci plumis farti, culcita. Het. Nl. *dek-bed?*

bus-dôk, cg. sudarium, Ang. *pocket-handkerchief*, Nl. *zakdoek*. Hæc sudaria, quibus Frisii et collum ornabant, eis quo elegantiora et pretiosiora tanto magis in deliciis erant, erantque maxime serica Indiæ. In sudario serico Frisius offerebat nummos puellæ, quibus ejus quasi ambiebat nuptias. Hoc juvenis Amelandus donat amasio, qua cum comessari optat. Verbis suum explicare amorem hæc gens austera non amabat; secreto nutu vel signo fiebat. Olim si procus ambire puellam volebat

Digitized by Google

BUSE.

ad eam accedebat pendente apice sudarii serici ex ejus vestis loculo. Hoc si puella ei eripiebat significabat procum sibi gratum esse; sin minus, repulsam ille ferebat.

buske-warem, adj. tepidus calore corporis humani; ex. gr. pomum in vestis loculo tepefactum. *Di apel is buske-warem.*

bus-gat, n. rima oblonga perpendicularis lateralis in subligaculo feminæ, pone quam pendet loculus, in quo asservantur claves præcipue et nummi. Feminæ Hindelopenses hoc subligaculi foramen ante ventrem habent eamque appellant *muze-lock*, murum foramen, et viri *moázze-gat*, quam vocem nautæ Hindelopenses ex Hollandia petiverunt. Kil. *mosegat*, lavatrinæ foramen. Confer quoque Kil. *mosejancken*, unde Hol. *moes-janker*. *Busgat*, loculi foramen, conspirat cum F.o. *burse-gat* (crumenæ foramen) idem. F.o. itidem *borsgat*, proprie, oræ vel fimbriæ superioris foramen. Stür. 27.

bus-jild, n. Ang. *pocket-money*, Nl. *zakgeld*, nummi aliquot quæ quisque secum habet. Figurate, vis procreatrix genitalium viri, *Di ûlde stakker trouwt my dær ien flink jung frommis ind hy hat nin busjild.* Figura latet in scroto, quod Frisii *di sek*, sacculum, nuncupant. Confer Ags. *puse*, f. marsupium, Alam. *phoso*, idem, Isl. *pues*, m. marsupium, volva equarum, F. *pus*, cg. cunnus.

busje, vb.a. clanculum surripere; proprie, in suum loculum mittere, ex *buse*, ut Angli eodem sensu ex Ags. *pocca*, sacculus, Ang.v. *poke*, *pouch*, Ang. *pocket*, idem; *to pocket*, ex st. *pocket*. Gal. *empocher*, mettre en *poche*. Confer Ags. *poc*, pl. *poccas*, Ang. *pox*, F. *ien pók*, pl. *poak*, pustulæ in summa cute extuberantes, variolæ, Nl. *de pokken*. F.u. *bule*, sacculus, et cutis tumor.

buskje, vb. mittere manum in vestis loculum; ex *buse* ut ex *hús*, domus, est *huskje*, exstruere domunculam, i. e. disjectos carbones in foco ordine congerere. Ambas voces Lenige, incola Makkumi, pater Cinthiæ Lenige, junxit in poemate quodam Frisico M.S. de hyeme;

It tîzich âldwiiw is bifærzen yn hjar hert,
Sit op 'e stowe fæst hjar hannen jip (to buskjen.
Hjar Joost sit by dî hird um it fiur (by ien to huskjen.

BUTEN.

Ien huske bouwje, domunculam ædificare; figurate, cespites causticos componere ad focum alendum. *It fiúr by ién huskje*, carbones in foco sparsos et semiustas turvas construere.

BUSK, F.o. dumetum. Ang. *bush*, idem. C.M. 10, qui addit synonymon *braeck*. Ang. *brake*, spinetum, dumetum.

BUSKE, n. sodalis dilectus. *Dy twa binne greate buskes*, par amicorum. F.u. *grote buiskes*. Sueth. *buse*, amicus intimus. Hol. *buys; buysken*, amicus, sodalis. Kil. Ang. *to buss*, osculari. Confer *buiskes*, in *bolle-buiskes*, scriblitæ tumidæ, eodem sensu quo Hol. *broeder*, *zuster* usurpant pro placenta spissa delicatiore rotunda.

BUS-KOAL, cg. F.o. brassica capitata, G. J. *bœyse-koal*, Gal. *chaux-cabus*.

busk, m. W.o. *dan busk blaumer*, *dan riukel-busk*, Ang. *nosegay*, fascis florum. Lat. *fascis* = Ger. *busk*. E. I. 368.

BUSTKE, n. p. v. F.o. Cad. M. 148. Isl. *bust*, f. fastigium. Scoti *busteous*, vastus, robustus, sævus. Jamieson.

BUSTUM, viculus pagi Utingeradelæ; ex *Birstum*, prope a vico Accrumo in boream. Confer *Bertum*, vicus F.b. in pago Nordstrand. Bend. 104.

BUTÊN, præp. extra, foris, exceptus, sine. F.v. *buta*, more solito abscissa finali *n* pro Ags. Sax.v. *butan*, ex *bi-utan*. F.v. *buta*, extra; *buta huse*, F. *buten hús*, extra domum; porro. Exceptus, *Alle fiskar hropath al to Godi and tha stifne net nen manniska buta God al ena*, 130, 15, omnes pisces clamant simul ad deum eamque vocem nemo intelligit præter deum solum, Ang. *but God alone*. (*Stifne*, Goth. *stibna*, Isl. *stefna*, vox, Richthofen vertit *stiftung*, *schöpfung*, creatio.) F.v. *buta* regit dativum vel accusativum. — *Buten boart falle*, de nave in aquam cadere. *It is ien waer, ien boer scoe' syn houn' nat buten doar jeye*, in hac sæva tempestate ne rusticus quidem canem foris ageret. — Sine, absque; *Hy helpt net as buten syn scéa*, non fert auxilium nisi absque noxa sua. *O, dat boaskjen buten rie!* Proh, ista connubia temeraria absque consilio parentum salubri! *Lit us patje buten tol*, misceamus oscula innumerabilia. *Buten kennis wæze*, deliquium animi pati; *Hy is buten westen*, sui non conscius est, sive ebrius, sive in

Digitized by Google

animi deliquio, sive raptus motu animi; phrasis nautica. Deviatio acus magnetici a puncto septentrionis est in Europa occidentem versus diciturque *di Noard-westring*. Nauta qui hanc deviationem in occidentem velificans negligit *(dy buten westen is)* malum petit cursum et aberrat. — *Buten biens ride*, non recto cursu, ut Frisii solent, grallis glacialibus properare, sed pedibus alternatim divaricatis vagari. F.o. figurate *buten-beens gaen*, mœchari; *buten-beens kind*, nothus, Hol. *een buitenbeentje*, idem. Stür. 28.

bute-bór, cg. Hindel. convivium tenue mulierum postmeridianum inter prandium et cœnam, apud antiquos inusitatum itaque dictum *buten-bór*, vicis extraordinaria.

bute-buórren, cg. vicus extra urbis pomeria, vel vici circulum.

buten dyks, extra aggerem aquarinm. *It lân leit buten dyks*, agri extra aggerem aquarium sunt adeoque aquæ tumentis diluvio obnoxii.

buten-dyksk, adj. extra aggerem aquarium positus. *Buten-dyksk héalân*. Confer *Butjadingerland*, pars Frisiæ orientalis extra sinum Jadæ.

buten-farre, vb.n. navigare ad exteras nationes. *Di junge wol buten-farre*, puer amat navigare oceanum.

buten-farjer, cg. nauta qui oceanum navigat, proprie, navigans extra portus Frisiæ et mare mediterraneum Suder-seæ. *Binnenfarjer*, nauta, qui navigat per lacus et canales mediterraneas. Gal. *matelot d'eau douce.*

di butenfeart, cg. navigatio per oceanum. *Di butenfeart dær is di redme âf*, proventus navigationis in portus peregrinos tenues sunt. *Di binnenfeart*, navigatio per lacus et canales mediterraneas.

but-hus, n. (domus extra fores) stabulum boum; confer *binnen*, 312. Ang. *out-house*, a barn, cowhouse or any other convenience, belonging to a dwellinghouse. F. *Ut-hus*, domuncula domo rustici vicina, in qua fingit caseos vel mulieres lavant lintea, cæt.

buthus-doar, cg. boum stabuli ostium; plurimum ellyptice *but-doar*. Differt ab *ut-doar*, janua exterior domus coloni per quam exeunt in plateam. Stabulum olim disjunctum, sed domui agricolæ contignum erat, quare ostium ducens e domo in stabulum *busdeur* a Cad. Mullero vertitur, ostium laterale.

bute-lân, n. agri pascui nullo aggere septi, àquis tumentibus obnoxii. E contra collectivum *krite*, cg. agri communi aggere contra aquas exsurgentes septi. *Myn lân' leit yn 'e krite*, mei agri sunt in tractu aggere aquario cincto. — *Ut-lân*, n. agri extra aggerem. Ex. gr. Kad. Gemeente Buitenpost. Sect. A.

bute-lânsk hea, binne-lânsk hea, adj. fœnum prati, vel intra, vel extra aggerem aquarium positi; illud validum, hoc flaccidius est.

buten-tier, (Frisii et Flandri) præter modum et rationem, immodestus, indecens, petulans. cf. *buyten-tier*, Kil. F. *tier*, gestus, modus, dispositio.

buten-tynje, cg. angustiæ aquarum sive fretum mediterraneum in pago Titjerksteradela. *Buten-tynje-héawei*, via per quam fœnum ex pratis humilibus plaustris vehitur ad horrea rusticorum.

buten-wenst, F.o. insolentia, insuetudo. F. *unwenst*, *on-wenst*.

bute-wetter, n. aquæ communes Frisiæ circumfluentes prata aggeribus septa; maris aquæ alluentes latera exteriora aggerum majorum, qui cingunt totam Frisiam. Opponuntur aquis intra hos aggeres, quæ dulces sunt et vocantur *it binne-wetter*.

buten-slaen, vb.n. delirare.

BUTER, cg. butyrum. Vox Scythica, teste Plinio, Græcis adoptata βούτυρον, et βούτυρος, Ags. *butera*, *butere*, m. et f. F.v. *butera*, F. *buter*, G. J. *boeytter;* F.u. ut Angli *bütter*. In *buter*, quippe voce peregrina, *b* stat immota; vox indigena est Gl. Lipsii *kuo-smer*, butyrum, Alam. *kuo-smær* (Graff. 633.) Isl. *smiór*, butyrum, oleum; proprie vaccæ adeps; nam ë lacte bubulo plerumque ubivis fit. *C* sive *k* in voce peregrina *caseus* æque ac *b* sedem tenet; Ags. *cese*, *cyse*, F.u. *kees*, Nl. *kaes*, *(k = tsj, tsh)* F. *tsjiis* Ang. *cheese* (tshiize). Apud omnes Germaniæ populos exceptis Scandinavis vox *butyrum* recepta est, et miror hanc vocem peregrinam expulisse quæcumque synonyma indigena. Hispani tamen vocem Gothicam verterunt *mantica de vacca*, (Sax. v. *kuo-smer)* buty-

Digitized by Google

rum, proprie, pinguedo vaccæ. Ellyptice *mantica*, butyrum, haud aliter quam Sax. v. *embar smeras*, amphora butyri, Freckenhorst, 80. Itidem pro peregrina voce *olie* (Lat. *oleum*) Islandi retinuerunt *lios-matr*, alimentum lucis, oleum. Butyrum fit ex cremore agitato; hoc igitur omnes nationes Ger. manicæ parare scibant et comedebant. Ut autem fiat caseus primo lac coagulandum, deinde densandum et premendum est in massam cohærentem, *(massam lactis coacti*, ut Ovidius canit) quod opus ulterius et difficilius cum nationes rudes spernerent, caseus eis erat ignotus. Tacitus diserte docet (Germ. XXIII. 2) Germanos vivere ex recente fera *et lacte concreto*, F. *wrongel;* ad casei formationem igitur appropinquabant, eam vero non attingebant. Non igitur erat, cur Plinius miraretur barbaras gentes, quæ lacte vivunt, ignorare aut spernere tot secula casei dotem, densantes id alioquin in acorem jucundum et pingue butyrum. Plinius lib. XI. cap. 41.

De butyro ejusque usu Plinius (cap. XVIII. 9.) hæc habet: „E lacte fit et „butyrum, barbararum gentium lau„datissimus cibus et qui divites a „plebe discernit." Ante quadraginta et quod excedit annos hic mos nondum obsoleverat; divites comedebant butyrum, pauperes arvinam suillam. Postea luxuria temporum butyrum inter solitos pauperum cibos retulit, donec prætium adipum in tantum crevit, ut pauperes et butyro et arvina abstinere coacti essent. Cæterum proavis nostris butyrum laudatissimus erat cibus, quod tum ex disertis testimoniis, tum ex lingua eorum patet: erat enim symbolum lautissimæ affluentiæ et bonæ fortunæ. Quid enim aliud tales phrases innuunt, quales, *Rea buter oan 'e beame; ien stik buter yn 'e bry; di buter utbriede; buterje*, et id genus plures?

Hjûd scil di buter jilde, hodie butyro facient prætium, i. e. res ad triarios rediit, hodie certamen dirimetur. — *Di buter utrane*, dissolvere butyrum igne tam vehementi, ut fere omne in auras evolet, i. e. laute comissari. *Di buter is al op it flûr*, butyrum jam igni admotum est, i. e. Venite intus! edite, bibite! omnia parata sunt. — *Dat is ien stik buter yn 'e bry*, dulcis et inopinata ei cecidit fortuna, proprie, frustum butyri in pulte; Frisii enim veteres si pulti ex lacte et polenta paululum butyri immiscebant genio indulgebant. *Buter ijne brij Is wol mijn flij*, Burman. 6. *Dær is di buter!* Ibi te manet flos fortunæ. *Dær is 't réa-buter oan 'e béame*, (ibi dolium ad fundum usque repletum est delicato butyro æstivo) ibi affluunt divitiæ et dapes lautæ. — *Hy fult mei it gat yn 'e buter*, fortuna ei immerenti famulat. In his omnibus butyrum est symbolum fortunæ secundæ, caseus contra in nulla phrasi Frisica. Hollandi tamen *Hij snijdt de kaas*, secunda utitur fortuna et se jactat; contra, *Knaap! Eet kaas, de boter is duur*. Ang. *That which will not be butter must be made into cheese*. Ray. — *Is dat dijn buwter soo meyste dijn brae wol drugh ijte*. Burman. 38. — *Lit uws de buter opijte, soo schilt moaij waer wirde*, Burman. 44. Prov. *Alles is nin buter kwat di kou scyt;* Ang. *All is not butter the cow shites*. Ray. 83. *Dy nin buter bære mei, moat syn bréa druck ite.* — *Dat bern is sa fet as buter*, (butyro pinguior i. e.) obesus et mollis est ille infans. — *It jacht lit di buter sjen*, celox velificans vento ad latus premitur ut carina appareat; Frisii carinas celocum et phaselorum velificando de premio certantium oblinibant butyro rancido, ut facilius et celerius per aquas gliscerent.

Botter en brod smiten, F. o. lapillos planos per superficiem aquæ ita jacere ut eam tangentes resiliant et pergant. Harlingerland, *Ei, bei, botterbrod*. Stür. 22. F. *sculderje*, Ang. *Ducks and drakes*. Gal. *ricochet*.

buter bare, confer *bare*, depsere butyrum recens.

buter kjimme, massam butyri jam depsitam in omnes partes persecare, ut acies cultri auferat pilos bubulos aliasque fibras. — *Dær is buter to kjimmen*, ibi fervide agitur, litigant, pugnant; rumpe moras!

buter meitse, butyrum pararc.

buter stekke, intrudere semicaniculum in vas butyri ut id experiatur emtor. Confer *butergote*.

buter-aed, n. alvus fraxineus vel æneus in quo butyrum depsit rustica; in

Digitized by Google

fundo est apertura per quam effluit serum expressum.

b u t t e r - a m, F.o. Hol. *boter-ham*, Ang. *butterham*, bread and butter, Wright. planum absegmen panis butyro linitum. Ex *butter* et *am*, (Kil.) pars esculenta. *Ham* pro *am* propter antecedentem $r = \beta$. Kil. *boter-am*, *boter-ham*.

b u t e r - b i l æ z e r, cg. incantator butyri. Cum cremor in careno agitatur, aliquando causis chemicis, vulgo ignotis, fit, ut in massam butyri concrescere nequeat. Hocce vitium superstitiosi dæmonis mali artibus vel vetulæ incantatricis adscribebant, quas pellere incantatione oportet. Magus *(duvelbanner)* exorcista itaque herbis magicis circumpositis carenum ineludit, murmurans cantamina et literas secretas adscribens. Dicitur autem *buterbilæzer* a *bilæze*, incautare precibus, exorcisare; *læze*, legere, preces fundere, quæ vincula dæmonum solvunt.

b u t e r - b l o m, cg. ranunculus auricomus.

b u t e r - b o s k, n. nomen pratorum fœnicullariorum prope a vico *Ter Horne*, vel *Ter Herne*.

b u t e r - b o x e n, pl. mercatores carnum, adipis, butyri, taliumque. Nl. *vetkopers*. Ang.v. *butter-box*, a Dutchman.

b u t e r - f e t, n. dolium butyro recipiendo serviens. Prov. *Manshân boppe, ind ik yn it buterfet, sey it wiif.*

b u t e r - f j i r d e r, cg. dolium $\frac{1}{4}$ pars tonnæ, ex *fjirde*. quartus. *Ien kynsen buter, ien fjirder buter*, notant butyrum ejusque quantitatem; *ien buterfjirder, ien buter-kynsen* contra dolia ad butyrum capiendum destinata.

b u t e r - f l i e, cg. papilio, Flandri *boterschete, boter-schijte, boter-vliege*, papilio. Kil. Ags. *buter-fliege*, Ang. *butterfly*. F.u. *butterflig*, F.o. *botter-veugel*. Stür. 22.

b u t e r - g o t e, cg. semi canaliculus ferreus, quem mercator trudit in vas butyri usque ad fundum, deinde contorquet, et ita butyro repletum extrahit. ut ejus qualitatem et odorem experiatur. cf. *buter-stekke*.

b u t e r - g o u n e, cg. nummus argenteus, nunc derogatus, 28 stuverorum (1 flor. 40 cent.) F. *acht-ind-twintich*; magis tamen in usu florebat *inkel-goune*; ludicre hujus nummi nomen erat *'n goune mei stirten*, florenus caudas trahens, ita dictus, quod florenum solitum 8 stuveris superabat. Hol. *goudgulden*. Veteres Frisii *buter-goune* appellabant, quod butyri pretium non per florenum 20, sed 28 stuverorum statuebant. In cochleari argenteo natali Petri Wilhelmi filii hujus monetæ pro butyro solutæ mentio fit. Confer inscriptionem supra 229, unde liquet media centuria XVII*a* quartam partem tounæ constavisse 35 florenos. Hoc culmen prætii inauditum eo erat ævo, quod tamen hodierno usitato longe superatur. *Tonna* dividitur in quatuor partes, quarum quæque 80 librarum *ien fjirder* appellatur; *ien fjirder* a° 1649 constabat 25 florenos 28 stuverorum, quæ valent 35 florenos nostros; nunc *ien fjirder* 50 florenos et quod excedit assidue constat. In libello, *beeldenaer* dicto ('s Gravenhage 1622), qui exhibet effigies et valorem nummorum Neerlandicorum, noster *buter-goune* ita notatur, *Den Vriesschen silveren gulden op 't gewichte van* XII. *eng. ende een half ter remedi van* 4 *asen, tot* 1 *gulden VIII stuyvers*. Sequuntur partes dimidia et quarta hujus nummi pretio analogo. — *Doe ick hem sey fen dy oor Pilatus Prokroor seyer, „Mondus vol beschite." Ik wiit næt, het wyrum het te sissen is; den ick tins, „wyse ljoe habbe omme moule græte birden," dat het dat te sissin is. Den seyer, Ick hab jytte yen græt boeck, dir Porcus Luris* (corpus juris) *hiet; wustu dir twa fleamske mey yen buttergone oan weye, so wol ick dy miin laviis* (avijs, advijs) *tige jaen en diin claddoyen in conscripsis* (pleidoyen in conscriptis) *stelle*. Starters Timbre de Cardone. Tusschenspel, Siouck Sipkes. I act. 3 sc. Leeuwarden, 1618.

i n k e l - g o u n e, idem notat quod *butergoune:* F.v. *inka* enim est butyrum; (O. F. W. p. 92) unde forma adjectiva *inkel* pro predicato ante subjectum *goune* in *inkel-goune*. Alam. *anco*, Hd. *anke*, butyrum. Graff. VI, 833. Mhd. *anke*, cremor, butyrum. Forte per ellypsin notat butyrum, plene *buterinka* ut Alam. *anchun-smera*. Nl. *botervet*, butyri adeps. Gr. Gesch. 1003. Germanorum *ankan* respondet enim Lat. *ungere*, unde *unctum*, oleum, apud Per-

Digitized by Google

sium, et Italorum *unto* butyrum, arvina, ut a Nl. *smeren*, ungere, est st. *smeer*, adeps. Forsan ex *anke* manavit verbum F. *antje*, quod supra (106) retuli ad *anken*, ingemiscere. *Antje* enim est parturire, et valet tantum de vacca, cui parturienti humor viscosus seu phlegma adipi liquido simile ex cunno fluit. F. *flibe*, saliva, *flybkje*, salivare; Nl. *sever*, vb. *severen*, idem.

buter-hûs, n. ædes in quibus butyrum prostat.

buter-hoer, cg. puella ex infima plebe in ollula ab emtore accipiens frusta rejectanea butyri explorati. Ang. v. *butter-whores and oyster-women of Billinsgate.* Halliw. Wright.

buter-jier, n. annus feracissimus butyri. Cultura arvorum in nostra Frisia hodie plerumque est separata ab ea pratorum, adeo ut agricolæ sint, vel armentarii, vel aratores, non autem ambo simul. Hoc cum olim fieret in Anglia antiquus mos ferebat ut materfamilias pretium butyri acciperet in usus domesticos. „*Butter-pence*, the farmers wifes perquisite money gained from the sale of her butter." Similis mos ad hunc diem viget inter agricolas quorundam pagorum Zélandiæ, qui negligunt pascua quod ex eis suæ crumenæ privatæ nihil emolumenti redundat.

buter-jild, n. nummi accepti vel accipiendi pro vendito butyro.

buter-kéaper, cg. butyri mercator. pl. *buter-keáp-liu'*, *buter-kéapers.*

buter-kynsen, n. vas tenens partem octavam tonnæ butyri. *Kynsen* pro *kyntsen*, Frisice ex *kynken*. Nl. v. *kindeken*, *kinneken*, vasculum, actava pars cadi. Kilianus putat *kindeken* eandem esse vocem cum Ang. v. *kylderkin*, *kilderkin*, a kind of liquid measure containing two firkins. Sed *kilderkin* est Nl. v. *kelderken*, Nl. *keldertje*, *kelder*, cista lignea continens 12 lagenas spiritus juniperi, cistula 4 vel 6 lagenulas variarum specierum spiritus fortis continens. Nl. *kelder*, cavea. Confer E. Phillips, the new world of words. (1706) *kilderkin.* — *Heál-kynsen*, (dimidium octavæ partis tonnæ, i. e.) doliolum $\frac{1}{16}$ tonnæ.

buter-laed, n. capsa oblonga portatilis lignea operculo tecta, in qua rusticæ venditant globulos butyri.

buter-lân, n. prata butyri feracia.

buter-ljitske, n. idem quod *buter-hoer.*

buter-makker, cg. quæ parat butyrum virgo vel femina.

buter-print, cg. Ang. *butter-print*, sigillum ligneum flore vel alia imagine incisa signatum, quod imprimit rustica butyro: quod cum fiat ornatus gratia audit *Di buter pronkje*, ornare butyrum. Sigillum rustici, qui agros pascuos suæ ditionis colit, (F. *eigenierde boer*, Ang. *a freekolder)* est trifolium, quod et insignia procerum ornat, quorum avita bona sunt agri pascui.

beudar-skîw, m. F. b. idem quod *butteram.* F. *scif*, discus, segmen. Joh. 5.

buter-skot, n. F. v. tributum annuum butyri templo, altari vel sacerdoti solvendum. *Botter-schoet*, Chart. I. 349. a. Hol. *schot en lot*, omnia tributa cujuscumque generis simul. Hoc tributum præstabant, vel certo butyri pondere annui vel certa parte totius proventus annui butyri, ut ex arvis certum numerum mergitum (Nl. *garven)* totius messis solvebant. Hoc genus tributi leges F. o. posteriores vocant *buttergarberey.*

buter-scute, cg. navis vehens dolia butyri de foro in portum.

buter-spaen, cg. spatha qua butyrum e vase raditur. F. o. *botter-spón.* Ags. *spón*, segmentum ligni. F. *spoen*, idem. Ang. *spoon*, cochlear. Nl. v. *spaen*, cochlear. Nl. *spaen*, segmentum ligni.

buter-stikken, pl. et *stikken buter*, (butyri frusta) massæ rotundæ butyri duarum fere librarum. Alias *boalen buter*, pl. sing. *'n boale buter.* Hol. *een kluit boter; Meppelder kluiten. Meppeld*, oppidum Threntiæ.

buter-tafel, cg. mensa in qua depsitur butyrum recens.

buter-tòsken, pl. par primum dentium anteriorum in maxilla superiore infantum, dentes primores incisores. F. u. *butter-tannen*, Nl. *boter-tanden*, F. o. *botter-tannen*, Ang. *butter-teeth*, the two incisors in front of the upper-jaw. — Antea soli in re lauta positi quotidie butyro fruebantur. Homines tenues tantum diebus festis genio indulgebant usui butyri, neque absonum est credere patrem familiæ suos ex-

Digitized by Google

cepisse butyro, ubi bini primores dentes sui infantis apparuerant. Isl. *tannfé* (Ang. *teeth-fee?*) munus patris, ubi dentes infantis vidit primos. F. *di butertoaken matte ut*, a butyro propter caritatem abstinendum est.

buter-waech, cg. ædes in quibus ponderantur vasa butyri.

buter-wiif, n. rustica vendendos exponens in foro globos butyri recentis. F. u. *butter-wyf*, Ang. *butterwife*, idem. Todd's Johnson.

gærs-buter, cg. butyrum ex lacte vaccæ pascentis in prato.

hea-buter, cg. butyrum ex lacte vaccæ fœno in stabulo pastæ.

klaei-buter, cg. butyrum vaccæ pastæ in terra pingui argillosa.

rea-buter, G. J. *rea-boeyter* (butyrum rubrum) butyrum ex vacca pascente in prato viridi; ita dictum propter flavescentem ruborem.

sterke buter, butyrum rancidum: *bittere buter*, butyrum amarum, ut fit, cum prata scatent ranunculis auricomis F. *buter-blom*, Ang. *butter-flower*.

wâld-buter, cg. butyrum effectum in pratis soli arenosi.

winter-buter, cg. butyrum hiemale, cum pecus stabulum tenet et alitur fœno; opponitur butyro æstivo *(réa-buter)* ex vaccis in pratis viridibus pascentibus. — Penus hyemalis butyri æstivi.

buterich, adj. butyro inquinatus, butyrum olens. Ang. *buttery*, having the appearence or qualities of butter.

buterje, vb. n. in careno butyrum fieri, scilicet, cremor qui agitatur. Tropice, succedere, *It wol nat buterje*, res procedere nescit, Sax. l. *It wil nich bottern*, B. N. L. I. 127. Alias F. *it wol nat tribelje*, successu caret, Ags. *tribulan*, pinsere.

Inter nostrates decantatum est vetus distichon,

Buter, bréad ind griene tsjiis
Is goed Ingelsk ind goed Friisk.

Ang. *Butter, bread and green cheese*
Is good English and good Frisick.

Animadvertendum est F. veterum *grene* hodie transivisse in *griene*, et *kese* in *tsjiis*, quas novas formas et literis scriptis sequimur. Angli licet eodem modo mutantes *grên* in *grien* et *cese*, *chese* in *tsjiise*, in scriptione tamen *green* et *cheese* immota retinent. Hanc observationem si referas ad totam linguam plurimæ differentiæ, quæ linguam Anglicam inter et præsentem Frisicam videntur intercedere, evanescent.

Multos textores artificiosos, quibus Frisia olim abundabat, sedem fixisse ajunt in urbe Anglica Hallifax, et hi distichon decantatum ad novam patriam retulisse videntur; in historia urbis enim celebratur proverbium *Gooid brade, botter and sheese Is gooid Halifax and gooid Friese.* Hæc verba, licet corrupta, excerpsi ex quibusdam urbis chronicis trivialibus.

Pertinet hoc distichon ad ea verba, quæ Frisice audiunt *kneppel-spreukjes*, quorum variæ species in ore populi erant. Antiquissima sunt, quæ in bello vicem tesseræ præstabant et a doctis viris *rhetræ* et *χάλεποι* vocantur. Si quis se Frisium et amicum Frisiorum prædicabat, et nostris dubium obrepebat de hominis veracitate, eum compellebant eloqui quandam rhetram Frisicam difficilem pronunciatu, ut extraneum ab inquilino et inimicum ab amico discernerent. Frisii, qui obsidebant Saxones in urbe Franekera (anno 1500) hac tessera utebantur, *Fiouwer lotter claer leepaeyen op in finneherne yn tén nist*, Winsemius, 371. Melior lectio Kemponis Martenæ habet, *fyouwer lutter claer klyep-aeyen op een fenne-herne in een nest.* Chart. b. II. 9. Kempius, „fuit „recepta, inquit, a Frisonibus anti„quitus consuetudo, ut neminem pro „Frisone agnoscerent, nisi materna „ac vulgari lingua dicere potuisset „*Hyrd rae ryrn lyrre.*" Item quod sequitur *Dir is nin klyrck so krol als Klyrckcampster krolherede klyrck; aller klyrcken ys hy to krol*, C. Kempius, de situ Frisiæ, Lib. I. c. 18. Hilarides (MS.) legit *Hird rea riekt riere-liere.* Idem pro *Klyrckcampster* legit *Klaerkampster.* — Tandem ferunt navarchum Greate Pier disticho supra citato *(buter, bréad ind griene tjijs*, cæt) usum fuisse, ut dignosceret Hollandum a Frisio, et eum quemque Hollandum, qui illam tesseram efferre non potis erat, projectum in mare aqua suffocavisse.

Circumferuntur præterea rhetræ, quarum verba ab eadem litera con-

Digitized by Google

sonante incipientes et celeriter elatæ, loquenti difficiles sunt. Has autem Frisii sæpe joci gratia inter amicos repetebant, ut expeditior fieret lingua. Tales sunt *Bi di brol yn 'e blâuwe bril is blâuw baei to kêap. Di Blyer blye bryklok. Dær klipt ter-Cappler klok. Bange bane brekke as bry.* — Watze Wytses Cammenga anno 1578, ut perhibent, habitabat in villa Witgardam et Wirdumum intermedia, ibique florebat auctoritate, unde sequens rhetra in ore populi erat, *Wytte Watses wennet west Wirdumer Witeweerd* (Witgaerd); hæcce enim villa spectabat Wirdum ab occidente.

BUTHEM? BOTHEM, m. W.o. fundus, solum. Mutant Nl. et Scoti *th* in *d*, Nl. *bodem*, m. Scoti *boddum*, Ags. et Ang. in *t* Ang. *bottom*, Ags. *botm*, m. Frisii mollem aspiratam inter duas vocales mutant in vocalem , *boyem* supra 429. Respondet *buthem* Latinorum vb. *fundo*, *fudi*; *fusus*, *fusum*, quæ notio superest in Ang. v. *bothem*, aquæ ductus, fluentum. Halliw. Wright. E. I. 861. Pro *buthem*, fundus vasis, insulani F.b. frequentant *bushm*, (buzem), Joh. 101.

BUTJE, vb.a. permutare rem re. F.b. *butji*, Joh. 187. Silt, *bütti;* apud Outzen *büte*. Nl.v. *bueten*, Kil. Synonyma fere sunt *tyskje* in *hynste-tyskje*, et *quanselje*. Goth. *bugjan*, Ags. *bycgan*, emere, vendere, in genere. Ang. Crav. *but*, barter. Frisii præfigunt *róalje*, permutare, ut speciatim mercium compensationem significent, in verbo

roálle-butje, permutare rem cum re, F.u. *rule-büetje*. Tene tamen Isl. *byta*, distribuere, permutare, et Ang. Craven, *to but*, to barter.

küdj-bütji, Joh. 187, res emtas iterum iterumque cum aliis mutare. Apud Outzen (büte) *küte-büte*, infantum more sua crebro cum aliis mutare. Su. *kyta och buta*, idem: *kuta*, permutare. Teuth. *cuyden*, *wesselen*, *buyten*, cambire, permutare. Scoti *cose*, idem.

butenschoup, F.b. mercium compensatio. Outzen, 37. *Schoup* pro *schup*, F. *-scip*, Nl. *-schap*, terminatio in F. *keapman-scip*, mercatura, Nl. *koopmanschap;* F. *rid-scip*, Hol. *gereed-schap*.

BUTSJE, (boetsje) BOEKJE, vb.a. ferire, pulsare, pro *bukje*. G. J. *buwtse* et *boeytse*. Nl.v. *buyeschen*, pulsare, J. Harduin 49. Kil *botsen*, *butsen*, pulsare. *Boetse*, j. *butse*, tuber. *Boesen*, impetuose pulsare. *Blutsen*, *butsen*, quassare, Hol. *poets*, verbera.

oanbutsje, pulsare fores. Nl. *aenkloppen*.

forbutsje, vb.a. pulsu frangere. *Di stalle forbutsje*, mallei capulum pulsando rumpere; figurate, aliquid corrumpere.

scern-butsje, advectos fimi cumulos dispergere per prata.

biscern-butsje, (colere agrum dispergendo fimum) *Di boere-junge, dy to folle leert, wol di finne nat biscernbutsje; dat is goed foár 'e dummen, seit er.*

scot-butse, idem quod *scernbutsje;* pf. *scot-buke*. Nl.v. *schot*, *wtworpsel*, ejectamentum, Nl. *uit-schot*.

tsjettel-butsje, reficere ahena. Kil. *ketel-boeten*, idem. Flandri *ketel-buyschen*, idem.. *Booten*, malleo contundere. *Buysschen*, Flandri, pulsare, tundere. Confer tamen et Nl. *boeten*, emendare.

fortsjettelbutsje, interpolando resarcire. Hol. *verhakstukken*. Confer *klutsen*, Nl. quatere, concutere, et Nl. *verlapt*, *verklutst*, *en verketelboet*, quæ sunt synonyma; Westerbaen, voorrede, Psalmen. G. J. *Fortsjettelbuwtje foár di leafde*, conformare animum ad sensum amoris.

BUTTE, cg. capsa lignea ellyptica, operculo et sera clausa, in usus viatoris. Vide supra *büde*.

BUWA, v.a. F.v. ædificare; incolere, habitare; *bowa*, idem. Confer Isl. *buga*, ædificare, incolere, et F.v. *buger in de loegh*, incola vici; Nl.v. *bouwman*, *bouwer*, colonus, Isl. *bu-mathr*, rusticus. Ex *bower*, est *boer*. Cf. *bouwje* 475.

bou, cg. ædificatio, structura; arva quæ aratro vertuntur; fructuum cultura in arvo. Figurate *Hy is yn syn bou*, mirifice gaudet, Hol. *Hij is in zijn tuin*, (in suo est horto) idem.

BUWS- vel *bós-doárren*, F.b. fores horrei. Confer supra *bos*, parva casa, cæt. et Bend. 8, 12, *bûs*, n. taberna sive casa ex cespitibus structa. Talia erant prima stabula, in quibus agricolæ cum pecore vivebant.

BUZE, vb.n. F.o. bacchari instar procellæ. *Buzick wær*, cœlum procellosum. Confer *buse* in *buze-kappert*.

Digitized by Google

BUZE-HAPPERT.

bûstert, procella sæva sed brevis. Stûr. 29.

BUZE-HAPPERT, cg. dæmon aquaticus, qui creditur puerulos per extremam ripam ludentes attrahere in aquam ibique suffocare. Eo dæmone parentes et seniores in Frisia, lacuum et canalium plena, terriculamentum injiciunt. Vox componitur ex *buze*, dæmon malignus, et F. *happert*, qui morsu prehendit. Confer Ihre *busa* 203. ten Kate I. 602, b. et Grimm, Mythol. p. 474, 475, ubi disserit de *butse*, larva, spectrum, dæmon aquaticus. Ang. *buzz*, susurrare, murmurare, immugire ut mare æstuosum. Hæretici, qui medio ævo satanam adorare credebantur, conveniebant in locis subterraneis *Bus-keller* dictis. Mag. bibl. Pat. XXV. 308. b.

buze-beller, F. o. spectrum, larva terribili indutus homo, terriculamentum. Stür. 28.

beuk-kærel, idem. Harlingerland. Stür. 21, 28. Ex *boke*, *böke*, *beutse*.

busse-man, F. b. dæmon aquaticus, idem qui F. *buze-happert*, Outzen. Dani *buse-mand*, spectrum, terriculamentum infantum. Kil. *boesman*, Fris. j. *bietebauwe: bytebauwe*, manducus, larva, spectrum. Scoti *bu-man*, *bu-kow*, spectrum, diabolus. Jam. Ang. North. *boggle-bo*, a spectre, a nursery bugbear, Brocket, 45,

My mammy bid me gan to bed,
My daddy he said, No!
My mammy said, if I wad na gan,
She would fetch boggle-bo.

Dæmon ille aquaticus Anglosaxonibus est *wicor*, Nl. *nikker*, Isl. plene cum *n* aspirata *Hnikar*, de cujus ingenio consule Grimmium, Deut. Mythol. p. 456, et quæ sequuntur. Absque *man* vel *happert*, Hd. *butze*, larva terricula infantibus.

buwze-man, cg. G. J. spectrum, larva.

buzeman, (qui larvam induit) qui jussu secreto venditoris in auctione publica plus licitatur ut emtores pretium majus offerant; item qui licitatur, non ut emat, sed licitationis præmium propositum auferat; in genere qui speciem falsam præ se fert, veterator.

buzemannery, cg. dolosa agendi ratio.

B.

Supervacuum habui omnia Frisiæ Borealis verba, quæ cum supra citatis congruunt, notare: sunt tamen inter ea multa, quæ propter formæ singularem cum Anglicis similitudinem notari merentur, præsertim ea quæ apocopen terminationis infinitivi passa sunt. Terminatio Ags. *-an* perdebat *n* apud Islandos, Frisios et Anglosaxones Northumbriæ; *a* apud Frisios hodiernos transibat in *e;* tandem incolæ Angliæ, parvarumque insularum Frisicarum Wangerogæ et Helgolandiæ istam *e* resecuerunt; ex. gr. Ags. *dælan*, Ags. N. *dæla*, F. v. *dela*, Isl. *deila*, W. o. *deil*, E. I. 68, Ang. *to deal*. — Ags. *niman*, sumere, Nl. *nemen*, Isl. *nema*, Ang. v. *nime*, *nim*, F. *nimme*, Helg. *nem*. — Ags. *stican*, Nl. *steken*, Ags. North. *sticia*, F. *stekke*, Ang. *stick*, Helg. *steck* pungere. Hæc apocope igitur non pendebat a casu fortuito, sed a similitudine ingenii et organorum loquelæ, qua ejusdem stirpis Anglo-Frisicæ gentes, post sedecim seculorum separationem, in abbreviandis vocibus eundem habebant exitum. Miror igitur Anglos, qui barbararum gentium idiomata ad terræ ultimos fines usque indagantur, istud Helgolandiæ, suæ ditionis insulæ, penitus neglexisse, licet solum cum eo Wangerogæ causam apocopes suis infinitivis propriæ explicare potis sit. Quæcumque sit verborum litera initialis omnia præbent ejusdem apocopes ubera exempla; quæ sequuntur verba sunt a consonante *b* incipientia. Excerpsi ea ex libro limato Ehrentrauti, *Friesisches Archiv*. Tom. I. Quæ carent regionis indicio sunt Wangerogica; Helgolandica signavi Helg.

back, Helg. pinsere, Ang. *to bake* (beek) F. *bakke*, Nl. *bakken*, Ags. *bacan*.

bain, 67, F. *bjinne*, Nl. *boenen*, aqua præverrere.

ban, 67, Ang. *burn*, F. *barne*, (banne) Nl. *barnen*, urere, Ags. *byrnan*.

bârg, 49, F. *bergje*, Nl. *bergen*, recondere, Ags. *bergan*.

barik, 59, F. *boárje*, Ang. *bore*, Nl. *boren*, terebrare, Ags. *borian*.

befèl, Helg. jubere. Isl. *fela*, condere, mandare, F. v. *bifella*, F. *bifelje*, Nl. *bevelen*, Ags. *befelan*.

begrîp, Helg. intelligere, F. *begripe*, Ang. *gripe*, Ags. *gripan*, prehendere.

Digitized by Google

B.

berst, 48, Ang. *to burst*, F. *boârstje*, Nl. *barsten*, dissilire, Ags. *berstan*.

bid, 56, Helg. *bêd*, 180, Ang. *bid*, F. *bidde*, Nl. *bidden*, Ags. *biddan*.

bik, 59, Ang. *to pick*, F. *bikje*, Nl. *bikken*, *pikken*, pungere.

bin, 49, Helg. 191, ligare, Ang. *bind*, F. *bine*, Nl. *binden*, Ags. *bindan*.

biôd, 39, Ang. *bid*, F. *biede*, Nl. *bieden*, offerre, Ags. *beódan*.

bit, 47, Ang. *to bite*, F. *bite*, Nl. *bijten*, mordere, Ags. *bitan*.

biut, 56, Ang. Craven, *to but*, to barter, F. *butje*, (supra) permutare rem cum re, Ags. *bycgan*.

blaat, Helg. sanguinem excernere, Ang. *to bleed* (bliid) F. *bliede*, Ags. *bledan*, Nl. *bloeden*.

blar, 68, balare, F. *blare*, Ang. dial. *blare*, Nl. v. *blaren*. Hodie Ang. *bleat*, Nl. *blaten*, mutata *r* in *t*.

blink, 60, fulgere, Ang. *blink*, nictare, F. *blinke*, Nl. *blinken*, Ags. *blican*.

bliw, 40, Helg. *bliiw*, remanere, Ang. v. *bileve*, F. *bliwe*, Nl. *blijven*, Ags. *belifan*.

borg, 60, recondere, servare, F. *bergje*, Nl. *bergen*, Ags. *bergan*.

brik, 45, frangere, Ang. *break*, F. *brekke*, Nl. *breken*, Ags. *brecan*.

bring, Helg. ferre, adferre, Ang. *to bring*, F. v. *branga*, *brenga*, *bringa*, F. *bringe*, Ags. *bringan*, Nl. *brengen*.

bru, 68, vexare, *Dû brûst mî mô as al min jîl*, F. *Dou pleagest mi mear as al myn jild. (mô* Ang. *more)* F. *bruye*, q. v.

brûd, 53, nectere, Ang. v. *broid*, Isl. *brydda*, freq. F. *broddelje*, supra 500.

bruk, 60, uti, Helg. 199. F. *bruke*, Ags. N. *brucca*, Ags. *brucan:* deëst Ang. qui habent ex Lat. Barb. *to use*.

brul, 68, fremere, F. *brulle*, Nl. *brullen*.

brûz, 68, fervere, spumare, F. *brûze; It gœrs brûst er ut*, germinat herba lætissime, Ang. *browse*, germinare, pullulare.

bûg, 41, flectere. Helg. *biiûg*, Ang. *bow*, F. *bûge*, Ags. *bugan*, Nl. *buigen*.

buk, 60, se incurvare, inclinare, F. *bokje*, Nl. *bokken*, *bukken*.

buter, 78, in butyrum coalescere (dum cremor in careno agitatur) F. *bûterje*, idem, Ang. *to butter*, illinere butyrum.

D.

Inter voces Frisicas a litera consonante *d* incipientes multæ desideran-

D.

tur, quas habet catalogus linguæ Neêrlandicæ. Hujus rei causam paucis explicare tentabo.

Recta literarum pronuntiatio pendet primo ab acutis auribus; cum enim os efferat, quæ aures capiunt, ille, qui non accurate audit, articulatim et distincte vocum elementa pronuntiare nequit; deinde a dextra flexibilitate organorum loquelæ. In juventute rudi nationis sensus omnes vigent nativa alacritate, quæ valet differentias subtilissimas auribus percipere et ore proferre; postquam autem cultura artium et scientiarum, nec non concamitans luxus corpora sensim debilitavit et cum eis simul organa auditus et loquelæ, difficiliores patrum literas non amplius efferre potest. Inter has primæ sunt aspiratæ, quippe quarum natura subtilis fluidaque acutum aurium judicium et primitivam linguæ dexteritatem requirit. — Literæ consonantes dividuntur in

gutturales	G, K, H.
linguales	D, T, Th.
labiales	B, P, F.

Ultimæ literæ H, Th, F, vocantur literæ aspiratæ. Vis aspiratæ *H* nobis periit, licet figura remanet; vis *th* simul cum figura interiit; aspiratæ F et forma et vis, quantum scio, integra superest.

H duplicem præstavisse usum videtur; alterum spiritus gutturalis, alterum aspiratæ gutturalis. Spiritum gutturalem hodie audimus ante vocalem in F. *hund*, *hals*, *hâp* vel *hopen*, *haved*, *hûd*. Nota tamen hanc literam *h* in lingua Latina ἀντίστοιχαν habere *k*, ut probant ex. gr. *canis* (Gr. κύων) *collum*, *copia*, *caput* et *cutis*, cujus k (= c) litera aspirata est *ch*. Me judice *h* in hoc loco igitur valet mollem *ch*. Asperior autem fit *h* ante tenuem *t*; ex. gr. Ags. *liht*, *miht*, *suht*, *dohtor*, quæ Neerlandi, postquam *h* vim primitivam amiserat, scripserunt per *ch* et Angli per *gh*, Neêrl. *licht*, *macht*, *sucht*, *dochter;* Ang. *light*, *might*, *(sught) daughter*. Angli veteres Ags. *c* post *s* mutabant in *ch*, sed posteri rejecta *c* solam *h* retinebant; ex. gr. Ags. *scanca*, *scyld*, *sceran*, *sceavian*, Ang. v. *schanke*, *schelde*, *schere*, *schawe*. Ang. *shank*, *shield*, *sheer*, *shew;* Nl. *ch* plene,

Digitized by Google

D.

schonk, *schild*, *schéren*, *schouwen*. Frisii ut veteres solum *c* = *k*; *sconk*, *scild*, *scere*, *scâuwe*. *Ch* post *s* Angli pronuntiant ut *ſ*, (schear) *sheer*, (scharp) *sharp*, effer *sjeer*, *sjarp*, ut Hd. *sch* = *sj*, ex. gr. *shiessen*, *schade*, effer *sjiessen*, *sjade*, F. *sjitte* jaculari, ex. F. v. *skiâta*, *schiâta*. Madden, Gawayne. Glossary. — Aspirabant præterea istâ literâ *h* liquidas initiales *l*, *n*, *r*, *w*, ex. gr. Ags. *hlæst*, F. v. *hlast*, F. *læst*, onus; Ags. *hleápan*, F. v. *hliápa*, Ang. *leap*, saltare, F. *liáppe*, *ljeppe*, saltu superare; Ags. F. v. *hlid*, Ang. *lid*, F. *lid*, operculum; Ags. *hlynjan*, F. *lynje*, inclinare. Ags. *hnecca*, F. v. *hnekka*, F. *nekke*, Ang. *neck*, cervix; Ags. *hnut*, Ang. F. *nut*, nux; Ags. *hnigan*, F. v. *hniga*, F. *nige*, caput inclinare; Ags. *hnoppa*, F. *nop*, Ang. *nap*, floccus. Ags. *hreód*, F. v. *hreid*, Ang. *reed*, F. *reid*; Ags. *hricge*, F. v. *hreg*, F. *ræch*, Ang. *ridge*, dorsum, jugum (montis); Ags. *hrympelle*, Ang. *rumple*, F. *rimpel*, ruga; Ags. *hroc*, Ang. *rook* (roek) F. *roek*, corvus. Ags. *hwearfa*, circuitus, permutatio, (Nl. *beurt*) *hwearfum*, (Nl. *beurtling*) vicissim, F. v. *hwarf*, vicis, F. *elts syn war* vel *wor*, quisque suas vices. Ags. F. v. *hwit*, F. *wyt*, albus. Sonus liquidæ aspiratæ jam pridem cum ipso signo aspirationis *h* ante liquidas evanuit, ut inter alias hodierna lingua Frisiorum et Anglorum probat, et qualis iste sonus fuerit nemo viventium hodie conjectura ipsa assequetur. Haud dubie affinis fuit literis *h* et *ch*, modo quodam ignoto cum liquida conflatis. Hoc probat muta *k* in locum aspiratæ *h* a posteris supposita, ex. gr. Ags. *hnæppian*, Ang. *to take a nap*, F. *'n knipperke nimme*, Hol. *knipperen*; F. v. *knekke to beke*, infringere retro, F. *to bek knikke*; Ags. *hnol*, vertex, Nl. *knol*, globus; Ags. *hweosan*, expumare, Ang. *wheeze*, spiritum streperum edere, F. *quéaze*, strepere ut aqua a gradiente in calceo compressa. Pro nomine proprio *Hliudwig* posteri dixerunt *Chliudwig*, B. L. *Clodovæus*, Nl. *Lodewijk*, Gal. *Louis*. Probant præterea ἀντίστοιχαι voces Græcæ et Latinæ incipientes a *k*, quæ generatim requirit aspiratam gutturalem *ch* in eis linguis Germaniæ, quarum consonantes recto stant talo; ex.

D.

gr. Ags. *hlid*, operculum, Lat. *claudo*; Ags. *hlud*, sonorus, κλυτός, obstrepens; Ags. *hræv*, cadaver, F. v. *hré*, Gr. κρέας, caro, (ut Goth. *leiks*, caro, Nl. *lijk*, cadaver, F. *deád lyk*); F. *hât*, odium, Gr. κότος. Angli ad hunc usque diem in scribendo frequentant *hw*, sed jam olim in tantum scopi et veræ pronuntiationis erant oblíti, ut aspiratam *h* non ante sed post *w* ponerent; ex. gr. Ags. F. v. *hwit*, albus, Ang. *white*, F. *wyt*; Ags. *hweol*, rota, Ang. *wheel* (wiel) F. *wiel*; Ags. *hwa*, F. v. *hwa*, F. *wa*. Ang. *who*; Ags. *hwilc*, Nl. *welke*, Ang. *which*, quis; Ags. *hwæg*, serum, Ang. *whey*, F. *wai*; Ags. *hwæte*, triticum, Ang. *wheat*, Su. *hwete*, (wéte) F. *weet*; Ags. *hwelp*, catulus, Ang. *whelp*, Nl. *welp*; Ags. *hwile*, temporis intervallum, F. v. *hwile*, Ang. *while*, F. *wile*, Ags. *hwilon*, olim, aliquando, Ang. *whilom*, Nl. *wylen myn moeders lessen*, Ang. *My late mothers admonitions*; Ags. *hweljan*, acuere, Alam. *hwezjan*, Ang. *whet*, acuere, irritare, Nl. *wetten*, Goth. *hvotjan*, acriter increpare. Ex Lat. *cos*, *cotis*, Frisii ut Gothi non tantum *o* admittunt, sed et *h* literam ἀντίστοιχαν Lat. consonantis c = *k*, in F. *hótte*, cos, *hótje*, acuere. In Ags. *hwostan*, tussire, mihi non liquet, num *hw* primitivum sit, an contra *w* fluxerit ex *u* in F. *huóstje*, tussire, Alam. *huóstjon*.

Hw apud Gothos significabat sonum Græcis Latinisque ignotum, quique adeo nullo elemento horum alphabethi indicabatur; erat præterea sonus singularis, non ex duabus consonantibus compositus, quare Gothi eum notabant uno eoque novo signo, quod erat vocalis O in centro puncto notata. In locum ejus grammatici hodierni temere substituunt *hv*, quæ literæ explicationem suspectam et omnibus minime probatam exhibent.

Venio ad aspiratam literarum lingualium, quæ est ex contrariis mixtus sonus, ideoque difficilis pronunciatu. Dum enim apex linguæ intra dentes exseritur et contra seriem superiorem premitur ubi est in loco lingualis tenuis *t*, locutor tentat efferre sive *s* (sibilans aspera) sive *z* (sibilans suavis). Inde oritur iste sibilus fractus sed suavis, quem soli Islandi, Angli et

Digitized by Google

partim Frisii boreales integram servare potuerunt; asper est iste sonus si locutor *s*, mollis si *z* efferre tentat. Alphabethum Runicum hunc sonum nota peculiari significabat, et licet Runicæ notæ, incantationis quippe instrumenta et paganica, post recepta sacra Christiana inter proavos abrogabantur, tamen quia nullum signum inter Latina elementa Germanorum aspiratæ linguali respondens inveniebant, cæteris notis Runicis rejectis unam literæ, quæ *thyth* vel *duss* vocatur, retinebant. Postquam istud signum Runicum tandem obsoleverat apud Anglos, hi in locum ejus substituerunt duas literas junctas *th*, quo dupliciter peccaverunt; primo unum indivisumque sonum indicabant literis duabus; deinde, earum ultima est spiritus gutturalis *h*, quæ cum linguali aspirata, vel cum *t*, vel cum *s*, nihil habet commune.

Nostræ stirpis insulani, a continente remoti et duritiei navigationis et piscaturæ obnoxii, soli, quantum scio, veram aspiratæ lingualis pronuntiationem servare potuerunt. Incolæ litoris occidentalis Sleeswiki, qui dialectum Moringensem frequentant, in eo multa nobis offerunt aspiratæ vestigia, sed integram, ut eam habent Angli, tuentur incolæ insularum Frisicarum Wangerôg, Fôr et Amrum: Joh. 2. Exemplo sint voces Fôrenses et Amrumenses *thaank*, grates; *thàgh*, tectum; *thâl*, m. area; *thârp*, vicus; *thast*, sitis, pro *tharst* ut F. *toast* pro *toarst; thiif*, fur; *thing*, causæ actio; *thong*, alga marina; *thurn*, sentis; *tus*, dens, pl. *theth*, *th* pro *t*, Joh. 111. Ags. *thanc*, *thæc*, *thil*, *thorpe*, *thurst*, *theôf (thief*, *thyf)*, *thing*, *thung* (= Isl. *thang) thorn (thyrn)*, *toth*, pl. *têth*. — F. b. *thackt*, densus; *than*, tenuis; *therw*, insulsus, vapidus; *thjok*, crassus, *tejokti*, crassitudo (p. 137) Sueth. *tiock*, F. *tsjôk*, crassus, Joh. 149. Isl. *thiéttr*, (Nl. *dicht*, F. *tícht)*, Ags. *thin*, *therf* azymus, *thic*. — F. b. *thâft*, m. transtrum; *thonnar*, tonitru; *thölk*, m. pugio; *thuat*, m. tumultus; *thuas*, fons, scaturigo, Joh. 16. Ags. *thoft*, *thunor*, *(thunerian*, F. b. *thunri*, tonare, Joh. 176.) *thutan*, ululare, tumultuari, Isl. *thyeja*, cum impetu ferri, pf. *thusta*. Hæ Forensium et Amrumensium voces probant veram aspiratæ *th* pronuntiationem non apud solos Wangerogenses, ut vult cl. Ehrentraut (L. 214) esse servatam; jure tamen ex Wangerogensi idiomate plurimas citat voces a *th* incipientes, cujus pronuntiatio ne hilum quidem differt ab Anglica aspirata *th*, quales sunt *thwong*, *thacke*, *thúm*, *thitsel*, *thón* (F. *toán) sjóth*, *mith*, *quithin*, *faithem*, Ang. *thong*, *thatch*, *thumb*, *thistle*, *thorn*, *seeth*, Ags. *mithan* (F. *mije*. Nl. *mijden*, vitare), *cveden*, *fæthm*, E. I. 215, 216; 398, 399. Ex Ags. *seóthan* fit *siothan* (i = j) *sjothan*, F. b. *sjóth*, F. v. *siátha*, F. *siede*, Ang. *seeth* (siith), coquere. Apud Frisios *r* ante *n*, in proxime antecedente vocali absorpta, hanc producit, unde *thón* pro *thorn;* ut F. *hón*, *kón*, *món* pro *korn*, *korn*, *morn*, (Ang. *morn* moan). Confer Ang. *bard*, *card*, *lard*, *regard*, quæ pronuntiantur *baad*, *kaad*, *laad*, F. *regaad*, in quibus *r* fit *a*, cum F. *moádje*, *hoát*, *moán-tiid*, tempus matutinum, *hoánnen*, cornua, in quibus *r* accentu mutatur in *a* pro *mordje*, trucidare; *hort*, pulsus, Ang. *hurt;* Ang. F. *morn;* F. *hornen*, Ang. *horns*. Attende linguæ Sanskritæ liquidam R valere vocalem.

Supra docui *th* ex *t* et *s* vel *d* et *s* esse mixtam; inde si genuina aspiratæ *th* pronuntiatio languescere incipit alia consonans affinis substituitur, quæ est vel *d* aut *t*, vel *z* aut *s*. Notum est Neerlandos, Saxones, Alamannos, aliosque ab initio substituere *d*. Matronæ quædam sciolæ et fastidiosæ in Anglia *s* initialem sæpe transformant in *th* dicentes *thee*, *thea*, *thad* pro *see*, *sea*, *sad*, quo probant affinitatem inter *th* et *s*. Angli boreales *th* sæpe vertunt in *d*, ex. gr. *fader*, *moder*, *Rodbury*, pro *father*, *mother*, *Rothbury*, (Conf. Brockett *th)* cæt. ut Nl. *vader*, *moeder*, dum *th* media inter duas vocales propter naturam mollem in ore vulgi sæpe syncopen patitur, F. u. *faer en moer*, F. *moar*. — F. b. *brauser*, frater, pro *brauther*, Bend. 18. F. *azem*, spiritus, pro F. v. *athem*, Ags.. *æthm*, Nl. *adem*, Anglis, qui habent *breath*, periit. — Ang. bor. *teethy*, cross, peevish, as children, Brockett, F. *tísich*, idem, a F. *tiesje*, Nl. *teezen*, minutatim carpere, ex. gr. lanam, fila intricata, cæt. Ang. *techy*, posita aspirata gutturali pro linguali. — Ags. *sethe*, falx messoria, Nl. *zeisen*, F. *seine* pro

Digitized by Google

seithene. — Sc. o. *ierze* pro F. v. *irthe*, F. *ierde*, Ags. *eorthe*, Ang. *earth*, terra. — F. b. *bi-iasi*, juramento obligare, ex *iath*, metathesi pro Got. *aiths*, Ags. *âth*, Ang. *oath*, F. v. *êth;* vb. *êtha.* Joh. 173. Confer Goth. *ufaithis*, juratus, obligatus. — Ags. *tôth*, dens, m. pl. *têth*, Ang. *tooth*, pl. *teeth*, F. b. *tæus*, m. pl. *tæis*, Bend. 47. — Isl. *dauthi*, (Ags. *death*, F. v. *dath)* F. b. *duz*, mors, Bend. 6. — Ags. *clæth*, vestis, F. v. *klath*, Ang. *cloth*, F. b. *kluz*, Bend. 6. — Ags. *seath*, fons, scaturigo, puteus, F. v. *sôth*, puls ebullita, F. b. *suz*, fons, Nd. *soot*, idem, Bend. 6. F. *sâd*, scatebra, puteus; *sôd*, ebullitio. — F. v. *smeth*, faber ferrarius. Ags. *smith*, artifex, *iren-smith*, faber ferrarius, Ang. *iron-smith*, F. *smid*, pl. *smidden*, Nl. *smid*, pl. *smeden*. F. b. *snâs*, Bend. 13. — Ags. *smiththe*, officina fabri, F. *smitte*, Ang. *smithy*, F. b. *smàz*, ib. — F. v. Ags. *lith*, n. membrum, Anglis deest, F. *lid*, n. F. b. *las*, n. Bend. 12. — Ags. F. v. *muth*, m. os, ostium (fluminis, oceani), Nl. v. *mude*, F. b. *müs*, Bend. 12. Finalis *th* adeo est aspera ut in Ang. *mouth*, os; contra mollis est in verbo *to mouth*, quod olim non erat finalis, sed in media voce inter duas vocales *mouthe*. Restat *s* in F. *mus-kopje*, ore capiti admoto susurrare. In ore infantum F. u. *moes*, mater, ex *moeth*, apocope pro Ang. *mother*, quæ *th* est Scandinavica, Isl. *mothur*, et licet primitiva (Lat. *mater)* jam apud Ags. abierat in *d*, Ags. *modor*. — Angli ipsi, ubi veram vim aspiratæ *th* in fine 3. pers sing. præs. perdiderunt, substituerunt spirantem *s;* ex. gr. Ags. *gifth*, *wæcth* (F. *wekket) bæcth;* Ang. *gives*, *wakes*, *bakes*. Ags. *styrth*, *slæpth*, (F. *slept)*, *wepth;* Ang. *steals*, *sleeps*, *weeps*, et sic in cæteris. — F. v. Ags. *monath*, mensis, F. u. *maent*, Nl. *maend*. — Vertitur in *ts* Ags. *matha*, termes, F. *maits*, Nl. *made*. — Rare *th* initialem vertunt in *st;* ex. gr. Ang. *throat*, F. *stroate*, fauces; Isl. *threkr*, animi corporisque robur, F. *sterk*, robustus. In *s* F. b. *siârm*, *(thiarm)* ile. Joh. 108.

Duplex erat Ags. *th* vis, altera aspera quam scribebant litera Runica Þ, altera mollior, quam scribebant Ð. Aspera fere incipiebat voces; mollior

sedem figebat in medio et fine vocum. Similis fere distinctio regnat apud Anglos, vocantes asperam *the sharp sound*, mollem *the flat sound*, sed paucis exceptis aspera aperit et claudit vocem; in medio, præsertim inter duas vocales, regnat mollior, ubi propter naturam liquidam locum tueri apud Frisios non potis erat, dicentes *fâer*, *fêer*, *wâer*, *tagerre*, pro *father*, *fether*, *wather*, *tagether*, Ang. *father*, *feather*, *weather*, *together*. Frisii veteres non tantum utebantur genuina aspirata *th*, sed eam eodem modo ut Angli distinguebant in asperam et mollem. Disertis enim verbis asserit cl. Ehrentraut incolas insulæ Frisicæ Wangerogæ, tegentis littus Frisiæ orientalis, nuperrime adhuc aspiratam *th* non tantum eodem sono ac Angli proferre, sed et æque ac hi in asperam *th* et molliorem TH distinguere; ex. gr. W. o. *thwong*, vis; *thacke*, tectum; *thum*, pollex; Ang. *thong*, *thatch*, *thumb*. W. o. *thank*, F. *tank*, Ang. *thank*. W. o. *thwærs*, F. *dwærs*, Ang. *thwart*. W. o. *sjöTH*, ebullire, *miTH*, vitare, ex *sjoTHe*, *miTHe*, ut Ang. *seeTH* ex *seeTHe*, Ang. v. *miTHe*, celare. Addit autor *th* asperam in ore juniorum sæpe degenerare in tenuem *t* et TH mollem in mediam *d*. Quin et provectiores ætate incipiunt *th* veterum Frisiorum in *t* vel *d* mutare, ex. gr. *dêf*, fur, pro *thêf*, et *êt* pro *êth* juramentum. E. I. 215, 216; 6.

Apud Frisios nostrates, mercatura et commercio cum oppidis contaminatos, aspirata *th* imminutionem periculosam patiebatur; sed dum illa evanescebat manifesta duplicis naturæ vestigia relinquebat. Cæteræ Germanicæ stirpis nationes promiscue, tum pro *th* aspera, tum pro molli TH, substituebant in genere mediam *d*: sed Frisii inter utramque ut juniores Wangerogenses distinguunt; quippe *th* asperam reddunt per *t*, mollem TH contra per *d*, E. I. 216. Quin et Forenses et Amrumenses, ubi *th* veterum dedidicerunt, in ejus locum substituunt initialem *t;* ex. gr. *treast*, solatium; *trem*, scalæ gradus; *taal*, vestibulum; *traagh*, alveus; *triad*, filum, cæt, Joh. 111. Hinc tot voces Frisicæ a tenui *t* incipiunt, quarum consonans initialis apud Neêrlandos est media *d*. Hoc autem discrimen cum nos

Digitized by Google

D.

doceat, num *th* mollis an aspera veterum Frisiorum voces inchoabat, præmittam voces hodiernas Frisicas a tenui *t*, pro *th* aspera substituta, incipientes, dum posterus catalogus vocum a *d* incipientium monebit, quænam voces Frisicæ olim literam initialem habebant TH mollem, ut nunc mediam *d*. *Th* initialis Anglorum est aspera; excipe voculas *this*, *that*, *than*, *the*, *thee*, *thence*, *there*, *they*, *thine*, *thou*, *though*, *thus*, quæ habent *th* mollem, et notatu dignum est huic apud Frisios respondere mollem mediam *d*, F. *dizze*, *dât*, *dan*, *de* vel *di*, *dy*, *dinne*, *dære*, *dy*, *dine*, *dou*, *doghs*, *doz*.

Ut aspirata gutturalis et lingualis *ch* et *th*, sic et labialis f asperum et mollem habet sonum, inter quas Neerlandi rite distinguunt, notantes asperam F, mollem V Frisiis ignotam. Idem sibi constant in genere pro *f* initiali ponentes molliorem v ut pro *th* initiali, ut dixi, ponunt molliorem mediam *d*; ex. gr. *vader*, *vatten*, *vangen*, *verzenen* pro *fader*, *fatten*, *ferzenen*, quæ apud Frisios adhuc audiunt, F. *fetje*, *fange*, cæt. Neerlandi *f* initialem in genere usurpant ante voces extraneæ originis, ut *fabel*, *fakkel*, *fruit*, *feest*, Lat. *fabula*, *facula*, *fructus*, *festum*. Contra vox indigena *veest*, pedilus ventris tacitus, habet *v*, Isl. *fys*, m. idem, Ang. *fiest*, idem, F. *fyst*. Nl. *faem*, Lat. *fama*; sed *vaem*, ex *vadem*, brachiorum expansorum mensura.

Take. Lat. (tago) *tango*, pf. *tetigi*, pf.p. *tactus*. Ags. *thigan*, pf. *thac*, sumere, Ang. *take*, F. *take*, clandestine sumere, surripere.

Tankje. Ags. *thancian*, gratias agere, Ang. *to thank*, (ex *thaccian*) Isl. v. *thakka*, adj. *theckr*, gratus. F. *tankje*, F.b. *thaank*, gratiæ, Joh. 111, Nl. *danken* gratias agere.

Tærskje. Ags. *thærscian*, triturare. pf.p. *thorscen*, F. *tærskje*, pf.p. *turscen* (tüsken) F.b. *tærske*, Outz. Nl. *dorschen*. Isl. *threskia*, Su. *tröska*, Ang. *to tresh*, W.o. *thresk*, E. I. 47. *Tærskje* Frisii, elisa *r*, pronuntiant *tæskje*; ita et F.b. *thoskar*, Joh. 135, *thaska*, 176.

Teye. Isl. *thyda*, liquefacere; *thydr*, degelatus, Nl. *ont-dooid*. Ags. *thawan*, degelare, Ang. *to thaw*, F. *teye*, Sueth. *toa*, F.b. *tòje*, Nl. *dooyen*.

D.

Teye. Ang. *thegen*, miles, eques, comes ducis. F. *Teye*, n. p. v. Nl. v. *deghen*, vir strenuus, fortis, præstans.

Tek. Lat. *tego*, Ags. *thac*, tectum, *thæc*, stramen vel arundines tecti, F. *tek*, F.b. *thâgh*, Joh. 111, Nl. *dak*, domus tectum. — F. *tekken*, stragulum, Nl. *deken*, F. et Nl. *dek*, constratum navis. Diversarum formarum diversæ notiones. F.b. *thæig*, f. funis ex contorto stramine ad tectum domus operiendum, Bend. 47, *teeg*, Outzen.

Tenne. Ags. *thun-wang*, tempora. F.b. *tên*, Outz. Nl. v. *dunne*, Kil. hodie *de slaep van 't hoofd*: Sax. l. *dünning*, F.b. *ûr-tenning*, Outz. 354, aurium *thuning*. *Thun* vox obscura; idem esse suspicor cum Ang. v. *dunt*, pulsus, ictus, quod in temporibus arteriarum pulsus est evidens, Brockett. ed. 2a. p. 149. Neerlandi appellant *de slagh* (pulsus) *van 't hoofd*, (Kil.) et Græci κρόταφος, κρόταφοι, tempora (capitis), a κροτέω, pulso; Sax. *Or-slag*, Gr. Lex. *duninge*, ut F.b. *ûr-tenning*. Ags. *thun-vang*, gena pulsans; Sax. n. et l. *dun-egge*, angulus pulsans.

Tere. F. *tére*, plicare, Sax. l. *tarven*, *um-tarven*, *up-tarven*, manicam extremam circumplicare. Bnl. V. 28.

Term. Ags. *thearm*, Isl. pl. *tharmar*, ilia. F.b. *thiarm*, Joh. 128, F. *tearm*, *term*, F.b. *teerm*, Outzen; *tæirem*, m. Bend. 8, 64, Nl. *darm*.

Terp. Goth. *thaúrp*, f. ager, rus, vicus, Ags. *thorpe*, vicus, F.v. *thorp*, F. *therp*, collis, plerumque manu hominum egestus, in qualibus primi Frisiorum vici; F.b. *thârp*, vicus, Joh. 111, Nl. *dorp*, F.u. *dürp*, vicus. F. *Trop*, caterva, multitudo, Gal. *troupe*.

Teuterje. Ags. *thoterian*, ululare, queri. Kil. *toteren*, buccinare, F. *oan é earen toeterje*, obgannire aures. F. *teuterje*, infantili more canere cornu, nugas effutire; *bitheuterje*, animos alicujus confundere, *bitheuterd*, confusus.

Ticht. Isl. *thiettr*, densus, F. *tícht*, adj. arctus, comtus. (F. *thwang*, vis, coactio. adj. comtus). Nl. *dicht*, adj. densus.

Tiermje. Isl. *thirma*, parcere, in re angusta vivere; *thirmingr*, misellus. F. *tiermje*, *tjirmje*, ægrotare, in ægritudine voce querula loqui. *Hy sûcht er bithiermd ut*, facie est morbida.

Digitized by Google

Tiéte. Isl. *thiotta*, pulpamentum nervosum. F. *Tiéte*, *Tjitte* (tsjitte) n. p. v.

Tige. Goth. *theihan*, proficere. F. *'n tige man*, vir probus, integer, strenuus, Nl. v. *degen-man*, Suethi *dege-man* (Ihre, *thægn)* vir manu promptus et moribus probatus. F. *tige*, adv. præstanter, valde. Altera forma mutat *th* in *d*, F. *dye*, proficere, crescere.

Tiigje. Goth. *theihan*, Sax. v. *thihan*. In hac voce F. v. jam *th* mutaverant in *t:* F. v. *tigia*, proficere; *alsoe moete ioe tigia quick ende bern*, sic tibi prosperent pecus et liberi, F. *tiigje*, incrementum capere, *It wol net tiigje mei dat bist*, vacca ista adolescere nescit, Nl. *dijgen*, coalere, Kil. pf. p. *gedegen goud*, aurum obrussum.

Tiisdei. Ags. *tíwes-dæg*, martis dies, F. *tiis-dei*, Ang. *tues-day*, Nl. v. *Dijsen-dagh*, *dynsen-dagh*, Nl. *Dingsdag*.

Tikje. Ags. *thaccian*, leviter tangere, F. *tikje*, Scot. *tick*, Nl. *tikken*, Gal. *toucher*, Ang. *to touch*.

Tille. Ags. *thille*, *thelu*, *thell*, tabulatum; *thylian*, tabulare, F. *dŏuwe-tille*, (columbarum tabulatum) columbarium; *tille*, ponticulus ex tabulato fixo. (F. *tille*, levare, tollere, Nl. *tillen?* Nl. v. *til-brugge*, pons versatilis, hodie *val-brugge.)* F. u. *dille*, idem, Sax. n. *delle*, area, plene W. o. *tresk-thille*, Nl. *dorsch-vloer*, E. I. 399. F. b. *taal*, (pro *thâl)* solum vestibuli, Joh. 111, *Thâl*, area, ib. *Têl*, Outzen.

Tin. Lat. *tenuis*, Ags. *thinn*, Ang. *thin*, F. *tin*, Isl. *thunnr*, Nl. *dün*.

Tine. Ags. *thindan*, turgere, tumere, F. *tine*, Nl. *dijnen*, tumere; *dijning*, motus maris tumens absque vento. Anglosaxones distinguebant inter *thindan*, tumere, et *dinan*, depascere, Ang. *to dine*, Gal. *diner*, prandere; Ang. *dinner*, Gal. *diner*, prandium. Similiter a *repascere* est B. L. *repastus*, Gal. *repas*.

Ting. Ags. *thingian*, intercedere, pacisci, F. *tingje*, licitare, Nl. *dingen*. F. b. *thing*, tribunal, judicium, Joh. 111, sed F. ut Nl. *ding*, res.

Tinke. Isl. *thykia*, arbitrari, Ags. *thincan*, cogitare, Ang. *to think*, F. v. *thinka*, *thinszia*, F. *tinke*, *tinze*, Nl. *denken*.

Tiúster. Ags. *theóstre*, adj. obscurus F. *tsiúster*, *tsjuster*, F. u. *duster*, Nl. *duister*.

Tiútte. Ags. *theódan*, adjungere, associare, Isl. *thydan*, exponere, F. *fordutskje*, traducere, exponere. F. v. *bithióda*, significare, F. *bitsiutte*, significare, exponere, F. u. *bedüde*, Nl. *beduiden*, Alam. *pitiutan*, Gr. I. 19. F. *untsjudsk*, peregrinus, in *untsiudske moai*, idem quod *frjemde moai*, (peregrine pulcher i. e.) eximie pulcher, elegantissimus. Alam. *uncadiuti*, *ungidiuti*, barbarus, peregrinus.

Tixel. Ags. *thixel*, temo, F. *tixel*, Nl. *dissel*.

Tjassens. Isl. *Thiassi*, vir torosus, nomen gigantis? *Tjasse*, *Tjesse*, n. p. v. *Tjassens*, *Tjessens*, nomen villæ in pago Westdongeradêl, contractê pro *Tjessen-hus*. Effer *t* ut *ts* = *th*.

Tjæ. Ags. *theoh*, femur, F. v. *thiach*, F. b. *thiegh*, Bend. 48. Ang. *thigh*, Ang. N. *thie*, *thee*, Brockett. Ang. v. *they*, F. *tjæ* (tsjæ) Nl. *dij*.

Tjæf. Ags. *theof*, fur, F. v. *thiaf*, F. b. *thiif*, Joh. 111; *thief*, Bend. 48, F. *tjæf*, *tsjeaf*, Nl. *dief*.

Tjibbe. Isl. *Thybbin*, n. p. v. F. *Tjibbe*, (tsjibbe) idem,

Tjinje. Ags. *thenian*, servire, Isl. *thiena*, F. v. *thiánia*, F. *tsjinje*, Hind. *tænje*, servire, F. b. *tiener*, m. servitor, Bend. 5, 48; *tiene*, servire, 8; Goth. *thivan*, asservire, Nl. *dienen*.

Tjotterje. Isl. *thióta*, strepere, stridere, buccinare, cornu canere, F. frequent. *tsjotterje*, minurire sturni instar, Ags. *thoterian*, flebili voce clamare.

Tjouwe, Ags. *thyvan*, arguere, minari, F. *tsjouwe*, obgannire aures culpando, rixari.

Tjûne. *Tsjúne*, *tsjoene*, incantare, *Tsiansier*, *tsjonster*, *tsjoenster*, incantatrix. Causa incerta est; si fluxit vox ex F. v. *tióna*, nocere, scribenda est litera *t*, *tjoene;* si contra ex Ags. *thunan*, crepere, tonare; *thunega*, phylacteria; *thunga*, aconitum, vel ex F. v. *thiania*, servire (malo dæmoni) litera initialis esset *th*, *thjúne*.

Toárn. Ags. *thorn*, sentis, F. b. *thurn*, Joh. 111. F. *toárn-bei*, sentis uva, Nl. *doorn*.

Toarst. Isl. *thorsti*, m. sitis, Ags. *thurst*, *thyrst*, m. Ang. *thirst*, F. v. *thoerst*, F. *toarst*, cg. Nl. v. *daerste*, Nl. *dorst*, m. Frisii liquidam *r* ante *st* fere elidere solent; inde in elocutione *toast*, F. u. *dü'st*, et F. b. *tha'st* pro *tharst*. Joh. 111, 168.

Digitized by Google

D.

Toegel. *Túgel*, *toegel*, n. radicum veterum arundineti compacta textura. F. b. *thong*, armeria maritima, Joh. 111, *Teck*, *teik*, Outzen. Isl. *thaungull*, *thöngull*, m. fucus caule maximo lignescente; *tháng*, n. Dani *sötang*, fucus littoralis dichotomus.

Toetje. Ags. *thutan*, ululare, Goth. *thuthaurn*, F. *toet-hoarn*; *tútje*, *toetje*, canere cornu, cantare organum musicum, Nl. *tuyten*, canere cornu, Kil.

Toften. Ags. *thofte*, transtrum, F. b. *thaaft*, Joh. 16, pl. *-as*, F. *töften*, pl. Nl. *doften*.

Tok. Ags. *thicgean*, accipere. F. *tok!* accipio pretium oblatum; vox solemnis cum emtio vel pignus, quo certant, pangitur.

Tok. Ags. *thic*, Isl. *thyckr*, adj. F. v. *thik*, crassus, magnus, Hind. *tok*, F. *tajok*, Nl. *dik*, F. u. *dik*, intimus: *It binne nou dikke frinden*, Ang. N. *They are very thick just now*, interiore familiaritate nunc juncti sunt, Brockett 1ma ed. in voce *thick*, ubi patris verba mutilavit filius in 2a editione. Scoti *thick*, intimus. Jam.

Tokje. Isl. *thoka*, movere de sede suaviter, persuadere, Jonsson. F. *tókje*, tangere, allicere; *forthokje*, seducere. Nl. freq. *tokkelen*, repetitis vicibus attrahere et mittere, ut pisciculi meticulosi escam admordent; *de snaren tokkelen*, pulsare chordas.

Tölk. Poli, Bohemi, *tulich*, pugio. F. b. *thölk*, Joh. 16. F. Nl. *dolk*, F. v. *dolga*, vulnerare, F. *dolgje*, pugione ferire. Isl. *dolg*, pugna, bellum.

Tomme. Ags. *thume*, pollex, Ang. *thumb*, in qua vocis forma *m* attrahit *b* ut in *dumb*, *number*, *lumber*, pro *dum*, *nummer*, *lummer*. Ang. v. *thom*, Brockett, Scoti *thoum*; (thoom) F. v. *thuma*, F. b. *thüm*, Joh. 111. Isl. *thumal-finger*, F. *tume* (toeme), *tomme*, Su. *tomme*, pollex. Isl. *thumlungr*, Egilss. chirothecæ tegillum pollicare, F. *tomling*, *tumling*, idem, F. u. *dumeling*, Nl. *duim*, *duymlinck*, Kil. theca pollicis. Alam. *fúst*, pugnus; *fústiling*, m. chirotheca.

Tonger. Lat. *tonare*, Ags. *thunrian*, F. *tungerje*, (Ags. *thúr*) Hind. *túrje*, Nl. *donderen*; Ang. *thunder*, F. *tunger*, F. u. *dunder*, *donder*, tonitru. F. b. *thunnarböi*, Joh. 112, F. *thungerboi*; F. b. *tunner*.

Tongers-dei. Ags. *thúr*, deus Thor; *thures-dæg*, *thurs-dæg*, Isl. *thorsdægr*,

D.

Jovis dies, Hind. *toersdæi*. Ags. *thuneres-*, *thunres-dæg*, F. *tongersdei*, Nl. *donderdag*. Lat. *tonitru*, Ang. *thunder*, tonitru, F. *tunger*, *tonger*, Nl. *donder*.

Tor. Lat. *torreo*, Gal. *tarir*, Ags. *thyr*, Isl. *thur*, *thor*, Dani *tor*, F. *tór*, siccus, aridus, Nl. *dor*, Ang. (dyr) *dry*. Goth. *thaursjan*, siccare, F. *torkje*, Su. *torka*, Nl. *dorren*.

Torkje. Ags. *thocerian*, *thocrian*, *thocrigan*, vehi, ferri, hinc inde cursitare, F. *torkje*, inverse pro *tokerje*; *umthorkje*, hinc inde neglecte ferri ut res nihili, lapillos in aquas jacere ut pueri solent. Nl. v. *Daeckeren*, Flandri, motari, volitare, vibrare, Kil. Ang. N. *dacker*, mutabilis, inconstans (cœli temperies), Brockett.

Törre. Isl. *thora*, audere, Su. v. *thora*, Su. *töras*, F. b. *teurre*, Outzen, F. u. *deure*. Dubii hærebant veteres inter *th* et *d*, Goth. *dauran*, Ags. *dearran*, *dyrran*, Nl. v. *derren*, Nl. *durven*, Ang. *dare*, F. *doare*, audere.

Trachter. Isl. *tregt*, f. infundibulum, Nl. *trechter*, Dani *tragt*, F. *trachter*. *T* forsan ex *th*; Goth. *threihan*, coarctare, pf. *thraik*, pr. p. *thraihans vigs*, arcta via. Confer tamen B. L. *trajectorium*, fundibulum.

Traen. Isl. *thrana*, rancessere, F. *traen*, Nl. *traen*, oleum balænarum, ellyptice pro Ang. *train-oil*, idem, oleum rancidum proprie, Isl. *thrain* rancor. F. *thrang*, adj. rancidus. Ng = m, F. *trimmich*, *trjimmich spek*, lardum rancidum, (Ang. N. *thrang*, premere, contundere?)

Træterje. Isl. *threyta*, fatigare, contendere, Dani *træte*, id. F. *træterje*, *tritrótje*, irritare, lacessere verbis, Hol. *trœteren*, idem. Cf. Isl. *thriótr*, m. vir obstinax, *thriotzkaz*, obstinato esse animo. Sensu proprio, ut videtur, *threyta* est obtundere, unde Sax. l. *treite*, instrumentum ligneum, quo linum et cannabim cum caulibus perfringunt, Bnl. V. 102.

Tréast. Goth. *thrafstjan*, consolari, F. *tréastje*, idem, *oantreastje*, animos addere, impellere (equum). F. *tréast*, solatium, F. b. *traest*, idem, Joh. 111. Nl. *troosten*, consolari. Gabelenz et Loebe huc male trahunt Ags. Sax. v. *thristi*, audax, acer, F. *dryst*, Nl. *driest*, audax, temerarius.

Trye. Lat. *tres*, Goth. *threis*, Ags. *thry*,

Digitized by Google

tres, Sax. v. *tria*, F. v. *thre*, Ang. *three*, F. *trie*, *trye*, Nl. *drie;* Ang. *thrice*, F. b. *traie*, ter, — Goth. *thridja*, tertius, Ags. *thrydde*, F. *tredde*, inverse Ang. *third*, Nl. *derde*. — Ags. *thrivinter*, triennis, Scot. *thrinter*, *thrunter*, ovis triennis, F. *trinter*, equus triennis. — F. *tryje-som machtich*, tres homines uniti, numero tres, Ang. N. *threesum*, id. Brockett, 2ª ed.

Tried. Ags. *thræd*, m. filum, Ang. *thread* (thried) F. b. *triad*, Joh. 11, *trædd*, m. Bend. 48. F. *tried*, F. b. *treed*, Isl. *thradr*, Nl. *draed*. Contra *th* transit ad *d* in Ags. *thravan*, torquere, volvere, F. *draye*, Nl. *draeyen*.

Triet. Goth. *thriutan*, tædio afficere, F. b. *triet*, Outzen; F. *fortriet*, tædium, F. b. *fortrjitte*, miserari, Bend. 308, Nl. *verdriet*. Alam. *driuzan*, Nl. *verdrieten*.

Triftich. Isl. *thrif*, n. diligentia domestica, salus: *thrifa*, manu apprehendere, curare; *thrifaz*, bene se habere, satis habere, Ang. *thrift*, parcimonia; *to thrive*, bene valere, vigere, F. *treftick*, adj. frugi et in re satis lauta; *threftige liu'*, familia honesta et in solida re.

Trilje. Ags. *thyrlan*, perforare, Ang. *thrill*, idem, Ang. Devon. *thrill*, to twirl or whirl, F. *drille (immen)* exercere aliquem; Ang. *to drill*, perforare, exercere milites, Nl. *drillen*. — F. *trilje*, tremere, Nl. *trillen*, Kil. *drille*, *trille*, Fris. j. *spoelwiel*, rhombus quo fila deducuntur.

Trime. Goth. *thramstei*, ex *thrimman*, exultare, verbo in reliquiis Gothicis non obvio. Ags. *thrymme*, exaltatio, majestas, *trym*, m. gressus, F. *trime*, cg. gradus scalæ gestatoriæ, F. b. *trem*, m. idem, Joh. 111. Kil. „*trame*, Fris. j. *sporte*, character, gradus scalæ." Nl. v. *trant*, gressus; hodie, mos, modus agendi, F. *thrantke*, *thrantsje*, saltatiuncula.

Trinten. Ags. *thrintan*, tumere; *thrinten*, tumens (inani superbia) F. *trinten*, feroculus, *Jenten ind trinten*, nitide comtus et ornatu se gestiens. Nl. v. *Drinten*, vetus; Flandri. turgere, tumere; *drintigh*, vetus, turgidus. Confer tamen Ags. *getrymian*, stabilire, ordine disponere, Ang. *trim*, nitide vestitus, West-Gothlandi *trimpot*, elegans, politus. Ex pf. p. *trimet*, comtus, *trimt* et *trint?*

Troach. Ags. *thruh*, f. sarcophagus, alveus lapideus, Isl. *thro*, f. cavum excisum, sive ex arboris trunco, sive ex lapide. F. *throach*, cg. F. b. *traegh* Ang. *trough*, Nl. *tróch*, alveus, Ags. *troh*, alveus, obba.

Troaye. Isl. *threya*, *thra*, desiderio alicujus teneri, F. *immen troaye*, indulgere alicujus votis urbano obsequio. Confer tamen Sax. *traden*, aliquem desiderio sequi, Lat. *ob-sequium*, *obsequi*. Pro *tràden*, F. *troaye*, ambulare, gradi; *immen neitroaye*, post aliquem gredi. *De wollustne neitroaye*, voluptates prosequi. G. J.

Trobbelje. Ang. *to throb*, elevare, tumere, palpitare. Frequent. F. *trobbelje*, Makkum *drobbelje*, arcte adaptatis pedibus salire, A. Dorset, *drub*.

Troch. Ags. *thurh*, præp. per, F. v. *thruch*, F. *tròch*, Hd. *durch*, Nl. *door*.

Tromme. Isl. *thruma*, intonare, *thruma*, tonitru, *thryma*, strepitus, pugna. Hald. F. *tromme*, tympanum; *tromje*, tympanum pulsare, Ang. *drum*, tympanum. Isl. *thrum-kétill*, Nl. inversis syllabis *ketel-trom*, vas æneum membrana stricta obductum, tympani usum præstans, Ang. *kettle-drum*.

Trop. Ags. *throp*, inverse pro *thorpe*, F. *ien trop huzen*, domus aliquot contiguæ in loco campestri, F. *'n throp jonges*, puerorum caterva, Gal. *troupe*. Hol. *dorp*, vicus.

Trudze. F. *trudze*, cg. gravedo, quæ dicitur mala, equorum, Ang. v. *thrushes*, a disease in horses, Halliw. Nl. *droes*, equorum catharra, *quade droes*. Confer Nl. v. *droesen*, dormitare, Ang. *drousy*, somnolentus; *the drousy evill*, lethargia, Kil. *Droes*, *droessem*, fæx.

Trunje. Isl. *triuna*, Hald. *trjona*, Egils. rostrum, quidquid prominet et coniforme est, F. *troánje*, Hol. *tronie*, vultus. F. *trunje*, *oan-trunje*, petere repetita prece, fatigare flagitando; figuram præbet canis esuriens, qui rostro trudens dominum flagitat offam.

Trut. Isl. *thruda*, virgo, puellula, Hald. *Thrudr*, divæ seu nymphæ nomen, And. F. *myn trut!* (troet) meum corculum! Nl. v. *drut*, amicus intimus, fidelis. Confer Nl. *troetelen*, mulcere, blandiri, sinu fovere. Isl. *thruda*, n. p. f. Nl. *Gerthruda*, idem, (virgo desiderata). Nl. *troetelkind*, corculum.

Digitized by Google

D.

Trutling. Isl. *thrutna*, intumescere, Su. *trutna*, idem, F.b. *trutte*, amplificari, propagari, Outzen. F. *trutlingen*, *eftertrutlingen*, posteri in certo quodam, mihi autem ignoto, affinitatis gradu. Confer *trüt*, cunnus.

Truwe. Isl. *thruga*, premere, F. *truwe*, *triuwe*, *trjouwe*, premendo pellere, *ynthriuwe*, vi inserere. Goth. *thriggjan*, idem, (Nl. *proppen*) *thrusgjan*, *intrusgjan* (Nl. *inproppen*).

Trûzelje. Isl. *thros*, *threys*, *thrês*, *thræs*, sagitta, Egils. Ags. *dreosan*, ruere, F. *truzelje*, ruere.

Tuas. Isl. *thusta*, frigescere, F.b. *thuas*, m. fons, Joh. 16. Nisi sit ab Isl. *thysia*, proruere strepitu; *thyss*, strepitus, F.b. *thuat*, id. (Isl. *suthr* amnis: quasi murmurans, *sutha*, murmur; F. *suze*, stridere. Inverse *thuas?*)

Tuf. Ags. *thufian*, germinare, pullulare, fruticare, frondeseere, criniri; *thufe*, vexillum militare (apice hirsuto, crinito?) F. *toef*, *tuf*, cg. crista comæ, collum obligati sacci; *ien toef blommen*, florum fasciculus; *toef hjirren* crinium plumula, Nl. *tuif*, idem, Kil. tiara, Ang. v. *tuff*, cincinnus lanæ, Ang. *tuft*, crista, glomus, *to tuft*, fronde coronare, ornare; *The solemn oaks*, *that tuft the swelling mounts*. Thomson.

Tule. Isl. *thula*, confabulare, sermocinari; st. *thula*, narratiuncula; *thylia*, nugari. F. *tule*, jocus; *tulkje*, jocari; *tule*, corculum, Nl. *tuyl* et vb. *tuylen*, idem. Ex F.b. *tülle*, *tölle*, sed Bend. 5 *thöle*, os, ut *orare*, *oratio* ex *os*, *oris*, Lat. *orator*, Ags. *thyla*, orator.

Tute. Ags. *theote*, tubus per quem ducitur aqua, Isl. *túda*, idem, F. *tüte*, capitulum, vasis os. Labia in tubi formam contracta, fusorium, F. *tutke*, basium, diminut. ut Lat. *osculum* ex *os*. Nl. *tote*, *tuyte*, papilla, rostrum, apex cornu instar: *tote-pot*, *tuyt-pot*, cirnea, Gron. *doetje*, osculum, Hol. *dotje*, corculum.

Tûtje. Ags. *thiótan*, ululare, Goth. *thiutan*, cornu canere, F. *thútje*, idem, F.b. *thuat*, strepitus; *thuat magi*, strepere, turbas ciere, Joh. 16, F. *tsiótterje*, garrire sturni instar.

Tûzelje. Isl. *thusa*, *thysa*, *thysja*, ruere, ferri cum impetu. F. *tüzelje*, præceps ruere: *tüzel-sin*, ingenium præceps, inconsultum. F.v. *dusia*, vertigine laborare; *dust-slek*, *dust-stowe*, ictus vel pulsus, quo quis vertigine captus procidit, volvitur, Kil. *dust*, attonitus.

DA.

Tuzen. Ags. *thusund*, mille; Ang. *thousund*, F.v. *thusend*, F. *tüzen*, Nl. *duizend*, F.u. *düzend*, Sc.o. *djieusen*. Forte per ellypsin pro *thusund-tig*, ut *fyf-tich*, *sex-tich*, Goth. *fimf-tigjus*, *saihstigjus*, Sax.v. *thüsuntig*, Nl.v. *dusentich*.

Twaye. Ags. *thvean*, lavare, F.b. *twâie*, Nl.v. *dwaen*, abstergere aqua; *dwale*, *dwele*, Flandri, mappa. Kil. Nl. *dweil*, peniculus.

Twierje. Ags. *thveor*, *thvyr*, adj. transversus, obliquus, præposterus, perversus, Ang. *thwart*, W.o. *thwærs*, E. I. 104. F.b. *twærs*, Outz. *twears*, morosus, Joh. 149. F. *dwærs*, obliquus; morosus, ut Ang. *cross*, transversus et morosus, Nl. *dwars*, idem. Ex Ags. *thvyr* est F. *twirre*, ventus transverse et in gyros ruens, Lat. *turbo*, Nl. *dwarrelwind*; F. *twirje*, transverse et in gyros ferri, turbonis instar, Isl. *thvera*, transverti, de vento qui in transversum agitur, Ags. *thvyrian*, sese opponere, adversari, Ang. *to thwart*. Ang. *twirl*, circumagere; per syncopen Isl. *thyrla* pro *thvyrla*, turbine versari subito, Ags. *thyrlian*, terebrare.

Twinge. Ags. *thvingan*, cogere, F.v. *thwinga*, F. *twinge*, Nl. *dwingen*. Ags. pf. *thvang*, F.v. pf. *thwong*, F. *twong*, unde st. F.v. *thwong*, vis, F. *thwang*, idem; adj. eleganter comtus, Ags. pf. *thvong*, v. *thvingan*, st. *thvong*, *thvang*, corrigium, proprie lorum coërcens, Ang. *thong*, idem, Nl. *dwang*, vis.

Twungh. Isl. *thvinga*, cogere, affligere, F.b. *thwungh*, m. Joh. 111, febris frigida; F. *tjinst*, idem, proprie servitus.

Hanc *t* initialem, ex *th* aspera oriundam, scribere soleo *th* ut eam distinguam a *t* initiali primitiva; ex. gr. *thútje*, *thúzelje*, *thúzen*, *thwaye*, *thwierje*, *thwinge*, *thwungh*; sed *tiid*, *tunge*, *turf*, *tange*, *træd*, *trou*, *tunder*, cæt.

DA, tunc, G. J. Scil. Hind. Hodie dial. com. *do* et *doe*, F.o. idem, C. M. 145. Pro *a* olim usurpabant *æ*; *dæ* in diar. 1676. — Litera *d* fluxit ex aspirata *th*, quæ suavis est in Ang. *then*. Pro *d* Neerlandi habent tenuem *t* in *toen*. *Da* perdidit *n* finalem, quæ est in Goth. *than*, quam apocopen vox jam erat passa in Isl. Ags. et F.v. *tha*.

Digitized by Google

DA.

(Lat. *tunc* pro τυγε ut *nunc* pro νυγε?) Lat. *tun* = G. *than*, Nl. *toen*, *toen?* F.v. *tha*, non tantum „tunc", sed et „quam" in comparatione, ut apud Neerl. *dan* significat; hanc notionem Frisii hodierni respuunt in comparatione dicentes *as:* F.v. *thrimina diurra tha*, Nl. *driemael duurder dan het mijne*, F. *thryeris diúrder as mines.*

F. *Dan*, *den*, habet notionem quandam conditionalem et actionem verbi sequentis refert ad verbum proxime antecedens, *Bithink Gods earme bern, dan scil God dy bithinke.*

DA, THA, F.v. art. plur. m. f. n. Goth. *thai*, ὅι, Sc.o. *da*, ὅι, ἄι, τὰ, *da stiére*, stellæ; *da ki*, vaccæ, F. *di ky*, idem. In sequente constructione Sc.o. *de*, vel *di* articulus indefinitus pluralis est, ad quem *da* respicit sensu articuli definiti, *De beesten da komme al*, jam veniunt vaccæ (ut mulgeantur).

DABE, vb.n. F.b. stulte et insulse loqui et agere, delirare, Outzen. *Dave*, idem. Vide *dava*. Ang.v. *dab*, homo flocci.

dâbich, adj. F.b. insulsus, fatuus, exilis ingenii.

tabich, adj. idem, Sylt.

DACHT, vb.a. F.o. 3 pers. præs. Ind. verbi *duáne*, facere. Vide F. *dwaen*, F. *dòcht*, facit, agit. C. M. 65.

DAED, cg. beneficium, factum eminens quo quis alium ex angustiis eripit. *Daed*, factum, hoc sensu opponitur verbis, vocibus inanibus, ut Ags *dædcene*, facto, i. e. vere strenuus; *dædfruma*, facto primus, i. e. vir efficax; *dæd-hwæt*, vir acerrimus; *dæd-weoro*, grande opus. Ang. *deeds*, gesta fortia in bello. Ang. *indeed*, Nl. *in der daed*, revera. (Nl. *dadelijk*, Lat. *actutum*), Ang. Northamp. *deedy*, frugi, qui industria prodest sua, Baker. Isl. *dath*, f. virtus (bellica), fortitudo, pl. *dathir*, res præclare gestæ, F. pl. *daden*, benificia eminentia, *Dy freámdling het daden oan di éarme widdou ind berntjes dien*, peregrinus iste pauperam viduam et liberos miserandos cumulavit beneficiis. F.b. *diad; Riad an' diad*, consilio et re aliquem juvare. F.v. *ded*, promiscue, factum, actum, sed sæpissime in malam partem; ex. gr. vulneratio, vulnus, in genere, violentus aggressus, delictum. Finalis *d* in *ded*

DAEYE.

nata est ex *th* in *dethe* ut recte habent Cod. Emsegoensis et quædam documenta posteriora. Fluxit *th* ex fonte Scandinavica in *dath*. Richthofen *th* trahit ex calami lapsu. Lex. 680.

ded-eth, m. F.v. juramentum quo duellum judiciale prævenitur. Isl. *dath*, virtus, factum eximium.

DAEGJE, vb.a. projicere scrupos vel nummos in metam, quod puerorum ludentium est.

oandaegje, vb.a. parvos discos projicere in metam. Dial. com. *oanscòsje*, de nummulis.

daggel-houtsjes, pl. parvi disci ex ligno querceo atro, quos pueri ludentes bacillo impingente in metam adigunt. Sunt autem hi disculi perforati in centro, ut fascia inserta constringantur et corollæ instar circum cervicem et humeros portentur.

Confer Ang. North. *to dad*, to strike; media dentalis *d* commutatur cum media gutturali *g*. Ang. *to dash*, *If you dash a stone against a stone in the bottom of the water it maketh a sound*, Baco, Isl. *at daska*, percutere. Confer tamen Ags. *dâg*, res soluta et pendula, Ang. *any thing dagling*. Hol. *endje dag*, restis frustum quo puniuntur nautæ refractarii.

DAEK, F.o. nebula. *D* ex *th*, Isl. *thoka* nebula, caligo: *thoku-land* (terra nebulosa) Islandia. F.b. et Sax.l. *daken*, nebulosus esse, Richey. *Dak*, inserta aspiratione nasali ante tenuem gutturalem, fit Ang.v. *dank*, adj. humidus; North. *danker*, nubes obscura. Ang.v. *One the danke of the dewe many dedv lyggys*, Morte Arthure, F. *yn 'e daek fen 'e dàuwe leit mannich déade*. Halliw.

dakerich, adj. nebulosus. Cf. Kil. *dake*.

DAEYE, vb.a. pati. F.v. *daia*, ex *daga*, Nl. *dogen*, Sax.v. *dogian*. Præsertim, pati calorem, sive aquæ calidæ, sive ignis. *Di houn ken it hjitte iten nat daeye. Di fróulju drinke di thé gleaun hjit, dat hja se mar efkes daeye kenne. Ik ken di tange, di bri nat daeye*, forcipem calidum mann attrectare nequeo, neque pultem calentem comedere. Prov. *Men kenne nin gleaun iisder mei hànnen daeye*, nemo ultra posse obligatur. Nl.v. itidem de calore et frigore, *Di hette ende groet coude daer dogeden*, Maerl. Sp. Hist. III. 221, 59. Confer *dogen* eodem sensu apud poe-

Digitized by Google

tam Nl. Reinardi. F.v. *pine daye*, pœnam pati, Gab. 49: *moninghe daia*, se submittere admonitioni, Ch. I. 347. *Deye*, Ch. I. 242. 6, med. *Ien goed bern ken naet daeye, dat er op syn mem smeuld wirdt*, probus filius dedecus matri allatum quippe suum non patitur.

DAEL, cg. F.u. cicatrix variolæ in formam scrobunculi; plene *pók-dael*, F. *pók-dobbe*. Ang.v. *dale*, a dimple in the flesh. F.u. *Dalich*, adj. obsitus variolarum cicatricibus, plene *pók-dalich*, Ang.v. *daly*, obsitus vallibus. Goth. *dal*, n. vallis, Ang. *dale*, (deel) G. J. *delle*, vallis. F. *deel*, n. canalis, nomen variorum canalium fossorum in Frisia; nisi sit a *delf*, Hol. canalis fossus, ut ex *kalf* et *half* sunt *keal* et *heal*. Hol.v. *walen*, gurgites; *wielen*, vortices; *dellen*, parvæ lacunæ, (Kil. *delle*, vet. lacuna) *dellen ofte swetten*, Keuren Rhynland, XII, ex pratis effossi alvei, effossæ lacunæ quæ terminorum vices præstant: Zelandi *deelve* fossa. Quæritur *d* an *th* sit litera initialis hujus vocis primitiva? Junius in voce G. *dalei* citat Cimbrorum (Isl.v.) *thalur*, unde Isl. *dalur*, *dæle*. Confer Jun. Et. *dale*, et Lex. G. *dalei*. F.v. *to dele*, (in vallem) deorsum; ellyptice *dele*, *del: op ner del*, neque sursum neque deorsum; Sax.v. *to dale*, Sax.n. *dale*, *dál*. Gothi hoc indicant vocis forma adverbiali *dalath*, deorsum; *dalathro*, inferne, F.b. *dael*, *dæl*, *deel*, Outzen, deorsum. Apud Frisios iterum *a* ascendit ad *e* vel deprimitur ad *o*, F. *del*, F. australes, Hind. *dòl*, G. J. *dòl*. F.o. secuti Nl. *neder-waerts* habent *dæl-warts*, deorsum, Stür. F. *Op ind del*, sursum deorsumque, fig. in genere, quantum ad totum attinet, *Ien álde hoer ind ien áld hynder scilt op ind del nat folle*, non multum differt inter meretricem vetulam et annosum equum strigosum.

Verba a *del* incipientia sunt F. a *dòl* vero F. australes. Multa verba ita componuntur; cito tantum præcipua; ex. gr.

del-bædje, vb.a. sedare iratum.

del-bine, vb.a. deorsum ligare vel constringere, animum demittere.

del-brecke, vb.a. destruere, demoliri.

del-bruye, vb.n. et a. ruere, in humum projicere.

del-drage, vb.a. deorsum portare.

del-drachtich, adj. F.u. *neêr-drachtich*, (deorsum destillans) dicitur de eis pedum plantis, quæ continuum sudorem emittere solent fœdeque olent. De vulnere vel ulceratione valet locutio *it draecht sterk*, multum exanit; *'n drachtige kou*, vacca gravida.

del-driuwe, vb.n. Nl. *afdrijven*, in flumine præceps volvi, defluere.

dol-drûkje, vb.a. deprimere.

dol-drûk, cg. depressio, oppressio, dejectio animi.

del-dukje, vb.n. cernuare, immergi.

del-dwaen, vb.a. detrudere, deorsum movere.

del-falle, vb.n. cadere humo. Ad hospitem intrantem, *Fal del mar!* vel *Smyt dy del!* Ang. *Smit you down! Take chair!* Gal. *Donnez vous la peine de vous asseoir.*

del-fleane, vb.n. volans descendere.

del-flye, vb.a. (deorsum aptare) ordine et cura deponere. Relative *him delflye*, considere, obsidere. *Fly dy del!* Conside! Ang. *Take chair!*

del-gean, vb.n. descendere per scalas.

del-gong, F.v. descensus.

dòl-hompje, vb.a. detrudere manu violenta.

del-jaen, vb.a. superne alio quid tradere. Relative *him deljaen*, suum furorem compescere, cessare a ploratu et dormiscere; ad vagientem in cunis infantem, *Myn boike juen dy del! Di wyn jouwt him del*, desævit ventus. *It waer jouwt him del*, tempestas mitescit.

dòl-kliuwe, vb.n. descendere manibus pedibusque se movens (per funem).

del-komme, vb.n. descendere. *Kom del!* Descende! Quod cadit et non rumpitur *komt sæft del*, descendit suaviter, i. e. illæsum; figurate, præter expectationem bene cadit; *Sæft delkomme*, suaviter, illæse cadere, fig. sine noxa eventum sortiri. *It is 'n gysten man, dy jin gàu ris gàlge ind red dríget, mar it komt meast sæft del. Delkomme*, inculpare (in quem culpa cadit) Prov. *Giet it goed den hawwe se it allegedrre dien; giet it tsjoed, den komt it op 'e kop fen tén man del.*

dol-seinje, vb.a. deorsum mittere.

del-litte, vb.a. permittere alicui descensum, demittere quid funi alligatum.

del-lizze, vb.a. n. deponere, decumbere.

Digitized by Google

DAELDER.

Di hòlle dellizze, (caput deponere) mori. *Sceel dellizze*, componere litem. *Dol-lizz*, G. J. clades, cædes. Hollandismus ex *nederlaag*.

del-rinne, vb. n. F. austral, *Dòl-rinne*, vb. n. deorsum currere, defluere, destillare.

dòl-saeye, vb. n. volans vel projectus in terram transverse descendere. *Fen 'e himel dol-saeye*, de cœlo avis instar volantis descendere.

dòl-sinke, vb. n. in deliquio animi concidere, corruere, prolabi; mergi.

del-sjæn, vb. a. despicere; *yn 'e lighte delsjæn*, de alto in locum humilem despicere. *Ien scoálmaster siúcht leegh op ien boer del*, ludimagister despicit (contemtu) fere rusticum.

foár-del-sjæn, vb. n. oculos demittere.

dòl-sotte, vb. a. G. J. deponere, retundere superbiam. F. *del-sette*, Nl. *nederzetten*. *Set di poat del*, pone vas.

dòl-sitte, vb. n. desidere.

del-smite, vb. vi deorsum projicere.

del-spiele, vb. a. et n. abunde deorsum fluere; *It reint dat it wetter yn 'e kámer delspielt*. Active *de doctir mottit ijten hetle delspiele*, medico prandium (potu cerevisiæ) deorsum cluendum est. W. G. 59.

dòl-thongerje, vb. a. Nl. *nederdonderen*, deturbare fulminis ictu.

dòl-thriuwe, vb. a. detrudere, trudere in terram, opprimere.

dòl-thruzelje, vb. n. præceps cadere, ruere.

del-tsjæn, vb. n. descendere. F. v. *deltiaen*, deorsum trahere, in partibus inferioribus computare. O. F. W. 373.

del-gote, cg. canalis sive fistula lignea de tecto pendens, per quam defluit aqua pluvialis.

DAELDER, cg. nummus argenteus antiquatus, quæ valebat 30 stuveros, Hd. *thaler*. Figurate, segmentum integrum tenue et planum pomi, longi libi, carotæ, cæt. *Sny di apel, di wirtel yn daelders*, vel dimunitive *yn daelderkes*. *Jouw it bern ien daelder koeke*.

daelders, pl. maculæ rotundæ equi scutulati. *Ien span hynzer mei moaye daelders* vel *apels*, Hol. *appel-grauw paard*, Gal. *pommelé*, Ang. v. *apple-gray*, Ang. *dapple-gray*.

DAELK, adv. mox, Hd. *bald*, Nl. *straks*. *Ik scil daelk komme*, mox venibo. Ex *dadelik*, statim. *Daelk anstuns*, (statim mox) paulo mox. Analogice Nl. v. *to handes*, mox, Nl. *thans*, nunc.

DAEM, cg. F. b. *daam*, (Nl. *dam*, Hd. *damm*) Joh. 101, agger quo obstruitur aqua, pl. *dammen; de* sive *a* longa singularis monosyllabi corripitur in *a* brevem duramque accentu in prima syllaba bisyllabi pluralis; ex. gr. *raem*, aries, pl. *rammen; kaem*, pecten, pl. *kammen; faem*, virgo, pl. *fammen; laem*, agnus, pl. *lammen*. — Distinguunt Frisii inter *diken* aggeres terreni in continente exstructi contra irruens mare vel influxum aquæ dulcis, et *dammen* aggeres in aqua structi vel sepimenta lignea.

daem, agger transversus in fossa agrum cingente, per quem transeunt de prato vel arvo in vicinum pratum vel arvum. Clauditur agger talis cancellis mobilibus, quos *hikke*, pl. *hikken* dicunt. *Hikken ind dammen*, clathri et aditus agrorum per fossam transversi. Figurate *Dammen ind hikpeállen*, homines obstinati et intractabiles. *Di hikke is fen di daem*, nemo adest qui protervos coercet. Prov. *As di hikke is fen di daem rinne di sciep yn 't wyld*, absente colono famulitium lascivit. *As er tén sciep oer di daem giet fleane se er allgearre oer*, vulgus fere sequitur exemplum unius temerarii, Scoti *If one sheep loup oer the dike all the rest will follow*, Kelly, 179. In aditibus agrorum pecus transiens atterit gramen pedibus, unde pluvia fiunt cœnosi, quos Frisii vocant *dukelige* (doekelige) *dammen: Dukelige dammen stopje*, solvere debita vetera. *Alde rike moikes binne goed om di dukelige dammen fen swiften onder hjar migen to stopjen*.

daem, F. v. locus elevatior (colliculus) et stratus, ubi canis molossus suam habet sedem in fundo rustici; hodie *therp* vel *poale, honne-therp, honnepoale: Dis hondis; als ma stapet op him, jef dat men slacht in sine damne deer hi leit, so toermet naet beta*, O. F. W. 384. Præpositio *in* probat *daem* hic figurate nidum notare, in nido, sed in sequenti proverbio *op*, supra, spectat colliculum. Prov. *Ien houn is stout op sijn eijn daem*, Bur. 18, quisque apud se audax est. Nl. *Een hont is stout op zijnen eigen dam*, Hooft, br. 172.

Digitized by Google

DAEM.

Frisii suas sedes figentes apud ostia fluminum, eorum aquas dulces separabant ab aqua marina, ita tamen ut per emissaria navibus liberum aditum præberent. Hoc modo claudebant ostia fluminum *Amstelæ*, *Rotæ*, *Zanæ* aliorumque, et inde nomina urbium *Amstelre-dam*, *Rotero-dam*, *Zaenre-dam*, hodie *Amsterdam*, *Rotterdam*, *Zaandam*. Adde his urbes maritimas West-Frisiæ *Udam* hodie *Edam*, *Monnickendam*, vicosque *Vollen-dam*, *Knollen-dam*. Erat olim fluentum in horum vicinia *Ilip* dictum, ad cujus oram vicus *Ilipen-dam*, hodie *Ilpendam*. Apud effluvia fluminis Harlemensis *Sparen* est *Sparendam*. Cf. De kaart van Hollands Noorder quartier in 1288 door G. de Vries. Sunt et in media Frisia emissaria, ad quorum ripam diversoria aliaque ædificia inveniuntur, quibus nomen *daem:* ex. gr. *Heá-daem*, F.u. *Hooi-dam* in pago Smallingerlandia; *Galama-damme*, vel *-dammen*, in pago Hemelumer Oldefaert. Aliis vicis nomen est a ripa cui adjacent; sc. *wâl*, ex. gr. *Krom-wâl* in Wonseradela; *Hêren-wâl*, vicus vicinus vico *Heárren-fean*. Diversorium *di âlde-scôuw* nomen habet a cymba majore, qua pecus, viatores, vehiculaque super fluvium proximum traducebant.

Nota est in linguis figura, qua notio alti ad eam depressi, quod juxta est, descendit; ex. gr. F. *dyk*, Nl. *dijk*, agger, Ang. *dike*, sub altera forma *ditch* Anglice est fossa. Quæritur an non simili figura *daem*, *dammen*, agger, transiit ad fossam vel canalem juxta fluentem? Exemplo sint F.b. *dâm*, fossa aquaria, molendini aquarii canalis, piscina, Outzen. F. *di lange Dam*, parvum stagnum vicos Scarl et Bakhuzen intermedium. *Di dammen*, canalis ducens a Molkwar in vicum Coldum (Koudum). In vicinio lacus Morrha ab occidente finit in *houten-Dam*, ab oriente in *Galamadamme*. Vicinæ fossæ in Tietjerksteradela sunt *âlde Dam* et *Bergumer Dam*. Lacus Pikmar versus occidentem desinit in sinum dictum *groun-daem*. Confer Isl. *dammr*, agger, alluvies, et piscina; Dani *dam*, idem; Ang. Suffolk, *dam*, marsh; Scoti, *a dam*, tantum urinæ quantum infans una vice

DAEN.

mingit, *to dame*, mingere. Confer F. Nl. Ang. cæt. *damp*, vapor.

dam-lizzer, cg. trabs lateralis ostii sive introitus agri, in qua postes clathri infixi sunt, quæque impedit quo minus glebæ solutæ ruant in fossam: quodque latus tegit utrimque trabs una.

dam, F.v. cicatrix exstans, *Jef dio weer een dam standen haet*, O. F. W. 362, si labium (vulneratum) cicatricem elevatam reliquam habet, F. *naed*.

daem, perinæum, quasi aggellus. Alias F. *keep-striétte* (fissuræ platea).

dam-steegh, adj. procedere recusans, valet de equo. *Damsteegh hynzer*, equus stabulum vel fundum rustici linquere nolens, equus inter currendum ilico gradum sistens et ultra procedere obstinate recusans. Nl. *stedigh*, stabilis, (eodem loco immotus stans) pertinax, obstinatus. Kil.

stryk-daem, cg. asseres rite dolati, arcte linea recta secundum trabes fistucatas compacti, per fossam aquariam transversi, ne gutta quidem transeat in partem aquæ vacuam et cœno purgandam.

dam-rak, vel- rek, n. canalis ducens ab aggere Amstelodamensi in emissarium ad flumen Yam, Hol. *het IJ*. F. *rak*, *rek*, spatium certum canalis flexuosi per quem naves velificant: *'n rek yn 'e wyn*, canalis pars cujus tractus ventum habet adversum.

damje, vb.a. aggerem opponere aquis. Sat. *dómje*, E. II. 203. Ags. *demman*, Ang. *to dam*.

demma, vb.a. F.v. obturare; *nenne walla demma*, nullum puteum implere, obturare: more solito inserta *p* post *m*, *dempa; dempt-na himme walla*. F. *dimpe*, Nl. *dempen*, restinguere. Inserta *p* nascitur ordo vocum in quibus notiones opponendi, restinguendi, deprimendi, suffocandi, sedandi prævalent; tales sunt *damp*, vapor; *dompige loft*, cœlum madidum tristeque; *dimpich hynzer*, equus suspiriosus; *dompe*, trudere; et id genus alia.

DAEN, cg. vestigium impressionis qualiscunque; ex. gr. impressio in natibus insidentis mattæ; impressio fasciarum in clunibus infantis; plica immutabilis in linteo; vestigium madidæ scutellæ in mensa, cæt. — Vibex, *Men sitte jin danen yn it gât op dy matten stuôllen. It bern hat danen yn 'e billen fen di ruften.*

Digitized by Google

DAGE.

Dani *dame*, effingere, formam addere, formare, Nl. v. *gedane*, Nl. *gedaente*, forma, species, facies. Nl. *Zo-danich*, (ita formatus) talis; *hoe-danich* (quomodo formatus) qualis.

danich, adj. adv. significanter, valde. Gal. *marqué;* F. v. *denoch*, *denich*, formam, qualitatem quandam habens; *aldus denighe besittinge*, talis possessio; *under-denich*, subjectus, subditus; *denicheid*, qualitas, *under-denicheid*, obedientia. *It bern hat danich ut 'e noas blet*, infanti sanguis profuse e naribus fluxit. *It is danige kâld*, sævit frigus. *Dy keerdel het ien danigen bult fild*, nummis ditissimus est. *Dat is den danich!* Hoc modum excedit. *Dy faem is den danige moai!* Puella ista pulcherrima est; Isl. *da væn*, eximie pulcher. Confer Baker, Northamtonshire. I. 178, „*Dent*, *dant*, impression „ from a blow in a hard substance or „ from pressure in a soft one. Spenser, Fairy Queen,

Yclad in mighty arms and silver shielde,
Whereon old dints of deep woundes did (remaine.

DAGE, cg. aurora. *Foár dei ind foár dage;* vide *dei* Valet etiam de crepusculo vespertino, cum sol occidit; *as di dage fen di loft giet*, cum lumen recedit de cœlo. Ang. v. *day*, the dawn or first opening of the day, Nl. *dage-raed*, aurora, ex *dach*, dies, et *raed*, Ags. *rodor*, firmamentum, ætheræ sedes.

daegje, vb. n. diescere; Ang. v. *day*, to dawn. Diem ponere, constituere; F. *immen foár it riúcht daegje*, in jus vocare, Ang. v. *to day*, to fix a day, Wright. Nl. *daghe-dingen*, in jus vocare. Kil. Confer F. v. *dei-thing*, in v. *dei*.

oerdægje. vb. a. G. J. præfulgere supra omnes vel omnia.

ût-daegje, vb. a. provocare quem in pugnam singularem. Ang. v. *to day*, take an appointed time to fight, Hal. 293.

moárn-dage, prima lux matutina.

joun-dage, lux vesperascentis diei.

DAGGE, F. o. femina garrula, inepte loquax et negligens; *flær-dagge*. Stür. Scoti *dage*, a trollop; a dirty mismanaging woman, Jam. Ang. d. *dage*, tenuis pluvia; *to dage*, cursitare. Halliw.

DÂGH, F. b. ros, Joh. 101. Scoti *dag*,

DAIPE.

pluvia tenuis; *to dage*, irrorare pluvia tenui. Isl. *dögga*, irrorare; *deigia*, madefacere, Su. *dugg*, pluvia minuta.

dage, F. b. perfundere aqua, sive e fundibulo, sive e catino, Outzen. Ang. North. *dugge*, irrigare. Ang. *dug*, (organum irrigans) uber, Ang. v. mamma.

daw, m. F. v. ros. G = W. F. *dàuwe*, Nl. *dauw*, m.

dawa, vb. n. F. v. rorare, F. *dàuwje*, Nl. *dauwen*. Ang. Exmoor, *to dove*, rorare. F. *dóage*, Makkum, ros; *dóage-drip*, roris gutta.

duwwe, vb. a. F. b. intingere, imbuere. Hd. *tünken*, Gal. *tremper*, Bend. 15. Ags. *dufian*, immergere. F. b. *döf* (deuf) jus, F. *stip*, in quo tingitur frustum. Confer F. u. *suur-doop*, jusculum acidum in quo tinguntur pisciculi, ex. gr. percæ, Bend. 15.

dòu, cg. (avis urinans) columba, Ang. *dove*. Goth. *dubo*, Isl. *dufa*, F. u. *duew* (düüw). F. *dòffer*, columbus F. o. *duwwe*, intingere; *déuf*, n. intinctio; *deuw*, f. columba, *dóffer*, m. columbus. Bend. 16.

dòfje, vb. n. forma vaporis, roris vel tenuis pluviæ descendere et madefacere: *dél-dòfje*, ex alto irrorare.

dòf, adj. humidulus: ex. gr. *dòf linnen*. Figurate Hol. *duf*, languens, torpens, segnis, proprie, madore laxus; *Ik ben duf. De scheepvaart is duf.*

dàuw-striker, cg. loripedis pes transversus; proprie, qui verrit ambulans rorem de gramine. Eadem figura Nl. *dauw-swenghel*, palear pendulum vaccæ obesæ, Ang. *dew-lap*, idem.

DAI, n. massa farinaria. Ags. *dâh*, Scot. *daich*, Isl. *deig*, Dani idem, F. b. *dei*, Outzen. *dí*, n. Joh. 101. Ang. *dough*, massa farinæ subactæ, Nl. *deegh*, Ang. North. *to dag*, to run thick. — *Al noagh koecke fin ien daij*, (satis libi ex massa eadem) ne aures obtunde eadem usque cantilena, Burm. 2.

dâyich, adj. non bene coctus (panis), spissus et lentus (panis). Scot. *daighie*, Ang. *doughy*, Derby, foolish. Nl. *gaer*, bene coctus, callidus; *niet gaer*, crudus, incallidus. Plene Ang. v. *dough-baked*, imperfectly baked, Gal. *pateux*.

dayegens, cg. panis semi-cocti spissitudo, Scoti *daighiness*. Goth. *deigan*, *digan*, depsere, effingere, formare, pf. *daig; daigs*, m. massa.

DAIPE, F. o. C. M. 171. baptismus. Hind. *dâip*.

Digitized by Google

daipi, vb.a. F.o. baptisare aqua lustrali, *Daipa*, id. *daipet*, 2 pers. impt. *Underriuchtet alle Heydens un daipet jar*, C. M. 68, 181. F.v. *wapeldepinge*, *-djepinge*, perfusio aquæ. F. *djiepe*, exantlare perfundendam aquam. Ags. *dippan*, *dyppan*, immergere, baptisare; primitus non irrigabant noviciorum Christianorum capita tantum aqua lustrali, sed eos totos quantos immergebant; Ags. *dufjan*, immergere, immergi. Ex Gr. Ϭάπτω, sepelio, liquet *a* esse thematis vocalem primitivam, quam Gothi augebant vocali *u* sequente, *daupjan;* ex *au* est *o* in Nl. *dopen*. F. *doape*, baptismus: *doapje*, baptisare. F.u. *suur-doop*, jusculum ex farre, ovo, lacte, butyro et aceto, quo perfundunt pisciculos coctos. Hol.v. *dopers*, teleiobaptistæ, Ang.v. *doppers* sive *dippers*, Ben Jonson: ex baptismo, quem, rejecto baptismate infantum, solis adultis administrabant, ita dicti. Teleiobaptistas Nl. vocant hodie *Doopsgezinden*, Ang. *baptists*.

DAK, n. tegumentum corporis. *D* ex *th*. Ags. *thæk*, *theak*, n. tectum, gen. pl. *thaca*, dat. *thacum;* Isl. *thak* et *theckiu*, n. idem. Vide *dek*, tectum domus, Nl. *dak*. *Di faem sit goed yn hjar rak ind dak*, famula omne genus vestibus cumulata est; spectat præcipue vestimenta interiora; ornate enim esse indutam vestibus superioribus et paupere interioribus meretricium habebant Frisiæ cultum. Inde præcipue largo numero novorum indusiorum linteorum studebant famulæ, quarum plurimæ in sua cista servabant viginti-quatuor. — *Rak*, copia commodis sufficiens, vulgo *gerak;* F. *rikke*, porrigere, Nl. *toereiken*, Gothi. *rikan*, pf. *rak;* *rakjan*, extendere (manum), unde adj. *rak*, Nl. *toereikend*, sufficiens, sat.

DAKKERJE, vb.n. F.o. perniciter itare. Emdani *dakkern*, Stür. Scoti *to dacker*, huc illuc cursitare, unde propter crebras itiones per pascua Ang. *daker-hen*, Hd. *wiesenläufer*. Flandri vet. Frisiorum australium olim contermini *daeckern* volitare, motari, vibrare, coruscare. Kil.

DALE, vb.n. descendere. Ang.v. *dale*, idem, Nl. *dalen*. *Di sinne daelt*, sol in occasum vergit. *Di granen dale*, pretium frumenti minuitur. Confer *dâl*, *dol*, *del*, infra, deorsum. Prov. *Dær binne wol heager bergen daeld*, ne effer te bonis fortunæ, quæ te altiorum retudit superbiam.

DALJE, DAILJE, cg. subita vehementia, hostilis repulsus, retribuendi actus vehemens, imprimis convitiis. F.o. *dalje*, *dolje*, verbera infligere, in partes dividere. Teuth. *Dail*, *dapper*, *rysch*, *wacker*, agilis, vigil, activus, acrimoniosus. *Maârns wier it blak*, *mar oer dei kaem er dalje*, hora matutina silebat ventus, sed medio die quietem furore rependebat. *Auke forwiet it fiskwiif dat hja bline njerring drêau*, *mar dær kaem dailje op*, exprobratio, vellicatio, verba opprobriosa.

DAMP, cg. vapor, nebula, aer vaporosus. G. J. *dompe*. *Dær is ien damp oer it fjild*, nebula quædam premit agros. *Wasem*, cg. vapor calidus surgens ex. gr. e cibis calidis, aqua ebulliente, vel fumante collo equi exhausti; *damp*, ex solo humido, ex aere matutino refriguerato iterumque sole calefacto. *Moârn-dampen*, *juwn-dampen*, Nl. Ang. *damp*, vapor.

damp, adj. subhumidus. *Damp linnen*, linteum subhumidum; *'n damp hûs*, domus humida, Nl. *een vochtig huis*. *Di kléan binne my damp fenne dâuwe*, vestes meæ madorem imbibunt ex rore. Ang. *caves and grots under ground are dampish*.

dampe, dampje, vb.n. et a. evaporare. *Utdampe (it linnen)* siccare lintea subhumida eliciendo vaporem ante ignem. *Dampje*, fumum ducere per fistulam tabacinam: *di boeren dampje*, *dat men nat ut 'e êagen sjæn kenne*.

dampens, cg. mador, Ang. *dampness*.

dampich, adj. nebulosus, Ang. *dampy*. In *damp* iterum *a* surgit ad *e* vel descendit ad *o*, unde *dempe* et *dompe*. Kil. *domp* et *damp*, vapor. Ang. *damp*, quod efferunt *dêmp*.

dompje, vb.a. restinguere, suffocare; fig. rescindere.

bidompt, adj. idem quod *dompich*.

domper, cg. corniculus ad candelam extinguendam. Nl.v. *domp-hoorn*, *demphoorn*.

dompich waer, sine vento cœlum obnubilum, udum et triste. *Dompige kéamer*, cubiculum aëri non pervium, caliginosum, triste. Ang. *dampy*, vaporosus; fig. dejectus animo; *dump*,

Digitized by Google

dejectio animi, *To be in a dump.* Ang. Berk. *dommel*, damp, applied to hay or corn; dull, inactive, applied to animals.

dompe, dompje, vb.n. subsurdum sonitum edere. Freq. Nl. *dommelen*, bombos edere, Kil. Hd. *rohr-dommel*, idem quod.

reid-domper, cg. onocrotalus, proprie, qui habitat in arundinetis ibique suos citat bombos. *Reid*, arundo, arundinetum, Nl. *riet*, pro quo Nl. *roer*, arundo, in Nl. *roer-domp*, quod Kil. commutat cum *roer-tromp. Trompe*, Nl. v. tuba, cornu: cornu inflati sonitum referens. Nl. *dompigh*, adj. subsurdum sonitum reddens ut tonitrua e longinquo. De anate tranquille inter longinqua tonitrua natante canit poeta J. P. Klein, *Zij vreest het dompige donderen niet. Roer* redit in Nl. *roer-vink* pro *riet-vink*, avicula juncis et arundinibus insidens, per paronomasiam *roere*, agitatio et arundo, *roer-vink*, auctor turbarum. Ridicula viget inter pauperes piscatores et operarios superstitio modium *('n lippen rògge)* secalis anno proximo tot florenos constaturum quot bombos una vice ciet onocrotalus. Quatuor bombis integris si addit debiliorem modius constabit quatuor florenos cum dimidio. Risum teneatis! *Su faek as di reiddomper ropt sa diûr wirdt de rògge: eltse domp dôcht ien goune yn it lipen ind ien heâl-goune as er noch ien neidompke by komt.* A vocis sonitu surdo nomen accepit ani rudentis Gr. *ονοκρόταλος*, Lat. *onocrotalus*, *κρότᾶλον*, crepitaculum. Lat. *taurus*, Plinius. Bos Nl. *mose-koe*, cœni, paludis vacca. Hd. *mose-kuh*, *mos-ochs*, *erd-bul*, (qui bovis instar mugit in paludis cœno) H. Jun. 64. ed. 1ª. Onocrotalus habet plumas laxas easque subflavas maculis nigris variegatas, unde nomen Lat. *stellaris ardea.* Plumæ ardeæ *(reiger)* sunt quasi cæsiæ mixtæ albescentibus. — Nl. *domp-koorn*, Kil. onocrotalus, proprie, cornu subsurdum edens sonitum. In hac voce elucet affinitas inter notiones restinguendi et subsurde sonandi; *domp*, *demp*, enim in *domp-*, *demphoorn*, extinctor candelæ, extinguit, et in *domp-koorn*, onocrotalus, surde sonat.

demme, vb.a. per literarum assimilationem pro *dempe*, Nl. *dempen*, restinguere. *Dær is nin demmen oan dy brân*, istud incendium restingui nequit.

demmen, dimmen, adj. sedatus, stabilis et frugi: *'n dimmen man*, *nin poekoânne.*

dempich, dempen, dimpen, adj. gravedinosus, proprie, vaporis plenus, vaporosus. Lat. *suspirium* et *suspiriosus.* Nl. *dampigh*, suspiriosus. F. *Dimpich* imprimis attinet equos: *'n dimpige hynxt* vel *ien dimpich hynder*, equus asthmaticus, sive asthma conciperit ex subita refrigeratione, sive ex fœni mucidi usu. Nl. *dampigh*, suspiriosus. Ang. *dampy*, adj. humidus (vapore); dejectus animi.

DAM-SPUL, n. Gal. *jeu de dame*, matronæ ludus.

dam-houtjes, pl. latrunculi, Gal. *pions*, disci pusilli lignei.

damje, Gal. *jouer aux dames*, multi inter agricolas Frisiæ tam perdite hunc amant ludum ut totam per noctem intenti et taciturni in eo transigant.

To dam wæze, in hoc latrunculorum ludo victor esse; tropice, *Hij mient al dat er to dam is*, jam suas res in tuto esse putat.

dammede, n. Hind. linteum Indicum ex gossypio ita filis varii coloris intertextum, ut tabulæ lusoriæ rhombos referat.

DANGELJE, vb.n. pendulus librari sive jactari, hinc inde ferri. Ang. *to dangle*, idem, Isl. *dingla*, motari pendens.

umdangelje, ititare, pigre obambulare. *Di feint dangelt al um di faem hinne*, juvenis meticulose vagatur circa virginem.

gedangel, n. commotio nugatoria. In versione F. poematis Bilderdikii, *De vloek*, *Di feint*, *oars frjemd yn dat gedangel*, *jowt him yn 't fjild.*

DAR, F.o. fores, C. M. 41. *Dâr*, idem, Sc.o. F. *dôare*, *dôar*, q.v. Ex *door* est Hol. *deur*. In pl. *doârren* a magis elucet. *Foâr doar* (ante domum) in platea, ita et subst. Gothicum *faura-dauri*, platea. *Heit is nat yn; hy is foâr doar*, pater non intus est; foris est.

Græci frequentabant *υ* in *θύρα*, Lat. *o* in *fores*. Gothi *o* extraneam fere scribebant *au*, *daur*, sed Sax. v. *o* in

Digitized by Google

DARI.

dor, F.v. *dore*. Contra Ags. *duru*, Isl. *dyr;* sed Ang. *u* mutabant in *ó door:* Alam. vocales *u* et *o* ambas habebant in *thur* et *thor*. Adeo difficile est certam in his quærere regulam.

DARI, DARRI, cg. lenta et tenuis materia caustica, quæ per strata jacet in fodinis causticis sparsa. Arefacta indurescit, assulatim frangitur, et usta vehementem citat calorem; in carbones versa rumpitur et cito extinguitur. Nascitur ex putrefactis plantis maxime aquatilibus, quales sunt arundineta, junci, algæ, Isl. *thar*, alga. „ *Dare*, Sax. Fris. *ast*, (hodie *iest)* ustrina." Kil. Inde *dari-torf*, cespes causticus, ellyptice F. *turf*. Per apocopen ultimæ partis *(turf)* remanet Flandrorum et Zélandorum *dary*, *darie*, *darinck*, cespes bituminosus; nigra quædam et viscosa gleba, qua Flandri septentrionales et Zélandi focum alunt, Kil. *darinck*. Pro *darri* Hol. habent *derrie*. Confer Ags. *dearran*, Ang. *to dare*, (ardere in arma) audere.

Vicina materiæ *dari* est altera *scaltet*, quæ sub ripis lacuum, stagnorum et latorum canalium latet; invenitur et sparsa in strata sub maceris et arenosis campis ericeti. Haud multum inter se discrepant *dari* et *scaltet*.

derri vel klyn, cg. terra caustica, bituminosa, madida ex fundo aquæ tracta, sparsa per agellum vicinum, ibique soli et ventis exposita tandem in oblongos cubos secta et arefacta, Neerlandis usui est in foco alendo.

darink, veteres Zélandi terram fluxui et refluxui maris quotidie obnoxiam adeoque sale marino saturatam, effodiebant et siccatam comburebant; cineres vero in opificinam salinariam vehebant, ubi aqua marina mixti in salem vertebantur. Ideo hanc terræ effossionem et *darink* vocabant et *selnéring*, salis opificium. Tabula pictoris C. Pronk, in xenodochio Sierikseæ asservata, effossionis et combustionis modum repræsentat; ea vero sculptore C. Pronk in tabula ænea publici juris facta est. Kilianus in voce *Darinck* hanc cum *darie* commutat. Kil. *dare*, ustrina.

DARJE, DARRJE, vb. relat. F.o. se compescere, detumere, scilicet cœli tempestas. *Be-dare*, idem. *Bedaerd*, sedatus (homo). Cf. supra *bidarje*. Stür.

DARTIEN.

DARKERT, DARKET, cg. juvenis comtus, gressu feroculo sibi mire placens, juvenis compositus in ostentationem. *Hwat ien darket is us Jetse mei syn nye hoed ind moaye kreakers!* Isl. *at taga sig darkt*, jactabunde ferri, Andreæ. Isl. *darka*, properare gressus absque velocitate analoga. (Cf. Ang. *to dare*, Shak. provocare, Scoti *darren*, idem. Isl. *dáre* temerarius, A. Devon *darous*, bold, daring. Ang. Cumb. *darter*, active. Nl. *dartel*, *dertel*, F. *derten*, petulans, temerarius. F. *durkert*, Hol. *een bram.)*

DARTIEN, num. (dattien) F.u. tredecim. F.u. mutantes *th* in *d* faciunt cum Nl. *dertien*. Ita et F.o. *dartein;* sed *th* in F. *thretljin*. Quantum ad thematis vocales, ex alterutra vocali duplici veterum nata videtur; *a* ex *iá* Isl. *thriátigir;* Worcumensium *o* in *thróttjen* ex *eó* in Ags. *threó-tyne;* *e* ex *éo* in F. *thretljin*, Scot. *threttens*, nisi *e* eadem sit cum *e* in Isl. *threttan* et Lat. *tredecim*. Anglorum *i* in *thirteen* ex *io* in Ags. *thriotyne* F.b. pro *thrio* Nl. *drie*, inverse *tróí*, tres. Bend. Transponunt literas Nl. in *dertien*, F.u. in *dartien*, Angli in *thirteen*, pro *dre-tien*, *dra-tien*, *thri-teen*.

dartien omne notat quod bene et celeriter procedit. F.u. *As ien dartien*, velox, pernix, hilaris, prompte; *It fuur brandt as 'n dartien*, lætissime focus ardet. *Dat sike kyn' drinkt nou weér as 'n dartien*, infans nuperrime egrotans nunc avide sugit mammam. Hol. *Hij is zo vlug als een dertientje*, aviculis pernicior est.

Numeris variis nostrates quasdam res faustas infaustasque insignire solent: ex. gr. numero centesimo 100 vel zero o latrinam; exagesimo 60 amentes, Hol. F.u. *Ben je sestich?* an te dementia cepit? F.u. *op syn elf-ind-darticks wat doen*, aliquid agere lente et anxia minutaque diligentia. Undecim stultorum numerus, Hol. *Het gekken-nommer*, sc. *elf* 11. *Hy moet naar mumero elf*, ad delirantium hospitium relegandus est. Hol. *Hij scheldt hem uit voor elf-en-dertig*, i. e. *voor even veel* (sc. *wat)* quæcumque ei exprobrat. F.u. *De goede negen*, (bonus numerus 9) infans suavis et placidus; proprie numerus faustus 9 in ludo anserum, *het ganze-spel*. Numerus 13

Digitized by Google

convivarum infaustus habetur; portendere quippe perhibent eorum unum intra annum esse moriturum, quod Christus in ultima cœna accumbens cum 12 apostolis brevi post cruci affixus est. Numerum 30 quoque ominosum censebant, quod Judas Christum prodidit 30 denariis. Inde ad præsagium istud avertendum numerum 30 non nominabant nisi addita formula *met God*, cum Deo, Hol. *Dertich met God.* Annus vitæ sexagesimus tertius (63) climacterius, fatalis creditur et dicitur F. *it moârd-jier*, Hol. *het moordjaar*, annus internecivus, quem qui supervivit in longum viviturus creditur. Numerus tres (3) eximie faustus habetur, Hol. *Alle goede dingen bestaan in drieën.* Hol. *Driemaal is scheeps-* vel *schippers-recht*, F. *Thrye is scippers riucht* (ter est jus nautarum) in propinando hoc proverbium usu venit et innuit esse ominosum si quis minus tribus poculis biberit. Numerum septimum haud minus perfectum et felicem prædicabant; inde matrimonii septimum filium manebant divitiæ, ingenii dotes et vitæ beatæ gaudia. — Generatim veteres numeros pares credebant ominosos, impares faustos. Vide Brand. Ellis, Popular antiquities, qui tom. III. p. 264 de hac materie disseruit, et inter plura locum sequentem citat. Medicus Anglus Trickmore hoc ponebat axioma, *Let the number of his bleedings and purgations be odd. Numero Deus impare gaudet.*

DASK, m. F. b. patina, vas, Joh. 101. Ags. *disc*, Ang. *dish*, unde F. *oandieje*, parare mensam; *opdieje*, imponere cibor mensæ. Lat. *discus*. Primæ Frisiorum patinæ erant parvi *disci* lignei, in quibus conviva suas secabat carnes. Patinæ cavæ ex fictili opere proavis erant ignotæ. Nl. *disch*, mensa, ex *disco* dicta, quod primæ mensæ mobiles, parvæ et rotundæ erant. Alterum mensæ nomen *tafel* itidem ex Lat. *tabula* ductum est, indicio mensas hodiernas veteribus fuisse ignotas; comedebant cibos, quos edebant, vel genubus fultos, vel scamno impositos, cui insidebant pedibus varicatis. Pro *dask* F. habent *itens-pànne*, F. b. *pân* (paan) patina fictilis, ut *thek-panne*, tegula, *kersens-panne*, calva, cæt. Ang. *pane*, tessella vitrea, Gal. *quarreau.*

DASKJE, v. a. verberare. *Daskje op mar!* ne parcas flagro. Isl. *at daska*, percutere, Ang. *to dash.* Isl. *dask*, n. ictus, verber, Ang. *dash*, id.

DAUK, DÓUK, cg. obturamentum dolii. Contracte ex *dovik* unde Nl. (dövik) *deuvik.* Inde poëta obscœnus Tengnagel p. 53, de mentula,

Voort maeckt hy met moer een praetje,
Gaet met haer wat in de tuyn,
Toont een deuvich tot haer vaetje;
Want de vocht was in de kruyn.

p. 56, *'t Deuvick-gat dat was verslopt*, stranguria laborabat: Ang. v. *dock*, the stump of a beasts tail; *to dock*, futuere; *doccy*, meretrix, ex *doccige.*

Tali obturamento præcipue claudebant dolium cerevisiæ, qua celebrabant nuptias, unde *biar* et Ang. *ale*, figurate festum indicat; cui annuit

dàuk-slikje, vb. n. (lambere dolii evacuati obturamentum) continuare nuptias postero die, antiquitus sæpe per totum hebdomadem. In oppidis Frisiæ hunc sequebantur ordinem; die solis consanguinei, liberi et pueri usque ad quartum gradum nuptias celebrabant; die martis amici et vicini; die jovis famuli, famulæ et operarii tam gentis quam convivatoris; die saturni oppidi ejusque ambitus pauperes ad prandiorum reliquias consumendas, quod *dàuk-slikjen* appellabant. Hindelopenses morum antiquorum cæteris tenaciores in festis nuptialibus omnes hosce ordines inter se miscebant. Confer hanc annotationem; *De gouden brulloft fen Douwe op Seetlum mei Aefk Herres dochter Risselada durre mei it dàuk-slikjen fen d' iene snein ta di oare. Nei di brulloft kamen di earme minsen da altiden to dàuk-slikjen*, d. i. *alle lesjes fen di mjiltiid op to iten.* Scheltema, Trouwen en Vrijen. 313. Idem observabant olim nobiles inter Frisios, cum mensas exquisitissimis epulis exstruebant; earum enim reliquias omnes easque lautas pauperibus qui ante ædes concurrerant, e fenestris triclinii porrigebant convivæ.

DAVA, vb. n. F. v. surdescere. Nl. v. *doven*, surdescere, stupere, F. *doawje*, vb. a. et n. restingui; *di turf doawet*, carbones ardentes glebæ causticæ sponte restinguuntur;

utdoawje, idem; extingui et extinguere.

Digitized by Google

ut-doagje, Makkum, ut *doage* pro *doawe*, ros. *doaf-poat*, cg. olla fictilis in qua extinguuntur carbones igniti. Fig. *Yn 'e doafpoát smore*, suffocare rumorem delicti.

dâf, adj. F.b. surdus. F.v. *Een dáef mon mey neen riuchter wesa*, non licet surdo judex esse. F, *doaf*, surdus; *heárrende doaf*, se fingens surdum. *Sa doaf as ien quartel*, coturnice surdior. Propria notio hebetudinis, stuporis et insipidi in genere transiit ad singularem auditus hebetis, ut liquet ex *doawe-stoak*, lignum cariosum, ramus aridus, cremium, Hd. *eine taube nuss*, Ang. v. *deaf*, decayed, tasteless; applied to nutscorn, cæt F. *doawe nettel*, urtica non pungens, lamium album. F.b. *déuw-staak*, homo obliviosus. Joh. 141. *Di fingerseinen binne my doaf fen 'e keáld*, digitorum apices mihi torpent frigore. — Goth. *daubs*, adj. callum inducens, excæcatus, surdus, eadem ratione est ad F.v. *daf*, Ags. Ang. *deaf*, ut G. *dauthus* ad F.v. *dath* Ags. Ang. *death*, F. *dead*. Ex *au* in *daubs*, Isl. *daufr*, insipidus, surdus, fatuus, subtristis, est *ey* in Isl. *deyfa*, hebetudo, languor, surditas. Ags. *deaf* tum vitiatum quid, ut naturalem vim atque acrimoniam perdiderit, tum surdum notat. Hindelopenses *a* non affiant vocali *u* sed *i* ex *y*, *dáif; hi ys dáif ón beide aren*, surdet ambas aures. *Hy is doaf oan dy side fen syn haed*, tua proposita refusat, Scoti *He is deaf on that side of his head*. Kellyt 150. *Dær hear ik dy, sei dbawe Japik, ind er roan ien lús oer 'e souder*, absurditatem asseverationis notat. Prov. *Dy nat doaf is mat hwat heárre*, multa odiosa, quæ aures acutæ capiunt, surdas fugiunt.

doawens, cg. surditas, F.u. *dowens*, A. *deafness*, Nl. *doofheid*.

doaf-man, cg. homo surdus; *oan ien doaf-mans doar klopje*. „*Sionge foor ien doaffmans door*," surdo fabulam narrare. Burm. 59.

doaf-hûdich, adj. inobediens, jussu parentum non obtemperans, proprie, qui duram habet cutem, verbera contemnentem. Holstein Idiot. I. 220, *dik-hudich*, contumax 221; *dik-fellig*, idem. *Doafhúdich lán*, terra aspera tractatu; lenta, pigra, quæ fructu haud cito stercorationi respondet.

stoak-doaf, adj. penitus surdus. Eodem modo componuntur *stoak-blyn*, *stoak-tarm*, *stoak-stil*, *stoak-áld*; in talibus *stoak* notionem intendit.

DAWERJE, vb.n. contremere, concuti ut omnia contremiscant. *It jild dawerre op 'e tefel, sa sloech di dronkene siler mei di fust. Di rúten dawerje fen 'e thunger*. Nl. v. *dauen*, nutare, Nl. frequent. *daveren*, vb.n. contremiscere. Nl. v. *daueren*, vb.a. et n. vibrare; vacillare, tremere, coruscare. F.o. *daven*, fremere, strepere; sævire, fremere; objurgare. Sax.l. *daven*, tumultu lascivire.

dawerje, F. austr. garrire, fabulari feminarum more; *dawelje*, *dawelje*, idem.

gedàuwel, n. gannitus, blaterantium mulierum strepitus. *Dat is ien gedauwel!* Sax.l. *daueln*, nugis tempus terere, Richey, 34. Ang. v. *to daw*, *to dawdle*, to idle. Sax.n. *dàuwelen*, lascivire cum puella.

DAZE, cg. Hind. Sc.o. *deus*, Sax.n. *deuse*, (döze) cistula. *Spanen daze*, cistula ex schidiis ligneis. F. *doase; spoenen, spuónnen doase*. Hind. *daeske*, dim. F. *doáske*. *A* pro *o* fluxit ex fonte Scandinavica, Dan. *daase*. Hind. *Si salle om 'n daze draiwe*, equitantes certabunt de cistula argentea tabacina.

DÆRE, DÆR, DER, adv. loci, ibi, illic. F.v. *ther*, *der*, Ags. *thær*, *ther*, Isl. *thar*, Nl. *daer*, Work. *djær; hwjær*, ubinam. *Hwær di spilers binne dær mat ik nat wæse*, ubi aleatores sunt ibi me esse non oportet. *Dær is dyn boek*, en librum tuum! — *Dær fliúcht di fugel!* ibi volat avis. *Hwære*, ubi? *Hwær heste myn jild lein?* Ubi meos reposuisti nummos? *Dære! E* finalis intendit notionem, ut in *datte* pro *dat*, cum nulla alia vox additur. *Dær* sæpe aphæresin patitur literæ *d*, et Frisii *dær* et *er* promiscue habent; excipe tamen ubi *dær* distinctius locum innuit: ex. gr. *Wier' Harke hjúd to Liouwert? Né ky is er jister wæst;* sed plene *hjir ind dær*, hic et illic, sparsim, *hjir net ind dære eák net*, neque hic neque illic. *Hjir is nin jild ind dære eák net;* Ang. *Darkness there might well seem twilight here*, Milton. Inde ubi *dær* abundat fere aphæresis adest; ex. gr. *Er is nin wif sa ryk*, *As hja is ien kou allyk;* pro quo tamen et valet

Digitized by Google

DÆRE.

Dær is nin wîf; Hwat binne dær vel *er ien gikken under de rike ljue!* Anglosaxonum *thær* simili modo sæpe abundat, ex. gr. Math. XX. 10, *tha the thær ærest comon*, F. *dy dy er earst koamen*. Math. VII. 25, *tha com thær ren*, F. *Da koam dær* vel *er rein*. Angli similiter; *In old times there was a great king*, F. *Yn ûlde tîden wier 'er ien great kening*.

dær-âf, inde ab eo loco. Ags. *thær-of*, Ang. *there-of*.

ther-aiun, F.v., F. *dær-jin*, contra ea, Ang. *there-against*.

ther-bi, F.v., F. *dær-by*, (adde eis) insuper, apud ea, Ang. *there-by*.

ther-binna, F.v., F. *dær-binnen*, intra ista.

ther-buppa, F.v., F. *dær-boppe*, Nl. *daerboven*, insuper.

ther-efter, F.v., Ags. *thær-æfter*, F. *dær-efter*, Ang. *there-after*, post ea.

ther-fon, F.v., F. *dær-fen*, inde; *dær-fen-âf*, ab eo inde loco.

ther-fore, F.v., F. *dær-for*, Ang. *there-fore*, propterea.

dær-hinne, F., Nl. *daer-heen*, eo, illuc.

there-in, F.v., Ags. *thær-inne*, Ang. *there-in*, intus, intra. F. *dær-yn*, Nl. *daer-in*. F.v. *there-in-ur fiucht*, 230, 18, ibique intus quaquaversum pugnat. *ief hi deer-in-oer wil*, 897, 18, si quis in suum fundum trans fossam alius vult venire.

dær-lâns, Nl. *daer-langs*, illac, eâ.

dær-mei, hac re, protinus. F.v. *ther-mithe*, Ags. *thær-mid*, Ang. *there-with*, contra, vicissim, Nl. *daer-mede*.

dær-nei, Nl. *daerna*, postea.

dær-nei-ta, Nl. *daer-na-toe*, eo, illuc.

dær-njunken, Nl. *daer-nevens*, propter, simul.

dær-ôn, F., F.v. *ther-on*, Ags. *thær-on*, Nl. *daeraen*, ad istud, quod spectat istud.

dær-oan-ta, huc usque, hoc non nego, concedo. *„Di boage ken nat twich spant stéan." Dat is dær-oan-ta; mar dou maste net dreutelje.* Prov. *Dat's dær-oan ta, sei Age Jaeijes, ind mende di wein yn 'e sléat.* MS.

dær-op, F.v. *ther-op* vel *uppa*, Nl. *daer-op*, supra quod, in quo, dein. F.v. *ther-ova*, Hd. *dar-auf*, F. *dær-op*, *dær-boppe*.

dær-sa, *dær-sa-ne*, ibi. *Hwærsane*, ubine?

DÉAD.

Dyn boek is hjir, tuus liber hic est. *Hwærsane?* ubi? *Dærsanne*, ibi. F.u. *dar-sône*, F.u. *warsone*?

dær-ta, F.v. *ther-to*, ad hoc, in huuc usum, insuper, ad hunc finem. Ags. *thær-to*, ad eum, præter eum, præterea, Ang. *there-to*.

dær-tsjin, Ags. *to gegnes*, *to-geanes*, contra, obviam, fit F.u. *teugens*, (tögens) Nl. *tégen*, retracto accentu a *gens* in præpositionem *tö* vel *te*. *Geans*, *gens* fit F. v. *jens* et ex *to jens* F. *tjin*, *tsjin* contra. F. v. *ther-to-iens*, Ags. *thær-to-geanes*, e contra, Nl. *daer-in-tegen*.

dær-um, -om, propterea. Prov. *Dær is nin hwærum as er is ien dærum*, quæque res suam habet causam, nihil est vel fit fortuito. F.v. *ther-umbe*.

dær-under, er-under, subtus, interea, inter.

dær-ûr, er-ûr, ultra vel trans illud. F.v. *ther-ûr*, ultra id tempus, contra illud.

dær-ut, er-ut, (ex illo) inde; exi! *Heit is er ût*, pater foris est; exiit, F.v. *ther-ut*, ex ista (domo) Ags. *thær ute*, foras, Ang. *out of doors* Nl. *daer-uit*, inde.

DÉAD, cg. mors. F.v. *dâth*, *dâd*, m. Vocalem primitivam *a* Anglosaxones et Frisii non fregerunt, ut quidam putant, in *ea*, sed eæ præposuerunt *e*; Ags. *deáth*, m. Ang. *death*. Ex *au* nata est vocalis Nl. *o*, Got. *dauthus*, m. Nl. *dood*, m. *Th* in *death* transiit ad *d*, quæ in fine vocis sæpe apocopen patitur; inde *déa'*, *réa'*, ruber, *béa'*, precabatur, cæt. pro *déad*, *réad*, *béad*. Græcorum Θάνατος, (thanatos) per syncopen literæ nasalis *n* *thatos*, Germanice *dathus*, Goth. *dauthus*, quoque habet *a* in prima syllaba. F.b. *dus*, *dus*, (doez) Outzen, *s* ex *th*. Ang. Suffolk *death*, surdus. Confer Isl. *dá*, n. deliquium animi.

dáed, cg. Hind. mors. Litera *a* adhuc viget apud ruricolas in phrasi *Hy is syn eigen dáed stoarn*, *mar syn fáer hat him ophinge mei it gat fol scilden*. Phrases, *Hy is oan 'e lytse déa' ta wæst*, (parvæ morti proximus fuit) ægrotavit sed absque vitæ periculo. *Omme déad net*, (ne propter mortem quidem) nequaquam: *Mem wol om 'e déa' nat lye*, *dat wy by*

Digitized by Google

thiuster op it iis ride. Di swift jouwt um dïwel oaf déa'. Dat bern scil wol ien sæfte dead krye, res quæ tantas turbas cievit in nihilum interibit. *Mei di déa' op 'e lippen*, morti proximus, *Di áldman leit mei di déa' op 'e lippen, ind noch jeuzelt hy jimmer oer jild. Hy siucht er ut as di déa fen Ipe-ren. Di áldman bouwt ien hús as ien stins, ind di déa' siucht him di egen ut*, senex extruit ædes magnos licet ejus oculi portendunt mortem appro-pinquantem. *Hoe neij heste om de daed wijt wessen!* quanto mortis periculo, cui te objiciebas, evasisti. Burm. 31. — Prov. *Di déad is better as earmoede*, Chaucer *Bett is to dien than to have indigence. — Di iene syn déa' is di oare syn bréa'. — Di déad brukt nin underscie*, mors æque pulsat divitum ædes et pauperum tabernas. — *Di déad het nin almenak*, mortis hora la-tet, senes et infantes promiscue rapit.

déads-bânen, pl. vincula mortis. Poe-tice. Vis imminentis mortis.

déad-bare, cg. feretrum, ellyptice *bare; bare-hok*, repositorium feretrorum, Ags. *death-bære*, Ang. ellyptice *bier*.

déad-bæd, n. Ags. *death-bedd*, n. Ang. *death-bed*, lectus (feralis). *Sweet soul, take heed of perjury; Thou art on thy deathbed.* Shak. Othello.

ded-dede, f. F.v. homicidium. Cf. *déa-dwàn*.

déad-dei, Ags. *death-dæg*, Ang. *death-day, day of death*, F. *dei fen 'e dea'*, dies emortualis.

daed-del, n. F.v. homicidium. Gab. 30. *Del*, deorsum. *Della*, prosternere quem ad mortem usque. Ut *strages* a *sterno*, et G. J. *delliz*, Nl. *nederlaeg*, cædes, *nederleggen*, prosternere. Cf. contrasentientem Richth.

déad-dolge, cg. vulnus lethale.

dead-dolk, cg. pugio lethifera.

déad-fet, n. sandapila. *Fet* hodie do-lium, olim notabat omne quod aliquid capit. *Vat*, Kil. *Fet* in eo differt a *tonne*, quod licet ambo dolia hocce rude et intinctum, illud vero rite dolatum et nitido colore infectum sit.

déad-fynne, cg. inimicus mortalis sive lethifer. F. *fynne*, inimicus, ex *fynde, fiende, fiand*.

déad-glupe, cg. laqueus mortalis. Nl. *gluype*, decipulum, F. *glupsk*, insi-diosus.

déa-grawer, cg. humator. Prov. *By di cholera komt nimmen to pas as di déa-grawer*.

déa-himd, n. indusium cadaveris; alias *henne-kleed*. Scot. *death-shirt*.

déa-iter, cg. qui vitam sine ulla ne-gotio vel labore transigit, fruges terræ vesci natus; bos altilis.

déa-kiste, cg. *tken déakiste*, F. o. *dood-holt*, id. sandapila quercea, capulus. Prov. *Ien jong wiif is ien áldmans déa-kiste*, uxor puella emacit senem. *As ien áldman by syn jung wiif it himd oplight siucht er yn syn deà-kiste*. An-tiquis in more erat capulorum asse-res ligneos tantum dolare, eosque absque ullo fuco adeoque albicantes terræ mandare; posteri contra eos co-lore nigro obducebant; Hindelopen-ses soli ad hunc usque diem capulis albis utuntur. Mastrichtæ mortui Ro-mano-Catholici capulis albis, Refor-mati vero capulis nigris conduntur; albi igitur ante Reformata, quæ di-cuntur, sacra, in communi usu fuisse videntur.

Omma templa Christiana in eandem cœli plagam sunt versa; turris in occidentem, altare in orientem ut adorantes respicerent orientem, unde Christus insidens nubibus cœli ventu-rus credebatur ultimi judicii die. Mor-tui recubantes in sepulchro ad eandem normam pedes exserunt in orientem, caput in occidentem, ut surgentes Christo obviam irent. Veteres capulos, in quibus sui mortui jam cubabant, quoque ante sepulturam eodem modo orientem et occidentem versus collo-cabant, quem morem Hindelopenses adhuc sequuntur. Hi præterea capu-los, dum domi manent, non fulcris, sed humo ipso ponunt, e quo more residua est phrasis, *It lyk is nock oer ierde*, cadaver (adhuc supra humum est, i. e.) nondum sepelitum est. — Capuli Frisiorum simplices et supra plani, non fastigiati sunt, more com-muni veterum. Confer imaginem æneam apud *Roemer Visschers Sinnepoppen*, p. 123.

déa-kleed, n. stragula lanea nigra te-gens sandapilam in feretro.

déa-pâuk, vel pâuw, ellyptice *pâuw*, deliquium animi moribundi. *Op it læst krigge heit pâu op pâu, ind as it wer oer wier, sei er tejin my, „Jonge,*

Digitized by Google

„*Fetse, dær hie er my hast hawn.*" Confer Gal. *pamoisson*, deliquium animi pati; *se pamer de rire*, Nl. *bezwijken van het lachen*. Gal. v. *pasmer*.

déa'- vel djæ'-plak, n. macula pusilla furva, qua cutis infantis nascentis jam notata erat, macula mortua proprie, propter colorem tristem et a nativo colore viventium diversum. Neerlandi putantes infantem has maculas ab utero trahere eas appellant *moeder-vlakken*.

déa'-scild, cg. delictum mortis pœnæ obnoxium. Ags. *death-scyld*, delictum capitale.

dath-sirima, F. v. vulnus lethale. F. *seer*, ulcus. Goth. *sair*, dolor.

déa'-slach, cg. ictus mortalis. F. v. *dad-slachte*, f. *dad-slach*, Ags. *death-slege*, m. *It fordrinzen fen syn jinnichste soan joech him di djæslach*, suffocatio unigeniti eum ad mortem afflixit.

dad-slagere, m. F. v. homicida.

déa'-stek, cg. punctus lethalis. *Déa-stekke*, vb. a. jugulare.

déa'-stream, cg. momentum æstum inter et recessum maris, cum omnis fluxus ab utraque parte cessat.

dath-svima, dad-svima, m. F. v. deliquium animi absque vitæ signo. *Dath* hic non notat mortem, sed mortis similitudinem, ob alienatum a sensu animum. Lex varios gradus animæ defectionis citat 232, § 25, cujus paragraphi titulus audit *De semi-morte*.

déa's-tòsken, pl. mortis dentes arrodentes hominum vitam: poëtice.

deads-wytging, cg. Ags. *deathes-vitegung* vel *vitgung*, præsagium mortis.

dead, adj, mortuus. Ags. *dead*, Ang. *dead*. *Ien déade*, homo mortuus, cadaver, *Dær stiet 'n deade oer di ierde*. F. *dead*, *déa'*, F. *deade liu'* vel *ljouwe*, mortui. *Déade béam*, arbor mortua. *Daed*, *da'*, adj. Hind. mortuus; *'n da' wiw*, femina mortua. *Dus schoene iemme wol lerre al wir'k dae*, Burm. 15. *Myn fingers binne déad fen kedld*, mei digiti præ frigore sensum perdiderunt, quippe exsangues et pallentes. *Déa fen scrik*, perterritus. — *Dea wæze* (mortuus esse) tectus, velatus, extinctus esse; de delicto, *Miich Auke hie by Jizzelmoi di glæzen ynslein; ik joech it dld-wyfke ien dofke ind dær-mei wier it dea'*. — Prov. *Dead is néat, mar om déad to kommen, dat hâldt hwat yn*, mors levis est, sed via ad mortem aspera. *'T stiet wol dat dae lioe stil lidze*, obmutescant sontes, Burm. 69. — *Isser daed, soo ijter nin mêr braed*, mors desidiosi magnum emolumentum, Burm. 88. *'n Man oer boart 'n iter minder*. — *As ick daed bin, is alle wraad meij mij daed*, ubi morior mihi totus hic mundus simul moritur, Burm. 2. — *Men kenne mei di déaden nat hus-hâlde*, cum mortuis nullum nobis consortium; proverbium in ore viduarum prurientium, quæ novas ambiunt nuptias.

deade hals, pl. halzen, cg. homo mortuus, *(hals*, collum pro homine, *drunken hals). Op it swakke iis komme noch deade halzen*. F. v. *dada-halsen*, pl. homicidia, Chart. I. 335. a. supra.

déade-hân, cg. (mortui manus, i. e. manus quæ mortui cadaver curat) qui debentur nummi pro pollinctione mortui, capulo, exequiis, sepultura. Hæc debita ante omnia sancte et citissime solvenda censebant Frisii, ne dedecus ullum mortuos suos in sepulchro opprimeret. *Di déade hân' mat alder-éarst bitelle wirde*.

déad-lyk, adj. n. cadaver. Goth. *leiks*, caro. Hol. *lijk*, per primæ vocis aphæresin, cadaver.

déa'-man, cg. cadaver.

déa'-man, cg. mortuus. Prov. *It komt ien déaman op nin stek oan*, plura pocula ebrium non inebriant. *Better bléaman az déaman*. Supra 377. *Better bléu-jan as déa-jan*.

déamans-fingers, pl. (mortui hominis digiti) crustula ex farre optimo et saccharo, segmentis amygdalorum mixta, in formam digiti, ob pallorem hominis mortui digitum referentis.

déamans-kiste, cg. Scil. (hominis mortui cista) capulus; tropice, locus depressior inter colles arenosos insulæ Scilingæ *(Der-* hodie *Ter-Schelling)* ubi naufragorum cadavera olim sepeliebantur. Hiemales pluviæ ibi subsidentes formant paludem, in qua congelata juventus insulæ grallis currit glacialibus.

déa'-éarm, adj. Iro pauperior. *Dead* vim notionis in adjectivis auget; ex. gr.

déa'-éarlik, adj. eximie candidus et honestus. F. o. *dood-ærlk*.

déa'-goed, adj. mitissimus, benevolentissimus.

Digitized by Google

déa'-ienfâldich, adj. simplicitatis integerrimæ. Hol. *dood-eenvoudig*, clarus, facilis explicatu.

déa'-ryp, adj. plus quam maturus; ex. gr. poma, pyri, cæt.

déa'-wirch, adj. penitus defatigatus, exinanitus vires. Ags. *death-verig*, (Ang. *death-weary)* figurate, mortuus.

dead et deadly quoque apud Anglos sensum intendunt, et valent in compositis, admodum, vehementer, eximie; *dead-ripe*, thoroughly ripe, approaching to decay; *deadly good*, mitissimus; *deadly great*, familiarissimus, (F. *wakkere great); déadly fine*, elegantissimus; Baker, Northamp. *dead* et *deadly*. Quæ mala in se sensum boni apud Frisios intendunt; *Oerîbele moai*, (Gal. *horrible)* eminenter elegans: *augryslike swiet*, dulcissimus; *augryslik*, horribilis: *heit siucht er unfoege bæst ut*, pater speciem habet optimæ valetudinis; *unfoeg*, incongruus, inurbanus: *'n bitteren nôcht*, oblectatio suavissima; *bitter* amarus. Nl. *doodlyk verliefd*, perdite amans. Eodem sensu dial. Yorkshire usurpat *desperate*, *a desperate grand watch*, *a desperate fine lady*, p. 45. Pro *desperate* dial. Somerset habet *desperd*, *desperd good*, very good, Jennings, 33; F.u. *distelaet*, idem. Confer Hol. *dood-ténvoudig*, simplicissimus, i. e. clarissimus. F.o. *dood-luterek*, Hol. *lukes*, taciturnus, simulans profundam ignorantiam. Confer Ang. *dead-drunk*, *dead-struck*. cæt.

dead-faei, adj. morti propinquus licet florens valetudine prospera. Ellyptice *faei*, Nl. *veeg*. Ags. *death-fæge*, morti addictus. Proprie, mortifere splendens pulchritudine et gaudio; hæc enim est vis vocis ut sub formosa specie lateat mors. Ags. *fægen*, lætus; *fæger*, pulcher, amabilis. Prov. *Di sîke op it bæd ind di faye er fodr*, ægrotus in lecto, et morti addictus, licet specie sanus, adstans lecto.

déa'-siik, adj. periculose ægrotans.

déa'-stil, adj. Hind. *da'-stol*, Nl. *doodstil*, silens (ventus, turba, unda) alcedonius.

héal-déa', adj. semianimus, pene mortuus, sive verbere, sive vulnere, sive nimio labore. *Di faer is ien boal; hy slacht syn junge héaldéa'*.

kroan-dea', adj. penitus mortuus, eradicatus. Confer Nl. *kronie* pro *caronie*, cadaver.

libben-déa', adj. corporis ægritudine lenta languens et stupens; Ang. Dorset, *dead alive*, dull, inactive, moping. Barnes.

stien-dea', adj. Ang. *stone-dead*, absolute mortuus, eradicatus.

déadsk, adj. mortis silentio et tenebris similis, solitarius, luguber. *Déadsce sted*, oppidum mercatura et rumore sedulorum civium vacuum. *Slêat is ien déadsk stedtsje.*

déadens, cg. idem, Ags. *deathnes.*

déadskens, cg. facies solitaria et lugubris pagi vel urbis.

déadlik, adj. mortifer, mortem portendens, mortalis. F.v. *daedlik*, Ags. *dead-lic*, Ang. *deathly*, F. *deadlike throánje*, facies lethalis morti proximi.

dea'-bite, vb.a. morsu necare.

déa'-bliede, vb.n. sanguinem effundere usque ad mortem. *Dat ding scil wol déa'-bliede*, res ea, quæ tantas movit turbas, sensim in oblivionem ibit.

déa'-bruye, vb.a. verbere occidere.

déa'-dwaen, vb.a. occidere, F.v. *deddede*, cædes.

déa'-géan, vb.n. in mortem vergere.

déa'-komme, vb.n. *Dou kenste wol déakomme asthe wolste*, mori potes si mortem appetis: ad temerarios.

déa'-laitse, Hind. *da'-lakje*, relat. vb. rumpi risu. *Men laket jin dea' as ien rammich âld-keerdel oan it meiden is*, turpe senilis amor. Hol. *Zich kapot lachen.* F. *Jin yn stikken laitse*, (in frusta confringi risu) ad verbum Gal. *s' eclater de rire.* Gr. κλάειν, frangere, Goth. *hlakjan*, ridere, Lat. *rumpi risu.*

dea'-lizze, vb.a. incumbendo suffocare. *Di sûch het ien fen hjar biggen déa' lein.*

déa'-meitse, vb.a. occidere. Figurate, extinguere, alias *doafje* a *doaf*, surdus; *Rykjende stedlen déa-meitse*, fumantes glebas causticas extinguere. F.b. *dud magi*, extinguere ignem, solvere debitum, Outzen.

déa'-moárdje, vb.a. crudeli cruciatu trucidare.

déa'-rinne, vb.n. et act. currendo mori. *Di âldman rint him dea'*, senex se necat cursu. *Dy jonge rint di âldman déa'*, puer iste senis vires cursu exanit. — *Dy gloppe rint dea'*, in isto angiportu nullus est exitus. — *Dy*

Digitized by Google

làster rint gàu dea', hæc calumnia mox in oblivionem cadit.

dé a'-rinner, cg. qui sibi mortem conscit cursu. *Hird-rinne*, vb. n. certare cursu, qui primus attingit metam. Homines attinet; *hird-drawe* de equis valet. Si cursum celerem in genere notat, *hird* et *rinne* separantur; *Bring dizze brief nei di pòst, mar dou maste hird rinne.*

hird-rinner, cg. cursor celox in stadio. Cursor citatur in proverbio, *Hird-rinners binne déa'rinners*, nimia virium intentio necat, sedulo cursu metam attinges; sat cito si sat bene.

déa'-screppe (him), vb. relativum, sese nimio labore exanire.

dea'-sizze, vb. a. ferre aliquem esse mortuum. Antiqua superstitio fert hominem in vivis, si mortuus dicebatur, multum esse viviturum. *Dat is di thredde keer al dat hja dy déad-sizze; dou scilste nock lang libje*, falsa mortis tuæ fama longam tibi portendit vitam.

déa'-slaen, vb. a. occidere. Figurate, *Ik lit my nat yn Aldegea déaslaen*, in parvo vico, ubi silentium et tædium vitæ regnant, vitam trahere nolo.

déa-spartelje, vb. n. prostratus humi sub manu victoris non cessare a colluctione antequam vires exanivit *Hy lai under ind spartelle him dea;* figurate, cum dives causam dicit contra exilem, qui tandem depauperatus ob sumtus prosequi litem nequit; *Di rike scobbert hâldde oan mei pteitsjen ind liet di boer déa spartetje.*

déa'-stekke, vb. a. jugulare. st. *déa-stek.*

déa'-tsjoene, vb. a. incantamentis neeare.

daedje, daetje, vb. a. Hind. occidere. Dial. communis *déadje*, Goth. *dauthjan*, occidere.

deye, vb. a. occidere. Præs. *ik dey*, pf. *ik daette*, pf. p. *daet.* Ex *deda*, pro *detha*, F. v. idem. Ags. *dydan*, idem, *dyan*, Ang. *to die*, mori, neutrum. Isl. *theija* pro *deija*, vb. n. interire. *Deitha*, necare, Egilsson.

deye, vb. a. occidere. — *Us famke hat er ynsitten.* Resp. *O, dat deit hjar net*, puella nostra cecidit in sulcum aquarium. Eja, hoc illam non occidet. *Dou maste domeny mei syn ein wirden deye*, jugula sacerdotem suo gladio. — G. J. de voluptate conjugum primo tempore matrimonii, *Dær wier nin deyen oan*, hæc gaudia numquam exhaurienda erant.

DÉALJE, cg. asser ligneus, pl. *déaljen.* F. u. *deel*, F. b. *deal*, Joh. 101. a. Nl. Kil. *dêle*, asser, sectilis tabula. Mutata *th* in *d* ex Ags. *thelu*, *thel*, lignum cæsum, sectile, Nl. et Ang. *plank.* Ang. *deal-boards*, asseres. Jun. *deleboards.*

delling, cg. contignatio plana ex lignis sectilibus. Cf. supra *buk-delling*, p. 543.

dille, F. u. pons fixus, non pensilis, qui nomen dedit noto diversorio in pago Rauwerderhem. F. *thille*, idem. Ags. *thæl*, *thell*, tabula, tabulatum; *væg-thæl*, (undæ tabulatum) navis Noé; *thæl-fæsten*, (compages tabularum) idem. — Area Ags. *thiling* vel *flôr on to therscenne*, F. *flier* (Nl. *vloer*, solum) *um op to therskjen.* Sax. n. *dæle*, *delle*, area. Jun. Et. *deleboards.* Confer Ags. *dæl-æxe*, dolabra, an axe where with pales are cleft or divided, Somnerus. Quæritur num *dæl* sit ex *thæl*, tabula (lignea) an ex *dælan*, dividere?

DEGEN, cg. ensis lamina angusta, gracilis, cuspidata. Nl. v. *dêghen*, *daeghen*, gladius brevis et largus. Isl. *thegn*, m. vir fortis, miles. Nl. v. *dêghen*, *deghen-man*, vir fortis, præstans, athleta. Nota prima notione *thegn* designare colonus, rusticus; Scandinavi enim ut Romani optimos milites crescere ex juventute rustica censebant. Isl. *thegn*, rusticus vir, vir fortis. Egils. „Ex agricolis, et viri fortissimi, et milites strenuissimi, gignuntur." M. Porcius Cato, De re rustica, Prologus. Prov. *Di dégen it measte riucht*, jus cedit vi.

DÉI, cg. dies. gen. *deis*, pl. *dagen*, Hind. *dai*, pl. *dæggen.* F. v. *dî*, *dei*, m. gen. *deis:* pl. *dega*, *degar;* gen. *degana;* dat. *degum.* Ags. *dæg*, gen. *dæges*, dat. *dæge;* pl. *dagus*, gen. *daga*, dat. *dagum.* Frisii veteres et hodierni vertunt *g* finalem in *J* (Sat. *dej.*) et *J* in *i*, unde *ag* vel *eg* fiebat *ai* vel *ei;* in plurali vero, ubi *g* syllabam aperit, *a* recurrit, *dei*, *da-gen;* Ags. *dæg*, *dagas.* Angli itidem mutant *dag* in *day* (dé), sed in pl. *days* retinent *y*, F. b. Mor. Mor. *dæi* ex Ags. *dæg*, Bend. 32. F. b. Sylt. *dâi*, Joh. 101. F. Workum *dâi.* Analogice Nl. *weg*, F. *wei*, pl. *wegen*, Ang. *way*, *ways*, via, viæ. Ags. *cæg*, clavis, Ang. *key*, pl. *keys*, F. *kâi*,

Digitized by Google

káyen, (non *kagen)* cæt. Vocalis *a* primitiva est in Goth. *dags*, m. quam Ags. vertebant in *æ*, Frisii in *e;* apud Frisios hodiernos et Ags. recurrit *a* in plurali.

dei, lux cœli, lux solis orientis. *Di dei is noch nat oan di loft*, nondum illucescit aurora. *Foár dei ind foár dage*, mane ante auroram. *Dei oaf nin dei 'n soldaet mat er uwt az di tromme sprekt.*

by dei, de die, dum lucet dies, opponitur nocti. *Nin nachtwirk, mar alles by dei*, utere die, nocte obscura non accurate vides quid manus agit tua.

oer dei, per diem, durante die.

op 'e dei, tempore postmeridiano.

fen dei ta dei, procrastinatio. *Fen dei ta dei scil hy bitelje; mar it bliuwt er by*, procrastinat solutionem debiti promissam, sed non stat a promissis. Ang. *from day to day*, idem.

Phrases. *Dei oan dei, dei ut dei yn*, in dies. *Dei oan dei supe ind bealgje sloopt di geefste húd*, compotationes continuæ corrumpunt corpora. *Goed dei, goed wei*, (bonus dies, bona via) gratulari hominem, qui nobis obviam fit, sed nihil benevolentiæ præterea. — *By di dei libje*, in diem vivere, non curare diem sequentem. — *Di dei meinimme*, (diem secum ferre) totnm diem impendere oblectationi, ambulationi: *Wy hienen it bæst by beppe; wy namen di hele dei mei. — 'T huwget mij so wol as de deij fen yester.* Burm. 64. Confer G. J. I. 12, *T huwghet my az 't hjoed schijd. — Bauke wárd di dei sa gàu naet gewaer as syn earste bern kaem*, Baukii oculos perceptio luminis non tam cito superveniebat quam partus sui primigeniti. — *Immen bruye dat hy nin dei sjæn ken*, aliquem probe percutere. — *T schil dij deij wesse deer him rouwe schil*, Burm. 68, illum pœnitebit ejus diei (quo hoc aget.) — F. v. *dagen sette*, diem constituere, ponere, Chart. I. 394. 8. infra. — F. v. *dei ende stund*, Nl. *dach ende ure*, dies et hora, Chart. I. 605. a. supra, med. Gabb. 50. — *It is moarn ier dei*, urgentibus negotiis cras dilucula nobis surgendum est. Prov. *Men matte di dei bruke*, utendum est ætate. — *Den dei ind ried*, ne sollicitus sis de ignoto malo futuro; ubi ille dies illucescit consilio opus est. — *As di dagen linge beginne se to stringen*, Scoti, *As the day lenghtens The cold strengthens*, Kelly, 32. *Meitse deij en weij allycke langh*, Burm. 46, æqua iter longitudini diei, i. e. æqua pensum viribus. Scot. *Ya 've made the day and the way alike lang*, F. *je hawwe di dei ind di wei allike lang makke*, vagabundus tuam obambulationem sub noctem usque protraxisti. — *Better ien quae heij dan 't krioesken alle deij*, præstat asperitas unius contentionis quam usque murmurari odiose, *Krioeske, krioeskje*, signum crucis opponere diabolo. Hol. *Zich kruisen en segenen over den laster der menschen*, exsecrari hominum calumniam, Burm. 5. — *Ien dei is nin jier lang*, (dies non durat annum), proverbium stringit impatientes. — *Dou biste bang foár di dei dysthe noch nea sjuwn heste*, Scoti *You are feared of the day you never saw*, Kelly, 385, § 221. — *Moarn is eák ien dei*, (et dies crastinus est dies) stringit eos, qui nimia uno die peracta volunt, alias *Dær komme mear dagen yn it jier*, Isl. *Dægr kemr eptir thennan dag.*

deis, gen. die, per diem, dum durat dies, Ags. *dæges*, gen. et Nl. *daegs*. idem, sed *van daeg*, hodie, ut Sc. o. et Scil. *fen dei*, F. *hjúd*, hodie, Nl. *heden*. Confer F. *nachts*, nocte; *fen nacht*, hac nocte, nocte præterita, Nl. *nachts* et *van nacht*, similiter destinguunt. F. *moarn*, cras, *fenne moarn*, hodierno mane, Scil. *fenne méaurne*. F. *Júns*, vespertino tempore, *fenne jún*, hac vespera, ellyptice *jún*, idem, Scil. *fen jeauns*, Nl. *van avond*. — F. v. *to the iungoste di*, ultimo die, i. e. divini judicii. Nl. *ten* (te den) *jongsten dage;* Ang. *to day*, hodie, *to domes-day.*

foár deis, in usus quotidianos. *Foár-deis roak*, vestis tritior quam quis quoque die induit, opponitur vesti novæ et eleganti *foár-sneins roak*, qua induitur quis solis die tantum. Figurate; *foár deis*, adverbialiter, parce, tenaciter, viliter. *Ik die ien umgong foár di éarme minscen fen di oerfloed; mar do gung it my by di rike liu' foár deis, ind it méaste roan ik noch op by borgerminscen. — Di heren rinne altiten yn ien sneinspak, mar boeren ind borgers throch 'e wike yn hjar deis-*

Digitized by Google

klean. Di sneinsklean dogge kja allinne op snein ind hachstiden oan.

òkker-deis, nuper. *Okker* pro *other*. Ang. *Hurrah for England! I shouted these words a dozen times the other day in the presence of many.* Haud aliter Galli, *Pour moi, je portais partout mon petit exemplaire de l'Iliade, mais l'autre jour je le confiais a un soldat, qui me conduisait un cheval à main: le soldat fut tué et depouillé.* P. L. Courier. 261. b. Gal. *Autrefois* (altera vice) olim; Franci hanc suam phrasin Francicam verbatim verterunt in Latinitatem Barbaram.

liachta dei, F.v. F. *liucht-dei*, clara diei luce; gen. F.v. *liachtes deis*, plena diei luce. F. *by leócht-scjin dei*, Nl. *bij helder dachlicht.* — F.v. *dey iefte tuene*, F. *ien dei oaf twa*, dies fere duo. — F.v. *hiúda te dei*, Nl. *heden ten dage*, hodie, hoc tempore. F.v. *dine hioedlike dei*, diem hodiernum. F.v. *hyodendeys*, G.J. *joed-deys* hoc tempore. F. *hjúd*, (joed). — F.v. *allera degena hwelik*, quæcumque dies, Ags. *dæg-hvamlik*, quotidianus. — F.v. *ier* (jêr) *and di*, annus et dies, i. e. tempus anni completum. In formulis juris certo temporis spatio, ne casu quid deesset, diem vel dies aliquot addebat legislator; F.v. *binna ier and binna ene monda.* Ang.v. *I wol* (F. *ik wol) yeve thee leve for to gon a twelve month and a day to seke and lere an answer suffisant in this matere.* Chaucer Wife of Bath. vs. 6489. Confer veteris cantilenæ Hol. distichon. *Negen maentjes en een dach, Doe 't koetje van 't kalfje in 't kraembedde lach.* Contra ne lictor sontem virgis cædens ei plura verbera infligeret quam lex jubebat, judex eorum numerum statutum duobus vel tribus minuebat.

go'n deil gi'n deil Ave! *A good time of the day!* Shak. plene *goden*, contracte *go'n*, bonus, faustus. Ellyptice *Dei! Dei yn 't hús! Dei jimme!* Alter alterum salutat phrasi, *Dei! Sound eák?* Faustus sit tibi dies! Etiamne vales? ubi reticetur *Ik bin sound; bisthou eák sound?* Si vales bene est, ego valeo. Eandem ad normam abbreviatur phrasis *Nacht!* pro *Go'n nacht! Ginnacht! Gnacht!* Ang. *Good night!* (neit) Hind. *nét* ex *necht* nox, *Gen-neet, geneet, neet!* Nox sit tibi fausta! *Juwn!* et *Go'n juwn! Juwn jimme!* Felix sit vobis vespera! F.u. *Nawent!* pro *Gon-, Gen-awent, 'N awent.* Hind. *Neaun*, pro *Gen-, Gn-eaun! Eaun, éan*, vespera, ex Ags. *æfen*, contr. *æen.* F. *Goemoarn, ge-moarn, moarn!* Ang. *Good morniug! Go'n dei sizze*, salutare quem nomine alius. *Gon' dei sizze fen us mem, ind lit jimme tiisdei to thjokiten nedigje.* In genere salutantes Germani diei tempus addunt, quod Latini negligebant; *Salve! Ave!* Galli more patrum Francorum salutant, *Bon-jour!*

Partes diei; *foár-dei*, horæ antemeridianæ; *foár-middei*, Ags. *middæg*, Ang. *midday* (-dé) meridies; *neidei*, horæ postmeridianæ, *op 'e neidei*, die multo; *oer dei, oer deis*, tempus diei ab hora octava ante meridiem usque ad secundam post meridiem. — *Hjúd-dei*, dies hodiernus. *Hjúd-deis*, his temporibus, hoc tempore.

hynste-middei, F.u. *peerte-middach*, nox media, noctis hora XII^{a}. Equus in mythologia Germanorum erat animal deis sacrum, inde ab apostolis Romanis inter socios incantatricum et spectra nocturna relatum.

dei, dies hebdomadis. *Dær binne sawn dagen yn 'e wike:* F.v. *Sunnandi*, dies solis fit *sunnan*, unde lit. metathesi Scil. *Snán;* F.b. Silt, *Sunnan-dái*, Joh. 120. *Sennendei*, Hind. *Sennedei*, unde *sennen* et F *Snein.* Eandem apocopen patitur Goth. *gistra-dagis*, heri, Ags. *gestran-dæg*, dies histernus, Ang. *yesterday*, F. *jister*, Nl. *yister*, et *Frie* pro *Frie-day* quod sequitur. Adde *hiúd* pro *hiúd-dei*, hodie. F. aust. *Sennendi*, per apocopen vocalis *i* fit *Sennend*, syncope *snénd*, unde F.v. *Sneind, Snaynd*, dies solis, quod Richthofen male miscuit cum *sniond*, dies Saturni. Confer inter alia 517, b. 5, *des wernsdeys nei hwyta sneynd.* 518, b, 5, *Dy arste peyndeldei is toe sinte Michiels dey, dy lettera dey is sinte Marya liuchtmissa ind dy lesta dis snayndes toefarra pinxteren.* Ex quo liquet veteres res judiciales egisse diebus festis, quod in eis confluebat populus. Confer Richthofen Lex. *snevend.* — F.v. *Monen-di, Manadei*, Ags. *Monan-dæg*, F.b. Sylt. *Munnan-dái, Mondei*, Scil. *Moándei*, F. *Mandei, Mendei*, dies lunæ. — F.v. *Tiesdei, Tísdei*, F. *Tísdei*, dies Martis; *Tíes* contracte pro *Tíwes; Tíw*, deus

Digitized by Google

belli, gen. *Tiwes*, Ang. *Tuesday*, F.b. *Teis-dâi*, Joh. 120. — Ags. *Wodenes-Wodens-dæg*, dies Mercurii; *Woden*, *Wodan*, deus supremus Germanorum. F.b. *Weadans-dâi*, Joh. 120. Scil. *Woâns-dei*, F.u. *Woensdag*, Ang. *Wednes-day*, contracte F. *Wensdei*, *Wansdei*. — F.v. *Thunris-di*, *Thongeres-di*, contracte *Thorns-dei*, dies Jovis (tonantis.) Hind. *Thurdé; túrje*, intonare. Nl. *Donder-dag; donderen*, intonare. Ags. *Thunores-dæg*, *Thunres-dæg*, Ang. *Thurs-day*; F.b. *Thiûrsdâi*, Joh. 120. Ags. *thunor*, tonitru. Sueth. *Tordag. Thunor*, tonitru, idem qui deus tonans sive *Thor*. Anglosaxones *Thunor* et *Thor* promiscue habebant; Glossa *thunor oiththe thor*, Jun. Et. *Thursday*. F. *Thongersdei; Thongers* sensu dei tonantis, sed *thonger*, tonitru, *thonger-dei*, dies tonitruus continuis infestus. Hæc distinctio Neerlandis est ignota. — F.v. *Frigen-di*, *Frien-di*, *Fredi*, *Fréd*, F. *Fréd*, *Frie*, F.b. *Freydi. Frei-dâi*, Joh. 120. Ags. *Frigedæg*. Ang. *Friday*, dies *Frigæ*, veneris Germanicæ. — F.v. *Snevend*, *Snivend*, *Sniond*, *Sniun*, dies Saturni. F.b. *Seuninj* (söninj) Joh. 120, contracte pro *sun-* vel *sen-* vel *sindei-ivend*, *-evend*, *-eond*, *-ium*, diei solis sequentis vespera; vespera enim incipiebat noctes, per quas Germani tempus computabant ut nos per dies. Inde Ags. *seofenniht*, (septem noctes) hebdomas, Ang. *seven-night*, *sennight*. *Fort-night*, duo hebdomades, (14 noctes.) F. *dei ind jier*, Isl. *natt och ar*, nox et annus. Ihre, Lex. p. 230. F.v. *avend*, *aiund*, *iond*, *iuvn*, vespera. F. *joun*, *jún*, *juvn*, Hind. *eaun*, unde F. *sneaun*, *snéun:* Hind. *ien*, unde *sniin*, Scil. *sniong*, dies Saturni pro *sniond*.

dei, dies quidam anni; F.v. *ieris-di*, F. *nyjiers-dei*, primus anni dies. F.v. *Maia-dei*, primus dies Maji, F: *Maeye-dei*. *Simmer-dei*, *heárst-dei*, *winter-dei*, dies æstivus, autumnalis, hyemalis; dies calidus, tempestuosus, frigidus in alieno tempore anni. Dies mitis et lucidus in hyeme dicitur *ien simmerdei*, *It is hjúd 'n simmerdei;* de tempore horrido media æstate *It is heárstdei*. *Dei* in his compositis quoque notat tempus anni; *by simmerdei*, *heárstdei*, *winterdei*, æstate, autumno, hyeme. Eodem sensu valet genitivus *simmer-deis*, *heárst-deis*, cæt.

riucht-dei, dies quo jus dicitur.

dei, F.v. prorogatio, dilatio solvendi debiti, *Sa mei hi hebba dei ende borgha*. Lat. *dies*, f. idem. Cic. *diem perexiguam postulavi*.

dei, dies festus, deo vel sanctis sacer. F.v. *helche di*, pl. *helche degar*. F. *hjel-dei*, pl. *hjeldagen*. Ags. *halig-*, *halge-dæg*, pl. *halge-dagas*, Ang. *holy-day*, pl. *holy-days*.

hjel-dei, dies a labore vacuus, cessatio a labore. *Daelk krye wy folk; ik scil hjeldei meitse*, expectamus convivas; cesso a labore. Pro *hjel-dei* hoc sensu habent *hjel-juwn*, festa vespera, ut nox pro die. F.v. *op allera seleus dey*, *sancti Maria dega*, *Bonifatius di*, *Pederisdi*, F. *Pitersdei*, cæt. In his Frisii fere omittunt *dei* dicentes *St. Piter*, *St. Japik*, *Marye ljóchtmis*, Excipe *earste*, *twade Krysdei:* sed *Péaske*, festum paschæ, et *peaske-twa*, *peaske-mendei*, dies altera paschæ.

dei-dief, vel -thjeaf, fur diei, i. e. operarius piger.

dei-hier. cg. merces diurna operarii. Prov. *Dy fen ien deihier bistean scil mat klúk wæze*, parcus sit qui ex mercede diurna vivat operarius.

dei-liacht, n. diei lux, lumen. *By deileócht ken ik læze*, *mar by di lampe net*. Ang. *day-light*.

dei-meth, n. quantum uno die in prato metit messor, certa agri mensura. F.v. *mete*, messio, F.b. *daimeth*, Gron. *deemt*, Ang.v. *days-math*, the quantity mown by a man in one day, an acre. Halliw. Nl. *dagh-wand*, id quod uno die verti, i. e. arari potest, modius agri; *dags-mael*, idem. Kil.

dei-stuwne, cg. hora diei.

dei-thing, F.v. dies constituta, dies quam actor dicit reo, dies judicii, dies debiti, procrastinatio diei debita solvendi. Inde Nl. *deding*, *dading*, lis, pactio, Ang.v. *daying*, idem.

dei-thingia, F.v. diem dicere, constituere, prodire in judicio, Chart. I. 345. med. F.v. urbicolæ *degedinge* pacisci; pf. *ghedegedinct*, Chart. I. 356. Kil. *dedinghen*, litigare, disceptare, pascisci. Ellyptice Ang.v. *to day*, procrastinare diem debiti solvendi.

dedings-luiden, F.v. urbicolæ, arbitri, Chart. I. 364, a. infra. Nl. *dedings-lieden*, arbitri, Kil. Ang.v. *days-man*, arbiter. Hal.

Digitized by Google

DEI.

dei-tîd, cg. tempus vel spatium diei. *By deitîd*, die, opponitur *by jon-tîd*, vespere. Ags. *dæg-tima*, Ang. *daitime*.

dei-wirk, n. pensum diurnum operarii. Prov. *Dy di dîwel thjinnet hat wol dei-wirk.* — *Dy ien faem bifryt hat wol dei-wirk*, quæ virginem ambit totus occupatus est. F.v. *dei-wirck*, tantum glebarum causticarum, quantum operarius uno die effodit; figurate, certus numerus glebarum causticarum; Chart. I. 435. a. med. F. *Deiwirk turf* glebarum causticarum statuta quædam quantitas, secundum quam venduntur. Confer *deimath*. F. *dei-wirk*, opus quod eget diei lumine, opponitur *nacht-wirk*, Ang.v. *day-work*, work done by the day; three roods of land. Hal.

Ab eo tempore, quo agrorum partitio erat necessaria, eorum mensuram computabant secundum tempus, quod messor ad pratum metendum impendebat, vel arvum si esset, secundum tempus necessarium arationi, vel seminis quantitatem qua conspergitur. Deinde secundum fructuum proventum nummarium vel tributum agrarium fisco solvendum. Tandem agros commensurabant.

dei-klear, adj. lumine clarior.

dei-leócht, adj. lucidus diei lumine.

dîwel-dei, (diaboli dies) lis mixta acerbis execrationibus, increpationibus et exprobationibus. *Mei dy twa scil it dîwel-dei wirde.*

libbens-dei, dies vitæ, i. e. vita, opponitur mortis nocti.

wieuwe-dei, Warns, F. *kreámesite*, (kreám-visite) festum puerperale mulierum nuptarum.

deisk, adj. quotidianus. *Deisce klean*, vestimenta semitrita, quæ induunt diebus operosis hebdomadis, opposita novis die solis, deo sacro, induendis, *meinsce kleám*.

deistich, adj. quotidianus; aliquem quotidie occupans.

deilyk, adj. quotidianus. *Sa deilyks wei past di man goed op*, in universum solet esse homo frugi. Hoc sensu quoque frequentant *tideliks*. Ags. *dæglic*, Ang. *daily*.

dægje, daegje, vb.n. diescere. Gærspr. 12.

dei-liachta, F.v. die illuminare (templum.) *Thet I disse Godeshuse rede mith syerheyt, mith deyliachtane ende*

DEKE.

mith nacht-liachtene, ut tu huic templo consulas ornando id, et tum die, tum nocte illustrando candelis accensis, Chart. I. 349. a. med.

DEIJE, vb.n. cedere. *To bek deije*, (tergiversari) retrocedere, Gal. *re-culer*, proprie, anum retro vertere. Notio propria est in ictu resultante. Nl. *deisen*, *deinsen*, retrocedere. Pleonastice, Nl. *terughdeinsen*.

deinze, vb. impingi resultans, ut fluctus contra navis proram. *Di weagens deinsden tsjin di forstuwn oan, dat it foárunder mei us scodde.*

DEKA, vb.a. F.v. ruere, accurrere. Confer freq. *dikelje*.

indeka, vb.a. F.v. incursare, incursu vulnerare. *Di cop is indeken*, caput incursu cutem contritum est, quod lex appellat *mos-dolch*.

DEILIS, adj. pl. in jurgio, rixa complicatus. *Di broárren binne deilis oer moikes erfscip*, fratres litigant de aviæ hæreditate. Isl. *at deila*, dividere, litigare; *deila*, *deild*, f. rixa, certamen, F.v. *dela*, dividere, jus distribuere, sententiam ferre. Nl.v. *deyligh*, dividuus. Confer Isl. *deili*, pl. *deilis*, character, nota distinguens rem a re.

deiliscip, cg. rixa, contentio, litigatio. *Di frouliu' habbe deilisscip oer ien lint*, fæminæ inter se litigant de tænia. F.v. *délscip*, bonorum divisio.

DEISEN, pl. stipites graciles, de laqueari juxta caminum penduli, quibus reponuntur vel de quibus pendent, carnes infumatæ, ut libræ sint ab aeris humiditate. Nl.v. „ Siccinum, *een darre of een deyse.*" Gemmula. Daventriæ 1497.

deis-stokken, pl. stipites sive baculi suspensorii, in quibus servantur carnes salsæ. Isl. *des*, *dys*, f. tumulus; cumulus, sive sepulchri, sive fœni. Nl. *tas*, acervus, Gal. *tas de foin*. Ang.v. *dais* et *deis*, Hal. 296, locus elevatior in aula, ubi prandebant, vel tribunal erat; a solo notio ascendebat in altum, palatum throni, lecti, cæt. Gal.v. *deis*, *dais*, (ciel de lit), sedes honoratior mensæ, forsan, quod paulum elevatior cæteris.

DEKEN, F.o. ilia, Hd. *Weicken*. Stür.

DEKE, DEKEN, n. p. v. *Dekema*, n. patron. Isl. *dekr*, ornatus; *at dekra*, ornare verbis; ergo homo ornatissimus. Hald.

Digitized by Google

DEKHYNXT, cg. equus admissarius; proprie *hynxt*, equus in genere, ut apud Hindelopenses; equus qui tegit *dekt*, i. e. assilit. Eadem vi Ang.v. *cope*, vestis, cucullus, capitium; *to cope*, vestire, figurate, futuere, *To cope a woman.* Shak. Hol. *broek*, bracca, vb. *broeken*, inire feminam. Angli *to cover* eodem sensu frequentant, quo nostrates *dekke.* Ang. *to cover*, to overspread something over something; to copulate with a female; „*A horse to cover a mare.*" Howell. Gal. *Couvrir*, en parlant de certains animaux, s'accoupler avec la femelle pour la generation. Itali *Lo stallone covre la giumenta.* Item Hispani *cubrir.* Thrasones spurci, qui suos nervos in re venerea jactant, inde phrasi utuntur *Juwns ien dekker, moârns ien wekker*, (vespera uxorem stragula tege et mane e somno cita).

Apud Frisios quodque animalium genus, quantum ad coitum, privam sibi habet vocem. Appetere marem; *di merrie is willich; di kou is dunsk, wol takomme; di súch is wyld* vel *rúzich; it sciep is tochtlich* vel *driftich; di teef is jachtlich*, (Nl. *loopsch*); per contumeliam de femina *'n jachtlich frómmis; di kat is kròlsk* vel *maertsk; di hazze is harrich*, lepus catulit. Anates et gallinæ, *di einen ind hinnen binne bròdsk*, scilicet post coitum. Assiliendi vel ineundi actus; *di hynxt dekt* vel *springt*, Hol. *klimt; di merrie is klomd; di bolle spilet di kou, di kou is spile* vel *is takomd; di beer rydt, di súch is riden; di raem driuwt it sciep, it sciep is dreuuwn* vel *tein; di rekel nait di teef, di teef het spile mei ...; di boúrre rydt di kat; di ram* (lepus mas) *rydt di hazze;* Isl. *hryta*, salire, quod arietum est, unde F. *ritsigh*, catuliens; *ritsige teef*, canis catuliens, femina pruriginosa. De avibus; anas mas *di eárke feilt di ein*, Ags. *filhan*, pf. *fealh*, adjungere, adhærere; gallus *di hoánne trædt di hin.* De piscibus *di fisken meerje tsjin di underwâlen.*

De graviditate: *di mærie is fôl* vel *mei foal, it sciep is fôl, di súch is fôl.* Nota F. *foale*, Got. et Ags. *fula*, Sax.n. *füllen;* pullus equinus, eandem esse vocem cum Lat. *pullus.* Ut vero *pullus* tam de asinis quam de equis valebat, quin et de avibus *(pulli aquilæ, columbini* cæt.) sic et *fôl*, pullo gravida, Frisii tum de equa, tum de porca et ove usurpant.

DEKJE, DEKKE, vb.a. tegere. perf. *dekte*, pf.p. *ditsen. D* ex *th.* Lat. *tegere*; F.v. *thekka*, Sax.v. *thecian*, Ags. *theccan*, pf. *theahte*, pf.p. *getheaht.* Nl. *dekken*, pf. *dekte*, pf.p. *gedekt. Dekke*, sternere tectum horrei rustici stramine vel arundinibus.

tadekje, vb.a. in lecto dormientem rite tegere stragula; proprie, cooperire, ut in *ta-dwaen*, claudere.

dek, n. navis constratum. *It scipsdek.*

deek, cg. in navi piscatoria *(dêk, iel-aek)* tabulatum carinatum, tegens cistam majorem perforatam, in quo pisces natant. In cæteris navibus hoc tabulatum in fundo est vocaturque *di flurring, fluórring.*

dekker, cg. qui domuum tecta operit.

lai-dekker, cg. qui tecta operit lapidibus schissis. Ags. *thecere*, Ang.v. *thacker, thackster*, Ang. *thatcher.*

dek-hynxt, vide vocem supra.

thækje, domus tectum construere.

thekje, vb.a. tegere domus tectum stramine vel arundinibus. Obturare tectum sub tegulis stramine convoluto. Ang.v. *to thack*, Ang. *to thatch*, idem.

thek, n. stragulum, tegumentum dormientis in lecto. *Oan tén thekken kab ik yn 'e winter nin thek noach.* — Tropice, *thek*, prætextus; Nl. *dekmantel*, idem; proprie pallium.

thek, n. domus tectum. Ags. *thæc*, Ang.v. *thack*, stramen sive arundines, quibus tectum cooperitur, Ags. *thace*, fœnum, stipula, culmus, tectum fœneum vel ex fœno, „a thatched roof." Somnerus. Ang. *thatch*, straw laid up or the top of a house to keep out the weather, Johnson. Nl.v. *dak*, idem, *De beesten eten van den huzen dac*, animalia inedia compulsa comedunt tectorum stramen et arundines, Stoke. IX. 389, ibique Huydecoper. Sat. *tâce*, tectum, *tâc*, tecti stramen.

theck op 'e scurre, stramen vel arundines in tecto; figurate, numerus liberorum. *Di widdouw scoe' nock wol ien man kryje, mar hja hat to folle thek op 'e scürre*, vidua secundum conjugem acquireret nisi numerosior eæ esset proles. Eodem sensu *Dær binne hjir to fólle pânnen op it thek*, (tegulæ hujus tecti nimis numerosæ sunt, i. e.)

Digitized by Google

præsentibus pueris non tutum de re silenda loqui. Nota patrem Chinensem tot ponere ollas apertas in suæ domus tecto quot habet filias nubiles. — *Dær is al to folle thek op 't huws*, ibi nimios sumptus in vestitum, epulas, equos, cæt. impendunt.

deek, cg. compages asserum exstans forma cistæ oblonga-quadratæ, sine fundo, sed superne operculo mobili tectæ, in nave piscatoria cingens orificium tabulati carinati, sub quo et super fundum perforatum natant pisces capti; per hoc præcinctum *(deek)* piscator immittit pisces in alvum perforatum *(beus)* vel inde capit. Supple *deek* p. 640.

theek, n. linteum spissum, ex quo fiunt pulvinorum et lectorum involucra. G. J. *teekne*, Ags. *thece*, involucrum, tegumentum.

thek-reap, n. stramina contorta in modum funis, quibus tecta domorum vestiuntur.

thek-reid, n. arundines palustres foliis orbæ tectis sternendæ.

thek-scéawen, pl. mergites straminis tectis sternendæ.

thek-scierre, cg. forfex, quo arundines exstantes tecti amputantur, qui cum non præsto sit, puerum vel fatuum joci causa in vicinos mittunt, ut eum apportet. Ad fatuum igitur annuit phrasis *Seyn him umme teeksciere!* Burm. 59.

strê-tek, F.o. tectum stramineum. C. M. 45.

thecken, cg. Hind. *thitsene*, stragulum, tegumentum in lecto: *k* = *ts* ut in Ang. *thatch*, (thatsj) pro *thack*. Vocis *thitsene* synonymon est Hind. *wriinde*, F. *wrine*. Ags. *vrihan*, Ang. v. *wrine*, tegere. — Figurate *Dy twa lizze uuder tén thekken*, ambo specie discordes conspirant in unum, Nl. *Zij schuilen onder één hoed*. Prov. *Hwat di méaste éarmen deis krye nimme hja juwns mei under di thecken*, quæ die acquirunt pauperes sub noctem fere dilapsa sunt. Forma *thecken* conspirat cum Ags. *thecen*, tectum, domus.

thecken-flach, n. conferva; stragulo similis super aquam strata est.

Est quædam œconomiæ lex innata qua genius linguæ duas ejusdem vocis formas ut *thek* et *dek* adhibet ad diversas ejusdem thematis notiones significandas.

wòb-thêke, cg. linteum subtilis texturæ. Nl. *webbe-tijke*. *O* in *wob* est ex Isl. *vefa*, texere, pf. *vaf*, *vóf*, *óf*. Ang. *abó*, the yarn on a weavers warp, ex pf. *af* = *of*. Alam. *woppo*, telarum fila, Hd. *weben*, texere.

DEKSEL, cg. malus dæmon, diabolus. Usum præstat levis execrationis, *Di deksel, hwat bisthou thwang!* Per jovem, ut belle compta es! F.o. *deksel*, idem. Stür. *Hwat deksel nock ta!* quorsum hæc præpostera, per malum dæmonem! F.o. *Deksel nock to!* Stür. Hd. *Deixel*, Grimm, Lex. II. 915. F.o. *dexen*, vermes circumquaque repentes, diabolus, ut *wierm*, *wjirm*, F. vermis, diabolus; *wjirmsk*, diabolo similis, satanæ more. Ags. (ag-dexe) *a-dexe*, salamander, proprie, vermis terribilis, Al. *egi-deksa*, Hd. *ei-dechse*, lacerta, Nl. *hage-dis*, lacerta, striga. Hd. *deixel*, per Plutonem! Hæc vox ex Germanorum mythologia superstes viget in Frisia, Hollandia, Alamannia, cæt.

dekselsk, adj. vehemens, violens. *Dat is ien dekselsk gejoel fen di bern*, isti puerorum turbæ et clamores sunt horrendi. Adverbialiter, *It is dekselsce kâld*, frigus valde sævit.

fordekseld, Hol. *verduiveld*, exsecratus, i. e. terribilis, vehemens. *Heit is fordekselde lilts*, pater ira candet.

DÊL, DEEL, n. Ags. *delf*, n. nomen quorundam canalium, qui sunt fossi, adeoque distincti ab eis, qui ex decursu fluminum vel aquarum hyemalium orti sunt. Exemplo sint in pago Idaerderadela ad austrum, *it nàu-deel*, *it wiid-deel*; ad boream, inter canales *it wiid fen Wartena* et *di greft*, *it Scroetsma-deel*, per apocopen hodie *it Scroet*. — Frisii *f* finalem post *l* absorbent in vocali præcedente, *(kalf)* F. *kéal'*; (half) *héal'*, dimidius, cæt. Angli contra in pronuntiatione absorbent *l* ante *f*, quam *l* condunt in producta vocali, *half* (haaf) *calf* (kaaf) Jam F. v. promiscue habebant *delva* et *dêla*, fodere. Hollandi *delf* fossa, unde nomen urbis *Delf*, hodie *Delft*, per quam fossa fluit; *Delf*, F. *deel*. Confer *Dolte*, fossa fluens circa urbem Frisicam *Woldercum* hodie *Workum*. Ang. v. *delf*, a ditch, a channel. Halliw.

deels-finne, cg. ager pascuus juxta canalem Readtsjerkæ, F. u. *Roodkerk*,

Digitized by Google

DEL.

(Kad. Birdaerd s. F No. 700 cæt.) *Finne*, ager pascuus.

DEL, DELLEKE, n. hoc nomine Frisii urbicolæ sæpe appellant caniculas domesticas; Ang. *lapdog*, Nl. *schoothondje*. Isl. *deli*, m. canis. Hollandi suum *del* forte ex fonte alia ducunt; scilicet ex *fidel*, nomen familiare canicularum, per apocopen *del*, in qua parte vocis Gallicæ hæret accentus. *Myn delleke*, meum corculum! Eodem sensu Hol. ex *hond*, canis; *roat*, mus major, dim. *hondje*, *rotje*, corculum. Ang. v. *dell*, a girl not yet debauched. Hall. Ang. South. *dilling*. Ray, 74. Confer tamen sequens

delleke, cg. trivialis ambulatrix, meretricula. Hol. *del*, meretrix; *delletje*, meretricula. Nl. *dille*, *dilleken*, j. *klappeye*, garrula, lingulaca. Kil. *Klappen* (klappegen) *klappeyen*, garrire, fabulari; *klappeye*, garrula, et *dillen*, garrire, Ang. v. *dill*, a wench or doxy, Dekker. Halliw. 303. Ang. *Dell*, an undebauched wench. (Isl. *thella*, femella. Andreæ.) Ex *dillen* fit Hol. *bedillen*, actitare, factitare, imperitare, administrare, ætate Kiliani; hodie, pusille carpere, reprehendere.

DELE, vb. a. dividere, pf. *dêlde*, pf. p. *dêld*, ger. *to dêlen*. F. v. *dêla*, dividere, suum cuique tribuere, judicare, pf. *dêlde*, pf. p. *edêled*, *dêled*, *dêld*, ger. *dêlana*. — F. v. *riucht dela oen*, alicui jus dicere. Phrases, *Di sceel dêle* (differentiam componere) coemtionem facere pretio inter id, quod venditor petit et emtor offert, medio. Lat. *dividuum facere*. *Parte ind dêle*, cuique suam communis rei partem tribuere. *Ik haw nêat mei him to parten*, nihil illi mecum. Ang. *to deal with one; I have nothing to deal with him*, nihil mihi intercedit cum eo. *I have no God to deal with*. Dryden. — Prov. *Allike folle is goed to dêlen*, cuique equalem distribuere partem facile justumque est. MS.

bidêlje, vb. a. *(immen)* aliquem dono donare, præcipue, pauperi victum dare. Ags. *bedælan*, aliquid integre distribuere, aliquem privare.

ein-deelje, vb. a. bonorum hæreditatis pluribus communis separationem ad finem perducere, i. e. consummare.

ein-dêling, cg. bonorum separatio finalis, Nl. *boedel-scheiding*.

DELE.

foár-deel, n. emolumentum.

foerd-dele, F. v. dare litem secundum aliquem; *forth-dêla*, Gabb. 33. Chart. I, 377. b. Opponitur *wrbek-dela*, jus dicere contra quem. Nl. *voordeel*, emolumentum; proprie quod ante est ut Gal. *avant*, *avantage*, Nl. *nadeel*, detrimentum, quod *na*, post, F. v. *wr bek*, a tergo, est.

fordêlje, vb. a. distribuere. Ags. *fordælan*, idem.

oaf-dêle, vb. a. totum in partes suas separare, partem de toto separare, F. v. *ofdela*.

ta-dêle, vb. a. adjudicare alicui rem e toto, dono donare quem.

to-dêle, vb. a. in partes totum dividere. F. v. *todela*, idem, et findere, *Syn aechlid todeila*, ejus palpebram findere. Ags. *todælan*.

ut-dêle, vb. a. distribuere, erogare de suo pluribus.

ut-dêling fen bréa' oan 'e êarmen, donatio panum pauperibus.

deel-nimme, vb. a. partem facere, habere in re. Ags. *dælnimman*, Ang. *to take part*.

deel-nimmer, cg. particeps. Ags. *dælnimmend*, Ang. *a partaker*.

deel, n. pars, aliquot. Prov. *Nei ien deel jirren hawwe wy allegeârre di mule fôl mòdder*, post aliquot annos omnes sumus miserrima tellus. Ang. *Some deal of years; a deal of years; a great deal of artifice and sophistry has puzzled and perplexed his cause*. Johnson in v. *deal*, quantity. F. v. *half-dêl*, F. *heal-deel*, pars dimidia; F. v. *thrim-del*, *thred-dêl*, F. *thred-del*, pars tertia, sed *thred-eal* ex *thredde-heal* (half) duæ partes cum dimidia; F. v. *fiurdan-dêl*, quarta pars, F. *fjirdel*, quarta pars ulnæ; *fjirder*, quarta pars tonnæ butiry. R = L. F. u. *farndel* (fándel) ellyptice F. *fearn* (féan) quarta pars animalis cæsi, *ien fearn keûl-, schjipflæsk; féarn*, quarta pars mensuræ fluidorum *mingelen* dictæ; *heêl-féarntje*, octava pars. *'n Fearn koeke*, libi sacharini longi pars quarta. F. *fjird-del* (fjiddel.) F. v. *sigun-del*, pars septima. F. *achtstel* (achtste-dêl) octava pars ulnæ.

neideel, n. detrimentum, damnum. Nl. *nadeel*, idem. Nl. v. *achter-deel*. *Na* post, *achter*, idem.

neidêlich, adj. noxius. Nl. *nadêlich*, idem.

Digitized by Google

DELE.

deel, n. pars, jurisdictio. Pro *deel*, sensu partis hodie plerumque viget extranea vox *part*, Gal. *part;* ex *pars*, *partis. Ik hab twa parten yn 'e pléats ind myn bern ién part.* — Tractus terræ sub eadem jurisdictione, cui præpositus erat *grêtman*, (prætor paganus) unde *greteny* pagus sub eadem jurisdictione. Adhuc floret nomen ut antiquitus in *Dongera-deel*, *Ferwerdera-deel*, *Liuwerdera-deel*, *Barra-deel*, *Waldensera-deel*, hodie *Wonseradeel*, cæt. Eodem nomine Ags. *æst-dêl*, oriens, et simile *scir*, pars, portio; tractus terræ sui juris, ab adjacentibus privo legum et dominii jure divisus, Ang. *shire*, in *Berk-shire*, *Stafford-shire*, *Derby-shire*, *York-shire*, in quibus nominibus ut in Frisicis locus jurisdictionis, vel flumen, vel pons, format prædicatum.

urdela, vb.a. F.v. condemnare.

urdêl, n. F.v. judicium. F. *urdêl*, *oordeel*, supremum dei judicium, ellyptice pro *it læste úrdel; Ien lewen as ien úrdêl*, turbæ immensæ, quæ comitantur jurgia et pugnam. Ags. *ordal* vel *or-dæl*, judicium divinum exploratum ferro candente, quod reus manu tenebat, judicium justum.

dole, F.v. donum, munus; *milh dole and mith erun thi Fresa wider fór and sine ayne lond*, cumulatus muneribus et honore Frisius revertebatur in patriam terram. Ang. *dole*, donum, erogatio penus pauperibus. Frisii hodierni Hollandisantes *utdêling*, Ang. Kent. *doling*, idem. Ang.v. *dole-beer*, cerevisia pauperibus erogata; F. *Jouke-biar*, cerevisia donativa. Per agnominationem, *Jouke*, n. p. v. *Jouke-biar*, cerevisia Joukii, et *ik jouw*, do, *joukebiar*, cerevisia donativa.

doel-stien, cg. lapis indicans agrorum limites, terminus assignans suum agrum cuique, proprie, lapis divisuræ. Obtinet præcipue in pago arenoso et collinoso Gasterlandiæ. In cæteris humilibus Frisiæ partibus arva et prata separantur sulcis aquariis; Sax.l. *dole*, sulcus valliculo cinctus præstans usum termini ut in Gasterlandia, Bnl. I. 223. Ang. Kent. Norfolk, *dolestone*, Ang. *land-mark*, terminus. Gal. Norm. *les doles des forests*, sylvarum termini.

doel, n. scopus, desiderium. *Di feint hat doel op di rike boere-dochter*, jupenis se intendit ad nuptias filiæ rustici divitis. Nl. *doel*, terra aggesta in quam sagittarii jaculantur tela. Kil.

dêling. cg. divisio, partitio, præcipue bonorum hæreditatis. Ags. *dæling.*

dêlscip, n. bona communia inter jus habentes dividenda. *To dêlschip gan lette*, Chart. I. 528. b. Cum *scip* quoque componitur *erf-scip*, hæreditas, Nl. *erfenis.*

dêl-heftich, adj. particeps, Nl. *deelachtich.*

man-délich, adj. duobus vel pluribus communis (possessio.) F.v. *monda*, Sat. *mande*, communio, ἡ μίξις, communitas; *délich*, adj. particeps. F.v. *fiamonda*, bonorum communio. Prov. *Mande-guód*, *scânde-guód*, bona communia fere in rixam et dedecus ducunt. Ang.v. *dole-meadow*, pratum commune; Somerset, *dole-moor*, agrorum tractus communis.

deilis, vide supra.

DELIDER, vi corruptus, perfractus. *Dat boatke is noch neilny, mar mei dat oanfarren binne di berkhouten al delider*, appulsu navis majoris oræ cymbæ perfractæ sunt. — *Delíder* forte corrupte dicitur pro *telíter*, et hoc pro B. L. *totaliter*, Lat. *totus quantus.* F. *To Magenta binne di poepen telíter slein.* Suspicor tamen *liter* proprie notare diminutionem in fragmenta, licet autoritate usus non fultus.

DELLE-WALLE, cg. Scil. tractus littoris Wester-Scilingensis elevatior et complanatus vicum inter et molendinum; littus ibi est sinuatum et collibus arenosis, qui *bochten-dune*, colles sinus, appellantur, ab oriente proximum. — F. austral. *séas-wâl*, littus; F. *wâl*, ripa aquæ dulcis; *mærs-wâl*, lacus ripa.

dele, (Kil.) Fris. pavimentum, area. Sax.n. *delle*, area. F.b. *tele*, Bend.

DELTEN, pl. convalles, loci depressiores; ex. gr. in arvis et pratis. Nl. *laechten.* Confer *dolte*, canalis; *dale*, descendere; *del*, deorsum, infra.

DEMELJE, DÆMELJE, vb.a. F.b. effutire quid, stulta loqui, inconsiderate blaterare. E. II. 202. Confer F. *emelje*, *eamelje*, obtundere aures continuo sermone fatuo et tædioso.

DEMP, cg. gravedo, asthma pecoris, v. c. equi vel vaccæ. Asthma si venditor celat emtori emtio irrita est;

Digitized by Google

DERE.

idem valet de morbo vaccæ, quo intestina globulos pusillos formâ hordei delibrati secernunt, quique ideo dicitur *it groat*, Nl. *gort*. Prov. *Groat ind demp brekke di kèap*.

dempich, vide supra p. 614.

dempigheit, cg. asthma equorum.

DERE, DEARE, vb. a. nocere, lædere, commiseratione compungere. Prov. *'t Jinge men naet wite deert ien net*, ignota mala neminem affligunt. — *It deert my um di widdou ind di earme bernkes*, miseret me viduæ ejusque prolis derelictæ. Usitatius *It moát jin dére um 'e widdou*.

deer, cg. nocumentum, Ags. *dar*, *dere* idem.

derenisse, cg. miseratio.

F.v. *dera*, nocere, mactare aliquem damno. Ags. *derian*, Ang.v. *dere*. Ags. *daru*, nocumentum; Anglis deëst. Confer Ags. *darath*, Gal. *dard*, hasta, Isl. *dör*, (Gr. δόρυ, gen. δόρατος), Skt. *dri*, rumpere.

DERTEN, adj. petulans, luxuriosus, luxuria temerarius, lascivus. F.v. *derten*, mente captus. Nl.v. *door*, stultus, Ang.v. *a dor*, a fool. — Phrases. *Hy is fol dertne liete*, totus est in petulantibus jocis et partibus. MS. *Hy is soo derten datter naet wit, ofter oppe holle ofte foeten gaen wol*. Burm. 29. *Hy is soo derten asser lang is*. Burm. 30. Nl. *dartel*, *dertel*, lascivus. F.v. *een derten man*, insipiens homo, mentis impotens, quique adeo non sui est juris. Hanc notionem adhuc frequentabat G. J. I. 12,

O, dat boaskjen buten rie' !
Derten wier ik, da 'k it die'.

amens, temerarius.

DERTIEN-DACH, F.v. decimus tertius dies a natali Christi. Ang.v. *twelfth-day*, *twelfth-night*, hodie *twelfth-tide*. epiphania.

DEULK, (dölk) n. F.b. suber. Joh. 101. Nl. Ang. et F. vox *kork*, suber, peregrina est. Lat. *cortex* (subereus).

DEUN, adj. F. et F.u. tenax; proclivis in avaritiam; angustus, proximus. — *Oárreheit wirdt deun*, avus fit tenax. Hol.v. *dun; De gene die op straet ende in de herberge aldermildadigst zijn, dezelfde zijn in haer huys alderdunst*. Jac. Borstius, over de geldgierigheid. v. Kerkelyk Dordrecht, Schotel, p 456.

DI.

Omne nimium nocet quin et in ipsa parcimonia, quæ ultra suos limites fit avaritia; cum igitur homo frugi sit vicinus tenacis, *deun* notat frugi in phrasi *ien bistindich ind deun wiif*, mulier sedata et attenta ad rem.

deun, adv. arcte, anguste; proxime; *Di tsjillen fen 'e wein gungen deun op 'e wál láns*, vehiculi rotæ per imam oram ripæ currebant. W.o. *dun*, idem; *dun deran*, F. *deun dær oan*, illi loco proxime. E. 90. Eodem sensu attinet ad tempus; *deun oan toalwen*, proximat hora duodecima. Nl.v. *doon*, prope, statim. Kil.

dun, forma Neerlandica, Nl. *dun*, F. *thin*. tenuis. F.u. *It sit er dun met hor op*. F. *It sit er thin mei hjar op*, nulla inter eos amoris conjunctio. Eodem modo F.u. *dik* pro F. *thjok*, *thiuk*, spissus. F.u. *Dikke frinden*, amici junctissimi. Scoti *thick*, intimate, familiar. Jam. F. *Gréat mei eltsoar*, familiarissimi; Scoti; *great*, *grit*, (F. *grüt*, *grit*) idem. — F.u. *De jonge gaet deur dik en dun*, puer per humida et sicca, per omnes vias et super omnia sepimenta grassatur. Scoti, *To follow one through thick and thin*, per omnia pericula aliquem comitari. Jam.

DI, DE, ὅ, ἥ, (sono indistincto et inter *e* et *i* medio, unde F.v. vacillant quoque inter *de* et *di*) art. definit. masc. et fæm. Nl. *de*. *It* τό neut. *Di man is it haed, mar it wiif di hals, drait di kop hwær hja him habbe wol. It himd is mi neyer as di roak*, proximus sum egomet mihi. *Di* sequente genitivo temporis partem notat, *di nachts, di deis; di moarns, di juwns; di mayes, di simmers; di* refert tempus ad id quod præcedit. F.v. distinguunt inter masc. et fæm. *thi*, *di*, m. *thiu*, *dio*, fæm. *thet*, *dat*, n. F. *it*, n. Goth. *ita*, τό, Ang. *it*. Ags. *thi*, *the*, *thy; hit*.

It ut Ags. *hit* quoque absolute ponitur. Ags. *hit rinth*, F. *it rynt*, vel *reint*, Ang. *it raineth*, *rains*. Ags. *hit thundrath*, F. *it thungert*, Ang. *it thundereth*, *thunders*, tonat. Ags. *Ic hit eom*, F. *Ik bin it*, ego ille sum.

dy, pronomen demonst. (*D* ex *th* molli, quæ adhuc regnat in Ang. *the*, *that*) Sylvicolæ *dí*, iste, Nl. *die; dat*, n. istud, F.o. *dait luck*, ἥ, C. M. I. F.

Digitized by Google

dat lok, ἐκείνη τύχη. *Di man is goed, mar dat wiif doach nat*, vir iste probus est, sed uxor nihil boni in se habet. Ags. *se*, iste; *seo*, illa; *thæt*, illud.

Te post *dat* emphatice dicitur, præsertim in interrogationibus et responsis, ubi singularis stat sine adjecto substantivo; ex. gr. *Hwat boek wolsthe hawwe, ditte? Né, datte*, quem librum visne? Huncce? Nolo, sed istum. Interrogat *Hwatte?* respondet *Datte.* Eodem fere modo Latini usurpant enclyticum *-ce* in *hic-ce, hæc-ce, hoc-ce, hujus-ce, hos-ce, his-ce*, et *-cine* in interrogationibus, *hiccine?* — Prov. *Hatter det dat is dien*, quidquid agit rite agit, ad umbilicum adducit ut nihil desit.

DIDELJE, vb.n. F.b. tripudians modulari cantum absque modo atque verbis, Nl. *neurien.* F. *Didelomdi didelomdeintje, Us Watske is sa'n léaf feintje*, in cantilenis infantilibus, Outz. 44. E. II. 202. S. 1. *dideln*, cursitare. Holst. I. 218.

DYE, vb.n. in majus et melius crescere, proficere. Nl.v. *dijden, dijen*, accrescere, intumescere; *de pap dijdt*, puls igne attollitur; *het brood dijdt*, panis fermenti vi se extendit. Kil. Nl. *gedijen*, proficere. *D* ex *Th:* Sax.v. *thihan*, provehi, crescere, proficere, abundare; pf.p. *githigan thiorna*, virgo adulta, matura; (forsan) formosa. Nl. *gedegen*, quod rite coaluit; *gedegen goud*, obrussum aurum, Nl.v. formosus, Kil. Ags. *theon*, Ang.v. *thé*, to thrive, deëst Anglis.

It bern dyt net fen di wjirmen, vermes intestini impediunt infantis incrementum. *Hy det wol, mar hy dyt net*, insudans labori nihil proficit. *Ky yn méager lân dye nat*, vaccæ in tenui prato haud pinguescunt. Prov. *As 't næt dye wol bliuwe di ky méager az rinne kja oan 'e rægh ta yn it gærs.*

bidye, vb.a. incrementum capere. Sax.v. *bethihan*, efficere, *bethihan uuihtes*, F. *eat bidye*, assequi, lucrari quid. *Loaye ljú' bidye nat*, pigri non augent rem suam. *Mei scelmery scilsthe nat folle bidye*, scelere haud multum proficies. Vide *bidye* supra 243.

dy, cg. incrementum. *Dær sit nin dy yn it lân*, herba in pratis non crescit. *Dat folk is to ry; dær is nin dy yn*, familia illa prodigior est, adeo non proficit.

tadye, vb.n. incrementum exspectatione majus capere. *Di sciep dye ta.*

âfdye, vb.n. spem incrementi frustrare.

dyhaftich, adj. vegetus.

wan-dyich, adj. haud proficiens (animal), nullum incrementum staturæ vel ponderis capiens.

DIEDJE, vb.a. F.b. lactare. Outzen. Goth. *daddjan*, idem. F. *tate*, lac matris: *tite, titte*, papilla, Ags. *tile*, A. *teat.* Suethi *dija, dia*, sugere; *di-lamb*, Nl. *zuig-lam*, agnus subrumus, F. *súch-lamke.* Ang.d. *did*, papilla, uber, Ang. North. *diddles*, sucking pigs; Yorksh. young ducks.

DIF, (DIIF) cg. fur. Ex Nl. *dief*, F.u. *dief.* F. *thjeaf.* Valet notione singulari tumoris in fungo vel ellychnio redacti in carbonem (F. *'n kóp oan 'e lampe)* qui oleum vel adipem fnratur et fumum cum fœdore reddit. Ang. *thief*, an excrescence in the snuff of a candle causing it to gutter. Sax.l. *een deef an 't lecht*, Richey. Hd. *lichtschnüppe.* Non multum abludit notio in Nl.v. *dief*, medulla pennæ sive calami scriptorii, q. d. fur atramenti. Kil. — Memini veterem cantilenam puerorum contra furem F.u. *Díef, dief dange, Morgen suste hange*, cæt.

DIGER, adj. intentus, attentus, curam habens. F.v. *díger*, attentâ cura, fidus, *Díger bywaria*, summa cura asservare rem alius. Isl. *digr*, adj bonus, probus, fidus. Goth. *digrei*, abundantia, maturitas. — *Mei junge ljú' mat it er díger by lâns*, nove nuptos oportet esse attentos ad rem et parcimoniæ studere. — *Harke dygger!* (ausculta diligenter!) Arrige aures! Warga, a° 1734.

dîger-kykje, vb. intentis oculis vel acriter aspicere; per tubum pugni contemplari res longinquas, compressis oculis aciem intendere ut formam rei nubilam clare videamus. *Dígerje* per ellypsin pro *díger-kykje. Ho mikerje ind dígerje jóu sa?* quorsum tam acriter intendis oculos? *Mike*, Nl. *mikken*, F.v. *mitsa*, collineare, attendere, freq. *mikerje*, στενίζεσθαι. Inverse *Ik sjæn er nei, dat it my dígert*, tam acriter intendo et defatigo oculos ut hebescat acies.

dîger-kyk, cg. oculorum immobilis intentio. *Hy hat di dígerkyk*, cogitabundus oculos defigit usque in ob-

Digitized by Google

jectum idem. F. Work. *kiikje*, spectare, speculari.

DIGGEL, cg. pl. *diggels*, fragmenta ruptorum vasorum fictilium. *D* ex *th*. Goth. *thahô*, lutum, πηλός. Al. *daha*, testa, Mhd. *dehil*, id. Teuth. *degel*, *pot*, lebes, olla.

diggelje, vb. a. in frusta rumpere, ex. gr. vasa fictilia, patinas, si cadunt.

fordiggelje, vb. a. dilapidare. *Syn mem wier sa 'n dipper ind sunich woyfke ind hat him ien aerdich stuórke neilitten, mar di swift hat alles yn ien umjæn fordiggele.*

diggel-fiûr, n. ignis electricus in tempestate sæva super malorum apices conspicuus, vulgo, Castor et Pollux; *diggel-fiûr oan 'e toppen*. Dum venti mugiunt inter fulmina et tonitrua furientia hi ignes se applicant rudentibus, quin et nautarum digitis. Piscator meus noctibus tempestuosis sæpe vidit tales igniculos volitantes super lecti sui stragulum in nave piscatoria. Hisp. *cuerpo santo* (corpus sanctum Christi.) Ang. *corposant*, Gal. *feu de St. Elme*, quod lexicografi confundunt cum *feu follet*, F. *wyld fiûr*, *wylde lantéarne*, Nl. *wild vuur*, ignis fatuus. Castor et Pollux franguntur quasi in mille flammulas, quæ celerrime quaquaversum volitant et hærent objectis vicinis. De fama igitur valet phrasis *it giet foârt as diggel-fiûr*. Prov. *Ien quea namme rint foârt as diggelfiûr*, fama mala alicujus per centum ora celerrime divulgatur. Nl. *lopend vuurtje*, ignis currens, *Die mare ging als een lopend vuurtje door de stad*. Confer *dikelje*.

DIK, n. collectivum, densa foliola crescentis taraxici in pratis.

DYK, cg. pl. *diken*, agger exstructus contra aquas surgentes, tum apud littus contra aquas marinas, tum in ripis pratorum contra aquas surgentes pluviatiles. F. v. *dik*, m. gen. *dikes*, dat. *dike*, acc. *dik*, pl. *dikar*, *diken*, dat. *dikum*, acc. *dikar*, *dika*. *Dyk* viget in omnibus Germaniæ dialectis. Galli ex avita lingua Normannica reliquum habent *digue*, Dani *dige*, Ang. Cumb. *dike*, a dry hedge, quod accedit ad notionem muri, τεῖχος.

Pagi a littore remotiores se primi aggere contra mare circumdabant, sed

singulares et quique pro se; deinde propriores; cum tandem apud littus se omnes uno eodemque communi aggere cinxerunt. Omnes aggeres antiqui, qui intra circuitum cujusdam majoris et communis aggeris erant exstructi, sæpe appellantur *in-diken*, aggeres interiores. Plerique horum aggerum, cum nullum usum præstarent nisi irrupto communi eoque extremo aggere, applanati sunt in vias publicas, per quas vehuntur curru. Sunt autem argillaceæ; nam ex argilla pingui et lenta, non ex arena solubili, fiebant aggeres marini. Inde est quod *dyk* hodie notat quoque viam publicam ex argilla; plene *klai-dyk*. Frequentant tamen et *sân-diken*, viæ arenaciæ, sed rarius, plurimum *sân-wegen*. A via argillosa madida desumta est phrasis muliercularum mundarum, *di flier is as ien dyk*, solum domus spurcum est. Ags. *dic*, m. notat tum aggerem, molem, tum fossam, ex qua terra aggeris est congesta; duplicem hanc notionem duplici forma vocis distinguunt Angli; *dike*, agger, *ditch*, fossa, licet Ags. *dic* utrumque notat. Eandem normam sequuntur Hd. *deich*, agger; *teich*, piscina. Neerlandi v. ut Ags. tantum singularem formam in duplicem notionem adhibebant; Kil. *dijck*, agger; fovea, alveus, fossa, piscina, F. o. *diek*, idem, Stür. Sed Nl. *dijk*, et F. *dyk*, agger, tantum. Ags. extendunt notionem aggeris ad fluminis ripam, Ang. *bank*; similiter, F. b. *dik*, agger marinus et ripa lapidea, F. *stjinnen wâl*. Joh. 101.

diken ind dammen, aggeres cingentes agros et aggeres obliqui in medio fluvio ad liberum affluxum et concursum aquæ arcendum. *It giet oer alle diken ind dammen*, omnem modum excedit; *Dikar and dommar*, *dika and dammen*, leges Fr. v. sæpe jungunt. — Terra aggere cincta Frisiis sua et patria erat; quæ extra aggerem littora et vada oceani peregrina, ubi patibulum erigebant; *so aechma dyn schaker buta dyck to feren ende aen baem myt hem ende een tyel al deer op to sitten*, *deer eer in neen wayn kaem*. *Tyel*, hodie F. *tjille*, pro quo Richthofen incassim suspicatur F. v. *fial*, rota. Het. Jur. Fris. 11. 130. Richth. Rechtq. 424. Aggeres soli Frisiæ salutem as-

Digitized by Google

serebant a furore minantis oceani et summo honore ut palladium patriæ a Frisiis colebantur; inde aggeri irrupto eandem securitatem et tutelam lege sanciebant quam fundo circumjacenti templi; *also thi inrosta to tha dike cumpt sa hagere alsa gratene fretho opa tha dike also oua tha etherekhoui*, 122, 13.

Phrasis. *It iis is sa sterk as ien dyk*, glacies spissa jam sustinet gravissima onera. *It is ien frommiske as hja ut 'e dyk dold is*, procera et ponderosa est mulier. *Immen oan 'e dyk jeye, op 'e dyk sette*, aliquem in pauperiem redigere, sive emungendo, sive injusta exprimendo; proprie, famulum e domo abigere in viam publicam, vel ut asserit Bnl. I. 204, equum effœtum, qui prati herbam non amplius meretur, ad oras viæ ducere, ubi gramine exsucco pastus mortem sibi contrahit. *Di dyk klapt*, viam argillaceam siccam et duram equi ungula sonitu ferit. *Di dyk is sa hird as klaphout*, via argillacea durior est asseribus dolii quercinis.

dyk-acht, f. F.v. tribunal aggeris marini, curatores aggerum qui delinquentes persequuntur et sententiam ferunt de delictis. F.v. *achtia*, delinquentes secundum legem persequi.

dyk-aldirman, m. F.v. præpositus aggeribus, judex in tribunali aggerum.

dyk-atha, m. F.v. (aggeris pater) curator aggerum. *Ate* supra.

dyk-baes, cg. qui reparat aggeres læsos ope suorum operariorum, præcipue sudes ligneas, quibus pes aggeris firmatur, sed quas undarum vehementia labefactatas vel ruptas, renovat et terræ impingit. Sax. I. *dick-baes*, Bnl. I. 208.

dyk-blæde, F.o. lepidium sativum. F.v. *tun-kars*, Nl. *tuin-kers*. C. M. 11.

dyk-dollen, pl. F.o. stirpes modicæ arborum ad corroboranda lignea aggerum propugnacula. Stür.

dyk-eide, cg. occa qua glebæ viæ argillaceæ siccatæ conteruntur et æque sparguntur

dyk-fretho, m. F.v. securitas lege aggeribus asserta marinis.

dyk-gat, n. Sax. I. *dick-gat*, apertura undarum impressione in aggere effecta. Bnl. II. 491.

dyk-greva, m. F.v. West-F. *dijkgraef*, præpositus aggerum aquariorum. Holst. Idiot. I. 219, *diek-greve*. Ags. *ge-réfa*, m. socius, comes (regi, principi adjunctus) prætor paganus, quæstor, Ang. *reve*, Ang.v. *dike-reve*, *di-graf*, an officer superintending the dikes and drains in marshes. Halliw.

dyks-harne, cg. Hind. angulus concavus aggeris marini prope ab Hindelopia versus orientem, ubi algæ ab undis projectæ sæpe putrescunt et fœtent. Inde synonymon *stiunk-harne*.

dyks-hoek, cg. viculus apud aggerem, vicinus vico Firdgum in pago Barradêl.

dyks-horne, duarum villarum nomen; alteræ vicinæ vico Ee in pago Eastdongeradêl; alterse prope ab Hindelopia in pago Hemelumer-Oldefaert.

dyk-hus, n. domus ad pedem interiorem aggeris, vel ad oram viæ publicæ. Dim. *dyk-huske*. Plurimum sunt domunculæ in quibus degunt operarii rustici.

dyk-huzen, pl. aliquot domus sparsæ in pago Achtkerspelen.

diek-kam, F.o. prolongatio extusa pedis aggeris versus mare ad hunc corroborandum. Ang. North. *dike-cam*, a ditch-bank, F. *sleats-wâl*. *Kaem* Nl. *kam*, pecten, apex, crista avium, ex. gr. galli. Stür.

diek-kappe, F.o. apex, summitas aggeris, quæ quo latior eo firmior. F. *di kroane fen di dyk*. Stür.

dyks-lobbe, cg. pes sive basis aggeris declivis, paululum in solum vicinum se extendens. Inde duæ villæ aggeri marino proximæ et ab occidente vico Holwerd vicinæ habent nomina *Great-* et *Lyts-dykslobbe*. *Lobben*, pl. F. contemtu appellant pedes hominis inurbani crassos; *smoárge lobben*, pedes cœnosi. Est et altera notio vocis Nl.v. *lobbe*, Nl. *lubbe*, ornamenti genus crispum et sinuatum in extremitate colli et brachii, fibra; Isl. *lubbi*, m. cirrus, villus densus et crassus, (canis) hirsutus et flaccus, famulus ignavus, hirsutus et incomptus nebulo. Kil. *lobbe*, *lobbeken*, canis villosus. Ang. *lob*, *lob-cock*, rusticus, agrestis. Isl. *lubbalegr*, adj. hirsutus, flaccus. Ang. *lubberly*, (lubberlig) ignavus et agrestis. Ang.v. *looby* (ex *loobig*) incultus, stupidus et inurbanus. Ang.v. *lubberd*, Ang. *lubber*, homo insulsus, desesque. Hol. *lobbes*, homo ignavus

Digitized by Google

et insulsus. F. *lubes*, nequam insidiosus.

dik-nidle, cg. F.o. mucro ferreus manubrio ligneo et terebræ formâ, quo stragulum sive tegumentum stramineum infigunt aggeris partibus læsis atque crudis. Stür. F. *kramje*, *di dyk kramje*, aggerem modo dicto contegere.

dyk-peal, pl. *peállen*, *pjellen*, cg. stipes ligneus in littore ante aggerem marinum alte ictus; talium stipitum densa et transversis lignis arctissime compacta excipit prima undarum aggressum, ut ei fracto agger facilius resistere posset.

dyk-riuchter, m. F.v. judex de controversiis et delictis in re aggerum.

dyk-scouwje, vb.n. statum aggerum examinare.

dyk-scouwing, cg. examen oculare aggerum, quod collegium præpositorum die posito instituit. Bnl. I. 209, *diek-schauung*, *diek-schauje*.

dik-stathul, m. F.v. aggeris status erectus; erectum, i. e. salvum servant aggerem, si partes læsas et crudas caute tegunt cespite viridi eumque firmiter stragulo stramineo affixum tenent. Undæ maris incassim furunt contra convexa latera aggeris, quæ textura compacta graminis radicum tegit; contra in terram nudam se insinuat et brevi aggerem totum evertit. Ideo providet lex, si quis non satis cespitum extra aggerem de suo habet, quo aggerem tueatur, ut eos in agro interiore aggeri proximo capiat. Confer totum locum 122. b. 15. Sax. v. *stadal*, statio, actio standi. Ags. *stathul*, basis, firma sedes. Nl. *de opstand van een huis*, domus in quantum exstructa supra fundum excepto fundo ipso; *den opstand van een huis verkopen*. Commutatur *dik-stathul* cum *dik-stapel*, (aggeris strues, meta, acervus, stans erecte) erecta aggeris statio. Ags. *stypel*, Ang. *steeple*, turris.

dyk-stoel, cg. West-F. præfectura aggerum, collegium præpositorum aggerum.

dyks-téan, cg. aggeris basis lente declivis. F. *téan*, digitus pedis. F.u. *Dyks-foet*, cg. idem. F. *foet*, pes.

âlde dyk, âld-dyk, agger primævus; opponitur posterioris temporis aggeri *nye-dyk*.

binnen-dyk, cg. agger intra extremum et communem aggerem marinum.

buten-dyk, cg. agger extremus. Vulgo *sea-dyk*, Confer Holstein Idiot. I. 219, *binnen-diek*, *buten-diek*.

buten-dyksce lânen, pl. agri extra aggerem inundationi obnoxii.

buten-dykster, cg. incola agrorum extra aggerem communem, sive ille sit extremus, sive postero tempore ulteriore aggere tectus. *Buten- ind binnen-dikers*, incolæ agrorum extra et intra aggerem marinum æstuarii mediterranei jam pridem siccati, *di middel-séa*.

eerme-dyk, cg. ramus lateralis aggeris principalis; proprie, brachium aggeris.

gorre-dyk, cg. agger parvi fluvii *gorre*, sive ripa, sive via secundum id flumen; hodie vicus in pago Sawnwâlden.

indyk, cg. agger intra circulum exterioris communis aggeris, sive contra impetum magni lacus, sive irruptionem maris egesti. Nomen vici ad oram lacus Hegæ *(Hegemer mar) Indiken* in pago Wimbritseradêl. F.v. *yn-dyk úr en dyep*, agger obliquus trans amnem. *In* hodie *binnen*, intus, (be-in, -innan).

kâi-dyk, cg. aggellus tumultuarius inter aquas, æstuaria vel paludes egestus, ubi accolis transiendi copia. Nl. *kadedijk*, F. *kadize*, cavere.

mar-dyk, mær-dyk, cg. agger cingens lacum exantlatum, adeoque siccum. Ags. *mere-dic*, *mær-dic*, Cod, Dipl. Ags. ævi. Kemble, III. xxii. Ibidem Ags. *burh-dic*, castelli vallum.

mounle-dyk, cg. pl. *mounle-diken*, aggeres utrimque cingentes canalem, per quem aqua superflua adit molendinum aquarium vel inde emittitur.

pôlder-dyk, cg. agger cingens majorem tractum agrorum, qui ab eodem molendino vel eisdem molendinis exantlantur omnes.

sath-dik, m. F.v. agger cespitibus virentibus tectus, F. *sjæd-dyk*. F.v. *sath*, F. *sjæd*, Nl. *sode*, cespes virens.

sea-dyk, cg. agger maximus et extremus secundum littus cingens totam Frisiam, et maris furori expositus.

syl-diken, pl. aggeres in utraque ripa cingentes canalem, per quem emissarium recipit vel emittit aquas superfluas. Bnl. I. 207, *sidel-diek* idem, *sidje-diek*, idem, proprie, agger lateralis. *Syl-dyk*, viculus in Groningerlandia vicinus limiti hodiernæ Frisiæ.

simmer-dyk, cg. agger levis ad arcendum aquas pluviales æstate, cum eæ

Digitized by Google

non alte surgunt. Sax.l. *sommer-diek*, *poggen-diek* (ranarum agger) Bnl. I. 207.

slachte-dyk, cg. ellyptice *slachte*, agger mediterraneus, qui quondam ante extructum aggerem communem tractum quemdam agrorum contra vim maris defendebat. *Slachte-dyk*, agger ab Achlumo vico ducens in aquilonem, et *Achlumerslachte*, agger ab Achlumo ducens in orientem, ambo valde tortuosi. A multis flexibus nomen traxisse videtur; F. *ien slach um burren, om 'e tejerke*, circumitio; Sax.l. *umslāge*, F. *bôchten*, aggerum flexiones, Bnl. IV. 312. Alii ducunt a *slacht*, hodie *slach fen wetter*, undarum pulsus, quem excipit agger marinus.

slieper-dyk, cg. (agger dormiens) si agger extremus, protinus oceano oppositus, nimis debilis habetur, alterum novum et fortiorem post eum exstruunt, ut hoc everso undis resistat. Vide talem molem in vicinio vici Surich (*Suder-ich*, australis angulus) ad littus Suderseæ in pago Wonseradêl. Hic agger quasi dormit, et periculo eminente excitatus tantum auxilium fert. F.u. *slaper-dyk*.

dykje, vb.n. extruere aggerem, vel reparare et aggravare contra aquas surgentes. F.v. jungunt verba *dika and delva*, aggerare et effodere; *Ick urbanne dat da séburich ymmen ditse iefta dele*, veto quemque vel infodere vel effodere aggerem. Pleonasmo similis phrasis, Ang.v. *Dykers and delvers*, Ploughman. *dike and delve*, Richardson, *dike*. F.v. *dela*, F. *dolle*, fodere.

diker, cg. fossor. Ags. *dician*, fodere, aggerem exstruere; *dicere*, m. Ang.v. *diker*, a hedger, Ang. *ditcher*, fossor. Nl.v. *dijcker*, aggerator, coactor, fossor. Kil. *Hy yt as ien diker* vel *slàtter*, fossoris ad instar se ingurgitat cibo; Sax.l. *diker*, qui habitat in aggere marino. Frisii colebant omnes tractum in vicinia maris, cumque suorum agrorum maxima pars absque aggere non in tuto esset contra invasionem oceani, ager et agger res erant inseparabiles, quique emebat agrum simul jure fiebat aggeris possessor. Inde ista in lege sententia *Dyck ende lond hert to gader*, 308. b.

bidykje, vb.a. agrum cingere et munire aggere aquario. Ags. *bedician*, munire vallo.

bidikung, cg. circumaggeratio, ex. gr. *fen it Bildt*, agri Biltani. Ags. *dicung*, f. fossio.

yndykje, vb.a. prata aggere includere circulo agrorum jam aggere communi cinctorum, Holst. Idiot. II. 219, *indiekt: land indieken*, Bnl. I. 206, 207. *Wy habbe di hele krite yndike*, totum pratorum tractum aggere cinximus.

opdykje, vb.a. ubi aqua surgit et ingressum minatur aggerem adgesta terra exaltare. Tropice, *Hy ken it net opdykje*, tantis familiæ expensis impar est qui meretur questus. Bnl. I. 208, *up-diken*.

Juxta fossam surgit tumulus terræ egestæ: hæ notiones cum affines sint ab Ags. una eademque voce *dic* significantur, hac lege, ut *dic*, fovea, sit fem. generis, *dic*, tumulus, vallum, masculini. Postquam Angli generis differentiam abdicaverant pergerunt binas notiones eadem notare voce, sed formæ diversæ; *dike*, agger, *ditch*, fossa. Frisii boreales usque ad hunc diem more Anglosaxonum notionis differentiam generis differentia indicant. F.b. *diek*, f. scrobiculus; *dick*, m. agger marinus. Bend. 32.

Cavum, quod concipit, genio linguæ primitivo est feminæ, acervatum contra et erectum viri; e qua notione tales voces sunt ortæ quales Ang. *matrix* Gal. *matrice*, Nl. *matrijs*, forma concava in qua funduntur literæ typograficæ. Pars concava cochleæ dicitur *matrix*, Ang. *the female screw*, Hol. *moeder-schroef*, ellyptice *moêr*. Pars contra solida, acuminata, quæ concavam intrat Ang. *the male screw*, Gal. *le vis*, in sermone triviali mentula, Ang. *vice*. Kemble, Cod. Dipl. Ags. III. XXII.

Ori Anglo-Frisico innatum videtur mutare literam *k* in *ts;* F.v. enim sæpe mutabant *dika* in *ditsa*, ut Angli Ags. *dic* in *ditch* (ditsh) et Ags. *dician* in *to ditch* (ditsh).

DIKELJE, vb.n. cursitare: frequent. verbi *dykje*, F.v. *dika*, ruere, Isl. *dika*, currere longis gressibus, perniciter currere; *dik*, n. cursus incitatus; *at taka til diks*, conjicere se in pedes. Andreæ.

katte-dikelje, vb.n. pullarum felium instar, quæ aliæ alias citato cursu insequuntur, ludere; præcipue vero attinet ludum puerorum, quo hi circulo

Digitized by Google

notant solum, in quo quisque suum trochum vertunt *(di tóp sette)* eumque trochum, qui primus jacet, quod *blast* appellant, in circulo ut scopum communis impetus ponunt. Cæteri collusores alter post alterum trochos vertendos summa vi desuper in trochum jacentem urgent, donec hic ictus possessori copiam facit eum denuo vertendi. Ei, qui icit, non licet tollere suum trochum gyrantem antequam quiescat, sique cadens volvitur intra circulum pœnam subit in circulo remanendi, expositus jactui subsequenti cæterorum trochorum. Sunt autem trochi armati mucronibus ferreis in quibus ut axibus vertuntur, sique his trochum jacentem lædunt, appellant *kimpe*. Nl. v. *kimpen*, luctari, proprie, jaculari, emittere, Ang. Dorset. *chimp*, frutex, ab emittendo, pullulando, ut F. *scot*, Nl. *scheut*, frutex, a *schieten*, jaculari.

indeka, vb.a. F. v. incurrere, incursu contundere, irruendo lædere.

Quæritur an *diggel-fiur* non dictum sit pro *dikkel-* vel *dikel-fiúr*, (cursitans ignis) Nl. *een lopend vuur?* Sax. n. *biggelen*, cursitare, Kil. *wiggelem*, motitare. Holst. Id. I. 218, *diddelen*, circumcursitare.

DIKKE TEUNIS, cerevisia gravis et calida, quam coquunt et bibunt Biltani; coloni, qui initio seculi XVII advenerunt ex West-Frisia, hodie Nord-Hollandia, in agrum Biltanum, et ad hunc usque diem Hollandice loquuntur. — Nundinæ annuæ Biltani vici Su Jacobi habentur die 25to Julii; cum quisque incola cædit arietem veterem, quo excipit amicos. Hi lauto potu cerevisiæ vinolentæ, qua diluunt arietem, inebriati cum domum revertuntur villani Frisii dicunt, *Hy hat mei Dikke Teunis fen di raem hawn.* — Hoc ante 40 et quod excurrit annos ex ore senis convivæ accepi.

DIKWEER, vox nautica Hollandorum. Cœlum constipatum nubibus, infestum sævo vento et densis pluviis, quæ prospectum nautis impediunt. Figurate, inter se dimicantium molestiæ; F. *Hja lisze mei eltsoar yn dikweér*, inter se rixantur. Contra *moai waer*, placidum cœlum, emblema amicitiæ: *It is nou wer moai waer mei hjar beiden*, iterum in pristinam rediere amicitiam. — Franci proavorum *dikweer*, densum cœlum sive tempus, ad verbum verterunt B. L. *grossum tempus*, Gal. *un gros temps*, cœlum tempestuosum.

DILDE, DILDJE, DULDJE, vb. u. pati, tolerare. Nl. *dulden*, ferre, pati. Hoc verbum, quod hodie adhuc floret in Hollandia, jam ante tria secula in Belgio antiquatum erat, Kil. „*dulden*, vetus," Goth. *thulan, thuljan*, Ags. *tholian*, Ang. *thole*, pati.

dildich, adj. patiens.

gedildich, adj. idem, nullas querelas proferens licet ærumnosus, vel affectus injuria, vel elatus dolore.

undildich, ungedildich, adj. impatiens.

ungedildigens, cg. impatientia. Eadem forma quæ Goth. *thulains*, patientia.

fordildich, adj. patiens.

DYLGJE, vb. a. delere, Nl. *delgen. Dær is nin dylgjen oan 'e mús*, ingens murium numerus impedit quo minus deleantur. Ags. *dilgian*, *dielgian*, delere, quod verbum Angli, assumto extraneo *destroy*, rejecerunt.

fordylgje, vb. a. penitus delere, eradicare, ex. gr. lolium.

uwtdylgje, vb. a. exstirpare.

DILLE, cg. supra p. 630.

DIMER, DIEMER, n. p. v. Goth. *Thiudamer*, (gentis gloria), n. p. v. unde *Thietmar*, *Dietmar* et *Diemer*. Först. I. 1184.

DIMMEN, adj. sedatus, supra 614.

DIMPEN, DIMPICH, adj. gravedinosus. supra 614.

DIMTER, urbs Daventria, celebris longis libis ex melle et farre secalino. *Daventria* fit Nl. *Deventer*, F. *Dimter*, ut B. L. *refectorium* evadit *reventer*, *het* vel *'t reventer*, *di treemter*, prandii et colloquiorum locus in xenodochiis. — Colonis Anglis et Frisiis in more erat patriæ relictæ memoriam renovare hujus urbium, vicorum pagorumque nomina transferrendo in patriam novam. Hoc fecerunt Angli in omnibus suæ ditionis coloniis, præcipue in republica Americana. Suspicor itaque apostolum quemdam Anglum, ex pago *Daventry* oriundum, nomen patrii soli *Daventriæ* indidisse. Quidquid sit *Daventria* non est nomen stirpis Germanicæ.

Præter liba cerevisia dulcis spissaque Daventriæ Frisiis in deliciis erat;

Digitized by Google

utrumque præferebant in propria terra coctis. Inde proverbium, *It giet mei di domenys as di Dinter koeke; hja matte om fjirrens wei komme.*

DING, n. res, omne quod existit, sive percipitur nostris sensibus, sive cogitatur, sive agitur. Inde ingens numerus notionum affinium, quæ ex contextu orationis facile percipiuntur, quasque omnes hic enarrare supersedeo. — *D* est ex *th*, Frisii v. Ags. Sax. v. cæt. *thing*, quæ *th* remanet in verbo F. *thingje*. Causa notionis est in colloquio, Sax. v. *thingon*, colloqui, transigere, stipulari; *thing*, n. concilium, conventus, judicium. Gr. ῥῆσις, Lat. *causa*, Gal. *chose*, Lat. *causari*, Gal. *causer*. Sax. v. *sacan*, arguere; *saca*, f. causa, lis, culpa, negotium, res; Ags. *saca*, lis; Nl. v. *saecke*, dica, lis, causa, Nl. *zaek*, res. *Thing* igitur proprie est, de quo colloquuntur, disceptant: Nl. v. *dingen*, disceptare; *dingh* (Nl. *geding*) res forensis. F. *Nin ding*, Ags. *nan thing*, nihil.

ding, n. puellula, puella vel femina parva; *It is mar ien ding, mar hja is boas, ind aerbeidet as ien keerdel.* — *Ljéaf ding*, puellula amabilis. Ang. v. *ding-ding*, corculum meum; *my ding-ding*, my darling. Hal.

ding, n. res solida, momenti. Prov. *Sizzen is néat; dwaen is ien ding*, verba non valent, factum valet.

ding, cum articulo definitivo *it ding*, veretrum, quæ notio et inter Nl. v. solemnis erat. F. o. *dait dinck*, mentula, C. M. 26. Kil. *dingh*, res, veretrum. Partes pudendæ verecundiæ ergo notabantur generali nomine rei. Ita et membrum muliebre Frisii appellant collective *it guód, goéd*, res, (pl.) bona, ut Ang. v. pl. *things*, cunnus, vel more veterum Gallorum *belle chose;* Jun. Et. *things*. Lat. *res*, coitus; *rem habere cum muliere*. Nl. veteres, et virile, et muliebre pudendum *dingh* appellabant, *Adam ende Eva hebben hoer dinghen ghedeckt*. MS. Rosarium.

hillig-ding, n. F. b. (res sancta) erysipelas, quem Latini *sacrum ignem* appellant. Nl. *St. Anthonis vuur, de roos*, Gal. *le feu de Saint Antoine*, rubor cutis cum dolore et inflammatione. Bend. 32.

thingje, vb. n. liceri minus pretio a venditore postulato. *Nau thingje*, arcte, parce liceri; Prov. *Nàu thingje ind goe' bitelje.* — *Hy thinget jin di siel ut it lichem*, sordide, avare licetur, minimum questum venditori invidet. — *Nei di lewer thingje*, (jecur petere) opime alere, fortiter afficere stomachum. *Dat biar thinget nei di lewer*, cerevisia illa calida pulchre inebriat potorem. — *Om 'e ljirre thingje*, impetere alicujus vitam. *Ljirre* in genere pulpam carnis notat, Nl. v. *liere*. ex. gr. nates, genas. De cibo firmo valentissimoque ferunt eum petere corporis pulpam, *Beène mei spek thinget nei di ljirre.* — Oppetere quem sive blanditiis, sive argumentis, sive precibus, sive minis, ut aliquid ab eo impetret, ex. gr. patrem recusantem moveri ut annuat filiæ nuptiis, *Mem mat heit ris nei di ljirre thingje, sei di faem.* — Nl. *Naer de hooghste eerampten dingen*, ambire summos honores.

dîgenje, vb. n. navare operam. *Sterk foár di wezen dígenje*, enixe operam dare orphanis.

bidigenje, vb. a. aliquid sua opera acquirere pro alio. S. l. *degedingen*, F. v. *deithingja*, prodire in judicio, pacisci, causam dicere. Supra 636 et Bnl. I. 211, *bedegedingen* 213. *Didingje* contracte *digenje*. Nec tamen negligas Isl. *thiggia*, accipere, nancisci, Dani *tigge*, Ags. *thicgan*, recipere, sumere.

bithingje, vb. a. pacisci, despondere. *Di rike man bithinget di éarme suller op ien duit oaf*, homo dives avare de pretio cauponis pauperis deducit. Vide supra *bithingje*.

thing-téal, cg. nudorum verborum fulmina. Nl. *ding-tael*, idem, sermo infucatus et efficax; proprie, verba concinna in judicio.

ding-weer, villa rustica in Ommelandia vicina vico Lellens. *Ding* vel *thing*, tribunal, judicium, causæ actio; *weer, wier*, collis plerumque ex argilla aggestus; adeo collis judicialis, proprie.

DYNJE, vb. n. tumere, elevari ut mare profundum post venti furores, Nl. *dijnen*.

dinich, adj. tumens, tumidus. *Dinich wetter*, maris aquæ turgidæ absque undis et vento; quippe post desævitam tempestatem maxime tument. Vide Stürenberg, 34, *dinen*.

Digitized by Google

DINTJE.

Ex *thinan* fluxit duplex forma, *dine*, quod de mare tumente valet, et *thine*, de omni alia re quæ tumet.

DINTJE, vb. a. leviter succutere, succussare. Confer Isl. *dyja*, pf. *dutha*, motitare, concutere, tremere; Nl. *het angelsnoer tokkelen;* F. *dintje. Pake dintet boi op 'e knibbel*, avus puerulum suceussat in genu. Isl. *duna*, strepere, tonare; Ags. *dynian*, strepere, tonare; Ang. to make *a din*, Figurate, strepitus succussationis. Ags. *dyne*, Ang. *dinn*, crepitus, fragor. Nl. *dijn*, saltus succussorius; puella, movens pedes pupæ sursum deorsum, cantat, *Danne-dan, popje, danne-dijn!* Berkhey, Zinspelende gedichtjes. Amst. 1793. p. 28.

dinderje, vb. a. et n. frequent. succussare, tremere. *Mem dindert har famke op 'e scirte*, mater puellam succutit in sinu. — Tremere, *It thungert, dat di glæzen dær fen dinderje*, tam sævus est tonitrus ictus ut fenestræ vitreæ inde tremiscant. *Di pannen dinderje fen it hirde waer op 'e richel*, contremiscunt patinæ in camini margine tempestatis vi. Ang. *to dindle*, to shake, to tremble, to shake a child on the knee. Ang. Cumb. *to dander*, hobble, F. *kòbbelje.*

di dinder! levis exsecratio in ore hominis ex meliore loco. *Dinder* pro *dunder, donder*, tonitru; *Di dinder!* Per Jovem tonantem! Ang. Exmoor, *dinder*, tonitru. Eodem sensu valet *donker*, obscurus, pro *donder; Dy donker!*

dintje, forte forma productior vb. Isl. *dua*, reciprocare, sursum deorsum motare; *Dua færi*, funem piscatorium motitare, Nl. *het angelsnoer tokkelen.* (Ags. *thundian*, crepitare.)

DINNE, adv. loci et temporis, unde. *Hwære komst-thou fen dinne? Fen Snits.* Unde venis? Ab urbe Sneka. *Rin kinne, poep, dærsthou fen dinne komste*, redi, barbare, unde venisti. — Sax. v. *thanan*, inde, Hd. *van dannen*, Nl. *van daen.* Ags. *thanan*, F. v. *thana, dana*, Ang. v. *thennes*, Ang. *thence*, F. *fen dinne*, F. u. *fan deend, fan deen.* F. v. *dana gaen*, inde abire. Cum propria vis, „unde, inde, ab eo tempore," pedetentim in *dana* evanescebat addebant posteriores *fan, fan dana gean*, F. *fen dinne gean.*

DIRKJE.

DIPPE, vb. a. intingere. *Dip di finger yn barndewyn ind stryk it boppe dyn eagen*, intinge digiti apicem in spiritu vini et colline orbes oculorum superiores. Ags. *dyppan*, Ang. *to dip the pencil.* Ang. North. *dip*, jusculum in quo offam tingunt; any kind of sauce eaten with pudding. a *dyppan*, intingere, ut F. *stip*, idem, a *stippe*, intingere, et Gr. *βάμμα, εμβάμμα*, embamma, liquamen, ab *εμβάπτω*, intingo.

DIPPER, adj. diligens, industrius, mundus. *Dippere ind sunige liu'*, conjuges diligentes et frugi sive parci. Frugalitas Frisiis ut Romanis Catonis ætate maxima erat virtus, adeo ut hi deinde omnem laudem *frugi* appellatione comprehenderint. Cic. Tusc. 3. 8.

dippe, pf. p. *gedipt*, severe, duris verbis. *Ik hab it di snaek gedipt seis*, improbo scelus exprobravi duris verbis.

Ang. v. *dapyr*, elegans, Prompt. *A* longa a posteris corripiebatur; Ang. *dapper*, little and active; pretty, neat. Ang. dial. *dapper*, active, smart, (F. *krudick)* trossulus; valet præcipue de feroculo, sive homine, sive animale; de avibus etiam quales sunt picæ, Ang. *a pert dapper spark of a magpye.* Nl. *dapper*, strenuus, animosus, agilis, Alam. *tapkar*, gravis, momentosus. Bavari *tapfer*, gravis (vir) efficax; *Tapfere worte*, verba severa, moventia; *Die tapferheit der stem*, vocis sonoritas; *Eine tapfere botschaft*, nuntius faustus et lætus; *Trefliche und tapfere summe*, nummorum prægrandis summa. Schmeller, Bav. Wb. I. 451. Confer Slav. *dobre*, bonus; Gr. *ἀγαθός*, bonus, fortis.

DIRFBROOD, n. F. u. panis azymus. Nl. v. *derf-brood*, idem. Kil. *D* ex *th.* Ags. *theorf, thærf, therf*, adj. azymus, Ang. v. *therf-bread.* Panis azymus, proprie panis pauper, carens fermento, sive panis pauperum. Ags. *therf, thærf*, egenus; Isl. *thörf*, f. indigentia, necessitas.

DIRKJE, vb. a. ornare, colere. Confer *darkert.* Nl. *opgedirkt*, summa cura et ostentatione comtus. ex. gr. juvenis tenuis, qui gloriolam sibi sectatur in fulgente ornatu.

Isl. *dyrka*, ornare, celebrare; *fé konungs dyrkar bragar styri*, munera

Digitized by Google

regia poetam ornant celebrantque. Egils. Confer et *dekr*, n. ornatus; *at dekra*, verbis ornare. Hinc *Déke*, n. p. v. quod vide.

dirk, cg. funis quo antennam inferiorem *(di gyk)* veli puppi exstantis *(bezaen-seil)* in malum *(bezaen-mæst)* tollunt vel inde descendere sinunt. *Opdirkje*, in altum trahere antennam inferiorem; Hol. *opdirken*, idem. Forsan nautæ Hollandi hoc verbum figurate usurparunt notione se tollendi vestium cultu. Confer Nl. *pronken* et *oppronken*. *Dirk* in navibus magnis idem est quod in celocibus *(jachten) di kraenline*.

DIS, cg. tabula soluta lignea jacens duobus fulcris, in qua die nundinarum prostant scruta, cultelli, forcipes, aciculi aliæque res minutæ. Lat. *discus*, Nl. *disch*, mensa.

koeke-dis, cg. talis tabula linteo tecta, in qua omne genus liba prostant.

oandisje, vb. a. cibum apponere. Confer *dask*.

DISEK, cg. Hind. saccus sive loculus lateralis interior laxæ braccæ, in quem manus intrat per rimam perpendicularem. Ex Nl. *dij* femur, F. *tajæ*, et *sek*, saccus.

disek-dook, cg. Hind. sudarium, quod Hindelopenses secum habebant in braccæ sacculo lævo, ut nos in tunicæ sacculo. Confer Nl. v. *dijeling*, femorale. Kil.

DIUR, DJÛR, DJOER, adj. carus. Comp. *djúrer*, superl. *djúrst*, vel *djorrer*, *djorst*. Ags. *deore*, F. v. *diore*, *diure*, comp. *diorra*.

djûr-kéap, adj. quod magni emitur; ut *goed-kéap*, quod parvo emitur; ut nos per ellypsin frequentamus *djûr* pro *djûr-keap*, sic Angli *cheap*, vilis, pro Ang. v. *good-chepe*, Gal. *bon-marché*, ex versione Barbare-Latina *bonus-mercatus* vocis Francicæ. Halliw. Frisiorum forma est duplex, *keep* et *kéap*. Prov. *Goe' keap*, *djúrkeap*, merx vilis, merx mala, adeoque cara. *Goe' waer*, *fiands jild*, merx proba allicit inimici nummos. *Goe' rie'*, *djûr rie*, bonum consilium carum est, i. e. rarum in augustia. *Do wier goed ried djûr*, tunc mihi non suppetebat consilium.

djoer-wurd, -wird, -wirdich, adj. pretiosus, pretiosissimus. Ags. *deorvurthe* vel *-vyrthe*, adj. idem.

djoerthe, cg. caritas annonæ, Ang. *dearth*, idem.

DIURRE, DIÓRRE; JURRE, n. p. v. proprie ensis vel hasta. Ags. *durath*, hasta, Ang. *dart*, Gal. *dard;* F. o. *Daret*, n. p. v. C. M. 149; F. *Dârd*, *Dard*, *Dûrd*, *Duird*, n. p. v. Wass. II. 101, 174. (δόρυ, gen. δόρατος, Germanice *torath.)* Isl. *darr*, n. hasta; *dörr*, m. hasta, ensis. F. *Dora*, dimunitive *Dorke*, n. p. v. *Dorkema*, n. patron. Wass. II. 174.

Ab his distingue nomina Scandinavica *Thora*, filia Haconis, regina Danica, Edda II. 895: *Thorothr*, n. p. v. Egils. 915. *Thorwald*, Alam. *Deorowald*, Förstm. I. 338, ellyptice *Deoro; Dioro*, n. p. v. *Diura*, n. p. f. Förstm. 1. 337. F. *Tore*, Wass. I, 180, *Turne* 181, *Turke*, 131, nomina propria virorum. Omnium thema est *Thor* deus summus patrum, cujus tutelæ suos liberos ejus nomine commendabant. Hunc honorem post accepta sacra Christiana ad divos (sanctos) Christianos transtulerunt proavi.

DIWEL, DÎWEL, pl. *dîwels*, cg. diabolus, malorum geniorum princeps, e religione Christiana oriundus, proavis paganis ignotus. F. v. *diovel*, pl. *dîuelen*. *Willibrord ioe dat leerde dat i fan da Nordsce dieulen keerde*. Ags. *deofel*, Sax. *diobal*. — F. *duwel*, honestioris loci homines sæpe *dêvil*, ut Angli scribunt et olim pronuntiabant *dêvil*. F. u. *düwel*, — Ex *déawele* fit F. *deale*, *deal*, Ang. Devon. *deal*. Ags. *deoal* ex *deofel*. Lye. F. *deule*, Ang. *deule*, Hal. Ita ex Isl. *difell* fit contractior forma *diell;* ex Ang. *devil* (dewl) Ang. v. *del*, F. *deel*. — In calendario 1749 linguales *r* et *l* inter se permutantur, *deers gesnetter*, 25, exsecranda garrulitas; *deers rimoer*, 31, infernales turbæ; *deers practyk*, 40, artes exsecrandæ. F. u. *ferduweld* (satanisatus) in dæmonem mutatus, sævus, vehemens; *ferduld*, F. *fordeald*, *fordealde kâld*, sævit frigus. *Dou bisthe 'n dîwel*, homo es exsecrandus. Ad hominem scelestum, *Wei*, *dîwel*, Apage, scelus! Ang. *See thiself*, *divil! Proper deformity seems not in the fiend so horrid as in woman.* Shak. *Di dîwel!* per diabolum! *Di dîwel! hwat wait it*, per diabolum! Quam furit ventus! *Di deale*, vel

Digitized by Google

deule, mitis et jocosa exsecrationis formula in honestorum hominum ore est, rudiorum vero *dîwel:* Poëta G. J. de execrationibus pugnantium loquens ambas formas jungit, *Den ist dîwel, deule ind wierme, dat di fammen gâlje ind kierme*, G. J. I. 52. Ang. v. *devil*, in the name of the devil; a common oath in early works of a facetious or amusing character. Hal. — *Di deale, hwat is poes moai*, per venerem, ut superbit cultu suo virgo! — Aliquando plures diaboli intersunt ut vehementior fiat execratio, *Hy scil scild bikenne of der scil meer as ien deel mey spiilje*, Starter, *Don Timbre*, in Frisico interludio. — *Diwel yn 'e bealch*, flagrans ira. *Ien Fries hat di dîwel yn 'e bealch asthe oan syn faem rierste.* — *Di dîwel yn it koâl-hok*, homo teter, trux; *koâlhok*, carbonum fossilium cavea. *'n Dîwel yn 'e nacht*, femina improba et exitiabilis. *Alle dîwels ut 'e hol flokke*, acherontem movere execrationibus. — *Di dîwel ind syn moar*, omnis farinæ homines, inurbane dictum. *Da dy twa oan it plokhedrjen wierne roan er di dîwel ind syn moar op ta.* Ita Angli omnium rerum farraginem vocant *the devil ind all*, diabolus cum omne genus quisquiliis; *banners, crosses, altars, reliques, holye water and the devyll ind all of soche idololatrous beggery.* Bale. Vide totum locum apud Johnsonum, qui *and all* injuria vocat absurdum loquendi genus. *Di dîwel ind al*, Frisice notat eminentiam quandam in artibus diaboli; *di dîwel ind al scoe er biscite.* ipsum diabolum deciperet. Supra *ind al*, p. 92.

heal dîwel, heal minsce, (partim diabolus, partim homo) res dubii criterii, species dubia.

dîwels-dea, (mors sathanica, i. e.) periculum mortis voluntarium. *Dat giet op ien dîwels-dea âf*, aggreditur rem qua se imminentis mortis periculo objicit. F. u. *Dat gaet op 'n duwelsdootje of.*

dîwel-dei, cg. dies iræ, execrandi, exprobandi. *Mei dy twa wirdt it eâk dîweldei, as it op ien eindêlen fen moikes boel giet.*

dîwels-dong, cg. assa fœtida, Nl. *duivelsdrek.*

dîwels-tange, cg. forceps diaboli. *Ien âlde dîwelstange*, anus aspera; ellyptice *ien âlde tange;* figura in eo est, quod diabolus hoc forcipe movet ignes inferni.

diwelsk, adj. diabolicus. *Dat is ien dîwelsk wirk!* quodcumque actum importunum, protervum vel improbum. *Dat is ien dîwelsk keerdel*, homo vafer diabolum artibus referens. Ags. *deofelic*, (diabolo similis; *lic*, similis) Ang. *devilish.*

dîwel-jeye, vb. n. dæmones venari vel pellere; dicitur de ebrio, qui laborat delirio tremente, et in lecto videns mures, monstra, spectra, dæmones eosque abigere enixe tentans, stramen et pulvinaria sursum deorsum vertit. Inde Hollandi *duivel-jagen*, omnia movere, agitare, alios vexare; objurgare, obmurmurare ad tædium usque. *Wat yeduiveljaag heb jij hier?* quas turbas hic moves? Quæ sint hæ tuæ vexationes? Antiquitus *dîwel-jeye* usurpabant de pellendis malis dæmonibus companarum consecratarum sonitu.

Prov. *Dy nin wirk het jowst di dîwel wirk*, qui nullo opere vel negotio occupatus est ad improba transit. — *Dær di diwel ien boâdscip het stjoert hy ien âld wiif*, supra *âld*, 81. — *Dy mei di dîwel scipe is mat him oanwirk jaen;* Hol. *Die met den duivel vaart moet hem roeijen laten*, malus socius labore occupandus est ne te lædat. — *Dy mei di dîwel bry yt ut ién panne mat ien lange leppel ha*, Ang. v. *Marrie, he must haue a long spoone that must eate with the diuell*, Shak. F. *Mierie, hi mat ien lange leppel hawwe, dy ite mat mei di dîwel.* Hic ut in mille aliis vocibus editores Angli, inter quos et Collierus, terminationes detruncare ausi sunt, ponentes *Marry, spoon, eat*, pro poëtæ ipsius formis integris *Marrie, spoone, eate.* — *As men miene us ljeawenh-eare by di holle to hawwen hat mé' jamk di dîwel by di fuótten*, improbi latent sub specie proborum. — *As di dîwel pâstoor wirdt scilsthou koster wæse*, ad parasitos, adulatores, proditores, tempori servientes, diaboli asseclas, Scoti *If the dee'l be vicar you 'l be clerk*, Kelly, 196. — *Men giet mei jins twaën yn 'e tsjerke ind men komt er mei syn thryen wer ut; di dîwel is di thredde man*, bini eunt in templum ut ca-

Digitized by Google

pessant matrimonium, trini redeunt adscito quippe diabolo, i. e. patre litium. — *Eltse díwel rejerret syn moánne*, tyrannorum imperium certo spatio temporis circumscriptum est. — *As it reint ind di sinne scynt bakt di moar fen di díwel pankoeken yn 'e hel*, Hol. *Als 't regent en de zon schijnt is 't kermis in de hel*, diabolus gaudet omni repugnantia. — *Di díwel ind nimmen net habbe ien bulte quéa' dieet*, (diabolus et nemo mala plurima perpetraverunt) culpam suam nemo admittit; congerit potius in alios ignotos; alias *Scild is ien lilts beest.* — *Di díwel scyt jimmer op 'e gréatste héap*, fortuna injusta amat augere rem divitum: Ang. *The devil shites upon a great heap.* Ray, 97. — *'n Ryk boerepear, dat pas trouwd is, hat di díwel op it hiem sjuwn* (conjuges rustici eique in re lauta diabolum viderunt in suo fundo, i. e.) quotidie curru vehuntur in amicos vel nundinarum delectamenta.

deale, deule, nomen suave diaboli. *Di deale, hwat is dat hjit!* Per malum dæmonem, quei uror! Haud aliter Isl. *dífill* contrahunt in *diell*. Ags. North. *diabul*, *diobul*, *diowul*, *dioul*, Luc. IV, 33, 35. Ang. v. *deule*, *dél*.

dealsk, adj. diabolicus, infernalis, horrendus. *Dealsce tôsken*, dentes sanguinolentæ, mortiferæ. Ex *deale*, diabolus. *Deulsk*, idem. Ags. *deoul*, Lye, diabolus. — In pugna navali inter Frisios et Hollandos, cum horum navis longa submergebatur et nautæ natando vitam servare tentabant, navarcha Frisius Pierius clamabat, *Sjoch dy dealsce kietten ris swommen!*

duwekater, cg. nomen mitigatum diaboli; *díwel* in exsecratione rude habetur. *Di duwekater, hwat is 't kâld*, quam sæve friget! *Dat thanket dy di duwekater, dasthe ljeafst it midden mei di beide einen heste*, proprium tibi sed injustum est quod omnia tibi petis; inurbane, *Dat thanket dy di díwel*, pro hoc gratias tibi agit diabolus; vel *Dat jouwt dy di díwel yn*, hoc tibi afflat diabolus; i. e. quæ petis, tibi suadent concupiscentia et privatum commodum. *Duwekater*, dæmon malus, raro exemplo transit ad *duwekater*, puerorum panis paschalis, quo sensu Hollandi hanc vocem derivaverunt ex Gal. *deux fois quatre;* quippe ex octo lineis massæ hicce paniculus est plexus. Ex *duwel* et *kater*, felis mas, in avorum paganorum mythologia animal cuidam deo vel dæmoni sacrum, a primis sacrorum christianorum prædicatoribus inter veneficarum adjutores relatum; inde haud nunc quidem extincta superstitio sagas se transformare in feles. *Duwel*, abjecta *l* finali, cum *kater* componitur in *duwe-kater*. Sax. l. *düf-kater*, *dief-kater*, cacodæmon; *De diefkater schal di halen*, te perdat cacodæmon! Bnl. I. 266. Eodem modo agglutinantur *blixum* et *kater* in

blixkater, idem. *Di blixkater, hwat dôcht my dat barnen sear! Donde-kater*, ex *donder*, tonitru, et *kater*. *Díwel* eadem ratione per apocopen cum *ker* componitur in

dîweker, (Nl. v. *duyventer)* quæ forma permutatur cum *déaker* ex *déaweker*, et *déuker* ex *déuke* et *er;* hæ tres formæ idem valent quod *duwekater*, et *ker* ex *kater* contractum censeo. Angli *deuce*, diabolus, *The deuce! Well, the deuce, what are you about?* F. *Wel, di deuker, hwær bisthe nou mei dwaende?* Ang. *The deuce take him!* F. *Di déuker taekje him!* abripiat eum diabolus. Pro *deuce* Junius Et. habet *deus*, quod Nl. vet. in formulis obtestandi et imprecandi confundunt et jungunt cum Lat. *deus*, supremum numen; *Deus God!* Limb. VII. 1793. *Deus Heere God!* Stoke, IV. 1086.

dîker, contracte pro *diweker*. *Di díker, hwat ien unwaer!* Per jovem, ut sævit tempestas!

dîkersk, adj. modum excedens, protervus, pertinax. *'n Dikersk fanke!* puella luxurians.

déaker, ex *dealker*. *Di déaker!* per dæmonem. *Déakers* gen. mali genii opus, *Dat is déakers!* Pro *déakers* quoque usurpant *sjakes*. *Dekers! díkers!* exsecratio mollis. Ang. *dicken; I can not telle what, the dickens, his name is.* Shak. Merry wives. F. *Ik ken nat sizze hwat, diker, syn namme is.* Ang. *Hwat, a dickens, does he mean by a trivial sum?* F. *Hwat, diker, mient hy mei ien fötsen somke?* Ang. d. *Odd dickens! Dicken*, gen. *dickens*, ut *díker*, gen. *díkers*.

déakersk, adj. diabolicus, sensu mitigato. *Déakersce junge!* puer malefice.

deaker-iense, dêuker-iense, *Hwat*,

Digitized by Google

deaker-iense, bithjut dat gebrui? Per jovem, quid hæ sibi volunt turbæ? *Dy dekers-yens! allijck is 't brullofljen as 't kwopjen*, per jovem, compotationes nuptiarum eædem sunt quæ in prensatione et suffragiorum die. Olim *yens* retuli ad *allyck*, quod nunc improbo. Naoogst, 144.

déale-iense! idem. *It wait dealeiens*, sævit ventus vehementissime.

diwelommen, adj. et adv. diabolicus, vehemens, modum excedens. Eodem modo ex *díker*, *deale*, trahuntur *diker-om*, *deale-om*. *It is ien diwelommen pine! Ien dealeommen jild! Ien dikerommen fjild!* Horrendus est dolor, ingens pretium, maximum agrorum spatium. Huc quoque refer *hunt-ommen* (caninus) aptus canibus, non hominibus; *Ien hontommen ein'*, distantia, via est longissima et vires peditis exhauriens. Cane intenditur notionis vis, plurimum sensu despecto; ex. gr. Ang. *dog-weary; dog-sick, sick as a dog*, F. *sa siik as ien houn*. Forsan *omme* ex *umme*, et *iense* ex *eins* oritur; *uma* est terminatio adjectivalis Gothorum ut *sins* substantivalis; ex. gr. *afluma, auhuma, hinduma: lubains, maudains, sokeins*.

düweker, düker, diabolus. Nomen mollitum. *Di duker, hwat liúcht it!* ut luminat fulmen! Holstein, Hamburg, in genere S. l. *Hael di de duker!* perdat te diabolus!

dükers, adv. male, præpostere. *Dat is dükers*, hoc autore malo dæmone male cecidit. Osnabrug, *duks, Die duks!* Ang. *deuce!*

DIZZE, pron. demonst. m. et f. hic, hæc; *dit*, n. hoc; relative ad prævium substantivum, vel interrogative *ditte, Dat hynzer hat sconken az glæs, mar ditte nat*, equus iste habet crura gracillima, hic non habet. *Dizze* de præsentibus et proxime adstantibus valet, *dy* et *dat* de magis remotis. *Hwat hynzer mienste; ditte oaf datte?* — F. v. *this, dis*, m. *thius*, f. *thit*, n. Ags. *thes*, m. *thcos*, f. *this*, n. quæ declinantur, sed F, *dizze, dit*, et Ang. *this* indeclinabilia sunt; excipe Ang. *these*, pl. ex Ags. *thás*, pl. Poeta G. J. Hollandisat in *dizzer*, Nl. *dezer*, II. 80. 81. — *Th* in Ang. *this* mollis est, unde *d* in F. *dizze;* attamen F. o. teste C. M. 81, *tis*. Ibidem *tár* pro *dár*, F. *dære*,

ibi. — *Ditten ind datten*, vitiligationes, captiones nugatoriæ, quibus quis aliorum obtundit aures, *Dou heste twich ien bulte ditten ind datten! Di jiffer het ien bulte ditten ind datten, ind neat yn 'e merse*, virgo licet tenuis tamen difficilis. *Diljes ind datjes*, quisquiliæ tædiosæ, Ang. *this way and that*, huc et illuc. — *Dat*, prout, in quantum, Nl. *voor zo veel;* F. *Dat me' wite, hat di swift him earst drunken supt ind do ophinge.*

dat, solute et relative positum intendit notionem, *jimme bineideelje ind dat jimme bróárren*, 1 Cor. VI. 8, ὑμεῖσ ἀποστερεῖτε καὶ ταῦτα ἀδελφούσ, Ang. *ye defraud and that your brethren.*

dat, adv. ut, in hunc finem. Nl. *opdat. Wi steane ier op, dat wi mear tîd winne*, mane surgimus ut plus temporis supersit, tempus ducamus. Ang. *Treat it kindly, that is may wish at least with us to stay.*

dat finalis intendit sententiam præcedentem. *Ik bin sa blíd dat!* magnopere gaudeo. *Ik bin sa kâld dat!* sæve frigeo; videtur aliquid reticeri post *dat;* ex. gr. *dat ik 't nat sisze ken*, infandum frigus patior. Meretur tamen conferri phrasis Isl. *at elska datt*, amare perdite. Hald. 139. Egilsson *datt*, adv. egregie, 95.

DIZ, DIIZ, F. b. nebula. Joh. 101.

dizich, dîzenich, adj. paululum nebulosus, spectat aërem cœli: *dizenich waer, dízige loft*, (Nl. *dijzig weêr*, temps sombre et humide, Winkelman.) Forma vocis restat in Ang. *diszy*, Ang. v. *dosy*, vertiginosus, Ang. *giddy*. Ags. *dysig*, insipiens, stultus; proprie nebulosus mente, ut Lat. *obficere nubem oculis, menti*, celare quid alicui; Nl. *beneveld in het verstand*, mente captus, obfuscatus; *beneveld van den wijn*, ebrius. Thema *dys* adest in Ang. v. *to dusk*, pf. p. *duskened*, grew dark or dim, Cheshire *duzzy*, slow, heavy; Isl. *dos, das*, n. languor, lassitudo. Ang. Craven, *dosk*, dark, dusky, Ang. v. *dizzardly*, foolish; North. *dessment* stagnation.

DJAGGELJE, vb. n. pendulus hinc inde motitare. De lemniscis sericis, quæ apud veteres pendebant a tunicarum oris, poeta *Fiters djagg'ljer bye ruwe*, G. J. 53. *Di linten djaggelje it famke*

Digitized by Google

DJÆ'.

oan 'e mutse, de capitio puellulæ pendentes tæniæ jactantur. — *It seil djaggelt*, velum, dum attollitur, hinc inde vento jactatur. Ags. *dag*, *daag*, *dæg*, sparsum, laxi quid, Ang.v. *dagge*, a slip or shred; loose or dangling, Nl. *dag*, restis segmentum, Overbeek, Geestige voyagie, 287. *Sjaggelje* ne confundas cum *djaggelje; sjaggelje* dicitur de sene, vel infante, vel homine imbecilli, qui motu quasi oscillante lente procedit. *N* more solito ante *g* inserta, *dag* fit *dang*, inde ex *daggelje* fit

dangelje, umdangelje, vb.n. otiose obambulare; Ang. *to dangle after persons in high life*, Knox. *The hand crops the dangling boughs*, Dryden. *The feet hung dangling down*, Cowper: Richardson, *dangle*. Isl. *dangla*, vibrare, hinc inde jactari. *I* pro *a* in Isl. *digl*, *dingl*, stiria; *is-digl* vel *-dingul*, stiria glacialis; vb. *dingla*, pendulus jactari, moveri. Confer Hol. *slet*, penicillus, cum *slenteren*, segniter itare. Eadem ratio est inter Ang. *shag* et vb. F. *sjaggelje*. Ags. *sceacga*, coma, capillorum fasciculus, frondosi arborum ramuli; Ang. *shag*, coma; *shock*, canis villosus. Hol. *sjokken*, lento pigroque gressu ire. F. *saggelje* et *sjaggelje*, follicare, titubante gressu senis ire. F. u. *Jonker saggelbroek*, thraso laxa follicante bracca, Baerdt, Deugdenspoor, 148. *Beppe ken sa hird nat as di bern, mar hja sjaggelt se docks al nei.* Ang.v. *to shag*, to shake or *jog*, to move heavenly and dully, idem quod Hol. *sjokken*. Ex *shagle* fluxit Ang.v. *to shayle with the fete*, to walk crookedly.

DJÆ' pro DEA', cum in compositis accentum accipit; ex. gr. *djæ-kiste*, *djæ-klaed*, *djæ-klok*, *djæ-minsce*, cadaver. *Scrabe djæminsce-bonken ien bæst middel foár stjinswolmen*, pulvis rasa de ossibus hominis mortui optimum remedium contra tumores duros F. *stjinswolmen*. Vetularum medicamen.

DJEAR, n. animal, (Θήρ) *J* est ex *i* et *ea* ex *a* in F.v. *diár*, n. F.b. *diárt*, n. Joh. 101. Makkum *djeer*, F. *djier*, *djiir; i* longa vertitur in brevem accentu, ex. gr. *djir-heine;* vel ex *ú* in Goth. *dius*, f. *djür-heine*. Ang. *Durham* ex Ags. *deór-ham*. Confer *Dieren* et *Diermen*, vicos Gelderlandiæ; *Durmen*, vicum Flandriæ. — *Djear*, animalia, in num. plurali non flectitur, neque F.v.

DJEAR.

diar, neque Ags. *deór*, quod Etmullerum fugit. In compositis pluralis itidem similis est singulari; ex. gr. *hynzer*, *hynder*, (hynxt-djier) equi. — *Djier* de animalibus quadrupedibus in genere, præcipue de equo valet; ex. gr. *ien bæst dier*, *ien moai dier*, bonus, pulcher equus (Θήρ); *bist (bestia)* magis valet de vacca, *'n fet bist*, vacca perpasta: sæpe tamen in usu quotidiano promiscue habentur. Ags. *deor*, animal, animal ferum; Ang.v. *dere*, animal ferum, Ang. *deer*, cervus, cervi.

djier-dom, adj. bruto animale stupidior, G. J. pro quo melius F. *kòudom*, vacca hebetior.

jier-fek, n. loculamentum juxta stabulum, in quod rusticus tantum fœni aggerit, quantum pastui matutino vel vespertino pecoris sufficit. Synonymon *het-fek*. *Jier* per aphæresin pro *djier*, animal. Idem obtinet in

jir-heine pro djir-heine, vb. a. alere, potare, mundare pecus et stabula, quod bis vel ter die fit, matutina et vespertina hora. *Djier* non oves vel sues, sed vaccas spectat. *Djür-heine*, idem, pro *diur-heine* Litera *J*, sive sit epenthetica, sive vicaria vocalis *e* vel *i*, post *d* sæpe remanet, dum *d* ipsa evanescit; ex. gr. *jür* pro *djür*, *diür*, carus; *ju* pro *dju*, multitudo; *Jurre* pro *Djurre*, n. p. v. *jip* pro *djip*, profundus. Sc.o. post *l* *jied*, lux, pro *ljycht*, *ljyd*. F.b. *jacht* et *jocht* pro F. *ljacht* et *ljocht*, lux. Sc.o. *jeau* pro *ljeau*, F. *ljeaf*. Post *w* in *jukken* pro *wjukken*, alæ molæ pneumaticæ.

djirheiners-tiid, cg. hora alendi, potandi, mundandi pecus in stabulo, *Sneaun-to-jonne*, *seit di burinne*, *is it myn djirheiners tiid*, (vespera diei Saturni, inquit rustici uxor, est mea hora curandi pecus) quaque scilicet vespera diei saturni matres Frisiæ suos liberos mundant lavando, depectendo, indusia immunda puris mutando, ut die solis deo sacro bene compositi procedant. Eodem die et domos ob eandem causam mundant. *Heine*, suscipere manibus rem cadentem ne rumpatur, vel pilam in altum projectam; curare et fovere quem, ut *kreamheine*, nutricem agere; *kream-heinster*, nutrix; *djir-heine*, curare pecus.

djir-scutting, cg. Frisii sepiunt agros

Digitized by Google

intermediis sulcis aquariis, qui nisi aquæ plenæ sint pecus transit in prata vicina aliorum; canales igitur fossæque ex intervallo purgantur a cœno, ut pecus suo prato contineatur, quod *djier-scutte* audit. (Nl. *schutting*, sepimentum.) *Djier-scutting* plene esset *djierscutting-jild;* hæc vox enim notat pecuniam, quam possessores solvunt pro purgandis canalibus et fossis in agrorum suorum vicinia.

hynzer, hynder. n. sing. et pl. equus, equi. *(Z* in *hyn-ser* ex *th*, *ther)* Sc. o. *hyn-jer*, *(jer* pro *djer). Hinxt*, equus; *djer*, animal. Eodem modo jungunt *bist* cum *kou*, in *kou-bist*, vacca; *fugel* cum *ein'* in *ein-fugel*, anas; subjectum *(bist*, *djir*, *fugel)* in talibus genus, prædicatum *(kou*, *hinxt*, *ein')* speciem indicat.

ung-djirs-lân', n. pratum tenue pastui vitulorum sufficiens. *Jung-goéd*, vituli juvencæque.

pest-djier, n. animal nigrum, oculis flammantibus, nocte obscura vagans per agros, et pestem aliaque mala portendens. Superstitio eadem regnat inter vulgus Alamannicum; Thur. Sachs. verein, N. Mittheit. VI. 2. 168. *Pest-djier*, figurate, femina detestabilis. In veteri poemate de noverca avara, conjuge patris decrepiti, *Mar scil dit pestdjir wesse uis heyte erfgenaem?*

suker-djeer, n. (Warns.) ollula sacchari receptaculum.

wyld-djier, n. fera. *Wyld-goéd*, aves rapaces. Ags. *vild-deór*, n. fera. bellua.

DJEER, n. Makkum, annus. F. *jier;* Ags. *gear*, *ger*, n. Angli *g* ante *e* efferunt ut *dj*, ex. gr. *genial*, djenial. Sic ex *gér* fit *djeer*. F. v. *gima*, vos, *(gi-man*, vos homines, Nl. *gij-lieden*, Hol. *je-lui)* Mak. *djemme*, F. *jimme*.

fordjerje, vb. a. et n. agere natalem diem, F. *forjirje*.

DJERJE, DJIERJE, vb. n. instar pulpæ ubique in corpore hominis turgentis concuti, palearis pendentis instar si movetur agitari. *Dy Bilker ind syn wiif djirje fen fettigheid*, homo iste Biltanus ejusque uxor si eunt tremula eis pulpa est propter obœsitatem. — (Isl. *thiarka*, concutere, quassare; figurate, increpare?) Confer *djerre*.

DJERRE, cg. plene *ais-djerre*, vel *diere* albugo simul cum ovi vitello, Nl. *doier*, idem, Job. VI. 6, *'t witte des doiers.*

Hodie distinguunt inter *het wit van 't ei*, album ovi, et *dooier*, vitellus, quo sensu quoque F. *djerre* sumitur in voce comp. *dubel-djer-âi*, geminum, διέδυμον. — *Djerre*, *deárre* contracte pro *deder*, *dider*, Ags. *dydring*, m. ovi luteum, ut Nl. *dooyer* ex *doder*, Sax. v. *doddro*, m. centrum ovi, F. b. *döddel*, Outzen. *E* in *djer* est ex *y* sive *i* in Ags. *dydring*, F. v. *dire*, vitellus. G. J. II. 5.

Forte a tremulo motu fluidi vitelli, cujus notio hæret in F. *djerje*, q. v. Ang. Suffolk *dudder*, to shiver, (Ags. *dydring.)* Ang. North. *dodder*, to shake or tremble. Elucet plena forma in

deder, doder, myagrum sativum et macrocarpon. Hall. 23. Hd. *dotter-kraut*, Nl. *vlas-dodder*, quod inter linum floret.

Nl. v. *gheluwe*, luteus, Ags. *gealuwe (gélic* contracte *gelk* = *yelk.)* Ang. v. *yelk*, luteum ovi, Ang. *yolk*, Ang. *yellow*, F. *It hwyt ind it giel fen it aei: it hwyt fen it aei*, ovi albumen; *di scyl fen it aei*, putamen ovi; *it tredzel fen it aei*, seminalis lentor, seminalis nervus sive umbilicus ovi. *Fersk*, *fœrsk aei*, ovum purum, recens. *Ful* (foel) *aei*, ovum pullescens. *Wyn-aei*, ovum irritum.

DJIER, DJEAR, n. puella. *Swiete ljeawe djear*, G. J. suavis amataque puella. Nl. v. *dier*, idem. Confer Lex. Epkemæ 79, ibique exempla citata. *D* est ex *th;* Isl. *thirr*, m. servus; f. femina, puella, Lex. Hald. et Egilsson; deëst Jonssono. Productior forma *derne*, *deerne;* Teuth. *derne*, *maget*, ancilla. Kil. *deerne*, famula, puella. Nl. v. *het dierken Jesus*, quod commutabant cum *het knechtken Jesus* (servulus) puerulus J. Hollandi *meid*, famula, habent ex *meged*, virgo. Inde restat Hol. *Myn meid*, mea puella, i. e. amasium. F. *faem* virgo, ancilla: *famke*, puellula.

DJIP, DJEEP, adj. profundus. Comp. *djipper*, Ang. v. *dipper*, Ang. *deeper* (dieper.) Nl. *dieper*. F. v. *diáp*, comp. *diápera*, *dyáppra*, (djápra). Ex *diáp* est *djap*, *djep*, *djép*, *djip*. *Djep*, Makkum. Goth. *diups*, adj. profundus. Ags. *diúp*, *deóp*, F. v. *diáp*, Sat. *djap*, F. *djép*, *djiep*, *djip*. Ex *déop*, Ang. *deep*. Confer Skr. *tip*, humectare, F. *dippe*, idem; Gr. δύπτω, mergo.

Digitized by Google

Djip sile, vento sævo navigare obrutus undis. *Hy hat to djip eyld*, ebrius est. *It scip giet to djip um throch di féart to kommen*, navis nimis profunde subsidit quam ut per flumen gliscat. *Geau nat to djip yn dyn ellinden*, ne nimis profunde contracta mente calamitatem tuam. *Di kou is djip yn 'e boárst*, (vacca profunda est pectus, i. e.) si expansis brachiis eam mensuras a cauda usque ad palear, manus profunde descendat ad palear necesse est; valet de vacca obœsa majoris staturæ. Ang. v. *deep*, profundus; vafer. Halliw. Prov. *Stille wetters hawwe djippe grûnen*, taciturni vafra fovent consilia. *'n Djippe thinker*, altum ingenium, subtilis judicii vir. Ang. *deep*, Ang. v. *deep*, cunning. Conf. Ang. *deepfelt*.

djip, n. profundum, aqua, flumen, canalis. Goth. *diupei*, f. βάθος. Inde nomina canalium et fluviorum. *It Wartenaster djip, it galge-djip*, (profundum patibuli, i. e. in cujus ripa patibulum erat) *it Reid-djip*, flumen Reidingorum currens ab urbe Groninga in mare Suder-sea. F. o. *deep*, profundum, tum naturale, tum fossum ut canalis. Stür. F. u. *it diep*, Ags. *deope*, f. profundum, mare.

undjip, adj. F. u. *ondiep*, haud profundus, vadus, a, um; Ags. *undéop*, Ang. *undeep*.

djipte, cg. profunditas. Goth. *diupitha*, Ang. *depth*, ex adj. *deep* (diep); vocalis longæ *é* sonus obstruitur duplice consonante *pth* et corripitur ut in Ang. *theft* ex *thief*.

djippens, cg. profunditas. Ang. Teesdale *dipnes*, p. 35. Ags. *diópnes*, f. Ang. *deepnes*. Goth. *daupeins*, f. βάπτισμα. *Ens*, *-ens*, inverse *nes*. Ags. North. *diopnis*, mysterium.

düpe, vb. Mackinga, haurire aquam ex puteo. Ang. v. *duppe*, profundus. Halliw.

depe, vb. a. haurire aquam ex cisterna, quod fit submergendo situlam in aqua. *Di bak is yet nat lins; wy kenne nock ien ammerfol depe. Djippe*, idem.

djipje, vb. a. fundum aquæ exserto capite attingere pedibus. Haurire; *Hwa djipt nou wiétte, Hwa scil 't gleon utjitte?* quis hauriet aquam sufficientem ad incendia extinguenda? G. J.

bidjipje, idem. Tropice, *Di keardel is sa slim as roet; nimmen ken him bidjipje*, homo est vaferrimus; nullus ejus consilia intima deteget. Ags. *bedyppan*, immergere, perfundere quem. Figurate Nl. *bediepen*, circumvenire splendidis verbis, detrahere alicujus famæ, in suspicionem vocare, turbare mentem alicujus: *Listelyck bediept door d'opgepronckte logen*, v. d. Veen, Sinneb. 46, vafre circumventus splendidis mendaciis. *Bediept*, Chart. Fr. II. 77, in suspicionem vocatus, var. lectio *berucktiget*. Angli *u* longam efferunt *ju*, i. e. ut suum *you*, vos; *tube*, *cube*, fiunt in ore loquentium *tyoube*, *kyoube*, et *to dupe*, fallere, *dyoupe*. Præfigunt Frisii vocali *u* in *dupe* haud aliter literam epentheticam *j*, quo fit *djupe*, *djoepe; bidjupe*, pf. p. *bidjûpt*, *be-djoept*, G. J. circumventus, frustratus, famâ spoliatus. Nisi potius *ju* nascatur ex dipthongo antiquo in Sax. v. *diup*, Goth. *diups*, Isl. *djupr*, profundus. Sueth. *djup*, adv. *djupa*, vb. Galli ex lingua avita Francorum *duper*, tromper. Analogice Hd. *stürzen*, mergere (Nl. *storten*, fundere) *bestürzen* (Nl. *bestorten*, aqua perfundere) obruere, consternare, conturbare. Lat. *fundere hostes*, *confundere animum*.

utdjipje, vb. a. fodendo excavare aquæ fundum.

depene, depinge, f. F. v. perfusio, immersio. *Wapul-depene*, *wapul-depinge*, delictum quo quis immergitur aqua vel palude. Ags. *vapul*, adj. scaturiens, fluctuans; *vapoljan*, scatere, ebullire. F. occidentales, *wapel*, aqua saponis spumans. F. b. *quab*, *quob*, aqua profunda, palus in quo quis suffocari potest. Confer Outzen, *quab*. F. v. quoque frequentabant *wepel* pro *wapel;* quare suspicor Ags. *vapelian*, scaturire, esse formam frequentativam vb. *vepan*, Ang. *to weep*, plorare, F. v. *wepa*, Saterl. *wapia*, Hind. *gepje*.

dippe, vb. a. intingere. *Di punt fen di dôk yn it wettir dippe*, lintei apicem in aqua tingere. Ang. v. *dyppe his finger*, F. *syn finger dippe*, intingere digiti apicem, Levit. IV. 17. Ang. *to dip*, immergere, mergi, madefieri; *a dip*, immersio; *half a dosen of herrings could be taken by one dip of a basket*. Ags. *in-depan*, immergere, F. *yn-dippe*.

bidippe, vb. a. linteolo madido pau-

Digitized by Google

DJIP.

lulum macerare, humectare; ex. gr. vulnus, ulcus.

dôpje, dope, vb.a. baptizare, Goth. *daupjan*. Ags. *dôp-fugel*, avis aquatilis qui se mergit, ut Lal. *mergus* a *mergo*.

dôp, cg. baptisma, plene *wetter-doop*.

deppe, vb.a. caput deprimere. Pueri inter rixam, *Ik scil dy deppe*, capite humi depresso te mulctabo. Nl. v. *duypen*, verticem capitis demittere; *duypen*, prono capite spectans terram, homo submissus. Ang. Cumb. *dope*, a simpleton. Ang. *to dip*, to go downward as a vein of coal laying obliquely in the earth. Hal. Ang. Teesdale, *to dip*, to incline, as the field *dips* to the east. Gal. *dupe*, deceptus, decepta; *dupeur*, deceptor. Ang. *to dabble*, aspergi maculis, se conspergere luto vel aqua manu allidente. *To dabble in the mire*, manibus vel pedibus movere sordes lutumve. Sax. n. *smeer-dobbel*, femina spurca.

dôp-lokje, Saenredam et F. patella jusculi, in quo offam piscis aliusve cibi tingunt.

dôp-snein, cg. dies solis dicatus baptismati adultorum.

dôp-wetter, n. aqua baptismalis.

dopeling, cg. neophyta baptismalis adultus.

sur-dôp, cg. F. u. *süür-doop*, jusculum sive condimentum calidum ex ovis, butyro et aceto, in quo tingunt percam coctam accumbentes. F. b. *duwwe*, intingere; *deuf*, m. jusculum, Bend. 15. Ang. North. *dip*, any kind of sauce eaten with pudding. — Ut Ags. in *dyppan*, et F. in *dippe*, Ang. *dippe*, reduplicant *p*, sic et Flandri in *doppen* (Kil.) pro Nl. *dôpen*. Freq. Ags. *dopetan*, *doppetan*, mergi, subsidere. Angli. v. propter frequens cum Flandria commercium hanc formam adoptaverunt in voce *doppers* pro Nl. *dopers*, baptistæ, i. e. teleiobaptistæ, quippe qui, rejecto infantum baptismate, solos adultos Christum liberatorem professos aqua salutari tingebant, adeoque per eminentiam dicebantur „baptistæ." Quin et a cæteris Nl. *herdopers*, *weder-dopers*, anabaptistæ, vocabantur, quod adultos baptisabant, licet hi recens nati jam infantum baptismum, huic sectæ spurium et nullum, acceperant.

wetter-dôp, cg. baptisma inaugurale sacrorum Christi.

DJOE.

DJOE, DJU', hominum multitudo; *οἱ πολλοί*, F. *folle*, *By djoe*, frequentes, gregatim; Epkema male vertit „quotidie." *By* hoc sensu solemnis est; ex. gr. *by de bult*, affatim; *by hopen*, cumulatim; Nl *bij menigte*, affluenter, *bij honderden*, centeni. *Kijtse ick hynser mand by djue*, G. J. I. 174, frequentes. *Schoárje oan tjercke-weag by djoe*, 53, catervatim, crebri; *Den gjealpt sâlt schomme oer 't druwg by djoe*, 90, mare salsum evomit undas spumantes super continentem catervatim sive plurimas, id est, immani vi. Sic *πόταμος* dicitur *ῥεῖν πολὺς*, multus, i. e. vehementer, quam phrasin Demosthenes transtulit ad oratorem vehementer perorantem. Ags. *theodan*, jungere, associare; *theod*, *thiod*, (multitudo juncta) natio, populus, Goth. *thiuda*, unde per apocopen F. *diu'*, *dju'*. F. v. *thiade*, Sax. v. *thiode*, natio, F. v. *thiotke*, lingua vernacula. Su. *tjod*, populus. Nl. v. *Freesche diet*, natio Frisiorum.

Djoe sensu turbæ hominum et cum ea consortii aliquando contemtim sumitur. *Ik wol nat by djoe wœze*, consortium vulgi vito. „*Ik sit yn jildpine.*" *Géan den nei dyn rike iem ind moike.* „*Hwat scoe ik by djoe dwaen?*" Cui bono hoc avarum hominum par compellarem? *Djoe*, multitudo, ne confundas cum *djoe*, illi, F. v. *thiu*. Molkwar *Binne djoe hir weast?* Illine hic aderant? „Illi" de quibus sermo est.

Pro *dju* sensu vicino valet *ju*, ut *jip*, *jûr*, *Jurre* pro *djip*, *djûr*, *Djurre*, cæt. F. b. *just* pro *bjust*, F. *bjist*, colostra, Joh. 104. *Jug* pro *wjugh*, ut F. *jok* pro *wjok*. Joh. 9. *As ik ju sis mien ik âlle hinnen*, cum dico *ju!* volo omnes gallinas. Voce *ju* quippe agunt gallinas et aves fures. Hac vocula quoque major natu minorem vel equalis equalem compellat, sive jocibundus, quod passim fit, sive ad despectum significandum. Si quis inconcinne vel rustice quid agit, vel alium offendit, responsum refert, *Hâld op, ju! Bisthe mâl, ju! Sa nat, ju!* Jocose sumitur in phrasi *Ist al sawn ûre slein? Ei, né ju! It is noch nin heâlwei*, Anne hora septima audita est? Nequaquum, stulte; nondum dimidia post sextam lapsa est. F. o. Alamannisantes „*Kumm her, ju!*" Adi huc, puer! Vide Stürenberg, qui

Digitized by Google

jü trahit ex *junge*, puer! *ü* in *jü* apud F.o. brevis est et aspera ut apud nos. Ut *diu'*, homines, ad unum refertur, sic Ags. *leóde*, teste Lye, præter homines, satellites, quoque juvenem notat, Ang. *ladd*, Jun. Et. *ladd*. Ags. *leád*, Goth. *lauths*, vir, utraque notione ex G. *liudan*, Ags. *leodan*, pf. *lead*, crescere. Ex F.v. *liúde*, fit F. *liŝ'*, ut ex *thió*, *the dióde*, *diud*, F. *diu'*, *dju'*, Nl.v. *diet*. Hæc originatio licet mihi arrideat tamen rationem habeas F.u. *ju*, tu, apud Baerdt, ex. gr. p. 189, *Ju meer, ju guyt;* p. 228, *Ju procureur. ju requestrant, ju lap, ju leur*, ubi *ju* contemtim usurpatur.

thiothe, F.v. lingua vernacula: *duas tabulas lapideas, that sprekth to thiothe, twa stenene tefla* quod audit in lingua vernacula. — F.v. pronuntiabant *a* in *tafle* ut *é*, unde *téfle*, Workum *téfel*, Ang. *table* efferunt *tébl*. Inde *tyoeda*, *bityoede*, significare, Hopperus, 97. Hodie *bithjutte*, supra 363. F.u. *bedüde*, significare, Nl. *heduiden*.

djoeye, vb.n. irrequiete hinc inde vagari ut multitudo seditiosa, pecus catuliens, cæt.

thâdward, n. p. v. F.v. Lit. Broc. § 212, proprie, populi tutamen, ex *thiade* et *ward*, cura, curator. Per ellypsin *Thâd*, F. *Thade*, *Tade; Taye*, Hind. *Téad*, ex *Theadalf*, n. p. v.

DJOEYE, vb.n. movere, moliri, agitari, æstuari, scatere, abundare. F.b. *dóje*, idem, vagari per noctem ut juvenes cum puellis solent, E. II. 203. (Nl. *wemelen*, Ang. *to crawl*.) Sax.v. *thioda*, populus, homines; Ags. *getheodan*, associari. F. *djoe*, homines, multitudo; *djoeye*, scatere, motari. Confer *turbari*, *turba* et *turbo*. Ut *djoe* et *joe* æque valent etiam *djoeye* et *joeye*. Corrige Epkemam, qui trahit *djoeye* a *joye*, jocus, lætitia, et *d* putat esse literam prostheticam.

djoeye, motari ut animantia innumerabilia, ubi prodierunt e creatoris manu, ex. gr. vermes inter se repentes: ut decoctores bacchantes per mediam noctem vagabundi, *di swiften djoeye nachts om;* ut animantia catulientia, *di bolle djoeit sleat ut sleat yu om by di dunsce kou to kommen. — Di wjerren wirde yn Septimber ûfboun; den biginne hja to djoeyen*, vervices mense Septembri castrantur; tunc enim subare incipiunt.

Confer Nl. *loopsch*, catuliens, de cane, a *lopen*, currere. *Wrâds djoey-behâd, de lib-teel-swiete min*, G. J. qui vitam parere gestit amor appetitu coitus conservat mundum. *Djoeye*, lascivire, ludere, delectari.

DJOER, adj. carus. Vide supra *diür*.

djoertme, cg. caritas (annonæ, rei frumentariæ, cæt.) *Di keapers wolle altiten kleye, dærom mat di keapman di alderbæste waer lewerje; want den kenne di keapers mar oer één ding kleye, di djoertme, ind oars oer twa, di djoertme ind di minheid fen di waer beide.*

DOAPER, cg. in genere, fluitans quid, quod suspendit hamum reteve ad pisces capiendos; speciatim paralelopipedon ligneum parvum in aqua natans et sustinens funem, qui desinit in hamum ad captandos pisces, præcipue anguillas et lupos. Istud lignum fluitans quoque fit ex juncis siccis arcte compressis; *doapers fen biesen. Doaper* distinguitur a *kork*, frustum parvum corticis suberii, plerumque coniforme, insertum filo hamiotæ, de quo pendet hamus, quo capiuntur pisciculi. Filum totum pendet de extremitate virgæ, quam tenet hamiota, F. *di angel-stoak*, Nl. *hengelroede*, Ang. *anglingrod*.

Doaper-iel, anguillæ hamo captæ; hæ sunt vilissimæ, carnem aridæ, cæruleis latisque capitibus. Propter summam voracitatem dicuntur quoque *róppert-iel*, et *rópperts*, pl. a *róppich*, edax, gulosus. Inhiant enim pisciculis hamo affixis, quam escam cæterae species fastidiunt; tales sunt, *di reade iel, di neblingen, di sciere iel*, quæ ultima pinguedine delicata inter omnes eminet. Species *doaper-iel* ad crassitudinem sex librarum proficit.

seine-doapers, pl. frusta suberea plerumque oviformia obtusa, annexa margini superiori sagenæ eamque aquæ supernatantem sustinentia, dum tubi parvuli plumbei margini inferiori inserti eam fundum versus trahunt. Pro *seine-doapers* quoque valet *flitsen* et *wijen* vel *wyen*, unde et funis cingens oram sagenæ superiorem dicitur *it wysim:* F.v. *sim*, restis, laqueus. Nl. *dobber*, calamus suspendens hamum ne fundum petat; cortex subercus lineæ piscatoriæ; congeries scirporum in oblongum fasciculum colligatorum,

Digitized by Google

DOAPER.

cui pro fulcimento pueritia, quæ natare discit, innititur.

F. *dòbberje*, supernatans undis sursum deorsum agi. R = L, Ang. *dabble*, aquam manu movere ut ludentes pueruli, mersari. Isl. *dubla*, mergi et emergere vicissim, urinare, sursum deorsum se agere in aqua; ludere aleis; *dufla*, idem. Hald. Andreæ 55, F.v. *dobbela*, *doblia*, ludere aleis; projiciunt quippe et quasi in caput devolvunt aleas lusores. Sax.l. *dabeln*, idem. Richey. 32.

dòbbelje, vb.n. ludere aleis. *Um waffelkoeken dòbbelje;* alias *smite*, jacere, sc. *dobbelstjinnen*, aleam. Confer Mhd. *wurf-zabel*, (trik-trak) Hd. *wurfel*, alea.

dòbbel-spul, vel -spil, n. ludus aleæ. F.v. *dòbbel-spil*.

dòbbel-stien, cg. tessera cubica, adeo, quadrilatera, et non sex laterum ut Romanorum. *Mei dòbbelstjinnen smite*, jacere aleas. Fig. *Smy my di apels yn daelders ind it spek yn dòbbelstjinnen*, disseca mihi poma in disculos (nummulos) et lardum in cubos. Sax.l. *In dabelstene snien*, idem, Bnl. I. 219.

dòbler, cg. qui aleæ lusum frequentat, aleator. Aleatores sunt homines despecti inter Frisios, quippe qui volunt industria et labore, non alea reperire vitam.

dòbbel, cg. lusus aleæ, alea. *Jelle leit wakkere sunich; hy scil ien hirde dòbbel ha'*, Jelle morti proximus est; periculosam jacit aleam. Nl.v. pro *dobbelen* quoque dicebant *tobbelen*, ut et Nl. *doppen* et *toppen* ludere trocho, promiscue habebant. Kil. *dop*, *top*, *toppen*. In qua forma *t* convenit cum *t* in Ags. *tæflan*, alea ludere; ut *f* in *tæflan* cum *f* in Isl. *dufla*, idem. Itidem Ags. *tæfel-stán* conspirat cum Sax.l. *dubel-steen*, F. *dobbel-stien*. Ags. *tæfel*, f. tessera, alea. Sax.l. *dabel*, F. *dobbel*, Bnl. I. 217. Bild. Gesl. I. 151. Pro *dabel* et *tabel* habet Mhd. *zabel*, *zabel-kus*, *zabel-spil*, *zabel-stein*, *zabeln*. F. *dòbbel*, *dòbbel-kus*, *dòbbel-spil*, *dòbbel-stien*, *dòbbelje*. Jactus aleæ, quæ cadens devolvitur, annuunt, Isl. *dubla*, sursum deorsum ferri; Isl. *at dubla peningum*, pecunias aleæ submittere. Antiqui aleas ex fritillo projiciebant ne fraus esset in jactu. Nl.v. *tobben*, j. *toppen*, tumultuari, Kil. Nl. *tobben*, dubius agitato animo hinc inde trahi,

DOAR.

Mhd. *zabeln*, agitare, palpitare; Benecke, III. 833.

DOAR, DOOR, cg. janua; pl. *doárren*, fores. Ang. Teesdale *door*, effer *do-er*, *er* pro *ar*, p. 36, F.b. *dör*, f. Bend. 32. b. F.u. *deur*, dim. *deurke*. Ags. *duru*, f. Θύρα, Ang. *door*. F. dim. *doárke*. Nl.v. *dore*, Nl. *deur*. F. *Sa stiif as ien doar*, cui dorsum et coxendix rigent gravedine. Prov. *Di doar fen di déad stiet attiid wide-waech iepen*, semper patet atris janua Ditis. *Elts hat noach foár syn eigen doar to feyen*, quisque sordium sat habet ante suos fores quas verrat; i. e. reprehendamus potius et emendemus propria vitia, quam aliorum.

buten doar, foras. Ang. *out of door*. Confer *dár*. Ang. *within-doors*, Nl. *binnen-deurs*.

efter di doar, post januam, sc. ubi aperta est. *Immen efter di doar sette*, aliquem removere a mensa. Prov. *Unbeane gasten set men efter di doar*.

foár doar, ante fores, in platea, quod bene distinguendum a *foárdoar*, antica. *Di junges boártje foár doar*, *mar di famkes binne yn*, pueri ludunt in platea, sed puellulæ intus sunt. Gothi binas voces *faura*, ante, et *daur*, fores, in unam conglutinant ad idem significandum, Goth. *fauradauri*, platea, proprie, locus qui ante ædium fores est. — *Hwa scoe dat foár di doar fen sa 'n fyn man sòcht hawwe, dat syn faem fen him yn 'e kréam moast*, quis viro tam speciose imputare ausus esset famulam ex eo esse gravidam? Ang. *The fault lies wholly at my door*. Prov. *Elts wit it foár syn ein doar wol scjin to feyen*, quisque sua vitia excusare callet. — *It leit nat foár myn doar*, hæc res me non attingit.

næst di doar, vicinus, Ang. *next door*. Prov. *Næst di doar, neiste friún*, proximus vicinus proximus consanguineus. — *It gàt fen di doar*, januæ ostium. *Flâyers wiis ik it gàt fen di doar*, adulatores abigo ex domo mea, Ang. *To show one the door*. *It gat*, ostium, apertura, Ang. *gate*, porta.

di doar tadwaen, claudere januam, valentissima ratione convincere, adducere ad propositum. *Di heit woe' my eerst syn dochter nat jaen, mar do makke moike my ien pleats ind dat die*

Digitized by Google

di doar ta. — Mei di doar yn it hûs falle, (cum janua cadere in domum, i. e.) absque ulla præfatiuncula et improviso aliquem hortari, increpare, vel nuntio inexpectato opprimere. Figura desumta est a domibus veterum, quæ omni atrio carebant, adeo ut aperiens januam quis in cubiculo et media familia esset. — *Hij ken 't goed naet wijtkere al stoe-er mey ien stoack ijne doar*, Burm. 27, ei invito affluunt divitiæ.

bæds-doárren, pl. lecti fores. Confer supra 195.

boppe-doar, under-doar, (janua superior, inferior.) Januæ Frisiorum non erant integræ; quæque janua constabat ex duabus tabulis, altera superiore, altera inferiore. Superiore aperta licebat inferiori esse clausam. Intus non sera, sed repagulis obserabant januas. Olim Frisii nocte dormiebant januis laxis; grandævi senes vici Warnsæ mihi juveni retulerunt, omnes incolas se ut furti suspectos habuisse, si quis tenacior inter vicanos obserabat nocte fores. — *Underdoar*, figurate, homuncio.

but-doar, supra 569.

binnen-doar, janua intra parietes domi.

efter-doar, posticum. *Hy hâldt altiten ien efterdoar iepen*, posticum habet quo evadat, i. e. postica effugit argumenta et accusationes partis contrariæ, homo cautus subterfugit.

foár-doar, antica, Ags. *fore-dera* vel *-dura*, atrium. — *Foárdoar*, tropice, rima anterior sive ostium braccæ, quod si casu patet amicus ridens *Krigeste*, inquit, *krigeste gasten; dyn foárdoar stiet iepen.*

hus-doar, domus coloni janua. Opponitur

middel-doar, mil-doar, janua inter stabulum et domicilium coloni media; janua habitaculum rustici ejusque familiæ separans ab officina lactaria.

scurre-doar, horrei fores ampli, in usu pl. *scur-doárren*, quod in duas vel tres tabulas mobiles sunt divisi.

lyk-doar, janua per quam cadaver effertur; cæterum clausa nisi semel in anno, cum tota domus purgatur. Itidem via mortui ad sepulchrum determinata est diciturque *lyk-wei*, caveris via, vel *tsjerk-paed*, via ad ecclesiam i. e. templum, in quo vel circa quod in cimæterio sepeliebantur mortui. Quantum ad januam feralem West-Frisii erant præcipui, qui eam sancte observabant; inter F. mos ille paulatim obsolevit. Erat autem solemnis apud antiquissimos proavos, qui parietem pone caput morientis perforabant et cadaver per hoc recens ostium in sepulchrum efferebant. Confer Weinhold, Alt-Nord. leben. 476.

utdoar, fores per quos exeunt foras, in plateam, cæt.

noarder-doárke, n. janua parva in pariete templi boreali, per quam medio ævo liti et abjectæ sortis homines intrabant templum; per portam australem, quæ et multo major et architectonicem ornatior est, intrabant libri et honestiore loco nati. In foribus, qui hanc portam claudunt, sæpe minor est janua, per quam hodie cujuscumque ordinis homines intrant: integri fores tunc tandem aperiuntur, cum funus viri nobilis, ex stirpe antiqua Frisiorum, in antrum sepulchrale familiæ deducitur. Hic mos adhuc obtinet in templo parvi vici Waexens (Westdongeradéliæ.) Cum his confer verba Varronis lib. 6, „Ejus templi „partes quatuor, sinistra ab oriente, „dextra ab occasu, antica ad meri„diem, postica ad septentrionem." Inde ab antiquis temporibus apud Dithmarsos domuum antica spectabat meridiem et vocatur *suderdör;* postica contra occidentem spectans audit *Westerdör*. Schutze, Holst. Id. I. 288.

Eodem modo veteres distinguebant inter portas urbium. Porta borealis Stauriæ minor erat et vulgaris, australis contra major et ornatior. Inter antiquissimos Græcos idem obtinebat mos. In fundo exhausti lacus Cutais inventa sunt rudera vetustissimæ urbis, forsan Pelasgorum, cujus porta borealis minor erat, australis vero major et structuræ elegantis. Plaga australis, ubi sol regnabat, Germanis erat fausta, borealis, unde ventus asperi et frigora oriebantur, ominosa, quare et patibula boream versus erigebant, F. v. *Northhalde bâm*, in boream spectans arbor.

slûs-doárren, pl. fores emissarii, qui clausi aquarum meatum impediunt, laxi vero liberum reddunt.

Digitized by Google

cui pro fulcimento puerilia, quæ natare discit, innititur.

F. *dòbberje*, supernatans undis sursum deorsum agi. R = L, Ang. *dabble*, aquam manu movere ut ludentes pueruli, mersari. Isl. *dubla*, mergi et emergere vicissim, urinare, sursum deorsum se agere in aqua; ludere aleis; *dufla*, idem. Hald. Andreæ 55, F.v. *dobbela*, *doblia*, ludere aleis; projiciunt quippe et quasi in caput devolvunt aleas lusorea. Sax.l. *dabeln*, idem. Richey. 32.

dòbbelje, vb.n. ludere aleis. *Um waffelkoeken dòbbelje;* alias *smite*, jacere, ac. *dobbelstjinnen*, aleam. Confer Mhd. *wurf-zabel*, (trik-trak) Hd. *wurfel*, alea.

dòbbel-spul, vel -spil, n. ludus aleæ. F.v. *dòbbel-spil.*

dòbbel-stien, cg. tessera cubica, adeo, quadrilatera, et non sex laterum ut Romanorum. *Mei dòbbelstjinnen smite*, jacere aleas. Fig. *Smy my di apels yn daeldere ind it spelt yn dòbbelstjinnen*, disseca mihi poma in disculos (nummulos) et lardum in cubos. Sax.l. *In dabelstene snien*, idem, Bnl. I. 219.

dòbler, cg. qui aleæ lusum frequentat, aleator. Aleatores sunt homines despecti inter Frisios, quippe qui volunt industria et labore, non alea reperire vitam.

dòbbel, cg. lusus aleæ, alea. *Jelle leit wakkere sunich; hy scil ien kirde dòbbel ha'*, Jelle morti proximus est; periculosam jacit aleam. Nl.v. pro *dobbelen* quoque dicebant *tobbelen*, ut et Nl. *doppen* et *toppen* ludere trocho, promiscue habebant. Kil. *dop*, *top*, *toppen*. In qua forma *t* convenit cum *t* in Ags. *tæflan*, alea ludere; ut *f* in *tæflan* cum *f* in Isl. *dufla*, idem. Itidem Ags. *tæfel-stân* conspirat cum Sax.l. *dabel-steen*, F. *dobbel-stien*. Ags. *tæfel*, f. tessera, alea. Sax.l. *dabel*, F. *dobbel*, Bnl. I. 217. Bild. Gesl. I. 151. Pro *dabel* et *tabel* habet Mhd. *sabel*, *sabel-hus*, *sabel-spil*, *sabel-stein*, *sabeln*. F. *dòbbel*, *dòbbel-hus*, *dòbbel-spil*, *dòbbel-stien*, *dòbbelje*. Jactus aleæ, quæ cadens devolvitur, annuunt, Isl. *dubla*, sursum deorsum ferri; Isl. *at dubla peningum*, pecunias aleæ submittere. Antiqui aleas ex fritillo projiciebant ne fraus esset in jactu. Nl.v. *tobben*, j. *toppen*, tumultuari, Kil. Nl. *tobben*, dubius agitato animo hinc inde trahi,

Mhd. *sabeln*, agitare, p
necke, III. 833.

DOAR, DOOR, cg. janua
fores. Ang. Teesdale *dc*
er pro *ar*, p. 36, F.t
32. b. F.u. *deur*, di
duru, f. Θύρα, Ang
doárke. Nl.v. *dore*,
stiif as ien doar, cui
dix rigent gravedin
fen di déad stiet attii
semper patet atris
hat noach foár syn
quisque sordium s
fores quas verrat;
potius et emende
quam aliorum.

buten doar, for
Confer *dár*. An
binnen-deurs.

efter di doar,
aperta est. *Im*
aliquem remove
beane gasten set

foár doar, ante
bene distingue
Di junges boá
fankes binne
tea, sed pue
binas voces *f*
in unam cor
ficandum, C
proprie, loc
est. — *Hwa*
'n fyn man
fen him yn
tam specios
mulam ex
The fault
Elts wit it
to feyen,
callet. —
hæc res
næst di d
Prov. *Na*
imus
neus. —
tium. *J*
doar, a
Ang. *T*
ostium

di doar
valenti
cere
eerst
makke

Digitized by Google

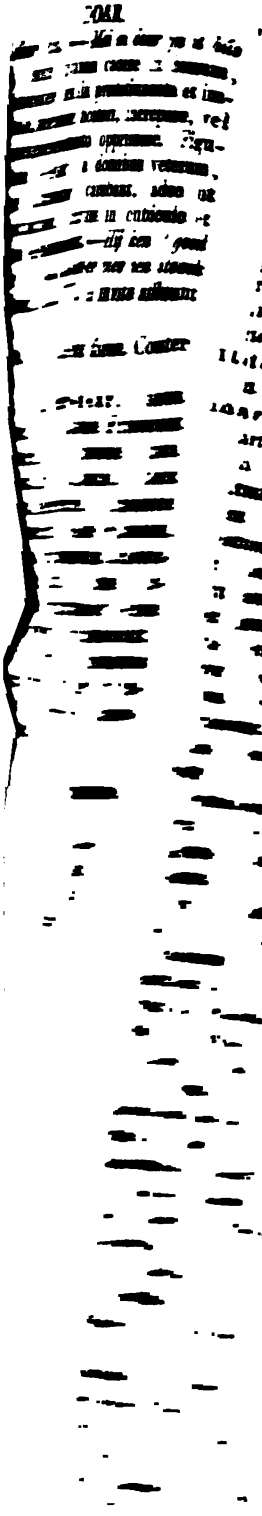

, no-
pock-

Nl. v.
'e sub

10 ope-
en yn it
ti humo.
bidobje,
quo quis
osset. —
bidobbe;
bidobbi
ragula ope-
m in lecto
.b. *bedobbe*,
bed, tectus,

ede downe

dubbed.
obem, sulcum
a. Isl. *dubba*,
ercussu effectum
sl. *dubba til rid-*
e equitem, Ang.
sla en til riddare,
slaen. Ang. *dab*,
humoris, macula
ck, merges. Ang. v.
nctores) teleiobap-

. Hind. *doiter*, *doai-*
ola, Bend. 9, ubi *Ch*
i, ut Angli *daugh-*
. Gr. *θυγάτηρ*, Ags.
chter, Isl. assimilatis
— Ags. *dohtor*, f. pl.
trum. F. v. *dochter*, pl.

edt myn dochter! (quanto
ia afficitur!) Tangit ho-
. cui inopinatus fit honor.
rs ind deade bleyen matte
biwarje, Scoti, *Daughters*
sh are no keeping wares.
— *Dochters binne goed om*
psce jild yn 'e hánnen fen
pen to spyljen. — *Di iene*
'e moar ind di oare oan 'e
e gustibus non est dispu-
— *Myn dochter scil foár di*
wi... sei di mán, ind do
ro...

Digitized by Google

DOAR.

tsjerke-doar, templi porta.

Omnia præterea ædificia et receptacula, quæ foribus clauduntur, cum *doar* ut subjecto componuntur ex. gr. *kelders-*, *pakhus-*, *rasphus-* (ergastulum) *souders-doar*. cæt.

Quantum ad domuum januas veteres distinguebant inter *comer-*, *pisel-*, et *wach-dure*.

comer-dure, f. janua præcipui domus cubiculi. *Comer* pro *kamer*, F. *kéamer*, conclave ubi familia degit; conclave majus in diversorio, ubi omnes concurrunt, juvenes puellæque saltant tempore nundinarum, auctione publica venduntur agri, domus, cæt.

pîsel-dure, janua cubiculi clausi. *Pîsel* postea culinam notabat. Confer delineationem villæ rusticæ(C. M. p. 107. MS.), in qua *kokene*, culina, juxta *pisel* adest. „ *Pisel* ein verschlosten gemach." C. M. 42. „ *Pisel* ist im Ditmarsischen die grösste und beste stube im hause ohne ofen." Bnl. 3. 323. „ *Pijsel*. Fris. j. *kokene*, culina." Kil. F.u. *poes-keuken*, casa parva extra domum in qua focum alunt ad usus culinarios, ad lavanda lintea, cæt.

wach-dure, janua parietis, i. e. janua exterior, per quam intrant domum.

doars-dinter, cg. Sc.o. postis. *Dinter*, vox indigena, pro qua F. extraneam *doar-post* habent; itidem Angli *door-posts*, reprobata elegantissima voce Ang.v. *door-cheeks*, forum genæ.

doars-klink, cg. repagulum parvum interius, quo janua extrinsecus annulo ferreo aperitur et clauditur. Differt a sera *doars-slot*, quæ clave aperitur et clauditur. — *Geheimen oan frouliu yn it ear to reauntjen is sa folle az se oan 'e doars-klink to hingjen*, secreta credere mulierculis idem est quod secreta publicare. — Nota est infantum nenia *Hippelde-pink*, *siet op 'e doars-klink*, cæt.

dor-pel, cg. ex *dór-péal*, limen querceum forum in emissario aquatico. Nl.v. *dorpel*, limen in genere. Literis inversis *dropel*, quod *p* attrahente *m* fit

drom-pel, cg. Nl. drempel, limen januæ, in qua forma *e* vocalis *(dre, der)* quadrat cum Ags. *dera*, janua.

doars-ring, cg. annulus ferreus extrintecus januæ annexum, quo repagulum interius sursum deorsum movetur, vel quo pulsant fores ut aperiantur. Inde quod Nl.v. vocabant *deur-rinck*, posteris erat *deur-hamer*, proprie, malleus ostii vel *klopper*. Kil. *Hark, dær rammelt immen meye doarsring. Dòch iepen!*

doar-span, n. Sc.o. ostii postes unitæ limine supero.

doar-spant, n. Hind. postes januæ.

doar-stile, cg. postis. G. J. *'n tken stile*, G. J. stipes ligneus.

doár-warder, Nl. deurwaerder, apparitor, proprie, janitor. Ang. *door-keper*, janitor, Ang.v. meretrix, (quæ in janua prostat).

DOARE, vb.n. audere, pr. *dóar*, *doárste*, *dóar*, pl. *dóare;* pf. *doárste;* pf.p. *dóard*, *doaren*. Ags. *dears*, *dearst* (F. *derste*, G. J.) *dears;* pl. *durron;* pf. *dorste*, pl. *dorston*. Goth. *daursan*, pf. *daursta*, præs. anom. *dars*, pl. *daursum*. Consonanti *θ* in *θαρσεῖν*, *θαῤῥεῖν* respondet Germ. *d;* anomalon igitur est *tk* in Isl. *thora*, F.v. *thura*, *thora*, debere, indigere, obligatus esse, pr. *thoer*, pl. *thuron;* pf. *thorste*, *dorste*. Nl.v. *darren*, *derren* ex *daren*. Ang. *to dare;*

I dare do all that may become a man;
Who dares do more is none. Shak.

Prov. *Dy nat doar is nin Fries*, Frisius non est qui non audet.

DOARN, (doan, doán) cg. spina; dumus, pl. *doárnen*. *Da ik yn 'e jildpine siet hat pake my di doarn ut 'e foet lutsen*, mihi pecuniæ penuria laboranti avus succucurrit, proprie, mihi spinam e pede traxit. — *Di fekke is sa ful as ien doárne*, vetula amara spina acutior est, i. e. omnis avidissima questus. — *Di junge giet throch doarn ind hægh*, puer indomitus grassatur nihil parcens, proprie per dumos et sepes.

doarne, sive *lytse stikel;* ellyptice pro *doárn-stikel*, Gron. carduus crispus.

D ex *tk*, cujus speciem acutam Frisii retinent in compositis *thoárn-beyen*, pl. (toán-beyen) sentis uvæ.

DOBBE, cg. scrobs, fovea, sepulchrum. F.b. *Dobb*, m. Sylt. Joh. 6. *dõbbe*, m. Outzen, obturamentum, embolus; ut F. *dyk*, agger, Ang. *ditch*, fossa. Bend. 53. Notioni cavi, foveæ, vicina est altera operiendi, unde F.b. *dobbe*, tegumentum; *bedobbe*, obtegere, contegere. Outzen.

Digitized by Google

DOBBE.

Ien dòbbe mei wetter, scrobunculus aquæ plenus, plerumque in plateis post pluviam. Ellyptice *dòbbe*. *It bern stapte yn ien dòbbe, dat it wetter yn 'e scuón gûeasze*, puerulus incaute movebat pedem in scrobunculum aquosum, ut aqua streperet in calceo. Ang. v. Scoti *dub*, a small pool of rainwater. Nl. v. *dobbe*, j. *tobbe*, labrum. Kil.

dòbbe, scrobs in paludosa terra, ex qua terram causticam traxerunt, Vegelin, Veengraverij, 77. Hol. v. *uitgebaggerde turfdobbe*, N. H. 468, 14. Sax. l. *dobbe*, fovea, terra paludosa gramine tecta, Bnl. I. 216. Ang. v. *dub*, sordes: *Spared neither dub nor mire*, Robin Hood, I. 106. — *Oppe dobbe*, fimetum. Antiquitus fimum congerebant in scrobem, quam cingit lotium stillatum, ut ad hunc diem solent Tubantes.

dòbbe, sepulchrum, G. J.

dòbbe-igge, cg. margo sepulchri.

dòbke, n. scrobs parva. *Ien lyts dòbke op 't tjerkhoaf 'n bulte romte yn hûs*, (parva scrobs in cimæterio, spatium amplum in domo) infans morbidus morte abreptus multis impensis et curis levat familiam pauperam. *Romte*, spatium, latitudo, laxamentum, majus commodum, res lauta. — F. *Dobkes* vel *kulkes yn 'e wangen*, Nl. *kuiltjes in de wangen*. F.u. *doppetje*, scrobiculus, *doppetjes in de wangen*, Starter Fr. Lusthof. 29, a, scrobiculi in genis virginis lepidæ.

drink-dòbbe, cavea in prato aquæ plena, quam bibit pecus. Aqua in fossis aquariis littori vicinis sæpe salsugine maris infecta pecori pascenti haud utilis est. Ellyptice *dòbbe*.

duk-dòbbe, G. J. oceani cavum in quo aquæ subsidunt.

hird-dòbbe, scrobiculus focalis, in quo ignis sub cinere servatur. Hol. v. *raek-dobbe*, Ten Kate II. 613. a. Hodie *raak-kolk*, cf. Kil. *raeck-kuyl*.

ierd-dòbbe, scrobs in terra, fossa, sepulchrum.

pók-dòbbe, cicatrix concava variolæ; pl. *pók-dòbben*, F.u. *pok-dalen*, Gron. *pok-dellen*, a *dal*, vallis. Ang. *pock-hole*, (variolæ cavitas) idem: *pock-mark*, *pock-pit*, idem. *Naden*, striæ faciei suturis similes, ortæ ex variolis, cum hæ non singulares manent, sed inter se confluunt.

DOCHTER.

pók-dòbbich, adj. F.u. *pok-dalich*, notatus cicatricibus variolarum. Ang. *pock-marked*.

scern-dòbbe, scrobs stercorea.

dòbje, vb.a. in foveam condere. Nl. v. *dubben onder de aerde*, subdere sub solum (Gr. θάπτειν).

bidòbje, vb.a. superjecta humo operire. *Di houn bidobbet di bunken yn it hoaf*, canis ossa defodit in horti humo. Figurate *Bréa' foár 'e frjunen bidobje*, avare et canino more celare, quo quis amicis gratissimum facére posset. — *Bidobje*, celare, tegere, pf. p. *bidobbe*; defossus, absconsus. F. b. Sylt, *bidobbi an bistobbi*, contegere et stragula operire, F. *bistopje*, dormientem in lecto circumtegere, Joh. 59. F. b. *bedobbe*, tegere, Outzen. Ang. v. *dubbed*, tectus, vestitus,

His dyademe was droppede downe
Dubbyde with stones.

Morte Arthure. Halliw. *dubbed*.

dòbbe-damje, vb. n. scrobem, sulcum aquarium implere terra. Isl. *dubba*, percutere; inde forte percussu effectum concavum in terra. Isl. *dubba til riddara*, ictu gladii creare equitem, Ang. *to dub a knight*, Su. *sla en til riddare*, Nl. *iemand tot ridder slaen*. Ang. *dab*, levis tactio, aspersio humoris, macula aspersa. Ang. *dab-chick*, merges. Ang. v. *doppers*, *dippers*, (tinctores) teleiobaptistæ.

DOCHTER, cg. filia. Hind. *doiter*, *doaiter*; F. b. *dójtte*, filiola, Bend. 9, ubi *Ch* ante *t* vertitur in *i*, ut Angli *daughter* efferunt *dotur*. Gr. θυγάτηρ, Ags. *dohtor*, F. v. *dochter*, Isl. assimilatis litteris *dottir*. — Ags. *dohtor*, f. pl. *dohtra*, dat. *dohtrum*. F. v. *dochter*, pl. *dochtera*.

Hwat eare sciedt myn dochter! (quanto honore mea filia afficitur!) Tangit hominem vanum cui inopinatus fit honor. Prov. *Dochters ind deade bleyen matte men nat lang biwarje*, Scoti, *Daughters and dead fish are no keeping wares*. Kelly, 86. — *Dochters binne goed vm it âlde Frysce jild yn 'e hánnen fen frjemde poepen to spyljen.* — *Di iene hat sin oan 'e moar ind di oare oan 'e dochter*, de gustibus non est disputandum. — *Myn dochter scil foár di prop dage wirde, sei di mán, ind do scoe hja trouwe.*

Digitized by Google

DODDE.

DODDE, cg. Sc.o. sarracum in quo fimus pecoris e stabulo vehitur, F. *meôx-kret*, *dung-krode*.

DODJE, vb.n. somnolentus capite cadente et surgente nictare, leviter dormire. Isl. *dotta*, nutare capite dormiente; *dott*, n. nutatio capitis dormientis. Ang. Kent. *dodger*, nightcap. Nl. *dutten*, leviter dormire; *de oude heer dut wat in zyn stoel; hy neemt een dutje*, meridiatur, Ang. *He takes a nap*. Nl. *dutten*, delirare, hebescere, torpere mente, Ang. *to dote*.

doedel, cg. mulier torpida et socors.

dòd, cg. *Yn 'e dòd*, levi somno correptus. *Dòd*, stupor, consilii inopia. Isl. *doda*, languescere.

dòdzich, adj. somnolentus, torpidus.

dodderich, adj. idem, soporus, haud vegetus.

dòdje, sursum deorsum ferri undis oceani:

Al myn ljea' dy trilje ind scòdje
Az ick tins ho dat se dòdje
Hol oer bol yn 't sâte scom.

G. J. I. 77. Ang.v. freq. *to doddle*, to totter, to idle.

fordòdje, vb.a. negligentia et desidia bona dilapidare. In laudem uxoris frugi maritus, *Myn wiif*, inquit, *scil neat fordòdje*.

DOD-PLAK, F.u. Vide supra *djæ-plak*, 625. Nl.v. *dood-macle*, macula livida. Kil. Idem „*dood-nepe*, (mortis vellicatio) livor ultra proveniens absque contusione aut dolore in corporis humani aliqua parte; qua mortem consanguinei connectit vulgus." Ang. North. *dead-nip*, a blue mark on the body ascribed by the vulgar to necromancy, Brockett. Nl. *nepe*, *neep*, Ang. *nip*, vellicatio summis digitis. F. *Mael*.

DOELE, cg. erratus, erratio, vagatio hominis dissoluti; alias *dwael-wei*. Nl. *dolen*, errare, (Isl. *dulla*, sordide confundere.) *Myn soan is op 'e doele*, filius meus dissolatus aberrat a virtutis semita, nusquam invenitur. — *Di bîbel is jimmer op 'e doele, mar di koârkeluker is by honk*, biblia sacra numquam adsunt, pocula et vina semper præsto sunt. A, *Op* motum indicat in talibus *Heit is op wei*, pater abiit, in itinere est; *myn broar is op 'e sjouw*, frater vagatur comessabundus.

DOER-BOUT, cg. typha palustris latifolia. *Sigge*, pl. *siggen*, typhæ palustres angustifoliæ. Lin.

DOERJE.

doer-bout, ellyp. *doer*, pl. *doeren*. *Doer* ex *doder*, idem quod *dodde*, Kil. *dodde*, *lischdodde*, typha palustris; inverse *dod-lisch*. *Doder-bout*, proprie, telum capite lanuginoso, hispido. Nl. *dód*, *dótje*, glomus parvus, sive lini, sive lanæ, sive gossypii, sive cujuscumque rei hispidæ. Ang. Cumb. *dod*, a rag of cloth.

Hind. *dûr-bollen*, pro *-bolten*, typhæ majores; *hæm-bollen*, typhæ minores, F. *siggen*.

Ommelandi *hanebalten*, typhæ majores, F. *doeren; kleine hanebolten*, typhæ minores, F. *siggen*, quas Ommelandi Hareni et Pater-woldæ vocant *snêlings*, propter longa et angusta folia, quæ F. appellant *snilen*. De lacubus, qui scatent typhis similibusque plantis aquaticis F. dicunt in genere *Dær waeghse ien bulte snilen*.

Groningenses *doete-bolten;* Daventriæ *toeze-bollen;* Veenkolonie Gron. *douterkousen*, Trans-Isalani *doedels* typhæ latifoliæ et angustifoliæ, Belgæ *dullen* v. Hall, 221. Dodonæus, 954. Lobel, 113. Meeze, 386. Pueri vocant spicas typharum *pusters*, *poesters*, a verbo *poeste*, sufflare, quod flatu oris evolat spicæ lanugo. Hæc lanugo tenuis sortis hominibus loco est plumarum, quibus lautiores farciunt pulvinaria lectorum, eamque mercatores appellant tum *doerbouten*, tum *stoeze-ballen* et *duilen*. Leeuwarder Cour. 9 Oct. 63.

doerje, vb.n. quærere typhas palustres majores apud oras lacuum.

Confer supra *hane-bolt*, 473.

DOERJE, DÜRJE, vb.n. Lat. *durare*. F.v. *duria*, perdurare. — *Di unræst durret us hele libben throch. It durret lang ear 't ien bidoarn bern wiis wirdt.*

dürje, commorari in eodem loco. *Hjir ken nimmen dürje*, „non hic quisquam durare potest." Ter.

dûr, doere, doer, cg, diuturnitas. *Leafde is nat lang fen doer*, amor brevis est stultitia.

gedürich, adj. durabilis.

gedürigen, adv. identidem. *Ien bidler, dy ien sceisen fen dy kriget, komt gedurigen wer;* sæpe additur *oan*, *gedurigen oan*.

ungedurich, adj. qui sæpe locum mutat. *Di jildman is ungedurich; mar hy hat wjirmen*, homo dives, agitatus con-

Digitized by Google

DOES.

scientiæ stimulis, irrequiete mutat sedes et consilia.

DOES! F.u. meum corculum! Nl.v. *duyse*, concubina; *duyse-gheerken*, libi genus ex ovis et pane contrito, q. d. cupediæ meretricum. Adhuc vigent talia nomina cupediarum in Haga Comitum, ex. gr. *hoeren-banket*, *hoeren-ontbijt*, cæt.

DOESE DOELICHE BUTEN! Hind. Procul hinc talis farinæ homines! His verbis Hindelopenses hominem pravum et invisum e sua societate religant. Forte *doese* est ex Ang. *those*, isti, et *dorliche*, ex Ags. *thuslicu*, A. *thoselike*, istis similes; *buten*, extra fores. Nl. *deze en dergelijken buiten!*

DOEST, DÛST, cg. verber, alapa. *Immen ien doest foár 'e kóp jaen*, alicui vehementem alapam infligere. Ang. North. *dowse*, a blow; *dowse-i-the chops*, a blow in the face. Brockett, 142. Kil. *doesen*, pulsare cum impetu et fragore. *D* fluxit ex *th* in Isl.v. *thysja*, pf. *thusta*, cum impetu ferri; hodie Isl. *thusa*, *thys*, m. tumultus, strepitus. Ags. *thys*, fragor; *thysa*, *thisa*, impetu proruens, oppugnans vir, gigas. Ang. West. *dusset*, a blow; North. *dush*, to push violently, Ang.v. *dust*, tumultus, seditio.

Isl. *dusta*, verberare; pulverem excutere; pulvere conspergere; *dust*, n. pulvis; propric contusum adeoque neut. generis, ut Nl. *stof*, pulvis, n. Confer Lat. *pulvis*, *pollen*, cum vb. *pello*, *pepuli*, *pulsum; terram pede pellere; puer pulsus*, verberatur.

dust (düüst) n. pulvis farinarius excitatus a lapide molari versato, dum hordeum delibrat; rejectanea hordei delibrati quæ scopis coaguntur, purgamen.

dust op 'e hôlle, n. pollen in capite infantis lactentis.

dust, n. muscus simileque lolium hispidum in pratis inter gramen. Tres præcedentes voces *dust*, quod collectivæ sunt, fiunt neut. generis.

dust-gærs, n. alopecurus agrestis. Hall, 25, Ellyptice *dust*, n. Flosculi nigri sive apex seminalis niger, qui refert pulverem nigrum, hujus vocis origo est. Ob nocivam hujus lolii naturam vocatur etiam *it dust fûl*. *Fûl*, n. purgamen.

dust, duist, crines sive pili molliores porci; setæ autem in dorso porci vocantur *boárstels*.

DOF.

DOET, DOETJE, F.b. Sylt, puellula. Fôr, Pelwurm *dothe*, idem. Confer *dochter*. Hol. *dótje*, puella cara, corculum, res parvula et concinna. Outzen 42. Infra *dokke*.

DOEZE, cg. mentis torpor, stupor, sopor. *Yn 'n doeze*, in mentis stupore (versari.) Ang. North. *in a doze*, to bee spiritless, benumbed.

doezich, adj. mente torpens, soporosus. Ang. North. *dozened*, idem. *Soes* et *soesje* fere synonyma sunt vocum *doese* et *doesje;* forte ambo *s* et *d* fluxerunt ex *th* antiquata.

doesje, vb.n. animo delinqui, in mentis stupore esse. Isl. *dusa*, tranquillum, otiosum esse. Egil. *dos*, languor; *liggia i dosi*, deliquium animi pati. F. *Hy leit er sa yn ien doese hinne*, in sopore fere jacet continuo.

DOF, F.b. massa farinæ subactæ. Ags. *dâh*, *dâg; h* = ch = f. g = w, Ang.v. *dow*. *(Ch* = Ang. *gh)*, *dóch* fit *dógh*, Ang, *dough*, Bend. 82. Vide supra 610 *dâi*. Scoti *dufe*, a soft, spongy peat, the soft or spongy part of a loaf, new cheese, cæt.

DOF, DÔW, adj. surdus; cariosus. *Heárende dôf*, audiens et se simulans surdum. — Cariosus, *Dówe nüten*, *dy moagelich wirde*, *dat men ze towriuwe ken*. *Dowe pulen sunder jerte* vel *eárte*, siliquæ irritæ pisis carentes. *Dowe boekels*, pericarpia irrita fagi. Ang. *deaf nut*, *deaf corn*, eodem sensu. Confer *dâf*, supra 619. — *Dówe koal*, carbo extinctus; Scoti *duffart*, dullburning coal.

dôf-hûdich, adj. vide supra p. 619. Eadem forma quæ *los-hûdich*, cui cutis pori patent; ex. gr. equus facile sudans.

dôwje, extingui. *Turf dy dowet*, glebæ causticæ quæ accensæ sua sponte extinguuntur. Econtra *turf dy koal hâldt*, glebæ causticæ, quæ semel accensæ ignem servant.

DOF, adj. subhumidus. *Dôf waer*, coelum humidulum, temperies aeris nebulosa, torpens, absque ullo vento. Scoti *dowf*, gloomy, inert; destitute of courage; *a dowf day*, a hazy day. *Dôf linnen*, lintea subhumida. *Di hân is klam; it linnen is dôf*, manus paulum sudoris emittit; madent nonnihil lintea. *Ien dôf lûd*, sonus surdus; vox subsurda. — Nl. *duf*, adj. muci-

Digitized by Google

dus, gravedine laborans, languidulus, non bene se habens, (res mercatoria) absque fiducia agens et instrenuus; *doffen*, languescere; *verdoft in smart*, perculsus dolore. Su. *dufwen*, languidus, fatigatione exhaustus, vapidus (de vino et serevisia dicitur.) Scoti *duffart*, a blunt stupid fellow; dulburning coal, ut F. *di lampe barnt sluch*, lampas tenue lumen spargit; *sluch*, somnolentus: vel per metaphoram a sono desumtam, *di lampe barnt lúd*, lampas perlucidum spargit lumen; F. *lúd*, sonorus. *Dòf* cohæret cum Goth. *daubs*, adj. surdus, induratus, refractarius. Isl. *daufr* surdus, subtristis, fatuus, insipidus. F.v. *dáf*, Sax.v. *dóf*, Ags. Ang. *deaf*, surdus. Lat. *surdus locus, (in theatro)* ubi non clare auditur, *loca surda*, Seneca, inferi. Hd. *dumpf*, F. *bidompt*. Præter auditum quoque ad olefactum transferunt Lat. *cinnama spirant surdum*, i. e. debile. Ad visum, *surdus color*.

doft, F.b. vapor. Outzen.

dòfje, vb.n. tenuis pluviæ instar descendere et irrorare. Ags. *thavan*, degelare. Isl. *döggva*, rigare; *dögg*, pluvia tenuis, ros, Dani *dug*. Mhd. *tuft*, vapor, nebula, humiditas, halitus. Benecke, III. 127.

DOFFER, cg. columbus, proprie Lat. *mergus*, qui mergit in aquam. *Hy is sa griis as ien dòffer* vel *dou*, capilli columbo vel columba ei caniores sunt. Confer supra *duwwe*, *dou*, 610.

DOFKE, n. munusculum, ex. gr. nummuli aliquot famulæ erogati. Ags. *thafian*, dare, concedere, permittere; *thafa*, fautor, adjutor. Ang.v. *to thave*, dare, fulcire, Hal. — *Di faem krigge ien aerdich dòfke fen frou*, famula a domina pulchro donabatur munusculo. *Di fiskerman mat di bærsscákels foár siktaris butje; dær scil hy wol ien dòfke ut helje.*

DOFTEN, pl. transtra, remigum sedilia. Nl. *dochten*, idem. Nl.v. *haghe-dochte*, sedes sive sedile, i. e. latebra in specu sub arbustis, locus secretus sub terra. Ex *th* fluxit *d*; Isl. *thofta*, f. Ags. *thofte*, idem, Ang.v. *thoft-fellow*, socius remex in transtro. Angli rejecta patria voce singulari transtrum duabus *rowing-bench* circumscribunt. F.b. *toft*, *taft*, area domus, sive solum, in quo domus exstructa est, proprie, sedile domus. Outzen. Dan. *töft*; *(f* alliciente labialem *m)* Suethi *tomft:* Grimm R. A. 539 *tompt?* Ihre legit *tomt?* F *hus-stál*, area domus; *réak-stál*, acervi fœni area ramalibus strata.

toftum, B. L. in sermone jurisconsultorum Angliæ locus, ubi olim erat domus rustici. Spelman et du Cange in voce *tofta*.

DOGE, vb.n. valere, prodesse, frugi esse. *O* ex *u* in F.v. *duga*. *Doge*, præs. *ik doack*, *dou doachste*, *hy doack*, pl. *wy*, *jimme*, *hja doge*. pf. *dóchte*, pf.p. *dócht*, ger. *dogen*. *Doach* 3ª pers. sg. ind. patitur apocopen finalis *t* ut F.v. *duch'*, *doech'*, pro *ducht*, *doecht*, et *daegh'* pro *daecht*. Itidem Sax.v. *dugan*, valere; *dóg*, prodest: Ags. *dugan; deáh*, prodest; pf. *dohte*. Ang. North. *to dugh*, valere, aptus esse. Angli verbum rejecerunt.

Nâuwe scuón habbe mar ien brek; hja doge nat, calcei nimis arcti prorsus nihil valent. *It waer doach nat foár it gærs*, cœli temperies gramini crescenti non utilis est. *Gelagen fen jongfolk doage dy nat*, sympoaia juvenum tibi periculi plena sunt. *Eer mocht ick naet, letter docht ick naet*, Burm. 17.

dóach, cg. valor, probitas. *Hy doach' nin doach*, ad nihil proficit, est nebulo.

doagenet, Nl. *deugeniet*, Ang. Teesd. *donnat*, p. 36. Hd. *tauge-nicht*, homo nequam. Ang. North. *dennat*, diabolus, F. *di quéade*, idem, proprie, malus.

deugd, Neerlandice virtus in genere; Frisice speciatim beneficentia in homines, quæ est summa virtus. *Di man, dy myn soan wer op it riúchte paed brocht, hat my ien greate deugd dien*, qui filium meum in virtutis semitam reduxit me summo affecit beneficio. Enixe ab aliquo rogans beneficium hunc permovere tentat promisso, *Ei, toe, ju! Dòch it! Ik scil dy neyer-hân ien deugd werdwaen.* Ita ex Ags. *dugan*, valere, est *digian*, benefacere; *Dugan*, pf. *dohte*, benefaciebat. *Deugd*, contracte pro *deuged* ex *doged;* F.v. *duged*, beneficium solidum, commodum, actio integra. *Hia setten da riucht ta nenes dueged* 431, 35, in nullius commodum. F.b. *deucht*, Joh. 101, virtus.

dueghede, F.v. efficacia. *Dyne fert mit duegheden sterkia*, 486. 14, securitatem publicam strenue, efficaciter

Digitized by Google

firmare vel promovere. F.b. *deuggen-kāid*, Joh. 101.

duchtich, adj. solidus, vehemens. *Di lubes hat ien duchtich pak kawn*, nebulo sæve vapulavit. Ang. *dought*, adj. strenuus, impavidus. Aga. *duhtig man*, homo virtute eminens inter omnes.

DOGGE, cg. canis molossus, ut Nl. *dóg*, et Gal. *dogue*, sed Ang. *dog*, canis in genere. Ubi Angli usurpant *dog* nostrates habent *hound*, *houn'*; ex. gr. Ang. *sick as a dog*, *dog-sick*, F. *sa siik as ien houn'*. Ang. *dogg-days*, F. *houn-dagen*. *Dogg-kwipper*, a churchbeadle, F. *houne-giseler*. Halliw. Anglosaxonibus et Frisiis vet. *dog* deërat. Origo vocis latet. Confer Isl. *doggr*, m. conus; canis molossus: supra *byke*. Figur. *It is ien dögge*, anus est spurca, immunda.

hiem-dögge, molossus in fundo rustici, domum et familiam nocte custodiens. Fundum numquam linquit cancellis licet apertis. Prov. *Ien dögge fuicht ful op syn ein hiem*, quisque pugnat acriter in propria domo et patrio solo.

DÖG-WERD, DOERD, F.b. Fôr, jentaculum. Alibi *dägerd*; Sylt. *dauerd*. Isl. *dag-verdr*, jentaculum. *Dag*, dies; *verdr*, prandium, portio cibi homini sufficiens. Isl. *dög-urdr*, prandium. Egil. Outzen 39.

DOINJENEEL, cg. pirum speciei, quam Galli appellant *beurré gris au verd*, Hol. *Grauwe of groene boterpeer*. Hanc speciem tabula VII operis J. H. Knoop Appelen en peren, repræsentat. Nomen traxit ab altera pirorum specie, quam Galli appellant *Beurré blanc*, *Michel doyenné*, *Gris doyenné*; Hol. *grote of blanke doyonné*. Gallia optima colit pyra, quæ cæteræ gentes cum nominibus Gallicis recipiunt.

DOK, DÛK, DOEK, cg. linteum quadrangulare, sive lineum, sive sericum. *Doek* Frisiis hodie plerumque est linteum, sive sericum, sive lineum, quo viri tegunt collum, quod veteres nudum linquebant, et feminæ humeros et pectus. Isl. *dukr*, pannus velando collo, focale. Egils. F.v. *dök*, m. F.b. *de dauk*, m. Bend. 32. Sylt *dûk*, m. Joh. 101. Nl. *doek*, Sueth. *duk*. Frisii habent *oe* longum, Hollandi brevem. Deest Sax. vet., Anglosaxonibus et Anglis.

Frisii et Hollandi hujus vocis notiones distinguunt genere; masculinum notat linteum ab aliis distinctum, neutrum quod collective sumitur. Hol. *de doek*, m. F. *di dök*, cg. linteum; *het doek*, F. *it dök*, tela ex qua vestimenta aliaque fiunt. Eodem modo F.b. distinguunt *dat dauk*, m. tela, et *de dauk*, m. linteum (singulare ex tela factum.) Bend. 101. *It dök*, n. tela linea ex qua indusia, mappæ, stragulæ lecti interiores fiunt: sed Isl. *dukr*, m. idem. *Ien stik dök*, telæ lineæ certus plurimarum ulnarum numerus. Tela linea speciei diversæ est *ien stik kortelingh*. *It dök*, tela cannabina ex qua navium vela fiunt, plene *seil-dök*. Hol. *het doek*, *het zeildoek*. *Dök*, hoc sensu collectivo caret plurali.

di dôk, cg. Hol. *de doek*, m. linteum pl. *dóken*, Hol. *doeken*, lintea.

Nota *dök*, linteum, pertinere ad feminæ cultum et feminæ esse symbolum tum apud Frisios et Neerlandos, tum apud Germanos Scandinavos. Isl. *bil*, f. puella a Manio (luna) Asidibus annumerata, *Bil duks*, femina; *höfud-dukr*, peplus muliebris; *hör-dukr*, pannus linteus; *hörduks Rind*, nympha panni lintei, femina; Egils. *(Nam-eik*, arbor panni, femina, ib.) Nl. *doek*, femina, in phrasi *de doek en de broek*, (linteum et bracca) genus femininum et masculinum. Hol. *een witte muts*, mitra linea feminæ; tropice, femina; *Hy mack gaarne een witte muts zien*, tenetur amore insito mulierum.

dôkje, n. linteolum. *Dökjes foár it blieden*, prætextus, causæ.

seer-doekje, n. fasciola linea qua obligatur digitus vulneratus. F.v. *sér*, Ags. *sár*, vulnus, Ang. *sore*.

Phrasis. *Ick wol er nin doeck om wynne*, Burm. 37, fucatis verbis veritatem nolo velare; *Ik wol er nin doek om wine; mar di Ingelsecen ind Friezen binne drankswiet*, verum si velare nolimus Angli et Frisii ad pocula proclivores sunt.

blyn-doek, cg. linteum quo oculi perstringuntur.

brouw-doek, cg. supra 530.

bus-doek, cg. supra 566.

fyn-dôk, n. tela elegantior et pretiosior.

fyndoeks-poep, cg. Alamannus circumforaneus, oriundus præcipue ex vicinis

Digitized by Google

Westfaliæ partibus, vendens telas, lintea et quæcumque pertinent ad mundum muliebrem rusticarum. F.u. *fyndoeksdrager* (linteorum bajulus.)

hôl-doek, cg. linteum quadrangulare lineum, quo feminæ supra capitium tenue caput perstringunt: F.v. *een fyowerherned doeck*. Talia lintea fere variegabantur lineis rubris decussatis. De Germanis Tacitus, „Non alius feminis", inquit, „quam viris habitus, nisi quod feminæ lineis amictibus velantur, eosque purpura (vaccinia, rubra) variant." Tac. Germ. XVII. Veterum *hol-doek*, F.u. *hooft-doeck*, erat totum velamen capitis feminarum ingenuarum, quod ex variis partibus ut illud Hindelopensium constabat. In catalogo supellectilium sec. XVII fere medio inveni, *Een Friesche hooftdoeck met syn toebehooren*. Inventarisboeken, Bolsward, 1643, p. 161. Forte idem erat velamen cum Hindelopensium *sendôk*, quo se mulieres seculo XVII per totum tractum australem Frisiæ ornabant; ante hos 80 annos florebat Workumi et juvenis illud vidi Warnsæ. Isl. *hofuth-dukr*, m. pannus velando capiti, peplus muliebris. Egilsson. In tabula veteri picta prandii quorundam nobilium Frisiæ, capita matronarum solutis linteis tecta sunt. Hanc tabulam possidet Societas literaria Frisiæ.

knotte-dôk, cg. filiæ antiquitus erant sub dominio, sive patris, sive fratris, sive avunculi, certe alicujus viri ex consanguineis, a quo procus eam sibi statuto pretio quasi emebat in uxorem. Ex eo instituto per secula XV, XVI et XVII reliquus erat mos, quod procus, qui puellam in matrimonium rogabat, eæ in eleganti linteo serico nummos aliquot argenteos asperos offerebat. Quod linteum, cum esset renodatum, appellabant *knotte-dôk* a *knotte*, Ang. *knot*, nodus. Nodus ille annuit vincula amoris, quæ copulant desponsatam virginem cum proco suo; Anglice dicitur *a-true-love-knot*. Hoc munus si acciperet virgo, valebat apud judices desponsationem. Vide de hoc argumento Brands popular antiquities, Ellis, II. 108, et meum opusculum *De naoogst*, 178.

letter-dôk, cg. linteum lineum quadrangulare, in quo puellæ, postquam suere dedicerunt, literas, arbuscula, domunculos, flores, molendina acupingunt. Supra *bôk* 431.

pis-dôk, cg. pl. pis-dôken, pl. fasciæ infantum, Nl. *luijers*.

ry-doek, cg. tela linea nondum insolando excandefacta. Ags. *hreaw*, Ang. *raw*, F. *rie*, crudus, incoctus; *rie flæsk*, caro cruda, incocta. Ang. *raw silk*, Nl. *ruwe zijde*, bombyx cruda, i. e. neque neta, neque texta.

scertel-dôk, cg. (scettel-doek) præcinctorium muliebre, Isl. *skirta*, f. subligar, indusium, Ang. *shirt*, F. *scoârt*, subligar superius, rotundum laxumque, pendens a coxis usque ad pedes, et quaquaversum nates, femora et tibias tegens. *Scertel* in *scertel-dôk* tantum anteriora feminæ spectat.

scutel-dûk, cg. (linteum ad abstergenda vasa fictilia) Hol. *vage-doek*, Nl. *wisch-doek*, linteum rude ad quæcumque lavanda; ex. gr. patinas, mensam, cæt. apud vulgus quoque faciem et manus, in quem finem lautiores adhibent mantelia F. *handoken*, Nl. *handdoeken*.

sen-dôk, cg. Hind. linteum decussatim variegatum ex gossypio, complicatum, frontale et a fronte cingens caput desinensque post cervicem in duos apices transversos. Proprie, linteum solare, quod paululum prominens arcet solis lumen ab oculis. Hind. *sense*, sol. Isl. *enni-dukr*, m. linteum frontis.

swarte-doc, F.v. linteum nigrum quo veteres oculos damnati perstringebant antequam mortis pœnam subiret.

tsjiis-dôk, cg. linteum rude quo obligantur fragmenta lactis concreti, dum comprimuntur in formam casei.

web-dôk, n. tela linea, collective, tela ex qua fiunt indusia, stragula interiora lecti, cæt. *Web*, stamen, opponitur subtemini *ynslach*. *Web* notat longitudinem telæ, telam in longum extensam, adeoque collective pannum lineum, materiem, ex qua vestimenta fiunt. F.v. *gold ande god woh*, aurum et texta pretiosa: supra *wobtheke* 643.

DOKKE, cg. Hind. pupa infantis. Suethi *docka*, idem. Hd. *docke*, Al. *tochâ*. *Myn dôkke*, meum dulce capitulum! Workumenses *swiet-doekje*, dulce capitulum! ad infantem. Confer *dol. Dôkkeman*, carum caput, ad puerulum amatum; Suavi *dokken-mann*, Gr. Wb.

Digitized by Google

docke. S.l. *dokke*, pupa, in sermone infantili *dokkedei; Dat is een reckte dokke van kinde!* En suavissimum infantem! Nl. *Dat is een beeld van een kind*, idem, *(beeld*, imago.) *Dokken*, ludere imaguncula ut solent puellulæ, Bnl. I. 222. Analogice F. *pòppe*, pupa, infans recens natus, carus infans; *pòpkje*, ludere imaguncula. Nl. *beeld*, imago, puella formosa; *beeldtje*, infans formosus. Ang.v. dimunit. (dockege) *docky*, Ang. *doxy*, amasium, meretricula. Hol. *dót*, *dótje*, idem, Hd. *dattermann*, Grimm. Nl. *docke*, pupa, Hol. *dok*, Hd. dimin. *dokkel;* Hol. *pop*, *poppie*, cæt.

dókken, pl. fasciculi juncorum, qui sicuti straminei domorum rusticorum tecta sub tegulis cooperiunt, ut ventis et pluviis impervia sint. Hic mos adhuc obtinet in Westerwolda, olim pago Frisiæ, nunc Groningensi. Hall, 230. *Dokken*, S.l. fasciculi eidem ex stramine, Bnl. I. 222. Similiter „*poppe*, Galli *poupée*, pupa." et „*poppe*, Flandri. j. *rock van vlasch*, pensum, Gal. *poupée. Poppe*, *brandpoppe*, stupa incendiaria." Kil.

dókje. vb.a. F.b. domus rusticæ tectum fasciculis straminеis cooperire. E. II. 203.

Inde a remotis temporibus pupæ apud nostrates fiebant ex convolutis panniculis, quas rudi modo ornabant; non tantum ut puellæ eis luderent, sed ut simul imagines deorum essent. *Indiculus superstitionum* has vocat *simulacra de pannis*, Nl. *goden-beelden van lappen*, quæ ut larium signa ornabant focum. Puellæ pauperum ad hunc usque diem ex misellis panniculis pupas colligant. Isl. *docka*, f. panus fili minoris, Nl. *kluwen gaern.* Isl. *tvinna a docka*, conglomerare fila in glomum. Galli vocis perditæ Francorum *docka* transtulerunt in B. L. *pupa; poupée*, paquet d'etoupes ou de filasse dont on garnit le fuseau. Ang.v. *docket*, a shred or piece, panniculus ex quo pupa fit. Ang. *dock*, the stump of the tail which remains after docking. F. *Pòppe*, pupa; *poppich*, effeminate accuratus et ornatus; haud aliter Scoti *docky*, adj. little and neat taking short steps. (Gal. *poupée*, petite personne fort parée) Ang. *to dock out*, asiatice ornare; *the steed is gaily docket out:*

docketie, adj. short, round and jolly. Ang.v. *dockerer*, fur made of weasel-skin.

Originationem probat duplex notio glomi et pupæ in Dan. *ducke*, Hd. *docke (eine docke* seiten) glomus filorum et pupa. Ang. *dock*, *docket*, truncus caudæ pilosus, segmentum panni, et *doccy*, amasium, Nl. *poppetje.* Nl. *dod*, glomus intricatus filorum, Hol. *dotje* (Hd. *dòkchen*, Oberd. *döcklein)*, glomulus lanæ vel gossypii, qualem ex. gr. inserunt auribus gravedinosis, et amasium, meritricula: S.l. *dutte*, idem, Bnl. I. 277. — *T* permutatur cum *k* etiam in voce Isl. *dock*, f. vallicula, quasi parva fovea, Andreæ; Nl. Ang. F. *dock*, navale concavum, excavatum et ripis cinctum, in quo naves clauduntur; *Docke*, Flandri, cavea; Kil. Ang. Wight, *doke*, nidus canis, sulcus profundus, Hal. Nl. *dut*, in moneta cusa scrobicula; *dut in een schelling*, *achtentwintig*, cæt. (Gal. *dute*, Hol. *duit*, nummulus cupreus?) Hol. *dutten* scrobiculi a variolis fossi in cute hominis. In notione cavi *doke* fluxit ex præt. *dók*, *dóeck*, verbi *duke*, conquiniscere, deprimere caput, se mergere aqua.

DOK, adj. talis. *Dòk ien*, contr. *dòkken*, talis, F. *sok ien*, (Nl. *zulk een)* Ang. *such one.* — Ags. commutant *thys*, cum *theos*, hic, unde Ang. *those.* Ags. *theos-lic*, *this-lic;* per assimilationem *thyllic*, talis, Ang. Wilt. *thuck*, Ang. Bor. *theck*, talis, F. (thock) *dok* per syncopen. Haud aliter ex Ags. *swilic*, *sulic* fit Ang. *such;* ex F.v. *sa-lic*, *salk*, (solk) F. *sok;* ex F.v. *su-lik*, *sullik* (Nl. *zulk)* F.u. *suk*, Ang. *such.* Nl.v. *dus-lic* abbreviant in *dusk*, talis Nl.v. *dus* et *dos*, ideo.

DOKE, vb.a. F.b. tegere, contegere. Outzen. Confer *dók*, linteum, Isl. *dökkr*, niger, obscurus, et F. *dák*, *doke*, nebula.

DOKJE, DÓKKE, vb.a. dare.

opdókje, vb.n. expromere nummos. Ad invitum, *Dókje op mar!* Age, solve nummos! Kil. *docken*, cito dare, promere.

Confer S.l. *water docken*, haurire aquam; *Den sood uutdocken*, evacuare puteum aqua; F. *Di sád utease.* Forsan ex *döke*, *docke* sensu scrobis aquarii *doken*, *dokken*, ut ex Nl. *put*, pu-

Digitized by Google

teus, *putten* haurire aquam; *dokke*, sensu dandi, F. *di sâd jouwt nin wetter*, vel *jouwt nin wetter op*. Nl. *de put geeft geen water* vel *geeft geen water op*, nullam aquam *dat* puteus i. e. e venis emittit.

DOKJE, DOOKJE, vb.n. F.b. nebulam agere. Confer *daek*, nebula. E. II. 203. *'t doket*, cœlum nebulam exhalat.

dokich, dakich, adj. nebulosus. *Dokich waer*, cœlum nebulosum. Ang. North. *douky*, damp, humid.; *a douky morning*, Brockett, 141. Confer supra *daek*.

dokerich, adj. nebulosus. F. *dokerige loft*, aer nebulosus in horizonte minans tempestatem; *di loft stooft*, idem.

DOKKUM, nomen urbis antiquissimæ Frisiæ sæculo octavo notatæ Bonefacii cæde. *Docca* nomen in sigillo figelino antiquo, Förstem. I. 354. *Docfa*, sacerdos in Oss vico Brabantiæ borealis, qui a. 712 Willibrordum hospitio recepit. *Doco*, n. p. v. C. M. 149. F. *Doco*, Al. *Tocho*, n. p. v. *Tocchin-wilari*, nomen loci, Graff. V. 365. *Doccan-ham?* Pro *ham* vel *hem* veteres habebant *ga*, vicus, pagus, *Dokkan-ga*, ut *Goen-ga*, *Pander-ga* nunc *Parre-ga*, *Peper-ga*, *Idze-ga*, *Sonne-ga*, *Folle-ga*, *Warre-ga*, *St. Johannes-ga*, vel *St. Jans-ga*, vici Frisii; *Grouwer-ga*, hodie *Grouw*. Vita Willehadi per Anscharium + 855, Pertz, p. 380. hæc habet, Venit (Willehad) in Fresiam in „ locum, qui dicitur *Dockynchirica*, „ quod est in pago Hortraga .... „ Inde vero procedens transivit fiuvium „ *Lovene (Lavica* unde *Lauwer-sea*, sinus maris in quem Lavica se fundit) „ venitque ad locum, qui dicitur *Hu*„ *mercha*" (hodie *Humsterland.) Dockynchirica* (. ockii ecclesia) ut plures Frisiorum vici ab ecclesia nomen duxerunt; ex. gr. F.u. *Old-kerk*, *Rood-kerk*, *Gikerk*, *Grijps-kerk*, *Oen-kerk*, F. *Tietjerk*. — *Dockanga*, confer A. de Longperier, conservateur du musée des Antiques du Louvre (Aanteekeningen Genootschap, Utrecht, 1855—1856, p. 25) qui citat *Iucca* n. p. v. hodie *Lokke* et *Luts*, n. p. f. unde *Lutkewirum*, *Lutke-wolde*, (Lutkes-) *Luxwolde*, vici Frisiæ. *Macco*, n. p. v. unde *Makkan-ham*, hodie vicus *Makkum* et *Makken-ga; Mecco* n. p. v. hodie *Mekke* unde *Meckema*, n. patr. *Occa* hodie *Okke*, unde *Occama*, n. patr. — *Dokkenhude*, Sec. XIV. locus in dioecesi Hamburgensi: F. W. Egeling, Die Deutsche bischofe, I. 73. (Dani antiquitus appellabantur *Daci*, *Dacini*, Grimm, Getæ, 21. *Dacin-ga*, *Dacinham*, Danorum pagus vel vicus?)

DOKTER, cg. medicus; *master*, chirurgus. Prov. *As ien dokter helle wirdt is 't ien ingel, ind as er om syn jild komt jamk ien dûvel.* — De medico imperito proceræ virilisque staturæ, *Di man hat ien goed hûd foâr ien dokter, mar di holle is to lyts.*

dokterje, vb.n. medicinam adhibere; a *dokter* ut Ang. a *doctor*, medicus, *to doctor*, idem. Confer *masterje*, chirurgum consulere, a *master*, chirurgus, F.u. *meister*, idem. ut Ang. *to master*, subigere, ex *master*, princeps.

DOL, adj. immodicus in ornatu corporis phaleris peregrinis tecti, G. J. Hol. *dol*, insanus; inde *dol-huis*, insanorum carcer; *dolle hond*, canis rabidus; *dolle dracht*, vestitus fastu absurdus.

dòl, inconsideratus, imprudens, temerarius. *Ien seaman is nin goe'kéap man; hy rint er mar op 'e dòlle rûs yn;* Nl. *op de dolle kans af;* F. *roeze*, conjectura certare. *Mei ien dòlle hòlle*, capite effero et inconsiderato. *Wif woe' mei ien dòlle hòlle ta di wrâld uwt hòllebòlle*, G. J. Pro *dòl* aliquando auditur *dolge*, turbatus caput, *Di jonges meitse my mei hjar teaperts di kóp noch dòlge. Téapert*, pusilla fistula arundinea. Sax. n. *Den dollen hoed*, vir efferus et temerarius; *hoed*, pileus, pro viro, ut *muts*, capitium lineum feminæ, pro femina, *Wilde-muts*, virgo proterva et temeraria.

dol-haudert, adj. W.o. cerebrosus, irate contumax, E. I. 90. *Haud*, W.o. caput, ex *haved*, caput.

hòl-dòl, adj. cui caput horrido sonitu, vel magno tumultu conturbatum est. Ags. *dvolian*, vb.n. deviare, errare, delirare; vb.a. decipere. F. *dwile*, delirare in febris accessu. Ags. *dol*, stultus. Isl. *dul*, stultitia, præsumptio, arrogantia. Confer Teuth. *dul*.

DOL, cg. pl. *dòllen*, obex remi, clavus ligneus vel ferreus retinens remum dum contra nititur remex. *D* ex *th*, Ang. *thole*, pl. *tholes*, ex Ags. *thol*, m. scalmus. Angli per abundantiam *thole-pins*, ut fit cum propria vis vocis

Digitized by Google

in oblivionem cadit; notio enim clavi *(pin)* jam in *thole* hæret. Hollandi *roei-pin*, quod tamen commutant cum *dol-pin*. Dani *tol* ex Isl. *thollr*, m. arbor, palus, scalmus, et *aarc-pind*. Confer Nl. *tol*, trochus puerorum, propter axin ferream.

dòl-boart, n. margo cymbæ, cui iste clavus infixus est.

dòllen, F.o. caudices vel trunci arborum, quibus firmantur lignea aggerum propugnacula. Isl. *thollr*, m. arbor, pinus, columna. Egil. *thöll*, f. pinus, arbor Borealium per eminentiam. Hald. Stür. *dollen*.

DOLJORUM, (dol-jó-rum) cg. somnus levis, Ang. *a slumber*. *Leit heit al op tén ear? Hy is sa hwat yn 'e doljorum, leau ik*. H. Jun. Nom. 447, „Delirium. B. *reemelinghe, rauelinghe, doliorum*." Angli triv. *doldrums*, low spirits, dumps; Slang-Dictionary, 122; 1865. *The sight of a spectre in the dream left me in a doldrum of terror*.

DOLK, cg. talus pusillus, introrsum vicinus calci equi. Synonyma sunt *di hjelt* vel *jelt*.

DOLKE, cg. sica, pugio. Grimm (Lex. *dolch)* asserit vocem fluxisse ex fonte Slavica, Pol. *tulich*.

dolgje, vb.a. vulnerare. Figurate *it herte dolgje*, inurere dolorem animo alicujus. F.v. *dulga, dolga*, vulnerare; *dulget*, vulnerat; *dulgen* et *dulged*, vulneratus, pl. *dulgeda*, vulnerati.

dolkje, vb.a. pugione transigere.

dolge, cg. vulnus. F.v. *dolch, dulech, dulich*, n. vulnus.

dulge, O. F.w. 161, 389, vulneratio, gen. *dulges*, pl. *dulgen*. Ags. *dolh, dolg*, m. vulnus pugione vel ense inflictum. Anglis perdita vox.

dulginga, pl. F.v. vulnerationes. Assimilatis literis *dollinga*, Schot. 104, b, Gab. 87, 92. *Doelinge* (dulinge) Chart. 1. 589, a, supra. Eodem modo *dòlle*, fodere, oritur ex *dòlwe*, quod idem est cum *dolge*, vulnerare. Latini *fodere* eodem sensu transfigendi sumebant, *fodere aliquem stimulis, milites hasta*, cæt. Hollandi ex *dolgen* residuum habent *dollen den os*, taurum pugione cerebrum transfodere.

brein-dolch, F.v. vulnus cerebri.

dâth-dolch, F.v. vulnus mortale.

frum-dolch, F.v. vulnus primarium, principale, propter urentem inflammationem *(hete brond)*. Confer Ags. composita cum *frum*, ex. gr. *frumscyld*, f. culpa principalis vel capitalis, Grein, Spr. schatz, 354. F.v. *frumdede*.

inreá-dolch, F.v. vulnus interior, proprie, intus dilacerans, oppositum vulneri exteriori. Ags. *hreav*, crudus.

kla-dolch, F.v. unguium mucrone notatum vulnus.

mete-dolch, F.v. vulnus mulctandum secundum longitudinem.

morth-dolch, F.v. vulnus quo quis alium tentat necare.

môs-dolch, vulnus quo cutis atteritur, non secatur vel disrumpitur. Nota *dolch* in his veterum compositis præter vulneris aliquando quoque vulnerationis habere vim.

DOLKE, n. scrobunculus. *Di dolkes*, pl. scrobunculi in nido molli vanelli, ubi ova jacebant. Proprie, forsan, excavatio, a *dolle*, fodere, vel a *dol*, deorsum, quasi impressio. Confer *dòbkes*, idem, a *dòbbe*, scrobs.

DOLLE, vb.a. fodere, pf. *dòlde*, pf.p. *dòld*, ger. *dòllen*. F.v. *delva, dêla* (supra *dêl*, 642) pf.p. *dulven, dolen*. Ags. *delfan*, pf. *dealf*, *dulvon*, pf.p. *dolven*. *F* post *l* perit; vide supra 642. In *dòlle* ex *dolfe* assimilatur f. *Dolle* est verbum derivatum ex pf. *dolf*. Nl. præs. *ik delf*, pf. *ik dielf* et *dolf*, pf.p. *gedolven*. Kil. *doluen*. j. *deluen*, fodere. Ang. *delve*, Sc.o. *dòlde* pro *dòlwe; di tioun omdolde*, ligone vertere hortum.

ien græf dòlle, fodere sepulchrum. *Hy dolt ien græf foár ien oar ind falt er selme yn*, incidit in foveam quam fecit. *Kasteleinske is sa grou as hja ut 'e dyk dòld is*, hospita obœsa ex aggere fossa videtur. — *Yn 'e gòlle dòlle dy broit*, effodere ex meta fœni fermentantis partem adustam. *It is tiid fen headollen, seit di boer; it hea komt by my op bæd*, incendii timor me nocte angit lecto, tempus est fœnum explorandi.

bidòlle, vb.a. terræ infodere, humare. Figurate *bedòld yn druk*, G. J. I. 99, obrutus, fractus calamitate. Hodie *bidòbje*. Supple 245. F.v. *bidelva*, Sax.v. *bidelban*, Nl. *bedelven*.

opdòlle, vb.a. effodere. *It deade lyk opdòlle*, cadaver e terra effodere.

todòlle, vb.a. vitiare, corrumpere agrum incondite ubique fodendo. *Di boer hat myn lân todold; wy scille Maye meitse*.

Digitized by Google

DOLLE.

umdòlle, vb. ligone vertere terram. — Circumquaque fodere hortum *di tun umdòlle. Boi dolt yn 'e tsjiis om*, puer incondite caseum circumfodit.

utdòlle, vb.a. effodere. *Di tsjiis utdòlle*, effodere caseum, quod illicitum apud Frisios, qui abscidunt cultro plana segmenta. Itidem Hollandi, unde eorum proverbium *Wie van mijn kaas maakt een schuit, moet de deur uit.*

delfta, delta, F.v. fossio, fossura, F. *It dollen.*

râf-delta, F.v. fossio qua quis alius cespites furatur, vel humum, vel argillam.

urdelta, F.v. fossio ultra limitem adeoque in agro vicini.

dòlte, cg. canalis. Vide supra 642. Ang. *delve*, fossa aquaria. Zelandi *dulft*, F. *sléat*, sulcus aquarius; Zel. *De pogge in de dulft*, rana in sulco aquario.

dòlte, cg. fovea effossa ad aggerem marinum exaltandum vel firmandum.

dòlte, cg. canalis fossus. Sunt duo ejusdem nominis circumfluentes urbem Worcumi; alter ad boream hodie *druge dòlte*, alter ad austrum hodie *djippe dòlte;* qui medius per urbem fluebat vocatur *di Winerts.* Præter *dòlte* Workumensem sunt alii canales hoc nomine in Wymbritseradela ad vulturnum et in Doniawerstal; ex. gr. *ien stik miedlân op di Doltewâl by Langwar under it dorp Broek.*

di dòlte, canalis vicinus vico Akmaryp; *di Dòlte ind Langesleat. Dòlte* pro *dolfte*, ut *delte* pro *delfte.* Vide supra *dêl.*

dolle, F.o. locus depressus, scrobs, *Dat land is vul kollen un dollen.* Stür. F. *kultrick ind bultrich*, tumulosus.

doalen, pl. scrobes fossi, receptacula aquæ pluvialis ad potandum pecus. In vicinio Herenvenæ. Dial. commun. *boarnen* (bóanen).

DOLLE, cg. Hind. locus in ludo puerorum, quo unus cæteros persequitur et capere tentat, ubi his refugium est. Hind. *Yk bin op di dolle*, in tuto sum, F. *Ik hâw hunk*, domi sum, i. e. in refugio. (Nl. *van honk wezen*, abesse domo; *hunkeren naer huis*, cum affectu refugium domi petere.) Nl.v. *Op 't drooghe staen*, extra lutum pedes habere. Prov. Zegeri Bruxellani. 1571, O. F.u. *kryantje*, ex *kry an*, Nl. *krijg aen*, arripe! Hol. *krijgertje spelen*, ludus idem.

DOMENY.

di dolle, nomen prati fœniseci *(miedlân, hea-lân)* apud canalem Kolonelsdiep in jurisdictione vici Eastermar (Oostermeer) Kad. 32 R. 20 E.

Forsan *di dolle* ellyptice dicitur pro *di dole-stien*, lapis terminus agrorum, quem transire persecutori non licet. East. Ang. *dool*, *dole*, a boundarymark in an uninclosed land. It is a very low post; thence called a *dool-post.* Forby, I. 96.

DOLLEKE, DULEKE, corculum! Sax.n. *dülleke*, idem. Ad infantem deamatum Ang. *doll*, pupa. Ang.v. *O litle prety doll-polle!* O capitulum lepidissimum! Todd's Johnson, *doll.* F.o. *dolske*, pupa major et iaconcinna. Stür. *Doll*, pupa, hic sumitur figurate pro corculum ut F. *pòppe*, *myn pòp! ljeawe pòp!* Hol. *poppetje*, corculum, proprie, pupa, Itidem Ang. *polle*, capitulum, F. *poâlle*, capitulum infantis; *poâlle*, *poâlleke!* carum capitulum!

dule, (doele) idem quod *dolleke. Myn dule!* mea animula!

DOMENY, cg. sacerdos Reformatorum, quæ dicunt, Sacrorum; idem inter Teleiobaptistas audiebat *preker.* Romano-Catholici suos pontifices et episcopos propter dignitatis honorem medio ævo appellabant *dominos;* Neerlandi Catholici *Dominus* in linguam vernaculam vertebant *Heer-oom*, dominus avunculus, qua voce, tum amorem, tum reverentiam suam significabant. Voce *oom*, *ome* avunculus, nomini proprio affixa, benevolentiam suam erga provectiores ætate exprimebant nostrates, nt hodie Frisii *Haitse-iem*, *Gerke-iem*, F.u. *Haits-omme*, *Gerke-omme-* — Pontificem Latine compellantes utebantur vocativo *Dominé!* unde *domeni*, *domeny.* Ineunte hoc seculo magistri in 1a et 2a classe scholarum Græcarum et Latinarum adhuc erant ex Theologiæ canditatis, quos etiam *Domine* vocabamus. Idem in familiis divitum domestici magistri filios docebant Græce et Latine, qui, et in nostris oris, et in Scotia nuncupabantur *domine.* Inde ad notionem generalem apud Scotos transiit. „*Dominie*, a contemtuous name for a minister: a pedagogue, Jam. *Doves and dominies leave ay a foul house*, pigeons will dirty every thing where they are, and these little fellows, whom gentlemen

Digitized by Google

bring in to educate their children, will be entreaguing with the maids, and it is well if the daughters escape." Kelly, 86.

Prov. *Domeny mat by it flûr yn 'e kirdsherne*, privilegium sacerdotis est lateralis eaque commodissima sedes ad focum. *It is mei di domenys, di buse thicht ind di kân oan 'e hoed*, sacerdotum est benigne salutare omnes et claudere crumenam. *Men sjenne di domenys nat fjirder as oan 'e mil ta*, videmus tantum partem dimidiam eamque superam sacerdotum, quippe cum in cathedra concionantur; sacerdoti haud licet esse duplicem. *Domenys binne wrieupedllen dær it kristelyk fé di rudige hûd oan rôst*, ut pecus cutem scabram contra palum pratensem fricat, sic vulgus suos mordet concionatores sacros, qui docent et monent.

dommenjerje, vb.n. ut imperium habens tumultuose agere et turbas ciere. Ang. *to domineer*.

DOMMEL, cg. somnus levis. *Ik wier sa kwette yn e dommel do ien thungerslach my wekker makke*. Ang. Berk. *dummel*, adj. applied to hay or corn; damp, dull, inactive, applied to animals; *dummel*, st. Leic. a heavy, stupid fellow.

dommelich, adj. somnolentus, torpidus. *Dommelich yn 'e holle*, torpidus in cerebro, ex. gr. gravedine, Nl. *dommelick*, adv. stolide. Kil.

DOMP, cg. onocrotalus. Aphæresis pro *reid-domper* vel *-domp*, supra 612. Prov. *Mannen by aadz s. c.* (scieten keutels?) *as dompen, mar hiener 'n goe' menear by, jae frietense naet op*. MS.

DOMPE, DOMPJE, vb.a. trudere, manu trudere, icere. *Di junge dompt my*, puer me manu inimica trudit. — *Myn burman dompte my oan, dat ik dær fen swye moast*, vicinus me clanculum manu pungente monebat ut de hac materia silerem. *D* ex *th*, et *th* ex *t* in τύπτω percutio; τύμμα, ictus; τύμπανον, tympanum (quod pulsatur) fustis. Ang. *to thump*, to strike; *thump*, st. blow, hard blow: *thumps by the dozen and tons kicks by wholesale*, F. *dompen by it dozyn ind jins scoppen by di rûs*, Beaumont and Fletcher. Scoti *to dump*, to beat; *dump*, ictus. Jamieson. Frisii aliquando *th* mutant in *st*, ut *stroate* pro *throat*, gula; *sterk* pro Isl. *threkr*. Egil. ita F. *stomp*, idem quod *domp*, pro A. *thump*. Confer omnino varias notiones in *thump*, Johnson. Todd. Sueth. *dompa*, rudius palpare.

domp, cg. pulsus, ictus trudente manu. *Immen ien domp jaen*, aliquem trudente manu offendere. Nl. *iemand een stoot geven*. Sonus ex ictu Ang. Dev. *dump*, a heavy sound; *to dump*, to knock heavenly; to stump. Confer supra 613. Hol. *dump*, et Dev. dialogue, Gwatkin, 69.

dompe, vb.a. saccos gossypii vel lanæ plenos tundendo et deprimendo in arctius spatium comprimere in nave oneraria. F.b. *dumpe*, idem, Outz. 46. F. *stampe*, contundere.

dompe, vb.n. inter velificandum prona prorâ prolabi in undas, quod navis est vitium; navem enim bonam oportet prora ascendere contra affligentes undas; *It jacht dompt*. Ang. North. *to domp*, to fall; to tumble. Halliw. Scoti *to dump*, to plunge into. Frequent. Nl. *dompelen*, mergi. Neerlandi et Frisii notionem prone prolabentis, mergentis et extinguentis transferebant ad cornu, quo candela extinguitur, Nl. Kil. *domphoorn;* qua voce quoque notabant nasum aquilinum, quem Frisii nominant *rams-noas*, (arietis nasus.) F. *domper* extinctor, sc. candelæ.

dumpe, idem quod *dompe*. Confer Scot. *to dufe*, to give a blow with a softish substance; *dufe*, such a blow and the sound emitted by it. Jam.

del-dompe, vb.a. deorsum trudere.

dompelje, vb. pede trudere. Freq. ex *dompe*, deorsum trudere. Kil. *dampelen*, Flandri, conculcare.

bidompelje, vb.a. conculcare.

fordompelje, pede conterere; *fordompeld*, conculcatus; levis execratio. *Fordompeld, as hy ea wer ien goed wird fen my kriget*, Hol. *Het is vertrapt, als hij ooit weder een goed woord van mij krijgt*, me conculcari potius sinam, quam eum umquam bonis alloqui verbis.

DOMPICH, adj. *Dompich hûs*, domus aeri libero et luci non pervia, humida, contignatione cubiculorum humili. Vide supra 612. F.b. W.o. *dumstig*, Hd. *dumpsig*. E. I. 90.

DON, DOON, DEUN, adj. tenax; adv. prope. Supra *deun: ô* sive *eu* est ex *ô*.

Digitized by Google

DONDER.

„ *Doon*, vetus Campin. cito, statim; et prope, mox." Kil. Colonia Hindelopensium in insula dicta Campensi *('t Kamper Eiland)* multas in eo tractu reliquit voces Frisicas. W.o. *úz grún licht dún an dait*, F. *us grún leit deun ón dat stik*, E. I. 90, fundus noster huic agro contiguus est.

DONDER, cg. F.u. tonitru, *Di donder!* per Jovem!

donder-bard, F.o. sedum majus, semper vivum, repens per culmen tecti ad avertenda tonitrua. F. *huslak*, Nl. *huislook*. Confer Kil. *donder-buerd*, qui errat in sua originatione, „barba Jovis q. d. barba tonantis."

donder-stien, F.u. lapis meteoricus vehemente ictu de cœlo cadens. Execrationem valet, *Wat, donderstien, is my dat!* Jurabant veteres per lapides.

Pro *donder* homines frugi et sedati usurpant *donker*, obscurus, mutantes *d* in *k*. F. *Hwat, donker, heste al dyn jild forspile ind forset?*

donkersk, adj. *It is donkersk, dat di lju' nat op hjar tiid pasje.*

DONGER, DUNGER, dici videtur pro *thunger*, Tungrus; *Tungri*, Tac. Germ. II. var. lectio *Thungri*, natio nobilis inter Germanos, a Tacito sæpius citata, accolæ Rheni inferioris. *Tunger* inscriptio apud Graterum 334. 3. Notitia dign. occid. cap. 38 memorat cohortem *Batavorum*, *Tungrorum et Frixagorum* (Frisævonum?) Ex hac mixtione forte oriebantur (Wass. II. 170.) *Dunger-Freesen*, Frisii Tungrensss, in parte boreali Frisiæ hodiernæ, quæ *Dongera-dêl* dicitur, et divisa est in *East-* et *West-dongeradêl*, orientalem et occidentalem partem, quas separabat rivulus Peasens. Confer Först. II. 1414. Grimm, Gesch. D. sprache II. 788. Forte huc pertinet nomen *Thune-werd*, postea *Tonna-wert*, hodie *Ternaerd* vicus West-dongeradelæ. Först. II. 1415.

DONGER-POLSCHE, fartum veterum Frisiorum; omasum fartum carne, libo, uvis passis, farre similibusque, cosutum adeoque rotundum. *Ên donger-polscke is ien roun pansse mey flâsck, koecke, resynen, moal ende oars fold.* Burm. 19. Simile farcimen in pantice audit *barge-marge* supra. Tales variorum esculentorum mixturæ semper Anglis in deliciis erant, ut *pudding, gut-*

DONGJE.

pudding, plum-pudding, pan-pudding, pudding-pye, quæ primitus omnes sacco clausæ in aqua ebulliente coquebantur, ut hodie oppidanorum *sak-koek*. Anglorum *pudding* proprie est pantex fartus farre et variis esculentis, inter quæ uvæ passæ raro desiderantur. *Pudding* est derivatum vocis Fris. *pude*, sacculus. Ang. North. *puddings*, viscera.

DONGJE, DUNGJE, vb. a. stercorare (agrum) præs. *ik dungje*, perf. *dungge*, p. præs. *dungjende*, ger. *dungjen*, p. pf. *dunge*. F.v. *dongia*, p. pf. *dongad; het hi den ecker dongad*, agrum si stercoravit. Ags. *dyngan*, stercorare, pf. *dyngede*, p. pf. *dynged*. Ang. *to dung*. — *D* Ags. forsan oriebatur ex *th* in Isl. *thungr* adj. gravis. Ex Lat. *gravis* est *gravida femina; feminam gravidam facere*. F.u. *swaer*, gravis et gravida (femina.) Inde *dyngan*, F. *dungje*, gravidare terram fimo, Lat. *lætificare terram; lætamen*, fimus. Eâdem figura Latini loquuntur de terra *gravidata seminibus*. Apud Virgilium, Ovidium, Pliniumque *gravis* eadem est quæ gravida. *Dungje* adeo proprio sensu est gravidam reddere, fecundare, et *mestje*, stercorare, quam distinctionem rite observant autores Hd. Ex. gr. *je elter ein mist, je weniger er dungt*, quo vetustior fimus eo minus fecundat. Vide locum apud Gr. Lex. *düngen*, 1531. Cum novalia inculta jaceant ob eandem rationem qua stercorantur, scilicet, ut humi vis et fecunditas augeantur, factum est, quod Ags. *dineg*, tum fimum, tum agrum requietum sive novale notet. Columella loquitur de *fœnore cessationis arvorum*.

it dungjen, n. stercoratio. Ags. *dingiung*. Ang. *dunging*.

dung, dong, cg. fimus. Ags. *dynig, dinig*, Ang. *dung*, Nl. v. *dunghe*, hodie *mest*. — *Sa wiet as dung*, Ang. *Wet as muck*, fimo recente madidior. — *Ien scar dung*, certa quantitas fimi ex prati mensura, quæ *scar* (Ang. *share)* dicitur, proveniens.

it lân' dongje, vb. a. agros stercorare. — *It tsjerkhoaf fet dongje*, cœmiterium multo fimo (cadaverum) lætificare, quod medici imperiti est. — *Dongje*, figurate, exonerare alvum. *Di ky dongje weak*, vaccæ stercus liquidum emittunt.

bidongje, vb. a. lætificare fimo (agrum).

dong-bult, cg. sterquilinium. (Hol.

Digitized by Google

mest-faalt.) Ellyptice *di dong; Di dong hawwe ien bulte boeren op it hiem. — As it krap is scarre di ky it gærs fen di dongbult*, propter penuriam pratensem vaccæ herbas de fimeto depascuntur. Agricolis notum est armenta respuere herbam ex recente fimo crescentem. Isl. *dyngia*, acervus.

dong-eide, cg. occa dentibus ligneis qua fimum dispergunt per agros.

dong-gripe, cg. furca stercoraria, qua fimum de fimeto acervant in plaustrum Hd. *dung-gabel*, Ang. Shropsh. *dung-gevil*, Ang. *dung-fork*.

dong-houwe, cg. ligo quo fimum fodiunt de condensato sterquilinio.

dong-kret, *n.* sarracum majus et profundum, quo fimum e stabulo boum in sterquilinium vehunt. Ellyptice *kret*. Alias *meëx-kret*.

dong-krode, cg. idem.

dong-plak, n. locus, fundus fimeti.

dong-planke. cg. planca longa et lata per quam sarraco vehunt fimum e stabulo.

dong-scut, n. pluteus ligneus ad finem stabuli impediens quo minus maculæ resilientis fimi, qui cadit e vaccis, ulteriora conspurcent.

dong-sleep, cg. clathrum ligneum, dentibus orbum, equo per terram vectum ad conterendum fimum in minimas partes easque spargendum per prata.

dong-slypje, vb.a. et n. conterere fimum sparsum.

dong-stêd, n. fundus, locus sterquilinii.

dong-stâl, cg. basis sterquilinii cespitibus abscissis humoque obrutum.

dong-wein, cg. plaustrum stercorarium, quo fimetum evehunt in agros. *Ik bin mei di dongwein op 'e rin*, (rector plaustri stercorarii raptor ab equo furente, i. e.) diarrhœa laboro.

dong-butsje, vel sliúchtje, fimum per pratum furca dispergere. Pro *dong* quoque usurpant *scot-* et *scern-butsje*, vel *-butse*.

dong-lade, vb. fimum e sterquilinio in plaustrum transferre.

dong-ride, vb. fimum plaustro in agros vehere ibique acervatim deponere.

DONKÊR, adj. F.u. obscurus.

eerde-donker, adj. perobscurus. *Eerde*, terra, innuit tenebras subterraneas. F. *ierde-thjuster*, alias *pik-thiuster*. Hd. *erden-finster*, idem.

DONKER-BROEK, nomen vici in pago Ooststellingwerf. Haud rare *donk* occurrit in vicorum nominibus; ex. gr. quater in Flandria, ter in provincia Limburg, bis in Noord-brabant; semel apud Antverpiam; semel *Donker* in Flandria orientali. In Noord-Brabant *Wachten-donk*. Adde vicos Alamannos *Dunkdorf* a 1057 et *Dunchelsen;* Först. II. 445. Causa et notio vocis *douk* vel *donker* me latent; confer tamen (Isl. *dunka*, resonare; *dunk*, resonantia.) Ang. North. *donk*, humidus, vapidus. In hoc sensu *Donker-broek* proprie notaret tractum graminosum humidum. Inde nomen habent *Broek* vicus in pago Doniawerstala, et *Broek in Waterland* vicus in West-Frisia. Teuth. „*Broick, venne, ollant, goir*, in genere loca humilia et humida, ubi gramen luxuriat."

DÓP, cg. putamen. *Ais-dóppen*, putamina ovorum. Nl. *eyer-schalen*. Prov. *Better 'n heal aei as ien lége dóp*. Phrasis. *Hatter aijen hij schil wol dóppen meijtze*, quidquid acquirit decoquet. Burm. 23. Nl.v. „*doppemaecker*, Holl. Fris. decoctor, a testis ovorum frangendis et exhauriendis." Kil.

dópke, n. operculum rotundum claudens tubum cylindricum.

dóp, cg. tegumen; *ais-dop*, testa ovi; *pipe-dop*, pileolus fistulæ tabacinæ, *Pipe-dópke*, dim. Vide eadem apud F.o. Stür. 36, b. Figurate *Hy is pas ut 'e dóp ind wol di baes ul spylje*, imberbis licet se omnium vult primum.

Neerlandis *doppen* siliquæ varii sunt generis, quales *boekweiten doppen*, polygoni fagopyri siliquæ sive folliculi. *Dop-vruchten*, in genere fructus crustis vel siliquis solutis inclusi. Nl. vb. *doppen*, excludere ova e putaminibus, pisa ex siliquis; unde *dóp-erten*, pisa recentia exclusa, alias Nl .*doppers*, F. *eárte-pulen*, pisa adhuc siliquis tecta, *pule*, siliqua; *pulje*, excludere siliquis pisa; *ayen scile*, decorticare ova. Vide omnino Bnl. I. 229, *dop*, ubi certa vestigia Frisici sermonis, qui olim per totum tractum littoris maris Germanici regnabat, apparent. F.o. *doppen*, siliquæ. Stür.

dóp, in genere notat protuberantiam. Nl. *Dop*, *top*, F. *top*, trochus lusorius; vb.n. *tbpje*, ludere trocho. Nl. *dóp*, putamen, siliqua, unde *dóppen*, ex-

Digitized by Google

DOP.

cludere pisa siliquis; F. *pule*, siliqua, vb. a. *pulje*, excludere pisa. Nl. v. *doppen ende witslaen*, tundendo ciere tubera et aspredines in lamina argentea; *doppe*, bulla, alias *blader-spanne*. Versio Nl. Bb. SS. Cant. I. 11, *silveren stipkens*.

Quidquid protuberat a parte obversa introrsum concavum est, unde notio putaminis, siliquæ, et Nl. *slecke-dop*, testa limacis; alias *stecken-huysken*, cochleæ domuncula. *Oester-schulp*, ostrei concha; *in zijn schulp krupen*, se abdere in suam concham, i. e. cedere inimico. Apud G. J. *dóp*, (putamen) latebra; ad idola, *Duwckje ynn' dopp'*, *o Goades, foár Goads trean;* subsidite, abscondite vos (ut limaces in testa, i. e.) in latebris vestris, o idola, ante thronum Dei veri. I. p. 222.

dópke-spul, vel finger-huód-spul, Hol. *dópjes-spel*. *Dópke* synonymon *fingerhuód*, pileolus æneus, quo digiti apex in suendo munitur contra acum. Præstigiator circumforaneus positis sex vel octo talibus pileolis in mensa, globulum nunc hoc nunc illo pileolo tegit; si quis adstantium monstrat pileolum, sub quo latet globulus, victor est, sin minus, quod plurimum fit, aleam perdit. Fig. Hol. *dopjes, -spel*, præstigiæ, dolus, fraus.

doedel-dop, cg. femina ignava. Contracte Scoti *delp*, trollop. Jam. Isl. *dauda-doppa*, homuncio ignavus.

hunigh-doppe, favus. G. J.

hunighdop-waex, n. cera favorum. G. J.

dop, F. o. vasculum rotundum coniforme in quod fundunt extractum Theæ. Kil. *doppe*, patella, olla. F. *kòpke, kòpke ind puntje*, vasculum profundius et planius. Hol. *kópje en schoteltje*. Propter rotundam et operculo similem figuram F. o. *dop*, notat digiti apicem. Hol. *de toppen der vingers*.

dóp, tuber globosum ligneum in opere ligneo vermiculato. *Sylbéage-dóp*, nodus ligneus nexus antilenæ, perforatus in centro, cui inseritur restis, qua plaustrum vehit equus. Confer Isl. *doppa*, f. bulla.

dopkes-heide, cg. erica tetralix. *Rigeheide*, erica vulgaris. Hall. 143. *Dopheide*, F. o. calluna vulgaris. Stür.

dóppe, vb. a. F. u. pisa excludere siliquis. F. b. *dopje*, qui notionem extendunt ad fabas, *bone, arte dopje*. E. II. 208.

DOR.

doppe, bidoppe, vb. n. F. b. tegere, contegere. In *pipedop*, *dop* est pusillum operculum; *doppe*, testa, putamen, operculum, obturamentum, embolus. Outzen.

DOP, DOOP, cg. F. u. homuncio, nanus. *Kleine doop*, pumilio, in genere homo pusillus, et mas et femina. Nl. v. *duypen*, homo submissus. Ang. Cumb. *dope*, a simpleton.

DOPE, vb. a. baptizare, ex Nl. *dopen*. Flandri *doppen*, (Kil.) Ang. v. *doppe*, idem; *dopper*, baptista. Supra p. 611,

dope, vb. a. nomen indere, imponere. *Di rieders hawwe di tjalk Reonixa doopt*, navem onerariam exercitores denominaverunt Reonixa. Secundum sententiam veteris Ecclesiæ infans non existebat antequam baptisatus erat; tunc demum, cum Ecclesia infantem in suum susceperat sinum, in entium ordinem transibat et nomen accipiebat. Inde baptisare et nomen imponere idem est.

F. u. *Dopen en slopen*, *Is 't wapen van Hindelopen*, scomma in Hindelopenses; baptisare (adultos) et destruere (domos) sunt urbis Hindelopiæ. Maxima pars civium Hindelopiæ erant teleiobaptistæ, (Nl. v. *dopers*, hodie *Doopgesinden)* qui inter se de quisquiliis rituum rixabantur, et quorum magna pars tandem ad sectam Calvinisticam transfugebant. Eodem tempore navigatio, et cum ea salus urbis, prolabebatur; domus in diem fiebant viliores, quas aggeris marini reparatores (F. *dyk-basen)* in majus sui commodum emebant et destruebant. Vulgus hos homines appellabat *slopers*, destructores, a vb. F. *slope*, destruere, qui cum præcipue Hindelopiæ degerent integra urbis existimatio inde jacturam patiebatur. Stauria finitima, antiquum caput Frisiæ, fere tota ab incolis ipsis, inter quos eminebat magistratus, destructa est. Inde eorum nomen probrosum *Starumsce ribbekliuwers*, Staurienses costarum derosores.

DOR, DOOR, cg. pl. *doárren*, fores. Vide *dóar*. *Dær leit noach for syn ein dór to feyen*. Ang. *there lies enough at his own door to be sweeped away*, turpe est doctorem cum culpa redarguit ipsum. Ang. Northamp. *It lays at your own door*, Baker I. 193. F. *It leit foár dyn ein door*, habes quod tibi imputes.

Digitized by Google

Autor Glossarii Teesdalensis observat incolos *dôr* per diæresin efferre *do-er;* idem obtinet apud Frisios, qui *o* protrahunt per debilem *a*, quare scribere oportet *dôar*. Vis est in *ô*, sed postposita terminatione plurali *-en* ex una fiunt duæ syllabæ, quarum prima accentum accipit et hujus ictu vim ab *o* ad *a* transfert, unde *doárren*.

DORE, vb. a. audere. Ang. v. *to dore*, idem. F. b. *thorre*. Cf. *doare*, 688.

DORMJE, vb. n. oberrare quasi mente captus, ut homo devius vel dubius hærens, hinc inde ititans. Ang. North. *to dorm*, to dose; *dorm*, st. a dose.

umdormje, vb. n. i. q. *dormje*, torpidus circumvagari.

Isl. *dura*, semisomnus per intervalla dormitare; per diæresin *dwra*, unde Ang. North. *dover*, to be in a state between sleeping and waking, Brockett, 141. Isl. *dorma*, dormire. Hald. Raro exemplo Lat. *d* remanentis *d* inter Germanos et non transientis in *t*.

dorsk, adj. F. b. soporosus, deses, tardi ingenii. Outzen 47. Confer Nl. v. *door*, socors, stolidus, stultus. *Dorsk* proprie, qui non edormivit, F. *dy net utslept is*, Nl. *die niet uitgeslapen is;* figurate, elucus.

DORNSK, m. F. b. cubiculum ubi degit familia, Nl. *woon-kamer*, Joh. 101. Sax. l. *dörnse*, cubiculum in quo focus alitur, habitaculum familiæ, Richey, 37. Holstein, I. 240. Bnl. I. 185. Kil. *dornsse*, *dornste*, hypocaustum, thermæ. *Dornsk* trahitur a *daren*, *darren*, calefacere, siccare.

dörnset, dârns, vide apud Outzen *dörns*. F. o. *dorns*, cubiculum, C. M. 442. Confer Ags. *dearn*, *dern*, secretus; *dyrnan*, occultare; *dern-gelige*, adulterium; Scoti *to darn*, *dern*, occultare. Ags. *dern-hœm?* Nl. v. *heymelicke*, latrina.

DORT IND DIIGH, adv. Molkwar, plus quam satis est, longe lateque. Vicus Molkwar angustis canalibus erat intersectus; nauta dialecti communis cymbam per eos trudens ex famula quærebat, an permeandi latitudo ei erat, quæ respondebat, *Dort ind diigh*, plus quam satis est, sat ample. Quod cum non intelligeret alteram rogabat famulam, ex qua responsum tulit *Oerjorg!* abunde! Hoc itidem non intelligens tertiam rogabat, quæ respondebat *Dwylch ind dwealch*, nautæ æque obscurum. Tria responsa redeunt ad idem, satis superque, F. *rom ind breed*. — Confer cum *dort*, Isl. *dart*, *datt*, vehementer, egregie, Hald. Egil. Cum *diigh*, Isl. *digr*, crassus, tumidus. Cum *oerjorg*, Molkw. *oerjorgelik*, luxuriosus, Nl. *overdadig*. — *Dwylch ind dwealch* adverbialiter omne notant, quod modum excedit, tam malo quam bono sensu. Hic notat affatim, plus spatii quam satis, F. *dubel ind dwœrs romte noach*. Auget tamen et notionem spurcitiæ, *Dwylch ind dwealch*, fœde, destestabile (spurca femina).

DOS, cg. cultus luxuriosus, vestis optima. *Hy is rju' yn 'e dôs mei dat nye baitsje*. Nl. *dos*, vestis pellicea, suffulta: *dossen*, munire vestibus suffultis. Bavari *der doschen*, quidquid frondis instar se expandit, vimen frondosum, corollis florum, penicillus filorum; *dost*, muscus; *doschet*, vestibus multis tectus altera super alteram. Nl. *uitgedost*, luxuriose vestitus, Schmeller I. 402. Mhd. *doste*, florum fascis, Benecke, I. 386. Ang. v. *dossal*, a rich ornamented cloak worn by persons of high rank; *dossel*, a wisp of hay or straw to stop up an aperture in a barn. Halliw.

DOSE, F. o. stratum superum, fibrosum, canoglaucum, terræ causticæ. F. *di bonken*, *di bonkierde*. Consule Stür. 36. Dani *daase*. Confer antecedens *dôs*.

dosich, adj. F. o. glauco-canus.

DOTTE, F. o. glomus fibrosi quid, ex. gr. crinium, straminis, lini, culmorum intricatorum. Hd. *zotte*, Hol. *dót*, *dótje in de oren*, glomulus gossypii in auribus contra frigus. Stür.

dotte, F. o. globulus fictilis, quo ludunt pueri. Stür.

DOU, TU, gen. *fen dy*, dat. *dy*, *oan dy*, accus. *dy*. Pl. *jimme*, vos. F. v. *thu*, *du*, dat. accus. *thi*, Pl. *i* (Sax. n. *i*) vos, dat. accus. *iu*, *io;* posterioris ævi *iemma*, vos; *iemma*, ut F. *jimme* quoque possessive valet, vester. *Iemma* componitur ex *ie* et *ma'* pro *man*, vos homines, et *jimme* ex *ji* et *ma'*, vel *gi-ma*, *gimma*. Cf. Gesta Fresonum, p. 133, 136, et dissertationem meam „Taelbeginselen der Friesche overzetting van Mattheus." p. 39. Ex casu obliquo *di*, *dy*, formatur *dyn*, tuus, *dyn boek*, tuus liber, idem quod *it*

Digitized by Google

boek fen dy. Dyn, in forma genitivi *dines*, quod tantum absolute usurpatur; *Waems boek is dat? Dines*, Cujus est hic liber? Tuus. Idem valet de *mi* et *jimme: Ho is dat lân part? Dit stik is mines ind datte is jimmes*, qualem agrorum partitionem fecerunt? Hic ager est meus et iste vester. Non dicitur *it lân dines, jimmes*, sed *dyn, jimme lân* vel *it lân fen dy, fen jimme. Ji*, tu, pluralis reverentiæ eandem sequitur normam; *ji binne ut jins heer ind feêr staet*, repulsus es ex tuis bo- G. J. *jon.* Pro *jins* Frisii austr. *jys.*

Milites cruciati, quos dicunt, reduces in Europam transtulerunt fastuosam orientalium urbanitatem, quæ dominum alio pronomine compellare jubebat quam famulum vel servum. Inde oriebatur pluralis reverentiæ, quo hominem singularem compellabant; formabant adeo ex casu obliquo plurali *iu, io*, F. *jou*, tu, tuus, ut Angli ex Ags. casu obliquo plur. *geov, eov*, suum *you. Jou* et *you*, licet attineant singularem hominem, tamen suam vim pluralem communicant cum verbo adjuncto; F. *jou hawwe dien*, Ang. *you have done*, tu fecisti, nequaquam F. *jou haste dien*, Ang. *you hast done.* Gal. *vous avez fait*, pro singulari *as.* — F. v. ex Ags. *ge*, vos, formabant *ji* et *i; ji* Hindelopenses usurpant pro F. *jòu.* Ags. *ge*, Ang. *ye* plur. vos, *ye have*, vos habetis; quod tamen obsolescit in notionum confusionem et sermonis detrimentum; *You* enim potestatem acquisivit utramque pluralis et singularis numeri, cum F. *jou* tantum singularem attinet. Haud melius sapiunt Neêrlandi, qui suum sing. *du* prorsus rejecerunt et pro utroque numero usurpant in stilo scripto *Gij*, dat. *u*, in usu quotidiano *Jij*, dat. *je* et *u*, quas voculas tamen augent voce *-lieden, -lui*, homines, ut eis reddant vim pluralem; *gij-lieden*, et semper *je-lui*, vos.

Postquam pluralis urbanitatis erat stabilitus usu, singularis pro ratione contextus, sive summam reverentiam, sive familiaritatem cum equalibus et minoribus, sive despectum significare incipiebat. Deus creator unicus hujus universi, cui similis nemo esse potest, respuit pluralem numerum; *Wê Haita, dw derste biste*, pater noster, qui es.

Vulcanius in libello *de literis et lingua Getarum*, a$_0$ 1597. Haud aliter Got. Ags. *thu*, Angl. *thou*, Hd. *du*, Gal. *tu*, Ital. *tu*, affantur deum. Elegantissime hoc distinxit Petrarcha, qui suam Lauram, dum illa in vivis erat, ut hominem usitato *uoi*, vos, compellabat; postquam autem mortua æthereas attigerat sedes, eam ut divam immortalem sing. pronomine *tu* affabatur. Confer „ Fabrica del monde di F. A. da Ferrara, p. 135, b. § 1923. ed. 1557. Boreales suum regem affabantur *thu.* Ihre. 361.

Dou solennis est inter equales, *Dou biste myn boârtfeint, mar myn baes net*, tu mihi ludi socius es, non dominus. *Dou* inter amantes in amoris significationem; Poeta Gijsbertus constanter, ex. gr. I. 29,

Pæ my hondert reysen tjèn!
Twot, du wistet het ik mien.

p. 19.

Pales, pronckje fen it fjild,
Dy forlit ick om nin jild.

Ad infantem deamatum, *Dou, dou biste myn famke; dou, dou biste myn bern.* Lingua Hd. in tali sensu pron. *du* præstat cæteris elegantia penetrante et suavissima.

Dou ætatis provectiores ad juniores, parentes ad liberos, usurpant. Pater *Auk, haste ien freâmd man ljewwer as dyn heit? Scilsthou dyn âlde heit forlitte*? Filia, *Ik wol trouwe, mar you naet forlitte; hwær jou geane scil Auk gean; hwær jouw græf stiet scil mines stean.* Haud aliter Shakespere, Miranda, *Sir, are not you my father?* Prospero, *Thy mother was a peece of vertue, and she said thon wart my daughter.* M. *Binne jou myn heit net, Heer?* P. *Dyn mem wier di deugd selme, ind hja sei, dou wierste myn dochter.* Frisius pater ab ignoto interrogatus an astans puer ejus sit filius, sæpe jocose respondet, *Sa seit myn wiif.*

Tandem *dou* in despectum utuntur hominis, quem affantur, cuique cæterum debent plur. numerum urbanitatis vel reverentiæ. *Dou streupert!* tu spurcifice! *Dou galgebrok!* tu furcifer! *Dou snaek!* Tu nebulo! Similiter Ang. *Araunt, catyfe! Dost thou thou me?*

I am come of good kynne.

Hycke Scorner. Johnson *to thou.* Christofer Hanton, cancellarius reginæ Elisabethæ, homo crassus, reos perdu-

Digitized by Google

ellionis compellabat contemtim pronomine *thou, Then,* inquiebat, *then wouldst thou have killed the queen for conscience sake? Fie on such a devilish conscience!* Memoir of C. Hatton by Harris Nicolas.

dòukje, vb. a. compellare quem pronomine *dou*, tu. *It jouwt nin pas, dat di soan syn heit dòuket.* Tale verbum cæteræ nationes formaverunt, qui pluralem reverentiæ sive urbanitatis introduxerant. Hollandi soli, qui *du* penitus abrogaverunt, non habent neque habere possunt; jocose et non sine absurdo risu plebs Alamanniam vocat *Het land waar zy tegen ons Lieven-Heer doe zeggen.* — Habent Isl. vb. *thua* ex *thu;* Sueth. *dutza, du queda;* Dani *dutte* vel *sige du til en;* Angli *to thou* ex *thou*, tu; Hd. *dutzen* ex *du*, B. L. *tuissare*, ex *tu.* — Frisii si compellant aliquem pronomine plurali *jy*, quem oportet alloqui *dou*, utuntur verbo *jykje*, B. L. *vosisare*, ex *vos; vobisare* ex *vobis;* Isl. *thiera*, idem, ex *thier*, vos. *Jykje* commutant cum *ykje* ex F. v. *i*, vos, hodie *jy*. Sax. n. *i*, vos. Cum inter incolas vici frequentioris maritus et uxor, qui majorem cæteris affectant urbanitatem, se invicem vel liberos *jy*, vos, compellant, cæteri vix risum tenent; *Dat pear*, inquiunt, *Dat pear is sa laf as luzen; kja jykje eltsoar ind hjar bern*, hoc fatuum par hominum vobisat se invicem et suos liberos. — Credo Gallos fuisse primos, qui hoc discrimen in linguas Europæas introduxerunt; Gal. *vous avez*, tu habes; *entre vous* (tu) *a moi*, Nl. *tusschen u en mij.* Gal. *tuisser*, aliquem *tu* compellare. Nota Scandinavos ex *thier*, vos, sensu tu, formasse st. *thierugleiki*, urbanitas, obsequium.

DOU, cg. columba, pl. *dòuwen.* F. b. *dõwe* (deuwe) intingere; *jö dõw*, (jeu deuw) f. columba; *de doffer*, m. columbus, Bend. 16. Nl. *duif*, f. columba, *dõffer*, m. columbus. Confer *doffer* et *dagh* supra. F. o. *dufe*, columba, C. M. 16. Nl. v. *duyver*, m. *duyvinne*, f. Kil. *Hy liet ien dòuwe oer 'e tsjerke fleane*, homo æquus et prudens aliquid concedebat de jure suo.

toártel-dòu, cg. turtur. F. o. *grawe holldufe*, turtur, C. M. 16.

dòuwe-thille, cg. columbarium. Ags. *thelle*, tabulatum. F. o. *dufen-spinde*, idem, C. M. 42; *Dufen-hus*, idem, C. M. 107; Ang. East. *dowe-house*, idem. Ang, *dove-cote*, Nl. *duiven-kot*, idem; *duiven-slagh*, idem.

dòuwe-matte, cg. columbarium. F. *matte*, Ang. *mat*, juncorum textura qua tegunt cubiculorum solum, Ags. *meatte*, storea, teges. Nl. *matte*, idem, et apud Kil. stragulum ex ulva, scirpo vel sparto. Veterum columbaria fiebant ex juncis sive scirpis textis.

dòuwe-drinker, cg. testa vilis in columbario aquæ plena, quam bibant columbæ; fig. quæque res vilis et neglecta. *Dyn ãlde hoed torket eãk om as ien douwedrinker. Dat ãld gereid hinget dær foár ien douwedrinker.*

DOUK, cg. obturamentum dolii. Vide *dàuk*, supra 618.

dóuk-gat, n. parvum os rotundum dolii, quod obturamentum claudit; eadem apertura in fundo sinus *(brok-aed* supra p. 7.) per quam effluit lactis pressi serum. *Aed-scammel*, quam vocem cito p. 7, quoque dicitur *aedraemt.*

DOUNSJE, DÔNSJE, DÛNSJE, vb. n. saltare. Nl. *dansen*, Ang. *dance*, Gal. *danser*, Isl. *dansa*, F. b. *donse*, saltare. — *To pinczter as de kaelen* (kælen) *op 't ijs dounsie*, Nl. *Te sint Jutmes als de kalvers op het ijs dansen*, ad calendas Græcas, Burm. 68. *Dær dounsje di keãllen soms eak raer om it hêa*, ibi interdum inter se dimicant turbasque ciunt. Pr. *ik dounsje, dou dounseste, hy dounset*, pl. *wy, jimme, hja dounsje;* pf. *dounste;* pf. p. *dounse;* ger. *dounsjen.* Ang. v. *daunce.* Veteres Frisii, quos puer novi, multis variisque manuum gesticulationibus comitabantur saltum, quod idem apud Romanos obtinebat. In nuptiis erant choreæ, quæ sedentes solis manibus junctis gesticulabantur. Cæterum animus Frisiorum sedatior et austerior ad choreas minus proclivis est, et si in nuptiis vel nundinarum festis indefessi saltant in longam noctem, ad eos fere quadrat Romanorum proverbium, *Nemo saltat sobrius.* Quantum ab his distant hilares Theotisci! Quantum Galli alacres, qui stilo ipso exprimunt suum saltus amorem et dum scribunt *saltant incidentes particulas!* (Stile coupé).

Digitized by Google

DOUWE.

Prov. *Piejen giet foár dounsjen, sei di faem*, cedat voluptas necessitati naturæ; responsum micturientis ancillæ invitatori ad choream. Sax.l. *Pissen geit vor dansen*, Bnl. III. 323.

Interpretes confuderunt *pieje*, mingere, cum *píselje*, confabulari et convivere, prandere. *Písel* culina, unde *píselje*, cibari et in culina confabulari. *Pixeljen giet for dounsjen*, cedat saltus prandio. Idem annuit proverbium Nl. *Daer gaet geen rei voor éten*, nulla chorea anteit prandio. Ambo proverbia redeunt igitur ad idem; cedant ludicra sive voluptates naturæ necessitatibus. Tuinman, II. 26, Spreekw. Corrigatur Wass. Toelage van Spreekwoorden, bl. 92. *Unwillige breiden is quea dounsjen to leren*, Burm. 54, invitos docere non possumus. *Dir de bidlers donsie, dir stuwe de lapen, Dir de heren ryde deer stuwt de moude*, sors modica inter divitias et pauperiem media aliis minimas creat molestias, Burm. 13. *Az ãlde lju' dounsje komt alles fen 'e groun op 'e foetten nei.*

F. b. *dúnzje*, pede pulsante solum vel baculo dolium vacuum feriente sonum admurmurantem edere: *ik ben dunzet*, E. II. 203, (F. *bunsje*, idem), pulsu strepente evocatus sum.

dôns, cg. saltus. *Tsjerk Hiddes is mei di Ingelscen oan 's dóns*, navarchus T. H. dimicat contra Anglos. Bellum Frisiis et Anglis proavis erat saltus, chorea, ludus. Ags. *plega*, motus alacris, pugna, ludus. Ang, *to play* ludere; *play*, ludus.

DOUWE, DÀUWE, cg. ros. Confer supra 610.

dóuw-wjirm, cg. lumbricus qui æstate post longam pluviam, vel rore tegente terram, sui partem anteriorem nocte humo exserit; piscatoris hamo esca est, Ang. *the anglers dewworm.*

dóuw-wjirm, cg. impetigo fœda in facie infantum. *It bern hat di dóuwwjirm; it eánsicht is ún koárste. Di douwwjirm*, impetigo; *'n douwwjirm*, lumbricus. Ags. *deav-vyrm*, impetigo pedum: Somnerus in voce. Ang. *tetter, ringworm, worm*, vermis, quod e parva macula prorepit et se spargit hæc impetigo. Accurate Shakspere, Hamlet, *a most instant tetter barket about most lazarlike, with vile and loathsome crust, all my smooth body. — Ien slok om*

DOUWE-STIEN.

di dàuwe fen di mage to striken, (amystis spiritus vini ad abstergendum rorem de stomacho) potio vinosa matutina, Ang. East. *dew-drink*, the first allowance of beer to harvestmen; West. *dew-bit*, a first meal in the morning. — *Gean as di dàuwe*, pernice pede ire, festinare: figuram præbet ros surgens et ilico properans per agros vicinos.

dóuwe-striker, cg. loripedis crus. Nl. *mael-voet*, pes metens, quod loripes pedem transverse agitat ut messor falcem. Nl. v. *dauw-swenghel, wraddel*, palear, Kil. Ang. *dew-lap*, idem, quod vacca pascens palear verrit per gramen rorans; Kent, *dew-laps*, coarse woollen stockings buttoned over others to keep the legs warm and dry, F. *slyk-lapen*, idem. Nl. v. *vaene*, Gal. *fanon*, palear; *qualbe*, idem; *kossem*, idem. *Vaene*, vexillum, idem quod *lap*, pannus pendulus. Ang. Norfolk, *dew-beaters*, heavy shoes to resist wet feet. Slang-dict. 119.

DOUWE, n. p. v. DÓUWEMA, n. patron. Hind. *Dóuw*, n. p. f. F. *Dóuwke, Dóuwtsje, Dóuwtsen*, n. p. f. *Déf, Dauwe*, n. p. v. Wass. II. 173, 174. Ags. *Davo*, Sec. IX. Försteman, I. 334. Ang. *Davison*, Davonis filius, *Dawson, Dawes*, F. *Dàuwes*, nomina patronymica. Isl. *dafna*, vb. n. adolescere, vires colligere, vigere, de infantibus et pueris, Egilsson. Corrige Lower, English surnames, I. 167.

DOUWE, G. J. *duwe*, (doewe) trudere manu, vel pugno. *Immen to-bek dòuwe*, aliquem pugno retro trudere. Nl. *duwen*, Alam. *duhan, dúhjan*, premere, Hd. *deuhen, dauhen*, Nl. *duwen*, conto (premere et) propellere cymbam.

dòuw, cg. ictus manus trudentis: *'n dòu op 'e húd jáen*, alicui alapam infligere.

dòuwke, n. levis manus ictus. *Di man is sceef; jóuw him ien lyts dòuwke ind hy leit*, tange ebrium et cadit.

fordòuwe, vb. a. (premendo vincere) concoquere. *Swakke magen kenne nin griente fordòuwe*, stomachi infirmi concoquere nequeunt olera. Nl. v. *verduwen*, opprimere. *Fordòuwe*, figurate, *Di grutskens fen kéale junkers ken ik net fordòuwe*, jactatorum egenorum supercilium equo animo ferre nequeo.

DOUWE-STIEN, cg. Lat. *tofus*. Maxima pars antiquorum templorum Frisiæ ex

Digitized by Google

lapidibus tofinis structa est. Si reputamus quam difficilis navigatio fluminis Rheni medio erat ævo, et quam impendiosa tantæ molis lapidum vectura inde ab Andernaco in has oras vehendæ, suspicio mihi obrepit Frisios veteres topho quandam tribuisse sanctitatem.

DRABBICH, adj. feculentus, Ex Nl. v. *drabbe*, fex, Nl. *draf*, siliquæ. Ags. *drabbe*, fex, feces. Media b = media *g*; Ang. *dreys*. Ang. *drabb*, meretrix; Germani impudicitiam habebant spurcitiem et meretricem cœno projecto conspurcabant; dicitur *drabb* ellyptice pro *drább-woman*, femina spurca, ut F. b. *hór*, Nl. *hoer*, lupa, pro *hore-wif*, (F. v. *hore*, cœnum) ut Ags. *fule afylede hore-cvæn*, Ang. *whore*, Ang. v. *a dunghill-queane*, Halliw. 325, (fimeti femina.) Goth. *hors*, fornicator, adulter, Sax. v. *horo*, stercus. Ex *drab* Ang. v. habent *to drabb*, to follow loose woman, Nl. *hoere-jagen*, (venari meretrices.) Ang. v. *to drabble*, Ang. *to draggle* in the mire; *draggle-tail*, a slattern. F. *'n sleep*, syrma, scortum, a vb. *sleepje*, verrere.

DRACHT, DRECHT, F. v. populus, multitudo hominum, pompa nuptialis vel feralis, quæ ex. gr. funus sequitur vel sponsam in domusductione comitatur. Pompa nuptialis. Sponsa ad sponsum ducebatur *met hoern ende mith drechta*, cum cornuum cantu et cum pompa consanguineorum et vicinorum. Ags. *dryht*, f. populus, familia, satellitium; *driht-veras*, viri sodales, Abrahamus et Loth; *dryht-folc*, multitudo popularium, populus; *droht*, conditio vitæ, genus vivendi, consuetudo, conversatio, (tractus).

helich-drachta, F. v. pompa sancta, i. e. in quantum pontifices funus sequuntur. Apud Frisios solemne erat pontificem ducere pompam feralem; ad hunc diem Minister euangelii Reformatus inter agricolas et vicorum incolas ducit pompam feralem virorum, ejusque uxor sequentium feminarum: *sa leitna hini buta there withume and buta tha helich-drachta*, (cadaver hominis diris devoti) sepeliendum est extra cimeterium sacrum et sine pompa pontificia.

di dracht, via publica utrinque domorum serie obsita, ducens a ponte in medio vico Hérenvena in vicum Schotam.

di drachten, pl. vicus in pago Smallingerland, constans ex duabus continuis viis publicis, quæ utrinque domibus vel arboribus sunt obsitæ, altera serie australi *Suder-drachten*, altera boreali *Noarder-drachten*. *Uble wennet yn 'e Drachten*, hodie male scribunt *te Drachten*. Sic etiam *yn di Hommerts*, non *te Hommerts*. *Op it Heárrenfean*, *op di Ljemmer*, *op di Gorredyk*, *op di Galama-dammen*, *op di Galeyen*, (Galiléen) nequaquam *te* absque articulo, ut scioli hodie indocte scribunt. Hollandi perperam inscribunt *te 's Hage*, *te Helder*, lege *in 's Hage*, *op de Helder*. — Nl. v. *drecht*, oppidum, municipium et forum celebre, unde *Dordrecht*, *Moerdrecht*, cæt. v. Kil.

drechter-lant, (Mappa West-Frisiæ a. 1288) proprie pagus sociorum, quippe qui societatem coiverant impensis communibus aggerem communem, qui omnes cingebat et contra maris aggressum defendebat, curandi et reparandi.

DRAEYE, vb. a et n. in gyrum vertere, verti; flectere, flecti; torquere. *D* oritur ex *th*; Ags. *thravan*, Ang. *to throw silk*. In talibus *v* = *w* fit *u*, et *u* fit *y* = *ij*; ex. gr. Goth. *kavi*, fœnum, F. *kaye*, fœnisecium curare. Ags. *sawan*, serere, Goth. *saian*, Nl. *saeyen*. *Bavaria*, Hd. *Bayern*. cæt. — *'n Réap draeye*, restim torquere. Phrasis, *Di réap is noch nat draid*, res nondum peracta est, respice finem. — *Draeye*, Nl. *wenden*, in obliquando cursu vertere navem. — *Di wyn' draeit* ventus cursum mutat. — *Di leep draeit oer 'e wjuk*, vanellus in volatu gyrans, nunc in lævam, nunc in dextram vergit alam. Valet de gressu alacri virginis agilis et vegetæ: *Dat frómmis drait oer 'e wjuk as 'n leep*. Dextra agilitas virginis quoque laudatur phrasi, *Hja ken op ien stuor draeye*.

bidraeye, vb. a. vafre agere. *Mem scil it sa wol bidraeye dat heit tajowot*, mater suis artibus patrem ad nostram voluntatem retorquere noscet.

bydraeye, vb. a. nautæ instar proram regere in aliam navem, cui obviam fit, ut rectorem compellet. Figurate, a postulato vel sententia desistere et discrepantibus accedere.

draei, cg. planca lata jungens ambas ripas canalis loco pontis, axi vertenda et revertenda. Si pro planca est tabula-

Digitized by Google

tum majus dicitur *drai-bræge* (pons versatilis), oppositus altero ascendenti et descendenti *flapbræge*, vel *ophelbræge*.

draei, cg. flexio vocis in cantu. *Ien sankje mei moaye drayen*, cantilena suavibus modis. *Salmsjunge mei draeyen.* — *Oan it ding ien draei jaen* (retorquere rem i. e.) rem malam vel infaustam vafre explicare, in melius vertere.

draei, cg. conversio. Phrasis, *Di swift is oan 'e draei*, decoctor nocte dieque bacchatur; proprie, in gyrum vertitur. Eadem figura regnat in *swier*, gyrus, Kil. *Wif is oan 'e swier*, bacchatur; in *swik*, vibratio, *Di silers binne oan 'e swik*, nautæ bacchantur, Hol. *De matrozen zijn aan de zjouw.* Nl. v. *schroeven*, torquere cochleam, bacchari; *zal men den raedt van een wije man verwerpen omdat hy in sijn jeugd wat gheschroeft heeft?* Visscher, Sinnepoppen, 135. Ang. v. *to shrove*, comessari, bacchari, unde Ang. v. *shrove-tuesday*. Confer Halliwellum in voce ibique locum nobilem. — *Draei oan di earen*, (vibrante manu aurium ictus) alapa. Eadem figura *'n slinger oan 'e earen*, idem; *slingerje*, contorquere.

drai-gat, cg. virgo incessu feroculo; quæ sibi mire placet hinc inde anum torquens. Sax. l. *drei-eers*, idem. Bnl. I. 316. *Eers*, anus.

draei-hikke, cg. clathrum aditus agri vertens se in cardine palo infixo, et hoc modo apertus vel clausus. *Sethikke* contra reste utrisque palis sive postibus alligatur et manibus ponitur *(sette*, ponere) i. e. levatur et de loco in locum manibus fertur.

draei-treeft, cg. fulcrum ferreum aheni vel ollæ supra foci ignem, quod vertitur in axi ferreo parieti affixo.

draei-scammel, cg. compages inferior fulcrumque vehiculi longi fenilis, abiens in rotarum axes. Figurate, homo infirmis pedibus, gressu vacillante, et corporis motu pendulo inter eundum.

drai-wartel, cg. verticillum ferreum, constans ex annulo et in eo versatili axi uncato, medium inter catenam ferream et restim, qna vincitur taurus in prato. Cf. Ang v. *wart*, overturn, to plough land overthwart; Nl. *wervel*, F. *warle*, pessulus; F. *wart*, verruca, papilla, Nl. *wrat*, verruca.

draeyer, cg. conus ligneus cavus in summitate camini, ab altera parte apertus et supra cauda lignea instructus, ab altera clausus, quem ita movet ventus, ut hic numquam in aperturam flet et fumo liberum permittat exitum. Figurate, qui, prout suum commodum fert, varias sequitur partes, Gal. *pirouette*.

draeyers, pl. insincera agendi vel loquendi ratio; alias *slinters*. *Di finen géane um mei draeyers*, pietatis simulatores artibus agunt.

DRAEK, cg. draco papyraceus longa cauda, pendens filo, quem ventus suspensum tenet in aëre; lusus puerorum. *Di draek opsjitte, fleane litte.* Angli *kite*, idem, proprie milvus, sed Scoti *dragon*, a paper-kite. Jam. Hicce ludus eget cœlo sereno cum densiore aere, quare maxime mense Septembri agitur, cum venti solidiores autumni intensius flare incipiunt. Gr. Lex. II. 1821. Hd. *drache*, Sax. l. *drake*, Gal. *cerf-volant*, Nl. *vlieger*.

Milites Cruciati e bellis sacris reduces secum tulerunt miracula et monstra ficta artis magicæ Arabum, eaque miscuerunt cum mythologia populorum occidentis. Inter ea eminebant dracones et cervi alati, qui per aera volabant, quosque pueri in suis ludis imitabant. Draco credebatur instructus longa et horribili cauda, quam cauda draconis papyracei repræsentat. Gibbon, decline and fall of the Rom. Emp. VI. 392. Brand, Ellis, (1848) I. 321.

draek *(di)*, diabolus.

draek, femina gibbosa, deformis, amara, invida. F. u. per paronomasiam *De draek vliege late*, deambulare cum uxore sua gibbosa. Hd. *drache*, idem, Gr. Lex. II. p. 1820.

Nl. *met iemand den draek steken*, (cum aliquo pungere, configere draconem i. e.) illudere quem. Variis modis decantata est fabula, quam nemo credit, heroes antiquos debellavisse et configisse draconem, qui totas regiones infestabat. Inter eos celebris est sanctus Joris, qui hasta transfigens draconem furentem in millibus insignibus urbium et gentium nobilium, in millibus tabulis pictis templorum, circumferebatur; hanc fabulam credere simulans et cum credulo draconem configens, ei illudere

Digitized by Google

dicitur. Prov. Nl. *Zo als het den schilder behaegt moet Sint Joris den draek steken*, draco eo modo a sancto Joris transfigendus est quo lubet pictori. Monendus tamen lector *den draek met iemand steken* aliam insuper admittere explicationem; si quis puer filo tenet draconem papyraceum in aere volantem, et collusor eum benigne compellans et rigiditatem fili quasi tentans hoc clanculum dissecat, adeo ut draco devolvatur, dicitur *den draek steken*, transfigere draconem. — Dracones erant monstra informia imaginationis Arabum, quæ non tantum horrorem sed fastidium incutiebant; inde Nl. *de draek steekt my van dat vuile wyf*, idem est quod *de walg steekt mij*, spurca femina mihi nauseam movet. Tuinman, I. 202.

DRAGE, vb. a. portare. præs. *ik draech*, pf. *drûch*, *droech*, pf. p *drein* (ex *dregen*) p. præs. *dragende*, inf. *drage*, ger. *dragen*. F. v. *drega*, *draga*, ger. *to dregande*, *dregane*, præs. 1. pers. *dregge*, 3 pers. *dreith* ex *drecht*, pf. *drêch* et *dróch*, p. pr. *dregande*, p. pf. *dregen*. Ags. *dragan*, 3 pers. præs. *he drægth*, pf. *drôh*, pl. *drogon*, p. pf. *drægen*, portare, trahere; Ang. *to drag*, *to draw*, trahere, verrere. Isl. *draga*, trahere, verrere. — Prov. *Di jungste bidler mat di koer drage*, junior inter mendicos portet manticam, i. e. juniores allevent onus provectiorum ætatis. *Itende ind dragende gasten*, convitium in convivam illiberalem, qui cœnatus apud amicum ferculum quoddam reliquum secum aufert. — *Di jung-keerdel droech him dær goed*, Gal. *Le jeune homme s'y est porté en homme de coeur.* — *Drage*, vb. n. pus emittere; *di swolm draecht oerbel*, tuber vehementer suppurat.

drager, cg. pl, *dragers*, portatores feretri.

oandragers, pl. susurrones, delatores.

waech-dragers, pl. qui portant caseos et dolia butyri in trutinam publicam.

dracht, cg. onus quod totum quis simul portet; *ien dracht jild*, *ien dracht bleyen*. Pregnatio, *Myn wiif hat ien queade dracht*, mea uxor in pregnatione semper est morosa. *Ongemakkelige dracht*, graviditas incommoda, molesta. — *Hynzte-dracht*, simulata feminæ graviditas. — Habitus, mos se vestiendi, *Di Frysce dracht makket ien âld minsce jung*, habitus Frisicus temperat senectutis signa in facie vetularum; plene Nl. *kleder-dracht*. F. v. *Presteren schellet nen forgulden sporen drega*, non licet sacerdotibus ornare calces calcaribus deauratis.

dracht, cg. fœtus in utero, vitulum attinet. *Dracht*, cg. sanguis, quo fœtus in utero nutritur, *It keal kriget di dracht throch di noale*, vitulus in utero accipit nutrimentum per umbilicum.

di dracht, suppuratio; *Di dracht fen it seer stéd*, vulneris pus emissum.

drachtich, adj. gravida, (Lat. *quæ uterum gerit*), de animalibus. *Drachtige baerch*, sus gravida. Nl. v. *draghende vrouwe*, mulier gravida; *draegh-moeder*, matrix. Kil. Cf. Maerl. Nat. Bloeme 169, vs. 2673, *draghende*, gravida (locusta.)

del-drachtich, supra 604.

draggel, cg. Warns, cœtus, turba. *Ien draggel bern*, (onus liberorum, i. e.) numerosi liberi. Dial. com. *'n fracht bern*, (onus liberorum) idem.

draech-kleed, n. brassicæ napi culmi in panno magno lineo quadrato *(draech-kleed)* portantur ad pannum lineum maximum, super quem in agro triturantur sub dio.

draggelje, vb. n. pendulus hinc inde trahi, i. e. jactari; *di linten draggelje di silers oan it scewe huôtje*.

bidrage, supra 246.

DRAGER, cg. musca major cærulea, stridens alis, arrodens cadavera, inimica carnibus, quas ovis vermium impregnat; apparet æstate calente maxime mense Augusto. Ob strepitum hanc muscam quoque circumscribunt Frisii *bldwoe gonzer*, Sax. n. *brommer*. Nl. v. *draght*, monstrifica soboles, larva, Kil. Nl. v. *dragen der boozen geesten*, Isl. *draugr*, manes, lemures, spectrum; Egil. *at drauga*, larvarum more circumvolitare. Hald.

DRAIAL, m. F. b. pl. *drailar*, medullæ spongiosæ parvorum juncorum ellychnii usum præstantes, Joh. 6. F. *ruske-pit*, *pichje*, Hol. *lampepitje*.

DRAIT in tab. Schotani, hodie *dreit*, n. flumen tortuosum in pago Smallingerland proveniens ex lacu Smalleneester Sanding et fluens usque ad vicum Kortehem ab oriente. Forte ex *drai-wet*, torquens aqua. F. u. *wat*, in *peerte-*

Digitized by Google

wat, balneum equorum; Nl. *paerde-wed*. F.v. *wet*, F. *wiet*, humidus. Confer Isl. *dreita*, parce fluere, stillare.

DRAL, adj. F.o. arcte torta (fila), *D* ex *th*. F.b. *thral un dick*, contortus, i. e. densus, spissus, E. I. 10. F.v. adv. *thrall*, inopinato, repente; proprie, in conversione, dum quis se convertit; Nl. *in een ommezien*. Ang.v. *thralle*, st. momentum, diecula; Saterl. *tralle*, torquere. Alam. *drellen*, circumvolvere. Mhd. *gedrallen*, *gedrollen*, Benecke I. 301, tortus. Nl.v. *drollen*, volvere, volutare, fila rudia et dura nere; stercus duriusculum egerere; gesticulari, facetum et lætum se exhibere; *Drol*, turbo, stercus tortum et teres; gesticulator, homo festivus, lepidus; Kil. Gal. *drole*, Ang. *drol*, mimus. Nl. *drollich*, festivus, lepidus.

dral, F.o. linteum rude et crassum ex cannabe vel lino, Hd. *drillich*. Stür.

dral, F.b. compactis et firmis membris (homo) haud procerus, Nl. *gedrongen kerel;* pernix, agilis, et vegetus, *'n dral wicht*, puella prompta, alacris. Stür.

droltje, n. nanus obœsus, homuncio brevis, quasi globosus, nodosus. Hol. *'n drol van een karel*.

His similia habet Grimm in vocibus *drell*, adj. et *drall* adj. et adv. ubi tamen *thralle* abusive abnegat Anglis. Confer nostrum *drille*.

DRAMME, vb.a. F.o. alta murmuratione aliquid flagitare infantis instar. Stür. Hol. *drenzen*, idem. Holstein *dram andoon*, noxam nocere, I. 246. Scoti *dram*, melancholia. Jam. Forte *dram* ex Nl. *drang*, pressura, angustia; *m* in multis vocibus antiquis oritur ex *ng*.

DRAMMELJE, vb. n. moras trahere, cunctari. Ang. Dorset, *drimble*, to loiter; Somerset, *drimmel*, to suffer pain, Nl. *bedremmeld*, confusus. Ang. *to trammel*, morari, tardare, intercipere; *trammel*, rete aucupis. Isl. *thramma*, lente et jugiter procedere, Egil. anhelus vagari, Hald. gravibus tardisque gressibus ire, Jonsson.

DRANE, F.o. fucus, Stür. Ags. *drane*, *dræn*, Ang. *drone*. Confer Isl. *drioni*, taurus cornupeta, et Grimm, Lex. *Drone*.

DRAWE, vb.u. tolutim currere ut equi Frisii, qui olim nobilibus equitibus equi bellatores erant, sed hodie vehicula tantum trahunt; quod cum quadrupedantes non nisi incommode possent, illi ita finguntur, ut semper tolutim incedant. *Drawe om ien swipe*, cursu tolutario certare de flagello argenteo. Hind. *draiwe*, idem; *si salle um en daze draiwe*, tolutantibus equis certabunt de cistella tabacina argentea.

hird-drawe, vb n. vectus equo certare cursu de præmio.

hird-drawer, cg. equus succussarius solito acrior, quo in stadio certant de præmio. Prov. *'n Hynzer yn 'e stap hellet ien hirddrawer wol yn*, modico gressu euns equus equum pernicem tandem assequitur.

draf, cg. cursus tolutarius equi. *Er sit draf under dat hynder*, hicce equus evadet cursor pernix. *Ut 'e draf komme*, tolutim incedens ad gressum quadrupedantem transire, quod in certaminibus equestribus Frisiorum vetitum est.

hontsje-draf, gradus caninus, inter ambulationem et cursum pernicem medius, *Op 'n hontsjedraf rinne*. De homine *'n hontsje-draf* dicitur, Ang. *dogtrot*, a gentle trot like that of a dog, Johnson. *Di blide bern roanen my op ien hontsje-draf to mjitte*.

DRÆGE, cg. anchora pusilla navium minorum tribus manibus instructa, F.o. *dragge*, Nl. *dregge;* Holst. *dragge*, Wb. I. 244 anchora minor. Dithmarsi *draggen*, harpago sive manus ferrea tribus uncis, qua res mersas e fundo aquarum trahunt. Poëtæ Gysberto *dregge* est anchora majorum navium, quæ mare currunt; *syn dregge uwtwye*, jacere anchoram, II. 73; *oon dregge-touw ride*, ad anchoram (vel potius anchoralia) consistere, I. 78. F.b. *dregh*, m. anchora parva. Joh. 6.

Ags. *dræge*, Ang. *drag*, an instrument with hooks to catch hold of things under water. Sax.l. *dragge*, anchora parva tribus vel quatuor manibus. Ags. *dræge-net*, rete quod trahitur, sive nave piscatoria inter velificandum, sive manibus piscatorum, Nl. *sleepnet*, Ang. *drag-net*, rete quod verritur per fundum aquæ. Ags. *dragan*, Ang. *to draw*, to pull along the ground by main force. Isl. *draga*, *eg dreg*, trahere, ducere, subducere. F.v. *drega*, ferre, portare. Anchora fert, portat navem; harpago tollit, attollit mersa.

Digitized by Google

DRE.

Vocales molles in *aga* et *æge (drage, dræge)* temporis lapsu sunt induratæ, unde *dragge* et *dregge;* quæ mutatio ne incautos inducat ad derivationem ex *dré-egge*, tribus cuspidibus vel manibus anchora, ut *dreft* ex *dré-fot*, tripus. — Cum Angli dicant *drag* pro *drag-net* mihi suspicio suboritur Ags. *dræge*, Ang. *drag*, harpago, qua mersa e fundo aquæ trahuntur, dici pro Ags. *dræge-hôc?* m. uncus tractorius. Ags. *hôc* masc. gen. ut F.b. *dregh*, m.

DRE auditur tantum in phrasi *op syn dré wæze*, contentus, lætus esse sorte sua, præcipue si quid fausti alicui contigit, Gal. *Etre en belle humeur*. *Dré* per apocopen pro *dréf*, et *dréf* pro *dreeft*, sedes tribus pedibus fulta; Nl. et F. *treeft*, tripus ferreus ollæ sustentaculum in foco. Ags. *thryfet*, Ang. *trevet*, tripus. Sax.l. *dreeft*, *dreft*, (Hd. *dreyfuss)* tripes. Sax.l. *He is op synen rechten dreft* vel *dreeft*, er ist bey guter laune. Ex *dreeft* fit *dreef* et *dré*. F. eadem figura *Hy is op syn stuûltje* (est in sua sedecula, i. e.) ei bene est, hilari est animo. Innuit sedem cuique privam, cui assuetus est, quæque ei omnium est commodissima. Richey, *dreft*, 40. Holstein I. 248. Grimm, Lex. *Dreifuss*, II. p. 1381.

DREAGJE, vb.a. aquam calidam effundere de olere cocto, præsertim de coctis fabis vel terræ pomis. *Di jirapels (ierd-apels) dreagje*, siccare cocta poma terræ. F.b. *drûgi*, percolare, *At maalk is al drûgat*, lac jam percolatum est, Joh. 38. Saterl. *drógje*, percolare liquores, E. II. Kil. *draghe* j. *sijghe*, colum. F.u. *drage melk*, lac despumatum, proprie percolatum. Ags. *drenigean*, Ang. *to drain*, derivare, deducere aquam superfluam per canalem, tubum vel sulcum. (Ags. *dregan*, trahere, Ang. *draw*, trahere, abstrahere, educere. F. *draegh-net*, vel *sleepnet).*

dréagje, vb.a. despumare; *dréage moalke*, lac despumatum. Ang. *skimmilk*, proprie Nl. *geschuimde melk*, Nl. *afgeroomde melk*, proprie abstractum, deductum. Ideo Hind. *opnomde moolken*, proprie lac ablatum, desumptum, F.u. *drage melk*. Hodie lac despumant patella; veteres cremorem defluere sinebant. Inde restat Nl.v. *vlotemelck* (lac defluxum) lac sine cremore, Kil. Dockum *fleuto-melk*, Campen *fluite-melk*. Per ellypsin *flut*, potio evapida in genere. Phrasis *Op dreage moalke, dær ien oar di reámme âfslabbe hat, bin ik nat thoarstich*, (haud sitio lac despumatum, de quo alius sorbsit cremorem) haud mihi placet puella cujus amorem et amplexus alius ante me delibavit.

DREAUW, adj. defatigatus, fessus cursu vel labore gravi. Confer Ags. *drefan*, turbare, vexare, affligere.

DREEGH, adj. firmus, durus, robustus, proprie, gravis, gravidus. *Dreegh*, idem quod Nl. *zwaer*, gravis et gravida. Islandi eadem figura *olietr kona* (non levis femina, i. e.) gravida: *lietur*, levis, *ad verda liettare* (levior fieri) eniti partum, Andreæ, *liette*, p. 165. *It wyfke is heegh ind dreegh*, muliercula partui proxima est. — Tutus et omnibus necessariis cumulatus; *Heit ind mem sochten oeral um it famke, ind it siet heegh ind dreegh by oârremennenkjarre to boârtjen* parentes filiolam anxie ubique quærebant, dum tota quanta salva ludebat inter aviæ familiam. — *Dreegh iten*, cibus firmus, durus, Cic. *cibus gravis*. Contra *licht iten*, cibus facilis, proprie, levis. Kil. „*dreygh broodt* Fris. panis vetus, unde minus perit." *Beane mei spek lizze dreegh yn 'e mage*, fabæ cum lardo (gravide jacent in stomacho i. e.) non cito concoquuntur, Nl. *liggen zwaer in de maegh*. Inde et vb. Nl. *de maegh bezwaren*, prægravare stomachum. Confer Isl. *drjiugr*, largus, copiosus, sufficiens, Egil. F. *'n dreech ein'*, tædium movens longitudo viæ, expectatione viatoris longior; *'n dreech thinger*, emtor non cessans liceri de pretio, Ang. North. *dree*, a way seeming long and tedious beyond expectation; a hard bargainer; a word of very frequent use in the Northcountry in the senses mentioned, Ray, North-Country words, p. 27. *'n Dreech keerdel*, homo solidus, editior viribus homo, structuræ præter speciem solidissimæ, lacertosus.

drieech, adj. F.b. laboris longe patiens, perseverans; astutus, vafer, Bend. 188. Dani *droi*. Ang. v. *dry*, dolosus.

undreach, adj. vacuus, sterilis, orbus, carens. Kil. *ondrachtich*, sterilis. Nl.v. *Een wit ind fet ondreach*, G. J. carens ingenio et captu.

Digitized by Google

DRENTEN.

Teeste tekijn is maget;
Ondrachtigh ende niet en draget,
Broeder Gheracrt, v. 1098.
Confer Ags. *dreoh*, prudentia; *dreoh-læcan*, artis magicæ periti medici.

DRENTEN, adj. luculente cultus, vestitus. *Jenten ind drenten*, eleganter et luculenter cultus. „Calamistratis Ags. *getrymptum*." Gl. Cot. p. 52. Notio intorquendi et fingendi capillos apud Anglos in voce *trim* ad generalem munditiei et elegantiæ transiit. Confer Jun. Et. *trimm*, et Nl. v. *drenten*, turgere, Kil. *Drenten*, turgidus, Broeder Gherard, p. 332; quasi *drenten* esset turgens ornatu?

DREPE, vb. a. F. b. verberare. Isl. *drepa*, Ags. *drepan*, verberare, vulnerare. Ang. v. *dræpe*, occidere. Outzen.

drêp, F. b. ictus. Ags. *drepe*, m. idem. F. v. *dropa* verber. F. o. *drapi*, percutere, pf. *drep* (dreep) et *drôp* (droop) unde F. v. *dropa*, verber. Stür.

DRIBBELJE, vb. n. ititare, pedes sursum deorsum movere in eodem loco ut puer micturiens.

umdribbelje, huc illuc frivola vel nihil agens, sive otiose circumititare; ex. gr. vetulæ curiosæ; *Beppe dribbelt di hele dei it hûs throch*, avia cursitat brevibus passibus. Frequent. verbi *dribje*, Ang. v. *drib*, to shoot at short paces. Kil. „*drabben*, Hol. cursitare, itare." Confer Hd. *traben*, tolutim ire; supra *drawe*. — Frisiis *rinne* est, tum currere, tum fluere, manare; Hol. *lopen*, currere et fluere; *lopend water*, aqua (haud stagnans, sed) defluens.

dribbelje, vb. n. guttatim stillare. Ang. West. *dribble*, to drizzle or rain slowly, F. *migelje*, *miggelje*, idem, Isl. *miga*, mejere et scaturire. Scoti *drib*, gutta, F. *drip*, Nl. *drup*, idem; F. *drippe*, Nl. *druppen*, stillare. Angli ex F. *drip*, formarunt dim. *driplet*, F. *lyts dripke* F. *Di treppoat* (Hol. *trekpot*, Ang. *tea-pot) dribbelt*, ollula theacea liquorem extractum guttatim emittit (sc. per tubum foliis theæ obstructum.) Pro hodierno *dribbelje* olim florebat *drabbelje*, unde

drabbel-koek, pistura ex farina triticea, butyro et lacte, quæ in liquidam massam mixta per infundibulum defluit *(dribbelt)* in butyrum ebulliens, ubi ut vermes inter se convoluti conglobata induratur. Similem pisturam Angli (East.) appellant *drop-dumplings*, small dumplings made each by a spoonful of butter, dropt into the hot water. Halliw.

DRILLE.

DRIBS, cg. fæces madidæ, omne cœnosum, materies uda et glutinosa. Ags. *drabbe*, Ang. *drab*, *dregs*. Nl. *drabbich*, fæculentus. Confer *drits*, *drabbel-koeke*, *drabbelje*.

DRIEGDE, m. F. b. astutia, Bend. 53. Ang. d. *dry*, adj. crafty; subtle. Scoti *draucht*, an artful scheme. Cf. *dreegh*.

DRIEGJE, DRIIGJE, vb. a. minari. Nl. *dreigen*. Makkum *Ho lûrkt*, *ind wielt*, *ind driight*, *ind stekt di œange need*, ut mugit et tumultuatur et minatur et confodit anxia necessitas; e poemate excerpsi. Ang. East. *lure*, to cry loud and shrilly, F. *lûrkje;* Nl. *loeyen*, mugire. F. *Wielje*, in vortice circumagi. F. *stekke*, pungere, confodere. — Figurate, sibi proponere, decernere, *Driigje jou snein al foârt?* an tibi proponis jam proximo die solis abire? *Hy dríget nei Hynlippen*, jam jam Hindelopiam profecturus est. Makkum, *drouwje*, minari (quid facturum esse.) *Heit ind mem drouwje nei Alde-Bercoop*, parentes mei excurrere volunt in vicum O. — *D* fluxit ex *th* molli; Ags. *threawian*, Sax. v. *githroon*, increpare, corripere. Ang. Sax. *to thrave*, to argue warmly and loudly, Alam. *drawjan*, Nl. „*drouwen*, Sax. Sicamb. minari." Kil.

DRILLE, vb. a. terebrare, vertendo perforare, exercere. Nl. „*drillen*, *trillen*, terebrare, gyros agere, altro citroque cursitare. Kil. Ang. Devon. to twirl or whirl. Ang. v. *thirle*, *thrill*, a hole, Nl. v. *drille*, foramen, Kil. *Drille* pro *dirle; d* ex *th* in Ags. *thyrlian*, terebrare, perforare, Ang. *to drill*, terebrare, exercere milites. (In gyrum agere) vagari, hinc inde cursitare, Ang. *to drill*, fluere, ut Nl. *lopen*, currere, fluere.

Th abiit ex *thyrlian* in *t* et *d*, utræque literæ diversam assignante notionem genio linguæ; scilicet *trilje*, tremere, Nl. *trillen*, et *drilje*, Nl. *drillen*, in gyrum vertere, terebrare. Ags. *th* respondet literæ *t* Latinæ in *teres*, *terebra*, *tornare*, cæt.

drilje, torquere, vexare. *Ik scil dy drilje*, ego te exercebo.

dril-master, excercitator militum, Hd.

Digitized by Google

drill-meister. Dou biste nou 'n greate baes, mar dou sculste noch dyn dril-master fine, licet nunc ferox tandem incides in eum, qui tuos comprimet animos. Prov. *Az ien officier mey'e hoed naet drille ken meyer wol onder de buffels rinne.* MS.

dril-boar, cg. terebra mucrone solido instructa; Ang. *drill. Boar*, terebra mucrone cavo instructa.

drille, trille, Fris.j. *spoelwiel*, rhombus quo fila deducuntur. Kil.

drilje, trilje, Fris. tramam rhombo glomerare, duplicare fila; tremere, motitare. Vide *drillen*, *trillen* apud Kil.

dril, cg. circumcursio. *Di faem is jimmer op 'e dril*, famula ignava vel proterva usque obambulat plateas. Nl.v. *drille*, mulier vaga, levis; meretrix. Dimun. *drilke*, *drilteje*. Bnl. *trill*. Nl. *lopen*, currere; *loopsch* (circumcursitare amans) catuliens (canis).

driltsje; 'n driltsje dwaen, cursitans visere vicinum et redire. Nl. *drillen*, *trillen*, ultro citroque cursitare. Kil.

throch-drilje, vb.a. mucrone vertente perforare; *throch-boárje*, perterebrare, i. e. terebra excavante. — *Throch-drilje*, terebrante motu pervolare,

Du heste fen nin pilen nea,
Dy deis de loft throghdrilje,

G. J. I, 145, telorum vis quæ volat per aera. Nl. *drillen*, tremere; *windeken daer 't blad af drilt*, hodie *trillen*, tremere.

DRILING, cg. pl. *-en*, tergemini. *Dri* F.u. tres, F. *thrye*.

drilings-stoak, cg. occa gravis tribus equis per tellurem difficilem brutamque trahenda.

DRYLST, 'RYLST, oppidum Frisiæ. Ex *der Ylst*, ut *Dra-poort*, porta Groningæ ducens in flumen *Dra* pro *der A. Töppenhuzen*, vicus Wimbritseradelæ, ex *to Oppenhuzen*. *Ridsert* pro *ter Jdzerd* vicus Stellingwervæ. *Ylst* forte contrahitur ex *Ylsted*, nomen vici Cantiæ. Sax.v. nomen oppidi *Ilstat*, in traditionibus Fuld. Droncke, Försteman, II. p. 831. — *Der* fit *ter* in *Terkappel*, vicus in Zevenwolden; *Der Kapple*, Beneficiael-boek, p. 24; *Capelle* (B. L. *capella* sacellum) retracto accentu ex *pel* in *cap* fit *kap'le*

DRIND, DRÎND, perf. part. Hind. verbi *drage*, pro *drigen* ex *dregen*, Ags. *draga*, pf. part. *drægen*, portatus, latus. F.u. in part. pf. finalem *n* sæpe muniunt sequente *d*, ex. gr. *doen*, facere, *deend; sien*, videre, *siend*, pro *deen*, *sien*.

DRING, DRIENG, DRÆNG, F.b. famulus, puer, juvenis, filius, Outzen. Joh. 101. Ags. *dreng*, juvenis, famulus, assecla, miles. Isl. *drengr*, juvenis, vir strenuus et fortis, satelles. Ang.v. *drenges*, men holding a rank between the baron and thane, milites. Vox nunc in Anglia obsolevit.

DRINKJE, DRINKE, vb.a. bibere. præs. *ik drink*, pf. *dronk*, *drunk*, pf.p. *dronken*, præs.p. *drinkende*, ger. *to drinken*. *I* in *drinke* ut apud Hollandos male indurata est; antiquæ vocalis suavitas obtinet apud Hindelopenses in *drynke*, *drynken*. Ita et Zélandi *driinken* pro *drinken*, W. G. habet *drinse*, bibere, in *utdrinse*, ebibere. F.v. *drinka*, bibere, ger. *to drinkane*, p.pf. *drunken; hwasa myt hym ith iefta drinct is in da ban*, qui cum excommunicato comedit vel bibit ipse excommunicatus est. *Haste nat hwat to drinken?* Nonne habes quod bibamus? Prov. *Men matte ite ind drinke al wierne alle betámmen galgen.* — *Meij dij muvle moste wyn dryntze*, Burm. 42. Isl. absque *n*, *dreka*, *drekka*, *drykia*, quam formam veterum Junius comparat cum Isl. *dreg* traho, *droo* traxi, *traga* trahere, et Ang. *a great draught*, ingens haustus; Lex. Goth. p. 144. Gothi pro *nk* habent *ggk* in *driggkan*. Isl. *dreck*, bibo, pf. *drack*, bibi, Goth. pf. *draggk*, Nl.v. *drinken*, pf. *drank*, hodie *dronk* ut Frisii.

In varias partes abit notio trahendi, ex. gr. Isl. *draga*, trahere, versare, circumagere lapides molares, Egil. 103, unde Nl. *draeyen*, torquere, volvere, et F. *draggelje*, fluitare vento, supra 730. Ang. West. *drag*, a swinging fence across running water, Hal. 315.

drinken, n. potio. Hind. *Wi sprangen as óchteren kalen, di drynken krije, throch enor henne*, F. *Wy sprongen as nochteren keállen, dy boárnd wirde, throch enoár hinne.* — *It iten ind drinken is bæst by di pastoors*, pontifices laute vivunt. *Jouw di hungerigen iten ind di thoarstige drinken*, da potum siticulosis. Anglosaxones haud aliter frequentabant verbale *drincan*, Gen. XXI. 19, *heo sealde tham cnapan drincan*, F. *hja jûch di knaep drinken*, Hagar puero Ismaeli dabat bibere.

Digitized by Google

drinker, eg. potor, ebriosus. Ags. *drinkere*, m. Ang. *a drinker*. Prov. *'n Drinker sîket 'n klinker, Mar 'n fraet is einbaet*, potor amat combibonem, sed vorator suam curat cuticulam solus.

drank, eg. drankje, n. potio medica, plene *doctors-drank*. Nl. *dranck van medicijne*, Kil.

drinte, eg. ultima medici potio. Ang. *drench*, animalis potio medicinalis.

drank, eg. omnis potio inebrians, speciatim spiritus vini vel juniperi, Nl. *sterke drank*, Angli verbum de verbo *strong liquor*. *Di man is oan 'e drank*, F.b. *hi is an de drunk*, W.o. E. I. 364 homo ebrietati deditus est; *hy is oer syn drank*, homo ebriolus est, Ags. *oferdrenc*, ebrietas; *oferdrencan*, inebriare, Isl. *drecka yfir sig*, vino se obruere. *Di wiiste ljouwe forslaewje oan 'e drank; di satan hat yn 'e jendoer pisse*, viri consultissimi se devovent spiritui juniperi, in quem satanas minxisse videtur.

drank, potus exhilarans in festo vel comessatione vel symbolis. *Di feinten jûnne di drank, ind di fammen it iten*, in symbolis juvenum et virginum, hæ sufferunt sumptus edulium, illi vini, vel cerevisiæ, vel spiritus vini. In ludo campestri *pick-nick*, cui interfui, Angli eundem sequebantur morem. Non in diversoriis, nedum tabernis cauponariis, se delectant; sub dio epulantur ex eduliis et cupediis quæ puellæ, et vinosis quæ juvenes paraveruut. Non dubito quin hicce mos sit remotissimæ ætatis et olim omnibus nationibus gentis Anglo-Frisicæ communis; juventus enim Saxonica campestris Daventriæ ferias vel nundinas celebrans eundem ritum accurate observat. Adde quod juvenis suaque puella spiritum vini saccharcum in amoris mutui tesseram per fistulas figulinas sugunt ex eodem poculo, ut Angli eorumque coloni Americani per culmi triticei segmenta.

drank-swiet, adj. liquoris inebriantis potum appetens. Ags. *druncen-georn, -wall*, adj. bibax. *Wall* vel *wal* inverse *lawe, lew*, Ang. v. *dronkelewe*, Wright. Ang. v. *leve*, desire, inclination; nisi *lewe* sit terminatio communis adj. pro *-lege* vel *-leg*.

drank, fæces recentes coctæ cerevisiæ sive excocti hordei, quibus porci et vaccæ saginantur. Hol. *draf*, Ang. v. *draf*, Ang. *dregs*. Prov. *Folle hannen meitse licht wirk, folle bargen thinne drank*.

drank-spek, n. lardum porci granis excoctis saginati. Figurate, obesitas hominis ex nimio potu cerevisiæ vel spiritus juniperi; per paronomasiam vocis *drank*, fæces et potio inebrians.

drank-bûr, eg. rusticus alens vaccas vel porcos fæcibus cerevisiæ.

drank-tonne, eg. dolium in quo sedimenta cerevisiæ asservantur in usum porcorum vel vaccarum.

drink-hoarn, eg. Ags. *drenc-horn*, Ang. *a drinking-horn*, cornu poculi vices præstans. Frisii diebus festis bibebant ex cornubus boum opere argenteo eleganter obductis, quorum pauca splendida exemplaria restant. Festum Ste Stephani præcipue lauta compotatione celebrabant, unde salutatio solemnis *Goe' moarn St. Steffens koarn*. In messis festis agricolæ adhibebant cornua, quare in titulo diariorum Frisiæ sec. XVII apparet imago areatoris læva tenentis flagellum, dextra cornu potatorium.

Tale cornu adhuc restat superne quinque eburneis cinctum clipeis, in quibus totidem insignia sunt sculpta, quippe Frisiæ urbiumque Bolswerdæ et Snecæ; deinde signum chirographi possessoris Terdt Tyerds, hominis plebeji; postremo siren passis crinibus, diademate regio coronata, tenens læva speculum, cujus caudæ piscariæ annatat pisciculus. Subter insignia Frisiæ et possessoris contigua est imago Frisiæ virginis Frisice convestitæ, læva tenentis pomum vel potius pilam; ante faciem eæ est piscis, pone caput canicula pileolo ornata; subtus legitur, *Die minen naem wel* (wil) *weten, dye rygte juffer ben ick geheten.*

Sequitur annulus eburnens, cui insculpta sunt veteri idiomate Neerlandico quædam proverbia trita; ultima verba habet sequens distichon, *folle koppen met fette soppen ende een horn op den hant, dat is het wapen van West-Frieslant.*

Annulo argenteo cingente oram cornu manus posterioris ævi insculpsit verba, *Uit craght en gedacht van de wacht* A. B. 1684.

Digitized by Google

Nota *còppen* Frisice appellari crateres latos utrimque ansatos, sive figulinos sive argenteos, e quibus in nuptiis et festo nati infantis, juvante cochleari communi argenteo, bibunt spiritum vini mixtum uvis passis in eo maceratis et saccharo. Sic et accipit Kil. „*kop, drinck-kop*, patera, scyphus." Hic tamen *cóppen* sunt patinæ, *fette koppen*, patinæ pingues, i. e. lautæ.

drink-jild, n. Ang. v. *drink-money*, Ang. *a fee*, Hol. *een fooi*, levidense munusculum famulo. Tropice, urina quam reddit canicula vel infans in solo cubiculi, *It honke jowet us drink-jild*. Nl. *drink-penning*, Ang. v. *drink-penny*.

drink-put, cg. In pratis extra aggerem marinum fluxui marino obnoxiis sulci aquarii salsis maris aquis repleti sunt. Hæc prata in pago Ferwerderadela dicuntur *kógen*, in quibus fodiunt puteos aquæ dulcis *(drink-putten)* ne pecori potus salubris deesset. *Keegh* idem quod *kaegh*, Hondii tab. Rijnlant, 1629, Hol. *kaai* portus ripa, et West. Fr. *kogge* tractus agrorum communi aggere contra maris aggressum cinctorum.

dronk, cg. haustus, potio. *Jouw my 'n dronk wetter*, F.b. *Riek mi æn drink watter*, da mihi haustum aquæ; *drink*, m.

drinkel-deade, cg. homo suffocatus aqua, Nl. *drenkeling*. Ang. v. *drinklyn*, suffocare aqua. Hall. Figurate, mersus vino, qui inter manus combibonum aufertur, Ang. *dead-drunk*, Hol. *stomdronken*. — Mortui mersi peregrini quondam ad latus boreale cœmeterii sepeliebantur. Patibula quoque in Boream spectabant.

drinkel-dobbe, cg. F.o. scrobs in medio prato plenus aquæ, quam bibat pecus, aquarium. F. *bórne* (bone) idem.

dronk, m. F.b. nuptiæ, ut Ang. v. *ales*, cerevisiæ, pro festis, quæ potu cerevisiæ celebrantur; *bride-ale, bridal* nuptiæ. *Da dronke-lieden*, nuptiarum convivæ. *Wi wult dronk dó*, (Ang. *We will do* cæt) nuptias celebrabimus, W.o. E. I. 364.

drunken, dronken, adj. ebrius. Ags. *druncen*, Ang. *drunk*, idem, proprie idem quod Lat. *mersus vino*, quæ hyperbole quoque regnat in F. *hy is under wetter* vel *to sink*, ebrius est. Ang. v. *dronke*, suffocatus aqua. *Sa drunken as ien snip*, perebrius. Prov. *Drunkene lju' ind lytse bern hawwe altiten ien engel by hjar*, cavet genius ne ebrii et infantes aliquid mali capiant. *Drunken' lju' hawwe nin engelok*, Gal. *Il y a un dieu pour les yvrognes.* — *'n Drunken wiif is 'n ingel in it bed*, Lat. *Quid enim Venus ebria curat?* — *Hwatste drunken dòchste maste nochteren unljildje*, Scoti, *Hwat you do when drunk, you must pay for when dry*, Kelly, 344. *Drunchene muwle spreckt herlicen grunn*, Burm. 15, in vino veritas; Scoti, *He speaks in his drink, hwat he thought in his drouth*, Kelly, 184, ebrius blaterat quod jejunus cogitat. — Nl. *dronkard*, Ang. *drunkard*, homo ebriosus.

drunkenscip, dronkenscip, cg. ebrietas. Ags. *druncenscipe*, m. Ang. v. *drunkescipe*, Halliw.

drenca, drinka, (drintsa) drinsa, vb.a. aquis suffocare, et n. suffocari. Ags. *drencan*, idem, Ang. *to drench*, potum dare, Nl. *drenken*, idem; *k* = *ts* F. *drentse*, *drense*, *drensje*, aquis suffocare. Ags. *drencan*, est ex pf. *drank*, vb. *drincan*, bibere, unde F.b. *dranke*, et *drenke*, Outzen. Nl. *drinken*, bibere, pf. *dronk*, hodie *dronk*, unde *drenken*, potum dare. Stoke non curabat hanc vocalis mutationem dicens *hem selven drinken*, se ipsos suffocare aqua, hodie Nl. *verdrinken*, submergi ponto, et *sich verdrinken*, se submergere. — Prov. *Meij ien drinst kael* (kæl) *ist goed waagien* (wægien) tute in parvo periculum facimus, Burm. 45. *Muten drinse*, mures in nidis aqua infusa suffocare.

Potatores vitium contegere amant liquorem inebriantem appellando diminutivis; ex. gr. Ang. *dram*, haustus liquoris inebriantis, ex *drachm*. Pharmacopolæ olim, ut nostris temporibus in Alamannia, cauponam instar vendebant amystidem liquoris inebriantis intrantibus, cumque illi pondus computarent per drachmam (octavam unciæ partem) inde (drachm) *dram* valebat haustum spiritus vini; F. *ien drip*, *dripke*, guttula; *drip um it hert kel to meitsen;* Hol. *'n traantje*, lacrymula; *scheppie*, haustus minimus; *spatje*, guttula resiliens cadentis liquoris; *graantje pikken*, granulum rostro tundente avis instar capere; alludit ad secale vel triticum ex quo spiritus vini

Digitized by Google

DRINTE.

coquitur; Hol. *'n taaye.* F. *wipperke*, pocillum uno haustu ebibendum: quæ omnia potum inebriantem significant.

drinze, vb.a. aquis suffocare. K = *ts. Drinke* fit *drintse*, unde *drinze.* Nl.v. *sich drinken*, se aqua suffocare. — *Musen drinze* nidos murium aqua implere ut exeant et parva furca configantur. *It lân ôfdrinze*, totum pratum hac venatura a muribus liberare. Prov. *Mei 'n drinsd keal is 't wol to weagjen*, in re pæne perdita tute periculum facimus. — Nl.v. *drinken*, pf. *drank*, unde *drenken*, potum præbere, F.b. *draenke*, act. et pass. aqua suffocare et suffocari, E. II. 189. Ang.v. *to drenche*, Ang. *to drown*, (ex Nl. *drinken*, pf. *dronk)* aqua suffocare.

fordrinke, n. et a. suffocare et suffocari aqua; minus urbane *forsupe*, Nl. *verzuipen.* Prov. *Di jeugd fordrinkt jamk foár dat hja wetter sjûnd hat*, juvenes puellæque periculi nescii sæpe in exitium ruunt.

tabak-drinke, hodie tabak-smoke, ellyptice *smoke*, ducere fumum tabacinum per fistulam figulinam *(piip.) Di ûlden dronken di tabaksreek*," veteres bibebant tabaci fimum," quod eum ut potum inebriantem deglutiebant, in hoc imitantes orientales, qui fumum opii accensi per fistulam sugunt et bibunt. Deinde fumum suctum per nares efflabant. Visschers Siunepoppen, p. 184. Ang.v. *drinke tobacco*, Ang. *smoke tobacco*, ellyptice *smoke.* Vide Fairholt, *Tobacco, its history and associations.* London, 1859. p. 57.

DRINTE, Nl. *Drente*, pagus Drentiæ. Abundat campis latissimis ericæis, in quibus hinc inde restant barbaræ gentis monumenta sepulchralia. Constant ex uno lapide molis immensæ, quem sustentant sex minores solo infixi. Similes vidi in Anglia et Hibernia, quos incolæ vocant *Cromleche*, Drentani *hunnebedden.* Plurimum occurrunt in insula Anglesey, sed nullibi frequentius quam in Scandinavia. Memoratu dignum hæc monumenta in viciniis Palmyræ fuisse inventa, adeo ut verisimile sit gentem, quæ ea struxit, ex oriente migravisse in Europam. *Hunne-bedden*, mortuorum lecti, ut *hunne-* vel *henne-kleed*, vestis feralis. Alii vocem derivant a gente gigantum, quorum fama sub nomine

DRIPPE.

Hunen restat in lingua et fabulis hominum campestrium. Bergh. Nederl. Mythologie 192 cæt.

Drint, cg. incola Drentiæ, Drentanus. Drentani, natione Saxones, dialectum frequentant inter Ommelandiæ et Transi salaniæ idiomata fere medium. Hujus pagi colonis ingenium imputant illiberale et avarum.

'n drint, ovis pagi Drentiæ. Oves ibi pastæ habent caput cornutum et caudam prolixam; Frisiæ oves caudam habent brevem et cornubus carent. *D* fluxit ex *th;* seculo IX enim *Thrianti* vocabatur, Först. II. 432. Nomen credo ortum ex apro, cujus imaginem Drentani in signis suis militaribus circumferebant, Isl. *thrándr*, m. aper, et nom. proprium viri. Tac. Hist. IV. c. 22, *Hinc veteranorum cohortium signa, inde depromptæ sylvis lucisque ferarum imagines, ut cuique genti inire prœlium mos est, obstupefecerunt obsessos.* Tae. Germ. VII, *non quasi in pœnam nec ducis jussu, sed velut deo imperante, quem adesse bellantibus credunt; effigiesque et signa quœdam detracta lucis in prœlium ferunt.* Plut. Mar. c. 23, Cimbris signum militare erat taurus æneus. Analogice Isl. *göltr*, pl. *geltir*, verres, unde pagus *Gelderland, Gelre; Geldersman*, Gelrus. F. *Gelt, Geld*, n. p. v. *Gelle*, idem. Confer Grimmium (Geschichte II. 583) animalium nomina, a quibus viri toties appellabantur, populis abnegantem.

DRIPE, DRAPE, DRÆPE, DREPE, vb.a. F.o. ferire, icere. 3 pers. præs. *he drâpt* vel *drôpt*, pf. *drôp.* Ags. *drepan*, Isl. *drepia*, pf. *drâp* ferire. Antiquior forma est Ags. *threapian*, affligere, reprehendere, Ang. *to threap.* Ang. North. *to threap* vel *thrip*, verberare. Ang. *to throb*, palpitare, idem quod *to beat*, palpitare, Ang.v. *to drub*, idem. Nl. *kloppen*, pulsare, palpitare; *hart-klopping*, palpitatio cordis.

My heart throbs to knowe one thing;
Shall Banquos issue ever reign? Shak.

Frequent. F. *throbbelje*, pedibus arcte contiguis salire, F.o. *druppeln* idem. Stür. 40.

DRIPPE, vb.n. et a. stillare; præs. *it drîp*, pf. *drûp* et *dripte*, præs.p. *drippende*, ger. *to drippen*, pf.p. *dript.* Ags. *dripan*, pf. *dripede*, contr. F.

Digitized by Google

DRIPPE.

dripte, forma serior. F.u. *drupe*, Nl. *druipen*, pf. *droop*, præs.p. *druipende*, pf.p. *gedropen*. Ang. *to drop*. Ut Ags. frequentabant *eo* pro *i* vel *y* in *dreopan*, pf. *dreap*, Isl. *iu* in *driupa*, Sax.v. *io* in *driopon*, sic F.v. *ia* in *driapa*, (stillare, decidere) pendulus esse instar perfracti laxatique membri (ex. gr. pedis, manus). *Di apels drippe*, poma matura decidunt, Ang. *to dropp*, stillare: *the drop*, fructus maturi jamjam casuri. Hæc notio præsertim attinet mala præmatura, quæ sponte arborem linquunt, unde Ang. Yorkshire, *droppings*, an early apple. Compara Gal. *couler*, fluere, manare; *couloir*, uvarum defluxus ante maturitatem, quæ vox lexicis deest. Nl. *druipstaertende hond*, canis cauda pendulâ adeoque meticulosus: de homine *druipstaertende weechgaen*, frustratus vel territus abire. F.o. *drüpe*, pendulum pedem jactare. Stür. 39. — *Us bern binne sa fier dat hja hjar selme drippe kenne*, nostri libri in tantum proficiunt ut se suosque ipsi alere valeant, Figuram præbent carnes bene pastæ, quæ inter torrendum adipe proprio irrigantur. *Ja mogye herre selme wol drupe*, Burm. 34. — *Drippende wiet*, Ang. *dreeping wet*.

drip, cg. gutta. Phrasis *Wy binne hjir wol ut 'e rein, mar net ut 'e drip*, tectum rimosum nos tegit contra pluviam, non contra guttas. Prov. *Di oanhâldende drip klorket wol ien stien ut*, gutta cavat lapidem non vi, sed sæpe cadendo. *Thúzen goune oan ien throchbringer is sa folle as ien drip wetter op ien gleaune stien*.

drip, gutta, valet pro minima parte cujuscumque rei, ut *byt* et *bytke*, *byttsje*, morsiuncula. Supra p. 357. *Ik hab nin drip iten hawn*, ne cibi micam quidem edi. Ang. Sussex *a drib*, Ang. *a driblet*, a small quantity of any thing, a small sum, F. *ien dripke jild*. Confer *'n bytke flibe op 'e éagen strike*, ungere palpebras paululo salivæ.

dripke, n. guttula, potiuncula. *Lit us ien dripke nimme*, bibamus amyssim.

drupûk, cg. W.o. gutta. E. I. 364, pl. *drupûks*..

noas-drip, muci limpidi gutta pendens de naso: quod cum senibus et aniculis proprium sit, inde figurate

drup-noas seni effœto convicium facit. W. G. 17.

DRITS.

ûs-drip, oes-drip, stillicidium ex infima adeoque prominente tegula tecti. Nl. *Oos-drup*, pars tecti prominens, qua stillicidia a pariete arcentur. F. *Di uzen*, pl. extremitates infimæ tecti, sive tegulæ ultimæ. Kil. *oos-drup*, *huys-drup*. Nl. *hozen*, *ozen*, F. *éaaje*, Lat. *haurire*, *hausi*.

dropta, m. F.v. stillicidium, *Ose-dropta*, tecti ex margine stillicidium. Ags. *dropetan*, freq. ex *dropian*, stillare, ut Nl. *druppelen* ex *druppen* stillare.

drôp, cg. inflammatio uberis. Vide infra. Sax.v. *dropo*, stillicidium. Galli *fluxion*, depot d'humeurs sur quelque partie du corps.

dripper, cg. (stillator, i. e.) qui effundit aquam. Prov. *As di moanne op ien ein stiet is it 'n dripper*, luna decressens si stat erecta, portendit pluviam.

bidrippe, supra 246.

DRYST. adj. audax, periculi insaucius, confidens. Prov. *Di drysten hawwe di wrâld*, rerum imperium habent audaces.

dom-dryst, adj. temerarius. *Dom*, *dum*, adj. stolidus, periculum discernere nescius. Ags. *thryst*, temerarius; *gethristian*, audere. Isl. *treista*, confidere. Ang. *trust*, fiducia. Nl. *driest*, audax. Ex *th* Angli habent *t*, Frisii et Neêrlandi *d*. Timenti ne pedem offendit in tenebris *Stap mar dryst ta; dær leit néat yn 'e wei*.

dryst-wei, adv. audacter, proprie, audaci via, i. e. modo. Nl. *kort-weg*, brevi, in summam: *Kort weg*, *Gij zijt een pocher*, ne multis morer, thraso es. F. *Di boer sei lânhjerre drystwei*, *Dou biste ien boerestruper*.

DRITS, cg. merda humida, quæque materies fœda et humida.

dritsich, adj. cœnosus, spurce madidus. Sax.n. *drite*, merda, vb. *driten*, cacare, Nl.v. idem. Inversis literis Ang. *dirt*, sordes, *to dirty*, fœdare, sed Ags. *gedritan*, ut et Isl. *drita*, cacare, *drit*, exerementum. *T* est ex *k*: *drik*, mutata *k* in *ts*, *drits*. *D* in *drit* est ex *th*; Isl. *threckr*, m. Dani *träck*, stercus, sordes, Nl. *drek*, m. Hd. *dreck*, quæ forma Frisiis est ignota. *Th* sæpe mutatur cum *st*, dum *re* in syllabam *er* invertitur: Isl. *threk*, labor gravis, *threckr*, animi corporisque fortitudo, Nl. F. *sterk* robustus, Hd. *starck*; Ags. *throta*, Ang. *throat*, F. *stroate*, Nl. *strôt*. cæt. Haud aliter pro *threk* Latini usur-

Digitized by Google

pant *stercus*. In sermone nautico Hol. *dirken*, pro *driken*, cacare; *dirkerij*, diarrhœa, *ik ben aan de dirkerij*, laboro diarrhœa.

Ang. v. *darstis*, fœces, sordes, *draste*, fæx, *dreste*, idem, Wykliffe. Nl. *drassich* uliginosus, cœnosus, *drassige weg* via lutosa.

Ags. *drugu*, *droge*, stercus, Ang. *drug*, res vilis, *it is a mere drug*, merœ sunt quisquiliæ, F. *It is mar scyt*, Gal. *Ce n'est que de la merde*. Ang. *Virtue shall a drug become*. Gal. *drogue*, marchandises d'epiceries, qui servent a purger comme le sene, la rhubarbe, cæt. *Ce marchand ne vend que de la drogue*, canpo iste non vendit præter scruta, merces viles. Inter veteris medicinæ remedia locum tenebant insignem variæ merdæ species; nobilis erat F. *honnekalmei*, excrementa canum alba et dura. Apud plebem nondum exolevit mos fovendi pedum ulcera antiquata excrementis ægroti. *Op di sere sconk docht hy syn eigen quea'*. F. *eigen quea*, propria merda. Nl. v. *quaed*, *quaet*, *quat*, *kât*, stercus, Hd. *koth*, idem, unde Nl. *quaed*, F. *quea'* quoque sensu mali. Vetus erat superstitio merdam facere contra machinationes diaboli et strigarum incantationes, quæ febres intermittentes aliosque morbos hominibus suscitabant. Quin et effractores sæpe cacant in ipso loco, ubi furtum committunt, contra diaboli dilatoris inquisitionem. Ex *kâd*, merda, est *bekaden*, *bekaeyen*, stercore fœdare; Hol. *Hij komt er bekaaid af*, in sermone plebeculæ *Hij komt er bestront af*, frustratus fœdatusque inde rediit.

Isl. *dregg*, f. fæx, sedimentum, Ang. *dreggs*, fæces, Ang. v. *dreggy*, fæcum plenus, fæculentus. Ang. Suffolk *dregister*, Ang. *druggist*, Nl. *drogist*, pigmentarius.

Goth. *drauhsna* f. (drauchsna) mica, frustum, ramentum. Ags. *drosn*, f. fæx, *eles drosna*, cerevisiæ sedimenta, Nl. *droesem*, idem.

DRITTELJE, vb. n. huc illuc merdæ quid ejicere ut infantes cacaturientes solent. Frequentativum verbi Isl. *drita*, cacare, Nl. *drijten*, idem. F. *strulkje*, hic illuc mingere infantis more, freq. vb. *strulen*, Nl. v. *streylen*, *struylen*, Kil. mejere, Sax. l. *strulen*, idem. Bnl. IV. 1071.

DRITZE, vb. a. F. o. Stür. provocare, lacessere, irritare, quo sensu habent F. *tritrotje*, F. u. *trætere*, vi angere, urgere. Ags. *threatan*, *threotan*, increpare, urgere, lacessere. Inde Nl. v. *tratsen*, hodie *trotsen*, irritare, lacessere. Nl. v. *tratten*, per metathesin Nl. *tarten*, irritare, provocare.

DRIVA, vb. a. et n. F. v. agere, pellere; supernatare, fluitare. Contracte *dria*, ut *smia*, *snye*, ningere ex *sniwe*, et *nia*, *nye*, ex *niwe*, novi: præs. 3 pers. *drifth*, pl. *drivath*, subj. *drive*, p. præs. *drivand*, ger. *to drivanne*, p. pf. *edriven*, *driovn*. Ags. *drifan*, dispellere, dispergere, persequi; pelli. pf. *drâf*, pl. *drifon*. pf. p. *drifen*. F. v. *dreuwn*, Chart. I. 471. o. F. *driuwe*, vb. a. et n. agere, pellere, urgere; supernatare; *drjouwe*, idem. præs. *ik driuw*, *dou driuwste*, *hy driuwt*; pl. *driuwe*; pf. *dreau* (Ags. *drâf*) præs. p. *driuwende*, pf. p. *dreauwn*. (F. v. *driovn*) ger. *to driuwen*. Eandem normam sequuntur *priuwe*, *prjouwe*, pf. *preau*, pf. p. *preauwn*, gustare; *kliuwe*, *kljouwe*, pf. *kleau*, pf. p. *kleauwn* scandere; *bliuwe*, *bljouwe*, pf. *bleau*, pf. p. *bleauwn*, manere. F. u. *drîwe*, præs. *ik drîw*, *dou driiwste*, *hy driift*; pl. *wy*, *jimme*, *sy drîwe*, pf. *ik dreef*, *dou dreefste*, *hy dreef*, pl. *wy*, *jimme*, *sy drêwen*; præs. p. *driwende*; ger. *te drîwen*; pf. p. *drêwen*.

Ky, *bargen*, *sciep driuwe*, vaccas, porcos, oves agere per vias publicas. Prov. *Sjirk wit wol hwat hy foar hat as hy bargen driuwt*, Siricus callet sensum ingeniumque hominum, cum quibus agit.

driuwe, inire ovem. Aries ovem ante se agens repetitis vicibus eam init. *It sciep driuwe; it sciep is to Mâye dreauwn*, ovis mense majo subacta est ariete.

driftich, adj. catuliens, attinet solam ovem. *It sciep is driftich*, ovis prurit, calet. Nl. v. *drijven*, catulire; *drevigh*, j. *drijvigh*, catuliens. Kil.

driuwe, *(it sulwer)* pulsando partem obversam aspredines et imagines citare in argento. *Drijven*, *doppen*, cœlare; *doppen ende witkloppen het silver*; *Doppe*, ollula, siliqua. Kil. Gal. *bossuer un plat*. Ags. *adrifenn fatu*, Bosworth recte „embossed vessels;" Etmuller 577 male, „sculpta." Nl. *gedreven*

Digitized by Google

silver. Ags. *drif*, m. actus, pulsus. Isl. *drifa silfr*, Dani, *gjör udpuklet*. A pulsu et tremore membrorum febris quoque dicitur Ags. *drif*. Goth. *gadraban*, excavare tundendo; *dreiban, draib; draibjan*, pellere.

driuwe, agere rem. *Keäppenscip driuwe*, mercari. *Hy ken syn dingen goed driuwe*, satis est in re qua bene agat negotia sua. F.v. *driwa thi sekke bi riôcht*, in jus ire de re, Gab. 37. *Wolleth kia langkera kiare ménscip onwitlicka to gara driuia*, Chart. I. 342; 60. F. *Wolle kja langer kjar mienscip togeâre driuwe*, si volunt (vir et femina) suam cohabitationem illigitime continuare *Driuia* effer *driuja*.

driuwe, urgere. *Ik scil dy moarn bitelje*, Cras tibi debitum solvam. Resp. *It driuwt net*, Non est quod festinas. Isl. *drifa*, festinare. Egil.

driuwe, vb.n. fluitare, supernatare, gliscere super aquam vel glaciem. *Kork driuwt*, suber non subsidit in aquam, fluitat. *Di junge driuwt op ien bonge*, vesica inflata sustinet puerum natantem. *Di eârke mei sin eintsjes driuwt swietkes foârt*, anates quiete natant post marem. *It ken efkes driuwe, dær is ien lyts sigenke*, vento molli et placido vix ac ne vix quidem naves gliscere pergunt. *Wy dreauwen foâr di wyn oaf*, grallis per glaciem gliscentes propellebamur vento secundo, Prov. *Foâr di wyn' binne it allegeârre hirdriders*, in rebus secundis quisque se putat strenuum. — *It kompas driuwt goed*, acus magnetica pyxidis nauticæ se facile vertit in axi. *Driuwe*, fluitare, quod primæ acus magneticæ non vertebantur in axi, sed aqua supernatabant. F.u. *dríwe*, fluitare, eisdem valet notionibus. F.o. *drifi*, supernatare, C. M. 60. F.o. *drivende have*, bona mobilia, Stür. Nl. *roerende goederen*.

driuwkelje, vb.n. freq. molli vento latus hinc inde velificare.

Composita quoque usurpantur duplici notione pellendi et fluitandi.

bidriuwe, vide supra p. 847.

yndriuwe, malleo intus pellere. *Ien neil yn 'e doar driuwe*, Ang. *the hammer drives the nail*. — *Di soldaten yn 'e kazerne ind di houn yn it hôk driuwe*, agere milites in claustrum et canem in caveam. *It jacht driuwt yn 'e hawen op*, phaselus fluitat in vici portum.

opdriuwe, vb.n. sub aqua latens surgere. *It lyk driuwt binnen dí niugen dagen op*, cadaver suffocati post novem dies emergit. *It iis driuwt op, boârst op*, acies fixa aquis regelatis tecta emergit.

throchdriuwe, vb.a. et n. urgere, fluitare per. *It scip driuwt twiske di klippen throch*, vb.n. navis placide navigat media inter scopulos.

throch-driuwer, cg. qui urget omne quod sibi proponit, pertinax vir.

utdriuwe, vb.a. et n. expellere. *Di ky utdriuwe*, vaccas e stabulo hiberno in pascua virentia agere. *Di keâld mei switten utdriuwe*, sudore expellere rheuma. Prov. *T ien ongelock verwachtet 't oar naet; T ien goet druwt het oar naet uwt*, malum non expectat malum neque bonum præsens futurum arcet. Burm. 63. — *It scip driuwt di hawen ut*, navis fluitat e portu.

weidriuwe, vb.a. et n. abigere. *It fugelgoed ut 'e tun weidriuwe, di bargen in scjippen fen it hiem*. — *Ien thjoktme oan 'e sconk weidriuwe*, tumorem pedis mederi, sive potione, sive fricando, sive ut imbecilles credunt, artibus magicis. — Altera notione natandi, *It jacht is weidreauwn*, phaselus absente rectore a statione fluitavit.

drift, cg. actus jus agendi pecus per aliquem locum. *Ik hab drift ind reed oer it lân fen myn buórman*, mihi jus est agere pecus et vehi cursu per agrum vicini. Ang. Northampt. *drift-way*, a road chiefly used for driving cattle.

drift, grex quæ agitur. *Ien drift sciep*, grex ovium quæ aguntur. Ang. *a drove of sheep*, idem. Ags. *drâf*, grex, armentum ex pf. *drâf* verbi *drifan*. F.o. *drift kojen*, grex vaccarum.

drift, volatus, motus pernix. *Dær is drift oan 'e lôft*, volatus nubium, quæ vento propelluntur. Isl. *drifa*, propellere, *drif*, n. procella, turba; *drift*, f. turbo nivalis. Nl. *sneeuw-jacht* idem.

drift, fervor animi, præcipitantia. *Nin drift, mar ûwer ind oerlis*, festina lente.

driftich, adj. fluitans. *Di balken wirde driftich*, trabes in continente jacentes aqua surgente fluitare incipiunt. F.o. *driftich*, idem.

dreuua, *(dreuwa* an *drewa?)* F.v. locus uliginosus cœni plenus, volutabrum. *ief hy syn bannena wey naet wirtse nelle ande kyne dreeua lith wirda itr ende*

Digitized by Google

dey si quis suam mandatam viam cura reparare nolit eamque volutabrum fieri sinit. Sermo est de viis argillosis, quæ pluviis et curribus in volutabra vertuntur, nisi continuo et sedulo a vicinis applanantur rastris secundum leges agrarias; *bannena wey*. F. v. *di wey wirtsa*, viam reparare, F. *di wei meitze*, idem, Nl. *den weg maken; werken* hoc sensu non solemne est. Nl. *werken*, operari; F. habent *wirk*, sed non *wirkje*, quod Hollandismum olet. Ang. North. *drevy*, dirty, muddy; Dev. *drewsens*. Ang. (drews) *dregs;* Ang. v. *drifts*, dregs.

driuwe, pl. *driuwen* vel *drjouwen*, cespites aquosi juncis et gramine obsiti, a ripa prati uliginosi abscissi et hinc inde fluitantes in aquis.

driuwer, drjouwer, cg. prati partes, quæ firma terra substracta quasi natant in aqua et sub pede ambulatoris succussant.

kòuwe-driuwer, cg. qui agit vaccas, bubulcus.

driuwel, cg. idem quod *driuwpoale*, massa terrena juncis et arundinibus obsita vento a ripa prati abrupta et natans per aquas. Forma vocis eadem est in Ang. *drivel*, (effluvium) saliva. Sic ex *triuwe*, premere, *triuwel* in *triuwel-tajiis*, caseus vilis et mollis cedens pollici prementi; ex *dukje*, inclinare, fit *dukel-hals*, cervix prona.

driuw-lân', n. Transisalani *kraggen*, prata natantia. Ang. v. *the crag*, a deposit of fossil seashells found in the Eastern counties. Planta stratiotes aloides (F. *iel-stikel)* luxuriat in miti stagno aquæ pluviatilis, quam tandem spisso strato tegit et format prata natantia, quæ in Hollandia et Transisalania præcipue adsunt. Formantur et alio modo. Inter fodinas terræ causticæ e fundo arenoso stagnorum crescunt arundineta, quæ tandem cum radicum dura textura se solventes aquæ supernatant, et quotannis adcrescentibus omne genus caricibus, inter quos regnat manyanthes trifoliata Linnæi, formant strata spissa ad altitudinem trium quatuorve, quin et quinque pedum, supra fundum arenosum fluitantia. Talia prata fenisecio utilia sunt, et vocantur a Groningensibus *ladden*, ab Hollandis *riet-zodden*, et *drijf-tillen*, quam vocem veteres Hollandiæ incolæ, scilicet Frisii, ibi reliquerunt. Frisice enim quoque dicuntur *driuwthillen*. Phrasis, *Mei us domeny binne wy driuw-lân*, (quod attinet sacerdotem nostrum sumus terra natans, i. e.) sacerdos noster alibi vocatus est, successorem nondum subrogavimus.

driuw-poale, cg. cespes juncis, scirpis, gramine obsitus, qui vento et undis a ripa ruptus natat. Nl. *drijf-pol*.

driuw-thillen, ellypcice *thillen*, quasi dicas tabulata natantia. Ags. *thil*, tabulatum. Fere synonyma sunt *somp*, pl. *sompen*. Aanmerkingen op de Veengraverijen door E. Mensonides. Leeuw. 1796. bl. 14.

driuw-wanne, cg. Molkwarren, locus in prato fœniseco uligenosus, qui hominis pondus haud sustinet: *ik traeppe throch 'n drieuwwanne hinne*. Isl. *kvammr*, scrobs, declivitas.

druwelich, adj. paludosus, aquosus. *Druwelich lân*, agri paludosi, qui vix pedibus euntium resistunt.

drije, F. b. florere ut prægnans secale vel triticum. Outzen. Causa est in pellendi, expellendi et pullulandi notione. Sax. n. *dé böme drift good*, istæ arbores rite crescunt, in altum surgunt. Dithmarsi *drieven*, fluere ut mucus liquidus e naribus; *driefsnud*, Hd. *rotsnase:* Ang. *to drivel*, salivam emittere. Notio florendi cohæret cum altera fluendi, emanandi. Confer Isl. *thryfast*, valere, Ang. *to thrive*, vigere, crescere instar plantæ, infantis, cæt.

DROAGJE, vb. n. et a. somniari, in somnio apparere. Ang. v. *drecche*, *dreiche* somniari, somniis turbari. *Di jungfaem droaget ien gnap ind ryk man*, matura virgo somniatur formosum et divitem maritum. *Rike liu', dy deis ite kenne hwat hja nachts droagje*, *kroanje noch*, divites, qui die ferculos comedunt quos nocte somniantur, pauperiem crepant.

droch, n. fraus. *Ien droam is droch*, nil nisi fraus somnium est. Nl. v. *droch*, præstigiæ, Kil. Vide infra *droam*. Isl. *draugr* manes, lemures, spectrum. Nl. *ge-drocht*, monstrum.

droch, F. b. homo vafer, sannio. Outz.

droager, cg. homo somnolentus, cunctator.

DROCHTEN, m. F. v. dominus, princeps, deus, Christus. Ags. *drihten*. Variæ lectiones in MSS. *drothen* et *drothen* per assimilationem literarum ut Isl.

Digitized by Google

drottinn, dominus (servi) pro *drohtinn*, ut Nl. v. *drutin*, deus, pro *druhtin*. Kil.

DRODE, DREUDE, DRADE, cg. timor. Ags. *dræd*, F. v. *drede*, Ang. *dread*, idem. Sax. v. *dradan*, timere, pf. *drêd*; ex *drâd* vel *drêd* est Ags. *dræd*, vel Ang. *dread*. Ang. v. pf. p. *drâd*, metutus, vb. *drade*, Ang. *to dread*. (Confer Nl. *draden*, *draeyen*, torquere, torqueri metu?)

DROÊS, cg. catarrhus equorum; distinguunt inter *droes* et *quéade droes*, catarrhus malus, i. e. insanabilis et contagiosus.

droezich, adj. droezich hynzer, catarrho laborans equus. Propter narium fluxum, tussim, pectoris pituitam, veteres catarrhum habebant malam fæcium fermentationem et inde surgentes fluxus et vapores. Nl. v. *droes*, Fland. panus, apostema, bubo, Kil. Alam. *druos*, *truos*, pestis, tuber, phlegmone. Kil. *droesem*, fæx. Ags. *throsm*, m. vapores et fumus surgentes ex ignibus. *D* in *droes* fluxit ex *th*, Ang. v. *thruses*, pl. equorum morbus. Hal. 171. Alam. *droson*, sternutare, Graff, V. 252. Sax. l. *drösen*, sternutare, emittere fluxum pituitæ ex gutture et naribus, ut equi catarrho laborantes. Bnl. I. 257, *dat drösen*, st. verbale. Inde gravedinis et somnolentiæ notio in Nl. v. *drôsen*, dormitare, *drôser*, dormitator, somnolentus. Kil. Hol. F. u. *droesich*, gravedinosus, somnolentus. Ang. *to drowse*, dormitare; *drowsy*, somnolentus; *drousiness*, somnolentia, *drowsy-headed*, torpidus, F. u. *slaep-kop*. F. *druzich yn it haed*, gravedine capitis captus. Sax. Holstein *drus*, somnus. Holst. Id. I. 263.

thrûdze, cg. idem quod F. u. *droes*, catarrhus equorum. *Thrudze* est forma vere Frisica, conspirans cum Ang. v. *thruses*.

thrûdzich, adj. catarrho laborans (equus.)

DROK, adj. valde occupatus. Nl. *druk*. *Dròkke njerring*, crebri in taberna emptores. F. u. *drûkke kynders*, pueri irrequieti et molesti. *Wi hawwe it dròk mei di ungetîd*, insudamus fenisecio. *Hja binne dròk oan it forfarren*, migrantes domo multi sunt in transportandis utensilibus. *Dy twa joden hawwe it dròk mei eltsoar*, ambo judæi fervent in colloquio. Prov. *Dròck is nimmermeer lock*, Burm. 15. Ags. *thrycan*, comprimere, premere, conculcare. Ags. *throvian*, urgeri, pati. Isl. *throka*, urgere, And. Isl. *thrauk*, labor improbus, Ags. *throht*, idem. F. o. *drok* idem quod F. *drok*. Confer Gal. *presser*, *pressé*, *empressé*, valde districtus.

drokma, cg. occupatio multifaria, hodie dial. com. *drokte*, Nl. *drukte*. Eadem forma est in *brukma*, usus, mos; *hjitma* et *hjitte*, calor; F. v. *setma* et *settinge*, institutum.

dròk, cg. mora, cunctatio.

dròkje, vb. n. cunctari. Ang. v. *tretche*, morari, ex *dreche*, Jun. Et. *dretche*. Scoti *dreigh*, lento gradu, tardus. Ang. v. *drecche*, somniari, cunctari. Ita sequens *drome*, Ang. *dream*, torpere et somniari. Vide loca quæ citat Halliwel in *drecche*.

DROME, vb. somniari. F. b. *dreeme* et *drôm*, Outzen. Ang. *to dream*. Ang. v. *to dreeme*, *dream*, canere, gaudere, somniari, Ags. *dreaman*, canere instrumenta musica, gaudere, jubilare. Innuit sonos et voces e longinquo, in somniorum præstigiis, jubilantium et canentium. Inde Sax. v. *drôm*, convivium; *liudo drôm*, (turba strepens hominum) vita humana; *drohtines drôm* (Christi convivium lætum) beatitudo cœlestis. Confer cum Ags. *dræman*, Nl. *dreunen*, tremere, F. *droanje*, tremere ut sambucæ chordæ; *droan*, *dreun*, modus, cantus. *Dreun op mar!* Age, musice! Cane tibiam, pulsa fides! Alias *Spylje op mar!*

Hwat it wyfke nachts droamt ken hja deis krye, maritus uxorius nihil negat uxori deamatæ. *Fenne bok drome*, supra p. 435. *Drome* quoque relative sumitur ut *droagje*, Nl. v. *hem droomt*, F. *Him droaget dear it loylekkerlân*, hariolatur ibi pacteolum, G. J. *Memke droamt mei hjar bern*, matercula suos sibi fingit liberos ab omni parte beatos. *Droame*, somnio concipere fortunam secundam: *Dat hieste nat droamd*, hæc felicitas tibi omnem præter spem accidit. Prov. *Hy droamde fen gouden bergen ind waerd mei di hals fol hunger wekker*, Ang. *Golden dreams make men awake hungry*. Ray, 100.

droam, cg. somnium, F. b. *druum*, Joh. 101. Ags. *dream*, *drym*, m. cantus, gaudium. F. v. *drâm*; *in uses drochtenes drâme* (nostri domini, i. e. dei

Digitized by Google

gaudium, hilaritas, susurrus musicus) somnus. Ang. *dream*, somnium. — *Immen ut 'e droam helpje*, eripere alicui errorem, explicare rem dubiam. Prov. *Hwat dy droam bitsiut? Hwat scoe' er neykomme az reyn ind moy weer?* MS. Quam rem hoc attinet somnium? Innuit secuturum alternis vicibus tempus pluvium et serenum. *Ien droam is ien droch, dy er oan leowot is ien gek*, somnia sunt vana phantasmata, soli stulti eis fident.

dromer, cg. homo lentus, ignavus. Ang. *dreamer*, a sluggard, an idler.

dromerich, cg. ignavus, torpidus, negligens.

DROMMEN, pl. subtegminis extremitates. Plene Nl. *drom-garen*, licium, licii resegmen, Ang. Nhumb. *throme, thrume*, Ang. *thrum*. Isl. *thramar, thremir, thröme*, margo, (marginis fila.) Sax. l. *drôm, drum*, quidquid refractum et contractum sive detruncatum est; speciatim, *drummen*, subtegminis extremitates, Bnl. I. 256.

dreumes, cg. dreumeske, n. homunculus, nanus. Sax. l. *Een korten drum*, idem, Bnl. I. 259. *Dreum* ex *drüm*, et *mes* verisimiliter contractum ex *mins, minsk*, homo, ut *frómmes, màmmes; frómmeske, màmmeske* ex *froumenske, man-menske*.

DROMPEL, cg. limen. Inversis literis pro *dor-peal*. In *dro-pel* sibi *p* adscivit *m*, unde *drompel*. F. v. *drompel* et *drempel*. *Drempel* ex *der-pel*, inverse *drep-el* F. v. *dreppel*. Ags. *dera*, janua. F. b. *drempel*. Silt *drumpel* ex *dur-pel*. *Dâr, dêr; dâr, dôr*, dialecti Frisici inter se permutant. Kil. „*drumpel*, Fris. j. *drempel*, limen." „*Drempel*, Fris. Hol. j. *dorpel*, limen." Corrige Richthofium in voce *drompel* ibique citatam Grimmii autoritatem.

drompel-maegd, cg. (ancilla limen frequentans, tenens) femina parasita, adulatrix, quæ sub specie officia quædam præstandi quotidie domum frequentat et ligurit, furatur et calumniatur. *Dy kushâlding bistiet net; er rinne to folle drompelmaegden.*

'n gledde drompel, limen levigatum, i. e. super quod proci facile intus gliscunt ad ambiendas maturas filias. Si filiarum major natu nupsit perhibent juniores propemodum esse secuturas;

Di âldste dochter is trouwd; now is di drompel gled.

DRONG, adj. proximus, contiguus. *Domeny wennet drong oan 'e tsjerke*, sacerdotis domus templo proxima est. Ags. *thringan*, premere, pf. *thrang;* st. *thrang*, turba. Nl. *dringen*, pf. v. *drang*, hodie *drong;* st. *gedrang*, turbæ confertæ pressura. Ang. v. *to throng*, stipare, unde Ang. v. *throme*, Nl. *drom*, turba hominum, militum, cæt. M = NG.

Ex pf. *thrang*, Ags. pressi, Ang. *throng*, adj. obsessus negotiis, ut F. *drok*, quod vide.

DROP, (droop) cg. inflammatio uberis vaccæ vel mammæ mulieris lactantis. Nl. *sy heeft de drop in de borst*, Winschoten, 51. F. *Di kou het di droop yn it jaer*, vacca catarrho uberis, lactis continentia, laborat.

Post partum uber afficitur congestione simplici, qui dicitur *âm* (v. *aem* supra); si accedit inflammatio, qua partes interiores contrahuntur in glomos sive nodos *(slönger)*, dicitur *dróp*.

drôp yn di flarden, perversa depulsio lactis per totum corpus vaccæ. *Flarden*, panniculi laceri proprie, sed hic fimbriæ quædam in stomachorum quatuor vaccæ uno, quem Frisii appellant *di mutse* (moetse). — *Hesthou di dróp yn 'e nekke?* An tibi cervix catarrho riget? F. o. *dróp*, arthritis. Stür. 39. Antiqui putabant multos magnosque morbos nocivis nasci humoribus, e quo commento quoque manavit Gal. *fluxion*, ecoulement ou depot d'humeurs, qui se fait promptement sur quelque partie du corps, L. B. *fluxio*. Ags. *dropa*, m. gutta, Isl. *drope*, idem. B. L. *gutta*, catarrhus, podagra, Gal. *la goutte*, Ang. *the gout*. B. L. *gutta cadiva*, epilepsis, Gelri *droppe*, paralysis, arthritis. Jun. Et. *gout*. Hd. *tropf*.

dropich, adj. *Di kou is dropich*, idem. Confer F. v. *drepa*, pf. *drâp*, ferire, Ags. *drepan*, pf. *dræp*, verberare, vulnerare, cum Hd. *slack-fluss* (feriens fluxus) apoplexia; *slack*, idem. Ex pf. *drâp* est F. v. *dropa*, ictus, plaga.

DROPA, F. v. ictus, verber, secundum Richthofium. Censeo *dropa* esse genitivum pluralem vocis *dróp*, tunica, membrana, Gal. v. *drap*, involucrum, pannus. Duæ membranæ (Lat. *meninges*) B. L. *pia mater* et *dura mater* tegunt cerebrum; Frisii veteres tres posuisse

Digitized by Google

videntur, eundemque numerum assignavisse diaphragmati. *Thera thria dropa opa there helibrede allerek*, quæque trium tunicarum meningis. *Thre dropa opa da midrede alrek siugun skillinga*, trium tunicarum super diaphragma quæque (obnoxia) septem skillingis. Hanc vocem, interpretum crucem, me acutiores expediant.

DROSJE, DROSSE, vb. n. currere, effugere. *Drò op mar!* Apage! Hoc verbum habet Keller Hd. *drossen*, Nl. *draven*. Kil. *drauen*, *trotten*, succutere; *Draselen* circumerrare, vagari. Grimm, Lex. *drossen*.

opdròsje, vb. n. abire.

DROUWJE, vb. a. Mackinga, in animo habere, sibi proponere. *Drouwste nei tjerke?* cogitas ire in templum? Proprie minari, Nl. v. *drauwen*, *drouwen*, (dröuwen) *dreeuwen*, minari; hodie *g* pro *w*, *dreigen*, F. *driigje*. Anglosaxones itidem duplicem formam frequentabant, *threagan*, *threagian* et *threavian*, minari, reprehendere. Confer *driegje*. *Driegje jou nei Hynlippen?* cogitasne ire Hindelopiam? F. o. adoptaverunt Hd. *droken*, minari, sed eodem sensu quo rejectæ formæ *drouwje* et *driigje*; *he drokt na de stadt*, meditatur ire in urbem. Stür.

DRUCH, DRUGH, DROEGH, adj. siccus. Ang. North. *drue; drink the pot drue*, ebibe cyathum. Aga. *drig*, *dryg*, Ags. North. *drug*, *drui*, Ang. *drye*, *dry*, idem. F. b. *drüügh*, *drue*, Nl. *droog*. *Druch yn 'e kiel*, guttur torridum. Phrases; *Sa drugh as kork* vel *korkdrugh*, subere siccior. W. o. *bunk-drúch*, osse siccior, E. I. 90; F. *bien-druch*, idem. — *Hy nei syn viet ind drugh wol*, cibi et potus avidus est. *Drugh*, substantive, cibus, opponitur τῷ *viet*, humiditas, i. e. potus. — *Hi is noch nat druch efter de earen*, aurium terga ei adhuc madent ut infantibus, i. e. adhuc imberbis loquitur et agit ut adultus; *Hy smydt op as prefeester ind is noch wat druch efter di earen*. Sax. l. *He is nog nig dröge achter de oren*, Bal. I. 252, Holstein I. 257. W. o. *Dan wol fri un is noch ni drúch táft* (to aft) *d'ór*, adhuc puer ambit virgines. — *It bern sliept al drugh*, infans somno jam vesicam continet. Tropice, *Myn wiif is drugh*, vel *sliept al drugh*,

purgationes menstruæ uxoris meæ cessant; *Di froulúi wolle leáfst net drugh sliepe*, menstruorum cessatio, provectioris ætatis et sterilitatis indicium, feminis ingrata est.

drugh waer, æolum siccum, absque pluvia. *It is nou druch*, cessavit pluvia. *Niis reinde it, nou is 't wer drugh*, Ang. *the elements go from cold to hot and from moist to dry*. Prov. *Ien druge Maert, ien wiete April, Dat giet di kuman nei syn wil*, Ang. *A dry March and a dry May portend a wholesome summer, if there be a showering April between*.

ik bin drugh, sine nummis sum. *Druge kou*, vacca non præbens lac. *Di kou drugje* vel *druge*, Ang. North. *to dry a cow*, to leave of milking a cow, when she gives little milk. — *Druge minne*, mater haud præbens mammam lacte carentem, nutrix lacte bovino vel pulte alens infantem. Ang. *'n dry nurse*, a woman feeding her child without the breast. Inde Shakespere contemtim *Mistriss Quickly is his nurse or his dry nurse, his washer and his wringer*. F. *Jiffer Q. is syn minne oaf druge minne, syn washer ind syn wringer*. — *Drugh bréa'*, *'n drugh stik bréa'*, frustum panis siliginei absque butyro; fig. pauperies; *Di arbeider het er noch nin druch bréa oan*, hoc opus non alit operarium curiosum. Figurate, *'n druge keardel* homo sedatus et specie simplex, sed irrisor. Talia hominis joci ex eo dicuntur prodire *siese*, i. e. sine ulla emphasi vel ornatu. *T giet him soo drugh aff*, Barm. 64. Ang. *a dry fellow*, a sarcastick man. Hol. *droog-pruimer*, homo frigidus et taciturnus, proprie, xerophagus; *pruimen*, fig. comedere. — *Ien drugh forblomme praetsje*, colloquium jejunum, frigidum, Ang. *a dry fable*, fabula jejuna absque ullo ornatu.

drugje, vb. a. et n. siccare, siccescere, abstergere humorem. Sat. *drúgje*, E. II. 203. Nl. *drogen*, idem. Ags. *drigan*, siccare, arescere, Ags. North. *drugia*, *druga*, *dryga*, arescere, abstergere. Ang. *to drye* (drije) *dry*, activ. et neut. ut Fris. *druye*. Eodem modo ex *drugje* (drüügje, F. b. *drüügh*, siccus) fit F. *drüije*, quod scribo *druye*, idem quod *drugje*; Ang. v. *druye*, siccus, Hal. Ex *druga* fit Ang. East. *to drug*, to dry

Digitized by Google

slightly; *drugged*, halfdried (linen.) Wright. Ex Nl. *drogen* est Ang. Lanc. *droy*, to wipe clean. Ex F. *drugje* est *druye*, ut ex *spuge*, *spige*, spuere, *spuye* et *spye*.

Di bern it gat drugje, nates infantum lavare, abstergere et puris fasciis involvere. Figurate *Oárreheit hat him it gat druge*, hæreditas avi eum e re angusta liberavit. Eadem figura Hollandi in sermone triviali, *iemand uit den stront helpen*, aliquem liberare ære alieno.

druyer, cg. qui siccat. Prov. *Az di moánne op it ein' stiet iz it 'n dripper, az di moánne op 'e rigge leit is it ien druyer*, luna erecta portendit pluviam, tergo recubans cœlum siccum,

âfdrugje, vb.a. abstergere (ex. gr. mensam madidam).

fordrugje, vb.n. arescere, arescendo perdi. Sat. *ferdrúgje*, E. II. 203.

yndrugje, vel -druye, vb.a. et n. Sat. *indrugje*, E. II. 203 interius arescere et siccare. *Di boale is yndruge*, panis præter crustam intus torret. Figurate *yndruye*, alicui suas injurias rependere. *Ik scil dy snoeshoâne it scelden ind rachen op us heit yndruye*, proprie, infricando siccare, i. e. inurere patris læsi ultionem.

neil-druye, vb.n. (siccare unguines) deses hærere foco admotis igni manibus, Ang. *to dry the nails*.

opdruye, vb.a. et n. siccare. *Di flier opdruye*, madidum solum penjcillo abstergere, Ang. *to dry up*, idem. *Di paden druye mei di sinne al op*, lucente sole siccantur semitæ madidæ. Ang. *Herbs and flowers dryed in the hot sun;* Poeta G. J. appellat solem *druge-wei*, siccator viæ (cœnosæ): active *Di sinne druit di wegen al op*.

utdruye, vb.n. exarescere. *Sunder wetter druyt it ierdryk ind it noat ut*, deficiente pluvia exarescit arvum et seges. Tropice, *Di âldman druit alleheel ut*, senex marcasmo macessit penitus. *Dat sleauwe péur druget swietjes wei ut*, hoc par ignavum conjugum sensim perdit rem familiarem.

drugens, cg. siccitas. Ags. *drignes*; f. Ang. *dryness*. Sax.l. *drögnis*, Bnl. I. 232.

druchte, cg. siccitas, cœlum siccum per aliquod tempus. W.o. *drugt*, f. idem, E. I. 364. Ang.v. *drowghte*, Hal.

druch-hals, cg. (gula torrida) homo vinosus. Ang. *dry-furred tongues*, (Johnson) sicce fartæ i. e. sitientes linguæ; poetice. *Hals*, collum pro homine, non sine quodam contemtu, ex. gr. *éarme-hals*, misellus pauper; *wéagé-hals*, temerarius; *sup-hals*, potator ebriosus, Nl. *onnozele hals*, ellyp. *hals*, homo stolidus; Nl.v. *dief-hals*, fur. Kil.

druch-kloot, cg. (cui sicci sunt testiculi) homo frigidus in venerem, non aptus coitui.

druch-scuórje, vb.a. vasa ænea tergere et polire absque aqua. Figurate, cœnare pane absque pulte vel obsoniis calidis recenter coctis. Ang. *dry-rub*, to make clean without wetting,

At twelve years old the sprightly youth
(is able
To turn a pancake or dry-rub a table.

bien-druch, adj. (osse siccior) aridissimus.

kork-druch, adj. (subere siccior) penitus siccus.

wyn-druch, adj. semi-siccus; valet præcipue de madidis vestibus paululum vento sub dio expositis. Sax.l. *wind-dröge*, Bnl. I. 253.

DRUDEL, DRUL, (droedel, droel) suavium meum! ad infantem. Alias *trudel* et *trul*, (troedel, troel) idem. Nl. *troetelen*, blandiri, mulcere, proprie suaviis et amplexibus ambire alicujus amorem. Kil. *Myn troetelkind*, meæ deliciæ. F.o. *trudelen* et *tudeln*, idem. Stür. Sax.l. *truteln*, idem; *lütj trutel*, puerulus deamatus, Holstein II. 285, F. *lytse trudel*. Cf. Isl. *thruta* turgere, Hol. dial. *trüt*, cunnus.

Diversa sunt Nl. *druilen*, negligenter agere, hærere, torpere, Ang.v. *droil*, mediastinus, Nl. *druil-oor*, homo lentus desesque, Ang. *to drawl*, Nl.v. *druylen*, suggredi, latenter vel clam ire, se subducere, proripere, Kil.

DRUET, cg. sectator, comes fidelis, ex. gr. regis, dei, cæt. F.v. *dracht*, *drecht*, comitatus, paranymphi paranymphæque. Sax.v. *druht-folc*, comitatus; Ags. *driht-folc*. Goth. *drauhtinon*, stipare militibus, servire; *drauhts*, miles. Tacitus de comitibus ducum Germanorum, „Magnaque et comitum æmulatio, quibus primus apud principem suum locus, et principum, cui plurimi et acerrimi comites. Hæc dignitas, hæ vires, magno semper electorum juve-

Digitized by Google

num globo circumdari, in pace decus, in bello præsidium." Germ. c. XIII. *Godes drüüt*, dei sectator, in veteri cantilena Frisica, qua laudes Sancti Stephani, die ei sacro, celebrabant,

Dy hollige Sinte Steffen, dy mylde Godes (druyt,
Jerusalim to di pórte so geeng mem (stieten uyt.
Men worp hem mey en flentsteen
Het flaesk al fen de been:
Dirom komt Sinte Steffens dei
Christ-moorn nou al sa ney.
Kirioleis.

Kil. „*Drut*, *draut*, *druyt*, j. *trouw*, *getrouw*, fidelis, fidus. *Druyt ende vriendt*, vet. Fland. fidelis et amicus." Inde reges et toparchæ Hollandiæ olim subditos compellabant *Lieve*, *getrouwe!* — F. *holig*, *hollig*, Ang. *holy*, sanctus, utraque forma ex Ags. *hâlig*. — F. *myld*, mitis, lenis, liberalis, tepidus. — *Flentsteen*, lapis siliceus. — *Uytstiete*, hodie *üetstjitje*, pf. *-staet*, Nl. *uitstoten*, extrudere, expellere. — *Christ-moorn* natalitii festi Christi dies primus, secundus St. Stephani dicitur. *Christjuun* (Chr. nati vespera, i. e.) dies antecedens primo diei. Hamconii Frisia, 61. Præterea hocce festum lauta compotatione celebrabant, (Supra *drinkhoarn*, 740) quare autor de *gente Frisica* pergit his versibus

Quin hæc pocla bono spumantia cornea (cytho
Martyris in primi festo libare solebat
Lætius et sacro quasi congaudere tri- (umpho;
Sed pio huic mori tster, heu, successit (abusus.

Pius hicce mos oriundus est ex compotationibus, quibus proavi nostri adhuc gentiles festum brumalis solstitii, i. e. renascentis lucis, celebrabant, quasque post recepta sacra Christiana in festum nati Christi, lucis mundi, transtulerunt. Inde Isl. *jól*, pl. olim sacrificium cum symposio circa initium aquarii; postea, festum natalitiorum Christi. Angli usque adhuc per totos 12 dies *(twelve days)* nati Christi festum celebrant symposiis, conviviis et omne genus hilaribus, quæ epiphaniæ die *(twelfh-night)* finiunt: Brand, Ellis I. 21 cæt. Per totum illud spatium similia hilaria juvenis in Frisia concelebravi.

druyt, famulus, generali sed parum honorifico sensu hominis, ut Hol. *knaap*, F. *feint; ien nuwere feint*, Hol. *een vreemde knaap*, homo suspectus. Phrasis *T is socken slomerschen druyt*, Burm. 70, homo est ignavus, somnolentus, F.o. *slömer*, idem. Ang. *sloom*, somnus levis, F. *slom*, idem.

DRUFEL et TRUWEL, F.o. F. *troffel*, trulla. Dubii hærent inter *d* et *t*, quod litera primitiva est *th*. Ags. *threaf*, manipulus, Ang. *thrave*, idem, *trowel*, trulla. Si tamen instrumentum ipsum cum voce derivas a Romanis non valde refragor; Lat. *trulla*, Gal. *truelle*.

DRUKJE, vb.a. premere, angere. F.v. *thrikka*, imprimere, p. pf. *thracht*, *thrayt*, *ik hab myn sighel tracht op dat spacium disses breues*, hujus syngraphæ margini impressi sigillum meum. Neque Anglosaxones neque Neerlandi vocalem in temp. pf. mutant, Ags. *thryccan*, *thrycte*, pf. p. *thrycced*. Nl. *drukken*, *drukte*, pf. p. *drukt*. Isl. *thrickia*. F. W.o. *thruki*, E. I. 54.

drukje, typis exprimere literas. Quidquid literis fixis typographiæ publici juris erat factum præ litera scripta vel sermone oris fidem mereri proavis videbatur; inde phrasis *Hi leacht as it drukt is*, gloriose mentitur, fronte ahenea.

Est quædam cœli sereni et clari temperies, qua objectæ terræ domus, turres videntur elevari vel aliquantum trans aquam subsidere, Gal. Ang. *mirage;* hanc præstigiam opticam F. appellant *drukke*, premere, deprimi, *it drükt;* illam *tille*, elevare, *it tilt*. Impersonale *it* ut in F. *it reint*, Nl. *het regent*, Ang. *it rains*, Ags. *hit reneth*, pluit; F. *it thungert*, Ags. *hit thunrath*, Ang. *it thunders*, Nl. *het dondert;* F. *it heilet*, Ang. *it hails*, Ags. *hit hagolth*, Nl. *het hagelt;* Ags. *hit frysath*, F. *it friest*, Ang. *it freezes* (friezes) Nl. *het vriest;* Ags. *hit sniwth*, F. *it smyt*, *sniit*, Nl. *het sneeuwt*, Ang. *it snows;* Ags. *hit thawth*, Ang. *it thaws*, F. *it theit*, Nl. *het dooit;* F. *it barnt*, Ags. *hit byrnth*, Ang. *it burns*, Nl. *het brandt*.

âf-drukje, vb.a. premere ab, de.
del-drukje, vb.a. deprimere.
for-drukje, vb.a. opprimere.
plat-drukje, vb.a. premendo applanare.
druk, cg. miseria, calamitas; literæ typographicæ earumque forma.

Digitized by Google

DRUL.

DRUL, f. F.b. W.o. tuber, synonymon, *dat swillens*; F. *di swolm*, apostema, E. I. 364. *Drul*, F.o. tuber, apostema, abscessus. Stür. Nl.v. *drol*, res convoluta, teres, rotunda, stercus rotundum; fig. homuncio: turbo, Nl. *tol*, *drüftol*, Nl.v. *dop*, turbo, F. *top*, Gal. *toupée*.

uutdrule, vb.n. F.o. extuberare in tumorem, apostema, cæt. Sax.l. *utdrullen*, spissi liquoris formâ emanare, ex. gr. instar succi ex asso pomo, Bnl. I. 260. Sax.n. *utbrüllen*, exseri, prodire, ex. gr. indusii ora e tunicæ collo forte prodiens.

DRUMMICH, adj. F.o. mucidus, vox e fonte Saxonica. Stür.

DRUS, F.o. ramusculus de quo pendent fructus, quales sunt uvæ, cerasa, cæt. Nl. *tros* (druiven) racemus, pro Nl.v. „ *torsch*, *trosch*, racemus, quasi colligati quid; *torssen*, Fland. colligare, colligere vestem, Kil. unde Galli *trousse* et *trousser*. F. *trôake drüwen*, racemus.

DRUS, DROES, cg. diabolus. Isl. *thurs*, gigas, Odin, gigante Böre ortus; primus deorum, (Egilson); post recepta sacra christiana transfiguratus in principem angelorum rebellium sive defectorum, diabolum. *Thúrs* per metathesin *thrús*, *droes*. Ags. *thyrs*, gigas, spectrum, Lancashire, *thruse*, Ang.v. *hob-thrush* (male *thurst*, *thrust*). Literæ *th* nomen erat *thurs*, assimile *thuss*, quam incisam in arte magica nefastam habebant veteres. Lexicon Mythol. p. 975. Gr. Myth. 487. Confer Zend. *druc*, dæmon, Bopp. Vergl. spr. 667. Phrases, *De droes en sijn moer soenent naet betinse. Nobis Syphringh en Jnsen, droes nammen, eey Jou Jousen*, Burm. 9. 52. *T is de droes 't aegh uyt*, ib. 57. F. *Puske it eagh ut*, (feli pullulæ oculus exsculptus est) homo irritabilis in iram concitatus est. *De droes en syn moar da fouwe him naet*. MS. 7.

droasheit, cg. malitia, nequitia tartarea.

DRUSTA, m. F.v. prætor paganus, præpositus majori minorive populi parti. Contrahitur ex *druht-sete*, ut *lanst*, popularis, G. J. ex *land-sete*, Nl. *landsaet*. Ags. *dryht*, populus, turba hominum, Goth. (druhts) *draúhts*, bellator, ut Nl.v. *man*, *karel*, homo, vir, pro milite. Isl. *drott*, viri, Egil. *drott-seti*, satellitum præpositus, præfectus prætorio, major domus regiæ, Nl.v. *drossaet*, præfectus provinciæ, satrapes, prætor, judex criminum, Nl. *drost*. Vox et præfectura vigebant in Frisiæ orientalis partibus Emdanis, vox in Frisia Neerlandica non obvia.

DRUWICH.

DRUUF, (drüüf) cg. uva (vinaria), pl. *drüwen* (drüüwen). *Ien tròs drüwen*, racemus, Nl.v. *druyf-tack*, *druyf-torsch*, Kil. Plene Sax.n. *wyn-drûwe*, uva vinaria. Alam. *uuin-trûbo*, Ags. *win-berie*. Gal. *grappe*, racemus, unde Angli *grape*, uva. *D* ex *th*, et *w* ex *g*, Isl. *thruga*, f. uva, a torquendo, torti i. e. rotundi, globosi quid quantum ad uvam; et conferti, glomerati quid, quantum ad racemum. Isl. *thruga*, premere; st. *thruga*, uva, torcular; F. *thruwe*, *throuwe*, *thrjuwe*, premere, imprimere, Ang. *to throw silk*, torquere sericum, fig. torquere (lapides).

drüwen, pl. ovarium porcæ. Nl. *eyerstok*.

drüwe-beam, cg. vitis, Nl. *wijnstok*.

drüwe-kerl, cg. uvæ acinus.

drüüf, capulus nodosus, semirotundus, conti longi *(boom)*, quo opposito humero nauta propellit navem onorariam per aquas mediterraneas. F.o. *druuf*, idem. *Hjelt*, ligneolum ellypticum ad rectos angulos breviori sonto *(klost)* impositum, quod manu tenens nauta propellit cymbam minorem. Idem scipioni ægroti vel senis impositum dicitur *krük* (crux) unde et scipio ipse dicitur *krük*, pars pro toto.

drüüf, F.o. terebræ caput rotundum et mobile pectori oppositum, dum eam vertit faber lignarius. Itidem capulus rotundus conti saltatorii, quo infixo aquæ fundo Frisii transiliunt sulcos aquarios; hunc capulum Frisii Nl. ut nullius usus reprobant; F. *pols*, Nl. *springstok*, contus saltatorius. Extremitas conti, quæ fundo infigitur, mucrone ferreo instructa est ne inter saltum gliscat. In bello Frisii veteres tali conto ut lance invadebant hostem a partibus inexpectatis, qui licet victor eos saltu superantes fossas perseqni non potis erat.

drubbel, F.o. uva; acervus, cumulus, copia; *veul op één drubbel*, multa in unum coacervata. B = W. (Alam. *drupo*, turbæ minores, Graff. V. 252.)

drufel, F.o. cerasorum racemus. Stür. 40.

DRUWICH, (droewich) adj. tristis, præ-

Digitized by Google

cipue sensu figurato de omni re infausta et molesta.

drûwige tîden, tempora tristia. *'n drûwige junge*, puer protervus; *drûwich famke*, puellula effera. *It fryen ind kylkjen fen di bern is ien drûwich læst foár di ûlders*, liberorum amores et nuptiæ parentes defatigant. *Kroade is ien drûwich unkrûd*, sinapis arvensis triste lolium est.

Intendit notionem faustam adjectivorum; adv. *Dat ûld-wiif is drûwige ryk ind sa eang as di pest*, anus avara licet perdives. *Sint is drûwige sterk, hy nimt twa keerdels ind slacht di iene mei di oare um di earen*, lacertosus. F. *orîbel*, idem, Gal. *horrible*.

Utroque sensu valet et *bidrûd* (bedroed) ex *bidrûwd: bidrûde kâld, myld*, cœlum frigidissimum, calore molestum, cet. *Dat swieren ind jildforsmiten is ien bidrûd wirk*, comissari et profundare patrimonium perniciosum est. Nl. *bedroefd*.

Sax. v. *drobi, druobi, druoui*, turbidus, nubilus, tristis. F. *drûwich waer*, cœlum obnubilum et tranquillum. Nl. „*droef weder*, cœlum turbidum, nubilum, tenebrosum; *droef*, turbidus, fæculentus; *droeue wijn, onclaere wijn*, vinum turbidum, fæculentum." Kil. Notio propria turbidi et fæculenti ad figuratam tristitiæ transit. Confer Ang. Cumb. *druve*, a muddy river; North. *druvy*, thick, dirty.

DU, tu, F. v. posteriores pro antiquiore *thu*. O. F. W. 16, 156, 177, 266. Chart. I. 346, a. G. J. idem. Hodie dialectus communis *dou*, Ang. *thou*, sed Sylvicolæ *du (doe.)* Supra *dou*, 718.

duwkje, F. u. idem quod F. *dûukje*. Ang. v. *thowtynne or seyne thou to a mane*, Promp. parv.

DUBEL, DUBBLD, DOEBBLD adj. duplex. *Dubel* ex Lat. *duplex;* vox Germanorum est Ags. *twi-feald*, Sax. l. *twe-vold*, Alam. *zwifalt*, Hd. *zwei-falt*, Nl. *tweevoudig*, ut Lat. *(duo, plicare) duplex*. In leg. Frisiæ *dubeld*, sed in antiquioribus *twi-falt*.

Prov. *Dy gâu bitellet bitellet dubeld*, G. J. bis solvit qui cito solvit debitum vel promissum. Frisii adeo libertatis erant studiosi ut nullius debitores esse vellent, et quæcumque emebant paratis solverent nummis. — *Abbekatewirden kenne dubeld forstien wirde*, causidicorum verba ambigua sunt. Nl. v. *dobbel-verstandigh*, ambiguus. Kil.

dubelde hân, manus artus introrsum plicatus. *Op di dubelde hân fâlle*, manu supina cadere.

dubelde keerdel, (vir duplex) vir latis humeris et membris torosis atque nervosis, sed non procerus.

dubelde loft, cœlum confertum spissis et immotis nubibus, quæ minantur tempestatem. Alias *ien thichte loft*.

dubelde ind inkelde silen, restes quibus equus trahit currum. *Inbelde silen*, quibus equus singularis trahit: *dubelde silen*, quibus bini trahunt.

dubel-ind-dwærs, adv. duplex et transverse; valet de corpore cui licet plicato et transverso sat largum spatium transiendi per aperturam quandam patet; *di haiwein ken dubel-ind-dwærs thrach di scuórsdoárren hinne. Di roak ken dubel-ind-dwærs oan, ik ken er dubel-ind-dwærs yn*, vestis mihi sat laxa est. — Affatim, *Oárreheit ken my dubel-ind-dwærs kolpje; mar hy is to deun*, avo diviti facile est me e re angusta extricare, sed tenax est. *Hy sit er dubel-ind-dwærs yn*, est in re lautissima. Prov. *Dubel-ind-dwærs genoach is noch nat noach foár di minsse*, aurum Crœsi non explet hominis cupiditates. — Motus repentinus, *Dat houwelik kaem dubel-ind-dwærs op*, nuptiæ istæ repentissime oriebantur.

dubel-ind-dwærs, affatim; *it baitsje ken dubel-ind-dwærs ut dat lekken*. — Vi et quocumque modo adulatorem expellere foribus, *di moaiprater kaem dubel-ind-dwærs di doar ut*, aliter, *kâls oer kóp*.

dubel-djerre; n. subintellige *di, aei*, ovum; ovum binis vitellis.

dubel-strete, cg. Hind. platea Hindelopensis utrimque domibus cincta, nunc diruta. Confer *di drachi* supra 725.

dubel-stuwr, cg. per ellyp. *dubel*, dim. *dubelke, dubeltje* duo stuveri = 10 partes centesimæ floreni. Prov. *Ien dubelstuwr ken nuwer roalje as er op 'e kant komt*, sorte fiunt quæ fieri posse negamus.

dubel-hertich, adj. insincerus, falsus. Ang. *double-hearted*. Opponitur *iensfâldich*, simplex; *sliuchi ind riuchi*, Ang. *plain*.

dubel-liddich, adj. (duplicibus membris) artubus prægrandibus eisque robustis præditus.

Digitized by Google

DUBELJE.

DUBELJE, DUBBELJE, DOBBELJE, vb.n. aleam jacere, tessaris ludere. Proprie in caput volvi ut projectæ aleæ. Isl. *dubla*, vb.n. in caput volvi sub aqua et emergere, urinare; aleas jacere, *at dubla peningum*, Nl. *om geld dobbelen*, nummos submittere aleæ. F. *smite*, (projicere) idem, ellyptice, pro *mei dobbelstijnnen smite (um waffelkoeken.)* Cf. Isl. *dufa*, columba, (urinatrix) cum *dufl*, alea; *dufla*, alea ludere. Sueth. *dobla*. Egil. Thema *dob* in *dobbelje*, tessaras jacere et *dobberje* (sursum deorsim ferri in undis) fluctuare, forte idem est.

dobbel-spul, -spil, n. tessarorum lusus., alea, Chart. I. 395: 3 tessaræ numerus justus aleæ.

DUCHTE, DYCHTE, DICHTE, vb.a. mentiri. Nl. *dichten*, versus factitare, condere carmen. Ags. *dihtan*, parare, disponere, componere, exarare; *diht*, dispositio, jussum, dictamen; *dihter*, commentator, Nl. *dichter* poëta. Ang.v. *to dight*, to dispose, ordain, prepare, deck, put on, adorn, to find out. Hal. Ang.v. *ditt*, unde et (dihtege) *ditty*, Ang.v. tum carmen, ode, hymuus, tum cantilena: *heavenly ditty of the angils*, Bp. Hal. sed Beaumont *a heavenly hymn, no ditty. Soft ditties* cantilenæ suaves, Sandys. *Amorous ditties*, Milton. *Rural ditties*, idem. Prima notio est in condendo carminis verba distincta a melodia, qua canuntur. Hooker opponit *the ditty or matter* melodiæ cantus *the very harmony of sounds*. Vide loca apud Johnsonum. Ut *dichte*, componere, Frisiis est, mentiri, haud secus *stâle*, proprie, ponere, disponere, formare, Nl. *stellen*, ponere, componere, ordinare, Nl. *Die schrijver stelt goed*, autor est tersus. F. *Watse ken aerdich ien stâle*, W. pulchre fundit mendacia. Dubius hæreo inter hanc originationem et receptam a Lat. *dictare*.

DUD, deliquium enimi, in composito

dud-slek, F.v. colaphus quo quem vertigine tactum ad casum damus. Isl. *doda*, languefacere; *dodna*, languescere.

DUDE, DOEDE, Ags. DUDDA, n. p. v. *Dûdk*, *Dudtke*, *Duóttaje*, n. p. f. Goth. *daudjan*, certare, studiose agere quid. *Dodo*, *Dudo* nomen antiquissimum et apud veteres ubique obvium ia aeculis VI, VII, VIII, IX. Först. 339. Ibidem *Dodica*, *Duodicho*, n. p. f. F. *Duótke*, idem. Ibidem *Dotto*. F. *Dote* unde F. *Dotinga*, n. patron. Norm. *Dudo de St. Quentin*.

Pontifices Romani nomina antiqua, quæ pagana appellabant, in christiana (ex. gr. sanctorum) mutabant, quæ tamen Frisii patrum reverentia recusabant: inde ingens iste nominum propriorum ex stirpe antiqua apud eos ad hunc usque diem floret, quæ apud cæteras gentes Germaniæ perierunt. Angli maxima parte nominum propriorum vernaculorum rejecta, nomina patronymica ab vernaculis propriis derivaverunt. Exemplo sit Ags. *Dudda*, n. p. v. Ang.v. *Dodd*, idem. Ang. *Dodson* per apocopen *Dodd*, n. patron. F. *Doede; Watse Doedesin*, per apocopen *Doedes*, Watso Dodonis filius; *Doedes* hodie nom. patron. Dani *Dodd*, n. patron. Ex *dod* fit Ang. *Doding*, F. *Dodinga*, n. patr. ut ex F. *Dowe*, *Douwe*, n. p. v. Ang. *Downing*, n. patron. et ex F. *Howe*, *Houwe*, n. p. v. Ang. *Howe*, n. pafron. F. *Houwink*, n. patr. F. *Rommert*, *Remmert*, n. p. v. ex *Rombert*, *Rembert*, veterum *Hrumbraht; Rembert Dodes*, Dodonis filius; *Jouke*, n. p. v. *Joukama*, n. patr. *Rembert Dodes Jouckama*, botanices instaurator nobilis sec. XVI, ex Stauria, Frisiæ capite antiquo, oriundus, Frisice se appellabat, omisso nom. patronymico, *Rembert Dodoens*, quæ nomina a se Latinitate donata audiunt *Rembertus Dodonæus*. Frisii, ab omni ostentatione alieni, sæpe negligebant nomina patronymica, quippe prosapiæ attributa nobili. Confer Lower, Engl. Surnames, I. 151.

DUDEI, F.o. lectulus oscillans infantis; F. *widze*, Nl. *wieg*. — F. *dodje*, sursum deorsum moveri. Nl. *schommelend wiegje*. — Lamina spissa glacialis abrupta fluitans in qua se agitant pueri temerarii. Stür.

DUDELJE (doedelje) inficetum modulari cantum tibia, sonos tremulos ciere. *Dudel-sek*, Nl. *doedel-zak*, tibia utricularis; G. J. *lille-sek*, *lilje*, tremulis sonis modulari cantum; *lille-pîpe*, idem, *pîpe*, fistula, *lille-pypker*, cantor utricularius. Ang. *bag* = F. *sek*, Ang. *bag-pipe* et *bag-piper*.

DUF, cg. F.o. ictus. vb. *duwe*, premere, trudere. F. *dôuw*, 704 supra. Stür.

DUGE, vb.n. valere, probus esse, frugi esse. *Us soan wol nat duge; sa 'n bern*

Digitized by Google

is min seine, mar 'n flok foár ien ălder. filius noster ad frugem redire recusat; tales liberi parentum sunt crux.

dûgd, cg. beneficium. Ags. *dugan*, prodesse, juvare, frugi esse; pf. *duhte*, benefaciebat. Quæ notio vigebat quoque in Nl.v. *deugd*, virtus, beneficium. Kil. Vide *doge*, 696 supra. Lat. *virtus*, beneficium, auxilium: *virtute deorum.*

DUGE, DUGI, vb.u. F.o. facere. Valet in imperativo, *Dug 't man!* F. *dògh it mar!* Nl. *Doe 't maer!* Age, concede! Stür. Confer infra *dwaen.*

DUYE, vb.a. mergites, flagello triturantium compressas, succutere, ut grana hærentia expellantur. *Dui di hweet, di ròggе!* — Partim triturare, ita ut multum frumenti in aristis restet; plurimum de avena, qua equos et alia pecora alunt, *Di hjouwer kriget earst ien wantеje ear 't se er mei fuórje; Ien wan,* circuitus unus triturantium circa mergites. *Ien wan foár it gât,* alapa ano pueri ducta. Isl. *dua*, motitare, reciprocare; *duir under fæti*, pede pressum se recipit, i. e. elevat. Ang.v. *to duft*, verberari; st. *duft*, verber.

Alibi *duye* non tantum attinet avenam, sed et secale et triticum. Ex rustici ore sequentem habeo descriptionem: *Di therscers lizze di therskflier oan mei tsextigh scéawen, yn 'n roune O mei di ieren nei eltsoar ta. Di therskers therskje 'n wan oan beide siden. It bæste is er den uut, mar it oare bliuwt er yn sitten um ta hakstrie foár it fé brukt to wirden. As er nou noch hwette to folle yn bleauwn is seit di boer, „Dui di hjouwer, di ròggе, di hweet!"*

Nota numerum sexaginta mergitum. Numerus principalis nostris proavis erat 12, quem multiplicabant numero digitali 5; 5 × 12 = 60. Nobis numerus principalis est 10, quem se ipso multiplicamus; 10 × 10 = 100. Noster numerus centum proavis erat sexaginta. Sexaginta bis facit 120, unde duplex numerus centenarius oriebatur; alter (60) parvus, Dani *littel hundret;* alter (120) magnus, Dani *stor hundret.* Confer 12 judices tribunalis Anglo-Frisici; 12 testes jurati, F.v. *tolua-sum ontswara;* 1 *pundismeta* (agrorum mensura Frisica) = 12 *einsa, ense,* Lat. *uncia;* 1 *fót* pes = 12 *thuma;* Ang. *pound* = 20 shillings; 1 shilling = 12 pence, ut F. 1 *einze* = 20 *panninga;* 4 × 12 = 48 verbera furi virgis infligenda. Nescio an huc ducendæ sunt 12 horæ = 1 dies; 12 menses = 1 annus. Confer supra *druet*, ibique Ang. *twelve days* et *twelfth-day, twelft-night.*

DUIT, cg. parva moneta cuprea, nunc obsoleta, quæ valebat octavam partem stuveri. Stuveri 20 = 1 florenus Neerl. F. *ien goune*, Nl. *gulden;* Kil. *duyt, duytken*, triens, j. *neghenmanneke*, triens, vulgo *deuta*, Moneta olim nota apud Anglos, *when they will not give a doit to relieve a lame beggar, they will lay out ten to see a dead Indian*, Shakespeare, Johnson, *doit.* Ang. York. *I do not care a doit about it*, F. *Ik tel it nin duit*, flocci pendeo. *IJ* in Nl, v. *mijte*, oboli vilissimi genus, B.L. *mita*, (Kil.) Yorksh. quoque *oi* efferunt, *There was neither head nor hair on it, moit nor doit.* A glossary of Yorkshire words, London. 1855. p. 111, 46. Dim. *doitkyn*, Anglorum moneta antiquata, Cange. Vulgus Amstelodamense effert *duit* ut Angli *doit.* Galli servant veram veteris *ü* pronuntiationem in *dute.*

Phrasis. *Di fekke* (vetula amara) *is sa neigéande, hja scoe' wol ien duit mids twa knipe.* — *Op ien duit kenne*, accuratissime nosse. *Dy faem is sa trou as goud; ik ken hjar op ien duit.* De eo, qui aliquam fossam facile saltu superat, dicitur, *Hy ken di leáp op ien duit; op ien duit kenne* proprie est, novisse usque ad minimam particulam i. e. penitus. Pro *duit* hoc sensu quoque valet *prik*, *Di boeren kenne hjar lânhjerren op ien prik*, Mhd. *uf ein ort*, Scherzius. *It jild komt op ien duit ut*, ratione expensi et accepti habita ne obolus quidem deëst paratorum nummorum summæ.

duitesk, adj. valens dutam. *Dy ălde sangen sitte er yn as duitesk biar*, supra 237. E nominibus cæterorum nummulorum adjectiva ejusdem trahuntur formæ, *stuwr* (stûr), *stuwrtsk; oártsen, oartseask; blank, blanksk; bòtsen, bòtseask*, cæt.

penje, peinje, (Ang. *penny* ex *pennig*) cujus duo = 1 duta; *oártsen*, Nl.v. *oortken* = 2 dutæ; *botsen*, Nl.v. *butke*, = 4 dutæ; *blank* = 6 dutæ; *stuwr* stuverus = 8 dutæ, F.u. *stüwer*, Ang. *stiver*, Nl. *stuiver; bres-penje* = 10;

Digitized by Google

DUJE.

twa blanken = 12 dutæ; *dubel-stuwr*, *dubelke*, *dubeltje* = 16 dutæ; *stoter* = 20 dutæ; *flab* = 32 dutæ; *scelling* = 6 stuveri; *sextieheal*, *hynxterider* (equite signatus nummus) scellingus depreciatus = 5½ stuveri. *Acht-stuwrtsk stik* = 8 stuveri. *Thretjendehéal* = 12½ stuveri. *Goune* florenus = 20 stuveri. *Daelder* = 30 stuveri; *Kroon* = 2 goune = 40 stuveri. Qui nummi omnes sunt abrogati, exceptis *goune*, *stuwr* et *dubel-stuwr*, quos auctoritas publica pusilla valoris diminutione continuavit.

Through thy protection they are monstrous thrivers.
Not like the Dutchman in base doits (and stivers,

Taylor's Workes, II. 3. Halliw. 809. Nl. *gulden*, F. *goune* (ex *gôldene*) Frisii quoque appellabant *stokmantsje* (homuncio baculo nixus.) Hæc moneta quippe signata erat virgine, quæ dextra tenebat lancem pileatam, symbolum libertatis, inscripta *Hanc tuemur*, dum læva ulna incumbebat libris sacris altari positis cum inscriptione, *Hac nitimur*. Hoc sensu tinctum emblema, ex quo redolebat parentum pietas et libertatis amor, posteri, serviliter imitantes inscriptionem nummorum Theotiscorum *Gott sei mit uns*, mutaverunt in *God zy met ons*.

DUJE, vb. n. Sat. DÔEJE, DÔGJE, idem quod F. *djoeye*, supra 681.

herumedôeje, ut pueri puellæque lascivientes per vicum sera vespera vagari. E. II. 203. F. *umdjoeye*.

Hol. *gedoe*, F. *gedôgh*, quæque mira, aliena res, vel agendi ratio. Hol. *Dat is 'n raar gedoe*. F. *Dat is 'n nuwer gedôgh*.

DÛJEN, adj. F.o. hodie. (*dû*, dies?) C. M. 59. *dujen mên* (mêrn) hodie mane. Ags. *mergen* et *morgen*, inverse Ang. (morneg) *morning*.

dulung, adv. F.o. hodie.

DUK, DOEK, n. (collectivum) linteum lineum in longum extensum, quale ex textrina prodit; tela, e qua fiunt indusia, stragulæ cæt. Confer *dôk* ex *dûk*. *Egenreid dûk*, linteum lineum cujus fila hera et famulæ ipsæ neverunt.

dok, f. et n. W.o. *æn dok siljern*, glomus tomicum, F. *'n string byntjern*, Nl. *kluwel bindgaren*. Cf. *dokke*, supra 700. E. I. 363.

DUKE.

dûk, cg. *di dûk*, ellyptice pro *halsdûk*, focale linteum virorum. *Siden dûk*, linteolum sericeum; *Eastynjes dukje*, linteolum Indicum, sive ex serico, sive ex gossypio; talia linteola Frisii, tum viri, tum feminæ, in deliciis habebant.

dukjes, pl. *Di Friesen wine er nin dukjes um*, (F. nullis fasciis velant veritatem i. e.) nudis verbis verum dicunt. Scil. *duk*, dim. *dokje*, *dokkeltje*.

DUKE (doeke) corculum. Ad infantem *Myn duke!* corculum *Myn dukeman!* meæ deliciæ, Goth. *gadaukans*, familia, *δίκός*, proprie, ejusdem mensæ participes; *dauhts*, epulæ. B. L. *commensales*.

Duco, duke, düke, doeke, n. p. v. *Doke*, Was. II. 174. *Dautsen*, *Doutsen*, n. p. f. ex *daukken* fit *dautsen*.

DUKE, DUKJE, (doeke, doekje) vb. n. act. conquiniscere, caput demittere; se aquæ immergere; se abscondere in cavo; pf. *dûk*, pr. p. *dukende*, pf. p. *dukt*, ger. *to duken*, Nl. *duiken*, pf. *dook*, pr. p. *duikende*, pf. p. *gedoken*. Ang. *to duck*. Nl. *duiken*, vb. n. subsidere, conquiniscere; *deuken*, vb. a. imprimendo cavum reddere. *Doek hwat mei it haed!* submitte caput! Cede tempori et necessitati. Ang. v. *douke with the head;* alias *to duck*, inclinari, immergi. *Dizze houn ken under wetter doeke as ien ein*, Ang. Northamp. *This houude can douke under water lyke a ducke*. Baker I. 195. *Duke as ien ein*, anatis instar urinare, Ang. *to duck*, idem; *duck-fowl*, avis urinans, anas, ellyptice *duck*. Nl. *duikelen*, urinare. — *Di sinne dukt yn sea*, sol occidit in oceanum; G. J. *sinne ind moânne rîze ind dukje*. Nl. v. *docken*, freq. *dockelen*, Kil. submittere, subsidere, latere submisse; inde omne cavum in quod se recipiunt, vel aves, vel naves, Nl. v. *Docke*, Fland. j. *keuie*, cavea, avarium, navale. (Confer Goth. *dukan?* pf. *dauk? dauks?* antrum, domus? *gadauks*, *σύνοικος*, eadem domo habitans.) Ang. v. *dock*, regio inferorum, *dusky rooms;*

The docke was alsoo clear of ghosts
Adiorned to after-domes.

Warner, Albions England. III. cap. 18.

duk, cg. cavum ictu vel appulsu effectum, ex. gr. *'n duk yn 'e hâd*, Nl. *'n deuk in de hoed*.

Digitized by Google

DUKE.

dukel, vb.a. et n. W.o. (conquiniscere, effugere aliorum visum) se abscondere: *Hi dukelt him far mi*, ille se occultat a me. *Dú dukelst jâ far him; bist dú ong far him?* ejus oculos effugis; timesne eum? *Dait bén dukelt an*, infans applicat caput ad matris sinum. E. I. 78. *Bén* pro Ags. *bearn*, infans, ut F. *ben* pro F.v. *bern*, idem.

dukelje, vb.n. in caput volvi, petauristam agere; urinare: *Oer 'e kop dukelje*, Nl. *over het hoofd buitelen, tuimelen*. Kil. *duykelen*, urinare.

dukel-haed, n. F.u. *dukel-hoeft*, stipitum series alte in fundum maris infixa et ex communi totam regionem cingente stipitum serie in mare procurrens, ut cœnum per fluxum refluxumque maris retineat, et oræ littoris et stipitibus firmamentum addat. Proprie *caput quod mergitur*, scilicet humile et facile undis mersatum. Confer F.o. *dukel-weg*, via hyeme aqua obruta; *duke-water*, aquarum accessus minans inundationem. Stür.

dukel-hals, cg. homo cervicem pronus, Sax.l. *duuk-nakke*, Bnl. I. 267.

dukel-halzich, adj. qui cernua est cervice, *It is ien tsjep famke, mar hja rint bidrôefde dukel-halsich*. Sax.l. *duuknakt*, Bnl. I. 267.

dukelich, adj. cœnosus, uliginosus; *dukelige eleat*, sulcus aquarius cœnosus, cujus fundus non est arenæ vel firmæ argillæ, sed mollis uligo in quam pertica, qua fulti saltum dant, vel contus cymbæ trusatilis, subsidit, F. *dukt*.

dukelige daem, transitus de agro in agrum cœnosus. Tropice *Dær scille wol dukelige dammen wæze*, verisimiliter homo æs alienum vetus habet. *Dukelige horn*, angulus uliginosus prati. Prov. *Hij hat so mennich duwcklig daem ouwer wadde*, multas tulit ærumnas, per multas ivit calamitates, Burm. 26, *wâdje*, ire per vadum vel cœnum; *Throch 'e modder wâdje*.

duwckle, cg. G. J. nequitia, malitia.

Rjuecht Sint Jan uwz seyt,
Dat de wrâd ijun' duwckle leyt,

(mundus jacet in malitia.) Alam. *daucgal*, arcana; *taugal*, opaca, obscura. Graff. V. 373, Ags. *deogol*, secretus. Alam. *tuhhal*, mergus; *fortuchaljan*, obruere, occultare. Graff. V. 367, 368, 369, *ingetuht*, immersus, ib. 368.

DUKKENJE.

duker, cg. Nl. *duiker*, canalis sub via duas inter fossas aquarias media, ut aqua ex altera in alteram, si opus est, libere fluat.

duker, cg. fulix, avis aquatica, quæ immota ilico lapis instar subsidit in profundum. Ang. *ducker*, Scoti *doukar*, Alam. *tuhhal*, Hd. *tauchel*. F. *merkol, mærkol, markol*, idem; plene *mærkolf*, ut *heaf, keaf*, pro *healf, kealf*, Nl.v. *maer-kolf*. F. *mar*, lacus. Ags. *culfre*, f. columba, Ang. *culver*, Ang.v. *colfren*, pl. columbæ, q. d. columba aquatilis. — Nl. *duiken*, pf. *dôk*, immergebat; Ang.v. *doke*, Ang. *duck*, anas, ellyptice pro *duck-fowl*. Ang.v. *ducks-meat* (anatum cibus) Ang. *ducks-weed*, (anatum herba) lemniscus, F. *eine-kroos*, (anatum olus.)

Ang. *Duck-and-drake*, lusus puerorum lapillos planos lævigatosque per superficiem aquæ jaculantium; lapillus alternatim cadens resiliensque refert anatem marem pedibus per aquam et alis per aerem volitantem, quem sequitur anas. Confer omnino Brand-Ellis, II. 417, ibique citata Minucii Felicis verba, e quibus hujus lusus antiquitas patet. F. *sculderje*, Gal. *ricocheter*, Hol. *kieskassen*, idem. Galli *Avoir de quoi faire des ricochets*, re sua largitioni sive dissipationi par esse. Juvenis Amstelodami vidi nautam ex India reducem, qui latissimos nummos argenteos per superficiem fluminis IJæ resilientes projiciebat; a me interrogatus quid hoc sibi volebat? „Ter," inquit, „ navigavi in Indias ut hanc „ caperem voluptatem." Hal. 382.

DUKEMERTENS (doekemettens) F.u. *Dukemartens*, (doekemattens) poma mollia, subacria, plena saporis, cute viridi, odore dulci, fiunt esculenta mensibus Septembris et Octobris. Nobilis Frisius *Duco Martena*, de patria bene meritus, hocce pomum primus in Frisiam introduxit. Caro mollis, non diu postquam pomum arbore decussum est, sudorem emittit, qui digitorum tactui ut pinguedo est. Confer Knoop, Beschrijving der appels. p. 6.

DUKKENJE, (dikkenje) vb. dicere causam (pro aliquo), sustinere (aliquem), suscipere (causam alicujus.) Nl. *Het voor iemand opnemen*. Idem quod *dîgenje* supra 662. *Ien mem scil twich dikkenje foár hjar undoagensoe soan; ja,*

Digitized by Google

ho goddeleazer hy wirdt ind ho mear hy forepein is, ho fuler hja pleitet.

DULE, (DOELE) cg. erratio. *Op di dûle wæse*, (oberrare, in erratione esse) haud inveniri, huc vel illuc latere. *Myn hûd is op 'e dûle*, Nl. *mijn hoed is weg, te zoek.* Nl. *dolen*, errare.

DULEN, DUILEN, pl. typhæ palustres majores, Ylst. *stoezeballen*, idem. F.o. *dulen*, typhæ angustifoliæ (F. *siggen*) quarum medullam albam radici contiguam comedunt pueri. Stür. Vide *doerebouten.*

DULLI, vb.a. F.b. Amr. limitem agro ponere: ger. *dullin.* Joh. 38.

utdulli, vb.a. limitibus positis dividere agrum. F. *âfdoelje*, Scoti *to dule off*, idem, Jam. F. *doelstien*, lapis limitaneus. Sax.l. *dole*, pusilla fossa eæque contiguus cespitum cumulus significans limitem: *afdolen*, hoc signo ponere limitem, Bnl. I. 223. Cum hac notione conspirat locus Kil. p. 646, *doel*, terra aggesta in quam jaculantur sagittarii tela. — Scoti *dule*, *dool*, a boundary of land. Notat insuper the goal in a game. Jam. Vide an hoc *dule* pertinet ad Scot. *to duel*, tarry, cease, rest, vel ad Hol. *doolhof* labyrinthus ludi anserum, in quem qui incidit non liberatur nisi a collusore itidem in eum prolapso. In tabula papyracea sunt 63 loculi, quique numero suo, ansere vel alio emblemate signatus. Lusor jacta alea per tot loculos progreditur, quot puncta habet. Qui incidit in mortis emblema perdidit et abit. Hic lusus nunc puerilis antiquitus magnatum et regum erat. Cf. supra *doele*, 691.

DULME, vb. n. W.o. semisomnis dormire, leniter dormire. F. *slomkje*, Nl. *sluimeren.* Outzen. W.o. *In en dulme ligge*, instar ægroti stupere, Nl. *in slapende bedwelming liggen.* Ags. *in dracan fædme theôstrum forthylmed*, usque ad stuporem obvolutus. Isl. *dylja*, velare. Egil. *dula*, velamen. Hold. Ang. *dull*, sleepy, drowsy, blunt. Confer Grein *forthylmed. U* mutata in *wu*, *dulm* fit *dwulm* unde F. *dwelm*, stupor, *dwile*, delirare in febre, quæ vide.

DULUNG, adj. W.o. hodie, E. I. 90. *U* ex *o*, et *o* ex *a* in *dag* dies. Helgoland *dôlleng*, Saterl. *dâlig*, hodie; ibidem.

DULVE, vb. W.o. fodere, effodere. (F. *dolle*, q. v.) *wurm dulve*, E. II. 29, effodere vermes e cœno fertili vadorum, post maris recessum nudorum, quæ media sunt inter littora Frisiæ et insulas ea tegentes. Piscatores nudis pedibus per vada oberrantes vermes effodiunt furcis, ut eas affigant hamis, de funiculis pendentibus, quorum longam seriem nectit una restis. Altera hujus restis extremitas plumbo gravi in maris fundo tenetur, altera malo cymbæ piscatoriæ alligatur; hamis intermediis inescantur pisces, ex. gr. passeres, rhombi, cæt. Hæc piscatura dicitur W.o. *bude.* Vermes e vado nudo effodere Hollandi appellant *piere-waaije; pier*, vermis, lumbricus, plene *pier-worm;* Nl. *pieren*, lumbricos capere; fig. decipere. *Waaije* ex *waden*, vadare; vadare ad lumbricos capiendos; *piere-waaijen*, figurate, hinc inde vagari bibentes saltantesque bacchantium instar, comessari.

dûlft, n. et f. W.o. effossio lumbricorum escæ piscatoris in vado refluxu maris sicco. Ags. *delfan*, fodere; pf. *dealf*, pl. *dulvon.* Zelandi *dülft*, fossa aquaria. Lat. *fodio*, pf. *fodi*, pf. p. *fossus, a, um;* st. *fossa.* E. I. 364.

dul-fork, W.o. furca pluribus dentibus instructa, qua piscatores lumbricos ex vadis effodiunt. E. II. 28.

DUM, (doem) *dom*, adj. stupidus, ignorans, imprudens, illiteratus; proprie mutus, Goth *dumbs*, Ags. *dumb*, Ang. *dumb*, mutus, Nl.v. *dump.* Ang.v. *domme*, mutus, per apocopen literæ *b* vel *p*, ut Nl. et F. *dom.* Halliw. Notio muti transit ad aliam stupidi, bruti. Ita Hol. *stom*, mutus; *Dat is stom*, hoc stupide actum est. F.v. *dat dumbe diâr*, brutum animal; *dumme lioed*, homines temerarii. — F. *Sa dum az ien ðxe*, tauro stupidior. *Domme ðxe*, homo ignorantiæ plenus. *Sa dom as it afterein fen ien kou. Hy hâldt him dum*, facti ignorantiam simulat. Prov. *Ho dumer ko forweender*, quo quis indoctior, eo arrogantior. *Kòu-dom*, adj. vacca brutior.

dûm, adj. W.o. torpidus. *Dûm in 't haud*, E. I. 90, (vertigine torpidus in capite) Sax.n. *dümmelich*, idem, somnolentus, supra 709. F. *dûzigh yn 'e holle*, idem.

dom-dryst, adj. (stupide audax) temerarie audax, nihil non audens.

Digitized by Google

dum-haudert, adj. W.o. stupide contumax, E. I. 90. *dul-haudert*, adj. ib. *Haud*, F. *haed*, F.v. *haued*, caput. F. *stiif-hollich*, Nl. *koppich*.

dumheid, cg. ignorantia, F.v. *dumhed*. Prov. *Hans komt throck syn dumheid foárut*, fortuna cœca quandoque elevat stupidos. — *Dume lju' winne nin lán oer*, Ang. *Dumb folks get no lands*. Ray. 160. *Dumert*, homo abtusus. E. B. 37.

dumens, dommens, cg. ignorantia, stupiditas. F.v. *fan eenfâldeger duumnisse*, ex simplici ignorantia. Ags. *dumnisse*, Ang. *dumbness*, status muti. Prov. *Di dumens is di nacht fen di siele, ind dat 'n nacht sunder moánne oaf stjerren*.

DUMEL, vb.n. F.b. W.o. circumversari, circumverti, ut infantes se turbinis instar circumagere amant: *Lait dait dumeln doch bliv; dú warst ja dún in 't haud*, E. I. 69. *dûm*, vertiginosus. Confer *dommel* et *dommelich*, supra 709, pro quo Sax.n. *dümmel* et *dümmelich*.

DUMPICH, adj. turbidus, obnubilus. *Dumpich waer*, cœlum tranquillum, sed pingue, obnubilum et triste. F.b. W.o. *damstig*, idem; *De lucht is damstig, wi kriget wis rockt*, turbidus est aër, certe nos manet pinguis nebula. E. II. 72. Isl. *rok*, n. tempestuosa aquæ, arenæ cæt. in aere diffusio. Supra 710. Cf. Bnl. I. 271, *dumpig* et *dumstig*.

dumpich, surdus (sonitus.) *Dumpich lúd fen 'e fiere thunger*, strepitus surdus dissiti tonitrus. Supra 612.

dumpich, depressus, detrusus, ut Nl. *drukkend weder* (opprimens cœlum) cœlum clausum et calidum. Ang. *dump* tristitia, mœror, proprie, animi depressio; *dumpish*, adj. dejectus (animum), melancholicus, affinis est F. *dumpe*, *dompe* (quod vide) trudere, deorsum trudere, Ang. *to thump at the door*, F. *oan 'e doar dumpe*, pulsare fores.

dumpe, dompe, vb.a. trudere deorsum, deprimere. Cf. *domper*, supra 612 et *dompe* 710. Hinc adj. participiale *bidumpt hús*, idem quod *dompich hús*, supra 710. Deprimendi notioni alia immergendi affinis est in Sax.l. *dumpeln*, huc illuc fluitare super aquam, hinc inde et ventis et undis jactari. Nl. *dompelen*, submergere. Huc scriptores Bnl. I. 270 male referunt Alam. *horo-tumbil*, onocrotalus, (Graff, V. 427) quasi oberrans in cœno, cum dicitur a clamore surdo, ut F. *reid-domp*, *domp*, Ags. *dumbla*. Supra 513. — E verbo *dumplen*, submergi, nascebatur Ang. *dumpling*, placenta farinaria, antiquitus cocta in sacco sub aqua ebulliente. Scoti *dumpling*, a bannock made of oatmeal and suet boiled in *koil* or broth. Jamieson. Confer Nl. *dopeling*, neophyta Christi baptizandus.

Eadem ratio est inter *dumpe*, trudere, et *dumpelje*, urinare, quæ inter Isl. *dubba*, cædere, verberare, et Isl. *dubla*, urinare, (in caput devolvere aleas) jacere aleam, F. *dobbelje* ludere tesseris; *dobbel-stien*, alea; *blyn-smite*, (cœcam aleam jacere) aleam absque puncto. *Blyn'*, cœcus, quod *punctum* aleæ vocant *éagh*, oculum. Latera aleæ, sive sint sex ut Romanorum, sive quatuor ut hodierna, sunt vel punctis notata *(mei eagen)* vel sine eis, *(blyn)*.

DUN, F.b. cœnum, uligo, palus. Suethi *djupe dy* profunda uligo; *dyandi*, cœnum. Isl. *dy*, n. lama v. lacuna viridi musca obsita. Outzen.

DUN, n. (düün) lanugo sub ventre porci distincta a setis in dorso. Isl. *dún*, m. pluma mollissima, F.b. *dün*, idem. Outzen. Ang. *down-feathers*, plumæ pectoris anserini. Nl. *dons*. Ten Kate. II. 355.

DUN, adj. W.o. et Groningenses, ebrius. Confer Sax.l. *duun*, ebrius. E. I. 90. F.o. *dún*. F.u. *duijn*, Baardt, 288,

Een volckjen, dat sigh in de kluyn
Suypt alle dagen dik en duyn.

Kluyn, F. *klunbiar*, cerevisia spissa et calida.

dun, ebrius, Lat. *oneratus vino*, *vino gravis*, *vino plenus*, Nl. *dronken en vol*. Quæritur an *dun* non proprie sit, plenus, tumescens? F. *dun*, cumulus.

dune, vb.a. F.o. inebriare; *dat beer dúnt*, cerevisia hæc (calida) inebriat. Stür.

DUN (düün) cg. cumulus.

snie-düen, nivis cumulus vento coactus. Hol. *duinen*, hodie *duinen*, monticuli arenosi littorales. Ang. North. *down*, ripa arenosa.

opdüenje, coacervari, exaggerari. Dithmarsi *dunen*, tumere in altum ut surgentes nubes. Müllenhoff, Quickborn,

Digitized by Google

1856. p. 400. Cf. *dun*, ebrius et Nl. *opdoemen* elevari; i. e. optica elusione athmosphere lucidæ videri elevatus, quod sæpe media æstate fit claro et sereno cœlo, cum urbes, arbores, totaque ora adversa aquarum apparet super horizontem elevata et quasi pendens in aëre. Eodem tropo hoc phenomenon voce *thille*, quod proprie est in altum tollere, notant. Confer *drukje*.

di poel dünet op, lacus fundus plantarum aquaticarum putrefactarum et renascentium reliquiis elevatur. Ags. *dun*. A. *down*, collis.

dun (düün) pl. *dünen*, collis arenosus objectus oceano. Ags. *dun*, quicumque collis vel mons. Talibus collibus oceanus ipse magnam Frisiæ partem cinxit contra suam impressionem. Ang. *downs*, ex Ang. v. *downes*. Sylt *dün*, m. Joh. 101, pl. *dün*, n. coll. colles, ib. W.o. *dunnen*, m. E. I. 364.

Ut Lat. *altus*, et celsus, et profundus est, vel Ags. *dic*, tum aggerem, tum fossam notat (supra 652) sic *dun*, et locum elevatum, et locum depressum indicat; Ags. *ofdune*, *dune-ward*, Ang. *down*, *downward*, infra, deorsum. Scoti *down-set*, Ang. *sun-set*, occasus solis. Sax.l. *dõns*, sub; *donen*, declivem esse (Bnl. Gr. βουνὸσ, Æoles δουνὸσ, colliculus: θίσ, θινόσ, m. acervus, litus, ripa, collis: θινόω, aggere obstruo.) Bnl. I. 229, *dõns*. F. *duyne*, *duinje*, tumere, tumescere. Kil. — *Hy is yn 'e dünen*, homo devius est. In his collibus ex arena mobili pes nullibi firmo insistit solo, neque ulla est semita, nedum via.

Nl. *gras-duynen*, colles vel aggeres graminosi. *Hier is hy in gras-duynen; Hier is hy in sijn schik, in sijn koeswey*, (Hol. *in sijn tuin)* hic ei omnia validissime placent, indulget genio. Figuram præbet vacca in collis gramine læto luxurians. Lat. *Asinus in paleas* (incidit.) Sartorius. Adag. 303.

düünje, vb.n. subsidere, pessum ire, mergi. Alias F. *undergéan*.

dun-ràbal, Amr. fibræ radicum caricis acuti sive sparti oceanici (F. *dunhelm)* in collibus marinis, quæ obstant quo minus arena vento abigatur, Joh. 141. Ags. *hreſl*, radius, quo subtegmen ingeritur. Nl. *rafel*, *rafeling*, filum subtegminis solutum. F. *utraftelje*, dissolvi in fila singularia. Ang. Linc. *rave* to tear up.

dun-sân', n. arena tenuis et candida, qua feminæ fricant et poliunt utensilia ferrea et ænea, quin et abacos et tabulas ligneas intinctas.

dunich, adj. clivosus. *Di sêan fen Fryslân is dünich*, margo Frisiæ maritimus collibus arenosis obsitus est, F.b. Amr. *dunnagh*, Joh. 153. Ags. *dynig*.

dûn, G. J. *duwn*, n. collect, *it dun*, colles arenosi in littoribus Hollandiæ et insularum Frisiæ, Nl. *het duin*. F.u. *de maets soo binnen duyn als buyten gaets*, nautæ tam (intra colles littorales i. e.) in portu quam (extra ostium oceani) navigantes in alto. Baardt, 27. Cum sol occidit nostri nautæ Suderseæ dicunt *di sinne giet yn 'e dunen*, sol subsidit in colles. *Di sinne oan oare igh duwn*, G. J. sol evanuerat trans colles littorales.

oer-de-duen, ora orientalis insulæ Amelandiæ; proprie, trans colles. Inde n. patron. Hol. *Overduin*.

DUNEG, f. W.o. (tempus) tempora: elegans synonymon *dait finster fon haud*, capitis fenestra, E. I. 364. F.v. *egge*, acies, angulus, margo, latus; F.u. *dün*, tenuis. Ags. *thun-vang*, f. Isl. *thunnvangi*, m. tempora. Ags. *vang*, *veng*, Isl. *vangi*, gena; Ags. *thyn*, Ang. *thin*, F. *thin*, *tin*. Genæ proprie sic dictæ majores et obesiores oppositæ minoribus, quæ graciles exilesque sunt. Confer tamen Græc. κρόταφοσ tempora, a κροτέω, pulso, cum Fland. *slach*, *gheslach des hoofts*, Kil. capitis pulsus, tempora, propter evidentem ibi arteriarum pulsum, et vide an non *thun* quid commune habeat cum pulsu? Ags. *thunian*, (pulsare) crepitare. Ang. v. *to dunt*, pulsare, ferire; *dunt*, pulsus. Hall.

DUNJE, (düünje) vb.n. discurrere cum impetu et strepitu per prata, quod vaccarum est, cum æstu œstri exagitantur, vel gregis una taurum appetit. Æstate vaccæ, punctæ aculeo œstri sub cauda hærentis, eam elevant et ut furentes per prata grassantur jactis in altum clunibus. Audi Theocritum redivivum, Abbatem Meli, in suavi dialecto Siculo canentem,

Digitized by Google

DUNJE.

Melibeu.

Forsi vidisti na viteddu bianca,
Cu na macchia russigna 'ntra lu schinu,
Un a la frunti, e nautra supra un anca?
Clori.
La vitti, ed era un ura di matinu;
Avia la musca: e cu la cuda in autu
Currev a furia versu lu pinnunu.

Joannis Meli, Carmina Sicula, Panormi. 1815. p. 4. Frisii hunc cursum furentem ex œstro ortum quoque vocant *bäuwje* vel *bówje*, quod vb. vide supra 471. Nl. *bijsen*, Kil. *biezen*, supra 327. — Si vacca catuliens taurum appetit tota grex, taurorum instar, tergo ejus insilit; hoc itidem audit *dunje*.

fordunje, di bânen fordunje, supra 804.

werom-dunje, vaccæ instar, quæ taurum erat passa, de novo taurum appetere. De tali vacca dicunt *di kou is opbritsen*, effracta est vacca, figura sumta ab utero, coitu jam clauso, qui se aperit et iterum veneri inhiat.

dunsk, dunich, adj. taurum appetens: *'n dunsce* vel *dunige kòu*. *Di kòu is dunsk*, pro quo quoque solemne est *di kou wol takomme*, proprie, vacca vult accedere, indulgere, Lat. *admittere*. *Di kou wol tein wirde*, vacca petit initum. F. v. *tia*, F. *tjeau*, trahere, gignere, pf. p. (tegen) *tein*. Nl. v. *tijghen* tendere, pf. *toogh*, pf. p. *getogen;* adj. *tochtich*, catuliena. *Di kou wol spile wirde*, vacca appetit coitum. *Spylje* (ludere, fidibus canere) assilire vaccæ, de solo valet tauro, ut *springe* de equo admissario. Inde ludicre tauri nomen *di spylman*, fidicen. *Di kou is ea hwette dunsk um di thrye wike, ind eltse reis lit hja den ien byttaje blûd rinne.* — Sax. v. *dunian*, conquassari, intonare fragore; *Thiu erda dunida*, Nl. *de aerde dreunde*. Ags. *dynian*, strepere, tonare fragore, tonare, impetuose ruere. Inde et Nl. v. *randuynen*, currere cum impetu, effuse currere, Kil. compositum ex *randen*, Fland. delirare, insanire; Nl. *aenranden*, vi aggredi, Ang. v. *randon*, impetuositas; *randy*, adj. boisterous; maris appetens, North. Hall. (Confer Ang. *ran-sack*, *raut.)* et *dunen*, *duinen*. Ags. *randum*, teste Lyo vox Norman. Sax. Gal. *randon; aller à grand randon*, præcipiti cursu ferri; *randonner*, Ang. *at random: the shepherds letten their sheeps runne at randon alone*, Spencer,

DUN-PUT.

F. *Di scjippeherders litte hjar sciep yn it wyld allinne rinne.* Ang. *alone*, Hind. *alonne*. Confer cum *dunje*, Dithmar. *dunen*, *opdunen*, in altum tumere, ut turgentes et conglomeratæ nubes. Müllenhoff, Quickborn.

DUNKEN, m. W. o. cantilena, E. I. 364. *Hech! wut sjúngst dú dêr 'n netten dunken*, (Euge! quam suavem canis cantilenam!) *hat idwail sâ ân, dêr yâ op fêdel spilt.* W. o. *heck!* F. *heck* et *hæ'!* papæ! euge!

dunken, m. numeri musici ad quos saltatores pulsant terram. F. *deuntsje*, n. idem. *Ik haw mei myn faem tsjien deuntsjes hawn*, mea cum puella decies ad cantum fidiculæ saltavi.

DUNKER, adj. obscurus, ex quo *donker*, quod vide. F. v. *diunk*, *diunker*, adj. obscurus, incertus, difficilis explicatu; *dyonkere seeken*, res cœcæ. W. o. *djunk; in der djunk*, in tenebris, E. I. 363. F. u. *Hoe, donker, nu?* Per jovem, quid hoc sibi vult? Forsan pro *donder*, tonitru, solita asseverandi formula, euphemistice emollita. Eodem sensu F. *di dinder!* Ags. *dynian*, tonare. Ang. Exmoor. *dinder*, tonitru. F. *dinderje*, tremere cum strepitu. *Di glæzen dinderje fen it kanon*, tormento tremunt specularia. *It bern op 'e knibbel dintje*, succussare infantem genu. Ags. *dinnan*, fragorem edere, pf. *dyndan*, crepitabant, Ang. *to din*, Grein, 213.

dunkere wolken, nubes caligosæ; *dunker waer*, cœlum obnubilum. Ita Sax. v. *suercan*, caligari et obnubilari. F. *it swerk*, totum nubium agmen. — *Dunker sjen*, vultu tristiore aspicere, subiratis oculis.

Prov. *Yn it dunker binne alle kàtten grâu*, quid refert nocte, utrum concubina pulchra an deformis sit. Ang. *When candles are out all cats are gray. Jone 's as good as my Lady in the dark.* Αύχνου ἀρθέντος γύνη πᾶσα ἡ αὐτή, Ray, 125. *Di fanen knipe di kât yn it dunker*, simulatores religiosi clam conglutinant meretricios amores nuptiis.

djunk, insulani For. Amr. *junk*, Joh. 151, ut F. *jip*, *jûr*, *jier* pro *djip*, profundus; *djûr*, carus; *djier*, animal, cæt.

DUN-PUT, F. b. involucrum magnum

Digitized by Google

lineum plumis fartum usum lecti præstans. F.b. *dun*, Nl. *dons*, pluma. plumæ; *put*, F. *pude*, sacculus. F.b, *putt*, *pude*, Dani *pude*, cervical, culcitra, præcipue, quæ juncis vel alga marina est impleta. Outzen, 260.

dumpede, m. F.b. Moringi, cervical. Bend. 53, 408. *N* ante *b* et *p* sæpe fit *m*. Ang. *down*, soft feathers; *down-bed*, bed of down. Outzen, 51, *düün*. Confer F. *dun*, lanugo ventris porcini.

DUNSI, vb.n. saltare. F.o. *On öld Freesck wuf in di tzierck kúmende en hadde ju liefdi nat ergel heeri, quidde, „Da heere ick di floite un dudelseck Gades; wér is myn stock un holscken? Ik mut dunsi."* Angli verbatim *One old Friesic wife coming in the church and having her lifeday not heard an organ, quoth, „There I hear gods flute and bagpipe: where is my stick and my wooden shoes? I must dance."* Præsens Angli sermonis forma magis magisque recedit a stirpe antiqua; inde forma pristina magis congruit cum Frisica; ex. gr. F.o. *kúmende*, Ang.v. *cumand*, Ritson. Ang. *coming*. F.o. *tzierck*, F. *tzjerke*, Ang.v. *cherche*, Nl. *kerke*, Ang. *church*. F.o. *holscken*, plene *hols-blokken*, F. *klompen*, Ang. *wooden shoes*, Ang. East. *clumpers*, thick, heavy shoes. F.o. *floite*, F. *flóyte*, Ang.v. *floyte*, Hol. *fluit*, Gal. *flute*, Ang. *flute*. C. M. 71. Cf. *dounsje* 723.

DUNT, vel GIDÛNT, F.b. quod agunt et urgent homines. Substantivum verbale a vb. *du*, *dua*, *dún*, F. *dwaen*, agere. F.u. *doen*, agere; *gedoente*, agendi ratio perversa, immoderata; corporis incommoda, per euphemismum, menstrua mulieris, Joh. 101. Outzen *dun*.

DUOD, DUAD, adj. Amr. F.b. mortuus, *mors-duad*, penitus mortuus, eradicatus, vel *pokkan-duad*, Joh. 147. F. *dead* supra 622; *mors-déa*, vel *króan-dea*, eradicatus.

DURBOUT, cg. typhæ maturæ caput lanugosum, cujus flosculi molles loco plumarum sunt in pauperum pulvinaribus. Græce τύφη, planta palustris, qua Græci utebantur ad farcienda pulvinaria; supra *doer*, 692.

DÛRE, vb.n. Sat. audere, pf. *dorste*, *dorst*, *dorste*, pl. *dorstene*; præs. *dúre*, *dorst*, *dúr*, pl. *dúrene*, E. II. 187. Ags. *durran*. F. *doare*, supra 688. Nl. *durven*.

DURI, vb.a. F.b. castigare, ger. *dürin*. *Düri di dringh!* castiga puerum! Joh. 88.

DURJE, vb.a. et n. Sat. durare, perdurare. *Ik kon dó kélde nit durje*, frigus perferre nequeo, F. *ik ken di kjeld net utstean*. Sat. *Ik kon nit dúrje fen pine*, præ dolore nullibi durare potis sum, F. *ik ken net dürje fen pine*. Sat. *Det dúret mi tó long*, hoc nimis diu mihi durat, F. *dat dürret mi to lang*. Sat. *Det kon nit langer dúrje*, hoc (ex. gr. caro, poma cæt.) putredini longius resistere nequit; F. prov. *Swiete parren ind junge fammen kenne nat durje*. E. II. 203. Confer F. *dúrje*, *doerje*; *dürje*, *duúrje*. Hind. *dúrje*, pf. *dúrre* (doerre) F. *dürre*, *duúrre*.

dûrt, f. W.o. diuturnitas; *up 'e durt*, F. *op 'n dúr* (doer) permanens, continuus. Prov. *Stringe hèren binne nat op 'n dúr*, imperium tyranni brevis ævi est. E. I. 364.

DURJE, vb.n. W.o. dolere. *Det dúret mi*, hoc mihi dolet; *det bidúret mí*, idem. *Dí ölde mon is tó bidúrjen*, senex iste miseratione dignus est, E. II. 203. Ags. *deorfan*, laborare, angi, in periculo versari; pf. *dearf*, pl. *ve durfon*. Ang. *dire*, formidabilis, tristis; calamitas; Ang.v. *dere*. Hd. *dauern* (ex *duern*) *bedauern*. Scoti *to dere*, timere; *to durke*, terrere. Jam.

DURK, cg. spatium in navis fundo inter tabulatum interius et exterius, receptaculum aquæ stillantis per rimas, sentina; cellula ad servandum penu et omne instrumentum in prora navis onerariæ nomine *tsjalk* (Ags. *ceól*, navicula, celox; *ceólke*, *cjolke*? F. *(tsjolke) tsjálk?*). Sueth. *durk*, cellula in nave ubi necessitates; *brod-durk*, cellula panaria; *krud-durk*, receptaculum pulveris pyrii. F. Sueth. *krúd* (kroed) plene *bos-krúd* (pulvis sclopeti.) *Th* peperit *d*; Ags. *thurruc*, cumba, vel caupolus, gl. R. p. 103. Teuthonista vocem B. L. *cumba* explicat, *dat dyepste van den scheep den water naist*. In altera parte Teutonico-Latina *Dorrick in en schip*, *dair sych al dat water in den schip vergadert*, sentina. B. L. *Cumba*, *ima pars navis et vicinior aquis*, du Cange, *cumba*. *Cumba*, locus navis, ib. *Cumbus*, idem, Hol. *kombuis*, navis culina. Plerique „cumba" verterunt „navicula," inter quos Mone et Bosworth Monio captus vertunt „*thurruc*, a boat, pinnace."

Digitized by Google

DURK.

Ang. v. *thorruke*, sentina; hanc vocem vide apud Junium, quem si posteriores consulerant non in errorem incidissent. Confer Isl. *thurka*, exsiccare.

thurk (dan) W.o. navis piscatoriæ in puppi cavea sepimento ligneo in duas partes divisa, quarum altera funes et vela navis tenet, altera nautarum est dormitorium, E. II. 62.

DURK, F.u. DIRK, n. p. v. synæresi pro Ags. *Theód-ric*, Isl. *Thiódrekr*, heros popularis. Nutrices et matres mutant *Dürk* in *Dük*, *Dükke;* puerum compellant *Dukkeman*. Confer Ang. *Dick*, n. p. v. *Dickin-son*, *Dickson*, n. patron. quod tamen Angli dictum putant pro *Richard*, et *Richardson*, Lower, Eng. Surnames, I. 170. Inter Cantiæ incolas valde frequentata sunt nomina *Dick and Sal* (Sarah).

DURKENDAM, DÜRGERDAM, vicus West-Frisiæ ad ripam fluminis Yæ (Hol. *ij*, n.) Seculo XIII nominabatur *Y-doorningher-dam*, postea *Doornickerdam*, hodie *Durgerdam*. Nomen trahebat ex *dam*, agger, emissarium, cataractæ claustrum, quo mare vel excluditur, vel admittitur, ut in *Rotter-dam*, *Amstelre-dam*, *Sparen-dam*, cæt. et *Y-doorne*, ager vicinus aggeribus ab aquarum injuria obseptus. Hic ager, abiens in angulum versus austrum ad ostium fluminis Yæ (Hol. *het IJ)*, ab *y* et F.v. *dore*, ostium, nomen accepit; hodie Nl. *de hoek van 't IJ*. Ita Lat. *ostium fluminis*, *oceani*, Nl. *mond* (os) *der rivier*. Nl. *hels-deur*, *(inferorum* ostium) ostium oceani Helderam inter et insulam Texelam. Ags. *hel-dór*, F. *helle-dór*, peperit *Helder* nomen vici ad istud oceani ostium. *Helle* hic non est locus supplicii mortuorum sontium, sed inferi, i. e. regnum mortuorum corporis vinculis solutorum. Hanc autem sedem proavi nostri ponebant in Brittannia, quam per ostia Helderæ petebant, ad eamque tanto studio advolabant Angli, Frisii et Saxones, ut cum patrum animabus in eadem terra viverent. Cum Radbodus, dux Frisiorum, alterum jam pedem lavacro intulisset, conversus ad Wulframum episcopum, qui eum baptismate sacris Christianis initiaret, „De majoribus, „inquit, meis, episcope, quid sentis? „Pluresne eorum in paradiso an in „tartaro esse credis?" Ad quæ epis-

DURP.

copus, cum plures in tartaro esse reddidisset, subjecit, „Satius igitur „mihi est ut plures quam pauciores „sequar:" simulque pedem e lavacro retulit ac propositum mutavit. — Confer tabulam geograficam West-Frisiæ anni 1288, quam edidit G. de Vries, Amst. 1864. Procop. de bello Goth. IV. 20, quem citat Grimmius Mythol. 792, ibique vide præterea 790, 292, 764.

DURN (doern) f. W.o. fores, Θύρη. E. I. 364. Cf. *doar*.

duru-rumû, f. W.o. latera vel postes januæ cum superliminari, F. *doar-ramt*. Synonymon *dan dursel*, sed Nl. v. *sulle*, limen. Ibidem.

DURNS, DARNS, F.o. cubiculum foco calefactum, in quo ex. gr. abbas epistolas exarabat. B. L. *calefactorium*. Prœliarius, Gruyter, p. 137, Nl. „terwijl de Abt in zijne kamer *(calefactorium)* zat te schrijven." Du Cange in voce. F.b. *de deurenz*, m. cubiculum. Bend. 32.

DURP, n. F.u. vicus. *D* ex *th* in F.v. *thorp*, *therp*, collis in quo patres habitacula ponebant ante exstructos aggeres marinos, ne fluxu maris tempestuosi obruerentur; postea vicus in tali colli exstructus. Vicorum series in pago Westdongeradela, talibus collibus superstructa, ideo vocantur *flie-therpen*, colles refugii. Colles minores, colliculi, nunc appellantur *wier*, pl. *wieren*. In his collibus primitus singularis extructa domus tandem in vicum excrevit, *Domwier*, *Popkewier*, *Metslawier*, cæt. Hi colliculi una cum collibus, si argillosi, nunc fere sunt defossi eorumque humus ut fimus per prata sparsus. Colliculi, quos juvenis vidi superstites, omnes prope a villa erant rustica, ut villicus, surgente maris æstu, se cum pecore ilico in colliculum recipere posset. Forma *therp* adhuc hodie apud Frisios valet collem. Primitus *wier*, et collem, et colliculum notabat; liquet enim ex nominibus *Wier*, *Wierum; Engwier*, *Jouswier*, cæt. eos spatium præbuisse sat amplum vico. Collis maximus Stauriæ proximus et hodie dictus *it Réade-klif* (Ang. *red-cliff)* a veteribus vocabatur *Ra-wier*. Est vero collis ex arena rubescente ad litus maris. — *Wier* pro *wierd*, quæ vox fere semper innuit maris vel fluminis vicinium. Ags. *va-*

Digitized by Google

rath, *vearoth*, litus; *mæran vearoth*: contracte *varth*; Ang. dial. *warth*, a forth, a flat meadow close to a stream. Nl. v. *weerd*, *weert*, *wert*, *weerder*, insula, insula amnica, Kil. agger, propugnaculum. Isl. *vör*, ripa cui appellantur naves, unde nomen insulæ vadi F. b. *för*, F. o. *wöörd* (weurd) collect. loca editiora in quodam agrorum tractu, ripa celsa, exaggerata. Confer Stürenberg *wöörde*, 834. Conf. Hd. *Donauwerdt*, Nl. *Bomels-weerd* cæt. Vulgo hi colles constant ex argilla solida, quæ gramine tecta resistit undarum aggressui: non mare sunt ejecti, sed manu hominum aggesti, et quorundam maxima moles redarguit Plinii testimonium de horum maris accolarum summa paupertate et miseria. (Claerbergen Veengraverijen, p. 10.) Apud Scandinavos *thorp* valebat collem; Isl. *thorp*, n. locus editior, collis, tumulus, terra mari emergens; oppidum; Anglosaxonice *thorp* tantum in notione derivata „vici" sumitur; Egil. p. 915. F. b. *thorp*, Sylt *therp*, For *tarep*, vicus, Outzen, 362. Ags. *throp* (pro *thorp*) vicus; viarum concursus, compitum, trivium, F. *'n throp huzen*, aliquot domus vicinæ in loco campestri; *'n throp bern*, turba puerorum; Isl. *thorp*. n. tres homines, Egil. 915. Inde in Saxonia inferiore tot nomina vicorum in *-trup* et *-drop* desinentia, pro quo Frisii plerumque habent *-em* et *-um* ex *ham*, Bend. 104. Inter Anglos olim florebant *thorpe* et *dorp*, pro quibus nunc extranea vox *village* se intrudit. Nota Goth. *thaurp*, quod est ex *thurp*, villam, agrum sensu fundi vel prædii, designare.

Leges F. v. distinguunt inter *field*, campum agrestem planum, et *thorp*, *therp*, collem. Ex. gr. *hio nabba oen da meenbodel hellen ner hindereth*, *oen hâ ner oen coern*, *oen field ner oen therp*. Observa antithesin; in campis planis humilibus fœnisecium *(hâ)* exercebant, in collibus frumenta *(coern)* colebant: *Di frana aegh di onwilliga deel to nimen oen thorp ende oen fielde* arva et prata. Confer loca apud Richth. Lex. 1076 a, eumque corrige injuria reprehendentem explicationem veram Wiersmæ et Brandsmæ, editorum O. F. W. pag. 99. Ante comportatos aggeres marinos loca plana et humilia fluxui maris erant obnoxia, ideoque pascendo pecori tantum apta; in collibus et locis editioribus fruges colebantur, unde *field* notionem pratorum, *thorp* vel *therp* e contra arvorum retinebat. Adhuc in collibus optimæ coluntur fruges, quare præcipue arationi inserviunt.

Aliquando *thorp* vicum notat, et opponitur locis campestribus extra vicum. Chart. I. 349, a, infra, *sé hit on thorpe*, *sé hit on fiélda*, Ags. *feólde*, terra. Ang. *field*, the open country opposed to home or quarters. Frisii hodierni fere eadem notionis varietate distinguunt inter *dorp* et *fjild*; *mem is yn it dorp*, *mar heit is yn it fjild*, mater est in vico, pater in arvis vel pratis.

Partem interiorem vici Frisii appellant *di bürren* vel *buórrèn*; canalem e circumfluente lacu in medium vicum meantem *di hawen* (portus); lacus sinum vico contiguum *di baei*; vici incolas *di borgers*, locorum campestrium *boeren*; *borgers ind boeren*. Urbium cives *sted-lju'*, *stettajers*.

Frisii, licet vicum in genere *dorp* appellent, pauculos vocant *flek*, quales sunt *Heárrenfean*, *Hjouwer*, *Gorredyk*, *Drachten*, de quibus duo observa; 1° præponitur articulus respondens numero et generi nominis appellativi; *It Heárren-fean*, *di Hjouwer*, *di Gorredyk*, *di Drachten*, dum cæterorum nomina stant sola, *Grou*, *Akkrum*, *Boorn*, cæt. 2° Præpositio loci in genere ante vicos *(dorpen)* *to*, *to Grou*, *to Rys*, *to Bayum*, sed ante vicos *flekken* dictos, vel *yn*, vel *op*, *Hy wennet op it Heárrenfean*, *op di Hjouwer*, *op di Gorredyk*, *yn di Hommerts*, *yn di Drachten*, quasi *féan*, campus terræ causticæ, et *dyk*, agger, essent nomina appellativa.

Primæ domus exstructor, cum esset primus collis cultor, ei nomen dedit, unde nomina propria nomen collis antecedentia, quales sunt *Enge*, *Jóuw*, *Domme*, *Popke*, *Metske*; *Æng-wier*, *Jouswier*, *Dom-wier*, *Popke-wier*, *Metsla-wier*, (Angii, Jouwi, Domi, Poppii, Matsii collis), vel pleniore forma *wért*, *Liouwert*, *Boals-wert*, *Kyms-wert*, *Fer-wert*, in quibus *Liuwe* vel *Liouwe*, vel *Liawe*; *Bodle*, *Boale*, *Bole*; *Kympe*, *Kymme*; *Fér*, sunt nomina propria. Idem valet in nomina vicorum in *em* vel *um* ex

Digitized by Google

kam, *kém*, (Ang. *home)* fundus domi, desinentia, ex. gr. nomina propria *Hiélle*, *Dedge*, *Lolle*, *Makke*, unde *Hiell-um*, *Dedg-um*, *Loll-um*, *Makk-um*, cæt. Confer Ang. *madam*, plebs Londinensis, vel *mam*, vel *mum*.

thorpe-mar, F.v. vici fossa aquaria. In solo humili et aquoso Frisiæ omnes urbes et vici inter se canalibus, quos cymbæ onerartæ navigant, junguntur. *Mar* nunc indicat lacum, antiquitus canalem, quæ notio adhuc viget in *meer* post multa canalium nomina. In Schotani tabula Tietsjerksteradêl invenies *di Finkumer meer*, *di âlde ind di nye meer*, *di wide meer* ad boream; *di lange meer*, *di meers sleat*, cæt. ad austrum. Isl. *mæri*, f. terminus, limes; *landa-mæri*, terminus regnorum. In Frisia sulci aquarii, fossæ et lacus sunt agrorum termini.

thorper, dorper, F.v. proprie incola vici, figurate, homo incultus, indoctus, stolidus: *een kynd*, *jeft een dorper moet neen foerspreke wese*, Jur. I. 188, non licet infanti vel homini fatuo esse advocatus sive patronus. Apud Gallos *villain* (B. L. *villanus*, *villa)* non ignorantiam, sed nequitiam annuit. Hos sequuntur Neerlandi, imprimis Flandri, „*dorper*, rusticus, inurbanus; obscœnus, turpis, impudicus." Kil. Isl. *thorpari*, paganus, erro, circulator, (Nl. *landloper*, Gal. *vagabond)* nebulo. — Dialecto *jurisprudentiæ Frisicæ*, quam edidit cl. Hettema, lingua Neerlandica multas aspersit maculas, inter quas vox *dorper*.

DUS, adv. F.v. sic, ita, ex antiquiore F.v. *thus;* F. *doz;* G. J. *doz sa* hoc ipso modo. Ags. Ang. *thus*.

Hollandi in usu quotidiano frequentant *sus* pro *dus*, quod aspirata dentalis (etch), conflata ex *ds*, vicissim abit in *d* vel *s*. Ags. *thys*, m. *theós*, fæm. Ang. *this*, F.v. *this*, *dis*, m. hic, iste; *thius*, *dius*, fæm, hæc, ista; *thit*, *dit*, n. hoc, istud. F. *dizze*, dial. *duzze*, cg. *dit*, n. *Duzze*, L. v. W. 136, 156. Hol. dial, idem. Ags. *thyssere*, sing. fem. gen. dat. F.v. *disser*, m. pl. gen. *dessera*, gen. pl. n. *In orkunda dessera puntena*, Chart. I. 464. a.

aldus, adv. F.v. sic profecto, ita. Nl. *aldus*, idem. Ex *al*, totus, totus quantus, et *dus*. F. *aldoz*, G. J. — F.v.

aldus, ita. O. F. W. 2, 3, 12, 36, 43, 132, 215, 229, cæt.

aldus, adj. talis; *aldus grêt*, talis accusatio, delatio, O. F. W. 285, 306; *aldus*, adj. quisque; *aldus wrnacht*, quemque diem naturalem (24 horarum.) O. F. W. 31, 32.

dus-deen, adj. F.v. (ita formatus) *aldus-deenra*, Schotanus 96, a. Nl. *aldus-danige*, (quicumque talis.) Nl.v. *dusdane saken*, ejusmodi res; *gedane*, forma, facies, Nl. *gedaente*. Plerique derivant a vb. Nl. *ik doe*, pf. *deed*, p.pf. *gedaen*, F.u. pf.p. *daen*, *deen*, F. *dien*, ut Lat. *facies* a *facio;* ideo Gijsbertus mutat Hol. *dusdanig* (hujus signi) hujusmodi, in *dusdienig*. Nl. *ongedaen*, incultus, spurcus. Consule F. *dân*, impressio, forma; *daen*, supra 608.

Ags. *thys-lic*, *this-lik;* *thillik*, *thilk*, Ang.v. *thilk*, talis. Ang. dial. *thuck*, istud. F. *dok*, F.v. *dulk*, *duk;* *al-dulk*, *al-duk;* *al-ducke sekken*, Nl. *al zulke zaken*, quæcumque ejusmodi res. F.v. *op al-dulke forwert*, Chart. I. 539. b. *mit al-ducka byschede*, Chart. I. 518, a. *L* ante quasdam consonantes, quibuscum pronunciatur, eliditur apud Anglos et Frisios. Eliditur ante *d* in Ang. *would*, *could*, *should*, quæ Frisii scribunt ut efferunt *woe'd*, *koe'd*, *soe'd*, per apocopen *woe'*, *koe'*, *soe'*. F. *Sa wo'k net*, haud ita volo, pro *sa wol 'k net*. *Wo'ste?* Visne? pro *Wolste?* — *Ik scil* (sil) Ags. *ic sceal*, Ang. *I shall;* F. *Scil ik*, *scil'k*, *si'k?* Ang. *Shall I?* F. *Dou scilste*, *sci'ste*, *si'ste*, Ang. *thou shalt*. — Goth. *swa*, adv. sic, ita, ut Scoti *swa*, *sa;* F.v. *sa*, *so*, F. *sa*, F.u. *so*. Goth. *swaleiks*, Scoti *salike*, similis, ejusdem speciei. Ags. *svilc*, F.v. (sa-lik) *salk*, *sélik*, *selk*, *sek;* *sullik*, *sulck*, *suk;* Ang. *such*, F. *sok*, *sokke*, F.u. *sük*, *sükke;* *suk ien*, Ang. *such one*. F.v. *al sulker*, Gab. 49; *alsukken*, Gab. 278.

dusk, adj. F.v. talis. *Om dusker sekken*, propter tales, ejusmodi res, causas, Gab. 86. Ch. I. 698, b.

DUS, F.b. mors. *Duse*, adj. mortuus; *duse magi*, restinguere, extinguere (ignem), solvere debita. *Dus* pro *duth;* *th* abit in *s*, ut apud alios in *d* vel *t;* pro *dus* quoque valet *dud*, F. *déad*.

duas, Amr. mors. Goth. *dauths*, inverse *duaths*. Joh. 101. Confer supra *dead*, mors, 622.

DUS, F.b. umbilicus pomi, pyri simili-

Digitized by Google

umque fructuum, vel potius naucum quod ex flore restat, Outzen. Hd. *butschgi*, Gr. Lex. 578. Confer F. *dust*, excrescens pulvis ex cute capitis infantium, porrigo sana.

DUSIA, vb.n. F.v. laborare vertigine vel aurium tinnitu: *dat een minsche slain se also seer, dat it him ita are dawid ende duset.* F. *dat 'n minsce sa seer slein wirdt, dat it him yn 'e earen dawert ind súzet*, vel *duzet.*

dûzje, vb.n. idem quod *doezje*, supra 694. Isl. *dusa*, fessus anhelansque cubare; *dusa nidr*, cernuare. Scoti *dozen*, to stupefy. Ang. *to doze*, attonitum reddere, sopire. Nl. *doezen*, pulsare cum impetu et fragore; Scoti *to doyst*, to fall with a heavy sound.

dûzelje, vb.n. vertigine laborare. Nl. *duizelen; duizelende hoogte*, altitudo vertiginem creans. Sax.l. *dusel*, vertigo, Bnl. I. 275.

düüz, Amr. vertigo. Ang. *dizzy*, vertiginosus. Joh. 153. *Düüz* idem cum F. *suz.*

dûzich, adj. vertiginosus. Nl.v. *duysigh*, j. *deusigh*, vertigine laborans, stupidus, attonitus, perturbatus mente. Kil. F.b. Amr. *dusagh*, Joh. 153, vertiginosus.

dûzelich, adj. vertiginosus. Nl. *duizelich.*

dûsenga, F.v. *haved-dûsenge*, capitis vertigo.

desema, m. vertigo. *Thi desema, thet hi and sine knia skiate.* is vertiginis gradus ut percussus genu procumbat, non toto corpore ruat. Nl.v. *daes*, j. *dwaes*, stultus; *daese*, terriculum, spectrum incutiens terrorem; *daesen*, delirare (cf. Nl. *bazen*, idem, F. *base*, idem.) Ang.v. *to dase*, stupefieri; freq. Ang. *to dazzle*, luminis nitore oculos hebetare; Ang.v. *dasiberde*, morio. Isl. *dæsa*, ad gemitum compellere, fatigare; *dasaz*, fatigari. Ang. North. *dessment*, torpor, mora.

bidesd, adj. timidulus, verecundus. Nl. *bedeesd.*

tuwzel-sin, cg. mens temeraria, amore præceps, G. J. Nl.v. *tuselen*, in caput devolvi, pf. *tuselde*, Walewein, p. 12. 4. Consonans *t* videtur nasci ex *th* in Isl. *thysja*, præs. *thyss*, pf. *thusta*, ruere, cum impetu et strepitu ferri. Ex eadem fonte non tantum videtur fluxisse *dusia*, sed et F. *súsje* (Nl. *suisen*) susurrare, sibilare; *it súzet my yn 'e earen*, in auribus mihi est susurrus, tinnitus; *yn 'e sûs rinne*, in animi torpore esse, torpere. Nl. *suizebollen*, (*bol*, caput, capite torpere) vertigine laborare. F. *Sûs* (soes) crapula: *Hy hat 'n sûske*, ebrius est: *súzich*, adj. torpens, vertiginosus; *súzick yn 'e hólle. Th* = *d*, *t* vel *s*, supra 588.

DÛST, cg. verber, supra 693. *Dust op 'e hûd*, alias *dou op 'e hûd*, colaphus. Scoti *douss*, supra 724. Veteribus *dust* ictus erat, quo cutis non aperitur, sed colorem mutans fit livida vel nigrescit; sive manu trudente E.v. *dust-steeth*, Ang. *a box;* sive verberando F.v. *dust-slék;* sive pellendo, F.v. *dust-schou*, F. *scouwe*, trudere; sive librante manu, F.v. *dust-swengh*, libratior ictus, O. F. W. p. 340, F. *swinge*, vibrare, torquere, *wetter swinge*, vibrare aquam, motu laterali projicere, *wetter jitte*, aquam fundere; sive premendo F.v. *dust-stow*, F. *stouwe*, in angulum premere, sarcinas componere et compescere in angusto loco; jaciendo F.v. *dust-werp*, jactu, sive lapidis, sive ligni, sive, quod verisimilius est, hominis ipsius. Frisii enim in pugillatu non tam prostrabant, quam projicebant adversarium. In festis nundinarum sæpe fiebat (et juvenis adhuc adfui) ut alter alterum per specularia proficeret in plateam.

Isl. *dyst*, pugna equitum se invicem lancibus punctim ferientium; inde Teuthonista *sper-steken;* Mhd. *tioste*, lancis ictus in ludo equestri nobilium. Nl. *steek-spel*, Ang. *tilt*, proprie, ictus impulsu, Ang. *thrust.* Sax.l. *disteren, diosteren*, in ludo equestri lancibus se invicem impetere, Bnl. I. 215. Ang.v. *dush*, to push violently, to move with velocity, Ang. East. *doss*, an attack with the horns, Scoti *dissle*, aggressus, impressio. Confer Isl. *daska*, percutere, Ang. *to dash*, percutere, allidere, Ang.v. *deste*, p.pf. Ang. *dashed;* k = t, *k* = *ch.*

DÛST, n. et a. (düest) furfures in cranio infantum lactentium. Materculæ ajunt, *It bern hat dust op 'e hólle: dat mat er mei sjipsop âf;* Nl. *Het kind heeft berg op het hoofd.* Confer Nl. *berk* cortex. Furfures majores F. *scilfers*, Nl. *schim* (Ang. *skin*, cutis?) Vide supra 603. *Dust*, squalor, egeries hærens in cute, *Di bisten yn poepelán*

Digitized by Google

hawwe smoárge dust op 'e húd sitten, vaccis in Allemanno-theutonia sordet cutis fimo et cœno, quibus in stabulo incubant. *By di düüst*, Nl. *Bij de menigte, als 't stof zo dicht*, catervatim, frequentissimi, (pulveris instar). *Dust*, pulvis farreus tenuissimus ex hordeo, dum sub lapide molari conteritur, surgens; *dust-koker*, tubus ligneus per quem pulvis hicce transit. Ang. dial. *dust*, small particles separated from the oats in shelling. — *Dust op 'e beámmen*, muscus crescens in arborum truncis et ramis.

dust-gærs, n. ellyptice *dust*, alopecurus agrestis, lolium tenue crescens inter segetem; se associat plurimum cum frumento hiberno, unde Nl. *winter-gras, zwart-gras*. Semina fundit, quæ in tritura cum granis confunduntur. Hall. 251.

dustich, adj. plenus alopecuri agrestis; *dustich lán*, arva alopecuro agresti obsita.

dust apud Westfalos notabat vilius arborum genus; *blum* contra præstantius, ut quercus fagique; *dust-ware* et *blum-ware, Blum*, flos, non quod fructum ferebant, ut conjicit Grimmius, (R. A. 507) sed sensu Nl. *bloem van meel*, far exquisitissimum, *bloem van zwavel, de bloem des volks*, quidquid in suo genere optimum est. Haud aliter Lat. *flos*, Lat. *flos olei, ceræ; flos nobilitatis et juventutis. Slacholt* Grimmius vertit *wovon man fruchte schlägt?* unde decutiuntur fructus, quales glandes quercinæ et fageæ. Pace viri maximi *slac-holt* mihi sunt arbores, quæ cæduntur, ut ligno focus alatur vel tigna fiant. *Slaen*, cædere, Nl. v. „*slach-hout*, Flandri, ligna cædua, arbores cæduæ: *slach-bosch*, sylva cædua. Kil. — Scoti *dased*, anything that has lost its freshness and strength; *daised wud*, rotten wood. Jamieson.

Ags. Ang. *dust*, m. Isl. *dust*, n. pulvis. Vox est n. cum collective sumitur. Isl. *dusta*, pulverem excutere, pulvere conspergere; verberare (trudere, tundere, conterere, in pulverem redigere). Confer Scot. *dusche*, ictus, colaphus, casus. — F. *pun* (püen), Nl. *puin*, rudus vetus, Ags. *punian*, conterere. — Kil. *doesen*, pulsare cum impetu; *doest*, pollen. — Ang. d. *to dust one's jacket*, to give any one a good thrashing: Nl. *stof*, m. et n. pulvis; *stoffen*, abstergere pulverem; *iemand den mantel uitstoffen*, severe increpare aliquem.

DUT, F.o. Harl. basium. Idioma F.o. pollutum sermone vicino Allemanno-Theotisco aliquando *d* et *t* inter se confundit, adeoque *dút* pro F. *tüet*, ex *tút*. G. J. *tuot*, os, Lat. *os* et *osculum*. Stür. F.o. *dük, düke*, Dithmarsi *düt, dütje*, F. *tüetje* ex *tüetke*, osculum, Mullenhoff.

DUTSJE, vb. a. F.u. aliquem voce *tu* compellare, Gal. *tutoyer;* ut ex *dòu* fit *dòukje*, ita ex *du* fit *dukje, dutje*. Suec. *du qveda*, F. *du sizze*, Ihre, 861.

du, F.v. tu, F. *dou*, Sylvicolæ, Hind. *du* (doe) Vide supra F. *dòu*. Ang. *thou*, F.u. *dü*.

DUTSK, adj. (düetsk) Alamanno-theotiscus. Ags. *theodan, getheodan*, jungere, associare. Goth. *thiuda*, homines eadem lingua, eisdem legibus, eodem imperio juncti, societas inter homines, populus. Sax. v. *thioda, thiada, thieda*, Ags. *theód, thiód*, Isl. *thiód*, F. v. *thiáde*, populus, homines. Ags. *theód-land*, Isl. *thiód-land*, terra ab una tantum natione inhabitata, Hald. Jonsson. Goth. *thiudans*, qui homines vinculo communis imperii jungit, dux, rex. Ags. *theóden*, idem; *theód-scipe*, conjugium, societas; populus, natio; (homines) obstringens lex, disciplina, (vide exempla apud Grein 587); *theódnes*, junctio; Sax. v. *gethiudo*, adv. belle, concinne; Ags. *getheód*, n. sermonis communio, colloquium, lingua; *theódisc*, n. sermo, lingua; Nl. v. *dudesk*, lingua theutonica. F. v. *dat sprekth to thiothe*, hoc significat in lingua vernacula. Vide supra 681. Memoratu dignum est, proavos nostros toties nationem et nationis linguam eodem habuisse numero, quin et utramque ita inter se miscuisse, ut vix singulæ dignosci possint. Frisii ut peregrinum ab inquilinis discernerent, eum quasdam voces Frisicas eloqui compellebant. Linguam, homini præ bruto animale propriam, pro homine ipso habebant.

Proavi quidquid grande et eximium erat populi notioni inscribebant; inde in compositis thematis vim intendebat ex. gr. Isl. *thjóð-góds*, adj. adprime bonus; *thjóð-mærr*, adj. prælustris;

Digitized by Google

thjód-sterkr, adj. valde firmus. Ags. *theód-bealu*, cruciatus immanis; *theód-vundor*, miraculum ingens. Hæc notio, ex imis præcordiis Germanorum nata, probat populum, qui omnes partes regi ejusque ministris tribuit eorumque voluntati serviliter obsequitur, non esse ex stirpe genuina et intaminata Germanorum.

Cum adj. *dutsk* primaria notio sit popularis, vernaculus, lingua vernacula, quæque Germanorum gens suam propriam linguam hac voce notare poterat. Germania dividitur in duas partes principales (Lat. pl. *Germaniæ)*, Germaniam altiorem et inferiorem, quarum idiomata quoque describuntur in Nl. *Hoog-duitsch* et *Nederduitsch*, Hd. *Hoch-deutsch* et *Nieder-deutsch*, licet Hd. *Nieder-deutsch* superiores spectat inferioris Germaniæ partes quam Nl. *Nederduitsch*, lingua regni Neerlandici et Flandriæ. Nl. *Neder-Duitsch*, quæ vox seculo precedente adhuc florebat, nunc dicitur *Nederlandsch*, Hd. *Nieder ländisch*. Inde liquet quare Angli linguam Hollandiæ, quæ caput erat Nederlandiæ, elliptice vocabant et vocant *Dutch* (dutsh). Forma vocis eadem est quæ F. *Dutsk*, Nl. *Duitsch*, Alamanno-theotiscus. His nominibus varias usus assignavit notiones pro variis hominum commentis, variis locis et temporibus, nec non pro varia idiomatum mixtione earumque dispersione vel diminutione Galli appellabant linguam Neerlandicam *langue Flamande*, ex Flandria ejus sede principali in Belgio, nunc *la langue Hollandaise*, ex Hollandia, olim capite reipublicæ Batavæ, nunc regni Neerlandici. Lingua Alamanno-theotisca (Hd.) conflata est ex idiomatibus Alamanniæ *(Hoch-deutsch)* et Saxoniæ inferioris *(Nieder-deutsch)*, in qua mixtione tamen Alamannica longe prævalet, magno detrimento analogiæ formarum, et consonantium literarum confusione inextricabili. Audit tamen Hd. *Deutsch*, Nl. *Duitsch*. Galli vocant *la langue Allemande* ex parte primaria, scilicet lingua Alemannica. Angli sibi in animum inducebant, omnes incolas terrarum, quas ei vocant *Germany*, esse nepotes veros gentium, quas Cæsar et Tacitus appellabant Germanos, ideoque Hd. *Deutsch* appellant *German language*, *the German*. *Germani* tantum sunt eæ Germaniæ gentes, quarum notitia ad Romanos venerat, præcipue accolæ Rheni; *Ipsam Rheni ripam*, inquit Tacitus, *haud dubie Germanorum populi colunt*, (Germ. 28.) Rheni inferioris ripas præsertim tenebant Frisii et Batavi.

Nl. *hoog*, altus; *neder*, inferior, Hd. *hoch* et *nieder*, in eis vocibus non notat dignitatem majorem minoremve sermonis, sed altiorem vel inferiorem situm regionis ubi regnat, quod moneo contra gloriosos, qui Hd. *hoch* vertunt celsus, eximius, eminens inter omnes, et Hd. *nieder*, sermo proletarius, sordidus. Alamanni erant Rheni superioris accolæ ut Theotisci, Batavi, Frisii, cæt. inferioris. Confer *boppelâners*, Alamanno-theutones, supra 458.

plat-düetsk, n. Hd. *Plat-deutsch*, lingua Saxonica præsens, quam loquuntur novem decies centena hominum millia, præsertim in terris inde a Frisia orientali (Nl. *Oost-vriesland)* secundum litora maris Germanici usque ad Jutiam porrectis; lingua nativa, agilis, dives, cuique argumento apta, et in suis literis consonantibus intemerata Alamanniæ sordibus. Hanc linguam, postquam principatum Alamanno-theotiscæ cedere coacta fuerit, et in dialectorum numerum relata, plebecula indocta *Plat-deutsch*, theotiscam gregalem, proletariam, appellare cepit. Magnum malum his temporibus premit studia humanitatis, quod tres linguæ mixtæ insuperque misere mutilatæ vel dilaceratæ, quippe Gallica, Anglica et Alamanno-theotisca (Hd.) imperium in literis tenent, adeo ut ingenia sua commenta et inventa his præcipue enunciare debeant. Quantum nostris antestabant Græcorum et Romanorum scriptores, qui linguam omnibus numeris perfectam, scilicet Græcam, ad manus habebant.

düetsk, adj. *D* est ex *th* aspera, quæ apud nostrates transit in *t:* inde *tyoesk;* F. G. J. *Tsjutsk; untsjusk*, peregrinus. Nl. Sax. Alam. Hd. vertunt *th* in *d. D*, a municipalibus Frisiæ recepta, nunc ad ruricolas transiit, F. *Dutsk*. Haud aliter *djû* pro *thjû*'. F.b. *Tjodsk*, *Tjosk*, Alamanno-Theotiscus. For, *Tiedsk*, (Nl. v. *diet*, populus) Outzen. *Tjudsk*, *tjutsk (thjutsk*, linguæ patriæ conformis, vernaculus.) *unthjusk*, adj. peregrinus; *unthjuske moai*, (peregrine pul-

Digitized by Google

cher) perelegans. Eodem sensu valet *fretmde moai; (fretmd*, peregrinus); *uthiemsce ryk*, perdives; *(uthiemsk*, extraneus.) *Djoe, dju'; bi dju'* catervatim, aeervatim, pro *diuth*, vide supra 680. Frisii hodierni *Dutscer*, Nl. *Duitscher*, Hd. *Deutscher*, olim F. *Thjutscer.*

Distinguunt Frisii veteres inter *Freesch* et *Tyoesch*, Frisius et Alamanno-Theutonicus, duæ nationes, quæ mente et sorte toto cœlo a se invicem distant, Ch. I. 656. a. In legibus vet. F. *Fresones et Theutonici.* Vide exempla apud Richth. Lex. 1075.

dutslân', F.u. Alamanno-Theutonia, Angli male *Germany*, Galli verius *Allemagne. Thjutslân*, Nl. *Duitschland*, Hd. *Deutschland*, terra Alamanno-theotisca.

duydsce, F.u. fingere, comminisci. Vide Kil. *duydschen.* W.o. *duts*, clare alicui arguere, distincte respondere. *Dær hæst du hirí ivin gód dútst*, E. I. 78.

fordüütsce, v.b. a. vertere in linguam vernaculam, explanare, illustrare. W.o. *farthiutsk*, pf.p. *farthiutsket*, E. I. 16.

bithjutte, vb.a. verbis explicare, illustrare rem. Vide supra 568. Nl. *bedniden*, et ex Nl.v. *diet, bedieden*, idem. Nl. *diets*, suavi sermoni credulus; *diets-maken*, faceto sermoni alicui ficta persuadere. Nota tamen *dienst* pro *diets* in hac phrasi, „ Nugator, B. *een „ bueselaer, clappaert, een logenaer, die „ de gansen can preecken oft wat can „ wys oft dienst maecken.*" H. Jun. p. 368. A° 1577. — F.b. Amr. *bidüdi, ütjdüdi*, Nl. *bedniden*, explicare; *uitduiden*, assignare, indicare. Joh. 172,

DUUF, cg. F.u. columba. pl. *düewen.* dim. *düufke*, n. Ags. *dufian*, immergi; *dufa*, columba, avis urinairix. Gr. κολυμβάω, immergor; κόλυμβος, urinator, mergus avis, Lat. *columbus.* Confer supra *dòuw. In 'n andermans düwen sciete*, (jaculari aliorum columbas, i. e.) sibi aliorum commoda. *Dou muste niet in myn düwen sciele*, ne mihi præripe commoda mea, non me priva fautoribus meis ut facias tuos. Scoti *to shoot among the dows*, augere rem in narratione. Superlatis verbis dicere, exaggerare verbis; inordinate agere, mentiri joci causa. F. *mei spek sjitte* Nl. *met spek schieten*, (lardum jaculari.) idem, mentiri.

düwe-knip, cg. F.u. columbarum decipula. Per aphæresin *knip*, ganea. *Dar binne moaye düwen op 'e knip*, in hac ganea pulchræ prostant meretriculæ. Affine est Scot. *dow*, columba, corculum.

düwe-melker, cg. F.u. columbarius, qui alit, emit venditque columbas; *melke*, mulgere, emulgere, fig. lente et continuo exsorbere, exanire, arrodere. Eadem figura homo, qui locat miseras tabernas pauperibus, dicitur *huske-melker.* Frisii distinguunt inter *kouwemeltser*, qui duas tresve alit boves earumque lac ostiatim vendit, et villicum *boer*, cui numerosa vaccarum grex est.

DÜUM, cg. F.u. pollex. *Onder di düüm*, secrete, subdole. *De düüm er op sette*, impedere dissipationem. *Onder de düüm houde*, compescere protervos. Scoti *Clap your thoum on that*, keep it secret, what I tel you. — Ang.v. *thome*, F. *thomme*, Sueth. *tumme*, Scoti *thoum.* Confer Ihre *tumme;* plene Isl. *thumalfingr.*

düüm-krüüd, n. F.u. (pollicis herba) nummi, pecunia.

bij de düüm heine, F.u. (haud plena manu sed pollice alere) modice gulæ indulgere, ægrotum esurientem et incontinentem comprimere.

op syn düüm süge, F.u. (exsugere pollicem ut infans lactens) *Nou süügt hy op syn düüm*, spes illum frustrata est. *Op syn düümke kenne*, aliquid pulchre et probe callere.

under düüms, F.u. clanculum. *Di baes mient dat er tuk is, mar onder düüms külle him syn wyf ind dochters*, herus se putat vafrum, dum uxor et filiæ ei clanculum fucum faciunt.

düümke, n. F.u. paniculus saccharinus pollice haud major. *Franeker düümkes.* Confer *deamans-finger*, supra 626. Ags. *thumr*, m. F. *thume*, Ang. *thumb*, Ags. *thumul*, idem.

dümelke, n. F.o. pollicis vel digiti ulcerosi pileolus, F. *thomling;* F.o. *dümelk*, homuncio, nanus, Hol. *klein Duimpje.* Confer *dwirg.* Ags. *thymelthik*, spissus ad modum pollicis. Isl. *thumlungr*, Egil. hodie *thumal*, tegillum pollicare.

Forma F.u. *dümelke*, frequentabant Ang.v. in *thomelke-taa, thummel-tee*, pollex digitorum pedis, pro quo posteri

Digitized by Google

jejune Ang. *great toe*, F. *greate tean*, Nl. *grote toon*.

DUUNTZE-HEIJ, ericetum collinum *(duyn)* nobile strage Hispanorum, quos ibi vicit princeps Mauritius, dux Neerlandorum, vicinum urbi Nieupoort. Phras. Burm. 10, *De man is op Duijntzeheij*, (homo jacet cæsus in ericeto Dunsensi, i. e) qui hoc fregit vel perdidit se abscondit, ignotus est. F. *Di man leit op it tsjerk-hoaf*, (reus jacet in cœmeterio) idem. Similem figuram præbet *Mokerheide*, ericetum vicinum vici Mook in pago Limburgensi. Imprecatio *Ik woe' dat di lubes op Mokerheide siet*, si mihi optio erat nebulonem residentem vellem in ericeto Mokensi, nobili strage nostrorum acriter sub principe Ludovico pugnantium contra Hispanos.

DUUZ, F.b. Amr. capsa. dim. *duuski*, capsula. F. *doze*, dim. *dóáske*, Hind. *daze*, Joh. 138. Moringi *jeu daus*, t. Bend. 32.

DUWEKATER, cg. libum parvum triticeum rotundum, cinctum septem octove pusillis excrescentibus alis sive radiis, qui divi caput radiatum referebant; pistores Leowardenses hæc liba coquebant in festo S^{ti} Nicolai. Hollandi ea festo notalium Christi strenæ loco mittebant amicis. Ambo festa, alterum d. VI Decembris, alterum d. 24 Decembris, ante recepta sacra Christiana, pertinebant ad magnum festum solstitii hibernalis, quod proavi nostri per tres quatuorve hebdomades celebrabant (Isl. *jul-tíd)*, quodque tota Anglia usque ad tempora nostra exsultante hilaritate per duodecim dies continuos agit. — Kil. „*Duyuen-kater*. Hol. libi genus, quod strenæ loco datur natalitiis Christi." *Duiven-kater*, verbatim, columbarum felis mas.

Panes triticei, quos sub nomice *duwekater* citavi supra 689, F. vocant *wiggen*, panes quos Frisii comedunt festo natali Christi, coctos in lacte ebulliente, in honorem puerperæ Stæ. Mariæ et infantis divi.

DUWEL, cg. diabolus. F. *düüwel*, F.u. *düwel. Di düüwel!* per diabolum. Prov. *Di düüwel is sa swart net as er makke wirdt*, propria vitia minuimus aliorum exaggerando. *Dy di düüwel* vel *di droes scipe hat, mat him oanwirk* vel *oanslagh jaen.*

düwels-dood, cg. F.u. (mors diaboli)

mors quem quis sibi conscivit. Dim. *düwels-dootje*, mors cui quis se obnoxium reddit temeritate sua. F. *Hy weaget it op 'n düwelsdootje oaf.*

düweltsje, n. dim. *Dou krigeste 'n printsje mei 'n düweltsje fen heit, datste yn 'e neare nacht thus komd biste, ind dat oer iis*, „te manet severa patris increpatio, quod media nocte rediisti, idque grallis per glaciem periculosam." Sacerdotes Romano-Catholici olim dabant discipulis morigeris tabellas papyraceas pictas sanctorum imaginibus (F. *bid-printsjes*, *printsjes)*, immorigeris autem notatas imaguncula diaboli.

düüwelsk, adj. diabolicus, execrandus. *It rabjen fen 'e frouliu is 'n düüwelsk würk*, nefanda res est mulierum obtrectatio garrula.

eigen-düüwelsk, adj. maxime nefarius. *Eigen* notionem intendit. Ags. *ege*, *egesa*, timor, horror. Isl. *egna*, irritare. *Yn achttsjin-hundert-thrye-ind-tweintich wier it eigendüüwelsce kâld.* Confer supra *düwel*

düewel-banner, cg. exorcista. Vide supra *düwel-banner* idem, 175. Obligat membra arthritica vinculis ex molli corio albo idque nodis magicis, *knoffel-bânen; hy leit di knòffel-bânen oan.* Hi nodi si casu soluti, vel e situ solemni moti, dicuntur esse *forknòffele.* Talem solutionem, ut asseverant, sequitur horrendus dolor, qui non cessat antequam exorcista ipse nodum reconcinnaverit. F. *knòffelje*, manu attrectare arcanâ, mystică; *biknòffelje*, dolose efficere. Isl. *knefa*, arripere: *knefa hari*, contorquere crines. Fland. *knocht-en*, nodare, idem cum *knoften.*

DUZEND, cg. et n. F.u. mille, numerus millenus. Mille, *Onder de düzend kynders niet tén, die dat voor 'n ouder doet, wat 'n ouder foor 'n kyn'.* — Numerus millenus, cg. et n. *De düzend baggeler koste vijf gülden*, vel *de baggeler koste vijf gülden it düzend. It düzend* collective sumitur. Haud aliter Gothi *thusundi*, (ex Sax. v. *thúsundig)* fœm. *thúsundja*, (F. v. *thúsund*, F. *thúzen.)* Goth. *tva thusundja*, F. *twa thúzen*, pl. *thúzenen*, millia; *Thúzenen ind thúzenen bliede ind steárre op it slackfjild foár di grutsce gril fen kroande boalen ind kjar holsce riedelju.* Diar. 1674.

düzendste, F.u. F. *thúzenste*, millesimus, *Di thúzenste mei it nat barre*

Digitized by Google

DWADDLE

thritich jier to wirden, ind ālde ullibbe stakkerts fen tachtich gnorje noch oer di koártens fen it libben.

düzendris, F.u. sed F. *thúzenris*, millies, F. *Thúzenris ind thúzenris séach ik di sinne opgean, ind noch hab ik er wyn nocht net fen.*

düzend, F.u. asseverationis formula, *De dusend! Wat binne jòu fen daegh in 't brat!* Papæ! quam concinne hodie comta es!

DWADDLE, vb.n. in gyros ire, verti, turbinis instar. Frisii *r* ante *d* elidunt; F.u. *hil'd*, F. *hi'd*, pro *hard* et *hürd*, durus. Ang. *thveor*, *thveorg; thvyr*, obliquus; F. *thwirje*, ut ventus in gyros agitari; *thwirre*, turbo ventus. Nl. *dwars*, obliquus, F.u. *dwás* pro *dwars*. F. *dwæ's* pro *dwærs*. Ang. *thwart*, obliquus, F. (thwartle) *dwaddle?*

dwatsk, adj. F.o. distortus, perversus (sermo, scriptio.) Stür.

dwatje, F.o. virgo fatua. Prov. *Man nimt 't dwatje um 't schatje, Is 't schatje vertært, blift 't dwatje bi de heert.* Stür.

DWAELJE, vb.n. errare. pf. *dwaelde*, pf.p. *dwaeld*, ger. *dwalen*. Ags. *dvelan*, vb.a. decipere, pf. *dvealde*, pf.p. *dveald*. Confer *dwylje*. Ags. *gedvelan*, errare, in errorem duci; *gedvellan*, in errorem ducere; *gedvola*, erraticus, error. Ex *dvolan* est Nl. *dolen*, errare. — *Fen de wei dwaelje*, devius fieri.

fordwaelje, vb.n. errare via.

umdwaelje, vb.n. oberrare. *By thiústere nacht yn 'e lànen umdwaelje*, nocte obscura oberrare in agris, quod fit in pratis, quæ sulcis aquariis cincta sunt quorumque exitum viator invenire nequit in tenebris.

dwalikheid, f. F.v. error, delictum ex errore.

dwalinge, f. F.v. idem. Nl. *dwaling*, *doling*, error; proprie, oberratio, Nl.v. *dwaelinghe ini waeter*, vertex.

dwael-geest, cg. circumerrans, nunc huc nunc illuc ititans; Nl. hæreticus, receptorum sacrorum adversarius.

dwael-wei, cg. via devia, trames a vera via ducens. Prov. *Dy sjocht dat ky op 'n dwaelwei is ind weromkeert, hat ien goede reis dien.*

DWAEN, vb.a. facere, agere. Sax.v. *duan*, *duon*, *dón; doan*, (do-en) *doen;* ex *doan* est Ags. North. *doa*, et *doen*, Nl. *doen*. *Dón* est Ags. *dón*, pr. *ic do*, *thu dest* (F. *du deste)*, *he deth;* pl. *ve doth;* imperat. *do thu;* pf. *ic dyde*, *thu dydest*, *he did* vel *dyde* (F. *die'*, *die'ste*, *die')*, pl. *ve dydon* (F. *dienen)* pf.p. *gedón*, *gedén*, (F.u. *deen*, F. *dien)*

F.u. *doen*, præs. *ik doen*, *dou doeste*, *hy doet*, pl. *wy*, *jimme*, *sy doene*. Imperat. *doen dat!* hoc age! pr.p. *doende*, ger. *tu doen*, pf. *ik dède*, *dou deedste*, *deeste*, *hy dède*, pl. *wy*, *jimme*, *sy déden*, pf.p. *dén*, *deend*. (Nl. *gedaen)*.

Ags. North. *doa* unde Ang. *to do*, ut ex *dwoa* fit F.b. *dwo*. *Duan* fit Nl. (dû-en) *doen*, sed F.v. *dua* fit F. *dwa*, *dwaen*, ut F. *tüskje*, dentire, et *twiskje*, Ags. *thwong* et Ang. *thong*, Nl. *dwalen* et *dolen*, errare. F.v. *dua*, *duan;* præs. *ick due* (2da pers. *deste* G. J.) 3a *deth*, pl. *duath;* imperat. *duath;* pr.p. *duande;* ger. *to duande;* pf. *dede*, pl. *deden;* pf.p. *gedén*, *iedén*, *edén*, *dén*. W.o. *dwo*. præs. *dwó*, *dest ded*, pl. *dwo;* imperat. *dó*, *dwót;* perf. *díde*, *dídit*, *díde*, pl. *dídene*, F. contracte *diene*, E. II. 184. Angli *two* efferunt *to;* ita et *dwo* mutant in *do*, *to do*, *I do*, pf. *did*. F. *dwaen*, præs. *ik dwaen* et *ik dògh*. 2a pers. *dou dochste*, 3a *hy dòcht* agit (F. *dócht*, Ags. *dohte*, valebat, perf. vb. F. *doge*, valere.) pl. *wy*, *jimme*, *hja dwane* vel *dògge;* imperat. *dwaen* vel *dògh;* pr.p. *dwaende*, ger. *to dwaen;* pf. *(died) dié'*, pl. *(dieden) dienen*, *diene*, pf.p. *dien*. Makkum pf. *diech*, pl. *diegen*. Nota, transitione vocalis *u* in *w*, bisyllabum *du-a* fieri monosyllabum *dwa*. Ita formata monosyllaba *n* finali clauduntur; ex. gr. F.v. *si-a*, *ie-va* vel *ia-va*, *i* mutata in *j* fiunt *sja*, *ja*, et deinde F. *sjan*, *jân; sjæn*, *jaen*. Ex *ganga*, *gunga*, ire, fit *gân*, F. *gean*. In istis verbis monosyllabis perit discrimen inter infinitivum modum et gerundium. Workum *dwæn*, Molkwar *dween*, 2a pers. præs. *dweiste*, 3a *dweit*. — Hind. *dwæn*, pf. *dyng* (ex *dyg*, *diigh.)* Ex *dua* fit F.v. *duwa; duwath kunth and kanlic*, Chart. I. 242. a. m. *duwa*, ib. I. 243. a. s. contracte *dwa*, *dwaen*.

F.v. *Hwet age I mar to dwane?* quid vobis plus agendum est? F. *Hwat hawwe jimme mear to dwaen?* Ags. *Hvy dést thu vith me sva?* F. *Ho diest-thu sa mei my?* Gen. XII. 18. Vulg. Quidnam est hoc quod mihi fecisti? — F.v. *scata dua*, noxam facere, F. *scéa' dwaen*. F.v. *thiuuethe dua*, furtum committere, F.

Digitized by Google

thjeafthe dwaen .— F. v. *brond dua*, Lat. *incendium facere*, F. *brân' meitse.* — F. v. *helpe dwaen*, auxilium ferre, F. *holp dwaen.* — *Dy finne dôcht minne frucht*, hoc pratum infaustam fert herbam, Ags. *yfelne wæstm dôn*, Luc. VI. 43, vulg. malos fructus facere, sc. *treov* arbor. — *Hy is stroef, mar docht 'n bülte goed oan 'e êarmen*, homo licet torvus liberaliter subvenit egenis. Prov. *Dôch my goed, ik dôch dy quêd, iz ien âld sizzen*, MS. fac mihi bene, ego tibi facio male, veterum est proverbium: beneficia sæpe in tantum cumulantur ut vindictam gratitudinis loco excitent. *Disse kâlde freun' docht my goed oaf quea*, Ang. *This cold friend does me neither good nor harm.* — F. v. *dine heidena cristen duaen*, paganos facere christianos, F. *di heidens kristen meitse.* F. v. *thene Fresa fri dua*, eximere Frisios servitute, F. *di Friesen fri meitse.* — Emtor venditori F. u. *Doen my twie pon' butter*, da mihi butyri duas libras; W. o. *Kostu du mí nit mór jêld dwó?* nonne mihi plusculos nummos erogare potes? E. II. 184. — *Dwaen*, finire, ad exitum perducere, solvere amicitiam. *It is mei us dien*, amicitia inter nos exolevit. *As di greaten mei dy dien hawwe kenne se dy nat mear*, patriciis sociis bono plebejus, ubi ejus non amplius egent auxilio, fœtet. Angli *No men would make use of disunited parties to destroy one body, unless they were sure to master them, when they had done with them*, Stillingfleet. — F. *Ién dwaen, yn tén dwaen*, idem rei, *Mei di siken is't noch tén dwaen*, non mutatur ægrotorum morbus. *Di keningen binne noch jimmer yn tén dwaen; hja rinne mei 'n fôx oan 'e lôfter, ind ien lieu oan di riuchter-hân*, reges imperium exercent ut antea, stipati scilicet læva vulpeculis et dextra leonibus. Diar. 1674.

To witen dwaen, significare alicui quid; Ags. *dôn to witanne*, Ang. *to do to wit*, F. u. *te weten doen.* — *Immen hwette kuth dwaen*, F. v. *kud* vel *kuth and kenlik dua*, Sax. v. *duan uuiht cuth*, Nl. v. *kond doen*, quid cui renuntiare. — F. b. Amr. *rek uun du*, sollicitus esse de re, Joh. 107, 172, Nl. *zorg aen besieden:* Ags. *rec*, cura; *recan*, Ang. *to reck*, curare, sollicitus esse, *(do reck on?)* — *To dwaen mei*, occupatus esse aliqua re, *Hy hat it al-*

titen to dwaen mei fiskjen ind jeyen, semper est in piscatura et venatu. — Vexari, *Di âld-man hat it mei di fuótten to dwaen*, senex laborat pedibus ulcerosis. *Dy mei di dwel scipe is kat mei 'n nuweren feint to dwaen.* — *It det naet*, hoc nihil ad Bacchum. — *Di man det wol, mar hy dyt nat*, homo semper operis quid facit, tamen non proficit. — *Dwaen* alio verbo postpositum ejus vim auget, *Dat wiif schrôbbet ind dôcht di God-ganscelike dei*, mulier madidis scopis usque verrit ædes; *ind dôcht*, proprie, et simili insudat operi. — *Sear dwaen*, dolorem movere; *Dou dôchste my sear mei dyn knukferskjen*, lasciva manu mihi dolorem facis. — *Immen déad dwaen*, occidere quem, Sax. v. *duan huena dôdan*, Ang. *Take him to do him dead*, Shak. — *Hij iszer dwaen ind litten*, omnium rerum moderamen ibi apud eum solum est, Burm. 81; hodie *Hy is dwaender ind litter.* — *Di keerdel is sa loai dat er stiunkt; hy dôcht nin slach wirk*, manum nulli admovet operi. — *Ien dôk oer 'e hôlle dwaen*, caput tegere linteo. Equisoni, qui jactat pernicem equi cursum, vel nautæ celebranti phaseli sui velocitatem, rivalis offensus talia inter pocula ingerit, *As dôchste 'n bonge oer 'e kop ind 'n fiter um 'e kloátsek, kenste it noch nat hâlde*, caput licet tegas vesica, vel coleum vincias ligula, tamen victor non abibis. Hæc erant inter artes magicas, quibus superstitio plebeculæ antiquitus ventos et eventum regere tentabat. *Kloátsek*, et coleum, et socordem notat. — Prov. *Ast dwaen naet dooch ist litten bèst*, Burm. 3. *Folle wijnen dwae de huse de daed*, Burm. 20, *wijnen*, plene *wynhonnen*, canes venatici. — *Ruuchte genedich, soo mog y it lang dwaen*, ib. 87, clementer dic jus, et in longinquum dices; alias, *Stringe hearen rejéarje naet lang.* — *Dwaen is 'n dingh*, facto opus est. *It is mei sizzen naet to dwaen*, non verbis, sed facto. Alias *It is mei sprekken altiten naet to dwaen.* Iterum *Sizzen is sizzen, mar dwaen is 'n ding.* Proverbia vere Frisica.

Alsa dên, talis; *so dên*, idem; *aldus dên*, idem; *hu dên*, qualis. Quæritur an *dên* in his sit part. perf. verbi *dua*, quod Grimmius Gr. III. 63, asseverat? Confer nostrum *dân* supra

Digitized by Google

608, et nota Islandos frequentare *svoddan*, Sueth. *su-dan*, *huru-dan*, Dan. *hvordan*, licet Islandis thema Ags. *dón*, facere, F. *dua*, *duan*, ignotum sit. Quidquid sit Nl. *dusdanig*, *zodanig*, *hoedanig* exinde fluxerunt. Vide Ihre in voce *dann* et *danneman*, homo ingenuus, liberalis, ex honoratiore loco, oppositus proletario et servo. *Dan*, *dân*, forma, Gal. *façon*, forma, modus, Nl. *fatsoenlijk man*, homo honestus.

dwaende, part. bene rem gerens suam. *It binne dwaende lju'*, homines sunt diligentes et frugi, sat habentes unde suum faciunt opificium, Ang. *it is a doing man*, active and thriving. *It thing does not*, non ad scopum tendit. *We shall do without him*, non ejus auxilio.

dwaende-wei, pedetentim, magis magisque. *Mei priuwkjen wirde men dwaendewei 'n super*, sorbillando cyathos pedetentim fimus ebriosi. *Geande wei*, id.

sa-dwaende, hoc modo, hac via. *Sup ind swier mar; sa dwaende komste gau yn 't lyen.* Nl. *zo doende.*

âfdwaen, supra 34. Ags. *ofadón*, demere, excutere, amputare. *Di oanprizing fen ien eerlik man dòcht hwat âf*, viri integri commendatio momentosa est.

bidwaen, vb.a. relat. Supra 248 *bidwaen*, ib.

foldwaen, vb.a. implere; *di romers foldwaen*, implere pocula (vino). Satisfacere, solvere, *Syn klapcilden foldwaen*, minora debita solvere. Commodare alicui; *Di faem is hwette jolich ind boârtlik, mar foldòcht oars scoan*, famula, licet joci avida, nobis validissime gratum facit. *Ho ist mei dî nykeap? It hynzer foldòcht net*, equus expectationem decipit. Ags. *fuldón*, Ang. *to fully do*, F.o. *fuldón*, satisfacere.

foldwaende, adj. participiale, qui alios liberaliter excipit epulis. *It wyfke wier den wakkere foldwaende; hja pyde us it iten ta.*

fol-dedich, adj. idem.

fordwaen, vb.a. perdere, dissipare. F.o. *verdoon*, idem. Ags. *fordoen*, *fordon*, Ang. *to undo*, Stür. 310. *Di fròulîû' fordwaue bulten jild oan diggels ind flarden.* Sax.v: *farduan*, crimen committere, Gal. *forfaire.*

yndwaen, vb.a. ingerere. *Dògh ien dripke reâmme yn 'e thé*, funde guttulam eremoris in decoctum theæ *Dòch it jild yn 'e pung*, pone nummos in crumenam. Ags. *indón*, immittere, pf.p. *ingedon*, immissus; Nl. *indoen*, pf.p. *ingedaen.* Etmullerus citat infinitivum *ingedón*, qui nullibi adest, 560.

meidwaen, vb.a. et n. agere, perpetrare quid cum aliis; in consortio quodam recipi. *Dy nat rydt indròst ken nat meidwaen*, qui non ardet studio equorum conditionis ignobilis habetur.

misdwaen, vb.a. malefacere, delinquere. *Hwa nimmen misdòcht is eak foâr nimmen êang*, neminem timet qui neminem lædit. *Misdòch ik dæroan, dat ik di wjirheit sis? Alle wjirheit wol nat sein wæze*, Gal. *Toute verité n'est pas bonne à dire.* F.v. *misdua; misdeen an dolgum*, qui culpam commisit vulnerando. Sat. *misdua*, Ags. *misdón*, Ang. *to do amiss.*

misdied, cg. malefactum, crimen. Ang. *misdeed*, quod efferunt *misdied.* Ags. *misdæd*, f. Nl. *misdaed*, f. vocis compositio antiquissima in Goth. *missadêds*, f.

misdiedich, adj. maleficus. F.v. adj. *misdedoch*, Nl. *misdadich.*

neidwaen, vb.a. imitare alios, sive in virtute, sive in arte; idem præstare quod alter.

oandwaen, vb.a. induere. *Sneins-klean oandwaen*, induere habitum festivum, Sax.v. *anduan*, idem, Nl. *aandoen*, F.u. *an-doen*, idem, Ags. *ondón*, ingerere; sed *on* in Ags. *ondón*, solvere, aperire, est ex *ont* in Nl. *ont-doen*, Sax.v. *antduan*, *an-dón*, aperire. *Oandwaen*, afficere, *Di man bea' 'n bytke, ind die' 'n bulte goed ón 'e earmen*, parcus erat in precibus ad deum, sed liberalis in pauperes. *'n Bern mei syn âlders nin forlhriet ôndwaen*, non oportet liberos detrudere parentes in luctum.

oandwaen, vb.a. cursim adire locum; *'n hawen ôndwaen*, appellare portum. *Oandwaen*, incidere, admordere, Gal. *entamer la chair, la peau, un pain, une pièce de drap. Di ròtten hawwe it lyk al oandien*, mures admorderunt cadaver. *Fen middei scille wy di scinke oandwaen*, in prandio pernam incidemus. *Di ky hawwe di finne oandien*, vaccæ pratum novum admorderunt. —

oandwaen, afficere tristitia, contristare.

Digitized by Google

oandwaenlik, adj. frangens animum tristitia, afflictationi obnoxius.

oerdwaen, vb.a. coloratum iterum colorare; *it stekje mat noch ris thin oerdiend wirde.* — Ags. *ofer-dôn*, nimis agere, modum in agendo excedere, Ang. *ofer-do*, Nl. *overdrijven*, Lat. superferre, pf. p. *superlatus*. Ags. *Alle oferdone thing deriath*, nocet omne nimium; Lye, *ofer-don.* — *Oerdwaen*, tradere, tradere eodem pretio quo emit. *Hy docht my di finne oer tsjin di priis, dær er him for krige hat.* — F.v. *ouer-dua*, *urdua*, occidere; Flandri v. *ouer-daed* maleficium, scelus. Kil. qui perperam putat dictum pro *ouel-daed; Ouel*, hodie *euvel*, stat pro Sax.v. *ubil* malus. Ags. *for-don*, dispendere, delere, Gal.v. *fourfere*, hodie *forfaire; qui art meson forfet tout le sien*, qui incendit domum omnibus suis mulctatur bonis. *Les ypocrites forfont leur faces*, simulatores deformant suas facies. Franci, quæ Francice cogitabant, verbis Barbare-Latinis significabant. Vide exempla Roquefort, Glos. de la langue Romane, I. 623.

opdwaen, vb.a. aperire; *'n boekje fen immen opdwaen*, (aperire libellum de aliquo) alicujus turpia patefacere. F.v. *updua tha dura* aperire fores F. *di doârren opdwaen.* — *Foâr di winter opdwaen* vel *opslaen*, sibi penu hyemale comparare. — *Opdwaen*, capere, acquirere, *Hjûd haw ik nin wyld opdien*, F.v. *Een wyld updua*, excitare feram cubile. Ags. *upadôn*, levare.

tadwaen, vb.a. claudere, *Dòch di doârren ta*, claude fores; pl. *doârren* pro sing. *doar*, quod janua in duas partes, superiorem et inferiorem, quamque suis cardinibus mobilem, est divisa. Phrasis *Dat dòcht di doar ta*, hoc consummat rem, omni disputationi finem imponit. — *Tadwaen*, auxiliari; *Dòch er eak hwat ta; dou biste us broars widdou like nei az ik.* Ags. *to-gedon*, addere, tegere. — *Tadwaen*, artifex esse alicujus negotii; *Throch tadwaen fen ien utstruper is di jungfeint yn læst komd*, autore feneratore, feneratoris artibus, juvenis ære alieno obrutus est.

underdwaen, vb.a. supponere. *Dòch it fûr under di yesce*, suppone ignes cineri. — Labascere; *Di Friezen dwaen foâr di poepen under yn tal, net yn moed.*

untdien, adj. terrefactus. F.n. *ontdoen*, pf. *ontdeen*, turbatus, confusus. Nl. *ontdaen*, idem, pallidus — Nl. *zich ontdoen*, exuere vestes. Ags. *oth-dôn*, eruere, effodere (oculos.) Ags. *oth* intercalari *n* fit Nl. *onth*, *ont*, particula quæ in compositione demit. (Ang. *undone*, infectus, perditus.) F.v. *undua* (unt-dua) *dyn caep un-dua*, emtionem irritam facere, Nl.v. *ontdoen*, infectum reddere. Kil. F.u. *ongedaen*, sordidatus, laceris comis et vestibus.

utdwaen, vb.a. eximere. *Dòch it jild ut 'e buse*, deme nummos e crumena. — *Yn it boek utdwaen*, debita soluta in tabulis accepti et expensi delere. — Extinguere; *dòch di lampe ut*, flando extingue lampadem. Ags. *utadon*, eruere, *eagan utadon*, oculos effodere. Ang. *out-do*, excellere, superare, *An impostor outdoes his original.* Ang.v. *utdone*, Ang. *outdone.* — *Utdwaen*, exuere (se veste.) Prov. *Nin klæn utdwaen eârste nei bæd gieste*, ne te bonis eruas ante mortem.

dede, f. F.v. factum, vulneratio. Ang. *deed*, (died) factum, res gesta, F. *died.*

ded-eth, m. juramentum verissimum. Isl. *dath*, virtus, eximium factum. F. *daed* supra. — *Yn der diede*, G. J. revera, Nl. *in der daed*, vere. Nl.v. *daedlick*, reapse. In cod. Saxonico „*ded-eden*, dat is, de warachtig syn." Alibi „*ded-eeden*, dat is, de tuychbaer sint." Richthofen, Lex.

daddede, f. F.v. cædes. F. *dead-dwaen*, occidere.

frum-dede, F.v. vulneratio primaria, id est, acerrima. Ags. *frum*, primitivus, primus, præsertim in compositis.

haved-dede, F.v. crimen capitale.

morth-dede, F.v. nex, homicidium. Ags. *morth-dæd.* Nl. *moord-daed; moorddadigh*, truculentus.

nacht-dede, F.v. crimen nocturnum.

oer-daed, cg. plus quam sufficit, luxus immodicus. Nl. *overdaed.*

sol-dede, F.v. *Thet es en soldede, huersa thin spise uta tuam enden ut rent*, F. *dat is 'n soldede sa hwa di spize ta twa einen utrint*, si cui cibus ex ore et ano premitur. Sax.v. *sulian*, polluere; F.v. *sulenge*, contaminatio cibo ex ore presso. Gal. *souiller.* Ang. *to soil*, Nl. *soetelen*, *besoetelen*, inquinare.

spil-dede, F.v. delictum inter ludum commissum, vulnus inter jocos inflictum. F. *spylje*, canere fidiculam, aleis ludere; *spylfeint*, collusor.

Digitized by Google

wald-dede, F.v. vis illata alicui. F.v. *wald*, vis, F. *wâ'd*, imperium, Ags. *veald* idem.

dedir, m. F.v. factor (sceleris), *di qnade dedir and di quade redir*, sceleris factor et incitator, F. *diedir*. Prov. *Di rieder is nat better as di dieder*.

dwaender, cg. cujus arbitrio res geruntur.

dieding, G. J. *wondre dieding*, facta mirabilia.

gedòch, n. factio inconcinna, insincera, colluvio. *Hwat gedòch is dat?* Quæ hæc est factio? Hol. *gedoe*.

gedûnte, gedoente cg. negotium. *Ik wol mei lôtjen nin gedoente hawwe*, nihil negotii mihi esse volo cum aleatoribus. *Foârtjirmery is ien raer gedoente*, spectrorum strepitus miræ res sunt. Amr. *dunt* et *gidunt*, quod agunt homines. Joh. 101. — *Gedoente*, per euphemismum, menstrua feminarum.

dedoch, adj. F.v. faciens, agens. Nl. *dadigh*, idem.

hond-dedoch, adj. F.v. qui sua ipsius manu perpetrat, vel facti est particeps. F. *hân-dedich oan di moart*, particeps necis. Nl. *hand-daed*, opus quod manu fit. Ags. *hand-dæd*, opus manuale, creatura; *hand-dæda*, perpetrator, præsertim mali. Nl. *hand-dadigh*, manu admota agens, scelus ipsum admittens; *hand-dadigh dief*, fur manifestus, in ipso furto deprehensus.

DWALE, F.b. somnus hibernus ursorum aliorumque animalium, torpor avium incubantium, Outzen. Isl. *dvali*, somnus.

dwâl-drunk, F.b. stupor, animi deliquium. Goth. *dvals*, stupidus.

DWARRELJE, vb.n. in turbinem verti; ventum attinet. Ex Nl. *dwarrelen*. F. *thwirje; di wyn thwirret hin ind wer*, vel *dwarrelt*.

dwirreli, F.o. coruscare, in gyrum verti et confundi ante oculos. F. *Al dy liúchten trilje ind dwarlje my foár de éagen fen di wyn*.

dwarrelje, vb.n. figurate, mente hebescere. *It wyfke dwarrelt*, muliercula mente confunditur, paululum delirat.

dwarrel, cg. vertex sive spira in tabula lignea, tabulæ lineæ in se contortæ. *Dwarrel yn it hier*, locus in capillitio, ubi crines natura devii in se contorquentur.

dwarrel-paed, cg. via deflexa, semita tortuosa, tropice, vita improba. G. J. *Altiid rint di wrâld it kromme dwarlpaed*, I. 102, mundus omni ævo insistit viam flexuosam impietatis.

dwarrel-wyn, cg. turbo.

dwarreligh, adj. Sat. nodosum (lignum, quod vix findi potest.) E. I. 90.

DWÆRSK, adj. (dwæs) obliquus. *D* fluxit ex *th*, F.v. adv. *thweres*, oblique, transverse, *thene brond skel ma meta ondlong and thweres úr*, F. *di brân' scil me' mjitte yn 'e lingte ind dwærsk úr*, vel *yn 'e breedte*, vulnus ustum mesurandum est secundum longitudinem et latitudinem. Ags. *thveores*, oblique. Dialecti veteres mutabant *th* in *t* ut Molkwarren *twers* (twes), *twors* (twos). F.b. *twars*, Dani *tværs*. Outzen. Pro vario tempore et loco dicebant Ags. *thveorh*, *thveor; thvurh*, *thvur; thver*, obliquus, diagonalis; perversus, morosus, nefarius; quæ formæ et notiones adhuc apud Frisior in variis derivatis vigent.

Oblique, *Di junge leit dwærs oer bæd*, puer oblique jacet in lecto. *Lizze ien hout dwærs oer 'e sléat*, junge fossam assere, planca. *Mem wennet dwærs oer 'e wei*, Ang. v. *ouerthwart the way*. *Dwærs úr 'e strjitte*, Ang. *across the street* (striet). *Dwærs um di herne*, circumito angulo, Isl. *thvers um*. — Per tempus; F.v. *thwers wr nacht*, altero die, vel spatium 24 horarum. *Thwers-ur-nacht bynna thrym daghum ut to riuchten*, Gab. 50. Nl. v. *dweersnacht*, vet. j. *ouer-ander-nacht*, *ouerander-dagh*, *derden dagh*. Kil. — *Dwærs yn 'e mage lizze*, (oblique in stomacho jacere ut cibus durus) intolerabile esse; *dat áfsnouwen fen us junker leit my dwærs yn 'e mage*, verba domini inhumana in posterum ferre nolo. Figuram præstat cibus gravis, quem vix *concoquimus*: Lat. *concoquere odium*. *Civitas hunc senatorem concoquere vix poterat*. Liv. Nl. v. *Ik kan den smaed der kale grote heeren nict verduwen*. — *Di heil fleach dwærs throch di glæzen*, grando per media torquebatur specularia. *Dwærs throch alles hinne fleane*, nulla honesti ratione habita grassari et comessari; *Swiften, dy nearne foar stéane ind dwærs throch alles hinne fléane, kenne wy by uzes nat bergje*. — Morosus, *'n dwærsk man*, homo morosus et difficilis: *Beppe is*

Digitized by Google

DWEIL.

oars su'n slim âldwiif net, mar hja is rju' dwærsk tsjin di boden, Ang. *Grandmother is however not an unkind crone, but she is rather cross to the maiden-servants.* Hæc figurata notio regnabat in voce Gothica, ubi propriam expectares ob antiquitatem; Goth. *thvairhs* (ex *thvirhs)* iratus; *thvairhei*, fem. controversia, lis. Isl. *thver*, transversus, contumax.

dwærs-bungel, cg, adversator, qui se opponit bono aliorum proposito vel votis. *Bungel* figurate notat omnem rem gravem et pendulam, quæ liberum hominis motum vel gressum impedit; cf. *bongel*, 454, pedica, fustis suspensus, cæt. *Dwærs*, obliquus, contraversus, se opponens.

dwærs-bongelje, vb.a. Ang. *to thwart one*, adversari alicui.

dwærs-driuwe, vb.a. idem. Phrasis nautica; navis transverse fluitans, quæ aliæ fit obviam, dicitur *to dwærsdriuwen*, supra *driuwe* 749. Similis phrasis nautica *immen scéan foár di boech komme*, transversa nave proræ alicujus occurrere, similem vim habet contra aliquem faciendi. *Hy dòcht neat as dwærsdriuwen*, Gal. *Il ne fait qne contrarier.*

'n foet dwærs sette, pedem transverse ponere, i. e. minimam operam facere; *Um de ginst fen heage gekken wol ik nin foet dwærsk sette*, stultorum magnatum favorem flocci pendeo.

dwærs-driuwer, cg. natura adversator, qui cuique in quaque re renititur.

dwærs foarstean, oblique stare ante, i. e. minax rei status. *It stiet er dwærs* (vel *bryk*, curve) *mei keapman foar*, vereor ne emtor mergatur foro.

oer-dwærsk, inordinate, confuse. *By dy sleauwe tutte leit alles oer-dwærsk*, in huius ignavæ domo omnia confunduntur et inter se mixta jacent. — Ut Frisii in *dwærs* elidunt *r* sic F.u. in *dwarsch*, quod efferunt *dwás*, *dwás-bongele*, *dwás-dríwe*, cæt. Ita et F.o. *dwa's un dwær*, Hd. *kreuz und quer; dwa's-boom*, repagulum transversum; *dwa's-bungel*, caudex transversus pendulus; *dwa's-dradig*, transverse secatus; *dwa's-fleute*, F. *dwærs-floite*, Gal. *flute traverse*, quæ notiones respondent eisdem vocibus Frisicis.

DWEIL, cg. peniculus ex segmento quadrato rudis et spissæ telæ; figurate, famulus domesticus heri in re lauta, F. *hére-feint.*

dweil-dôk, cg. tela rudis et spissa, e qua fiunt peniculi. *Dweil-guód*, idem.

dweil-stoak, cg. panniculi omne genus lanei extremo baculo fixi clavo, quibus nautæ purgant navem irrigatam. Nl. *zwabber*, idem.

dweilje, vb.a. penicillo madefacto verrere et purgare. *Di gung dweilje, di flier dweilje* vel *opdweilje*, domi meatum, solum cubiculi, cæt. madido peniculo verrere. F.b. Amr. *dweili*, ger. *dweilin;* præs. *dweili, dweialst, dweialt;* pl. *dweialt, dweialdst, dweiald. At dek wiar so witj uz krigj dweialt*, F. *it dek wier sa kwyt az kryt dweild*, Joh. 38, navis constratum peniculis madidis purgatum cretæ instar albescit. — *Di jirapels throch di buter to dweilen mei ien gemien minsce nat barre*, poma terræ cocta per butyrum liquefactum verrere sortis infimæ hominibus non contingit. *D* est ex *th:* Goth. *tvahan*, lavare; *thvahl*, f. lavatio, balneum. Nl. v. *dwalen*, hodie *dweilen; dwale* hodie *dweil*, Isl. *thvegil*, m. penicillus laneus, unde F. Nl. *dweil.* Confer Isl. *thvalr*, adj. madidus. Alamanni more solito vacillant inter *d* et *t* ex *th; tuahan* et *duahan*, lavare; *tuahila* et *duahila*, mantele, Hd. *zwahen; twehle* et *zwehle;* (Graff. V. 268) sed linguæ Romanticæ constanter *t*, Ital. *touaglia.* Gal. *touaille*, Hisp. *toalla*, Ang. bor. *towaile*, Ang. *towel.* Gal. v. *touiller*, fœdare, conspurcare; *touillon*, vestis trita et spurca. — Confer Goth. *svairban*, tergere, proprie hinc inde terere, atterens ire et redire, cum Nl. *swerven*, errare. F. *swabje, op sea umswabje*, mare oberrare; cum Nl. *swabber*, penicillus nauticus. — Ags. *dvelan*, oberrare, cum *thveal*, lavatio; *thvahl*, unctio; *thveahan*, lavare.

DWEL, F.o. homo negligens, qui ubique hæret et amat morari. Ags. *dvellan*, impedire, morari, Grein, 213. Ang.v. *dwelle*, remanere; *dwelle*, procrastinatio. Ang. *to dwell*, habitare. Goth. *dvals*, stupidus, stultus. Aliam formam habes in Ags. *dole*, Ang. *dull*, tardus, hebes, stupidus. Scoti *dualmyng*, deliquium animi. Douglas, 78, 18.

DWELM, cg. stupor. mentis ex miseria, pauperie, calamitate subita, cæt. G. J. *Yn 'e dwelme stirte*, in stuporem cadere: *Yn 'e dwelme rinne to kiermjen*

Digitized by Google

fen pine yn 'e toaken, quasi mente captus lamentari præ dentium dolore.

dwelm, cg. F.u. opinatæ suæ formæ admirator, amore formositatis suæ stulte captus, Narcissus alter, Baerdt, 211.

dwelmje, vb.n. torpere in pauperie; *dwelmje yn hongersnead*, delirare, animo cadere in fame; *dwelmje iiskâld fen 'e keâltme*, gelidus corripi et torpere frigore. Goth. *dvalmon*, insanire, dissipere.

bidwelmje, vb.s. opprimere sensum, *Di neare lucht yn 'e tsjerke bidwetmde it jung-wiif*, muliercula gravida in templa præ aere spisso in animi deliquium cadebat. Ags. *fordvilman*, perturbare, confundere.

DWEPE, vb.n. F.u. fanatice fatuari in sacris. Nl. *dwaepen*, *dwèpen*, fatuari, ineptire; *dwaep*, *dweep*, fatuus, Kil. Confer Scot. *dwybe*, *dwaub*, an overtall, slender and feeble person; *dwable*, enervis, infirmus; flexibilis. *She 's wel grown, but she 's a mere dwaub.* Jam. (Sax. n. *swak*, flexibilis, infirmus)

dweper, F.u. cg. homo fanaticus; sed F. vacca vilis, exoleta.

DWES, adj. F.v. stupidus, hebes. Ags. *dvæs*, hebes, stultus, Nl. *dwaes*, idem. (Nl. *stomp*, hebes, stupidus.) Neque in Anglia, neque in nostra Frisia, hæc vox perduravit.

dwêshêd, F.v. stupiditas, stulta dilapidatio.

DWESSI, vb.n. F.o. regelare. Ags. *dvæs*, hebes, obtusus; *dvescan*, extinguere. Ang. North. *dwizened*, pf.p. withered, qui marcet. F. *theye*, Ang. *thaw*, Nl. *dooyen*. F.o. *updwessi*, idem, F. *weitheye*. Stür.

DWESTE, vb.a. extinguere. *Di brân, it fûr dweste*, incendium suffocare, ignem extinguere. Ags. *dvæscan*, extinguere; *dvæs*, hebes. Angli ut Galli Latinisantes *to extinguish*, Gal. *eteindre*. F.b. Amr. *deaski*, ger. *deaskin*, idem, ut F. *dweste*, ger. *dwesten*. In fabella antiquissima, quam omnes Frisii cum Anglis habent communem, de anicula et porco, F.b. *wêdar wal at ial egh deaski*, F. *wetter wol nin fûr utéasje*, vel *dweste*, Joh. 37. F.b. *deaski* pro Ags. *dvæscan*, ut Ags. *dysigean*, ineptire, pro *dvæsigean*. Confer F.b. *ial*, ignis, cum Isl. *eldr*, ignis.

DWIEMELI, F.o. volvi, titubare. (F.u. *twmele*, idem, Nl. *twimelen*, F. *tommelje*. F. *swimelje*, vertigine laborare.) Ags. *dvimeru*, manes, spectra; *dvimerlic*, visionibus adventiciis obnoxius.

DWIGLIACHT, n. W.o. ignis fatuus. F. *Wylde lantearne*, (lanterna effrena, fugax) idem. Ex *dwig* et F. *liâcht*. Nl. *dwael-licht*. Ang. Northampt. *dweezle*, to dwindle away, E. I. 364. Kil. *dwaes-licht*, ignis fatuus, erraticus.

DWYLGH IND DWEALGH, Molkwar. immanis, immodicus, (ex. gr. nauseam movens spurcities.)

DWYLJE, DWILE, vb.n. delirare in febre, sermones confusos extra se positus fundere. Angli. v. *dwaule*, idem. Jun. Et. *dwaule*. Ang. Dev. *to dwale*, to mutter deliriously. Ags. *dvelian*, Nl. *dwalen*, errare. Ags. *dvyld*, error, spectrum; Ags. *dvolian*, errare, *dvola*, error. Nl. *dolen*, *dwalen*, errare, oberrare, proprie in gyrum verti, unde Nl. v. *dwaelinghe in 't water* (j. *kolck*) vortex. Kil.

dwilich, adj. delirans in febre, F.o. *dwilsk*, idem. Sax. l. *dwilsk*, vertiginosus, Bnl. I. 284. Stür. 44.

dwyl-mûtse, (dwiil-moetse) cg. morio. Diar. 1676. F.v. *dwila*, errare. Ags. *dvild*, fraus, spectrum; *dvyld*, error. *Mutse*, capitium, pro capite, ut Nl. *zots-kap*, (stulti capitium) morio.

DWINE, vb.n. evanescere, pt. *dwoun*, pf.p. *dwoun*. Ags. *dvinan*, pf. *dvan*, pl. *dvinon*, pf.p. *dvinen*. Nl. *dwijnen*, pf. *dween*, pf.p. *dwénen*. Ang. v. *dwine*, to waste away, faint. Anglis periit præter frequent, *to dwindle*. *Di thjokte dwynt wei*, vel *slinkt wei*, tuber flaccescit, diminuitur.

fordwine, vb.n. evanescere. *Di thongerloften fordwine*, nubes tonitrua minantes dissipantur. *Di faem hat di tarring; hja fordwynt as snie foár 'e sinne*, virgo tabe correpta macescit et evanescit ut sole nix. *Di mûs fordwynt*, mures evanescunt, i. e. pereunt. — Ex *dwine* Ang. residuum habent formam frequentativam *to dwindle*, tabescere, contrahi. st. *dwindle*, a poor sickly child; Ang. v. *dwingle*, contrahi, corrugari; adj. particip. *dwingeling*, corrugatus, misellus, Lincoln. Ang. frequent *to dwindle away*, tabescere, evanescere, diminui, contrahi (Ang. *to shrink*), Ang. *Proper names, when familiarised in English, dwindle in monosyllables, whereas in other lan-*

Digitized by Google

quages they receive a softer turn by the addition of a new syllable. Illustrant hunc Addisoni locum trecenta West-Frisiorum nomina patronymica in monosyllaba contracta.

DWINGE, vb.a. F.u. cogere, urgere, arctare.

dwinger, cg. qui cogit, compellit, vim alicui fert, urget alios ut ei morem gerant. — Urbis propugnaculum sive brachium. Extra muros Leovardiæ tale brachium, nunc desertum, recipit cineres et sordes platearum urbis, unde notat colluviem urbanam. Sax.l. *dwinger*, turris in mœniis urbis, Bnl. I. 184. Hd. *zwinger*, fausse braie; Confer Ags. *thwang-ceastre* (castellum coercens?) Jun. Et. *thong*. F. *thwinge*, pf. *thwong*, *thwung*, pf.p. *thwongen*, *thwungen*, pr.p. *thwingende*, ger. *thwingen*, Ags. *thwingan*, pf. *thwang*, *thwong*, pl. *thwungen*, pf.p. *thwungen*. Nl. *dwingen*, pf. *dwong* (vet. *dwang*) pf.p. *gedwongen*. F.u. *dwongen*.

dwing-nagel, cg. F.u. unguis transverse et perverse crescens, ut *nijdnagel* (Kil.) paronuchium, reduvia, quo sensu Hollandi vocem usque hodie frequentant. Ags. *nidan*, urgere. *Dwingnagel*, clavus coercens i. e. duobus mucronibus. Figurate, homo pertinax, obstinate compellens alios; res vel casus hominem arcens a proposito, obstaculum. Hd. *zwinge*, clavis duabus cuspidibus.

DWIRG, F.v. nanus. F.b. *dwarg*, *dwerg*, Ags. *dveorh*, adj. obliquus, gibbosus; st. homo deformis, nanus. Ang. *dwarf* (f = ch) nanus. Isl. *thverfur*, pumiliones in montium antris et rupium fissuris dilitescentes, Hd. *zwerch*. Isl. *thverr*, transversus, Ags. *thveor*, obliquus, G. J. plene *dwirg-manke*, homuncio obliquus, contortus, *'n dwirgmanke so great az 'n rôaz'ne thomme*, nanus haud major gigantis pollice. Inde Nl. *reuzenduimen*, nani, Brune, Jok en Ernst, p. 27, Banket-w. bl. 393, § 836. Insulani (Amrum, For) F.b. appellant nanos mythicos *onnarbeankes*, pumiliones sub terram relegatos; ex *onnar* subter, et *beane*, Nl. *bannen*, relegare, deportare. Hi forsan idem sunt quos F. appellant *ierdmankes*, F.u. *eerdmannekes*, Joh. 12. Sax.l. *undereerdske*, idem. Bnl. I. 34. Pumilionibus subterrestribus borealium affines sunt pusilli dæmones domestici, qui amant habitare inter homines et junctim operari cum familia, dicti *kabouters*, a G. κόβαλος. Kil. „*kabouter-manneken*, dæmon imitator hominum." Inde puellularum cantilena dum sociam ludi in oscillo movent, *Touter Klabouter*, *Klaas Innemoisgat*, cæt. Nani propter affinitatem cum dæmonibus paganismi fœtebant christianorum sacrorum asseclis. Veteres credebant nanos, propter deformitatem et communis naturæ divergium, adeo creatoris stigmate esse notatos. Floret adhuc de gibbosis et contortis proverbium, Nl. *Wacht u voor de genen, die van God zijn getekend.* Inde L. L. v. Fris. prohibebant, quo minus nani adirent hæreditatem, *Op derten lyued ende dwirgen en mey neen leen ner neen erwa bystera.* — Nota est fabella Nl. *klein duimpje*, Ang. *uncle Thumb*. Grimm. Myth. *zwerge*, 416, cæt.

DWO, DWE, F.o. argilla arida, macera, in frusta minuta fragilis. Alias F.o. et Sax.l. *knik*, F. *knip*, *knip-groun'*; adj. *knippige groun*, Stür. Bnl. II. 324. Goth. *thaho*, f. lutum, Ags. *thó*, argilla, terra figularis.

E.

E (ê) F.u. cg. flumen, lacus. F.v. *â* et *ê*, Vide *A* p. 1. Ex *ê* est F. *ie*. F.u. *de Grouwster ê*, F. *ie*. In tab. Geograf. West-Frisiæ 1288 adhuc viget forma Frisica *Ye*, flumen West-Frisiam et Hollandiam intermedia; analogice Angli *me*, *we*, *be*, *see* cæt. efferunt *mi*, *wi*, *bie*, *sie*. Hollandi *Ye* nunc scribunt *IJ* n. *(het IJ)* i. e. *ii*, et efferunt ut *ei* abortivum. Saterl. *eje*, aqua.

emutha, (e-mutha) F.v. ostium fluvii, portus Embdanus ad ostium fluvii *Amasis*, hodie Emsæ, urbs Embda.

E, EWA, EWE, f. F.v. lex, institutum. *Thet riucht is een ewa tryra minschen, di riuchter, di onsprecker and di sitter.* *Ewa* proprie est Lat. *ævum*, æternitas, unde *ewig*, æternus; quod primæ leges non expressa legatoris voluntate constabant, sed usu et diuturnis moribus ferebantur. Inde Ags. *æve* quoque fœdus æternis naturæ legibus sancitum et in ævum duratarum, sc. matrimonium; *rihte æve*, nuptiæ legitimæ,

Digitized by Google

E.

Trouwen in 't hoy, Dat is moy;
Maer in de kerck, Dat is eeuwigh werck.
Starter, Daraide, tusscheuspel, 4.

ewabrecker, F.b. qui jus demolitur.

E, ê, adv. W.o. ita, recte, sic est, responsum affirmantis, E. I. 90. Ang.v. *aye*, Ang. *ay* idem. Shakespeare *I*, Lear. Act. V. sc. 3. Vide *ay* supra 67,

EA, éa, dipthongus; accentus est in *é*, adeoque *éa*, non *eá*. Frequentatur in dialecto communi ruricolarum, urbicolis ignota. In legibus veteribus Frisiæ *ea* non occurrit, sive quod hæ dialecto municipali scriptæ sunt, quæ diphtongum vetustum rusticum respuebat, sive aliam ob causam mihi ignotam. Viget etiam apud incolas insularum Frisiæ borealis For sive *Fêr* et Amrum. Frisii Dongerenses pro *éa* sæpe habent *æ*, (Gallorum *ai* in *mais*, *taire)* ex. gr. *ægen*, oculi, *wægje*, periclitari, pro *éagen*, *wéagje;* alii in Utingeradela *éa* mutant in simplicem vocalem longam *é*, ex. gr. *égen*, oculi, *eek*, etiam, pro *éagen*, *éak* et *eák*,

Anglosaxones, Angli et Frisii mutant F.v. *á* in *ea*, ubi Saxones et Neerlandi in genere habent *o*. F.v. *drâm*, Ags. Ang. F. *dream*, somnium, Nl. *droom*. — F.v. *sâm*, margo, Ags. Ang. F. *seam*, (Hind. *hem)* Nl. *soom*. — F.v. *strâm*, Ags. Ang. F. *stream*, Nl. *stroom*. — F.v. *bâm*, arbor, Ags. Ang. F. *beam*, Nl. *boom*. — F.v. *tâm*, frenum, habenæ, Ags. Ang. F. *téam*, Nl. *toom*, habenæ, i. e. lineæ, funis, cognatio, unde Gallorum *lignée*, liberi, ut *team* et *toom*, progenies. — F.v. *râm*, cremor, Hind. *raimen*, Ags. *ream*, F. *reâme*, Nl. *room*; Gal. *creme*, Ang. *cream*. — F.v. *frana*, dominus, F.u. *Fran-ecker*, (ager domini) n. urbis, F. *Fredûtajer*, Nl.v. *fron*, præcipuus, sacer. — F.v. *tane*, digitus pedis, F. *téan*, Ags. *ta*, Ang. *toe*, Nl. *toon*. — F.v. *lân*, merces, Ags. F. *léan*, Nl. *loon*. — F.v. Hind. *bane*, faba, Ags. Ang. F. *béan*, Nl. *boon*. — F.v. *are*, auris, Ags. *eare*, Ang. F. *ear*, Nl. *oor*. — F.v. *hara?* audire, *harsum*, Nl. *gehoorzaem*, F. *héare*, *heárre*, audire, Ang. *hear*, Nl. *horen*. F.v. *harkia*, F. *harkje*, auscultare, F.b. *harki*, Joh. 172, Ang. *hearken*, Nl. „Kil. *horcken*, Fland. et *harcke*, Fris. auscultare." — F. *hwarle*, *warle* (wálle) pessulus (vertens) F.b. *wearlis*, pessulus

EA.

pedicæ intermedia, Joh. 17. Nl. *wervel*, verticillum. Ags. *hveorfan*, torquere, vertere. — Ags. *ars*, anus, Ang.v. *arse*, Nl. *aers*, Hol. *aars*, F. *éars*. — Nl.v. *aerwete*, Nl. *erwt*, F. *éart*. pl. *éârten*. — F.v. *bâs*, petulans, obscœnus; *basfeng*, impudica contrectatio, F.b. *béas*, F. *biis*, scurra; *bys-feint*, nequam, Alam. *bosi*, frivolus, ineptus, vilis, Nl. *boos*. — Nl. *wasch*, m. lotio. Ags. *gewæsc*, *wesc*. Ang. *washing*, F.b. *weask*, n. vetus urina, qua colorant vel tingunt. Joh. 14. F.v. *âst*, Hind. *âst*, Ang. F. *east*, Nl. *oost*, oriens. — F.v. *thrâst*, F. *thréast*, Nl. *troost*, solatium; Ags. *thrafian*, urgere, Goth. *thrafstjan*, excitare, monere, animos addere; F. *it hynser oanthréastje*, incitare equum, Nl. *troosten*, solari. — F.v. *klâster*, B. L. *claustrum*, F. *kléaster*, Nl. *klooster*. — Ags. *câl*, *ceal*, culvus, F. *kéal*, Nl.v. *caluw*, Nl. *kael*. — Ags. *sadel*, m. Ang. *saddle*, Nl. *sadel*, m. F. *séal*, n. — Ags. *sal*, n. palatium, Ang.v. *sale*, a hall, Nl. *saet*, f. F. *séal*, cg. — Ags. *pal*, *pol*, palus, Ang. *pale* (pêle), *pole*, F. *péal*, pl. *peâllen*. — Sax.v. Nl. Ang. *kalf*, Hind. *kâf*, pl. *kâlen;* Ags. *cealf*, F. *kéaf*, pl. *keâllen*. — Ags. *væltan*, Ang. *welter*, volvi, volutare. Ang. Norf. *walter*, volvi. F.b. *wealter-buum*, axis rotæ haurientis in molendino aquario, F.b. *wealtri*, volvi. Joh. 56. — Gothi *gavi*, locus, regio, terra, campus, F.v. *ga*, F. *géa*, F.u. *go*. — Ang. *to caw*, crocire, F. *ka*, cornix, Ags. *cea*. — Ags. (flah) *flæh*, *flea'*, Ang. *flea* (flie), F. *fliich* et *flie*, Alam. *floh*, Nl. *vlo'*. — Gothi *havan*, cædere, F.v. *hawa*, Ags. *heavian*, Ang. *hew*, Gothi *havi*, n. gramen, F.v. Hind. *hâ*, fœnum, Ang. *hay* (hé), F. *héa*, F. *hâye*, fœnum sectum vertere, siccare et in horreum congerere, Nl. *hooi*, vb. *hooyen*. — F.v. *skawia*, contemplari, Ags. *sceavian*, idem, Ang. *shew*, ostendere. — Ags. *hleapan*, saltare, salire. F.b. *leap*, facilis findi, fissilis esse, Joh. 44. F. *ljeppe*, saltu superare, Nl. *lopen*, currere. Analogice Nl. *springen*, salire et diffindi, *In 't vochtige hout zijn barsten gesprongen*. — F.v. *lava*, fides, Ags. *leafa*, F. *léau*, Nl. *gelove*. — Lat. *augere*, Goth. *aukan*, F.v. *aka*, Ags. *eacan*, Ang.v. *eke*, F. *eak*, *eák*, *eek*, *iik*, etiam. — Ags. *wâc*, F. *wéak*, Ang. *weak*. — Nl. *baken*, Ags. Ang. *beacon*, F. *béaken*. —

Digitized by Google

EA.

Aliquando F.b. vocalem *e* vocali *a* augent, et *e* fit *ea*, ex. gr. Nl. *egge*, margo, occa, F.b. *eagh*. Joh. 6. — Nl. *wedden*, F. *wedje*, F.b. *weadi*, Joh. 177. — Nl. *etmael*, F. *etmiel*, F.b. *eatmel*, Joh. 7. — Nl. *wêlich*, F.b. *wealagh*, lætus, luxurians. — Ang. *belt*, balteus, cingulum, F.b. *bealt*, balteum pretiosum feminarum Frisiæ, Joh. 4. — F. *reppe*, festinare, movere; Ags. *rempend*, præceps, F *rimpen*, festinanter, F. *rippe*, nimis festinanter et negligenter suere, F.b. *reamp*, Joh. 48, Nl. *met lange steken naeyen*. — F. *wen*, parva verruca, pustula, vel alia macula in facie, Ang. *wen*, F.b. *wean*, n. pl. *weanen*, tumor in corpore humano, Joh. 17. — Nl. *kennen*, F. *kenne*, Ang.v. *kenne*, noscere, F.b. *keane*, Joh. 173. — Ags. inf. *fleohan*, *fleogan* contracte *flean*, F. *fleane* volare, *ik flean*, volo, pf. *fleach*, F.b. *flean*, volare, Joh. 172.

Westfrisii licet dialectum Hollandicum adoptaverunt, adhuc *a* sæpe in *e* mutant, ex. gr. *slépen*, dormire, *drégen* portare. Nihil tamen in nostræ stirpis gentibus lucidius probat propensionem mutandi *a* in *é* quam Anglica vocalis *a* pronuntiatio. Angli scribunt *a* ut in *lade*, *spade*, *trade* cæt. sed pronuntiant *léde*, *spéde*, *tréde*; quin et neglecta propria potestate *a* appellant *é*. Confer Knowles, pron. dict. 3. A.

E pro *di*, *de*, ὁ, ἡ. *Yn 'e wein*, in vehiculo; *tejin 'e winter*, adventante hyeme; *throch 'e finne*, per pascuum, cæt. Neutrum *it* τό abbreviatur in *'t*; dicitur enim, et *it*, et *'t*. *It* sua vice abbreviatum est ex Goth. *ita*, τό.

E tantum in media phrasi stat pro *de*, *di*; *yn 'e wrâld*, in terrarum orbe, *op 'e toer*, in turri, neque dicitur *'e wrâld is wiid*, *'e toer is heach*, sed *di* vel *de*, *de wrâld*, *de toer*, quod tamen solemne est apud Frisios boreales *'e wrell*. Outzen, pars 1. 58.

EA, adv. unquam. Ags. *aa*, *á*, Supra *a* p. 10. Ang. *ay*, semper. Gr. *ἀεί*, Æol. *αἰ*, Sax.v. *ieo*, *io*, Nl.v. *ie*. Ags. *geo*, unquam. Ita *nie*, nunquam, ex Gl. Lipsii *ne io*, ut Lat. *unquam* et *nunquam*. Gr. *πότε* et *μήποτε*.

æ-tiid, G. J. supra 11. Confer Ags. *ecetîd*, æternitas.

nea, nunquam. *Swichtje foár ien poehans?*

EACH.

Nea yn der ewicheit! per omnem æternitatem thrasoni non sedam. Confer Alam. *nio in altero*, *uzzan sin namo scal sin Joannes*, nequaquam, sed ejus nomen esse oportet Joannes. Graff I. 520. *Nea* ex *ne ea* non unquam.

EABARRE, ciconia. Vide *adebar* p. 8. Anglosaxonibus et Anglis ignota vox, qui cum Isl. habent *stork*, itidem Frisiis alienum. *Eiber*, Gron. *eibert*, idem.

eabarre, eibert, fig. homo macer longis cruribus. — *Bisthe 'n eabarre?* Ambulasne nudis cruribus? rubor quippe pedum ciconiæ haud multum abludit a colore pedum hominis campestris.

EABE (éabe) n. p. v. Ags. *Æbe*, *Æbbe*, idem. Theot. *Abi*, idem. Gothi *Aba*, vir. Vide supra *Abe* p. 1.

eabke, eabk, n. p. f. Theot. *Abico*, Först. 3.

eabele, n. p. v. *Eabel*, n. p. f. forma adjectivalis Ang. *able*, idoneus, aptus, concinnus, solers, validus. Ang. *Abel*, n. patron. proprie nomen proprium, ut centena nomina Anglorum patronymica.

EACH, n. oculus, pl. *éagen*. Sylvicolæ *égen*, Ags. *eage*, *ége*, pl. *eagan*, et *égan*, S.o. *eigen*. Vide supra *age* p. 60. *Di finne ojocht ut oare éagen sonn er 'n flap rein hawn het*, pratum pluvia lætificatum est. Cf. *Syn éagen forkleárje*, supra 62, pascere oculos, cum phrasi Holsatica *Sin ooges verklaren*, Holst. 3. 171. *Scilige eagen*, oculi limi, figurate, invidi; invidi quippe transversa tuentur. *Di âlder*, *dy it iene bern boppe it oare lukt*, *makket scilige eagen*, parens, qui liberorum uno præ ceteris benevolentiam præstat, apud hos invidiam creat.

each-drip, cg. (oculi gutta) lacryma.

each-leage, cg. (oculi flamma) flammantes oculi. F. *loage*, flammæ margo superior cærulea, *Di blâswe loage*.

each-loaits, cg. contemplatio, aspectus. *Loaitse*, *loke*, videre, Ang. *to look*.

each-mikke, cg. collineatio oculi, oculus se collineans; cura.

Mijn bient wier naet wot jón eachmicke,
Da'k ijn 't oerschuwil' tein wirde ind kicke.

G. J. I. 247, Tu oculos tuos non dejiciebas de ossibus meis, cum hæc in latibulo gignebantur. F. *mikje*, collineare oculum.

eegh-loárten, pl. F. austral. exercementa quædam pusilla indurata, quæ oculi somno exsudant et deponunt in

Digitized by Google

hirquis. Inde F. *stiep-lodrte*, et F. australe. *stiep yn 'e êyen*. F. *lodrte*, stercus rotundum.

each-weyts, cg. oculorum custodia, i. e. cura. Nl. *opsicht*, cura. F. *It each op di hoss' hâlde*, cavere canem. *It êach op di bern hâlde*, infantes sequi oculis, i. e. habere curæ.

blier-eagich, adj. oculis blandis. *Bliereagich famke*, puella oculis comibus. *Blier*, blandus, comis. Longe distat vox Ang. *blear-eyed*, lacrymis perfusus oculos; Sax. l. *blar-oged*, Bnl. I. 95, idem; Holstein I. 110, *blaroog*, cui jussæ prosiliunt lacrymæ. Sax. l. *blaren*, F. u. *blære*, plorare.

trien-each, n. G. J. oculus lacrymosus. *Tryineachjes*, ocelli infantis lacrymantes. Nl. *traen-oogjes*, *traenoogjes!* ocelli lacrymosi; in veteri cantilena.

trien-eagich, adj. lacrimosis oculis.

each-pinkje, vb. n. micare oculis; Ang. v. *to pinker*, idem. Kil. *pincke*, vetus, lumen, cicindela; *pinck-oogken*, connivere, nictare; *pincken*, scintillare. Poetice stellæ scintillant ut oculi flammantes, qui nictant, *By 't sinljeacht, jû, by moâne-in stierte-eagpinckjen* stellæ micantes, G. J. I. 190. Nl. *pinken*, F. *pinkje*, proprie est pungere, acuere, unde Lat. *acuere oculos*, et *acumen oculorum*. Nl. *een scherp oog*, acutus oculus. Ang. *A hungry fox lay winking and pinking, as if he had sore eyes*, Estrange. Holstein *He lurt as en pingstvos*, Holst. II. 210. Ags. *princ* pro *pink; Prince eages*, nictu oculi, momento temporis, Nl. *in een ogenblik*. Cf. Nl. *oogh-sterre*, pupilla, oculi acies.

Qui oculos intendit, contrahit oculos, quare Ang. *pink-eyed* small-eyed. F. *pinken* vel *teisterkes*, cilia, proprie, pileoli nictantes. F. Hol. Ang. cæt. *pink*, navis piscatoria prora acuta; plene F. *pink-scip; fiskers-pink*. Ags. *pyngan*, pungere. Ang. v. *to pink*, transfigere, perforare, ornare; nictare oculis: Cf. Gal. *le point de la tapisserie est bien beau*, et *être tiré à quatre épingles*. F. *lytse pink*, *pink*, digitus minimus, quo pungunt et purgant aures, Ags. *eare-finger*, Nl. *oor-vinger*. Ang. v. *pink*, adj. parvus. Scoti *pinkie*, Nl. *pinkje*, digitus minimus. Ang. *pink*, dianthus caryophyllus, proprie ocellus, ut Gal. *oeillet;* Ang. *pink*, adj. subruber.

each-weidje, vb. a. Lat. *oculos pascere in re*, i. e. cum voluptate contemplari, oculis fructum capere ex re. Ut Latine *pascere* construitur cum *in*, sic *weidje*, pascere, cum *op; eag-weydje op it eerste prieuwdrukzel*, G. J. I. 91. *Di ky weidje yn* et *op di finne*, vaccæ pascuntur in prato.

pul-êagje, vb. n. extuberantes habere oculos. *Di hearefeint hat goede dagen; hy puleaget fen fetten*, famulo bene pasto (Epicuri de grege porco) pinguedine extuberant oculi. *Di junge hearen supje nou dat hja puleagje, um neyerhân nammers to better us lân to regedrjen. Pulje* (poelje) tuberare; *ut-pulje*, Nl. *uitpuilen* extuberare. F. *pule*, serotum tauri, siliqua pisi vel fabæ. Ags. *pyle*, Ang. *pillow*, culcitra. Nl. *peul*, idem et siliqua. *Utpulje*, siliquis excludere pisa.

EADE, EDE, IEDE, n. p. v. Alam. *Ada*, Fôrst. 6. Ags. *ead*, res prosperæ, felicitas. Multa nomina Anglosaxonica, quorum prædicatum auguratur futuram infantis felicitatem; ex. gr. *Eadbold*, n. p. v. *Eadberht*, idem. *Eadburghe* n. p. f. *Eadgar*, F. *Edger*, n. p. v. *Eadgith*, n. p. f. *Eadhed*, n. p. v. *Eadmund*, id. *Eadnoth*, id. *Eadred*, id. *Eadric*, id. (F. *Earik*, *Erik*, *Erke*) *Edric*, id. *Eadsige*, id. (F. *Edsge*.) *Eadulf*, id. (F. *Edlif*). *Eadweard*, id. (F. *Edward*, Ang. *Edward*). *Eadvig*, id. *Eadvin*, id. *Eadvold*, id. Frisii, qui vitant nomina propria sesquipedalia, rejecto subjecto tantum retinent prædicatum *Eade*, unde Ang. n. patron. *Eades (Eade-son*, Eadi filius) et *Eade*. Confer Lower I. 153, qui male vocem derivat ab *Eudo*. — *Edema*, *Iedema*, n. patron.

Notatu dignum est Hindelopenses ante hos centum et quot excurrit annos nomen indidisse infantibus nondum natis, et si filia in lucem prodibat nomen viri notavisse terminatione feminina, vel nomen immutatum liquisse, unde quibusdam feminis nomina erant virorum.

EAGE (êage) n. p. v. Ex *Age*, quod vide p. 60.

eage-hoek, ripæ orientalis lacus Ie pars extans. Antiquitus *kaep*, Nl. *kaep*, promontorium; *'t kapje van het brood*, (panis capitium i. e.) extrema panis crusta. Lat. *caput montis*, *arcus*. Nl. *hoofd*, in *havenhoofd*, vallum tegens

Digitized by Google

EAGH.

portus introitum; *bruggenhoofd*, cæt. *Eagem*, *Eagum*, *Ægum*, *Egum*, nomen vici in pago Idaerderadéla. Vide supra *Ægum* p. 13. Ex *Eage*, n. p. v. et *kam*. Accolæ lacus piscosi Warregæ quondam vitam quærebant ex piscatura; post lacum siccatum circumquaque cincti pascuis e lacticineis et re pecuaria vivunt. — Turris campanæ hæc verba sunt inscripta, *Anno Domini MCCCXXVI Stephanus fecit me in honorem S. Nicol.* ✝ *me.*

Nota Ags. *eak*, aqua, in derivatis fieri *eage*, quare haud absurdam puto conjecturam *eage-koek*, proprie notare, angulum prominentem lacus Ie, et *Eagem*, domum, vicum vicinum lacui Warregano.

EAGH, m. F.b. Amr. margo, latus, lacinia, margo lintei. *Rocht eagh*, *unrocht eagh*, margo recta, margo inflexa sive incurva; F. *rjocht*, rectus. F.v. *riucht* (rjoecht). F.b. *Uun eagh*, ad ripam (fluminis), F. *oan dobbe-igh*, ad sepulchri marginem. F.b. *Eargar eagh apsât*, latus rei scabrum objectum oculis. *Uun eagh kem*, appellare ripam, F.b. *kem*, venire, Ang. *came* (keem). *Frinjar ub mam her eagh*, F. *freunen oan mem har igh*, cognati e sanguine materno. Joh. 6, 7, 74.

eegh-lâng, F.b. circum marginem: *bi eegh-lâng funjan*, (Ang. *found along the edge*, F. *by di igge lâns fuwn)* ad marginem inventus, i. e. in loco inopinato. Joh. 6.

EAK, (eák, jek) EEK, IIK, conj. etiam. Lat. *augere*, Goth. *aukan*, Ags. *eacan*, *écan*, augere, Scoti *to eik*, addere. Cf. *âk* 72. *Dou eák*, *Brutus?* Et tu, Brute? — *Nou*, *seine ind suntheit! Eák sa.* Salve et vale! Et te valere jubeo. *Eák sa*, Ags. *eac swa*, Goth. *auk swa*, Gal. *aussi* ex *auk si; si* particula affirmativa. — *Ik wol net yn scild. Ik eák net*, æs alienum contrahere nolo. Neque ego volo. — *Ak*, *eak*, Nl. *ook*, quod floret inter omnes Germanorum posteros, Ang.v. *eke*. Ut F. *eák* et *êk*, sic et Ags. *eac* et *éc*, Scoti *æc*, *ec*, et Lat. *ac*. Angli respuerunt. Propria vis copulæ Ags. *eac* elucet in his Bedæ verbis, *That ger wæs fram Cristes hitheroyme that syxte eac feovertigum*, annus iste a Christi in hunc orbem adventu quadragesimus sextus; proprie, sextus additis vel junctim cum quadraginta. Bed. I. 3.

EALA.

EAKS, F.b. securis, Joh. 101. F.v. *axe* Ags. *eax*, *æx*, Ang. *axe*, Lat. *ascia*, supra *axe* p. 138. Ex *eáks*, *éks*, fluxit forma F. *hekse-bile*, ibidem.

EAL, n. p. v. Ex *Alf*, *Aalf* n. p. v. Wassenb. II. 171, ut *kéal*, *héal* ex *kalf*, vitulus, *half*, dimidius. *Alf* pro *Alef*, n. p. v. *Alof*, idem, Wassenb. II. 95. *Aleva*, n. patron. hodie *Aylva*. Nl. *Odulf*, *Olof*, *St. Ool*, Ags. *Athelvulf*. Vide hujus nominis diversas formas in *Adalwolf* Förstemann I. 159.

sint Eal, nundinæ, quæ die 12° Junii, Sancto Odulfo sacra, habebantur Bolswardiæ. Naoogst p. 226.

EALA, ELA! F.v. Euge, salve, salvete. *Ela fria Fresena!* Salvete Frisii liberi! Siccama ad Leg. Frisonum p. 65. Ags. *eala!* Anglosaxonibus *eala* sæpe criterium est simplex vocativi ut Lat. *o! Eala brother Ecgbyrht!* O, frater Egberte! *Eala*, *hvet dydest thu!* F. *o! hwet diedst thou?*

Componitur vox ex *ea* et *lâ*. *Eâ* per apocopen pro Ags. *ead*, prosperitas, felicitas. Inde *eâ* commutatur cum *wel*, bene, Ags. *wel-lâ!* Euge homines! Alamanni *wola* (Hd. *wohl)*, *Wola truhtin!* O, domine! Gr. Gram. III. 289.

heilla! hac voce tabernam intrantes absentem evocant mercatorem, vel domum introituri arcessunt famulam. F. *heil*, salus, F.v. *hêl*, sanus, integer, Gothi *hails*, salvus; *hails!* salvus sis, salve! Confer Gr. Gram. III. 299. Recht-alt. 877.

heilla! quoque prohibentis est, *Heilla!* vel *Huila*, *feint! Net oan myn faem; dat is forkoft flæsk*, Apage, bone! Ne tange puellam meam; caro est vendita, i. e. mihi desponsata. Hol. *holla!*

hilla! admirantis et gaudentis vocula; *Hilla! het famke sjoch ik dear?* Eja! quam puellam ibi video? G. J. I. 2. Ags. *hi-la-hi*, heu!

halâ! incitantis interjectio. *Halâ! di seilen op!* Agite! intendite vela! Ad equum, *Halâ! foârt!* Age! procede! *Ha* confer cum F.v. *hach*, altus, alacer; Ags. *heah-heort*, *heah-mod*, *heah-syn*. Confer Ang.v. *ela*, the highest note in the scale of music.

Gothi *lauths*, homo in genere, ex. gr. *jugga-lauths*, juvenis. Ex antiqua forma *lauths* in omnes Germaniæ dialectos fluxisse videtur *lad*, per apocopen *lâ*. Restat adhuc plenior forma Ang. *lad*,

Digitized by Google

EALDAGH.

juvenis. Sic Frisii ex *liud*, homines, Ags. *leód*, idem, habent *ljoe'*, *lju'*, Hd. *leute*. Ang. *lass*, *lassie*, puella.

F. *laesje*, homo fatuus, pusilli demissique animi. Nl. v. *Eilacie! Eilacie! wat is de mensch gevallen in tentacie! ei-laes*, proh, pro miserum! *Zo verre, eilaes, ontaerden wy!* tantum, proh, degeneramus. Gal. *hélas!*

F. v. *eela* (Jurisprudentia p. 288) cum *ela*, *eala*, nihil habet commune; *Hwa dyn fiaerde dey tojouwt, jeftha hym myt riucht ofwonnen is, dat hy dan is eela al syn riucht fan der seeck*, tunc decidit omni jure suo, F. *den is hy al syn riúcht quyt;* quasi alienatus ab omni jure suo. Confer Gothi *alis*, alias; *alja*, excipe, excepte, ἐι μή. Pro *ali*, Saxones, Neerlandi, Alamanni in compositis frequentant *eli*. Sax. v. *eli-lendi*, patria expulsus, privatus, exul; *eli-lendig*, alienigena; *eli-landig*, idem. Alam. *ali-lanti*, exilium. Nl. v. *el-lende*, exilium, Nl. miseria. F. v. *el-lend*, *ili-lend*, terra peregrina. Nl. v. *el-lendig*, extorris; Nl. miser.

Quantum ad *lâ* pro *laths*, G. *lauths*, similes interjectiones Frisii formant ex *junge*, *jonge*, puer; *lea'*, amata; *heit*, *heite*, pater; *Junges, junges! hwat dôcht it sear syn bern âld to hoaf to bringen*, Vah, vah! ut sauciatur parentum cor liberorum adultorum morte præmatura. Uxor, *Wy moásten 'n hynser hâlde*, age, alamus equum. Maritus, *Junge, né! dat ken er foár us nat op steau*, nequaquam, bona; hoc superat nostram rem familiarem. *Léa'* pro *léaf*, ad feminam vel puellam, *Scil ik mei boártje?* Anne vobiscum ludam? *Né, lea'; dou net*, nequaquam te collusorem volumus. *Heite*, pater, ad puerum et virum, *Wolste 'n trantje mei uus ha'?* Visne saltatiunculam nobiscum? *Ne, heite; arbeidje ind jild tajaen is myn foech net*, nequaquam, demisse; mihi non convenit oleum et operam simul perdere. *Leaf*, cara, et *heile*, pater, quod mireris, cum quodam contemtu in repulsa frequentantur: sed interjectionum formæ et notiones longo seculorum usu valde fiunt deviæ et difficillimæ sunt investigationis.

EALDAGH, F. b. focus, Joh. 130. Isl. *ellda*, ignem facere; *eldr*, m. ignis; *eldstadr* (locus ignis) focus; *eldsto*, idem. Egil. F. *jeldje*, incendere, ardere. Pro *eld-sto* habent F. *fiúr-stê*, focus. *J* in F. *jeldje* oritur ex *a* accentuata in *eáldje*, *iéldje*, *jeldje*. Ags. *æld*, *æled*, m. ignis. Ang. Wilts. *elet*, ignis nutrimentum.

EALGER, cg. *elger*, Ang. v. *elger*, baculus longus extremitatem tridentem mucronibus instructus, quo transfigit piscator anguillas in cœnoso aquæ fundo hærentes capitque. *Eal*, Ags. *æl*, anguilla, Ang. *eel*, quod pronuntiant *iel;* Frisii pronuntiant et scribunt *iel*, quod vide suo loco. Ags. *gara*, *gar*, telum, lancea. Nl. v. *ghere*, idem; *ael-ghere*, *el-gheer; ael-schere; ael-sperre*. Kil. Voci Nl. v. *aelschere* respondet Ang. South. *eel-shear*. Ags. *scær* (instrumentum secans et pungens) vomer, Ang. *shear*. Voci Nl. v. *ael-sperre* respondet Ang. *eel-spear*, Sussex. Nl. *of een spitsen ellegaer, Daer mee stikt men vetten ael*, Galathæa, 13, 6. Cats. *A* in *ealgar* accentuata fit *eálgar*, *eêlgar*, *iélger*, *jelger*, quæ in dialecto communi est vocis pronuntiatio solita.

EALGJE, vb. a. rationem habere, in aliquo numero habere. *Ik ealgje it flokken ind rasen fen ien poekdánne net*, flocci pendeo hiatum et execrationes thrasonis. Cf. *algje* p. 83.

EALJE, vb. n. petulanter, proterve agere, ludere in amore. Vide *âlje* p. 83.

6aljе, furere, (delirare amore). *Foréalje*, amore perdite capi: G. J. ad puellam *Ik bin forêald op dy*, Lat. *in te, puella, furo*. F. *Hy is gek op dy faem*, singulari amore amplectitur puellam. Nl. *gekken*, morionem agere; *vergecken*, amore cæco capi. Nl. *Hy is verzot op 't meieje*. Nl. F. *gek*, stultus, insipiens. Nl. *zót*, fatuus. Lat. *meus furor*, mea puella; *Insanire amore*. — *For* Nl. *ver*, notionem verbi intendit; Nl. *lieven*, amare; *verlieven*, amore capi; *op het meisje verliefd zijn*, ardere in puella.

EALJE, vb. n. ægrescere, male se haberem. Ags. *eglan*, dolorem sentire; *me egleth*, me tædet, Nl. *het smart mij*, idem, proprie *smarten*, dolore affici. Ang. v. *to eille*, to be sick or *ill*. Ang. *to ail*, ex Ags. *adlian*.

EALNI, vb. a. F. b. ulna metiri. 2 pers. præs. *ealnst;* 3, *ealnet;* pl. *ealnant*, *ealnandst*. p. pr. *ealnant*. Ut ex *ealn*, ulna, est *ealni*, ita ex *fût*, pes, est *futti* pede metiri; ex *fiuhan* (fiuzan) orgya, est

EALNI.

Digitized by Google

EALSE.

fhulmi, (i. e. *fusmi*) orgya metiri; Ags. *fæthm*, vb. *fæthmian*; Ang. *fathom*, vb. *to fathom*; Nl. *vadem*, vb. *vademen*; F. *ffem*, vb. *ffemje*. Joh. 38.

Ex *ealn*, fit *edln*, *idln*, *ifln*, *ifln*, F. *jolne*, *jelne*, ulna. — Ags. *eln*, f. *elne-boga*, cubitus, assimilatis literis Nl. *elle-boog*, Ang. *el-bow* (ulnæ flexura). Confer infra *éarm*, brachium. Pro *boga*, Nl. *boog*, flexura, Frisii ponunt *takke*, ramus, *éárm-takke*.

EALSE, n. p. v. *Else*, rex in genealogia mythologica regum Anglosaxonicorum. Vide *Else* n. p. v. Nibelungen 1485, 4. F. *Jop Elsee*, Jopo Elsi filius. Ang. *Job Elson*. Ags. *Eob*, n. p. v. Ang. *Job*, n. patron. *Elson* ex *else-son*, F. *Else-sin*, *Elsee*, n. patron.

elske, n. p. f. Confer. Isl. *elska*, amare. Hol. *Elsje*.

elsing, elsinge, elsinga, n. patronimicum.

EALT, vb. a. F. b. depsere; volutari, cursitare in limo vel alia spurcitie. F. *yn 'e klaei umreädje*, Joh. 39. *Ealt*, ger. *ealten*. 2 pers. pr. *ealst*, *calt*, pl. *eald*, *ealdst*; p. pf. *ealt*. Ang. dial. *to elt*, to knead dough. Confer Sax. n. *aelte*, liquor manans e sterquilinio, et infra *edel*, liquor stercoreus. Ags. *eleth*, aqua putrida.

EAMELER, cg. *pis-eameler*, formica; vide *æmeler* 15. Ags. *æmete*, f. formica. Scoti *emmook*. Ang. Shropshire *emmet-hatch* vel *-hut*, acervulus egestus formicarum agmine, formicarum caverna. Ex *amet* est *amt*, unde Ang. *ant* formica.

EAMELJE, vb. a. obgannire aures. Vide supra *æmelje* p. 15, et adde Isl. *amalga*, ad tædium usque monere.

eamel-bek, femina nugas effutiens et tædium movens. E trivio sunt *eamel-gat* et *eamel-kont*, idem. Ags. *cvith*, uterus, Sax. n. *kunt*, F. *kont*, muliebria. F. *gat*, idem, et anus. Plebecula vocat feminam despectam a parte obscœna, qua femina est et peccat.

EAND, cg. Hind. v. *eau'*, *eaun*, F. *juwn*, vespera. Supra 136 vide *awend*. In compositis Hind. *ien*, *Genien*, *'nien*, ex *goeden ien!* fausta sit tibi vespera. Confer *iemmet* pro *ien-met*, vespertinus cibus. Hind. *snien* ex *sinne-ien*, Hd. *son-abend*, dies Saturni, F. *sneaun* ex *sinne-eaun*. Sc. o. *jaune*, vespera, non confundenda vox cum Sc. o. *jaun*, datus. F. b. *en*, m. et *in*, Bend. 38. Outzen.

EAR.

iend, Hind. vespera, ex *ûwend*, *iwend*, contr. *iend* et *ien'*. *Goe'n ien'*, fausta sit tibi vespera. *Gnien* et *nien* ut F. u. *n'awend*, *gnawend*, *genawend*, *goedenawend*. Nl. *avond*, F. West. *ûwend*.

EANDJE, vb. a. Warns, parere, de ove valet, agnos edere. *It ei eandet*, ovis parturit. Ags. *eanian*, Ang. v. *eane*; Ags. *gængans* (ge-æmgans) gravida, (Jun. *yean.*) *gængant*, idem. Ang. *to yean*, eniti agnos. (Confer F. *antje*, parturire, quod de vacca dicitur). *It sciep hat eande*, ovis enixa est. — *'n Eande sciep*, ovis gravida (agnis.) Ags. *eowu*, f. Ang. *ewe*, agna. Sic F. *kéal'-hou*, vacca gravida (vitulo), F. *kéal'* vitulus; *foal-merrie*, equa gravida (hinnulo), F. *foale*, hinnulus. Confer infra *ei*.

EANG, adj. vide supra *æng* 17. Nl. v. *ang*, Visscher, sinnepoppen, *angh vas huwen*, reformidans nuptias. G. J. I. 11,

Kreft! Ick wier so jern by dy:
In du, wierste eack ængh fen my?

(maritus uxori cum illam procabatur) Et tu, anne me timebas, exhorrescebas?

EANSICHT, n. vultus. Supra *ænsicht* p. 17.

oansjænde, aspectus. *Ik ken him fen oansjænde*, aspectu illum novi, nomen mihi non subit.

EANUTE, adv. Hindel. brevi, proxime, mox, Nl. *eerstdaegs*, *eerlang*, Ags. *embutan*, circum, circiter (emb-utan)? Ang. *about*, *about to perish*, brevi perituru. *About*, East-countys, prope, pæne. Nl. *omstreeks*, circiter. F. *om utens geau*, perægre ire. Ags. *butan* ex *be utan*. Ex *eam-ûte* fit *ean-ûte*? Sed attende adverbio Danorum *endnu*, adhuc, Isl. *enn*, adhuc, amplius, porro; *enn lengr*, ulterius, amplius. Egil.

EAR, adv. priusquam, antequam. *Di undogensee lubes fen ien junge doack net eár 't er nin pak bruyen hawn het*, protervus iste puer nulli est bono nisi prius severe vapulavit. comp. *edrder*, sup. *earst*.

eárder prior; adv. *Bern fen ftif fier matte net scodlle ho edrder ho better*, quinquennes discant pueri in ludo triviali quo maturius quo melius.

earste, primus. Prov. *It earste bern komt as it klear is, ind it twade op syn tiid*, primus infans prodit cum itineri aptus est, sequens suo tempore; scomma in conjuges, qui concubuerunt ante nuptias. *Di earste slack is 'n thrye-*

Digitized by Google

goune wirdich, impetum facere melius est quam impetum excipere. *Di earste di bæste dy súpt jei ik ut myn thjinst*, primum quemque famulum ebrietati deditum missum facio. — Adv. primum, primo. *Dy earst komt, dy earst meält* (mjelt), frumentum ejus, qui primus adfert, primum molitur. *Domenys matte earst blixomje mei hjar eximpel foár 't se thongerje mei hjar wirden*, sacerdotes intonantes castigationibus prius fulminent exemplo. *Komste nou eárste mei di moster, nou di mjiltiid op is?* Nunc demum post prandium promis sinapi? Tuam operam nimis tarde navas.

ten-eársten, saltem, certe. *Hwa frede wolle, di abbekaten ten-eársten net; dy libje fen di roesje*, quicumque studeant concordiæ, causidici, qui vitam quærunt ex litibus, saltem non student. *Earst* contracte pro F.v. *erost*, *erest*, adj. primus; *allera erost*, omnium primus, et adv. primum. F. *Dy allerearste, dy oer sea foer, wier 'n wéach-hals.* Ags. *ær*, adj. *se æra*, primus. comp. *æror*, *ærer*, sup. *ærest*. adv. *ær*, mature, antea. comp. *ærra*, sup. *ærost*, Ang. *ere*, antequam, antea.

earen, adv. olim.

al-ear, adv. quondam.

EAR, n. auris. Vide supra *ar* 172. *Immen hwette nys yn it éar reauntsje*, alicui quid novi in aurem susurrare. Ang.v. *ere-rowner*, a secret whisperer. *Di heal-woechsene jonges frette my di earen fen 'e hòlle*, pueri semiadulti mihi aures vorant de capite; ea quippe ætate vix famem depellimus.

earne earen oannaeye, (rei cuidam assuere aures) rem dubiam expedire, conjecturâ clarare. *Ho di lju' hjar déa' fiuchtje kenne foár 'n moi lapke fen di kening, dær ken ik nin earen oan-naeye*, ratio, cur homines in prœlio pro gloria puerili se morti objiciunt, mihi non liquet. Eodem sensu valet *earne móuwen oan naeye*, (rei cuidam, ut vesti, manicas assuere).

ear-bân, cg. alapa; pl. *earbannin*. W. G. 52.

EARD, cg. F.b. terra, solum. F.u. *eerde*, humus, solum.

eardark, f. F.b. tellus, orbis terrarum (corpus telluris). Joh. 7.

eard-dollen-paed, n. semita campestris prope a Butenposta in pago Achtkerspelen.

eard-latten. Antiquis temporibus Frisia tecta erat sylvis, ubi nunc sunt sive lacus, sive aquæ stagnantes, sive prata humilia vel uliginosa. Harum arbores furore cori eradicatæ jacent sepultæ sub terra caustica plantarumque aquatilium reliquiis, omnium verticibus in eurum vergentibus. Truncorum frequentia sub ripis lacus Snecani tanta erat, ut ruricolæ vix lacunas sat profundas fodere possent, quibus cadavera (A. 1775) boum lue confectarum sepelirent. Truncos vero serra secant in asseres *(eard-latten)* quibus compagem domus tecti tranverse muniunt. Virgæ hujus ligni, liquore terræ causticæ imbutæ, si accensæ flammam durabilem edebant et pauperibus ante hos centum et quot excurrit annos loco lampadum erant, quibus obscura vespera suas illuminabant tabernas.

under-eárdske, nanus mythologiæ proavitæ, vivens sub terra. Dani *under-jordische*. F. elliptice *eárdske*, homuncio. Nl. *aerdmanneke*, *kaboulermanneke*. De his vide Grimm. Mythol. 256. 284, ed. 1ª. 423, ed. 2ª. Hi nani erant de gente *alforum* alborum; inter nigros erant F.b. *onnar-beankis*, Joh. 12, adeo dicti „sub terram relegati nani." *Beane*, Nl. *bannen* enim est, relegare. Confer Davent. *kleine pook*, pusio, Ang. *puck*, ephiáltes parvus, virunculus. Isl. *púki*, puer, Suet. *pojke*, idem. F. *myn poike*, corculum meum, ad pusionem vel equum deamatum.

eerd, n. F.b. terra (collective) ib.

eerd-buzam, m. (terræ sinus?) F.b. solum, tellus. Nl. *aerd-bodem*. F. *yerd-boame*, et *yerd-boyeme*. *Buzem*, fundus dolii. Joh. 101.

eerzjockels, pl. C. M. 12. cynara cardunculi, Gal. *chardon d'Espagne:* cynaræ subterraneæ. *Jockels*, cynaræ solymi, Nl. *Artisjok*. *Eerz* ut Ang. *earth*.

eerde-thjuster, adj. tenebrosissimus; st. n. caligo spissa. Sub terra regnat nox æterna. Inde *swarte modder*, nigra terra, i. e. sepulchri. Ad infantem *Mem leit yn 'e swarte modder*, mater latet in sepulchri nocte.

ierse, Sc.o. terra. Ang.v. *érthe*, (iersd) Ang. *earth*, (ürsd) *th* mutant in *s*, Ags. *eorth:* perinde ac Nl. *zeisen* ex Ags. *sithe*. F. *Smoeze*, suaviter manducans edere, Ang. *to mouth*, manducare.

Digitized by Google

ierd-sweal, cg. hirundo confingens nidum ex cœno et pileolis, eumque domus parieti foris affigens: *kus-sweal*, hirundo nidum intra in domibus faciens. Ags. *earthe*, *eorthe*, f. terra. Ang. *earth*, (iersd) F. *ierde*, quod vide.

EAREM, (éarm) cg. brachium, gen. *érems*, pl. *eármen*, Helgoland *jarmen*, F. *jermen*. *Jermen*, Scil. *ermen; it bern scil mei mem op 'e ermen*, mater ambulabit portans infantem ulnis. Ex *éarm* est Molkw. *ierm*, unde pl. *jermen*. Wass. I 159. *e* = *i*. *a* = *e*. Ags. *earm*, m. brachium. F.v. *érm*, m. gen. *érmis;* gen. pl. *érmana*, dat. *érmem*. Gothi *arms*, m. Nl. *arm*, m. Ang. *arm*, F. *Hy ken syn man op 'e eármen nimme ind drage hwer hy wol*, Gothi *ana armins niman*. Cf. *œirem*, 14. Figurate *Hy is sterk yn 'e eármen*, bonus est potator. *Di man is to koárt yn 'e eármen*, non habet unde rem suam bene agat. *Wiste nat, dat di keningen lange eármen habbe?* an nescis longas regibus esse manus? *Op sea matte men keardels habbe mei feówwer eármen oan it liif*, qui mare navigant agiles robustosque esse oportet. Eâdem figura Bredero hominem pernicem vocat *drievoetigh*, pro duobus pedibus instructum tribus, Schijn-heyl. p. 67. *'n Slach um 'e eármen hâlde* pacisci conditione tacita, qua damnum, quin et pactionem ipsam, subterfugere possumus. Figuram præbet bajulus, qui dolium grave elabi sinens reste, hanc circum brachium convolvit ut frangere casum inopinum pro lubitu potis sit et impediat quo minus dolium lapsu graviore ruat. *Earst het er ien bulte tejinstuiten hawn, mar nou het er di slach om 'e earm*, Prov. *Fen 'n stjit oan 'e eármtakke ind di dead fen syn frou Is hy allyk yn 'e rou*, ictus cubito inflictus et mors uxoris eum eodem afficit dolore. Cubitus quippe ictus acutum sed brevem facit dolorem. Contra maritos alto ejulatu mortem uxoris deplorantes, qui brevi secundas ambiunt nuptias. Nl. *Een vrouwen-dood is een ellebogen stoot.*

earm-klimme, G. J. arctus brachiorum amplexus: *klim*, decipulum, *foxeklim*, *rotte-klim*, vb. *klimme*, stringere, premere.

eárm-koer, cg. dim. *earm-kuórke*, parva fiscella instructa ansa majore, qua inserta ulna eam portant mulieres. Idem cum *brae-koer* supra 486. Nl. *elmitmandje.*

EAREM

earm-mürch, n. F.v. *érm-merch*, ossis brachii medulla. Ags. *earm-mearh.*

earm-scat, n. foramen tunicæ, cui inseritur manica; adeo brachii in veste ostium. F.v. *érmskete*, discessus inter brachium et humerum.

eárm-slach, cg. spatium sufficiens, quo homo in labore brachia extensa libere moveat. *Dy fiuchtje wol mat eármslach habbe.*

eárm-takke, cg. (brachii ramus) cubitus. F.v. *ermboga*, m. (brachii curvatura) Ags. *earmboga* et *elboga*, m. Nl. *elleboog*, m. Ang. *elbow*. Phrasis *Hy ken di eármtakke wol opkrye*, (belle scit levare cubitum, i. e.) capere et ebibere poculum, homo est vinosus.

eármkje, (G. J. *eármke)* ambabus ulnis amplecti, Nl. *omarmen*. Lat. *brachium*, Gal. *bras*, unde *embrasser*, ulnis amplecti.

EAREM, EARM, adj. pauper. F.b. *érm*, Bend. 73. Vide *œrm* supra 1, *éram*, Joh. 157. *Sa earm as 'n sweal*, hirundine pauperior; — *as 'n mier; mier*, pauper messor advena ex Westfalia ad metenda prata Frisiæ. *It earem sciep kriet fen hunger ind thoarst*, puellula misella præ fame et siti plorabat.

earme-lytse, supra 20. *Foár 'n rykman yn 'e widze lein, ind nou earme lytse*, dives hæres infans adolevit in egenum misellum.

éarm-man, st. cg. egenus, pl. *earmlju'*.

éarme man, maritus pauper, pl. *earme mannen.*

eármode, cg. (jermode) paupertas. Nl. *armoede*, Alam. *aramuoti*, Hd. *armuth*, Isl. *armodr*, inopia, paupertas, miseria. Quæritur num *armoede* ex *armoede* an ex *ar-moede* coaluit? Ags. ex *earmian*, commisereri, formant *earmth*, miseria, paupertas; ex *yrman*, affligere, cruciare, *yrmth*, miseria, calamitas, inopia, paupertas; adeo carent interjecto *oe* vel *u*. Confer supra *œrm* 18. *Armoede* forte fluxit ex *arm* et terminatione *-uth*, F. *ód*, *oed*. *Odr* Isl. commutant cum *œda* in *arm-œda*, miseria. Egil. Adde *armoede*, lis, contentio, in dial. Gron. Westerdeel Langewold, Lauerman, 181, quod bene coincidit notione infesti, mali, acritudinis, quæ est in Isl. *ærmr; arm-ods*, strenuitas; paupertas; *armœda* ærumna, laboris molestia, miseria.

Digitized by Google

EAREN.

eârmoede, cg. paupertas, misella adminicula, ad nihil ducens agendi ratio. *Heal' wirk is eârmoede*, inelaboratum opus pauperis est, i. e. infructuosum.

eârmoedje, vb.n. vitam difficilem agere, se tenuiter sustinere. *Man ind wiif, dy nin lyk sin habbe, binne folle kontint, ind eârmoedje sa mei eltsoar foârt*, conjuges diversi ingenii frequenter in mutua sunt contentione et misere cohabitant. Prov. *Better 'n earem man as 'n rike keit*, pauper maritus feminis est commodior divite patre. *Folle geleerden binne sa earm as rupen*, multi viri docti Iro pauperiores sunt: *Rupen*, erucæ, Nl. *rupsen. It is 'n gek, dy êarm libbet om ryk to stêrren*, Scoti *I'll never live poor to die rich*, Kelly, 199. *'N eârmmans stuwr is mar 'n bôtsen*, Scoti *The poor man's shilling is but a penny*, because he must buy every thing at the dearest price. *Earem-liûs oâljekoeken ruke fier*, divites invidi minimam pauperum refectionem habent luxuriam. *Rike-ljus seaktmen ind earmljus pânkuken ruke fier*, idem plane proverbium floret in ultimis insulis Frisiæ borealis *Fêr* et *Amrum*, *Rikmâns krankhaid an ârmmâns pankûken stirmi fier*, Joh. 57.

earm-hertich, adj. fractus animum. *Di mem kriet earmhertich bij it deade lyk fen hjar bernke*, mater assidens infantis carissimi cadaveri fracto animo plorabat. G. J. *earmhertich*, misericors, I. 40, 126, II. 68. Ags. utrumque notat, Ags. *earm-heort*, misericors, et pusillanimis. Hoofdio est pusillanimis, *uit armhartigheyt* of *uit barmhartigheydt*, pusillanimitate vel misericordia. Kil. *armhertich*, pusillanimis.

EAREN, adj. cupreus. Ags. *æren*, æs; *æren*, adj. æneus. Isl. *eyr*, n. æs ductile, cuprum; *eyrn*, adj. aheneus. Ex Lat. *æs, æris*, ut Nl. *koper*, Hd. *kupfer*, ex Lat. *cuprum*. „*Æs, æris*, (Gal.) *erain, cuivre.* (Nl.) *eeren, coper. Latoen.*" Dict. tetraglot. Lovanii 1568.

earen amers, pl. situlæ æneæ in quibus lac mulgent. Contracte *eârn-amers* (jénamers.)

earen aden, pl. ænea mulctralia, in quibus lac manet donec despumatur. Veteres utebantur mulctralibus ligneis, hodierni æneis, in quibus lac citius frigescit et tardius acet.

EARMET.

êren, F.o. metallum, æs; *ôn êren krock*, urceus, olla ex ære, C. M. 8.

EARKE, cg. (eârke, eêrke, jerke) anas mas. *Ein*, cg. anas femina. Confer alteram formam *ærke* supra 18, ibique ejus originationem cum F.b. *he* (ille) aviculus mas; *jô*, (illa) aviculus femina; F. *hyke (hy* ille) vanellus mas, *syke (sy* illa) vanellus femina. Sax. n. *héken (hê*, ille) aviculus mas, *sêken (sê*, illa) aviculus femina; Hd. *erchen (er*, ille) *sichen (sie* illa). Bend. 89. Grimm. Lex. III. 691, *er*. F. *er*, ille, in media phrasi. Quæritur an F. *erke* sit forma diminutiva voculæ *er*, ut *hyke* voculæ *hy?* Analogice Ang. *he-cat* et *she-cat*, *she-bear*, *she-goat*, *she-slave*, *she-nightingale*. *The hès in birds have the fairest feathers*, F. *De hys under di fugels hawwe di moiste feârren*. Confer Gr. ἄρρην, mas, masculus, cum *er*. — *Sa gled as 'n eârke*, anate mare lævior.

EARMET, m. antecœnium, cibus et potus inter prandium et cœnam recreandi gratia, quo utuntur fere hora quarta vel quinta post meridiem. Rusticus convivis profecturis hora vespertina *Nou noch*, inquit, *Nou noch 'n byt oârmet*, (nunc adhuc morsus antecœnii).

Vox pro variis locis varias formas induit; ex. gr. *oârmet, ear-met; easmet; iermet, irmet, jirmet; iêmmet. Oârmet* componitur ut *oârre-keit, oârre-mem*, alter pater, altera mater, i. e. avus, avia. *Oâr-met*, proprie, alterum cibarium. Eodem modo Ang. dial. formârunt ex Ags. *âr*, maturus, præcox, et *mæte*, Goth. *mats*, cibus, *armæt*, assimilatis literis *ammat*, a luncheon before dinner. Prov. and loc. words, Grose and Pegge, 3.

jimmet-iten, n. antecœnium, cœnula matura. Ags. *æfen-mete*, Nl. *avond-mael* cœna.

jimmetje, vb.n. se cœnula præcoce reficere. Confer Ang. Wiltsh. *yeomath*, after-math; Glouc. *yemmell, yemmouth*, idem. *Mell*, F. *miel*, Hol. *maal*, prandium, cœna.

Crescente luxu procrastinantur in seram dici horam, quæ veteres in simplice vita mature agebant. Prandia, quæ ante hos centum annos fiebant meridie, nunc apud honaratioris loci homines habentur hora post meridiana

Digitized by Google

quinta. Antiquis Græcis δεῖπνον erat prandium, posteris cœna. Autore Festo „*Cœna* antiquis (Romanis) quod nunc prandium." Notio horæ, qua fiebat, vel jentaculum, vel prandium, vel cœna, pendet ab ævo, a loco, et hominum sorte. Exemplo sit vicus Lutjewolde, ubi ruricolæ hoc currente ævo prandium habebant hora matutina nona, panem cum butyro et caseo hora pomeridiana secunda. Hoc vocant *timitem: tim'* pro *timpe brea'*, frustum panis, (cæteris Frisiis *earmet*, *iemmet)*, illud *orend-iten*. Ags. *undern-mete*, prandium ante meridiem intra nonam duodecimamque horam, Ang. v. *aandorn*, *orndern*, *orndinner*, de qua voce vide præstanter dissertantem Boucher(um) Glossary.

EARN, cg. aquila. Supra *ærn*, p. 20; *arn*, 118. *Ynklàuwich as 'n éarn*, aquila avarior et rapacior. *It famke sjocht as 'n éarn*, aquilinis puella spectat oculis, i. e. acutissimis. Isl. *arin*, *ari*, *ern*; *örn*. Gr. ὄρνις volucris κατ' ἐξοχήν.

EARNST, cg. (eánst, jenst) serium, severitas. W.o. *ernst*, n. E. I. 365. Vide supra *arnst*, 119.

earni, F.b. Amr. curare, gerere rem, cordi habere. p. præs. *earant*, ger. *earnin*. Joh. 39. *Ambi-earni*, 172.

Ang. *to yearn*, intimo dolore affici, angi, vexari. Brut.

That euery like is not the same, o Cæsar,
The heart of Brutus earnes to thinke vpon.

Shak. Jul. Cæsar. Act. II. Sc. 2. Ang. *yearn* (jern), ut Frisii qui *eárnst* mutarunt in *iárnst*, *jenst*. (Ags. *eornigan*, murmurare.) G. L. Craik, editor tragœdiæ Shakspeari Julius Cæsar, cæterum probus interpres, more solito poëtæ verba mutilavit, in loco citato scribens *Yearns* pro *earns* et *think* pro *thinke*. Confer *eorn*, præposito *ge*, Ags. *georn* studiosus, sedulus, flagranter cupidus, serius; *geornlic*, diligens. F. v. *geerne*, libenter, F. *jern* idem. Nl. *ernst*, studium severitate mixtum. Alam. *ernust*, vigor, serium. G. J. I. 200, *Siikje*, *earnje in folgje dy gealeas Godljeawe frée*, summo studio consectamini incomparabilem, deo carissimam pacem. Prov. *Deer eernet nimmen better as de man selm*, nemo rei familiari melius consulit quam herus ipse. Burm. 13.

ÉARNZE, ÆRNE, (éa'nze éa'ne), adv. loci, alicubi. Confer *ærne*, supra 21. Ags. *ahvar*, *ahvær*, *ahver*, alicubi. Ang. *anywhere*. F. u. *iwers*, alicubi, Nl. v. *ieweren*, usquam, et *iegerings*. — Nl. *ergens*, Sax. v. *hveergin*, alicubi. Alam. *wergin*, *iergin*, Hd. *irgend*.

Negative Ags. *nahvær*, Ang. *nowhere*, F. *nearne*, *nearnze*; F. u. *niwers*; Nl. *nergens*, Alam. *niergint*, Hd. *nirgend*, nuspiam.

EARS, cg. podex. Ags. *ears*, Ang. v. *ers*, F. b. *eers*, Joh. 101. Confer supra *ærs* p. 21. Prov. *Dy di ears barnt mat op 'e bijirren sitte*, (anum qui urit pustulis insideat necesse est) qui delicti luit pœnas habet quod sibi imputet.

promp-éarsje, vb. n. instar infantis morosi murmurans circumvagari. Figuram præbet anus minutos ventris crepitus reiterans. Isl. *prompa*, *prumpa*, pedere. Nl. *pruttelende waert 't kind om*. Nl. v. *protelen*, murmurare; *protel*, murmur, examen, congeries, turba; Hol. *'n hele pruttel*, congeries sat magna.

ears, vox urbana, sed *gat*, podex, pro *éárs-gat*, ex trivio. Ex *aers* Nl. formant vb. *aerselen*, tergiversari, ut Lat. vb. *tergiversari* a *tergum* et *versari*. Ang. *back-ward*, Cumb. *ars-ward*, Nl. *rugwaerd*, F. *to bek*, retro. Gal. *cul*, anus; *re-culer*, retrogradi.

eerske, eerskie, n. diminit. in re amatoria plebis, *Iek hie it mijn lewen naet læud, dat se sockin lieuwcken éárskie hie asse het*. W. G. 8.

ears-bihòlplyk, adj. adjutabilis, qui aliis auxilio est in quotidianis commodis vitæ et corporis vitiis imaginariis. Confer *éárs-gebrekken*, Hol. *pisquaaltjes* supra 22. *Yn 'e sted binne kostelyke, lyge, moje en eersbeholpelyke ljue*. W. G. 38.

ears-scilink, cg. hominis pellis detrita, vulnus fricando sive rodendo depellis. *Scyl*, cortex; *scile*, decorticare; *scilink*, decorticatio.

EART, (eárt, eát, iét, jet) Nl. *ort*, collect. rejectanea pabuli bovini, præsertim fœni pedibus boum protriti, relliquiæ in stabulo. Prov. *Ist ioed ert, 't is moern goed foer*, Burm. 38. F. *Dat hjúd eárt is ken moarn foer wirde. Hwat nou eárt is ken noch wol ris foer wirde*, rejectanea spreta dura necessitas forsan convertet in pabulum. F. b. *ort*, *aarte*; *aartels*, *ortels*, Outsen. Ang. *orts* frustula, mensæ reliquiæ, fragmenta.

Digitized by Google

eártje, vb. a. congerere rejectanea. F. b. *aartli*, Outzen.

âfeártje, vb. a. purgare rejectaneis. *Di stàlen âfeártje*, purgare boum stabula fœni triti reliquiis. Nl. *orten*, Nl. *'t Geen men heden ort is morgen goed voeder; Een kongerige koe ort niet*, Tuinman, Spreekw. I. 106: Nl. vb. *orten*, ramenta edens facere.

eártje, vb. a. depascere. *'t Wyld fenne heyde ontwirtlet dyn wiinstoack in eeret syn weide*, ericeti feræ eradicant tuam vineam ejusque pampinos tondent, depascunt, G. J. *Weide* dialecto communi est pascuum boum, sed ruricolis East-dongeradelæ insuper sunt pampini; Sax. l. *orten*, e farragine optima seligere, cætera abjicere, Bnl. *ort*, III. 272. Holstein *orten*, *oerden*, II. 130.

æfeártje, vb. a. depascere. *On-æfeárte heyde*, G. J. I. 96, ericetum nondum ovibus depastum: *onforbijtene gruwn*, campi nondum pecoribus rosi. Isl. *beit*, pascuum; *örtröd*, pascua nimia pecorum multitudine depasta. Isl. *ortiningr*, quidquid delibratum est et dejicitur. Jonsson, 408. Norweg. *urta*, ruminare boum more, quod est pabuli comesti manducatio, Aasen 564. F. u. *afertet*, *maeyt*, *scheert ofte versamelt*, Ordonnantie van Amelandt, p. 45.

âfeárte, st. rejectanea rei. *Oan 'n baerch is 'n byttsje âfeárte*, porcus fere integer homini cibus utilis, pauca decidunt ramenta. Nl. *afval*, quod Angli veteres commutabant cum *orts*, idem quod F. *eárt*. *Do you know, say you, sir, and would you put off your mubled orts, your offall upon me?* Wright, *orts*. Kil. F. o. *overætsk*, usum continuum cibi ejusdem fastidiens. Stür. 162. — Confer Nl. v. Theophilus 427, *at*, siliquæ excoctæ, excussum sedimentum, porcorum pabulum. Teuthonista „*Ayt*, *dranck*, *draff der vercken*, silique."

Vocis antiquæ late per Angliam, Frisiam, Saxoniam maris accolam et Scandinaviam sparsæ difficilis est originatio. Male Kil. explicat per *overaete*: „*oor-aete*, *oor-ete*, reliquiæ fastiditi pabuli sive cibi, esca superflua, q. d. *ouer-aete*."

EART, cg. ervilla, pisum. pl. *earte*. Lat. *ervum*, Nl. *erwte*, *erwt*. Deëst Anglo-saxonibus, qui habent *pisa*, Ang. *pea*, Gal. *pois*. Romani pisa in Germaniam intulerunt cum Romanis nominibus; unde alii ex Lat. *ervum* habent *erwt*, alii *pisa* ex Lat. *pisum*, alii *wikke* ex Lat. *vicia*. Nl. *erwten*, pisa sativa; *wikken*, vicia sativa. *Pisa sativa* comedunt vulgo homines, *vicias sativas* pecora.

eart, pl. **eárten**, (iétten, jetten). In hac voce permutantur inter se *o* et *e*, Gr. ὄροβοσ, ἐρέβινθοσ, Lat. *ervum*. F. *éart*, F. b. *eert*, Joh. 101. Nl. *erwt* et *ort*. F. u. *ort* (oárt) cicer; figurate, homuncio, nanus. F. *Dou telste dyn eyne mem nin éart* vel *nin béan*, tuam ipsius matrem flocci pendes. *Us âden ieten eárte ind beánne mei spek, ind hienen murch yn 'e bonken, nou yt di gimiene man iérd-apels mei mòsterstip, ind is sa slop as 'n jernwine.* — *Ues pake-ind-hjarre ieten eárte ind beáne, dat wierne ljue mei rœgen; nou ite se jir-apels (lababbels) ind wirde mankes as underdoárren. Ierd-apels, jir-apels*, poma terræ (solana tuberosa) propter imbecillem cibi materiem seculo antecedente lautiores Frisii contemtim appellabant *lababbels*.

eárt-póat, cg. vas in quo pisa coquuntur.

eárte-pulen, pl. pisa immatura, quæ una cum viridibus siliquis cocta comeduntur.

eárt-riis, n. virgulta per agrum solo infixa, ut pisorum caules longos eosque flexiles sustentent.

griene-eárte, pl. puls cocta ex aqua et viridibus pisis, Hol. *snert*.

grouwe-eárte, pl. erva fusca.

müüs-eert, (pisum murinum) F. b. vicia cracca. Joh. 121. De pisis diversæ speciei, sed pene maturis, (F. *dóp-eárte*. Nl. *dop-erwten*) valet verbum

eàrte-pulje, Nl. *erwten doppen*, decorticare pisa.

EAS, n. esca, G. J. Hodie *ies*, mutata *e* in *i* et *a* in *e*. Contra Nl. *aes*, inversis literis, *eas*. Ags. *æs*, esca, cibus, pabulum. Ang. v. *ese* esca piscium, F. *ies*, idem.

eaze, **ieze**, vb. a. inhiare escæ, quod piscium est. *Di bærs iest*, percæ venantur pisciculos, qui in angustum circulum redacti aqua exsultantes hostem effugere tentant. Hoc fit præcipue media æstate, cœlo tepido et paulum obnubilo. Confer *ies*, et *ieze*. F. *him oerieze*, sepelire stomachum cibo, gra-

Digitized by Google

vitatem stomacho facere, Nl. *de maeg overladen.* Nl. v. „*ouer-aesen*, obruere nimia esca; *ouer-aete*, vetus, saturitas nimia."

oeréaze, oerieze, vb. a. sepelire stomachum epulis. Prov. *Di mage oerieze is 't siik wæzen fen loye rike ljue.*

EASKJE, vb. a. Vide F. v. *askia* supra 123. *Easkje ind biede*, poscere et offerre pretium. *Easkje 'n flæze wyn!* manda (cauponi) vini lagenam. Prov. *Easkjen stiet fry, mar bieden edk*, æqua omnibus est potestas poscendi et offerendi quodvis pretium. Ags. *ascian*, inquirere, Hind. *áskje.*

eask, st. cg. petitio. Ags. *æsce*, inquisitio. *'n Eask dwaen*, statuere emtori pretium rei venalis.

EAST, n. oriens. Vide *ást* supra 124.

be-éasten, ab oriente. *Silwalde leit bieasten Etten*, vicus A. situs est ab oriente vici Silwoldæ, Nl. *Zilwoude.* Ambo vici Gelriæ, veteris, ut ajunt, Sicambriæ. Ags. *be-eastan Seal-wuda*, idem, Angli *Selwood* in agro Sumursætenci.

EASTSTELLINGWERF, Frisiæ pagus in vulturnum versus, Drenthiæ limitaneus. Indices venti hic habent in culminibus templorum formam galli gallinacei, in culminibus turrium autem equi; inde phrasis *Eaststellingwerf hat hynders op 'e tuðrren ind hoánnen op 'e tajerken.* Hoc quippe contrarium est mori solito, qui fert ut venti indices in turribus galli gallinacei formam habeant. — Duo sunt pagi nominis *Stelling-werf* contigui, *Eaststellingwerf*, orientalis, et *Weststellingwerf*, occidentalis. Bini junctim dicuntur *di Stelling-werwen. Werf*, collis, locus septus in quo cives suffragii jus habentes deliberant de rebus pagi. Jus suffragii nitebatur possessione fundi, quem *stelle*, *stemmende stelle* appellabant; *stelling*, qui jus suffragii habet. Confer F. v. *stal*, *opstalling* et *hwarf*, apud Richth. Lex. F. vb. a. *stelle*, constituere cum aliquo de re; F. v. *Opstalling*, civis cui jus suffragii est in comitiis. F. v. *opstals-beam*, quercus in colle vel loco editiore, sub qua causam agebant litigantes et judices sententiam ferebant. Circa hanc quercum comitia quoque gerebantur. Duæ tales arbores notæ sunt, altera in Frisia orientali prope ab urbe Auricha, altera ad ultimas fines veteris Frisiæ australis in Flandria.

EATDREEG, vb. n. F. b. delirare, insanire. Præs. *Ik dreegh mi eat, dú draist hi drait-*, pl. *wi dreegh-*, pf. *druch-*, *druchst-*, *(druch)* part. *eat dranj.* Joh. 39. Confer Isl. *ætha*, *ætki*, *ædda*, *ædt*, furere, sævire: *æthas* in furorem agi; *æthi*, f. furor, rabies, insania. Egil 147. (Ags. *eóten*, *eten*, gigas, monstrum furens?)

EATHEW, m. F. b. Amr. mores, gestus, cultus ingeniumque hominis. Ags. *theav*, m. mos, consuetudo, ritus. F. v. *a*, *e*, *ewe*, institutum, lex. Joh. 7. F. v. *taulic*, adj. consuetudine, diuturnis moribus sancitus. F. v. *Taulic pliga fan langher wennicheed is alsoe gued so scriown riucht, ieft se naet ne swiwet*, consuetudo, actuum frequentia et longo usu sancita, non minus rata est quam jus scriptum, si non vacillat.

EAZE, vb. a. fundere aquam, transfundere; hauriendo aqua superflua (ex. gr. cymbam) liberare. Valet præcipue de naviculis, quos haustro parvo manuali sive capula exhauriunt. *Eas it boat ris!* Exhauri aquam instillatam e cymba! Isl. *ausa skip*, exhaurire sentinam navis, Nl. *Het schip oozen.* Naves majores non capula, sed antliâ exhauriunt, F. *pompe*, Nl. *pompen. Kild use*, *útusi*, F. b. aquam e fonte haurire eamque purgare. Outzen.

bieaze, vb. a. *It linnen biéase*, lintea linea candefacienda in loco graminoso aqua suffundere. Hoc fit pertica, cujus extremitas haustro manuali est instructa.

uteaze, vb. a. *It fûr útéaze*, aqua suffusa ignem extinguere.

eásfet, n. F. u. *hoos-fat*, Nl. *oosvat*, haustrum parvum manuale, capula. Prov. *Wol beslein, zei Auke di scipper. It scip forlern, ind it eásfet bihálden*, ridet proverbium incallidos, qui operam et nummos impendunt pauperantibus inceptis. Accentus mutat *éas-fet* in *eás-fet*, *iés-fet*, quod pronunciant *jes-fet.* Itidem F. *heáre*, Ang. *to héar*, pronuntiant *hjerre; to geáre*, Nl. *te gader*, simul, juncti duo, *to gjerre; steáre*, mori, *stjerre*, perinde ac Isl. *ausa*, haurire, præs. *eys*, perf. *jós*, *(jusu* et *jósu).* Nl. *ózen* et *hozen*, haurire, Isl. *ausa* (hausa) Lat. *haurio*, *hausi.* Isl. *ausa*, Nl. v. „*oose*, haustrum, suggrundæ."

Digitized by Google

EÆRZEN.

F. *úsen* (oezen) pl. F.u. *uisen*, extremæ tecti tegulæ, de quibus stillat aqua pluviatilis. F.b. *oeksan*, id. Joh. 12. F.b. *usleng*, idem. Outzen *use*, 241, 379.

F.v. *ose-droptha*, stillicidium domus tecti. *Aller monnic thi scil hebbe butha syn huse twen fét for then osedroptha ande for then kladdergang.* Nl. *oos-drup, hoos-drup, huysdrup*, pars tecti prominens, qua stillicidia a pariete arcentur. Confer Ags. *efese*, Ang. *eaves of a house, the eaves dropping*, extremitas, margo infima tecti, unde stillat aqua pluviatilis, unde F.u. *eusen, uisen*. Mhd. *ovese*, Ang. *eaves*, unde F. *éas. Djú osing*, W.o. prominens margo infima tecti unde pluvia in terram defluit, E. I. 18. *Oze* Saterl. idem. ib. *F* vel *v* inter duas vocales sæpe diffluit, ut in F. *Dimter* pro *divinter*, Nl. *Deventer*, Daventria; *Treemter*, *'t reemter* ex *reventer*, „refectorium" in cœnobiis. Isl. *ups*, f. camera, fornix, protectum, projectura; Jonsson. *Upsar-dropi*, Andreæ, ultra parietem prominens margo tecti unde stillicidium fluit.

auken, pl. locus sub extremitatem prominentem tecti, parieti domus contiguus. W.o. ib. *Dan fugel sit unne 'e auken.* Sax.l. *unner de ökers*, Bnl. III. 261. Ex *auken* est *äuken, eutsen, eusen*, quod Hollandice scribitur *uisen*. Confer Ehrentraut (1. 18) nomen (Tac. *Cauchi) Cauchorum* Frisiorum ducentem a *Chauken*, i. e. *Hauken*, qui oras maritimas inter aquas oceani Germanici et lacuum interiorum tenebant. Adde F. *haukje*, fossas prata cingentes purgare plantis aquatilibus et cœno superfluo; *hauk-modder*, cœnum madidum e fundo fossæ in ripam F. *hauk-wâl* vel *hór-wâl*, cœni ripa, ejectum; *hauke*, pertica desinens in ferream furcam tranversam, quinque fere cuspidibus planis instructum, qua rusticus plantas aquatiles cum cœno, radicibus adhærente, trahit e fundo. Hæ fossæ, et limites agrorum sunt, et potum præbent pecori.

EÆRZEN, n. lamina ferrea, in qua focum alunt Hindelopenses, F. *iseren plaet*. F. *iersen*, ferrum, inversis literis pro F.v. *isern, irsen*, n. Ags. *isern, iren*, n. A. *iron*. Gr. σίδηρος literis inversis *isdêr*.

EBBA.

eærzen-board, n. Hindel. tabula lignea picta, qua æstate focum ferreum tegebant, Warns *iserboard*. Confer F. *stân-iser*, tabula ferrea erecta tegens foci tergum, quæ flamman lambentem sustinet.

EBBA, n. F.v. maris recessus. Ags. *ebba*, m. Ang. *ebb*. F. et Nl. *eb*, f. F.v. *ebba ende floed*, maris recessus et æstus; F. *eb ind ty, eb ind floed*. F.v. *Dy Frisa thoer oen neen heerferd fora fara, dan mitta ebba ut ende mit da floed op*, Frisius non obligatur, ut expeditionem ulterius sequatur, quam proficiscens cum maris recessu et rediens cum (sequente) æstu. *Op* valet sensu redeundi, Nl. *opvaren*, ex alto cursum navis dirigere in portum; *de rivier op-varen*, adverso flumine navigare. Prov. *Jild is as eb ind ty*, Nl. *Werelts goed Is eb en vloed. Ty*, Ang. *tide*, idem quod *floed;* Nl. *getijde der zee*, æstus marinus, quod certis temporibus et horis redit; eandem ob causam stationes anni vocantur Nl. *getijden des jaers;* et præces certis horis fundendæ *getijd-gebeden*, ellyptice *getijden*, Ags. *tid-sanc*, Ang. *hours*. Scot. *ebb*, adj. brevis (aqua, lacus, cæt.) Nl. *ondiep;* Scot. *ebbness*, brevitas (aquæ) Nl. *ondiepheid, ondiepte*.

eab, m. F.b. maris recessus. Joh. 101. *Eeb an flud*, F.b. maris recessus et æstus, Joh. 114. Nota vocalem longam ê in *eeb* et diphtongum *ea* in *eab* apud incolas remotarum insularum Fêr et Amrum; hæc antiquior vocis forma in obversa continente apud Moringenses Frisios jam abierat in brevem duramque *e*, ut probat eorum *ebbe*, m. Bend. 33. Confer F.b. *reaki*, Joh. 175, F. sylvicolæ *rike*, cum *rekke*, extendere, *rikke*, superne extensa manu attingere, assequi, Ang. *to reach*, Nl. *reiken, bereiken;* Ang. st. *reach*, Nl. *be-reik*.

Vetulæ in insula Sylt habebant maculas lunæ abigeum ovinum, cui pro furto hoc erat constitutum supplicium, ut quotidie maris aquas vicissim hauriret effunderetque. Hora accessus maris corpus inclinabat, recessus vero erectus stabat, Joh. 114. Ejusdem farinæ fabellam narrant ruricolæ Tubantes de fure lignario, qui ramorum fascem in sylva furtim cæsorum portat tergo. Hic est idem quem vulgus adhuc vocat, Nl. *de man in de maen*, Ang. *the man in*

Digitized by Google

the moon. The man in the moon is represented leaning upon a fork, on which he carries a bush of thorn, because it was for pyckinde-stake on a sunday, that he is reported to have been thus confined, Ritsons's Ancient songs (1790) p. 84. Tubantes cum sint ex veteri stirpe Saxonica, hæc superstitio inter Saxones maritimos regnabat, antequam impressionem fecerant in Brittanniam. — Luna, subdita veneficarum potestati, erat locus supplicii, unde restat phrasis, Nl. *Loop na de maen!* Abi in malam cruecm! Brants Pop. Antiquities. III. 154.

ebje, vb.n. recedere, de aquis marinis valet. *It ebbet*, reciprocat oceanus. Ags. *ebbian*, Ang. *to ebb*.

EBOTE, adv. F.v. sine mulcta, non mulctandus. *E* particula privativa inseparabilis ante F.v. voces; *Ebreka*, vb.n. deficere, deesse, Nl.v. *ghebreken*, Nl. *ont-breken*; nota *ont* privativum. Ags. *abrecan*, vb.a. frangere, destruere, F. *àbrekke* et *áfbrekke*, demoliri. *Efelle*, depellis, sine cute, Ags. *afelle*, *æfelle*, decorticatum, Nl. *het vel er af*. *Elive*, Nl. *levenloos*, *ontlijfd*, vita privatus, mortuus. *Efrethe*, liber a mulcta pro violata pace. *Egunga*, evadere, se eripere, dimittere vel exauctorare se, Nl. *ontgaen*, vitare, effugere. Hæcce *e* videtur esse orta ex *a*, F. *à* et *áf*. F.v. *a-med*, Lat. *a-mens*, insanus: F.v. *a-venda*, Nl. *afwenden*, Lat. *a-vertere*. F.v. *awei*, F. *wei*, in compositis, F.v. *awei-drega*, auferre, deportare, F. *weidrage*; F.v. *wei-fara*, proficisci, abire, Ags. *aweg-æferian*, Nl. *wegvaren*, F. *weifarre*, solvere ripam, de nave; F.v. *awei-wesa*, abesse, destructus esse, Nl. *wegwesen*, F. *weiwæze*, devius esse (de re), mortuus (de homine); F.v. *aweiwertha*, perdi, Nl. *weg-worden*, F. *weiwirde*. Ags. *aweg*, Ang. *away*. Idem quod F. *út 'e wei*, (ex via, de via) deletum, ex. gr. debita soluta: *dat ding is út 'e wei*, paria feci cum homine. Sed *e* in F.v. *ebod*, jussum, stat pro *ge-* in Ags. *gebod*, Nl. *gebod*; Ags. *ebodon*, narratus, dictus, Nl. *geboden*, jussus.

ECH, adj. asper. *Di tóken binne my ech*, vel *ick*, vel *iggich fen al dat stire guód*, dentes mihi asperæ sunt; i. e. dentes meos invelucrum salivæ pendiderunt manducando mala acida et pariunt mihi aspritudinis quendam sensum. Nl. „*egghe tanden*, Sax. Sicamb. dentes stupidi, *egghighe tanden*. Hol. j. *boomighe*, idem. Kil. Nl. *eggigheyt*, acor. *Menich vrijer noemt zijn lief, mijn roosjen delicaet, Soo langh alst noch voor hem te pluycken staet; Dan smakende de eggigheyt van 't voorghebeelde soet, Heeft hyse soo lief als ick de roos aen mijn voet*. Visscher, 3de quick, 5de schock. Nota antonomasiam in duplici notione vocis *roos*, rosa et erysipelas, rubor cum inflammatione et dolore, Kil. podagra. Ags. *ecg*, acies, mucro, gladius; *ſece*, dolor quidum internus sive sensus ingratus, Ang. *ake?)* Ang.v. *egge*, acutus, acer. Analogice Lat. *acuo*, *aceo*; *acor*, sapor acidus, cæt. Gr. *ἀκόνη*, cos; *ἀκρος*, acutus; Lat. *acus*, *acrimonia*, sapor acutus.

egge, m. F.b. acies, mucro. Ags. *ecg*, f. idem. Ang. *edge*, idem; F. *igge*, ora, angulus; *iggen ind seamen*, anguli et lacinie, margines, in phrasi *It roait iggen noch seamen*, nihil delirius agi potest. *Roaye* tentare pertica longitudinem et directionem, sive oculorum mensura conjicere. Nl. *Het rooit wal noch kant*. F. *It roait iggen noch seamen, sei di man, ind hy sciet mids yn 'e bòllepream*, ex trivio phrasis.

eg, ægh, st. F.b. margo, latus, limes. Quod nunc apud F.b. audit *Di vorder sid*, dextrum latus, (Sax.v. *forthora*, dextra manus) F. *di reáchter side*, erat apud veteres F.b. *nord-ege*, boream versus. F.b. *nord-ege Rip*, a Ripa boream versus, Outzen *eg* p. 58. Vicorum nomina haud raro desinunt in *ryp*, ex. gr. F. *Aomaryp*, *Dronryp*, *Garyp*, *Göingaryp*, *Hardegaryp*, *Jort-* vel *Jürtryp*, *Welsryp*. F. occident. *de Ryp*. Isl. *ripr*, m. colliculus, clivus; domus et vici quippe ante extructos aggeres marinos fere in locis editioribus ædificabantur; pro *ryp* quoque habent *wier*, colliculus (ex. gr. *Jouwe-wier*, et *werd*, *ward*, insula in amni, in locis uliginosis agri editiores et sicci: *Leoward*, *Bodleward*, hodie *Bolsward*; vel *therp*, collis, (unde Nl. *derp* vicus) *Ure-therp*, *Older-therp*, cæt.

egge, vb.a. F.b. incitare, irritare. Bend. 230; *to edge*, acuere, exasperare, incitare.

ECHT, adj. genuinus, non adulteratus.

Digitized by Google

ECHTA.

Ien echte Frysce kou, ien echt Frysk hynser, vacca, equus genuinæ stirpis Frisicæ. Confer supra *ächt* p. 11.

Myn echte wiif, mea uxor legitima. F. o. *echte wiif*, F. o. *echte siel*, maritus, C. M. 41, vir maritus; *echte liide*, conjuges; *echte stand*, conjugium. F. *It is echt spul*, optimum sui generis est. — Nl. v. *echte*, lex; *echte*, legitimus; *echte man*, maritus, Kil. cæt. quæ cum F. o. quadrant.

Confer supra *æft*, matrimonium. F. v. *aft*, *eft*, unde F. *echt*, legitimus; *ch* et *f* inter se ante *t* permutantur; F. *kecht*, capulus, et *kaft*. Nl. *sacht*, F. *sæft*, lenis, mollis. Nl. *lucht*, aër, F. *loft*. Nl. *klucht*. F. *kluft*, cæt.

ECHTA, vb. a. F. v. in judicium ducere, actionem instituere contra quem. Ex *echta* idem. Ags. *ehtan*, persequi. Nl. *iemand gerechtelijk vervolgen*. *Echt*, post tergum, post; *echta*, proprie, a tergo sequi, i. e. persequi, Nl. *den vijand in den rug zitten*. F. *efter* pro *echter*, Nl. *achter*, post; F. *efter nei sette* vel *sitte*, persequi.

EDDER, m. F. b. vena, Bend. 62. F. v. *eddere*, *eddre*, Sat. *addre*, Ags. *ædre*, *æddre*, Nl. *ader*. Ex *eder* fit *ider* et F. *ier*. *It giet jin throch ieren ind sinen kinne, as men jin tige tejin 'e eärmtakke stijit*. Nl. *Het gaat iemand door aderen en zenuwen, als hij sich ter degen tegen den elleboog stoot*. Leges v. Frisiæ jungunt venas cum nervis, ut organa maxime sensifera, F. v. *Anda thredda monath sa wirdath tha sina festnad anda eddara*, tertia graviditatis mense firmantur nervi et venæ.

mounle-ier, cg. emissarium molendini aquarii.

EDDER, m. F. b. pus. Bend. 62. Nl. *etter*, m. F. *otter*, cg. idem. Ags. *ætlor*, n. venenum, vipera, anguis.

EDDRAGH, adj. F. b. sobrius i. e. haud ebrius, sed jejunus in genere *aaftrang*. Joh. 23. *Eddragh* proprie, continens sui, Ags. *edor*, circumseptio, sepes (continens et arcens.) Ang. Chesh. *eder*, septum.

EDE, (êde) IEDE n. p. v. *Edwe*, *Edowe*, n. p. f. *Edema*, *Iedema*, n. patron. *Edens* (éden-hus) ut F. *stins*, castellum, ex *stin-hus*, domus lapidea, opposita veterum haris ex argilla et ligno; *Edens*, vicus in pago Hennaerderadela. *Haye Edes*, Hajo filius Edonis; *Edes* ex *Edeson*, Ang. *Edes*, n. patron.

EDRE.

edo, n. p. v. dipl. 8. *Eda*, n. p. f. 8. *Edica*, 5. Först. 869. F. *Edighum*, nom. vici. (*Bete*, *Betke*, *Bets*, n. p. v.) *Beteghem*, idem, Ch. I. 521, *a.* hodie *Beetgum*. *Dodiko*, n. p. v. 8. *Dodika*, n. p. f. F. *Dodeghum*, nom. vici, hodie *Doyem*. Confer supra *Dâde*. Först. 840. Ch. I. 498.

EDEL, n. F. b. (êdel) liquor stillans ex recente fimeto. Ex *adel* supra 9. Joh. 7.

êdel-sil, sulcus, per quem liquor fimeti defluit. F. *sile*, velificare, natare; *syl*, emissarium aquarum.

EDERSCIP, (êderskip) F. v. ira rabida, cœca, insana. *Hwerso een wyf her kynd myt wanhoed off myt wangéde, deya iefta nachtis, in dronkenscip of in eederscip, naet habbe bywaret myt alle digerheyt, deer se aldeer to dwaen mochte*, si mulier suo infanti, præ defectu custodiæ vel negligente cura, die vel nocte, in ebrietate vel vesano torpens metu, non caverit omni animi intentione, quæ penes eam erat. Jur. II. 102. — Isl. *æda*, *ærost*, furere, proruere: *ædra*, f. vesania meticulosa, πάθη. Andreæ. *Ædra*, f. alienatio mentis, ardor impotentis animi; *ædraz*, impotentiam animi prodere, incalescere, furere, Hald. Nl. v. *erre*, ira; *in arren moede*, mente iracunda. — *Wan-géde*; Nl. *gade*, cura, unde F. v. *géde*; *wangéde*, defectiva cura. — *Digerheyt*, intentio animi summa. Supra *diger* 650.

EDRE, adv. F. v. mane. Sax. v. *adro*, diluculo, Gl. Lip. F. b. *eder*, *æder*, Outzen. Ags. *ædre*, ilico. Sat. *edder*, mane; F. b. *êadar*, Amr. Joh. 23, mane, prima luce. Ags. *ær*, F. *ier*. F. v. *édre and leete* (Ang. *late*, lóte) F. *ier ind let*, W. o. *êadar an laed*, mane et sero. *It scil moarn ier dei waese*, cras multo mane lecto desistendum est. *Swide ier*, multo mane, Ags. *swithe ær*. *Ier by di pinken*, multo mane occupatus in suo labore; figuram præstat piscator mane conscendens suam cymbam. *Ier yn di baen*, idem; *ier op di baen*, via trita glacialis. Supra 147. — *Ik scil wol sa ier komme az di læste*, M. S. *Di man het ris 'n pak bruyen haun om 't er to ier kaem; dærom komt er nou altiten to let. Moarn-ier*, cras manc; *moarn*, crastino die. W. o. *to mên-edder*, diluculo, cras mane, E. I. 91. F. *Moárns ier opsteau ind juwns ier to bæd*, multo mane de-

Digitized by Google

Digitized by Google

bant sub quercu in colle, quam *upstalbeam* vocabant. Gens patricia Camminghæ in magno honore habebat quercum vetustissimam et longe se promittentem in area suæ villæ Blyema, sub cujus frondibus proavi jus dicebant. Vide hanc villam in tab. geografica Schotani Idaerderadeel e regione viculi Sytje-buren. Præter lucos Germani quoquo singulas arbores, quercus maxime, consecrabant. Nl. *eik*, m. quercus; *eek*, n. cortex quercuum attritus, cortex coriarius, F. *kif* decocta ramenta corticis coriarii. Ang. Suffolk *chife*, fragmentum, Gal. *chiffe*, *chiffon*, scruta.

eek-apel, cg. F.o. glans. Stür. 45.

iik- vel eek-hoârntsje; n. sciurus. Ags. *âc-vern*, ellyptice *vern*, Isl. *ikorni*, m. lsl. *ornis*, m. serpens, Egil. Sciurus propter saltus flexuosos per quercus ramos dicitur quercus serpens.

îken, adj. querceus, Ags. *âcen*, Ang. *oaken*. F.v. *etzen*, (k = ts) ex *eken*.

îken-beam, quercus. Frisii arborum nominibus quibusdam postponunt *beam*, arbor, quæ quasi subjectum est quod prædicat vox antecedens: ex. gr. *wyljenbeam*, salix; *line-beam*, tilea; *drüwebeam*, vitis; *ipen-beam*, ulmus campestris; *bjirken-beam*, betula alba; *flierbeam*, sambucus, cæt. pro quibus Nl. (ellyptice?) *wilg*, *linde*, *(wijn-stok) berk*, *vlier*. *Iken hout*, lignum querceum.

îken-boerd, tabella quercea. Figurate, *Di abbekaten habbe 'n iken boerd foár di kóp*, causidicis æs triplex ante frontem est. Poetice, navis, cujus fundus ex plancis querceis est compactus. Gysbertus J. de juvene temerario pericula maris præferente agriculturæ, *Op in iiken boerd to drieuwen*, *Restleas optind-del to klieuwen*, *Kerde hy boppe 't grien fol djier*, I. 74, fluitare super plancam querceam. Ags. *bord*, planca. Isl. *bord*, asser, tabula; *bordi*, latus navis, Hald. *Barth*, tabulæ ad utrumque carinæ latus extantes, *barthi*, navis. Egil. Ang. *board*, planca, the deek or floor of a ship. — *Hij ken trogh ien eeckenboerd siæn*, Burm. 27, videre potest per tabulam querceam; laudat quasi acumen oculorum et ingenii, sed subintelligit, si in tabula foramen sit. Audi scomma Hollandicum in stupiditatem messorum Westfalorum, qui quotannis laborem et victum quærunt in nostra patria, *Zij liggen van kunne geboorte af wel drie dagen blind; maar als zij beginnen te zien kijken zij door een eiken plank, daar een gat in is.*

îken-stile, quercea columna, G. J. *Tajerk Hiddes stié as 'n îken stile*, navarchus T. H. perstabat, obdurabat in præliis sublicæ instar. F. *Hy stie as 'n peal.*

ikel, cg. glans, Nl. *eikel*. Cf. de forma vocis Gr. Lex. *eichel*. Ags. *ac-cærn*, Ang. *acorn* (querci granum). F. *kerl*, granum, quod Frisii efferunt *kel*. Nota aliquot fructuum nomina desinere in *el*, ut *breakel*, fructus calami acori; *apel*, pomum; *wirtel*, Nl. *wortel*, daucus carota; *doedel*, clava typhæ latifoliæ; *boekel*, *beukel*, granum fagi sylvatici. — *Sa gled as 'n ikel*, glande lævior. *Ikel-gled*, idem. — *Sa geef as 'n ikel*, glande integrior.

ekkel-tæwe, F.o. (glandis canis, quæ venatur folia et glandes quercuum) scarabæus volans mensis maji, Nl. *meikever*, Stür. Synonymon est F.o. *boomtike* (arborum canicula) F. *tike*, *tuike*, canicula, Isl. *tike*, idem, vel ricinus, F. *honne-tiken*, *scjippe-tiken*, Ang. *tike*, Gal. *tique*, Nl. *téke*.

ekenhaftich, adj. valet de terra dura et fragili, hic illic fatiscente et parca (F. *knippige groun)*, opposita humo molli, facili et fertili, quæ, pluviis nimiis macerata, cum gramine sub pedibus pascentis pecoris conteritur.

eekje, vb.n. aquæ lixiviam impertiri eamque fuscare, quod vitium est ligni quercei indigeni, Nl. *looijen; inlandseiken botervaten looyen*. Ideo Frisii hodierni dolia, quæ butyro implent, faciunt ex ligno quercuum Russo-Polonarum optimo.

EDE, (êde) *Iede*, *Ide; Ethie*, *Eetye; Eate*, *Eete*, *Ete* (ête), *Ette; Eto; Edico; Eâke*, n. p. v. *Eâk*, *Eke* (êke) n. p. f. *Eâksma*, *Ekema*, *Eekma*, n. gentile. Wassenbergh II. 101, 113, 141, 174. *Ed* (éed) *éad*, forsan idem est cum Ags. *ead*, res prosperæ, felicitas, divitiæ, quæ vox inchoat nomina propria Ags. *Eadbald*, *Eadbriht* et *Edberht*, *Eadburh*, *Eadgar*, *Eadgith*, *Eadhed*, *Eadmund*, *Eadnoth*, *Eadred*, *Eadric*, (F. *Eárke) Eadrig*, *Eadsige;* in quibus *ead* sæpe commutatur cum *éd*. (Chr. Sax. A° 737, 738). In monumentis, tum Alamannicis, tum Saxonicis, sæpe

Digitized by Google

EDE.

occurrunt *Edo*, *Eda*, n. p. f. *Edica*, *Ætti*, *Ætko* (F. *Atse*) *Ethberict*, *Edilef*, *Etlint*, *Etheric*, *Edold*, *Edward*, *Edovelfa*, *Eduif*, *Editha*, Först. I. 369. Inter nomina propria multa sunt, quæ nationibus diversi ingenii et loci ut Saxsonibus et Alamannis, sunt communia, adeoque jam nata videntur antequam Germani se in varias partes disperserant et sibi certam sedem et domicilium elegerant.

Edens (êdens) vicus in pago Hennaerderadêlæ. Solito more hoc nomen compositum videtur ex *Ede* (êde) *Iede*, n. p. v. et *hus*, domus, *'s*. F. *Itens*. Confer *Edenwerf*, vicus Frisiæ, *Edensheim*, Sec. XI. *Edinhusen*, Sec. XI, uterque locus in Saxonia, Först. II. 459. Scotiæ metropolis *Edenburgh*, *Edemburgh?*

Ede (êde) vicus dictus *Schoutambt* in ericetis Gelriæ, partis antiquæ Saxoniæ inferioris. Ang. *Eden*, urbs Cantiæ, Sutton. Confer Ags. *ðithan*, eliminare; *ðthan*, depopulare.

EDE. -EDE, terminatio adjectivalis, formâ præteriti participii, qua Hindelopenses notant formas et colorem sudariorum Indicorum ex gossypio vel filis sericis. Ex. gr. *blomme*, flos, *blommede dôk; grîs-haed*, canum caput, *grîshadede*, Ang. *grey-headed; hoarn*, cornu, *hoârnede; klaiwer-bled*, folium trifolii, *klaiwer-bledede; nûte*, nux, *nûtede; pai*, basium, dim. *paike*, basiolum, *paikede*. Eandem formam frequentabant Aglosaxones; ex. gr. *healede*, B.L. „hirniosus," ponderosus. *Steorn*, frons, *steornede*, frontalis. *Vœmb*, venter, *wœmbede*, „ventriculosus." *Ears*, podex, tergum, *earsode*, B.L. „tergosus" (terginus.) *Cneov*, genu, *cneovede*, B.L. „genosus," flexis genubus, F. *knibbeld*, F.u. *knield*. *Hoh*, *ho*, calx, *honede*, *(hoxede?)* B.L. „calcaneus," *Cliven*, (Nl. *kluwen*) *cleon*, glomus, pila, (talus?) *cleonede*, B.L. „talaricus," talaris. *Spær-lira*, sura, *spærlirede*, B.L. „surosus," carnosis instructus suris. Ags. *healede*, B.L. „*hirniosus*," ponderosus. Ags. *scyleagede*, strabus, Hind. *scyleagede*, F. *scyl-eagich; scilige eagen*, oculi strabi, Nl. *schele ogen*. *Sur-eaged*, *sureged*, insuavibus, torvis oculis, Hind. *sûr-ègede*, *sûr*, acidus, unde Lat. *vultus acrimonia*, Nl. *zuur zien*, torvis aspicere oculis. Cf. A volume of vocabularies edited from MSS. in public and private collections by Thomas Wright, p. 45, 75, 89. Sumtum sustinuit Joseph Mayer, mæcenas liberalissimus, qui exemplaria inter literarum patriarum fautores distribuit gratis.

EERDE.

EEL, cg. F.v. anguilla, Ang. *eel* (iil), F. *iel*. *Eel*, gen. *eelis; Thre grerteren eelis*, Chart. I. 517. b. *Grerteren* quantitatem anguillarum indicat. Vox mihi ignota, si lectio sana est. Confer tamen Ags. *gereord*, prandium; contracte *grerd?* pl. *grerderen*, *grerteren*, ut Nl. *kind*, pl. *kinderen*, Ang. *child*, pl *children?* Analogice F. *miel*, prandium, quantum uno prandio sufficit; *thrye mielen iel* anguillarum pondus tribus sufficiens prandiis. F. *'n sootje iel*, tot anguillæ quot unæ coctioni, i. e. prandio, sufficiunt. Nl. *een kooksel paling*. Ags. *seath*, m. ebullitio; puteus.

EER, n. (êer) auris. Vide *ar* et *ear*. *'N poat sunder ear*, Ang. *A pot without an ear*, Swift.

EERDE, cg. F.u. terra, humus. Supra *eard*, 829. *tlien-eerde*, humus fertilis hortis, qui olera, flores, poma similesque fructus ferunt.

eerdmanneke, n. vel *haboutermanneke*, n. F.o. *erdmantje*, nanus mythicus sub terra degens. Hi nani idem sunt qui Isl. *dvergar*, Nl. *dwergen*. Helveti *underirdische*. Isl. *dvergar búa i eördu ôc í steinum*, dwergi habitant in terra et in saxis, Sn. 15. Confer Grimm. Mythol. p. 428. 2a ed. — *Eerdmantjes-pipen*, fistulæ figulinæ, per quas ante hos ducentos et quod excurrit annos fumum tabacinum sugebant, forte casu in terram defossæ; hodiernis fistulis cum longe sint spissiores et breviores, vulgus credebat nanos subterraneos ex eis suxisse fumum tabaci.

Medio ævo superstitio sibi fingebat spectra horrenda et inferorum catervas nanorum nocte vexare homines. Inter pharmaca, quæ eis opponebant, erat quoque vexillum Sancti Magni Frisii *(St. Magnus fâne)*, quod e Roma in sacellum Sti Michaelis Almenumense reportaverat. Vicus Almenum, jam pridem inclusus ab Harlinga, hujus urbis insignia decoravit imagine Sti Michaelis draconem lance transfigentis, quæ in vexillo dicto erat picta. Vide Suf. Petri fabellas, descript. Fris. dec. 8. c. 3. de Antiq. Fris. l. 3. c. 2.

Digitized by Google

EERNAUUALDEN.

EERNAUUALDEN, ERNAUOLDEN, ERNAUOLDE, EERENWOLDE, EARNEWALDE, EANNEWADE, (jenne-wâde) Benef. boek, p. 105. Vicus in medio lacuum, pratorum humilium et uliginosorum, nec non fodinarum causticarum. Incolæ præcipue tenuem victum quærunt ex piscatura et pascuis. Qui præternavigant nautæ jocose scopas summo affigunt malo, ut incolis convitium paupertatis faciant; innuunt quippe pediculos templi ascendere turrim, qui scopis sunt everrendi.

Olim hic tractus silvosus, uliginosus vel aquosus frequentabatur catervis ingentibus avium, præcipue aquaticarum, quas venabantur aquilæ. Inde nomen Ags. *ern*, *earn*, m. F. *éarn*, cg. aquila (Gal. *aigle*, Ang. *eagle*) et *wâld*, *wold*, F.v. sylva, Ags. *veald*, idem. Cum sylvis et virgultis Frisii miscent notionem inculti, vasti et feri. Cf. *bôsk*, 464. Lat. *robore natus*, ferus.

Luxuriat in his pratis *potentilla anserina* (Nl. *ganserik* vel *zilverschoon*) quam Frisii joci ergo vocant *Éárnewâldster klawer*, trifolium Earnewaldæ, ut West-Frisii *Berkhouter klaver*, quod Berkhoutani agri potentillæ feracissimi sunt. Hall. 70.

Ranarum omnes E. viciniæ scatent, quas adeo vocant *Éárnewâldster jongfolk*, juventus E. Fabella est inter rusticos Hollandos, olim colonum quemdam vici Loosduinen, perjurii compertum et morte damnatum, ipso supplicii loco in ranam fuisse transformatum; inde nomen ludicre Hol. *Loosduiner boeren*, rustici Loosdunenses, pro ranis.

Distingue inter *wâld*, sylva, et *war*, pl. *warren*, tractus pascuorum, ut *Wonser warren; mieden yn dî warren to Harick; mieden op dî heage warren under Alde-gea. Éarne-warne-heawei*, via per uliginosum, tremulum et pratorum humilium solum ramis paulisper firmata, per quam fœnum plaustris vehunt in horrea ex *Éarne-warren*. Est et *âldewarren-heawei*. Supra *buten* 570.

EERJE, vb.a. arare; vulgo *ploegje*, *ploeye*. Ags. *erian*, arare, colere agrum. Ang.v. *erie*, *ere*, idem. F.o. *ari*, *eri*, ger. *aren*, *éren*, arare. Cf. *ære*, 18.

arnt, F.b. messis, Hd. *ernte*.

ureer, F.v. delictum, quo agricola arans transit sui arvi limitem. Simile compositum est *úrsceer*, delictum quo agricola metit ultra sui agri limitem. *Item ouer-eren ende ouer-scheren, ouer-med ende ouer-delte, die ghebroeke twalef Vlaemsche groet*, Ch. I. 287, a. m. *Ouereren*, arans transire sui arvi limitem; *ouer-scheren*, metendo transire suæ segetis limitem; *ouer-med*, delictum metendo transeundi sui prati limitem: F.v. *meet-land*, Nl. *maei-land*, *hooiland*, Ch. I. 388, a. infra. Nl.v. *maden*, Nl. *maeyen* metere; *meetlaud*, ager fenisicius. *Ouer-delta*, fossio ultra sui prati limitem. Bene attende vet. Frisios agros separavisse limitibus, primitus palis ligneis, deinde lapidibus terminalibus ad extremitates agrorum solo infixis; igitur latera contigua se libere tangebant et messoris transgressum ab agro in agrum facilem reddebant. Postea limitum loco inter agros sulcos fodebant aquarios, qui messores impediebant a transgressu et pecori pascenti potum præbebant.

F.v. *eert-land*, *seet-land*, *meet-land*, Ch. I. 388, a. i. *Eertland* terra arabilis, arvum, ager frumentarius; *seet-land*, seges, terra subacta et sata, F. *it sied*, *it sié*, frumentum; F.v. *seed*, Ang. *seed*, Ags. *séd; meetland*, ager fenisicius.

EÉSK, m. F.b. capsula, Joh. 101, *esek*, (eez) Bend. 52. Isl. *askr*, m. arbor, fraxinus, vasculum. Dani *bötte*, F. *butte*, Gal. *boite*. Autore Egilssono *askr* notat vas ligneum, e quo puls aliaque sorbilia comeduntur.

EF, GEF, IEF, (jef) *ief* (jeft); *ief* (jef), *of*, F.v. Ags. *gif*, *if*. Sax.v. *geb*, si (da ita esse) si, *of*, num, *eft*, iterum, rursus, vero; Gothi *jabai*, si.

ieftha, F.v. (jeftha) *ief* (jeft), *ief* (jef); *iefthа* (jeftha) *ief* (jef), *of*, aut. Nl.v. *ofte*, Nl. *of*.

EFT, adj. F.v. legitimus. Supra *æcht* et *echt*.

EFTA, EFT, præp. F.v. post. Gr. κατά, desuper, deorsum, inverse *akta*, Germani *achta*, Gothi *afta*, ὀπίσω. *Efta da durun stonda*, post fores stare. *Efter*, præp. post, formam habet comparativi, posterior, cujus superl. est *efterste*, postremus. Confer Goth. *afta*, adv. post, retro; *tho afta*, quæ post vel retro sunt; *aftra*, retro, iterum, F. *after*. Postea, *Sa hwer sa Northman enen mon ut of londe ledath and eft withir to*

Digitized by Google

londe brangath, F. *Sa hwa 'n Noardman 'n man ut 't lân weiliedt, ind efternei wer yn 't lân bringt.* Inde figurate F. *to lâne bringe*, rem perditam sive deviam suo loco vel possessori restituere.

eft, efta, F.v. adhuc, etiam. *So aegh hi efta XXI nachta*, ei supersunt adhuc 21 dies, O.F.W. 60. *Jef him des efta brekt*, si ei adhuc deest athleta. ib. *Jef hyt naet lasta ne mei, efta XXI nachta*, si id præstare nequit, adhuc 21 dies, O.F.W. 269; *eefta*, adhuc, ib. *Eeft*, etiam, *dis is hi eeft nier mitta oenbringhe*, O.F.W. 284. *Jef hio dera kyndena eerwe wrbrinckt buta rede dis mondis, soe haet hiose eefta wrloren*, Schot. 97, tunc illa quoque perdidit tutelam. Ags. *æft, eft*, post, iterum, denuo, rursus.

êft, etiam, quoque, O.F.W. 282. Schot. 97, b. „*Efter*, Fris. iterum; *echter*, „Hol. iterum, denuo, præterea." Kil.

efta, Gab. 108, 109. In utroque loco habet Ch. I. 105, b. m. 706, a. m. *tefta*, i. e. *to efta* ut hodie pro *effens*, Nl. *teffens*, pro *évens* Nl. *tévene*. Nl. *te voren*, antea; *te na*, postea, nimis prope, F. *to fore, to nei. To moárne*, hodierno mane, Ang. *to morrow*, crastino die, e contra *to day* hodie. F. *to nachte*, hac nocte, i. e. nocte sequente vel præcedente, Ang. *to night*, either the present night or night next coming, Johnson. F. *to jonne*. hac vespera. Pro *to* eodem sensu Frisice valet *fen, fen 'e moarn, fen 'e juwn* vel *joun, fen nacht.* Itidem ex *bi* et *efta*, fit, F.v. *befta*, Ags. *be-æftan.*

To-day is ours, why do we fear?
To-day is ours, we have it here.
Let 's banish bus'ness, banish sorrow,
To the Gods belongs to-morrow.
Cowley.

For what to-morrow shall disclose,
May spoil what you to-night propose,
England may change or Chloe stray,
Love and live are for to-day.
Prior.

efter et after, præp. post. *After* supra 55. Ang. *after* (efter), Nl. *achter. Ik ejæn di moaipraters ljæwer fen efteren as fen foren*, adulatores mihi magis placent abeuntes quam advenientes.

efter olim *æfter* ut Ags. *æfter*. F.v. aliquando scribunt *ee* in *eefter;* O.F.W. *eefterdam*, 61, daarna; *eefter-farane*, 165; *eefter coma*, persequi, assequi, Schot. 101, a.

Soni determinati vocalium *a, e, i, o, u*, raro in lingua veterum Frisiorum, et universe Germanorum, audiebantur; frequentabant maxime sonos molles intermedios, quos nostris inopibus elementis significare haud licet. Inde simplex iste literarum usus, quo sonum *au* hodiernum Gallorum in *autre* exprimebant vocali *o* in *hond*, manus, *lond*, agri, F. *hôan, lôan; æ* sive Gallorum *ai* in *maitre, taire*, scribebant *e, resta*, quiescere, *festa*, jejunium servare, F. *fæstje, ræste.* Haud aliter *æfter* scribebant *efter.* Hollandi ludimagistri docent pueros verba eloqui secundum simplicem determinatamque vocalium scriptarum vim, qua lege scriptura egena prævalet divitis linguæ volubilitati, et omnes soni suaves et molles, quibus abundabat, locum dederunt paucis sonis siccis, maximo canori numeri detrimento in oratione. Exemplo sint *ík*, ego; *ín*, in; *sick*, se; *richtig* justus; *liggen*, jacere; *lós*, solutus; *mós*, muscus; quod vitium Theotisci recte vitant appellantes Hd. *ich, ein, sich, richtig, liegen, los, moos*, molli sono.

Idem analogice obtinet in colorum varietate, quibus natura res creatas ornavit Fere nusquam regnat color determinatus, sive pure pute ruber, sive cæruleus, sive viridis. Nubes, flores, animalium pelles, volucrum plumæ, aquæ tandem, tum dulces, tum marinæ, distinguuntur coloribus mixtis intermediis, quorum discrimina tenuissima pigmentis definire magni pictoris est. Quo proprius pictor ad simplices principales colores accedit, quo ulterius a veritate naturæ deflectit, quod vitium Neerlandi *verwich* (coloratus) vocant, *een verwig schilderstuk.* Hoc epitheton æque valet de hodierna in ore Hollandorum pronuntiatione linguæ Neerlandicæ.

In processione temporis sensu auditus cum linguæ genio hebescente soni numerosi intermedii literis planis determinatis locum cedunt; ex. gr. *æ* (Gal. *ai)* transit in *a*, Ags. *æpl, æsc, æsce, æsp, æscian, æton*, fiunt Anglice *apple, ash, ashes, asp, to ask, ate*, Nl. *appel, esk, asch, esp, eischen, aten.* Dum

Digitized by Google

puer senes in vico meo natali voces Nl. *meer*, lacus, *peer*, pirum, *téren*, consumere, *weren*, defendere, *beuren*, contingere cui, *doen*, facere; efferebant F. *mær* (Gal. *mer*), *pær*, *tære*, *wære*, *bære*, *dwæs*, quæ hodie in ore nepotum audiunt, *mar*, *par*, *tarre*, *warre*, *barre*, *dwán*.

Prov. *Men matte altíden kwette efter it linnen habbe*, Gal. *Il faut avoir quelque petite chose en reserve*. Frisii parcimoniæ studebant ut impetum futuræ adversitatis propriis viribus, adeoque sine affinium auxilio, ferre possent. Nummos autem ita servatos reponebant in arca post volumina lintei puri.

benefter, retro, post tergum. *Hy is noch benefter*, eum post nos relinquimus, præcurrimus eum. *Hy wit fen foren net dat er fen efteren libbet*, e fronte nescit se vivere pone, i. e. homo stupidissimus est. Frisiorum gens sedata sibi mire placet in hyperbolis absurdis et ludicris, ex. gr. *Dær heár ik dy, sei doawe Japik, ind er roán 'n lús oer 'e souder*, Jacobus surdus, En te, inquiebat, audio! et pediculus currebat per tabulatum. De thrasone, *Hy slacht íén man sawn eármen áf*, decutit uno viro septem brachia.

yn 't efter, vel yn 't efterst wæze, cursu vinci.

op ien efter, posthac, plene *op ien efter-tiid*, Ang. *after-time*.

ten efter, post; ten efter wæze, post ire, in cursu superari, reliquari summam, se reliquare; statura, ingenio, profectibus in doctrina vinci a coætaneis.

efter-daem, Ch. I. 240. a. m. posthac, postea, *efter-dam*, postquam, O. F. W. 203.

efter-ien, contexte, tractim. *Twa dagen efter-ien het it reind*, duos continuos dies pluvit.

efter-ienoár, alter post alterum, Nl. *achter elkander*, Ang. *after eachother*. *Di poepen geane efter ien-oár ind di Jeuden op ien rigele*, messores Westfalici eunt alter post alterum, Judæi in ordinem. Inde *poepegong*, series hominum alter post alterum ambulantium.

efter-nei, adv. post; *efter-nei sitte*, persequi.

efter-oaf, adv. remote, extra viam, e vicinia. *Hy wennet efteroaf*, habitaculum posuit in loco a visu et hominum frequentia remoto.

efter-oafsk, adj. qui in templo longissime remotus ab oratore sacro sedit. *Di éarmen sitte yn it keningryk fen 'e himelen foár-oan, ind yn Christus tejerke op ierde efteroaf*, pauperes in regno cœlesti præsident, in templo Christi terreno autem posticum tenent.

efter-oan, adv. pone, a tergo. *Efteroan komme*, sequi. Prov. *Smetkerne komt efter-oan*, (ani rima aspera sequitur a tergo) nostras libidines sequuntur morbi.

efter-op, in tergo, in parte posteriore; *efter-op sitte*, in parte posteriore sedere, ex. gr. in vehiculo.

efter-üet, adv. retro. *Efterüet gean*, retrogradi. *Ljú', dy by di dei libje, dær giet it jamk hirder mei efter-üet as 'n wein rinne ken.*

efter-üet, n. universe fundus post domum, in quo, vel hortulus, vel horreolum, vel locus graminosus ad insolanda lintea, cæt. Ang. Kent. *back-out*, Ang. *back-yard*.

Genio linguarum Ags. F. b. F. Nl. innatum est duas præpositiones conglutinare in unam vocem: ex. gr. Ags. *embe-utan*, Ang. *about*. Ags. *vith-æftan*, *vith-hindan*, *vith-nithan*, *vith-ufan*, *vith-utan*, Ang. *with-out*. Ags. *with-innan*, Ang. *with-in*. Ags. *ut-of*, Ang. *out-of*, F. b. *ut-auf*. Ags. *ut-on*, *ut-oth-flean*. Ags. *inn-oth*, *inn-ath*, *inn-an*, *inn-on*. Ags. *upp-an*, Ang. *upon*. Ags. *be-æftan*, F. *benefter*. Ang. *be-fore*, Nl. *be-vorens*. Ang. *forth-with*, *in-to*, *trough-out*, quaquaversum, semper, F. *ut-ind-thròch*, repetitis vicibus. Ang. *by-and-by*, brevi, F. *om-inde-by*, pene. F. *throch-inde-wer-throch 'n siler*, Ang. *thoroughly a sailer*. F. *foár-del sjæn*, oculos in terram dejicere, *foár-oan*, *foár-yn*, *foár-op*, *foár-üt*, *foár-oer*; *oaf-ind-oan*, nonnumquam, interdum; *hy giet er op-yn*, hostem aggreditur; *op-ind-ut*, prorsus, genuine; *op-ind-del*, indifferenter; *op-áf*, pæne, prope, *Is 't al twa úre? It is er op-áf. Op-áf*, profectus, *Us folk is er op-áf nei sea*, nostri navigatum iverunt.

Hæ copulationes in nullo Frisiorum dialecto frequentiores sunt quam Borealium: ex. gr. *auwer-fár*, *auwer-ijns*; *unner-üt*; *üt-bai*, *üt-fon*, *üt-faar*; *ap-auwer*, *ap-unner*, *ap-ma*, *ap-an*, *ap-ao*,

Digitized by Google

(F. *op-âf*) *ap-fâr*, *ap-to*, *ap-fon*, *ap-ijn*, (F. *op-yn*), *ap-awjn* (F. *op-oan*); *am-bai*, *am-efter*, *am-fâr*, *am-to* (F. *oanta*); *ind-ujn*, *in-bai*, *in-am*, *in-aujn*, *in-unner*, *in-auwer* (F. *yn-oer*), *in-twasche* (Nl. *intusschen*), *in-dör*; *dæl-aw*, *dæl-æujn*, *dæl-bai*, *dæl-am*, *dæl-auf*, *dæl-fâr*, *dæl-unner*, *dæl-ijn*, *dæl-twaze*; *dele-unner*, *dele-bai*, *dele-fâr*, *dele-am*, *dele-aw*; *bütte-aw* (F. *buten-âf*), *bütte-bai* (Nl. *nevens-bij*), *butte-fâr*, *butte-am* (F. *butenum*); *banne-fâr*, *banne-æujn* (F. *binnenyn*); *före-æujn* (F. *foár-oan*); *fâr-üt*. (F. *foár-ut*); *æun-tijn* (Nl. *integen*), cæt. Bendsen 342, 343, cæt. 357, 350.

efter-baks, adv. (post tergum) quod fuit, res acta est *efter-baks*; Shakespere *buckward* status rerum tempore præterito. — *Efter-baks*, in occulto; *di stikken ind it jild efterbaks hâlde*, scripta et nummos, quos producere oportuit, reticebat, secum reservabat. Supra 218.

efter-s-te-bek, adv. retrorsum. *Di wein ried efter-s-tebek yn 'e feart*, currus retrorsum euns prolabatur in canalem. *It hynzer wûrd kel ind roan efterstebek*, equus perterritus revocabat gradum.

eefter-deda, efterdeda, (postrema acta) legata. Nl. *erfbestellingen*, *legaten*, Ch. I. 522, a. i. 377, b. m. *efte-deda*, (lectio varia) Gab. 33.

efter-fek, n. loculus posticus, ex. gr. fœni in horreo. Ags. (*æfter*, post; *fæce*, spatium) *æfter-fæce*, postea.

efter-keámmerke, n. (-kjemmerke) cubiculum parvum posticum; *foárkeámmerke*, cubiculum parvum in primis ædibus.

efter-læst, cg. (posticum onus, molestia a tergo) cacandi necessitas. *Dy efterlæst hat mat it nat ynhâlde*, cacaturiens alvum ne supprimat.

efter-send, F.v. judicium Synodale posterius; opponitur *frum-send* judicium Synodale prius. Confer Ags. *æfter-gengnys*, posteritas.

efter-susterling, cg. proneptis.

efter-susterbern, n. idem.

eefter-fara, F.v. F. *efterneireisgje*, Nl. *narcizen*, O. F. W. 156, profectum in itinere sequi.

efter- per (-agrare.) *Toe alle haechtiden aegh hy to biedane da halta ende da blynda, da siecka, da dolgeda, dat hi him terne brings wytat ende missa bi des pauses banne. Is hit aen wetterlande, een schip toe habben deer hi eefter syne gae moge medè fara toe fandiane dae syecka; is hit an gastland een hinxt toe habben, deer hi mede ride eefter sine gae toe fandiane dae syecke*, omnibus diebus festis oportet sacerdotem præstolari claudos et cæcos, ægrotos, vulneratos, ut eis afferat hostiam et (cantet) missam papæ jussu. Si est in regione aquosa habeat navem, qua per suam vehatur parochiam; si est in regione elevatiore, habeat equum in quo circumequitet per suam parochiam ut conveniat ægrotos, O. F. W. 260. Ags. *æfter burgum*, per urbes, publice, Nl. v. *achter de stede*, per urbem; *achter lande*, per regionem (itinerari), *achter straten*, per vias. Vide meas annotationes in Maerlandum, p. 399, 329.

efter-kouzich, adj. F.u. occultus, reserviens, sibi cavens et insidiosus. *Men wite net hwat men oan dy man hawwe; hy is efterkouzich*, Nl. *Men weet niet wat men aen dien man heeft; hij is achterkousich*. Mhd. *afterkôsen*, Nl. *achter den rug quaed van iemand spreken*, Mhd. *wer den anderen afterkôsit oder uffe in luget*, qui de aliquo absente detrahendi causa maledice contumelioseque dicit, vel mendacia contra eum fundit. Mhd. *kôsen*, loqui, garrire. Nl. *liefkozen*, blande alloqui, blandiri. Nl. *kouten*, confabulari, B. L. *causari*, Gal. *causer*, F. (kàuse) *efterkàuzich*, Hol. (kouzen?) *achter-kouzick*. Nl. *kouten*, fabulari. Mhd. *kosen*, Mhd. *hinder-kôsen* idem cum *efter-kôsen*. Vide an *efterkûzich* (supra 58) idem sit cum hoc *efterkouzich*.

efterkumanda, adj. F.v. participiale, post veniens, posterus, successor. Nl. *nakomelingen*, posteri: *efterkemmen*, Ch. I. 517, a. *efterkomende*, Ch. I. 394, a. s. 463, a. m.

eefter-comma, vb.a. Schot. 101, a. assequi, Nl. *achterhalen*.

efter lizze, vb.n. pone lecti consortem jacere proximus parieti. fig. *Lytse bern lizze by âlde brodrren ind sisters 'n bulte ten efter*, majores natu liberi minimis longe meliore sunt conditione (cum parentes moriuntur).

efter-ride, foár-ride, vb.n. in grallis per glaciem currentes multifariam bini sunt; quorum alter, quippe vir et fortior, anteit *foár-rydt*, ut ventum obstantem findat; altera, quippe femina vel pu-

Digitized by Google

ella et infirmior, manum viri in ejus tergo tenens et a vento libera, pone currit *efter rydt.* — *Foárrider*, duorum vel plurium grallis per glaciem currentium antecessor.

efter-sitte, vb. n. a tergo, in postica domo sedere. *Efter-sitte*, vb. a. persequi. *Di wiljers sitte di thjeaf efter*, lictores furem persequuntur. *Efterneisitte*, idem. *Di scildeaskers sitte di scildner efter de bòxen* vel *efter di fòdden*, creditores instant debitori. *Bòxe*, bracca, *fòdden* panniculi; vestis pro homine ipso; ex. gr. Nl. *Hij kreeg op zijn falie, op zijn baitje*, vapulabat, Ang. *a good dressing*, verbera. Ang. *To beat ones jacket*, verberare alicujus tunicam, i. e. hominem ipsum, Craven *to jack*, verberare, Nl. *iemand op zijn jak geven*, idem. Nl. *ransel*, pera militis, *ranselen*, verberare, *ransel*, verbera; *de deugeniet kreeg ransel*, nebulo vapulabat. Ang. *To dust ones jacket*, Nl. *iemand den mantel uitstoffen* (pulverem alicui movere e pallio) verbera alicui infligere.

er efter wæze, callere quid. *Dy di wrâld mei geweld regeárje wol is er nat efter*, qui vi regnare tentat nescit inescare homines. *Dy 'n frommiske mei bleaens winne wol is er nat efter*, procus qui puellam timido obsequio sibi devincire putat nescit muliebre ingenium. Fortes fortuna juvat.

efter-ein', n. pars posterior. *Sa dom as it efterein fen 'n kou*, parte vaccæ postica stupidior.

efter hûs, n. post domum. *Di amers steane efter hûs*, situlæ aquariæ in area post domum sunt.

efter-hûs, n. posticulum, pars ædium postica.

efterste, adj. superl. postumus, ultimus. F. v. *eftrost*, postremus, extremus, ultimus; *thes eftrosta lithis gerefal*, extremus digiti articulus cadivus, i. e. articuli jactura. *Gerefal*, casus in gramen, Lat. *mordere humum*, occidi.

efterst, n. placenta in partu, secundinæ; quæ sequuntur post *(efter)* fœtum. *It hoárnwiif ken it efterst næet krye*, obstetrix placentam solvere nequit.

EG Frisii sæpe vertunt in *ei*, *ey*, ut *ag* in *âi*, quod itidem Anglis solemne est. Ags. *beg-beam*, morus (baccarum arbor), Nl. *dag*, *mag*, Hd. *nach*, Ags. *neh*, Nl. *weg* = F. *bei*, bacca, Ang. *day*, F. *dei*, Ang. *may*, F. *mei*, *nei*, post, *nei*, prope, Ang. *way*, F. *wei*. — Gothi *thako*, argilla, Ags. *cæg*, clavis, Ags. *clæg*, argilla, Nl. v. *laeghe*, contignatio, Kil. Nl. v. *slaghe*, ictus, *slaghel*, malleus ligneus, Kil. F. v. *wagu*, *wei*, humor, aqua, in *lidu-wagu*, *lid-wei*, Ags. *lith-seaw*, artuum humor = F. *daei*, farina subacta, massa, *kaei*, *klaei*, *laei*, lapis schistus, *slaei*, malleus ligneus major, *waei*, serum. — Nl. *vagen*, *vegen*, polire, Ags. *fægen*, hilaris, *fægnian*, gaudere, Nl. *jagen*, venari, *klagen*, queri, *ik mag*, mihi licet, inf. *mogen* = F. *feye*, Ang. *fain*, libentissime, *feye*, *kleye*, *ik mei*, inf. *meye*. — Ags. *segel*, velum, *tægel*, cauda, *hrægel*, *hræl*, vestimentum = Ang. *sail*, *tail*, *rail*, F. *seil*, *kop ind teil*, caput et cauda, *reile*, instructus esse necessariis velis, funibus, i. e. omnibus armamentis, Nl. *men verkoopt een schip zo als het reilt en zeilt*. — Ags. *agan*, *egan*, proprius, *blægen*, pustula, *bræge*, cerebrum, F. v. *drega*, portare pf. p. *dregen*, Ags. *drehnian*, percolare, Nl. *draghe*, j. *sijghe*, colum, qualus, Kil. Ags. *ecge*, Nl. *egge*, Ang. *edge*, occa, Ags. *eg*, *ege*, mare, aquæ, *egeland*, (maris terra) insula, *legen*, pf. p. vb. *licgan* jacere, F. u. *legen*, pf. p. idem, Ags. *regen*, *regn*, *rein*, *rên*, pluvia, Nl. *regen*, idem, Ags. *segen*, *segne*, sagena, *segen*, signum crucis, *slegen*, pf. p. vb. *slean*, percutere, F. u. *slagen*, idem, Ags. *speowen*, *spigen*, pf. p. vb. *spivan*, Ang. *to spew*, spuere, Nl. v. *spegen*, pf. p. vb. *spien*, Ags. *teon*, trahere, ducere, ire, pf. p. *togen*, Ags. *vægen*, *vægn*, currus = F. *ein*, proprius, *blein*, pustula, *brein*, cerebrum, Nl. idem, F. *drein*, portatus, Ang. *drain*, effluvium sordium liquidarum, humoris superflui, F. *eide*, occa, Sat. *eie*, aqua, F. *eilân*, insula, Sax. *aha*, aqua, Ags. *ea*, idem, F. v. *alond*, Ags. *ealand*, F. *lein*, jactus, Ang. *lain*, F. *rein*, Ang. *rain*, F. *seine*, sagena, *seine*, benedictio, *slein*, percussus, Ang. *slain*, occisus, F. *spein*, sputus, F. v. *tia*, pf. p. (tegen) *tein*; F. *ik tajen*, pf. *teach*, pl. *teagen*, pf. p. *tein*, F. *wein*, Ang. *wain*.

In superioribus comparavi Nl. *vegen*, polire, cum Ags. *fægnian*, gaudere. Analogice Lat. *tergere*, fricare, *tersum opus*, i. e. pulchre, Ags. *fæger*, pulcher, Ang. *fair*. Nl. *glad*, politus,

Digitized by Google

glaber, F. *gled*, idem, *gnepper gled*, comtus, Ags. *glæd*, hilaris, Ang. *glad* (gled) idem. Itidem ex *fégen*, polire, oritur notio pulchri et gaudii in Ags. *fægen* et *fægnian*. Lat. *radius* (luminis) *radiosus*, fulgens, Gal. *radieux* (lumineux) joyeux. Gr. φαιδρός, splendidus, hilaris.

Quantum ad Nl. *segen*, benedictio, res prosperæ, idem est cum B. L. *signum* (crucis), Ags. *segen*, signum, vexillum, *segnian*, *senian*, signo crucis notare, i. e. alicui bene precari, Ang. v. *to seine*, signare, Nl. *seinen*, procul signare, F. *seine*, benedictio, favor divinus, salus, *seinje*, benedicere. Angli vocem patriam rejecerunt.

Extat liber rarissimus, cui titulus *Onginneth forerim* vel *tal* vel *sage tenu thara canona* vel *regolra*, *Incipit prologus decem canonum*. Sequuntur duæ versiones Anglosaxonicæ Mathæi Euangelii, itidemque duæ similes versiones in dialecto Northumbro-Anglosaxonico. Verba versionis Latinæ (Matth. XXIII. 24) *Duces cæci, excolatis culicem, camelum autem glutite*, in altera versione Ags. audiunt, *La blindan latteovas! ge drehnigeath thone gnæt aveg and drincath thone olfend;* in altera autem *ge drenieth thanne gnet aveig* (F. *wei*). Versionum Ags. in dialecto Northumb. altera habet *Latuvas blinde! flega asiendæ and olbendu viotudlice glendrende*, (versio vulgata *excolantes, deglutientes*). Ags. *asian*, excolare; versio Nl. *uitsijghen*, excolare, F. *forsigje*, *wotsigje*, stillare superfluum humorem e re pendente, trans. et n. Lye *asian* male vertit *expuere*. Altera versio Ags. North. pro *asiende* habet *vorthiath*, quod tunc efferebant *vorthias*, observatis, i. e. ut grave quid habetis. Ex his patet primitivam verbi formam esse *drehnian*, (i. e. drechnian), unde per syncopen *drenian*, Ang. *to drain*. — Cito verba e libro, quem quippe non publici juris factum solus inter nostrates possideo; Curatores illustres Universitatis Cambrigiensis librum suis expensis exprimi typis jusserunt et me liberalissime exemplari honestaverunt.

EGBERT, EIBERT, n. p. v. Ags. *Ecgbriht*, *eeg*, gladius, pugna, bellum; *briht*, fulgens, illustris; gladio fulgens, illustris bellator. Prov. *Hij slacht St. Egbert deer de aeyen opiet en ioegh de doppen om Godes wille*, Burm. 28. refert sanctum Egbertum, qui comedebat ova et erogabat putamina dei gratia," i. e. pauperibus. Proverbium cavillatur cum liberalitate avarorum.

EGEL-SWYN, n. F. u. echinus, femina sordida, Ang. *hedge-hog*. Ang. *hog*, F. u. *swyn*, sus. Nl. „*eghel*, echinus."

Nl. *Eghel* j. *ecchel*, sanguisuga. Kil. „*Egel*, *lake* vel *lijcke-lake*, Alam. *agle*, Ang. *bludsucker*, *horseleche*. Nl. *bloedsuiger*, Brabantis, hirudo, sanguisuga." H. Jun. 58, ed. 2ª. Ags. *læce*, m. hirudo, medicus. Nl. *lyck*, hodie cadaver, antiquitus caro; *lyck* ellyptice pro *dood lijck*, mortuum corpus, F. *'n déad lyk*, cadaver. Nl. v. *lycke-lake*, propria notione, sanguisuga carnis. F. *lek ind brek*, omne defectuum, vitiorum, mendarum genus. Nl. F. *Lek*, rima, scissura in navis compagibus. Sensu vulneris manantis hirudo et medicus.

ighel, n. femina vel puella amara, mordax. Echini irritati instar quasi horrens erectis aculeis.

egel-jacht, (venatus echinorum) Leowardienses latrinas, foricas et lasana media nocte evacuabant in fossam, quæ cingit urbem, et hoc opus tenebrosum appellabant *de egel-jacht*, venatus echinorum. Echini quippe nocte venantur mures. Horrebant mundi Frisii merdam humanam, eamque veteres ipsi satanæ invisam credebant. Fures enim in loco furti alvum exonerabant, ne malus genius eos proderet. Stercorandis agris et pascuis licet intentissimi urbicolæ hoc lætamen optimum ineunte hoc seculo adhuc in aquas projiciebant, et urbes tantum ultimis temporibus induci potuerunt, ut in magnum fisci emolumentum latrinarum stercora foricariis locanda curarent. Flandri nomine stercoris humani, propter nauseam quam eis movebat, appellabant omne malum vel pravum, Kil. „*quaed*, *quaet*, *quat*, *kat*, Ger. Sax. Sicambr. vetus Fland. j. *kaet*, stercus, oletum. *Quaed*, malus, pravus." Itidem F. *quéad*, *quéa'*, malus; *di queade*, diabolus; *it queá*, merda, malum. Ang. v. *to quat*, alvum exonerare; *quat*, homuncio, ut Hol *drol*, stercus rotundum, homuncio. Contra vuluera veterata et maligna, quæ opem medicinæ respuebant, adhibebant pharmaca, inter quæ erat

Digitized by Google

ægri ipsius stercus. Dum puer eram multi e plebecula vulnera crurum fovebant propria merda; *syn eine queá op di sconk lizze.* Sub febre contumaci et ulcere veterato veteres credebant potentiam latere genii mali, quem magicis artibus et medicamentis debellabant. Hac superstitione tot animalium merda (ex. gr. canum, pavonum, cæt.) in numero medicamentorum est ducta, quæ apud pharmacopolas sæculi antecedentis prostabat. Nl. *de oude drek-apotheek.* Valerius Maximus vulnus faustum et sanabile vocat *vulnus divinæ fortunæ*, cujus contrarium est *vulnus diabolicæ fortunæ* atque ita pharmacis solis sanandum.

So sond ick desen Recipé
Aen Lospots winckel in de stée;
't Was „Recipé Farijn Fabaar,
„ Arristolosy, Backelaar,
„ Bolis Armenis, an een ongs,
„ Wat Albis Griek off Hongde-strongs."

Baerdt medicus, Devgden-spoor, 140.

Is d'opgedroogde paeuwen-stront
Voor vallesieckten heel gesont.

ibidem, 124.

Ags. *egel*, *egl*, f. (pungens quid) festuca, arista; (cardui aculeus) carduus, unde et F. *stekke*, pf. *stik*, pungebam, st. *stikel*, carduus. F. *egelswyn*, hystrix, proprie porcus aculeis armatus; F. *ichel*, femina amara, mordax. Nl. *eghel*, a pungendo carnem et exsugendo sanguinem, hirudo.

EGEN, (êgen) adj. proprius. Sax. v. *égan*, F. v. *egin*, *ein*, F. *ein*. Ags. *agen*, F. v. *ain*, Ang. v. *ain*. Ags. *agen*, Scoti *awin*, contracte *awn*, Ang. v. *ogen*, *ogne*, Ang. *own*, G = W. Prov. *Egen hird Is jild wird*, proprio foco nihil carius. *It is mi hjir egen*, Ang. *Here I am at home.*

eigen, proprium (ingenii hominis.) *Goárjen ind kleyen is di álde dei folle eigen*, avaritia et querimonia sunt vitia propria senectutis. Alias *Goárjen ind kleyen hawwe di álde liu folle hiem*, hæc vitia senes sibi habent propria. Ang. *home.*

eigen-folk, n. familiares. *Siz mar ta; wi binne hjir under us ein-folk*, plene dic quod sentis; hic nulli adsunt testes nisi familiares et amici certi.

ein, F. v. adj. proprius jure possessionis. Substantive *ain*, *ein*, quod quis habet jure possidentis, possessio.

fri-ein, adj. F. v. possessio immunis omnis vectigalis vel qualiscunque aliorum dominii.

ain, ein, adj. (proprius i. e.) quasi domini proprietas eique subjectus, adeo haud sui juris. Nl. v. *„ eyghen man*, servus, mancipium; *eygen knecht*, j. *slaue*, servus." Kil. F. v. *Een ayn knapa mey neen tiuck wesa*, haud licet mancipio in judicio testimonium dicere: *Een eyn knapa mey neen redes-mon wesa*, non licet mancipio esse adsessor (senator:) *Y mughen myn riuchter naet wesa, y send ayn*, tibi non licet meus esse judex, sub dominio alius es: *Deer is nimmen also ayn, hy mey syn gued to iefften reka*, nemo ita domino subjectus est, quin sua bona dono dare posset: *Datter fan riuchter nature nen ayn lyued wesse moghen*, vera naturæ lege nulli servi esse possunt.

diwels-eigen, servus diaboli. De desperato, qui sibi mortem conscivit laqueo, Baerdt, Devgdenspoor, 389,

Wie sich. terwijlen dat hij leeft,
Als duyvels eygen overgeeft,
En wie hem als een slaef verbindt
Wanhopigh tot een duyvelskindt.

Inverse *eigen-dîwels*, (quod mancipii satanæ est) damnabiliter, horrifice. *Eigen-dîwelsk kâld*, idem quod Nl. *verdoemde koud*, horrifice frigidus. Ang. *damned*, abhorred; *damned incest. Ik haw 'n eigen-dîwels pine*, in horrendo sum dolore.

aeyn-eerde, ain-ervet, F. v. agricola in suo proprio prædio, oppositus villico, qui prædium conducit, F. *ein-ierde*, F. u. *eerde*, terra, agri, Gab. 93.

Ain-ervet. Vetseyt de jene der aeyn-erwet syn ende wonhaftlicht binnen dele, der rike is fan XX ponde-meten landes, Ch. I. 394. b. i. *Aeyn erwet* idem quod *aeyneerde*, F. u. *eigen-erfde. Erue* non tantum hæreditatem, sed et fundum, rem soli, agros, notat; *hús ind erue*, domus et area, sive fundus domum cingens.

Pactum urbem Leowardiam inter et pagum Tyetzerkerafiaerndelam enumerat quatuor diversæ sortis status in eis plagis; § XVII *Soe schil elk ryk aeyneerda jaen toe den ghemenen orber elkis jeris* XX. fl. *Ende dy wol habbena heerman toe jaen* X. fl. *Ende dar mer hat enen ey ende kw, fyf fl. Ende hwa sonder ey ende kw is, dy naet toe jaen ende in lykker byschirmenisse toe wessen.* Gabbema, 91.

Digitized by Google

EGEN.

1° *Ryk aeyneerda*, dives possessor fundorum sive agrorum, in usum commune solvat 20 florenos.

2° *Wolhabbena heerman*, conductor prædii lautior, solvat 10 florenos, i. e. dimidium tributi possessorum divitum. F. *hiersman*, conductor, Nl. *welgestelde* of *gegoede huurder*, F. u. *huursman*.

3° *Dær mer hat enen ey ende kw*, qui tantum unam habet ovem cum una vacca, solvat quinque florenos, i. e. dimidium tributi quod conductor lautior pendat; F. *koter-boer*, *moalktaper*, Gron. *katerboer*, Tubantes *köter*, Ags. *cot-setla*, *cote-sæta*, *(cot*, Ang. *cot*, *cottage*, tugurium, Nl. *kot*, casa, Nl. *katerstede)* Ang. *cottager*. — Ags. *cote-setla*, pauper colonus, homo liber inferioris ordinis, locum tenebat inter *ceorl*, colonum, et *theov*, servum. Baco ordines campestres Angliæ sua ætate hos tres recensebat „ *The yeomanry* or middle people (F. v. *dy wolhabbena heerman)* of a condition between *gentlemen* (F. v. *ryk aeyneerda)*, and *cottagers* (F. *dær mer hat enen ey ende kw.)*

4° *Sonder ey ende sonder kw*, *dy naet toe jaen*, qui sine vacca ulla et ove est, nihil tributi præstet. Et licet ab omni tributo liber sit tamen cum ditioribus eodem gaudet præsidio, *in lykker byschirmenisse toe wessen*. Frisicæ leges exprimunt Frisiorum ingenium et mores, quibus innatum erat pauperum jura contra ditiores et potentiores defendere.

ein-ret, adj. familiæ ipsius manibus paratus, quod præcipue valet de linteo, quod domina, filiæ vel famulæ neverunt et deinde textori contexendum tradiderunt. Sax. n. *eigengereid linnen*, F. *einrêt dook*. F. *riede*, pf. *rette*, pf. p. *ret*, parare, consulere rei. Frisii hæc lintea emtis præferebant, minus quippe solidis, quæ honestiore loco nati et imprimis ruricolæ vituperabant. In catalogo supellectilis Floris I, comitis Culenborgii, mentio fit lintei, quod ipsius comitis familia propriis manibus texerat. Schotel, Oudheidkundige uitspanningen. 1840.

aindom, eindom, m. F. v. dominium, possessio. F. *eindom*, possessio ipsa, quam quis possessionis jure habet, Nl. *eigendom*. F. *Dy 'n bulte eindommen hat is yn Fryslân ien great man*, divitem agris Frisii censent inter primates.

EGGE.

eindom, F. v. servitus. Nl. v. *eigen man*, servus.

ainlik, einlik, adj. F. v. proprius: *aynlike eerwe*, ager cuidam proprius jure possessionis; *aynlik-gued*, bona propria possessionis jure.

egentlik, Ags. *agendlice*, adv. proprie, reapse. Prov. *Di man fen 't hoaf, ho moai foár it each, is egentlik mar 'n stjonkert*, aulicus, specie liberalis, reapse abjecti solet esse ingenii. *Egentlik as egentlik is it keningscip boppe di minskheit*, Gal. „En verité, la royauté est au dessus de l'humanité." W. van Haren.

egenje, vb. a. sibi proprium vindicare, Nl. *zich toeeigenen*, sed Nl. v. „ *eyghenen*, dicare, tradere ut proprium." Kil. *Auk hat 't steed fen beppe yn 'e formanje egene*, Auka sedem aviæ in teleiobaptistarum sacello sibi vindicavit. F. o. *egen*, vb. n. deberi. *Hüm eegde 'n pukkel-vul prügel*, densata ei debita sunt verbera. Stür. Theot. *prügel*, verbera.

EGGE, cg. ora, latus. F. *igge*, *ick*. Dialectus Weststellingwerfæ, pollutus dialecto vicini pagi Transisalaniæ, *an gunne egge*, istim, istac loci, Nl. *aen gintschen kant* vel *zijde*.

eghia, (êgja) vb. n. F. v. acutis pugnare armis. Isl. *egg*, f. acies ferri; *eggia*, acuere; *ægja* (Egil.) terrere, minari. F. v. *Hweerso tween man eghiat jeff wraxlet, ende dij ena man den ora nederwerpt, ende dij éna bij onluck scipet daed jeffta dulgh, ayer sella fen ores mes jeffta fen jelkers tingh*, Jur. II. 168. F. *Hwersa twa man wraxelje oaf mei scerp fiuchtje, ind di iene man di oare delsmyt, ind dy iene by ungelok déa' of wûne scipet, ien-ind-selma fen di oares mæs oaf hwet ding den eák*, ubi duo viri acutis dimicant armis, vel luctantur, et alter alterum prosternit, et alter casu occiditur vel vulneratur, sive alterius cultro, sive quacumque de causa. Opponuntur inter se luctatio et pugna singularis armis acutis, quorum nominatim citatur culter. Seculo antecedente juvenes in nundinis comessantes sæpe cultris dimicabant: confer G. J. I. 52, *Dear stieste, æf ien fen dijn boerren, Mey in hogge fen fijf stoerren*, cæt. *Ich*, cg. acies cultri opponitur tergo *rich* (lateri obtuso) in divinatione per cultrum. Alter alterum rogat *Ioh oaf rich?* et torquens cultrum eum projicit

Digitized by Google

in tabulam; rogatus si respondet *rich*, tergum, dum culter cadit acie supera, perdit, sin contra, vincit. Isl. *egg*, acies ferri, Alam. *ekke*, acies gladii. Hoc est veterum divinatio per cultrum. — F.v. *Alle dadslachta ther schia mith egghe ieftha mith orde*, omnes cædes, quæ fiunt ferro secante vel pungente, Nl. *Alle doodslagen, die er geschieden met de snydende zyde of de punt van een wapentwig*: (Versio vetus habet) *cum gladio vel cum lancea, cum egge* et *orde*.

eegh-wurk, n. omne genus instrumenta secantia, quæ fabri ferrarii fabricantur, ex. gr. vomeres, cultri.

egge, (acies, mucro belli) n. p. v. *Egging*, id. *Egginga*, n. patron.

egge, vb. F.b. incitare, seducere. Bend. 315. Ags. *eggian*.

egge, m. F.b. margo, latus, Bend. 53. Ags. *ecg*, f. acies; *eggian* incitare, Ang. *edge*, F. *igge*. *De hir egge, de janner egge auf æ strum*, cis fluentum, ultra fluentum. (Sax. n. *Egge*, ora, regio. *An gunne egge*, illuc.) *Ick bin ao dan egge*, tuæ sum partis. G. J. *Hy liet de ālders even plachtje, Het se oan elcke ig joene mey*, parentes pangere sinebat, quid quisque a sua parte in rem familiarem conjugum contribueret. Pro latere sensu proprio apud Frisios Boreales ut nostros valet *side;* F.b. *Jen rocht sid, Jen left sid*, Ang. *right side, left side*, F. *di reóchter side, di lôfter side*. Ags. *seó* (F.b. *jö* = *jeu*) *riht side, seo winstra side*. Bend. 57. Frisii veteres ut Anglosaxones *winstere*, sinister, pro quo utrorumque posteri, Angli et Frisii hodierni, assumpserunt *left* et *loft, lofter*, e fonte Neerlandica, Nl. v. *luft*, sinister.

EGHAL, m. F.b. Amr. stiria, sic vocata ab acumine; Ags. *egl*, f. spiculum, cuspis, festuca. Confer Nl. *éghel*, sanguisuga; *eghel-swijn, eghel*, echinus; *egge*, occa; Ags. *ecg*, acies, cæt. Joh. 7. Ags. *iscs-gicel* et *gicel*, stiria, Ang. *icicle*. Sax. n. *ys-pil*.

EGYDE, n. p. v. Was. II. 174. Ags. *Eadgith*, n. p. f. fausta sacerdos, diva, ut Lat. ex *faustus* habent n. p. f. *Fausta, Faustina*. Goth. *guth*, deus; *gudja*, sacerdos. Isl. *gythja*, femina sacerdos, antistes sacrorum; dea, de sole, Egil. 282. De Germanis Tacitus, Germ. VIII, *Feminis*, inquit, *sanctum aliquid inesse putant, nec aut consilia earum aspernantur aut responsa negligunt. Vidimus sub divo Vespasiano Velledam, diu apud plerosque numinis loco habitam.* — Cum *gythja* confer F. *Jitske*, n. p. f.

EGLE, F.v. spina. Ags. *egl, egle*, festuca, arista; *eglian*, dolere, Ang. *to ail*. F. *egel-swyn*, echinus.

EGUM, EAGUM; Beneficiael-Boek *Aegum*. Ang. *Egham*, Surrey, (Ege-ham). Supra 823.

EI, n. Warns, ovis femina. Ags. *eowu*, Ang. *ewe*, Nl. v. *ouwe, oye*, Nl. *ooi*. (Cf. Ang. Bor. *ewer*, uber?)

ei-laem, n. agna. Scil. *ei-lân*, F.b. *ailom*, n. *Ei-lamke*, dimin. *eike*, idem. *It eike rint us famke oeral as 'n honteje efter-nei, mar hja hat it eák as ien bern mei swiete moalke great brocht;* G. J. I. 21, *ey ind laem*, ovis et agna, Ex Ang. *ewe* est F. *ei*, ut Nl. *ouwe* est *ôi, ooi* in *ooilam*, et ex Got. *hawi*, fœnum, est Ang. *hay*, idem, F. *hâye* fenum secare, siccare et sub tectum congerere; *hâwi, howi*, Nl. *hooi, hooyen*.

Qui vaccas et oves possidebant divites spectatosque Frisii habebant: qui non possidebant a quibusdam vectigalibus divitum erant liberi: *hwa der sonder ey ende hw is naet to iaen*, Ch. I. 699. Veteribus vaccæ et oves erant loco pecuniæ, qua solvebant debita, *nu mey hi neen schielda iechta dan hy mit ku ende ey ielda mey*, O.F.W. 91, 93, 152, 243. Eadem fere ratio obtinebat inter omnes primævos homines, et ubi nummi excipiebant pecus, illos signatos videmus ove vel vacca, quem morem revocat vox *pecunia*, plene *res pecunia*. Lat. *pecus;* adj. *pecunius, a, um*. Ags. *feoh*, pecus, bona, nummi, pecunia. F.v. *fia*, idem. Hamconius, 88. 6.

EIDE, cg. occa. F.o. *eyde, íde*, C. M. 55. Cf. ὀξυσ (ascis) ὀχή, Dor. ὀκκή, Lat. *occa. Ploegh ind eide*, aratrum et occa, instrumenta arationi necessaria. Inde figurate omne instrumentum necessarium, ex. gr. piscator ait, *myn ák is myn ploegh ind eide*, mea cymba piscatoria mihi est vita.

eide-balk, cg. tigillorum unum, e quibus occa lignea est coassata.

eide-kjetting, n. catena ferrea, qua equi trahunt occam super terræ aratæ glebas informes.

Digitized by Google

EYDE.

eide-raemt, n. compages lignea, in qua occæ dentes sunt fixi.

eide-sleep, cg. traha antrorsum elevatior, in qua occa equo vehitur ex horreo in agrum et vice versa.

eide-tinen, pl. dentes occæ, forma incurvæ unguis. Hos dentes rana, cui colonus supertrahebat occam, dominos salutantes appellat in phrasi sequenti, *Hiér binne so folle heren to niigien, sey de frosck, en de eyde slijpe him oer 't lijff*, Burm. 24. *Tinen fen di forke*, furiæ dentes, Ang. *harrow-tines*, dentes occæ Suethi *harwo-tinne*. Ags. *tine*, dens rastri.

eide-weintsje, n. curriculum humile quatuor rotulis, in quo arator advehit occam.

eidgje, eidje, vb.a. occare. Ags. *egian, eggian*, Ang. *to edge*, Nl. *eggen*. Ex Ags. *ecg*, acies, ensis, est Ang. *edge;* ita F.b. inverse *edge*, occare, (Outzen 59) pro *eggen*. *I* in F. *eide* est ex g = j, *egde, ejde, eide. Eidje* figurate in re venerea obscœna, digitis tractare interfemineum. *Eidje*, carpere aliquem dente maledico. *Bewearje miin nanme for it hickeljen, eydgjen, beraebjen, guwchjen, in giisgobjen fen Momus.* G. J. II. 50. Audi Shakespearum, Barn. *Lookes it not like the king? Marke it Horatio.* Horat. *Most like: it harrowes me with fear and wonder.* Hamlet. Act. I. sc. 1. Anglis *egge* sensu occæ deest, pro quo frequentant *harrow*, F. *harke*, rastrum, Ags. *hyrve*.

oereidje, vb.a. agrum occatum transverse occare. Secundas curas adhibere scriptis, res tractatas retractare. *Pake ind oárremen eidenne di álde dingen noch ris oer*, avus et avia confabulabantur de anteacti temporis hominibus et eventibus.

eide-tynje, vb.a. exagitare, perstringere, reprehendere; proprie, occæ dentibus equare glebas agri arati. Eadem figura Ags. *hyrvian*, occare, notat vexare, reprehendere, et Nl. *hekelen*, F. *hickelje*, carminare, (Nl. *hekel*, F. *hickel*), figurate, increpitare. Nl. *Iemand 't hair uitkammen*, reprehendere, exagitare.

EYDE, F.o. gleba terræ causticæ, collective pl. glebæ; *Lydse eyde un plaggi ant flaur*, ale focum glebis causticis et cespite ericæo. F. *Lisse turf ind plaggen oan it flúr*, C. M. 73. *Eyde* vide supra in *aide*.

EILAN.

EIDER, AIDER, F.v. unusquisque, uterque, Nl. *ieder*. Ags. *ægvæther*, contracte *ægther*, Ang. *either*. Ags. *hvæthre*, Ang. *whether*. F. *elts* pro *eider*, quod ruricolæ non frequentant.

EYER-SCUTTEL, cg. F.u. (ovorum patella cava) crustula ex ovis et farre, formâ patellæ, duriuscula et valde spongiosa, quam fartam fragis saccharo aspersis comedunt Frisii post prandium de mensis secundis. — F.u. *Scüttel*, Nl. *Schotel* patina, Ags. *æg*, ovum, pl. *ægeru, ægru*, gen. *ægra*, Nl. *ey*, pl. *eyeren*, in compositis *eyer*, Nl. *eyerbrood, eyer-dop*, ovi testa, *eyer-schael*, idem, *eyer-koek*, panis crocatus. Kil.

EIGENSK, adv. terribilis, vehemens. *Egensk*, idem. Ags. *ege* et *eige*, timor, terror; *egesu*, horror, *egeslic*, horribilis. Sax.v. *egisa*, terror, *egislic*, horrendus, *eislic*, feralis. F. *yslik*, Hol. *eislik*, Nl. *ijslijk*, F. *heislijk*. Talis aspiratio vocalis initialis in ore F. rarissimi est exempli; confer F.v. *hek*, pro *ek*, Ang. *each*, unusquisque. *It is eigensce kâld*, horrendum regnat frigus. *It toskluken docht den eigensce sear*, dentium confrictio immanem citat dolorem. In triviis notionem intendunt addita *díwelsk*, diabolice, *Di kranten ljeage den eigendíwelsk*, diaria publica fundunt mendacia execranda, ampliter mentiuntur.

EYHS, F.o. taurus, C. M. 19. More solito *a* vertitur in *e* et *u* in *i;* ita ex Goth. *auhsa*, bos, fit *eyhsa*, F.o. *eyhs*. Gothi *auhsus*, taurus, F. *öxis*, figurate, homo stolidus, brutus.

EIKJE, vb.a. W.o. genas mulcere manu, E. II. 203. Hollandi *aayen*, Noord-H. i. e. West-Frisii *eyen*. *Eye* freq. *eikje*, ut F. *aeye*, freq. *aikje:* vide supra *aye* 72.

EILAN, n. insula; *eiloan*. Ex *eg* Ags. mare, Ags. *eg-lond* (maris terra) insula. — Ags. *oga*, aqua; F. *Sciermonnik-oog, Wanger-oog*, insulæ Frisiæ, ellyptice pro *oog-land*. — Ags. *egor*, Lat. *æquor*, oceanus; *egors-duru*, maris ostium; *egi-dora, Egdora*, hodie *Ei-der*, flumen, Grimm. Mythol. 219. — Ags. *ige, ig*, aqua, mare, *ig-lond*, insula; *(iges-land)* Ang. *is-land*. Frisii pusillas insulas suorum lacuum ut magnas in oceano vocant *eilân':* in lacu *Pikmar*, Grouwergam circumfluente, duæ sunt insulæ parvæ, juncis et arundinibus cinctæ, quarum altera *'t great eilân*, altera *it lyts eilân* vocatur.

Digitized by Google

EIN', cg. anas femina, pl. *einen*, tum mares tum feminæ Lat. *anas*, f. g. *anatis*, Ags. *æned*, *enod*, Nl. *eend*, *end*, f. Ante *n* augent *e* aliquando *i* postpositæ; ex. gr. F.v. *henda*, arripere, F. *heine*, quod cadit manu excipere; *wenje* et *weinje*, habitare; Ang. *keen*, F. *kein*, cæt. *Ein'* cg. anas, non distinguitur ab *ein'* n. (Nl. *end*) finis, nisi genere. — Hanc vocem, quam veteres Angli frequentabant sub forma *enede*, hodierni prorsus rejicerunt, dicentes ellyptice *duck* pro *duck-fowl*, avis mergens. F. *duke*, Ang. *to duck*, mergi. Ex forma Ags. *dufian* est F. *dou*, Ang. *dove*, columba. Nl. *duif*. Distinguunt Frisii inter *ein'*, cg. anas (femina) et *eárke*, anas (mas) *eárkes ind einen*. Synonyma sunt *hien ind sien* (hi-en, si-en); *hi*, ille, anas (mas); *si*, illa, (anas femina); F. *Di lôkeintsjes matte nin hi-en mar si-en wæze; nin eárkes, mar einen. — Di boer háldt einen ind di junker swannen*, colonus alit anates, patricius vero cygnos. *Di einen grûsje yn it kroas um*, anates hinc inde rostrum motitantes sorbillant lenticulas de aquæ superficie. *Slobberje*, idem. *Einen kneppelje*, anates rustici domesticas fuste projecto mutilare et capere, quod furum est.

ein-fugel, cg. anas in genere. Prov. *Eltse scot is nin einfugel*, (quique sclopeti jactus haud ferit anatem, figurate) quique coitus haud gravidat feminam. — *Neiby sjit men nin einfugels*, ridet eos qui se pene propter vicisse rivalem jactant. *Neiby*, pene propter. Tam ille, qui vix quam qui procul aberrat, scopum haud ferit. — *'T is wol oanne noas te siaen* (sjæn) *dat de moer nin eynfuggel wessen kat*, Burm. 67. Inter delicias Frisiorum Burmania memorat *Eyn-fuggel wytlet saat*, anas e sale, i. e. anas muriatica (Burm. 85) erat inter exquisitas Frisiorum epulas.

Anatum diversæ sunt species, quarum pretium pro vario pondere et gustu varium est. Numerus fixus dicitur *war*, cujus vocis unitas est unus *einfugel*, anas solitæ magnitudinis. *Einfugel* valet minores anates *slobben* duas, *smieunten* tres, ut et *pyptjillingen* vel *poepetjillingen* tres, quorum numerorum quisque *'n war* dicitur. Sunt præterea *gryp-fugels*, quas Amstelodamenses aucupes vocant *kreeften*, et *pyl-stirten*, quarum tres valent duas *einfugels*, adeoque sesquialtera unum *war*. Adde his *pyl-tjillingen*, anates extraneas, quæ ex oceano advolant in lacus aucupes *kóyen* dictos, et *scier-tjillingen*, anates minores inquilinas. Tandem *jülgen* sunt anates cristatæ, majores solita specie *einfugel*, quæ hyeme tepido natant et se alunt in lacubus Frisiæ. Hæ anates quoque vocantur *sea-dukers*. Ornithologi est has species accurate describere; ego tantum delibo.

War, n. numerus quidam anatum pro varia specie varius, qui inter mercatores aviarios valet unitatem. *Ien war is tén einfugel, twa slobben, thrye smienten, thrye piiptjillingen, thrye poepetjillingen.* Duo *einfugels* valent tres *grypfugels*, tres *kreeften*, tres *pylstirten*. F.v. *hwarf*, vicis; *achta hwarue*, octies: *warf*, exaggerata terra, clivus, fundus domi, locus tribunalis vel comitiorum, Nl. *opgeworpene hoogte*. Ex *warf* fit *war'* ut ex Nl. *sterf*, morior, *knarf*, offa, fit F. *steár*, *knorre*, cæt. *Werp*, *warp*, jactus (aliquot nummorum.) Debitor creditori annumerabat tenues nummos jactibus quatuor vel quinque nummorum, quod vocabant *it jild by werpen* (Nl. *worpen*) *tasjitte*, (adjaculari, i. e. adjicere nummos jactibus) jactus nummorum tenuium erat quatuor vel quinque. Graves nummos coacervabant in struem 20 nummorum.

njüte ein, anas cicur habens possessorem, quare eam venari lege vetitum est, in genere versicolor; sunt tamen et inter cicures albæ et nigræ anates.

wylde ein', Hol. wilde eend, anas fera in genere, quam venantur ut dictas *scier-tjillingen*. Femina est cana, mas fulget pulchris coloribus.

pyl-stirt, cg. Had. Jun. glaucum, a glaucis oculis. Γλαυκλον quod fuscius genus est plumis pedibusque. B. *pijlsteert.*" p. 64 ed. 1ª.

piip-tjillingen, pl. anates feræ captæ in sinu *(piip*, Ang. *pipe)* arcuato lacus anatarii; ejusdem valoris cum *smieunten*, quarum ambarum tres faciunt unum *war*.

pûpe-tjilling, cg. anas paululum minor specie *scier-tjilling;* ejus alæ distinguuntur quinque vel sex plumis viridibus.

ròp-ein, cg. anas minor, quæ a clangore, quo familiæ famem suam significat,

Digitized by Google

rôp-ein', *rôp-eintsje* audit. *Rôppe*, clamare, clamore appellare, citare. Avis Frisiis deamata, quam coloni et piscatores libenter in domuum suarum vicinia alunt. *Di bern hâlde rôpeintsjes*, coloni infantes alunt anaticulas vociferantes.

scier-tjilling, cg. Hol. *taling*, Ang. *teale*, anas minor, avis fera et migratoria, quæ medio mense Septembri nostras linquit oras. Had. Jun. p. 43. ed. 2ª. „ Querquedula. Minor boscas. Al. *krûckentlin. Teelingh* Holland." Ex Ang. *teale* (tiel), fit *tieling*, *tiel-ing*, *teël-ing*, *tjilling*.

slòb, cg. avis semiaquatilis, cui rostrum est latius et planius rostro anatis. Mas pulchris variatus coloribus. Festinus cum strepitu linquens nidum cacat copiam merdæ liquidæ. Inde phrasis plebeculæ, *Hy scyt as 'n slòb*, crepitus ventris emittit frequentes; *Hy scyt as 'n reiger* (ardeæ instar cacat) alvus illi immodice fluit. Had. Jun. p. 63, ed. 2ª, „ Boscis (lege *boscades*) minor est anate, illæ prorsus assimilis, rostro latiore ad quandam cochlearis speciem. Alam. *mittelent*, Belg. *sluyf*, Ang. *pochard*". Ex *pocard*, Phillips, ex *poke*, a cess-pool, Kent. Avis fœda frequentans paludes, lamas et loca uliginosa, Hol. *poel-end*, paludivaga anas. Quantum ad F. *slob* confer Ang. v. *slubber*, any viscous substance; *to slubber*, to smear, to dirty, to defile. *Slub*, wet and loose mud; Sussex: cum quo cohæret Nl. v. *sluyf*, H. Jun. et Kil. F. *slobber-does*, puer negligens, sordidus et incultus.

smieunt, cg. anas penelope. Grammaticus vetus, ut accurate notaret vocis vocem, quod nostris elementis fieri nequaquam potest, quinque vocales conglutinavit in *smiaeount*, G. J. II. 21, licet omnes quodammodo in sono mixto audiantur. Had. Jun. p. 64. 2ª. ed. „ Penelops. Anate et hæc inferior, sed insigne habet puniceo colore collum. *Smiente* Holland." Ang. *widgeon*. Confer Isl. *ugda*, *ygda*, avis in carminibus Eddæ, inversis literis *udga*, *ydga*, (wydga?) Veteres hanc avem, quod parva est, haud magni fecisse videntur; comparabant enim cum ea homines maceros et parvæ staturæ. F. o. *smeenk*, *smeent*, penelops; homo macer, gracilis. Stür. 296. De longurione F. *Go-*

liath is er mar 'n smieunt by, G. cum eo comparatus nil præter penelopen. Quæstio est, an Ags. *smea*, parvus, gracilis, quid commune habeat cum Ang. *smeath*, quod Angli lexicographi, incerti qualis sit avis, indefinite vertunt *a seafowl*, et Scotorum *smieth*, quod non dubito quin inserta *n* ante *th*, ut plurimum, sit Nl. *smienth*, *smient*. Recensetur enim inter varias anatum species, „ *Duck*, *malard*, *teal*, *smieth*, *widgeon*." Franck's Northern memoirs, p. 181. Jamiesonus legens *snyth*, Ang. *coot*, Nl. *koet*, pro *smieth*, lapsus est. Supplem. Etymol. Dict. of the Scot. lang. by Jamieson, *smieth*. Huc refer Scot. *smaik*, pusillus; homo abjecti ingenii; (Jamieson.) Hol. *smiek*, idem, Isl. *smiekr*, *smêk*, pusillanimis.

eine-bòk, cg. skeleton mechanicum anatis, cujus saltibus se delectant infantes. Vide supra *bòk*, p. 435.

eine-gærs, n. lolium perenne. Hall. 267.

eine-fel, n. cutis anatis. Hæc cutis, cum horreat plumarum poris, formam præbet cutis hominis, quæ horret terrore vel frigore, sive febris, sive cœli. *Yn it fier fen* 1823 *wier ik oerdeis sa kâld, dat it einefel my fimmer op 'e hûd siet*. Angli hanc figuram ducunt ab ansere, dicentes Ang. dial. *goose-flesh*, *goose-skin*, (Northamp. Baker) the roughness of the skin produced by cold; *goose-fleshy*, chilly, *goose-scinned*, idem. Usitatius est *hen-flesh*, (caro gallinæ) idem. Confer Scot. *goose-flesh*, Galli *peau âpre*.

eine-fet, n. (adeps anatarius) aqua. Ang. d. *duck-oil* (oleum anatum) aqua. Vox ludicra, qua rident cibum infirmum absque adipe vel butyro.

eine-koer, cg. corbis e stramine texta, forma rotunda oblonga, habens superne faucem, inferne nidum sphæroideum, in quo anates ova faciunt. Exponunt tales nidos in ripis aquarum, quas anates frequentant et in eis ponunt speciem ovi, *koi* dictam, ex ligno, quo invitantur anates ut vera edant ova. Hoc supplet vicem ovi remanentis, quod Ang. vocant *nest-egg*, F. *næst-âi*. *Koi* per apocopen pro *koit*. Ang. *coit*, *quoit*, discus, pila, lapis missilis; *to quoit*, projicere, jacere. Nl. *kote*, talus, astragalus; *koten*, ludere talis; *werpkote*, talus emissarius. *Quoit* vel *coit* ellyptice dicitur pro Ang. v.

Digitized by Google

coiting-stone, *to coit a stone*, Hall. *Koyich*, forma conglobatior, *'n koyich scip*, navigium nimis breve pro latitudine rotundiore in medio. *Koyich*, quasi ovo vel pila incedens, pedes breves nodosior; *di faem stiet koyich op 'e sconken*, virgo non recto stat talo vacillatque gressu. Apud Frisios celeripedes, qui usque amant certare cursu, hoc maximum formæ vitium est.

Thema vicinum est *cog* vel *kog*, transiens in *koi;* ex. gr. F. *kûgel*, Nl. *kogel*, globus, sphæra; Nl. v. *koge*, capulus gladii (sphæricus) Kil. Ang. Linc. *coggle*, a small round stone; *to coggle*, to be shaky. Ex *kug* est *kui* in Nl. v. *kuysel*, globulus, *kuys-kote*, talus pronus, *kuys-koten*, ludere talis pronis. Sax. n. *kuis*, globulus lusorius. Clava a nodo dicitur *knys*, Sax. n. *klûse* (koeze.) F. v. *kate*, *kathe*, f. condylus, talus. Ang. v. *quait*, *cait*, Ang. *quoit*. Ang. v. *cat*, a game played among boys with sticks and a small piece of wood, rising in the middle, so as to rebound when struck on either side, Hall. *cat*. Ergo forma longi fere ovi ut F. *koi*. F. o. *koot-slaen*, similis puerorum lusus baculis recurvis, Stür. 120. Nl. „*Kaetsen*, *ketsen*, ludere pila palmaria; *kaetsbal*, pila lusoria, manuaria, recussatilis." Kil. In ludis aleariis, tum Romani, tum Germani, ab antiquissimis temporibus usurpabant talos; pueri adhuc talis ludunt. Inde tale nomen *kate*, *kote*, *coite*, pro omni missili, quo luditur. Confer veterem glossatorem vertentem κοιὰσ, σφαῖραν ἢ λίθουσ.

eine-kooi, cg. Ang. *decoys for ducks*, est lacus parvus fere rotundus, F. *doal*, *dool*, undique cinctus ripa graminosa, in qua recubent aves aquatiles: Frisice dicitur *ryd-wâl*, ripa quam frequentant aves, vel *sit-wâl*, ubi sedens, requiescunt. *Ride*, vehi curriculo, currere grallis glacialibus, ititare, ire et redire. *Sitte*, sedere, incubare. Ripa iterum cincta est densis arbustis, ut ulteriora e visu anatum ferarum in lacu natantium vel quiescentium removeantur. In hac circumferentia est sinus opere vimineo vel rete in tubi formam tectus, qui ab initio late patens pedetentim in angustias desinit, ubi anates feræ capiuntur, earumque fauces manu venatoris franguntur. Talis

tubus Fricise dicitur *pîp* (piip), in paludibus Lincolnshiræ *pipe;* synonyma F. *hüelke* et *huódde*, *hoedde*. — Venator in hoc lacu alit anates cicures feminas, F. *lôk-einen*, *lok-eintjes*, Ang. *decoy-ducks*, quæ suaviter natantes seducunt anates feras, ut eas in sinum mortalem sequantur, secundum proverbium Frisicum, *Hwa mei honnen farre wol, mat di téwen foârop stjûre*, (qui cum canibus maribus per canales vult navigare, canes feminas ut præmittat necesse est.) Hicce sinus arbusto ulteriore et in ripa interiore obsitus est arundineis septis transversis, quæ canis transcurrit ab orificio incipiens et finiens in fundo apud angustias. Dum canis alternatim post septa evanescit et prodit, anates feræ curiositate innata seductæ eum sequuntur angustias versus, quod est alterum venatoris stratagema. Tale septum audit Frisice *scüd*, pl. *scüdden*, cum quo consonat *shootings* in paludibus Lincolnshiræ, F. *scuttings*, sepimenta, ex plancis ligneis vel arundinibus compacta, circum hortos, cæt. Simulac numerus sufficiens anatum ferarum paululum in tubum profecerit venator a tergo septorum prosiliens eas magno clamore et plausu ulterius in tubum agit et ita reditum impediens eas in angustias cogit. — In anatibus feris incredibilis est narium auriumque sagacitas; e longinquo sentiunt hominum odores. Autumno, cum centenæ, quin et millenæ procellis ex oceano pulsæ, lacus superficiem complent, sæpe fit ut subtilissimo hominis olfactu vel levissimo strepitu terrefactæ ad unam omnes momento citius devolent. Venator hoc tempore ad capturam prodiens altera manu oris halitum tegit, altera tenet glebam causticam fumantem eamque salsiginosam, ut odore fœdo suum velet. *The first thing the coy-man does, when approaching the pipe* (F. *de piip*) *is to take a piece of lighted turf or peat, and hold it near his mouth to prevent the birds from smelling him.* Penny-Magazine, Feb. 7, 1835. p. 61. Pavidæ et fugaces enim hominem ejusque viciniam timent; canem natantem et silentem e contra sequuntur curiosæ. Venatori non licet obsonia, carnes vel adipem sive coquere, sive torrere in sua domo

Digitized by Google

vicina absque ut aves hasce avertat. Ante aliquot annos pistoris famulus colono venatori, qui est inter vicos Piaem et Gaest ad maris oram, apportabat panes; illiniverat large ocreas suas oleo balænarum rancido, cujus odore ut fulmine ictæ aliquot centenæ anates e lacu evolabant. Præterea lege cautum est ne sclopetis in vicinia venentur, quorum plausus anates abigeret. Colonus venator ipse ansas mobiles mulctralium æneorum implicat tæneis linteis ne strepent. Apellat vitulos et porcos ad aqualicolum, non ut mos est voce, sed fistulæ sibilo. Ante inventa septa separatim transverse posita septa continua utrimque ambas ripas introitus decipuli cingebant; canis natabat inter anates cicures allicientes eisque in auxilio erat ad ducendas anates feras curiosas in fundum decipuli. Est mihi tabula ænea harum insidiarum vetus, cujus calci inscribitur versus, *Sic per et insidias sinuosa in retia mollis Allectatur anas cane per dumeta natante.* Neque hic mos totus obsoluit; venantur enim quidam anates duobus canibas, altero natante, altero cursitante pone et ante septa.

F. *kóu*, cg. *fngel-kóu*, cavea avis domesticæ qualis est luscinia, fringilla, carduelis, cæt. Nl. v. *kouwe*, *kauwe*, Hol. *kooi*. — F. *kooi*, Nl. v. *koye*, Hol. *kooi*, theca separata in navis compage, ubi lectus nautæ sternitur, cubile nauticum. Nl. *schapen-kooi*, ovile. Quæ quomodo cohæreant cum nostro *kooi* in *eine-kooi*, non hujus est loci dicere. Hoc uuum moneo *u* in *ou* sæpe transire in *y* sive *i*: ex. gr. Nl. *schouwen*, contemplari; *kauwen*, *kouwen*, manducare; *stouwen*, componere; F. *scooije*, *kooije*, *stooije* vel *stoaye*, cæt.

In lacubus Lincolnshiræ Angli plane easdem ponunt anatibus feris insidias, quarum effigiem vide Penny-Magazine, Febr. 7, 14. 1835, No. 183, 184. Ibi invenies septa transversa, canem prodeuntem, anates sub arco tubi decipulum versus natantes, venatorem cespite caustico munitum; postremo hunc gestu et voce anates porro propellentem. Frisii hærentes in paludibus ad oras maris Germanici inde ab antiquissimis temporibus hunc venatum exercuerunt, neque absurdum est supponere ex Frisiis illos, qui uniti cum Anglis et Saxonibus Brittanniam expugnaverunt, in novam patriam morem avitum induxisse. Ante hos centum et quod excurrit annos pars Frisiæ paludosa scatebat talibus anatum decipulis, quæ post exantlatas aquas mediterraneas et diligentissimam pratorum culturam, exceptis paucis, evanuerunt.

Ang. *to coy*, blandiri, mulcere manu, allicere. Todd's Johnson. *Come, sit the down upon this flowery bed, while I thy amiable cheeks do coy*, Shak. De ingenio mulierum, *A fickle sex, and true in trust to no man; A servant sex, soon proud if they be coyd; And to conclude, thy mistress is a woman*, Sidney. *A wiser generation has the art to coy the fonder sort into their nets.* Bp. Rainbow, allicere in retia. Inde Ang. *decoy*, illicere, Nl. *verlokken*, Lat. *se-ducere*. — F. *eine-kooi*, *kooi*, = Ang. *decoy for ducks*, *decoy*. *Decoy-duck* = F. *lók-ein'*.

eine-kroas, n. lemna minor, lenticula palustris (anatum esca.) Nl. v. *endtengroen*. F. *kikkerts-kroos*, idem, *kikkert*, rana. *Di einen slobberje* vel *grúsje yn it kroos um*, anates sorbent lenticulas agitante rostro. Nl. v. *croest*, lenticula palustris. H. Jun. 2a. ed. p. 149.

eine-pyk, n. pullus anatis; pl. *einepiken*. Hi pulli cum tenelli sint et frigus haud patiantur, de illis valet phrasis, *It is eine-pike waer*, tepida aura nobis afflat, alcedonia sunt. *'N ein mei piken*, (pulli natantes post matrem anatem) mater ambulans, quam familia infantum sequitur, minima tenente manu ejus vestem. Isl. *pika*, Dani *pige*, juvencula, puella. F. *pyk*, n. pullus gallinaceus vel anatarius; fig. *it pyk*, infans recens natus.

eine-pyl, n. pullus anatis. Isl. *piltr*, m. puer, attinet recens natum infantem, Egil.

eine-pylk, cg. penna major anatis. Nl. *eende-schacht*. Sax. l. *pilen*, plumæ pullulantes in cute pullorum anatinorum. Dithmarsi *pielken*, pulli anatum. Bnl. III. 813.

eine-pûl, cg. lacuna sive stagnum, in qua anates frequenter natant.

dool, doal, cg. lacnlus septus arbustis in quo anates feræ refugium quærunt, desinens in sinum, ubi capiuntur. Nl. *Dolf*, pf. vb. *delven*, fodere, F. *dolle* idem; *dolf* per apocopen F. *dôl*, laculus (*dôl*, infra, deorsum) fossus, ut

Digitized by Google

F. *deal* canalis, ex *delf*. Ags. *delfan*, pf. *dealf* (Nl. *dolf* et *dielf*) pf. p. *dolfen*. Ang. v. *dolve*, idem. Ags. *dælf*, fossio. Ang. v. *delf*, fossa aquaria, canalis.

war, n. numerus definitus anatum, qui in emtione valet unitatem mensoriam. F. v. *kwerfa*, vertere, permutare, Nl. *omsetten*, permutare merces. Ags. *kvearf*, versura, permutatio: *kvearft*, circumitio, circuitus, versio. Sax. v. *kuerbon*, ire, cedere; *kuarf*, congregatio. F. v. *kwarf*, *warf*, *werf*, (circumitio, versura) vicis; *achta warue*, octies. Nl. *twee-werf*, *drie-werf*, bis, ter, cæt. Ags. *kvearfum*, vicissim. Analogice Nl. *keren*, vertere, *één-keer*, semel; *twee-keer*, bis; *drie-keer*, ter; *acht-keer*, octies. Itidem Nl. *reizen*, itinerari, *reis*, iter; *twee-reis*, bis; *drie-reis*, ter; F. *twa-ris*, *thrye-ris*, cæt. Sax. v. *mahal*, sermo, colloquium, concio, conventus; Nl. *één-mael*, semel; *twee-mael*, bis; *drie-mael*, ter, cæt. Lat. *iter*, *iterum*, vice altera, ut Ags. *kvearfum*, vicissim, Nl. *bij beurten*. *Hwarf* itaque proprie notat vicem, numerum redientem, cœtum. Solita elisione aspiratæ labialis *f* post *r* et *l* liquidas linguales, *kwarf*, *warf* fit *war*, ut *koerf* corbis, *dôrf*, audeo, fiunt *koer'*, *dôr'*.

hoédde, huódde, idem quod F. *piip*, Ang. *pipe*, Ang. Yorksh. *hod*, idem.

hulk, cg. idem quod *piip*. Nl. v. *hulche*, concha, Nl. *kink-hoorn*, propter sinus flexuosos. Ang. v. *hulk*, Ang. *hull*, (F. *hûl*) husk; dial. an old excavated working, a mining term, cavum navis. Hol. *Het hol van 't schip*.

koaiker, cg. venator in lacu anatario, quem, vel possidet, vel solus conducit. Laculus anatarius cingitur fere semper pratis humilibus, in quibus pascuntur venatoris boves; hic enim, cum tantum anni partem anates feræ in suum confugiant laculum, simul vitam quærit in colendis pascuis. Inde *kooiker* quoque audit *kooi-boer*; aggricola anatinus.

koai-man, idem. Ang. *decoyman*.

koáikje, vb. n. venatum exercere in lacu anatario.

kobbe, cg. tubi anatarii extremitas rete munita, in qua anates capit venator. Ang. v. *cub*, *a coop*, a henhouse, North. *a bin*. Ang. v. *to cub*, to confine in a narrow place. F. *Kôbbe*, nassa ex vimine texta, rotunda, duplex, coniformis, introitu lata, desinens in tubum angustum unde pisces redire nequeunt.

lók-ein, cg. (anas alliciens) anas cicur quæ seducit anates feras in decipulum, Ang. *decoy-duck*. Dicitur quoque *kooi-ein*. Hæ illices libere natant in laculo anatorio; sed a medio mense Martio usque ad primum Maji diem, et a medio mense Junio usque ad medium Septembrem clauduntur. Hoc vocant *di kooisinen hókje*, illices in cavea recludere. *Hók*, cavea.

piip, cg. fistula, tubus, arcus sub ponte lapidea, sinus lacus anatarii opere arcuato tectus, Ang. Lincolnshire *pipe* idem. Ags. *pîp*, fistula.

ryd-wâl, cg. idem quod *sit-wâl*. Ags. *ridan*, equitare, insidere, premere. F. *ride*, vehi equo vel curru, hinc inde ititare, movere et vexare quem; *'n rit fen feinten ind fammen*, concursatio, itus et reditus juvenum et puellarum; *'n rit*, locus quem cursitantes frequentant mures, glires, canes, feles similiaque animalia. Figurate *rite*, mos temporalis.

sit-wâl, cg. ripa graminosa laculi anatarii purgati arundinibus, ubi anates sedent et requiescunt. Nota eandem ripam in decipulis anatum Lincolnshiræ, *The banks of the lake on each side of the ditch (or „pipe", as it is called) are kept clear from reeds, coarse herbage*, et cæt. *in order that the fowl may get on them to sit and dress themselves*. Pennymagasine. 1835. p. 61, a.

eine-aei, n. ovum anatinum, *eineaeis-scyl*, putamen ovi anatini; *aeis-scyl*, ovi putamen in genere, præcipue tamen gallinæ. Ang. *egge-shel*. Ags. *scel*, Ang. *shell*, F. *scyl*, putamen ovi, mali. Nl. *schil*, putamen ex. gr. mali, pyri; *dop*, putamen ovi.

Inter veteres Frisios regnabat superstitio sagas in ovorum putaminibus ut in cymbis per lacus et maria quaquaversum navigare ad incautos artibus suis magicis infestandos, quod ut impedirent post cœnam frangebant putamina. Ipse dum juvenis pransus apud veterem colonum nostrum his auribus audivi senem post cœnam famulæ mandantem, „Cura, ut ovorum puta„mina frangas!" Hæc superstitio, antiquissimis temporibus forte commune totius populi Anglo-Frisici, per tot seculorum decursum stetit immota inter ejusdes stirpis gentes consanguineas licet toto oceano divisas, Frisios quippe et Anglos in Scotia, qui hodie vocan-

Digitized by Google

tur Scoti. Audi verba sequentia Jamiesoni;

„ egg-shel, *Breaking of an egg-shell.* Here (in Angus) *Noroway* is always talked of as the land to which witches repair for their unholy meetings. No old-fashioned person will omit to break an *eggshell*, if he sees one whole, lest it should serve to convey them thither." Edin. Mag. Feb. 1818, p. 117.

This custom is as ancient at least as the time of Pliny. „For feare likewise of some harme, see wee not that it is an usuall thing to crush and breake both *egge* and fish *shels*, so soone as ever the meat is supped and eaten out of them; or else to bore the same through with a spoone stele or bodkin?" Hist. B. XXVIII. c. 2.

He is here speaking of the power of the infernall fiends." Supplement to the Etymological dictionary of the Scottish Dictionary by John Jamieson. I. *Egg-shell.*

Gr. νῆσσα, Lat. *anas*, gen. *anatis*, Ags *æned*, *ened*. Hæc vox, omnibus Germanis cum Græcis et Latinis communis, ultra solitos nostræ originationis limites se abscondit, nisi stirpem quis detegat, e qua apud omnes vox creverit. Consule tamen, Griechische Etymologie von G. Curtius, 284.

EIN', n. *finis*. Apocope *d* in *eind*, F.v. *enda*, *einde*, m. Nl. *einde*, n. Ags. *end*, m. Ang. *end*. *Ein' fen 'e wrâld*, ultimi termini mundi. *Op Fér wenje men oan it ein fen 'e wrâld*, insulani Ferenses remoti ab hominum consortio vivunt. Prov. *Op it ein fen 'e fuke fangt men di fisk*, (in nassæ extremitate capiuntur pisces) in fine pariantur impensis accepta. *It ein' fine*, invenire finem, indefesse currens finem itineris assequi: *Dat thrinter-hynzer fen jôu, hwat is dat ien tsjep bist! Ja, dat is ien pronkstik; mar di rüen ken it ein' better fine.* — Figurate, *It ein is er fen wei* (finis rei disparuit) res excedit omnem modum. *Ho'n bytke di minsce wit, dær is it ein fen wei*, quantum est quod nescimus! *Fluggens dær is it ein' mei him fen wei*, pernicitate omnes cursores autecellit. *Di man is scjin op, mar fen it pronkjen fen syn wiif ind dochters wier it ein eak wei* vel *forlern*, uxoris et filiarum immoderata in cultu luxuria maritum ad inopiam redegit. — *Er is nin ein oan it fild fen scraber; wier er nou eák mar nin ein oan syn libben!* immensis avari divitiis non equantur vitæ anni, quibus eis fruatur. — *Oan ein*, (ad finem) detritus. *Di scuón binne oan ein'*, calcei subtriti sunt. — *Oan ein*, decrepitus, contritus. *Oárreheit is âld ind ten ein'*, avus natu est grandis et decrepitus, Gal. *cheval à bout*, outré de fatigue. *Di keápman is ta 'n ein; hy hat to folle weage*, mercator, omnia expertus, fere omne suum perdidit. — *Di twa einen kenne eltsoar nat birikke*, Ang. *The two ends do not meet*, pecunia expensa superat summam receptæ.

it ein, in genere, finis malorum. *Wi hawwe it ein noch net*, nondum attigimus metam malorum, quæ nobis minantur: ex. gr. res novæ, bellum, tempestas, cæt. Respice finem! — *Ein'*, spatium, longitudo quædam. *Ik bring myn gâsten 'n ein wei*, abeuntes convivas comitor per spatium quoddam. *It binne hele einen om fen Leouwert nei Grins to rinnen*, ambulatori iter longum est a Leovardia in Groningam.

'n ein' tou, tortæ cannabis linum.

eintsje, n. (fili, restis finis) filum. *Foár junges, dy um nin siszen jane, is neat better as 'n ein' tou* vel *eintsje tou; 'n eintsje kærs*, candelæ frustum ultimum, Gal. *bout de chandelle. It eintsje kærs barnt yn 'e piip*, morti proximus est, Ang. *candle-end.* In partibus Trans-Isalaniæ vicinis Frisiæ (Blokzijl, Giethoorn) et Zaendammæ, *endje brood*, Hol. *boterham*, Gal. *beurrée* panis frustum butyro litum. Hol. *Een endje mensch*, homuncio, quod Franci verterunt B. L. *un buta* de homine, Gal. *bout d'homme.* Ang. *end*, fragment, broken piece, *Thus I clothe my naked villany With old odd ends, stol'n forth of holy writ, And seem a saint.* Shak. — *Alle einen binne to koárt* (ad meysurandam totam longitudinem omnes chordarum extremitates deficiunt) foro mersus erat. — *Ein'* finis (pagi, agri cæt) limes, et contentum pro continente, pagus, agri. F. v. *da bisetle ellick syn oerd ende syn eynd*, Nl. v. *eynden lants*, regionis plagæ. In locorum nominibus *Wâlds-ein*, (sylvæ limes) vicus in pago Wimbritseradela; *Sweach-west-eynde* pars occidentalis Swagæ, vicus in Collumerlan-

Digitized by Google

dia. *Wester-ein'*, viculus olim, nunc prædium autoris, prope a Workumo austrum versus, (Ang. *West-end*, pars occidentalis Londini). *Ut-eynde*, (limes ultimus) in Smallingerlandia (Tab. Geogr. Schotani) boream versus inter fodinas terræ causticæ; *Opeynde*, vicus ibidem.

by it ein habbe, occupari de aliqua re. *By it ein' habbe*, (tenere rei cujusdam extremitatem manu) præstare, agere, niti. *Junges, dy allerlei fiten by it ein' habbe, dær is hwatte fen to meitsen*, qui aliis lepide jocum et dolum nectunt pueri, nobis commovent expectationem sui.

oan ein' scürre, frustulatim differre, dilacerare, *Da syn faem him âfscreau hat Hidde hjar letterke oan alle einen scürd.* — *Fen eltsoar scurre*, disrumpere; findi, rumpi (irâ), *Junge, pas op! Di âlde ken sa fen ein' scurre*, Cave, bone, ne pecces! Herus vir iræ paratioris et ferventis est." Plautus utitur *findi* eodem sensu.

fen 'e ein (de fine) F. *fenne ein âf oan*, (inde ab extremitate) inde ab initio. (B. L. *de buto)* Gal. *debut*, principium, exordium.

yn 'e einen. *Di swift jaget it yn 'e einen*, nebulo comessando, bibendo, bacchando omnia sua dilapidat.

oerein! oerein! Gal. *Debout! Debout! 'n Fet oerein' sette*, Gal. *mettre un tonneau debout. Di Goutumer stins stiet noch oerein*, Gal. *Le chateau de Goulum est encore debout.* B. L. *butum*, finis, extremitas, terminus. Prov. *Oerein! Seit it jild*, Gal. *Debout! dit l'avarice.* Galli similem phrasin Francicam ad literam Barbaro-Latine verterunt *de buto.* B. L. *butum*, Gal. *bout*, finis; *but*, scopus, Nl. *doeleinde.*

oer ein' rîze, surgere. *Riis oer ein! Di sinne scynt yn dyn næst*, Surge! sol surgens tuum illuminat lectum. Ang. v. *to end*, to erect or to set upright. *Riucht oerein stean*, stare recto corpore. *Oer ein'*, Nl. *over end*, proprie, supra, i. e. erecta extremitate. *Oer it ein' truwoselje*, in caput devolvi, Nl. *hals over kóp nederstorten.* — *Di mæst oerein sette*, malum erigere. Navium minorum malus est mobilis, et pro vento secundo vel adverso, erigitur, vel demittitur. Vi venti contrarii nautis difficile sæpe fit erigere malum, unde phrasis, *Di man ken di mæst naet oerein krye*, (homo miser malum erigere, adeoque ventis navem propellere, nequit, i. e.) res suas laxatas instaurare nequit; in tuto esse ei non succedit. In re venerea hæc phrasis innuit senem effœtum, cui veretrum laxatum salire negat.

Di klitsen hawwe mei al dat gekreau, mei dat rachen ind scelden, di hele búrren oer ein brocht, ad scortorum rixas clamosas tota convolabat vicinia. F. *klitse*, meretrix, Nl. v. *klick-spille*, mulier levis, inutilis, futilis, garrula. — *Hy is anstons op 'n ein* vel *it ein'*, raptim irascitur. Proprie, confestim surgit indignatus. A cane vel fera desumta figura, qui in furente aggressu se posterioribus erigunt pedibus; inde synonyma phrasis *Hy is anstons op syn efterste poten.* — *Op it ein' wæze*, assui sollicitudine. *As gjirge Kei fornimt dat it um syn jild to dwaen is, is er altiten gàu op 'n ein*, Gerardus tenax, ubi sentit suos agi nummos, misere cruciatur.

eintsje-bislüet, n. conclusio finalis. *It eintsje-bislüet is di dëad*, mors ultima linea rerum. *It ein*, idem. Ang. *'T is the great business of our life to fit ourselves for our end.* L'Estrange.

einel-peale, cg. meta, terminus. Nl. *eindpael.*

einleas, adj. infinitus, æternus. Ags. *endeleas*, Ang. *endless.*

einling, adj. tandem, hora ultima.

endelik, adj. F. v. finalis, postremus. *Mith ener endeliker sententien sal hi di seka dela*, sententia, quæ finem imponit contentioni, causam dirimet. *Endlike frêd halda*, pacem immutabilem servare.

einling, adj. ad finem positus, *It einlinge hûs*, domus ultima plateæ. *Di einlingsce balke is formógele*, ultima tabulati trabs cariata est.

endelest, adj. F. v. extremus, ultimus, idem quod F. *einlingsk. Thet eindelestè lid an de fingeren*, membrum extremum digitorum, F. *It einlingste lid oan 'e fingers.* Associatur *end*, finis, cum adj. *læst* in *Einlik-ind-to-læsten wint moed mei riucht di striid*, tandem bona causa triumphat. F. v. *enda*, finis; *lest*, ultimus, superl. adj. *let*, serus. Ut Ags. *nehst*, proximus, in *ender-nehst*, ultimus, F. v. *ender-nest*, extremus, ultimus.

Digitized by Google

einge. vb.a. et n. *einje*, *eine*, finire, proficere, finem rei attingere. F.v. *endia*, *einda*, *endegia*, finire, finem imponere. *It gærs mei mæsen âf to snyen eindt net; dær mat di seine by komme*, cultro abscindere gramen non proficit, falce utundum est: *einje*, ad finem, i. e. consummationem rei vel metam tendere. *It eint as 'n lûs op 'n tarrich kleed*, (procedit ut pediculus in stragula pice illita, i. e.) lentissimo gradu.

ein-sjitte, vb.n. approquinquans in metam properare gressus. Ang.v. *endi*, ex. gr. *endi*, *endy*, Ayenbite of inwyt, 110, 113, 115, per apocopen terminationis *an*, Ags. *endian*. *Endian*, per apocopen lit. *n*, F.v. *endia*, et transiente *i* in j et *a* in *e* F. *(endje)*, *einje*. Altera forma F.v. *enda*, *einda*, F. *eine*. Angli abjecta tandem tota terminatione *to end*. Eodem modo lapsu temporis pedetentim truncata sunt verba Ags. *halgian*, Ang.v. *haldzi*, 7, 237, Ayenbite, Ang. *hallow*. — Ags. *macian*, Ang.v. *maki*, 44, *maky* 27, Ang. *make*, F.u. *make*, F. *meitse*. — Ags. *locian*, Ang.v. *loki*, 5, cæteri *loke*, F. *loke*, Ang. *look*. — Ags. *thankian*, Ang.v. *thonkie*, 6, 7; F. *thankje*, Ang. *thank*. — Ags. *vearthscipe*, adoratio, veneratio, *(veorthscipian?)* Ang.v. *worthsipie*, 5, 6. Ang. *worship*, *to worship*. — Ags. *sverian*, Ang.v. *swerye*, 6, F. *swarre*, Ang. *swear*. — Ags. *leornigan*, Ang.v. *lyerni*, 2, 84, cæt. Ang. *to learn*. — Ags. *heran*, *hyran*, Ang.v. *hiere*, 177, 244. F. *here* et *hiérre*, *hjerre*, Ang. *to hear*. Dan Michels Ayenbite of inwyt or Remorse of conscience, in the Kentish dialect, 1340 A. D. edited by Richard Morris Esq. London, published for the early English Text-Society, By N. Trübner & C°. Paternoster Row, 1866.

Ut A.v. terminationem infinit. Ags. *ian* abbreviârunt in *i*, sic. F.o. termin. infinit. F.v. *ia* vel *a* in *i*. Cito ex meo MS. *Memoriale linguæ Frisicæ J. C. Mulleri*, 1691, exempla sequentia. Ags. *arian*, F.v. *aria*, *eria* F.o. *eri*, 67. — Ags. *gangan*, F.v. *gunga*, F.o. *gungi*, 85. — Ags. *habban*, *hæbban*, F.v. *habba*, *hebba*, F.o. *habbi*, 83, Ang. *have*, F. *hawwe*. — Ags. *healdan*, F.v. *halda*, F.o. *holdi*, 16, F. *hâlde* (hâde) Ang. *to hold*. — Ags. *hangian*, F.v. *hangia*, F.o. *hungi*, 87,

F. *hingje*, Ang. *to hang*. — Ags. *cuman*, F.v. *cuma*, F.o. *kumi*, 87, Ang. *come*, F. *kume* et *komme*. — Ags. *macian*, F.v. *makia*, F.o. *macki*, 71, Ang. *make* (méke) F. *mêtse*, *meitse*. — Nl. *maden*, *maeyen*, metere pratum, F.u. *mad-land*, pratum fenarium (proprie fenisicia), F. *mad*, mensura prati cujus fenum messor die uno secat, F.v. *mede*, pratum fenarium; *fenne*, pratum pascuum, Ags. *mæd*, pratum, Ang. *meadow*, Ang.v. *mead* (mied), F. *miede*, pl. *mieden*, prata fenaria; *miedje*, fenum secare, *di finne miedje*, prato pascuo uti in fenisecium. Nl. *maden*, F.o. *miadi*, metere, Ang. *mead* (mied), *mead-ow*, pratum pascuum æque quotannis metendum.

Dialectus Northumbriæ Anglosaxonicus, in quo S^tus Cuthberti Euangelium conscriptum est, pluribus infinitivis abscinderat *n* finalem; ex. gr. *gehalgia*, sanctificare; *gecuma*, venire; *lokia*, videre; *thenka*, cogitare; *veorthia*, venerari; *sveria*, jurare; *leornia*, discere; *hera*, audire; *aria*, honorare; *gonga*, ire; *habba*, *halda*, tenere; *honga*, pendere; vide hæc et multa ejusdem formæ verba in glossario quatuor Euangeliorum Northumbrico-Anglosaxonicorum editore K. W. Bouterwek, 1857.

Ex hac comparatione discimus, Anglosaxones-Northumbriæ, haud aliter quam Frisii veteres, terminationem infinitivam *an* breviare in *a;* discimus præterea Anglos veteres Cantiæ terminttionem Ags. *ian*, æque ac Frisii orientales Sec. 17, reducere ad *i*. Eadem organa loquelæ eademque innata cogitandi ratio in lingua nationum affinium, oceano licet et sorte separatarum, ad eandem apocopen infinitivi eandemque vocalis transfigurationem duxit.

Prov. *Dâu op 'e rein jowst 'n bisciten ein'*, ros post pluviam se solvit in pluviam novam. — *Du kaeste altyd dijn eijn als alle malle lioe'*, Burm. 15, tu in tua obstinate perseveras sententia ut omnes stulti. *Ein'* in hac figura est finis restis, quam obstinate tenet autosophus contra sapientiorem, qui tenet alteram. — *It swierste ein' boppe*, haud sapientis est semper pessima augurari et pavere; proprie, qui trabem elevare tentat non graviorem sed leviorem extremitatem prius tollit. — *Di*

Digitized by Google

EINSE.

faem is oars goed, mar it midden hat di beide einen yn 'e macht, virgo est virosa, cæterum bene morata: proprie, medium (vulva) dominatur in extremitates (caput et pedes, i. e.), ingenium et motus, sive actiones. Frisii rem veneream convelant verborum et sententiarum figuris.

EINSE, ENSE, ENZE, EINZE. Vox ex Lat. *uncia* oriunda. *Uncia* erat *assis* pars duodecima; in genere rei totius pars duodecima; ex. gr. *uncia agri*, duodecima pars jugeris; *uncia*, pollex, pars duodecima pedis. Anglosaxones *uncia* mutârunt in *yndsa*, *indsa*, primitus uncia, sed deinde mensura longitudinis, unde Ang. *inch*, (pollex) pars duodecima pedis, F. *Er geane tólf thommen yn 'n Fryske foet.* — Frisii veteres rationes subducebant per *punda* et *einsa*, quæ tamen non erant nummi cusæ, et tantum certam summam argenti, pro variis temporibus variam, indicabant. Neque Anglorum *pound* nummus cusus est. — Mensura agraria Frisiorum erat *punde-meta*, F. *pouns-miete*, *pouns-mjitte*, quam dividebant in 12 *einzen* (uncias), et quamque *einze*, (unciam) in 20 *penningen*, B. L. *peningas*. *Pund* erat primaria unitas in re nummaria, quam ut pondus ipsum dividebant in 12 partes, i. e. *uncias*. *Penning* itidem erat numulus, sed minimi valoris. Veteres videntur mensuras agrorum definivisse secundum vectigalis summam, quam certo agri spatio imposuerunt, vel secundum pretium, quod certa agri portio primitus valebat: inde forsan congruentia inter nomina partitionum in utraque re nummaria et agraria. *Punde-meta* proprie est mensura, portio agri unius ponderis vel libræ. Supervacuum est monere libram argenti variis locis et temporibus fuisse variam; adeo certi quid statuere haud licet. O.F.W. 399.

Frisii pondus suum, quantum ad monetam, dividebant in 12 uncias; itidem in mensura agraria *pundemetam* dividebant in 12 *uncias*, quamque unciam in 20 *penningas*. Itaque *pundemeta* tenebat 240 *penningas*, quarum quæque erat unius virgæ quadratæ regiæ, F.u. *konings-roede*. Quæque *einsa* in latitudinem porrigebatur ad unam virgam, in longitudinem ad 20 virgas regias; tenebat igitur 20 virgas quadratas regias, quæ duodecies multiplicatæ faciunt 240 virgas regias quadratas, i. e. unam *punde-metam*.

EKER.

Hæc mensura ad normam Romanam non primaria mihi fuisse videtur. Frisii veteres computabant agri mensuram quoque secundum ambitum, quem messor spatio unius diei demetebat; ex. gr. *dei-meth*, Ang. v. *days-math*. supra 636. Viget hodie *it mæd*, F.u. *it mad*, pundemeta sesqui-altera. Alias Frisiorum mensuras cum Frisiis nominibus suo loco indicabo.

Hodie omnes veterum mensuræ abrogatæ locum cesserunt ulnæ, cujus longitudo nititur nostræ telluris ambitu in partes exiguas diviso. Gal. *Le mètre est egal à la dix-millionienne partie de l'arc du meridien terrestre. Pundismata* = □ $36^2/_5$.

EITE, n. p. v. unde n. patron. *Eitema*, *Eitsma*. *Ite*, n. p. v. *Itens*, nomen vici in pago Hennaerderadela, proprie *Itenhus*, domus *Itæ*.

eike, eik, n. p. f. F.b. Amr. Joh. 18.

EK, ÆK, F.o. vomica parva digiti dolorosi. Stür. Ags. *ece*, *æce*, dolor. Nl.v. *Eck*, pus, sanies; *ecken*, exulcerare. Kil.

EK, adj. F.v. quisque, ex *elk*, F. *elts*, ut Ang. *each* ex Ags. *ælc*. L ante K elidunt Ags. *hvelc*, *hvylc*, qualis, Ang. (hwych) *which*, F.v. *hwelik*, *hwelk*, *hwek*, *huk*, (hwolk) F. *hwok*, *hok*, *hokker*; F.v. *sulik*, *salk*, *solk*, talis, F. *sok*, *sokke*; F.v. *sellik*, *sulik*, *sulk*, F.u. *sük*, *sükke*; Ags. *sulic*, Ang. *such*. — F. *sa wô'k nat*, ex *sa wol ik nat*, haud ita volo. *Asthe swyste sik it sisse*, pro *scil ik it sisze*, si taces dicam, F.u. *sa'k 't segge*, pro *sal ik 't segge*.

EKEL, ÆKEL, F.o. Harl. nepos. Stür. Absque *n* in Hd. *enckel*, talus, nepos. Confer F. Nl. *ankel* cum Isl. *ökul*, talus, malleolus, *ökli*, Egil. F.v. *kni*, *kne*, genu, gradus consanguinitatis.

EKER, IKKER, cg. pars agri inter duos sulcos marginales, Frisice *greppels*, in quos aqua pluvialis defluit; Nl. *akker*, m. totus ager, Sax.v. *accar*, m. Gothi *akrs*, m. ager cultus, ἀγρός. F.v. *ekker*, m. ager, pl. *ekkeren* et *eckerar*. Vetus Grammaticus F.v. *ecir*, pl. *ecirs*, et *eceren*, G. J. II. 4. Hodierni F. pl. *ekers*, *ikkers*, exceptis Hindelopensibus, pl. *ékren*, ut *leplen*, cochlearia, F. *leppels*, Nl. *lépels*. Ags. *acer* et *æcer*, m.

Digitized by Google

EKER.

in genere ager, juger, pl. *æceras*, jugera. Si *æcer* ut prædicatum in compositis notatur accentu, duplicatur Ags. *æ, æccer-man, æccer-ceorl*, Nl. *akker-man*, rusticus; Nl. v. *akker-keerle*, idem. *G* non duplicatur in formis primitivis. Gr. *ἀγρός*, Lat. *ager*, unde Frisii recte *êker*.

Frisii porcam in horto, vel in agello olitoris, vocant *bæd* (lectus) Ang. Nl. *bed*, Lat. *pulvinus*, qua voce Nl. v. addita distinctionis gratia *acker*, usurpabant de agrorum porcis, „*acker-bedde*, j. *bedde* porca." Kil. Nl. *bed*, F. *bæd*, pulvinus in horto olitoris, ellyptice dicitur pro Ags. *vyrt-bed*, (herbæ lectus) pulvinus (olitorius).

Frisii dividunt agros, sive aratro obnoxios adeoque frumentarios, sive prata, in porcas plerumque oblongas, et ita leniter convexas, ut sola aqua superflua in sulcos laterales (F. *greppels*) defluat, ne nimio defluxu humus exsiccetur vel nimia pluvia maceretur. In sola Scotia similem pratorum conformationem vidi. — *Di poepen lisze di finlânen nat op ikkers*, theotisci prata non in porcas distinguunt.

Arvorum porcæ angustiores sunt quam pratorum, quare illæ vocantur *smelle ikkers* vel *bouw-ikkers;* hæ autem *bréde ikkers* vel *greide-ikkers;* dicuntur etiam *lytse* (parvæ) et *greate* (magnæ) *ikkers*, porcæ. *Wærom leit dy finne op smelle ikkers? Omdat it bouwlân wæst is*, quare hujus prati porcæ tam latæ sunt? Quod fuit arvum. Inde adjectiva *breed-ikkerich lân*, latis porcis ager; *smel-ikkerich*, angustis porcis (ager); *roun-ikkerich lân*, porcis solito globosioribus ager; *plat-ikkerich lân*, ager porcis solito planioribus.

Utrarumque porcarum forma in planum universe est oblonga, quæ fere quadrat cum figura Anglorum *acre*, de qua Johnsonus, *A quantity of land containing in length forty perches and four in breath.*

Phrasis. *Hy lit Goads wetter oer Goads eker rinne*, socors futuri casum cæcum se et suos regnare sinit. Alias *Hy lit Goads wyn oer Goads lân waye.*

bean-ikker, cg. arvi porca ferens fabas. Hodie quædam prata *di bean-ikker*, F. u. *de boonakker*, audiunt, quod olim fabas, quabus Frisii se maxime aluere, reddebant. Ex. gr. Gemeente Ee Sect. A. N° 696, 704.

bouw-ikker, cg. porca arvi.

even-eker, F. v. æquata agri planities. *Alle weruar motma leia even-eker*, omnium fundorum solum vicinis æquandum est.

weid-ikker, cg. prati porca.

ekerje, ikkerje, vb. a. planitiem agri dispertiri in porcas oblongas, quarum sulci desinunt in fossulas aquarias, F. *lân-sleâtten, sleâtten*, Nl. *sloten.*

op-ékerje, op-ikkerje, vb. a. porcas agrorum planas in medio cumulata terra paululum glomerare. Inde Calepinus, Dict. „porca, *verheven aerde tusschen twee voorens, een bedde van aerde*, terra elata inter duos sulcos. Ang. *a ridhe betweene twoo forrowes.*" p. 22. Nota bene Ang. v. *ridhe*, porca, qua voce carent glossaria Anglica. Proprie notat solum extundum sive globosius, Isl. *rit*, pelta, clypeus, arcus. — Scotis veteribus *rigges* erant agrorum porcæ. Frequentabant quoque *a rygge of land*, porca, semita elevatior per agros. Ags. *hrycg*, dorsum; Nl. *berg-rugh*, Lat. *dorsum montis*, jugum montis. Ang. *ridge*, dorsum; *ridge of hills. Ridge*, sulci margo; *Wheat must be sowed above furrow fourteen days before Michaelmas and laid up in round high ridges.* Mortimer. Jun. Et. *rig.* Douglas, f° 196, 6, *quhare thou thy riggis telis for tho saw.* Jamieson *Rig.* — Tropice, altius repetere res præteritas, ut *ophelje*, in altum tollere, figurate, renovare memoriam. *Mem ekkerre alle âlde dingen fen heit syn jonkheit op*, mater recolebat omnia e patris juventute, altius arcessebat.

EKERKE, n. (êkerke) conulus acupictus lineus pendens de angulo sudarii, glandulæ quasi specie. Diminutivum st. *eker*, idem, ex *aker* q. v. p. 74. Confer F. u. *ekkel*, glans, et Skt. *agra*, cuspis, Germanice *akra*, F. *ierd-aker*, Nl. *aerd-aker*, lathyrus tuberosus, proprie acuminata poma subterranea, forma fere glandis, quare apud Hollandos quoque audit *aard-eikel*, glans subterranea. Hall, 63. Et propter radicem tenuem formâ caudæ murinæ. Sax. n. *eerd-müeskes*, Nl. *aerd- muisjes.*

EKKE.

EKKE, n. p. v. per apocopen pro Ags. *Ecgfrith*, n. p. v. gladii protectio, securitas.

Digitized by Google

EL.

EL, n. F.b. callum. Joh. 101. Ags. *il*, m. F. *îl*, n. Nl. *eelt*. Jungere fere solent *îl ind swaerd* in phrasi, *It saechfyljen giet iên* (jin) *throch îl ind swaerd kinne*, qui serram acuit cruciat aures. Jungebant et F.v. voces binas, *tui se il ind swart fon farendum and fon fretma. Swart*, cutis spissa, F. *swaerd*, cutis porci, Nl.v. *swaerde* idem. Kil. Hol. *swoord*, idem. Ags. *sweard*, idem, cutis porci cum setis, cespes graminosus, gramen. Nl.v. *swaerde van den hoofde*, capitis cutis, quæ est notio F.v. *sward*, ut *îl* callum plantæ pedis. Richth. Rechtsquellen, p. 246, 214. Ags. *il*, callus, cutis spissa plantæ pedis. Jun. Et. *sword*, *swerd*.

ELBE, ELWE, cg. fluvius Saxoniæ ostio Holsatiæ et Hanoveræ intermedio. Angli Shetlandi *elb*, aqua; *i da elb*, in aqua. Isl. *elfr*, f. amnis, fluvius, nomen commune plurium fluminum, quæ prædicato inter se distinguuntur. Isl. *saxelfr*, fluvius Saxonum *(Saxar elfr)* F. *Elwe* igitur ellyptice dicitur. Isl. *Raum-elfr*, fluvius Romorum, hodie *Glommen* in Norvegia; *Gaut-elfr*, Gothorum flumen; *Far-elfr*, cæt. Egilsson in vocibus.

elf, Frisiis Bor. ut Suethis nomen est appellativum, notans flumen; aqua fluens, apud incolas collium littoralium vel insularum *(Hallingen)*, vadum fluens per contiguum continentem, *de eelf*. Outzen 60.

ELBERICH, n. p. f. *Elberich*, n. p. v. an. 1090. Först. I. 60. Gothi in Italia reliquerunt n. p. v. *Albarik* sec. 10. *Albrich* in vita Liudgeri, *Aluerik* Freckenhorst, nomina propria virorum. Forte Alforum ope potens?

mâl-elberich, vesana, stulta Albarica. Puella cum lascivit, proterva est, hoc dicterio notatur; in antiquiore Warnsæ idiomate valet de viri deliramentis, Gal. *excentricités*. Quid si hæc notio alluderet ad *alvos*, mulieres exemtilibus oculis, lamias, Ang.v. *elfe*, lamia, venefica; *elfes*, dæmonioli, unde Nl.v. *Alue*, *alf*, incubus, faunus; *aluinne*, lamia, larus; *aluen*, larvam agere; ludere, nugari, jocari; insanire; *aluerije*, præstigiæ, ludus, jocus; insania, stultitia. Kil. In mythologia gentium affinium celebratur alforum rex *Alberich*, *Elberich*, cui multæ montes et valles erant subditæ. Grimm. Mithol. 1ª ed. 421.

ELINDE.

ELDE, f. F.v. senectus. Ang.v. *elth*, *eld*, Nl.v. *oude*, idem, F.v. *jelde*, Jur. I. 94, ætas (hominis), F. *jeld*, senectus, ætas virilis. Præponitur *j* ante Isl. *ellda*, ignem facere; F. *jeldje* comburere, ardere. F. *Elke*, n. p. v. *Jelke*, idem. *Elger*, fuscina, *Jelger*, idem. F.v. *Elne*, *ielne* ulna, F. *jelne*, cæt.

ELDER, ALDER, n. F.v. parens. nom. *ieldera* (jeldera), *alder*, *aldera*; gen. *elderes*, *elders*. Plur. n. *alder*, *ieldera* (jeldera) *ielderen* (jelderen), gen. *aldera*, *eldera*, dat. *elderon*, accus. *alder*, *aldera*.

elder, F.v. in genere parens, tum mater, tum pater; *hwersa thet alder syn kind forthliwat*, sicubi parens suo infanti supervivit; *syn* non patrem solum, sed et matrem attinet, adeoque ambos, ut F. *as 'n ôlder syn bern forlibbet*, si parens (in genere pater et mater) suis liberis supervivit.

alder, pl. parentes: *ielderen* (jelderen) idem. F. *ôlders* (åders) idem.

alda-féder, m. F.v. avus. F. *oârreheit*, (alter pater) idem; F.v. *aldramoder*, *alde moder*, f. avia; *aldmoer* et *audmoer*, Jurisprud. F. *oârre-mem*, ellyptice *oârre*. Pro *oârre-heit* quoque valet *pake*, et *beppe* pro *oârre-mem*. Ags. *eald-father*, avus. Nl. *grootvader*, Gal. *grand-père*, inde mixta vox Ang. *grand-father*. *Alde-moar* adhuc pro „avia" valet in notione digiti medii. F. *Luze-knipper* (pediculorum occisor) pollex. *Potike-slikker* (qui ollam elingit) digitus index. *Alde moar*, (avia) digitus medius; *bæste-moar*, idem, unde Nl. *besje*, vetula. *Fingerling*, vel *gouden ring* (annulus aureus) digitus annularis vel medicus, Ags. *læce-finger*; *læce*, hirudo, medicus. *Lytse-pink* (parva cuspis) digitus minimus, B.L. *auricularis*, Ags. *earfinger*, idem. Confer supra *âld-moar*, p. 70.

ELGER, n. p. v. Supra *alger* 83. Ang.v. *Algar*, n. p. v. Lower I. 26.

ELINDE, cg. miseria, proprie exilium, quod antiquis temporibus propter mutuum gentium odium, periculi et miseriæ erat plenum. Nl. *ellende*, idem, Ags. *elland*, n. terra peregrina, F.v. *ellend*, *îlend*, *ililend*, n. idem. *An elende senda*, in (terram peregrinam) exilium mittere; *aen ellende sin*, peregre esse. *Land*, terra, n. *el-land* quoque neut. generis, quod postea degeneravit in fæm. Nl. *de*, *der ellende*; Neerl.v. ta-

Digitized by Google

men n. *dit ellinde*, St. Machtelds visioenen.

Ex *ali* (G. *alja*, *aljis*, alius) Alam. *ali-lanti*, per apocopen est *al* et *el*, quod *ali* accentu corripitur. Sax. v. *elilendi*, F. v. (eli-) *ililend*, terra peregrina, *el-lend*. *Elinde* (ê-linde) non est ex *ellende* sed *ili-lende*. Prov. *Prunkjen sunder jild is blinkjende elinde*, splendide vivere in re angusta domi splendida est miseria. Fig. *elinde*, quærimoniæ de miseria, tum ficta, tum vera; *Beppe het 'n bulte elinde oer di djûre tîden ind di oerdwealscens fen it jongfolk*, avia non cessat queri de annonæ caritate et lasciva juventutis petulantia.

elendich, adj. F. v. extorris, exul. F. *elindick*, miser; *'n elindige keerdel*, homo molestus, sive quod alios suis jocis ludibrio habet, sive alio modo exercet; haud dicitur sine quadam benevolentia. Sic matres de puero protervo dicunt, *It is 'n elindige junge!*

ellendechêd, f. F. v. (posterioris ævi) miseria morbi. *Wr syn ellendicheed schel ma' barmherticheed habbe*, miseriæ sacerdotis morbo afflicti, sontis licet, misereri oportet.

Confer Ang. Northumb. *ell-mother* (alia, aliena, extranea mater) noverca quippe sæva, immitis, cruda. J. T. Brockett. In ed. 2ª filius W. E. Brockett *ell* dérivat ab *eld* in Ags. *eald-mother*, avia, quam causam, falsam licet, approbat Halliwellus scribens *eld-mother*; hunc autem descripsit Wright.

ELIVE, adj. F. v. mortuus, Lat. *ex-animis*, Nl. *levenloos*. Ex. *a* priv. et *lif*, corpus, vita, Ang. *life*, vita; Ang. v. *live-less*, hodie *life-less*, Ags. *lif-leas*. Confer *e-bete*, sine mulcta; *e-felle*, depellis; *e-frethe* (absque protectione publica) proscriptus; supra *elinde*, cæt.

ELK, n. F. b. Amr. martes, Joh. 7, Sed cæteris *elk* est B. L. *equicervus* animal boreale e genere cervorum, cujus notitia cum nomine Germanico *alces* ad Romanas pervenit. Ags. *elc*, *elch*, Isl. *elgs-dyr*, n. *elgr*, m. alces mas; *ilgia*, f. alces femina. Ang. *elk*, Nl. *êland*.

ELKER, forma gen. *elkers*, *ielkers*, adv F. v. Alias, alioquin, cæteroquin. Sax. v. Ags. Nl. *el- eli-* in compositis, alibi, alio; Sax. v. *elcor*, alias; Ags. *ellicor*, alibi; *elcor*, alias; *ælcor*, cæteroquin, alibi, excipe. — *Hwaso deer ielkers ingeet, dî is dae grewa schieldick twa pond*, Nl. *Wie daer anders ingaet*, quisquis cæteroquin (præterea) intrat, debet comiti duas libras, O. F. W. 61. *Ielkirs haet hya nates wald oers dan her ayn ledena*, illa cæteroquin non habet aliud imperium quam in suæ ipsius membra, O. F. W. 188. *Nemmen ielkers*, cæteroquin nemo, Nl. *niemand anders*, Nl. v. *niemand el*. *Jelkers* et *jelkis*, cæteroquin, præterea, Chart. 536, a. *ielkers*, O. F. W. alioquin, *ielkirs*, alibi, O. F. W. 362. *ielkars*, 350, alibi. *Jef jelkers swere zakke*, Nl. *of andere zwaerwichtige zaken*, Gab. 29. *Ende jelkers gersfalliga lyae*, et cæteroquin abscissa membra, Gab. 87. *Ende wy mey toe al sulke byfestinga ney wz gueden toedwaen, gelyk jelkers een burger en meenteman der sted forss*, Nl. *en wij mede tot sulke bevestiging naer ons besten toedoen* (te helpen) *gelijk anders een burger en gemeenteman van voorschreevene stad*. Gab. 96.

J in *jelkers* et pluribus aliis vocibus non est litera absoluta, quæ præponitur, sed ex alia litera, quam excipit, orta, adeoque non per epenthesin, ut grammatici vulgo censent, sed per antithesin in locum vocatur. Luce clarius est in *jefte*, donum; *jild*, pecunia, *jister* sive *juster*, heri; *jitte*, fundere; *jit* vel *yit*, adhuc, *j* excipere *g* in Nl. *gifte*, *geld*, *gister*, *gieten*, Ags. *get*, *git*, Ang. *yet*, similibusque. In *jelkers* vero *j* stat pro *i*: *é* enim Frisii sæpe mutant in dipthongum *ie*; ex. gr. Ags. *æl*, anguilla, Ang. *eel* (iil) F. *iel*; Nl. *één*, unus, F. *ien*; Nl. *been*, os, F. *bien*; F. u. *deen*, factus, F. *dien*; Sax. n. *geet*, it, F. *giet*; F. b. mutant *éath*, juramentum, in *ias*, Joh. 103. Cf. infra *éth*. F. b. *eesk*, cinis, (iesk) F. *iéske*, *yiske*, *jiske*, Outzen. cæt. Eodem modo ex Ags. *ælcor*, *élcor*, oritur F. v. *ielkers*; processu temporis *i* transit in *j* ut *u* in *w*, quare posteriores scribebant *jelkers*. *J* tamen non accurate indicat sonum primarium, qui intermedius est inter *i* et *j*, et contrahitur ex *ije*, qui est valor F. *y*. ex. gr. in *yet*, adhuc. Sonus consummatus literæ *j* tandem in ultima linguæ explicatione prodit. Mone (Niederl. volkslit. 385, 386, 388) citat formas vocum Frisicas, quales sunt *jel*, anguilla, *jépen*, apertus, *jen*, unus, *jerm*, brachium, quæ in Frisia nostra nuspiam et nunquam auditæ

Digitized by Google

sunt. *I* in *iepen*, *ípen* ex antiquiore *épen*, non movetur. *I* in *íel* et *íen*, quamdiu monosyllaba sunt, manet; movetur cum bisyllaba fiunt. Addita terminatione dimunitiva *-ke* vel plurali *-en* voci *íel*, vel *-ling* voci *íen*, themata *íel* et *íen* accentu tanguntur, quo sonus ex *i* promovetur in *é*, et *i* positione debilitata fit *j*; ergo *jellen*, *jillen*, anguillæ, *jilke*, parva anguilla; *jenling*, *jinling*, unigena, *jinnickste*, unicus. Simili modo ex *íarm*, brachium, pl. *iármen*, fit F. b. *jarmen*, F. *jermen*. Ex *eálder*, parens, *eálne*, ulna, fiunt *iálder*, F. v. *jelder*, *iálne*, *jelne*; ex F. v. *enich*, (ienich) *iénick*, *jenich*; Ags. *eov*, proh! (ióuw) F. *jòu!* ex F. v. *eo*, Nl. *eeuw*, F. *ieuw*, F. v. *iówich*, *jowich* æternus. Hujus explicationis centena mihi præsto sunt exempla. Consule Richthof. in voce *elren*. *Ien* manet *ien* quamdiu numeralis „unus" est vel articulus indefinitus *τίς*; fit tamen *jin* cum indicat relativum „se." Prov. *Twa wite mear as íén*, in re dubia si consilium exquiris duo sciunt plura quam unus. *Men matte jin selme kenne*, Nl. *Men moet zich zelven kennen*, nosce te ipsum. *Ien* (vel *'n) wiif is ien foroarlik ding*, semper mutabile femina.

ELLE, adv. F. v. prorsus, omnino. Ex *alle*, omnis, totus. Nl. *alle-heel*. F. v. *Elle blind*, Ang. *all blind*, prorsus cœcus. Nl. *stéke-blind*.

elle-heel, adj. F. v. *en elle-heel skilling*, integer scillingus. F. *'n héle scelling kostet my dat bókje*, libellus iste mihi haud minus integro constat scillingo. Nl. *Eene algehele omkering van zaken kan haer beslagh niet in énen dag krijgen*, novæ prorsus res non uno creantur die.

elle-heel, adv. F. v. *Islet hus elle-heel behalden*, F. *is it hús alle-heel behálden*, domus si tota est salva.

el-mênte, m. F. v. respublica campestris cum agris juribusque communibus, Nl. „*gemeynte*, *ghemeente*, commune, communis respublica; pascuum commune." Kil.

el-le-mode, elemode, F. b. pars communis agri, quam possessor ut suam portionem suo junxit prædio, licet a communitate separare nefas est, quippe tributiarium solum universitatis. Outzen, 50. F. u. *maden*, pascua fenaria; F. *mieden*, idem. Nl. v. *maede*, Nl. *modder*, cœnum.

elle-machtich, elle-mechtich, adi. F. v. omnipotens. Amstelodamenses *allemachtig*, Ags. *æll-mihtig*, *el-mihtig*, Ang. *the almighty God*, Nl. *almachtig*. — F. u. *Jan stap-almachtig*, qui pleno eoque superbo tendit gradu, qui magnifice se infert gradiens.

el-métha, respublica campestris. F. *meth*, *med*, pensum messoris unius diei; *meth* mensura agri pascui. Nisi proprie conventus publicus, ubi disputant, sermocinantur de commodis universitatis. Gothi *mathljan*, publice orationem habere; *mathl*, orationis locus, forum. Ags. *methelian*, sermocinari; *methel*, sermo; *methel-ern*, locus concilii, curia. Nl. v. *mael*, conventus juri dicundo deputatus, B. L. *mallum*. Hæc si vera est causa, *el-methe* proprie est conventus, in quo deputati totius tribus sermocinantur, disputant de commodis publicis.

ELLE, JELLA, JELLE, n. p. v. Ags. *Ella*, idem, rex Northumbriæ, Ragnari Lodbroki occisor. F. *Elle-son*, *Elle-sin*, *Elles*, filius Ellæ, nomen patronymicum, Ang. *Elli-son*, *Elson*, *Ellis*, n. patron. Corrige Lowerum I. 167. Ags. *ellen*, n. vis, virtus; *ellen-læca*, pugil; *ellen-rof*, potens; *ellen-vodian*, æmulari. Isl. *el*, n. procella; *el klakkar*, procella bellonæ, pugna. *Ellen-dun*, Ags. urbs Angliæ (Ellæ mons.) *Ellen-sléat*, cg. fossa in vicinia villæ meæ Westerend prope a Workumo.

Nomina propria Germanorum genuina respuebant in baptismi ritu sacerdotes Romano-Catholici, quippe ex paganismo ejusque ingenio oriunda. Mutabant itaque nomina patria in ea nomina sanctorum ecclesiæ Romano-Christianæ, quæ sono proxime ad genuina accedebant. Angli tamen non permittebant proavorum nomina mori tota, quorum magnum numerum ad nomina patronymica, in quibus vitam vivunt immortalem, relegaverunt. Sic Ags. *Ælmer*, n. p. v. transiit in Ang. *Elmer*, n. patron. (pugnæ impetu clarus?) F. *Jelmer*, n. p. v. — *Ælmod*, n. p. v. in Ang. *Elmod*, n. patron. — Ags. *Ælard*, Alam. *Elrâd*, F. *Eilert*, n. p. v. in Ang. *Elard* n. patron. — F. *Ele*, *Eelke*, *Eeltsje*, n. p. v. *Ele-son*, *Ele-sin*, *Eles*, Elæ filius, Ang. *Elson*, n. patronymicum. *Ellis*, *Elles*, *Ells*, *Els*, idem. Cf. Lower's index of surna-

Digitized by Google

mes, II. p. 218. — *Eelke-son*, *Eelke-sin*, *Eelkes*, Eelconis filius. Ang. *Elkinson*, *Elkins*, n. patronymica, et centena alia. F. *Eelk*, n. p. f. *Eelkama*, n. patron. F. b. *Eelkan*, *Eelke*, n. p. f. Amr. Joh. 18. *Ele*, *Eale*, n. p. v. *Ela-hüzen*, vicus prope a lacu Hegensi. Cf. Goth. *Agila*, *Egila*, n. p. v. Sax. v. *Eila*, idem. Ags. *Ægele*, n. p. v. F. *Igele* (igele hirdholle) id. Ags. *Ægeles-ford*, hodie Ang. *Ayles-ford* vicus in ripa fluenti Midway. F. *Aile*, *Eile*, n. p. v. (Ags. *ege*, timor, timendus?) Först. I. 22.

Nihil etymologo proprius ad manum est, quam diversas ejusdem nominis proprii formas apud Anglosaxones et Frisios ad eandem communem reducere fontem. Anglosaxones jam incipiebant sua decurtare nomina propria, qualia *Torhthelm* in *Totta*, F. *Totte*, Wass. II. 131. *Sigifrith*, in *Sieggа*, F. *Sikke*, Wass. 127, nisi ambæ formæ stent pro Ags. *secge*, bellator; *Eadwin* in *Eda*, F. *Ede*, Wass. 101; *Ælfwine* in *Ælle*, F. *Elle*, Wass. 102. *Sæbyrht* in *Saba*, F. *Sape*, Wass. 105. Notatu autem dignum est, in historia citari tantum procerum nomina, neglectis nominibus, quæ inter plebem vigent; hæc si ex utriusque gentis usu novissemus admirandam similitudinem detegeremus. Poeta Anglus Gowerus narrans seditionem quandam *(Wat Tylers insurrection)* citavit homines e plebe, qui primas agebant partes. Exemplo sint versus sequentes,

Watte vocat, cui *Thoma* venit, neque *(Symme* retardat,
Bat-que, *Gibbe* simul, *Hykke* venire (jubent.
Colle furit, quem *Bobbe* juvat, nocu- (menta parantes,
Cum quibus ad damnum *Wille* coire (volat.
Grigge rapit, dum *Davie* strepit, comes (est quibus *Hobbe*,
Larkin et in medio non minor esse (putat;
Hudde ferit, quem *Judde* terit, dum *(Tibbe* juvatur,
Jacke domosque viros vellit, en ense (necat," &c.

Lower I. 159.

Hæc nomina in ore populi, qui vitat sesquipedalia verba, perdiderunt partem finalem, et deinde per solitas literarum inter se permutationes in has migrarunt formas. Quod autem mireris, hic exitus apud utramque gentem fuit idem propter conformationem organorum loquelæ in ambabus ejusdem stirpis gentibus eandem. Lege sequentem comparationem, et ipse judica. Omnia nomina Frisica, quæ laudo, in hodierno vigent usu, sed ea cito e catalogo Wassenbergii, autoris gravissimi, ut hujus autoritate omnem fictæ vel distortæ formæ suspicionem a me removeam.

Watte. F. *Watte*, Wass. II. 132. *Watse*. ib. —— *Thema*. F. *Tjomme*, 131, cum *Thomas* nihil habet commune. —— *Symme*. F. *Simme* 127. —— *Bat*. F. *Bate*, *Bade*, 97. Lat. *Bato*, *Batavus*. —— *Gibbe*. F. *Geb*, *Gebbel*, *Gebke*, 175. —— *Hykke*. F. *Hycke*, 176. —— *Colle*. F. *Calla*, 173, unde nomen vici *Collum* ex *Colle-ham*. —— *Bobbe*. F. *Bobbe*, proprie capito. Frisii et Angli aliquando maledicta e trivio arrepta mutabant in nomina propria. Inter Romanos florebat familia *Capito*. —— *Wille*. F. *Wille*, 183, plene Goth. *Vilianandes*. —— *Grigge* rapit. Ags. *grey* canus; Ang. *greyhound*, canis venaticus. Hol. *Gregerije*, n. p. f. —— *Davie* strepit. F. *Dauwe*, 178. Nl. *daven*, *daveren*, tremere. —— *Hobbe*. F. *Hobbe* III. —— *Larkin*. F. *Lurk*, 118, *Larch*, 177. F. *lark*, *larts*; *ljurk* alauda, Ang. *lark* ex Ags. *laferce*. Isl. *lafa* pendere in aere. —— *Hudde*. F. *Hudde*, nomen gentile Hollandorum; *Hidde*, n. p. v. *Hotte*, 112. —— *Judde*. F. *Jut*, *Jot*, 116. —— *Tibbe*. F. *Tyb*, 181. *Tyebbe*, 180, *Tjibbe*, 180. —— *Jacke*. F. *Jake*, *Jakkele*, 113. *Jocke*, *Jukka*, 115, 177.

ELLEFEN, ELEFEN-BIEN, n. ebur, (os elefantis). Nl. *elpen-been*, *ivoor*. Kil. *elefen*.

ELLEVA, ELLEVE, F. v. undecim. Nl. v. *ellif*, Nl. *elf*, F. v. *andlova*, *alvene*. F. *âlwe*, *ôlwe*, alibi *elwe*. Ags. *endlefon*, Sax. v. *ellevan*, Ang. v. *enleve*, Ang. *eleven*. F. v. *and-lova* pro *an-lova*, ut Ags. *end-lefan* pro *en-lufan*, ut probat Goth. *ain-lif*. F. u. *numero ellif*, olim insanocomium Snecæ, notatum numero XI; *Hy moet nar nummero elf*, navigat Antieyras, insanit. — Frisiorum numeri hoc ordine procedunt, 38 *acht-ind-thritich*, 39 *negggen-ind-thritich*, 40 *fjirtich*, 41 *iën ind-fjirtich*, F. u. *ien-ind-fiertich*, no-

Digitized by Google

autem *elf-ind-dartich*, (undecim et triginta), qua formâ Frisii rident nimis scrupulosam disceptationem vel fastidiosam agendi rationem. F. u. *Dat gaet dar alles op syn elf-ind-dartigs*, ibi res minimæ attente et tarde fiunt. Phrasis orta est e comitiis Frisiæ, ubi delegati 40 pagorum et 11 urbium summa accuratione et lento gradu de commodis reipublicæ agebant.

ELLEWETES, ALLE-HUETTIS, F. *oars-hwat*, F. u. *anders wat*, proprie, aliud quid; *as oars hwat*, ut aliud quid, i. e. omnino, prorsus. F. *di faem is sa thwang as oars hwat*, F. u. *it meiske is so mooi as anders wat*, virgo perelegant cultа est. F. v. *sa ni mey thiu stole ellewetes nawit ruogia*, (versio textus Lat. Barb.) „et stola penitus non accusabit." Lit. Brocm. Richth. 145. *Stole*, actor tribunalis ecclesiastici. *Ellewetes nawit*, penitus, prorsus non, nequaquam. Nl. v. *el*, alius; *iemand el*, alius quispiam. Ags. *ell*, alius. *Elle*, alius, ut in *ellinde* quod vide. Confer Nl. v. *ellers*, *el*, Nl. *elders*, alibi. Si *nat*, F. u. *niet*, reticetur, F. *as oars-hwat*, F. u. *als anders wat*, quoque notat „prorsus non." F. *Binne wy hjoed fry fen scoälle?* An hodie ferias habemus ludi literarii? Resp. *Ja*, *as oars hwat*, nequaquam. Idem significatur verbo *meye*, licere. *Hjoed binne wy fry fen scoälle*, hodie ludi literarii ferias agimus. Resp. *Ja*, *het mocht hwette!* Feriæ, si Dis placet!

el, Nl. v. *niemand el*, Nl. *niemand anders*, idem. *Ander*, alius, gen. *anders*, ut Nl. *recht*, rectus, *rechts*, dextrorsum.

elles, F. v. adv. alioquin, alias, cæteroquin; *el*, gen. *ellis*. Gothi *alis*, Ags. *elles*, Ang. *else*. *Hwa so da oderim een mes to-throght, jefte scot, jeft ellis scharp wepen*, quisquis *in alium jacit* cultrem vel *telum*, vel cæteroquin aliud ferrum acutum. Chart. I. 394, b. F. v. *trogha* Ags. *thragian*, *throgian*, Ang. *throw*, jacere. Richthofen male *trekka*, *trega*, p. 1093. *De redesluiden moghen vrbieda dobbelspil. De dar dobbelt vr dat bod der redesluiden, de vrberdt enen schilt. Item, der dat dobbelspil inne hald, also fule; ende dat to der redesluidene behófte, vetseydt thry dagen in den festelauent, ende thri dagen in da jeernarket, ende ellis alle bouerye, der de redesluiden vrbiddet, bi liker pine,*

Chart. I. 395, a. Ags. *inne*, n. intima pars domi, conclave, cubiculum domus; *innoth*, interiora et secreta, qualia cor, stomachus, uterus. Ang. v. *inn*, domicilium, Ang. *inn*, diversorium, Nl. *waer de reisiger inkeert*. F. v. *inne hálda*, Nl. *in huis*, *binnen huis houden*. F. v. *dobbelspil inne halda*, intra parietes suas recipere aleatores. F. *'n huske fen hâld-oan*, domuncula suspecta, ubi juvenes et puellæ alliciuntur ut amori furtivo morem geraut et comessentur. — Alea licita erat in hilaribus, quæ quadragesimale antecedunt; hodie Frisii alea ludunt circa tempus solstitii hiberni proposito premio quodam edulio, quale anser saginatus, lupus solito major, liba, cæt. *Ellis alle bouerye* cæteroquin omnis aleæ lusus a magistratu vetitus simili mulctæ obnoxius est. Nl. *boeuerije*, in genere nequitia, speciatim aleæ lusus. *Item*, *so en moet men geenerhande boeuerije doen hoger dan om vier scillingen*. Koeren ende statuten van Haerlem, van Oosten de Bruin, I. 176. Vide Kil. in *boeuerye* et notam.

ELLINDE, eg. miseria, proprie exilium. Vide *elinde*. Nl. v. *ellendighen*, vb. a. (in aliam i. e. peregrinam regionem mittere) in exilium mittere. — Nl. v. (elwerts) *ellers*, hodie *elders*, Ags. *elleshwar*. Lat. *aliorsum*, Gal. *ailleurs*.

ELLORN-BOEM, m. W. o. sambucus. E. I. 365. Ags. *ellaro*, idem, pleonastice Ang. *elder-tree*. Sax. l. *ellorn*, Ditmarsi *elkorn*, F. o. Harl. *elhörn*. — Alam. *holantar*, Hd. *hohlunder*, Nl. v. *holentere*, *holler-tere*, *holder-tere*, (Nl. v. *tere* arbor, Ang. *tree*) *holder-boom*, idem Kil. — Nl. v. *vlieder*, hodie *vlier*, *vlierboom*, sambucus. F. *flier-beam*, Hd. *fliederbaum*. Sambucus quaquaversum in tractu littorali Frisiæ floret et obvia est, licet ventis sævis e mare surgentibus, qui cæteris arboribus infesti sunt, quotidie obnoxia. Incolæ floribus excitant sudorem et curant catharram in patria humida et uliginosa frequentem. Veterum superstitio sambuco tribuebat vires magicas utiles ægrotis, ejusque affinitas cum mythologia patrum veterrima nos de vera ambarum vocum causa celat. Sambucus veteribus Frisiis erat arbor sacra, sub cujus tegmine mortuorum suorum ossa tuta censebant. In quoque cimæterio cavea est lapidea

Digitized by Google

templo vel templi turri contigua, quæ tenet mortuorum ossa adumbrata a sambuci florentis frondibus. Præter notas sambuci vires superstitio veterum ferebat corticem rami sambucei ab imo ad summum degluptum movere vomitum, e contra a summo ad imum degluptum purgare alvum. Naturæ vel potius creatoris naturæ privilegio fieri credebant, quod arbor tam salutifera, in ipso littoris vicinio, ubi venti marini cæteras arbores supprimunt, læte luxuriabat.

Ang. *Adelard*, n. patron. olim nomen proprium. Low. I. 150.

ELMISSE, IELMISSE, f. F.v. stips. F.b. *elms*, f. Bend. 4. Ags. *ælmesse*, f. Ang. *alms*, Nl. *aelmoes*. Ex voce ecclesiastica ἐλεεμοσύνη. Supra *almis*, 93.

ELNE, f. F.v. ulna, mensura, proprie, ulnæ longitudo. Membra hominis homini erant mensuræ primæ; quales, *digitus*, *pollicaris crassitudo*, *spithama* (Nl. *span*) *cubitus*, *ulna*, *pes*, *passus*, *palma*, *palmarius*, *palmipes*. — *Ielna; om da ielna is dat selve riucht*, Scot. 102, b. *falsche yelna*, ulna adulterina, Chart. I. 349. Lat. *ulna*, Ital. Hisp. *alna*, Gal. *aulne*, *aune*. F.v. *elna* et *jelna*. Ex F.b. *ealne*, accentu posito in *á*, est *eálne*, et *e* in *i*, *á* in *é* transiente, *iélna*, *jelna*. Exemplis scatet lingua F. *péal*, pl. *peállen*, *pjellen*; *kéal*, *keállen*, *kjellen*; *béam*, pl. *beámmen*, *bjemmen*. Pro *eálne*, F. austr. *(eólne) jólne*. *E* fonte Græca ὠλένη fluxit Goth. *áleina*, *alleina*, ulna.

Di kóp is my nin jelne lang, tricarum, reluctationis sum impatiens, hodie morosior sum. *Narje di man net; di kóp is him nin jelne lang*, ne lacesse hominem iræ impatientem. Cupido expilatus, *Mey eyn jelne wird ick metten*, *Dear ick elckom mey uwtmiet*, G. J. 32. „ *Ick* (hab) *die ielne te faack mieten*," Burm. 35, toties eam ulnam mensuravi ut accurate ejus noscam longitudinem, i. e. virum sæpe expertus nosco ejus indolem.

el, F.o. ulna, mensura. *ón Freeske el is met di Brabantske el eynrlei*, C. M. p. 97. *El*, sensu proprio ulnæ, F.o. *el-bágen*, Nl. *elleboog*, cubitus, F. *eármtakke*, ib. 25. — *ón*, Ang. *one*.

ELS, cg. subula, qua cerdones inter suendum calceos perforant, ut filum transmittant et soleam corio constringant. Ags. *æl*, Ang. v. *elsin*, *elsen*. Ags. *awl*, Ang. *awl*. *Hja is sa scerp as 'n els* (subulâ acutior) mulier amara, sentiosa est.

ELS, cg. alnus. pl. *elzen*.

elzen riis, sarmenta alnea.

ELSE, ELSE, n. p. v. *Elske*, n.p.f. *Elsinga*, n. patron. Ang. *Elsynge*, n. patron. Vide supra *Ealse*, 827.

ELT, adj. W.o. robustus, corpore sanus, vegetus. E. I. 91. Isl. *eljar*, f. vis, robur, constantia, Egil. 183.

elte, adj. F.v. vegetus. *Élte and sund*, vegetus et sanus. F. *Jelte*, n. p. v. Ang. *Ellet*, n. patron.

elte and sund, F.v. W.o. *Élt un sun*, integer virium et sanus. Nl. *krachtig en gezond*, F. *fleurich ind souw'*.

elte, n. p. v.

ELTS, adj. unusquisque. F.v. *ellic*, Ags. *ælc*, Nl. *elk*. F.b. permutatis liquidis *l* et *r*, pro *elk* habent *erk; ark*, *arken* pro *elk-ien*, et *arken-an* pro *elken-ien*. Outzen. *Ellik* stat pro *allic*, ex *al* et *lic*, ut F. *like-folle hwa*, simile est, i. e. eodem redit, quis omnium. Inde *elts*, quisque, separatus a cæteris omnibus. *Al* stat pro gen. plur. *allera*, *aller*, F.v. *allera-lyk*, *aller-lyk*, quisque. In constructione hæ duæ voces compositæ separantur; ex. gr. F.v. *allera iera lyk*, quoque anno, proprie, non differt quo anno; *allera meta lyk*, quæque mensura, F. *like folle kwat mjitte*. Elisione liquidæ *l* ante gutturalem cons. *k*, *elk* fit F.v. *ék; aller eeck* O.F.W. 340: *éch*, Ang.v. *eche*, Ang. *each*. F.u. *sükke*, Ang. *such*, F. *sokke*, Nl. *sulke*, ex *su-lic* et *so-lic*, talis. F.v. *kwelik*, *kwelc*, *kwek; kok*, *kuk*, quilibet, F.u. *kük*, *kükke*, F. *kòk*, *kòkke*, qualis.

Prov. F. *Elts it sine den kriget di díwel neat*, si cuique suum, nihil restat malis. *Elts hat noach oan syn eigen*, quisque vitiorum suorum satagit, ne reprehendat igitur aliorum.

elts- vel elk-ind-ien, quisque, omnis homo, Nl. *elkéén*, Ang. Cumb. *elcone*, quicumque. F.v. *ec*, quisque, Ang.v. *ech*, Inwyt *ech-en*, Nl. *elk-één*. F. *Ha je hundert goune foár my to lien? Ik bin krap by jild; mar dou biste elts-ind-ien net*. Visne mihi commodare centum florenos? Fere non sum in nummis; sed unus e multis mihi es divinctus; habebis.

Digitized by Google

elts-oar, se invicem. *Eltsoár it nyjier nat áfwinne*, alter ne alteri præripiat commodum justum; ne mihi fucum facias. *Helpje elts-oar ind Goad scil jimme helpje*, succurrite vobis invicem, et Deus vobis succurret. — Phrasis e trivio, *Hja scite yn tén poat, ind drage it mei eltsoar uwt* (cacant in eodem lasano et uniti exportant stercus) conspirant uniti. F. v. *other, oder, or*, alius. Ang. *each-other*. Nl. *ander, aer; elk-ander, elk-aer*.

by eltsoar, juncti, congregati; *mei eltsoar*, omnes simul vel associati; *tsjin eltsoar*, invicem divisi, ut Nl. *by, met, tegen elkander*. F. v. *elc-oderem, elk-oedemen, elck-oemen; elkerlyk-orem. Elck mey orem, elck mey oemen; oemen* elisa *r* ex *oer-men, oar-men*. — *Jouw my fjouwer fearnen tabak. By eltsoar? Né, by fearnen elts apart*, Nl. *Geef mij vier vèrels tabak. Bij elkander? Neen; ieder vèrel afzonderlijk*.

ien-oar, idem quod *elk-oar. Hâld ien-oár* ('n oár) *fæst, ind jimme scille nat falle*, jungite manus et vincetis. Plene *di éna den oeder*, Gabb. 30. Chart. I. 341. b, infra. Hindelopenses utramque frequentant formam. *ékem*, dat. ex *éc*, Ang. *each*, quisque, F. v. *allera londa ékem sin riuchi* omnium pagorum cuique suum jus. F. v. *En-orm*, F. *ien-oár* (enoár) F. v. *other, oder, or*, alius; dat. *otherem, oderem, orem* contracte Hind. *orm*. Proprie, unus altero, Lat. *alter altero*.

elkema, quisque privatim, singulatim, sumtus. *Elk-man*, quisque homo, per apocopen *elkma'*. F. v. *alleramanna-ek, allermonnik*, F. *elk-ma'* pro *manna-elk*. F. *As elkmes 'n lyk part fen di wrâld jown wârd, scoene di mâste noch gnoárje dat hja to min krigene*, si bonorum vitæ cuique pars equalis distribueretur maxima pars se defraudatos quererentur. Goth. *manleika*, m. imago. Ags. *manlica* effigies humana, hominis imago. Lat. *formæ luporum, ferarum, deorum*, i. e. lupi, feræ, dei, ipsi. Hd. *mans-bild* (viri imago) vir; *weibs-bild*. (feminæ imago) femina; *frauen-bild*, (mulieris imago) mulier. Nl. v. *manlyk*, hominis imago, homo, quisque imaginem hominis referens. Nl. v. *elker manlijc*, quisque homo, unus-quisque: *man-lijc andren cussen ende helsen*, (quisque alterum i. e.) alter alterum, se invicem osculari et amplecti; *manlijc andren sijn gelof vergouden*, Nl. *Elk den anderen zijne belofte vergelden*. Nl. v. *Si scoten menich quarreel mallic op anderen in den stride*, Nl. *zij schoten elk op den anderen menig quarreel in het gevecht*. Ex his liquet *manlic-under* idem esse quod *elk-ander*. Alam. *manno-lic*, unusquisque, Graff. II. 750. Deinde *mallik* assimilatis literis formatur ex *manlyk*. Porro Neerlandi inverse et perverse pro *mallic op anderen* dicunt *op elk-ander schieten*. Rite constructa est phrasis, Nl. *De wilden eten elkander*, Ang. *It is said, they eat each other*. Nl. v. *Mallik, malk*, Nl. *malk-ander*, Hol. *malkaar*, dial. *menaar*. Huid. Stoke, VII. 1005.

Eandem sequuntur normam Frisii. *Mannich*, O. F. W. 10, unusquisque, ut *alre-land-ick* (omnium regionum quæque) unaquæque regio, ib. 12. *Ick* (ik) idem quod F. v. *ec* (êk) Ang. *each* (iitsj), *Manlyck*, F. u. 1436, Ch. I. 512, unâ, *Ghi (Sicka to da Dick end Sacka Ubba-soen) sullet bytalen jonga Asgha to Mantghem manlyck so fele als Aesgha mit sin sempel word inwennen wil*, Nl. *Gij zult met elkander zo veel betalen, als* cæt. F. u. *Mallick den anderen*, Ch. I. 878, b. supra. *By mankourem*, Gabb. 69. *Manliken mey mankorum*, Gabb. 86, 93. *Manlyck mijt ourum*, Gabb. 48. *Mith manlik oderem*, Ch. I. 539, a. *Mit monkkourum*, Gabb. 66. *Onder monkourum*, Gabb. 69. *Mit manluck-oedrum*, Gabb. 68. *Under mallic ourum*, Gabb. 50. Ex *malk-* vel *menk-oar* hodierni Frisii habent *mekoár*; ex *elk-oar* ducunt *elts-oár*, quæ sunt synonyma.

EM, m. F. v. (eem) avunculus (matris frater) F. *iem*. F. v. *federia, fedria*, m. patruus, (patris frater); *êm*, gen. *émes*, dat. *êm*; pl. *émen*. *Fedria* cum exoleverat, F. *iem*, Nl. *oom*, et matris et patris fratrem notare cepit. Sax. n. *Oyme van vaders of moeders wegen*, Teuthonista. Frisii hodierni ex *ome*, avunculus et patruus, adoptaverunt dimin. *omke*, cg. idem. — In genere diminutiva sunt neutra; *de houn*, cg. canis *it honke*, n. canicula; *di broar*, cg. frater, *it broárke* fraterculus. Excipe Nl. *de oom*, m. F. *de omke*, cg. Nl. *de moei*, f. F. *de moike*, cg. amita; forsan quod utraque vox notione diminutiva caret.

Digitized by Google

omke-sizzer, qui aliquem avunculum, patruum vocat, i. e. filius vel filia, sive sororis, sive fratris. Gal. *neveu*, *niece*, Ang. *nephew*, Nl. *neef*, avunculi vel patrui filius; *nift*, avunculi vel patrui filia. Gal. *cousin*, Ital. *cugino*, B. L. *congenitus*, consanguineus. F. *miig*, cg. consanguineus; nepos ex sorore vel fratre; sodalis, socius, *Hark ris, miigh!* Audi, bone! Goth. *mêgs*, gener. Ags. *mæg*, *meig*, cognatus, propinquus. Nl. v. *maegh*, idem.

Propinquorum nomina Friisii aliquando inter se commutant. Pater et mater in idiomate veteri Saenredammæ et Follendammæ vocabantur *taet en mem* (F. *heit ind mem*). Frisiis australibus vero *taet* est avus. F. *beppe*, avia (paterna), Saenredamenses *beppe*, senex, vetulus exoletus.

In nuptiis secundis Hollandi liberi ex nuptiis primis nati vitricum et novercam compellant ut suos parentes mortuos ipsos, *vader* en *moeder*, (F. *heit ind mem*.) Apud Frisios nomina ista venerabilia honorificaque cum parentibus ipsis in nocte sepulchri sunt defossa. Privigni privignæque vitricum compellant *omke*, avunculus; novercam *moike*, amita, quem honorem novi parentes privignis remunerantur præmio libi sacharini longioris, cui crustæ extremæ abscissæ sunt.

EM, m. F.b. strider, Bend. 230.

eme, vb.n. stridere instar aquæ mox ebulliturræ, vaporare. Isl. *ymia*, stridere; *ymi*, anhelans, grandisonus, n. p. v. F. *hymje*, anhelare. Isl. *Ymi*, n. p. v. F. *Ime*, n. p. v. Ymk, *Ymkje*, n. p. f. Confer F. *imerke*, cicada domestica strepens. F.b. *im*, f. pl. *imen*, apis, apes, Sax. n. *immen*, idem. Joh. 9.

EM, EMM, adj. F.b. sensilis, sensibilis. Nl. *kleinzerig*, Ang. *touchy*. Isl. *eyma*, leviter vulnerare, (*eymdr* levitar vulneratus) læsionis dolorem quemdam sentire. Isl. *eymd*, f. miseria. Hald. F.b. *eem*, pellicula tegens recenter sanatum vulnus. Isl. *eyma*, misericordia tenera captus esse, Jonsson, 115. F.b. *eemhertich*, adj. tener in animis. Nl. *tederhartig*. Outzen, 55.

EM-BRASTIGH, F.b. ad verbum Nl. *tederborstig*, Nl. *aem-borstig*, Hd. *engbrustig*, asthmaticus. Joh. 153.

EMEDA, F.v. urbs Emdana. *M* allicet *B*, quare hodie audit *Embden*, ut F. *himbd* pro *himd*, indusium, et Nl. *hembd* pro *hemd*. *Emeda* ex *Emutha*, supra p. 816. *E* (6) aqua, fluvius; *eem*, aqua, flumen; *a*, *aem*, idem. *Aemse*, *eemse*, flumen Amasis. *Eem-mutha*, ostium Amasis. — Plures urbes tum Neerlandicæ, tum Anglicæ ad ostium fluminis sitæ inde denominantur, ex. gr. Nl. *Dender-monde*, *Roer-mond*; *Gene-mude*, *Isel-mude*; Ang. *Ex-mouth*, Ags. *Exanmuth*; *Plym-mouth*; *Ports-mouth*, Ags. *Portesmuth*; *Tynemouth*, Ags. *Tinan-muth*, cæt. Præterea Chron. Saxonicum citat *Afenemuth*, *Fethermuth*, *Fromuth*, *Limenemuth*, *Northmuth*, *Pedridanmuth*, *Sturemuth*, *Tamermuth*. Lat. *ostium*, fluminis porta. *Ostia* urbs ad ostium Tiberis. Στόμα.

EMER, EMERSK, adj. adv. F.c. merus, immixtus, solus. *Emer lust*, mere libido. Confer *eigenlust*. — Paululum, *'n emer mæl*, paululum farinæ. Stür.

'n emerke, n. micula; synonyma sunt F.c. *jeets*, F. et F.c. *'n spier*, *'n sier*, Nl. *griselke*. Stür. 47. Confer thema *em* in Ags. *emtig*, vacuus, Ang. *empty* cum Hd. *ledig*, vacuus, solus.

EMER, (émer) F.b. favilla. Nl. v. *amer*, idem. Outzen. Ang. *embers*. Ags. *æmirie*, f. Isl. *eymyria*, f. Amr. *eemrang*, n. favilla ardens; *eemrang iiib caldagh*, favilla in foco, Fêr, *emering*. Joh. 7.

EMK, (eemk, êmk) F.b. Amr. homo torvus, tristis et morosus, *Hat 's rocht an êmk*. Isl. *emja*, misere ejulare; ululare ut athletæ furiosi. Egil. Joh. 7. Sax. n. *emerie*, infantis morosi et queruli voces fictæ.

EMSK, adv. adj. F.b. uno eodemque tempore. *Lok an uenlok kem egh emsk*, fortuna secunda et adversa haud eodem veniunt tempore. *Jo kem man wan sen an muun emsk skiin*, veni cum sol et luna simul lucent, i. e. cum dies faciem præbet serenam. — Ags. *emb*, *em*, *emne*, Ags. *even*, equalis, par; *em-niht*, equinoctium. Ags. *emne-cristen*, Inwyt *emcristén* (con-christianus) Nl. *medechristen*, Nl. *even-mensch*, naturæ humanæ mecum particeps, Hd. *eben-bild*. Ags. *emne-* vel *efen-theow*, conservus. Confer Hd. *gleich*, Nl. *zo gelijk*, statim, mox; *gelyk*, similis. Lat. *simul*. *Simul; simul-ac; similis*. Nl. *Even*, equalis, par; *zo even*, vix, momento recentissime præterito. (Lat. *Advenio Atheruute vix*. Enn.)

Digitized by Google

EN, præp. F.v. ad, in, F.v. *an*, F.u. *an*, F. *ún*, *ún*; Ags. *an*, Ang. *on*.

F.v. *lithwei en tha tanen*, F. *lidwei ún 'e tennen*, serum sanguinis in pedum digitis. — *Sa skelen tha deda en riuchta scrifta stonda*, delicta vera descriptione oportet exponere. — *And hiara hus en bronde*, F. *ind hjar hús ún 't barnen* vel *yn 'e brún*, et eorum domus si flagrat incendio. Ang. *heavens on fire*, cœlum ardens; *To become on fire*, flammam concipere. F.v. *Thene mon en nara end en nede unthonkes halda*, hominem se invito anguste tenere captum.

EN (ên) F.v. unus, ex *an*, idem. F.v. et *an* et *ún* pro variis locis et temporibus frequentabant. *A*, *á* abiit in *é*, Sax.v. et F.v. *én*, Nl. *een*, et *é* in *ie*, F. *ien*, *en* vel *in*, *'n*. Contra *à* in Ags. *an* se deflexit in *o*, Ang. *one*. F.v. *ên*, m. gen. *enes*, f. *enere*, *enis*, n. *enes*. m. dat. *ena*, *annen*, f. *enere*, n. *ena*. m. accus. *enne*, *annen*. Numerale unus, F.v. *ane* et *én skilling*, F. *tén sceljen*. Ags. *án scilling*, Ang. *one shilling*.

Hy mist tén, sc. *fen di fif*, amens est, insanit, (quinque sensuum caret uno.) Prov. *Twa wite mear as tén*, duorum consilia plus valent consilio unius. *Tén soan ind dy bidoarn* supra 244. *Tén tejin twa is moárdners-wirk*, pugna duorum contra unum sicarii est: nihil Frisiis despicabilius est victoria, quam robustus de debili vel plures de uno reportant. *It is tén tejin thúzen dat 'n geleert man eák 'n wiis man is*, rarissime viri docti idem sunt qui viri sapientes.

By tén, junctim. *Di boel by tén dwaen*, alterum alteri addere, jungere; *bij tén hálde*, rem familiarem tueri, conservare; socios tenere junctos. — *Fen tén scúrre*, dilacerare. — *Yn ténen*, inopinato, momento citius. — *Yn tén dwaen*, inserere rem rei. — *Mei tén* vel *ténen*, simul, mox. — *Oan tén*, continue, indesinenter; *Jirren oan tén op 'e keage scoálle gien, ind noch by di A*, postquam multos continuos annos frequentavit scolas altiores adhuc hæret in elementis. *Twa oeren oan tén stie' ik yn 'e foárkeamer to wachtjen eér 't di abbekaet by mi kaem*, duas continuas horas causidicum in ejus atrio manebam. Ags. *on an*, idem. — F.v. *wr én wirda*, convenire inter se F. *oer tén komme*, idem; F.v. *wr én moghen*, inter se convenire possunt. — *Op tén steapelje*, cumulare rem re. *Op tén ear lizze*, dormire. *Op tén foet downeje*, (obsc.) futuere. — *Út tén itse*, extricare. — *Tén, twa, thryje!* raptim! — F. *iener*, gen. f. *Wi binne hjir eák fen iener stond komd*, recenter advenimus.

F.v. *an*, *en*, τίσ, aliquis. F. *ien*, sensu numerali *tén* quadam emphasi effertur, quæ duabus notatur virgulis; contra sensu articuli indefiniti debilitatur sonus et *ien* fit *en* et *'n*: *en* vel *'n man*, ἀνήρ τίσ; *tén man*, vir singularis. Articulum indefinitum Latini fere omittunt; autores classici tamen *una adolescentula*, F. *ien*, *'n jung-faem*; *unus paterfamilias*, F. *ien*, *'n heit*, non abhorrebant. Lat. *unus quidam*, pro *quidam*, Nl. *zeker iemand*. Angli hoc sensu Ags. *an* ante vocalem intactum linquunt, et ante consonantem apostole mutitant in *a'*. Sensu numerali integrum *one* frequentant; *There stands a house, but one man lives in it: tén*, idem: *Mei it polletike lichem is alles yn tén dwaen; oer-al rottige stéden*, res politicæ eodem et uno sunt statu; quaqua tetigeris ulcus. — *Tén-ind-it-selfde*, prorsus idem, Lat. *exitus unus et idem: eadem et una res*. F. *Forsupe yn 'n lánsleat, oaf op di greate sea, komt op tén-ind-it-selfde wet; déa' is dea'*. — *Ien*, *jen*, *jin*, præstat vicem relativi, se, Nl. *sich*, Hd. *sich*, quo Ags. Ang. et Frisii carent. Verbum plurale respicit antecedens *men*, plur. vocis *man*, homo. *Men soene jin forgrieme, as di bern hjar mem smachte litte fen hunger*, perdant me Dii, si patior liberos, qui matri fame cruciatæ non succurrunt; Nl. *Men sou sich aangrijpen*. F. *It is jin nat alike folle ho it giet*, homo frugi haud friget ubi res agitur sua; Nl. *Het is iemand niet even-veel, hoe 't gaet*. F. *Men matte jin wite to ræden*, quisque præsto sit sibi ipsi, Ang. *Help your self!* F. *Fal 'n ungelokkich minsce nat kird; men wite net hwat jin selme oerkomme ken*, ne gravis sis miseris ignarus quod fatum maneat te ipsum. — *Ien*, Nl. *iemand*, aliquis; *It scoe jin grize, dat rikelius fammen it scone iten fordwane, dær di earmen mei hungerige kelsen nei snakke*, horror aliquem perfunderet, cum famulæ divitum perdunt fercula, quibus pauperes

Digitized by Google

inhiant. Angli *one* et *men* eodem usurpant sensu; Ang. v. *The wits live obscurely, men know not how*, F. *fornuften libje forgetten, men wite nat ho;* Ang. *The wits die obscurely, men mark not when*, F. *Di fornuften steárre forgetten, men merke nat wenneer.* Nota *wite*, sciunt, pro sing. *wyt*, scit, quod respondet plurali *men*. Pro *men* hodierni Angli habent *one: one knows not how; one knows not when, One may be little the wiser for reading all the pamphlets of politising men*, in quo loco et sensu Frisii tantum *men* usurpant, *men wite nat*. In medio et relative Frisii et Angli ambo *ien* et *one* utuntur; *It is not so worthy to be brought to heroical effects by fortune or necessity, like Ulysses and Æneas, as by ones own choice and working*, F. *as by jins ein kar ind wiirking. — Scoe it jin nat grize dat di boerefeinten efter di ploech weihelle wirde um oare minscen dea to sjitten, yn pleats fen it iten foár hjar klear to meitsen?* Nl. *Zoude 't ons niet gruwen, dat flinke boerenknapen achter de ploeg worden weggehaeld, om hunne evenmenschen dood te schieten in plaets van ze voedsel te verschaffen? — Jin*, gen. *jins; men matte jins ălders næst Goad foár eagen hălde*, post Deum primi parentes colendi sunt. Nota voculam *ien* sensu relativo efferri *jin* in media phrasi; si phrasin absolute aperit manet *ien, en, 'n*, Prov. *'N man 'n man; 'n wird 'n wird*, standum est a promissis. Analogice Angli *one* efferunt *woán*, quod Walker scribit *wün*, et Knowles *oan*, ut F. *jin* pro *ien*. Ang. pl. *ones, The great ones of the world.* F. pl. *ienen, It is nòftik dat di bern by ienen komme ind nat by tsjienen, lyk as di biggen.*

al ên e, F.v. (totus unus) Nl. *alleen*, F. *ăllinne*, Ang. *alone*. F. *rin-ăllinne*, perpetuum mobile. Prov. *Ien ongelok komt nea allinne*, Ang. *Misfortunes come never singly.*

ienbar, adj. in aliquo loco solus habitans; i. e. absque contubernali; solitarius, remotus ab hominum commercio. *'N ienbar ăldfeint*, Ang. *an old batchelor living aloue. — Ho grouwelike ienbar binne dy heidefjilden fen Drinte!* quam horrenda solitudo regnat in campis Drenthiæ ericæis!

enich, êng; F.v. (anich) *ang*, F. *ienig*, ullus, quispiam. Ags. *anig*, Ang. *any*. F. *ienich, iénich, jinnich*. Prov. *Jinnige priisje di man, oare lekje him*, laudatur ab his, culpatur ab illis.

ienlik, jinlik, adj. solitarius. Ags. *anlic*, unicus, singularis, Ang. v. *onlike*, idem; Ang. *only*, idem. *It wennet my dær to iénlik op it heidefjild*, solitudo mansionis in medio ericeto mihi non placet.

ên dracht, F.v. *éndrachtighéd*, F. *iendracht*, cg. concordia. Prov. *Iendracht makket macht*, Belgæ *L'union fait la force*, Nl. *Eéndracht maekt macht*, concordia res parvæ crescunt. *Ién*, unâ; *dracht*, portatio; *téndracht*, actus quo plures unâ portant ejusdem rei pondus. Ducta ex figurata notione verbi *drage*, portare, est phrasis Nl. *zich eerlijk dragen*, Gal. *se porter en homme honnette.* Nl. *Zij zijn éndrachtig*, proprie Gal. *Ils se portent unis par le méme sentiment.*

iendrachtich, adj. concors. *Iendrachtigen ta goed binne sterker as iendrachtigen ta it queade.*

endrachtelike, adv. F.v. unanimiter.

ien-each, cg. unoculus. Ags. *aneage.*

ienfâlde, cg. inaffectatus candor, simplicitas, Ags. *anfeald*, Nl. *éénvoud*, idem.

anfealdlic, adj. Ags. simplex, singularis. *An*, unus, *feald*, plica, F. *fâlde*, (fâde) Ang. *fold*, Nl. v. *voude*, Nl. *vouw*, *eenvoud*. Gothi *falthan*, plicare; *ainfalths*, adj. simplex, sine vitio; *ainfalthei*, f. simplicitas. Gothi *falths* et *falthan* reliquerunt in Italorum *falda*, plica, et *faldare*, plicare. Confer Lat. *simplex*, sine plica.

ienfâldich, adj. simplex, absque astutia et artibus. *Di byfeinten ieze op ienfăldige minscen*, homines dolosi incallidorum bonis imminent. Nl. *eenvoudig.*

enfaldechêd, f. F.v. *ienfăldecheid*, cg. simplicitas.

ienfâldens, cg. candor, simplicitas. Ags. *anfealdnes.*

iénhoarn, cg. unicornis. Ags. *enhorn, anehyrned; anhyrne deor*, fera (cervus?) unicornis.

iénhân, cg. unimanus. Ags. *anhend, anhynd.*

ienling, jinling, cg. proles singularis, infans unicus. *Is it 'n gledde widdou?* Anne orba est vidua? *Né, hja het 'n*

Digitized by Google

jînling, non est, singularem habet natum sive filiam.

íénkennich, adj. (infans) assuetus matri et familiæ, a cæteris aversus eosque respuens. *Ien*, unus; *kenne*, noscere, inter suos habere. F.o. *eenkennig*, Stür.

ien-lopen, adj. F.u. cœlebs, innuptus, innupta. Proprie, solus euns; F.u. *'n ienlopen mins is niet feul*, homo innuptus multis eisque dulcissimis vitæ commodis caret. Nl.v. *eenlopigh gheselle*, Kil. juvenis cœlebs, qui neque uxorem, neque prolem, neque familiam alit, sed solus quocumque lubet vagatur. Kil. Ags. *ænlipig*, *anlepig*, adj. singularis, (singuli) quisque; solitarius, privatus. Ang.v. *anlepi*, *onlepi*, per aphæresin *lepi*, sed per syncopen *alpy* singularis, solus, innuptus. Inwyt, *ennelepi. Ane es fornicacion, a fleschly sinne betweeen an anelepy man and an anelepy woman.* MS. Harl. 1022. f. 73.

For wele more synne it is
To synne with a wedded wife,
Than with an anlope iwis.

MS. Cantab. Ff. v. 48. f. 86. Halliwell. p. 64. Ang. *a single maid*, virgo innupta; *a married woman*, uxor. Nl. *vrij-gezel*, juvenis liber, i. e. innuptus. Ags. *an*, *æn*, Ang.v. *an*, *on*, F.v. *én*, F. *ien*, unus; *hleapan*, saltare, currere. Ang.v. *leppe*, (F. *ljeppe*), saltare; *leppis*, F. *ljeppen*, pl. saltus; F.u. *lope*, currere, (F. *rinne*, idem) pf.p. *lopen*. Ang.v. *lope*, longis passibus gredi, saltare; *lope-staff*, Ang. *a leaping-staff*, contus quo sulcos aquarios saltantes superant. F. *leáp-pols*, Nl. *spring-stok*. Ags. *hlœpian* in *an-lipig*, figurate notat *esse;* eandem vim habet *stan*, stare. (Lat. *stare*, Ital. *estare*, Gal. *être*, *être*, esse.) Ags. *anstandand*, (solus stans) monachus: *anstond*, idem. — Nl. *sit*, sedeo, pf. *sat*, sedebam, Nl.v. *eensaeter*, *eensidler*, eremita: *een-sedel*, anachoreta. Kil. — Ags. *stæppan*, Nl. *stappen*, F. *stappe*, Ang. *to step*, gredi, Ags. *anstape* (solus gradiens) eremita. — Ags. *buan*, habitare, Ags. *anbuend*, (solus habitans) eremita. — Ags. *licgan*, jacere, pf. *læc*, *leac*, *lage;* *anlaga*, eremita.

ien oar, alius. ien-oár, se invicem. Prov. *Di Jöden hawwe jamk roesje under ien-oár, mar as it to ræden is um ien gojim to smuten, binne kja it iens.* — *Ien oar mei sisse kwat er wol, mar dy*

twa binne it iens mei 'n-oár, garriant alii pro lubitu, hoc par amantium sese invicem desponsavit. *Ien-oár* idem cum *elk-oar*, *elk-oár*, *elts-oár*.

íén-opsile, cg. restis, qua equus singularis trahit aratrum vel essedum; *dubelde-sile*, qua duo trahunt equi.

ienriedich, adj. cui sedet sententia, propositi tenax, de homine singulari; de pluribus Ags. *anræd*, unanimis; de uno, constans, perseverans. F. *twariedich*, adj. qui dubius hæret.

ienriedich, adj. concors, de pluribus.

ienis, adv. semel. genit. nominativi *ien*. Prov. *Men matte ienes kéatje; better ier kéate as let*, vis innata desævienda est semel; præstat tamen juventute quam provectiore ætate. *T is ien quae paed der me nin meer as iens gæn ken*, mala, i. e. periculi plena via est, quam quis tantum semel facit, i. e. via perdendi omnia, virtutem, famam, valetudinem, vitam. Burm. 65. F.v. *enes*, *enis; ense*, *ens*, Ags. *anes*, Ang.v. *ones*, Ang. *once*. Ang.v. *anes*, once; just like. F.u. *ewen-iens*, Nl. *eveneens als*, prorsus idem, F. *iens-allyk*, idem. F. contracte, *is*, pro *iens*, ut Hind. *ees* pro *eens*.

ien-ris, semel, *noch-ris*, denuo, *twa-ris*, bis, *thrye-ris*, ter, *feówer-ris*, quater: *ris*, *reis*, iter, vicis. Prov. *Men is mei ténris nat holpen*, bene cum hominibus est agendum ut tibi faveant et tuis commodis continue inserviant; quid juvat semel tantum ab illis affici lucro?

íén-settich, adj. ante ferens, præferens, ex. gr. quendam cibum. *Di sciep binne ien-settich*, oves exquirentes, fastidiosæ sunt in pastu; mandunt solam teneram eamque optimam herbam, *Di sciep binne geset op koárt ind fyn gærs; geset*, cupidus, avidus, appetens, *sette* ponere: *stelle*, ponere, *gesteld*, appetens.

íén-sinnich, adj. obstinatus, suæ opinionis suique decreti tenax, pertinax.

ên-sket, F.v. haud plus vice simplici (rependere.) *Als y him beta skillet dat raef dat eensket ende dat oder*, rependes duplicem valorem rapinæ. F.v. *sket*, pecunia, pecuniæ summa, Ags. *sceat*, Ang.v. *scatte*.

êntale, f. F.v. pactum. Nl. *overéénkomst. Tale*, sermo, actio (in judicio.)

ên-winter, F.v. Ags. *an-vintre*, (unius hiemis, i. e.) unius anni, anniculus. Annos Germani computabant per hyemes. Contracte F. *inter*, unius anni

Digitized by Google

equus, taurus, bos. *Inter-hynxer*, *inter-bolle*, *inter-kou*. *Inter-weer*, aries anniculus castratus. Ellyptice *it inter*, n. scilicet *bist*, animal. Formantur eodem modo *twinter*, bienne animal, *thrinter*, trienne animal, ex *twa-winter*, *thrye-winter*. Ulterius hæc forma haud procedit.

ienigje, vb.a. unire, consociare. F.v. *enega*, *eniga*, *enigia*, in aliqua re consentire cum aliis eamque decernere; *di wilker is als hine da liued mitta schelta enighiet*.

eninge, f. F.v. conventio, pactum. Ags. *aninga*, adv. unanimiter, omnino, plane, sigillatim; *æninga*, adv. idem.

ENDE, F.v. et. Ex *and* supra 102. *Ende* fit *inde*, F. *ind*, *in'*. Nl.v. *ende*, Nl. *en*. Ex Goth. *and*, versus quid, obviam, secundum, juxta. Sic Neerlandi *benévens*, juxta, sensu copulæ *end*, et, usurpant, *De kolonel benévens een ritmeester gingen voorop*, præfectus equitum et decurio anteibant. — *Ende hwant*, Gab. 146, ad verbum Lat. (et enim) *etenim*, Nl. *want immers*, *immers*.

ENGE, n. p. v. *Engga*, n. patron. *Engwier* vicus in pago Wonseradela. *Engwierum*, vicus Dongeradelæ orientalis.

ENGELE, n. p. v. *Angilo* Först. 89. Sec. VII. Ags. *Engla-land*, (Anglorum terra) Ang. *England* tota qua patet Britannia. Analogice *Holland* designat omnes Neerlandiæ borealis provincias; pars primaria pro toto. F.v. *Frislond*, (terra Frisiorum) Frisia; hodie *Fryslân'*, *Frysloan'*, Nl. *Friesland*. Frisiis solemne erat varias regiones designare voce *lond*, præposito populi nomine, qui regionem habitat. Quantum ad Frisiæ partes, has quoque voce *lond* vel *land* indicant, sed præposito, vel nomine situs, vel incolarum; ex. gr. situs *Emder-land*, *Astergo-land*, *Butiaingera-lond*, *Norden-land*, *Auriken-land*, *Schoter-land*; nomen incolarum *Brokmonna-lond*, *Segelter-lond*, *Herlinger-lond*.

Engelsk, *Angelesk*, adj. F.v. Anglicus, Ang. *English*, (ingliz) F. *Ingelsk*. Ags. *Englisc*, *Englisc*, Anglo-Saxonicus.

It Ingelsk, sermo Anglicus. *Di faem sprekt Ingelsk*, virgo (loquitur Anglice) dives est. *Di faem lit di Ingelsce flach waeye*, virgo menstrua est, *Di Ingelscen binne op 'e kust*, idem. *Ingelsk doaf*, (Anglice surdus, i. e.) surditatem simulans; F.b. in insulis Fêr et Amrum *Ingels-duuf*, idem. Joh. 82. Taciturnitas Anglorum ad interrogationes extraneorum his erat simulata surditas.

Ags. *Englisc-man*, Anglo-Saxo, Ang. *Englishman*, *(inglismen)* F. *Ingelsman*, Anglus; pl. *Ingelscen*. Eodem modo *Franschman*, pl. *Fransen*, sed *Düetscer* pl. *Düetscers*; *Swoed*, pl. *Swéden*; *Deen*, pl. *Dénen*.

ingel-lân, Anglia. Ags. *Engla-land*, insula Anglosaxonum. Ang. *England*, (ingland) Ags. *Engla-feld*, Ang. *Ingle-field*. *Engelum*, n. vici in Menaldumadela.

A abiit in *æ*, *æ* in *e* et *e* in *i*. F.v. *Angelond*, *Angelesk*, *Englesk*, F. *Ingelsk*, *Ingeloan'*. Ags. (Anglia) *Englaland*, *Englisc*, *Englisc*, Ang. *English* (Inglisz).

Supra (p. 102) notavi F. *angel* signare vigorem floremque virentis herbæ. Quam appellationem si refers ad flavam comam et vultus candorem vegetam, quibus Frisii et Angli cæteris præstabant Germanis, Anglos ab hac parte fuisse notatos haud absurdum est. Grimmius suspicatur Frisios a compositis capillis fuisse denominatos. Gr. Geschichte 669. Ad illam faciei comæque figuram alludebat papa Gregorius per agnominationem, cum prima vice videns quosdam servos adolescentes *Anglos* in foro Romæ eos appellavit *Angelicos*. Confer lapidem sepulchralem Rinsumageestæ, in quo imago juvenis Frisii passis crinibus eisque in comarum annulos defluentibus, sculpta est. Hanc imaginem societas Frisiæ literaria tabula papyracea expressam publici fecit juris.

ENJEN, pl. agri pascui vicini vico Westergeest in pago Kollumerland. Multi agri in Frisia nomen ducunt a quodam possessore, ex. gr. *Auke Annes op de Enjen*, Gem. Westergeest. Sectie A. n° 116. 1 B. 19 R. 80 E. *Het midden op de Enjen*, Sectie A. n° 119. 58 R. 60 E. — *Enjen* ex *enges*, sing. *enge*, Isl. *engi*, n. pratum, Dani *eng*, Sueth. *æng*; F.b. *eng*, *inge*, pratum in clivo. Outzen. Ags. *ing*, pratum, pl. Ang. bor. *the inges*. Alam. *angur*, arva. Goth. *vinja*, f. idem. Sax. n. *de wangen*, prata in fluminis Isalæ ripis. Ang. North. *ing*, pratum humile contiguum flumini. Halliw. Inde terminatio *ing* in nominibus Anglis vicorum *Basing*, *Reading*, cæt. Lye, *ing*, *inge*. Confer Sax. n.

Digitized by Google

ENK.

enk, tractus certus arvorum et pratorum urbi vel vico contiguus et plerumque incolarum bonum commune.

ENK, m. W.o. matris frater. E. I. 191, 365. Hd. *enkel*, nepos. Hol. v. *enckel*, idem, Kil.

ENKET, cg. F.u. F.o. F. *inket*, Nl. *inkt*, atramentum. Gr. ἔνκαυστον, rubri coloris liquor, quo imperatores Romani ad scribendum utebantur. Lat. *encaustum*. Itali *inchiostro*, Ang. *ink*.

inket-spîn, F.o. atramentarium. F.o. *spîn*, arca, omne vas aliquid continens. F. *spine*, cella cibaria. Nl. *spinde*, idem, promptuarium, armarium; per aphæresin ex *dispende*, Ital. *dispensa*, Gal. v. *despense*. B. L. *despendium*, *dispensa*, *spensa* (Cange) armarium. Nl. v. *spende*, *spinde*, F. *spine*, F.o. *spin*, cella penaria, plene *itens-spine*. Confer *spende*, Bnl. IV. 943.

inket-hoarn, cg. atramentarium, forma cornu vel cornu ipsum pendens de scriptoris pectore. Grimm. Lex. *dintenhorn*. F.o. *enket-fat*, vasculum atramentarium; *encke-hoirn*, C. M. 50. Ang. *ink-horn*.

ENN, m. (ên) F.b. vespera. Contracte ex F. v. *efend*, Ags. *æfen*, Ang. *evening*. Ita et Hind. *ém*, idem. Bend. 82. Supra *awend* 136. Confer Gr. ἑσπέρα, (espera, êpera) cum Germ. *êfera*, Ags. North. *efern*, vespera, m.

ênne, vb. n. F.b. vesperascere. Bend. 230. F. *jwn*, vespera, *jwnje*, vesperascere. F.b. *to enne*, citissime vesperascere, ultima vespera fieri. Bend. 245. F. *tajwnje*, celerrime vesperascere. *It jwnet ta*, tenebræ verpertinæ cito increscunt. ib 245.

ENNE, n. p. v. *Anne*, idem. Ags. *Anna*, Turner Ags. Hist. I. 378, unde patron. Ang. *Anson*, Annæ filius, F, (Enneson) *Ens*, n. patron. *Ennema*, idem. *Ansingh*, n. p. Drenthanum. Confer *Anne* p. 105.

ENNELBUDE, m. W.o. procus. F. *fryer*, Hd. *freiwerber*. Ags. *unnan*, favere, permittere, consentire, donare; pf. *an*. Ang. v. *an*, favor, donum; amor. Isl. *unna*, præs. *an*, faveo, diligo. Nl. *bode*, nuncius; *ennel-bude*, amoris nuncius? E. I. 365.

ENOCH, ANôe, adv. F. v. *enoegh*, *anoegh*; satis, O. F. W. 131. F. *nóagh*, *genóagh*; ex *anoch*, *enock* fluxit Ang.

EPE.

enough, Ags. *genoh*, *inoh*, *noh*. Isl. *gnog*, *nog*.

noagh, adj. percoctus; ellyptice, ut videtur, pro *noagh séan*, satis coctus. Alias *géar iten*, cibi rite cocti. Prov. *Gear iten tynt naet wet*, G. J. (cibi bene cocti se in stomacho non distendunt) pare gulæ!

ENS, terminatio substantivorum quæ formantur ex adjectivis: ex. gr. *di fierens*, longinquitas, ex *fier*, longinquus; *frommens*, candor, *greatens*, *gruttens*, magnitudo, ex *from*, candidus, *great*, *greut*, magnus; *thjockens*, spissitudo, ex *thjok*, spissus; *likens*, similitudo, ex *lyk*, similis, omnes cg. Haud aliter substantiva masculina F. b. *de fierense*, *de gröttense*, *de tjockense*, *de lickense*, Bend. 65, 72. Pro *-ens*, Ags. et Ang. *-nes*, f. Ags. Ang. *gódness*, *greatness*, *thickness*, Ang. *likeness*. Confer terminationem substantivam *-eins*, in quam quædam voces apud Gothos desinebant, ex. gr. *balveins*. *goleins*, *dautheins*, *qisteins*, *naseins*, *lageins*, quæ tamen sunt verbalia, dum F. *-ens*, ut Ang. *-nes* postponitur Frisiorum adjectivis. Gabelentz et Loebe, Gram. Goth. 115. Insulani Wangerogenses eandem frequentant formam; ex. gr. *dait greinins*, F. *di grienens*. W.o. *wit witens*, F. *hwat hwyts*, Nl. *wat wits*, quid albi, F. *hwitens*, albedo. W.o. *wit nettens*, Nl. *wat nets*, concinni quid; *net* nostris Frisiis deëst, qui dicunt *hwat tejeps*. vel *kants*. E. I. 20.

ENSTER, ENSSER, ENTSTER, VNSTER, j. VNSEL, Fris. statera. Kil. Hodie *ünster*, libra elastica absque jugo, angina vel lancibus. Nl. v. *knip-waghe*. Phrasis *Hy is oan 'e ünster wæst*, (libræ appensus fuit) ambiens quemdam gradum tentatus, examinatus est, sive in artis, sive literarum studio. Sax. n. *punderen* tentare pondus rei librâ, examinare alicujus doctrinam, experiri alicujus ingenium vel proposita, vel progressus.

ENTEL, F. v. fimus, stercus. Kil. F. u. *entel-darm* (stercorium intestinum) intestinum rectum. Nl. v. *den eersdarm*, H. Jun. 24. 1ª ed. hodie *aersdarm* (intestinum ani) idem, *mast-darm*, idem, proprie, intestinum stercorium, ut *entel-darm*; Nl. *mast*, *mest*, stercus, H. Jun. ib.

EPE, n. p. v. *Epema*, n. patron. Angli *Epe-son*, *Epes*, *Epps*, n. patron. *Epes-*

Digitized by Google

EPEN.

home, contr. *Epsom*. F. *Epema*, n. gent. Gron. *Eppe*, n. p. v. (eppenson) *Eppens*, n. gent. Idem forte cum *Jeep*, n. p. v. ut *Jelle* cum *Elle*. *Epke*, n. p. v. *Epkema*, n. patron.

ipe, n. p. v. (Ipeson) *Ipes*, n. gent. *Ipema*, *Ypma*, n. patron. *Ypke*, n. p. v. *Ypk*, hodie *Ypkjen*, n. p. f. Confer Isl. *at æpa herop*, clamare ad arma; *óp*, inclamatio; *sigur-óp*,t riumphatio; *at æpa sigur-óp*, clamare Io triumphe! Ex *óp* et F. *ópke*, *Upke*, n. p. v. Isl. *Herop*, clamor bellicus. F. *Harop!* vox qua equisones incitant equos in stadio. Neque tamen despice Isl. *apr*, adj. asper, acer; prædicatum hominis moribus, gestu, et sermone austeri. Hald. Jonsson.

Nescio an huc pertinet Ags. *Eoppa* sacerdos, Chr. Sax. An. 661. Mutata *e* in *i* et *i* in *j*, *eoppa* fiebat F. *Jopa*, n. p. v. Wassenb. II. 176, hodie *Jop*, n. p. v. *Jeppe*, idem; *Juppe*, idem. Ang. *Jebb*, *Jobbson*, n. patron. *Jepson*, idem. Quidquid sit, corrige Lowerum *Jubb* ducentem a nomine Hebraico *Job*. Eng. Surnames, I. 168.

epa, Ags. n. p. v. F. *Jape*, *Jappe*, id. Ags. *Eáta*, n. p. v. F. *Jatte*, *Jette*, id. *Jattaje*, n. p. f. Ags. *Eóhric*, equi rector, F. *Jourick*, n. p. virorum. *E*, si transit in *i* ante *a* et *e*, fit j.

EPEN, adj. (êpen) F. v. apertus. F. *iepen* (F. u. *open*) comp. *iepener*, sup. *iepenste*. *Op syn iepenst wæze*, caute versari in aliqua re. Ags. *yppe*, *ippe*. F. v. *bi epena durum*, F. *by iepene doárren*. F. v. *bi epena dolge*, hiscente vulnere. F. v. *In epena kase*, in manifesto tumultu, jurgio pugillari. — F. *thicht waer*, F. u. *dicht weêr*, cœlum hyemale, quo glacies aquas navibus claudit; *iepen waer*, lene cœlum hyemis, quo aquæ fluidæ et nautis apertæ manent. *Di doar iepen bounje*, pulsu aperire fores. Ang. *The bounce broke up the door*. Dryden.

êplic, adj. F. v. apertus, manifestus.

epenber, adj. F. v. manifestus. F. *ipenbier*. F. u. *openbaer*, Nl. *baer*, Ags. *bær*, Ang. *bare* (bêr) nudus, manifestus.

êpenberlic, adj. F. v. manifestus.

êpen-hertich, adj. F. v. candidus, sincerus, apertus.

ipenheit, cg. occasio, *Iepenheyt ginne*, *forliene*, offerre occasionem. Nl. *opene gelegenheid*. — Alvus solutus, *Dær mat ipenheit komme*, alvus purgandus est.

ER.

Alias *iepen liif*; *Hâld swiet-oei ipen liif*, Ang. *Hold gentle open belly!*

epenia, vb. a. F. v. aperire. F. *iepenje*, ger. *iepenjen*, pf. *iepende*, p. pr. *iepenjende*, p. pf. *iepend*. Ags. *ippian*, pf. *ippede*; *Openian*, pf. *openode*, p. pf. *openod*. Nl. *openen*, *opende*, *geopend*.

epenberia, vb. a. F. v. manifestare, aperire, indicare. F. *ipenbierje*. F. u. *openbare*.

EPSE, nomen vici Saxonici vicini Daventriæ ad austrum. Vide *Epe*.

epsom, vicus Anglicus in Surrey. (Epsehome).

EPTICH, adj. accurate et munde elegans, concinnus et feroculus. Phrasis viget præcipue de virgine elegante et delicata, F. *It is 'n eptich ding*. Ang. *Thou noble thing!* tu egregia virgo! Shak. Notio *eptich* respuit omne, quod rude et conturbatum est. F. v. *eppe*, apertus; *epplik*, manifestus. Ags. *yppan*, manifestare; *yppe*, spectaculum. Analogice *specio*, contemplor, *speciosus*. *Specto*, *spectatus homo*, *femina spectatissima*; *spectaculum*. Confer Hd. *ippich*, Ang. *uppish*, proud, et Ang. v. *yep*, prompt, quick, quam vocem Stratman omisit. Vide suum opus *A dictionary of the old English Language*. Habet tamen sub *geap* formam *yeep*, 257. A brisk active person is said in Suffolk *to be yepper*. *The to and fourti weren yep*, *That leten ther hors gode chep*, Arthour and Merlin, p. 312. Halliwell, 946. Confer F. *ijdch*, adj. speciosus, et *un-ijdch*, deformis, F. *ik ijdch*, video.

eptige liu, familia in cultu et moribus accurata, concinna, mundaque.

eptigens, cg. (Gal. *air peigné*) fastidiosa elegantia in vestitu, moribus et sermone.

ER, pronomen masc. ille. F. v. *her*; *hir* Em. Landrecht 186, 205. Apud Hd. *er* comma aperit, *Er hat gesagt*, *er woll nicht*, quod Frisiis, Neerlandis et Hollandis inauditum est; hi enim semper in medio commate referunt *er* ad virum, de quo sermo est. *Elts mat dwaen as er sein hat*, cuique a promissis standum est, Nl. *Elk moet doen gelijk er gezegd heeft*. F. *Hy is sa mank nat as er wol mient*, plus virium in se putat esse quam sunt, Nl. *Hij kan niet zo veel als er zich wel inbeeldt*. Haud aliter F. v. *her* et *er*; *ief her et fella muge*, Nl. *Als er de boete betalen kan*. *Er* in

Digitized by Google

ER.

ale-er inverse *re, sa-re; hebbe-re, skel-re, sa felle-re thet rûf*, F. *Sa er mar wol*, ut ei placet; *scil ér oaf scil er net?* cæt. Frisiis *er* adeo est pronomen relativum.

Inde est quod Hd. *er und sie* pro masculo et femina usurpant, ubi Frisii habent *hi ind si*, ille et illa; distinguunt enim masculinum et femininum genus vanellorum, *'n hyke ind 'n syke*, F. b. *en he untig en jö*, mas vel femina, Bend. 89. (Ags. *heó, hió*, F.v. *hiu, hio*, F. *hja* illa.) N. d. *hêken und sêken*, ubi Hd. *ein erchen oder siechen*, Gr. Lex. III. 691. Forsan etymologis suspicio obrepit, an F. *ærke*, anas mas, cum Hd. *erchen*, aliquid affinitatis habeat. Vide nostrum *ærke*, p. 18. Angli distinguunt animalium genus pronominibus *he and she*, ex. gr. *a he-bear*, ursus; *a he-goat*, caper; *the he's in birds have the fairest feathers;* Nl. *De mannetjes onder de vogels hebben de fraeiste veders.* Ang. *A he-cat and a she-cat*, F. *'n boárre ind 'n kât*, Nl. *een kater en een kat.*

ER, adv. (êr) F.v. prius, ante, olim. Ags. *er*, Ags. *ær*, prius; Ags. *geare;* olim, Ang. v. *yore*, idem. Ags. *æron*, idem. F. *êren*, idem, antea. *Twa hundert iera ér Kaerle*, 200 anni ante Karolum Magnum. *Ér Kerstes berthe*, ante Christum natum. Ang. v. *Long er the bright sunne uprisen was*, multo ante splendentis solis ortum. F.v. *thet ma tha êrma ér skal riuchta er ma tha rike*, pauperi prius jus dicendum est quam diviti. Nl. *men zal den arme eerder recht doen dan den rijke.* — Olim; *morth ther hi ér efremed heth*, næx quam olim perpetravit. F. *êren*, Nl. *eertijds*, quondam. *That wi ér North herdon Redbate.* Nl. *Dat wij aleer Noordwaerts hoorden aen Radbod.* — Antecedens; *des erra ieris*, F. *forline jiir*, anno antecedente. *Is di Walburge-dei a sunnandei, sa haldema theme erra (dei.)* Ang. *Is the Walbury-day a sunday* cæt. Nl. *Is de Walburgedag een zondag zo houde men dien den vorigen dag.*

eer, antequam, *Eár wi swichtje luke wi it mæs twaris.* Compur. *eere*, G. J. potius, prius. Superl. *eárste*, primus: *Ten-eársten*, mox, ilico. *It goede wirk, daste yn 't sin heste, dôch dat ten-eársten* quod tibi propositum est benefactum facito propere. — *Ten-eársten*, certe, saltem. Prov. *Nin ungelyk dwaen ind nin ungelyk dildje, ten-eársten net fen 'n poep.* Hol. *Althans niet van een mof.*

eer, prius, antea, fit F. *ier*, matutinus, maturus, Nl. *vroeg*, Hd. *früh; iere-moarn*, prima lux diei, Ang. *early morn*, Nl. *de vroege morgen. Ier opsteau ind ier to bæd*, surge bene mane et cubitum i mature. Ags. *earing*, diluculum, *ear-leóht*, prima lux diei. F. *It is ier ljócht*, lucescit dies bene mane. Ang. *Early before the morn.* — *Sickness is early old age; it teaches us diffidence in our earthly state and inspires us with thoughts of a future.* — F. *al-eer*, olim, Nl. *aleer*. Nl. *eerlang*, (antequam longum tempus sit lapsum) propediem, Ang. *erelong.*

jerder, comp. adj. *ér*, prius, maturius. Ags *æror*. Ags. *ærra*, superl. *erost*, F.v. primus, F. *earste*, primus; Ags. *alra-erost, alrærest*, omnium primus, F. *alder-earste*. F.v. Adv. *earst; Ik kaem earst; da kamen di oaren*, ego primus veniebam; me sequebantur cæteri. Prov. *Dy earst komt, dy earst meált.*

eár-jister, jerjüster. F.u. *eer-guster*, nudius tertius. Ags. *gestran*, heri, Ang. *yester*, F. *yester, jister*. Ags. *gestrandæg*, histernus dies; *ere-gestrandæg*, nudius tertius. Nl. *eergister*, Gal. *avanthier*. Angli vim et elegantiam duarum vocum coalescentium in unam non sentientes *before yesterday*. F.o. *erenystern*, C. M. 59.

ier-dei, multo mane. Ags. *ærdæg*, Ang. *early-morn*, Nl. *vroeg-dag.*

ier-leócht, adj. primo diluculo. Ags. *ær-leóht*, Ang. *day-break.*

iere-moarn, cg. multo mane. Ags. *ære-mergen, ære-morgen*, prima lux diei.

êr-seke, f. F.v. causa pristina.

êr-tichte, F.v. accusatio pristina. Ags. *ær-dæd*, delictum pristinum; *ær-fæder*, Nl. *voor-vader*, majorum unus.

ear-tiidz, pristino tempore, olim. Ags. *ær-tíd*, primo mane, F. *bi-tiid*, idem.

ier-wekker, adj. bene mane excitus, exsomnis, vigil. Ags. *ær-vacol*, Ang. *early awake*, Nl. *vroeg wakker.*

Prov. F.b. *A buk as vol iar a úghan*, F. *Di buwk is eárder fol as de eaghen;* alias *It each is greater as di mage;* Supra *age*, 62. Joh. 152.

ERCH, adj. (eergh) F.v. pravus, vilis, despectus. *Arga list*, prava astutia; binæ voces coaluerunt in unum, Nl.

Digitized by Google

ERCH.

arglist, malitiosa astutia; *arglistig*, malitiosus, vafer. Ags. *earh*, iners, pavidus, abjectus, Alam. *arac*, avarus. Ags. *earh oththe flugol*, fugax. ex. gr. Ælfr. c. g. term. 60. *Eargian* prae timore torpescere. Isl. *arg*, timidus; *oarga*, audax, leonina confidentia praeditus. Isl. *arka*, segniter procedere. Tenuis *k* pro media *g*, unde forma Ang. v. *erke*, segnis, tardus, ignavus. Consule Junium, Etym. *erke*. Genti alacri, impavidae et hospitali Germanorum nihil magis despicatum pravumque erat quam ignavia et avaritia, fontes vitiorum et malorum.

F. b. *iaragh*, malus. F. b. vocalem posit. quorundam adjectivorum mutant in comparativis, ex. gr. *ual*, antiquus, *ealar*, *ealst*; *fiir*, *fardar*, *fiirst*, longinquus; in comp. et superlat. aliorum simul, ex. gr. *iaragh*, *eargar*, *earagst*, Joh. 160. F. *fier*, *fjirder*, *fierst*, *erch*, *erger*, *ergst*. In talibus qualis, F. *erg*, terminatio *agh* disparuit; F. b. *burragh*, Ang. *borrough*, Nl. *burg*; *furragh*, Ang. *furrow*, F. *furge*; F. b. *fuallagh*, Ang. *fallow*, F. *falge*; F. b. *gualagh*, Ang. *gallows*, Nl. *galg*; F. b. *sparrugh*, Ang. *sparrow*, Nl. *sperling*; F. b. *tualagh*, n. Ang. *tallow*, Nl. *talg*; F. b. *willagh*, m. Ags. *vileg*, *vilig*, m. Ang. *willow*, Nl. v. *willige*, Nl. *wilge*, *wilg*, m. F. *wylje*, cg. F. b. *meuragh*, medulla in ossibus, Ags. *merih*, *mearh*, farcimen, F. *marge*. *bargemarge*, vide supra 151. Joh. 131. *Ialaw*, flumen Albis, quod ibidem citat autor, huc non pertinet; vox nata videtur ex *ialb* pro *alb* et *aw*, flumen, *Ialb-aw*, *Ial-aw*.

ERCH, adj. malus. *Erch waer*, tempestas furens et minax. *'n Erghe snaek*, pessimus nebulo. Vide *arglist*, 116. Nl. v. *erge gast* (spiritus malignus) diabolus.

erch, comp. *erger*, sup. *ergst*; *di ergste*, pessimus. Prov. *Di ynbylding is erger as di threddeis keâld*, persuasio vana febre tertiana pejor est. *Wi binne uwsselma di erghste fiand*, quisque sibi hostium pessimus est.

F. b. *Anj lidj sant a earagstan*, F. *eigen folk binne jamk de ergste*, necessarii saepe immisericordiores peregrinis sunt. Joh. 150. F. et Nl. ex *leod*, *lieud*, *leed*. Hd. *leute*, habent Nl. *lieden*, homines, *gij-lieden* vos, F. *lied*, *lie'*, F. b. *lidj*, homines.

ERE.

erchje, n. artificium, vaframentum, techna, factitia fabrica. *Hy het dat op 'n ergje*, dextre et occulta arte hanc perficit fabricam, vel hoc artificium, ex. gr. praestigiator.

ergens, cg. pravum extremum rei. *Di ergens fen di sjeachtme leit yn 'e kirde thjinst*, mala morbi potentia est in febris vehementia.

ergene, ergense, f. F. v. deterioratio.

êrgia, vb. a. F. v. deteriorare.

urêrgia, vb. a. F. v. pejus reddere. Nl. *verergeren*, deteriorare et deteriorari.

ergera, vb. a. F. v. laedere, violare.

ergerje him, suspicionem habere. Hd. *arghwohnen*. Nl. *sich ergeren*, stomachari; *zij ergeren sich aen alles*, ad contumeliam omnia accipiunt. — *Hwette ergerje*, rationem alicujus rei habere. F. *Hy ergerde di thjinst earst net, mar it is op 'e dead utdraid*, ab initio febrim flocci pendebat quae tamen evasit in mortem. Synonymon fere est vb. *ealgje* q. v.

ERD, F. v. herba renascens post messum pratum, *raef-erd*, delictum graminis serotini depasti. Juret judex paganus se actionem instituturum *se hit an raef-erd*, *se hit om raefsckerd*, sive sit propter subreptum gramen serotinum, sive propter furtim messam segetem, Ch. I. 348. b. *Foerd soe wr-biada wy wreer, ende wrscheer, raef-erten ende raef-delta*, ib. 350. a. porro vetamus arationem et messionem trans agri limitem, furtum graminis serotini defossionemque furtivam.

ert-slauwe, Ch. I. 347, gramen serotinum furtim caesum. Ags. *slaean*, caedere. Ang. *slay*, occidere, pf. *slew*. F. v. *man-slage*, homicidium, Nl. *manslach*, idem.

ERE, f. F. v. honos, veneratio, cultus. F. *êre*, W. o. *êr*, f. E. I. 865. *E* ex *a*. Ags. *âr*, f. gloria, honos, reverentia; beneficium, favor, gratia; divitiae, bona ecclesiastica, cet. Angli vocem *âr* cum ejus derivatis repulerunt, et pro eâ peregrinas adoptaverunt, quales *honour*, *glory*, *favour*, *grace*, ceterae. F. v. *êre*, gen. pl. *êrana*, dat. *êron*, *êrem*. *Thet alter is thera erana wel werth*. *Thet riucht scalma halda alle Frisum to lowe ende to erum*, F. *alle Friezen ta lof ind ta êre*. F. v. *Dat riucht, deer era leert ende onera urteert*, jus honesta docet et inhonesta conturbat. *Godes era*, adoratio, veneratio

Digitized by Google

dei. *Thruch Godes era tha buonge dua*, propter sive in honorem Dei templum exstruere; *inda era godis*, idem.

„ *Dy d'eere hellet fen 't steehuwz*
„ *In krodit se ijn triomphe 't huwz*,
„ *In swolmt az wetterborlle ijn moed*,
„ *Dy 's proncke az mey in poddehoed.*

Nl. *Die is gecierd als met een paddestoel.* Epkema male vertit *hoed*, cutis. F. *pòdde-hoed* (pileus bufonis) Nl. *paddestoel*, (bufonis sedes) boletus: G. J. I. 108. F. *ére*, Prov. *Dy syn eere foár 't riucht helje scil komt 't djoer to stean*, M. S. — *Hij mient datter alle eer wol wirdich is*, Burm. 30. — *Eere is 'n graet schat*, apud bonos in honore esse magnus est thesaurus. Burm. 19. *Eere costet folle to haaden; blijd dat ick mijns quijt bin, seij de faam*, Burm. 19. — *It giet dyn eere ney! Ick wol 't wol liouwe*, Burm. 63, scomma in eos, qui se læsos aliorum auxilio simulant. — *Hwær nin kriich is is eák nin eere, sei di koster, ind hy sloech di bylden mei di búsdok om 'e noas*, nullus honos ubi nulla æmulatio.

êrber, adj. F.v. venerabilis, probus. *Fen erbere lyoden*, virorum venerandorum (sc. sacerdotum.) F. *fen eerbre ljoe'*. — Decens F.v. *een eerber meeltyt* cœna recta. — *Erbera goede frionden*, Nl. *Geëerde goede vrienden*, honorati probi amici. — *Edel ende érber*, nobilis et loco honorato natus. Jur. 1. 122.

eerhaftich, adj. F.v. honorificus. *Eerhaftich in gued ende in erem*, Jur. I. 122, clarus bonis et honore.

eerheftich, adj. pudicus. Nl. *eerbaer. Eerheftige njuedrifte*, affectus amoris castus. G. J.

eersom, adj. F.u. *eersaem*, Hd. *ehrsam*, honestus, pudicus: *'n eersom wiif*, uxor pudica.

eer-wirdich, eár-würdich, adj. venerandus. Ang. *worthy*, ellyptice pro Ags. *árveorth*, venerabilis (honore dignus.) De pontificibus valet, Ags. *arvurthe, arveorth*, Ang. *honorable*. Nl. *Eerwaerdige heer*, pontifex.

êrlas, adj. F.v. infamis, Ags. *arleas*, F. *ear-leas*, Nl. *eerloos*.

eerlik, adj. F.v. honestus. Ags. *arlic*, idem. Alam. *erlih*, decorus, elegans, venustus. Frisiis summum erat decus quod justum est; cuique tribuere suum, abstinere fraude et furto: inde F. *eerlik*, cuique suum tribuens. *Di faem is earm, mar sa eerlik as goud*, famula quamvis paupera intaminatæ est probitatis; *eerlik ind trou*, idem; Ang. *true*, sincerus, verus, fidus.

eer-grittigheit, cg. ambitio. *Gritsk, grütsk, greatsk*, adj. superbus.

eer-slipe, cg. comitatio honoris causa. Nl. *sleep*, tractus, tractus femineæ vestis humum verrentis; *sleep van dienaren*, comitum pompa. Ags. *slipan*, labi, cadere, dissolvi, laxare; *slipor*, lubricus; F. *slipe*, acuere, polire, *slypje*, verrere, trahere per solum; *slib*, limus marinus mollis; *slibberick*, lubricus; *oánslibje*, allabi, alluere, de limo marino. Ang. v. *slip*, repere. st. *slip*, argilla mixta aqua, argilla figularis; *slip-slop*, crepida, *slip-shoe*, calceus laxus, sordidus, (F. *sleep-scoén*, pl. calcei triti.) Ang. *slipper*, crepida; *slip on clothes*, to put them on very hurredly and loosely, (Nl. *aentrekken, aenschieten*), Ang. v. *pillow-slip*, (Ang. *pillow-case*) F. Nl. *slope, sloop*, idem. F. *slab*, Ang. *pinafore*, Ang. v. *sloppe*, a night gown, marsupium; *sloppe-hoses, slops*, braccæ laxæ. F. *slip-hoas*, Nl. *slop-kous*, tibiale tegens talos et calceos contra cœnum. Gal. *guetre*.

eerje, vb. a. honorare, venerari. F. *ik eerje*, pf. *eerde*, pf. p. *eerd*; Ags. *arian*, pf. *arede*, pf. p *arod, ared*. Ang. v. *erie*. Ags. *arian*, honorare, venereri, observare, curare, Sax. v. *eron*, honorare, donare. F. v. *eria, aria*, honorare, observare, *Thou skalt eria thine feder*. — *Soe da riuchter da wird bisecket soe eria hya dyn diowel.*

foreárje, vb. a. donare, accus. rei. *Hy hat moike 'n scylfisk foreárre om 'n kabbeljouw wer to kryen.* — F. *alter ara*, vel *era*, altare donatione honorare. Ags. *ár*, beneficium, favor, gratia. Cf. Lat. *medico honorem habere*, i. e. donum dare.

foreáring, cg. donatio.

ERF, n. area in qua stat domus. Venditur domus cum fundo *husinge ind erf, achter-erf*, n. fundus (ex. gr. hortulus graminosus, candefaciendis linteis aptum, cæt.) post domum, alias *'n efter-üet. Foár-erf*, idem ante domum.

ERF, n. TUN-ERF, (tuun-erf.) Sax. n. *mier*, Alsine media. Van Hall, plantenschat, 31. Est lolium, quod Friisii pabuli loco præbent aviculis Canaricis, quos vocant *kanarje-fuwgels*, Hol. *ka-*

Digitized by Google

ERF.

naries. Pulli avium amant apices hujus lolii rostro tundere et edere. Inde proverbium in Ray's proverbs, *Children and chicken, Must allways be picking.* Inde synonymon F. *fugel-erf*, aviculare lolium, Hol. *vogel-kruid, hoender-beet*, (gallinarum morsiuncula.) Ang. *chick-weed.* Ags. *earfan*, herbæ genus. Lye *earsfan*, idem esse censet cum Lat. *ervum.* Nl. v. *erue, voeder, vitse*, ervum: alsine lolium aviculis gratum. Kil.

ERF, cg. superficies animalis cutis concinnatæ, pilis tonsis, et granulis sive pilorum poris distinctæ. Ponitur et pro cute corpus adhuc tegente. De homine, qui pulchre valet, dicitur, *Dær leit 'n goed erf op him*, Lat. *homo curata cute. Dy kou hat ien forkeerd erf op 'e hûd*, capilli morbidi hujus vaccæ cutem tegunt; dicitur de vacca valetudinaria, cujus villus erectus nativum perdidit nitorem. *Erf* præposita aspiratione nasali *nerf*, idem, ut Nl. *ijver* et *nijver*, studium; *aers* et *naers*, anus; *uchten*, mane, et *nuchten;* Nl. v. *weren* et *nuveren*, flagitare; *orck* et *norck*, bellua marina; *ast, oest* et *noost*, nodus in arbore, et multa similia, quæ vide apud Kilianum. *eggher*, Kil. terebra, F. *noager.*

„ *Nerve*, squamulæ infantum capitibus, tanquam crustula quædam scabiei, adhærentes. *Erue*, porrigo, achor." Kil. Coriarii vocant *erf* vel *nerf* superficiem exteriorem cutis, oppositam interiori carni adhærenti.

ERGEL, n. F. o. *organum* musicum, quo cantant in templis. *On ôld Freesk wîf in di tzierck kumende en hadde ju liefdi nat ergel héri, quidde,* „ *Da hére ick di floite un dudeleeck Gades; wêr is miin stock un holscken? Ick mut dunsse*, vetula Frisica veniens in templum in vita cum numquam audivisset organum musicum pneumaticum, „ Audio, inquiebat, fistulam et tibiam ventricularem Dei; age, ubi est meus baculus cum soleis ligneis? Mihi est saltandum." C. M. 71. Nl. *orgel*, quod agricolæ Gysberti ætate inversis literis pronuntiabant *olger; ynn' sted klincht olger in usijck* (pro *musiik.)* Vetula insulana nondum cantum organi musici audiverat, et ætate poetæ Gysberti in templis campestribus nondum ad sonos organi musici cantabant.

ERTHE.

Hicce luxus, simplicitati ingenii christiani incongruens, nondum ad sacella vicorum prorepserat.

ERNST, f. F. v. seria, studium, austeritas. Confer *arnst* et *earnst.*

ênrnst, (ex ênrnest) adj. F. v. serius, gravis; Ags. *eornost, eornest*, serius, Ang. *earnest.* F. v. *Hwyr sa quade deda schaet in spot ende naet in qwaeda and eernsta moed, jeffta fen boesheit off fen quader herta, so schel ma dyo deda meer to lidzen weesa dyo boerlyckheit dan dyo schalycheed*, Jur. II. 200; *in qwaeda and eernsta moed*, malo et serio animo: *in eernsta*, Nl. *uit ménens*, serio, extra jocum. *Boerlyckheit* supra 414.

ERREBARRE, cg, ciconia. Ex *ederbarre, edebarre;* vide supra *adebar. Dou biste eak al 'n errebarre, dy üet it næst fallen is.* „Et tu ciconia es, qui pullus cecidisti e nido." Rustici olim ciconiis permittebant, ova facere et excludere in rota jacenti, quæ nitebatur, sive ramis arboris, sive palo longo solo aresæ infixo. Ciconia enim eis erat pia et fausta avis. Plerumque pullorum unus cadit e nido, sive casu, sive parentum instinctu, qui pullum debilem longo valatui imparem rejiciunt. Fabella anilis autem ferebat ciconias colono solvere mercedem loci nidi, vel ovo, vel pullo.

ERS, (eers) F. b. anus. Vide *ears. Diar an gratten eers hea skal uk an gratten boke ha*, magno cluni opus sunt magnæ braccæ. Joh. 150.

ERSEKE, f. F. v. causa pristina, ratio movens temporis anteacti. *Thu best thit efuchten thruch thine erseke and thruch thine alda nit*, R. 59. 5, 6, Nl. *Gij hebt deze vechterij bestaen om eene oude zaek van u zelven en om eene oude vete van u zelven.* F. *eer, ères*, olim. Ags. *sacu, sac*, f. causa, contentio, lis, Hd. *ursache*, causa, ratio, fons. Nl. *oorsaek*, idem; *oorsprong*, scaturigo, fons, causa, origo. Ags. *ær-dæd*, vita antecedens; *ær-leoht*, aurora. F. *ier-leócht, it iere leócht*, prima diei lux.

ERTHE, f. F. v. terra, humus, agger; tellus: ex *êrthe* est F. u. *eerde.* F. v. forma solennis est *êrthe*, unde F. *ierde.* Goth. *airtha*, Ags. *eorthe* terra, Ags. North. *eard*, patria, terra.

ierd-bei, cg. pl. *beyen*, fragum, (jid'-bei) Nl. *aerdbesie.*

Digitized by Google

ierd-béwinge, cg. terræ motus, Ags. *eorth-beofung*, Nl. *aerd-béwing*.

irth-fal, m. F.v. casus in terram, ex. gr. membri cæsi; plene *delefal oppa tha erthe*, F. *delfal op 'e ierde*.

ierd-karre, cg. (jirdkar) parvus carrus uno equo trahendus, duabus rotis volubile, quo agricolæ humum, cæspites, similiaque vehunt in agris.

irth-kining, m. F.v. rex terrestris. Ags. *eorth-cyning*.

ierd-manneke, n. dæmon pusillus sub terra vivens, nanus.

ierd-ryk, n. solum, humus terræ. *It ierdryk sit fol wetter*, solum agrorum (pluviis continuis) aquis adimpleta est. Nl. *aerd-ryk*, orbis terrarum, tellus quæque tellus continet. Ags. *eorth-rice*, terræ dominium. Haud aliter Nl. *koningrijk*, Hd. *königreich*, Gal. *royaume*, et regnum, et regionem, quæ regnatur, notant.

ierd-wâl, cg. cœnum e sulco aquario defossum, secundum ripam projectum ibique arefactum.

ERVA, ERWA, m. F.v. hæres, pl. *erva*, gen. *ervana*. *Alderlosa erva*, hæres parentibus orbus. F. pl. *di erwen*, hæredes. Ags. *yrve*, n. pecus, bona, hæreditas. Prima notio est „pecus," ut Ags. *feoh*, Sax.v. *feku*, F.v. *fia*, pecus, bona, pecunia. Ags. *yrfe-numa*, (qui hæreditatem capit) hæres; Nl.v. *arfname*, F. *erfnoma*. Ags. *yrfe-veard*, (hæreditatis custos) Sax.v. *erbi-uuard*, idem. Isl. *erfi-vordr*, m. hæres, Egil. Angli, rejecta voce patria (Lat. *hæres*) *heir*.

F. *erfgenam*, hæres, filius primogenitus; *Uetstellen is nin âfstellen by Bauke; hy hat fen nacht 'n erfgenam krige*. Isl. *erfingi*, m. hæres, filius, Egil. „*Fondre une famille, faire un fils ainé, ainsi que disent les Anglais, est la première idée de celui, qui s'enrichit dans une profession quelconque*, Let. sur l'Anglet. par Stael Holstein.

erve, n. F.v. hæreditas, gen. *erves*, dat. acc. *erve*, pl. acc. *erva*. *Erve* fundus hæreditarius, agri hæreditarii. Testes in litibus de bonis immobilibus apud Frisios v. non erant rati nisi qui possidebant *hus anda hoff anda arua*, domum et hortum et prædia.

grene erva, debitum solvendum solo graminoso vel segete obsito: *Alle daddolga to ieldande mith grena erva, tha mith hwita selouere*, omnia vulnera mortalia mulctanda, sive bonis viridibus, sive albo argento. *Grena erva*, ager sive pascuus, sive arationi, subjectus. F. *griene rinte*, reditus perpetuus ex prato solvendus. F. *grien jild*, (pecunia viridis) arvum, pascuum herbæque virides, quæ in eis crescuut; F. *kwyt jild*, pecunia argentea. *Hy schel for thet god setta gren erva*, tutor pro bonis pupilli oppignoret agros, prædium. — *Lidzande erva*, (bona jacentia, i. e.) bona immobilia, fundus, ager, Apud Frisius „domus stat" in urbe, *it hûs stiet yn 'e sted;* sed „agri jacent" *it lân leit by di sted*, siti sunt apud urbem. Sic F.v. *da landen deer lidset tuischa da Eemse ende Westfalen*, Richth. *liga*. — *Fria erua*, (prædium liberum) agri immunes cujuscumque domini vectigalis. — F.v. *there heligona erue*, Sanctorum, i. e. templi bona immobilia, idem quod *godis huses erue*. Nl. *godshuis*, proprie non templum notat, sed xenodochium Sanctorum uno dicatum.

erve-eyn, adj. (prædia) alicui hæredis jure propria, G. J. I. 188. Hodie inverse *ein-erwde*.

erve-eyndom, cg. proprietas hæreditaria, G. J. ib. 189.

erve-meithe, F.v. emphiteusis, locatio hæreditaria. F.v. *mide*, *meide*, *méde*, *meithe* merces (agri, domus, equi, cæt.) F. *meide*, proprie, ambire virginem donis; figurate, ludere et basia miscere cum puella. Isl. *erfimeithn*, hæres, Egil.

erfscip, n. res hæreditate acquisita. *Dy sulweren knôtte is yet 'n erfscip fen ues beppe*. Sat. *erf-scop*.

érf-stik, n. res hæreditaria; ex. gr. supellectile domesticum quoddam, vas argenteum, cæt.

erwje, vb.a. hæreditatem consequi, adire. F.v. *ervia*, F.b. *arve*, Outzen.

eerwed, p.pf. F.v. hæreditate dotatus. *Da hemmerik deer hi oen eerwed is*, pagus in quo agrum possidet hæreditarium.

eigen-erwd, adj. rusticus colens suum proprium prædium, *eigen-erwde boer*. *Eigen-ierde boer*, idem: *ierde*, terra, solum. *Eigen-hierde boer*, idem, proprie, qui suum proprium prædium quasi conducit. Tales rustici signant suum butyrum trifolio. Cf. *uleboerd* 426.

biervia, vb.a. jure hæreditario acqui-

Digitized by Google

rere. pf. p. *bierued*, cui sunt hæredes; i. e. liberi. Nl. *de braven beërven het hemelrijk.*

onterfje, vb. a. F. v. *ontervia*, Nl. *onterven*, exhæredare.

ERWERWAR, F. b. Amr. homo frugi, qui sibi opes parat. Forsan ex Hd. *erwerben*, parare sibi quid, quæstum facere. Prov. *Efter an gratten erwerwar komt an iargan vörderwar*, patrem industrium prædivitem sequitur malus decoctor; quæ voces, licet non vere Frisicæ, redolent tamen ingenium Frisiorum, inter quas viget Prov. *Nei 'n hauder* (hâlder) *folget 'n spauder.* F. u. *hâlder*, *hàuder*, homo tenax. F. *spalde*, *spàude*, Nl. *spalten*, diffundere; F. *spalder*, *spauder* (diffinsor, i. e.) decoctor. Joh. 150. F. *spàuder*, paniculus bis coctus (Gal. *biscuit)* in duas lamellas, inferiorem et superiorem, fissilis.

ERZEDIE, F. v. medicamen, medicamentum. Nl. *artsenij.* Lat. *Archiatrus*, *archiatria*, (arsiatria.) Nl. v. *ersetre*, *artset*, *artse*, *arste*, Hd. *arzt*, medicus; Nl. v. *arstedije*, *artsenije*, vetus, medicina; *artsenen*, mederi," Kil. Prov. *Nije syuchten behowet nije erzedi*, novi morbi indigent novæ medicinæ. — *Arstedije* fiebat *artsenije*, postquam *nije* talium solennis facta erat terminatio. Nl. v. *raserie*, Nl. *razernij; woestenij*, eremus; *slavernij*, servitus; *spotternij*, irrisio, F. *fiskery* et *fiskernij.* — *Arch*, *erch* in *archiatria* pronuntiabant *erze;* F. v. *erze-biscop* ex *archi-episcopus*, Nl. *aerts-bisschop*, veteres *artsch-bisschop.* Archi-diaconus, Ang. vet. *ers-dekne.*

ESKE, ÆSKE; EASGE, n. p. v. Hæc nominis forma rarissimi est exempli, quæ quippe immota stetit per decursum quatuordecim seculorum. *Æsca* erat filius Hengisti, ducis Anglorum, vel Saxonum, vel Frisiorum, qui sub ejus jussu Vortigernum, regem Brittannorum, apud Ægelesfordam (Ayles-ford in Cantio) vicerunt. Scriptores annalium Frisicorum perhibent Hengistum et Horsam fuisse Frisios; certe eorum nomina sunt Frisica. Quidquid sit, hoc unum testis oculatus comperi Anglos australes in genere, et speciatim Cantii incolas, Sussexæ et Hampshiræ, ore et ingenio plus cæteris referre Frisios.

Eske, n. p. v. Per apocopen pro Ags. *Æscuin*, n. p. v. Turner Ags. Hist. I. 382.

ESKEN, pl. Helgoland, cinis. Ags. *asca;*

axe, *acse;* pl. *axan*, cinis, cineres, cinis; singularis „*aske* vel *assche*" occurrit apud Ang. v. sæpius tamen plur. *asken* vel *asschen*, unde plur. Ang. *ashes.* Ang. v. *Dedleche man*, *which is seid that aschen*, *and poudre*, *and dong is*, F. *hwær fen sein wirdt*, *dat it yeske*, *stof ind dong is.* Vide *ase* apud Wright. Confer Ags. *ysela*, *ysla*, cinis ardens, scintilla.

ESKEN-BEAM, cg. fraxinus excelsior. Hall. 145.

esk, cg. fraxinus.

esken aden, mulctaria ex ligno fraxineo.

ESLEM, (êslum) vicus pagi Ferwerderadelæ, hodie *Ieslum.* Försteman habet *Islo*, n. p. v. Sec. 10. *Isula*, n. p. f. sec. 9. pag. 803, 804. *Gisila*, n. p. f. ib. 519. F. *Jissel*, n. p. f. Proprie *Eslæ* domus, fundus. Quæstio est an thema *ísla* quid commune habet cum *gisla*, Isl. *gisli*, radius, splendor, fulgur. Si feminam attinet, florens forma, splendente facie; si virum, fulgur, fulmen belli, vel splendens honoribus.

ESNA, f. F. v. merces, laboris prætium. *Thi slatere biweriene esna mith sinre sêl*, F. *di slotter biweerje 't lean mei syn siel*, fossor vindicet mercedem sua anima, i. e. jurejurando. Ags. *esne*, m. operarius, mercenarius, servus, ellyptice pro *esne-cyrhta*, m. mercenarius. Isl. *asni*, m. asinus, Lat. *asinus.* F. *êzel*, asinus; *ezelje*, continenter et serviliter insudare manuum labori.

Asini originem si ex oriente trahis confer עָיִר (asel) piger. Gothi *asilus*, asinus. Vide Curtium, Gr. Etym. 360.

ESP, cg. F. v. populus tremula.

espen, adj. F. v. quod populi tremulæ est; in mundi excidio *su béuath alle diu wrâld alsa thet espene lâf*, totus orbis terrarum contremiscit ut folia populi tremulæ. Ags. *æspe*, *æpse*, m. populus tremula; *æpse*, adj. tremulus. Nl. *esp*, m. Isl. *espi*, n. In dialectis Neerlandiæ varia nomina ad tremula alludunt folia; ex. gr. *ratel-populier*, populus crepitans; *ratelaer*, quæ crepitat; *klater-peppel*, populus crepens; *vrouwentongen*, mulierum linguæ. Si his sophistis, animalibus disputacibus, in concessu dicendi potestatem facis, inquit More, *these aspen leaues of theirs would neuer leaue waggyng.* T. Mores

Digitized by Google

Werkes p. 769. Poeta vere Germanus cecinit,

O! had the monster seen those lily (hands
Tremble like aspen leaves upon a lute.
Shaksp.

ESPEL, n. vicus urbis, curia. Quæque urbs in numerum certum vicorum, F. *espels*, divisa erat; ex. gr. *Leowardia* in 10, *Sneek* in 6, *Bolswardia* in 4 *espels*. Richthofius confundit *espel* cum *kerspel*, Lex. 1041, a. *It Aldehouster espel*, tribus Aldehovæ in Leowardia, quæ templum primarium tenebat, cujus restat turris, *di Aldehouster toer*. Primitus Leowardia habebat quatuor *espels*, *Olde-hoofstera-*, *Keimpema-* et *Hoekstra-espel*, deinde 7, tandem crescentibus incolis 10. F.u. *De borgers stemme by espels*, cives suffragantur tributim.

espel, cives armati vici urbis. milites curiales. F.u. *Hópman over 'n espel borgers*.

espel, numerus sat magnus; *'n widdou mei 'n espel lytse bern is er net bæst oan ta*, vidua mater numerosæ familiæ multis ærumnis est obnoxia. — Acervus, cumulus, congeries, *It pronkste wiif liet 'n heel espel gudd nei, mar nin jild*, mulier ornatus præcupida vim utensilium et quisquiliarum, nummorum vero nihil reliquit. F.v. *ethspil*, jurisdictio, pagus, vicus, agri in quos jurisdictio obtinet; *élk*, juramentum, juramenti præstatio, jus; *spil*, dictio; Ags. *spell*, narratio, fabula, verbum, effatum, mandatum. Nl. *spel*, *schouw-spel*, Kil. fabula, comœdia: *spellen*, appellare literas, coagmentare syllabas. Isl. *spiall* verbum, effatum; pl. *spiöl salma*, *spámanna*, effata psalmorum, prophetarum, Egil. 767, id est „libri." Ags. *god-spell*, *εὐαγγέλιον*, proprie, bonus nuntius. Ags. *gospel*, liber euangelii. Eadem mandati, jussi, notio est in F.v. *szerckspil*, templi, ecclesiæ jurisdictio, i. e. nomus vel vicus, cujus incolæ in unum idemque templum confluunt et ejus sacerdotis mandatis ecclesiasticis obnoxii sunt. Postea vicum urbis, F.b. *sjörspel*, Outz. 339. (F. Molkw. *sorke*, templum) Sat. *tserspel* (tsespel) Het. 253, F.u. *kerspil* (kerk-spil) *kar-spil*, *kaspel* (kaerk-spil) notavit. Sax.n. *kerken-sprâke*, magistratus mandatum quod

finito divino cultu exeuntibus ad templi portam prælegitur; in qua voce *sprake* (*spreken* loqui) sermo, locutio, idem valet quod *spil* in *kerk-spil*. Diebus fastis prætor Romanus sententiam ferebat verbis *do*, *dico*, *addico*. *Hoc lex non dicit*, Cic. jubet.

klok-slach, cg. campanæ sonitus, quo incolæ ejusdem nomi ad comitia citantur vel ad prælectionem magistratus mandati. Inde nomum ipsum quoque notat. F.u. *Hij woont onder de klokslack van Lúwerden*, habitat in jurisdictione Leowardiæ. Confer *kirspil*, Graff. VI. 333. Richth. 722.

ESSE, es, in bono loco *(esse.) It wirk is yn 'e esse*, opus bene compositum est. *Bring dat ding wer yn esse*, resarci disruptum amicitiæ vinculum, restitue in statum pristinum res turbatas.

Barb. Lat. „*esse*, status; Gal. *estat*, *condition*, *comportement*. „ In omni *esse* suo sese modeste gerere nitebatur," du Cange. Ecclesiastici medii ævi hanc vocem in linguam vernaculam Neêrlandiæ trahebant; ex. gr. citantes irruptionem oceani, qua multi vici aqua mergebantur et ubi stabant lacus Dollartus formabatur, *van welcke dorpen end kloesters vorsr. de dorpen Swaegh end Tysweer met Palmaer voor een deel noch corts in esse end in fleur syn geweest*, Driessen, monumenta Groningana, III. 445. Nl.v. *in esse ende fleur syn*, Nl. *in wézen en fleur zijn*, extare et florere. Alibi Nl.v. *wesende noch in esse van zijnen geestelijcken staet*.

ESXEHALT-HEI, *thette mon mith sinne hond uppa sine knibla sette*, F.v. ictus quo quis ita vulneratur, ut lanceam manu tenere nequeat, et sedeat manum ponens in genu. Ags. *æsc*, lancea. F.v. *halt*, claudus, Ang. *halt*, idem, Ags. *healt*, idem. F.v. *hei*, ictus, plaga, Ang. *hew*, F. *heye*, festuca adigere, Ang. *hie;* F.v. *knibla*, genu, F. *knibbel*, genu, ut Ang.v. *cnoble*, F. *knobbel*, Ang. *cnob*, et Nl. *kluppel* pro Ang. *club*. Ex Ags. *cneow* (kniw) est *knib*, unde *knib-la*, *knib-le*, *knibbel*..

ET, F.v. in, ad, apud. Ags. Ang. *at* (et). *Et holi and et herna*, in foramine et in angulo, F. *in hoeken ind hernen* abscondunt se fures, absconduntur quisquiliæ. F.v. *Et there hirthside*, Ang. *at the fireside*, F. *oan 'e hird* vel *'t fuerteed*, Nl. *aen de haerdstede*, *aen den haerd*. —

Digitized by Google

ETA.

Thet lond kapede ick et ena rumfaru, emebam a perigrinatore in Romam. — *Thet thet blod et sine are ut renne*, F. *dat it blód ta syn earen uetrint*. Nl. *Dat het bloed toe zijne oren uitlope*. *Ta* hodie stat pro *at*, *et*, quod Richth. male vertit ex, *aus*. — *Hya schellet bighinna at the haud*, a capite, i. e. desuper incipere debent, O. F. W. p. 44. F. *hja scille by it haed biginne*, Nl. *zij zullen bij 't hoofd*, d. i. *van boven af beginnen*. Ang. *at the head of these rascals was Catilina*, Catilina præerat his nebulonibus. — *Eta froem sinde*, in prima synodo, Gab. 28, 30. Nl. *op de eerste synode:* Var. *etta*, *eetta*. — *Itta aidera ein XVI penningen*, propter utramque vulneris extremitatem mulcta est 16 penningorum, O. F. W. 365. Nl. *wegens elk uiteinde der wonde*. — *Ita lyoed-ware*, Schot, 96, b. in comitiis, in judicio publico.

ETA, ieta, adv. F. v. adhuc. Ags. *geta*, *gieta*, Ang. *yet* (jit). *Nu itta*, ad hoc usque tempus, hodie adhuc. *Heten nu itta schira-monnica-hus*, hodie adhuc nomen habet S. M. H. Chart. I. 513. a. bov. F. v. *etta*, *itta*, Gab. 12, *en deer efter etta ghaer haldet*, et postea adhuc fornicantur: *Jytta nock al meer op ny*, neque secius pergebat de novo, Gab. 277. *Jetta*, insuper, præterea, Schot. 95, a. F. *Yette*, *jitte*, *yet*; *Heste al iten?* Pransusne es? *Yet net*, nondum. — Attamen, G. J. *Yette koe ik dy wol krye*, non obstabat parentum tuorum improbatio, quin te assumerem uxorem meam. Ang. *yet*, idem, nihilo minus,

French laws forbid the female reign,
Yet love does them to slavery draw.
Cowley.

ETA, vb. a. F. v. edere, depascere, inf. *ita*, præs. *ith*, (yt) p. pf. *etten*, ger. *to itane*. F. *ite*, præs. *ik yt*, pf. *iet*, p. præs. *itende*, p. pf. *iten*, ger. *to iten*. Ags. mutant *e* in *i*, *y*; *ic ete*, *thu ytst*, *he yt*. Ang. *eat* (iet) ex *ât*, pro *ate*, *atan*. Nl. v. *âet*, esca; Flandri v. *aet*, cibus, victus. Ags. North. *eata*, manducare, Ags. *etan*. *Hwaso ith jeffta drinct mei dijeen*, *deer in de ban dis Pauses is*, *jefta myt him omgiet*, *jeffta reed deth to disser seeck*, *da synt altoemael in da ban*. — Depascere, *Hwasa lond heth kapath anda bitalad*, *anda ense fagat ieffika etten*, quisquis agrum emit et pretium solvit, atque

ETH.

semel segetem demessuit vel herbam depavit.

Prov. *Misgind brea' wirdt er meast iten*, nemo gaudet vitæ commodis nisi invisus. — *Moorn aeck yte*, *zey Douwe Buwesin*, ede tantum ut restet quod oras edas. Burm. 48.

iters, pl. in convivium arcessiti. *Wy krye iters* vel *gasten*, expectamus convivas. Ang. v. *eaters*, famuli.

nacht-iters, (convivæ nocturni) æs alienum in fœnore sumtum.

eet-fya, cibaria. O. F. W. 59; *eetber fya*, 59, idem. *Fia*, pecus, repræsentat pecuniam et omne bonorum et mercium genus; *eet-fya* adeo idem est cum Nl. *eetwaer* (merces edulis) vel *eetbare waren*, cibaria, edulia.

ETGER, F. v. jaculum, lancea. Isl. *atgeir*, m. framea, lancea. Ags. *ætgar*, m. hasta brevis, quam jaculabantur contra hostem, framea. Ags. *æt*, ad, in, contra, hic idem valet quod *æt* in *æt-hlip* (saltus ad, assiliendi actus) aggressus, *æt-feóhtan*, (Nl. *aenveechten*) impugnare, quod has hastas conjiciebant contra hostes. Ang. *At them!* Irruite in hostem! Isl. *atganga*, oppugnatio, invasio.

ETH, (êth) m. F. v. juramentum. F. *eed*, cg. F. v. gen. *ethis*, dat. *ethe*, accus. *êth*. plur. nom. *etha*, dat. *ethon*, *ethem*, accus. *etha*. F. b. *ias*, Joh. 103, ex *eath*, quæ forma mutat *e* in *i* et *th* (sd) in *s*. F. v. *Oua tha heligon enne êth to swarande*, juramentum jurandum in sanctorum reliquiis. *Fiowerasum swera*, jurare quaterni quorum jurator ipse primus est; F. *fjouwer-som swarre* quaternarii jurare. — *Hi biweri thet mith tuelef ethum oppa boka helgum*, approbet, asseveret illud duodecim juramentis in bibliis sacris. — *Suera ene fiæth oppa tha dreppele*, jurare juramentum pecuniarium in limine. — *Di man schil an sines nates hand faen ende swara*, Nl. *de man zal zijns eedgenoots hand vatten*, *en hij zwere*. — *Hi schil faen oen synre gara ende suara*, Nl. *Hij zal den zoom van zijn kleed vatten en sweren*; „*Producat hominem et juret*, *quod ille homo homicidii reus est*, *tenens eum per oram sagi*, Leg. Fris. 14. § 5. *Sagum* istud brevis erat tunica. Prov. *Fen hundert êden næt tén to hâlden makket 'n falsk einde*, MS. F. *'n eed dwaen*, jurare juramentum. *Ik wól er thúsen*

Digitized by Google

éden op dwaen, dat ik fen Beauw yn 'e kréam mat.

êth-swara, F.v. jurare, F. *'n eed swarre. Immen di eed âfnimme*, aliquem juramento obligare. Tropice, *'n faem di eed âfnimme*, inire famulam; *di faem di biecht âfnimme*, idem.

êtha, éda, vb.a. F.v. jurejurando firmare.

biédigje, vb.a. juramento confirmare; *'n riuchter biédigje*, jurejurando alligare et augurare judicem.

eth-taht, F.v. jusjurandum datum vel dandum. Nl. *togen*, ducere, ostendere.

mên-êth, m. perjurium. Sax.v. *mén-éth*, idem. Ags. *mân-âth*, idem. Sax.v. *mên*, crimen, Ags. *mân*, idem. Alam. *mein-eid*, Nl. *meineed.*

ethoch, adj. F.v. in compositis *men-ethoch*, adj. perjurus; *riucht-ethoch*, adj. F.v. jurejurando rite institutus.

ETHEL, EDEL, OTHAL, m. F.v. bona avita, præsertim agri aviti, hæreditas paterna: *sine ethel, ende sine eckerar ende sine federstétha*, sua hæreditas paterna, et sui agri, et sui patris fundus. Ags. *ethel*, fundus proprius ex avita hæreditate, ubi quis natus est atque habitat, domus paterna, incunabula familiæ, bona agraria ex patria hæreditate; per extensionem, terra ubi quis natus est, patria; unde *ethelcyning*, regionis rex; *ethel-leas*, exul.

otholrik, n. p. v. (adal-rik) *Alrik*, (udol-rik) *Ulrik*, n. p. v. dives sive potens prædiis agrisque avitis.

edel, adj. nobilis, i. e. ex prosapia nobili natus. Eadem ratio sermonis est inter *ethel*, bona avita et nobilis, quæ inter *gód*, n. bona, et adj. præstans. Nulla apud Frisios nobilitas ex prosapia clara sine agris avitis. Nuptiæ autem innuptæ nobilitatem hanc inquinabant, *thet send ethelinga — alsa fir sare fri and ful boren were, and fon alderon to iungeron nena horongu nere*, Leg. Rust. § 21. Cum exercitus cruce signatorum militum, qui bellum inferebant Saracenis, scaterent meretricibus et nothis, Frisii, ut suum e legitimo matrimonio ortum probarent, patris nomen suo jungebant, ex. gr. *Auko Hwatse-son* Hwatsæ filius, Ang. *Watson*, hodie *Watses. Reonixa Hudde dochter*, Huddi filia, F. *Reaunts Hudde-dr*, hodie abusive *Huddes*, Ang. *Hudson.* Si quis patris obscuri nomen

appellare non potis erat inter convitia ei ingesta teterrimum erat Nl. v. *putensone*, Gal. *fils de putain*, F. *huórre-bern*, Ang.v. *whorre-cop*, (Ang.v. *cope*, futuere) Ang. *whoreson.*

Possessor prædiorum avitorum ex prosapia casta honorataque oriundus idem erat, qui nunc dicitur nobilis. Hæc est origo et natura nobilitatis vere Frisicæ. Rex homines obscuro loco natos creat nobiles, quasi generosum sanguinem in eorum venas transfundere eosque jussu suo veteri eaque luculenta prosapia natos reddere posset. Si nobilis bona avita perdebat e primatu in secundum ordinem (B. L. *frilingorum)* descendebat, et inde est quod inter communis sortis homines tot nobilium familiarum posteri latent, quibus nulla prosapiæ claritas præter nomen patronymicum restat. Ideo lex Emsigana vocat nobilitatem rem valde instabilem, *diu edelheit is een thing der sere unstedich is.* Richth. Rechtsq. 234. 1. Nobilitas contra, quæ pendet a regis decreto, datur et durat omnibus bonis orba. Antiqui nobiles erant *pares regni* et potentiæ cupiditatem apud regem coercebant, qui idcirco usque paratus erat ad creandos suæ constructionis nobiles; homines novos, quibus innatum est, avide fabricatoris sui mandata exsequi.

Igitur tria sunt insignia, quæ notam apponunt nobilitati Frisicæ; primo possessio agrorum avitorum; deinde familia antiqua eaque amplissima (Ang. *No upstarts!);* tandem successio e justo matrimonio natorum nullo notho interrupta. Ex his insignibus licentiam ignorantiæ, pigritiæ, ebrietatis, meretricii, ut multi posteri, nequaquam petebant; contra quantum cæteris civibus claritate generis præstabant, tantum studiis belli et pacis eis antecellere se obligatos credebant. (Gal. *Noblesse oblige.)* Eorum fortia facta narrat historia. Tyrannidem petebant ense implacabali: fœdus conjuratorum nobilium contra regem Hispaniæ, cujus maxima pars erant Frisii nobiles, nihil aliud spectabat quam pugnans animam dare pro libertate patriæ. Haud minus tamen literarum et scientiarum studia quam belli colebant. Galli dicebant *L'epée annoblit;* illi addebant *et la plume aussi.* Nulli fere seculis XVI° et XVII°,

Digitized by Google

qui non Latine loqui et scribere noscebant; plurimi eorum versus Latinos pangebant, ut ex libro *Frisia nobilis* et aliis scriptis patet. Talibus humanitatis et doctrinæ studiis præ conterminarum gentium nobilibus nobiles Frisii ardebant.

Cæterum vitam agebant tranquillam in suis villis avitis, præfecturæ paganæ cura plerumque occupati. In hac sede rusticana mirifice acquiescebant, neque urbes visitabant nisi comitiis vel suo munere in gerenda republica vocati.

Hunc rerum ordinem res novæ anni 1795, quæ nomine libertatis patriæ libertatem perdiderunt, turbarunt et tandem funditus perfregerunt.

A conditione nobilium Frisiorum non multum abludebat antiqua nobilium Hollandorum, quorum ordines his brevi descripsit Meijerus, (Woordenschat)

Eedelen waren van ouds alle inghezetenen, die in deese Landen oncijnsbare landen als eyghen besaten, ende ampten bedienden, ende dienvolghende ter bescharmenisse hunnes vaderlands de wapenen kantieren moesten. Daer na heeft men Eedelen ghenoemt alle, die van zoodanighe afkomstigh waren, schoon sy noch landen, nochte ampten in dese Landen besaten. Eyndelijk heeft men ook beghinnen Eedelen te noemen, alle die van een Overheer, Keiser ofte Koningh tot een Eedelman *gemaekt waren. Maer heeft men de zelve daar vooren in deese Landen niet willen erkennen.*

Nobiles Hollandi itaque agros possidebant nullis vectigalibus obnoxios *(oncijnsbare landen)* Frisii nobiles contra non tantum pro agris suis vectigalia pendebant, sed ut onera civium sublevarent, agrorum vectigalis præ portoriis cæteriaque tributis gravabant. — Cæterum nobiles sine agris vel a regibus creatos, ut Frisii, flocci habebant, unde restat convitium in homunculos bellos sed pauperes, *kale Jonker*, (nudus nobilis). Carduus pauper, longa, tenui et fere nuda caule, crescens in sterili, uliginoso, vel arenoso prato, Frisiis *kéale Junker* audit.

Pro varia sorte populi conditio nobilium erat varia. Franci, qui Galliam vincebant armis, regionem in majores minoresve, pro varia victorum dignitate, partes inter se dividebant, et juxta inquilinos, qui agros colebant, domicilia ponebant; e qua vicinitate qualiscumque cohabitatio et communitas oriebatur, quæ victores et victos facile conflabat in unam rempublicam. Anglosaxones e contra, qui Brittanniam invadebant, propter mutuum Germanorum et Celtarum odium, cum inquilinis in eisdem sedibus vivere gravati, hos in montes Walliæ relegabant et agros inter duces pro varia dignitate distribuebant. Frisii ante historiam conscriptam se disperserant secundum litora oceani Germanici, eorumque reliquiæ usque ad hodiernum diem easdem tenent sedes, quas ante hos octingentos et quod excurrit annos occupaverant. Nobiles Frisii igitur bona sua *ethel*, id est, bona avita, agros avitos, appellare poterant, eodem tempore quo expugnatores Galliæ et Brittanniæ, haud jure hæreditario, sed jure gladii agros suos capessebant. Ideo nobilis Frisius Onno Zwier van Haren, vir doctus, rerum civilium peritus poetaque sublimis et nervosus, nobilitatem Frisicam, non adulationis aulicæ mercedem, sed antiquitatis donum *(Oudheids gift)* vocavit.

ethel, adj. F.v. nobilis, proprie, dives agris avitis. *Ethele man, wif*, vir, femina nobilis. *Di grewa, deer oen Freesland koninges ban leda schil, di schil wessa edeler bertha boren.* Nobilis Frisius adeo suam nobilitatem trahit ex nativitate clara, et jure Neerlandice dicitur *Hoog-geboren*, Ags. *ethel-boren;* is contra, quem rex creavit nobilem, non nobilis natus, sed factus. Inde antiqui nobiles Frisii hominem novum, sed a rege creatum nobilem, derisionis gratia appellabant *Hoog-gemaekte Heer.*

ethla, edela, m. F.v. avus, proavus. In genere sit dictum, qui obscuros habet proavos habet quasi nullos. *Homo sine gente*, i. e. ignobilis. Nobiles a patribus notis ducunt nobilitatem. Probat Lat. *patricius* ex *patres*. Gr. εὐπατρίδης; εὐπατρις, nobili patre natus. *Gens*, familia, stirps; *gentilis*, ad gentem pertinens, cognatus; B. L. *gentilis homo*, Gal. *gentilhomme*. F. *folk*, familia; *Dy fen us folk is hat 'n streek foáruwt*, qui nostri generis est consors antistat cæteris.

edel, adj. F.v. præstans, excellens. *Dit edel sélandi deer ryckst was ende fruchl-*

Digitized by Google

baer, hæc regio maritima nobilis, quæ erat ditissima (lautissima) et fertilis. *Dy meckada mond is edeler* (floret majore autoritate) *ende geet foer dyo berne mondskip.*

edel, adj. selectus, exquisitus, valet præcipue de fructuum ciborumque sapore exquisitissimo; *'n édele par*, pirum sapore dulcissimo.

etheling, m. F. v. vir nobilis. Tres erant ordines apud veteres; *etheling; friling*, liber; *leth-slachta*, B. L. *minus liber*, quorum primus erat *etheling*. Ags. *ætheling*, natus ex amplissima familia, principis regisve filius.

etheldom, F. v. nobilitas.

edelyk, adj. patricio similis, more nobilium, Prov. *Edelyk, sey de winck, en hié maer íén jongk*, more patricio, inquiebat avis, et singularem tantum excluderat pullum, Burm. 17. Ridet vanos, qui, cum eis spes decollavit, se falsa gloria consolantur. *Winck* avis rara, unum tantum faciens ovum, olim in Frisia obvium, nunc prorsus disparuit. In genere tenuium uxores fertiliores sunt quam divitum.

edel-moedich, adj. natura feroculus, qui sibi sorte, vel genere, vel ingenii dotibus aliis antecellere videtur; per apocopen *édel*. Nl. *edel-moedig man*, homo animi celsi in condonanda injuria, et in munificentia, tum hosti, tum amico præstanda, generosus.

edelman, cg. vir patricius, nobilis, pl. *edel-ljue;* Nl. *edel-man*, pl. *edel-lieden*. Prov. *'N edelman sunder edel* (agri aviti) *is nat folle.*

ethel-wîf, n. femina nobilis, patricia.

ETHMA, m. F. v. spiritus, halitus. (othem, othma) *Omma;* (athem, athma) *Amme*, F. *amme;* (othmia) *Ommia*, vb. n. F. v. animam ducere, spirare, F. *amje*, idem.

azem, cg. spiritus. Vide supra 139. (azem) *azemje*, animum ducere.

biazemje, vb. a. adhalare; spiritus vapore tenuem rorem lævi plano afflare. *Lit us sjæn oaf di síke noch di spegel biazemt*, videamus an moribundus adhuc animum ducit et speculum adhalans vaporem emittit. Hoc experimento Frisii tentant, an morti proximus spiritum efflavit. — Adhalare Neerlandis tropice est, annuere, probare, Nl. *Ik béadem*, vel *Ik beaem het gevoelen onzer Germaensche voorvaders, wien het geloof omtrent 't doen der Goden heiliger en eerbiediger voorkwam dan 't weten*, probo atavorum Germanorum sententiam, quibus (Tacito autore) „Sanctius et reverentius visum, de actis deorum credere, quam scire." Germ.

ETMIEL, n. vices noctis et diei; proprie, temporis spatium recurrens, pl. *etmjillen*. F. v. *eedmaal*, Gab. 87. *De redesluiden mogen rióchten vr den burman tojenis den fremede caepman fen buten æn, vr dey ende vr nacht, by threm otmelen enen ende*, Ch. 394, a. med. F. b. *eadmel*. Ags. *ed* notat reiterationem in *ed-cerre* reditus, *ed-cvic* redivivus, *ed-nivan* renovare, *ed-recan* ruminare, cæt. Sax. v. *etto*, intervalla. F. *miel*, vicis, temporis spatium quoddam, prandium, Ags. *mæl*, vicis, tempus opportunum, hora pastus constituta, pastus; *ed-melu*, sacrificia vel festa sacra statutis diebus recurrentia. — Confer nostrum *etmiel* cum phrase Latina *vices noctis excipiunt diem*. Ags. *embren*, circuitus, decursus. Ang. *ember-week*, unum ex quatuor temporibus; Ags. *ymbren-dagas, ymbren-fæsten*, recurrens quatuor temporum jejunium. Isl. *imbru-dagar*, pl. jejunia quatuor temporum; *imbru-vika*, f. quatuor temporum septimaua. Jun. Et. *ember-week*. Ut *ed*, re-, componitur cum *miel*, vicis, sic. *wer*, re-, cum *tíd*, tempus, F. *Alle tíden habbe wertíden*, omnia tempora sequuntur tempora contraria, dura fausta, annonæ vilitatem caritas, et contra. *Etmiel* nobis licet sint nox diesque junctæ ideoque 24 horæ, nostris proavis tamen et 12 horas interdum indicavisse videtur; ex. gr. Emd. Lr. 215. *dey and nacht, jeftha tua etmelde*. Confer Bnl. I. 352. Outzen *etmal*, 65. Richth. Notio vicis recurrentis non tantum ad diem et noctem totam pertinet, sed et ad partes noctis et diei ordine recurrentes. Ex. gr. Hamburgenses vocant cujuscunque diei quasque sex horas sive fluxus marini sive refluxus *etmael*, Bnl. I. 822. Neerlandi vet. vocabant pastionem diurnam quatuor vices recurrentem *eet-mael*, j. *schoft*. Kil. qui citat tres vocis formas *eet-maele, et-maele, at-maele*, eas omnes vocat „dies naturalis 24 horarum spatium." — *Ot* in F. v. *otmél* est ex *át* in *at-mél*.

etmiels-moalke, lac ante 24 horas

Digitized by Google

mulsum. Frisii quaque die bis mulgent boves, mane et vespera. Mulgent ex. gr. hodie mane bovem, cujus lac cras mane despumant et vocant *etmiels-moalke;* idem lac secunda vice despumant cras vespera et vocant *thredde-miels-moalke*, quod ab ea hora, qua istud lac erat mulsum, boves ter mulssæ sunt. *Miel*, vicis, i. e. hora mulgendi et quantitas lactis mulsi.

heal-etmiel, 12 horæ.

ETSEL, ITSEL, EITSEL, F. v. calcaria, speciatim Galli gallinacei. *Hona itsil, hona etsel, hona eetsel* usque occurrit in Legg. Frisicis, quæ irrogant mulctam possessori galli, qui alios calcaribus vulneravit. Frisii veteres videntur prægrandes et pugnaces aluisse gallos, ut hodie adhuc Angli, quos inter se committebant. Tanta æmulatio occulte ardebat Frisiorum et Anglorum animos, ut se non facile, sive in stadio, sive palestra, sive cursu velifico, superari ab aliis paterentur; quin et huic furori sua animalia domestica (canes, equos, gallos, cæt.) submitterent. Ags. *ecg*, acies. Ang. v. *etch*, stipula. Nl. v. *etsen*, (mordere) arrodere, depascere; *etsen, bijten in coper*, inscribere sive incidere in æs aqua forti. *Ts* in *etsel* valet *k* ut in F. v. *etsen*, querceus, pro *ekken* ex *êk* quercus.

ETTA, vb. a. F. v. depascere. Got. *itan*, edere, pf. *at*, *étum; af-étja*, vorator, helluo; *uz-éta*, præsepe; *fra-atjan*, turundam ori ingerere, nutrire. Flandri *etten*, pascere pecus in arvis aut pratis; *ettinghe*, pascua. *Af* consummationem notat, F. *it fé âfboárne, âffuórje*, totæ gregi potum, pabulum præbere. G. *atjan* ex pf. *at* verbi *itan*, assimilatis literis *attan, ettan*, F. *etta*. F. o. *etti, ette*, pascere; *fenni*, idem, ex *fenne*, pratum, C. M. 64. Apud Hollandos et Frisios lege vetitum erat aggeres marinos depascere vaccis, ne harum calcantium pedibus læderentur. Vide Mieris Ch. I. 520, *Van zeedycken te ettene mit beesten*. F. v. *wroegia om dyckettene*, accusare propter aggeris marini depastionem.

et-lân, n. pratum, quod postquam pecus depavit inservit fenisecio. Dubius hæreo an non *et* in *et-lân*, ortum sit ex *eart*, pastus ramenta, gramen serotinum in prato post primum gramen secatum, vel contra, gramen secundum inserviens fenisecio post primum depastum. Vide *eart*. Ex *eárt* more solito *r* elisa, oritur *eát, eét, jet* et *et*. F. *steárt, heárt, eárt*, pronun. *stjet*, moritur; *hjet*, audit; *jet*, pisum, cæt. Analogice *eárt-lân* fieret *ét-lân* vel *jet-lân*. Præterea pascendi notio, quæ est in *etten*, tam in primam quam serotinam herbam conveniret, neque alteram ab altera distingueret, quæ vocis *eárt* est vis. Obiter moneo enclyticum *ed-, et-*, notare recursum, repetitionem, ut in *etmiel* (q. v.); hac acceptione *et-groen*, cæt. proprie notaret gramen recurrens, i. e. alterum.

et-fenne, f. F. v. pratum, pascuum pecore depascendum, oppositum prato fenicolario *méde*, F. *miede*, Richth. Lex. 203, 6. F. *finne*, pascuum non metendum. Veteribus ut nobis in more erat mense junio metere pascuum et gramen chordum deinde crescens pecori dare depascendum. Duplex quippe eodem anno messio prata exhauriebat.

et-grode, F. o. gramen chordum, pecore depascendum. Stür. F. *groed*, (Nl. *groei*, incrementum) *groede*, cicatrix.

et-grow, idem. F. b. Ang. *to grow*, crescere, ex F. v. *growa, groia*, idem, Ags. *grovan*, idem. Nl. *et-groen*, gramen serotinum. Nl. v. *eet-groen, nae-weyde*, fenum chordum et serotinum. Kil. Ex *édgrass* est Ang. Dorset *ee-grass*, aftermath. Ang. v. *edne*, renovare, F. *ny-gærs* (gramen novum) gramen post messem renascens. A. Derby. *eddige*, the aftermath.

ETWAND, (êtwand, eetwand) F. v. Nl. *eet-waer*, pl. *eet-waren*, cibaria. F. v. *eta*, edere, F. v. *wand*, merx; *wanda*, vendere, proprie vertere, permutare, Nl. *omzetten*, (vertere) vendere et emere. *Eet-wand*, cibaria, *mers-wand*, merces tabernarum mixtæ, Chart. I. 706. a. med. *Eetwand ende seed*, cibaria et frumentum, Chart. I. 716. a. Nl. v. *meersse*, merx; *meers-korf*, corbis institoria, in qua circitores merces minores portant; ellyptice F. *mersse*, idem. G. J. *mersekreamer*, (Kil. *meerseman*), circitor, qui merces distrahendas vicatim circumfert.

ETWENDE, cg. F. o. novale vere sequente iterum arandum in æstatis segetem. Stür. Nl. *wenden (den akker)* agrum aratro vertere. Ags. *ed*, rursus, ut in *etmiel* q. v.

Digitized by Google

EUA.

EUA, n. p. v. *Euwe* (eeuwe) idem, Wass. II. 174. *Ewe* (ẽwe) *Eeuwe*, Wass. II. 102. Ags. *Eava*, Chr. Sax. 755.

EUERLOF, n. S.o. (ẽüerlof) Gal. *corset*, diminutivum vocis *cors*, corpus, ut Nl. *lijfje* vocis *lijf*, corpus. Nl. *rijg-lijf* et *lijfje*. Nl. *over*, super, in notione tegendi; S.o. *eüer*, F. *oer*, unde *oerlif* et *oellif*, proprie, quod interulæ superinduitur.

rillif, assimilatis literis pro *ríg-líf*. Nl. *rijg-lijf*, Gal. *corset:* proprie interula muliebris *(líf, lijf)* quam fasciâ constringit (Nl. *rijgt* ex *rijgen)* femina.

EUEST, F.v. simultas, invidia. Ags. *æfest*, *æfst*, invidia; *æfista*, invidia, indignatio; competitor. Ags. *æf*, ab, et *êst*, *enst*, favor, ut Nl. *gunst*, favor, et *af*, ab, composita formant Ags. *æf-êst*, Nl. *af-gunst* invidia.

EUNJER, n. collect. hermoes, equisetum palustre, alias *quadernaet*. Nord-Hollandi *'n schadelijk griet-gewas*, infestæ herbæ pratorum; *griet*, F. *greide*, solum graminosum. Graphice ruricolæ Groningenses *lid-ruske*, scirpus articulatus; vel *on-eet* et *onnijt*, Hall. 273. F. *lid*, articulus, membrum; *ruske*, Ang. *rush*, juncus; F. *rusk beyen*, racemus baccarum; *riske-pit*, medulla junci glauci. Thema *on* in *on-eet* ori videtur ex *öneun-* in *onjer; onjer-eet*, pastus venificarum vel diaboli. Lolium infestissimum pratis, sub terra prorepens et hic illic cum frequente prole caput exserens, vix ac ne vix quidem eradicandum; inde et *quadernaat*, herba mala, nominatur. Strigæ apud Germanos incantabant quarundam herbarum vi innata, inter quas et equisetum palustre fuisse videtur; Nl.v. *eunjer* enim erat incantatrix, femina diabolica, venefica. Ita et fungus quidam nascens in sabuletis inter carecta (Nl. *helm)* specie ovi, et excrescens in similitudinem phalli, dicitur *unghers-eyeren*, volva, phalli; fungus priapeus, phallus. *Unghers-eyeren*, hoc est manium sive dæmonum ova; alii bufonum ova nuncupant, Jun. Bat. 217. *Ungher-hoere*, Holl. incantatrix, mulier diabolica (proprie, meretrix diaboli) *Ungheren* j. *tooveren*, fascinare; *unghers*, Holl. diabolicus, veneficus, Kil. „Den gemeynen man hiet het in Hollandt *unghers-eyeren* of *oniers-eyeren*, dat is *duyvels-eyeren oft toovenaers eyeren*," Dod. 786. Hol *ungers eyeren*,

EUW.

dæmonum, strigarum ova, de quorum viroso halitu vide Had. Junium, Batavia 217. Crescens inter carecta in clivis arenosis mari contiguis (F. *dunen):* dicitur et *fungus marinus*, Dodonæus, p. 786. ed. 1644. Ex *on* in *on-ger* (onjer) fit *ön*, i. e. *eun* ut nos scribimus. Ags. *onga*, stimulus, mucro; *onger*, fascinator; fascinatores incantabant hominem, cujus imagunculam mucrone transfigebant vel aciculis pungebant (stimulabant.) F.v. *ogneil*, unguis, *ongneil*, unguis vulnere deformis, Ags. *ang-nægl* paronychia, Ang. *ag-nail*, Nl. *nijd-nagel*, *de worm in den vinger* (vermis in digito.) Confer Alam. *unc*, *unchi*, m. anguis, basiliscus, rana, Hd. *unke*, rana portentosa. F. *únk*, n. malum, nequitia, calamitas, miseria, tædium, Molkw. malum, peccata, *ferloz ujz fen it oncke*, Chamberlain, in versione polyglotta orationis dominicæ, versio Molkwarena, quam inseruit Adelung libro Mithridates, II. 236. Isl. *gomme oss fra unt oc uokthe*, serva nos a malo et periculis, Andreæ, p. 270. Nl.v. *unken*, *unkeren*, gemere, Kil. Isl. *unt*, malum. Ut *onier*, *önjer*, *eunjer*, mulier venefica, proprie transfodens, vulnerans, nocens, est, sic quoque F. *tióne*, *tjoene*, fascinare; *tionster*, *tjonster*, *tsjünster*, venefica, a Sax.v. *tiunian huemu*, injuriam, damnum inferre, nocere maligne: *tiono*, nefas, injuria; Schmeller, Hel. 118. Confer porro *hexen-meel* (incantatricum far) semen lycopodii clavati, Hall. 277; *hexen-melk*, euphorbia, ib. 193; *duivels-melk*, ib. 195; *duivels-koppen*, typha latifolia, ib. 221; *duivels-naeigaren*, smilax lævis, convolvulus major, Blankaard, Nederl. Herbarius 202; *duivelsbeet*, morsus diaboli, succisa, ib. 403; *duivels-brood*, *paddestoelen*, boleti (i. e. fungi edules) et fungi terrestres venenosi, ib. 277. cæt. Hall. 282. Diabolus et venefica bufonis speciem induere credebantur.

EUW! (êuw, eeuw) vox equum in stadio incitantis equisonis, *Eeuw*, *hont!* Ags. *eov!* est dolentis, *Eov me!* Væ mihi! F.o. *Jòu!* pro dolor! *E* transit per *i* in *j*, ex. gr. Ags. *eov*, Ang. *You*, F. *jòu*, vos. Ags. *eovestre*, F. *jister*, septum in quo mulgentur oves et vaccæ. Ags. *Eota-land*, F. *Jutland*. Ags. *eorthæppel*, F. *jird-apel*. Ags. *earmth*, F. *jermeth*, pauperies.

Digitized by Google

EWAN.

EWAN (eewan) adj. F.b. tardus, lentus. Joh. 156. Isl. *ifa*, *efa*, vb.n. dubitare (dubius hærere, morari?)

EWEL, n. morbus. F.v. *fallande ewel*, Nl. *vallende ziekte*, morbus caducus. F. *ewel*, n. in genere, omne malum, præcipue autem corporis vitium. F.o. *öfel* (eufel) malum, arthritis; *faut-öfel*, podagra, Stür. 17. *Haunde-öfel*, 27, chiragra; *knidde-öfel*, 27, F. *knibbel-jicht*, gonagra, C. M. F. Malum, *Yn it swieren fen 'n tsjeppe swift habbe di fammen nin ewel* e solutis moribus formosi juvenis virgines nihil mali augurantur.

ewelsk, adj. vehemens, execrabilis. *Dat is 'n ewelsce keerdel*, hic est homo execrabilis. *It rabjen fen 'e frouliu is 'n ewelsk würk*, detrectatio mulierum garrularum mala res est.

ewelsk, adv. *Toskluken docht ewelsce sear*, dentifractio infandum creat dolorem, Nl. *tandtrekken doet duivels seer*. *Di undogensce junges meitse 'n ewelsk libben*, pueri protervi immanes citant turbas. *Gekke stedliu ind drunkene boeren meitse 'n ewelsk spul*. *It is 'n ewel's tiid mei dat drunken folk*, o importuna ebriorum turba! F. *Ewelsce kâld is 't*, frigus regnat severissimum.

ewel-moed, cg. suspicio mali. *Platte ienfâldige ljouwe habbe nin ewelmoed yn fine moaiprateres*. F.v. *evel*, adj. malus: *evele deda*, malefacta: *ewele firna*, crimina; *Aet eveles*, mali, injuriæ quid. Caret comparativo pro quo valet *werra*, ut Nl. *goed*, *beter*; *quaed*, *erger*; Lat. *bonus*, *melior*; *malus*, *pejor*; Gr. ἀγαθός, ἀμείνων; κακός, χείρων. Ags. *yfel*; *yfel-gast*, diabolus, F. *di queade* (ὁ κακός) idem. Ang. *yfel-dæd*, malefactum, F.v. *évele déd*, Nl. *euveldaed*, Isl. *ill-wirki*. Ita Isl. *illr*, fit Ang. *ill*.

evela, vb.a. F.v. lædere, nocere: *urevela*, vulnerare, Hd. *verletzen* et Nl. *minken* et *verminken*, mutilare; *wonden* et *verwonden*, sauciare. F. *ur* et Nl. *ver*, notionem verbi intendunt. Ags. *yfelian*, lædere, vulnerare, injuria afficere.

EWEN, adj. equalis. F.v. *ivin*, *iven*; *even*, *efna*. Frisii veteres *iven* pronuntiabant et sæpissime scribebant *evin*; Angli contra scriptionem *even* pronuntiant *ivn*. F.v. *ivin diore*, æque carus, pretiosus, F. *ewen djoer*. F.v. *ivin fach*, æque pœnæ mortis obnoxius, F. *èwen faei*, æque morti proximus, F.v. *Fay ende ferdloes leyd mey riucht*.

EWEN.

effen, adj. Nl. *een effene grond*, locus planus, æquus, pro quo Frisii *'n sliuchte groun'*. F. *effen*, in eodem plano cum alio loco jacens. *Fryslân is meast 'n plàtte groun*, solum Frisiæ maxime est planum oceani alluvium. *Fryslân leit meast effen mei di sea*, *ind er eák wol under*, Frisia fere perlibrata est ad altitudinem maris, hic illic inferior est. Figurate *effen mei eltsoar* vel *yn it effen wæze*, inter se subductas habere rationes. *Effene rekkeningen*, *ind dy hwette faek*, *is di baes*; *want koárte rekkeningen jouwe lange freónen*, subductæ frequenter rationes optimæ sunt; lites enim præveniunt; Ang. *Even reckoning makes lasting friends*; *and the way to make reckonings even is to make them often*, Southey. *In taking revenge a man is but even with his enemy*, *but in passing it over*, *he is superior*, Bacon. Prov. *Effen is slim treffen*, difficile est cuique suum tribuere vel satisfacere. *Di sliuchtens fen Holláns groun' biwiist*, *dat it alear bry wæst is*, planities librata soli Hollandici probat antiquitus fuisse cœnum liquidum. Sax.v. *efnissi*, planities, F. *effeneus fen 'e groun'*, Nl. *effenheid van den grond*. Tropice Ags. *efenes*, similitudo, F. *It is my om it effen*, *hosthe it dôchste*, *asthe it mar goed dôchste*.

efner, F.o. pecten, textorium, Stur. Nl. *den grond effenen* complanare solum; F. *Di groun' sliuchtje*, idem. *Ivin* plerumque adverbialiter sumunt veteres Frisii; *effen* maxime tropice utuntur. Figurate, subducere rationes dati et expensi cum alio, *Lit us mei ienoár effenje*; *dut is by libjen ind stjerren bæst*. Ang. *Nothing can or shall content my soul Till I am even'd with him*, *wife for wife*, Shak. *Ewen plachtje*, disceptando inter se convenire, (B. L. *placitare*) *Hy liet de âlders ewen plachtje Het se oon elcke ig joene mey*, G. J. I. 6. Angli despondatos vocant *mutually pledged to each other*. Ags. *plihtan*, F. *plachtje*.

ewen, adj. par (numero.) In sortilegio si quis in pugno tenet aliquot nummos eumque ad alterum exserens quærit, *Ewen of on?* Par an impar? hic vincit, si numerum conjectura assequitur; sin minus, perdit. Hoc vocant

Digitized by Google

Ewen of on riede; Lat. *par impar* ludere: *on* ellyptice pro *un-ewen*. F.v. *univin*, Ags. *un-emne*, inequalis. Ang.v. *even or odde?* Idem rogant, dum projiciunt aliquot nummos, qui cadentes *par* aut *impar* indicant, F. *opsmite*, (sursum jacere) idem. — *Ewen breed as lang*, æque latus ae longus; tropice, haud differt an, *Ryk as earm to stjerren is ewen breed as it lang is*, mori pauper an dives ad idem redit.

éwen, adv. recenter. *Pake is hjir sa ewen komd, mar wol foár thjuster wer wei*, avus recenter advenit, sed redit ante crepusculum. Hd. *gleich* (similis) adv. mox, statim. Sax.v. *efno*, simul: *un-efno*, haud simul. Ags. *efen-cuman* convenire; proprie, simul, eâdem hora venire.

éwen, adv. paululum, tantum, modo: *Asthe it famke mar éwen oan 'e swolm roerste fleócht hja ut eltsoár fen pine*, si solum imo digito tangis ulcus, puellæ rumpuntur ilia dolore. In hoc duplice sensu plurimum valet dim. adv. *efkes* pro *ewen*, ex *effen*. Angli adverbio *even* asserunt notionem, *thou wast a soldier even to Catos wish*, miles es in Catonis ipsius votis, Shak. Sic Lat. *plane velle, perire*, i. e. prorsus, omnino.

éwen, adv. paulisper, momentum temporis. *Ik bin éwen by di grytman oan wæst*, paulisper adii toparchum visendi causa.

eewan, adv. loci, F.b. juxta, propter, *Det wrak sat éwan Stiandealam*, confracta navis jacet juxta Stêndalam, Joh. 71. Nl. *neven, nevens* pro *even, evens*, ut Nl. *nyver* pro *yver*. Hd. *n-eben*.

éwener, cg. trutinæ jugum, de quo lances utrimque pendent. *It hüske*, ansa in qua examen versatur. *Di wízer, di tunge*, Ang. *tongue*, examen trutinæ. Examen si erectum stat in ansa Latine dicitur *examen æquum*, F. *di tunge stiet yn it hüeske*. (Sax.n. *blans* (bilanx) examen; *scheer* (forfex) ansa; *de blans steet in de scheer.)* F. *scealje*, lanx, pl. *scealjen*, lances. Aliquando examen vocant *ewener*, quippe quod examinat et peræquat lancis utriusque pondus; *ewen*, æquus. Ang.v. *evennes of waycht*.

éwen-âld, adj. coætaneus, æquævus, Ags. *efeneald*. Sax.n. *'n evenolder*, coætaneus homo. Isl. *jafn-eldri*.

éven-dêl, n. F.v. pars æqualis. Isl. *jafnadar-skifti*.

éven-eker, F.v. libratus ad eandem altitudinem cum agro vicino. Ex. gr. de area domus statutum erat *Alle weruar motma leia ewan-eker. Conclavia quæ sunt plano pede*, Vitruvius, Nl. *kamers die gelijk-vloers zijn*.

éwen-folle, adj. æque plures, totidem, Ags. *efen-feolu*. F.u. *ewen-feul*, indifferens, qui nullum sui movet desiderium, *Eerst hew ik de poep an 't brood holpen en nou 't er de man deur mij wurden is lait er my foor ewenfeul lope*, me negligit Westfalus, mea opera quondam in re lauta positus.

éwen-feultsjes, pl. F.u. placentæ pusillæ inter se pares.

éwen-gelyk, adj. plane, omnino similis, Ags. *efen-gelice*.

éven-kne, adj. F.v. genere æque propinquus. *Kne*, genu, genus. Veteres gradus consanguinitatis computabant per membra et articulos humani corporis. Confer Ags. *cneov*, n. genu, consanguinitas; *cneov-mæg*, consanguineus. Nl. *magen en vrienden*, propinqui et amici.

ivin-kniling, m. F.v. homo æque genere propinquus ac alter.

éwen-kristen, cg. Christi cultor socius. F.v. *ivinkerstena, even-kristena; thu ne skalt nawet ieria ova thines ivenkerstena haua*. Ags. *efen-cristen*, Nl. *mede-christen*.

éwen-léaf, adj. æque carus, *Myn bern binne my allegeárre ewen léaf, az se nei myn kant oaf myn wiifs néamd binne*. Ags. *efendyre*, idem, G. J. *even djoer*, idem, Nl. *even dierbaer*.

éwen-minsce, cg. homo ejusdem naturæ humanæ nobiscum particeps.

éven-nacht, F.v. æquinoctium hybernale. Ags. *efen-niht*, Isl. *jafn-dægur*. F.v. *Twisscha sumeris nacht ende lettera even-nacht*, inter solstitium æstivum et brumale.

éven-pende, adj. F.v. eodem pretio venditus. Isl. *jafn-virdi*, æquale pretium.

éwen-redich, adj. qui sibi constat, semper idem, nullo affectu abreptus, placidus, æquus. Nl. *evenredigh*, proportionalis. Isl. *jafn-ræði*, n. conjugium inter pares; *iafn-lyndr*, adj. æqui animi, moderati ingenii. *Op 'n ewenredich minsce ken men steat meitse, mar*

Digitized by Google

net op driftkoppen, waes juwnpraet oars is as hjar moárn-praet. Ang. *even, Constancy is natural to persons of even temper and uniform dispositions*, Tatler. *Desires composed, affections ever even, Tears that delight and sighs that waft to heaven.*

éwen-ryk, adj. æque dives. *Feint ind faem binne beide ewen-ryk; elts bringt 'n pear blanke billen mei ta 't hylk.* Ags. *efen-rice*, æque potens.

effen-sülfst, adv. F.o. itidem, similiter, (plane ipso i. e. eodem modo.) C. M. 189.

Goth. *ibns*, æqualis. (B = M, *imns.*) Ags. *emne*, æquus, et *efen*. Isl. *iafn*, *jafn*, Suet. *jemn*. Cum *i* in G. *ibns* congruit F.v. *ivin*. Confer Goth. *stibna*, vox, Isl. *stefna*, Ags. *stefen*, *stemn*, Nl. *stemme:* Ags. *heafon*, Sax.v. *heban*, *heuan*, Ang. *heaven*, Got. *himins*. Ex Isl. *jafn* est *jàven*, *jàwen*, *jowen*, unde forma singularis in Jur. I. 160, 17; 154, 1, *onjowen*, impar; II. 58, 15; 148, 1, *jown-cristena*, socius cultor Christi. *Jowns*, communi consilio, F. *Wi binne it effen oer 'e soenslin'*, convenimus inter nos de arbitris. Gothorum *i* in adj. *ibns*, æqualis, sæpe valet Græcorum *ei*, Gabelentz, Gram. Goth. 25, 26. Hujus vis vestigium restat in F.v. *eifna* pro *ifna* planare, *tha berga werthath eifnad*, montes æquantur solo.

EWE-HERA, m. F.v. judex vicanus, præpositus vico, ut *grêtman* toti tractui, cujus partes sunt vici: *é-hera* proprie, legis dominus, componitur ex *é* pro *éwa* lex, et *hera*, dominus, præpositus. Nl. v. „*ee*, *eewe*, *éwe*, Holl. lex," Kil. Nl. *dorps-rechter*.

EWENDE, F.v. reditus solis ex infima parte cœli, solstitio brumali (21 Decemb.) et ex suprema parte cœli, solstitio æstivo (21 Jun.); *A sunna ewenda bifara Sente Maria letera dei* (2 Jul.) *and a sunna ewenda bifara sente Liudgeres dei.* Nl. *sonnen-wende*, solstitium; heliotropium (Nl. *sonnebloem)*, flos solis cursum sequens, se cum sole circumagens. Nl. *wenden*, vertere, Ags. *gewendan*, vertere, redire; *wend*, versio, cursus mutatio. Ags. *son-folgend*, (solem sequens) quam vocem Somnerus recte vertit *The marigold, turnsole, or suchlike flower, that followes the sunne.*

EWER, F.o. navigium uno malo, prora acuta, lævi puppe. In Harlingerlandia quoque navigat canales campestres. Proprie, qui fluitat. Eadem vox cum Ang. *ewer*, Nl. *gieter*, hydria, guttus. Confer Ang. *eaves*, imbrex, F. *eave* fundere aquam, supra 841. Stür. 49.

EWER-WYFKES, pl. pediculi. Sax. l. *éfer*, acidus, mordax, Nl. *bytend scherp.* F. *bite*, mordere, usurpant de pediculis. *Di sljipliueskes bite it bern*, (pediculi somniferi mordent infantem) infantes vespera somno sollicitati pruritum sentiunt et scabunt caput. — *Wyfkes*, mulierculæ. — Haud refragor ei, qui *ewer* per apocopen dictum putaret pro *ewert*, dæmon somnolentiæ, cujus uxorculæ sunt pediculi.

EWERT, cg. (é-wert) n. p. v. Contracte pro *Ewerard*, *Ewerhard* (vir duritatis aperinæ?) Vide varias hujus nominis formas apud Först. I. 363. Haud renitor tamen *ewert* si ducis ab Alam. *ewarto*, legis custos, peritus, sacerdos, ut F. *Easge*, *Esge*, n. p. v. plene F.v. *asega*, Alam. *esago*, judex, legislator.

EWERT, cg. in phrasi *Hi het di éwert op 'e ræch*, (habet *éwert* in dorso) piger est. *It is 'n gewante keerdel, jammer mar dat hy éwert-om op di ræch sitten hat*, pollet viribus, sed segnis est. Saxones Neerlandi vocant *éwert* dæmonem quendam malignum; ex. gr. Trans-Isalani, Tubantes, cæt. *Den evert sal him hòlen*, Nl. *De duivel zal hem halen.* — Ags. *eofer*, *efor*, aper, Isl. *iofur*, princeps; Ags. *beorn*, ursus, vir, heros; utraque vox valet plurimum in nominibus propriis. Confer Isl. *gifr*, gigas tum femina, tum mas, Egil. *gifur*, pl. gigantes feminæ; *gifur*, adj. vehemens, avîdus. Scoti *eevery*, esuriens. F.b. *ewan*, piger.

EXE, EXTE, F.o. securis, Stür. Confer supra *axe* 138. Ang. East. *exe*, Ang. *axe*.

EZO, n. p. v. unde *Ezuma* n. gentile. *Ezuma-buren*, viculus in pago Eastdongeradéla. *Ezuma-horna*, tractus pratorum sub ditione Winaldumensi. *Ezuma-* vel *Ezumer-syl*, emissarium in pago Eastdongeradela. Confer Ags. *Esendic*, (Esæ fossa) et *Asendyke*, fossa quædam in agro Cantabrigiensi. Nl. *IJsendijke* vicus Zelandiæ in pago Sluis. Chron. Sax. An. 656. p. 35. § 40.

eso, n. p. v. Wass. II. 174. F. *Esse*, idem, ib. Hodie plerumque *Eiso*, unde

Digitized by Google

EZEL.

nomina gentilia *Eisma*, *Eising* et *Eisinga*. Ags. *Esa*, n. p. v. *Êsing*, filius Esæ. Chron. Sax. an. 547. Gothi *Azo*, unde fluxerunt. F.v. *Atso*, *Adzo*; *Ezo*, *Etso*; F. *Atse*. Vocis stirpem quæro in Scandinavia, ubi viros olim decorabant *Asæ*, divi, nomine, adjecta tamen distinctionis ergo quadam voce, quæ lapsu temporis periit. Ex. gr. *Ass-isarna* (Asa ferri) n. p. v. *Ass-vita* (Asa auri) idem. *Ass-hildar* (Asa puguæ) idem. Egil. p. 23, *ass*. Ang. *Ass*, n. gentile, quod Lower (Engl. Surnames I, 176) male ponit idem esse cum *Ass*, asinus.

EZEL, cg. asinus, asina, *di ezel*; sed n. *it ezel*, cuniculus mas; femina abjecta, pigra, sordida, tamen multa sibi tribuens. Goth. *asilus*, m. Ags. *esol*, m. Lat. *asinus*, Ang.v. *asse*, Ang. *ass*. Ang.v. *The asse waggeth his eares*, „asinus hinc inde movet aures;" i. e. homo stupidus, immodicus tamen æstimator sui, docte loqui studet. F. prov. ad adolescentes *Wachtje dy foár 'n kynder* vel *'n ezel fen efteren ind 'n frómmiske fen foren*, cave asinum sive equum a tergo et feminam a fronte.

Convitium faciunt homini stupido et abjecto eum esse natum ex asina, ut Nl. *ezels-kind*; F. *Het, duuel! miene jy dir mey, doctor; dat ien ezel my op yen jiermercke schyten het? Of dat ik wt yen gousay bin wtbret?* Starter, Timbre de Cardonne. Prov. *'N ezel scil mear yn 'n úre freegje as 'n wiis man yn 'n jier anderje ken*. Ang. *A fool may ask more questions in an hour, than a wise man can answer in seven years*. Kelly, 5.

ezelje, vb.n. insudare servili labori.

F.

FABEL-GUCHJES, (-goechjes) oris contorsiones, gestus ludicri, præstigiæ, nugæ venales jocique futiles, clamores fatui, apud ludios publicos mimosque. Sax. n. *fabels*, gesticulationes ludicræ, Gal. *grimaces*. Ex Nl. *fabel*, fabula, pl. *fabels*, narratiunculæ aniles; *fabelen*, fabulas narrare, et *gúch*, sanna, irrisio. *Fabel* commutatur cum *babel*, *babbele*, *babbele-gúchjes* idem. F. *babbelje*, blaterare, frivolis obgannire aures; Fland. *babben*, garrire, propter loquacitatem et celeriter repetita verba, assumit formam duplicatam Nl. *babbelen*. Ex sono videtur natum thema *bab*, et frequentativum *babbel*, quare hæc vox apud varias nationes respuit solitam consonantium commutationem; Nl. *babbeler*, F. *babbelje*, Gal. *babiller*, Gr. βαβάζω, lallo. Confer supra *babbelje*, 141.

FACK, n. F.b. sinus parvus braccæ vices marsupii præstans, Hd. *ficke*, Bend. 139. Ags. *fecan*, adducere, capere, Ang. *to fetch*. Ags. *facan*, F.v. *faka*, furari.

FAD, fâd, cg. tutor, rector, curator. pl. *fâden*, tutores (orphanorum), impuberum.

fâdye, cg. curatela.

tsjerk-fâd, cg. (curator templi) ædituus.

tsjerk-fâdye, cg. templi curatela, ædituorum officia.

Ruricolæ Frisii hujus vocis formam frequentant antiquiorem quam Frisii veteres F.v. *fogid*, *foged*, *fóchd*, tutor orphanorum; curator, rector templi; *tsiurck-fogid*, ædituus, Nl. *kerk-voogd*. — Tutor, defensor, *Di prester schil wesen een fogid der wird to tiuge ende to ede*, sacerdotem oportet esse tutor (defensor) veritatis testimonio suo et juramento. Ags. *fadian*, in ordinem redigere, disponere.

Fâd, vox eadem cum Goth. *fatks*, *fads*, m. dominus, præfectus; *bruthfatks*, (sponsæ dominus, tutor) sponsus; *hunda-fatks* (centum virorum præfectus) centurio; *thusundi-fatks*, tribunus, dux mille militum; *synagoga-fatks*, synagogæ antistes. Skrt. *pati*, dominus.

FAD, F.v. dimunitio, adulteratio monetæ; notat circumcisionem monetæ cum *falske* adulteratio, et *fad* circumcisio, simul nominantur; aliquando adulterationem admixtione deterioris metalli, cum *fade* et *skrede*, circumcisio monetæ, junguntur; aliquando notat extenuationem monetæ diversam ab utraque *screde* et *falske*, si hæc tria junctim nominantur, *mit fade ende mit schrede ende mit falscher muntha*. — Ang. *to fade*, intransit. evanescere, marcere, et transit. marcidum reddere, *No winter could his laurels fade*.

FADAR, n. F.b. fœnum. Joh. 136. Ags. *fédan*, Nl. *voeden*, nutrire. Ags. *feder*, pater, Ang. *father*, Nl. *vader*. Proprie

Digitized by Google

nutritor Lat. *alitor*, educator. Goth. *borna fodjan*, τεκνοτροφεῖν, (alere i. e.) educare liberos. Nl. *voeder*, alitor et pabulum; *de kostwinner*, qui sibi et suis liberis victum quærit, pater. — Skrt. *pâ*, nutrire, Lat. *pater*.

FADDE, cg. membrum muliebre. Plebeculæ cantilena (A° 1702) *Hy sei, ik seack hjar fadde, heare wol! Dat scil ik wol onthadde, (onthâlde, onthâde).* Vocis vestigium restat in Ang. v. *fadoodle* (fad-doodle) futuere. Confer Ang. v. *doodle-sack*, Nl. *doedel-sack*, tibia utricularis; Nl. *doedelen*, F. *doedelje*, canere, modulari numeros agrestes; inde Ang. v. *doodle*, to loiter. Nl. v. *lol*, *lul*, numerus carminis; *lullen*, *lollen*, numeros canere; Nl. v. *lulle-pijpe*, F. *lille-pipe*, tibia utricularis; Nl. *sack-pype*, Ang. *bag-pipe*, idem. Pro *bag* Ang. v. figurate ponunt *fad;* Ang. v. *faddle*, a pack or bundle; *fad-doodle*, (in cunno canere, ludere, i. e.) futuere. Isl. *fúth*, *fud*, f. os vulvæ muliebris, arvum genitale, matrix; Isl. *at foetha*, parere, Dani *fóde*, id. Andreæ. Nl. v. *fotte*, cunnus, F. *de fôt*, idem. Plebeculæ spurcum proverbium, *By it gât* (anus) *Is sa hwat, Mar de fôt Is to bôt:* supple *krye*, manu tractare. Norwegi *fud*, equarum cunnus; F. *kouwe-fôt*, vaccæ cunnus; *hons-fôt*, cunnus caniculæ, convitium summi vituperii, Nl. *honds-vot*, Hd. *hundsfott*. Frisii ulterius progressi de homine abjecto prædicant *Hy doacht di houn yn it gât net*, turpior est quam ut canicula ei locum cedat in cunno.

Confer Nl. v. *voeder*, theca, pharetra, Kil. Goth. *fodr*, ensis vagina, Lat. *vagina*, cunnus. Gr. βύττος, γυναικὸς ἀιδοῖον. Lat. *podex*, Ital. *potta*, meretrix, Gal. *putain*. Gal. *fouer*, inire feminam; *foutre*, semen virile. Gal. *fourreau*, Nl. *foedrael*, integumentum. Nl. *voederen een kleed*, fulcire, duplicare vestem, F. *furje*, id. *furring*, pannus duplicans, interne tegens vestem. Notum est scitum Galli cujusdam in ducem Saxoniæ (le Duc de Saxe) ambulantem cum regis amica Madame de Pompadour; *Voila l'épée de sa Majesté et son fourreau!* Ags. *foda*, tegmen, siliqua. — Nl. *klink*, rima, fissura, F. *di klink fen di kou*, vaccæ cunnus. — B. L. *Septentrio vagina gentium*, i. e. matrix.

Horatius figura partis obscœnæ pro toto utitur *cunnus* pro muliere abjecta: sic Nl. v. *vadde* (Kil.) ignava mulier, iners et deformis puella. Isl. *fud*, cunnus, sponsa, a parte qua sponsa est; *fud-flogi*, repudiator sponsæ. — F. *fot*, *fotte*, Hol. *fôts*, cunnus; F. *fôtse*, ancilla hilaris curæque expers, parata; *'n sterken fôtse*, ancilla robusta. — Nl. *kous*, tegumentum tibiale, (Gal. *bas*, Hd. *strumpf*) figurate cunnus; F. *hoas*, tegumentum tibiale, F. *poepe-hoáske*, (tibiale infantis Theotiscum) cunnus. Hol. iron. *pis-kous*, *-kouje*, puella, pupula. — *Hons-fôttejes*, paniculi triticei, plerumque relicti, lacte macerati et butyro illiniti, assati. Ferculum minimum, ita dictum, quod gustant istud post prandium. Nl. *honds-votjes*, *hondsvottige dingen*, quisquiliæ; *hondsvot van een kerel*, homo abjectissimus. Nl. *Een kut van een vent*, iners.

Meretrices, libidini veneræ dum indulgent, cupediorum sunt studiosæ; semper habent quid cibi vel potus delicatioris, quod liguriunt. Saxones Frisiique, antiquitus gentes feræ, sed castæ et parcimoniam colentes, hanc luxuriam contemnebant, non tantum ut sumptuosam, sed præterea ut effusæ licentiæ imprimis in feminis insigne. Quam vituperationem ut significarent, plerisque cupediis turpitudinis notam imponebant nominibus spurcis, quale *honsfôtjes*. Exemplo sint *wentel-teefjes*, caniculæ se volutantes in pruritu, idem quod *honsfôtjes*. Nl. „*hoerenkost*, delicatior cibus gancarum," Kil. Nl. *Jan-Hagel*, (fæx populi) paniculi sacharini. F. *bolle-kloten*, syropi densati globuli, proprie tauri testes. Hol. *babbelaars*, idem, proprie, qui subiguntur gingivis; Nl. v. *babbelen* mandere præsepiolis sive acie gingivarum, edentulorum more; *babbelen*, pl. cavitates ossium, in quibus dentes formantur. Hol. *gebakje*, pistorium opusculum, stercus rotundum, meretrix. *Nonne-veestjes*, laganula ex ovis pulsatis, proprie monachæ crepitus ventris, Sax. l. *nunnen-furte*, (F. *nonne-firt*), monachæ crepitus ventris, opusculum pistorium amygdali formâ et magnitudine Bnl. III. 252. Eidem paniculi, sed majores et minus delicati, in usum plebeculæ, vocantur *valen-furt*, pulli equini crepitus ventris, ib. 227. Hol.

Digitized by Google

hoeren-ontbijt (meretricum jentaculum) paniculi utrimque acuti ex tritico et uvis corinthiacis, Hagæ Comitum. Ibidem *hoeren-koekjes*, *Haagsche hoeren-koekjes*, bellaria quædam saccharina, meretricum deliciæ. *Uitersche* (Utrechtsche) *kletskopjes*, *schurfkopjes*, *zere-hoofdjes*, capitula ulcerosa Ultrajectina; paniculi saccharini forma et colore scabræ cutis capitis tinea laborantis. Sequentibus magis rident quam infamiâ aspergunt bellaria; Gelri *Arnhemsche jonges en meisjes*, paniculi sacharini, pueri puellæque Arnhemenses; paniculi puerorum *(jongens)* sunt fragiles. *Delfsche jaapmanljes. Stomme jonge*, (mutus puer) vina calida mixta fructibus, ex. gr. pomis aureis, fragis, cæt. F. u. *schoenlappertje*, ferculum ex pomi orbiculis et panis triticei segminibus alternatim stratis, et cum saccharo et butyro coctis. — Similibus convitiis sectabantur feminarum ignavarum potus calidos et dulces, quorum cito tantum Nl. *hembdje-licht-op* tolle sursum indusium!

FAEM, FAM, cg. virgo, famula, gen. *faems;* pl. *fammen*, *fammin*, G. J. *famnen;* unde in compositis *famne-bæd*, lectus virgineus; *famne-buwn*, virginum corona, cœtus; *famne-raeye*, chorus virginum; *famne-tröyer*, puellarum assentator. Ex *famne* Hind. habent *fán*, pl. *fánen*, ut ex F. v. *fomna*, F. o. *fone*, Stür. F. *feinten ind famnen*, juvenes et puellæ, Scil. *famd ind feint*, Hind. *feinten ind fánen*. Valet tantum de innuptis. *'N bún' fen feinten ind fammen*, juvenum et puellarum corona. *Di feint is mei di faem*, amasius apud suam est puellam, Hol. *De jongman is bij zijn meisje*, Ang. *The suitor is with his sweetheart.* — *Di feint giet mei di faem to keamer*, amasius cum puella sua it saltatum in diversorio. — Prov. *Faem to wœzen is sa hwat, mar 'n jung widdouw! dat háldt hwat yn*, virgo esse portari potest, sed vidua, dum floret ætas, manere innupta, intolerabile est. — *Hwat ken 'n neaken faem dwaen?* Quid restat nudæ virgini quo suam defendat pudicitiam? quid valet homo imbecillus auxiliique inops contra aggressorem vel mala vitæ. MS. — *It oerlis is it heale wurk, sei di faem*, ancilla, ubi bene consulieris, inquiebat, dimidium operis habes; proverbium nautarum obscœnum. Lusus est in verbo F. *oer-lisze*, Nl. *overleggen*, quod proprie notat „superjacere," sed tropice „consulere." „Jacere, cubare super" viri est in concubitu, sed operis dimidium.

Faen! corculum! maritus ad uxorem. Hollandi eodem sensu *Lieve meid!* Sic Pasiphaen, Minoi nuptam, poeta Virgilius, misericordia captus, vocat *virginem. Ah! virgo infelix, quæ te dementia cepit?* Bucol. VI. 47. Idem infelicem Orphei uxorem appellat *puellam*, *Illa quidem, dum te fugeret per flumina præceps, immanem ante pedes hydram moritura puella servantem ripas alta non vidit in herba.* Georg. IV. 467. — Phrasis, *Dat is 'n faem, dær uwe ljeawen-hear neat oan forgetten het*, virgo inculpatæ pulchritudinis, creatoris opus omnibus numeris absolutum. *Di faem hat 'n izer áfriden*, virgo nothum peperit; *izer* pro *hoew-izer*, solea ferrea equi; figura est in equo, qui cursu præcipiti decussit solearum unam. *Di fán komt fen 'e marke oaf fen 'e tsjarke*, famula advenit e nundinis vel e templo; scomma in dialectum Workumensium, qui *e* ante *r* sæpe efferunt ut *a*, dicentes ex. gr. *marke*, *tsjarke*, pro dial. communi *merke*, *tsjerke*.

Prov. *Yn 'n eptich faem sit jamk 'n slier fen 'n wiif*, Scoti *A denk maiden makes a dirty wife*, Kelly, p. 54. Scot. *dink*, *denk*, nitide vestitus, Isl. *dekr*, ornatus, Ang. *trim.* — *Di fammen sisze né, mar miene ja ind gripe ta*, Ang. *Maids say nay and take.* — *Fammen matte men sjæn, mar net heárre*, Ang. *Maidens must be seen and not heard.* — *Linnen ind syn faem matte men nat keure by lampliucht*, Ital. *Ne femina ne tela à lume de candela.*

âld-faem, cg. Ang. *áld-maiden*, Nl. *oude meid*, virgo annosa; F. *áld-feint*, semper cœlebs annosus, Nl. *oude vrijer*. Tales apud Frisios in nullo fere sunt numero, nisi bene nummati. Ang. *Old maids lead apes in hell*, Ray, 47. *It wonld not, me thinks, be amiss, if an old bachelor, who lives in contempt of matrimony, were obliged to give a portion to an old maid, who is willing to enter in it*, Tatler, N° 261.

Let sinfull bachelors their woes deplore,
Full well they merit all they feel and more. Pope.

Digitized by Google

feinte-bern, Hind. infans masculus; *fánte-born*, infans femininus, puella: *famke-bern*, idem. Confer supra *barn* 180, et adde Ags. *mæden-cild*, puellula, Ang. *maid-child*, Shak. Isl. *mey-barn*, puella, *mey*, f. virgo. Dan. *pige-barn*, puella; *pige* Isl. *pika*, f. virgo. (F. *pyk*, cg. pl. *piken*, pulli gallinæ, anatis, cæt.)

lyts-faem, cg. ancilla altera minor natu et famulatu. *Di great-faem ind lyts-faem* prima ancilla ætate et viribus provectior et ancilla altera minor. *Lyts*, parvus, Ang. *little*.

famke, n. puellula, pl. *famkes*. *Di famkes pòpkje altiten; dat het natúr hjar ynjown*, puellulæ (matres futuræ) naturæ jussu vestiunt et mulcent pupas suas. *Famke* pro *fámmeke*, contractius *fánke*, *funke*. Forma plena est *fánkin*, unde (k = ts) *fántsin*, puellula. *Fáman*, F.b. f. virgo, Joh. 7. dimunit. *fámanki*, contr. F. *famke*, Joh. 138. F.b. Moringi *jö fommen*, Bend. 61. Similiter Ang. *woman* mulier, ex Ags. *vif-man*. Literis inversis F.v. *fámna*, *fómne*, *fone*; *femne*, virgo, famula. In *à* syllabæ *fá* litera finalis *h* (ch) est absorpta, quare *a* vocalis fit longa; Sax.v. *fehmia*, *fahmia* (sic enim legendum pro *fadmia*) *fénea*; Isl. *feima* virgo vultu pudibundo. Nl.v. *fymelen*, inire feminam; *femelen*, *fimelen*, lascivire. Ags. *fæger*, pulcher, venustus, Ang. *fair*, Nl. *frái*. Isl. *fagr*, lucidus, splendidus, politus, pulcher, blandus. Populi primævi et inculti virginem laudabant a formoso vultu et ubertate in flore juventutis. Indé Ags. *fæmne* unice virginem notabat et *fæmn-hád* virginitatem. Vide locos apud Junium, Et. Ang. *female*. Isl. (fegma) *feima*. — Got. *fagrs*, aptus, conveniens, decens, utilis; *gefaheds* gaudium. In themate *fah*, *fag*, notiones pulchri et commodi sunt unitæ, ut in F. *mói*, *scón*; cf. Köne Heliand, 372. F. *móye!* Hol. *schone!* puella formosa! F.v. *famne*; *fomne* et *femne*; *fovne*, *fone*, virgo, ancilla. Nomina propria antiqua Theotisca *Fámoth*, (fah-moth) *Famicho*, Förstemann I. 398, F. *Fám*, *Fanne* (famne) Ang. *Fanny*, (famnige) F. *Fem*, Sax.l. *Femmeke*, F. *Femke*, n. p. f. Wass. II. 175.

Skrt. *péna*, spuma, Lat. *Venus* ex maris spuma nata. Ἀφρός, spuma, Ἀφροδίτη Venus. A-φροσ, φροσ F. *broes*, *brús*, oris spuma. — Lat. *femina*, Ags. *fám*, n. Ang. *foam*, Alam. *feim*, m. spuma; *fæman*, spumare. Memento Budhistis aquam esse symbolum illecebræ et feminæ. — *Man* antiquitus non separatim virum, sed in genere hominem notabat, Gothi, Ags. cæt. probant. In voce Ags. *vife-man*, subjectum *man*, homo, indicatur prædicato *vif*, femina, genus femininum; homo generis feminini, femina. Haud aliter *fehman*, *fahman*, componitur ex *fah*, *feh*, speciosus, elegans, venustus, pulcher, et *man*, homo (ens) vultu specioso, venusto, amœno. Confer Isl. *fagur-leitr*, venusta facie. In quibusdam compositis tantum valet thema *fag*, vel *feg*, quod frequentant Angli Boreales pro *fair*. Media *G* syllabam claudens fit aspirata *h* (ch) et *fag-man*, *feg-man* transeunt in *fah-man*, *feh-man*. — *Man* Frisiis vet. in genere est homo, mas, maritus; Frisiis hodiernis tantum mas, vir; F. universe hominem indicant voce *minsce*, Nl. *mensch*, quam componunt cum *man*, mas, et *wiif*, mulier; *fràu-minsce* femina, *man-minsce* vir, quod efferunt *frómmisce*, *mammisce*. Ex. gr. *Dær yn 'e fjirte rint tén; mar ik ken net sjen, oaf it 'n mammisce oaf 'n frómmisce is.* F. *De minsce* cg. homo, universe, *It minsce*, n. femina.

FAEZ, faz, (Bend. *faks*, 165, 195. Outz. *fás*), adj. F.b. male moratus, miris commentis indulgens, pueriliter ineptiens. Inde Hd. *faseln* nugari, ineptire. Nl. *faselen*, agitare, factitare; *vaese*, Kil. phantasia, delirium; *viese-vase*, phantasma, commentum mirum. F. *fiezefazen*, curæ inanes, fastidiosæ providentiæ commenta et ineptiæ. F. *fiis*, Nl. *vies*, fastidiosus.

FÆIR, adj. F.b. robustus, Bend. 165. Ags. *fæger*, Ang.v. *fæir*, pulcher, decorosus. *Fær*, Outzen, alacris. Isl. *fær madr*, ad omnia habilis vir, sufficiens. Confer F. *feerdich keardel*.

FÆIRE, vb.a. F.o. ducere, agere. Ags. *ferian*, vehere, F. *fiere*, agere, ducere, impingere quem. Bend. 21.

FÆIT, F.b. 3 pers. præs. adipiscitur, potitur. *Diar fea 'm neddar hiats nock wiats; diar wârt ean neddar sattan nock stumman béden*, ibi neque calidi neque

Digitized by Google

humidi quid accipis; ibi visitanti neque sedes neque status offertur, Joh. 90. Ags. *feccan*, *fæccean*, Ang. *to fetch*. Prov. *De iene plauget, de ausere sait, An de tredde wiit ai huem 't fæit*, F. *De iene plûget, de oare sjiddet, ind de thredde wyl nat hwa 't kriget*, Bend. 441; *En swæcken reg fæit en lágt krüs to dregen*. F. *'N swakke rægh kriget 'n licht krües to dragen*, dorso debili crux imponitur levis, Bend. 444. *Wat 'm hèwe zal fäit 'm noug*, Bend. 444; F. *Hwat men hawwe mat kriget men noch*, quod in fatis tibi ordinarunt dii habebis. *Hat mat swin riin iar arkan an bars feit*. F. *It mat bargen reine eár 't elts 'n boárstel kriget*, nubes porcis pluant necesse est antequam quisque unius potiatur setæ, Joh. 93. *Diar alla pânen an potten bislakki wal, feit at lélsten splinjar ún a tong*, F. *Hwa alle pânnen ind poátten beslikje wol kriget op it lætst splinters oan 'e tonge*, lambere qui vult omnes patinas ollasque tandem linguæ contrahit festucas, Joh. 67. a. *So du deest so du feest*, ut tua opera sic tua merces, Nl. *Loon na werken. Fan jonghan an domman feit 'm a wiard tu wedden*, F. *Fen jungen ind dumen kriget men di wjirheit to witen*, in ore stolidorum et puerorum veritas, Joh. 94. *Du weal luan fu al eftar üz du 't magast*, ad verbum Ang. *Thou wilt fetch reward after thou makest it*. *Fu*, more Frisico abscissa *n* finali infinitivorum, pro *fun* (fuan) adipisci; *uffun*, consumere, Joh. 172.

Confer F. *fikje*, *fikke*, increpare; *fykje*, minutim et multum secare cultello, ut pueri ludentes solent.

FÆR, F.b. timor. Outzen. Ags. *fær*, timor, periculum, Ang. *fear*, idem. F. *forfeard* territus, Nl. *vervaerd*.

FÆRSK, adj. (fæsk) recens, nove factus. *Færsk brea'*, panis secalinus recenter coctus; *færsce boale*, panis triticeus recens. — *Færsce moalke*, lac recens mulsum; *færsce buter*, butyrum recens; *færsk flæsk*, caro recens; *færsce fisk*, pisces noviter capti. — *Færsk wetter*, recens hausta aqua dulcis, sive lacuum, sive pluviatilis; *swiet wetter*, aqua dulcis, i. e. pluviatilis, opposita aquæ marinæ *sea-wetter*, *sélt wetter*, aqua salsa. — Figurate *De throánje fen Napoleon mei syn stille wreed-sloeghe loits stiet my noch færsk foár di eagen*. Ags. *fersc*, recens, purus, dulcis. Inversis literis Ang. *fresh*, quam formam quoque Frisii frequentant, sed paululum immutata notione.

F.b. *farsk* (fásk) idem cum F. *færsk*.

F.b. *fásk*, dulcis (aqua), aqua pluviatilis vel lacuum campestrium; haud salsa. Figurate, juvenis imberbis, *an fáskan kleeb*, imberbis osculum; Prov. *An kleeb sannar biard as üz an brei sanner salt*, osculum imberbe refert pultem absque sale. Hol. *Een man zonder baard is geen duit waard*. Hd. *kleben*, Nl. *kleven*, adhærere, *De lippen kleven aen elkander*, hærent labia labiis osculantium, Joh. 24. F.u. *fask* ex *farsk*, recens. *Faske bólle*, panis triticeus recenter coctus. Frisii urbicolæ, et Boreales *r* ante *sk* elidunt, unde *a* apud F.b. elongatur, dicentes *fásk* pro *farsk*. Itidem Sax. l. *fask* pro *farsk*, Bnl. I. 353.

færskje, vb.a. sale induratas carnes vel pisces macerare et dulciores reddere. F.u. *fáske*, vb.a. idem. F.b. *uffaski (fleask)* F. *It flæsk færskje. Uffaski* per assimilat. pro *ut-faski*. Joh. 169.

fris, adj. frigidulus et purus, *Fris wetter*, Ang. *fresh water*. *Fris waer*, cœlum frigidulum, reficiens, recreans. *'N fris koeltsje*, flatus vividulus. — *Di faem seócht er fris uet*, virgo floret juventute et corpore sano, Ang. *she looks freshly*. Ad virginem *Thou art fresh as Avril, sweet as May, bright as is the morningstar*, Carew. — *Fris folk*, adjutores integri, haud fatigati, Ang. *fresh men*. — *Frisse waer*, (recens, integra merces) pisces, legumina, mala, panes, quæque fere edulia. *Frisse dei*, dies novus et integer, *Wi hawwe hjoed noach ejuwn; um di Sinte-Piters-tjerke goed to ejæn malte wi 'n frisse dei nimme*.

frissens, Ang. *freshnes*, novitas incorrupta, pura, frigus recreans cœli. *Op sea amje wy yn de iepene loft de frissens fen wyn ind wetter yn*, Ang. *On sea we breathe the freshness of the open air*.

opfrisje, vb.n. et a. exhilarari, reficiri. *Fen di blide tynge oer syn soan is heit alleheel opfrisse*, nuntius lætus de filio erexit patris animum. *Di finne frisset op fen di thongergeate*, pratum lætificatur imbre tempestatis.

FÆSTJE, vb.n. jejunium servare. Nl. *vas-*

Digitized by Google

ten, F.v. *festia*, jejunium servare, jejunio delictum punire, Ags. *fæstan*, idem, Got. *fastan*, tenere, observare, comprehendere, i. e. se abstinere. Prov. *Lang fæstjen is nin brea' sparjen*, longo jejunio non parcis pani. *Lang festien is nin bræ sperrien*, Burm. 43. — *Dær is goed wachtjen, mar nin fæstjen nei*, exspectare possumus horâ prandii absentem convivam, ad ejus adventum jejunare non possumus. — *It fæstjen is neat, mar dat diwelsce læzen!* „jejunium quadresimale mihi leve onus, sed preces istæ continuæ intolerabiles sunt", ex trivio phrasis. *Hy is soo wolkom as d' eerste snein ijn 'e feste*, tam gratus ut primus dies solis in jejunio quadragesimali, qui severam abstinentiam et multas preces extraordinarias exigebat; i. e. minime gratus est.Burm. 31 pro *snein* quoque usurpant *di eerste freed*, prima dies veneris — *'T is quæ festien op ien ourmans daed* (dæd), inhians morti et hæreditati alius jejunare difficillimum est. Burm. 67.

fæstel-juwn, cg. Hind. *festel-ean*, dies ultima ante jejunium quadragesimale. Germani temporis stadia computabant per noctes, non per dies ut posteri. Incipit nox prima vespera, exitum habet mane; inde est quod (*juwn*, vespera, initium diei sequentis) *Christ-juwn, Mâye-juwn, Festel-juwn*, notabat diem ultimam ante festum nati Christi; ante mensem maji, ante jejunium quadragesimale, Hd. pro vespera habent noctem *fast-nacht*. Celebrabant olim omnes, nunc haud multi, istum diem hilaribus. Præcipue genio indulgebant potando, edendo et mutuis comessationibus; quid Angli hoc festo comedebant et ingurgitabant vide in voce *shrove-tide* apud Halliwellum. Inter cibos, quibus matres familiæ famulitium et liberos delectabant, præcipuum locum tenebant lagana, quæ materfamilias ipsa in foco coquebat. Hæc Ang.v. vocabant *shrove-cakes*, „small cakes made to give children on shrovetide," sed hodie *pancakes*, ut F. *pânkoeken*. Inde phrasis F. *It wyfke hat it sa drok as di panne op festeljuwn*, muliercula se distringit ut testa pistoria in jejunii hilaribus. F.v. *festa-iund, festel-avend*, Nl. *vastelavond*. Saterlandi pro *iund, juwn*, vespera, habent *dei*, dies, *festel-dei*, i. e. prima dies jejunii incipiens antecedente vespera. Ang. bor.v. ut nos *fasteryngs-evyn*, hodie Ang. North. *fastern-even*, „*And on the fasteryngis evyn rycht, In the begynning off the nycht, To the castell thai tuk thair way.*" Bruce.

F. *Fæsteljuwn hâlde* agere ferias esuriales, Ang. *to hold shrovetide*, idem. *Tis merry in hall, when beards wag all, And welcome merry shrovetide.* Shak. Nl. *schroef*, cochlea; *schroeven*, trochleam vertere, cochlea adigere, inire feminam, prælicenter grassari et petulantia commessabunda hac illac vagari; jactare se, gloriari, ostentare se. Kil. *Schruyue*, Zelandi, scurra. Kil. Ang.v. *to shrove*, hilaris esse, lætari. Vide *shrovetide* apud Jun. Etym. Hoogstraten Lex. Neerland. Lat. *schroeven;* supra 727, *draei*. Ut Nl. *persen, afpersen*, exprimere, *zijne moeder geld afpersen*, exprimere nummos a matre: sic Scot. *skrufe* notat facultates sordida parcimonia vel repetundis acquisitas. Lat. *extorquere, exprimere aliquid ab aliquo.* Jamieson *skrufe*. Alii *shrove* idem habent cum. Ags. *scrifan*, confessionem delictorum exigere et præscribere eorum pœnam, quæ vide Wedgewood, III. 179. E. Mueller, Etym. W.b. II. 329. n. Sed Franciscus Junius multo ante unus vidit verum, *schrove-tide*.

fæsteljuwns rommel-poat, cg. (crepitans, strepens olla) olla figulina, os stricte expanso segmine siccæ vesicæ tectum, in cujus centro hæret arundo transfixa, quam cantor concava manu humida sursum deorsum et deorsum sursum movens surdum citat murmur, cui cantilenam sociat suam. Tali musica rustica pauperes eorumque liberi in feriis esurialibus ostiatim stipem cogebant. — F. *rommel-poat*, Nl. *rommel-pot*, Sax.n. *fûke-pot foeke-pot*. Nl.v. *rommen*, versare. Kil. Ang.v. *to rome*, to growl; to roar. Ang.v. *rombel*, a rumbling noise, a murmur. Ang.v. *rommle*, to speak low or secretly, to whisper. Ang. *to rumble*, to make a hoarse low continual noise. Ang.v. *rombel*, a rumbling noise. Halliw. *Rombelen* assimilatis literis Nl. *rommelen*, F. *rommelje*. *Rommel* in *rommelpoat*, tum sonum subsurdum, tum motum manus arundinem sursum deorsum fricantis notat.

Digitized by Google

Nl.v. *rommelen*, robuste et celeriter sursum deorsum ultro citroque se movere, Becanus. Vide Kil. *rommelen*, *rammelen*, strepere. Ang. *to ramble*, assimilat. F. *rammelje*, Nl. *rammelen*. — Sax. n. *fûke-pot; foekepot*, dicitur a manu trudente arundinem in vesicæ segmine. Nl.v. *fuyck*, pulsus; *fuycken*, pellere, trudere, protrudere, pellere, pulsare. Ergo proprie Nl. *stoot-pot*.

fæste, fæsten, cg. jejunium quadragesimale. Ags. *fæsten*.

FAGJE, vb.a. verrere, verrendo mundare. *Ik fagje, dou fageste, hi faget*, pl. *wi, jimme, hja fagje;* pf. *fagge*, p.pf. *fage*, p.pr. *feyende*, ger. *fagjen*, Nl. *vagen* et *végen*. *Fage guód*, verrendo congestæ sordes; imagine, fæx populi, Cic. *quis-quiliæ*, colluvies hominum, rejectanei, pessimus quisque. Nl. *vaeghsel*, puramen, quisquiliæ, *uitvaegsel van het menschdom*. F.b. *fâgi*, ger. *fagin*. Joh. 172.

Ut ex *fâgje* fit *faye*, sic ex (fêgje) usitatum *feye; ik fei, dou fageste, hy faget; wi jimme, hia feye;* ger. *feyen*, p.pr. *feyende*, p.pf. (pf.p. *fégen) fein; fage, fagge; fegge;* verrere. Prov. *Dir de houn zijn stirt leyt ist schien fegge*, Burm. 13, ubi canis suam ponit caudam locus everritus est (cæterum ubique sordes.) G = W, Ang.v. *to fawe an old diche*, F. *'n âld feart himmelje*, sulcum aquarium veterem purgare.

feger, cg. peniculus ex setis quo verrunt solum, focum, cæt. Translate, ventus vehemens, *'N feger fen 'n koelte*. Nl.v. *vaegher, vegher*, qui ad quidvis cum alacritate expediendum est idoneus, expeditus ad quidvis prompte agendum, Becanus.

feegh, cg. (ductus peniculi) ictus, *'n feegh um 'e éaren*, alapa, *'n feegh üet 'e pànne*, asperiores facetiæ, *'n feegh*, idem, exprobatio; *Di snotjunge, dy di aldman jimmer yn 'e bek siet, krigge 'n feegh om raek. — Feegh op mar!* Infer plagas! Non parce colaphis! *di flier fâye*, solum verrere, i. e. converrere pulverem aliasque sordes soli in domo. Ang.v. *to fag*, to beat, to trash, Halliwell.

âffeye, vb.a. abstergere. *It swit âffeye*, sudorem abstergere. *Di smoárge ky mei rízen bjizzems âffeye*, vaccas cœnosas scopis vimineis abstergere. *It stiel dy smoárgh om rike liu' mei plomke-bjizzems âf to feyen iud di earme liu' âf to snouwen*, tibi dedecus est adulari divites et acerba verba jacere in pauperes.

oanfeye, vb.a. converrere soli sordes; *oanfagje*, pulverum, grana, farinam, sordes qualescumque in unum cumulum agere. *Goed oanfeye*, pertergere.

opfeye, vb.a. converrere sordes; *di souder, di stâl*, cæt. *opfeye*, contignationis, stabuli, solum verrendo purgare. *Opnimme* (tollere sordes) peniculo madido, *Di flier opnimme*

utfagje, F.u. *uetfege*, everrere, F. *utfeye. Di stâl utfeye*, everrere, purgare stabulum. Tropice, obtrectare, *Immen utfagje dat er nin turf heegh is*, aliquem consectari convitiis ut hominem abjectissimum. F.b. *utfagi*.

wei-feye, vb.a everrere; *weifagje*, idem, abigere sordes peniculo.

fagre, vb.a. F.b. polire, levigare, mundare, pulchrum. Outzen 70. Isl. *faga*, polire, ornare; *fagur*, splendidus, nitidus. Ags. *fah*, versicolor; *fæger*, nitidus, pulcher. *Fage, fage*, freq. *fagere*, contr. *fagre*.

FÂI, FAEI, adj. morti proximus specie bonæ valitudinis et salutis. Ex *ag* fit *âi*, F.v. *fach, fai*, capitis damnatus; *unfach*, absolutus, salvus. Ang.v. *fœie, fây*. F.b. *fàg*, Bend. 175, Ags. *fah, fœge*. Scoti *fey, fée, fie*, on the verge of death, Jamieson. Plene Ags. *deathfâh*. F. *fâh*, color, substantive labes, proprie notat mortis colorem; si adjective *fâh*, „coloratus, versicolor, mortis colore tinctus." Isl. *feigr*, Nl. *veeg*. *Feigr* proprie est, qui specie sanitatis olet cadaver, Isl. *feigia*, putrefacere. Frisii de morti propinquo ajunt *Hy ruwkt al nei de lodde*, sentit ligonem vespilionis.

Ex variis ominibus veteres portendebant lethalem exitum vel futuram securitatem hominis. Tutus erat, si adveniebat dum amici de eo confabulabantur; hi eum adhuc salutant verbis *Dou bisthe noch net fâi*, lupus in fabula; incolumis es. Surdum inopinata mors non manebat; *Dy doaf is is nat fâi*. Contra campanæ sonus tristis portendit mortem instantem hominis corpore sano; *Di klok liedt fâi*. Si canis nocte dieque latrat in vicinia domus ægroti, hic morti propinquus habetur. Superstitio eadem regnat inter Anglos.

Digitized by Google

FAI.

„If dogs houle in the night neer an house, where somebody is sick, 't is a signe of death." Brand, Ellis. III. 185. De Scotorum ominibus mortis futuræ consule Brand, popular antiquities, Ellis, III. 228.

Fâi teken, omen lethale. Scoti *fye-token*, idem. *Some observing to an old woman, when in the 99th year of her age, that in the course of nature she could not long survive, „Aye!" Said the good old woman with pointed indignation, „What fye-token do you see about me?"* Brand, pop. Ant. Ellis, III. 228. *Hy is sa fâi as 'n lûs op 'e kaem*, in vitæ periculo versatur ut pediculus in pectine. — Omina sæpe signis contrariis homines decipere amabant. Infantem, qui formâ antecellebat omnes, morti invisum olim credebant vetulæ; ideo nutrices sollicitæ antiquitus faciem venustam conspuebant. — Si quis amicus, cui erat mens sana in corpore sano, amicum ex gravi morbo cubantem visitabat, timebant ne, dum hic reconvalescebat, ille moreretur. Inde proverbium tritum. *De siecke leijt op het bêd en de faije giet er om oft stiet er foor*, Burm. 11. *De sike op it bæd ind di fâye er foar*, F.o. *De kranke ligt to bedde un de fege sit d'r feur*, ægrotus cubat in lecto, morti propinquus assidet lecto. Hæc religio alte radices figerat in omnibus Frisiæ cognatis gentibus, præsertim Scandinaviæ, ex gr. Suethis, Prov. *Ofta sitter fege wid them sjukas sæng*, sæpe ægrotantis lecto assidet morti proximus, Ihre, *feg.* I. 459.

âf-feye, vb. a. abstergere. *It swit affeye*, sudorem sudario abstergere. *Di smoarye kij mei rizen bjissems âffeyen*, vaccas cœnosas scopis vimineis abstergere. *It stiet dy smoârch om di rike liu' mei plomke-bjezzems âf to feyen*, tibi dedecus est adulari divites. Ang. v. *to fage*, decipere adulatione. Ang. Cumberland, *to fag*, to tire, to weary; *Fag.* st. servus. Johnson, Todd. F. *Di fuótten âffeye eârsthe yn hûs giesthe*, ne intra domum antequam culceos peniculo tersisti.

Prov. *Di boeren tsjinnet men wol to sizzen eaf di sike fai wieren eaf neat; den bihoefden ja der nin kosten meer om to dwaen.* MS. — *Faeije secken gae dij oan*, Burm. 20. — *It stiet faei as di dokters sizze*, *„Gôds macht is great!"* male actum est (cum ægroto) ubi medici dicunt, „Ingens est Dei potestas."

FAK, **fæk**, adv. sæpe, plurifariam; magis Frisicum est *jamk*, idem, crebro. Nl. *vaek*, idem. *Di feint komt my fakər noach yn 'e herberge*, me judice famulus nimis frequentat compotationes in diversorio.

Ags. *fæc*, spatium, temporis intervallum; dat. pl. *fæcum*, intervallis, i. e. frequenter, ut Nl. *veel-maels*, multis vicibus. Ex *fæcum* est F.v. F.o. Nl.v. *faken*, *fake*, *fâk*. Anglosaxones *faca* sæpe sumebant pro lustro, i. e. quinque annorum spatio; *fifvintrafæc*, quinquennium; *fæcum* vel *fifgearum*, lustris. Lye, *fæc.*

FALA, **fella**, vb. a. F.v. Nl. *vellen*, sternere, Nl. *ten val brengen*, fundere humi; prostrare, occidere. Vide *falla.*

FALAGH, n. p. f. F.b. F. *Folle*, (Fol) *Fou*, idem. Ifidem *Fâlkurt* F.b. n. p. v. pro F. *Folkert.* Joh. 18. Wass. II. 104. F. *Folke*, n. p. v. *Folk*, *Folkje*, n. p. f. *Folle-gea* vicus in pago Lemsterlaudia.

FALAGH, adv. F.b. quodam modo, aliqua ex parte, consilii expers; *fâlâghaid*, st. hæsitatio, medietas consilii et facti. *Din falaghaid halpt di nant*, tua medietas te non juvat. (Confer Hd. *halbheit.)* Isl. *falega*, haud prompte, indignanter; *falegr*, adj. taciturnus, dissentiens.

FALD, **falde**, (fâd, fâde) plica. *L* ante *d* eliditur ut *wâd*, *âd*, *wrâd* pro *wald* sylva, *ald* vetus, *wrald* mundus. *Faelde*, Molkw. non tantum plica, sed venuste quoque cardo, *Koperen faelden*, cardines ænei, ubi *L* manet. *Di faem lûkt di mûle yn fâlden*, virgo contrahit os in plicas, quasi improbans vel dedignans. Frisii *fâlde* efferunt *fóade*, ut Ang. habent *folde*, *fold*, plicare, ex Ags. *faldan*, *fealdan.*

Fâlde, plica. *'N ding yn 'e bæste fâlde slaen*, consulere aliquid optime. Nl. *Als een dinck is gedaen, Moet men 't in de beste vouw slaen*, Sart. Adag. 46. p. 322. *'T is best dat m' alle dinck slaet in de beste vouw*, Cats, Sinnebeelden, II. 4. *Slachtende die van Yperen, die slaen het laecken in de beste vouw*, R. Visscher, Sinnepoppen, 193. Sax. l. *Eine sake in den besten folen leggen*, Bnl. I. 435. Holstein, *De rok is eer ut de folen*, (plicæ suppari eæ sunt

Digitized by Google

turbatæ) virginis pudicitia imminuta est. *Ho is 't mei ues síke bür-wíf? Hja is woer yn 'e fálden*, quomoda valet vicina ægrota? Ex morbo recreata est.

Ags. *fold*, plica; *sceap-fold* ovile, ellyp. *fold;* proprie crates ex viminibus complicatus, quo sæpiunt ovilia sub dio. Nl. v. *vlechte* (plica) crates, Kil. πλέκος, sportula viminea. *Do de tynge fen keite-dea kaem rekke mem allehiel uet 'e fálden*, nuntio mortis patris mater misere turbabatur, territa erat.

fâldje, vb. a. plicare. præs. *ik fáldje, dou fáldeste, hi fáldet*, pl. *wi, jimme, hja fáldje*, pf. *fálde*, p. pf. *fálden*, p. p. *fáldende*, ger. *to fáldjen. Di roak fáldje*, complicare vestem; *yn fálden lisse*, idem. *It plak yn 'e roak wei-fáldje*, togam ita componere ut plicæ maculam abscondant.

Ags. *fealdan, fyldan*, pf. *féold*, unde Ags. *fold*, plica, Nl. *vouw*. F. v. *en-fald*, adj. singularis. Ags. *anfeald*, Ang. v. *anfald*, Ang. exoticum *single* (singularis) tropice, simplex, sincerus, ut Lat. (sine plica) *simplex*. F. *ien-fáldich*, simplex, apertus, ductilis.

ien-fâld, Ags. *anfeald*, Ang. *single;* F. *twa-fáld*, Ags. *toy-feuld*, duplex, Lat. (duo plica) *duplex;* F. *thrye-fáld*, Ags. *thry-feald*, triplex; F. *folle-fáld*, multiplex, Ags. *feala-feald*, Nl. *veel-voud*.

enfaldich, adj. F. v. singularis.

enfaldeched, f. F. v. simplicitas. F. *ienfáldins*, Ags. *anfealdnes, feala-fealdnes*. Nl. *veelvuldigheid, veelvoudigheid*.

for-fâldje, vb. a. plicas turbare, mutare vestis plicas.

gear-fâldje, vb. a. complicare. *Di hannen gearfáldje*, Nl. *de handen zamen vouwen* digitos inter se pectinatim complicare. Simplex *di hannen fáldje*, idem, vel *di hannen geardwaen*.

opfâldje, *di klean opfaldje ind wei-bergje*, vestes complicare et in arcam seponere.

FALGJE, vb. a. occare. Ags. *fealh, fealg*, occa. *Hjit-falgje*, (calide occare) irritare, calefacere aliquem. Eadem figura G. J. *eyd-tynje* (dentibus occæ planare agrum) reprehendere, vituperare. Ang. *harrow*, occa, *to harrow*, occare, vexare, torquere, excercere. Supra *eidetinen* 871. Bav. *falgen*, Scoti *faulch*, novale arare, Schmeller I. 527.

fualagh, F. b. agri cessatio, novale. F. *di braek*, Nl. *de braek*. Ang. v. *falow*, Ang. *fallow*, iteratim agrum incultum arare; *fallow-field*, Nl. *braek-land*. Joh. 131.

FALLE, vb. n. cadere. *Ik fál, dou falste, hi fált*, cado, cadis, cadit; pl. *wi, jimme, hja falle*, cadimus, caditis, cadunt, pf. *ik foel*, Hind. *yk fael*, (Nl. *ik viel*, cadebam.) p. p. *fallende*, p. pf. *fallen*, ger. *to fallen*. F. b. *fále*, Joh. 172, ut *fare* ib. pro F. *farre*. F. v. *falla*, pf. *fól* (unde F. *foel*); ó præteriti ex á fluxisse puto, Hind. *hi fál*, cadebat, *ju fálen* cadebant, inf. *falle*. Ags. *feallan*, pf. *feol*. Sax. v. *fallan*, pf. *fél*. Nl. v. *vallen*, pf. *ghevél*, unde *geviel*, Nl. *vallen*, pf. *viel*. Sax. v. (pf. *fél*) *fellian*, prosternere, Nl. *vellen;* Isl. *falla*, cadere, *fella*, sternere, prosternere, occidere. Ang. v. *to felle*, to knock a person down, Ang. *fell*, occidere, *to fell down*, Nl. *nedervellen, een nederlaeg doen*, occidere. Ang. Craven. *I'll be felled!* Hang me! Nl. v. *vervellen* (sternendo perdere) laqueo vitam finire, *Noch gegeuen van costen, doe men twee appelbreekers vervelden, die een vrouw verkracht hadden*, Rekeningen van Utrecht, 1514. *Appelbréker*, divenditor pomorum. *Breker* idem quod Ang. *broker*, (fractor, i. e. distributor mercium et pretii inter venditorem et emtorem) proxyneta, ab Ags. *brecan*, frangere, Nl. *breken*, pf. *brak*, unde *brok*, thema verbi Ang. v. *to broke*, tractare condiciones, pacisci aliquid, et *broker*. Altera forma est Ags. *bryttan* (F. *brit*, fragmentum) in fragmenta dividere, dispendere; *brytta*, distributor, dispensator; qui *distrahit* merces, Ang. *retailer*, Gal. *qui vend en detail* (in dissecatione) Ags. *vin-brytta*, caupo. F. *sliter*, qui distrahit merces pro mercatore, Ags. *slitan*, findere. Cf. Jun. Et. *broker*. Cæteri etymologi, neglecto Junio, alucinantur, ex. gr. E. Mueller *broke*, 133; Wedgewood *broker*. Nl. *man*, homo, pl. *men*, unde pendet plur. pf. *vervelden*, quod Frisii adhuc frequentant. — *Dea' falle* moriens cadere. Ang. *If one should be a preye, how much the better To fall before the lion than the wolf*, Shak.

Op 'n duit deá falle (proprie, in duta, nummo minimo, moriens cadere, i. e.) ob dutam mortem obire, quod avarissimi hominis est. — *It wetter fált*, Ang.

Digitized by Google

The water, the river falls. — *Rykdom falt my naet ta deel*, Ang. *Riches have not fallen to my share.* — *Di hungerige falt as 'n róppige houn oan syn iten.* Ang. *The hungry falls like a dog on his food.* — *Di juwn falt*, vesperascit, Ang. v. *fall of the year*, autumnus. — *Di priis fen 'e buter falt*, submittitur pretium butyri. Ang. *to fall* active, dimittere pretium, *You fall the price of your natural commodities*, Locke, abusu pro *fell*, Nl. *vellen*, prostrare. — *Súr falle*, triste accidere, *Ald ind earm falt my súr*, senectus tristissima mihi cecidit pauperie aggravata. Prov. *Ald ind earm is de Joodsce flók.*

fâle, F.b. Prov. *Diar kuuch klemmart fealt liach*, F. *Dær heach kladdert falt leegh del*, tolluntur in altum ut lapsu graviore ruant, Joh. 172, 191. *Dir ausere en keul gréft fâlt 'r sellew æüjn*, F. *Dêr oaren 'n kule graeft, falt er selme yn*, incidit in foveam quam fecit aliis, Bend. 140. a. F. *Stjit my naet oan, ik fal sa jerne*, ne me impinge, amo cadere; ad puellam ardentem. *Falle*, ex more esse, moratus esse, *De keardel is túk, mar falt hwat loai*, cæterum ad rem attentus homo pigratur aliquantum.

fallich, fellich, adj. F.v. mulctæ obnoxius. Nl. *boet-vallig*, Isl. *felldr*, convictus criminis. F. *réad-fallich*, subruber. Nl. *bouw-vallig*, ruinosæ (ædes) F. *boufallich huws*, domus caduca.

balk-fallich, adj. F.v. mulctæ obnoxius propter domum ita vitiatam, ut trabes labefactatæ cadant. F. *boufallich*, Nl. *bouw-vallich*, ruinosus. Mox *forfallich*, in ruinam vergens.

speer-fallich, adj. mulctæ obnoxius propter domum vitiatam ut tigna gracilia, quæ tectum sustentant, corruant. F. *spier*, pl. *spiérren;* Nl. *sparren*, *daksparren*, tigna ex stirpibus gracilioribus pini silvestris, quibus tecta domuum muniuntur, intersertis tigillis F. *latten; spjirren ind latten* junctim citat usus. *Jiffers* quibus hodie firmant tecta spissiores sunt quam *spjirren.*

(yn 't gærs falle) gærs-fallich, adj. F.v. (quod in gramen cadit) detruncatus *gers-falle lettha*, amputata membra. *Gersfelle thuma*, pollex truncatus. *Gersfallich* in genere, in terram jactus; tropice, truncatus; inde, inutilis (inutile membrum) perditur. Non valet tantum de membris, sed et de refracta domo, *thet hus lidze gresfelle.* „Jacere in gramine ibique manere," valet „non mulctatus."

F.b. *De âpel falt âi wid fon 'e stam*, F. *De apel falt nat fier fen 'e beam*, refert moribus et ingenio parentes suos. — *Us Wobbe, sei mem, is 'n flugge junge; ja, sei hcit, as 'n oar falt leit hy al.* — *Twisck fallen ende opstean*, Burm. 69, dubius hæret.

falle, vb.n. accidere, evenire. G. J. II. 64. *fallende sjeaktme*, Nl. *vallende ziekte*, Ang. *falling-sickness*, Ang. v. *falling-evyl*, *falling-down*, Nl. v. *vallende evel*, morbus caducus vel comitialis, epilepsia. Halliw.

fâl, cg. lapsus, interitus. G. J. I. 16. F.b. Prov. *Huchmœujd gongt foar 'e fâl*, Nl. *Hoogmoed koomt voor den val*, tolluntur in altum ut lapsu graviore ruant. Nl. *val*, m.

fâl, cg. pl. *fallen*, melodia, Gal. *cadence*, (B. L. *cadentia*, ex verbo *cadere) Dy âlde bíarpsalmen hawwe sokke moaye fallen*, quam dulces sunt veterum canticorum melodiæ. Tropice, *Dat ding hat nin fâl*, absurdum est. — *Fâl*, convenientia, *It hat nin fâl dat âlde beppen mei di manliu' hoálefoálje*, indecorum est si vetulæ nugantur cum viris. cf. *falle, bifalle.*

fâle, falle, cg. decipulum; *rotte-fâle, muze-fâle*, glirum, murium decipula. F.b. *raat-feal, mús-feal*, Joh. 121. Ang. v. *pilfall*, (Kil. *falle)* a mousetrap. Ang. *fall. Rottefalle*, vicus in pago Achtkarspelen. — Decipulum *glirium* magnum audit *kleuster*, n. *claustrum* proprie monachorum; multos habet recessus, in quibus, ut monachi in cellis, nidificant glires. F.b. *fæl*, m. *de fæl*, Hd. *der fall*, casus, Nl. *val*, id. m. F.b. *jö fæl*, f. Hd. *die falle*, Nl. *val*, f. decipulum. Bend. 32.

fâl, foal, n. ostium cadens in cardinibus mobile, accessus ad solarium; ellyptice pro Nl. *val-luik.* Neutrum genus est ex suppresso *luik*, n. operculum, operimentum.

fal, maris tractus quidam. *It fal fen Urk*, mare ab occidente præterfluens insulam Urkam, sive propter majorem profunditatem, sive quod naves per tractum cum ex *alto* i. e. ex oceano descendunt in mediam Hollandiam, præcipue ejus metropolin Amsteloda-

Digitized by Google

mum. Fluenta maris mediterranei *Suder-sé*, ducentia ab ejus ostio Helderâ in mediam Hollandiam, nautæ vocant *de rivier*, flumen. *Di scippen falle yn 'n hawen*, naves portum intrant.

fâl, n. funis quo vela mobilia navium attolluntur vel laxantur deorsum. *It fokke-fâl*, dolonis, *It seils-fâl*, veli majoris funis laxans.

falle, F.v. mensura quædam agrorum. *Twee vallen lands*, Ch. II. 270. Ang. North. *falls*, the divisions of a large arable field attached to a village, F. *fellingen.*

âf-falle, decidere, *Fen it hynzer âffalle*, de equo cadere. Tropice, *De man falt my âf*, homo meam de eo spem bonam fallit. *Di bledden falle âf*, Ang. *the leafs fall of*, folia dimittuntur.

ôffalle, F.v. decidere, deminui, perdi. *Thi fiarda panneng ach of te fallene*, quarta pars de pretio est detrahenda. F.b. *affâle.* Joh. 142.

falle, vb.n. placere, Gærspraek, p. 6. Nl. *gevallen*, *bevallen*, idem.

bifalle, placere. F.b. *falle*, idem, Isl. *falla*, idem, *That fallr mêr vel*, hoc mihi placet, Nl. *Dat bevalt mij wel:* B. L. *cadere*, placere. *Liu' dy 'n bytteje biloawje ind 'n bulte dogge, befalle my better, as dy bergen goud beloawe ind jin mei âld blik afsâttje. — Bifalle fen*, parere; *Myn wiif is fen 'n erfnaem bifallen*, uxor mihi peperit filium primigenitum; *befalle* proprie, casu obrui. Supra 256. Angli active *fal*, parere,

They then conceiving did in yeaning-(time,
Fall party-colourd lambs and those (were Jacobs. Shak.

byfalle, accedere ad sententiam alius.

del-falle, cadere in humum. Ang. *to fall down.* F. *Di drunken soldaet foel del as 'n ôxe, as 'n stien:* Nl. *neder-vallen*, Isl. *falla nidr. — It komt op myn kop del* istæc in me cudetur faba. — *It rizen beslach falt del*, puls farinaria fermento tumens subsidit. F.b. *dælfâle*, Bend. 244. F. *Fal del mar!* Conside! Ang. *Take chair!* Alias *Smyt dy del!* (prosterne te!)

fôrfalle, accidere. *It minste hwat er fôrfalt ken di plannen fen di wiiste man foridelje*, casus minimus sapientissimi consilia facit irrita. Nl. *voorvallen.* Isl. *Hvad sem fyri fellr*, quidquid inciderit.

fôrfal, n. casus, fortuna. Nl. *voorval.* F.b. *faar-fâl*, Bend. 244. Prov. *It fôrfal hat alles yn 'e macht, ind laket.*

fôrifalla, forfalla, vb.n. F.v. mori. *For* respondet forma et notione Latinorum *per* in *per-do*, *per-juro*, *per-eo*, *per-fidus*, *per-verto*, in quibus damnosam themati addit significationem.

forfalle, vb.n. (Lat. *di-labi)* in ruinam vergere, in pejus ruere, collabi. *It huws forfalt*, collabitur domus. *De man forfalt*, homini decrescunt vires. *Hy siucht er forfallen uet*, facies hominis notat conquassatam valetudinem; consenescit. Nl. *verval van krachten*, virium collapsio, F. *Syn boel is forfallen*, res ejus fessæ sunt.

forfalle, labi in statum pejorem. *Hy is yn 'e hânnen fen besciters forfallen*, venit in manus nebulonum, deceptorum. *It is 'n goed man, mar forfallen oan 'e drank*, vir probus, sed ebriositati deditus. *Mei it prunkjen fen syn doaiters is di heit yn scilden forfallen*, cultus filiarum sumptuosus patrem ære alieno demersit.

falla, F.v. cadere, idem quod in pejus ruere, convenit cum *labi* in *res lapsæ*, *dilabi*, *collabi*, *sublabi*, cæt. vel *cadere graviter*, *occidere*, *decidere*, *concidere*, *caducus.*

fællig, adj. compositus, dispositus, diligens, attentus, frugi et sobrius. Bend. 134. 176. Cf. Nl. *bevallen*, placere; *bevallig*, venustus.

forfallich, adj. cui conquassata est valetudo.

forfal fen wetter, aquæ fluentis descensus. *Yn dat forlaet is great forfal fen wetter*, per istud emissarium rapidus est aquæ descensus.

forfal, n. prolapsus, decidium, decrementum, conquassatio. *Hynlippen is yn forfal*, collabitur Hindelopia.

gear-falle, in unum concidere. *Twa reâkken hea' binne gearfallen*, duo fenilia vicina in unam corruerunt.

gefal, m. casus, eventus, plerumque insolitus, mirus. *Di faer trouwde mei syn stypdochter; dat wier 'n raer gefal*, pater suam ducebat privignam; facinus inauditum.

hinne-falle, vb.n. improviso delabi, ut in morbo cadivo. *Di man foel er sa mar hinne ind wier stiendéad.* F.b. *hâne-fale*, Bend. 241, Nl. *heenfallen.*

yn-falle, illabi. *Di groun falt yn*, sub-

Digitized by Google

sidit solum. *Di wangen falle him yn* genæ ei macent. *Ynfallen throánje*, facies macera genis caducis. *Di âlde braek is yn-fallen*, ædes exesæ corrue runt. — *Ynfallende stjuwn*, prora acutior recedens in navis carinam, opposita prorsæ obtusæ *'n stompe stjuwn*. — *Hy falt yn 'n bulte kósten*, sumtum magnum admittit. — *Ynfalle*, subire animum, recordari, *It falt my yn dat ik di greate minsce-slachter Napoleon thryeris to Amsterdam sjuwn hab.* Recordari *di namme wol my nat ynfalle* non subit me hominis nomen. — *Yn sliep falle*, Ang. *to fall aleep*. — *Mei di doar yn it hús falle* (aperiens fores irruere in ædes, cum ædibus apertis) imparatum aliquem offendere. — *Dat falt faek yn mannich minscelibben nat ienris foar*, Ang. *Such thing does fall scarce once in many ages*. — *Di Moezel falt yn 'e Ryn*, Ang. *The Mozel falls in the Rhine*. — *Yn 'e hannen falle*, in potestatem alicujus venire. *De sted falt de prins yn hannen*, capit princeps urbem. — Tropice, præter spem evenire; *It falt my yn 'e hannen, dat dy wylde jonge him sa dimmen oanstelt*. — *Yn fortwiveling falle*, adduci in desperacionem. — *It swiere arbeidjen falt âlde minscen sûr*, labor gravis senibus permolestus est. — *Yn 'e hawen fen Harns falle*, se recipere in portum Harlingensem. — *Di âlde Grouwster merke falt yn mei myn jirdei*, Ang. *The old Grouw-fair falls in with my birthday*.

fal-yn, proprie, imperativus vb. *ynfalle*, in lectum cadere, st. *fal-yn*, hospitium. *Swiete falyn*, domus hospitalis et epularis.

ynfal, cg. repentina cogitatio, scitum; *'n rare ynfal*, mirum cogitatum; abnorme inventum.

mei-falle, vb.n. præter spem evenire. *It heawinnen falt mei*, fenisecium exspectatione uberius est.

oan-falle, aggredi. Adulans, blandiens aliquem aggredi, ex. gr. ut infans matrem vel nutricem. — *Fal oan mar! Fal oan as junge Turken!* Edite, convivæ! Invitatio convivatoris ad mensas paratas, Ang. *Fall on and try thy appetite to eat*, Dryden; *Fall to with eager joy, on homely food*, Dryden. Ang. *to fall on, to fall aboard*.

ont-falle, vb.n. improviso cadere, excidere. *Hy is sceef; di romer ontfalt him*, ebrius est; poculum ei excidit. F. v. *undfalla*, excidere, *Kening Kaerl leet syn handschoeck undfalla*, F. *Kening K. liet him syn kanscoeck untfalle*. (Rex Carolus sibi manicam excidere sinebat.)

ontfalle, excidere casu, excidere imprudenter, improviso, *Er ontfoel him 'n hird wird*, Ang. *Some rude expression fell from him*.

falle op, procidere. *Op 'e knibbels falle*, provolvi genibus. *Op 'e holle falle*, in caput devolvi. — *It is 'n minne keardel; hy is ryk, mar falt op 'e êarmen*, opprimit pauperes. Ang. *to fall upon*. — *Earne opfalle*, cadere in quid, hostiliter aggredi; improbare, carpere quid, *Nou hy neat wyt to lekjen op it goed, falt hy op 'e priis*, nihil quod improbet in merce videns carpit ille pretium. — Ang. *to fall upon. To get rid of fools and scoundrels was one part of my design in falling upon these authors*.

tafalle, præter spem accidere. *Ik hie' nat folle each op di man, mar hi falt ta*, homo expectationem, quam nullam mihi commoverat, superat. F. v. *Sa dele hia the hewe therse mith riuchte tafalle muge*, Nl. *zo delen zy de have, wien se met recht ten deel mag vallen*, cui jure accedunt bona. — *Tafalle*, affluere, de lacte materno valet, *Di boârsten falle ta*, lac affluit in mammas. *'N besondre seyne fallei de opriuchten to*, G. J. II. 92, singularis dei favor fortunat bonos. *Di jildwolken klimme di dûbeltsjes sa fæst yn 'e fûst, dat se hjar throch 'e fingers falle*, nummi nimis compressi elabuntur inter digitos avari. G. J. II. 99.

tafal, n. casus. *By tafal*, forte fortuna. — Nl. *toeval*, F. *tafal*, accessio morbi comitialis.

tefalle, vb.n. Sax. v. *tofallan*, dilabi, Hd. *zerfallen*, ita cadere ut lædatur. In *te* est vis depravandi; *testjitte*, in fragmenta tundere, *temeâlle*, in particulas molere, *it gat teride, tescrine* equitando anum atterere.

tsjin-falle, sese opponere alicui, *Friunen meye nin friunen tsjinfalle*. — *Tsjinfalle*, expectatione minus esse. *Moage frouliu' falle tsjin*.

throch-falle, cadere per. *Troch 'e koer falle*, (per corbem cadere, i. e.) quod celabat confiteri. Hol. *Door den mand vallen*, idem; *door den mand druipen*,

Digitized by Google

elliptice *druipen*, in studiis tentatum deficere et arceri.

uetfalle, (excidere) *Uet it bæd falle*, de lecto cadere. — Accidere, Prov. *Alle bakten ind brouten falle naet allyk uwt*, eadem incepta non eundem habent eventum. *Alle ding hat syn uetfallen*, omnia incepta casui subjecta sunt. Ang. *to fall out*, accidere, evenire; evadere. — Nl. *een uitval doen op den vijand*, eruptionem facere in hostem. Ang. *to fall out with*, jurgare, rixari. F. v. *utfalla*.

uet-fal, cg. repentinum convitium, mirum dictum vel scitum promptum.

um-falle, collabi. F. b. *um-fâle*, Bend. 244. Phrasis *Hi falt um fen wysheit as de kât fen Salomo, dy de nekke briik.*

under-falle, cadere subter, ex. gr. inter luctantes sub athleta adversario. Ang. v. *to try a fall*, to wrestle. Hall.

ur-falla, vb. a. F. v.

oer-falle, vb. a. intervenire, improviso visitare amicum, incautum opprimere, Nl. *overvallen*.

oer-fal, cg. accessio subita animi deliquii, similis morbi comitialis symptomati.

wei-falle, vb. n. decidere, in latus ruere; abrogari, desuefieri. F. b. *wech-fâle*, Joh. 172.

wei-falle, decidere, desinere, cessare. *Di wâlen falle wei*, ripæ decidunt, i. e. frustulatim rumpuntur et decidunt in aquam, F. *âfbrokkelje*, Gal. *ecrouler*. *Di kuten falle him wei; hy hat him forthild oan 'n flæskfet*

fal-bræge, cg. pons pensilis. Nl. *valbrug*, F. *flap-bræge*, idem; *thille*, cg. tabulatum latum ligneum fixum utramque ripam fossæ jungens, quod pontis vices præstat. F. *Hout, planke*, Nl. *vondel, vonder*, ponticulus ex tabula lignea utramque sulci aquarii ripam jungens.

fal-dôr, cg. Ang. v. *faldore, a trapdoor*, Nl. *valdeur*, janua subductilis, ostium cadens.

fal-hoed, cg. Nl. *valhoed*, pileolus duplicatus infantum contra casus vim.

fal-laet, n. emissarium aquæ, quod janua pensili cadente clauditur et suspensa aperitur. ex. gr. *It Uretherper fallaet*. Naves haud transeunt; servit tantum ad moderandam aquæ altitudinem a parte interiore. Ang. *fall of water, falls of fontain*. Differt ab emissario *forlaet*, Nl. *verlaet, sluis*, quod per hoc naves transeunt, quatuorque valvis pro re nata aperitur vel clauditur. Nl. *laten*, remittere, emittere; *ader-laten, bloed-laten, laten*, mittere sanguinem; *verlaten, afgieten de olie*, defundere oleum. Nl. *val-deure*, janua subductilis, ostium cadens; *val-brugghe*, pons pensilis, F. *flap-bræge*, idem.

FALK, cg. falco. *Hy het êagen as 'n falk, hy siucht sa ful as 'n falk*, acutissimi ei sunt oculi. Prov. *Elts mient dat syn ûl 'n falk is*, (quisque suam noctuam habet falconem, avem venaticam magnatum) quisque sua rerum optima putat. — Falco in maximo honore erat apud reges et nobiles, quibus solis privilegium erat venari ardeas volantes immisso falcone. Quo numero hanc avem haberent veteres, inde patet, quod inter ministros regum olim eminebant *falconarii* sive accipitrarii, de quorum munere, dignitate, juribus et privilegiis consule Du Cange in voce Falconarius. Cf. praeterea Sax. l. *He meende he had daar enen falken fangen;* autumabat se ibi cepisse falconem, i. e. magnum lucrum, Bnl. I. 330. Cum falcone veteres comparabant corpus humanum; utrique enim eadem gulæ rapacitas, idem honor idemque imperium, quidquid enim agunt et student miseri mortales in hoc tendit, ut corpus suum alant et foveant. Notum est proverbium Napoleontis I: *Tout pour le ventre*, Gallorumque *La fourchette est le sceptre du monde*. Idem docebant Frisii et Hollandi proverbio *'T lyff hiet falck*, Burm. 67, ventri nomen est falco; Nl. v. *Het lijf heet falck. 'T liif* Frisiis est venter tantum, Neerlandis vero *'t lijf* et corpus et vita erat. Sartorius sumebat Nl. *lijf* sensu vitæ; vertit enim omnia esse posthabenda, quo vitæ consulat homo. Nullum enim pretium cum vita confero. Sartorius Cent. VIII. 89. — *Hiete, hjitte*, nominari, vel nomine quodam appellare, i. e. ut talem habere aliquem et cum eo agere: valet quoque in phrasi, F. u. *Ik sal him neef hiete* (fratrem patruelem illum appellabo, i. e.) eum exercebo. — Nobiles veteres sibi probro ducebant animalia capere armis superioribus; inde prov. *Hier mei hier, feêr mei feêr*, pilus pilo capiendus, penna pennâ capienda; animalia quadrupeda quadrupedibus; ideo ardeas non missilibus, sed falconi-

Digitized by Google

bus venabantur. Neque duos falcones uni ardeæ ut hodie, sed unum tantum falconem opponebant.

FALOM, cg. *de falom*, viculus Smallingerlandiæ.

fal-um, F.b. nomen vici olim aquis submersi in antiquo littore boreali, Joh. 19.

falum, vicus Frisiæ borealis. Bend. 104.

FALSK, adj. fallax, imprimis qui animo hostili simulat amicitiam, amorem, favorem. *Falsce njirre*, vipera perfida, i. e. ficta mulier. *Falsce lûbes*, insidiator perfidus. *Dy flaibek is sa falsk as it wetter jip is*, F.b. *so falsk üs 't wêdar jip as*, homo impenetrabilis simulationis, Bend. 80. Veritas apud eum quasi in profundo *(wêdar*, aqua) demersa est. Tropice *Dat rint falsk*, lineæ non sunt parallelæ, interstitia non sunt æqualia. — *Falsce minten*, nummi adulterini. *Falsce kûten*, suræ adulterinæ; convitium exhaustæ pubertatis, quod Frisii in suris nervosis ponebant vim masculam.

FALGIA, vb.a. F.v. aratro vertere terram. Sax.l. *falgen*, Ang. *to fallow*. Nl.v. *velghen*, versare. Confer *felge*.

falige, Beneficiael-boeck, hodie *felling*, pl. *fellingen*, agri arabiles præsertim in Dongeradéla, tum orientali, tum occidentali, et Ferwerderadéla, altiores et molliores cæteris, sub ditione quorundam vicorum, quorum incolæ eos mutatis vicibus colebant; proprie, agri versatiles, singulis annis dominum, seu potius colonum, mutantes. *Falingen*, agri in East-dongeradela, prope a vico Ee orientem versus: Tab. Geograf. Schotani. Ang.v. *falls*, the divisions of a large arable field attached to a village. Ang. York. *to fell*, to come round periodically. Posthumus, Hjouwerkcerke, 65; *werven*, mutare agros, 66, 69; F.o. *warf-riucht*, possessorum jus ex quo quisque sua vice agrum colunt. *Warven*, *werven*, versare, Ags. *hveorfan*, vertere, mutare. Aliquando *a* in *falige*, tum ad *e* in *felling*, tum ad *o* in *volige*, trahitur, 70. Confer *Felawe*, Nl. *Veluwe*, pars Gelriæ collina.

hjit-falgje, vb.a. lacessere, irritare aliquem.

FANA, FONA, m. F.v. vexillum, signum militare, quod magistratus tollebat contra legirupas, qui mulctam non solvebant et contra rebelles. Hoc erat inter gretmannorum officia. Universe *fana* autoritatis publicæ fuit insigne: *dat iemma dine urheriga seke mit fiore ende mit fana*, quod vos (gretmanni) rebelles persequimini incendio et vexillo, i. e. cohorte armata.

fana, F.v. vexillum sacrum, quod in pompa, sive per templum, sive publice per vias, tollebant. Plene Nl. *kerkenvane*.

faentsje, n. vexillum parvum, Nl.v. *vaenken*, Nl. *vaentje*. Vexillum qui tollit aggredi hostem audet et fortem se præstat. Inde proverbium *Littet faentien alheel naet lidse. Jou de moed naet ferlern*, Burm. 44. — Ne prorsus deponas vexillum. Ne animum despondeas. Præsta te virum.

Lat. *pannus*, Goth. *fana*, m. tela. Sax.v. *fano*, m. linteum, (Nl. *laken*, *bedde-laken.)* Ags. *fana*, m. Ang.v. *fane*, vexillum, Nl.v. *vane*, *vaenken*, vexillum, proprio sensu „panni," Nl. *vlagge* vel *wimpel*. Nl. *vaen*, f. *vaendel*, n. vexillum. Sax.n. *faendel*, lacinia lacera, pannus lacerus. Muliercula stipem cogens mihi suam vestem pannosam monstrabat, dicens, *De faendels hangen miin bi de rok neêr*, ecce lacinias laceras meæ vestis pendulas! Sensu eodem valet *flerken*, alæ.

Vexillum Frisiæ olim notabant septem foliis nymphæ F. *pompe-bledden*, quæ repræsentabant septem *Zelanden*, agros maritimos, in quos Frisiam dispertiebant. Hæc planta quaquaversum in lacubus et aquis pluviatilibus Frisiæ nostræ læte floret. Radices agit in fundo, unde scapus ascendit donec se emergens aquæ supernatat ibique lata folia *(pompebledden)* et flores splendidos, sive albos, sive flavos (F. *swanne-blommen*, cygnorum flores) expandit. Similis huic nymphæ est lotus Ægyptiaca, imago symbolica incubationis et creationis mundi ex aqua. Dicitur *lymphæa lotus*, inter Botanistas audit *nelumbium speciosum*. Ex Aegypto evanuit, crescit vero et luxuriat incomparabili pulchritudine in aquis pluviatilibus Indiæ, ubi Budhistis est imago symbolica dei intaminati. Aquam habebant symbolum seductionis et feminæ, et ut nymphæa lotus supernatat aquam madore intacta, sic deus se commoveri non sinit illecebris et voluptate. Hinc est quod Budhistæ

Digitized by Google

repræsentant deum ut adolescentem sedentem in flore et foliis loti natantis. F. *It wiif is sa falsk as 't wetter jip is*, hæc mulier perfida sua simulatione æquat aquæ profunditatem.

Dum Germani ex India migrabant in Europam, hanc religionem secum tulisse videntur; certe ejus vestigia restabant apud veteres Frisios, qui hanc plantam verecunde et non sine quodam timore arcano tangebant. Dum nos pueri per hos flores naviculabamur, nemo nostrum eos decerpere audebat; communis enim superstitio inter nos ferebat, temerarium, qui hunc florem manu tenens caderet, protinus morbo comitiali corripi vel mori. F. *pompebledden*, folia nymphææ, proprie folia dejicientia, prosternantia. Isl. *pompa*, præceps ruere, F. *De óxe pompt op 'e groun del*, procumbit humi bos.

FANDER, cg. arvum vicinum vico Rinsumageest in pago Dantumadeel.

FANDIA, F.v. *fandje*, *fandelje*, *fantelje*; vide *findje*.

FANGE, vb.a. capere, suscipere. *Ik fang*, pf. *fong*, p. pf. *fongen* et *finsen*, p.pr. *fangende*, ger. *to fangen*. Ags. *fón*, pr. *foh*, *thu fehst*, *he fehth*, p.pf. *fongen*, *fangen*, capere, accipere, suscipere. Cum formâ *fón* consonat dialectus vetustior adagiorum Burmaniæ *faen*, *fán*, Prov. *Nin ting meye haest als flyen te faen*, ne festina nisi captans pulices, Burm. 52. *Mey dy muwlle matste muuzen fean*, M. S. 23. Phrasis *Hi is foár ién gat net to fangen* (ante unum exitum, cum plures habeat, non capi se sinit) homo est vafer.

fange, suscipere (pullum equinum, porcellum, cæt.) *Dat hynzer hab ik selme fongen*, hunc equum ipse ex equa mea suscepi, i. e. non emi ab alio: indigena domi est. *Myn boer Jelle Rinderts Wijma het yn Maert* 1847 *by tén súgh neóggentsjin biggen finsen*, colonus meus J. R. W. ex sue una suscepit porcellos novemdecim. *Ues heit pielt mei foale-fangen*, pater operam dat suscipiendis pullis equinis.

fang, cg. instrumentum in mola alata vento circumacta, quo rota quædam *capitur* et motus totius molæ sistitur. Isl. *fang*, complexus, amplexus, difficultas, Egil. Ang. *fangs*, ungues, dentes exserti uncinati, quales sunt aprorum. — Si motus propter venti vehementiam sisti nequit et mola coercitionem respuens pergit circumagi, dicitur *di mounle is throch di fang* vel *giet throch 'e fang* (mola continuat motum per mediam coercitionem). Figurate *di mounle is throch di fang*, omne moderamen continentiæ, pudicitiæ, pietatis, obedientiæ respuitur; res turbatæ sunt. — Veteres nocte celebrabant nuptias cantilenis et variis saltibus; inter hos erat chorea, dicta *di mounle*, molendinum. Hæc dum agebatur juvenes sæpe tentabant flatu repentino extinguere lumina, quod ut arcerent provectioris ætatis convivæ lumina tam alte suspendebant, ut ea attingere juvenes vix possent. Si tamen eis res succedebat in tenebris cantabant, *Di mounle is throch de fang!*

fang, cg. pulpa carnosa jungens vaccæ poplitem cum ventre. *Di fang fen 'e kou.* Nl.v. *vangh*, *vanck*, pars carnosior bovis sub ventre circa femora vel femina, quæ manu capitur et attrectatur ad explorandam (tentandam) bovis pinguedinem. Ags. *feng*, amplexus. F.v. *fang*, m. actus prehendendi manu, quod manu capitur, pars quædam. *Fang* adeo proprie non est inguen, sed cutis duplex a poplite in latus ventris inferius vergens et inguen prætegens. Interstitium cutis duplicis extenditur adipe, prout vacca plus minusve est saginata. *Om to witen ho fet di kou is fielt de keápman hjar yn di fangen ind oan di scyl*, *dy op it scinkel sit. Scyl*, cortex, pulpa, torus; *scinkel*, femur.

fangst, cg. captura.

Confer Isl. *fáng*, n. gremium, sinus. Ags. *innothas and fencgas*, viscera, Mone, 333, proprie sinus, recessus; ilia quippe sinuant. Forte vox Ang. *bowels*, intestina, orta est ex Ang.v. *to bowe*, to bend, to curve; *bow*, Ang. *bough*, flagellum sive ramus; *to bow* flectere, se inclinare, Gal.v. *boailles*, Gal. *boyaux*. Mueller Etym. p. 113, omnes has voces ducit a Lat. *botellus*.

base-feng, F.v. attrectatio impudica feminæ. F. *ba*, nauseabundus; *ik bin dat geflái ba*, abominor istam adulationem.

bek-feng, F.v. Nl. *teruggreep*, carptus retrorsus, i. e. hæreditas veniens feminæ ex bonis relictis fratris, qui eam collocavit suis impensis.

Digitized by Google

berd-fang, F.v. apprehensio violenta barbæ, quod summum Frisii habebant vituperium.

bifange, vb.a. capere, occupare, afficere, tenere. *Di lætste swolg wyn bifangt di man*, vini potio extrema inebriat hominem.

bifang, F.v. proprie capedo, ambitus, Nl. *omvang*, circuitus; conventus (judicii), Nl.v. *bijvangh der stadt*, circumjectum territorium urbis; suburbia. Supra *bifange* 256.

fetha-feng, F.v. hæreditas ex bonis relictis amitæ (sororis patris.)

fiske-fanger, eg. gavia parva, quæ superne ruens in aquam capit pisciculos prope a superficie natantes. *Fange*, capere pisces: *it wol net fange*, pisces se capi non sinunt, piscatus haud succedit. Analogice *it wol net reine*, pluvia non vult desœndere; *it graen wol net rypje*, seges maturescere non vult i. e. non maturescit.

hals-feng, F.v. (colli captus.) Ags. *halsfang*, collum sontis columbari inclusum in catasta. F.v. *hals-fang*, delictum vi compellendi feminam ad matrimonium: *ieft hy dyne mondschet naet laste en wille ende hi dat wijf toe aefta onfucht, soe schil hi dis monnadeis, ende soe foerd, al da fyf daghen des halsfanges twyrasum on suerre*, abjuret cum duobus conjuratis vim feminæ illatam. Collum valet hominem ipsum, *earme hals*, pauper homo; *weaghhals*, qui ultima experitur: *'n hals*, homo fatuus; vel vitam hominis F. *om hals gean*, perire; *om hals bringe*, occidere; *er di hals oan weagje*, suum caput offerre. Vide alia in Richthovii explicatione, Lex. Fr. 794.

herde-feng, F.v. apprehensio vehemens, qua quis impugnat alium. F. *hirde slack*, libratior ictus; *'n hird wird*, severa increpatio; *'n hird minsce*, mulier dura, immisericors. Contra *'n ongenedige slach*, verber immisericors, i. e. durissimum, sævum.

herta-feng, F.v. quod codex Hunsingo vertit *raptus præcordii*. Levis pœna „ *XVI denarii et unum juramentum*" hanc versionem improbat. *Hertafang* Frisiis est cardialgia, rosio stomachi, et significare videtur verber, quod cor vel præcordia *lædit*, sed non *rapit*, quod absurdum est. Kil. *hertvanck*.

ketel-fang, F.v. judicialis immissio manus rei in aquam ebullientem cacabi: Isl. *ketil-fang*, idem; *vellandi katli*, lebeti ferventi, Egil. 461. F.v. *an da wallende wege*, aquæ ferventi.

onfa, F.v. prehendere, apprehendere, comprehendere, aggredi. Ags. *andfon*, *andfo*, percipere, consequi, accipere, Nl. *ontvangen*, accipere, Lye. Ang.v. *onfenge*, (Ang. *receive*, Gal. *recevoir*, Lat. *recipere.)* Sax.v. *antfahan*, suscipere. *Io spreckt di man to, dat I kine fri oenfingen oen da fria felde*, quod vos eum sponte aggredimini in campo libero. *Als da kinden ierich sint, so fee hia oen hiare ain eerue*, cum liberi ad ætatem imperio maturam pervenerunt, (adeant) capessant ipsi suam propriam hæreditatem, vel sua bona hæreditaria, vel sua bona, Nl. *de nalatenschap aenvaerden*. Nl.v. *aenvaerden*, hostiliter aggredi. Nl.v. *aenvangen* ex *aen*, ad, et *vangen*, rapere, arripere, circumdare alicui custodias, catenas injicere sonti; *aenvangen*, Lat. *accipere* (ad-capere) sensu veterum hostiliter aggredi et furari, unde *accipiter*. Qui aggreditur inchoat, Nl. *aenvangen*, ordiri, ut Lat. ex *in* et *capere* formant *incipere*. Analogice F. *biginne*, incipere, figurate, moliri malum, F. *Hwat scoe dy stumper tejin ús biginne?* Quid mali homo iste imbecillis contra nos moliretur?

ôn-feng, one-feng, m. F.v. inceptum, conatus, notans pravi quid. *Unriuchta ônfeng*, inceptum, facinus injuriosum. Ags. *andfang*, *onfeng*, inceptum; *and-fenga*, susceptor, Somnerus, Lye. *And-*, posteriores *an-feng*.

FANTJOM, deus montanus sive collinus in arenis insulæ Frisiæ Scilingae (Terschelling) Frisiæ oppositæ, quo matres terrorem incutiunt infantibus protervis. Si hora vespertina serius quam tutum est grallis glacialibus currunt, minatur eis mater Fantjomum raptorem. Composita videtur vox ex *Fantje* et *om*. *Fanne*, *Fenne*, n. p. v. Wass. II. 175. Diminutive *Fanke*, *Fant-se*, *Fantje*. Isl. *fani*, fatuus faunus; *fanalegr*, fatuus, insolens. Hald.

Insulani Sciligenses veteres hunc dæmonem sibi propitium et quasi tutelarem habebant. Vicinus littori australi est parvus lacus *deamans-kiste* (capula mortui) dictus, in cujus glacie pueri

Digitized by Google

hieme grallis currunt; hi si sera vespera non desistunt a cursu metu dæmonis *Fantjom* urgentur domum reverti. Præterea fabula est antiqua, hunc dæmonem insulanis prædatoribus auxilium ferre in expilandis navibus periclitantibus vel naufragis. — Infantes seniorem compellantes eum vocant *ome*, avunculum, sæpius præposito nomine proprio senioris, *Wats-om*, *Hud-om*, *Murk-om*, cæt. Analogice *Fantje-om*, *Fantjom*.

tanfana, templum Germanorum celeberrimum, præcipue inter Marsos et eorum finitimos, Tac. Ann. I. 51. Grimm, Mythol. 70. *Ootmarsum*, vicus Trans-Isalaniæ. *Marsum*, vicus pagi Menaldamadelæ. F. *tane*, *tiâne*; *teone*, *tione*; *tsjoene*, magicam artem exercere; *tianster*, *tionster*, *tsjoenster*, maga: *fana*, virgo; ergo puella, virgo magica. — Est collis prope ab Oldensala urbe Transisalaniæ, in cujus vicinio J. de Peese Binkhorst, terram effodiens, invenit aliquot magnorum truncorum orbes sive discos e truncis serratos Nl. *schijven*. (Literæ M.S. 7 Nov. 1843.) Memoriae proditum est in hoc colle sedem habuisse *feminam*, quam *albam* dicunt Sax. n. *witte wif*, Hd. *weisse frau*. Hæc focum struebat fasce straminea, quam flamma non consumebat. Rustici hanc virginem mythicam appellant *Tanka-fona*, puellam incantantem. F. v. *fona*, virgo. Oldensala, sita in partibus Tubantum, antiquitus veteris Saxoniæ inferioris pars erat.

FAR, n. nomen stagnorum sive lacunarum in vicinia vicorum Idzega et Warns. *Trine-far* palus occidentalis prope ab Idzega (pag. Wymbritseradeel.) *It Hegumer far*, canalis ab oriente ducens in Hégam, vicum Wymbritseradelæ. Molkw. *far*, *for*, n. canalis ducens ab aggere marino in et per Molkwerum. *Far*, *for*, canalis fluens præter Warnsam ab occidente.

Ags. *fær*, m. vehiculum, navis. Isl. *far*, n. navis. Ags. *fere*, pervius. Nl. *veer*, trajectus. Confer F. *farre*, navigare; *farweiter*, n. canalis vel lacus aptus navigationi. F. *fard*, *far*, Ags. *ford*, amnis, pl. *fordas*, brevia (vada) Ang. *ford*, vadum: F. *de fard*, canalis ducens ex lacu *swarte-wâlde* (apud Schotanum *swarte-woude*, tab. pagi *Hemelumer Oldefaert*) in lacum *Gersloot*; *'t faer*, fossa cingens urbem Slotam (Sloten) versus boream. (Cf. Schotanus, tab. urbis Sloten.)

Ags. *faran*, pf. *fôr*, vadere, (*fôr*, *ford*) Lat. *vadere*, *vadum*. Alam. *far*, n. portus, trajectus, fretum, Graff. III. 574. Græc. *πέειν*, *πεῖθρον*, Lat. *fretum*.

FARRA, F. v. ire, proficisci; *πορεύω* trajicio, transveho; *πορεύομαι* eo, proficiscor; p. p. *farand*, *farend*; p. pf. *eferin*, *feren*; ger. *to farande*; ind. præs. 3 pers. *fereth*, *fêrth*; *fareth*, *farth*; pl. *fareth*; pf. 3 pers. sg. *fôr*, pl. *foren*; subj. *fare*. Ags. pr. *ic fare*, *he færth*, pl. *farath*; pf. *fôr*, pl. *foron*; pf. p. *faren*, *gefaren*. Nl. *ik vare*, hodie *ik vaer*; pf. *voer*, pl. *voeren*; subj. *hij vare*. p. p. *varende*, pf. p. *gevaren*, inf. ger. *te varen*. F. *ik far*, navigo, *hi fart*, pl. *wi farre*; subj. *dat hi farre*, p. p. *farrende*; pf. p. *fearn*; infin. *farre*, ger. *to farren*.

Gothi frequentabant duplicem formam *faran*, ire, et *farjan*, navigare; *at-farjan*, navi devehi in terram vel portum, *καταπλεῖν*; *at* inverse F. *ta-farre*, *Nei Londen ta farre*, navigare Londinium; Got. *us-fartho*, f. naufragium, Nl. *uit-vaert*, exequiæ; majores nostri, maris accolæ et plurimum nautæ, cogitatione exsequias fingebant ut navigationem et naufragium. Assimilatis literis pro *farje*, F. *farre*, navigare; restant tamen vestigia veteris vb. *farje*, in *Eastynje-farjer*, nauta qui navigare solet in Indos orientales; *mâl-farje*. Nota bene Frisios suum *farre* de sola usurpare navigatione, dum Frisii veteres, et currus motum, et navigationem, verbo *fara* notabant, F. v. *Da hi mit goldene waynen to Roem in foer*, F. *Du hi mei goudene weinen to Romen ynried*; F. v. *Een schip, deer hy moge mede fara*, F. *Ien scip dær hi mei farre kon*. F. *Ride mei di wein*, curru vehi; *to hoârs ride*, equitare. *Bauke fart moarn to sawn âre*, (nauta alternans) Bauco cras hora septima ripam solvit. — *To sea farre*, navigare mare, i. e. extra portum; *binnen farre*, navigare aquas dulces mediterraneas. Tropice *to hals farre*, potare, perpotare, Gærspr. p. 6. *Hals*, gula, collum.

fére, vb. n. Scil. navigationi operam dare, se committere navigationi. *Alles feert hjir*, omnes hujus insulæ (Sci-

Digitized by Google

lingae) viri mare navigant. Ex *fere* est forma *feert*, *féart*, pro Nl. *vaert* ex *varen*. F.v. *fara*, in genere se ducere, ire, proficisci, *Thi Fresa weder for and sine ain frilike lond*, Friso redibat in suam propriam patriam. liberam — *Fara*, hostiliter aggredi; F.v. *Sa hwasa to otheron fari nachtes mit enere glede*, quisquis nocte aggreditur alios vi incendii; *Hwer sa ma ferth mith weldigere hond to ene huse*, quisquis invadit domum manu violenta.

Figurate F. *farje*, se aliquo modo gerere, Nl. *zich gedragen*, Hd. *sich betragen*, *sich benehmen*. F. *Mál-farje*, Gal. *folatrer*, lascivire, Nl.v. *quade voere*, prava agendi ratio, ex pf. *voer;* Isl. *fara*, ire, *far*, n. mores, vita; Ang.North. *fare*, conduct, behaviour; countenance or face, Nl. *levensgedrag*, Gal. *conduite*, (conducere, conductio). — Nl. *Hoe vaert gij?* Hol. *Hoe vaarje?* F.u. *Hoe farje?* (quo modo navigas?) quo modo vales? sed F. *Ho giet it?* Hd. *Wie geht 's?* F. *Nogh soun? Nogh goed? Ho stiet it libben?* — *Farre*, fieri, accidere, alias *tagean; Mar harke ho it foer*, sed audi quomodo evenerit, quid factum sit, Gærspr. p. 9. alias *ho ittagong*. Frisii et Hollandi e navigatione quærebant victum; e prospera vel adversa navigatione eorum sors pendebat. Ut igitur Theotisci *Wie geht es?* Latini *Quomodo valetis?* sic Frisii *Ho farre jimme?* F.b. Sylt *Heu fare jam?* Hol. *Hoe vaart gijlieden? Hoe vaar jelui?* quomodo (navigatis i. e.) valetis. F.o. *Good to faerd wæsen* (in navigatione prosperum esse) bene se habere. Ang. *Fare well!* vale! F. *It farren*, navigatio, *It farren is min*, navigatio exile præstat fœnus. gen. *farrens.*

farrens-man, cg. nauta. Sax. l. *farensman*, Bnl. I. 352. Nl. *varens-gezel*, F. *Farre*, navigare; *man* vir. *Sile* velificare, Hind. *siler*, nauta, Ang. *to sail*, navigare, *sailor*, nauta; F. *scipper*, navis minoris possessor et dominus. Olim et Hollandi et Frisii quoque majorum navium, quin et navium longarum, navarchum *schipper* vocabant, quod rite respexit poeta Onno Zwier van Haren in carmine *de Geuzen*, ubi nautæ suum navarcham in medio prœlio appellant *schipper*, hodie *kapitein*. Ang. *ship-man* nauta, *captain* navarchus.

åf-farre, oaf-farre, solvere navem. Ags. *áfaran*, *offaran*, exire, sequi.

bifarre, vb.a. navigans peragrare. *Di noárdsea bifarre*, navigare mare Germanicum. Ags. *befaran*, peragrare; F. *bifearn siler*, Nl. *bevaren matroos*, nauta expertus. F.v. *bifara*, deprehendere, offendere, Nl.v. *bevaren*, assequi, adipisci.

bifarra, vb.a. F.v. deprehendere. *Sa hwersa ma enne menolere bifari mith falske*, si quis monetarium deprehendit in adulteratione monetæ. Vide supra *bifearje* 257. *Di sea bifarre*, navigare æquor. F. *bifarre*, lucrum navigatione assequi; *Di scipper hat di kost bifearn op syn álde dei*, nauta ex navigatione tantum lucri fecit unde se alat senex. *Hy ken di kosten net bifarre*, navigationis impensas et sumtus tolerare nequit. Nl.v. *bevaren*, assequi, potiri, pf.p. *bifearn siler*, nauta multis cursibus maritimis defunctus, Nl. *bevaren matroos*. Hindel. *siler*, nauta, Ang. *sailor*.

buten-farre, magnum oceanum, qua patet orbis, navigare. *Buten*, foris, respicit universe portus continentis Frisiæ, per quos mare mediterraneum Suderseam invehuntur, praecipue vero portum Helderæ ducentem in mare oceanum, qui dicitur *Noárd-sé*.

buten-farjer, cg. navita oceani.

field-farende man, F.v. homo per locos campestres obambulans, ex. gr. circumforaneus: *ien fyeldfaren mus, deer syn guod op syn regh bunden haet*, circulator, qui suarum mercium sarcinam suo alligavit dorso, circulator Westfalicus linteorum cæterorumque quæ ad rem vestiariam pertinent, F. *fyndoekspoep*, quod vide. *Field* campus, in talibus solennis est vox, Nl.v. *veldvoerder*, dux exercitus; *veldmaerschalk*, magister equitum; *veldheer*, dux summus exercitus; *veldvluchtig*, perfuga; *te velde komen*, in aciem prodire; *veldslagh*, proelium, ubi *veld*, campus, opponitur urbi *stad*.

forth-fara, vb. F.v. pergere. *Di riuchter is allykuel in der seeck foerdfaren*, judex in causa cognoscenda nihilominus perrexit. F. *foárt farre*, properare. Prov. *Foártfarren is di boátscip*, quod agis age propere.

farfoárt, st. *Yn di poepen sit nin farfoárt*, tardi sunt messores Westfalici.

infara, F.v. interius progredi. *Ief se*

Digitized by Google

willet mitta dyc infara ende dat land utlidea, si volunt ulterius promovere aggerem, i. e. terram ulterius transferre et extendere agrum. F. *it lán ynfarre*, e mari navigare in lacus et canales campestres. Ags. *infaran*, intrare, Isl. *infara*.

ynfieren, adj. intimus, ex imo corde, sincera mente, Nl. *hartgrondig*. *Infieren ontsjochtne Goads*, G. J. intima dei reverentia; *wot ynfieren groun fen 't hert*, ex imo cordis fundo; *oprjucht ynfierne hert*, intime sincerum cor. *Forwolkomje 's Héren soan mey ynfieren druwockjen fen hertgruwns paey. Infara*, intrare; *inferen*, ingredi (in se ipsum), sensus animi sui intimos tentare, Nl. *Inkeren tot zich zelven*, *tot den inwendigen mensch*. In MS. Leven van pater Florens, *hi was ingekiert*, animum a rebus externis avocatum in se ipsum collegerat. *Inkeren tot zich zelven*, proprie devertere in se ipsum ut in domum propriam. *Hij kwam tot inkeer*, resipiscebat. Persius *Ut nemo in sese tentat descendere*, *nemo*, *Sed præcedenti spectatur mantica tergo;* Sartorius, adag. p. 163 *in se descendere* vertit *In hem selven gaen*, et addit, „Allusum est ad specus illos et sinus „humani cordis, quibus Momus fe„nestram adhiberi voluit." — *In*, in, præpositio absolute posita et composita cum vocibus intimos animi sensus plurimum attinet. Nl. v. *maken in inne*, reducere alicui aliquid in memoriam, admonere, Nl. *te binnen* (be-innen) *brengen; inneren*, idem, Stoke II. 254. — F. v. *inlike*, mente sincera, ima, tota; *Da folense op hyara kne ende beden inlike*, O. F. W. p. 108. — F. *de man ynfiele*, animum alicujus tentare, Nl. *ondertasten*. — Got. *infeinan*, tota mente, ex animo misereri, Græc. σπλαγχνίζεσθαι (in visceribus usque commoveri) misereri; σπλάγχνα, viscera, amor (maternus), misericordia. Lat. *Filius unigenitus hæret in matris medullis et visceribus;* Gal. v. *visceralement*, hertiglijk, Dict. Franc. Flamand. d'Arsy, toto pectore. Ags. *Mid tham se the hit inveardlice gesingth*, hanc (orationem dominicam) si quis ex animo „canit," i. e. fundit. Leg. Cnuti, p. 132. § 22. *Mid inveardre heartan*, Deut. IV. 29.

ynfar, cg. locus et modus quo navis vehitur in spatium angustius. Ags. *infar*, ingressus.

mâl-farje, vb. n. scurram, sannionem agere, dissolutis esse moribus. *Mâljeye*, idem.

mei-farre, vb. n. una cum aliis vehi. Phrasis *Hi fart mei as di greate mæst*, (una cum cæteris vehitur ut malus princeps) inscius et insaucius sequitur quo fata ferunt socios.

mis-fara, F. v. delinquere, violare jus. Isl. *fari*, vita, mos. Kil. *mis-vaeren*, male evenire, perire. Confer Nl. *misdoen*, peccare; *misbeuren*, idem; *misdienst*, delictum; *misleiden*, seducere.

on-fara, F. v. invadere, jure ut apparitor intrare domum et adire incolam. F. *oanfarre*, appellere navem; navi impingere. Ags. *onfaran*, adire, intrare, Sax. v. *anfaran*, intrare, invadere, F. v. *anfara*, Nl. *aenvaren*, idem; *aenvaerden*, excipere rem emtam, domum, navem, prædium cæt. Nl. v. *aenveerden*. arripere, aggredi, accipere.

ont-farre, vb. n. navigans se alicui subducere. G. J. I. 77.

to-farre, F. v. adire, invadere, aggredi. Ags. *to-faran*, adire, procedere, proficisci. Distinguunt Frisii inter *tafarre*, *earne op tafarre*, cursum navis dirigere in aliquem locum, et *te-*, *to-farre*, navigando terere (navem), Sax. v. *tefaran*, dispergi, disjici, dilabi, perire, Ags. *tofaran*, discedere. Prov. *Dy op Bacchus tafart komt by Venus to lâne.*

throch-farre, navigare per freta, canalia, locos. Ags. *thurh-faran*, transire per, penetrare, *Di Irnsumer syl throchfarre*, navigare per emissarium Ernsumense.

troch-feart, canalis apertus, per quem navibus liber est aditus ad aliquem locum. Fretum inter duos lacus dicitur *tynje*. — Transitus ipse navium; *Yn Sleat is 'n bulte throchfeart*, per urbem Sloten multæ transeunt naves.

um-farre, circumnavigare. Ags. *ymbefaran*, circumire. *Di ierdkleat umfarre*, circumnavigare orbem terrarum.

up-fara, F. v. vb. a. in altum tollere. Nl. *opvaren;* vb. n. ascendere, Ags. *upfaran* idem. F. v. *Thene liccoma upfara bi da skiurka wage*, cadaver ad templi parietem sursum trahere, subducere, suspendere. F. *opfarre*, e canali publico navem regere in priva-

Digitized by Google

tum, qui ducit in prædium vicumve, et dicitur *opfeart*. — *Di rewier opfarre*, flumen navigans ascendere, i. e. contra aquæ cursum.

ur-fara, for-fara, F. v. mori, proprie migrare de vita. F. *forfarre*, vb. n. e domo in domum aliam migrare, Nl. *verhuisen*. Nl. *vervaeren*, discedere, abire; evanescere, disperire, perire. Lat. *perire* ex *per* et *ire*, ut F. *forfara*, mori, ex *for* et *fara*, ire. Sax. v. *farfaran* perire, Ags. *forfaran*, abire, perire. Isl. *fyrifara*, vb. a. perdere, *fyrifaras*, vb. n. perire. — F. *forfarre*, vb. a. navigando perdere; *Hwat di stakker hie' hat er forfearn*, totam rem familiarem navigatione perdidit miser.

forfarens-dei, dies annua constituta, qua migrant e domo in domum, plerumque 1a mensis Maji die; Isl. *fardagr*, m. tempus migrandi, pl. *fardagar*, Hald. Dani *fardag*, Nl. *verhuisdag*.

üet-farre, linquere portum et vehi in oceanum; *üetfalle*. idem.

wei-farre, solvere navem, linquere ripam vel portum.

farkje, farkelje; fearkje, fearkelje, vb. n. naviculari, in phaselo vel cymba delectationis gratia naviculari, sive velificans, sive trudens conto, ut solent pueri Frisii, *Di boi farket*. Prov. *Dy farket kriget wal ris 'n yn-de-wyn rek*, naviganti canales tortuosos ventus aliquando adversus fit. *Uws fordoarne kerlsdrieuwingen fearckje altijd ijne scuwte mey uws, wierom wy buwte scoaftjen op dizze æf dy igh fen it wetter habbe to fjuechtjen*. G. J. II. 103. Nl. v. *verckelen met eene schuyte*, naviculari, Ang. v. *ferkie*, vehere, fluitare, vehi curru. præs. 3. *ferketh*, *He ferketh over the flór*, ambulat. Ang. *to ferk*, agere ut quis fluitet (per aera); *firkin*, *ferkin*, navigiolum; Ang. v. *feri*, Ang. *ferry*, trajectus, Nl. v. *veer*, n. Isl. *ferja*, f. cymba, linter.

ûr-, oer-farre, trajicere aquas. Nl. *overvaren*, idem, Ags. *ofer-faran* transire.

farwetter, n. canalis, ductus in lacubus vel locis vadosis maris per quem vehuntur naves: est vero locus depressior sive alveus quidam in fundo, quem naves majorem propter profunditatem sequuntur. *It scip sit fæst; it wier bulen it farwetter*, navis hæret fundo; vehebatur extra navium tractum. Phrasis *Hy sit my yn it farwetter*, repugnat contra conatus meos; præstat figuram navis navi occurrens et viam obstruens. Sax. l. *enem in 't faarwater kamen*, idem. Bnl. I. 354.

farber, adj. navigabilis; *farber waer*, cœlum tractabile, serenum, quod nullum damnum minatur navibus. *Nin farbar waer* cœlum calamitosum, navigantibus infestum.

feart, cg. (féat) pl. *feárlen*, *fjerten* (fjetten), Makkum *fært* (fæt). Nl. *vaart*, canalis navigabilis. *Sleat* sulcus aquarius interlimineus pratorum et arvorum.

feart, impetus cursus pernicis. *Hy rint mei feart*, citato it passu. *Dær is nin feart yn dy man*, in omni negotio segniter properat. Pro *feart* quoque valet *foárt*, Gal. *En avant! Di feart is üet 't scip*, navis cursus languet. — *Di tkreddeis thjinst kriget feart op mi*, quartana me corripere inchoat. *Dat mat syn feart stean*, alea jacta est; eventus, sive prosper sive malus, ferendus est. *Lit it syn feart gean*, Gal. *Laisses faire!* — *Syn fynne feart nimme*, manus afferre inimico (violentas.) Lat. *impetum capere in aliquem*. — *Di fox ken nin feart op 'e hoánne krye*, vulpes inhians gallo eum capere nequit.

feart, feert, cg. navigatio. *It scip is wer yn 'e feart*, navis in mare relata est. *Di ûlde siler koe it net op 't tân hirde; hy is wer oan 'e feart*, vetus nauta tolerare non poterat vitam in continente; iterum oceanum navigat. — *Di feart is net folle*, navigationis reditus parci sunt.

fearts-wâl, cg. canalis ripa.

feart-flachje, purgare fossam confervis, ulvis aliisque plantis aquatilibus. Haud pertinet ad cœnum fundi, quod extrahunt haustris ferreis vel saccis reticulatis conto affixis. *Flach*, Nl. *flab*, fossæ conferva, qua æstate sulci et fossæ implectuntur et obstruuntur. Ista purgatio si attinet canalem vici præcipuum omnes incolæ junctim navant operam et re peracta comissantur.

feer, n. privilegium nautæ certis diebus et horis navi sua vehendi itineratores et merces a certis locis in certos locos et vice versa. *Bauke het it feér*, *mar syn soan is er setscipper op*, Bauco vecturæ privilegium habet, sed filius ejus loco nautam agit. Ang. *ferry* ex

Digitized by Google

ferrige. Nl. *veer*, n. trajectum, ex. gr. *het veer van Nimwegen;* het *Kaiserveer*.

fjer-hus, n. diversorium vecturæ, ubi itineratores manent horam profectionis navigii, nuncii et literæ accipiuntur, conveniunt nautae, cæt.

fjer-man, cg. nauta statutis diebus sua nave merces, homines et pecus per mare nostrum mediterraneum e portu in portum vehens. *Di Leâmster fjerman, di Harnser fjerman, di Warkumer fjerman*, navigantes Amstelodamum. — Navigium ipsum vecturæ, plerumque *'n koffe*, Hol. *een kof*, Mhd. *fahrmann*. Ang. *ferry-man*, nauta trajecti.

fjer-scip, n. navigium certis diebus et horis vehens homines et merces in loci cujusdam nundinas hebdomadales. Navigat præcipue canales et lacus mediterraneas aquæ dulcis. Sax. l. *færschip*, navigium quo portitor itineratores trans fluvium aliamve aquam vehit.

far-tüegh, n. navigium modicum.

fjer-scipper, nauta vehens merces et homines statutis horis et diebus.

Nota *é*, *é* in *fér* fieri breves ictu accentus in *fjerhús*, *-man*, *-scip* cæt.

set-scipper, nauta vicarius, rector navigii mediterranei, qui domino navis expensum et acceptum fert.

feerdich, adj. paratus, in comp. *reisfeerdich*, accinctus itineri; absolute, vigens corpore sano, robusto, agili eminensque statura, ex. gr. de homine *'n feerdich keardel*, *'n feerdich faem*, *'n feerdige jonge;* in animalibus notat staturam vel pondus, ex. gr. *'n feerdich kou*, *kynzer*, *buergh;* in inanimatis magnitudinem *'n feerdich hûs*, *bosk*, *beam*. Nl. *flink*, adj. proprie pernix, paratus, præceps, apud Hollandos abiit in notiones fere easdem. *Een flinke meid*, *flinke kerel*, *flinke vrouw*, spectat imprimis ingenium liberale et expeditum. Sax. l. *flink*, Dani *flink* præceps, paratus; phrasis in segnes Sax. l. *Du bist flink; wen de anderen falt hest du al en stün legen*, F. *Dou biste flûck; as de oaren falle hest dou al 'n âre lein*, Bnl. *flink*.

faer, fâr, cg. socius, sodalis, amicus; proprie, socius itineris, comes. Ags. *gefera*, convector, comes; *fera*, *foera*, (pl. *fór*, F. *foer)* idem; *gefere*, congregatio. Ang. v. *fere*, socius et societas, Ags. *in fere*, junctim ut decet sodales; *vordes gefera*, adverbium; *geferrædenn*, societas, familia; *foereld*, comitatus.

gefaer, n. periculum, proprie itineratio. Antiquissimis temporibus, cum piratæ et latrones ubique impune grassabantur, quodque iter periculi erat plenum, vox *iter* periculum erat ipsum. *Per-eo* (perivi) *perii*, pervadere, itinerari, perire. Ex verbis *divertere*, *excipere*, *vehere*, *verrere*, nascuntur, *diverticulum*, *excipulum*, *vehiculum*, *verriculum;* analogice ex *per-eo*, *per-io* fit *periculum*. Ex κινέω moveo, pello, agito; κίνυμαι, moveo me, agitor, fit κίνδυνος, periculum.

FARDAKJE, FARDOKJE, vb. profundere, dissipare. *Hi fardakket alles*, omnia sua bona dissipat. Nl. v. *docken*, dare, promere, cito dare. F. u. *opdokke*, promere, erogare numos. F. *dokje*, cito dare. *fordokje*, dissipare; *dwaen*, facere, *fordwaen*, dissipare; *jouwe*, *jaen*, dare, *forjaen*, veneno tollere, cæt.

FASELJE, vb. n. delirare sive monomania, sive febris accessu sive in genere. Nl. v. *fizefazen*, pl. mira commenta, futiles vitilitigationes, nugæ arrogantes. Alam. *fason*, fimbriæ vestium, filamenta extima instar pilorum. Ags. *fæs*, pl. *fasu*, fimbriæ; Nl. v. *vase*, fibra, capillamentum; tropice, phantasia, delirium. Kil. F. *fiis*, fastidiosus. — Sax. l. *fasen*, attritu in floccos solvi (vestes), *Dat tüg fæset ub*, fila hujus telæ fiunt floccida. Bul. I. 353. *Faselje* intricare fibras, fila; tropice, conturbari in mente, delirare; Ang. v. *fasel*, to ravel as silk, Nl. *schiften als zijde*. — Eadem ratio est in Nl. v. *ravelen*, intricare; *het touw ravelt*, dissolvitur funis in sua fila; *linnen uitrafelen*, telam lineam dissolvere; F. *it tou raffelt ut*, dissolvitur funis, Ang. *to ravel out*. Nl. v. *ravelen*, Hol. intricare, delirare, ineptire. F. *ûraffelje* dissolvere telam in sua fila; frequentativum vb. a. Ags. *ûrafan that clivan*, F. *It kliuwen ûraffelje*, Past. 35, b. Ang. *to unwind*. Ang. *to ravel*, intricare, conturbare; conturbari, delirare. Simplex prodit sensu figurato, Ang. *to rave*, delirare, Gal. *rêver*. Nl. v. *reve*, *revelen*, delirare, ineptire. Nl. *roofgarens*, spira filacea, Ags. *ræfels*, vestimenta. Nl. v. *roof van 't schaep*, vel-

Digitized by Google

lus ovis. Lat. *trica* (fibra involuta), *intricare hominem* commovere ejus animum, eum adducere in angustias. — Ex notione conjiciendi filum in acum, intricandi vel extricandi filorum glomus, nata est altera universa agitandi, factitandi, altera privata, patrandi, liberis operam dandi, vid. Kil. in voce *faselen* (Nl. *een dingetje knutselen*, concubare); *fasel*, fœtus in utero, embryon. Gal. *fil*, filum; *enfiler une femme*. Hol. *naad*, sutura, *naayen*, suere, futuere. Nl. *meeldraden*, partes genitales masculinæ florum, Lat. *croci*, „tenui filo stantibus in medio crocis," Plin. Hd. *staubfaden*. Nl. *stuifmeel*. Gal. *filet* le pedicule (Nl. *stamper*, pars genitalis feminina), qui porte l'anthère et fait partie de l'étamine. Linné compare les filets des étamines aux cordons spermatiques des animaux.

FAT, adj. F. v. pinguis. Ags. *fætt*, Ang. *fatt*, Saterl. *fat*, F. *fet*, Sax. v. *fêt*, *feit*, Isl. *feitr*. Alam. *ueizeder*, apud F. Jun. *fatt*, deest Graffio, qui (III. 739) habet *ueiziter*. F. v. *fat ky*, pingues vaccæ. F. *fette ky*, oppositæ vaccis lactariis *meltse ky*. *Siktaris is sa fet as 'n bârgh*, seriba villanus sue obesior est. *It bern is sa fet as modder*, (luto pinguior) infans præpinguis est. *It fet is fen di tsjettel*, (adeps de cacabo spumata est) emolumenta ejus rei nobis prærepta sunt. — Prov. *It is altiden fet yn 'n oármans scutel* (patina aliorum semper nitet pinguedine) nemo suo contentus est, quisque aliorum sorti ut sua meliori invidet. *Ho fet sopje oarlius petiellen*, ut aliorum patinæ luxuriant deliciis. — *'N fette loft*, aer crassus, nubibus convolutis obsitus minans tonitrua.

It fet, comissatio festiva, epulæ annuæ feriis, nundinis, sodatilii cujusdam. *It fet opnimme*, epulari cum sodalibus, contubernalibus, cæt. F. u. *Sy hewwe daar 'n fetje*.

fetkeaper, cg. boum saginatorum mercator. Factiones duæ, altera *fetkeapers*, altera *sciringers*, seculo XIV turbarunt et misere vastaverunt Frisiam. Optimates dicebantur *fetkeapers*, tenuioris sortis homines contra *sciringers*. Gabbema, 18.

fette kost, cg. cibus multo adipe vel arvina mixtus. — *Fette kost*, Nl. *vettekost*. Sax. n. *vetteke*, alibi *vette-koes*, fedia olitoria. Hol. *koorn-salaed*, Ang. *cornsalad*. Hollandi migrantes in Americam nomen *vette kost*, *vettekoes*, cum incolis communicaverunt, *Fetticus*, *vettikost*, vulg. *fattikows*, cornsalad or lambs lettuce. A word used in New-York. Dict. of Americanisms 136. Sub judice lis est, utrum *fedia* pepererit *fet*, an contra *fet*, pinguis, pepererit *fedia*.

fetkoekjes, pl. globuli farinacei in adipe ebulliente cocti. *Oálje-koeken*, eidem in oleo ebulliente cocti. *Boálserter oáljekoeken*, nomen deridiculum Bolswardiensium.

smôr-fet, modder-fet, adipe, cœno pinguior.

fet-lok, non huc pertinet, sed ad *fiter* q. v.

fetweide, cg. pratum prævalidum, feracissimum, in quo pascunt solos boves saginandos. Figurate, officium lucrosum, *Us domeny giet nei Grinslân ta; dær komt er yn 'e fetweide*, sacerdos noster migrat in Groningerlandiam, ibi laute pascitur; ibi annua sacerdotum stipendia nostris majora sunt, *ja, dær jouwe se 'n sek gounen mear as hjir. 'N sek gounen*, = 600 floreni.

fetweider, cg. bos in pascuis saginandus.

fettens, cg. pinguedo, fertilitas. Ang. *fatness*. *Di fettens fen 'e grous*, pinguedo, fertilitas soli. Angli idem perhibent de imbribus et pluviis, *vapours and clouds feed the plants of the earth with the balm of dews and the fatness of showers*. Bentley.

fetlik, adj. pinguis, unctus, viscosus, glutinosus. *It leêr is fetlik yn 't oántâsten*, corium tactui glutinosum videtur.

fettigh, adj. adipe glutinosus. Ang. *fatty*.

fet, n. omne arvinæ genus, *It fet is djoer*, arvinæ carne sunt.

It fette fé, pecus saginatum diversum a vaccis in utero gerentibus vel lactantibus.

Est lusus inter Frisiæ pueros, quo aliquid in angulo occultantes absentem vocant ut istud quærat. Hic si investigans appropinquat quæsito ludi socii ajunt, *Dou biste fet*, pinguis es; contra, si secedit, *Dou biste méager*, macer es.

fattrig, F. o. viscosus, glutinosus. Stür.

Digitized by Google

fetje, vb.a. adipe ungere. Ags. *fættian*, Ang. *fatten*, Ang.v. *to fat*, saginare.

FARRE, cg. tuber sive exulceratio inter jubas equarum. Ang. North. *to fare*, to ache.

FATSOEN, n. (fetsoen) forma, facies operis argentei vel aurei. Ang. *fashion* (fesjün) Vascularii in computatione pretii operis argentei vel aurei sumtum operæ addunt ponderi metalli ejusque valori, unde Prov. *It fatsoen hat eák jild koste*, et forma constitit pecuniâ. In computando valore virginis indotatæ non tantum pecuniæ summam, sed et formam et bonos mores proco in expensum feras.

Lat. *factio*, *factionis*. Gal. *façon*, Ang. v. *fachon*, *fazon* (fatson) Ang. *fashion*.

Keapje disze gaspen. Ik roalje se altiten wer tsjin ny sulwer yn; den forlieste neat as it fatsoen. — Dou maste it lotjen litte; oars rupelje dy di Israliten allehiel ut. Nou hwat scoe dat? Mei my is neat wei as it fetsoen.

Hol. *fatsoenlijk man*, vir ingenuus, honestus, *'n fatsoenlijk gedrag*, boni mores. *Onfatsoenlijk*, rudis, impolitus, indecorus. Ang. *fashion*, mos, habitus, ornatus, consuetudine receptum exemplum; *fashionable*, more sæculi receptus, ob formam et mores acceptus.

FAX, n. F.v. crines, tum capitis, tum pubis, tum alarum. Sax.v. *fahs* (fachs) n. coma, cæsaries. Ags. *feax*, n. idem; *feax-fang*, crinium arreptio, F.v. *fax-fang*, crinum prehensio, evulsio. Ang.v. *fax*, Ang. *the hair*. Ang.v. *fax-wax*, *fixfax*, tendo cervicis. Nl.v. „Tendo, *gheelhayr*. Had. Jun. 22. 1a ed." Ang.v. *wax*, cervix, in Ang.v. *waxen-kernel*, an enlarged gland in the neck; *faxed star*, (crinita stella) cometa, Nl. *staertster*, Ang. *comet*. *Yn 'e faxen sitte* (immittere manum in alicujus crines) persequi, exercere quem. *Ik scîl neef yn 'e faxen sîtte as er syn jild fordommeneáret*, nepotem exercebo nummos si decoquit suos. Hol. *iemand in 't hair zitten*, idem. F. *Dat ystremint sit hjar goede sister íwich yn 'e faxen*, hæc oblatratrix semper vexat lenem suam sororem.

In pugillatu veteres inimici prehendebant et evellebant crines, ut hodie pueri solent, quod vocant *plok-herje*, vellere crines, (*ploakje*, vellere, *hêr*, *hier*, crines, coma) F.u. *plük-hare*. Lat. *pilare*, *depilare*, spoliare aliquem crinibus; Itali *pelare*, evellere crines; Hispani *pelear*, pugnare, dimicare, proeliari; *pelearse*, pugnis certare, rixari; quæ voces licet Latinæ essentia, quantum ad notionem e fonte Gothica, i. e. Germanica fluxerunt.

FEAL, adj. luridus, Ags. *fealu*, *fealo*, *fealwe*, Ang. *fallow*. *'N feal kou*, vacca subpallida. *Di feale juwn*, vespera lurida. Nl. *de vale schimmen*, manes luridæ. *'N féal forwielne tâbert*, palla subflava ex holoserico. Confer *pullus* et *pallidus* Latinorum.

mûs, muske-feal, adj. Ags. *mus-fealo*, adj. Sax.l. *muus-vaal*, colore murino tinctus Bnl. I. 335.

FEAN, vb.a. capere. *Fugelt-fean*, capere aves: unde st. verbale *Fuwgelt-fean*, n. aucupium. Nl.v. *vaen*, capere, *ick va*, capio, ut *staen*, stare, *ik sta; gaen*, ire, *ick ga; doen*, agere, *ick doe*, sed Frisii *fean*, *stean*, *gean*, *dwaen*, præs. *ik fean*, *stean*, *gean*, *dwaen*. Confer *fæit*.

FEAN, n. terra ex plantis paludosis putrefactis orta, unde glebas causticas (F. *türwen*) fodiunt, quibus Frisii et Hollandi alunt focum. Hol. *darrie*, *peel*, *moer*.

fean, n. campi e quibus fodiunt glebas causticas vel cœnum causticum hauriunt. *Feanlân*, n. prata sub quibus latet cœnum causticum. Hol. Ang. *turfland*. *Feangroun*, cg. solum dives limi caustici. Confer F.b. *fenne*, campus uliginosus, partim defossus, cinctus et separatus sulco aquario, Outzen, 75. Prov. *It komt yn it féan op nin türf oan* (in fodinis limi caustici non curant glebam causticam) in abundantia res parvæ haud magni sunt momenti, parum curantur. Hol. *Het koomt in Oostindien op geen aep aen. — Nin türf yn it fean bringe*, ne eroga tua munera opulentis.

heaghfean, terra caustica altior sicca, unde fodiunt longiores glebas causticas *lange türf*, quibus ignem alunt in fabricis laterariis, cerevisiariis, pistrinis, cæt. Inde nomen vici *Hogeveen;* in Threntia, in Renolandia et Delflandia.

lege fean, terra caustica humilis madida, quam e fundo fodinæ hauriunt

Digitized by Google

et in ripa sparsam et semi-siccatam in minores secant glebas causticas quadrangulares, F. *baggelers* cf. supra 158. Hæ glebæ, quibus focum alunt domesticum, potentius continent ignis nutrimentum quam glebæ dictæ longæ.

Effossione terræ causticæ humidæ formantur scrobes aqua repletæ, *petten* dictæ, Nl. *veen-putten*; scrobes terræ causticæ. Ang. West. *pet*, a well, a pump, Nl. *put*, puteus, F. *pomp*, idem. Hol. v. *Pet*, j. *put*, puteus Kil. Ang. *coal-pit*, fodina carbonaria; *pit*, idem. Cum his confer Ang. *peat*, (peat-fuel?) materies caustica e fodinis uliginosis eruta (Nl. *darrie*, *derrie; moer)* „The vegetable soil, which accumulates in boggy places," Wedgwood, II. 496. Terra caustica in fodinis paludosis nascitur ex accumulatione plantarum putrescentium; quo fertilius autem solum, eo vegetiores et suculentiores ex eo crescunt plantæ, unde fit, ut nutrimentum ignis inhærens glebis causticis eo potentius sit, quo pinguior terra mater, eo debilius, quo terra macrior.

Superficies terræ causticæ, pro varia ejus natura, variis distincta est coloribus, unde nomen habet. *It hwyt-fean.* in vicinio vici *Eástermar* (Nl. *Oostermeer)* in pago Titsjerksteradêl. Inde nom. gentile *Witteveen. Readfean*, terra caustica rubra, unde vicus *Rooveen* in Transisalania.

Ubi scrobes causticæ exhaustæ in tantum sunt multiplicatæ, ut fere unum indivisum et sat magnum forment lacum, Frisii hunc aggere cingere solent et antliis molariis evacuant ut, quæ fuerant aquæ, fiant arva et pascua. Vocatur autem F. *fean-polder*, Nl. *veenpölder.*

Ad effodiendas fodinas causticas et fabricandas glebas causticas F. *türwen*, undique confluunt fossores et pauperes operarii cum uxoribus et liberis. Plurimi fossores ex Westfalia ipsa et partibus contiguis Saxoniæ adveniunt. Hi omnes principio casas ædificant straminas, deinde ligneas, tandem domos lapideas, quæ formant viculos et vicos. Inde tot loca in Frisia quæ nomen trahant a *fean*, *Feankleaster*, viculus in Collumerlandia; *Fean-huzen* in Titjerksteradêl; *Fean-kolen*, Stellingwerf-easteinde; *Fean-wâl: Heárenfean*, magnus vicus (F. *'n flek)* in *Sawnwâlden* Nl. *Zevenwolden; Bakke-fean* viculus in Opsterlandia; *Surhuster fean* in Eastergo. *Feanstra*, Nl. *Veenstra*, n. gentile pervagatum. Harum fodinarum susceptorum antiquissimi plurimi erant Frisii, qui extra patriam quoque operabantur. *Friezen-fean* Nl. *Friesenveen* in Tubantia (Twenthe). Solita Frisiorum erat industria, quaquaversum fodinas causticas fossorum vi aperire et quæstui habere. Inter has erant eæ quæ nomen dederunt proximo vico *Friezen-fean.*

Saxones, Frisii et Angli in sua patria ante captam Brittanniam sibi fomitem parabant, vel abscindendo cespites ex ericeto, quibus siccatis focum alebant, qui mos nondum obsolevit apud Threntinos et Tubantes, vel effodiendo materiem ex solo paludoso caustico; utramque autem methodum secum in novam patriam transportaverunt.

feántsjery, cg. fabrica glebarum causticarum.

feán-baes, pl. *feánbasen; feántsjer* herus fodinæ causticæ, sive possessor est, sive eam conducit et in suum administrat commodum. Talis fabricator Nl. *Veen-boer* vendit suas *turfas* per *slobbe* (ex. gr. in vicinia Lucaswolde et Niebert), quadruplum mensuræ *roede* (virgæ) per quam fabricator eas vendit in Transisalania; vendunt vero nautis, qui *turfas* vehunt in suis cymbis *(turfscippers)* easque cauponum vel lixarum modo in urbibus et vicis distrahunt.

fean-sciring, cg. Scir. o. stratiotes aloides. Hall. 215. Nl. *scheeren.*

feán-slûs, feán-forlaet, emissarium aquarum vel canalium inter fodinas causticas fabricæ veteris et vilioris. Ruinosum si fit, in ejus locum condunt solidius nomine *sljinnen scütslús*, emissarium ab utraque extremitate duabus valvis clausum, intra quas navis permeans clauditur F. *scüt wirdt;* vb. *scütte*, sepire, intercludere (sc. navem et sistere liberum aquæ cursum) Nl. *veene-sluis* et *schutsluis.* F. *slús*, Gal. *ecluse*, B. L. *clausa.*

fcántsje, vb. n. (fjentsje) excavandis glebis causticis operam dare, præpositum fodinæ causticæ in ea fabricationem curare.

Digitized by Google

FEAR

Got. *fani*, n. πηλός, lutum, Ital. *fango*, Gal. *du fange*, Nl. *slijk*. *Fani* neut. gen. ut F. *fean*. Ags. *fæn*, *fenn*, *fen*, m. palus; *fennig*, *fenlic*, palustris. Ang. *fen*, campi uliginosi. Nl. v. „*ven*, *moerland*, palus bituminosa." Kil.

FEAR, cg. timor. Ang. *fear*, idem, *to fear*, timere, Ags. *færan*, terrere.

befearje, vb. a. vereri. *Goads befelne oerkoaye in vrjuecht befearje*, dei mandata perpendere et intimo corde vereri. Nl. *bevrézen* et *bevreesd*, timere, timens. Epkema vertit *befearje* exsequi, et ducit verbum a F. v. *fara*, Nl. v. *varen*, ire, quam versionem supra in *bifearje* (p. 257) secutus sum. Penes lectorem judicium esto. Confer *bisile*, 338, *bitraepje* 366, in quibus *bi* verbo sensum potiundi, occupandi, addit.

forfeare, vb. a. terrere. *forfeard*, territus, terribilis. Ang. v. *feard*, territus Halliw. *M:m wier forfeard fen dy thongerslach*, tonitrus fragor matri terrorem incutiebat. Adverbium *It is forfearde kâld*, tremendum sævit frigus. Nl. *verschrikte koud*, *verschrikken* terrere.

Kil. Nl. *vaer*, metus, Ang. *fear*; *varen*, metuere, Ang. *to fear*; *vaerlik*, timendus, periculi plenus (Nl. *gevaerlik*), Ang. v. *ferlike*, *ferly*, portentum, miraculum, monstrum, Wright. Nl. v. *vaer-weder* horrida tempestas. Kil.

FEAR-KOU, cg. vacca haud sterilis, sed quæ, quamvis taurus eam inierit, gravidata non est. *Di kou is fáer* vel *fear*, vacca hac vice utero non gerit. *Di kou is kéal'*, vacca gravida est. Nl. v. „*varse*, *verse*, *vers-kalf*, bucula vitula, junix, juvenca." Kil. Nl. *vaer-koe*, *vaers*. Ags. *fearr*, taurus, bos. Alam. *farr*, *var*, taurus. Ags. *færk*, Ang. *far*, *farrow*, porcellus. Ahd. *varre*, Nl. *varre*, taurus, Alam. *fersa*, vacca, Nl. *veers*. Gr. πόρις, πόρτις, vitulus, vitula.

Sax. l. *ene fær-melkede ko*, vacca, quæ anno sequente annum partus adhuc lac præbet. Bnl. I. 353. Nl. v. *varninck*, *varre*, taurus. H. Jun. 40.

oer-loper, cg. unum annum absque partu transigens vacca. Vox hibrida ex F. *oer* (Hol. *over*) et F. u. *loper*, cursor, adeo proprie „transcursor, unum annum sterilis transiens."

FEÊR, cg. pluma, pl. *fjerren*. Evanescente *th* inter duas vocales pro Ags. *fedher*, Ang. *feather*, penna, pluma. Gr. πτερόν (πετερον) = Germ. *fether*; Junius Et. primus hanc vidit cognationem. Skrt. *pat*, volare, Gr. πέτεσθαι. — Confer pl. *fjerren* (ex *fáren*) cum Isl. *flöðr*, Suec. *fjæder*, Dani *fjeder*.

fêr, cg. collective, plumulæ, quibus referciunt culcitas et pulvinaria. Nl. *dons*, *eiderdons*, pluma anserum Eidoræ, quæ est optima, Gal. *edre-don*. F. *düen (dum)* crines molles sub ventre porci. *Op feêr sliepe*, dormire in plumis. *Di poepen binne goed sa lang asse op strie lisse, mar asse op feêr sliepe doage se di houn yn it gat net*, proverbium innuit humilitatem et faciles mores Westfalorum messorum in egestate eorumque arrogantiam in rebus prosperis. — *Di riken kenne my nin feêr fen it gat blieze*, divites (mihi ne plumam quidem de ano flare possunt, i. e.) etiamsi vellent, mihi nocere nequeunt. — *Ik ken mei myn eine fjerren fleane*, (meis propriis alis volo) propriis viribus confido. — *Di abbekaten habbe ües heit 'n feêr üet 't gât scuórd*, vel *lutsen*, causidici depilaverunt (spoliaverunt) patrem meum. *Di undoagensce swifi kat syn heit di bæste fjerren rupele*, decoctor patrem optima bonorum parte spoliavit. — *Ien feêr litte*, perdere plumam, i. e obtrectari. *Nimmen ken dy fammen op 'e stupe foárbygeam, oaf hy mat 'n feêr litte*, puellæ in vestibulo garrientes cuique prætereuntium obtrectant. — *Fjerren*, insignia, aplustre. *Di faem hæt under di fjerren fen 'n siler fearn*, famula cum nauta sæpe concubuit. Figura petita a vexillo nautico indicante nationem, sub cujus imperio navis est; *under Hollansce flagh farre*, sub auspiciis vexilli Hollandici navigare. — *Yn 'e fjerren sitte*, inire plumas, i. e. gallinam ipsam, quod galli gallinacei est; tropice, inire feminam. Prov. *Di fjerren hingje litte*, demittere alas, animum despondere. *Di feint is fjister-joun weibleaun; nou lit di faem di fjerren hingje*, here vesperi procus non rediit, nunc famula in mœrore est. *Yase is mei de Eastynje-silers weiroun ind er is nin feêr fen him to finen*, Ynso subfugit cum nautis Indicis, neque ullum

Digitized by Google

ejus vestigium restat. *Weirinne*, vb.n. subfugere. Prov. *Moaye fjerren meitse moaye fugels*, Ang. *Fair feathers make fair fowls*, Ray, 104. Nl. *Het kleed maekt den man.* — *Flean ris sunder fjerren!* Ang. *He would fain fly, but he wants feathers*, sine pennis volare haud facile est. — *Men sjocht oan de fjerren wol, hwat* (hat) *fugel it is.* MS. 23.

fêren, universe, surculus exserens folia pennata in eodem plano. *Ieperen fêren*, taxi folia pennata. *Iperen telgen*, surculi taxi forma sagittæ pennigeræ.

fêren oan 'e loft, nubes tenues pellucentes, formâ pennarum, quæ ventum rapidum portendere creduntur.

heer ind fêr, pili et pennæ sive plumæ, i. e. pecus, quales boves, equi, oves cæt., et aves, quales anates, anseres, columbæ, cæt. quæ cum essent veterum bona præcipua, his erant imagines omnium, quæ sua appellabant; tum familia et pecus, tum agri, domus, supellex, cætera. *Di boer hat it hûs oernomd mei heer ind fêr*, rusticus domum prædii transsumsit cum rebus contentis. *Di man is forfearn mei heer ind fêr*, homo migravit cum omnibus suis. *Di scildéaskers habbe di scildner uet heer ind fêr set*, creditores debitorem omnibus bonis exuerunt.

moed-fjerren, pl. Nl. *slack-pennen*, pinnæ, pennæ majores alarum et caudæ; *moed* animi fortitudo, quod vires et animos addunt avibus. *Di moedfjerren binne di earme man uetfallen*, homo misellus ad egestatem redactus demittit animum; *hy lit di moedfjerren falle*, (demittit pinnas) idem.

fjerke, n. plumula, pennula.

fêren, adj. plumeus. *Fêren-bæd*, culcita plumea.

forfeárje, vb.n. mutare plumas veteres, ut aves quotannis solent.

Digitized by Google

INDICES.

VOCABULA FRISICA.

a *transit in* e. 819.
å *vide* af.
a *pro* i *B.* 487.
a *conculcat caeteras vocales B.* 7.
a *pronuntiabatur* e *V.* 681.
abegaike *O.* 2.
åbidde. 28.
abjiboek. 1.
-acht *subst.* 5.
achtenerje. 6.
acht in tweintich. 573.
achtstel. 644.
adebar *B.* 8.
ådwân. 28.
æ *vide* a *vel* e.
æbel. 8.
æch. 60.
aeck. 72.
aed. 7, 552.
aedraemt. 722.
aedscammel. 722.
æf. 29, 54.
æf- *vide* af-.
æfter. 6, 55.
aei. 67.
aem. 756.
aemborstich. 95, 907.
aen. 95.
aepje. 110.
æple. 108.
aerdich. 120.
aerdje. 120.
ærne. 21.
aes. 121.
æxter. 189.
aeye *(avus).* 129.
aeye *(mulcere).* 72, 872.
af-. 36.
åf, åw, å, au. 27.
åf. 30, 36.
åf *transit in* å-. 54.
åfdek. 51.
åfdoelje. 775.
affear. 78.
åffeye. 967.
åffuorje. 943.
åfkaekje *Sc.* 89.
å(f)groun. 28.
åf-ind-oanje. 30.
åfjagge. 38.
åflizze. 28.
åfsette. 46.
åftochte. 51.
åfwei. 52.
ågong. 309.
aikje. 72.
åjitte. 28.
åkerfje. 28.
akke. 437.
akkeleba. 140.
akker. 137.
åkuolje. 28.
al-. 89.
al- *vide* alle-.
åldemoar. 894.
ålder. 894.
alder-. 86, sq.
ålde wîwen. 119.
åldfeint. 958.
al-eer. 922.
alf. 83.
alfte. 94.
algje. 83.
allegerre. 92.
alleheel. 897.
allenkom. 89.
allikom. 89.
allinkjendewei. 89.
allinne. 88, 911.
allyk. 88.
alond *V.* 2.
alsk. 9.
ambeyen. 95.
amich. 95.
amje. 941.
amme. 139, 941.
amptman *V.* 96.
andert. 107.
ang *Occ.* 17.
angelstoak. 682.
ânimme. 28.
antje. 575, 828.
anwenst. 570.
apal *V.* 1.
åraffelje. 994.
årinne. 116.
årklorker. 11.
arne. 21.
as. 601.
asega *V.* 140.
åstoanje. 111.
astrenta. 122.
au *Sil.* 28.
augroun. 28.
augryslik. 36, 627.
åw- *vid.* af-.
åwei. 28.
åwike. 136.
azem. 99, 941.

ba. 982.
babbeleguchjes *plur.* 953.
babbelje. 953.
bæd. 891.
bædstric. 419.
baei. 788.

Digitized by Google

baekster. 163.
bael *V.* 407.
bæstemoar. 894.
bæst. 155, 192.
baet. 193.
baetsir. 219.
bagge. 159.
baggelje. 158.
baike. 429.
bak. 216.
bakje. 545.
bakke. 215.
bakker. 219.
bal. 442.
balderbalkje. 173.
balch. 202.
balkje. 173.
bâlte. 293.
bamberen *Gron.* 174.
bân. 303.
bang. 17.
bânich. 408.
bank. 197, 455.
banne. 554.
bantsje. 304, 307.
bar. 199.
bare. 623.
bargehok. 13.
bargemarge. 711.
bargen *plur.* 149.
barne. 554, 565.
bask. 482.
basterd. 191.
bate. 154.
bauw. 327.
bauwe. 470.
bauwererje. 193.
be- *vid.* bi-.
bea. 242.
beage. 540.
bealch. 446.
beam. 429.
-beam. 849.
bean *vid.* baen.
bedearje. 240.
bedruwd. 247.
beffe. 556.
begljoerje. 263.
beholp. 270.
bei. 160, 213.
bek. 545.
bekleye. 279.
bekykje. 340.
belauwje. 294.
belestigje. 287.
belezze. 287.
belutsen *Occ.* 298.
beneden *U.* 306.
benefter. 57, 811, 857, sq.
berkhout. 375.
bern. 180.
bepoeyst. 316.
beppe. 894.
bergje. 459.
beseeuwen *Occ.* 328.
besnjitte. 346.
beste. 191.
bestelthried. 348.
bet. 155.
betjoede. 363.
bette. 146.
better. 155.
beugel. 387.
beukel. 350.
beuker. 429.
beun. 641.
beure *U.* 198.
beuzich. 341.
bewjerje. 370.
bezaenmast. 665.
bezaenseil. 665.
bezytje. 201.
bi- *vid.* be-.
biazemje. 941.
bibakke. 299.
bidde. 27.
biderf. 244.
bidesd. 791.
bidompen. 243.
bidompt. 695.
bidongje. 248.
bidprintsje. 800.
bidribbelje. 246.
bidruye. 247.
biede. 26.
bier. 236.
biete. 146.
bigangel. 260, 321.
biggelje. 278.
biginne. 984.
bigreatje. 290.
bigrütje. 264.
biguffelje. 269.
bihang. 273.
bihoorlik *U.* 271.
bikje. 546, sq.
bikkel. 278.
biklaerdje. 278.
biklimme. 280.
biknippe. 329.
bikramme. 351.
bikrodje. 284.
bikulje. 285.
bilaeitsje. 286.
bilæze. 573.
bilbiar. 105.
bild. 292.
bileanje. 293.
bilegerd. 261.
bilegerje. 291.
biloitse. 294.
bilüue. 261.
bilutsen. 298.
binauwje. 314.
bineame. 314.
binnen. 55, 311.
binnenfarjer. 569.
binnewetter. 570.
bint. 554.
biplasterje. 317.
biprieuwe. 316.
birape. 322.
biret. 323.
biride. 317.
birikje. 287.
biroppe. 333.
biscaet. 331.
biscaeye. 331.
biscare. 329.
bisceíd. 331.
biscule. 337.
bisetten. 339.
biside. 311.
bisile. 259.
bislotte. 343.
bisonderlik. 354.
bispeure. 123.
bissing. 341.
bist. 674.
bistikke. 284.
bitaensje. 361.
bitheuterje. 592.
bithiermd. 593.
bitichtje. 365.
bitiid. 337, 922.
bitommelje. 367.
bitrekke. 246.
bitsiutte. 594.
bitsjaen. 364.
bitter. 627.
bitwiske. 312.
biuwe. 193.
bîzelje. 341.
bjalze. 173.
bjealgh. 201.
bjealskje. 173.
bjin *vide* bien.
bjinkebrekke. 424.
bjint. 221.
bjintsjekou. 554.
bjirk. 564.
bjirkenbeam. 849.
bjizzem. 255.
blaem. 379.

Digitized by Google

blaere. 377.
blaffe. 293.
blank. 469.
blanksk. 770.
blast. 384, 659.
blau. 405.
bleek. 391.
blei. 77, 378.
bles. 385, 388.
bletterje. 384.
bleu *U.* 377.
blier. 378, 390.
blieze. 383.
blikgat. 388.
bliksum. 293.
blits. 385, 392.
bliuwe. 290, 748.
blive. 290.
blixkater. 670.
blommede. 851.
blos. 385.
blum *Occ.* 793.
blyread. 405.
boade. 420.
boage. 540, sq.
boal. 442.
boale. 441, 478.
boalje. 446.
boander. 424.
boarne. 130.
boarre. 210.
boarst. 508.
boarstels *plur.* 693.
boat. 356, 358.
boatscip. 420.
boazzem. 430.
bobbaburch *V.* 417.
bobbel. 523.
bocht. 142.
bod. 26, 194.
boddelje. 538.
bodje. 198.
boefke. 539.
boei. 542.
boek. 431.
boekel. 850.
boekje. 579.
boel. 422.
boer. 173, 460, 550, 557.
boestge. 414.
boeye. 540.
boi. 542.
boks. 547.
bol. 442.
bolderje. 173.
bolje. 173, 408, 451.
bôlke. 553.
bolle. 548.
bollebuiske. 441, 568.
bollekloten *plur.* 956.
bolster. 443.
bolstjinnen *pl.* 441.
boltsje. 440.
bon. 304.
bonge. 552.
bongel. 310.
-bonke. 252.
bonke. 300, 553.
bonkelje. 554.
bonken *plur.* 718.
bonkich. 252.
bonkierde. 718.
bont. 555.
bontje *Occ.* 552.
boom. 203, 764.
boontje *U.* 457.
boppe. 55, 312.
boppelâner. 225, 796.
borge. 459.
borgemaster. 563.
borger. 460.
borstlape. 499.
bortje. 413.
bos. 440.
bosser. 440.
bots. 548.
botsesk. 770.
botte. 553.
bou. 580.
boun. 304.
bouw. 193.
boxelje. 25.
boxeman. 172.
boyem. 579.
brâ. 500.
bræge. 483.
brægeman. 492.
braek. 504, 970.
brake. 504.
brân. 72, 186.
brandfos. 404.
brânnettel. 511.
brânwacht. 485.
brea. 442, 478.
breakel. 479, 850.
brederspanne. 510.
breed. 489.
brekke. 263, 501.
bremstich. 529.
brespenje. 486.
bret. 509.
breuye. 64.
briede. 490, 521.
brik. 505.
bril. 529.
brilloft. 494.
brimme. 484.
brjit. 519.
brjitpanne. 510.
broddelje. 500, 523.
brodsk. 639.
brodzich. 510.
broed. 69, 510.
broek. 524.
broeye. 510.
brokaed. 722.
brokscou. 7.
brol. 488.
bromme. 514.
broye. 510.
brozel. 519.
brozelje. 521, 530.
bruidjeket *Occ.* 492.
brûk. 438, 524.
brulje. 529.
brulloft. 494.
bruye. 64, 487, 508.
bry. 530.
bryklob. 360.
bubbel. 523.
bûch. 540.
büffele *U.* 418.
bugel. 387, 540.
bugeltas. 261.
bûgje. 213.
buikje *Occ.* 429.
buis *U.* 211.
bukdelling. 297.
bul. 538.
bulderje. 293.
bule. 219.
bulje. 539.
bulmounle. 539.
bulsek. 147, 194.
bult. 309, 443, 456, 548.
bundel. 464.
bungel. 811.
buoi. 533, 542.
buonder. 552.
buord. 424.
buorren *plur.* 552, 560, 788.
burich *V.* 459.
bürrel *U.* 560.
buskje. 440.
büssum. 430.
but. 356.
butdoar. 569.
butelân. 313.
buten. 55, 312, 988.
buten westen. 568.
butewetter. 313.
buthus. 313.
bütje. 427.
bütsje. 427.

Digitized by Google

bütte. 538, 854.
buukje *Occ.* 161.
buwn. 551.
buwtze. 97.
buzegalperich. 376.
buzeman. 581.
bylje. 378.
byld. 250.
bynt. 302.
byster *U.* 327, 368.

d *post* n *abiicitur.* 636.
d *pro* t *B.* 8.
d *ante* j *evanescit.* 674.
daegje. 609.
daggelhoutsjes *plur.* 602.
dailje. 612.
dakich. 703.
dalich *U.* 603.
damp. 608.
damsteegh. 608.
dan. 601.
dangelje. 673.
danich. 609.
darri. 615.
dat. 671.
datte. 649.
dauwjirm. 103.
dauwe. 610.
dauwelje. 620.
dauwje. 610.
de. 648.
dea. 783.
dead. 29, 790.
deafet. 265.
deaker. 670.
deale. 666.
deek. 640, 641.
deel. 603, 642, 881.
deemt *Gron.* 636.
deers. 666.
dek. 592, 611, 640.
dekker. 639.
del. 309, 603.
delling. 543, 630.
delsmite. 973.
demme. 614.
demmen. 614.
den. 122, 601.
depe. 677.
deppe. 679.
derten. 616.
dertich. 617.
deugd. 696.
deuker. 670.
deun. 710.
deuntsje. 782.
deye. 629.

dichte. 767.
di. 601.
didelomdi. 649.
dieder. 809.
dîgerje. 662.
diggelfiur. 659.
diigh. 717.
dikelje. 638.
diker. 670.
dimmen. 614.
dimpe. 243, 608.
dimpich. 608, 614.
dinder. 663, 782.
dinderje. 663, 782.
ding. 593.
dippe. 678.
distelaet *U.* 627.
dit. 671.
ditte. 649.
diweker. 670.
djerje. 70.
djerre. 70.
djiepe. 611.
djier. 673.
djoeje. 681, 771.
do. 600.
doach. 696.
doaf. 393, 619.
doafpot. 619.
doage. 610.
doal. 877, 880.
doalen *plur.* 707.
doape. 611.
doare. 596, 614, 783.
doawje. 618.
doaze. 620.
dobbe. 130, 411.
dobbelje. 767, 778.
dobberje. 683.
dodje. 768.
doe. 600.
doedel. 691, 850.
doek. 697.
doel. 645.
doelstien. 645, 775.
doer. 474.
doesje. 791.
doetje *Gron.* 599.
dof. 610.
doffer. 610.
dofje. 610.
dogge. 275, 804.
dok. 790.
dokje. 994.
dôl'. 880.
dol- *O.* 603.
dolg(j)e. 595, 704, sq.
dolle. 880.

dolte. 646, 707.
dom. 776.
domp. 710.
dompe. 608, 612.
domper. 710.
dompich. 608.
dondekater. 670.
dondersk. 395.
donker. 663, 711.
dôp-. 679.
dôpje. 679.
dorp. 560, 787.
dorpel. 687.
dosk. 87.
dou. 610.
doukje. 721.
dounsje. 783.
doz. 789.
doze. 799.
drabbelje. 735.
drabbelkoek. 735.
dracht. 729.
draf. 732.
drage melk *U.* 733.
draggel. 730.
drank. 739.
draye. 597.
dregge. 732.
drense. 742.
dreumes. 755.
dreun. 754.
driegje. 757.
drift. 750.
driftich. 639.
drille. 597.
drinte. 739.
drinze. 743.
drip. 735, 742.
driuwe. 639, 748.
droanje. 754.
droasheit. 763.
droch. 752.
droltje. 731.
drompel. 687.
drouwje. 736.
druwelich. 752.
druye. 758.
dryst. 596.
dubelde-sile. 914.
dubeldjerai. 70.
dûen. 1002.
dukelhals. 751.
dukelich. 606.
duker. 671.
duldje. 660.
dumpelje. 778.
dungkrode. 691.
dunhelm. 779.

Digitized by Google

dunig. 781.
dunsk. 639, 781.
düpe. 677.
dürje. 692.
dust. 693, 791.
duwe. 724.
duwekater. 669.
duwel. 666.
duydsce *U.* 797.
dûzich. 776.
dûzje. 791.
dwaers. 600.
dwealch. 718.
dwile. 704.
dwylch. 718.
dy. 648, 671, 718.
dyk. 606.
dyn. 718.

e *transit in* i. 135.
e *transit per* i *in* j. 946.
e *et* o *permutantur.* 194.
e- *V.* 843.
e- *vide* æ.
eabarre. 8.
eablens. 3.
each. 60, 138.
eachbrou. 489.
eachring. 64.
eachteisterkes *plur.* 489.
eagje. 138.
eak. 72, 238.
eal. 84.
ealch. 83.
ealje. 83.
ealwerich. 84.
eang. 174.
eansicht. 107.
ear. 112.
earder. 847.
earem *subst.* 14.
earîzer. 449.
earke. 873.
earm. 14.
earmhertich. 179.
earmtakke. 406.
earn. 118, 136, 853.
earndich. 21.
earnich. 21.
earnje. 120.
earnst. 77, 119.
earrebarre. 8.
earste. 922.
earswangen *plur.* 285.
eart. 117.
eartepulen *plur.* 714.
eas. 841.
easfet. 132.
east. 124.
eat. 10, 127.
eaun. 132, 136.
eawen. 136.
eaxle. 138.
eaze. 123.
ebbe. 11.
ebje. 11.
êch. 60.
echt. 13.
eed. 936.
eek. 72.
eela *V.* 825.
eer *adv.* 921.
eer *(honos).* 924.
eerdmantjespipen *plur.* 852.
eertland *V.* 854.
effen. 15, 948.
efkes. 949.
efter. 53, 854.
(fen) efteren. 12.
efterbine. 308.
eftertrutling. 599.
efterüet. 12, 926.
egen. 66.
ei. 67.
eibert. 8.
eigen-. 800.
eigen. 865.
eigenierde. 575.
eike. 870.
ein *(proprius).* 14, 66, 72, 865.
ein' *(anas).* 101.
einekroos. 774.
einepikewaer. 440.
einfugel. 675.
einje. 17. 887.
einze. 769.
eker. 138.
elf-ind-dartich *U.* 901.
elkma. 905.
elts. 92, 890.
elwe. 94.
emelje. 646.
en. 910.
ende hwant *V.* 915.
enoar. 132.
-ens. 918.
enteldarm *U.* 918.
er. 620.
erch. 117.
êren. 922.
erf. 887.
erfgenam. 929.
erke. 18, 834.
erwen *plur.* 929.
erwje. 72.
erze- *V.* 931.
et-. 944.
etlân. 943.
euwel. 947.
ewend *Oc.* 828.
eydtynje. 969.
eyen *Oc.* 872.
eyngste. 17.
exter. 139.
exteur. 420.
ezel. 932.

f. 591.
f *post* l *absorbetur.* 642.
f *et* ch *permutantur ante* t. 844.
fâd. 492.
faem. 78.
faentsje. 880.
faer. 993.
færsk. 676.
fâlde. 912.
fallaet. 977.
famke. 959.
famkebern. 959.
fan. 180.
fandel *U.* 644.
fard. 985.
farkelje. 991.
farkje. 415, 991.
farre. 985, *sq.*
fearn. 644.
feart. 992.
feasteljuwn. 963.
feer. 992.
feerdich. 960, 993.
feger. 965.
feilje. 639.
feint. 79, 180, 762, 957.
feintebern. 959.
fek. 198.
fel. 78.
fellingen. 973, 979.
fen. 30, 855.
ferbetere *U.* 427.
fet. 623, 995.
feye. 862, 965.
field *V.* 787.
fier. 918, 923.
fiere. 960.
fies. 960.
fiezefazen *plur.* 960.
fikje. 961.
fikke. 961.
fingerhuod. 715.
fingerling. 894.
finne. 643, 944.
firt. 289.

Digitized by Google

fiur. 295.
fiurstê. 826.
fiuwerkant. 6.
fjer. 993.
fjerren. 1002.
fjild. 787.
fjirdel. 644.
fjirdepartke. 478.
fjirder. 574, 644.
fjochte. 258.
flab. 771.
flach. 992.
flambôs. 160.
flapbreage. 727, 977.
flardebellen. 219.
flarden. 387, 756.
flaute. 357.
fleane. 819.
flek. 788.
fleurich. 904.
fleutemelk *U.* 734.
flibe. 575.
flie. 818.
flier. 630.
flierbeam. 849, 902.
flime. 186.
flitsen. 682.
flokke. 175.
floyte. 783.
flüch. 818.
fluorring. 640.
flut. 734.
foal. 639.
foale. 828.
foalmerrie. 828.
foar. 858.
foarbine. 308.
foardeis. 632.
foarkeammerke. 859.
foarkret. 57.
foarlik. 57.
foarn. 378.
foaroan. 12.
foarride. 860.
foarsneins. 632.
foartgean. 460.
fodden. 861.
faei. 627.
foet. 138, 655.
foeterje. 138, 554.
fôl. 639.
folk. 940.
folle. 35.
fommelje. 364.
fonkelny. 188.
for-. 29, 34, 53, 974, 994.
forâldje. 29.
forbalje. 447.
forbolgen. 203.
fordeald. 666.
fordompelt. 710.
fordutskje. 594.
(te) fore. 855.
(fen) foren. 12.
forklaeye. 279.
forklappe. 279.
forklomje. 281.
forlaet. 977.
fornimme. 26.
forpeldôk. 221.
forsîgje. 863.
forstean. 348.
forsiikje. 338.
forsupe. 50.
fortokje. 595.
fortriet. 29, 597.
forwarre. 372.
fot. 955.
fotse. 956.
fracht. 730.
freagje. 27.
freamd. 797.
frêd. 635.
frese. 17.
fries. 78.
fris. 962.
frjemd. 594.
from. 918.
frommes. 755.
frommesce. 755.
frye. 414.
fugelerf. 927.
fugelkrud. 387.
fûl. 676.
fuotling. 251.
furge. 923.
furje. 955.
furring. 955.
fust. 138.
fustkje. 138.
fuwle. 324.
fykje. 961.
fyndoekspoep. 988.
fynne. 623.
fynteborn. 180.
fyst. 391.
fyt. 73, 102.

g *mutatur in* j. 630.
gærs. 258, 475.
gaest. 37.
gæst. 199, 261.
gaffel. 259.
gallich. 470.
galp. 376.
gat. 22, 23, 78, 684, 827, 836.
gea. 818.
gean. 329, 802.
geandewei. 805.
gearscetten. 226.
gearslach. 343.
gedoch. 809.
gedoente. 809.
gedogh. 771.
gedürich. 692.
geld. 468.
gelde bigge. 149.
geman. 492.
genoagh. 917..
gepje. 173, 678.
geset. 914.
gesteld. 914.
giel. 676.
ginne. 263.
gled. 385, 863.
gludny. 188.
glupsk. 623.
gnavent. 136.
goddelik. 494.
goed. 155.
goedfrou. 463.
goedkeap. 665.
goenacht. 137.
goen dei'. 137.
gongenawent. 136.
gonzer. 730.
gouden rink. 79.
goune. 770.
gounzer. 405.
great. 648, 918.
greide. 945.
greidlân. 475.
greppel. 890.
grerteren *V.* 852.
greut. 918.
grien. 930.
griet *Occ.* 945.
grîshaed. 851.
groat. 647.
groede. 944.
grouwe. 268.
grude. 464.
grûsje. 873.
gruttens. 918.
grypfugel. 873.
gûch. 141.
gulp. 526.
guod. 661.
guwch. 111.
gyk. 665.

h *ût* q. 252.
h. 584.

Digitized by Google

haed. 138, 150, 337.
haftich. 59.
hagelsk. 395.
hala. 824.
hâlde. 540, 887.
hâldoan. 902.
hals. 626, 983.
-hals. 760.
hân. 138.
hânbakke. 31.
hânbakje. 546.
hânbutsje. 546.
händedich. 809.
handich. 271.
handsom. 173.
hanebol. 473.
hânelje. 138.
hanepik. 474.
hannelje. 546.
hânplak. 520.
hansom. 535.
happert. 580.
harke. 871.
harkje. 817.
harntjeriis. 520.
harrich. 639.
harop. 919.
haukje. 841.
hawen. 788.
hawwe. 887.
hâye. 726, 818, 870.
hazze-ind-houn. 111.
hea. 818.
heachlâner. 458.
heakke. 60.
heal. 84, 269.
healbysge. 336.
healsliten. 336.
heare. 817.
hech. 782.
hecht. 844.
hechtig. 139.
heelindal. 87.
heenbol *Occ.* 473.
heer. 1003.
heilla. 824.
heine. 674, 873.
heiling. 249.
heislik. 872.
heit. 78.
heite. 825.
hek *V.* 872.
hel. 482.
helm. 321, 374.
hennekleed. 624.
herde. 125.
herefeint. 812.
herne. 3.
hersenpanne. 500.
hexebile. 138, 824.
heye. 934.
hi. 873.
hickelje. 871.
hiem. 519, 865.
hiemdogge. 275.
hiersman. 867.
hiete. 978.
hikke. 606.
hilla. 824.
himd. 908.
hingje. 888.
hinnebyt. 387.
hinnegean. 261.
hinxt. 675.
hird. 983.
hirddrawe. 629.
hirdholte. 13.
hirdrinne. 629.
hirdscerm. 425.
hjelt. 705.
hjerre. 840, 887.
hjitte. 754.
hjelt. 764.
hjûd. 632, 634.
hljerde. 187.
hlynje. 8.
hoaf. 265.
hoannebiter. 70.
hoannen *plur.* 588.
hoarn. 851.
hoarnede. 851.
hoarnmoar. 463.
hoarnwiif. 463.
hoat. 588.
hobbelje, 663.
hok. 882.
hok *pron.* 890.
hokje. 882.
hokker *pron.* 890.
holig *V.* 761.
hollebolje. 446.
hôn. 588.
honje. 451.
honke. 906.
honnegat. 193.
honnegiseler. 697.
honnekalmei. 747.
honnepoale. 606.
honnetherp. 606.
honsdagen *pl.* 697.
honsfottje. 956.
hontommen. 671.
hôrwâl. 841.
hotje. 586.
houn. 451, 671, 697, 906.
hout. 488, 977.
houtke. 185.
hoxe. 138, 142.
hüelke. 878, 881.
hukkepak. 545.
hul. 207.
hulderich. 551.
hulte. 550.
hunichblom. 188.
hunichswerm. 235.
hunk. 707.
huodde. 878, 881.
huorrebern. 938.
huostje. 586.
hûp. 269, 305.
hürd. 801.
hus. 274.
hüske. 309, 949.
huskje. 567.
huslak. 711.
husman. 475, 556.
husstâl. 696.
hussweal. 831.
hwa. 252.
hwarle. 817.
hweet. 252.
hweten. 436.
hwitebrea. 478.
hwitens. 918.
hwok *pron.* 890.
hwyt. 390, 676.
hwyt jild. 38.
hwytling. 385.
hyke. 834.
hylkje. 414.
hymje. 907.
hynke. 554.
hynstebiter. 327.
hynxt. 330.
hynxterider. 771.
hynzer. 78, 674, sq.

i. 896.
Infinitivi in i *O. B.* 321.
ial *B.* 813.
ich. 843, 868.
ie. 1, 2.
iel. 14, 826, 896.
ielderman *V.* 82.
ielstikel. 751.
ieltuke. 467.
-iem. 708.
iem. 906.
ien. 1, 101, 896, 909.
ienoar. 905.
iens. 914.
iepen. 897, 919.
ier *subst.* 11, 845.
ier *adv. adj.* 12, 846, 922.

Digitized by Google

ierdaker. 892.
ierdapel. 838.
ierde. 589.
ierdethjuster. 713.
ierdmanke. 815.
iermet. 834.
ies. 121, 838.
ieske. 896.
ieslok. 122.
iest. 26.
ieuw. 897.
ieze. 27, 121, 838.
igge. 319, 844, 868.
iggich. 843.
ighel. 864, sq.
iik. 848.
îk. *(etiam).* 72.
îken-. 849.
ikker. 138, 890.
îl. 893.
-ilke *diminutiva.* 433.
immen. 99, 136.
in *coni.* 102.
in-. 656.
in(d). 102, 915.
ingelke. 511.
Ingelsk. 915.
ingeltjes-iten. 188.
inka *V.* 574.
inkeld. 72, 766.
inket. 379, 917.
inkethoarn. 379.
inter. 230.
inter-. 915.
ipenbeam. 849.
iselik. 247.
iske. 26.
it. 648. 762.
ite. 8, 935.
itenspanne. 617.
ittik. 15.
îzerboard. 842.

j *praeponitur* e. 894.
j. 896.
jachtich. 639.
jadder. 412.
jaen. 329, 802.
jaer. 412.
jamk. 968.
jarresleat. 309.
jaskje. 25.
jefte. 896.
jeld. 82, 894.
jeldje. 826, 894.
jelger. 894.
jelne. 826, 903.
jen. 66, 910.
jenst. 835.
jerder. 922.
jern. 262, 835.
jeudehaer *U.* 387.
jeuzelje. 275.
jeye. 38, 152, 862.
jier. 675.
jierfek. 674.
jiffer. 971.
jild. 896.
jimme. 675, 718.
jimmer. 10, 100.
jimmetiten. 834.
jin. 66, 897, 910.
jinoer. 133.
jirapel. 838.
jirheine. 674.
jister *(heri).* 634, 896, 922.
jister *subst.* 946.
jitte. 935.
jittik. 15.
jockels *plur.* 830.
jok. 680.
jolne. 826.
jonge. 825.
jongfolk. 853.
jongwiif. 81.
jôn-tiid. 136.
joost. 437, 548.
jou. 719.
joukebiar. 645.
joun. 136.
-joun. 137.
ju. 680.
ju *O.* 600.
ju, ju. 15.
jülch. 874.
jûn. 632.
jung. 77.
juster. 896.
juwn. 136, 827.
jykje. 721.

ka. 84, 818.
kabouter. 816.
kadîze. 275, 656.
kaei. 275, 862.
kaem. 606, 654.
kaemred. 456.
kaep. 822.
kâi. 630.
kampe. 211.
kanarjefuwgel. 926.
kant. 918.
kapersol. 529.
kat. 210.
kater. 670.
katerkloten *pl.* 474.
keal *(vitulus).* 84, 451, 818, 828, 903, 1001.
keal *(calvus).* 818.
keale junker. 939.
kealje. 451.
kealkou. 828.
keallepoten *pl.* 449.
keamer. 687.
keapje. 547.
keate. 155.
keech. 741.
keep. 4.
keepstriette. 608.
keer. 422.
keffe. 293, 378.
kein. 873.
kenne. 819.
kepe. 4.
kerl. 850.
kerne, kerntsje. 22.
kernen *pl.* 250.
kerwen *pl.* 250.
kibbelje. 278.
kieze. 284.
kif. 849.
kiikje. 651.
kikkert. 880.
kimpe. 659.
kintsje. 222.
kittelstjintje. 142.
kjellân. 449.
kjellegærs. 449.
kjetting. 252.
kladde. 459.
kladderje. 424.
klaei. 280.
klaeye. 145.
klaiwerbled. 851.
klam. 694.
klappe. 280.
klauwe. 278.
klawer. 853.
kleau. 500.
klear. 148.
kleaster. 818, 972.
klemvogel *U.* 280.
kleye. 862.
klezie *V.* 242.
klien. 478.
klim. 831.
klink. 955.
klinsgje. 315.
klitse. 886.
kliuwe. 748.
kljouwen. 500.
kloatsek. 804.
kloet. 764.
klokhus. 220.

Digitized by Google

klokslach. 934.
klomd *part.* 639.
klompen *pl.* 783.
klomsk. 281.
klorkje. 11.
kluft. 844.
klunbiar. 778.
klûs. 242.
klyn. 615.
klyndobbe. 157.
knebolla *V.* 443.
kneppelje. 873.
kneppelspreukje. 578.
knibbel. 934.
knibbeld. 851.
knibbeljicht. 947.
knieze. 192.
knîf. 99.
knik. 304.
knikke. 585.
knip. 798.
knipperke. 585.
knippich. 850.
knobbel. 934.
knoffelbân. 800.
knoffelje. 800.
knol. 585.
knorre. 874.
knukel. 282.
knuppen *Occ.* 474.
koagje. 58.
koaiker. 881.
koaiman, 881.
koarn. 184.
koarte ribbe. 252.
kobbe. 881.
koer'. 881.
koerren *pl.* 276.
koffe. 993.
kogge *Oc.* 741.
koi. 876.
koitse. 163.
kokel. 255.
koker. 440.
komme. 888.
komof *U.* 40.
kôn. 588.
koningsroede *U.* 889.
kont. 827.
kooi. 874, 877, 879.
kooye. 879.
kop. 417, 741.
kopke. 715.
kork. 647, 682.
koterboer. 867.
kou. 879.
koudom. 674.
kouefot. 554.
kouwemeltser. 798.
koyich. 877.
kræbe. 211.
krael. 523.
kraenline. 665.
kraite *Or.* 467.
kramje. 655.
kramme. 284.
kreamesite. 637.
kreamheine. 674.
kreek. 464.
kreier *Or.* 467.
kreupelsiucht. 295.
krimp. 298.
kringe. 284.
krinteboale. 507.
krioeskje. 632.
krippe. 268.
christjuwn *V.* 761.
christmoorn *V.* 761.
krite. 570.
kroane. 654.
kroanje. 284.
krob. 16.
krolsk. 639.
kroon. 771.
krûd. 784.
krudich. 664.
krües. 35.
kruk. 764.
krus. 160.
kruskeboale. 266.
kryantje *U.* 707.
krye. 69.
kugel. 877.
kul. 58.
kulke. 689.
-kunt. 141.
kuper. 303.
kynsen. 575.

l *ante* j *evanescit.* 674.
lababbel. 838.
laei. 862.
laem. 606.
laepje. 251.
laesje. 825.
læst. 585.
læze. 287.
lakje. 286.
langeleg. 171.
langeleik. 171.
langspel. 171.
lanst. 763.
lantearne. 814.
lân. 855.
lap. 236, 409.
lape. 286.
lat. 971.
lea'. 825.
leaf. 289, 386.
lean. 817.
leappe. 424.
leappols. 913.
leasje. 466.
leau. 818.
leazere *B.* 132.
leiknet. 157.
lein *part.* 862.
lek. 502, 864.
lekscoaye. 333.
leo. 558.
leochtscjin. 633.
leod. 558.
leppel. 890.
leugenbank *U.* 451.
liaf *V.* 8.
liana *V.* 7.
liappe. 585.
lichlâner. 458.
licht. 734.
lichter. 196.
lid. 589, 945.
lide. 585.
lidruske. 443, 945.
lidsetter. 251.
lieder. 41.
liene. 461.
liewenheersfeugeltje *U.* 511.
liif. 543, 978.
like op. 289.
likefolle. 904.
likens. 918.
lillepiipker. 553.
lillepîpe. 768.
line. 217.
linebeam. 849.
lippen. 613.
liu. 558.
liuchtmis. 558.
liuwe. 360.
lizze. 930.
ljeaf. 674.
ljeppe. 585, 818, 913.
ljirre. 226, 662.
ljocht. 674.
ljurk. 900.
loage. 820.
loaitse. 820.
loake. 294.
loarte. 64.
loawe. 249.
lobben *pl.* 513, 654.
lobbestruk. 468.
lobje. 468.
loft. 844.

Digitized by Google

lofter. 869.
loitse. 294.
loke. 820, 887.
loksillich. 81.
lorte. 332.
loshudich. 694.
lubes. 655.
lud. 695.
luke. 366.
luken *pl.* 551.
lunje. 3.
lurkje. 736.
lurte. 332.
lûte. 295.
luzeknipper. 79, 894.
lyk. 586, 864.
lykwei. 265, 685.
lynje. 217, 585.
lytsepink. 79, 894.

mad *U.* 888, 890.
maed. 890.
mael-. 299.
maerkol. 774.
maertak. 639.
maits. 42, 589.
mâljeye. 990.
mâlkje. 299.
mammes. 755.
mammisce. 960.
man. 85.
-man. 492.
mandeguod. 422, 646.
mangelplanke. 426.
mannelik. 494.
mar. 370, 789.
marge. 151, 226, 923.
master. 704.
masterje. 704.
matte. 722.
meager. 996.
meane. 306.
meerje. 639.
meetland *V.* 854.
meide. 231, 930.
meitse. 803, 887, 888.
mekoar. 906.
melke *U.* 798.
mem *Occ.* 907.
men. 911.
mendei. 634.
meqxkret. 228, 691.
merke. 285.
mesken *pl.* 499.
mestje. 712.
mette. 91.
mîcheameler. 15.
middelsea. 656.
miebringer. 453.
miede. 475, 888, 944.
miedje. 888.
miel. 515, 834, 852, 942, sq.
mier. 832.
mîge. 15.
miggelje. 735.
miig. 907.
mikerje. 650.
mikje. 820.
mildoar. 313.
milhus. 313.
minne. 163.
minske. 299.
mird. 85.
moadje. 588.
moai. 487.
moalkeblom. 511.
moalkje. 407.
moalktaper. 867.
moannerozen. 404.
moar. 79, 521, 588.
moardjier. 617.
moarn. 632.
moarntiid. 136, 588.
moazzegat. 567.
modder. 300.
moer. 521.
moes *U.* 589.
moike. 79, 906, sq.
molkje. 299.
môn. 588.
mostert. 189.
mot. 15.
moude. 300.
(di) mounle. 982.
mule. 138, 213.
mulkje. 138.
munts, muonts. 6.
mûs. 451.
musje. 451.
muskopje. 589.
mutse. 756, 814.
muzeloch. 567.
mije. 588.
myld. 761.

n *interponitur.* 1.
n *apocopen patitur.* 1.
n *aspiratio nasalis.* 26, 409, 927.
'n. 1, 910.
nachts. 632.
naden *pl.* 689.
næstâi. 876.
naet. 128.
naeye. 639.
nakene meiskes *pl. U.* 22.
nammers. 100.
nât. 11.
nauw. 315.
nawent. 136.
nea. 10, sq. 819.
neaken-earskes *pl.* 22, 24.
near. 308.
nearboarstich. 95, 412.
nearne. 21, 836.
neat. 11, 128.
neblingen. 682.
neerdrachtich *U.* 603.
nei. 855.
neibauwe. 193.
neibouwe. 326.
neiby. 873.
neidei. 634.
neilen *pl.* 562.
neisitte. 6.
neithinken. 59.
neitroaye. 598.
nekke. 585.
nerf. 26, 927.
nidle. 35.
nîge. 585.
nimme. 26, 50.
nin. 101.
ninne. 554.
njirre. 409.
njüt. 874.
noach. 314, 917.
noager. 409.
noardwestring. 569.
noas. 138, 314.
noaskje. 138.
nôch. 314.
nocht. 314.
nochtern, nofteren. 6.
nôdster. 498.
nop. 585.
nou-ind-dan. 30.
nüt. 585, 851.
nütede. 851.
nuwer. 409.
ny. 82, 748.
nygears. 944.
nylân. 79.

oa- *et* oaf- *vide* aí-.
oaf. 27, 30.
oaf-ind-oan. 858.
oafreed. 66.
oafsceid. 131.
oafslach. 420.
oalje. 83.
oaljekoek. 996.
oalwe. 94.

Digitized by Google

oan. 27, 909.
oan twaën. 130.
oandisje. 617.
oanklaeye. 279.
oanlykje. 83.
oanmoanje. 28.
oansceawje. 302.
oanscosje. 232, 602.
oansjende. 18, 828.
oanslibje. 926.
oanthreastje. 818.
oantrunje. 598.
oardeheal. 132.
oarmet. 834.
oarreheit. 894.
oarremem. 222, 894.
oars. 132.
oars wat. 901.
oartsen. 469, 770.
oartsesk. 770.
ochten. 6.
oed. 7.
oellif. 945.
oer. 133.
oergroid. 268.
oeribel. 247, 627.
oeriens. 133.
oerieze. 122.
oerjorg. 717.
oerlif. 945.
oerliz. 957.
oerlizze. 958.
oerloper. 1001.
oernachtje. 302.
oerremoarn. 133.
oes. 60.
ôf. 12.
of- *U. pro* af-. 31, sqq.
ofsia *V.* 45.
oft. 12.
okkerdeis. 633.
olger. 927.
olie. 571.
om. 95.
ombîdich. 174.
ome. 985.
om-ind-by. 858.
omke. 79, 906, sq.
omkesizzer. 907.
omkoagje. 58.
ommers. 100.
omthinken. 59.
omtrint. 96.
oom. 708.
ôn. 909.
oneet *Gron.* 945.
onfoech. 627.
ongenedich. 983.
onnarbeanke *Bor.* 815.
onnijt *Gron.* 945.
onsiuch. 65.
ontstride. 352.
op. 107, 133, 319, 858.
opbine. 307.
opboddelje. 445.
opbordelje. 462.
opbritsen. 781.
opdisje. 617.
opdokke. 245.
opdrage. 265.
opharke. 109.
ophelbræge. 727.
ophelje. 892.
op-in. 134.
op-ind-del. 30, 134.
op-ind-ut. 30, 134.
opjeye. 153.
opnimme. 966.
opnomd. 733.
opquikke. 54.
opreed. 66.
oprinne. 116.
opsetsel. 135, 556.
opsmite. 949.
opstalsbeam *V.* 839.
opstride. 352.
opstrike. 218.
optakelje. 355.
op-ut. 134.
orenditen. 835.
orm. 905.
otter. 129, 845.
ou *transit in* oi *s* oy. 879.
oxe. 130.
oxis. 872.
pai. 851.
paikede. 851.
pake. 894.
palmslach. 546.
pankoek. 507.
panne. 501.
par. 370.
part. 645.
pauw. 624.
peal. 818, 903.
peaske. 636.
peert *U.* 456.
penje. 486, 770.
penning. 889.
piip. 874, 878, 883.
pilan *U.* 554.
pinken *pl.* 821.
pinkje. 821.
piscameler. 15.
pishimmel. 15.
pisig. 377.
pisje. 15.
pisser. 554.
pizel. 723.
pizelje. 723.
plachtje. 978.
plaegje. 853.
planke. 977.
pleats. 296, 559.
pliems. 406.
ploakje. 316, 998.
ploetere. 406.
ploitse. 42.
plokherje. 997.
plotsk. 537.
poale. 442, 446, 606.
poalle. 708.
poatkeslikker. 894.
poatslikker. 79.
poddehoed. 925.
poehei. 160.
poehoanne. 416.
poepegong. 857.
poepehoaske. 956.
poepejeye. 153.
poepetjilling. 873.
pof. 428, 508.
poike. 429, 830.
pok. 567.
pokdalen *pl. U.* 240.
pokdalich. 603.
pokdobben *pl.* 112, 240, 603.
pols. 764.
pompe. 840, 981.
pompebled. 980.
pontjer. 308.
popel. 142, 441.
popels. 255.
poppe. 416, 701.
poppegoed. 182.
poppelapke. 409.
pounsmjitte. 889.
prak. 485.
prik. 770.
prille. 514.
prippe. 131.
priuwe. 748.
protter. 406.
prus. 447.
prusbalke. 447.
puchel. 545.
püchelje. 416, sq.
pude. 538, 712, 783.
pul. 142.
pule. 714, 822.
pun. 793.
punda *V.* 889.
puosje. 376.

Digitized by Google

pus. 567.
pust. 316.
puster. 692.
puts. 430.
pyk. 429, 880, 959.
pylstirt. 873.
pyltjilling. 874.
pyptjilling. 873.

quadernaet. 443, 945.
quakke. 3.
quanselje. 579.
quea'. 335, 747, 864.
queade. 693.
queaze. 585.

r *ante* d *elidîtur*. 801.
r *ante* n *omittitur*. 143.
rabje. 317.
ræch. 138, 585.
rægje. 138.
raei. 222.
raem. 411, 606.
rak. 608, 611.
ram. 639.
rammeler. 411.
rammelje. 43, 965.
rammich. 42.
ramsnoas. 710.
rape. 317.
rasp. 324.
raspe. 324.
read. 622.
reade bei. 75.
reade iel. 682.
reaflinder. 380.
reagje. 138.
reak. 226.
reakscars. 25.
reakstal. 696.
reame. 817.
reamscutel. 7.
reaschonck. 9.
reau. 343.
reek. 323.
reid. 103, 585.
reiddomper. 613, 709.
reile. 862.
rein. 862.
reine. 983.
rek. 608.
rekke. 842.
remmeler. 411.
reppe. 819.
reontsje. 94.
reuntje. 468.
ribbe. 138.
ribbekliuwers *pl*. 716.
ribbesek. 418.
rich. 868.
ride. 196, 639, 877, 882.
ridel. 328.
ridscip. 579.
rie. 700.
riede. 867.
riem. 138, 221.
rige. 313.
rigeheide. 715.
riisgoed. 549.
rik. 323.
rikke. 611, 848.
rillif. 945.
rimpel. 585.
rimpen. 819.
rinne. 44, 242, 324, 398, 735.
rinner. 134.
rippe. 819.
-ris. 881, 914.
rispe. 324.
ritsich. 639.
riuchtje. 44.
riwe. 513.
rîze. 72.
rizen *pl*. 387, 508.
rjocht. 823.
roak. 144.
roat. 80.
roaye. 844.
roek. 585.
roeze. 704.
roffelscute. 141, 440.
rogge. 80.
rokje. 144.
rokken *pl*. 544.
rommelje. 964.
rommelpoat. 964.
romte. 689.
roppe. 325, 333, 875.
roppertiel. 682.
roppich. 682.
ruch. 387.
rude. 378.
ruker. 404.
runhynzer. 468.
runje. 468.
rusk. 134, 464, 945.
rût. 406.
ruzich. 150, 639.
rydwâl. 877, 882.
ryn. 206.
rypje. 983.

saed. 565.
sæft. 845.
saggelje. 673.
sakkoek *U*. 712.
sânwech. 652.
sauwje. 328.
scaed. 328.
scaltet. 615.
scar. 563, 712.
sceaf. 302, 464.
scealje. 949.
scean. 329.
sceerbaas. 477.
sceise. 469.
scelling. 771.
scere. 330.
scerm. 425.
scern. 330.
scerp. 342.
scerteldok. 700.
scettekrud. 226.
scetten *part*. 226.
schalikheit *V*. 414.
sciere iel. 380, 682.
sciertjilling. 874.
scif. 133, 401.
scikke. 332.
scile. 714, 836.
scilfers. 792.
scine. 222.
scinkel. 982.
scipper. 987.
-scip. 579.
scjin. 255.
scjippehok. 193.
scjirre. 439.
scoart. 700.
scoatsfel. 483.
scobben *pl*. 196.
scone. 401.
sconkje. 554.
scooije. 879.
scot. 226, 659.
scouder. 138.
scouderje. 138.
scouw. 7, 528.
scouwe. 792.
scrape. 834.
screder. 252.
scüd. 878.
sculderje. 470, 572, 774.
scuorre. 313.
scürre. 313.
scütte. 1000.
scüttel *U*. 872.
scutting. 878.
scyl. 676, 836, 882, 982.
scyleagich. 851.
seaduker. 874.
seal. 818.

Digitized by Google

seam. 817.
seer. 625.
seetland *V.* 854.
seine. 588, 862.
seinje. 863.
sek. 157, 567.
sekje. 157.
senne. 700.
sêp. 4.
sethikke. 727.
setscipper. 993.
sette. 46.
si. 873.
sib. 337.
side. 337, 869.
sidestik. 479.
sidza *V.* 224.
sied. 854.
siede. 588.
sier. 908.
sige. 46.
sigesaegje. 328.
sigge. 474, 691, sq.
siikje. 337.
sik. 436.
sile. 145, 846, 987.
(to) sink. 741.
sinkput. 9.
sitte. 46, 877.
sitwâl. 877, 882.
siuch. 65.
siuchtnead. 339.
siungsom. 535.
siuchte. 339.
sjæd. 656.
sjæn. 329, 802.
sjaggelje. 439, 673.
sjitte. 341, 585.
sjoch. 920.
sjodde. 504.
sjolje. 499.
sjule. 402.
slab. 926.
slabke. 140.
slach. 656.
slachtürwe *U.* 157.
slaei. 862.
slanterje. 343.
sleat. 343, 707, 892.
sleatswal. 654.
sleau. 417.
sleep. 725.
sleepje. 725.
sleepscoen. 926.
slib. 926.
sliepe. 343.
slieploarte. 64, 821.
slieplüeske. 952.
slinger. 727.
slingerje. 330.
slinters *pl.* 728.
slipe. 189, 504, 926.
sliphoas. 926.
sliter. 970.
sliuchtje. 948.
slob. 873, 875.
slobberdoes. 875.
slobberje. 341, 873.
slom. 762.
slomkje. 775.
slonger. 756.
sloop. 195, 926.
slope. 716.
slot. 459.
sluch. 695.
slus. 1000.
slypje. 926.
smarre. 48.
smeenk *Or.* 875.
smetkerne. 858.
smicker. 345.
smid. 589.
smieunt. 873, 875.
smirkert. 345.
smirkje. 345.
smite. 130, 683, 767.
smitthe. 26.
smoeze. 880.
smoke. 748.
sneaun. 137, 635, 827.
snedig. 345.
snein. 634.
sneind *V.* 634.
sneinsk. 637.
snilebledden *pl.* 474.
snilén *pl.* 692.
snuffelje. 346.
snute. 346.
snuwe. 346.
snye. 748.
snijsom. 535.
soes. 694.
sok *pron.* 87, 702, 790, 890.
-som *numer.* 5.
somp. 752.
sootje. 852.
sop. 236.
sorgje. 17.
sorke. 933.
souwje. 328.
spærpoat. 149.
spalde. 931.
span. 846.
spat. 463.
spauder. 931.
spein *part.* 862.
sperre. 171.
spier. 142, 908, 971.
spine. 917.
spits. 442.
spjeldsiikje. 424.
splis. 316.
spoen. 576.
sponturf. 158.
spoar. 347.
spuye. 759.
spylfeint. 808.
spylje. 346, 413, 639, 781, 808.
spylman. 347.
staef. 432.
stal. 565.
stale. 767.
stampe. 710.
stânizer. 842.
stap. 366.
stappe. 913.
stean. 329.
stear *prim. pers.* 874.
stearre. 276.
sted. 349.
stedlju'. 788.
stedsfaem. 557.
stekke. 582, 736, 865.
stelle. 839.
stelle *V.* 839.
stelling *V.* 839.
sterk. 589.
stettsjer. 788.
stien. 552.
stiifhollich. 777.
stikel. 865.
stikelich. 412.
stikelje. 49.
stimpe. 398.
stins. 459, 845.
stip. 610, 664.
stiunkharne. 654.
stiur. 217.
stjerre. 29, 840.
stjinswollem. 102.
stjure. 453.
stoak. 19.
stoak-. 620.
stoaye. 879.
stobbe. 1000.
stoepe. 451.
stoezeballen *pl.* 692.
stokmantsje. 771.
stoel. 176.
stom. 466.
stomp. 466, 710.
stormsk. 395.

Digitized by Google

stoter. 771.
stouwe. 792.
strafje. 443.
stream. 817.
streksom. 178.
strie. 438.
striewisp. 23.
strike. 353.
string. 220, 449, 513, 771.
stripe. 353.
stroate. 589, 709.
strule. 747.
strulkje. 747.
stuit. 23, 252.
stuitje. 470.
stuoltsje. 733.
stuwr. 770.
stuwrtsk. 770.
such. 210.
suchkanne. 554.
suchlamke. 650.
sunder. 105.
sünich. 354.
supe. 182.
sureaged. 851.
susje. 791.
suurdoop *U.* 610.
suz. 791, sq.
suze. 599.
swabert. 80.
swâbje. 80.
swaerd. 893.
swalkje. 50.
swang. 273.
swanneblom. 980.
swannefleugel. 31.
swarre. 107.
swartkontke. 24.
swebalke. 447.
swier. 727.
swiet. 962.
swietdoekje. 700.
swik. 727.
swimelje. 814.
swinge. 792.
swolg. 226.
swolm. 763.
sydberries *pl.* 202.
sijke. 834.
syl. 846.
sypeach. 338.
sypje. 338.

tá-. 123.
tachtich. 5.
tadye. 83.
tadwaen. 640.
tæ(r)skje. 591.
tæst. 80.
taet *Occ.* 907.
tagerre. 590.
taheakke. 73.
tajuwnje. 917.
take. 591.
takke. 50.
tameitse. 263, 424.
tamper *Sc.* 100.
tange. 668.
tank. 590.
tankje. 591.
tantje. 51.
tarre. 856.
tasjean. 340.
tate. 650.
taulic *V.* 840.
te-. 976.
team. 182, 817.
tean. 655, 799, 817.
teapert. 704.
teef. 275.
teek. 464.
teil. 862.
tein *part.* 639, 862.
teisterkes *pl.* 64, 821.
tek. 592.
tekenje. 360.
teliter. 646.
telle. 360.
tenne. 592.
teppe. 234.
tere. 592.
term. 592.
terp. 592.
teugens *U.* 622.
teuterje. 592.
th. 586, sq. 600.
th *inter duas vocales fit* y. 145.
th *mutatur in* d *aut* t. 590.
th *fit* st. 709, 746.
thankje. 51, 887.
thek. 640.
thekken. 243.
therp. 104, 606, 786.
theye. 813.
thicht. 766, 919.
thille. 487, 543, 630, 977.
thin. 648, 780.
thingje. 661.
thjeaf. 650.
thjinje. 115.
thjok. 648, 918.
thomling. 798.
thomme. 364, 798.
thongerdei. 635.
thongersdei. 635.
thorp. 104.
thrang. 596.
thranttsje. 597.
threast. 818.
threddel. 644.
threddemielsmoalke. 943.
thredeal. 644.
thretjendeheal. 771.
threttjin. 616.
thridke. 304.
thrinter. 915.
thriuwe. 764.
throbbelje. 744.
throch. 598.
throchgeans. 178.
throchgung. 36.
throp. 787.
thrudze. 753.
thura *V.* 688.
thuzen. 800.
thwang. 282, 600, 592.
thwinge. 815.
tia *V.* 364.
ticht. 592.
tideliks. 637.
tier 570.
tiermje. 592.
tige. 593.
tiigje. 593.
tike. 529, 850.
tikje. 593.
tille. 593, 762.
tim'. 835.
timiten. 835.
tin. 593.
tine. 593, 871.
tingje. 593.
tinke. 593.
tinze. 593.
tippe. 361.
tîsdei. 593, 634.
tîsje. 588.
tite. 650.
titte. 549.
tiuster. 593.
tiutte. 594.
tixel. 594.
tizich. 588.
tjille. 652.
tjinst. 600.
tjirmje. 592.
tjoed. 100.
tjoene. 946.
tjutsk. 796.
to. 855.
to-. 88.
toan. 588.

Digitized by Google

toarn. 597.
toa(r)st. 587, 594.
tobarne. 88.
tobrekke. 88.
tochtich. 639.
toer. 157.
toeterje. 598.
toethoarn. 595.
toften *pl.* 595.
togjerre. 840.
toheacke. 73.
tok. 595.
tokje. 51, 595.
tomling. 595.
tomme. 595.
tommelje. 367, 813.
tonge. 949.
tonger. 595.
tongersdei. 595.
tonne. 574.
top. 659, 714.
topje. 714.
tor. 596.
torkje. 596.
toudounsje. 418.
trachter. 596.
trædt *tert. pers.* 639.
traen. 596.
trætere *U.* 748.
træterje. 596.
treast. 596.
tredde. 597.
tredzel. 676.
treeft. 472, 733.
treemter. 660.
treftich. 597.
treppoat. 735.
tribelje. 577.
tried. 597.
trilje. 597.
trime. 597.
trimmich. 596.
trinten. 597.
trinter. 597.
trintum. 96.
triptrap. 502.
tritrotje. 748.
triuwe. 599, 751.
triuweltsjiis. 751.
trjouwe. 599.
troanje. 598.
troaye. 598.
trobbelje. 598.
troch. 598.
trochstekker. 221.
troffel. 762.
trop. 592, 598.
tros. 763.
trouwje. 415.
trudel. 760.
trudze. 598.
trul. 760.
trunje. 598.
trut. 80, 598 sq.
trutling. 599.
truzelje. 599.
trye. 597.
tryjesom. 597.
trynweester. 10.
tserkpaed. 686.
tsiotterje. 599.
tsjæ. 594.
tsjæf. 594.
tsjalk. 784.
tsjean. 781.
tsjep. 918.
tsjêp. 4.
tsjerke. 783.
tsjerkewei. 265.
tsjettel. 188.
tsjin. 622.
tsjinje. 594.
tsjinoer. 133.
tsjinwirdich. 107.
tsjîs. 570.
tsjîsjeyer. 153.
tsjosr. 450.
tsjoene. 985.
tsjok. 595.
tsjotterje. 594.
tsjune. 468, 594.
tuf. 599.
tugel. 595.
tuike. 850.
tule. 599.
tulkje. 599.
tulle. 402.
tumelje. 368.
tün. 366.
tunge. 600.
tunger. 595, sq.
türf. 158, 998.
tüte. 599.
tüt. 794.
tutilke. 433.
tutje. 595.
tutke. 599.
tuwl. 367.
tuwt. 213.
tuwzelsin. 791.
tuzelje. 599.
tuzen. 600.
twaearn. 113.
twede *V.* 132.
twinge. 600.
twinter. 230, 915.
twirje. 600, 801, 809.
twirre. 600, 801.
ty. 842.
tyel *V.* 652.
tynje. 990.
tyskje. 579.

u *fit* y. 726.
ufje. 61.
uis. 60.
uizen *pl.* 746, 841.
uleglæs. 426.
ulk. 85.
um. 95.
-um. 452.
umgong. 260, 266.
umlidze. 99.
umrinner. 134.
umthorkje. 596.
umwixelje. 373.
under. 309,
undergean. 779.
underhansk. 458.
undier. 209.
uneachlik. 65.
unfuch. 247.
unk. 946.
unquea. 325.
ünster. 918.
untsiusk. 594, 796.
us. 132.
usk *Bor.* 60.
usijck. 927.
ut. 81.
utbjals. 173.
utdoar. 569.
uterste. 7.
uthâde. 138.
uthiemsk. 797.
uthus. 569.
ut-ind-throch. 30, 858.
ut-ind-yn. 30.
utlân. 570.
utrache. 317.
utraffelje. 780.
utsîgje. 863.
utsluting. 106.
utstjitte. 761.
utstrike. 451.
utwalmje. 99.
uwle. 14, 72.
uwn. 61, 130, 132, sq.
uwre. 133.
uzen *pl.* 841.

w *pro* th *Or.* 487.
w *ante* j *evanescit.* 674.
w *fit* u. 726.

Digitized by Google

wa. 586.
wa'd. 809.
wadje. 145, 773.
waei. 252.
waer. 370, 590.
waffel. 259.
wai. 586.
wâl. 646.
wald. 464, 853, 968.
wan. 769.
wante. 305.
wapel *Occ.* 678.
war. 585, 853, 873, 881.
ward. 107.
ware. 370.
warem. 508.
warje. 370.
warle. 727.
wart. 508, 727.
wartebiter. 388.
wat *U.* 731.
wauwelje. 398.
wazem. 139, 612.
we. 357.
weak. 318.
wealach. 201.
web. 700.
wedje. 819.
weer. 220.
weet. 586.
wei. 29, 52, 135, 630, 843.
weibliuwe. 290.
weide. 837.
weideikker. 476.
weidrage. 135.
weifarre. 136.
weijaen. 136.
wein. 488, 862.
weine. 371.
weinimme. 136.
weinspoar. 347.
wen. 819.
wenje. 873.
wenne. 372.
wensdei. 635.
werd. 153, 452.
werf *V.* 839.
werken *pl.* 168.
werom. 216.
werp. 874.
wertîd. 942.
werwurd. 107.
wewersbled. 479.
wezytje. 201.
widze. 768.
wiel. 586.
wielje. 786.
wier. 105, 786.
wiet. 372, 731.
wifje. 183.
wigge. 799.
wiggemoanne. 442, 481.
wiif. 80.
wikke. 838.
wile. 586.
willich. 639.
winck. 941.
winstere *V.* 869.
wipperke. 743.
wird. 107.
wirde. 372.
wirdjerje. 372.
wirk. 115, 751.
wirkje. 115.
wirtel. 850.
witjer. 373.
wîwje. 277.
wize. 53.
wizebeam. 308.
wîzer. 949.
wjekkebak. 506.
wjerliachtsk. 395.
wjirm. 642.
wjukken *pl.* 674.
wor. 585.
wrald. 968.
wrine. 641.
wriuwe. 72.
wrongel. 528, 571.
wrotte. 251.
wijen *pl.* 682.
wyld. 446, 639, 651.
wylje. 923.
wyljenbeam. 849.
wymbrou. 64.
wijn. 804.
wynaei. 676.
wyrum. 445.
wysim. 682.
wyt. 585, sq.

y. 896.
yeskbult. 26.
yeske. 26, 932.
yesksceppe. 26.
yette. 935.
yn-. 989.
ynboel. 422.
ynképe. 4.
ynrinne. 116.
ynslach. 700.
yn twaën. 129.
yslik. 72, 872.

VOCABULA ANGLICA.

a. 910.
aandorn. 835.
abashed. 193, sq.
abb. 642.
abelwhackets *pl.* 3.
acre. 891.
æc. 823.
age. 83.
agnail. 946.
ail. 826.
ainde. 102.
al-. 87.
alderman. 82.
ale. 10, 741.
all. 90.
allfoolsday. 110.
allto-. 88.
allways. 91.

Digitized by Google

alone. 88.
along. 90.
alpy. 913.
alther-. 86.
am, art, are. 301.
ammat. 834.
an. 910.
andiron. 484.
anes. 914.
angletwitch. 103.
anlepi. 913.
answer. 107.
ant. 827.
anvil. 97.
apon. 134.
apostlespoon. 229.
applegray. 109, 605.
arlich. 112.
arm. 831.
arsed. 22.
arseward. 836.
arvale. 14.
aske. 932.
asp. 932.
at. 934.
audfarand. 80
awa'. 29.
away. 29.
aye. 817.

b *attrahit* m. 595.
babe. 416.
baberlupped. 416.
babiesheads *pl.* 416.
back. 138, 216.
back-. 218.
backgain'. 216.
backstande. 216.
backstone. 162.
baff. 537.
baggage. 555.
bagle. 158.
bagpipe. 553, 768.
bait. 356.
bake. 164.
bakerlegged. 164.
balk. 169, sq.
balker. 173.
balks *pl.* 447
band. 303, 307.
bandel. 304.
bandkit. 305.
bandogge. 304.
bangle. 310.
bank. 178.
bard. 417.
barf. 225.
barley. 179.
barleybree. 236.
barleybroth. 236.
barn. 183.
barrow. 565.
barrowhog. 149.
bash. 194.
bashful. 189.
bast. 190.
baste. 191.
(in) baste. 192.
batch. 164.
batten. 231.
bauks *pl.* 447.
baw. 326.
bawd. 471.
bawe. 470.
bawl. 407, 447.
baxup. 216.
bay. 145, 429.
adverbia be-. 311.
beak. 213.
beaker. 276.
beal. 549.
bean. 207.
beanbelly. 207.
beard. 318.
beastling pudding. 376.
beclarted. 279.
become. 283.
bed. 198.
beddy. 212.
bedote. 245.
bedrabylyd. 246.
bedrop. 246.
bedstead. 198.
bedung. 248.
beel. 292, 293, 563.
beelde. 249.
beer. 10.
beetle. 213, 357.
beffing. 378.
befight. 258.
begrave. 264.
begrease. 268.
begrime. 267.
behoveth. 272.
behung. 272.
beknow. 277.
belappe. 286.
belaste. 287.
belch. 173, 407.
beleve. 289, 290.
belittle *Am.* 290.
bellflower. 220.
bellwether. 220.
bellow. 549.
bellows *pl.* 226.
beloked. 294.
belouke. 298.
bemete. 300.
bench. 176.
bencher. 177.
bendel. 304.
benempt. 314.
bensil. 315.
bent. 221.
bentles *pl.* 221.
bepiss. 315.
bequeath. 316.
beraine. 320.
berate. 317.
beray. 322.
bere. 223.
bereave. 317.
berede. 323.
berent. 320.
berntime. 182.
berry. 506.
beschade. 328.
bescratch. 333.
bescrawle. 333.
bescribble. 333.
besé. 340.
beset. 335.
beshine. 332.
beside. 337.
besiship. 341.
beslabbere. 341.
beslime. 344.
beslobbere. 341.
besmirch. 345.
besmudge. 345.
besnow. 346.
besore. 335.
bespatter. 346.
bespeckle. 346.
bespeak. 348.
bespew. 348.
bespot. 347.
bespoul. 346.
besproke. 347.
bestick. 350.
bestow. 349.
bestride. 352.
(go) bet. 155.
bete. 231.
bethink. 361.
betimes. 364.
betoabled. 361.
betoken. 360.
betrap. 366.
betray. 246.
betumble. 368.
betwatled. 361.
betwixt. 368.
bever. 239.

Digitized by Google

bewake. 371.
beweld. 369.
bewet. 372.
bewinter. 372.
bewondered. 373.
beyond. 134.
bias. 327.
bibber. 239.
bicker. 276.
bid. 241.
bidder. 241.
bier. 623.
biflappe. 258.
bikker. 215.
bill. 292.
billow. 202, 297, 549.
bin. 551.
bink. 312.
bird. 491.
bisk. 230.
bispel. 376.
bit. 356.
bitch. 275.
bitel. 358.
bittie. 357.
bivver. 239.
bizen. 376.
blade. 377, 386.
blaeberry. 382.
blank. 380.
blanket. 385.
blare. 377.
blate. 377.
blather. 376.
blaw. 384.
blaye. 377.
blaze. 385.
bleach. 385.
bleak. 391.
bleareyed. 821.
blef. 378.
blench. 395.
blind-. 393.
blind bargain. 394.
blindman. 393.
blink. 394, 395.
bliss. 385.
blob. 389.
block. 401.
blockstick. 402.
blome. 404.
bloodhound. 397.
blore. 396.
blot. 389, 406.
blowfly. 405.
blub. 389.
blubber. 389.
blue *Am.* 405.
blue bag. 382.
bluely. 405.
bluemoon. 381.
blumachus *Am.* 403.
blunder. 394.
blush. 385.
bluster. 405.
blutter. 406.
boarcat. 210.
boast. 412.
bob. 416.
bobets *pl.* 416.
bobtail. 416.
boddum. 579.
bode. 419.
body. 202.
boffy. 428.
bog. 158, 418.
boggler. 158.
boglebo. 581.
boil. 549.
boisterous. 327.
bolder. 441.
boldering. 444.
bole. 447.
bolged. 446.
bolke. 407, 443.
bollen. 443.
bolster. 443.
bolt. 472, 539.
bolter. 167, 539.
bonker. 456.
bonket. 253, 553.
booby. 416.
book. 432.
bookholder. 432.
bookworm. 432.
boon. 147, 304.
boonmaster. 147.
boor. 556.
boot. 427.
booth. 421.
borrow. 461.
bose. 566.
boss. 463.
botch. 427, 538.
bote. 427.
bothem. 579.
bots *pl.* 470.
bottle. 538.
bottom. 25, 430, 579.
boun. 471.
bouse. 376.
bowbert. 417.
bowels *pl.* 982.
bower. 156, 556.
bowghsomme. 540.
bowl. 443.
bownche. 455.
boy. 429.
boykin. 429.
boyne. 551.
brabble. 522.
brach. 483.
brack. 484.
brackly. 503.
braid. 499.
brak. 484.
brake. 482, 504, sq. 568.
bramish. 529.
brand. 186.
brandish. 186.
brandreth. 484.
brannew. 188.
brasey. 487.
brash. 487.
brat. 509.
brathe. 486.
bratt. 486.
brave. 482, 532.
breadwinner. 481.
break. 504.
breast. 508.
brede. 489. 499, 509.
bree. 506.
breech. 527.
breeches *pl.* 439.
breechmen *pl.* 439.
breed. 510.
breeder. 510.
breekgirdille. 526.
breeks *pl.* 524.
brek. 502.
breme. 514.
brew. 531.
bridal. 493.
bride. 490.
bridegroom. 492.
bridesister. 493.
brig. 483.
brigge. 407.
brihet. 513.
brim. 514.
brine. 505.
bring. 517.
brisk. 482.
brisse. 521.
brittle. 519.
broad. 489.
broakit. 535.
brobille. 522.
brocked. 535.
brockle. 502.
brod. 500.
brodler. 500.
brog. 500.

Digitized by Google

brogle. 500.
brokel. 528.
broker. 970.
brood. 509, sq.
broth. 523.
brothel. 461.
brotherswife. 522.
brotts. 519.
brouwst. 531.
brow. 531.
browndav. 536.
box. 440, 547.
bub. 417.
bubber. 417.
bubble. 417, 549.
bubby. 417.
buck. 435, 545.
buck buck. 434.
bucket. 543.
buckets *pl.* 456.
buckwheat. 437.
bucow. 581.
buddle. 539.
buddy. 428.
budge. 538.
budget. 538.
buff. 537.
buist. 542.
bulgood. 549.
bulk. 172, 456, 550.
bullbaiting. 548.
bullbear. 445.
bullcalf. 449.
bulldog. 548.
bulled. 549.
bullseg. 448.
bullspizzle. 449.
buman. 581.
bump. 454.
bun. 551, 553, sq.
bunch. 158, 253, 454, 457.
bundle. 158, 305.
bung. 454.
bungle. 310.
bunn. 553.
bunny. 553.
bunt. 554, sq.
bunter. 555.
bunting. 553.
buoy. 538, 542.
bur. 459, 565.
burr. 508.
burrough. 459.
burtreegum. 465.
bury. 264.
buse. 565.
bush. 305, 464, 568.
bushel. 464.
busk. 211, 305.
busky. 464.
bust *Am.* 413.
busteous. 568.
busy. 341.
but. 88, 312, 579.
but and ben. 313.
butt. 538.
butterbox. 573.
butterfly. 573.
butterham. 573.
butterpence. 575.
butterprint. 575.
butterteeth. 575.
butterwhore. 575.
butterwife. 576.
buttery. 577.
butty. 423.
bux. 440.
buxom. 540.
buy. 546.
buzz. 327, 581.
by. 232.
bylye. 292.
byname. 314.
bystander. 349.

cane. 828.
cat *vb.* 877.
ch *ante* t *elidilur.* 240.
chap. 547.
chapman. 547.
cheap. 665.
cheese. 479, 577.
cherche. 783.
chew. 58.
chife. 849.
child. 180.
child *vb.* 183.
chimp. 659.
christmasbatch. 442.
christmasblock. 402.
clag. 279.
claver. 278.
cleg. 279.
clomse. 281.
club. 934.
clumpers *pl.* 783.
clumsy. 281.
cnoble. 934.
coalpit. 999.
coggle. 877.
coit. 876.
coop. 881.
cope. 639.
cornsalad. 996.
cose. 579.
cousle. 58.
cover. 639.
crave. 284.
creep. 268.
crimany. 98.
cross. 600.
cub. 881.
cumber. 283.
curate. 273.
curfew. 370.
cutter. 358.
cutters *pl.* 357.

dab. 690.
dabble. 109, 679, 683.
dacker. 596, 611.
dad. 602.
dag. 610.
dage. 609.
dagge. 673.
daich. 610.
daighie. 610.
dais. 638.
daised. 793.
dakerhen. 611.
dale. 611.
daly. 603.
dam. 607, sq.
dampy. 612, 614.
dander. 663.
dangle. 614, 673.
dank. 602.
danker. 602.
dant. 609.
dapper. 664.
dare. 615, sq.
dark. 18.
darn. 717.
darstis. 747.
dase. 791.
dased. 793.
dash. 618.
dasiberde. 791.
daunce. 722.
dawdle. 620.
day. 609, 630, 636.
daying. 636.
daysman. 636.
daysmath. 636.
daywork. 637.
dazzle. 791.
dead. 627.
deadalive. 628.
deadly. 627.
deadrip. 691.
deadshirt. 491.
deaf. 619, 694.
deal. 666.
dealboard. 630.

Digitized by Google

decoy. 880.
deep. 677.
deis. 638.
del. 666, 669.
delf. 881.
dell. 643.
delp. 715.
denk. 958.
dennat. 696.
dent. 609.
depth. 677.
dere. 647, 784.
dern. 717.
desperate. 627.
desperd. 627.
dessment. 672, 791.
deuce. 670.
deule. 666, 669.
devil. 666.
devil and all. 667.
dewdrink. 724.
dewlap. 610, 724.
dewworm. 723.
dicken. 670.
dickens. 670.
did. 650.
diddel. 650.
dight. 707.
digraf. 654.
dike. 608, 651, 652, 658.
dikekam. 654.
dikereve. 654.
dild. 166.
dill. 643.
din. 782.
dinder. 663, 782.
dindle. 663.
dingding. 661.
dinn. 663.
dint. 609.
dip. 678, 679.
dipper. 611.
dire. 784.
dirt. 746.
dissle. 792.
ditch. 607, 652, 658.
ditly. 767.
dizzardly. 672.
dizzy. 672, 791.
do. 802.
dock. 618, 702, 772.
dockerer. 702.
docket. 701.
dock out. 701.
docky. 618, 701.
dod. 692.
dodder. 676.
doddle. 691.
dodger. 691.
dog. 671, 697.
dogtrot. 732.
dogwhipper. 697.
doit. 770.
doke. 702.
doldrums *pl.* 705.
dole. 645.
dolestone. 645.
doll. 708.
dolve. 881.
dominie. 708.
domme. 776.
dommel. 613.
dompe. 777.
donnat. 696.
dool. 708, 775.
doorpost. 687.
dope. 679, 716.
doppe. 716.
dopper. 611.
doppers *pl.* 679.
dor. 647.
dore. 717.
dorm. 717.
dosk. 672.
doss. 792.
dossal. 718.
dote. 691.
dough. 610.
doughy. 610.
dought. 697.
douke. 772.
douky. 703.
dove. 610.
dovecot. 722.
dover. 717.
dowf. 694.
down. 778, sq. 783.
downfeather. 778.
dowse. 693.
doyst. 791.
doxy. 701.
doze. 694.
dozen. 791.
drabb. 725.
drabble. 725.
drabbletail. 246.
draf. 740.
drag. 732, sq.
draggletail. 725.
dragon. 728.
drain. 733, 863.
drake. 18.
dram. 731, 742.
draste. 747.
draucht. 736.
draw. 732.
drawl. 760.
dream. 754.
dree. 734.
dreeche. 752, 754.
dregs *pl.* 725.
dreigh. 754.
drench. 739, 743.
drenges *pl.* 738.
dreste. 747.
drevy. 751.
drewsens. 751.
drib. 735, 745.
dribble. 735.
driblet. 745.
driftway. 750.
drimble. 731.
drimmel. 731.
drinke tobacco. 743.
drinkinghorn. 740.
drinklyn. 741.
drinkmoney. 741.
drinkpenny. 741.
drivel. 752.
droil. 760.
drone. 731.
dronke. 741.
dronkelewe. 739.
dropdumpling. 736.
droppings. 745.
drousy. 598.
drowghle. 759.
drowse. 753.
droy. 759.
drub. 598, 744.
drug. 747, 758.
druggist. 747.
druntard. 742.
druve. 765.
druvy. 765.
druye. 758.
dry. 734, 736, 757.
dryrub. 760.
dub. 689, sq.
dubbed. 690.
duck. 101, 772.
ducker. 774.
duckoil. 18, 876.
ducksmeat. 714.
ducksweed. 774.
dudder. 676.
duel. 775.
dufe. 694, 710.
duffart. 694, sq.
duft. 769.
dug. 610.
dugge. 610.
dugh. 696.
dule. 775.

Digitized by Google

dull. 775, 812.
dumb. 776.
dummel. 708.
dump. 612, 709, sq. 777.
dumpe. 777.
dumpling. 778.
dung. 712.
dunghill. 551.
dunghillqueane. 725.
dunt. 592.
dupe. 678.
duppe. 677.
durk. 784.
dusche. 793.
dush. 693, 792.
dusk. 672.
dusset. 693.
dust. 693, 793.
dutch. 795.
duzzy. 672.
dwale. 814.
dwarf. 815.
dwaul. 814.
dweezle. 814.
dwell. 812.
dwindle. 814.
dwine. 814.
dwingle. 814.
dwizened. 813.

each. 87.
eachother. 905.
earselingpole. 25.
eaves *pl.* 841, 952.
ec. 823.
eddige. 944.
edne. 944.
eegrass. 944.
eel. 826.
eelshear. 826.
eelspear. 826.
eevery. 952.
egge. 844.
eggshel. 70.
eille. 826.
ela. 824.
elb. 893.
elcone. 904.
elfe. 893.
elger. 826.
ellmother. 895.
elsin. 904.
embers *pl.* 908.
emberweek. 942.
encumber. 283.
end. 887.
enede. 873.
ere. 829.
erelong. 922.
ererowner. 829.
erke. 923.
ersdekne. 931.
ese. 838.
etch. 943.
-eve. 137.
ewer. 952.
-ey. 66.
eye. 60.

fade. 954.
fadoodle. 955.
fag. 965, 967.
fage. 967.
fagot. 158.
fain. 862.
faldore. 977.
fall. 970, 973.
falling evyl. 972.
fallow. 226.
falls *pl.* 978, 979.
falow. 970.
fangs *pl.* 981.
fare. 987, 997.
farm. 556.
farrow. 226.
fasel. 994.
fasterneven. 964.
fasteryngsevyn. 964.
fattikows *Am.* 996.
faulch. 969.
fawe. 965.
fax. 997.
feard. 1001.
fell. 979.
fere. 993.
ferk. 991.
ferlike. 1001.
ferry. 991, sq.
fey. 966.
floyte. 783.
fortnight. 635.
fresh. 962.
fud. 554.

gale. 259.
gallow. 226.
gape. 259.
gastcow. 37.
gate. 684.
glare. 263.
glat. 202.
gloar. 263.
gloom. 295.
glore. 263.
gnarl. 264.
goodchepe. 665.
gooseflesh. 876.
gooseskin. 876.
gout. 756.
graham *vb.* 8.
green. 577.
groom. 523.
growl. 268.

hallow. 887.
hamper. 101.
handy. 271.
harbour. 227.
harrow. 871.
he-. 834.
hear. 887.
henbit. 387.
henflesh. 876.
hew. 934.
hie. 934.
hobthrush. 763.
hod. 881.
holyday. 636.
horsebean. 374.
huck a back. 545.
huckleback. 545.
hulk. 881.

i = ay. 67.
inch. 889.
ing. 916.
ink. 917.
inkhorn. 917.
inn. 902.
island. 66.

jemminy. 98.
jouste. 548.
justle. 548.

kaye. 275.
kegge. 275.
keie. 275.
ketteledrum. 598.
kite. 728.
knockdoun. 546.
kyke. 340.
kylderkin. 575.

l *absorbetur ante* f. 642.
lab. 286.
labber. 286.
lack. 502.
lad. 558, 824.
lain. 862.
larboard. 217, 410.
lark. 900.
lassie. 559.
leapfrog. 434.

Digitized by Google

learn. 887.
left. 869.
leppe. 913.
little house. 309.
lob. 654.
loft. 869.
lome. 295.
looby. 654.
look. 887.
loom. 295.
lope. 913.
lovecup. 493.
loveknot. 494, 699.
lubber. 654.
lubberly. 654.
lum. 295.
luze. 736.

magpie. 74.
maidchild. 959.
make. 195, 887.
marrow. 226.
mat. 722.
matrix. 658.
meadow. 888.
mell. 834.
men. 911.
mesh. 499.
misdeed. 806.
mouth. 589.

neapflood. 26.
-ness. 918.
nestegg. 876.
nettle. 128.
nibble. 282.
nim. 42, 50.
nin. 554.

oar. 118.
old. 76.
one. 909.
ones. 914.
onfenge. 984.
onlepi. 913.
openers. 24.
orndern. 835.
orndinner. 835.
orts. 836.
outhouse. 569.
overthwart. 810.
owl. 14, 72.
own. 14, 72.

pack. 158.
pea. 837.
peat. 999.
pebblestone. 142.
penn *vb.* 316.
perch. 199.
pickaxe. 416.
picknick. 739.
pig. 262.
pigeyes *pl.* 262.
pillowslip. 926.
pink. 821.
pismote. 15.
pissannat. 15.
pledge. 948.
ploke. 316.
pochard. 875.
pockarrs. 112.
polle. 708.
pony. 156.
poprinpeare. 24.
potatotrap. 480.
pound. 889.
promise. 294.
puck. 830.
pudding. 712.

quait. 876, sq.
quat. 864.

rack *vb.* 317.
rain. 862.
ramble. 965.
random. 89, 781.
randown. 320.
randy. 781.
ransack. 781.
rant. 781.
rasez. 134.
ratch. 317, 483.
rave. 780, 994.
ravel. 994.
reach. 842.
reck. 317.
redshank. 9.
ridge. 892.
ridhe. 892.
rig. 892.
riste. 324.
rombel. 964.
rome. 964.
rommle. 964.
rumble. 964.

sack. 544.
sackarse. 25.
sail. 987.
sair. 328.
seine. 863.
seldom. 89.
sevennight. 635.
shag. 673.
share. 563.
shayle. 673.
she-. 834.
shear. 329.
sheave. 401.
ship off. 45.
shipman. 987.
shock. 673.
shootings *pl.* 878.
shot. 504.
shower. 156.
shrape. 334.
shrove. 727, 964.
shrovecake. 963.
shrovetuesday. 727.
simmit. 501.
sipe. 339.
skimmilk. 733.
slain *part.* 862.
slander. 343.
slent. 343.
slim. 344.
slip. 926.
sloppe. 926.
slubber. 875.
smaik. 876.
smeath. 876.
smieth. 876.
smirch. 345.
smirk. 345.
smoke. 743.
snarl. 264.
snite. 346.
soil. 808.
sore. 335.
sparrow. 226.
spoon. 515.
stale. 121.
stanch. 398.
starboard. 217.
stone. 552.
stonedead. 628.
stowe. 352.
straddle. 352.
stride. 352.
strike. 353, 451, 546.
such. 87.
swallow. 226.
swear. 887.
swive. 343.

tack. 354.
tackle. 354.
take. 50, 591.
tallow. 226.
teale. 875.
team. 182.
tease. 365.

Digitized by Google

teethy. 588.
tell. 360.
thack. 640.
thank. 887.
thatch. 641.
thave. 695.
thaw. 813.
theft. 677.
there. 621.
therfbreed. 244, 664.
thick and thin. 648.
thief. 650.
things *pl.* 661.
thirle. 736.
thoftfellow. 695.
tholepin. 704.
thom. 595.
thome. 798.
thomelketaa. 798.
thoum. 595.
thralle. 731.
thrave. 736.
thrill. 736.
thrive. 597, 752.
throme. 755, sq.
throng. 756.
thrum. 755.
thruses *pl.* 753.
thrushes *pl.* 598.
thumb *vb.* 364.
thumblicking. 546.
thummeltee. 798.
thump. 709.
thumpel. 364.
thwart. 600.
tick. 593.
tide. 842.
tike. 850.
to. 855.
tottle. 361.
towel. 812.
tower. 157.
town. 366.
trammel. 731.
trapp. 366.
tretche. 754.
trevet. 733.
trick. 366.
trim. 597, 735.
trot. 59.
trowel. 762.
trust. 746.
tuff. 599.
tuft. 599.
tumble. 367.
turf. 158.
tush. 368.
twelfthnight. 761.

upon. 319.
uppish. 920.

wain. 862.
waiter. 373.
wambais. 211.
warmingpan. 197.
warth. 787.
wassailcup. 518.
waterbox. 440.
wax. 997.
weep. 678.
welter. 818.
wh *pro* hw. 586.
wheelbarrow. 228.
whiteniron. 391.
whore. 725.
widgeon. 875.
wife *vb.* 183.
willow. 226.
worship. 887.
wry. 513.

yawl. 275.
yea. 67.
yean. 828.
yearn. 262, 835.
yelk. 676.
yemmouth. 834.
yeomath. 834.
yep. 920.
yesterday. 922.
yet. 935.
yolk. 70, 676.

zickety. 436.

VOCABULA HOLLANDICA.

aan-. 27.
aap. 110.
aaps-. 110.
aarswangen *pl.* 22.
achter. 855, 869.
achterkousig. 58.
achter lande. 56.
ackerbedde. 891.
aekelick. 73, sq.
ael. 10.
aelschere. 826.
aelsperre. 826.
aen. 101.
aengebrand. 185.
aenlick. 89.
aenranden. 320.
aenvaerden. 984, 990.
aenvangen. 984.
aerdaker. 892.
aerde. 120.
aerselen. 836.
aesdom. 140.
aet. 8, 935.
afgunst. 945.
afhandig. 37.
afleggen. 279.
aflopen. 116.
afsloven. 47.
akker. 890.
alf. 898.
alleen. 88.
allenskens. 89.
allick. 89.
als. 122.
altoes. 90.
amachtich. 28.

Digitized by Google

ambacht. 96.
ambeeld. 97.
amborstigh. 95.
amechtig. 95.
amer. 908.
amper. 100.
angen. 17.
angh. 328.
ape-. 110.
appelgrauw. 109.
apsteunie. 111.
arend. 20.
argheren. 116.
arglist. 15, 923.
armhertigh. 833.
armoede. 832.
(in) arren moede. 20, 846.
arstedije. 931.
artisjok. 830.
at. 837.
auter. 129.
aven. 136.
aviger. 409.
awijs, auwijs. 28, 53.
ayt. 837.

babbaerd. 416.
babbelaar. 523, 956.
babbelen. 953, 956.
babben. 953.
baerblijkelijk. 564.
baerdmanneke. 318.
baeshudich. 189.
baffen. 378.
bagage. 2.
bagge. 200.
baiert. 212.
baitje. 861.
bakbeest. 162.
bakboord. 217.
baken. 431.
baker. 163.
bakkeleye. 545.
baksteen. 162.
bal-. 166.
balg. 201.
balgen. 447.
balger. 202.
balken. 173, 407.
balleboos. 172.
band. 304.
(door de) band. 178.
bandhond. 304.
bang. 17.
barmhartig. 179.
barsch. 482.
bast. 190.
bats. 358.
batsch. 190.
banne. 301.
bazen. 194, 791.
becken. 215.
becroenen. 284.
bedderich. 444.
bedeest. 243.
bedelen. 330.
(zich) bederven. 335.
bediepen. 678.
bedillen. 643.
bedragen. 246.
beduiden. 797.
bedijgen. 243.
beer. 211.
bef. 141.
beffen. 315, 378.
beganckenisse. 260.
begripen. 267.
behinderen. 271.
beiden. 212.
bekaeyen. 747.
bekennen. 277.
beker. 276.
bekleemen. 280.
beklinken. 281.
beklijven. 281.
beknutselen. 282.
bekomen. 283.
bekruysen. 268.
bel. 548.
belabberd. 286.
beleesen. 287.
belgen. 447.
belhamel. 220.
beluyck. 298.
bemannen. 299.
bemeuselen. 300.
bemommen. 300.
bemosen. 300.
bemullen. 300.
benard. 308.
bende. 303.
benedyste. 221.
bengel. 310.
benoegen. 314.
beogen. 248.
bepanden. 315.
beproeven. 316.
beraeden. 323.
berdte. 276.
berekenen. 320.
beren. 179, 224.
berg. 225, 792.
bergen. 265.
berispen. 267.
berooid. 325.
beruchtigd. 325.
bescheed. 331.
bescheer. 329.
beschieten. 340.
beseeuwen. 328.
beset. 336.
besie. 160.
besje. 222.
beslach. 343.
beslenteren. 343.
besnijden. 345.
bespeuren. 347.
bespreken. 316, 347.
besteden. 349.
besteken. 350.
bestillen. 351.
bestront. 747.
besucken. 337.
(hem) beswiken. 554.
beten. 230.
betotelen. 361.
betrappen. 366.
betrek. 367.
betrekken. 246, 364, sqq.
betten. 143, 146.
betuinen. 361.
betuttelen. 361.
betijen. 364.
beuzelen. 341.
beweren. 372.
bewissen. 373.
beytel. 358.
bezeten. 339.
bezitting. 352
bibbelen. 523.
bicken. 278.
biendze. 555.
bier. 10.
bierbancke. 177.
biesbout. 326, sq.
biesen. 471.
(de) biezen pakken. 254.
biis. 326.
bilck. 297.
bilen. 292.
billen *pl.* 295.
billijk. 312.
binck. 312.
bissen. 230, 327.
blaauwezaksdief. 383.
black. 319.
blad. 386, sq.
bladen. 383.
bladinghe. 387.
blaeteren. 376.
blaeye. 383.
blaffen. 193, 293, 378.
blakeren. 385.
blaren. 376.

Digitized by Google

blayen. 390.
blazen. 390.
blekken. 388.
blick. 391.
blieken. 392.
blikken. 392.
blode. 377.
bloed. 377, 399.
bloedhond. 397.
bloeyen. 377.
blutsen. 378, 406, 580.
bluyster. 405.
bobbel. 142, 549.
bobbert. 417.
bochten. 418.
bockse. 439.
bocksharinc. 438.
bodem. 579.
boechelen. 417.
boeckstave. 433.
boede. 421.
boedel. 421.
boeha. 161.
boei. 542.
boekhonder. 432.
boel. 444.
boeman. 581.
boenen. 374.
boerden. 413.
boeren. 559.
boeten. 427.
boetse. 468.
boetsen. 427.
boetster. 427.
boeverije. 902.
bof. 428.
boffen. 428.
bogen. 156.
boghel. 540.
bok. 435.
bokin. 431.
bol. 428.
bolaersen. 472.
bolderen. 444.
bolleboos. 448.
bollen. 446.
bolwerk. 168.
bomme. 454.
bommen. 203, 454.
bonge. 454.
bonket. 553.
bonne. 282, 551.
boog. 200.
bonen bij de kant. 207.
(in de) bonen zijn. 208.
boonakker. 408.
boonlapken. 408.
boontje. 408.
boord. 176, 318.
boos. 462.
booste. 468.
booswicht. 463.
booten. 580.
bootse. 468.
bordeel. 461.
bordelen. 462.
boren. 462.
bornen. 410.
borstigh. 412.
bortelen. 413, 421.
bosch. 305.
bosicke. 430.
bosse. 463, 465.
boterbiesje. 441.
boterham. 573.
botervet. 574.
botervliege. 573.
botsen. 580.
botte. 470, 538, 548.
botten. 466, 470, 538.
bout. 472.
boutaersen. 472.
boutgaeten. 472.
bouw. 470.
brabbelen. 522.
brackneusigh. 484.
bradde. 524.
brade. 524.
bradem. 523.
braef. 374.
brake. 504.
bram. 529.
brand. 186.
brander. 484.
brandnieuw. 188.
brandroede. 484.
brandijzer. 484.
brant. 186.
bras. 485.
braspenninck. 486.
brassen. 486.
brauw. 482.
brauwen. 532.
brazem. 523.
bred. 486.
breed. 490.
breeuwer. 531.
breker. 970.
bremel. 505.
bremen. 514.
Bremer. 531.
bremmen. 514.
bremstigh. 514.
bribbel. 523.
bricke. 512.
bridse. 520.
brieden. 509.
briesschen. 519.
bril. 514.
britte. 519.
brodde. 523.
brodden. 523.
broeder. 568.
broedertjes *pl.* 522.
broek. 438, sqq.
broeken *vb.* 440, 689.
brouw. 506.
brouwen. 508.
bruid. 498.
brumsen. 471.
bruyen. 532.
bruyne. 536.
bruys. 536.
brijn. 505.
bubbelen. 417.
bueten. 579.
buer. 556.
bui. 538.
buil. 549.
builen. 539.
buis. 211.
buisschen. 580.
buitenbeen. 191.
buitenbeentje. 569.
buitenlust. 191.
bulcke. 172, 550.
bulken. 178.
bulkt. 550.
bullebak. 448.
bullepees. 449.
bullevoogd. 450.
bundel. 408.
bunder. 303.
bunne. 551.
busse. 463, 465.
butke. 468.
butsen. 378, 406, 580.
butte. 538.
buuc. 543.
buyde. 537.
buydel. 539.
buys. 542.
buysen. 376.
buysken. 568.
buytentier. 570.
bijgordel. 261.
bijleeve. 290.
bynaemen 314.
bijsen. 327.
bijsetten. 336.
bijt. 356.
bijvangh. 983.
bijwoord. 372.

Digitized by Google

d *in* j *mutatur.* 145.
dading. 636.
daeckeren. 596, 611.
daes. 791.
dag. 673.
dageraed. 609.
daghedingen. 609.
daghwand. 636.
dagsmael. 636.
dak. 640.
dam. 606.
dampigh. 614.
dan. 122, 601.
-danig. 805.
darie. 615.
darink. 615.
dartel. 616, 647.
dauwswenghel. 610, 724.
dedinghen. 636.
dedingslieden *pl.* 636.
deerne. 676.
degenman. 593.
deghen. 592, 630.
deisen. 638.
del. 643.
dele. 680.
delf. 603.
delle. 603.
derfbrood. 244, 664.
derrie. 615.
dertientje. 616.
deugd. 696.
deuken. 772.
deurhamer. 688.
deurrinck. 688.
deus. 670.
deuvik. 618.
deyligh. 638.
deyse. 638.
dief. 650.
dier. 676.
diet. 680.
diets. 797.
dikweer. 659.
dillen. 643.
dingen. 661.
dingh. 661.
dingtael. 662.
dirken. 747.
dirkerij. 747.
disch. 133, 617.
dobbe. 689.
dobbelen. 683.
dobber. 682.
docke. 702, 772.
docken. 245, 702, 772.
dodde. 692.
dodlisch. 692.
doedelzak. 768.
doek. 698.
doel. 646.
doen. 802.
doest. 793.
doezen. 791, 793.
dogen. 602.
dolen. 775, 801, 814.
dollen. 245, 705.
dolpin. 705.
dompelen. 710, 777.
domphoorn. 613, 710.
dompigh. 613.
dons. 783.
dood-. 627.
doodnepe. 691.
dooier. 70, 676.
doolhof. 775.
doon. 648.
door *adj.* 647, 717.
doper. 611.
dopjesspel. 715.
doppemaecker. 714.
doppen. 683, 714, sq.
dornsse. 717.
dorp. 598.
dorpel. 687.
dorper. 789.
dorrick. 784.
dos. 718.
dot. 718.
dotje. 599, 694, 701.
doven. 618.
drabben. 247, 735.
drabbers *pl.* 247.
(den) draek steken. 728.
draf. 740.
draght. 730.
draselen. 757.
drassich. 747.
dregge. 732.
drek. 746.
drempel. 755.
drenten. 735.
drenzen. 731.
dreunen. 754.
drevigh. 748.
drievoetigh. 831.
drille. 737.
drillen. 736.
(zich) drinken. 743.
drinkpenning. 741.
drinten. 597.
droch. 752.
droef. 765.
droes. 598, 753.
droesen. 598.
droesich. 753.
droezem. 747, 753.
drol. 731, 763, 864.
drollen. 731.
drom. 756.
dromgaren. 755.
droog. 757.
droogpruimer. 758.
(hem) droomt. 754.
droseu. 753.
drost. 764.
druilen. 760.
druipstaartend. 745.
drut. 598.
drutin. 753.
druwen. 757.
druyf. 764.
druyt. 761.
drijfpol. 752.
drijftille. 751.
drijten. 746, sq.
drijven. 748.
dubben. 690.
duf. 610, 694.
duikelen. 772, sq.
duiken. 772.
duimpje. 799.
duin. 778.
duit. 702.
duivekot. 722.
duiveljagen. 668.
duivels-. 946.
dulden. 660.
dulft. 707, 776.
dullen *pl.* 692.
dun. 647.
dunghe. 712.
dunne. 592.
dusdane. 790.
dut. 702.
dutten. 691.
duydschen. 797.
duypen. 245, 679, 716.
duyse. 693.
duysegheerken. 693.
duyver. 721.
dwaelinghe. 801, 814.
dwaen. 600.
dwaes. 813.
dwaeslicht. 814.
dwalen. 814.
dwarrelwind. 600.
dweersnacht. 810.
dweil. 812.
dwepen. 813.
dwijnen. 814.
dijck. 652.
dijden. 649.
dijkgraaf. 82.

Digitized by Google

dijn. 663.
dijnen. 593, 662.
dijzich. 672.

ebbe. 11.
echtschap. 13.
eck. 890.
ee. 951.
een. 909.
eenlopigh. 913.
eensaeter. 913.
eensedel. 913.
eeren *adi.* 838.
eetmael. 942.
eenwigh. 817.
eewe. 951.
egghe. 844.
egghig. 844.
eghel. 864, sq.
eilacie. 825.
el. 901.
elf en dertich. 616.
elk. 92.
ellende. 894.
ellendig. 825.
ellendighen *vò.* 902.
ende. 102.
endje. 884.
endje dag. 602.
er. 920.
erch. 923.
erf. 26.
ergeren. 924.
ernst. 835.
erre. 846.
ervaren. 80.
erve. 927.
erwt. 837.
(in) esse. 934.
etgroen. 944.
etsen. 128, 943.
etten. 943.
ettinghe. 943.
eunjer. 945.
euvel. 807.
euveldaed. 947.
evelgang. 133.
even. 908.
eynde. 884.

fabel. 953.
falck. 978.
falie. 861.
fasel. 995.
faselen. 960, 995.
fatsoenlijk. 805.
feitel. 144.
femelen. 959.
fimelen. 959.
fizefazen *pl.* 994.
flab. 992.
flink. 993.
fluitemelk. 734.
fots. 956.
fotte. 955.
fret. 455.
fuycken *vò.* 965.

gaerde. 169.
garenklopper. 545.
gebakje. 165, 956.
gedaente. 609.
gedane. 609.
gedegen. 649.
gedrocht. 752.
gereide. 220.
geslepen. 344.
gesterkt. 371.
getijde. 842.
ghebaeren. 224.
gheenen. 263.
ghelte. 468.
gheren. 261.
glad. 385.
godshuis. 930.
goetman. 11.
gorre. 15.
gort. 647.
graantje. 742.
grasduynen. 779.
grom. 492.

hagedis. 642.
haghedochte. 695.
halm. 374.
hals. 760.
handdadich. 809.
handelen. 546.
hane. 24.
heeroom. 708.
heidel. 437.
helm. 374.
hemdjelichtop. 957.
hengel. 103.
hengelroede. 103.
herenbrood. 442, 478.
herman. 23.
hertvanck. 983.
hexen-. 946.
hoer. 725.
hoerenbanket. 693.
hoerenkoekje. 957.
hoerenkost. 956.
hoerenontbijt. 957.
hol. 446, 472, 881.
holla. 824.
holle boom. 551.
hondsvot. 955, sq.
honk. 707.
hooggemaakte heer. 940.
hooi. 870.
hozen. 840.
hukken. 545.
hulcke. 881.
hunkeren. 707.
hunnebed. 743.
hijsel. 272.

iemand. 99.
iets. 128.
ieweren. 836.
ikker. 409.
imbijten. 359.
immermeer. 100.
in. 989.
inkéren. 989.

ja. 67.
jaapmantje. 957.
jak. 861.
janhagel. 956.
jemeni. 98.
jonge heer. 24.
jonge juffrouw. 24.

kaai. 741.
kaasjeskruid. 479.
kade. 275.
kaegh. 741.
kaet. 864.
kaetsen. 877.
kak hebben. 22.
kakken. 526.
kapje. 822.
kast. 118.
kat. 747.
katerstede. 867.
kattenspel. 152.
keegh. 741.
keer. 881.
keldertje. 575.
kerspel. 933.
ketelboeten. 580.
keteltrom. 598.
ketsen. 493.
kimpen. 659.
kind. 180.
kinderboom. 551.
(van) kindsgebeente af. 182.
kinneken. 575.
kitteband. 305.
klakkebos. 465.
klampen. 280.
klappeye. 286.

Digitized by Google

klauteren. 278.
klaveren. 281.
klemmen. 280.
kletskopje. 957.
klickspille. 886.
klink. 281.
klouwe. 500.
knecht. 180.
knipperen. 585.
knipwaghe. 918.
knochten. 800.
koge. 877.
kombuis. 784.
kooksel. 852.
koopslaghen. 546.
kop. 500.
kopen. 547.
kortweg. 746.
kote. 876.
kotter. 858.
kous. 956.
kouten. 860.
kouwen. 58.
kreeft. 873.
Cremeni. 98.
kreuk. 268.
croest. 880.
kroke. 268.
kronie. 628.
kut. 956.
kuysel. 877.
kuyskote. 877.

labei. 286.
lackeye. 287.
laten. 978.
lecker. 287.
ledekant. 198.
liefkozen. 860.
liere. 662.
lischdodde. 692.
lobbe. 654.
lobbes. 654.
loopsch. 639, 682, 787.
lubbe. 654.
lubbestok. 468.
luif. 451.
lukes. 627.
lyckelake. 864.
lijf. 978.
lijfje. 945.
lijk. 586, 626.

mael. 881.
maen. 843.
maerkolf. 774.
malkander. 906.
man in de maen. 842.
manghelberd. 426.
manhaftig. 60.
manlyk. 905.
masche. 499.
mastdarm. 918.
matrijs. 658.
meeldraden *pl.* 995.
meersse. 944.
meid. 676.
meineed. 937.
men. 367.
menniste bruiloft. 498.
menschenkind. 180.
mierseycke. 15.
moederbaren. 180.
moedervlak. 625.
moer. 658.
moesjancken. 567.
moordjaar. 617.
mosegat. 567.
mosekoe. 613.
mude. 589.
mijte. 770.

naaijen. 523, 995.
nadeel. 644.
nalaten. 289.
narve. 26.
nerf. 26.
netel. 128.
neuken. 533.
nevens. 949.
niemand. 20.
nikker. 409, 581.
noest. 927.
nonneveestje. 956.
norck. 927.
nuchten. 927.
nuchteren. 7.
nuveren. 927.
-nij. 931.
nijdnagel. 946.

oit. 11.
onderhevig. 269.
onmensch. 209.
onsiene. 65.
ont-. 808, 843.
ontginnen. 263.
ooghenkroonken. 64.
ooghsterre. 821.
ooi. 870.
ook. 73.
oorband. 305.
oorlam. 238.
oorsprong. 928.
oorwante. 305.
oorzaak. 928.
oosdrup. 746, 841.
op. 566.
op den zak. 159.
opborrelen. 462.
opdirken. 665.
opdoemen. 779.
opdonder. 238.
opstand. 655.
opvrisscher. 238.
ort. 836, sq.
oude. 82.
ouwe. 870.
ouwijs. 28, 53.
overaesen. 839.
overdaed. 807.
ozen. 840.

paddestoel. 946.
palte. 219.
pap. 506.
pedel. 416.
pet. 999.
peul. 822.
pierewaaijen. 145, 776.
pikken. 416.
pink. 821.
pinken. 821.
piperich. 239.
pisbedde. 16.
piskous. 956.
pismiere. 15.
pisquaaltje. 836.
pissebed. 16.
pleitzak. 382.
plof. 428.
plomp. 466.
pochel. 417.
poedelen. 421.
poedelhond. 421.
poelend. 875.
poets. 580.
pof. 428.
poffert. 428.
poiren. 84.
ponterboom. 308.
potse. 468, 537.
prat. 486.
preker. 708.
proten. 406.
pruttelen. 406.
puin. 793.
put. 999.
puts. 430.

quaet. 747.
quijlbabbe. 140.

raakkolk. 689.

Digitized by Google

raekdobbe. 689.
rafel. 779.
rammelaer. 43.
rammelen. 965.
rampzalig. 81.
randen. 781.
randuynen. 781.
ransel. 861.
ranzelen. 418.
(op de) rats. 317.
ravelen. 994.
rede. 328.
reeuwen. 321.
-reis. 881.
remmelaer. 43.
reuzenduim. 815.
revelen. 994.
rietzodde. 751.
rinckelbom. 454.
(de) rivier. 973.
roerdomp. 613.
roerend. 749.
roervink. 613.
rollebollen. 443.
rommelen. 965.
rommelpot. 964.
rommen. 964.
roofgaren. 994.
ruynen. 94.
rijfelen. 42.

sack. 158, 544, 555.
saecke. 661.
saeyen. 723.
sagen. 328.
saghe. 328.
schalbijter. 357.
schalkje. 85.
-schap. 579.
schelmpje. 85, 539.
scheppie. 742.
scheut. 659.
schim. 792.
schipper. 987.
schoenlappertje. 957.
schoer. 157.
schoft. 428.
schot. 580.
schrickschoenen. 352.
schroeven. 727, 964.
schruyve. 964.
schrijdeling. 352.
schurfkopje. 957.
scrobben. 334.
seem-. 501.
selnering. 615.
sestich. 616.
sip. 339.
sjokken. 673.
slaap. 195, 944.
slachbosch. 793.
slachhout. 793.
slagh. 592.
sleckedop. 715.
sleep. 926.
sleeuw. 416.
slenteren. 673.
slobben. 47.
sloop. 926.
slopkous. 926.
sluyf. 875.
smeer. 575.
smeken. 345.
smiek. 876.
smiente. 875.
snarren. 264.
snauwen. 264.
snedig. 345.
soetelen. 808.
sollebollen. 446.
soot. 589.
spaen. 575.
spatje. 742.
speelkind. 347.
spellen. 433.
sponturf. 519.
stedigh. 608.
steekturf. 158.
steenbicker. 215.
sterk. 746.
stom. 776.
streylen. 747.
stront. 759.
struylen. 747.
strijken. 353.
stuurboord. 217.
suizebollen. 792.
suizen. 791.
sus. 789.
sussen. 368.
swabber. 812.
swaerde. 893.
swaeyen. 377.
swerven. 812.
swoord. 893.

taaye. 743.
taeckelen. 354.
tafel. 617.
taling. 875.
(van den) tand. 50.
tarten. 748.
tas. 638.
teelen. 365.
teezen. 365, 588.
teffens. 855.
tegen. 622.
(in) tegendeel. 66.
teke. 850.
terughdeinsen. 638.
tesje. 80.
tilbrugge. 593.
th *fit* d. 86.
tobbelen. 683.
tobben. 683.
toen. 600.
toeslaen. 546, sq.
toeven. 365.
tokkelen. 595.
tol. 705, 763.
toom. 817.
top. 546.
toppen. 683.
torsch. 763.
torssen. 763.
toteren. 592.
traantje. 742.
trant. 597.
treffen. 351, 546.
treiteren. 596.
treke. 366.
trillen. 737.
troetelen. 598, 760.
tromp. 613.
tronie. 598.
tros. 763.
troswijf. 158.
trotsen. 748.
trut. 760.
tuif. 599.
tuigje. 485.
tuin. 580.
tuselen. 791.
tuyer. 450.
tuyl. 367, 599.
tuyte. 599.
tweede. 132.
tijghen. 781.

uitrafelen. 994.
uitschot. 580.
uitstoffen. 794, 861.
uitvaert. 986.
uitwijzen. 224.
ungher. 945.
uren. 106.
uveren. 927.

vadde. 956.
vaegher. 965.
vaek. 968.
vaen *vò.* 998.
vaene. 724.
vaerkoe. 1001.

Digitized by Google

-vaert. 169.
vangh. 982.
varen. 986.
varre. 1001.
vase. 994.
veeg. 966.
veenboer. 1000.
veld-. 988.
velghen. 979.
ver-. 29, 53.
verbaesd. 193.
verbolgen. 549.
verbijsterd. 369.
verckelen. 991.
verketelboeten. 580.
verlaet. 977.
versaegd. 328.
versagen. 328.
vertrapt. 710.
vervaeren. 991.
vervellen. 970.
verzoenen. 335.
viernieuw. 188.
viesevase. 960.
vlotemelk. 733.
vlijm. 186.
voeder. 955.
voordeel. 644.
vouw. 968.
vreet. 481.
vrijten. 455.
vuur boeten. 231.
vuyle. 324.
waardéren. 372.
waerd. 18, 297.
wasch. 818.
wat man. 284.
webbetijke. 642.
weerd. 787.
weegbré. 479.
wenden. 944.
wentelteefje. 956.
-werf. 881.
werpen. 130.
werven. 979.
wildemuts. 704.
wimpbraauwe. 64.
wit. 390.
witgaerwer. 388.
wittebrood. 478.
wittebroodsweken *pl.* 481.
witte muts. 698.
woekeren. 73.
wolk. 549.
worm. 470.
wrak. 513.
wijndode. 338.
ye. 11.
zeikworm. 15.
zerehoofdjes *pl.* 957.
zotskap. 814.
zuigje. 511.
zuster. 568.

VOCABULA SAXONUM NEERLANDICORUM.

aelte. 827.
bæterder. 847.
bandel. 305.
beuntje. 551.
blage. 201.
bolder. 440.
bolge. 446.
botten. 231, 548.
boxen *vb.* 440.
boxenbier. 476.
brommer. 730.
dæle. 630.
doedel. 692.
doele. 848.
doetebolt. 692.
dol. 704.
douterkous. 692.
driten. 746.
driven. 752.
droppe. 756.
dülleke. 708.
eerdmüeske. 892.
emerie. 908.
enk. 917.
ette. 129.
evert. 952.
fabels *pl.* 953.
faendels *pl.* 980.
fukepot. 964.
goudhaensvoeder. 511.
güstekoe. 37.
hanebalt. 692.
Harmen. 24.
heileuver. 8.
hêken. 834.
hemel, hemelke. 15.
hoed. 704.
kerkensprake. 933.
kissebissen. 230, 327.
köter. 867.
kragge. 751.
kuis. 877.
ladde. 752.
laterder. 847.
mier. 926.
ombocht. 418.
pook. 830.
punderen. 918.
pylend. 554.
scheer. 949.
sêken. 834.
smeerdobbel. 679.
snelings. 692.
strykband. 306.
toezebollen. 692.
trut. 59.
vetteke. 995.
wamberich. 174.
wangen *pl.* 916.
witte wîf. 985.
wyndruwe. 764.

Digitized by Google

VOCABULA THEOTISCA.

abegaike. 2.
anco. 574.
ano. 206.
balfard. 169.
balgard. 169.
barit. 224.
bestürzen. 678.
bol. 445.
brœt. 524.
brandrich. 484.
bratsen. 487.
brodeln. 522.
bruder. 522.
bube. 416.
büchelu. 417.
bülze. 550.
buoz. 463.
dauern. 784.
dokkel. 701.
doschen. 718.
dreft. 733.
eidechse. 642.
er. 920, sq.
erdenfinster. 718.
fard. 169.
garubocken. 545.
gewiss. 67.
heidencorn. 437.
keule. 473.
kuse. 58.
kuosmer. 570.
koth. 747.
man. 960.
nunneke. 554.
plaudern. 376.
prieke. 513.
slachflusz. 756.
slacholt. 793.
unke. 946.
weispfennig. 380.
zwinger. 815.

VOCABULA ANGLOSAXONICA.

â. 28.
â-. 53.
ae-. 29, 53, sq.
aelc. 92.
-aern. 102.
aldorleas. 82.
and. 102.
ang. 17.
be- *adv.* 311.
beam *(tuba).* 203.
beorgan. 459.
bere. 459.
besciten. 332.
bilyrtet. 332.
deáth. 622.
dic. 658.
dole. 812.
dydring. 70.
dysig. 672.
eafora. 35.
earsod. 22.
faemne. 959.
farand. 80.
h *fere* = k *s.* ch. 585.
hean. 206.
hund. 5.
jû-. 11.
leode. 681.
lybcorn. 468.
superlativi in -mest. 56.
naefgar. 409.
of. 53.
ofa-. 28.
on. 101.
path. 144.
plega. 723.
poc. 567.
pocca. 567.
scrifan. 333.
strican. 352.
theod-. 795.
ungedon. 806.
vapelian. 678.
verbeamas. 204.
weaxbred. 114.

VOCABULA GOTHICA.

andbahti. 96.
andbahts. 216.
arbaiths. 115.
daupjan. 611.
-eins. 918.
hv. 586.
infeinan. 989.
kaupatjan. 547.
lauths. 824.
paida. 144.
svairban. 812.
t *inseritur post* ch. 6.
thvairhs. 811.

VOCABULA SCANDINAVICA.

bara. 148.
bok. 432.
dust. 698.
storhundrade. 5.
thjod-. 794.
thora. 688.

Digitized by Google

VOCABULA FRANCO-GALLICA.

aboutir. 538.
Allemand. 795.
attacher. 354.
aussi. 823.
autrefois. 633.
avantage. 644.
babord. 217.
banquet. 176.
barat. 486.
baratter. 179.
bastard. 191.
baver, *caet.* 141.
berme. 228.
blé. 387.
bloc. 400.
bluter. 539.
bôîte. 538.
bonjour. 634.
bon-marcher. 665.
bord. 410.
bordel. 461.
bosse. 565.
botte. 231.
bouailles. 982.
boue. 418.
bouffon. 428.
bouger. 539.
bouillir. 549.
bouillonbaise. 441.
bouquet. 464.
bourre. 565.
bourrer. 532.
bout. 884.
boute. 421, 538.
boute-feu. 427.
bouteille. 538.
bouton. 469, 538.
brandon. 186.
branler. 186.
brasser. 485, 486.
brave. 374.
brigue. 531.
briser. 521.
broder. 500.
brouiller. 500.
buron. 556.
cadence. 972.
causer. 661.
cerf-volant. 728.
chiffe. 849.
clique. 281.
corset. 945.
(à) coté. 337.
couvrir. 639.
crépir. 317.
culbuter. 472.
daix. 638.
debout. 885.
début. 885.
deis. 638.
dérober. 44.
digérer. 58.
digue. 651.
dîner. 593.
dogue. 697.
dole. 645.
drogue. 747.
drôle. 731.
dupe. 245.
duper. 678.
edredon. 1002.
encombrer. 283.
escarbote. 357.
ficelle. 258.
filet. 995.
Flamand. 795.
flamme. 186.
fluxion. 756.
forfaire. 807.
fourreau. 955.
frotter. 251, 455.
gars *caet.* 181.
goutte. 756.
grenouille. 268.
gros temps. 660.
hélas. 825.
joûter. 548.
laquay. 287.
lignée. 817.
matrice. 658.
navrer. 409.
poisson d'Avril. 111.
pommelé. 109.
poupée. 701.
putain. 955.
radieux. 863.
randon. 781.
randonner. 320.
râper. 324.
reculer. 26, 836.
rêver. 994.
ruminer. 58.
sic-sac. 328.
souiller. 308.
stribord. 217.
tas. 638.
tique. 850.
touaillè. 812.
touiller. 812.
trahir. 246.
travailler. 115.
tribord. 217.
troupe. 592, 598.
trousse. 763.
vilain. 789.
villain. 557.

VOCABULA HISPANICA.

bagaza. 158.
bollo. 441.
bramar. 484.
cubrir. 639.
manteca. 570.
pelearse. 998.
pico. 218.
toalla. 812.

Digitized by Google

VOCABULA ITALICA.

banco. 176.
barca. 179.
baruttare. 179.
bava. 141.
becco. 213.
beffare. 315.
boto. 466.
bramare. 514.
brodo. 524.
broglio. 500.
buffa. 428.
pelare. 998.
potta. 955.
tovaglia. 812.

VOCABULA BARBARAE LATINITATIS.

bavara. 141.
bladum. 387.
bordella. 461.
botha. 421.
brazium. 486.
briga. 531.
butum. 885.
cumbus. 784.
firma. 556.
josta. 548.
justa. 548.
pupa. 701.

VOCABULA LATINA.

accipiter. 984.
acetum. 15.
adulari. 72.
alapa. 236.
alauda. 236.
apis. 236.
bulla. 549.
caudex. 310.
claudo. 586.
componere. 291.
etenim. 915.
fascis. 464, 568.
femina. 960.
fera. 209.
findo. 358.
flagro. 187.
flavus. 380.
fremo. 484.
fundo. 555, 579.
fundus. 480.
insultare. 287.
intricare. 995.
labor. 115.
natus. 180.
nihilum. 207.
orare. 599.
osculum. 599.
per-. 974.
periculum. 994.
pollen. 693.
porca. 150.
possidere. 339.
pullus. 639.
pulvis. 693.
repere. 268.
reprehendere. 267.
ringi. 268.
ruga. 268.
rugire. 268.
secundae. 56.
sepelire. 257.
somnus. 344.
sopor. 344.
stercus. 746.
stipes. 310.
trahere. 366.
truncus. 310.
turbari. 681.
turbo. 600.
urbs. 375.
vagina. 955.
vestis. 190.

VOCABULA GRAECA.

ἀγαθός. 236.
ἀνήρ. 236.
ἄρρην. 834.
ἀφροδίτη. 960.
θάπτω. 611.
κίνδυνος. 994.
κλυτός. 586.
κοῖλα. 877.
κρέας. 586.
κρόταφος. 592.
ὄρνις. 835.
πόλις. 875.
πότνιον. 28.
πτερόν. 1002.
σίδηρος. 841.
τεῖχος. 651.
ὕπνος. 344.
φαγεῖν. 213.
φάτνη. 194, 463.
φλεβ-. 389.
φύρω. 530.

Digitized by Google

NOMINA PROPRIA FRISICA.

Abbe. 2.
Abbega. 3.
Abbengwier. 3.
Ab(b)ing. 3.
Abeherne. 3.
Ad(d)e. 8.
Adelen. 9.
Æbel. 3.
Aelsum. 94.
Agema. 60.
Aile. 899.
Aitastate. 72.
Albada. 143.
Aldeborn. 411.
Alderama. 83.
Aldring. 94.
Algera. 83.
Alke. 83.
Allena. 85.
Allert. 83.
Alof. 83.
Alrik. 937.
Alruna. 93.
Alta. 94.
Altena. 94.
Alting. 94.
Andala. 102.
Angel. 916.
Anjum. 105.
Anke. 105.
An(n)ema. 106.
Ansingh. 917.
Antsje. 105.
Aone. 106.
Apelsgea. 3.
Arie. 117.
Arke. 117.
Arkema. 18.
Arsse. 117.
Arys. 117.
Atse. 953.
At(t)e. 128.
Aylva. 94, 824.

Ba. 153.
Babinga. 193.
Bade. 376, 537, 900.
Baerda. 153.
Baetke. 192.
Baeye. 143.
Bafke. 193.
Bakka. 438.
Bakke. 189.
Bakhuzen. 438.
Bakkefean. 438.
-bal *bor.* 451.
Bal(l)e. 452.
Ballama. 172, 452.
Balling. 172, 452.
Ballum. 172, 452.
Barrahus. 153.
Barre. 153.
Bate. 900.
Batte. 192.
Bauke. 471.
Ba(u)we. 193.
Baye. 193, 376.
Bayum. 144.
Bawo. 417.
Bea. 153, 193.
Beade. 143.
Beake. 143.
-bear *or.* 210.
Be(a)uwe. 193, 417, 470.
Bedum. 144.
Beetgum. 376, 563, 846.
Beetka. 376.
Beima. 143, 193.
Be(i)nte. 178.
Belke. 228.
Belle. 221.
Beo. 193.
Bergham *bor.* 374.
Bergum. 374.
Berk. 375.
-bert. 319.
Bete. 846.
Betterwird. 193.
Beye. 143.
Bilkum *bor.* 298.
Bilt. 659.
-bird. 319.
Birdaerd. 319, 560.
Birstum. 568.
Bitter. 192.
Biuwe. 470.
Bleke. 392.
-bjirrum. 254.
Boal. 144.
Boarnsterrechte. 411.
Bodle. 452.
Boitsum. 429.
Boksma. 437.
-bol *bor.* 451.
Bolling. 172.
Bolletolle. 448.
Bolsert. 422.
Bolsward. 996.
Bonga. 175.
Bonke. 456.
Bonne. 178, 456.
Bootsma. 212, 420.
Boppeburren. 556.
Borke. 210, 462.
Borkum. 210.
Borkwerd. 210.
Bôrn. 411, 565.
Bornbergum. 411.
Borne. 211.
Bornsweag. 411.
Bornwirt. 411.
Botnia. 469.
Botte. 192.
Bottinga. 469.
Boukema. 471.
Bouma. 470.
Bouricius. 471.
Bouwe. 193, 417, 470.
Boykinga. 429.
Bowa. 193.
Brant. 143, 485.
Britsenburg. 460.
Britswerd. 460.
Broekmerland. 528.
Broersma. 524.
Brok. 528.
Brucht. 489.
Bruisse. 536.
Brunsma. 536.
Buerum. 557.
Buorke. 462.
-buren. 560.
Burke. 210.
Burmania. 559.

-dam. 607.
Dautsen. 772.
Dauwe. 900.
Deamanskiste. 626, 984.
-deel. 645.
Dekema. 633.
Dille *U.* 630.
Dimter. 841.
Dingweer. 662.
Djurre. 674.
Doco. 703.
Dodega. 485.
Dodiko *V.* 846.
Doeke. 772.
Dolle. 843.
Dolte. 642.
Dongeradeel. 711.

Digitized by Google

Donkerbroek. 524.
Dora. 666.
Dorke. 666.
Dote. 767.
Doyem. 485, 846.
Doyemmerbürren. 560.
Dreit. 730.
Duotke. 767.

E(a)be. 2.
E(a)bel. 3.
E(a)de. 8.
Eage. 66.
Eagehoek. 66.
Eagum. 485.
Eake. 850.
Ealke. 85.
Ealse. 94.
Earik. 822.
Earnewalde. 391, 853.
Easge. 123, 931, 952.
Easkernye. 23.
Ede. 899.
Edema. 485. 822.
Edens. 845.
Edenwerf. 851.
Edger. 128, 822.
Edica *V.* 846.
Edighum. 846.
Edlif. 822.
Edser. 128.
Edsge. 822.
Eduw. 845.
Edzerda. 10.
Edzerid. 10.
Eedwart. 822.
Eefke. 135.
Eelke. 898.
Eems *Or.* 98, 908.
Egging. 869.
Egle. 13.
Eibert. 863.
Eile. 899.
Eilert. 898.
Eiso. 952.
Ekema. 850.
Elahusen. 899.
Elbe *bor.* 923.
Elbrich. 15.
Ele. 898.
Elger. 83.
Elke. 894.
Elle. 83, 85, 899.
Ellensleat. 898.
Else. 827.
Elsinga. 904.
Emden *or.* 2, 816.
Engelum. 104.
Engwier. 3, 105, 915.
Engwierum. 101.
Ennema. 106, 917.
Enno. 105.
Ens. 917.
Epke. 919.
Eppens. 919.
Erke. 18, 822.
Esse. 952.
Etta. 128.
E(u)we. 135, 945.
Eva. 135.
Ewerhard. 952.
Ezuma. 952.

Fâm. 959.
Fanne. 959, 984.
Fean-. 999.
Fem. 959.
Fenne. 984.
Fetsehol. 411.
Fetseput. 411.
Fivelgo. 257.
Flietherpen. 786.
Folke. 968.
Folkert. 968.
Folle. 968.
Follegea. 968.
Franeker. 817.
Friezen. 916.
Fryslân. 915.

-ga. 703.
Geb. 900.
Gebbel. 900.
Gerbada. 144.
Gjerrit. 24.
Grouw. 703.

Hauke. 460.
Helgoland. 382.
Helsdoar. 407.
Hennaerd. 153.
-herne. 143.
Hidaerd. 319.
Hidde. 900.
Hilaerd. 319.
Hille. 143.
Hindelopen. 716.
Hobbe. 900.
Holmar. 407.
Holsgreft. 407.
Hotte. 900.
Houwink. 768.
Howe. 768.
Hycke. 900.

Ibel. 3.
Idaerd. 319, 847.
Idserda. 10.
Ie. 816.
Iede. 822, 845.
Iedema. 485.
Ieslum. 932.
Igle. 13, 899.
Ime. 907.
Ingel. 104, 916.
Ipe. 919.
Ite. 890.
Itens. 851, 890.

Jake. 900.
Jakkele. 900.
Jalaw *bor.* 923.
Jappe. 919.
Jatte. 919.
Jeep. 919.
Jelke. 894.
Jelle. 898.
Jelmer. 898.
Jelte. 904.
Jeppe. 919.
Jette. 919.
Jitske. 870.
Jizzel. 932.
Jop. 919.
Jot. 900.
Joukama. 768.
Jourick. 919.
Juppe. 919.
Jut. 900.

Calla. 900.
Kamminga. 211.
Kampe. 211.
Ke(i)mpe. 211.
-kerk *U.* 703.
Kollum. 900.

-land. 915.
Leóme. 143.
Lettelbert. 319.
Liomme. 143.
Ljimme. 143.
Lokke. 703.
Lolke. 227.
Lollema. 485.
Lollum. 485.
-lond *V.* 915.
Lunjebert. 319.
Lutjewolde. 835.
Lutkewirum. 703.
Luts. 703.
Luxwolde. 703.

Makkenga. 703.

Digitized by Google

Makkum. 703.
Marsum. 985.
Mekke. 703.
Melle. 471.
Mellorix. 471.
Molle. 471.

Niland. 79.
Noordein. 127.

Occama. 704.
Oedersham *bor.* 7.
Oene. 105.
-oge. 66.
Okke. 704.
Oppenhuzen. 386.
Ork. 18.
Otholric *V.* 937.
Oudehoof *U.* 79.
Oudlanders. 79.

Pabe. 417.
Parrega. 703.
Pingjum. 306.

Raerd. 153, 319.
Rawier. 786.
Reonixa. 94.
Reonts. 94.
Ridsert. 737.
Rommert. 768.
Roorda. 507.

-ryp. 844.
Saerle. 445.
Sape. 899.
ter Schelling. 97.
Sciermonnikoog. 872.
Sciringers. 995.
Scirmontsjeaich. 66.
Scroet. 642.
Sikke. 899.
Simme. 900.
Sint Anna. 296.
Smelnie. 1.
Stavoren. 716.
Stellingwerf. 839.
Sudein. 127.
Surich. 656.
Suster. 524.

Tade. 681.
Tanfana *V.* 985.
Taye. 681.
Terkappel. 737.
Ternaerd. 711.
Teye. 591, sq.
Thade. 681.
Tiete. 593.
Tjalbert. 319.
Tjasse. 594.
Tjesse. 594.
Tjibbe. 594, 900.
Tjomme. 900.
Toppenhuzen. 737.
Tore. 666.
Totte. 899.
Treemter. 841.
Turke. 666.
Turne. 666.

Ulrik. 937.
-um. 788.
Une. 105.
Upke. 919.
Uretherp. 499, 556.

Waexens. 686.
-wal. 607.
Walden. 551.
Wangeroog. 582, 872.
Watse. 900.
-wert. 788.
Westerein. 127.
-wier. 788.
Wille. 900.
Workum. 507, 642.
Wymbritseradeel. 488.

Ylst. 737.
Ymk. 907.
Ypk. 919.

Zelanden. 980.

NOMINA PROPRIA ANGLICA.

Ab(b)ington. 3.
Abel. 820.
Addison. 8.
Adelard. 903.
Alkham. 84.
Amesbury. 97.
Anderson. 102.
Anson. 106, 917.
Asendyke. 952.
Ass. 953.
Aylisford. 899.

Badbury. 143, 537.
Badham. 144.
Bamborough. 212.
-Bardney. 319.
Barne. 411.
Barnefield. 411.
Bat. 900.
Bate. 143.
Bates. 212.
Bedford. 537.
Beete. 212.
Berham. 227.
Bobbe. 900.
Bodley. 452.
Bosham. 477.
Bowes. 470.
Bowring. 471.
Box-. 476.
Brentford. 485.
Brentwood. 485.
Brested. 506.
Brixton. 460.
Buckingham. 437.
Burke. 462, 564.
Burkham. 462.
Burns. 565.
Buttington. 469.

Colle. 900.

Davie. 900.
Davison. 724.
Dawes. 724.
Dawson. 724.
Dick. 785.
Dikkinson. 785.
Dodd. 768.
Dodson. 768.
Downing. 768.
Durham. 673.

Eades. 822.
Eden. 851.
Edenburgh. 851.
Edes. 845.
Elkinson. 899.
Ellet. 904.
Ellis. 898.

Digitized by Google

Ellison. 898.
Elmer. 898.
Elmod. 898.
Elson. 827, 898.
England. 915.
Epeson. 918.
Epsom. 919.

Fanny. 939.

Gibbe. 900.
Grigge. 900.

Hobbe. 900.
Howe. 768.
Hudde. 900.
Hudson. 937.
Hykke. 900.

-ing. 916.
Inglefield. 916.

Jacke. 900.
Jebb. 919.
Jepson. 919.
Job. 827.
Jobbson. 919.
Judde. 900.

Larch. 900.
Larkin. 900.

-mouth. 2, 908.

Newcastle. 508.

Philip. 75.
Pol. 75.

Robin. 75.

Selwood. 839.
-shire. 645.
Symme. 900.

Tibbe. 900.
Tom. 75.

Watte. 900.
Wille. 900.

NOMINA PROPRIA NEERLANDICA.

Aelsmeer. 84.
Alkemade. 84.
Alkmaar. 84.
Amstel. 98.
Apeldoorn. 3.

Barneveld. 411.
Batenburg. 143.
Beerta. 229.
Belt. 203.
Berkhout. 401.
Blokland. 401.
Bloksyl. 401.
Bolkampen. 449.
Borne. 411.
Boxmeer. 476.
Bovenlanders. 225.
Broes. 536.

Damrak. 608.
Delft. 642.
Deventer. 660.
Dieren. 673.
Diermen. 673.
Doggersbank. 177.
Drapoort. 737.
-drecht. 726.
Drechterland. 726.
Durgerdam. 785.
Durmen. 673.

Egmond. 66.
Elsje. 827.

Gelderland. 744.
Gerthruda. 598.
Gregertje. 900.

's Hage. 726.
Helder. 97, 457, 726, 785.
-helle. 411.
Helmeer. 407.
Hoekschen. 104.
Hogeveen. 998.
Holland. 10.

Joost. 548.

Loosduin. 853.

Mokerheide. 799.
-monde. 908.

Nederduitsch. 795.
Nederland. 225.

Odulf. 824.
Ootmarsum. 985.
Overduin. 780.
Overlant. 225.

Poperinghen. 142.
Purmer. 84.

Rooveen. 999.

Texel. 97.

Veluwe. 979.
Vlieland. 97.
Vriesenveen. 1000.

IJ. 2, 816.
IJzendijk. 952.

Zilwoude. 839.

VARIA NOMINA PROPRIA.

Abbarik *Goth.* 893.
Angil- *Ags.* 107.
Batavus *Lat.* 900.
drop *Sax.* 787.

Ead- *Ags.* 822, 850.
Earcan- *Ags.* 18.
Edensheim *Sax.* 851.
Edinhusen *Sax.* 851.

Eric *Ags.* 18.
-trup *Sax.* 787.

Digitized by Google

Makkum. 76
Marsum. 9
Mekke. 7
Melle. 4
Mellorix.
Molle.

Niland.
Noordein.

Occama.
Oedersham *bor.*
Oene.
-oge.
Okke.
Oppenhuzen.
Ork.
Otholric *V.*
Oudehoof *U.*
Oudlanders.

Pabe.
Parrega.
Pingjum.

Raerd.
Rawier.
Reonixa.
Reonts.
Ridsert.
Rommert.

Ab(b)i
Abel.
Addis
Adela
Alkh
Ames
And
Ans
Ase
Ass.
Ayl

Bad
Ba
Ba
-B
Ba
Ba
Ba
Ba

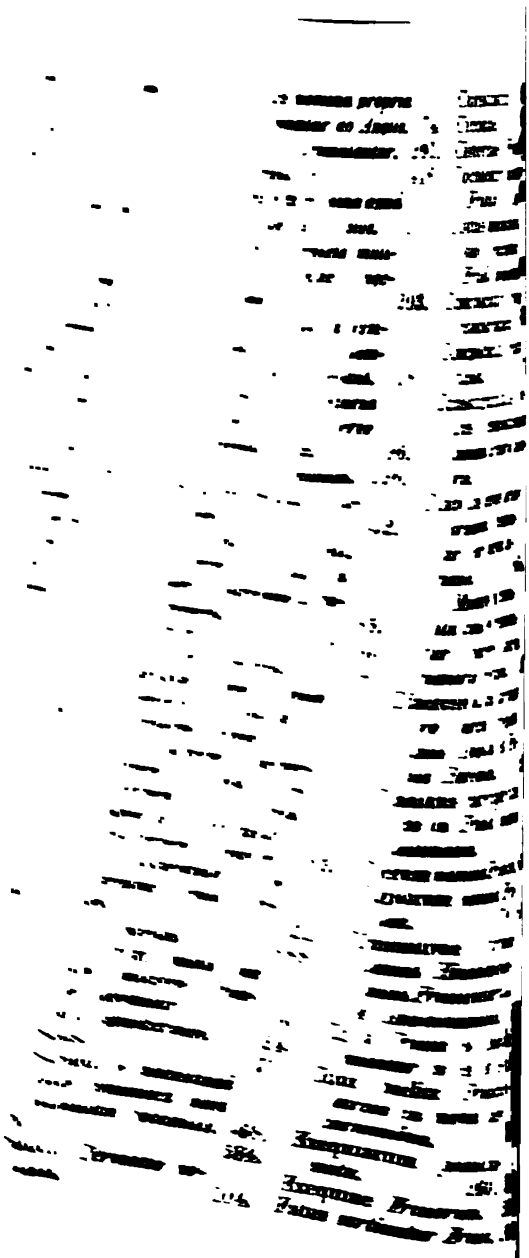

Digitized by Google

la. 394.
io-
em
di. 443.
ubri
fue-
tra-
611.
ucior
Bar-
signifi-
887.
missia. 101.
veribus
ordina-
nes. 266.
veterum
eritia. 182.
r ordines
o re fa-
867.
tant g et
ibus inci-
136.
tiales saepe
f. Hollando-
s 819.
biae saepe
post n fina-
ncipii prae-
738.
uda truncata
eredebatur in-
ones. 168.
macer olim ale-
a Frisiis, ut
adhuc mos est
nglia. 943.
ium nomina ho-
s. 23.
naculum navium
s erat ad dextrum
pis latus. 217.
rtus Jacobi filius. 452.
liquidas evane-
. 585.
lingua Latina =
ermanorum g vel k. 268.
ben. Guilielmus van
Haren cognomine it
kintaje. 222.
justus liquoris inebri-
antis tectis verbis a
potatoribus significari
solet. 742.
Hindelopensium unus
quidam. 124.
Hindelopenses olim
nomina dederunt in-
fantibus suorum no-
mia. 122.
Eorum nomina in
insula Campensi. 111.
Hordeum patrimonium Ger-
manis adulatur. 154.
Hunscheelden. Infantes
ex iis nuces pueris par-
tiebatur. 214.
Incendia. Saeculo XV
Frisiis fere omnia in-
strumenta in promptu
erant, quibus hoc
malum ad incendia
extinguenda. 157.
Infinitivus. Eorum ter-
minationem -im An-
gli abiecerunt. 557.
Helgolandiae incо-
lae abiiciunt termina-
tionem infinitivorum
ut Angli. 322.
Infinitivi Frisio-
rum monosyllabi in n. 329.
Infinitivi Frisiorum
Borealium, qui apo-
copen patiuntur. 582, sq.
Wangerogenses ter-
minationes infinitivo-
rum abiiciunt. 72.
Frisii orientales
truncant infinitivos
-ia et -a in -i. 887.
Johnsonus. 55.
L elicitur ab Anglis et
Frisiis. 790.
Lactis despumatio apud
Frisios. 43.
Latrinae Anglorum ve-
terum. 309.
Leeti Frisiorum vete-
rum. 30, 195, 197.
Straminis mergites
sub calcita leeti. 419.
Leges Frisicae scriptae
a Magnatibus sua di-
alecto. 308.
Lividus color mali omi-
nis. 381.
Luxuria Frisiorum sae-
culo XVII ineunte. 386.
Lymphaea lotus. 980.
Maccumenses pronun-
tiant dj pro d. 675.
Maii mensis dies duo-
decimus. 82.
Meretricum nomina a
merum repetita. 238.
Mercurium nomine pro
Wodeni Teutones in
Anglorum insulis
crudelissimo 457.
Nemesis ejus habet alio-
quin in omni fere
natura celebratur. 312.
Nocturnae imagines
praemissae. 556.
Nocturnae umbrae
deprecatae apud Fri-
sios Borealis. 134.
Nervi fauni magni ap-
pellantur cum. 113.
Nobiles Frisii olim non
minus literarum stu-
dus colebant quam
belli. 934.
Nobilitas. 934.
Nortumbrae incolae. 555.
Novembris mensis duo-
decimus dies. 82.
Noctium numero Vete-
res spatia temporis
finiebant. 137, 635.
Numerandi ratio Scan-
dinavorum, Anglo-
saxonum et Franco-
rum. 5.
Numeri fausti et in-
fausti. 617.
Nuptiae secundae viduo-
rum Frisiis invisae.
Nuptiarum solem-
nia apud Frisios. 491,
494, sq.
O mutatur in a apud
Frisios Boreales et
Anglos veteres. 134.
Orthodoxi. Scomma in
eos. 131.
Otfridus emendatur. 191.
Ovum symbolum resur-
rectionis. 71.
Cur ovorum puta-
mina confringi soleant. 71.
Patronymica. Nomina
propria vetustissima
apud Anglos perdu-
raverunt in patrony-
micis. 898.
Pes dexter faustus. 194.
Phaseolis oblongis Fri-
sii fere se alebant
ant[illegible]ma in-
307.

Digitized by Google

INDEX RERUM.

Ag *a Frisiis et Anglis mutatur in* ai. 861.
Agricultura *a Gallis et Alemannis in nullo honore habita.* 556.
Anates. *Qua ratione in Anglia et Frisia capiantur.* 877, sq.
Angli. *Eorum lingua magis magisque a maiorum lingua recedit.* 783.
Eorum lingua antiqua a Frisica non tam pronuntiatione vocabulorum differt quam ratione, qua ea litteris exprimuntur. 578.
Incolae regionum Cantii, Sussex et Hampshire et in genere Angli australes ore et ingenio magis referunt Frisios quam caeteri Angli Germanicae stirpis. 931.
Unde eorum nomen derivandum sit. 104.
Aprilis *mensis. Unde ortum sit quod Calendis Aprilibus alios ludibrio solemus habere.* 110.
Aqua *calida lavabant veteres Frisii.* 146.
Arbor. *Fabella infantes arboribus nasci.* 204.
Fabella genus humanum arboribus esse ortum. 191.
Cur arborum plerarumque genus sit femininum. 204.
Vocabula Germanica arborem designantia significant quercum 203.
Australe *latus templi boni ominis, septentrionale mali.* 126.
Avibus *nomina propria tribuuntur ab Anglis.* 74.
B *et* w *commutantur.* 201.
b *transit in* p. 416.
Baccarum *nomina apud Anglos et Frisios.* 161.
Balteis *argenteis mulieres Frisicae cingebantur.* 203.
Bibere. *Frisii in symposiis ex uno eodemque poculo bibebant.* 518.
Biltanus ager *iniuria occupatus ab Alberto Saxoniae duce.* 296.
Biltanorum *ingenium.* 296.
Bolswardensium *dialectus.* 452.
Brittannia. *Cur Frisii, Saxones et Angli tum enixe petiverint Brittanniam.* 785.
Butirum. 570, sq.
Eius pretium. 574.
Cadavera *apud Frisios conduntur pedibus in orientem versis.* 125.
Cadavera puerperarum et aqua suffocatorum in Frisia manibus portantur, caeterorum humeris. 253.
Collocabantur in stramine apud Frisios. 321.
Cantii *incolae.* 888.
Capillorum *cultus quo olim mulieres Frisicae utebantur.* 306.
Capuli *sepulchrales.* 624.
Caseus. 570.
Castrandi *et incantandi notio coniuncta inest quibusdam vocabulis.* 468.
Ch. 584.
Chauci. *Derivatio nominis.* 104.
Christbaum. 204.
Ciconiae. 9, 928.
Cisternae *Frisiorum.* 162.
Cochlearia *natalia apud Frisios et Anglos.* 229.
Coitus *animalium. Quibus vocabulis eum Frisii significent.* 639.
Comparativi *formati a comparativis.* 847.
Computandi *ratio antiqua.* 796.
Consanguinitatis gradus *computabantur humani corporis membris.* 15.
Diabolus *exercet artem furnariam. Credebatur fugari merda humana.* 864.
Mulieres ex concubitu cum eo credebantur parere liberos membris vitiosis. 270.
Diaeresis *ut in borrough pro burch frequens apud Anglos et Frisios Borcales.* 226.
Dianthus caryophyllus *flos in Frisia magni aestimatus.* 17.
Dierum *nomina Frisica.* 634.
Digitorum *nomina Frisica.* 79, 894.
Diminutivae *formae desunt Hindelopensibus ut Frisiis veteribus et Anglosaxonibus.* 535.
Eg *a Frisiis et Anglis mutatur in* ei *et* ey. 861.
Equi bellici *Frisicae stirpis in medii aevi carminibus.* 78.
Exequiarum *phantasmata.* 260, 321.
Exequiae *Frisiorum.* 265.
Fabis *sortiuntur Frisii.* 209.

Digitized by Google

Fenestrarum *opercula.* 394.
Flandri *lingua propiores Anglis, quam Brabanti et Hollandi.* 443.
Veteres Flandri olim contermini fuerunt Frisiis Australibus. 611.
Franci *quae Francice cogitabant verbis Barbaro-Latinis significabant.* 807.
Derivatio nominis. 104.
Frisii *lingua et moribus medii inter Scandinavos et Germanos.* 266.
Frisiorum veterum longissima pueritia. 182.
In quatuor ordines distincti pro re familiari. 867.
Non mutant g *et* k *ubi syllabas incipiunt.* 136.
Frisii *occidentales saepe mutant* a *Hollandorum in* e. 819.
Frisii urbicolae *saepe addunt* d *post* n *finalem participii praeteriti.* 738.
Gallina *cauda truncata arcere credebatur incantationes.* 168.
Galli *pugnaces olim alebantur a Frisiis, ut hodie adhuc mos est in Anglia.* 943.
Genitalium *nomina honesta.* 23.
Gubernaculum *navium olim erat ad dextrum puppis latus.* 217.
Gysbertus Jacobi filius. 452.
h *ante liquidas evanescit.* 585.
h *in lingua Latina* = *Germanorum* g *vel* k. 268.
Haren. *Guilielmus van Haren cognomine* it kintsje. 222.
haustus liquoris inebriantis *tectis verbis a potatoribus significari solet.* 742.
Hindelopensium *usus quidam.* 124.
Hindelopenses olim nomina dabant infantibus nondum natis. 822.
Eorum colonia in insula Campensi. 711.
Hordeo *potissimum Germani utebantur.* 184.
Hunnebedden. *Infantes ex iis nasci pueris persuadetur.* 204.
Incendia. *Saeculo XV Frisiis fere omnia instrumenta in promptu erant, quibus hodie utimur ad incendia extinguenda.* 187.
Infinitivus. *Eorum terminationem* -ian *Angli abiecerunt.* 887.
Helgolandiae incolae abiiciunt terminationes infinitivorum ut Angli. 822.
Infinitivi Frisiorum monosyllabi in n. 329.
Infinitivi Frisiorum Borealium, qui apocopen patiuntur. 582, sq.
Wangerogenses terminationes infinitivorum abiiciunt. 72.
Frisii orientales truncant infinitivos -ia *et* -a *in* -i. 887.
Johnsonus. 88.
L *eliditur ab Anglis et Frisiis.* 790.
Lactis *despumatio apud Frisios.* 43.
Latrinae *Anglorum veterum.* 309.
Lecti *Frisiorum veterum.* 30, 195, 197.
Straminis mergites sub culcita lecti. 419.
Leges Frisicae *scriptae a Magnatibus sua dialecto.* 308.
Lividus color *mali ominis.* 381.
Luxuria *Frisiorum saeculo XVII ineunte.* 386.
Lymphaea lotus. 980.
Maccumenses *pronuntiant* dj *pro* d. 675.
Maii *mensis dies duodecimus.* 82.
Meretricum *nomina a sarcinis repetita.* 158.
Mortuorum animae *per Helderi fretum in Anglium transveki credebantur.* 457.
Natalis dies. *Sellae alligatur is cuius dies natalis celebratur.* 302.
Neerlandicae *linguae pronuntiatio.* 856.
Neerlandicae voces depravatae apud Frisios Boreales. 134.
Nivis *flocci magni appellantur anus.* 119.
Nobiles Frisii *olim non minus literarum studia colebant quam belli.* 938.
Nobilitas. 938.
Northumbriae *incolae.* 888.
Novembris *mensis duodecimus dies.* 82.
Noctium *numero Veteres spatia temporis finiebant.* 137, 635.
Numerandi ratio *Scandinavorum, Anglosaxonum et Francorum.* 5.
Numeri *fausti et infausti.* 617.
Nuptiae *secundae viduarum Frisiis invisae.*
Nuptiarum solemnia apud Frisios. 491, 494, sq.
O *mutatur in* a *apud Frisios Boreales et Anglos veteres.* 134.
Orthodoxi. *Scomma in eos.* 131.
Otfridus *emendatur.* 191.
Ovum *symbolum resurrectionis.* 71.
Cur ovorum putamina confringi soleant. 71.
Patronymica. *Nomina propria vetustissima apud Anglos perduraverunt in patronymicis.* 898.
Pes *dexter faustus.* 194.
Phaseolis *oblongis Frisii fere se alebant ante terrae poma introducta.* 207.
Poculum *sinistrorsum*

Digitized by Google

circumfertur. 518.
Podex. *A podice quidam flores et quaedam poma nomina duxerunt.* 24.
Pontes. 488.
Praepositiones *binae conglutinatae.* 134.
Prandia *sepulcralia.* 14.
Propria *nomina locorum derivata a virorum nominibus propriis.* 452.
Ratio. *Quomodo Frisii rustici olim rationes subduxerint.* 557.
Receptacula *magna aquae dulcis in agris Frisiorum.* 130.
Saenredamenses *in* rst *elidunt* s. 413.
Sagae *in ovorum putaminibus quoquoversus navigare credebantur.* 882.
Salis *usus in quibusdam caeremoniis.* 44.
Sambucus *arbor sacra.* 902.
Saxones. 104.
Distinguendi Saxones littorales ab iis, qui regionem interiorem habitant. 104.
Saxones littorales a Frisiis multa vocabula mutuati sunt. 63.
Scamnum *antiquitus loco mensae erat.* 176.
Frisii iis domi non utebantur. 177.
Scotia. *Agri Scotorum in porcas divisi sunt, ut Frisiorum.* 891.
Secale. *Panis ex secali.* 478.
Secunda persona *singularis et plural.* 719.
Septentrio *plaga male ominata.* 127.
Sepulchrales *lapides.* 460.
Shakespearius *explicatur.* 24.
Spurii *liberi quasi in cortice concepti.* 191.
Stramen. *Qui domum mutat in ea lecti stramen relinquit.* 197.
Th *integra mansit apud incolas insularum Wangeroog, For et Amrum.* 587.
Apud Moringenses multa vestigia verae th. 587.
Th *varie pronuntiatur ab Anglis.* 588.
Toddius. 88.
Tredecim *numerus Diabolicus.* 165.
Ursus = *leo Germanorum.* 211.
Vanelli *nidus quatuor ovis constat.* 69.
Ventorum nomina *apud Frisios et Anglosaxones.* 126.
Verba *derivata a partibus corporis.* 138.
Verba activa aegritudinem notantia a Frisiis vertuntur in impersonalia. 17.
Verba a nominibus propriis derivata. 8.
Vexillum *Frisiae.* 980.
W *a Frisiis veteribus efferebatur ut hodie ab Anglis.* 273.
Westfalii messores. *Scomma in eos.* 849.
Worcumenses e *ante* r *saepe mutant in* a. 958.
Zevenwouden. *Incolae huius pagi* af *pronuntiant* au. 130.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google